

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

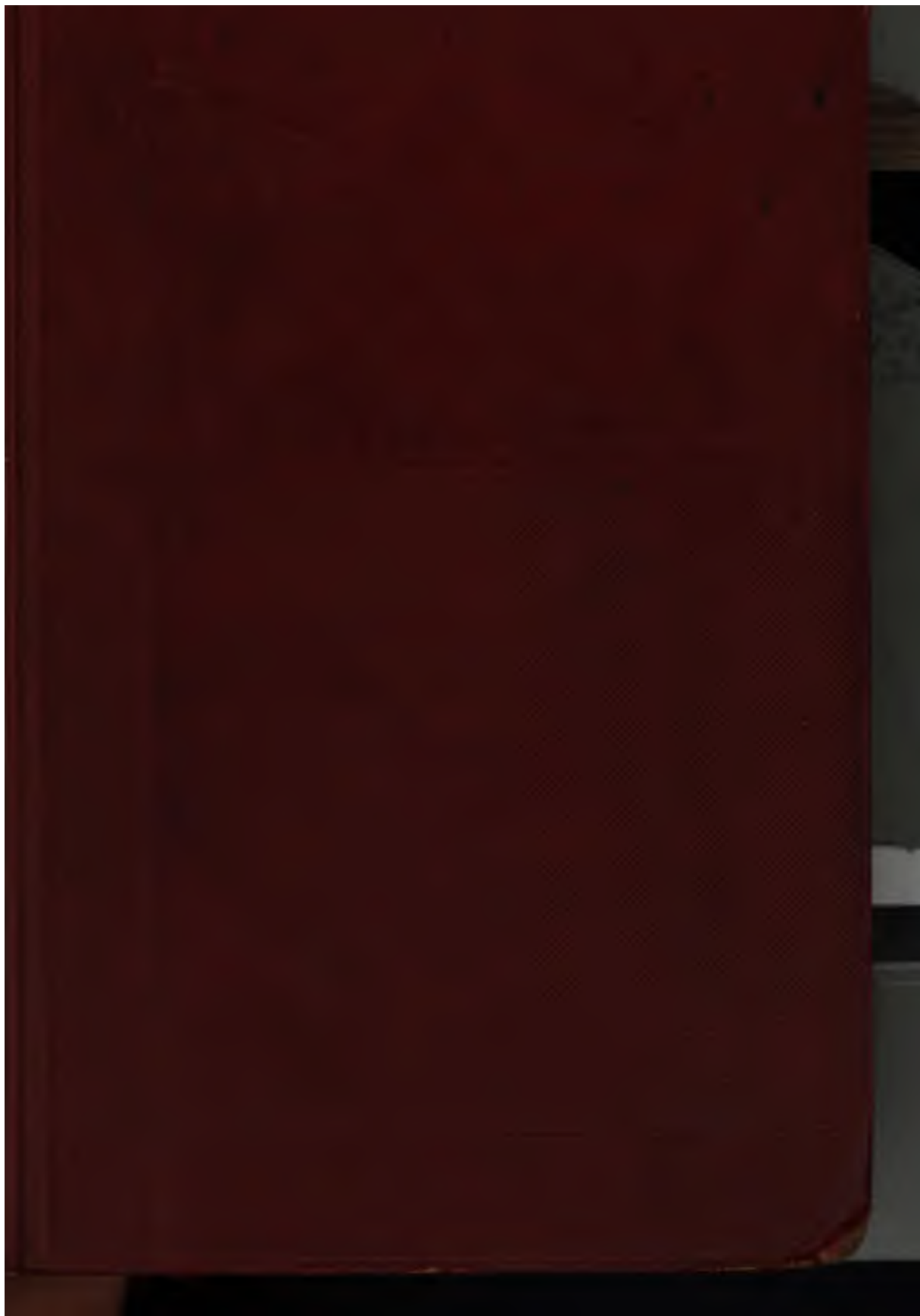
Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Harvard College Library

FROM THE

LUCY OSGOOD LEGACY.

“To purchase such books as shall be most
needed for the College Library, so as
best to promote the objects
of the College.”

THE
HRONICLE OF MOREA,
TO ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΤΟΥ ΜΟΡΕΩΣ

A HISTORY IN POLITICAL VERSE,
RELATING THE ESTABLISHMENT OF FEUDALISM
; GREECE BY THE FRANKS IN THE THIRTEENTH CENTURY

EDITED IN TWO PARALLEL TEXTS FROM THE MSS
OF COPENHAGEN AND PARIS,
WITH INTRODUCTION, CRITICAL NOTES AND INDICES

BY
JOHN SCHMITT, PH.D.
PROFESSOR EXTRAORDINARY AT THE UNIVERSITY OF LEIPZIG

METHUEN & CO.
36 ESSEX STREET, W.C.
LONDON

1904

ABBREVIATIONS EXPLAINED.

H denotes: codex Havniensis, described on page xv.

P „ „ Parisinus „ „ „ xvi.

T „ „ Taurinensis „ „ „ xviii.

L „ „ Livre de la Conqueste, see page xix.

Encycl. I denotes: Karl Hopf, Griechenland im Mittelalter und in der Neuzeit, *Allgemeine Encyklopaedie der Wissenschaften und Künste*...herausgegeben von Ersch und Gruber, erste Section, Theil 85, page 67 sqq.

Encycl. II denotes the same work continued in Theil 86.

Chron. gr. rom. denotes: *Chroniques gréco-romanes inédites ou peu connues*, publiées avec notes et tables généalogiques par Charles Hopf, Berlin, Weidmann, 1873. This work contains the *Istoria del Regno di Romania*, by Sanudo, and the Italian Chronicle referred to in the Introduction.

For other abbreviations referring to the Index of notable Greek words and the Index of geographical names see p. 599 and p. 633.

PRINCIPAL WORKS CONSULTED.

- Baumgart, Hermann, *Goethes Faust als einheitliche Dichtung*, Band II, Königsberg, 1902.
- Bury, John B., "The Lombards and Venetians in Euboea," *Journal of Hellenic Studies* VII.
- Dieterich, Karl, "Geschichte der Byzantinischen und Neugr. Litteratur," in *Litteraturen des Ostens in Einzeldarstellungen*, Band IV, Leipzig, 1902.
- Ellissen, *Analecten der mittel- und neugriechischen Litteratur*, Leipzig, 1856; in vol. II a part of the Chronicle is translated into German verse.
- Fallmerayer, *Geschichte der Halbinsel Morea während des Mittelalters*, 1830—1836.
- Gibbon, *The history of the decline and fall of the Roman empire*, edited in 7 volumes with introduction, notes etc. by J. B. Bury, London, 1898. In vol. IV, appendix, mention is made of the Chronicle of Morea.
- Hatzidakis, George N., *Einleitung in die neugriechische Grammatik*, Leipzig, 1892.
- Hertzberg, Gustav Friedrich, *Geschichte Griechenlands seit dem Absterben des antiken Lebens bis zur Gegenwart*, Gotha, 1876.
- Jannaris, A. N., *An historical Greek Grammar*, London, 1897.
- Krumbacher, Karl, *Geschichte der Byzantinischen Litteratur von Justinian bis zum Ende des oströmischen Reiches*, München, 1897: see p. 833.
- Loray, le marquis Terrier de, *Un parlement de dames au XIIIe siècle*, Académie de Besançon, année 1880, p. 205 sqq.
- Meyer, Gustav, "Neugriechische Studien," *Sitzungsberichte der kais. Akademie der Wissenschaften in Wien*, Band CXXX und CXXXII, Wien, 1894.
- Pniower, Otto, *Goethes Faust, Zeugnisse und Excurse zu seiner Entstehungsgeschichte*, Berlin, 1899.
- Thomas, Calvin, *Goethe's Faust*, Vol. II, Boston (Heath & Co.), 1897.
- Thumb, Albert, *Handbuch der neugriechischen Volkssprache*, Strassburg, 1895.
- Tozer, H. F., "The Franks in the Peloponnese," *Journal of Hellenic Studies*, vol. IV, 1883, contains a survey of the Frankish conquest from 1204—1432, an account of the Chronicle and topographical notices, referring to Morea, which the author visited in 1882. In this article we find a description of Acova p. 216, Carytaina 219, Nikli 222, Passava 226, Mistra 228, and other places. For other geographical works see Index p. 633. I also refer to my treatises on this subject and in particular to my *dissertation*, which the reader can consult for further details :

PREFACE.

THE Chronicle of Morea, which was edited for the first time commented on and translated by Buchon, is indispensable for the comprehension of the history, customs, and language of medieval Greece. It furnishes us with an accurate picture of a period of which Gibbon had, and could have had, no exact knowledge, since, in his time, neither the Chronicle of Morea nor the documents referring to the Frankish conquest had been published¹. This new and curious field for historiography was first explored by Buchon and Hopf, and they developed it to such an extent, that perhaps little of moment still remains to be discovered. Still the literary legacy of Hopf², which has been made accessible to scholars, may contain new materials which Hopf, had he lived to throw the vast amount of detail given in his work into literary form, could have utilized ; and perhaps he might have exhausted the subject of Franco-grecian history. But unfortunately for medieval history the fulfilment of this desire has been

¹ See Gibbon's brief notice relating to Athens in Chapter LXII, where he refers to Du Cange's *Histoire de l'empire de Constantinople sous les empereurs français*, Paris, 1668.

² See R. Rohricht in *Byzantinische Zeitschrift* IV, 1895, p. 240: Der Nachlass Karl Hopfs; much material has been left by Hopf (registers, unedited chronicles, documents etc. and a complete history of the emperor Baldwin I). Cf. also E. Gerland, *ib.* VIII, p. 347 and XI, p. 321.

prevented by Hopf's premature death. A readable account, based on Hopf, is given of this period by Hertzberg in his *History of Greece*, and by Gregorovius in his elaborately written *History of Athens in the Middle Ages*, in which all the events of the Frankish period are related as they could be observed from Athens as the centre. The brief sketch of the history of Morea given by H. F. Tozer in his paper, *The Franks in the Peloponnese*, can also be read with profit by all who wish to get a general view of the subject.

For the purpose of supplying historical material a new edition of the Chronicle was not perhaps a pressing need. But in publishing the different texts, Buchon, as will be seen hereafter, has done very little to further the knowledge of medieval language and literature, and this has been the main reason for undertaking an edition on a new basis. In this edition the Chronicle is not treated as an indifferent document subservient only to the history of political events, but with all the deference due to it as the chief literary monument of the Frankish period and one of the earliest, most important and extensive compositions in popular Greek. In the last thirty years many of the most valuable texts relating to popular Greek literature of the Middle Ages have been published. These laborious studies were begun by Mavrophrydis, carried on by Wagner, Sathas, Lampros and of late by Hesseling, and we are particularly indebted to Émile Legrand for the promotion of Neohellenic philology by means of his numerous and valuable collections of literary documents. All these texts have furnished ample materials for grammatical and literary studies, while the conditions under which the Chronicle of Morea was published rendered it unsuitable for such pur-

poses. A carefully prepared edition, such as the present one, can, I hope, be considered as a contribution to the study of the Greek language as it was spoken in the 13th and 14th centuries. It was my intention to add a concise grammar, based on the language of the Chronicle, and I have gathered abundant materials for this purpose; but a chapter devoted exclusively to grammar would lie outside the scope of the volumes of this Series. The Index of Words however will furnish a conspectus of some of the grammatical forms which Greek had assumed in the Frankish period.

The preparation of this edition has occupied a large part of my time for a number of years. The collation of the MSS. took me to Copenhagen, Paris, Turin and Rome; and in the island of Corfu, while preparing my text, I had opportunities of becoming familiar with the spoken language of Greece. In the beginning of 1895 I presented my work to the Royal Academy in Munich and received from it the Zographos-prize in its public session on March 28th. Then again, in Munich, I resolved to collate the MSS. a second time. Through the kindness of the director of the libraries of Copenhagen, Dr Bruun, councillor of justice, and Monsieur Delille, membre de l'Institut, director of the Bibliothèque Nationale in Paris, the MSS. were sent to me to Munich, where I could study them again in the Royal Library. In the following year the MS. of Turin was sent to Rome where in the Biblioteca Vittorio Emanuele I was able to revise my collation of it and note details of minor importance. The incorporation of these details increased my work, but it seemed desirable to make this edition as complete as possible.

I hope that this edition, which presents the fruit of long and arduous labour, may prove useful to students of history as well as of the language and literature of Greece in the 13th and 14th centuries. Finally I would express my acknowledgements to the officials of every grade in the libraries mentioned above for their friendly assistance, and my special indebtedness to Monsieur Omont, the chief of the department of MSS. in the Bibliothèque Nationale. Many thanks are due to the publishers for the sacrifice they have made in promoting the medieval philology of Greece, and to the printers for having in more than one respect facilitated my task.

JOHN SCHMITT.

LEIPZIG. CONNEWITZ.

September, 1903.

CONTENTS.

	PAGE
PREFACE	v
ABBREVIATIONS EXPLAINED	xi
PRINCIPAL WORKS CONSULTED	xii
EDITIONS OF TEXTS REFERRED TO	xiv
INTRODUCTION	xv
I. Description of the MSS.—Cod. Havniensis—Cod. Parisinus—Cod. Bernensis—Cod. Taurinensis	xv
II. The editions of the Greek Chronicles by Buchon—His edition of the French Chronicle—The Italian and the Aragonese versions—The synopsis of Dorotheus of Monembasia—Buchon's object exclusively historical; his neglect of philology	xix
III. The present edition—Its plan. General principles in preparing the texts: Itacism—Spirant and Tenuis—Double consonants—Accents—Final <i>ν</i> —Synizesis. Details in spelling: τζ rendered by τσ—Proper names—Siglae—Details in phonetics: κ <i>i</i> for κ <i>a</i> ί;—σ <i>όν</i> for ε <i>ι</i> ς ρ <i>όν</i> . Spellings suggested by the science of language—The <i>mots savants</i> are not reduced to the standard of popular phonetics—Difficulty in rendering the mediae without a preceding nasal sound	xxii
IV. The relations existing between the versions—Differences in language between H and P—Faint national tendencies expressed in P—Fanciful alterations in T—Was the original Chronicle written in Greek or in French?—Arguments in favour of an original Greek version	xxviii
V. The political verse—Its description—It is the national Greek verse—Its occurrence in English, French and Italian—Reasons why many metrical errors are found in the Chronicle	xxxiii

	PAGE
VI. Chronological questions regarding the Chronicle—Only the date of the French version can be determined ; it was composed between 1333 and 1346 : the original Greek version shortly after 1300, but H in its present form was written before 1388 and P after that year—The author refers to the ocular witnesses of the events he relates—The substance of H's account appears to be unaltered	xxxvi
VII. The author and his work—He was hardly a Gasmule, but a Frenchman in character, sentiment and religion—His predilection for all that concerns feudal law and its practice—His relation of the artifices practised by the mighty of that time—His main object—The place which the Chronicle occupies in literature—Its language— <i>Mots savants</i> and their flexion—Syntax—Why has this history of Morea been composed in verse?	xxxviii
VIII. The contents of the Chronicle, and its historical value—It is a historical source of a secondary order.—Sanudo—Hopf and his merit—An example of errors contained in the Chronicle—Its contents—The division of Morea	xlvii
IX. Organisation of Morea, and why the Franks did not fuse with the Greeks—Gradual extinction of the French—The three periods of Frankish dominion—Causes of the Conquest—Feudalism could have been beneficial—The Conquest in connection with the political and literary renovation of the Greeks—A fusion of both races would have been inevitable—Traces of it in the language	l
X. Influence of the Chronicle on Goethe's <i>Faust</i> —Passages in the 'Helena' (<i>Faust</i> II, Act 3) referring to its description of feudal customs, the division of the Peloponnesus among the vassals of the Prince, the castle near Sparta etc.—Concluding remarks on the genesis of the 'Helena'	lviii
SUMMARY	lxvii
CHRONOLOGICAL TABLES	lxxxvi
THE TEXT OF THE HAVNIENSIS AND PARISINUS, WITH THE NOTES OF THE TAURINENSIS	1-596
INDICES :	
I. Index of notable Greek words	599
II. Index of persons, Franks and Greeks	623
III. Index of geographical names in the Western and Eastern countries	630
Index of names of places in Morea and Athens	633

Schmitt, John, *Die Chronik von Morea, eine Untersuchung über das Verhältniss ihrer Handschriften und Versionen*, a dissertation. München, 1889.

“Zur Ueberlieferung der Chronik von Morea,” in *Festschrift Konrad Hofmann zum 70sten Geburtstag gewidmet*, Separatabdruck aus den Romanischen Forschungen, Band v, (Erlangen) 1890.

“La Théséide de Boccace et la Théséide grecque,” in *Études de philologie néo-grecque*, publiées par Jean Psichari (Bibliothèque de l'École des Hautes Études, 92e fascicule), Paris, 1892.

Ueber phonetische und graphische Erscheinungen im Vulgärgriechischen, Leipzig, 1898.

As in this edition the historical questions suggested by the Chronicle have been only incidentally referred to, it has not been my object to quote all the works of history connected with the conquest of the Franks. A full and accurate account of these works is given by Krumbacher, *Geschichte der Byz. Litteratur*, p. 836 sq., p. 1076, and especially p. 1081, under the heading: Der lateinische Orient.

A Meursio citatus. Memorat de bello sacro de capta a Francis C. Poli. A.C. 1304 (read 1204).

A Cangio De bellis Francorum in Morea. Circa 1277, infra p. 202. Versibus politicis graecobarbaris.

We then find scribblings of no importance, and in the corner to the left in distinct characters: *ex dono cl(arissimi) Grammii, Io. Albert Fabricius A. 1726*. Above the middle of the page we read the name: *Thomae Bartholin*, almost obliterated, and in the right corner, written more distinctly: *Io. Grammii*. Under it was written, as a title, *vocabularium graecum*, but then crossed out again. On f. 27^b we find four and on f. 28^a three pentalphas.

Fabricius makes no mention of the Chronicle in his *Bibliotheca Graeca*, and Meursius only extracts some words which he attempts to explain in his Glossary, but often with very little success; the ms. used by him was the codex P. Fabricius died in 1736; his library, papers and letters were bought in 1775 by the University library of Copenhagen and thus our ms. returned again to Denmark. Among the books left by Fabricius it is qualified thus in the auctioneer's catalogue:

No. 166. Anonymus scriptor ad historiam Byzantinam spectans, agensque de bellis Francorum in Morea (ita citatur a Cangio in *Indice Scriptorum Anonymorum*, T. 2, *Glossarii Graeco barbari*), stilo graecobarbaro, sed ab initio atque in fine aliquot foliis mutilatus.

The paging of the ms. is of three kinds: by the indication of every new quinternion or layer of 10 leaves, by Greek numbers, only continued from δ' to ρμϵ' (fol. 145), and by Arabic numbers from 4—237, by the hand of Fabricius. There is a lacuna of two pages indicated by the quinternions (see notes on p. 298 and 320), but there are other lacunae, filled by P, of which the quinternions take no heed; the ms., therefore, must have been incomplete when copied.

II a. Codex Parisinus gr. 2898 = P, chart. foll. 233, saec. xv.—xvi., cm. 0, 28 x 0, 19; it was originally in the library of Francis I at Fontainebleau. On fol. 1^r the title is in the handwriting of Angelus Vergetius:

+ ἐν τῷδε ἐστὶ ταῦτα :

+ ἱστορία τις βουλγάρε¹, περὶ τοῦ θησέως καὶ τῶν ἀμαζόνων : +

+ ἐτι ἱστορία βουλγάρε, πῶς οἱ φράγγοι ἔλαβον

τὴν ἱερουσαλήμ καὶ πολλὰ ἄλλα μέρη ἀνατολικά : +

¹ βουλγάρε = Italian *volgarre*,—an attempt to find a proper term for Romaic or Neohellenic.

On a slip in the handwriting of Du Cange, according to M. Omont, we read:

2569 (number referring to the catalogue of the year 1682), *Anonymi de amoribus Thesei et Aemyliae Libri XII versibus politicis*. Edit. Venitiis, fol. 1.

Anonymi de Bellis Hierosolymitanis Libri II versibus politicis. In priore primas Francorum in Syriam expeditiones, in altero expugnationem urbis C. Politanae ab iisdem, et eorum in Peloponneso seu Morea res gestas. Auctor vivebat circa annum MCCC. Scriptoribus francicis jure accensendus, fol. 111. Codex chartaceus varia nec antiqua manu scriptus.

Then in the hand of E. Miller:

Vide Du Cangi Glossarium mediae et infimae graecitatis, tom. II. in indice auctorum col. 65.

The remark: *Laudatur a Leone Allatio*, is from J. Boivin.

Thus the ms. P contains: fol. 1—111 a translation from Italian into popular Greek of the *Theseide* of Boccaccio (see my article: *La Théséide de Boccace et la Théséide grecque*), and fol. 111—233 the *Chronicle of Morea*, of which the beginning has been preserved, while the end is wanting as in H. The episode relating to the nephew of Geoffroy of Carytaina, which the scribe has transferred to the end of P, has been in my edition inserted into its proper place, p. 527—p. 549. From fol. 218^v the ms. is continued by a new and somewhat more cursive hand; it is written in double columns like prose; the verses do not begin with a new line.

II *b*. Codex Parisinus gr. 2753, chart., foll. 393, saec. xvii. is a simple copy of the former, but badly executed and valueless.

II *c*. Codex Bernensis gr. 509, 8°, chart., foll. 226, saec. xvi., belongs to the family of the Parisinus 2898, of which it is an identical copy. It has not been described by Buchon. I examined it in Paris in the Bibliothèque Nationale, to which it was sent through the kindness of Mr Bloesch, the director of the library of Berne. The Bernensis, far from being an untrustworthy copy of another ms., is an interesting example of the thoughtlessness with which some scribes performed their task. Thus the title of P, written by Angelus Vergetius, which refers to the *Theseide*, is reproduced in all its details, with the crosses in their proper places, but the poem itself has not been copied. Even

the numerous faults in P are rendered with the utmost accuracy. Thus we read in the ms. P (=l. 8449/51 in this edition)

ληπὸν τὸ ἦπασιν ἐκεῖ ἐκώη ἡ καβαλάρι
οἰάρχον λόγει περησι βαρίομεν να τα γράφο,

which lines are given with all the details of misspelling in the Bernensis, f. 225^r, l. 24, with the sole exception of *καβαλάροι*, which has been corrected. The free use of ligatures seems to indicate a Greek scribe, who had been ordered to make an exact copy of the Parisinus. It was probably for Bongars that this order was executed, as it is certain that the library of the author of *Gesta Dei per Francos* was after his death incorporated in the library of Berne.

III. Codex Taurinensis B, II. 1 = T; the old signature in the catalogue of Pasini is LXVI. c. III. 9; chart. foll. 129, saec. XVI. This ms. can be classed with the Havniensis, to which, however, it is much inferior, being copied by a scribe who left many gaps and deteriorated the text of H by misspellings and misrepresentations. T was not known to any of those who hitherto studied the Chronicle, and it is only a few years ago that my attention was called to it through the kindness of M. Emile Legrand. A specimen furnished me by the late Joseph Mueller, professor of the University of Turin, convinced me at once of the importance of this text for the later development of medieval Greek, and I resolved to make an exact collation of it. On fol. 1^r is the title: *Cronica in versi*. The text begins on l. 57 of the edition; on fol. 1^v it does not continue, but in its place we find rough drawings of crosses, lances, ladders, etc., all implements referring to the crucifixion of Christ; it also contains some numbers; on fol. 2^v the text begins again at the same line as on the preceding folio and continues to the end without any further interruption. On fol. 129 we find a note from the hand of one of the owners of MS.: + εἰς τοὺς χεῖλους πεντακοσίους ὀγδοήκοντα ἕξι κ.τ.λ. then follows the account of a sea voyage in which the MS. was probably brought to Italy; then on the two following pages recur crucifixes, numbers, scribbles etc. and, on the last leaf, the relation of the sea voyage is repeated with more details and begins: + εἰς 1586 Χριστοῦ κ.τ.λ. The last leaf verso contains a prescription for swellings, by another hand. In these notes the handwriting is poor and the spelling extremely bad; it is very difficult to read them. Still they are of some importance, as they reflect the language of the time used by the common people.

II. THE EDITIONS OF THE GREEK CHRONICLE.

1. Chronique de la conquête de Constantinople et de l'établissement des Français en Morée, écrite en vers politiques par un auteur anonyme dans les premières années du XIVe siècle, et traduite pour la première fois d'après le manuscrit grec inédit par J. A. Buchon, Paris, 1825. This book contains a translation of the Chronicle, cod. P 2898, into French; only the Prologue (l. 1—1338) is given in Greek.

2. Chroniques étrangères relatives aux expéditions françaises pendant le XIIIe siècle, publiées pour la première fois, élucidées et traduites par J. A. C. Buchon. It contains: *Anonyme grec*, Chronique de la principauté française d'Achaïe (texte Grec inédit). *Ramon Muntaner*, Chronique d'Aragon, de Sicile et de Grèce (traduction nouvelle du Catalan). *Bernard d'Esclot*, Chronique de Pierre III et expédition française de 1285 (texte catalan inédit). *Anonyme Sicilien*, Chronique de la conspiration de I. Prochyta, (traduite du sicilien). Paris, Mairet, 1840; some copies are dated 1841. This edition contains the whole of P 2898 with a French translation.

3. Recherches historiques sur la principauté française de Morée et ses hautes baronies. Βιβλίον τῆς κουγκίστας...publié pour la première fois d'après le manuscrit de Copenhague...par Buchon. Première époque. Conquête et établissement féodal, de l'an 1205 à l'an 1333. Tome second. Paris, Jules Renouard & Cie, 1845. In this edition the codex Havniensis, Fabricius 57, has been published for the first time, with notes and indices, but without a translation.

The editions of the French, Italian and Aragonese versions.

1. The French Chronicle, called by Buchon *Le Livre de la Conquête*, forms the first volume of the above-mentioned *Recherches*. It was discovered by Buchon in Maréchal's Catalogue of the library formerly belonging to the dukes of Burgundy, in Brussels (Tome II, p. 434, Empire latin d'Orient, Morée etc. No. 15702; van Hulthem 226, with the title: de la Conquête de la Morée).

2. The Italian Chronicle, published for the first time by Charles Hopf, *Chroniques gréco-romanes*, pp. 414—468, was discovered by him in the Bibliotheca Marciana (Append. Ital. Cl. VII, No. 712), in Venice. The ms., which is only an erroneous

translation of the Greek Chronicle (cp. p. xlii), was published with a view to facilitate studies on the original form of the Chronicle.

3. The Aragonese Chronicle, although written at a much later date, in 1393, belongs to the same family. The title is: *Libro de los fechos et conquistas del Principado de la Morea, compilado por comandamiento de Don Fray Johan Ferrandez de Heredia, maestro del Hospital de S. Johan de Jerusalem*. As the title indicates, this work is a compilation, which is principally based on the Chronicle of Morea; and, as I have shown in my dissertation p. 102 sqq., the compiler made use of the French version as well as of the Greek. The Aragonese Chronicle was found in the *Cronica de los Conquiridores* (Bibl. Osuna, *La grant crónica de los conquiridores*, vol. 1. part. 2, Est. 3 et 4, tab. 1). It was published for the first time with a French translation, introduction and commentary by Alfred Morel-Fatio in the *Série historique*, vol. iv of the *Publications de la Société de l'Orient Latin* (Geneva, Jules Guillaume Fick, 1885).

There is another work which is based on the Chronicle and contains a part of it, but in a paraphrase in prose: *Βιβλίον ιστορικόν, περιέχον ἐν συνόψει διαφόρους καὶ ἐξόχους ἱστορίας*, by Dorotheus of Monembasia. This popular book was printed in Venice in 1631, as it seems, for the first time, and new editions of it were published in 1685, 1743, 1786 and even 1814. A part of it, relating to Morea, has been reprinted by Buchon in his edition of the Parisinus, pp. xviii—xliii.

The editions of Buchon.

Buchon, who was the first to take up the thread of Franco-Grecian history after Du Cange, is entitled to much praise for having spent many years of his life in the laborious researches connected with the Chronicle of Morea, which have led to the development of a new branch of history. His collections of documents, as well as the notes which accompany his editions, are valuable and abundant, but, though highly meritorious and useful, they needed to be supplemented and confirmed by the later researches of Karl Hopf, who, being impartial and free from national bias, sets in its proper light the extensive information he was able to obtain from Italian and Greek sources. Buchon was penetrated with the sentiment of nationality; his editions were intended to serve as an illustration of French glory in the past.

His aims are almost exclusively historical, a fact which is sufficiently explained by the undeveloped state of Neohellenic philology in his time. Still Du Cange, who made an abundant use of the materials contained in the Chronicle for his Glossary, had called the attention of the philologists to this text and had even thought of publishing it, but died before executing his plan. Perhaps the character of the ms., the untrustworthiness of the accounts in the Chronicle, which could not escape his notice, and perhaps even its unusual language, which in the eyes of Greek students was deemed barbarous, prevented him from doing so in earlier years. Boivin too cherished the same intention but failed to carry it out. In Buchon's time the learned Greek scholar Adamantios Korais had done much for the appreciation of popular Greek, but his pursuits were, like those of Du Cange, of a merely lexicographical nature. No Greek scholar had yet attempted to publish an extensive text in this idiom, if we except the edition of two poems of Prodrornos by Korais in his *Atakta*, vol. 1. The popular Greek books, which were issued for centuries by the printing-offices of Venice, were intended only for the use of the uncultivated classes in Greece; they were not published with the purpose of furthering Greek learning, and are mostly so incorrect that they can only be read with a considerable amount of penetration, or at least an intimate knowledge of the spoken language. Buchon declares in his edition of P, p. 202, that the advancement of Greek philology is not the object he has in view and he refers to an edition of the version of Copenhagen, then prepared by Mr Landois, as capable of satisfying the needs of philology in every way. Buchon would certainly not have thought of publishing the Chronicle, had it not contained a great deal of the information on which his researches were based, and this may be said in excuse for his texts, which cannot serve for the study of the medieval language of Greece. In particular his edition of the *Havniensis* is extremely inaccurate, the fine details of language are not rendered, a great number of readings and spellings are faulty, and no less than fifteen lines have been overlooked in copying it. He had not discovered the unequal value of the two chief Greek texts, and a considerable confusion has been caused by this ignorance of a question of primary importance. Thus the valuable *Havniensis* has not been copied directly from the ms., but a collation was made of it by one of Buchon's Greek friends, on the basis of the edition of the much inferior ms. of Paris. Furthermore, this collation was executed hurriedly and carelessly.

Hence the edition resulting from it is practically worthless for philological purposes, being no more than a contamination of two distinct MSS. The nature of these inaccuracies can easily be detected by a comparison between the edition of Buchon and the MS., of which the present edition strives to render all the details. An edition already referred to, which Mr Landois had prepared several years before, has not been published, but it is preserved in manuscript in the Bibliothèque Nationale in Paris, Suppl. Gr. 901 and 901 a. I have examined it, but not made use of it. Mr Landois had made an accurate copy of the Chronicle from the Havniensis and had discovered its superiority to the Parisinus. This edition, which, if published, would have been a valuable addition to the Corpus of Byzantine historians, was anticipated by Buchon under circumstances which deprived Mr Landois of the fruit of many years' labour. On Buchon's edition of H see my paper: Zur Ueberlieferung der Chronik von Morea, which contains a detailed account of all its errors and, on p. 535, refers to the edition prepared by Mr Landois.

A few examples may show the differences between Buchon's edition and the MS. Ed. l. 338 ἀποδέξε τὸν—MS. ἀποδέξετον, for ἀποδέξατο, see δέχομαι, Index p. 604. l. 405 με τοῦ λαοῦ του καὶ ἑτέρους, MS. με τὸν λαόν του κ' ἑτερουσ (l. 406). l. 614 οὕτως καὶ τὸ ἐπικώσαν, MS. οὕτως καὶ τὸ ἐπληρώσαν. Some of the errors censured by Hatzidakis, *Einleitung* p. 270 sqq., are not found in the MS.; not the author, but the editor, is responsible for them. Thus: Ed. l. 684 μηδὲν γένοιτο πλέον, MS. μηδὲν γενῆ τὸ πλείον, where γένοιτο results from a careless collation of P which has γένηται. Ed. l. 758 εἰς λόγον τε εἰς ἔργον, MS. εἰς λόγον εἴτε εἰς ὄρκον, where the absurd ἔργον is borrowed from the Parisinus.

III. THE PRESENT EDITION.

The present edition endeavours to furnish trustworthy texts for the study of history as well as of the Greek popular language in the 13th and 14th centuries. Special care has been devoted to the Index Graecitatis, which contains abundant material for the Lexicon totius Graecitatis of the future, as well as to the Indices of the persons and places mentioned in the Chronicle. The geography of Morea in the Frankish period has been diligently studied and much of the information, obtained in the works of Hopf regarding the Frankish rulers, has been utilized. It has not been my object to correct all the historical errors contained

in the Chronicle, which would have necessitated a commentary of considerable length. For rectifications of this kind the reader can consult the notes of Buchon, and the history of Hopf, which is in itself a continuous commentary and an indispensable guide through Franco-Grecian history. It is with a view to facilitate the use of Buchon's historical notes that the lines referring to his editions have been added in parentheses. The chronological tables annexed to the volume are calculated to give a rough outline of the history contained in the Chronicle and can serve to verify its accounts. A complete Summary gives a view of the historical events in their succession, of feudal customs etc., and supplies, to a certain extent, a translation of the Chronicle into English.

The main object in publishing this lengthy Chronicle in two distinct versions was to further the study of mediæval and modern Greek, which, since the last quarter of the past century, has been built up on a solid foundation. The popular language of Greece in the Middle Ages is closely connected with that of the present day, much closer than the language of Chaucer is with Modern English. Popular Greek has now a small literature of its own, which, if circumstances are favorable, will occupy the place of that written for centuries in the traditional language, and will be the only and true literature of Greece. The question as to the supremacy of both forms of the language has of late become of practical interest. The Chronicle, being one of the earliest and most important productions of this new literature still in a state of formation, deserves special consideration in regard to the character of its language, and all that was in my power has been done to present it to the public in a trustworthy and readable form. No passage and no word has remained obscure. It is true that many, and some radical, emendations were needed, of which the critical apparatus gives evidence. For some of them I am obliged to Prof. Hatzidakis, who kindly gave me his advice. But all my emendations, I venture to say, are in accordance with the general character of mediæval Greek. In many doubtful cases I have adopted a rather conservative standpoint, and respected the authority of the mss. to the utmost, cp. in the Index of Words, *ἐναυτός*, *ισόριπα* and other forms which are unusual, but still capable of being explained.

The plan on which the publication of a text in the popular language should be carried out is widely different from the method followed in editing texts of the ancient language. The reasons

are manifold and can easily be deduced from the specification of cases given below. The method applicable to popular Greek texts can be expressed in a few words: the editor may neglect all that appeals to the eye, both in the text and in the critical apparatus; but everything that appeals to the ear, and implies sound, must be considered important (see note, p. 90). Thus the lines, quoted in the description of the Bernensis, p. xviii, representing the spelling of the mss. B and P, are perfectly correct, if looked at in this light; only the I and O sounds are confounded with each other and the phonetic result, obtained by these misspellings, is the same as if the spelling had been faultless. We can furthermore see in this example that, if orthographical variants of this nature were registered, the apparatus would become more voluminous than the text itself. My views referring to the general principles to be followed in popular texts are expressed in my *Phonetische und graphische Erscheinungen*, which paper can serve as a kind of introduction to the present edition. In the following, a specification is made of all cases of which no account has been taken in the present edition.

1. Itacismus; in all the mss., but more rarely in H, the signs denoting I = ι η η ν υ ι οι ει are continually misused. Then αι and ε, ω and ο are confounded. All errors of this kind have been tacitly corrected, and consequently the bulk of the apparatus has dwindled down almost to nothing.

2. Modern phonetics do not admit of the concurrence of either two tenues or two spirants, and if such a combination occurs, the result is always a spirant with a tenuis. Thus the series of ancient spirants and of ancient tenues:

φθ (υθ), φχ (υχ), χθ—κτ, πτ—σθ, σχ—νσ (= fs)

are rendered by:

φτ (υτ), φκ (υκ), χτ—χτ, φτ—στ, σκ—πσ (= ψ).

Examples: φθάνω, εὐχή, ἐχθρός are phonetically expressed by φτάνω, εὐκή, ἐχτρός;—κτίζω and πταίω by χτίζω and φταιίω;—ἀσθενής, ἄσχημος by ἀστενής, ἄσκημος;—ἐγύρευσα by ἐγύρεψα. Thus ἐδέχτη is the true Neohellenic form, although it is sometimes rendered by the traditional ἐδέχθη and even by the abnormal ἐδέκτη, which gives the same phonetic result; χθ as well as κτ = φτ. See *Phon. u. gr. Ersch.* p. 24 sqq., where many abnormal spellings of the Chronicle like εὐχολη = εὐκολη are explained.

3. The double consonants, which have no phonetic, but

only a graphic value, have always been restored when traditional spelling required it. Foreign words have been rendered in their proper forms and in conformity with their etymology. While many write *φουσάτο, μισάω*, etc., I follow the orthography used by Gustav Meyer, *Neogr. Studien*, and write *φουσσάτο*, from Lat. *fossatum*, and *μισσάω*, from Lat. *missus*.

4. The confusion in the MSS. arising from the misuse of spiritus asper and lenis, the acute, grave, and circumflex, is not registered, and misspellings of this kind are tacitly corrected according to the rules of common orthography. But accents on wrong syllables have been taken into consideration, and the iota subscriptum, which is always wanting, has been supplied; the asper and lenis over *ρ* have been constantly omitted, according to modern spelling. For the sake of unity, the system of traditional accentuation, although it is irrational, has been carried out in all its details. I thus write *ταξειῶδι* and not *ταξειδι*, which borrows its accent from *ταξειδιον*, and *ἀνθρώποι* instead of *ἄ.θρώποι*, which I considered as irregular from the point of view of ancient accentuation, although the circumflex, in such cases, is only a graphical sign which performs the functions of the acute. When a perispomenon followed by an enclitic takes an acute, as in *παῖδες τινες*, this acute is not written as it could lead to a vicious incidence of accent, and, as sounds are more important than mere graphical details, I think that this infringement of ancient usage is justified. I thus write *γνώση σου* in P 239, instead of *τὴν γνώσι(ν) σου*, which could be falsely accentuated *γνώσι σου*. In H 8208 I read *μυστήριον του*, as the metre requires, and not *μυστήριόν του*, as the MS. reads.

5. The final *ν*, which often has only a graphical value, has often been omitted when for metrical reasons the vowel preceding the *ν* and that following it must coalesce to form a single syllable; but special cases have always been noted. Sometimes the final *ν* has been kept in spite of the metre; thus in l. 14 *ὅταν ἐλειπούργα κ' ὑψωνεν* I could neither resolve to write *ὅτα* nor yet to omit the augment, and so I leave the matter undetermined.

The sign *ω*, which can denote an I-sound and *ν*, as well as simply an I-sound, has been rendered in the apparatus whenever it occurs in the MS. This detail seemed important for the study of final *ν*.

6. No hyphens to denote synizesis as in *κυρίου, εἰθέως* have been used, as they would have been too cumbersome in a literary

text. In this case we must divide *κυ-ρί-ου* and sometimes *κυ-ρίου*, when required by the metre, and *εὐ-θέως*. It is true that in the modern language the accents on *ε* and *ι* before the stronger vowels *α ο ου*, are transferred to the succeeding syllables: *νέος* (*νιός*) for *νέος*, *παιδιού* for *παιδίου* (Jannaris § 155), although in many dialects the older accentuation—*νέος*, *τοῦ παιδίου*, *τὰ παιδία*, *ὁ βασιλέας*—has been preserved. In the Chronicle words of this class are treated in a way which is neither ancient nor modern, but seems to mark a state of transition; thus for instance in the *Havniensis* the word *βασιλέας* never shows a shifting of accent and is mostly read *βα-σι-λέας*, except when it occurs at the end of a verse, when *βα-σι-λέ-ας*, in four syllables, must be read. The question as to when synizesis takes place and when not, had not yet been settled; in l. 5404, at the end of the verse, we are obliged to read *Ρω-μαῖ-οι*, whereas two and five lines below, where this word occurs at the end of the first hemistich, the metre requires *Ρω-μαῖοι* and *Ρω-μαίων*. The authority I attribute to H did not allow me to make any alteration; had I written in these cases *Ρω-μαιοί* and *Ρω-μαιών*, that is, phonetically expressed, *Rom-jí* and *Rom-jón*, I fear that I should have modernized the text. No violence whatever is done to the metre, for the syllable *εῖ* and *έον* (= *αῖοι* and *αῖων*) can perfectly well be read each as one syllable; compare *λέει* and *λέω* (= *λέγει* and *λέγω*) which can be monosyllabic without becoming *ljí* and *ljó*. I therefore keep the type *Ρωμαῖος*, which, according to the place it occupies in the metre, is either of two or of three syllables.—The question regarding synizesis is not settled even in the present day; and this indecision seems to be principally due to ecclesiastical and scholastic influence. Words like *αἰτία*, *οὐσία* and *ἄμαρτία* have preserved their accent, but it is undecided whether *ία* counts as one or as two syllables. The evidence, obtained from Solomos, the greatest poet of Modern Greece, confirms this state of fluctuation, even in the modern form of the language. In his *Ἕγνος ἐλευθερία* and *ἐλευθερία* are used indiscriminately, strophe 2, 16, 21—82; *σπαθία* and *κρανία* 65, but *λαλιά*, *ἀπελπισιά* 6, *καρδιά* 19, *σκαβιά* 4. Corresponding to the type *Ρω-μαῖος* (= *Ro-méos*), we find a number of verses which confirm that such forms are even admissible in elaborate lyrical poetry: *ποῦ μὲ βία μετράει τὴν γῆ*, 1, not *βιά*; *εἰὰν ἢ χρεῖα τὲς κουρταλῆ*, 10, not *χρεῖα*; *σὰν νὰ λέη σὲ χαιρετῶ*, 23; *τὸ θηρίο, καὶ σέρνει εὐθύς*, 24, not *θηρίο*.

7. In common words the spelling $\nu\omega$ for $\nu\zeta$ in the MSS. has been preferred, according to modern usage: $\nu\tau\zeta$ = English ζ , which occurs in proper names, has not been changed, although it could have been rendered by $\nu\zeta$.

8. Proper names have been rendered in the forms of the MSS.; even some in P. which seem to be corrupt, have been retained: they can be verified by the better forms given in H.

9. The *sigla* $\alpha\theta$ has been rendered by the existing form $\alpha\theta\epsilon\rho\rho\alpha\varsigma$, instead of $\alpha\theta\epsilon\rho\rho\alpha\varsigma$. Such *sigla* often refer to an older stage of the language, or to literary or foreign influences, cp. the English Messrs. = Messieurs, which is not used in the spoken language.

10. $\kappa\alpha\iota$ is written in full, before consonants as well as vowels, when it has the value of an entire syllable: but when it coalesces with a following vowel it is abbreviated: $\kappa\alpha\iota\ \acute{\alpha}$, but $\kappa\alpha\iota\ \acute{\alpha}\iota$, when the two words form two syllables.—For $\acute{\alpha}\iota\ \nu\acute{\alpha}$, $\epsilon\iota\ \tau\eta$, the abbreviation $\sigma\tau\acute{\alpha}\iota$, $\sigma\tau\eta\iota$, has been tacitly substituted when the metre required it.

11. The results of modern linguistics have always been applied in the orthography of the texts: for an example see *Mopón*, Index, p. 637, and not *Moposa*, as it was formerly spelled.

The cases mentioned under (2) require some further explanation. Allowance had to be made for words like $\iota\alpha\rho\acute{\epsilon}\alpha$, $\acute{\alpha}\rho\sigma\tau\epsilon\acute{\rho}\alpha\iota\alpha$, $\epsilon\acute{\upsilon}\rho\eta\epsilon\acute{\iota}\alpha$ etc., borrowed from the literary language, and $\epsilon\acute{\iota}\chi\eta$, $\epsilon\acute{\iota}\chi\eta\text{-}\mu\alpha\rho\tau\acute{\omega}$ etc. due to Church influence. For the former I could not resolve to write $\iota\alpha\rho\acute{\epsilon}\alpha$, $\acute{\alpha}\rho\sigma\tau\epsilon\acute{\rho}\alpha\iota\alpha$, $\epsilon\acute{\upsilon}\rho\eta\epsilon\acute{\iota}\alpha$, and for the latter I hesitated to write $\epsilon\acute{\iota}\chi\eta$, $\epsilon\acute{\iota}\chi\eta\mu\alpha\rho\tau\acute{\omega}$ in conformity with Neohellenic phonetics. The Italian language, which shows a parallel development to that of medieval Greek, clearly suggests that words borrowed from the Latin at a later period, or *mots savants*, have not been artificially reduced to the standard of Italian phonetics, but have been preserved in their original Latin forms with little or no change. No Italian would insist on writing *chiamare* for *cliamare*, *piacere* for *piacere*. The chances of Neohellenic for obtaining a perfect unity in phonetics are very small, owing to the continual influence of ancient literary traditions. The Italian language is far from being uniform in this respect and we can even observe that the numerous phonetical doublets add to the wealth of the language: cp. *replicare*, directly borrowed from the Latin and -to answer, and *ripiegare*, its popular form -to fold; *solfo*, *solfo*, *caldo*, *solfo*, each of which has a different meaning, are derived from

Lat. *solidus*. See Diez, *Etymol. Wörterbuch*, sub *soldo*. I followed the principle that a word cannot be arbitrarily recoined; that which is the result of gradual development cannot be obtained by artificial means, although a word used by the people can sometimes be adapted to their phonetics.

Owing to the inadequacy of the Greek alphabet in expressing the mediae *b d g* without a preceding nasal sound, I simply followed in some cases the ms. which writes *ἔπροστεν*, instead of *ἔμπροστεν*, for *ēbrosten* l. 3662, and *ἐγράφως*, instead of *ἐγγράφως*, for *egráfos*. In many places in Greece only the media, produced from nasal and tenuis, is heard and the nasal sound has vanished: *afédis* for *ἀφέντης*, *éboros* for *ἐμπορος*, *Frágos* for *Φράγκος*. Several suggestions have been made to render the mediae, and I was advised to use parentheses, *ἀφέ(ν)της* etc., but I hesitated to employ signs in a literary text, which are only useful when limited to treatises on linguistics. Words of common use, such as *ἠμπορῶ*, see Index p. 607, have been reproduced in their usual form, although in H we invariably find *ἦπορῶ*.

IV. RELATIONS BETWEEN THE GREEK VERSIONS.

The Chronicle of Morea is extant, as we have already seen, in eight copies written in four different languages. Five of these copies are written in popular Greek, one in French, one in Italian and one in Aragonese. In the present edition the Havniensis and the Parisinus 2898 are published *in extenso*, and the different readings of the Taurinensis are carefully noted. Several important reasons have induced me to publish the two chief versions parallel to each other. As neither of the two versions contains a complete account of the original Chronicle, the lacunae of H are supplied by P and *vice versa*, and it is only by printing both mss. that the transmission of the text can be clearly shown to the reader. The second reason was to show the divergences of the two principal versions and exhibit the national and religious tendencies followed by P, whose scribe to some extent expresses the feelings of the Greek population in Morea. And finally, it seemed important to note the differences in the language of both versions, which are at least one century apart from each other. We can thus observe the gradual development of medieval Greek into forms of a more modern character, and can notice, in the readings of T, the existence of forms which are still nearer to the present state of the language than those of P.

The Havniensis deserves more credit than any other version ; it may diverge in many points from the original Chronicle, which has been lost, but it gives a very accurate picture of the time in which it originated, of its general culture, its manners and customs, its language, and, above all, it leaves no doubt as to the true spirit which pervaded the original work. Its language approaches that of the thirteenth century, in which the events related in it occurred, and it deserves minute study ; the proper names are rendered with great accuracy.

The Parisinus 2898, of which we possess two copies, covers a part of the lacunae in H ; it is somewhat modernized in regard to the forms of language. Cp. ἀφηγήσαντο H 376—ἀφηγήθησαν in P ; the new infinitive ἀφηγᾶσται H 6448—να λαλοῦσιν in P ; ὁ κατὰ εἰς H 3147—ὁ κάθε εἰς in P, and many more instances of this kind. The relation of events, though as a rule not deviating much from H, is rather calculated to appeal to Greek readers, whose national feelings were wounded by the harsh remarks in H. Many passages in H, which are unsparing to the self-love, and we may fairly say to the self-respect of the Grecian race, have been omitted, or altered, or softened. Compare the lacunae on p. 53 and p. 261, where H contains violent attacks upon the religion and character of the Greeks, and see my remarks on p. 320 and p. 355. In l. 3995 the boastful exaggeration of H. in l. 5722 the injurious remark on the Domesticus are mitigated by P, and the reproach of perjury in H 7133 and 7157 is omitted. Further omissions are : 4768, 4776 sqq., relating to the massacre of the Greeks at Prinitza, 4839 to the emblem of royalty ; cp. also 4843, 4847 sq. and especially 4851. In 5011 the Greek army is reduced from 15000 men to only 1000, and in 5379 and 5391 the scribe of P invents a massacre of the Franks ; in 5400 and 5407 the sense of H is altered in a way more favorable to the Greeks.

The writer of P protests against being identified with the Franks. speaking of the Frankish army, H says *our* army, while P has *their* army, l. 636 ; and H 7219 θλίψη μεγάλη ἐγένη. P καὶ λύπη εἰς τοὺς Φράγκους suggests that the affliction caused by the death of Geoffroy of Carytaina was confined to the Franks. In l. 8708 sqq. the question of peace between the emperor and the prince is discussed at full length in H, while P omits this passage with the somewhat dry remark : ‘but in this truce nothing has been concluded, as you will hear presently.’ Many more instances of this kind could be gathered, but those I have given make it

evident that P was written by a Greek, who in copying the ms. followed the general account given in the Chronicle, but omitted and altered such passages as seemed offensive to his and his countrymen's feelings.

The Taurinensis, being of the family of H, may be consulted, but with great caution, in cases when H needs emendation; but, as a rule, it deserves very little consideration. This crude and untrustworthy reproduction of the Chronicle has, however, been carefully collated in order to show the development of medieval Greek in a later period and to give examples of phonetic spelling, cp. ἀπὸ τὸ χέρι τὸν γκρατεῖ, σιμά του τὸν γκαθίζε l. 5788 and similar instances in my *Phon. u. gr. Ersch.* p. 30. Omissions and alterations occur more frequently than in P, as well as additions showing a tendency to discredit the Franks, as in 3723^a, where the prince and the despot are afraid of the schemes of the sevastocrator; l. 3983 contains a malicious pun: 'that we may put ourselves into prison,' where H has: 'that we (the Franks) may defend our lives.' The exaggerations of H are altered l. 3772 or omitted l. 3729, while the scribe himself foolishly heightens the statement in H regarding the strength of Charles' army: ll. 6541, 6627, 6890; and of the Greek army: ll. 3599, 3703, 3706, 4553. Compare the alterations of l. 3831, on account of an injurious remark, and l. 4676 where T does not agree with H, who says that the Scortini were wrong in taking the side of the Emperor.

The question whether the Greek or the French version, commonly called the *Livre de la Conquête*, is to be considered the original form of the Chronicle of Morea, is one of primary importance. The authority which we concede to the Greek version, especially in the form of H, would be shaken considerably, if by some new discovery we ascertained that it is only a translation of the French. Fortunately for the Greek version, no French Chronicle has been transmitted to posterity, which could challenge the credit to which it is entitled, for the *Livre de la Conquête* is only a synopsis of a more complete work. Thus another question arises: did this more complete work exist in French or in Greek? It may have been written in French, but as a more detailed French Chronicle has not been transmitted, it was either lost or it never existed, and we can prove neither the one nor the other. The *Livre de la Conquête* is an abridged version of a fuller Chronicle, which, as is expressly stated, was in the hands of Bartholomew Ghisis before the year 1332, and the declaration of the scribe, that 'he will relate his history, not as he found it

written, but in its shortest form,' can only imply, that he either abridged a French Chronicle, or translated, with the omission of many details, a Greek Chronicle. The fact is that the Greek Chronicle is in every respect and in all its narrations fuller than the *Livre de la Conquête*, which—although it contains a few supplementary remarks, is in a better state of preservation, and continues to the year 1304—can easily be explained as a mere extract of the Greek version; and the scribe expressly mentions it as an abridgement, see L., p. 1.

The opinions on this interesting question have varied. Buchon stoutly maintained that the *Livre de la Conquête* was the original, and Hopf, *Encycl.* 1, p. 202, shares this opinion, observing that French was the language in general use at that time in Morea. But in his *Chroniques gréco-romanes*, p. xlii, he promises to examine this question carefully in some dissertation, which, however, did not appear. In my dissertation, *Die Chronik von Morea*, this subject is discussed at length pp. 41—75, with the conclusion that the *Livre de la Conquête* cannot be the original form of the Chronicle. Thus the question as to the priority of the different versions can only be: are there any positive indications which point to a presumptive French Chronicle, from which all the others, the *Livre de la Conquête* included, could have been derived?

Valuable evidence in favour of an original Greek Chronicle has been given by the Marquis Terrier de Loray in his above-mentioned paper, pp. 217—221. His arguments on this point have much weight; his researches, however, were limited solely to the material which is at our disposal, and the possibility that a lost French Chronicle, more complete than L and perhaps even H, could have existed, is not discussed. Still many of his arguments, combined with those urged in my dissertation, help towards the solution of this difficult problem. It can easily be observed that in both versions the proper names are generally given correctly in the forms of the language in which they occur; Greek names are properly rendered in the Greek version, and French names in the French version. Furthermore, as can be seen from the Index of French proper names, these names are not badly mutilated, as has been supposed by Buchon and others, but they are adapted to the phonetic laws of Neohellenic, while, on the other hand, the Greek names in the French version are presented in a shape corresponding to the nature of the French language, cp. La Chacoignie = *Τρακονία*, La Glisière = *Vlisiri*, etc. We can thus expect to find 1° all the Greek and

all the French names correctly written in their respective texts, and 2° the names foreign to those texts rendered with more or less phonetic exactness. In the Greek version, especially in H, not only are the Greek proper names accurately rendered, but even the French names can always be explained phonetically. This is also the case in the French Chronicle, but there are exceptions; they are valuable for our purpose as they show that the writer of the French version was not familiar with some of the French names and that he could not reconstruct their French forms, having found them, not in a French, but in a Greek version, of which he made a copy. Thus a number of French proper names contained in L can only be explained, if we admit that they have passed through a Greek medium, which, in this case, could only have been a Greek version of the Chronicle. Of such names M. Terrier de Loray quotes several good examples: *Tremolay*, in L p. 364 is unusual for the French *Tremoille* and reflects the Greek Τρεμουλᾶ or -ᾶς, with a Greek suffix. *Anoë*, in L p. 338, 351, 358, Anoë p. 287, is equally unusual for French *Aunoy*, and is a reflex of 'Ανόε where French *au*, as in other instances, is rendered by *a*, and *oe* can be explained as a posterior diphthong for *oi*, see *ρói* and *ρóε*, Index p. 617. William I is commonly called *le Champenois* in L, and his true name, William of Champlitte, is not mentioned there; but p. 31 he is called *Guillerm de Salu* and p. 33 *de Saluce*, a form which would be inexplicable, if the Greek version did not suggest a similar form by giving Σαλοῦθε, see Index p. 627. And how can we suppose a French writer to change the name *Ivry* into *Vry*, if he had not found the corresponding Βρη in the Greek ms. which he copied? see Index p. 624. All these forms point to the existence of a Greek medium through which the text transmitted by L had passed, and thus the hypothesis of a full and complete form of the Chronicle in French is unfounded. Besides these arguments based on linguistics, which to me seem conclusive, there are others of a historical and literary nature contained in the critical notes of M. Terrier de Loray, which deserve attentive consideration. The transmission of the Chronicle in five Greek mss., one Italian, one Aragonese and one French version, which latter is handed down in somewhat unusual circumstances (see Buchon, p. xi), may be regarded as another plea in favour of the Greek Chronicle.

There are also a few general considerations which corroborate this argument. Had the Greeks any reason to translate into their language a work expressing fierce hatred against their race?

But such a work already existing in Greek and written by a Grecised Frank does not seem a very surprising phenomenon. Furthermore: the French in the thirteenth century addressed their kings simply by *Sire*, as in Joinville. *Monseigneur le roi* is used in the French Chronicle, pp. 228 and 230, and this appellation also seems to be founded on common custom. But when in the same Chronicle we read: *Monseignor le saint empereor and je prie vostre sainte corone*, L 143, we are somewhat astonished at this submissive address, which hardly corresponds to the feudal habits of the time. Even in a passage referring to the king of France and the Megaskyr of Athens, it is said of the former: *e puisque a sa corone plaisoit*, L 116. In the Greek language of the time such periphrastical titles given to the king were quite common, they were even prescribed by court-ceremony. It is evident that such appellations could only creep into a French text by means of a Greek medium, and here again the Greek version offers the original form of the title; cp. L 143—H 4256 *Δάπτοτα, ἄγι βασιλία, δέομαι τὸ κράτος σου*; and L 116—H 3455 *εὐχαριστῶ τὸ στέμμα σου*.

V. VERSIFICATION.

The verse, in which the Chronicle is written, is commonly called the political verse, *πολιτικός στίχος*, and is composed of 15 syllables, divided into two hemistichs of 8 and 7 each, the first of which can be accentuated on the sixth as well as on the eighth, while the second hemistich must have the tone on the penultima. In regard to other accents no definite rule is observed, and the first as well as the second and even the third syllable of the verse is capable of accentuation. Still the verse has what we can call an iambic structure. It was the Greek national verse in the Middle Ages and continues to be so in the present day; and though its origin is obscure, the first specimen of it can be traced back as far as the beginning of the seventh century, cp. Krumbacher, *Byz. Litt.* p. 651. If we represent a syllable by the sign ~, the model of the verse will be:

~~~~~[˘] } ~~~~~[˘]
 ~~~~~[˘] } ~~~~~[˘]

This verse is known in English metre as a verse of 14 syllables:

John Gilpin was a citizen || of credit and renown.

In the few examples we have of it in French, it is the eighth

syllable which bears the accent, as may be observed in the examples given by Tobler³, *Vom frz. Versbau*, p. 104 :

En Jesu crei, Jesu reclaim, || Jesus m'haid e sucure

from Anglo-Norman poets ; it thus seems that the number of 14 syllables is due to the extinction of the silent *e* in the last syllable. In Italian the tone is invariably set on the sixth syllable :

Rosa fresca aulentissima || ch' appari inver l' estate,

in the *Contrasto* of Cielo Dalcamo of the twelfth century, one of the oldest poems in the Italian language.

In the Chronicle the political verses are generally correct and are often marked by a graceful cadence. But many of the lines are unmetrical for various reasons. I. The scribe sometimes paid no attention to the metrical form of the text and supplied words which he deemed necessary to the sense. These cases represent a sort of solution of the metre into prose, which can easily happen when the verses do not begin with a new line. Thus in l. 545 ἀπάνω is superfluous, the idea being already expressed by ἀπίσω; the same thing occurs in l. 4122, and in l. 3510 ὀπίσω must be cancelled; perhaps μέγαρ in l. 8500 is an addition of this kind; in l. 8866 ἐτόρε can easily be excised and in l. 7075 the metrical character is effaced. In l. 3833 φυγεῖον can be eliminated, but I have left it. In such cases the words which destroyed the metre have been enclosed in brackets []. II. The writer, who timidly clings to traditional spelling, sometimes avoids the truly popular form, which perhaps he considered too vulgar. In Greek, more than in other languages, orthography is extremely conservative, and it was only through linguistic science that in our days a more rational mode of spelling popular words could be determined. Yet, when the author is not bound by school-tradition, he renders the sounds perceived by the ear with great accuracy (see the transcriptions of French names in the Index); but in common spelling he carefully avoids innovations. In many cases ἐκείνος deranges the metre while κείνος or κεινός would set it right; thus in l. 443 κεινῶν, l. 447 κεινής, l. 452 κεινοῦ, l. 666 κείνον, l. 672 κείνος, ll. 4845, 8856 κείνους etc. could have restored the verse, and in l. 4658 βρέθησαν, in l. 5756 αἶ for ἄγιον, in l. 6974 τς for τοὺς and so twice in 9015, in l. 8175 δὲν for οὐδέν; but changes of this kind seemed too radical. To judge from the metre, even syncopated forms such as those which are usual in northern Greek dialects occurred in the time of the Chronicle, and a number of hyper-

metrical verses may be reduced to their proper limits if we read: *ἐπροσ'κώθηκεν* 5485, *νὰ κληρ'νομήση* 5933, *τοῦ γ'ναικαδέλφου τὴν γυνὴν βλογήθη εἰς γυναῖκαν* 8029, *Φ'λόκαλος* 8332, *Φ'λανθρώπωνος* 8710/63, and perhaps *τὸν μ'τροπολίτων* 7866. Emendations of this nature could not easily be made in a medieval text; nevertheless it is probable that syncopes of this kind existed then. III. Through carelessness of the scribe, rather than of the author, some lines have been inverted. In these cases, as indicated in the apparatus, the metre has always been restored: cp. l. 3762, 8092. In 7309 the proper name had to be given in its usual form and *τοῦ μέγα* had to be inserted for the more regular form. IV. The metre is often deranged by proper names of unusual form or length; cp. *σεβαστοκράτορας* 4060, 4202; *Κωνσταντινόπολι* 4197, where perhaps *ὀλόρθα* could be eliminated; *Κόρινθος* 4653/84, which clearly points to *Κόρθο*; *μισίρ* 6708/30 could be emended by *σίρ*, but *μισίρ Νικόλα ντὲ Σαίντ'Ομέρ* 6303 cannot easily be reduced to the metre.—In many cases P restores the verses of H with success, but sometimes his corrections are made at the expense of grammar as in l. 8822, and in l. 323 the name *Μονφαράτ* is mutilated. Even T in one instance succeeds in correcting the verses of H and P; cp. l. 470.

There are many first hemistichs of only 7 syllables which can be explained by the absence of an arsis; they could easily be emended by the addition of *καὶ* or *γάρ*, but they have been left unaltered as perhaps they are a poetical licence; such lines are: 3772, 3817, 7822/28, 8603. Sometimes the expletives already contained in the verse do not allow an emendation by additions. In the edition of Buchon many metrical faults are due to want of care in copying the ms.; thus often *ἐπειδή* is read, where the ms. has *ἐπεί*, cp. *ἐπειδὴ ἐλιγιάσθη, ἐσκόπησεν* (ll. 339—340 in the present edition).

Most of the metrical mistakes have undoubtedly been caused through careless transcription by the scribes, but some of them, which prove to be unamendable, are due to the author himself, cp. 2535 and especially 7980. To determine what belongs to the scribe and what to the author seemed a hopeless task, and the unpretending character of our text does not facilitate such an inquiry. The present edition contains quite a number of defective verses which could have been restored without much difficulty, if it had been my intention to carry out the principle of metrical consistency. But the language seemed to me more important than the metre, and in emending the text I could not

resolve to adopt doubtful forms or such as, belonging to a later period, would, perhaps, have altered the character of the language; it was not my intention to reconstruct and modernise a text of such a peculiar kind. The authority of the mss. had to be respected, and I hesitated to enter into competition with a Greek Chronicler who certainly did not intend to create a work of art.

VI. CHRONOLOGY.

Had the end of the Chronicle been preserved, we should perhaps have obtained some information concerning the person of the author, as well as the time in which it was composed. Unfortunately the Greek versions are all incomplete and break off in the relation of events of the year 1292, while the French Chronicle continues till 1304 and, in a chronological table annexed to it, even mentions events which occurred as late as 1333. It was therefore composed after this year and, as is generally admitted, between 1333 and 1346, see Buchon p. xxi, and Hopf, *Encycl.* 1, p. 202. Hopf, who remarked that the Greek Chronicle could have been written in the last quarter of the fourteenth century, supposed, for this and other reasons, that the French Chronicle was the original; however, at a later date he admitted that this supposition was in need of new arguments to sustain it.

The original Chronicle, of which H gives a very distinct idea, was in all probability composed shortly after the year 1300, but in its present form it contains some details which point to a later date. I here refer to additions of a chronological nature, as they occur in H, and not to the alterations with a national and religious tendency, as in P and T, see p. xxix. These additions are easily explained by the successive editions, as we should now say, or copies made of the Chronicle in the course of years; they are supplements referring to events which occurred after the first edition (as for instance the demolition of the castle of Saint-Omer, see Index p. 624 *sub* Gautier II, and perhaps even all the passages referring to the Catalans), or they are completions of genealogical notes, see Index p. 624 *sub* Erard III. Such additions are not to be considered interpolations in a bad sense, with a view to altering the meaning of the text; they were certainly made with the good intention of continuing the original account and supplying the reader with the knowledge of subsequent events. We must remember that the new editions or copies

do not follow each other in the course of a few years, as is the case in the present day, but at long intervals of time, covering in some cases a space of centuries. Thus we can say in regard to this mode of transmission of medieval popular texts, that the first edition of the Chronicle, which has been lost, was issued shortly after the year 1300, another one before 1388, and a third after that year, but we have no knowledge of those which existed in the intervening periods, nor in those which followed. And as the writer of a popular text in the Middle Ages was, in one person, the editor, the publisher, the reviser, and the copyist, performing the work of our printers, it is quite natural that he should have made such additions as were necessary to ensure the success of his new copy. The versions of this kind are in a certain way new editions of an original work, not however republished by the author himself, but by some other person more or less competent, and at an indefinite time after the appearance of the *editio princeps*; and it was in the power of every person who performed the task of copying a *ms.* to add some new details to his new edition. The writer—as I say to use a neutral term—of H seems to have given a pretty accurate copy of his *ms.* and to have made only additions and probably no alterations, as is the case in P and T.

A man of literary education, whose profession it is to write history, can choose any period he likes, but a chronicler of limited intellectual powers can only relate what he had witnessed himself, or what he had heard from others. Had the author of our Chronicle lived after 1375, as Hopf seems to suppose, he could not have related events which occurred between 1204 and 1300 for the simple reason that the witnesses on whom he had to rely could not have been alive at that time. I think that M. Terrier de Loray, p. 221, is right in his interpretation of l. 1354 sq., which does not so much refer to the accounts of the old conquerors themselves as to those of the old men who came *μετὰ ἐκείνων*, *with them*, which in medieval Greek can also be interpreted *after them*, and P even reads *μετ' ἐκείνους*. This seems to imply that the accounts were furnished to the author by the old people in Morea, who were the descendants of the first conquerors. Two generations can bring us very near to the year 1300. This passage also explains why the reign of William II and the following time are treated with much more detail than the preceding reigns of the two Geoffroys and William I, and why in this portion the fictitious elements subside. The book

which a scribe at the end of the fourteenth century could have consulted, could, in all probability, have been only the Chronicle itself in one of its earlier 'editions,' as it is the only record we possess of the history of Morea. The later insertions in H are therefore of little moment; they can easily be eliminated without prejudice to the Chronicle, which, in its substance, reaches as far as the year 1292 and very probably contained all the missing information supplied by the *Livre de la Conquête* in an uninterrupted sequence as far as the year 1304. We can therefore say that in all probability the Chronicle of Morea, in its original form, was composed, in round numbers, about the year 1300. In its present form, transmitted by the Havniensis, it represents a version anterior to the year 1388, the year of the death of Erard III, who seems to be mentioned in it as still living; while P, which ends with a necrologue on Erard III, is of a posterior date. So much for the versions; as for the mss. in which they are contained, they are of a still more recent date, see p. xv sqq.

Several passages in H seem to indicate that the main substance of the original Chronicle has remained unaltered. In l. 5738 we read that the children of the Turks, who were baptized and married to Christian women of the principality in 1265, were still alive when the Chronicle was written; this could easily have been the case in the years after 1300. In lines 7421, 8071, 8110, 8616 Nicholas II de Saint-Omer, who died 1296, is familiarly called γέρος, the old man, probably with reference to his son Nicholas III, who died 1314. Appellations of this kind, as well as μακάριος, 'of blessed memory,' applied to John de Catavas, l. 4783, and even to Prince William II, l. 8595, denote that the memory of those persons still survived and that they had not died very many years before. Even Isabella, who died 1311, is called μακάρια, l. 8477, but this can possibly be a later addition. Such expressions could hardly have been used a century later.

VII. THE AUTHOR AND HIS WORK.

We have no information concerning the author of the Chronicle, nor is his personality prominent in any part of the work. He need not necessarily have been a Gasmule¹, since any Frank, born in

¹ The etymology given by Therianos (see Krumbacher's *Byz. Litt.* p. 838) explains this word from *gas* (= *garçon*) and *mulus*. But in French the stem is *gars*. A new explanation is suggested by the interchange of the two sonorous spirants β and γ, which is not unusual in the common language. We

Greece, or living there from an early age, could easily acquire the use of spoken Greek or Romaic, especially if his life was spent in or about the precincts of one of the castles in which Morea at that time abounded. The Franks did not form a compact mass in a town, and it was through the very nature of their feudal institutions that they came into daily contact with the Greek element, to which, in the course of time, they became assimilated. This process of assimilation was undoubtedly in full development a century after the conquest, when the Chronicle was written. William II, who was born in Calamata, confers in Greek with the emperor. The Greeks, out of pride or obstinacy, did not learn French, nor was it in their national interest to do so. It was thus quite natural that plain and common Romaic¹, not the artificial language of books, was the language in which both Franks and Greeks conversed with each other, and it is in this colloquial form of speech that the Chronicle was written. The

have two forms: *βασμούλος* and *γασμούλος*, both of which occur in the Byzantine historians. Probably the first constituent element of this composition was not *γασ-*, but *βασ-*, the same which is contained in 'bastard.' In Low Lat. *bastardus* = 'illegitimate child' is common since the eleventh century. In Old French *fils de bast*, *fils* or *frère de bas* are used in the same sense. Originally this expression denoted: 'a child begotten on a saddle,' see *bastardo* in Diez, *Etymol. Wörterbuch*. Perhaps the reference to a saddle includes an allusion to the haste with which an elopement was accompanied. We can further imagine that when *fils de bas* was not thought a sufficiently strong invective, it could be reinforced by *mule de bas*, and this could produce *βασμούλος*, a compound of synonyms such as is not unusual in popular Greek, the motive being to add greater force to the expression. The second element *μούλος* is easily explained: the name given to the offspring of an ass and a horse was, in the new world, transferred to the half-breeds of the white and coloured races; thence *mulato* in Spanish and *mulâtre* in French, terms which at the same time express the contempt felt for this hybrid race. In Greece *μούλος* = *εἶδος* is quite common, and derivations, which I heard in Corfu, are formed from it, as for instance: *αὐτὸ τὸ παιδί εἶναι μούλικο*; *ἡ μουλαρία* = the children of a foundling hospital. Terms of invective are: *παλαιόμουλος*, *σκατόμουλος*, *μουλαράτσος* and *μούλαρδος*.

¹ The term *Romaic* has sometimes been used collaterally with *Neohellenic*, which is now preferred by the Greeks. Romaic is a short and convenient word, which in this case, denotes the popular Greek language of the Middle Ages, or of the Roman empire of the East. This word has been used both because the Chronicle and similar compositions know no other, and because it conveys an exact idea to the English reader. *Neohellenic* is a parallel to *Neolatin*, but does not directly refer to medieval Greek. Romaic and Neohellenic can be used together; thus French and Italian are Romance as well as Neolatin languages. Koræes, who uses *Γραικορομαϊκός*, clearly expresses the idea of a Roman state with Greek culture.

Gasmules, being the illegitimate offspring of French fathers and Greek mothers, were undoubtedly rejected by the conquering race ; they were in the same precarious position as the half-breeds of our days, who, in reality, belong to the race deemed to be the inferior. We can hardly imagine a Gasmule as an advocate of French glory, whereas we positively know and are informed by the Byzantine authors that the Gasmules sided with the Greeks ; many of them served on the ships of the Greek emperor, see Buchon, *Recherches* 1. p. xvii n.

Whoever the author may have been, he was a strong Catholic and a thorough Frenchman in his national feeling. In few books perhaps has the spirit of racial animosity risen to such a pitch as in our Chronicle. The author was not a person of authority or high position, for if he had played a leading part in the events, he would either have been silent, or he would have been able to procure more trustworthy information. He is always impressed by the form in which a thing is done by the noble lords, of whom he speaks in a submissive tone, which may be an imitation of the tales of romance, but at all events denotes his inferiority. Although his style is fluent and remarkably clear, it rarely rises above the level of common prose ; he is not, as has been supposed, a true poet.

He always speaks to the point and never indulges in images of fancy ; only once a reminiscence of a fantastical nature, borrowed from popular Greek poetry, occurs in the Chronicle ; it is the passage in l. 7222 relating to weeping birds. The exaggeration in his accounts comes from the same source. There is always an honest sobriety in his delineation of character, and we are easily persuaded that his *dramatis personae*, who are introduced as speaking in the first person, could actually have used the very words which he ascribes to them. He was a good observer of everything within his reach, but, as it seems, his social standing did not permit him a near view of some of the more important transactions. He describes minutely the feudal customs which had been transplanted to the soil of Greece, and this perhaps is his chief merit ; the deliberations of the High Court are given with the greatest accuracy and he is quite familiar with the practice of feudal law ; his knowledge of treatises (cf. l. 2387), agreements, successions, claims to feudal tenure and the like is sufficiently demonstrated by the copiousness of his legal terms. On the other hand he also relates the events of war, but, as it seems, with less interest. Sometimes he evades the description

of military operations by a remark of this nature: 'what is the use of going into these tedious details?' see lines 845, 1092, 2923, 7031 sqq. Yet he never shortens his accounts of court deliberations and legal questions, and his relation of such matters is often of disproportionate length. Thus observing his predilection for feudal law and its practice, we may suppose him to have been a notary, or a clerk in the medieval sense of the term.

He often takes delight in relating the story of some cunning or deceitful artifice, describing it with a certain satisfaction and even with approval, as is evident from the respectful tone in which he speaks of those who were the authors of it. Thus he relates how Geoffroy I defrauded Robert of the succession to which he was entitled, but not without a remark of censure, l. 2112, which probably escaped his notice; how Geoffroy II married the emperor Robert's daughter against her father's will; how William II agreed with the despot to take to flight and abandon the army to its fate, and how Margaret of Passava was excluded by the same from her inheritance through an unscrupulous interpretation of the feudal code. He recounts at great length how Geoffroy, the nephew of the lord of Carytaina, obtained a fief through an artifice, well nigh approaching high treason, and in this episode he displays a considerable talent for simple and graceful narration. But sometimes, when the subject requires it, he changes his style and rises to the height of true poetry; instances of such poetical inspiration are the warmly felt lines 3856 sqq., referring to Geoffroy of Carytaina, who interferes in favour of his liegemen, and the speech of John of Catavas, from l. 4747 sqq., which is full of patriotic fire.

The object of our author in writing the Chronicle was not so much to furnish exact historical details as to keep alive, in later generations, the spirit which animated their ancestors. This purpose he clearly declares: 'If you have a desire to know the deeds of brave warriors, then listen to my words which, I hope, will help you on...If you are clever, I hope you will succeed. many have derived much benefit from the accounts given by the old men who came with (or after) the first conquerors,' l. 134) sqq. It is the warlike spirit of the reign of William II which the author wishes to impart to the youth of his time, and it was certainly not his fault if the Franks, in the course of years, degenerated under the fascinating power of the Orient or yielded to the adversity of fortune. The spirit of the Frankish chiefs, who always claim the right of conquest, is most truly expressed in the remarkable speech

of William II before the emperor; Morea he considers as belonging to him and his companions-in-arms on the ground that it was won by the sword (l. 4256 sqq., and in particular 4277/89).

The exceptional character of a work written by a Frank in the vernacular language of Greece must be judged in relation to Greek literature, as well as in relation to the contemporary literature of Europe in the thirteenth century. To compare this product of unassuming and ingenuous narration with the elaborate works of Grecian art and deplore the decline of Hellenic genius would be equivalent to condemning it without sufficient evidence. The Chronicle has not even a place in the long series of Greek historiography which, without interruption, continued from Herodotus to Laonicos Chalcondylos and Phrantzes, who lived in the fifteenth century, nor can it find its place among the Byzantine chronicles. Its general character, as well as the language in which it is written, forbids such a classification; like the Chronicles of Cyprus, which had a similar origin, it denotes something new in Greek historiography. Nay, more: it seems to show that the Greek race had gone through a course of renovation. In the life of a nation the symptoms of decay are closely connected with those of revival. The parallel existence of old and new forms in language and literature, of which Greece in the Middle Ages and to some extent in the present day offers the most striking instance, may be compared to an orange-tree in spring, where ripe or rather over-ripe fruit, buds, and blossoms grow on the same branch. These buds and blossoms are destined to develop and ripen, if nature and circumstances are favorable, while the decaying fruit, if not harvested, will only absorb their vitality. Such buds and blossoms show that the old tree they grow on is still full of life and afford hopes of an abundant harvest in the future.

The use of the popular language, which had first appeared in literature in the days of John and Manuel Comnenus, and had been limited to folk-lore, now entered on a new stage; it ventured to relate history. It is true that the history told by the Chronicle is an offspring of romance, but it was certainly an unexpected novelty, as it showed that, although Byzantine historiography was still cultivated, men felt the necessity of using the plain and common language which was intelligible to the Franks as well as to the Greeks. The narrow circle to which Romaic letters had been confined, had been enlarged, history had become popular. Looked at in this light, our Chronicle is closely con-

nected with the literature of the West, especially that of France, and it can favourably compete with many of the old *chansons de geste*, in which history, legend and poetical imagination are closely united. It is Greek only in language, but thoroughly French in its literary form and in its spirit.

The language of the thirteenth century was still in a state of fluctuation; no real poet had yet appeared to consolidate it and form it into a literary shape. It is a curious coincidence that our chronicler was a contemporary of Dante; yet what a difference between Italy and Greece at that time! the strength of the one country was increasing as fast as that of the other was declining. In their knowledge of antiquity, and especially that of ancient literature, the Greeks were still the masters, but scholasticism had not the power to create. It was only by beginning a new literary era, with a new form of language, that a competition with the nascent intellectual growth of the West was possible. But the irresistible force of ancient tradition was unwilling to make any concessions to the manifestations of new life; and it is not accidental that a history was written in the popular language, far from the sphere of influence emanating from the capital, in a province detached from the empire and governed by foreign rulers. Nothing had as yet been done by the educated classes in the Grecian Empire to raise the living language to a higher level, and it is principally for this reason that it was in so fluctuating a state; in the Chronicle there is a continual wavering between forms transmitted by literary tradition and those used in the common language and handed down by oral tradition. A few examples may explain this unsettled state of language. Thus *πίσιον*, a neologism, sometimes forms the aorist *ἐπίισα*, like *ἐπίισα*, from which it is derived, and *ἐμίισα*, if the rules of ancient grammar are observed; but the forms in common use are mostly preferred, and they again wavered between *ἐπίισα* and *ἐπίισα*. This embarrassing abundance of forms is not arbitrary; it is a feature common to all languages so long as they are not yet fixed by literary usage. It can certainly not be explained by the hesitation of the author, who being a foreigner, had not acquired a sufficient knowledge of the language in which he wrote. Many forms are peculiar to the time in which the Chronicle originated and diverge alike from the ancient and modern forms; some words of this kind will be found in the Index. This remark refers to the vocabulary, as well as to grammatical forms and shiftings in the meaning of words.

The language of the Chronicle cannot be said to be exclusively popular; some words belong to the official language of the Greek Empire, and others are borrowed from ancient Greece. Such loans are quite frequent in the Romance languages, but there they may not appear as a strange element inasmuch as no question as to their declension can arise. But in Greece, where popular speech retains a declension of its own, which is not very different from that of Attic, the third declension, which is theoretically dead, still causes a good deal of confusion in the medieval texts. The truly popular word for *town, city*, is *χώρα*, which corresponds to the Italian *terra*; its flexion is normal: *τῆς χώρας τῆ(ν) χώρα(ν)*, while in Neolatin *terra* has lost its declension. But *πόλις*, the more literary word of the third declension, cannot be evaded, and when used, it can form its genitive *τῆς πόλεως*. In a more modern state of the language it passes over to the first declension: *ἡ πόλις, τῆς πόλεως*, like *ἡ γνώμη, τῆς γνώμης*; the consequence is that in the Chronicle the living medieval form and the dead form, sustained by secular tradition, compete with each other. But as the living form had not yet won literary appreciation, its position was precarious; and to complete the confusion, a rival arose in the third form: *ἡ πόλις, τῆς πολέου*, formed after *τοῦ λόγου, τῆς ὁδοῦ* of the second declension; cp. also *τὸ πρᾶγμα, τοῦ πραγμάτου*. There is nothing particularly barbarous in such forms, nor can they be attributed to the ignorance of the scribe or the author, as I was once inclined to believe, but they find their explanation in the unsettled state of the medieval language.

The author was certainly not a man of culture and it is doubtful whether he was able to read literary Greek; he did not consult the Byzantine historians, nor could they have been of any avail for his purpose. But the mere fact that he could read and write sufficiently explains his using terms and forms of the ancient language. It was from ancient grammar that young Greeks learned the elements of their own language, and this practice still continues. The author makes a more abundant use of ancient words than of ancient forms, while other Romaic writers rather show a contrary tendency and inflect modern words according to the rules of Attic; thus our author uses the modern flexion *ἀποκτείνασι, ἰσχύσασι*, in words which are not likely to have been popular. This procedure has some practical interest, as the assimilation of borrowed elements or *mots savants* is a step towards the unity of Neohellenic grammar.

Like most compositions in popular Greek, the Chronicle

presents very little refinement in syntax; the principal sentences are loosely connected with each other by the conjunction *καὶ* and subordinate clauses are rarely used; parataxis prevails throughout. It is always left to the reader to find the subject, which is not indicated by grammatical means and must nearly always be supplied by the sense. For example: τὸ δύνεται καὶ σώνει l. 4298 = 'as much as *he* (the debtor) can give and *it* suffices (to pay the debt)'; l. 2184: 'that *he* (Robert) may place confidence in him and *he* (the duke) may deceive him'; l. 2540: '*he* (Geoffroy) thwarted his designs and *he* (the emperor) was deceived'.¹ Some sentences of considerable length like ll. 6781—6793 express the meaning very clearly with the most primitive grammatical means. The habitual use of parataxis has, however, caused the retreat of the relative pronouns; in the Chronicle they are replaced by the local adverb *ὅπου* and sometimes by *ὅπερ* and *ἐνῷ*. The participles, another important element in syntax, have become indeclinable, while the infinitive is in the last stage of its decline.

The circumstance that the Chronicle was composed in verse is also partly connected with the prevailing use of paratactical construction. A language which cannot condense thought by means of relative pronouns, participles, infinitives etc., finds an external expedient in rythmical structure, which can be further supported by parallelism of words and sentences. Such is the case in common Romaic compositions. Rhythm, like an iron brace, holds together the parts which otherwise would fall asunder, permits inversions not allowed in prose, lends a more imposing countenance and adds persuasive force to the arguments of the author. Furthermore, a story in a metrical form offers the advantage of being easily committed to memory. But the main reason for using verse instead of prose seems to be the unconscious apprehension that rythmical speech appeals to sentiment; it is therefore congenial to all primitive races, and to such as through a change of fortune or the result of long development have again come to a point from which they start into a new political and

¹ The most striking instance of an abrupt change of subject is found in Kanellakis p. 38. Arete returns home and meets her mother on the staircase: *πεντε τὰ πηδᾶν τὰ σκαλιά καὶ ἕξι κατηβαίνει*. How can she mount five and descend six steps? In supplying the respective subjects it is evident that they both met in the middle of the stairs, Arete coming up five and her mother descending six steps to meet her.

intellectual existence, and thus bear a close resemblance to primitive races which have not yet entered into history. The so-called Latin races, after the downfall of the Roman empire in the West, and the Greeks, who, after many centuries, had shared a similar fate, can offer many illustrations to this effect; and as for the Greeks, we can observe that the mass of the population in the Eastern empire exhibited many of the features of a primitive race long before the fall of Constantinople, fortunately, we can say, for the future of the country, as a revival could only be expected from the vitality lying dormant in the lower classes, which were not contaminated by the spirit of Byzantinism. Poetry in its primitive form is inseparable from a people in its first stage of existence or in the beginning of its national renovation, and in Greece the existence of a poem of an epic character recounting the exploits of Digenis Acritas, which seems independent of Western influence, can show that the common people had found the proper forms of language and metre to express their national aspirations and to prepare the way for a new epoch.

Returning again to the question as to the metrical form of our Chronicle, we can find another reason in the author's familiarity with the French romance of chivalry. Being a Frenchman, as we presume, he threw the Chronicle into the shape which was prompted by his French imagination. The French conquerors had communicated to the Greeks their love of romance and tales of adventure, and it is probable that when the Chronicle was written, many translations of them from the French and adaptations to the Greek idiom already existed. The romance of Digenis Acritas formed a link which connected the popular poetry of the East with that of the West. Even the influence of Romaic poetry has been operative, for it is from Greek metre that the author borrowed the use of the political verse. Finally, if we consider the state of culture, the condition of the language, and all the considerations suggested in the preceding remarks, we can say that the adoption of metrical form has been an advantage to the Chronicle, especially if we compare it with other similar compositions. The Chronicles which describe the feudal reign of the Lusignans in Cyprus, and form a counterpart to our Chronicle, are much inferior to it, just because they are written in humble and creeping prose.

VIII. THE CONTENTS OF THE CHRONICLE,
AND ITS HISTORICAL VALUE.

The Chronicle is the only document which gives a continuous and seemingly trustworthy account of the establishment of feudal rule in the whole extent of country comprised within the limits of the present kingdom of Hellas. Besides this work, which for reasons of convenience has been called the *Chronicle of Morea*, we only possess one other source of Franco-Grecian history of Frankish origin: the *Istoria dei regno di Romania*, by Marino Sanudo Torsello, a member of the Venetian family of the dukes of Naxos, which took an active part in the feudal organisation of Greece. Sanudo's history is based on good information, and in many points that relate to Morea supplements and corrects the Chronicle, while at the same time it furnishes much new information, as for instance the mention of the assistance rendered by the prince to Saint Louis, p. 102. Many events referring to the Latin empire, the duchy of Athens, the Cyclades and Venice are concisely related in their proper connection, and the intricate history of Negroponte is extensively developed. Sanudo, who was a man of considerable culture and had visited many of the places he mentions, always speaks with much authority on Moreotic history, although his account is not limited to the inner affairs of the principality.

The history of Morea in the Frankish times was long the darkest period in Grecian history, next to that of the Turkish dominion, and it is only since the first quarter of the past century that due attention has been paid to it. In 1825 the Parisian version of the Chronicle was published for the first time by Buchon in a French translation, while before him Meursius and Du Cange had devoted their attention to the study of its vocabulary. In that year the Greek struggle for independence was at its height, and it was a rather strange caprice of the destiny which pursues Modern Greece that at such a moment there should be rescued from oblivion a document expressing hatred and contempt for the race, which was then nobly engaged in redeeming its liberty. The record of the Chronicle was believed to be true, as no means of verifying it then existed: a spirit of animosity, produced by the partial accounts of its author, was calculated to stifle the enthusiasm which the heroes of resuscitated Greece had awakened throughout the civilised world. The name of Fallmerayer is intimately connected with these studies, and the

spirit which pervades his work differs little from that of the anonymous chronicler, his chief authority, who openly avows his admiration for the Franks and his unfavourable attitude towards the Greeks. The history of Fallmerayer is, in its substance, only a reproduction of the Chronicle, completed by information gathered from the history of Du Cange.

It was not till much later that a just and impartial appreciation of Franco-Grecian history began to take shape, for which we are indebted to the laborious researches of Buchon and Hopf. The documents referring to this period of history are widely scattered in the libraries and archives of France, Greece, and especially Italy; they had to be copied and carefully examined with a view to constructing the history on a new and sure basis. It was thus that the means of verifying the accounts of the Chronicle could be obtained, and it was soon found that this curious book is no more than a strange and almost indiscernible mixture of truth and fiction. It is the high merit of Karl Hopf to have made these new sources accessible to historical research. His history of Greece in the middle ages contains the result of long and patient labour; all the details obtained from the new sources have been worked into it with extreme accuracy and much ability, thus compensating for the publication of many volumes of documents. All, or nearly all, the details of the medieval history of Greece which were obtainable have been inserted in their proper places, all the material is gathered, sifted, worked out and combined, and we have now the substance of the history of the Frankish period, but not the history itself, which Hopf was too scrupulous to write before he could build it on a solid foundation; in his work no room was left for general views which could be deduced from the material, for historical construction, imagination and poetical ornament, but all is truth and nothing but truth, founded on trustworthy historical documents, which he never fails to quote. Before such a severe test, the authority of the Chronicle has been considerably shaken and the history of Sanudo has been set in its proper light. The historical description of this period, which had been considered a French domain, was now built up on a broader basis and the Italian republics had an ample share in it.

One curious example selected from the many errors contained in the Chronicle may suffice to show how much circumspection is needed in using it for historical purposes. We are informed that Geoffroy II, after having assumed the government of Morea, took

advantage of the presence in Morea of the Latin emperor's daughter to make her his wife. She—her name is not mentioned—was the daughter of the emperor Robert, who had sent her by sea with an honourable escort to the king of Aragon, whom she was to marry. In a port of Morea, Pondicócastro, Geoffroy called on her, asking her to come on shore and take rest. He then proposed to her and finally she yielded to his and the bishop of Olena's persuasions and consented to accept him as her husband. This bold stroke roused great wrath in the emperor Robert, whose political designs, connected with this marriage, were thwarted; but not being able to chastise the bold interceptor, he finally acknowledged him as his son-in-law. Geoffroy then became the liegeman of the emperor, who granted him the possession of the Cyclades, the title of Prince and that of Great Domesticos of the empire and the right of coinage in his dominion. All this is related, pp. 166—176, at some length. But there is very little truth in it; Robert had no daughter; the king of Aragon (James) was then, in 1217, only 9 years old; Geoffroy had previously been appointed Domesticos (Seneschal) the right of coinage was obtained by William II and the supremacy over the Cyclades had been granted by Baldwin II. Thus the element of truth in this account is reduced to the mere probability that Geoffroy II had received the title of Prince from the emperor Robert, of whose sister, Agnes of Courtenay, he was the husband; see *Encycl.* 1, p. 269. The motive of this legend is that Geoffroy II was married to Agnes of Courtenay, the daughter of the emperor Peter. She was in company with her mother, the empress Yoland, on the way from Brindisi to Constantinople, and when they touched at the port above mentioned, and were hospitably entertained by Geoffroy I, the marriage between his son and Agnes was celebrated before the voyage continued. For similar instances of a confusion of events, persons and dates, the table on p. xc, which refers to the despots of Epirus, can be compared.

The Chronicle consists of a kind of prologue, which confusedly and inaccurately relates the history of the first and fourth crusades: then, in the main part, the events in Morea and Athens under the Frankish dominion are told from 1204 to 1292. The chief events are: the military operations under the first four princes, especially those under William II, which are related with much detail; the deliberations of the High Court and its decisions regarding claims of fiefs and other legal processes, which, as can be inferred from the reports of the Chronicle,

created considerable interest in times of peace. Genealogical accounts occur frequently, and some of them are undoubtedly later additions. The general condition of Morea and Athens was lamentable before the Conquest and hardly improved after it; but these countries again entered into historical life. Morea, at the time of the Conquest, had only 12 fortified places and thus, in most cases, the capture of towns was not a notable act of valour. But the Conquest could only be made durable if strongholds were erected in strategical positions, in the mountain passes or on elevations in the plains; in many cases the Hellenic ruins afforded substructures for castles. The plan of erecting such fortified places was eagerly adopted as a means of maintaining the Conquest; and during this period their number increased to such an extent, that now upwards of 150 *palaeocastra*, or remains of castles, have been counted in Morea; they imprinted on Greece the outward stamp of feudalism. Some of these strongholds, Acrocorinth, Nauplion, Argos and Monembasia, were almost impregnable by nature and could only be captured in the reign of William II, when the rest of Morea had been long since subdued. The division of the public property of Morea in the reign of William I has much interest, as it shows that the customs of Germanic conquerors had been planted on the soil of Greece. A feudal commission was appointed to divide the country among the prince's companions-in-arms and to grant to each one a share corresponding to his title, his wealth and the number of feudal tenants incorporated in his militia. Morea was divided into 12 chief baronies among 12 barons or peers, with the inclusion of Geoffroy, who, at that time, was the liegeman of William I. In this as in many other instances the author derives his information from good sources; the description he gives of the location of the principal baronies, their holders, the number of fiefs forming the shares of the knights under their orders, the names of the castles built in them, all these details could only be obtained from the register he refers to, and which, for Morea, had the same significance as the Domesday-book had for England after the Norman Conquest.

IX. ORGANISATION OF MOREA, AND WHY THE FRANKS DID NOT FUSE WITH THE GREEKS.

It is easy to perceive that the conquest of Greece bears a close resemblance to the principal event in English history, which

occurred about a century and a half earlier. The results of each have been very different. The French and Venetian conquerors in the East had struck on a people which offered them comparatively little active opposition, but so much the greater was their passive resistance. The ancient culture, the long existence of the Eastern empire supported by sterile traditions; superstition of a fatalistic character and intellectual torpidity had infused into the Greeks of that time a peculiar kind of tenacity, which, though unproductive in itself, had given them an advantage over their brave and chivalrous but ignorant adversaries, who in the course of years could not escape the fate of assimilation by the conquered race. In the beginning, a co-existence of two so disparate races would have been well nigh impossible, had the Greeks not bent with seeming willingness to the yoke of feudalism, and had the Franks not used their power with the utmost discretion in respecting the civil and religious liberties of their Greek subjects, resorting to violence only when repeated rebellions compelled them. But ancient culture, even in the form it had assumed after the fall of the empire, was destined to win the victory. The conquerors of the Champagne did not here remain the ruling class as those of Normandy did in England. After a century nearly all the original twelve great feudatories had disappeared from the scene; many had been killed in the numerous battles and feuds, to which Sanudo refers, p. 118. Owing to the great distance from the mother country, their ranks continually thinned, and could no more be filled. Intermarriage with the Greek population was forbidden except for state reasons; William II of Morea and William I of Athens were married to Greek ladies. But even if we admit that marriages between the two races were of rare occurrence, it seems quite natural that after three or four generations the Franks should have yielded to the influences of Greek culture, manners and customs and at a later period to the influence of the Greek church. The Venetians, who were nearer at hand, gradually became a substitute for the declining French element. But as they were chiefly led by their commercial interests, the Conquest, in the course of time, assumed a character which was very different from that in the days when French chivalry was at the height of its power.

The Frankish dominion may be divided into three different periods: the first from 1204—1262, the second from 1262—1311 and the third and last from 1311—1432. The first period, in which the culminating point of French glory was reached, lasted from

the beginning of the Conquest to the cession of the three important strongholds Maina, Mistra and Monembasia to the emperor. During this time the prince's court was a school of chivalry; eighty knights with golden spurs were constantly in the service of Geoffroy II, and young knights from France and Burgundy, and particularly from the Champagne, the prince's home, came to Morea to serve under his orders. Courtesy and kind feeling prevailed throughout the principality, and not only the knights but even the merchants could travel freely about without money, and find lodging in the houses of the baillies; their expenses were paid and money was lent them, if they bound themselves by their signature to return it. The court of William II resembled that of a mighty king; he was always followed by from 700 to 1000 horsemen. This is the picture which Sanudo 101 sqq. gives us of the prosperous times under the reign of the house of Villehardouin. The second period, which lasted from the cession of the three castles above mentioned to the battle of the Cephisus in 1311, is that of the gradual decline of the principality. Not only were these three castles ceded, but Calavryta, one of the early baronies in the northern Peloponnesus, was reconquered and held by the Greeks. The loss of these places involved that of a large extent of territory connected with them, and afforded to the Greeks an opportunity to reconquer the rest of Morea. The Chronicle describes, with much detail, the battles fought at that time, in particular those of Prinitza and Makry-Plagi, and laments the perpetual state of war which was ruinous to the country; but it does not give a clear idea of the continual progress made by the Greeks in reconquering Morea. Sanudo, p. 118, informs us that in this period the war was carried on with such alacrity that William had well nigh been driven out of the country, had he not succeeded in securing the assistance of the Turkish auxiliaries in the service of the emperor. Such was the fierceness with which the war was carried on that a woman, living at that time, married in succession seven husbands, all of whom were killed, one after the other, in battle (*loc. cit.*). The death of William in 1278 without a male heir, and the misgovernment of the baillies sent by the house of Anjou, had brought the principality to the brink of ruin. Still in the reign of Isabella Villehardouin and her husband Florent de Hainaut a short change for the better can be noticed. The third period, that of a more decided decline and fall, begins after the extinction of Moreotic and Athenian chivalry in the battle of the Cephisus and the

conquest of the duchy of Athens by the Catalan Grand Company, and ends in the year 1432, when Centurione Zaccaria died. A severer blow could not have been dealt to the principality, which for many years had been in a state of dissolution; threatened by the Greeks, whose power was steadily increasing, and the Catalans, a rival Latin power, settled at the doors of the principality, Morea from that time on offers but little interest to general history.

Ramon Muntaner, who describes the memorable battle of the Cephissus (or Halmyros, in his Chronicle, chapter CCXL), confirms the already mentioned glowing report of Sanudo, and depicts the prosperous condition of Morea in his time: "The Frankish chiefs always selected their wives from the best families in France; the knights married only women descended from French knights. It is said that the noblest chivalry in the world was that of Morea, and the French language was spoken there as pure as in Paris. This purity of race and knighthood lasted till the moment when the Catalans exterminated them all in one day, when the Count of Brienne attacked them, as I have already related. Be assured, they all perished and not one of them escaped." (Cp. R. Muntaner chapter CCLXI and *Encycl.* 1, p. 391.) Much of this may be true even in the beginning of the fourteenth century; but we must note that this whole chapter is in other respects as confused as it can be, and repeats the wildest legends, which were probably communicated to Muntaner by the peasants of Morea; and it must furthermore be observed that the love of antithesis might have lead Muntaner into exaggerations.

After the extinction of the house of Villehardouin in the female line (Maud died a prisoner in the Castel dell' Ovo in Naples about 1324) and the further progress of the Greeks of Byzantine Morea, converted into the Despotate of Mistra, nothing of general interest seems to have occurred until about the year 1377 when the order of St John made an expedition to conquer Morea; but as it proved entirely unsuccessful, the principality was left to the Navarrese Company. The Frankish dominion had lasted for 227 years and was again united with the Empire in the person of Constantine Palaeologos, the last emperor of Eastern Rome.

The early extinction of the French race in Morea is also partially explained by another reason, to which allusion has been made above. The French may have adopted Greek manners and customs and even used the colloquial form of the Greek language, in spite of Muntaner's remark on the purity of their French, but

still, so long as they were in possession of the country, they professed the Roman Catholic faith and recognised in theory the king of France as their sovereign. We are not informed what became of the French in Byzantine Morea after 1262; did they continue to hold their fiefs under the Greek Emperor? This is not probable so long as they could obtain a compensation in Frankish Morea for what they had lost; thus John de Nivelet, after the loss of Geraki, settled down near Vostitza. But when the principality had been reduced to Elis, Messenia and the coast of the Gulf of Corinth, in this case a compensation could no longer be given and a return to France was hardly possible to the knights who had grown up in an eastern country. And when in 1320 Carytaina and Acova, as before Lacedaemonia, had been united with the Empire, the Frankish chiefs, who were still left, had no other choice than to renounce their claims and depart, or to become Greeks, that is, to recognise the authority of the Emperor and to accept the orthodox faith. This was the case in Arcadia after its recapture by the Greeks, and certainly in other places, which are not mentioned. In Greece, at all times, nationality and religion were indivisible. A Frank who went over to the Eastern Church had, by this act, torn asunder the last tie which bound him to the Western world; he could thenceforth only be considered as a Greek, and this seems to have been the fate of many of the noble knights, whose ancestors had come to reduce the Greek Empire to the obedience of the Papal See.

French, Italian, Catalan, Slavic, Grecian and Oriental history meet in one focus and it was on the soil of Greece that fierce contests were fought out, bringing no profit to either of those engaged, and only making Greece an easier prey for the Ottoman conquerors. What a waste of energy it seems, when compared with the conquest in the north-west, after 1230, by the knights of the Teutonic Order, who too had a share in Morea! To the wildernesses of Prussia and Lithuania, the Marienburg meant the same as the Castel Tornese to Morea. "There the knights succeeded in what was impossible for them on Grecian soil: they formed a political creation of such vitality that after more than five centuries it has proved one of the most important factors for the renewal of the German national empire" (Gregorovius I, p. 378).

The Franks were led into their enterprise by their hereditary love of adventure and brilliant feats of arms, as well as by the prospect of obtaining a feudal share in a country reputed to be fabulously rich; this refers especially to the second sons of nobles,

who were excluded from succession. In the opinion of the time a country which had lost its natural ruler (*φυσικός ἀφέντης*) could be occupied by anyone who had the power to maintain himself by force of arms. The Conquest originally was a crusade which had been diverted from its real purpose and the motive which could be openly avowed was that of religious zeal, based on the antagonism between the Roman and the Greek Church, which, if we look further, had its primitive cause in national pretensions. "Is it not of greater profit," says the legate of the Pope, ll. 505 sqq., "to restore the unity of both Churches and take Constantinople, than to affront the perils of a hopeless expedition to Syria?" This argument, attributed to the legate, clearly expresses the spirit of the author and his time.

The truly modern form of government in the 13th century was that of feudal monarchy. Feudalism has inspired individual enterprise and the desire to perform great feats, but it could only flourish in a country organized on such a principle. For the Greek world it was not a source of strength; it meant nothing less than an abolition of the institutions inherited from the Romans and the dismemberment of the Empire. This is plainly illustrated by history in Asia Minor, where the magnates win a power which the Emperors vainly endeavour to reduce, and in Greece Proper, where shortly before the Conquest powerful families, like Sgouros, mentioned in the Chronicle, become wholly or partly independent of the Empire. But petty tyrants in an Eastern country are widely different from feudal lords imbued with the spirit of chivalry. It may seem paradoxical to say that a restoration could only be attained through foreign conquest. The Empire, after having been plunged into the wildest state of anarchy, had come to the crisis of 1203 and seemed to lack the moral energy and vitality necessary for an internal reorganisation. If history condemns the motives which led the Franks to the conquest of the Eastern Empire, she will perhaps acknowledge that under more favourable circumstances their conquest would have been beneficial, as it infused new life and fresh blood into a decaying organism.

A renovation had become a question of vital importance and it seems that it was only achievable through a process of fecundation, in which the renovated West could impart a portion of its vigour, acquired by a fusion of Germanic and Celto-Roman elements, to the declining East. This applies to the political state of Greece as well as to its literature, where the phenomenon

is perhaps more palpable. In Greece the contact with French minstrelsy and, at a later period, with elaborate Tuscan poetry, encouraged the Greeks to continue their literary productions and shape them after the model borrowed from the West. The existence of the romance of Digenis Acritas, which we must suppose to have been composed in a more popular form than that transmitted, proves that the Greeks had already begun to cultivate national poetry, similar to the French romance of chivalry, in their own living language, and had thus prepared a revival in literature. The question which arises is difficult to answer, as medieval Greek poetry has not yet been fully explored. It is this: what part of this literature, which foreshadows modern Greek poetry, is due to Western influence, and what is truly national? and could a revival of this kind have been wrought out from within, without a foreign impulse? Karl Dieterich in his history of Byzantine and Neohellenic literature, p. 66, attributes the renewal of Greek letters "to the contact of the Greeks with the French world, through which the latent or only dormant forces in the Greek people have been set free and aroused." Undoubtedly literature reflects the political condition of a country, and may itself contribute to the renovation of a people and lead to national regeneration. In Italy, for example, the *risorgimento* began with a literary movement initiated by Parini, Foscolo and other *poeti civili*, which was later on transformed into a political shape. In medieval Greece the political change caused by the fall of Constantinople brought forth a revival in popular literature, for which the path had been already prepared by the Greeks. We can hardly imagine that a bold innovation, of which the Chronicle is an example, could have come about during the existence of the Byzantine Empire.

In their feudal organization Greeks and Franks had been united under one government. The condition of the common people remained as it was under the Empire, as is repeatedly said in the Chronicle. Still a change for the better was gradually preparing. The conspicuous persons retained their privileges and often received new distinctions from the hands of the prince. They as well as the commons were incorporated in the militia and learned again to appreciate military valour, from which for many centuries they had become estranged. Morea presented the rudimentary forms of a constitutional monarchy; the power of the prince, far from being absolute, was limited, and shared with his companions-in-arms or peers, the high barons, who

with the bishops constituted the High Court, a deliberative assembly, which on all important occasions was consulted by the prince. Smaller assemblies of this kind were, as we can infer from Western institutions, convoked by each of the lords in his own dominions. The native population, although not sharing the high offices with the Franks, were always consulted whenever their advice was needed. Something like the beginning of political liberty connected with the existing parliamentary institutions can be perceived in the accounts of the Chronicle and perhaps an agreement similar to that of Magna Charta might have been possible, had not in consequence of the events of 1262 a part of Morea been reoccupied by the Greeks and the further existence of the principality imperilled. The seeds sown by the Franks did not ripen; they might have been beneficial, as it seems that political liberty can acquire a substantial form only when it has passed through the discipline of feudalism.

Had circumstances been favourable to the development of Morea, a fusion of two races so distinct as Greeks and Franks would have been inevitable, and would have produced a mixed culture of a peculiar kind. That such a process had already begun can be inferred from the language in which the Chronicle is written. In this curious document a reflex of the changes brought about by the introduction of Frankish customs can easily be detected. Expressions pertaining to feudalism are rendered in two ways: they are either directly borrowed from the French or the new meaning is conveyed into a genuine Greek word. No word for *homage* existed; we therefore find for it either *ὁμίτιζιο* or *ἀνθρωπία*, l. 1646, an effort to render the French word in Greek. For *parliament* we find either *παρλαμᾶ*, which expresses the new object with a new word, or *βουλή* or *συντυχία*, where the original meaning is modified in a feudal sense¹. Into *προσκυνῶ*, originally *to worship*, the meaning *to do homage* has been conveyed; but *λίξιος*, *liege*, had no equivalent in Greek; τὰ *συνήθεια* *the usages* containing the customary law, *ὑποκρατῶ*

¹ These frequent deliberations of which we hear in many passages of the Chronicle are a characteristic feature of the new institutions introduced by the Franks; the custom of holding assemblies had become quite popular in Morea. Perhaps even in a Western country it would have been a novelty to meet a parliament of ladies, united to deliberate in the absence of their husbands, as happened in Morea during the captivity of the prince and his barons, p. 290.

to hold under a feudal lord, ἡ μπαρουνία, τὰ φίε, ἔγωγε ἄνθρωπος του l. 6323, ἐκδύνω and ρεβεστίζω τὸν τόπον l. 6479 sq., πρεζαρτίζομαι = Fr. *se présenter*, to come to court with the intention of claiming an inheritance, and many other expressions which can be seen in the Index, are genuine feudal terms. Military expressions connected with feudalism are: παρακαθισμός, a reflex of *assedio*, with the verb παρακάθομαι, and perhaps δυναμάρι, formed on the analogy of *forteresse*, and many more.

X. INFLUENCE OF THE CHRONICLE ON GOETHE'S FAUST.

The Chronicle, which describes the successful introduction of feudalism into a country least adapted for it, has suggested certain general ideas to modern fiction, through which it has an indirect connexion with Universal Literature.

This point, which has not yet been fully realised, needs some explanation. It is not by mere chance that Sparta, in the valley of the Eurotas, the old and the new home of Helena, was selected by Goethe, in the third act of the Second Part of *Faust*, as the spot where Germanic and Hellenic genius, personified by Faust and Helena, met to celebrate their nuptials. This is a flight of thought, as daring as any that has ever been conceived in the imagination of a poet; but even fiction must be connected with something palpable, it must rest on some foundation, and this basis was supplied by the Frankish Conquest. Faust, who is described as the prince of the conquered Peloponnesus and is surrounded by his feudal lords, recalls to some extent the William II of our Chronicle. This Faust-Villehardouin is a mild ruler; his feudatories, while obeying his wishes, do so for their own profit. It is of the Prince that the chorus sings:

Therefore now our Prince I praise,
Holding him higher than others,
Since he wisdom and strength combines,
So that the strong men obedient stand,
Waiting his every beckon.
They his orders faithfully heed,
Each for the profiting of himself
As for the Ruler's rewarding thanks,
And for the highest renown of both.

Faust. The gifts they've won by our concession,—
In fee to each a wealthy land,—

Are grand and fair : grant them possession :
 We *in the midst* will take our stand.
 And they in rivalry protect thee
 Half-Island, girdled by the sea¹.

In the midst, in Mesarea, as Arcadia was called in the Middle Ages, is the place which the poet selects for the abode of the Prince and his noble consort ; it is the place of honour due to them and the classical land of bucolic and idyllic poetry. In reality, the prince had no share in Mesarea, which, after the year 1262, became the object of a fierce contest between the two races, who disputed the possession of Morea. But poetry and history do not and need not go hand in hand. And yet the words, *it may be twenty years in all* (*loc. cit.* p. 167), seem to suggest a time not very remote from the Conquest, when the Frankish principality was still at the height of its power. Another passage more distinctly alludes to the division of the Peloponnesus among the conquerors of the West :

Faust. I hail you Dukes², as forth ye sail
 Beneath the rule of Sparta's Queen :
 Thine, German, be the hand that forges
 Defence for Corinth and her bays :
 Achaia, with its hundred gorges,
 I give thee, Goth, to hold and raise.
 Towards Elis, Franks, direct your motion :
 Messene be the Saxon's state.
 The Norman claim and sweep the ocean,
 And Argolis again make great.
 Each one shall she behold, abiding
 In lands that lack no liberal right.

All civilized nations have a share in the literary inheritance of Hellas. First of all the German, who remained in his German home, has Corinth in his hands, the key to the ideal realm imagined by the poet. Then follows the Goth as a representative of the German tribe, which, in the migration of races, settled in Italy and Spain. This name denotes the Italian or the Spaniard, or, in particular, the Venetian and the Catalan, who both have an important share in the Conquest. Elis is the portion allotted to the Frank, descended from the conquerors of Gaul, while Argolis, with the function of sweeping the ocean, is the part of this ideal conquest due to England : but it may

¹ *Faust*, translated by Bayard Taylor, p. 165.

² The duchies here referred to are Athens and Naxos.

also refer to the Scandinavian tribes, and in particular to the Normans in Southern Italy, who in 1147 conceived the bold intention of conquering the Eastern Empire. The Saxon may denote the Anglo-Saxons as well as the Saxons of Germany. Of course poetry of this kind does not admit of a strictly historical interpretation, but the leading idea is undoubtedly inspired by the Germanic conquests, which changed the face of the ancient world and laid the foundation of new states, destined to prosper in the arts of peace; it refers to the complete transformation of the so-called Latin races, which appear under the names of their Germanic conquerors. This is particularly the case with the Franks. Elis, which falls to their share, had been the headquarters of their dominion as long as it existed. Thus a very concise picture is given in *Faust* of the Germanic conquests, beginning with Odoacer and ending with William the Conqueror and William II Villehardouin, who, though Romanised, bring the conquests connected with the Germanic migrations to a conclusion.

In *Faust* there are many more palpable allusions of this kind which can only refer to the accounts of the Chronicle. The castle in which the Prince dwells is minutely described, without reference to the Chronicle, which mentions no details of architecture; but its geographical situation is given so distinctly that only Mistra, a few miles from Sparta, which was built by William II, can be meant. Phorkyas thus describes this castle built by the daring conquerors from a sunless northern country:

So many years deserted stood the valley hills
 That in the rear of Sparta northwards rise aloft,
 Behind Taygetus; whence, as yet a nimble brook,
 Eurotas downward rolls, and then, along our vale
 By reed-beds broadly flowing, nourishes your swans.
 Behind there in the mountain-dells a daring breed
 Have settled, pressing forth from the Cimmerian Night,
 And there have built a fortress inaccessible,
 Whence land and people now they harry, as they please.

Hel. Have they accomplished that? Impossible it seems.

Phor. They had the time: it may be twenty years, in all.

Hel. Is one a Chief? and are they robbers many—leagued?

Phor. Not robbers are they; yet of many one is Chief:

I blame him not, although on me he also fell.

He might, indeed, have taken all; yet was content

With some *free gifts*, he said: tribute he called it not.

Hel. How looked the man?

Phor. By no means ill: he pleased me well
 Cheerful and brave and bold, and nobly-formed is he,
 A prudent man and wise, as few among the Greeks.
 They call the race Barbarians; yet I question much
 If one so cruel be, as there by Ilion
 In man-devouring rage so many heroes were;
 His greatness I respected, did confide in him.
 And then, his fortress! That should ye yourselves behold!
 (p. 167.)

Faust is here identified with one of the Villehardouins; and Mistra is the historical prototype of this noble castle, which, in the following lines, is described by the poet as a typical mediæval stronghold with pillars, pillarets, arches, balconies, and coats of arms. It is here that a reception of welcome is prepared by Faust for Helena, Sparta's queen, who receives the homage of the noble lords. Now this whole passage seems to be inspired by the Chronicle, and renders some of its leading ideas. The Franks, who continue the conquests of their forefathers and settle in the Grecian world are in the eyes of the poet by no means to be considered mere robbers. Phorkyas, who here speaks truth, undertakes their defence; her words seem to be an echo of a passage in the Chronicle¹: "Noble friends," says Geoffroy to the assembled Greeks, "you clearly see that this Frankish chief (William I) came into your country to take possession of it; he did not come to gather booty and take your property, and then to disappear. Behold his army! he is a kingly lord, who came to conquer (for the sake of glory). You have no master to protect you; it is for your good that I advise you to come to terms with him and thus escape plunder and slaughter; prevail on your friends that they may come to do homage to him." In another passage the Franks, after being settled in Morea, request Geoffroy to assume the power, for fear that some robber² should cause them annoyance. Undoubtedly the princes of Morea, as well as all conquerors, lived at the expense of the country they had occupied, but in such cases much depends on the discretion of a conqueror and the forms observed by him. Phorkyas, who in this instance speaks in behalf of the Greek population, even finds words of praise for the Franks; they might have taken all and then left the country to find plunder

¹ See ll. 1613 sqq., or rather p. 123 in the edition of the year 1825 which Goethe probably has used.

² *πουχολόγος* l. 2106, and p. 147 in the edition of 1825, rendered by *jeune courtisane, mal élevée*.

elsewhere, as for instance, Byzantine or Turkish despots or pashas would have done. Nor did the Prince exact a tribute in the Eastern fashion from his new subjects; he was content with *free gifts*. This term must be taken in a feudal sense; it is the opposite of *tribute*, and implies that each liegeman (the Greeks included) performed his duty voluntarily, for his own profit, as well as for the "Ruler's rewarding thanks," and for the glory of both. The whole spirit of feudalism is condensed in these lines. Then the flattering portrait of the Prince recalls in particular William II who is the great favorite of the Chronicler. He and his companions-in-arms were no robbers, nor were they barbarians; Phorkyas rejects all reproaches of this kind. They were a noble race of conquerors who came to check the state of anarchy in Greece and create a new political order based on the feudal principles of Western Europe.

Greece Proper had in Byzantine times dwindled down to insignificance; it seemed as if the image of death hovered over it like a cloud of vapour. "All is covered and hid Round us with vapour and cloud: Each other behold we not! What happens? do we advance? Hover we only with Skipping footstep along the ground? Seest thou naught? Soars not even, perchance, Hermes before us? Shines not the golden wand, Bidding, commanding us back again To the cheerless, gray-twilighted, Full of impalpable phantoms, Overfilled, eternally empty Hades?" (p. 172).

And behold, a metamorphosis! the cloud assumes the form of a medieval castle which gradually becomes more distinct. Greece has emerged from secular oblivion and again, in a new form, enters the scene of life:

Yes, at once the air is gloomy, sunless vanish now the vapours,
Gray and darkly, brown as buildings. Walls present themselves
before us,

Blank against our clearer vision. Is't a court? a moat, or pitfall?
Fear-inspiring, any way! and Sisters, oh, behold us prisoned,—
Prisoned now, as ne'er before.

Through this poetical contrivance Helena and her maids are wafted in a moment from the heroic ages to the thirteenth century, the age of feudalism. The anxiety caused by the new vision ceases; a multitude of servants come forth from the castle, which is not an airy image, as it seemed at first sight, but a medieval stronghold, complete in all its details, which are accurately described. A reception of welcome is prepared, worthy of such

a guest. The resemblance between the two ages suggested more than one of the motives in *Faust*. No reference is made to the vast space of time between the return of Menelaos from Troy and the arrival of the Frankish conquerors. Real poetry delights in such bold images of fancy, which are not subject to time.

There in the mists, from out whose bosom hitherwards—
I know not how—we came, swiftly, without a step (p. 173).

They are now in the centre of Feudal Greece, and are about to enter into a new existence; but servitude is the price by which it is bought.

The resemblance between the heroic and the feudal ages is apparent; in one passage a medieval castle (Mistra) is compared to a Cyclopean structure, much to the disadvantage of the latter, and in another passage the Frankish chieftains are described as being humane, and free from the atrocities committed by the ancient heroes. The close union of Faust, who represents the idea of feudalism, with Helena, the heroine in the *Iliad*, combines two ages, of which these two persons are an embodiment. Helena, of immortal beauty, partakes of both ages, she revives in fiction as Sparta's queen and the consort of the mightiest prince of the Peloponnesus. This union of two ages is symbolised, in a more material shape, by the constructions called in common Greek by the hybrid name *palaeocastra*, which the visitor may still see in the Peloponnesus. They rest on a Cyclopean or Hellenic foundation, which has been built by the Franks into the shape of a medieval castle. These ruins, which are as hybrid as their name, can teach the visitor that history has repeated itself on the same spot; they are the only remains of two bygone ages, the heroic and the feudal age.

Faust and Helena are united in wedlock; Arcadia, the idyllic abode of the poets, is the scene of their matrimonial happiness: Euphorion¹ is the fruit of this singular union. Germanic and Hellenic genius were impregnated with each other and the natal hour of Romantic poetry had come. Arcadia, where Faust and Helena² dwell for a time in peaceful happiness, is the ideal realm

¹ Euphorion is connected with Greece in more than one way. He can truly be said to be a son of the country for which he sacrificed his life. It is to his death that Goethe refers, when he says that 'Helena' comprises a period of three thousand years, from the fall of Troy to the capture of Mesolonghi.

² William II was actually married to a Greek princess, the sister of the despot of Epirus, and a modern Helena, the wife of William I de la Roche and daughter of the Sevastocrator, was for a time the regent of Athens.

of lofty thought. The reality may have been, and at a later period certainly was, quite different from the conditions imagined by the poet. Fiction is not bound to historical facts. But the Conquest of Morea furnished an indispensable substructure for the poetical scenes described in *Faust*. And in truth that Conquest seemed, for a time, likely to realise the most fantastic designs ever conceived.

In considering the literary connection between the 'Helena' and our Chronicle, I have chiefly consulted Baumgarten's book and the edition of Goethe's *Faust* by Calvin Thomas, Volume II. The Chronicle of Morea is not mentioned in this work, but on p. 420, *sub voce* Germane, it is said that the passage on the division of the Peloponnesus among German tribes, recalls, and is meant to recall, actual history, and then follows a very brief sketch of the Conquest of Morea. In the following note it is said that the Frankish princes held their court at Nikli in the ancient Arcadia; it must be observed, however, that only occasionally was a parliament convoked at that place, and that the residence of the Prince and the seat of the Frankish government was in Andravida. Faust settled down in Arcadia, not for historical but for poetical reasons. Furthermore there are three changes of scene in this phantasmagoria: the first scene is ancient Sparta, where Helena returns from Troy; then she and her maids are brought, in a mysterious way, to the medieval castle of Faust, which is not Nikli, but Mistra (cp. l. 8994 sqq.: on the upper Eurotas, with Taygetus at its back); the third scene is in the rocky woodlands of Arcadia.

What reasons induced Goethe to alter his previous design as to the abode of Faust and Helena? This is a question of primary importance, as the connection of the Faust legend with the soil of Greece has led to a complete transformation of the poem. This applies not only to the 'Helena,' but also to the preparatory scenes and, in a wider sense, to the ample room allowed to Greek mythology. We are informed that in 1800 the opening lines of the 'Helena' (8488-8802, cf. Thomas, Introd. p. xvi) were finished; but how does this agree with the plan of conjuring up Helena to appear in Faust's castle on the Rhine? Could the poet bring Helena to a German castle and let her suppose that she is in Sparta (*ib.* xiv)? Again in the prose sketch of 1816 (*ib.* xviii) the castle on the Rhine is chosen as the future home of the Greek heroine. How did it happen that several years later the scene had been transferred from the shores of the Rhine to the Eurotas, to the heart of Greece? It was only natural that Helena should

live and act in Sparta and not in an unsuitable and uncongenial surrounding, in a far-off northern country. But the case of Faust was equally embarrassing; what had he to do, and of what use could he be, in a country so desolate as medieval Greece? Or could magic work in an inverse way and translate him back to the past, to the heroic age? There was certainly something missing in the connection between the past and the medieval present.

Goethe himself explained the change of his design to Eckermann in July, 1827: "At an earlier date I had thought out the conclusion (of the 'Helena') altogether differently, and once right well; but I will not tell you what it was. Then time brought me this of Lord Byron and Mesolonghi, and I willingly dropped everything else." Cp. Thomas, p. xxiii, note §. This requires some explanation. It was in 1824, the year of Byron's death, that the plan of completing the second part of *Faust* was adopted in consequence of Eckermann's suggestions. In February, 1825, the 'Helena' was taken up again and in spring Goethe read a number of books referring to the history and geography of Greece, *ib.* xxiii and Pniower, p. 149; the Chronicle, however, was not among them, as I have been able to ascertain through the Goethe- and Schiller-Archiv and director Paul von Bojanowski, in Weimar. Still I am of the opinion that a work so important for his pursuits in this and the following years could hardly have escaped the notice of Goethe, who could easily have procured it from some source not yet discovered. Finally in 1827 the 'Helena' was finished and published, with no introduction, as a Classico-Romantic Phantasmagoria—Interlude to *Faust*. The problem of completion was henceforward the problem of filling-in the parts before and after the 'Helena,' which was in due time to be known as the third act of the second part, *ib.* xxviii.

Still after all this the genesis of the 'Helena' is hardly sufficiently explained. The events of the year 1824 and the following years, when the Greek War of Independence was at its height, could only excite a general interest in Greece. and, in particular, cause the introduction of the person of Euphorion into the poem. but no more; it could not inspire many of its leading *motifs*. How could the idea of a principality of which Faust was to be the ruler, how could the division of the Peloponnesus among his vassals and many details referring to feudalism be conceived, had Goethe not acquired a positive knowledge of the historical facts connected with the Conquest of Morea? This knowledge of

the events in Morea in the thirteenth century was not diffused at an earlier date and could only be obtained through the Chronicle of Morea, which appeared in print at this very time, in the year 1825. This year, so far as I can see, marks a completely new stage in the genesis of the 'Helena,' which had been already prepared by the death of Byron in the preceding year. From Goethe himself no explanation could be expected; for him 'the more incomprehensible a poetic production was for the understanding, the better,' *ib.* lxx, and he had no desire to be the commentator on his own works. He does not seem to have alluded to the Frankish Conquest in his conversations with Eckermann and others; he seems even to have carefully avoided this point, as may be inferred from his reply to Holtei, who had asked him to explain why Faust distributed portions of his country among his chieftains (l. 9446 sqq.). Did this contain some definite allusion? But Goethe cut him short by saying: 'Yes, yes, you good children, if you only were not so dull.' Pniower, p. 214. To another visitor Goethe referred to the conception of the 'Helena,' of which some parts dated from his earliest time, while others were conceived much later. "When I set about to mould it all into *one* form, I did not know for a long time what to do with it. Finally the scales fell from my eyes (Endlich fiel mir's wie Schuppen von den Augen); I knew that it could only be done in one way and not otherwise." Pniower, p. 220. This allusion, though very faint, might point to the poet's subsequent acquaintance with the feudal reorganization of Greece. It required the perspicacity of a Goethe to make such a humble production as the Chronicle serviceable to the highest purposes of poetical imagination.

The authors of the books above mentioned: Gell, Stanhope, Depping, Dodwell, Castellan, and furthermore: Blaquièrre, Coronelli, Bannusio, do not refer to Feudal Greece, with the exception of the two latter. Gibbon's remark: "I shall not pursue the obscure and various dynasties that rose and fell on the continent or in the isles," chap. LXII, was not apt to create interest in this subject. Besides the Chronicle, only Du Cange's History of Constantinople deserves consideration. The princes of Morea are mentioned in it, but only occasionally and in connection with the Empire. The lines 9001—9010 were written about the same time, i.e. shortly after March 9th, 1825, the date of a playbill, on which Goethe had noted them down. Pniower, p. 280.

SUMMARY.

Prologue. Peter the Hermit describes the lamentable condition of the Holy Land to the Pope, who orders a crusade against the Saracens. The Crusaders pass through Constantinople; conquest of Antiochia and Jerusalem; Godefroy de Bouillon refuses the kingly crown offered him.

Colonisation of Syria from the Western countries. PAGES 3—10

Fourth Crusade. Baldwin and the count of Champagne assume the cross. Death of the latter. Geoffroy de Villehardouin continues the negotiations and visits the Marquis Boniface de Montferrat, offering him the leadership of the expedition. 10—18

Boniface visits the king of France, and the queen, his sister; assistance offered him by the king. 20

Geoffroy de Villehardouin is sent as an envoy to Venice to negotiate with the doge; they come to terms regarding the ships, which the republic promises to equip. 20—28

Only a part of the French observe the stipulations and come to Venice; the remainder set out from the ports of southern France. The Crusaders from northern France, being indebted to Venice for the loan and cost of equipping their ships, promise their military assistance in the expedition of Venice against Zara. 28—30

In Zara Alexios joins the allied army, after having promised the Pope that he would establish the Roman Catholic Church in his empire in case the Pope would help him to recover the throne of Byzantium. 30—32

After the capture of Zara, the majority of the Crusaders abandon the plan of reconquering the Holy Land and decide to make war upon the Eastern Empire. They are encouraged by the Western Emperor and the Pope, who promises them plenary indulgence. 32—34

Many of the Crusaders return to France. 36

Capture of Constantinople; Isaac and Alexios restored to power. 38

Isaac promises to fulfil the engagements of his son Alexios. 40

- Alexios is dissuaded from joining the Franks on their expedition to the Holy Land. Massacre of the Franks. 42
- The Franks, in revenge, pillage the surrounding country as far as Adrianople. 44
- Violent reproaches of Isaac to his son Alexios; the leaders of the revolt severely punished; reconciliation with the Frankish chiefs. 46
- Alexios promises to take part in the expedition to the Holy Land, but does not wish to unite his army with that of the Franks. 48
- Revolt in Constantinople; Alexios is put to death and Mourzouphlos proclaimed emperor. 50
- The Frankish chiefs informed of this occurrence give vent to their feelings in a violent diatribe. 52—56
- Second capture of Constantinople. 58
- Mourzouphlos hurled from the top of a column. 60
- The Franks resolve to keep the empire for themselves; twelve electors appointed and Dandolo chosen emperor; he declines, in favour of Baldwin. 62—64
- Great tumult among the Franks; the party of Boniface is conciliated by the proposition of the doge, that Boniface should be king of Salonica. 66—68
- Division of the empire; Venice receives one-fourth and the half of a fourth part. Joanisa (here John), king of Bulgaria, wages war against the Franks; his army is partly composed of Cumanian auxiliaries. 70
- Skirmishes between Joanisa and Boniface. Death of Boniface. 72
- After three years a battle is fought at Adrianople between Joanisa and the Franks; death of Baldwin, who falls a victim to the cunning of his enemies. 74—78
- Succession of Robert, Baldwin's brother. His daughter, betrothed to the king of Aragon, is persuaded to marry Geoffroy II prince of Morea. 80
- Re-establishment of the Greek empire at Nicaea, by Theodoros Lascaris; his son is committed to the care of Michael Palaeologos, who is appointed regent of the empire. 82
- After the death of Theodoros, his son is put to death by Michael, who usurps the throne. Violent diatribe against the faithlessness of the Greeks. 84
- With the help of the Genoese, who receive Galata in compensation for their services, Michael reconquers Constantinople. 86
- Baldwin II with many of his nobles flies from his capital; he lands at Monembasia, where he is entertained by the prince. Some of his retinue decide to settle down in Morea, expecting a more favourable turn of fortune. 88—90

WILLIAM I CHAMPLITTE.

The author explains his object in writing the history of feudal rule in Morea; it is to recount the great feats of the first conquerors and thus to stimulate later generations to equal them in valour. 92

William of Champlitte, a brother of the above-mentioned count of Champagne, sets out for Greece. 94

He lands at Achaia; capture of Patras. 96

Surrender of Andravida, whose inhabitants go to meet him in procession; this place is not fortified. 98

He marches by Vostitza to Corinth, where he encounters Sgouros, who retreats to Acrocorinth. 100

While in possession of the town, he receives the homage of the surrounding districts. 102

He meets Boniface, accompanied by Geoffroy de Villehardouin; they unite and take Argos. Meanwhile Sgouros descends from the citadel and puts to death the Franks left in Corinth. 104

Boniface departs after having invested William with the suzerainty over Athens, the three lordships of Euboea, and the Marquisate of Bodonitza. Villehardouin remains in Morea with Champlitte. 106

He advises the prince to abandon the siege of Acrocorinth and Nauplion, and to extend his conquest from Patras towards the south. 108

They return to Andravida, where William persuades the Greek nobles to support his cause; homage done by them. 110

The nobles of Morea Proper and Mesarea follow their example. Advice of Geoffroy to take Pondicócastro and other places on the coast and thus utilize the fleet. 112

Capture of Pondicócastro; they take the suburbs of Arcadia and set out for Mothone. 114

Capture of Corone and Calamata. Concentration of Greek forces from Nicli, Veligosti, Lacedaemonia, the Taygetos, Laccos and Chrysorea at the place called *εις τοὺς Καθησκύινους*. 116

Their defeat by the Franks, who are inferior in numbers; it was the only real battle fought during the conquest; council of war at Calamata. 118

Allusion to Araclovon, held by Doxapatris. Capture of Arcadia. 120

Death of the count of Champagne; William, his successor, prepares to leave Morea. 122

He orders the affairs of the principality and appoints Geoffroy to make a division of the conquered country; a committee of two archbishops, two bannerets, and five Greek nobles is nominated to assist him; every one is to receive a share corresponding to his wealth and power and the strength of his contingent. 124

Geoffroy, who allots no share to himself, receives Calamata and

Arcadia from the prince; he performs the act of homage and becomes a liegeman to the prince, who entrusts him with the government of Morea for the time being. 126

William, however, reserves to himself the right to appoint a successor, to whom Geoffroy must resign the government when it is claimed. Thus Geoffroy remains *bailli* of Morea, and William leaves for France. 129

GEOFFROY I VILLEHARDOUIN.

He convokes a parliament at Andravida and receives the report of the committee authorized to make a division of the conquered country. Extracts from the book or register containing the principal fiefs of Morea and the names of their holders. 130—132

Feudal order established throughout the principality. Military service. 134

Military duties of the clergy accurately defined. New campaign with a view to complete the conquest. Capture of Veligosti. 136

Nicli and Lacedaemonia taken after a hard struggle. Some of the liegemen, who are entitled to fiefs, can now obtain them. 138

Only four strongholds still remain unconquered: Corinth, Nauplion, Monembasia and Argos. The Greeks promise their help on condition that their religion, laws and customs be respected, and Geoffroy swears to observe these conditions. 140

He wins the favour of the Greeks as well as of the Franks, and urged by both, conceives the plan of securing the principality for himself. He contrives to throw obstacles in the way of the person appointed by Champlitte as his successor. 142

Champlitte arrives at Whitsuntide in Paris where the king of France holds his *court plénière*. 144

He resolves to send his cousin Robert to Morea, and invests him with the sovereignty of the principality. Robert is detained in Savoy by heavy snows, and in Venice by the artifices of the doge, who had a secret understanding with the prince. 146

Robert is left behind in Corfu by the ship which was to bring him to Clarentza. 148

Finally he lands in Morea, but Geoffroy, informed of his arrival by a messenger of the doge, eludes pursuit. Robert follows him from place to place and finally meets him in Lacedaemonia. 150—154

Geoffroy convokes his court to examine the titles of Robert; his documents are read before the assembly. 156

The stipulation was, that Robert had to claim his rights within one year and one day. 158

It was found that this term had expired a fortnight before and accordingly the court decided against Robert and in favour of Geoffroy, who was proclaimed ruler (*ἀφέντης*) of Morea. 160

SUMMARY

lxxi

Robert demands a copy of the court's decision and returns to France. 162

Geoffroy orders his estate according to his wishes, writes his testament, and appoints his son Geoffroy to be his successor. His death. 164

Geoffroy II Villehardouin.

Romantic account of his marriage with the daughter of emperor Robert. She was to marry the king of Aragon; on her arrival in Morea she is entertained by the prince. 166

His advisers urge him to marry her, since in Morea no woman was found worthy to be the consort of a sovereign. Persuaded by the bishop of Olena, she yields, and accepts prince Geoffroy as her husband. 168

The prince writes to his father-in-law and begs his forgiveness. 170

His anger being appeased, the emperor comes to terms with his son-in-law. 172

They meet at Larissa; Geoffroy receives as the marriage-portion of his wife: the Cyclades, the title of Prince and that of Great Domesticos; he also obtains the right of coinage. Upon this Geoffroy becomes the liegeman of the emperor. A copy of the usages or customary laws of the empire was presented to him. 174

Resolution of Geoffroy to subdue the four strongholds still occupied by the Greeks (see p. 140). In vain he summons the clergy, who possess one-third of Morea, to join the expedition. 176

He orders the revenues of the Church to be confiscated; they are spent in building the castle of Chloumoutzi, from which Morea, if lost, could easily be reconquered. In three years it was finished and then negotiations were begun with the Pope. 178

Through the Pope's mediation peace is restored and the clergy promise to perform the military service required by feudal law. 180

On his death-bed Geoffroy appoints his brother William to be his successor. 182

He enjoins him to build a church and erect a tomb to the memory of his father and himself. 184

William II Villehardouin.

His first care is to possess the four strongholds already mentioned; his negotiations with Venice; she offers four galleys and demands in return Mothone and Corone with their appurtenances. 186

He summons his vassals to join him. Corinth besieged; a fort called Mont Esquiou is built on a hill opposite Acrocorinth. Capture of Corinth. 188

Cession of Mothone and Corone to Venice. 190

- Capture of Nauplion after a siege of one year, by land and water. Nauplion and Argos are given to the Megaskyr as a reward for his services. 192
- Again, in the following spring, William summons his vassals for the siege of Monembasia ; the four galleys take part ; after three years Monembasia was reduced to famine ; its surrender on favourable conditions ; three prominent citizens present the keys. 194—196
- Vatica and Tzakonia offer submission. William dismisses his army and fleet. 198
- He builds Mistrá and Maini to keep in check the Melingi and the Mainotes. 200
- To complete the conquest of this mountainous country, he builds Lefro. 202
- Dissension between Michael Palaeologos and the despot of Arta. 204
- Division of the despotate between Nicephoros and Theodoros, sons of John. Theodoros despoils his brother of a part of his estate and founds Neopatrae ; his alliance with the emperor, who creates him a sevastocrator. 206
- Nicephoros becomes the ally of William and offers him his sister in marriage. 208
- William was then at the height of his power. His barons begin to build castles ; they assume the names of their castles. Carytaina, Acova, Passava and Geraki built. 210
- War between William and the Megaskyr of Athens, who refuses to recognize the prince as his suzerain, although Athens, with Negroponte and Bodonitza, had been given in fee by Boniface to Champ-litte. (See p. 106.) 212
- Geoffroy de Bruyères, nephew of William and brother-in-law of the Megaskyr, takes the side of the latter. 214
- William passes the defile of Megara. 216
- Defeat of the Megaskyr at Mount Carydi ; death of Guibert de Cors. The Megaskyr promises to do homage at Nicli. 218—220
- After this formality, the question of his guilt is committed to the arbitration of the king of France, and the Megaskyr is ordered to go to Paris. Humiliating demeanour of Geoffroy. 222
- Geoffroy, although guilty of felony, is pardoned ; but his estate becomes a conditional fee, transferable only to the heirs of his body. 224
- Kind reception of the Megaskyr by the king who convokes his court to decide the matter. He is not found guilty, as at the time of the war he had not yet done homage to the prince. 226
- He is re-established in his estate. 228
- The Megaskyr, asked by the king to express a wish, desires that the title of duke be conferred on him. 230
- Meeting of the prince and the despot at Patras ; they resolve to make war against Theodoros and to invade the empire. 232

Measures taken by the Sevastocrator.	234
His report to the emperor, who asks the advice of his council.	236
The Sevastocrator advises him to raise an army of mercenaries from all parts, from Germany, Hungaria, Serbia, Turkey, and Cumania, as his own force was not strong enough to meet the attack of Frankish chivalry.	238
He is appointed commander-in-chief. Concentration of the prince's troops in Wallachia.	240
The Franks decide to limit their warfare to skirmishing and plundering until they meet the emperor's army.	242
Their invasion of the empire.	244
The Sevastocrator divides his army into twenty-seven troops of horse and diverts the attention of the enemy by artifice: he orders the horses and cattle of the peasants to be brought to the mountain tops where during the night fires are lit; it thus seemed as if the whole army had gathered there.	246
A scout is sent to the camp of the prince and the despot with a view to intimidate them. Through his insinuations he succeeds in dissuading the despot from his enterprise.	248—250
The despot, who gives credence to the false reports of the scout, sends notice bidding the prince to come; both decide to escape danger by flight and to abandon the common soldiery to their fate.	252
In vain Geoffroy de Bruyères appeals to the military honour of the Frankish chieftains; they stand firm to their plan of abandoning the army.	254
Geoffroy takes refuge in a ruse to save his soldiers; he addresses the pillar of his tent, to which he confides the design of the chieftains, thus in an impersonal way revealing their secret and warning his men of the approaching danger. A great tumult arises in the army.	256
Noble reply to the prince, who reproaches Geoffroy with the violation of the secret. The prince changes his mind and resolves to give battle the next day, while the despot clings to the former plan and decides to abandon his Frankish allies.	258
Under the cover of night the chieftains of the despotate leave the camp. Diatribe against their perfidy.	260
William harangues his troops: their strength lies in the unity of their race, while their enemies are a conglomeration of many different tribes, and of mercenaries, who are not connected with each other by the ties of brotherly love. Only the Germans are true warriors, and he resolves to select his best knights to encounter them.	262—264
Description of the battle in Pelagonia. Single combat between Geoffroy and the duke of Carinthia, who is killed. The German horse begin to relax.	266
Theodoros orders his Hungarian bow-men to direct their arrows on the throng; Franks and Germans are killed indiscriminately and Geoffroy is taken prisoner.	268

The prince, who endeavours to rescue his companions, is unhorsed.
General surrender of the Franks. 270

William and his chieftains are escorted to the tent of the Sevastocrator, who uses abusive expressions towards his prisoner. 272

Reply of the prince, in Greek, as is expressly stated. He declares, that he deserves no blame, but, on the contrary, is entitled to praise for having sought war with such a mighty adversary as the emperor. 274—276

The prisoners are brought to Constantinople where they are kindly received by the emperor. 278

William is requested to give up his claims to Morea and to accept a sum of money in compensation. 280

He replies to the emperor, that it is not in his power to cede what does not belong to him personally, and that the stipulations with the ancient conquerors, the companions-in-arms of his father, had to be observed. (This speech is remarkable because it defines very clearly the principles of feudalism.) 282—284

Irritated by the prince's frank reply, the emperor orders that he and his retinue be taken back to prison by the Varangians. Here they remain three years in vain hopes that the emperor would accept a ransom. Finally William consents to the cession of three strongholds: Monembasia, Maini, and Mistrá; a treaty is concluded and solemnized by the baptism of the emperor's youngest son by prince William. 286

Geoffroy, appointed by the prince to deliver the three places to the delegates of the emperor, meets the duke of Athens, who at that time had returned from France. 288

In Nicli they meet the ladies of the principality, who are assembled in parliament to deliberate on the cession of the three strongholds in question. 290

The matter is discussed by the duke and Geoffroy in the ladies' parliament. The former expresses his disapproval; but Geoffroy's argument, that the prince only ceded what was his own, Monembasia having been captured and Maini and Mistrá built by him, prevails on the assembly in spite of the strong protestations of the duke. 292—296

Surrender of the three castles to the delegates of the emperor. Margaret of Passava and the sister of Jean de Chauderon are sent as hostages to the emperor, whereupon the prince is set at liberty. 299

William with a brilliant retinue inspects the castles of Morea; he excites the suspicion of the Greeks who take a wrong view of his display of chivalry and inform the emperor of what they deemed a warlike demonstration; expedition sent to Morea by the emperor under the command of Macrynos. 300

Macrynos is authorized to strengthen the emperor's party by granting privileges to the Greek insurgents. 302

Revolt in Trakonia, Vatica, and the country of the Meings: the prince visits Corinth, where he summons his vassals to take part in the campaign. 304

Macrynos receives reinforcements under the command of the Great Domesticos and Cantacuzinós. 306

The Greek army is composed of 6000 horse and a great number of foot, chiefly Greek insurgents. On their way through Scortá the Turkish mercenaries destroy the monastery of Isova by fire. 306

Battle of Prinitza. During the prince's absence Jean de Catarina with only 312 horse is left in Morea: he meets the Greek army at Agridi Kounoupitza. 310

His vigorous harangue stimulates his troops. Being affected with gout and unable to wield his lance and sword, John requests his followers to bind the prince's banner to his arm. 312

Thus at the head of his small troop, John mingles with the Greeks, who take little heed of him. The Franks, though seemingly lost in the throng, suddenly appear before the tent of the Great Domesticos. General panic among the Greeks; John with his white garment is believed to be Saint George, who comes to avenge the sacrifice committed by the Turks. 314—316

The Great Domesticos mounts a horse brought by one of his loyal servants and thus escapes captivity; he reaches Mistrá by unfrequented mountain-paths. Many Greeks, who were not slain, find shelter in the woods of Scortá. 318

Return of prince William, who rejoices over the victory, but regrets to have had no share in it. 321

Complaints of the Great Domesticos and the consolation offered him by a Frank, who advises him to avoid in his future wars an open encounter with lance and sword, and to oppose artifice to the impetuous valour of the Franks. 322—326

The Greek commanders resolve to reopen the campaign in March. 328

Concentration of the Greek forces; they reach Carytaina, but are dissuaded from marching towards Andravida, which was fortified with trenches. 330

Both armies are arrayed at Servianá, near Mesisklin: Cantacuzinós defies the Franks and is killed while making a boastful display of his horsemanship. The Greeks take to flight. 332

William is dissuaded from pursuing them: they lay siege to the castle of Nich; their dissensions with the Turkish contingent. 334

The Turks, offended by the Great Domesticos, who refuses their pay, declare themselves released from their duties towards him. 336

Two delegates are sent to negotiate with the Turks, who insist on breaking off their engagements. 338

The Turks send delegates to the prince offering him their services: they are well received. 340

Ancelin de Toucy is appointed by the prince to negotiate with the Turks ; his exchange of courtesies with Melik at Bliziri. **342**

Melik and Salik visit the prince near Andravida ; they condemn the conduct of the Greek chiefs and offer to carry on the war by themselves. **344**

Their assistance is accepted ; the Franco-Turkish army march towards the south and pitch a camp at Mountrá ; it is resolved to give battle the next day. **348**

Ancelin proposes the order of battle ; the Turks, who until then had taken the lead, are placed in the centre, while Ancelin commands the vanguard, and the prince takes the rear. **349**

Battle of Makry-Plagi ; Ancelin harangues his troops, who are preparing to storm the height ; they are repulsed at Phoneménon ; Ancelin rallies them, but they are again obliged to retreat. **350**

Again Ancelin encourages them and takes the lead ; the summit is taken and the Greeks scatter on all sides. Ancelin complains that none of the Greek chiefs is taken prisoner, and thus no exchange could be made to release his brother, the *bailli*, from captivity, but he is reassured by his squire who bids him follow. **352**

In the cavity of a mountain Ancelin beholds the Great Domesticos, Makrynós and Cavallaritzis in custody of the Turks. **354**

The inhabitants of Scortá, who had taken part in the revolt, beg the prince's pardon and obtain it. The Greek chiefs are brought before the prince at Veligosti : his interview with the Great Domesticos. **356**

The one reproaches the other with perjury. **358—360**

Finally they agree to lay the blame for their dissension on the Monembasiotes, who had deceived the emperor in regard to the conduct of the prince. **362**

Meanwhile the Greek population of Lacedaemonia took refuge at Mistrá ; their property is confiscated and distributed among the followers of the prince ; the whole country of the insurgents is given up to pillage. **365**

The Scortini rebel a second time, beleaguer Araclon and occupy Carytaina in the absence of Geoffroy de Bruyères. Ancelin is ordered to employ the Turks against the revolted population of Scortá. They explain their revolt through the absence of their lord. **366—368**

The Turks ask leave and return to their homes in Asia ; in vain the prince requests them to stay with him. Some of them, however, are baptized and settle down in Morea. **370**

During this war Geoffroy of Carytaina was absent in Italy ; he had prevailed on the wife of Jean de Catavas, his liegeman, to follow him thither under pretence of making a pilgrimage to the sanctuaries of Apulia. **372**

King Manfred of Sicily, who was informed of Geoffroy's doings, bids him come to his court. **374**

After being severely admonished for his conduct towards his liege-lord, prince William, as well as that towards his vassal John, Geoffroy is dismissed by the king. 376

On his return to Morea, he meets the prince, who holds a parliament in Andravida. 378

In a humiliating attitude he craves the prince's pardon, which, on the solicitation of all the noble chieftains, was again granted on the same conditions as were made after the battle of Carydi, when Geoffroy was convicted of felony. 380—382

The session of parliament continues and Geoffroy takes part in it ; he is sent to Nicli with a detachment of troops.—Digression on the house of Anjou. 384

The interdict, under which Frederic II was laid, explained from a Guelf point of view. 386

The Pope offers the throne of Sicily to Charles of Anjou, who declines at first out of regard for his brother, the king of France, whom he does not wish to involve in a war with Germany. 388

Reason which induced Charles to accept the offer of the Pope : his wife, having been slighted on some occasion by her sisters, the queens of France and England, is compelled by Charles to give an account of what had happened. 390—392

Upon this Charles swears that ere long he would present his wife, the countess, with a kingly crown. He asks and obtains permission from the king of France to assume the leadership offered to him by the Pope in the campaign against king Manfred. 394

Encouraged by the king and provided with troops and money, count Charles sets out for Rome. 396

Cordial reception given by the Pope to the count ; ceremony in Saint Peter's Church where Charles is crowned king of Sicily ; he is also appointed champion of the Church. 398—400

The Pope sends messengers to all the princes of the Guelf party requesting their help against the oppressors of the Church. Charles receives the cross from the hands of the Pope ; a plenary indulgence is granted to all who take part in this war. 402

Meanwhile king Manfred assembles his auxiliaries of the Ghibelline party, from Germany, Lombardy, Tuscany, Sicily and Calabria. Battle of Benevento and death of king Manfred. 404

Prince William, who rejoices at the victory of Charles, plans a relationship by marriage. His daughter Isabella, who was the heiress of the principality, would, if wedded to the king's son, secure the succession of his house and the assistance of king Charles against the Greeks. 406

The matter is committed to the prince's council ; they approve of it and adopt the views expressed by Nicolas de Saint-Omer. Accordingly the bishop of Olena and Pierre de Vent are sent as delegates to king Charles. 408—410

Their negotiations at Naples. 412

Charles, in return, sends a deputation of one bishop, two bannerets, and two knights to the prince ; they arrive in Andravida with the delegates of the prince. 414

The matter having been concluded, prince William orders two galleys to be equipped, and sets out with his daughter Isabella and a noble retinue ; his arrival at Naples. 416

Charles convokes a *court plénière* in honour of the prince ; the preliminaries are ended and the king and the prince can proceed to the execution of their designs. 418

After the nuptials are celebrated, the ceremony of the investiture takes place ; William performs the act of homage to the king and thus becomes his liegeman ; then the king divests himself of the power conferred upon him and invests his son Louis with it, and Louis finally transfers it back to his father-in-law, the prince, who is to hold it for life.—Alarming news received from Morea obliges the prince to make a speedy return. 420

Preparations for a new war with the Greeks, who had received reinforcements from the emperor. 422

King Charles sends Galeran d'Ivry with 100 horse and 200 foot to Morea. 424

Galeran's reception by the prince. 426

They march to Isova and then to Carytaina, where Geoffroy and Gautier, the baron of Acova, join them. 428

Council of war ; they propose to go to Nicli. The Greek chief described by Geoffroy as being eager to offer battle ; hopes of the Franks to recover the whole of Morea. 430

Their inroad into Tzakonia to chastise the Greeks, who again had taken the side of the emperor. The Greek commander in Lacedaemonia keeps on the defensive, having been ordered by the emperor to avoid open warfare and not to risk a battle until a favourable opportunity offered. 432

It is proposed by some of the chiefs to prevent the Greek commander from leaving his position and making inroads into the Frankish territory. But the plan is rejected, as the provisions for such a blockade were not sufficient. 434

The castle of Nicli is provided with all necessaries and Jean de Nivelet appointed to occupy it with a force sufficient to check the progress of the Greeks. The rest of the army return to their homes. William asks Leonardo for his advice, regarding the honours to be conferred on Galeran. 436

Galeran is appointed *bailli* of the principality as a recompense for his services ; he accepts, and is invested by the prince with his glove. 438

Appearance of Conradin on the scene of war ; he comes to avenge the death of Manfred, and assembles a strong army with which he crosses the Alps. 440

Reinforced by Lombards, he arrives in Apulia. Charles applies

for assistance to the Gueif party; the count of Artois is sent with 2000 horse. 442

Sixty galleys are sent to his help from Provence, and the Pope opens the treasure of St Peter and causes the Gueif princes to take part in the campaign. 444

Charles requests prince William to lend him his assistance, and William concludes a truce for one year with the Greek commander; accompanied by the flower of Moreotic chivalry he joins the king at Benevento. 446

William organizes a reconnoitring party; from the top of a hill he explores the strength and position of the enemy and concludes that they are twice as numerous as the king's army. 448

He advises Charles to avoid all open combat with the superior forces of the enemy and to have recourse to the artifices employed in war by the Greeks and Turks. Charles consents and requests him to assume command of the army. 450

William's plan of action is to allure the Germans into the king's camp, where rich booty was stored up; then, while they had broken their ranks to gratify their predatory instincts, to seize the moment and surround them on all sides. 452-454

This plan is successfully executed. 456

Conradin is taken prisoner and killed; his head is brought on the point of a lance to the king. 456

Great grief of Charles of Anjou; he declares that he had rather have lost one of his best towns than have any part in the death of Conradin, whom he considered a noble and valiant soldier. Conradin's tent with all it contained falls to the share of Charles, while prince William is presented with the tent of the duke of Carinthia. 460

While William rests after the successful execution of his plans, he receives information from Morea concerning the Greeks, who had broken their truce. 462

After having received money and valuable presents, and horses and men for the campaign, he returns to Morea; his army had suffered no losses. 464

The revolt in Morea was caused by the rumour that William had been killed in battle. Geoffroy is detached to defend the confines of Scorta; he camps at Aráchova. 466

Mortality in his army caused by the coldness of the drinking-water; still Geoffroy continues his campaign until he himself is stricken with the disease. His death; warm expressions of sympathy in his honour by the author. 468

As Geoffroy's barony had become a conditional, *fee*, only transferable to the heirs of his body, and he had died childless, it is divided into two parts; one of them falls to the share of the prince and the other is given to Geoffroy's widow as a dowry. Later on she marries count Hughes de Brienne; her son Gautier becomes duke of Athens. 470

Anticipatory account concerning Gautier's conflict with the Grand Company of the Catalans. **472**

Account of a famous legal process before the High Court of Morea. One of the hostages sent to the emperor, Margaret of Passava, claims on her return the barony of Acova, to which she was entitled after the death of Gautier de Rosières, who had left no heirs but the daughter of his sister, who was the wife of John II of Passava. **474**

Prince William refuses Margaret's claim to her uncle's inheritance on the ground that she did not appear within the prescribed time before the court, i.e. within one year and one day after the fief had become vacant. In vain she proves that at that time she was still in Constantinople as a hostage for the prince, and that in being there she had obeyed his orders. After a short time she appeals again, but without success. **476**

After being refused for a third time, she accepts the advice of her friends and marries John de Saint-Omer, one of the brothers of the rich and powerful lord of Thebes ; through his marriage with Margaret, John becomes hereditary marshal of the principality. **478**

John accompanied by his brothers Nicolas and Othon appeals to the prince's court at Clarentza ; he declares that he did not come to beseech the prince's favour, but to demand justice. Prince William promises to fulfil his wishes, and bids his liegemen assemble in the church of Saint Sophie in Andravida to examine the matter. **480**

Nicolas de Saint-Omer lays the case before the court and refers to the prince's refusal. **482**

Again the prince puts the question, whether he, the attorney of Margaret, demanded a favour or justice. **484**

Nicolas answers that he wishes the case to be judged according to the existing laws of the principality. A new assembly, consisting of the bannerets, archbishops, knights, and liegemen, is called by the prince to meet in the convent of St Franciscus in Clarentza. **486**

Nicolas acts as an advocate for Margaret, while the prince himself assumes the functions of an advocate of the High Court, and for the time being transfers the symbol of his sovereignty, his sceptre, to Leonardo, the chancellor of the principality. **488**

The prince admonishes the court that it must give an impartial decision, according to the law. After the discussion had opened, the book containing the customary law of Morea was consulted ; it expressly stated that a liegeman was obliged to become a hostage for his lord in order to release him from captivity. **490**

Still the court was of opinion that Margaret was entitled to inherit Acova, since she had been a hostage in behalf of the prince. Again the book of usages was consulted and in one of the clauses it was found that Margaret was bound by duty to obey the orders of her liege ; and it was not the prince's fault, if the term for claiming her inheritance had expired. The court then decides that Margaret had no rightful claim to the barony of Acova. **492**

The decision that Acova had fallen to the share of the court is announced by the chancellor Leonardo. William expresses his thanks to the court, but John does not follow his example. William sends for the chancellor, to whom he confides his regret at the disinheritation of Margaret. 494

He admits that it was for his sake that Margaret could not appear before the court in due time, and complains of the haughty demeanour of Nicolas de Saint-Omer, who did not appeal to his favour. 496

He orders Acova to be divided into three parts of eight fiefs each; a share consisting of five of the best fiefs is selected for Margaret as a gift devolving from his own free will. A charter is drawn up in legal form, and placed under the cover of the prince's bed. 498

Margaret is then asked to come. After a short explanation the chancellor lifts the cover and Margaret receives the charter from the hands of the prince with his glove as a token of her new investiture. 500

The remaining two-thirds of Acova fall to the share of Margaret, the prince's younger daughter. 502

Feeling his end approaching, William retires to Calamata; he asks the advice of his nobles and makes a testament; Chauderon is appointed *bailli*; he causes letters to be written to king Charles, to whom he recommends his family and his subjects. He wishes to be buried in St James' Church in Andravida, where the bodies of his father and his brother reposed. 504

Four chaplains are to be appointed to pray perpetually for the souls of the princes. William's death the occasion for an appreciative tribute to him by the author, who regrets that no male heir inherited the principality. 506

THE BAILLIES OF MOREA.

Jean de Chauderon, *bailli* of Morea. He informs king Charles of William's death. 506

Charles convokes his council and appoints Rousseau de Sully as his new *bailli*, whom he sends to Morea with a small body of select troops. Rousseau lands in Clarentza, where he bids the chiefs to meet him. 508

The orders of the king are read to the assembly. Charles requires that they should do homage to Rousseau as they would do it, if he, the king, himself were present. The chiefs profess their allegiance to the king, but refuse to acknowledge the *bailli* as their liege-lord. 510

The act of homage can only be done to the prince himself, whose presence in the principality is required, and who is to swear on the gospel, that he will respect the customs of the country. 512

Finally it is agreed: that the *bailli* should take an oath that he will govern Morea according to the laws existing, and that the liege-

people of Morea promise by oath that they will be faithful to the king and his representative. Rousseau accepts; he changes the officials.

Death of prince Louis, the husband of Isabella. 514

Digression on the dukes of Athens of the house de la Roche. 516

William, duke of Athens, is the second *bailli* of Morea appointed by the king. Dimatra built by him. Death of the first wife of Hughes de Brienne, the widow of Geoffroy de Bruyères. 518

Hughes marries the duchess dowager of Athens; Jeanette their daughter becomes the wife of Nicolas Sanudo, duke of Naxos. 520

Hughes governs the grand duchy of Athens while Guy de la Roche, the heir, is under age; after his wife's death Hughes returns to Apulia. Guy, the last of the house of de la Roche, dies childless. Marriage between Nicolas de Saint-Omer and the princess dowager of Morea. 522

Description of Nicolas' castle in Thebes, which was of royal splendour. It was afterwards destroyed by the Catalans. Nicolas built Maniatochori and Avarino. 524

Guy de la Trémouille *bailli* and general vicar of Morea. Nicolas de Saint-Omer is appointed by the king to be his successor; peace and prosperity under his government.

Digression on Geoffroy de Bruyères, a nephew of the lord of Carytaina. Geoffroy pawned his estate in France, and with the money received comes to Morea to take possession of Scortá left vacant by the death of his relative. 526

The king of Naples, to whom Geoffroy appeals, commits the matter to the *bailli* of Morea, whose court excludes Geoffroy from the inheritance of Scortá, which had become a limited fee under the conditions already mentioned (see accounts referring to pp. 224, 382 and 470). 528

The bishop of Olena informs him, in the name of the court, that his claim is null and void. Geoffroy, who is ashamed to return to France without having effected his purpose, resorts to cunning. He derives information about Araclovon from a man of that place, who tells him that it is considered to be one of the chief strongholds of Scortá. 530

He feigns to be ill (with dysentery?) and after taking advice favourable to his plans, he pretends that he can only be cured by the water from the fountains of Araclovon. On the pretext of procuring this water, which he was ordered to drink, he sends a squire to the castle in order to explore it. 532

Geoffroy requests the castellan to give him a room in the castle. Having obtained it, he orders that weapons should be brought secretly into his room; then, feigning to be near death, he gathers his men around him under pretext of making his testament in their presence, and reveals his plan to them, obliging them by oath to keep the secret and to lend him their assistance. 534

A party of his men are ordered to retain the castellan and his

guards outside the castle, inviting them to drink with them. At the proper moment they are to retire, take the keys from the porter, push him outside and lock the doorway from within. 538

This plan being carried out, Geoffroy sends two Greeks as messengers to the Greek commander, offering to sell the castle to him. The castellan, on the other hand, informs the French captain-at-arms in Aráchova, Simon de Vidoigne, who hastens to anticipate the arrival of the Greek forces and encircle the castle from all sides. 540

The *bailli* summons all the troops of Morea to lay siege to Araclovon. 542

The Frank and Greek armies stand opposite to each other. Simon promises Geoffroy that he will be pardoned, if he surrenders the castle to the king. 544

Geoffroy replies that he is aware of the treacherous conduct to which circumstances had compelled him, and that he will comply with the desires of the *bailli* in the event of a fief being allotted to him. It is then agreed that Geoffroy should surrender the castle and receive the fief of Móraina in Scortá and Lissarea, which are transferred to him in consequence of his marriage with Margaret, the heiress of the estate. Genealogical digression on their descendants. 546—548

Two noblemen of Morea, Chauderon and Geoffroy de Tournay, enter into friendly relations with Florent de Hainaut. Florent requests them to prevail upon the king to marry him to Isabella, the heiress of Morea. 550—552

The king, who is convinced by them that the government of the *baillis* is injurious to the principality, consents to the marriage which they propose. The articles of the agreement are drawn up; in one of them it is said that if the heir of Morea be a woman, she cannot enter the matrimonial state without the consent of the king, and that she would be disinherited, if she did so on her own authority. On account of this unjust article Isabella herself was disinherited on a later occasion. 554—556

FLORENT DE HAINAUT, PRINCE OF MOREA.

Florent, who is accompanied by a brilliant retinue, arrives in Morea; he is received by the *bailli*, Nicolas de Saint-Omer, at Clarentza. 558

Nicolas transfers his power as regent of Morea to the prince, who at the same time receives the homage of the nobles. Florent swears that he will respect the customs of Morea. He then changes the officials of the principality and appoints his own men to office. 560

Florent's first care is to raise Morea from the state of decay into which it had sunk through the misgovernment of the king's governors

and their mercenaries, and he is advised to conclude a treaty of peace with the Greek commander. **562**

The Greek commander accepts this proposal, but informs the prince that as he was appointed only for one year, his term had nearly expired ; but he would further the matter ; and accordingly he sends a delegate to the emperor, who is much pleased at the prospect of seeing peace restored in Morea. Philanthropinos is appointed by the emperor to negotiate with the prince. **564**

Treaty of peace concluded in Andravida. But Florent, who considers himself a sovereign, does not regard the treaty with an official of the emperor as of binding force and therefore requires that it should be confirmed by the emperor's personal oath ; he also wishes to obtain a chrysobull to the same effect. **566**

A delegation, consisting of two French knights and two Greek envoys, is sent for this purpose to the emperor and Philanthropinos accompanies them. The treaty of peace is then confirmed by the emperor in the form desired by the prince. Peace and prosperity are again restored to Morea under the reign of Florent. **568**

During this time the emperor resolves to make war against Nicephoros, despot of Arta. Genoa supplies him with sixty galleys ; they were to land troops near Arta, while a considerable force was to march through Wallachia and take Jannina. Nicephoros is advised to conclude an alliance with his nephew, prince Florent of Morea. **570**

Terms of the alliance concluded between prince Florent and the deputies of Nicephoros: Nicephoros consents to send his son Thomas as a hostage to the prince and to pay the expenses of the expedition. **572**

Nicephoros then secures the assistance of count Richard of Cephalonia, who receives his eldest daughter as a hostage. Arrival of the prince and the count at Arta. **574**

Great rejoicings at Arta, where Nicephoros meets his allies. Council of war. **576—578**

The prince assures Nicephoros that it was not for the sake of gain that he and his army had come to help him, and that, in doing so, he fulfilled his duty towards a relative and a neighbour. The Franks, he adds, being ambitious of glory, never omit an occasion of making a display of their military valour. **580**

It was resolved to march towards Jannina the next day, under the orders of the marshal Saint-Omer. The Greek army under the command of the Great Domesticos resolve to maintain the siege of Jannina, but on the approach of the Franks take to flight. **582**

They are pursued by the armies of the prince and the despot. **584**

A messenger is despatched on the part of the prince and the despot to the Great Domesticos, requesting him to offer them battle. **586**

The Domesticos replies that he would willingly do so, if he could

rely on his own troops; but the Cumani and Turks only obeyed their own chiefs and took no heed of his orders. The king's country is then given up to pillage; much booty is gathered and many Greeks are made captives. In the meanwhile the Genoese galleys had reached the Gulf of Arta; their troops are landed in Preveza and begin to sack the country. 588

Florent orders his troops to return from the pursuit of the enemy in the east; one thousand horse were sent to the rescue of Arta. 590

The Greek army, which had landed at Arta, is informed of the Great Domesticos' retreat and the approach of the Frankish army; they retire to their ships, but a part of them are killed by the cavalry sent in pursuit. They hold a council of war, in which it is declared that it is of no avail to carry on the war without the assistance of the Great Domesticos. They resolve to await the arrival of prince Florent. 592

Florent arrives and orders the camp to be erected opposite the Genoese galleys, whereupon the latter weigh anchor and put to sea. The Franks and their allies keep on the defensive to prevent the Genoese fleet from landing again in case they should do so to plunder or for a supply of water. 594

The Genoese and Greeks on the galleys admire this stratagem and desist from further hostilities against prince Florent, whom they recognise as a prudent soldier, thoroughly experienced in Western warfare. They resolve to pillage some small places outside of the prince's sphere of power and then return to Constantinople. 596

TABLES OF RULERS
LIVING IN THE TIME TO WHICH THE
CHRONICLE REFERS¹.

PRINCES OF MOREA.

- I. William I de Champlitte, called Champenois and *Καμπατίτης*, 1205—1209.
 - II. Geoffroy I de Villehardouin, *bailli* from 1209—1210, and sovereign from 1210—1218. He was married to Elisabeth de Chappes.
 - III. Geoffroy II de Villehardouin, 1218—1245. Married to Agnes de Courtenay. He is the first who assumes the official title of prince of Achaia or Morea.
 - IV. William II, 1245—1278, the brother of the former and son of Geoffroy I. By his third wife Anna Angela Comnena, daughter of the despot of Epirus, he had two daughters, Isabella and Margaret.
- Isabella de Villehardouin, princess of Morea 1289—1307. She was married: first to Philip of Anjou, † 1277, then to Florent de Hainaut, prince of Morea 1289—1297, and lastly to Philip of Savoy, prince of Morea from 1301—1307.
- Maud de Hainaut, princess of Morea 1313—1318; she is the daughter of Isabella and Florent.

HOUSE OF ANJOU.

- Charles I, king of Naples 1266—1285, and prince of Morea from 1278—1285.
- Charles II, king of Naples 1285—1309, and prince of Morea from 1285—1289.
- Robert, king of Naples 1309—1343.
- Philip II of Taranto, brother of the former, was prince of Morea 1307—1313.

¹ The object of these tables is to give a general view of the dynasties connected with the history of Morea in the thirteenth century, thus enabling the reader to verify the accounts of the Chronicle and to correct its numerous chronological and genealogical errors. See Hopf, *Chroniques gréco-romanes*, p. 469 sqq., from whose valuable and trustworthy researches these tables are a brief extract.

BAILLIS OF MOREA.

In the name of Charles I and Charles II of Anjou :

Galeran d'Ivry, 1278—1280.

Philip de Lagonessa, 1280—1282.

Guy de la Trémouille, baron of Chalandritza, 1282—1285.

William de la Roche, duke of Athens, 1285—1287.

Nicolas II de Saint-Omer, co-feoffee of Thebes, 1287—1289.

Guy de Charpigny, baron of Vostitza, 1289.

In the name of Isabella and Philip of Savoy :

Richard, count of Cephalonia, 1297—1300.

Nicolas III de Saint-Omer, co-feoffee of Thebes, 1300—1302 and 1305—1307.

In the name of Philip of Taranto :

Guy de la Roche, duke of Athens, 1307—1308.

BARONS OF MOREA.

State of this country in 1209 when it was divided into twelve *hautes baronies* or lordships. See Hopf, *Chron. gr. rom.*, p. 472, and *Encycl.* I, p. 276, and the lines in the Chronicle, l. 1912 sqq., which contain an enumeration of the fiefs of Morea and their holders.

- I. *Acova* (Matagrifon)—Gautier I de Rosières, father of Gautier II and grandfather of Margaret of Passava.
- II. *Carytaina*, in Scortá—Hughes de Bruyères, married to a daughter of Geoffroy I, father of the celebrated Geoffroy; Geoffroy is the husband of Isabella de la Roche.
- III. *Patras*—Guillaume Aleman, then Peter. The barony is then given as a fief to the primates of Morea.
- IV. *Vellgosti*—Matthieu I de Valaincourt de Mons; his daughter marries Guillaume de la Roche, who receives the barony from his brother-in-law Matthieu II.
- V. *Nicli*, in Mesarea—Guillaume (I de Morlay)—Guillaume II—Hughes.
- VI. *Geraki*—Guy de Nivelet; his son John, dispossessed by the Greeks in 1262, establishes himself at Nivelet near Vostitza.
- VII. *Calavryta*—Othon I de Tournay; his son Geoffroy was dispossessed of his barony by the Greeks in 1263. John, son of Geoffroy, was married to a daughter of count Richard of Cephalonia.
- VIII. *Vostitza*—Hughes I de Lille de Charpigny. His son Guy I was *bailli* of Morea, see Table.
- IX. *Gritzena*—Lucas...his family and descendants are not known.
- X. *Passava* (Lisarea and Móraina)—Jean I de Neuilly, hereditary marshal of Morea; he was the father of Jean II, who was married to a daughter of Gautier I of Acova; their daughter Margaret, the heiress of Acova, see Index 626, was married :

first to Guibert de Cors, killed in the battle of Carydi; second to William of Verona, and third to Jean de Saint-Omer, who in 1276 receives one third part of Acova.

XI. *Chalandritza*—Audebert de la Trémouille, father of Guy, who for a time was *bailli* of Morea.

XII. *Calamata and Arcadia*—Geoffroy I de Villehardouin, see *Chronicle*, l. 1865.

Hopf, *Encycl.* I, 236, observes that the division of Morea into twelve peerages was a reminiscence of old French poetry, and was connected in some way with the existence of twelve peerages in the fourteenth century under the reign of the Angiovinos in Naples. Still he considers the account given in the *Chronicle* of the peerages in Morea as being exact, p. 276, and very likely borrowed from a register written at a time not remote from the Conquest. The main question, therefore, seems to be, whether some later baronies, or some not included among the *hautes baronies* (Gritzena?), have not been added at a later time to the original ones of 1209, with a view to obtain the number 12 consecrated by fiction. But it is hardly probable that the institutions of the kingdom of Naples should have served as a model for those of Morea; this would seem contradictory to what Hopf says, *loc. cit.* p. 276. Besides, Morea in the fourteenth century presents quite a different state of affairs, some of the old baronies having then disappeared, or been occupied by the Greeks, while new ones had been created.

I think that the account in the *Chronicle*, so far as it can be verified, is trustworthy, and that the addition of Geoffroy I to complete the number of twelve baronies is not a serious reason for calling this division into question. Geoffroy I was in 1209 not the sovereign, but the *bailli* of Morea, in lieu of William I Champlitte, from whom he received Calamata and Arcadia as a feudal tenure, as the *Chronicle* expressly states, l. 1865. Thus the number twelve is obtained without straining the meaning of the passage relating to the division of Morea.

William I and his twelve companions in arms recall Charlemagne and his twelve peers in the *Chanson de Roland* and the *Chansons de geste* of medieval France. These peers were also called his companions, and military companionship is a very prominent feature in the history of Germanic conquests, as it gave rise to the first feudal institutions. Although the number twelve is familiar to the Germanic conquerors, it is very likely to be of Christian origin, referring to Christ and His twelve disciples. Thus the Franks in Morea in some way repeated the history of their Frankish forefathers in Gaul and Germany.

DUKES OF ATHENS. HOUSE DE LA ROCHE.

- I. Otho, lord of Thebes 1204, Grand Sire or Megaskyr of Athens from 1205—1225, when he returned to France.

- II. Guy I, joint-proprietor of Thebes, Megaskyr of Athens 1225—1260, and duke of Athens from 1260—1263. He was married to a niece of William II of Morea.
- III. John I, duke of Athens 1263—1280.
- IV. William I, brother of the former, 1280—1287, *bailli* of Morea 1285—1287. He was married to Helena Angela Comnena, who was the regent of Athens after his death, 1287—1294; she married Hughes de Brienne in 1291.
Isabella, William's sister, was married first to Geoffroy de Bruyères and second to Hughes de Brienne.
- V. Guy II (Guyot), duke of Athens 1287—1308, and *bailli* of Morea 1307—1308. He was married to Maud de Hainaut, heiress of Morea.

HOUSE OF BRIENNE.

Hughes de Brienne, count of Lecce, co-feoffee of Carytaina and *bailli* of Athens 1291—1294; he was married first to Isabella de la Roche, widow of Geoffroy de Bruyères and second to Helena Angela Comnena, daughter of the sebastocrator; their daughter Jeannette was married to Nicolas Sanudo, duke of Naxos.

- VI. Gautier I, duke of Athens 1308—1311, son of Hughes from his first marriage. Gautier was killed in the battle of Halmyros by the Catalans.

His son Gautier II was a titular duke of Athens, see Index p. 624.

HOUSE OF SAINT-OMER.

They descend from William de Falkenberg, castellan of Saint-Omer. His sons are :

Jacques, who was married for the second time to Elisabeth de Chappes, the widow of Geoffroy I prince of Morea; and Nicolas I, married to Margaret of Hungary, widow of Boniface, king of Salonica.

Bela, son of Nicolas, was married to Bonne de la Roche, the heiress of half of the barony of Thebes; their sons are :

Nicolas II, co-feoffee of Thebes and *bailli* of Morea 1287—1289; he was married first, to Mary, princess of Antioch, and next to Anna Angela Comnena, daughter of the despot of Epirus and widow of William II of Morea.

Otho, co-feoffee of Thebes.

John, married to Margaret of Passava, from whom he received the marshalship of Morea and a third part of Acova as a marriage portion.

Nicolas III, son of John, baron of Passava and marshal of Morea; he also possessed a part of Thebes and was *bailli* of Morea, see Table.

DESPTS OF EPIRUS (HELLAS OR ARTA) AND SEVASTOCRATORES OF GREAT WALLACHIA (THESSALY).

The account of them given in the Chronicle is as follows :

**Άγγελος Καλοϊωάννης Κουτρούλης*, also called *Καλοϊωάννης* and simply *Ίωάννης*, had two sons :

Νικηφόρος (also *Κουτρούλης*) despot of Arta ;

Θεόδωρος ό Δούκας, a natural son, who usurps the sovereignty of Great Wallachia and assumes the title of sevastocrator. The sons of Theodoros are : Angelos, Doukas and Comnenos.

The son of Nicephoros, named Thomas, is sent as a hostage to Florent de Hainaut ; his sister is mentioned as the wife of William II of Morea.

Hopf, who carefully studied the documents relating to the despots, shows in *Chroniques gr. rom.* p. 529 that the Chronicle is unreliable in all that concerns the despots of Epirus. A short extract from Hopf's genealogical table will rectify the errors of the Chronicle better than any further explanation.

The despots descend from John 'Comnenos,' governor of Epirus and Thessaly, the grandson of the emperor Alexios II. Three of his sons succeed in the government of the despotate :

- I. Michael I, despot 1204—1214.
- II. Theodoros I, despot 1214—1230.
- III. Manuel, emperor of Salonica 1230—1240, and despot till 1237.

Then follows the son of Michael I :

- IV. Michael II, despot 1237—1271 ; his children are :
- V. Nicephoros I, despot 1271—1296.

Helena, married to king Manfred of Sicily.

Anna Angela Comnena, wife of William II of Morea.

John I, a natural son, who assumes the titles of sevastocrator of Great Wallachia and duke of Neopatras 1271—1295. The names of his other children can here be omitted. Then follows :

- VI. Thomas, son of Nicephoros, despot 1296—1318.

Among the children of John I are to be mentioned : Helena Angela Comnena, who was married first to William I of Athens, and next to Hughes de Brienne.

We can see from this table that the division of the northern Greek state into the despotate of Epirus and the dominion comprising Great Wallachia occurred in 1271, while according to the Chronicle it took place shortly after the recapture of Constantinople in 1261.

In the Chronicle this division is the consequence of a quarrel between Nicephoros, aided by William II of Morea, and Theodoros, who is supported by the emperor Michael Palaeologos. Thus the fictitious account of the Chronicle also rests on a false foundation. It was not fraternal dissension between the sons of Michael II, but

a real war of two Greek states for supremacy: the despotate of Epirus and the empire of Nicaea. Furthermore, there is a confusion not only in the names of the persons, but also in the time when the events occurred. The battle in Pelagonia, in which prince William and all his knights were taken prisoners, took place in 1259. Undoubtedly the account of the Chronicle contains some historical elements, but it is only with the help of the history of Sanudo and the Byzantine historians that the real facts can be ascertained. See the account of Hopf, *En cycl.* 1, p. 282 sq.

GREEK EMPERORS IN CONSTANTINOPLE

Isaac II Angelos, 1185—1195.
 Alexios III Angelos, 1195—1203.
 Isaac II again, 1203—1204, with his son,
 Alexios IV, as co-regent.
 Alexios V Doukas (Mourtzouphlos), 1204.

In Nicaea:

Theodoros I Lascaris, 1204—1222.
 Joannes III Doukas Vatatzes, 1222—1254.
 Theodoros II Lascaris, 1254—1258.
 Joannes IV Lascaris, 1258—1259.
 Michael VIII Palaeologos, 1259—1260.

In Constantinople:

Michael VIII Palaeologos, 1261—1282.
 Andronicos II, 1282—1328.

LATIN EMPERORS IN CONSTANTINOPLE

Baldwin I of Flanders, 1204—1205.
 Henry of Flanders, 1206—1216.
 Peter of Courtenay, 1217.
 Iolanta, 1217—1219.
 Robert II of Courtenay-Auxerre, 1221—1228.
 Baldwin II, 1228—1261.
 (John de Brienne, 1229—1237, regent and titular emperor; Anseau de Cayeux, 1237—1238, and Narjaud de Toucy, 1238—1240, regents.)

KINGS OF SALONICA.

Boniface de Montferrat, 1204—1207. He received Crete from the emperor Alexios in 1203, which in the division of the empire in 1204 he exchanged for Salonica. He was married first to Eleonor of Savoy, and next to Margaret of Hungary. He is not a brother-in-law of Philip II Augustus of France, but his kinsman.
 Demetrius, his son, 1207—1222, when he was dispossessed by the despot of Epirus.

BULGARIA.

Joanisa (Kaloïoannes), 1197—1207.

KINGS OF FRANCE.

Philip II Augustus, 1180—1223.

Louis VIII, 1223—1226.

Louis IX, 1226—1270. Saint Louis was the arbitrator in the matter concerning the Megaskyr Guy I, whom he made duke of Athens.

Philip III, 1270—1285.

Philip IV, 1285—1314.

EMPERORS OF GERMANY OF THE HOUSE OF HOHENSTAUFEN.

Philip of Swabia, 1198—1208, married to Irene, a daughter of Isaac II Angelos and a sister of Alexios IV, whom the Chronicle erroneously mentions as a son of Isaac and the German emperor's daughter.

(Otto IV, 1198—1215, anti-emperor.)

Frederic II, 1215—1250. In the Chronicle he is mentioned as an enemy of the Church.—Manfred, his son, was crowned king of Sicily in Palermo 1258 and was defeated by Charles of Anjou in the battle of Benevento, where he lost his life. Manfred was married to Helena, a sister of Nicephoros I, despot of Epirus; she was his second wife.

Conrad IV, 1250—1254.—Conradino of Swabia, son of Conrad, invited by the Ghibelline party in Italy, passed the Alps with a considerable army and was defeated in the battle of Tagliacozzo (Scurcola) by Charles of Anjou, and beheaded in Naples 1268.

POPES.

Innocent III, 1198—1216.

Honorius III, 1216—1227.

Gregory IX, 1227—1241.

Celestine IV, 1241.

Innocent IV, 1243—1254.

Alexander IV, 1254—1261.

Urban IV, 1261—1264.

Clement IV, 1265—1268.

Gregory X, 1271—1276.

ΤΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΤΟΥ ΜΟΡΕΩΣ

ΔΗΛΑΔΗ

**ΤΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΤΗΣ ΑΦΝΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ**

Κ' ΕΚΕΙΝΟΥ ΤΩΝ ΤΑΥΡΙΝΩΝ

ΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΓΡΑΦΑΙ.

ΤΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΤΟΥ ΜΟΡΕΩΣ

ABBREVIATIONS.

H = Codex Havniensis

P = „ Parisinus

T = „ Taurinensis

The notes of Cod. T refer to Cod. H.

ΤΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΤΟΥ ΜΟΡΕΩΣ

Ρ Θέλω νὰ σὲ ἀφηγηθῶ ἀφήγησιν μεγάλην· f. 111^r 1
 κι ἂν θέλῃς νὰ μὲ ἀκροαστῆς, ὀλπίζω νὰ σ' ἀρέσῃ.
 Ὅταν τὸ ἔτος ἦτονε, ἀπὸ κτίσεως κόσμου,
 ἑξάκις χιλιάδες δὲ κ' ἑξάκις ἑκατοντάδες
 5 καὶ δώδεκα ἑνιαυτούς, τόσον καὶ οὐχὶ πλέον,
 διὰ συνεργίας καὶ προθυμίας, μόχθου πολλοῦ καὶ κόπου
 τοῦ μακαρίου ἐκεινοῦ φρὲ Πιέρου ἐρημίτου,
 ὅστις ἀπῆλθε στὴν Συρίαν νὰ ἔχῃ προσκυνήσει
 ἔσω εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, εἰς τοῦ Χριστοῦ τὸν τάφο.
 ο Κι ὡς ἦρε τοὺς χριστιανούς, ὁμοίως τὸν πατριάρχην,
 ὅτινες ἐδουλεύασιν ἐκεῖ τὸν ἅγιον τάφον,
 τὸ πῶς τοὺς ἀτιμώναςιν τὸ ἀβάφτιστον τὸ ἔθνος,
 ἐκείνοι οἱ Σαρεκηνοὶ ὅπου τὸν ἀφεντεύαν·
 ὅταν ἐλειτούργα κ' ὑψωνεν τὰ ἅγια ὁ πατριάρχης,
 5 μὲ δύναμης τὰ ἵρπαζαν κ' ἐρρίχτασιν τα κάτω,
 κι ἂν ἦτον τόσα ἀπότολμος νὰ τοὺς ἀντιμιλήσῃ,
 εὐτίς χάμω τὸν ἔρριπταν, πολλὰ τὸν τιμωροῦσαν.
 Ἴδόντας τοῦτο ὁ ἅγιος ἐκεῖνος ὁ ἐρημίτης,
 μεγάλως ἐβαρέθηκεν, ἔκλαψεν, ἐλυπήθην,
 2 καὶ εἶπεν πρὸς τοὺς χριστιανούς|καὶ πρὸς τὸν πατριάρχην· f. 111^r 11
 “Ὡς χριστιανὸς ὀρθόδοξος ὀμνύω σας καὶ λέγω·
 “ἂν δώσῃ ὁ Θεὸς κ' ἡ δόξα του ν' ἀποστραφῶ στὴν Δύση,
 “στὸν Πάπα τὸν ἀγιώτατον κ' εἰς ὅλους τοὺς ρηγᾶδες

4 ἑκατοντάδος	6 πολουτου κόπου	11 ἐδιλέβασιν	14 πριάρχεις
5 ἐρημιασιν	16 ἀπότῆμος	19 ἐκλασεν	20 πριάρχην
1 λαμγo	crossed out		

- ὁ “βούλομαι ἐλθεῖν σωματικῶς νὰ τοὺς εἰπῶ τὰ βλέπω,
 5 “κι ὀλπίζω εἰς ἔλεος Χριστοῦ νὰ τοὺς παρακινήσω,
 “νὰ ἔλθουν μὲ τὰ φουσσᾶτα τους ἐδῶ στὸ μέρος τοῦτο,
 “νὰ ἐβγάλουν τοὺς Σαρεκηνοὺς ἐκ τοῦ Χριστοῦ τὸν τάφον.”
 Λοιπὸν θρηνῶντας ἐστράφηκεν καὶ εἰς τὴν Ρώμην ἦλθεν·
 τοῦ Πάπα ἀφηγήσατο τὰ ἤκουσεν καὶ εἶδεν.
 οὐ Κι ὁ Πάπας, ὡς τὸ ἤκουσεν τὸ πῶς τὸν ἀφηγάτον,
 ἔκλαψεν σφόδρα, λυπηρὰ, μεγάλως ἐλυπήθη·
 εὐτὺς ὀρίζει, γράφουσιν εἰς ὅλα τὰ ρηγᾶτα·
 γαρδιναλέους ἀπέστειλεν, λεγάτους κ’ ἐπισκόπους,
 εἰς τὸ ρηγᾶτο Φράντσας τε καὶ τόπους τοὺς ἐτέρους,
 5 ἔνθα ἦσαν οἱ χριστιανοί, ὅπου καὶ ἀφεντεύαν·
 εὐχὴν καὶ παρακάλεισιν εἰς αὐτοὺς ἀποστείλει·
 εἴτις ἀπέλθη στὴ Συρίαν εἰς τοῦ Χριστοῦ τὸν τάφον,
 ὅσα καὶ ἂν ἀμάρτεσεν ἀφότου ἐγεννήθη, f. III^v 1
 νὰ ἔχη τὴν συμπάθειον εὐτὺς τῶνε φταισμάτων.
 οὐ Ὡς τὸ ἤκουσαν οἱ ἅπαντες οἱ ἀρχηγοὶ τῆς Δύσης,
 εὐτὺς ἐπῆραν τὸν σταυρὸν κ’ εἰς τὸν Χριστὸν ἀμόσαν
 νὰ ἀπέλθουν νὰ ἐβγάλουσιν τὸ γένος τῶν βαρβάρων.
 Τῶν χριστιανῶν ἡ ἔνωσις ἐγένετο μεγάλη·
 ὀγδοήντα ὀχτῶ εὐρέθησαν χιλιάδες καβαλλάρου,
 5 κι ὀχτακοσίε δεκοχτῶ χιλιάδες οἱ πεζοὶ τους.
 Ἐκ τὴν Κωσταντινόπολιν ἐκείθεν ἀπεράσαν·
 τὸν τόπον τῆς Ἀνατολῆς, Τούρκοι τὸν ἐκρατοῦσαν.
 Ὁ βασιλεὺς γὰρ τῶν Ρωμαίων, Ἀλέξης ὁ Βατάτζης,
 ἰδὼν τὸ πλῆθος τῶν Φραγκῶν, συμβίβασιν ἐποίκεν,
 οὐ ὄρκον, συνθήκας ἐποίκεν μετὰ τοὺς κεφαλᾶδες·
 τὸν τόπον τῆς Ἀνατολῆς, ὅπου ἦτον γονικόν του,
 ἂν δώσῃ ὁ Θεὸς κ’ ἐβγάλουσιν τοὺς Τούρκους ἀπ’ ἐκείθεν,
 εἰς τὸν παραδώσουσιν τὸν τόπον καὶ τὰ κάστρη,
 σωματικῶς νὰ ἀπελθῇ μ’ αὐτοὺς εἰς τὴν Συρίαν,
 5 νὰ ἔχη μετ’ αὐτὸν δώδεκα χιλιάδες καβαλλάρους.
 Οἱ Φράγκοι γὰρ ὡς ἄνθρωποι ἀληθινοὶ εἰς πάντα,

24 ἀπελθῆν 27 εἰγάλων 31 ἐκλαυσεν—ληπιραν 32, 39, 41 εὐθείς
 33 ἀπέστειλεν 34 στον ρήγαν της φράντσας ται 35 αἰθετεύαν 36 ἀπο-
 στῆλη 39 τὸν ἐπτεσμάτων 40 ἀμπαρτες 42 εὐγάλουσιν 48 τὸν
 φραγκῶν erased, and another hand corrects ρωμαίων. The cod. Bernensis
 keeps φραγκῶν

Τ ἐπίστεψαν τοῦ βασιλέως τοὺς λόγους κι ὤμοσάν τοὺς. f. 1^r
 Οἱ Φράγκοι ἐπωμύσασιν, τὸν ὄρκον ἐκρατήσαν,
 ἐπήραν τὴν Ἀνετολὴν, τὸν τόπον ἐκεράσαν,
 60 εὔθως τὸν παράδωκαν Ἀλέξη τοῦ Βατάτζη,
 ἐνῶ ἦτον τότε βασιλεὺς τῆς Ρωμανίας, σὲ λέγω.
 Κι ἀφότου ἐπαράλαβε τὰ κάστρη καὶ τὰς χώρας,
 Βουλὴν ἐπήρε δουερὴν μετὰ τοὺς ἀρχοντάς του,
 τὸ πῶς νὰ εὔρογν ἀφορμὴν καὶ πῶς νὰ ἀπομείουγν
 65 ἐκ τὸ ταξεῖδι τῆς Συρίας, καὶ νὰ μὴν κιντυνέουγν.
 Ἐνταῦτα ἐνώθη ὁ βασιλεὺς μετὰ τοὺς πριγκιπάτους,
 τοὺς κεφαλᾶδες κι ἀρχηγοὺς τοῦ φράγκικου φουσσάτου,
 λέγοντας οὔτως πρὸς αὐτούς· “Ἀρχοντες, ἀδελφοί μου,
 “πρῶτα τὸν Θεὸν εὐχαριστῶ, δεῦτερο σὰς ὁμοίως,
 70 “ὅποῦ μέ ἐβονθήσατε κ’ ἐσέβη στὸ ἰγονικὸ μου.
 “Ἐτοῦτο σὰς παρεκαλῶ, νᾶναι μετ’ ἐν Βουλὴν σας,
 “ἓνα μῆνα μοῦ δώσετε τέρμενο ν’ ἀπομείω,
 “τὰ κάστρη ὅποῦ κερδέσαμε νὰ τᾶχω σωταρχίσει,
 “νὰ ὀρθώσω τὰ φουσσᾶτα μου, νάρθουσι μετὰ μένα,
 75 “καὶ οὔτως ν’ ὀρμήσω νᾶρχωμαι ἐνθα καὶ νὰ σὰς εὔρω.”

Ἐπίστεψαν τὸ λόγο του κι ἀπεχαιρέτισάν τον·
 τὴν Ἀρμενίαν ἐδιέβησαν, ἔς Ἀντιοχείαν ἦλθαν·
 καὶ ὁ βασιλεὺς ἀπέμεινε λοιπὸν κι ἀπέργωσέ τοὺς.

80

Ἐδὲ σφάλμα ὑποῦ ἐποικε ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος·
 τοῦ κόσμου ὄλου οἱ ἅπαντες ἐκατηγόρησάν τον.
 Οἱ Φράγκοι γὰρ ἀπῆλθασιν μέχρις Ἀντιοχείαν· f. 2^r
 85 πολλὰ ἐκακοπάθησαν ἔς ὅτε νὰν τὴν ἐπάρογν.
 Καὶ ἀφότου γὰρ ἐπήρασι τῆς Ἀντιοχείας τὴν πόλιν,
 ἐκεῖσε ἐξεχείμασαν μέχρι τὸν μάρτιον μῆνα·
 κι ἀπέκειθεν ἐσέβησαν τὰ μέρη τῆς Συρίας,
 κοῦρσεύοντα, κερδίζοντα τὰ κάστρη καὶ τὰς χώρας· f. 2^v

57 ἐπίστευσαν—ὄμοσέ τους 59 στὴν ἀνετολὴν 60 τὸ παρ. 61 σοι ἐγω
 65 κιντυνέουγν 67 μόλους τοὺς καὶ φαλλᾶδες αρχηγούς 77 τ. λ. τους
 84 ἀπῆλθασιν 85 σοσαι ναν τὴν ἐπάρογν On f. 1^r 2 crosses and
 implements pertaining to the Crucifixion; then the text is again repeated on
 f. 2^r but from there every verse begins with a new line

Ρ ἐπίστεψαν τοῦ βασιλέως τοὺς λόγους κὶ ὤμοσάν του. f. 111' 11
 Οἱ Φράγκοι, ἀπὲν ὠμόσασιν, τοὺς ὄρκους ἐβαστάξαν·
 περνοῦν εἰς τὴν Ἀνατολήν, τὸν τόπον ἐκερδίσαν,
 ο εὐτὺς τὸν ἐπαράδωκαν Ἀλέξιον τὸν Βατάτζην,
 ὅπου ἦτον τότε βασιλεὺς ὅλης τῆς Ρουμανίας.
 Ἐπεὶν γὰρ ἐπαράλαβεν τὰ κάστρο καὶ τὰς χῶρες,
 βουλὴν ἐπήρεν δολερὴ μετὰ τοὺς ἀρχοντές του,
 τὸ πῶς νὰ εὐρουν ἀφορμὴ, καὶ πῶς νὰ ἔχουν μείνει
 15 ἐκ τὸ ταξεῖδι τῆς Συρίας, καὶ νὰ μὴ κιντυνέψουν.
 Ἐνταῦτα ἐνώθη ὁ βασιλεὺς μετὰ τοὺς πρυγκιπᾶδες,
 τοὺς κεφαλᾶδες κὶ ἀρχηγούς τοῦ φράγκικου φουσσάτου,
 καὶ εἶπεν οὕτως πρὸς αὐτούς, ταῦτα τοὺς συντυχαίνει·
 “ Πρῶτο τὸν Θεὸν εὐχαριστῶ, δεύτερο ἐσᾶς ὁμοίως,
 ο ὅπου μὲ ἐβοηθήσετε κ' ἠπήρα τὸ γονικό μου.
 “ Ἐν τούτῳ σᾶς παρακαλῶ, νὰ ἔναι μὲ βουλή σας,
 “ δότε με μῆναν τέρμενο ὅπως διὰ νὰ μείνω,
 “ τὰ κάστρο, τὰ ἐκερδίσετε, νὰ τὰ ἔχω σιταρχίσει,
 “ νὰ ὀρθώσω τὰ φουσσᾶτα μου, νὰ ἐλθούσι μετ' ἐμένα·
 15 “ εὐτὺς νὰ ὀρμήσω, νὰ ἔρχωμαι ἔνθα καὶ νὰ σ<ᾶς> εὔρω.” f. 112' 1
 Οἱ Φράγκοι ὡς χριστιανοὶ δόλον οὐκ ἐσκοπήσαν,
 ἐπίστεψαν τὸν λόγον του καὶ ἀποχαιρετοῦ τον·
 τὴν Ἀρμενίαν ἐπέρασαν, εἰς Ἀντιοχείαν ἀπήλθον·
 κὶ ὁ βασιλεὺς ἀπέμεινεν, ἀπέρ<γω>σεν τοὺς Φράγκους,
 20 τὸν ὄρκον ὅπου ὤμοσεν ἐσφαλε, ἐπάτησέ τον,
 καὶ οὐκ ἀπήλθεν μετ' αὐτοὺς καθὼς τοὺς εἶχε ὀμόσει.
 Ἐδε σφάλμα, τὸ ἔποιεν ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος·
 ὅλοι τοῦ κόσμου οἱ ἄνθρωποι τὸν ἐκατηγορήσαν.
 Οἱ Φράγκοι, ὅταν ἀπήλθασιν εἰς τὴν Ἀντιοχείαν,
 25 πολλὰ ἐκακοπάθησαν ἕως νὰ τὴν ἐπάρουν.
 Ἀφότου γὰρ ἠπήρασιν τῆς Ἀντιοχείας τὴν πόλιν,
 ἐκεῖ ἐξεχειμάσασιν μέχρι τὸν μάρτιον μῆνα·
 κ' ἐκεῖθεν ἐξεβήκασιν τὰ μέρη τῆς Συρίας,
 κουρσεύοντα, κερδίζοντα τὰ κάστρο καὶ τὰς χῶρες·

Πῶς ἐπήρα
 οἱ Φράγκοι
 τὴν Ἀντιο-
 χείαν.

Τ πολλοὺς πολέμοις ἔποικαν μέ τό ἔθνος τῶν βαρβάρων,
 91 καθὼς τό ἠΐραμεν λεπτῶς ἐγράφοι εἰς τό Βιβλίον
 τῆς Κοινοῦστοῦ, πόρῖνετον ἐτότε στήν Συρίαν.
 Αἰτὰ γάρ τά σὺνοπτικά σέ γράφω νᾶν τά μάθησ,
 διατὶ σπογδάζω νὰ στραφῶ εἰς τὴν ἀφήγησὶ μοι.

95 Ἀφότογ γάρ ἐσέβησαν κ' ἐπήγαν στή Συρία,
 ἐκεῖ στὰ Γεροσόλυμα ἐδιάβησαν ὁλόρθα·
 τὴν χώραν ἐπολέμησαν, ἐσέβησαν ἀπέσω.
 Κι ἀφότογ ἀπεσώσασιν εἰς τοῦ Κυρίου τὸν τάφο,
 δόξαν καὶ ἕμνον ἔδωσαν πρὸς ποιητὴν τοῦ κόσμου·
 100 βογλήν ἐπήραν οἱ ἀρχηγοὶ τό ποῖον νὰ ποίσοιγ ρῆγα·
 πολὺ ἐσγνερίζονθησαν, ἐπεὶ εἶχαν μεγάλη δόξα.
 Οἱ δέ ὅλοι οἱ φρόνιμοι καὶ τό κοινὸ μετ' αἰτογ
 τὸν κόντε Φρόν ντέ Ποῦλνα ἐγλέξαν διὰ ρῆγα,
 διατὶ ἦτον φρονιμώτερος, ἐνάρετος εἰς ὅλογ·

Η <ἀφέντη> τὸν ἐποίκασιν καὶ ρῆγαν τῆς Συρίας. f. 4°

106 <Ἐκεῖ>νο<ς> γάρ, ὡς φρόνιμος, τὴν ἀφεντίαν ἐδέ<χ>τη·
 <τὸ στ>έμμα γάρ τὸ χρύσιον οὐδὲν τὸ ἐπαραδέκτη
 στήν κεφαλὴν του κᾶμ ποσῶς νὰ τὸ <το>ῦ ἔχουν βάλει,
 λέγασ· Οὐκ ἦτον ἀξιος, οὐδὲ εὐπρεπ<ον> ὑπῆρ<χε>,
 110 ἐκεῖ ὅπου ἐστέψαν τὸν Χριστὸν μὲ ἀκάνθινον τὸ στέμμα,
 νὰ στέψουσιν ἀμαρτωλὸν ἄνθρωπον μὲ χρύσιον.

Ἀφότου γάρ ἐπλάτυνε τῶν Φραγκῶν ἡ ἀ<φεντία>
 εἰ<ς> τὸ ρηγᾶτο τῆς Συρίας, καθὼς σέ τὸ ἀφηγοῦμαι,
 <οὐδὲν> ἐδιάβαιναν ποσῶς πέντε ἢ δέκ<α χ>ρόνοι,
 115 <έκ> τὸ ρηγᾶτο τῆς Φραγκίας, ἀπὸ τὴν Ἀγ<λ>ητέρ<ραν>,
 κι ἀπὸ τὰ ἄλλα ἕτερα τῆς Δύσεωσ τὰ ρη<γα>τα,>
 ὅσοι ἀγαποῦσαν τὸν Χριστὸν κ' εὐσέβειαν ἐπο<θου>σαν,
 νὰ μὴ περάσωσιν λαός, πλῆθος φτωχοὶ <καὶ πλ>ούσιοι,
 εἰς τὴν Συρίαν ἀπέρχονται εἰς τοῦ Χριστοῦ τὸν τά<φον>·

Σικλ. Τ 92 κοκοῦστας 93 ναμ τὰ 95 αφουτου 98 και
 ἀμφῶν τοῦ ἀπὲ σώσην 100 επηρε 101 πολλοὶ ἐσνερε. 102 ὅλλαι
 Σικλ. Η 107 ἐπαραδέκτι 108 εἰς τὴν κεφ. 111 ἄνον 114 ἐδιά-
 βαινεν 117 χ'

Σικλ. Τ 105 ἀφέντη 106 ο φρον.—ἐδέκτη 107 τὸ στ. τὸ χρῆσον ἰλοικῶν—
 παρὰ θέκτη 108 κᾶν ποσοσ νὰ του το 109 λέγωτας οὐκ ἐνε—πρεπὸν ἠπάρχη
 110 που στέψαν -- ἀκάνθινὸ στ. 114 ἐδιάβη και 115 εγλητέρα 116 τῆσ δ.
 τὰ φουστά 117 ἠποθοῦσαν f. 3° 118 omitted 119 ἀπέχοντα ἡσ τοῦ κῦ

- 1 πολλοὺς πολέμους ἔποικα μὲ τὸ ἔθνος τῶν βαρβάρων,
 1 καθὼς ἐγγράφως ἠύραμεν λεπτῶς εἰς τὸ Βιβλίον
 τῆς Κουγκέστας, ὅπου ἐγένετο ἐτότεσ στήν Συρίαν.
 Καὶ ταῦτα γὰρ συνοπτικὰ | σὲ γράφω νὰ μανθάνης, f. 112^r 11
 διατὶ σπουδάζω νὰ στραφῶ εἰς τὴν ἀφήγησίν μου.
 5 Ἀφότου γὰρ ἐσέβησαν ἀπέσω στήν Συρίαν,
 εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ἐδιέβησαν ὁλόρθα·
 τὴν χώραν ἐπολέμησαν, ἐσέβησαν ἀπέσω.
 Ἐπεὶν γὰρ ἀπεσώσασιν εἰς τοῦ Χριστοῦ τὸν τάφον,
 δόξαν καὶ ὕμνον ἔδωκαν τὸν ποιητὴν καὶ πλάστην·
 10 βουλήν ἐπήραν οἱ ἀρχηγοὶ ποῖον νὰ ποίσουν ρῆγαν·
 πολὺ ἐσυνερίζονταν, δι' οὐ εἶχαν μεγάλην δόξαν.
 Οἱ δὲ ὅλοι οἱ φρονιμώτεροι καὶ τὸ κοινὸ μετ' αὐτοῦσ
 τὸν Κοτευφρῶνεν ντὲ Μπουλιού ἐγλέξαν διὰ ρῆγαν,
 δι' οὐ ἦτον φρονιμώτερος, ἐνάρετος εἰς ὅλους·
 15 ἀφέντη τὸν ἐποίκασιν καὶ ρῆγαν τῆς Συρίας.
 Ἐκεῖνος γὰρ, ὡς φρόνιμος, τὴν ἀφεντίαν ἐδέχτη·
 τὸ γὰρ τὸ στέμμα τὸ χρυσὸ οὐδὲν τὸ ἐπαραδέχτη
 εἰς τὸ κεφάλιν του ποσῶσ νὰ τοῦ τὸ ἔχουν βάλει,
 λέγων· “Οὐκ εἶμαι ἄξιος οὔτε εὐπρεπον ὑπάρχει,
 20 “ἐκεῖ ὅπου ἐστέψαν τὸν Χριστὸν μὲ ἀκάνθινον στεφάνιν,
 “νὰ στέψουσιν ἁμαρτωλὸν ἄνθρωπον μὲ χρυσίον.” f. 112^r 1
 Καὶ ἀφοῦ γὰρ ἐπλάτυνεν τῶν Φράγκων ἡ ἀφεντία
 εἰς τὸ ρηγᾶτον τῆς Συρίας, καθάρια σὲ τὸ λέγω,
 οὐδὲν ἐδιέβηκαν ποσῶσ πέντε ἢ δέκα χρόνοι,
 25 ἐκ τὸ ρηγᾶτον τῆς Φραγκίας, ἀπὲ τὴν Ἐκκλητέραν,
 κὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα ἕτερα τῆς Δύσεωσ τὰ ρηγᾶτα,
 ὅσοι ἀγαποῦσαν τὸν Χριστὸν καὶ εὐσέβειαν εἶχαν,
 πολλοὶ ἐπερνοῦσαν, ὑπάγαιναν, πλῆθος, φτωχοὶ, πλουσίοι,
 εἰς τὴν Συρίαν ἀπέρχονταν εἰς τοῦ Χριστοῦ τὸν τάφον·

Πῶσ οἱ
 Φράγκοι
 ἠπῆρα τὰ
 Ἱεροσό-
 λυμα.

91 ἐγγράφως 92 Κουγκέστας 101 πολλή-βθου ἤχα. Perhaps βλου
 χα? but I prefer διου (= δι' οὐ) which occurs again three lines below and
 agrees with ἐπει of the cod. T 103 τε μπουλιου 106 ἐδέχθη
 27 στίμα 109 Doubtful whether ἐκ- or εὐπρεπο 110 ἐστέψαν
 17 χρισθόν

- Η** *συφάμελοι ὑπαγαίνασιν ἐκεῖ κ' ἑκατοικ<οῦς>αν,*
 121 <οἱ μὲν> διὰ τὸ προσκύνημα, καὶ ἄλλοι διὰ τὴν <δ>όξαν.
 Παρελθουσ<ῶ>ν γὰρ τῶν χρονῶν ἑκατὸν π<ληρω-
 μένων,>
 ἀφότου ἐγένετον ἐκείνο τὸ πασσάτζο,
 τὸ ἔτος ἐτότε ἔτρεχεν τὸ ἀπὸ κτίσεως κόσμου
 125 ἕξι χιλιάδες, λέγω σε, κ' ἑπτὰ ἑκατοντάδες,
 καὶ δεκαῆξι μοναχοὺς χρόνους εἶχεν τὸ ἔ<τος>,
 <οἱ> κόντοι ἐκείνοι ἐνώθησαν, ὕπερ ἐδῶ ὀνομ<άζω>,
 <κι ἄ>λλοι μεγάλοι ἄνθρωποι ἐνφῶ ἦσαν ἐκ τῆ<ν Δύσιν>·
 ὄρκου ἐποίησαν ὁμοῦ καὶ τὸν σταυρὸν ἀπήραν, f. 4'
 130 ὅπως ὁμοῦ περάσωσιν εἰς τῆς Συρίας τ<ὰ> μέρη,
 ἐκείσε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, εἰς τοῦ Κυρίου τὸν τ<ὰ>φον.
 Ὁ πρῶτος ἦτον ὁ Παντουῆς, κόντος ἦν τῆς Φιλάντρ<ας>·
 τὸν δεύτερον ἐλέγασιν τὸν κόντον τῆς Τσαμπάνι<ας>·
 τὸν τρίτον γὰρ ὠνόμαζαν τὸν κόντον τῆς Τουλούζας.
 135 Τὸ δὲ τὸ πλήθος τοῦ λαοῦ καὶ τῶν φλαμουραρίων,
 ὅπου ἦσασιν εἰς τὴν βουλὴν καὶ εἰς τὸ ταξεῖδι ἐκείνο,
 οὐκ ἤμπορῶ νὰ τοὺς εἰπῶ διὰ τὴν πολυγραφίαν.
 Βουλὴν ἀπήρασιν ὁμοῦ οἱ κεφαλᾶδες ὅλοι
 τὸ ποῖον νὰ ποιήσουν κεφαλὴν ἀπάνω εἰς τὰ φουσσᾶτα.
 140 <Ἐν>τούτῳ ἀποδιαλέξασιν τὸν κόντον τῆς Τσαμπ<άνιας>,
 <δι>ατὶ ἦτον εὐτροπώτερος κ' εἰς τ' ἄρματα ἐπιδέξιος·
 <ἐκεῖ>νος ἦτον νεούτσικος, χρονῶν εἰκοσιπέντε·
 καὶ διὰ τὴν παρακάλεσιν ὕλων τῶν κεφαλίδων
 τὸ ὀφθίκιον ἐπαράλαβε, μὲ προθυμίαν τὸ ἐπῆρε.
 145 Ἐνταῦτα ἀπήρασιν βουλὴν ὅ<τι> νὰ ἀπελθούσιν,
 ὁ κατὰ εἰς εἰς τὸν τόπον του διὰ νὰ οἰκονομηθοῦσι·
 εἰς τὸν ἐρχόμενον καιρὸν, εἰς τὸ ἔμπα τοῦ ἀπριλίου,
 ἀμφότεροι νὰ ἐσμίξουσιν, εἰς τὴν Συρίαν ν' ἀπέλθουν.
 Κι ἀφότου ἀπεχωρίστησαν, στοὺς τόπους τοὺς ἀπῆλθαν·
 150 οὐδὲν ἐδιάβησαν ποσῶς κανένας μῆνας, δύο,

125 ἐπτάκις 135 τὸ δὲ πλ. 137 υπορῶ 145 ἐνταῦθα 147 ἀπρ^{λλ'}

Cod. T 120 ἐπηγάσσω 121 omitted 122 παρελθούσον 123 ἀ. γὰρ
 ἐγένετον—πασάντζω 124 τότε ἔτρ. ἀπό 125 καὶ ἐπτά 126 καὶ δ. καὶ
 ἕξη 127 πού ἢ κόντη 128 ἐκ τῆς] κτή 129 ἐπήσανε—τὸν στρῶ ἐπίραν
 132 βαλντοῦβηι ὁ κόντες 133 κόντε 134 κόντο τῆς νουλούστζας

- Ρ** *συφάμελοι ὑπαγαίνασιν ἐκεῖ κ' ἑκατοικοῦσαν,*
 121 *οἱ μὲν διὰ τὸ προσκύνημα, οἱ δὲ διὰ τὴν δόξαν.*
Παρελθουσῶν τῶν γὰρ χρονῶν ἑκατὸν πληρωμένων,
ἀφόντου γὰρ ἐγένετον ἐκεῖνο τὸ πασσιῦτζιο,
τὸ ἔτος τότε ἔτρεχεν ἀπὸ κτίσεως κόσμου
 125 *ἕξι χιλιάδες, λέγω σε, κ' ἑφτά ἑκατοντάδες,*
καὶ δεκαῆξ ἑνιαυτούς, τὸσον καὶ οὐχὶ πλέον,
οἱ κόντοι ἐκεῖνοι ἐνώθησαν, ὅπερ ἐδῶ ὀνομάζω,
κι ἄλλοι μεγάλοι ἄνθρωποι ὀπούσαν ἐκ | τὴν Δύσιν· f. 112' II
ὄρκον ὠμόσασιν ὀμοῦ καὶ τὸν σταυρὸν ἐπήραν,
 130 *ὅπως ὀμοῦ περάσουσιν εἰς τῆς Συρίας τὰ μέρη,*
ἐκεῖ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, εἰς τοῦ Κυρίου τὸν τάφον.
Πρῶτος ἦτον ὁ Παντουῆς, ὁ κόντος τῆς Φιλάντριας,
τὸν δεῦτερον ἐλέγασιν τὸν κόντον τῆς Τσαμπάνιας,
τὸν τρίτον γὰρ ὠνόμαζαν τὸν κόντον τῆς Τουλούζας.
 135 *Τὸ δὲ τὸ πλήθος τοῦ λαοῦ καὶ τῶν φλαμπουριάρων,*

- οὐκ ἠμπορῶ νὰ τὸ εἰπῶ διὰ τὴν πολυγραφίαν.*
Βουλὴν ἐπήρασιν ὀμοῦ οἱ κεφαλᾶδες ὄλοι
ποῖον νὰ ποῖουσιν κεφαλὴν ἀπάνω στὰ φουσσᾶτα.
 140 *Ἐν τούτῳ ἀποδιάλεξαν τὸν κόντο τῆς Τσαμπανίας,* Πὼς ἐποι-
διατὶ ἦτον εὐπρεπέστατος, εἰς τ' ἄρματα ἐπιδέξιος. καν τὸν
Ἄνθρωπος ἦτον νεούτσικος, χρονῶν εἰκοσιπέντε· κόντε τῆς
καὶ διὰ παρακάλεσιν ὄλων τῶν κεφαλᾶδων, Τσαμπάνιας
τὸ ὀφθίκιον ἐπαρίλαβε, μὲ προθυμίαν τὸ ἐπήρην. καπετάνιων
 145 *Ἐνταῦτα ἐπήρασιν βουλὴν ὅτι νὰ ἀπελθούσιν,* στὰ φουσ-
ὁ καθεὶς εἰς τὸν τόπον του | νὰ οἰκονομηθούσιν· σᾶτα.
εἰς τὸν ἐρχόμενον καιρὸν, εἰς τὸ ἔμπα τοῦ ἀπριλίου,
ἀμφότεροι νὰ ἐσμίξουσιν, ν' ἀπέλθουν στὴν Συρίαν.
Κι ἀφῶν ἀπεχωρίστησαν, στοὺς τόπους τῶν ἀπηλλθον·
 150 *οὐδὲν ἐδιέβησαν ποσῶς εἰς μῆνας ἢ καὶ δύο,*

121 In the margin: De expeditione C. Politana 123 ἀφόν του
 125 ἐπτάαις 145 ἐνταῦθα 147 ἔμπα 148 ἀμφότερη
 135 τὸ πλ. ἄλλο τοῦ λ.—φλαμοῦριαρίων 136 ἦσανση 137 ὠπορὸ
 138 ἐπήρασεω—ὄλοι] ἄλλω 140 τὸν γγόντε 141 πιδέξιος 142 ἐκεῖνος]
 ἄνθρωπος 143 παρακάλεσιν 144 ὀφθί]ζηο—ἐπήρη] πικε 145 ἐπή-
 ραστω 146 ο καθεὶς στὸν τοπ.—κοινομηθούσι 147 τὸ ἔμπα] τομπα
 τὰσπλήθου 148 ἀμφότερὰ νὰ σμίξουσι f. 3'

- Η ἀπὸ ἀμαρτίας ἐγένετον κι ἀπέθανεν ὁ κόντος, 153
 ἐκεῖνος ὁ παράξενος, ὁ κόντος τῆς Τσαμπάνιας.
 Θρήνος καὶ θλίψη ἐγένετον ἔς ὄλους τοὺς πελεγγίνους
 κι ἀπὸ τὴν θλίψιν τὴν πολλὴν ἦλθαν νὰ κιντυνέψουν,
 155 νὰ ἀφήκουσιν τὸ πέραμα καὶ τὸ πασσάτζο ἐκεῖνο·
 ἔδε ἀμαρτία ὅπου ἐγένετον, ὁ θάνατος τοῦ κόντου.
 Ἐν τούτῳ, ὡς ἠθέλησε Θεὸς νὰ γένη τὸ πασσάτζο,
 ὅπως νὰ μὴ ἀπορήσωσι τόσοι μεγάλοι ἀνθρώποι,
 νὰ μείνουν καὶ ἀφήσουσι τέτοιον καλὸν ταξείδιον,
 160 εἰς ἀπὸ αὐτοὺς εὐρέθηκεν χρήσιμος καβαλλάρης·
 ἀνθρωπος ἦτο εὐγενικός, φρόνιμος ὑπὲρ μέτρου,
 μισὶρ Ντζεφρέ τὸν ἔλεγον, ντὲ Βιλαρντουή τὸ ἐπὶ κλη<ν>,
 καὶ μέγας πρωτοστράτορας ἦτον γὰρ τῆς Τσαμπάνιας.
 Ἐκεῖνος ἦτο ὁ μαίστορας καὶ ὁ πρωτοσύμβουλος του,
 165 ἐκείνου τοῦ μακαριτοῦ τοῦ κόντου τῆς Τσαμπάνιας,
 ὅπου τὸν ἐσυμβούλευεν νὰ ποιήσουν τὸ ταξείδιον·
 κι ὡς εἶδεν γὰρ τὸ ἐριζικόν, τὸν θάνατον τοῦ κόντου,
 ἀνέλαβεν τὴν ὑπόθεσιν τὸ τοῦ πασσάτζου ἐκεῖνου.
 Ἐλόγισεν, ὡς φρόνιμος, ὅτι ἀμαρτία ἦθελε εἶσται,
 170 διὰ ἐνὸς ἀνθρώπου θάνατον νὰ μείνη τὸ πασσάτζο
 κ' ἡ σωτηρία τῶν χριστιανῶν, ψέγος ἦθελεν εἶσται.
 Ἀπῆρεν δύο καβαλλάριους ὅπου εἶχε ἐκ τῆς βουλῆς του·
 ἐκ τὴν Τσαμπάνια ἐξέβηκεν κ' εἰς τὴν Φιλάντριαν ἦλθεν,
 ἠῦρεν τὸν κόντον Παντουὴν μεγάλως λυπημένον. f.
 175 διὰ τὴν θαντὴν ποῦ ἐγένετον στὸν κόντον τῆς Τσαμπάνιας·
 κι ἀφότου συνεθλίβησαν ἀμφοτέροι οἱ δύο,
 μισὶρ Ντζεφρές, ὡς φρόνιμος, παρηγορᾷ τὸν κόντον·
 καὶ τόσον ἐξευρε νὰ εἰπῇ, τόσῃ βουλήν νὰ δώσῃ,
 ὅτι ἐμεταστερέωσεν νὰ γένη τὸ πασσάτζο.
 180 Κι ἀφότου ἐστερεώσασιν ὅτι νὰ τὸ πληρώσουν,
 ὁ κόντος τῆς Φιλάντριας τοῦ ἔδωκε ἕναν καβαλλάρην

153 θλίψει ἐγ. εἰς ὄλους 154 κίνδυνεύουσιν 161, 164 ἦτον 163 ἀ' στρά-
 τορας 164 ἀ' σύμβουλος του 171 ψ. ἦθελεν ἦστε μ^{γλ} 175 ὅπου
 177 ὁ μισὶρ

Cod. T. Lines 151-173 omitted 174 βαλδουβή 175 ὅπου γίνετω
 τοῦ κόντου τῆς τζαμπάνιας 176 σινεβλήθησα 177 ὁ μισὶρ τζεφρέ

Ρ ἀπὸ ἀμαρτίας ἐγίνετον κι ἀπόθανεν ὁ κόντος,
 ἐκείνος ὁ παράξενος, ὁ ἀφέντης τῆς Τσαμπάνιας.
 Θρήνος καὶ θλίψη ἐγίνετον ἔς ὄλους τοὺς πελεγρίνους·
 κι ἀπὸ τὴν θλίψιν τὴν πολλὴν ἤλθαν νὰ κιντυνέψουν,
 155 ν' ἀφήσουσιν τὸ πέραμα κ' ἐκείνο τὸ πασσάντζο·
 ἔδε ἀμαρτία ὅπου ἔγινεν ὁ θάνατος τοῦ κόντου.
 Ἐν τούτῳ, ὡς ἤθελε ὁ Θεὸς κ' ἐγίνη τὸ πασσάντζο,
 ὅπως νὰ μὴ ἀπορήσουσιν τόσοι μεγάλοι ἀνθρώποι,
 νὰ μείνουν καὶ ἀφήσουσιν τοιοῦτον καλὸν ταξείδι,
 160 εἰς ἀπ' αὐτοὺς εὐρέθηκεν χρήσιμος καβαλλάρης·
 ἀνθρωπος ἦτον εὐγενής, φρόνιμος ὑπὲρ μέτρον,
 μισέρ Τζεφρέ τὸν ἔλεγαν, Βαλλαρδοῦ τὸ ἐπίκλην,
 καὶ μέγας πρωτοστράτορας ἦτον εἰς τὴν Τσαμπάνιαν.
 Αὐτὸς ἦτον | ὁ μίστορας κι ὁ πρωτοσύμβουλός του, f. 113^r II
 165 ἐκείνου τοῦ μακαριτοῦ τοῦ κόντου τῆς Τσαμπάνιας,
 ὅπου τὸν ἐσυβούλεψεν νὰ ποιήσουν τὸ ταξείδιν·
 κι ὡς εἶδεν τὸ ἐριζικόν, τὸν θάνατον τοῦ κόντου
 ἀνέλαβε τὴν ὑπόθεσιν ἐκείνου τοῦ πασσάντζου.
 Ἐλόγησεν, ὡς φρόνιμος, ἀμαρτία θέλει εἶσται
 170 δι' ἐνὸς ἀνθρώπου θάνατον νὰ μείνη τὸ πασσάντζιο,
 ἢ σωτηρία τῶν χριστιανῶν, ψέγος μέγας νὰ ἦτον.
 Ἐπῆρεν δύο καβαλλαρέους ὁποῦχεν τῆς βουλῆς του·
 ἐκ τὴν Τσαμπάνια ἐξέβηκεν, εἰς τὴν Φιλάντρια ἐδιέβη, Πῶς ἐδιέβη
 εὔρε τὸν κόντο Μπατουήν μεγάληως λυπημένον ὁ μισέρ
 175 διὰ τὴν θανὴν ποῦ ἔγινεν στὸν κόντε τῆς Τσαμπάνιας· εἰς τὸν
 κι ἀφότου ἐσυνθλίβησαν ἑμφότεροι οἱ δύο, κόντε τῆς
 μισέρ Τζεφρές, ὡς φρόνιμος, παρηγορᾷ τὸν κόντο· Φιλάντριας.
 καὶ τόσο ἤξευρε νὰ πῆ, τόσην βουλὴν νὰ δώσῃ,
 ὅτι ἐμεταστέρωσε νὰ γένη τὸ πασσάντζιο.
 180 Κι ἀφῶν τὸ ἐστερέωσαν ὅτι νὰ τὸ πληρώσουν,
 ὁ κόντος Φλάντρας τοῦ ἔδωκε εἶναν του καβαλλάρη f. 113^v I

153 εἰς ὄλοις	154 κινδυνεΐψουν	164 πρωτοσύμβουλός τους
166 ἐσυβούλεψε	169 ἀμαρτίαν θέλη ἦσθε	170 θάνατος
173 φιλάνδραν	174 ληπιμένος	176 ἀμφότερος
181 τὸ ἔδοκε		177 ὁ μισέρ
178 τόσο ἤξευρε ναπή	179 μεταστέρωσαι—πασάντζο	180 ἀφότου]
ἀμφο τοῦ—πλήρωσου	181 το ἔδο καὶ ἔναν καβελάρη	

Ἡ νὰ ὑπάῃ μετ' αὐτον σύντροφος στὸν κόντον τῆς Του-
λο<ύζας>.

Εὐθέως τὸν δρόμον ἔπιασαν κ' εἰς τὴν Προβέντσαν ἦλθαν·
τὸν κόντον ἠύραν λυπηρόν, εἰς σφόδρα ἦτον θλιμμένος,
185 τὸ μὲν ἦτον διὰ τὴν θανὴν τοῦ κόντου τῆς Τσαμπάνιας,
τὸ πλειότερον, ὡς ἔλεγε, διὰ τὸ πασσαίτζο ἐκεῖνο
ὅπου ἦσαν καταπιάσονται κι ἀρτίως ἐσκανταλίστη.
Καὶ τότε ὁ μισὶρ Ντζεφρές, ὡς φρόνιμος ὅπου ἦτον,
ἄρχισε νὰ τὸν παρηγορᾷ κ' ἐπληροφόρεσέ του,
190 τὸ πῶς ὁ κόντος Παντουίς, ὁ ἀφέντης τῆς Φιλάντριας,
θέλει καὶ ἐμεταστερέωσεν νὰ γένη τὸ πασσάτζο.
“Διὰ τοῦτο ἀπέστειλεν ἐδῶ τὸν καβαλλάρη ἐτοῦτον
“κ' ἐμὲν ὡσαύτως μετ' αὐτόν, πληροφοροῖαν σέ λέγω,
“νὰ σέ πληροφοροῦσωμεν, ἄς ἐν' τὸ θέλημί σου,
195 “εἰς τόπον ὅπου ὀρέγεσαι νὰ ἐσμίξετε οἱ δύο,
“νὰ γράψωμεν καὶ τῶν ἀλλῶν ὅπου εἰς τὸν ὄρκον εἶναι,
“νὰ ἔλθουν κ' ἐκεῖνοι μετὰ ἐσᾶς νὰ ἐνωθῆτε ἀλλήλως, f. 6'
“τὸ πρᾶγμα νὰ στερεώσετε τὸ πῶς θέλετε πράξει.”
Ὁ κόντος γάρ, ὡς φρόνιμος, ἐκεῖνος τῆς Τουλούζας,
200 ἀκούσων τοῦ μισὶρ Ντζεφρέ τοὺς λόγους καὶ τὴν πρᾶξιν,
εὐθέως ἐσυγκατέβηκεν κ' εἰς τὴν βουλήν του ἐσέβη.
Ἐν τούτῳ ἐδιορθώσασιν τὸ ποῦ νὰ ἐνωθοῦσιν.
Τί νὰ σέ λέγω τὰ πολλὰ πολλάκις νὰ βαρειέσαι;
εἰς τὴν Μπουργούνια ἐσμίξασιν ἀμφοτέρ' οἱ κοντάδες·
205 βουλήν ἀπῆραν ἐνομοῦ μετὶ τοὺς πελεγρίνους,
τὸ ποῖον νὰ ποιήσουν κεφαλὴν εἰς ὅλα τὰ φουσσᾶτα.
Ἐν τούτῳ οἱ φρονημώτεροι ὄλων τῶν πελεγρίνων
εἶπαν κ' ἐσυμβουλέψασιν νὰ ποιήσουν τὸν Μπονιφάτσιον·
μαρκέσης ἦτον ντὲ Μουφαράντ, ἀφέντης μέγας ὑπῆρχεν,
210 στρατιώτης γὰρ ἐξάκουστος καὶ πρῶτος τῆς Ἰταλίας.

186 τῶ πλοιωτέρω 187 ἐσκανδαλίστη 194 ἄς ἐν 208 ἐσυμ-
βουλεύσασιν 210 καὶ α' τῆς Ἰταλίας, οἱ Ἰταλλας?

Cod. T 182 νὰ πᾶί—στουλούτζας 183 εὐθὴς—στὸν πρεβεδώρου ἦλθαν
184 τὸν κόνται—without εἰς 185 κόνται 186 πασσάντζο 187 ὅπου
ἐκατὰ στήσασιν καὶ ἄρτι ἐσκανδ. 188 μισὲρ τζ.—οποῦτον 189 καὶ
πλήροσέ του 190 ὁ κόνται βαλδουβῆς 191 θέλη καὶ ἐστερέωσαι—
πασάντζο 192 τὸν γκαβελάρη τοῦτον 193 καὶ μὲν—πλήροφασ
194 ἄς ἐν'] νὰ γένη 195 ὀπορέγεται νὰ σμίξετε 196 ἢ στον ὄρκο ἴσως

1 στὸν κόντο τῆς Φιλάντριας κ' ἐκείνον τῆς Τουλού-
ζας,

πῶς ἐκ τὸν ρῆγα ἐστράφηκεν ὅπου ἦτον εἰς τὴν Φράντσαν,
κ' ἔχει βουλὴν καὶ προθυμίαν νὰ ποιήσῃ, τὸ ζητοῦσιν,
εἰς συντροφία τους νὰ ὑπᾶ ἐκεῖ στὸν ἅγιον τάφον,

15 ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Χριστὸς διὰ τὸ ἀνθρώπινον γένος.

Εὐτύς μαντάτα ἔστειλαν τὸ ποῦ νὰ ἐσμίξουν ὄλοι,
ὅπως νὰ ἐπάρουσιν βουλὴν τὸ πόθεν νὰ περάσουν·
εἰς τὴν Σαβοε ἐνώθησαν, ἐκεῖ βουλὴν ἐπήραν·
ἀφῶν ἐσυβουλευτήκαν, ἰσιάστηκαν ἀλλήλους

20 τὸ πέραμα νὰ ποίσουσιν ἰπέ τὴν Βενετία.

Ἐνταῦτα ἐπαρακάλεσαν ἀμφότεροι οἱ κοντάδες,
ὡσαύτως κ' οἱ ἐπίλοιποι, οἱ πρῶτοι τοῦ φουσσάτου,
ἐκείνον τὸν μισέρ Τζεφρέ, τὸν πρῶτον τῆς βουλῆς τους,
ὡς ἀξιὸν καὶ φρόνιμον ἀπ' ὄλον τὸ φουσσάτου,

25 ν' ἀπέλθῃ εἰς τὴν Βενετίαν τὸ πέραμα νὰ ὀρθώσῃ·
προστάγματα τοῦ ἔποισαν μὲ κρεμαστὲς τὲς βούλλες,
τὴν δύναμίν τους τοῦ ἔδωκαν κ' ὑπόσχεσιν ἐποίκαν,
τὸ ὅτι ποιήσῃ νὰ στρεχτοῦν καὶ νὰ τὸ ἐκπληρώσουν.

f. 115^v 1

Οἱ δύο κοντάδες τοῦ ἔδωκαν πρὸς ἕναν καβαλλάρην·

30 ἄλλον ἕναν τοῦ ἔδωκεν ἐκεῖνος ὁ μαρκέζης·

εἶχεν καὶ ὁ μισέρ Τζεφρές δικούς του ἄλλους δύο,
ἐπήρην τους κ' ἐμίσησεν κ' ἐπέρασεν τὰ ὄρη,
εἰς τὸ Πιομόντε ἐσώσασι, ἐκ τοῦ Φαράτ ἀπέσω,
ἐπέρασαν τὴν Λουμπαρδίαν, στὴν Βενετίαν ἐσῶσαν,

35 τὸν δοῦκαν ἐχαιρέτησαν ἐκ μέρος τοῦ μαρκέζη
κ' ἐκ τῶν κοντάδων ἀλλὰ δὴ κι ἀπὸ τοὺς ἄλλους ὄλους,
τοὺς πρῶτους καὶ καλλιώτερους ὅπου τὴν δόξαν εἶχαν.

Ἄτός του ὁ μισέρ Τζεφρές τὸδῶκεν τὰ πιττάκια·

καὶ ταῦτα τὸν ἐλίλησε ἐκ στόματος τὸν εἶπεν·

40 τὸ πῶς τὸν ἀξιῶνουσιν, ὡς φίλον κι ἀδελφόν τους,

304 ἡ σιτροφία 306 εὐτύς 310 πῆσοῦσιν 318 στερχθοῦν
13 ἐσώσασσι 326 ἄλλου

13 τὸ μισέρ τζ. f. 6^v 317 τους ἔδωσαν καὶ—τοῦ πηκαν 318 τὸ ὄσο
μισει νὰ στερατοῦν νατο 319 τόδοκαν—καβελάρη 320 ενα τὸν ἔδοκαί—
κρεζής 321 μισέρ τζ. 322 ἐπήρε 323 κη στὼ απηάμονται (!)—εἰς τοῦ
κφα απεσόσα 325 ἐκ μέρος τοῦ μαρκέζη 326 τὸν γκοντάδο 327 καλύ-
ρουσι 328 αὐτός—μισέρ τζ. τόδοκε

- Η Δύναμιν εἶχεν φοβερήν, φουσσᾶτα εἶχε μεγάλα·**
 ἢ ἀδελφή του εὐρίσκετον ρήγαινα τῆς Φραγκίας.
 Ἐνταῦτα ἐπαρακάλεσαν ἐκείνοι οἱ δύο κοντάδες,
 ὁμοίως κ' οἱ ἄλλοι ἕτεροι, οἱ πῶτοι τῶν πελεγρίνων,
 215 ἐκείνον τὸν μισὶρ Ντζεφρὲ ν' ἀπέλθῃ στὸν μαρκέζην,
 νὰ ποιήσῃ τόσον πρὸς αὐτόν, νὰ τὸν παρακαλέσῃ,
 ὅπως νὰ καταδέξεται τὴν ἐνοχὴν νὰ πιάσῃ,
 ν' ἀπέλθῃ μ' αὐτοὺς στὴν Συρίαν, νὰ ἔνι πῶτος ἔς ὄλους,
 διὰ κεφαλὴν καὶ ὀριστὴν εἰς ὅλα τὰ φουσσᾶτα. f. 6^r
- 220 Οἱ δύο κοντάδες τοῦ ἔδωκαν πρὸς ἕναν καβαλλάρην·
 ὑπόσχεσιν τοῦ ἐποιήσασιν εἰς ὅσον καταστήσῃ,
 νὰ τὸ κρατήσουσιν στερκτὸν καὶ οὐ μὴ τὸ παρατρέψουν.
 Ἐν τοῦτφ ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς ἀπεχαιρέτησέ τους,
 ἀπήρην τοὺς καβαλλάριους ἐκείνων τῶν [δύο] κοντάδων,
 225 ὀλόρθα ἀπήλθασιν ἐκεῖ ὅπου ἦτον ὁ Μπονοφάτσος.
 Στὴν Λάτσαν τὸν ἠύρηκασιν, χώρα μεγάλη ἔνι·
 κὶ ἀφότου ἐπεξέψασιν κ' ἑκατοννέψανέ τους,
 εἰς τὸν μαρκέσην ἦλθασιν, γλυκέα τὸν χαιρετοῦσιν
 ἐκ μέρους τῶν εὐγενικῶν ἐκείνων τῶν κοντάδων,
 230 εἶθ' οὕτως κὶ ἀπὸ τῶν λοιπῶν ὀλῶν τῶν πελεγρίνων.
 Τὰ πιττάκια ὅπου ἐβάσταζαν, πῶτα τοῦ ἐπροσκομίσαν,
 κὶ ἀπέκει τὸν ἐσίντυχεν μισὶρ Ντζεφρὲς ἐκείνος·
 ἄρχασεν οὕτως λέγει του· πῶς τὸν παρακαλοῦσιν—
 τὸν κόντον τῆς Φιλάντριας εἶπε ὀμπρός, δεῦτερον τῆς
 Τουλούζας,
 235 κὶ ἀπέκει τοὺς εὐγενικοὺς, τοὺς πῶτους τοῦ πασσάτζο—
 νὰ καταδέξεται γενεὶ εἰς αὐτοὺς καπετᾶνος, f. 7^r
 κυβερνητῆς, διορθωτῆς εἰς ὅλα τὰ φουσσᾶτα.
 Ὡς φρόνιμον κ' εὐγενικὸν οἱ ὄλοι τὸν ἐκλέξαν,
 κ' ἐλπίζουν εἰς τὰ φρόνα του νὰ μὴ τοὺς ἐχῆ λείψει.

212 ἀδελφῆ 213 ἐνταῦθα 218 μ' αὐτοὺς] μεταῦτους—νὰ ἐνι ᾠ' εἰς
 ὄλους 216 στὴν] εἰς τὴν 217 ἑκατοννέψανέ του 230 τῶν
 λοιπ. 231 ἐβαστάζασιν

Cod. T 212 ρίγαινα 213 ἐπαρακάλεσαν 214 ἐκείνων το πελεγρίνων
 215 μῆσερ τζι.—μαρκέζε 216 παρακάλεση 217 καταδέχετε 218 νὰπ.
 πῶτος μετ' αὐτοὺς ἦς τὴ συριά νὰ πάσι 220 τόδωκαν—καβελάρν 221 ἠπό-
 σκεσιν του πίκασιν 222 νὰ τὸ κρατήσουν στερεῶς 223 μισὲρ τζαυφρὲς

P Δύναμιν εἶχεν φοβεράν, φουσσᾶτα εἶχεν πλείστα·
 <ἦ> ἀδελφή του εὐρίσκετον ἡ ρήγαινα τῆς Φράντσας.

Ἐνταῦτα ἐπαρακάλεσαν ἐκεῖνοι οἱ δύο κόντοι,
 ὁμοίως καὶ ἄλλοι ἕτεροι, | πρῶτοι τῶν πελεργίνων, f. 114° I
 215 ἐκεῖνον τὸν μισὲρ Τζεφρὲ ν' ἀπέλθῃ στὸν μαρκέζη,
 νὰ ποιήσῃ τόσο πρὸς αὐτόν, νὰ τὸν παρακαλέσῃ,
 ὅπως νὰ καταδέξεται <καὶ> τὴν ἀρχὴν νὰ πιάσῃ,
 ν' ἀπέλθῃ μὲ αὐτοὺς στὴν Συρίαν, νὰ ἔναι πρῶτος 'ς ὄλους,
 διὰ κεφαλὴν καὶ ὀριστὴν οἱ πάντες νὰ τὸν ἔχουν.
 220 Οἱ δύο κοντάδες τῶδωκαν πρὸς ἕναν καβαλλάρην·
 ὑπόσκεση τοῦ ἐποίησαν εἰς ὅσον καταστήσῃ...

Ἐν τούτῳ ὁ μισὲρ Τζεφρὲς ἀπέρχεται εἰς αὐτοὺς·
 ἐπῆρε τοὺς καβαλλάριους ἐκείνων τῶν δύο κόντων,

225 ὀρθὰ ἀπήλθασιν ἐκεῖ ὅπου <ἦτο> ὁ Μπονιφάτσιος. Ἐδιέβηκεν
 ὁ μισὲρ
 Τζεφρὲς
 εἰς τὸν
 μαρκέζη
 δὲ Μπονι-
 φάτσιο.
 Στὴν Λάντσαν τὸν ἠύρηκασιν, χώρα μεγάλη ἔναι·
 κι ἀφότου ἀπεξέψασιν καὶ ἐδιώρθωσάν τους,
 εἰς τὸν μαρκέζην ἤρθασιν, γλυκία τὸν χαιρετοῦσιν
 ἐκ μέρος τῶν εὐγενικῶν ἐκείνων τῶν κοντάδων,

30 εἶθ' οὕτως κι ἀπὸ τῶν λοιπῶν ὄλων τῶν πελεργίνων.
 Πιττάκια, τὰ ἐβάσταζαν, πρῶτο τὰ ἀποκομίσαν, f. 114° II
 καὶ ταῦτα τὸν ἐσύνηυχεν μισὲρ Τζεφρὲς ἐκεῖνος·
 ἀρχισεν οὕτως λέγει του· “ Πάντες παρακαλοῦ σε,
 “ ὁ κόντος Φλάντρας πρότερον, δεύτερον τῆς Τουλού-
 ζας,

325 “ κι ἀπέκει οἱ εὐγενικοί, οἱ πρῶτοι τοῦ πασσάντζου,
 “ ὅπως νὰ καταδέξασαι νὰ γένῃς καπετάνιος,
 “ ὁμοίως καὶ διορθωτῆς εἰς ὅλα τὰ φουσσᾶτα.
 “ Ὡς εὐγεινῆν καὶ φρόνιμον οἱ πάντες σε ἐκλέξαν,
 “ κ' ἐλπίζου εἰς τὴν γνώση σου οὐ μὴ τοὺς ἔχῃς λείψει.”

211 ἀτάμιν] διὰναμὸν 218 στὴν] εἰς τὴν 219 ὀρησθην 226 εἰς
 227 ἀπεξέψασιν 230 εἶθ' οὕτως] εἰθοῦ

224 ετιρε τοῖς καβαλαριοῦς 225 ἀπήλθαν ἐκεῖ ὅπουτον ὁ μπονιφάτσιος
 226 ἦι τῆ λάζα του ἠβρικαν χῆραν μ. ἔναι 227 ἀφόντο 228 γληκία τὸ χ.
 f. 4° 230 οὔτος καὶ ἀπο το δε λιπὸν—τὸν πελεργίνων 231 βάσταζαν
 π. ἐπρόκομίσαν 232 ἀπέκει] τότες—μισὲρ τζ. 233 ἀρχισε—τὸν
 παρακαλοῦσαι 234 without εἶπε ὀμπρός—τουλούτζας 235 τοῦ πα-
 σατζου 236 νὰ καταδέχεται—καπετάνιους 239 καὶ ὀπῆζου ἦι τῆ
 γνώσει του πὲ μὴ τοὺς παρηκούσις

- Η Ὁ μαρκέσης, ὡς φρόνιμος, οὕτως τοὺς ἀπεκρίθη·
 241 "Εὐχαριστῶ τοὺς ἄρχοντες, ἴπαντες τοὺς κοντάδες,
 "τὸ πῶς ἐκαταδέχτησαν τὸ ὀφθίκιον νὰ μὲ δώσουν.
 "Ἐγὼ γὰρ οὐκ ἤμπορῶ ἀποκρισιν νὰ ποιήσω
 "ἄνευ βουλῆς καὶ θέλημα τοῦ ἀφέντου μου τοῦ ρήγα,
 245 "ὅπου ἔχω ἀφέντην καὶ γαβρόν, τὸν ρήγαν τῆς Φραγκίας,
 "ὡσαύτως καὶ τῆς ρήγαινας ὅπου ἐνὶ ἀδελφῇ μου.
 "Λοιπὸν διὰ τὴν ἀγάπην τους ὁμοίως καὶ [διὰ] τὴν τιμὴν μου,
 "ἄς μὲ ὑπομείνουσιν μικρὸν ἕως οὐ νὰ ἀπέλθω εἰς αὐτοὺς,
 "νὰ ἔχω βουλήν κι ἀπολογίαν τὸ τί μὲ θέλουν ὀρίσει,
 250 "καὶ μετὰ ταῦτα νὰ στραφῶ κι ἀποκρισιν νὰ [τοὺς] ποιήσω."
 Οἰκονομήθη παρευτὺς ἐκεῖνος ὁ μαρκέσης·
 ἀπὸ τὴν Λάτσα ἐξέβηκεν, ἀπέρασεν τὰ ὄρη,
 ὅπου χωρίζουν τὴν Φραγκίαν ἀπὸ τὴν Λουμπαρδίαν.
 Τοσοῦτον γὰρ ὠδήγευσεν, εἰς τὴν Φραγκίαν ἀπῆλθε· ε.
 255 εὔρεν τὸν ρήγαν στὸ Παρίς, τὴν ρήγαιναν ὁμοίως·
 ὁμοῦ τοὺς ἐχαιρέτισεν καθὼς ἦσαν οἱ δύο.
 Χαρὰν μεγάλην ἔποικαν τὸ ἰδεῖ τον τὸν μαρκέσην·
 ἡ ρήγαινα τὸν ἐρωτᾷ· "Τί θέλεις ἐδῶ, ἀδελφέ μου;
 "μεγάλως τὸ θαυμάζομαι τὸ πῶς ἦλθες ἐνταῦτα·
 260 "ποτέ μου μοναξότερα οὐδὲν σὲ εἶδα νὰ ἔλθης
 "εἰς τὸ ρηγάτον τῆς Φραγκίας διὰ νὰ μᾶς θέλῃς ἴδει."
 Ὁμοῦ τοὺς ἀφηγήσεται, λεπτομερῶς τοὺς εἶπεν
 τὸν τρόπον, τὴν ὑπόθεσιν, διατὶ ἦλθεν ἐκεῖ εἰς αὐτοὺς·
 τὸ πῶς τὸν ἐξεζήτησαν οἱ εὐγενικοὶ κοντάδες,
 265 ὅπου ὠμόσαν στὸν Χριστὸν εἰς τὴν Συρίαν νὰ ἀπέλθουν,
 "ὅπως ν' ἀπέλθω μετ' αὐτοὺς εἰς τοῦ Κυρίου τὸν τάφον
 "καπετάνος καὶ ὀδηγὸς ἀπάνω εἰς τὰ φουσσᾶτα.
 "Καὶ οὐκ ἠθέλησα ποσῶς ἀποκρισιν νὰ ποιήσω
 "ἄνευ βουλῆς, θελήματος ἐσαῶς ὅπου ἔχω ἀφέντες.
 270 "Ἐν τούτῳ ἦλθα νὰ ἰδῶ ἐσαῶς, νὰ μάθω τὸν ὀρισμὸν σας,

240 ὡς] ἦτον	241 ἀπάντες	242 ἐκαταδέκτησαν	243 υπορῶ
244 ἀφέντου	248 ὡς μὲ ὑπ.	250 καὶ με ταῦτα	251 παρευθὺς
255 εὔρον	259 ἐνταῦθα	265 εἰς τὸν	267 καπετάνον καὶ ὀδηγόν

Cod. T	240 ὡς] ἦτον	242 τὸ φίκιον νὰ μου δόσου	243 οὐ κινῶ μπορῶν—
πίσον	244 ἀνὲς βουλή	245 γαμπρόν	246 σκοῦνε
247 ὄμ. δια τὴν	248 ηπομένοισι κι ὄσο ναπέλθο	249 ἀπίλογιά	250 ἀπ.
τιμὴ μου	251 παρευθὺς—μαρκέσης	252 λάτσαν ἐκσέβηκε	255 ἤβρε—

Ρ Ὁ μαρκέζης, ὡς φρόνιμος, οὕτως τοὺς ἀποκρίθη·
 241 "Εὐχαριστῶ τοὺς ἄρχοντας, ἅπαντας τοὺς κοντάδες
 " τὸ πῶς ἐκαταδέχτησαν τὸ ὀφθίκιον νὰ μὲ δώσουν.
 " Ἐγὼ γὰρ οὐδὲ δύναμαι ἀπολογία νὰ δώσω
 " ἄκεν βουλῆς καὶ θέλημα ἀφέντου μου τοῦ ρήγα,
 245 " τὸν ἔχω ἀφέντη καὶ γαμπρόν, τὸν ρήγαν δὲ τῆς Φράντζας,
 " ὡσαύτως καὶ τῆς ρήγαινας, κυρᾶς καὶ ἀδελφῆς μου.

" Ἀς ὑπομένουσιν μικρὸν εἰς αὐτοὺς νὰ ἀπέλθω,
 " νὰ ἔχω βουλὴν κι ἀπόκρισιν εἰς εἴτι μὲ ὀρίσουν, f. 114° I
 250 " καὶ μετὰ ταῦτα νὰ στραφῶ ἀπηλογία νὰ δάσω."

Οἰκονομήθη παρευτὸς ἐκεῖνος ὁ μαρκέζης·
 ἀπὲ τὴν Λάτζα ἐξέβηκεν, ἐπέρασεν τὰ δρη,
 ὅπου τὴν Φράτζα ἐχώριζαν ἀπὲ τὴν Λουμπαρδία.
 Τοσοῦτον γὰρ ὠδήγησεν, ἀπῆλθεν εἰς τὴν Φράτζαν·
 255 ἦρε τὸ ρήγαν στὸ Παρίσι, τὴν ρήγαιναν ὁμοίως·
 ὁμοῦ τοὺς ἐχαιρέτισε καθὼς ἦσαν οἱ δύο.
 Χαρὰν μεγάλην ἔποικαν ὡς εἶδαν τὸν μαρκέζην·
 ἢ ρήγαινα τὸν ἐρωτᾷ· " Ποῦ ἦσουν ἐδῶ, ἀδελφέ μου;
 " μεγάλως τὸ θαυμάζομαι τὸ πῶς ἦλθες ἐνταῦτα·

Πῶς ἐδιέβη
 ὁ μαρκέζης
 εἰς τὸν
 ρήγαν τῆς
 Φράντζας.

160 " ποτέ μου μοναξιώτερα οὐδὲν εἶδα νὰ ἔλθης
 " ἐδῶ εἰς τὸ ρηγᾶτο μας διὰ νὰ μᾶς θέλῃς ἴδει."
 " Ὅλα τῆς ἀφηγήθηκεν, λεπτομερῶς τῆς εἶπε
 τὸν τρόπον, τὴν ὑπόθεσιν, τὸ πῶς ἦλθεν εἰς αὐτοὺς,
 τὸ πῶς τὸν ἐξεζήτησαν | οἱ εὐγενεῖς κοντάδες f. 114° II

165 ὅπου ὠμόσαν στὸν Χριστὸν εἰς τὴν Συρίαν νὰ πᾶσιν,
 " ὅπως νὰ ἀπέλθω μετ' αὐτοὺς εἰς τοῦ Κυρίου τὸν τάφον,
 " καπετάνιος καὶ ὀδηγὸς ἀπάνω εἰς τὰ φουσσᾶτα.
 " Καὶ οὐκ ἠθέλησα ποσῶς ἀπόκρισιν νὰ δώσω
 " ἄκεν βουλῆς, θελήματος ἐσαῦς τοὺς ἔχω ἀφέντας.
 170 " Εἰς τοῦτο ἦλθα πρὸς ἐσαῦς νὰ μάθω ὀρισμὸν σας,

241 ἐκαταδέκτισαν 244 ἀνὴν βουλῆς 251 παράυτες 253 λουπαρδία
 254 ὠδήγησεν 258 ρηγῆσα 261 ἡδῆ 262 λεπτόμερως 267 καπε-
 τάνω καὶ ὀδηγόν 269 ἀνεύ β. δε θήληματος

εἰς τὸ παρίσει 257 το ἰδιὸν ἐκὴ τὸν μαρκέζην 258 τηθῆς f. 5° 260 οὕσε
 ἦλεν ἐλθῆν 262 ἀπεκρίθηκα καταλεπτος του ἦπε 263 διατῆ ἐκὴ ἠσῆλθε
 πῶς ὀνόμασαν εἰς 266 νὰπέλθη 267 καπετάνιος 268 νὰ δάσω
 πῶς ἰσῆχο 270 ἦλθα πρὸς ἐσαῦς

- Η " τὸ πῶς ὀρίζετε εἰς ἐμὲν ἀπόκρισιν νὰ ποιήσω."
 Συντόμως τοῦ ἀποκρίθηκεν ὁ ρήγας τῆς Φραγκίας
 καὶ εἶπεν οὕτως πρὸς αὐτόν, ἐτέτοια τὸν ἐλάλει·
 " Εὐχαριστῶ σε, ἀδελφέ, τοῦ Μουφαρᾶ μαρκέσης, 17
 275 " εἰς τὴν βουλήν ὅπου ἐποίεις κ' ἤλθες βουλήν νὰ ἐπάρῃ
 " ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς ἀγαπᾶς κι ἀπὸ τοὺς ἐδικούς σου.
 " Ἐν τούτῳ γὰρ μὲ φαίνεται τιμὴ σου ἐνι μεγάλη,
 " ὅταν σὲ ἀνακράζουσιν κ' ἐξεζητοῦν δι' ἀφέντην,
 " διὰ κεφαλὴν καὶ κύβερνον τέτοι μεγάλοι ἀνθρώποι·
 280 " τὸν Θεὸν πρέπει νὰ εὐχαριστᾶς ὁμοίως [καὶ] τὸ ριζικὸν
 σου.
 " Ἐμὲν ἀρέσει μὲ καλὰ καὶ συμβουλεύω σέ το,
 " καὶ ποιήσέ το ἀπόκοτα, μὲ προθυμίαν μεγάλην·
 " ἐπεὶ λογίζομαι καλά, ἐξεύρω κ' ἐγνωρίζω,
 " ὅτι διὰ ἐμοῦ τὴν ἀφορμὴν τὸ πολεμοῦν ἐκείνοι,
 285 " ὅπως νὰ ἔχῃς ἀπὸ ἐμὲν βοήθειαν καὶ φουσσᾶτα.
 " Ἐν τούτῳ λέγω, ἀδελφέ, ὀρίζω κι ἀγαπῶ το·
 " ἄνοιξον τὸ λογάρι μου κ' ἔπαρον ὅσον θέλεις,
 " ὅσοι ἀγαποῦσιν, πρόθυμα ἀπὸ ὅλον τὸ ρηγᾶτο,
 " νὰ ἔλθουν μετ' ἔσου εἰς τὴν Συρίαν, θέλω κι ὀρέγομαί το·
 290 " ἐπεὶ ἐνι δόξα καὶ τιμὴ ὅλων τῶν ἐδικῶν σου."
 Ἀκούσων γάρ, ὡς φρόνιμος, ἐκείνος ὁ μαρκέσης,
 ἔκλινε τὸ κεφάλιν του, καὶ προσκυνᾷ τὸν ρήγαν.
 Πρῶτα Θεὸν εὐχαριστᾷ καὶ δεῦτερον ἐκείνον, 18
 ἀπῆρεν ὅσα τοῦ ἔδωκεν λογάριν καὶ φουσσᾶτα·
 295 ἀπηλογίαν τοῦ ἐζήτησεν κι ἀποχαιρέτισέ του,
 τὴν ρηγαινᾶν ἀσπᾶστηκεν καὶ λέγει πρὸς ἐκείνην·
 " Δέσποινί <μου>, εὐχήσου με, ν' ἀπέλθω μὲ τὴν εὐχὴν
 σου."
 Ἐνταῦτα ἐπῆρε, ἐστράφηκε, ἐκεῖ ὅπου ἦτον ἀφέντης;
 στὸν τόπον τοῦ ντὲ Μουφαρᾶντ ὅπου πολλὰ ἐπεθίμα.
 300 Πιττάκια γράφει παρευτός, μαντατοφόρους στέλνει
 279 ἐτέτοι 284 ἐμοῦν 298 ἐνταῦθα 300 παρευτός
 Cod. T 272 ἀπέκριθ. 273 τετίον αὐτόν 274 μοφαρᾶ μαρκέση
 275 ὀπόποιεις—να πάρεις 276 ἀπε τοῦς 277 ἐναι 278 ὄντά σε α. καὶ
 σε ζητοῦν 279 δια κ. κηβερνητὴν τέτι 281 μοῦ—σηβουλεβο 283 ἤξέβρω
 γνωρίζω 284 δι ἐμοῦ—τομπόλεμον 285 απ ἐμοῦ 287 ἀνήξο—κ εταρε
 f. 5' 288 πρόθημαν ἀπ ὅλον το φουσατῶν 289 νάλθου 290 ἐναι—τῶ

2 “ τὸ πῶς ὀρίζετε ἕς ἐμὲν ἀπόκρισιν νὰ δώσω.”
 Συντόμως τὸν ἐλάλησεν ὁ ρῆγας ὁ γαμπρὸς του
 καὶ εἶπεν οὕτως πρὸς αὐτόν, ἀπόκρισιν τοιοῦτην·
 “ Εὐχαριστῶ σε, ἀδελφέ, ντὲ Μουφαρᾶ μαρκέση,
 15 “ εἰς τὴν τιμὴν ποῦ ἔποιες κ’ ἤλθες βουλήν νὰ ἐπάρης
 “ ἀπὸ ἐμᾶς ποῦ ἠγαπᾶς ποῦ εἴμεσταν δικοί σου.
 “ Ἐτοῦτο γὰρ καὶ φαίνεται τιμὴ σου ἐν’ μεγάλη
 “ ὅταν σὲ ἀνακράζουσιν καὶ θέλουν σε δι’ ἀφέντη,
 “ διὰ κεφαλὴν καὶ κυβερνὸν τόσο μεγάλοι ἀνθρώποι·
 20 “ τὸν Θεὸν πρέπει νὰ εὐχαριστῆς ὁμοίως τὸ ριζικὸ σου.
 “ Ἐμένα ἀρέσει με πολλὰ καὶ συμβουλεύω σέ το
 “ καὶ ποῖσε το ἀπόκοτα, μὲ προθυμία μεγάλη,
 “ ἐπεὶ λογίζομαι καλῶς, ἤξεύρω καὶ γνωρίζω,
 “ ὅτι δι’ ἐμοῦ τὴν ἀφορμὴν τὸ πολεμοῦν ἐκείνοι,
 25 “ ὅπως νὰ ἔχης ἀπ’ ἐμὲν βοήθειαν καὶ φουσσᾶτα.
 “ Ἐν τούτῳ λέγω, ἀδελφέ, ὀρίζω κι ἀγαπῶ το·
 “ ἀνοιξε τὸ λογάρι μου, ἔπαρον ὅσο θέλεις,
 “ ὅσοι ἀγαποῦσιν, πρόθυμα ἀπὸ ὅλον τὸ ρηγάτο,
 “ νὰ ἔλθουν μὲ σὲν εἰς τὴν Συρίαν, θέλω καὶ ἀγαπῶ το·
 30 “ ἐπεὶ ἐνὶ δόξα καὶ τιμῇ ὄλων τῶν ἐδικῶ μας.”
 Ἦκούσας γάρ, ὡς φρόνιμος, ἐκεῖνος ὁ μαρκέσης
 ἐκλινεν τὸ κεφάλι του καὶ προσκυνᾷ τὸν ρῆγαν.
 Πρῶτο τὸν Θεὸν εὐχαριστᾷ καὶ δεύτερον ἐκείνον,
 ἐπῆρεν ὅσα τοῦ ἔδωσεν λογάρι καὶ φουσσᾶτα·
 15 ἀπολογία τοῦ ζήτησε καὶ πρόθυμος ἀπῆλθεν,
 τὴν ρηγαινὰν ἀσπᾶστηκε καὶ λέγει πρὸς ἐκείνην·
 “ Δέσποινί μου, εὐχήσου με, νὰ ἀπελθῶ μὲ εὐχὴ
 σου.”

f. 115^r 1

Ἐνταῦτα ἀπῆλθε, στράφηκε, ἐκεῖ ὀπουτον ἀφέντης,
 στὸν τόπο τοῦ ντὲ Μουφαρᾶ ὅπου πολλὰ ἐπεθύμα.
 20 Πιττάκια γράφει παρεντύς, | μαντατοφόρους στέλλει

f. 115^v 11

272 σώτομοι	276 ἡμεσθαν	277 ἐτήτο	280 εὐχαρισθης
28 τὸ ζητ.	297 εὐχῆσσομαι	298 ἀφέντη	299 ἐποθήμα
20 παρενθύς			

κεῖσε σου	291 ἤκουσεν ὁ γαρ—μαρκέσης	292 τὸ ρῆγα	293 του θύ'
24 ἐπῆρε ὅσο τοδοκεν	295 ζήτησεν—απεχερ.	297 δεσπ. μου, ευχησου μου	
28 στράφ. ὀπουτον	299 στὸν τ. ντε μουφαρανται—πεθήμαν	300 στη ^λ	

- Η στὸν κόντον τῆς Φιλάντριας [τὰ ἔστειλε] κ' ἐκεينوῦ τῆς
 Τουλούζας,
 τὸ πῶς ἐστράφη ἐκ τὴν Φραγκίαν ὅπου ἦτον εἰς τὸν ρῆγαν,
 κ' ἔχει βουλήν καὶ προθυμίαν νὰ ποίση τὸ [τοῦ] ἐζητήσαν,
 στὴν συντροφία τους νὰ ἀπελθῆ ἐκεῖ στὸν ἅγιον τάφον,
 305 ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Χριστὸς διὰ τὸ ἀνθρώπινον τὸ γένος.
 Ἐν τούτῳ ἐμαντατοφορήστησαν τὸ ποῦ νὰ ἐσμίξουν ὅλοι
 ὅπως νὰ ἐπάρουν βουλήν τὸ πόθεν νὰ ἀπεράσουν·
 εἰς τὸ Σαβόη ἐνώθησαν κ' ἐκεῖ βουλήν ἀπήραν·
 ἀφότου ἐσυμβουλευτήσαν, ἰσιάστησαν ἀλλήλοις
 310 τὸ πέραμα νὰ ποιήσουσιν ἀπὸ τὴν Βενετίαν. f. 9^r
 Ἐνταῦτα ἐπαρακάλεσαν ἀμφότερ' οἱ κοντάδες,
 ὡσαύτως ὅλοι οἱ δὲ λοιποί, οἱ πρῶτοι τοῦ πασσάτζο,
 ἐκείνον τὸν μισὶρ Ντζεφρέ, τὸν πρῶτον τῆς βουλῆς τους,
 ὡς ἄξιος, φρονιμώτερος ἀπ' ὅλον τὸ φουσσάτο,
 315 ν' ἀπελθῆ ἐκεῖ εἰς τὴν Βενετίαν τὸ πέραμα νὰ ὀρθώσῃ·
 προστάγματα τοῦ ἐποίκασιν μὲ κρεμαστὲς τὲς βούλλες,
 τὴν δύναμίν τους τοῦ ἔδωκαν κ' ὑπόσχεσιν τοῦ ἐποίκαν,
 τὸ ὅσον ποιήσῃ νὰ στερχοῦν, νὰ τὸ ἔχουσιν πληρώνει.
 Οἱ δύο κοντάδες τοῦ ἔδωκαν πρὸς ἕναν καβαλλάρην·
 320 ἄλλον ἕναν τοῦ ἔδωκεν ἐκείνος ὁ μαρκέσης·
 εἶχεν γὰρ κὶ ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς ἄλλους δύο ἐδικούς του
 κὶ ἀπήρην τους κ' ἐμίσησεν, ἐπέρασεν τὰ δρη,
 εἰς τὸ Πιεμὸντ ἐσώσασιν, στοῦ Μουφαρᾶ ἀπεσῶσαν,
 ἐπέρασαν τὴν Λουμπαρδίαν, στὴν Βενετίαν ἐσῶσαν,
 325 τὸν δούκαν ἐχαιρέτησαν ἐκ μέρους τοῦ μαρκέση,
 καὶ τῶν κοντάδων ἀλλὰ δὴ καὶ ἀπὸ τοὺς ἄλλους ὄλους,
 τοὺς πρῶτους καὶ καλλιώτερους ὅπου τὴν δόξαν εἶχαν. f. 9^v
 Ἄτός του ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς τοῦ ἔδωκεν τὰ πιττάκια·
 μετὰ ταῦτα τοῦ ἐλάλησεν, ἐκ στόματος τοῦ εἶπεν·
 330 τὸ πῶς τὸν ἀξιῶνουσιν, ὡς φίλον κὶ ἀδελφόν τους,

305 ὅπου ἐστρώθη ὁ χρ' διὰ τὸ ἀνῶν τὸ γ. 311 ἐνταῦθα 318 στερκοῦν
 323 εἰς τοῦ

Cod. T 301 κόνται τῆς φιλάντριας καὶ κίνο τῆς τουλούζας 302 ὁποῦσιν
 303 ἦχε—τὸ ζητούσα 305 τὸ ἀνῶν γένος 306 ὅπου νὰ σημεῖον^{Λι} 307 νὰ
 πᾶρ.—πόθεν νὰ περάσουν 308 τὸ σαβόγην 309 ἀφὸν τοῦ—ἐσιβουλ. νὰ γένη
 τὸ πασσάτζο 310 ἀπε στη 311 ἐπαρακάλεσαν 312 ἢ ἐπίλυσι—πασάτζου

P στὸν κόντο τῆς Φιλάντριας κ' ἐκείνον τῆς Τουλού-
ζας,

πῶς ἐκ τὸν ρήγα ἐστράφηκεν ὅπου ἦτον εἰς τὴν Φράντσαν,
κ' ἔχει βουλήν καὶ προθυμίαν νὰ ποιήσῃ, τὸ ζητοῦσιν,
εἰς συντροφία τους νὰ ὑπᾶ ἐκεῖ στὸν ἅγιον τάφον,

305 ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Χριστὸς διὰ τὸ ἀνθρώπινον γένος.

Εὐτὺς μαντᾶτα ἔστειλαν τὸ ποῦ νὰ ἐσμίξουν ὄλοι,
ὅπως νὰ ἐπάρουσιν βουλήν τὸ πόθεν νὰ περάσουν·
εἰς τὴν Σαβόε ἐνώθησαν, ἐκεῖ βουλήν ἐπήραν·
ἀφῶν ἐσυβουλευτήκαν, ἰσῑάστηκαν ἀλλήλως

310 τὸ πέραμα νὰ ποίσουσιν ἰπὲ τὴν Βενετία.

Ἐνταῦτα ἐπαρακάλεσαν ἀμφότεροι οἱ κοντάδες,
ὡσαύτως κ' οἱ ἐπίλοιποι, οἱ πρῶτοι τοῦ φουσσάτου,
ἐκείνον τὸν μισέρ Τζεφρέ, τὸν πρῶτον τῆς βουλῆς τους,
ὡς ἀξιον καὶ φρόνιμον ἀπ' ὄλον τὸ φουσσάτου,

315 ν' ἀπέλθῃ εἰς τὴν Βενετιαν τὸ πέραμα νὰ ὀρθώσῃ·
προστάγματα τοῦ ἔποισαν μὲ κρεμαστὲς τὲς βούλλες,
τὴν δύναμίν τους τοῦ ἔδωκαν κ' ὑπόσχεσιν ἐποίκαν,
τὸ ὅτι ποιήσῃ νὰ στρεχτοῦν καὶ νὰ τὸ ἐκπληρώσουν.

f. 115^v 1

Οἱ δύο κοντάδες τοῦ ἔδωκαν πρὸς ἕναν καβαλλάρην·

320 ἄλλον ἕναν τοῦ ἔδωκεν ἐκείνος ὁ μαρκέζης·

εἶχεν καὶ ὁ μισέρ Τζεφρὲς δικούς του ἄλλους δύο,
ἐπήρην τους κ' ἐμίσησεν κ' ἐπέρασεν τὰ ὄρη,
εἰς τὸ Πιομόντε ἐσώσασι, ἐκ τοῦ Φαρὰτ ἀπέσω,
ἐπέρασαν τὴν Λουμπαρδίαν, στὴν Βενετιαν ἐσῶσαν,

325 τὸν δούκαν ἐχαιρέτησαν ἐκ μέρος τοῦ μαρκέζη
κ' ἐκ τῶν κοντάδων ἀλλὰ δὴ κι ἀπὸ τοὺς ἄλλους ὄλους,
τοὺς πρῶτους καὶ καλλιώτερους ὅπου τὴν δόξαν εἶχαν.

Ἄτος του ὁ μισέρ Τζεφρὲς τὸδῶκεν τὰ πιττάκια·
καὶ ταῦτα τὸν ἐλάλησε ἐκ στόματος τὸν εἶπεν·

330 τὸ πῶς τὸν ἀξιῶνουσιν, ὡς φίλον κι ἀδελφόν τους,

304 ἡ σιτροφία 308 εὐθύς 310 πῆσοικωσιν 318 στερχθοῦν
323 ἐσῶσανσαι 326 ὄλλους

313 το μισέρ τζ. f. 6^v 317 τους ἔδωσαν καὶ—τοῦ πηκαν 318 τὸ ὄσο
πεισει νὰ στερατοῦν νατο 319 τόδοκαν—καβελάρη 320 ενα τὸν ἔδοκαὶ—
μαρκέζη 321 μισέρ τζ. 322 ἐπήρε 323 κη στω απημόνται (!)—εἰς τοῦ
μοιφε απεσόσα 325 ἐκ μέρος του μαρκέζη 326 τὸν γκοντάδο 327 καλύ-
τεροι 328 αὐτός—μισέρ τζ. τόδοκε

- Η** *να ποιήση να ἔχουν πλεντικά, να θέλουσιν περάσει
 στὸν ἅγιον τάφον τοῦ Χριστοῦ, ἐκείσε στήν Συρίαν·
 διὰ ὄχτῶ χιλιάδες χρήσουσιν μὲ τὰ ἄλογα περάσουν,
 καὶ ἄλλες ὀγδοήκοντα χιλιάδες οἱ πεζοὶ τους.*
 335 *Ἐ δούκας γὰρ τῆς Βενετίας, μισὶρ Ἀρίγος ἄκω,
 ντὲ Ἄντουλο τὸ ἐπὶ κλην του, οὕτως τὸν ὠνομάξαν—
 ἄνθρωπος ἦτον φρόνιμος, πολλὰ χαριτωμένος—
 τιμητικὰ ἀποδέξετον μισὶρ Ντζεφρὲ ἐκείνον·
 χαρὰν μεγάλην ἔλαβε τὸ ἀκούσει τὸ μαντάτο,*
 340 *ἐπεὶ ἐλογίστη, ἐσκόπησεν [ὅτι] ἐκ τοῦ πασσάτζου ἐκείνου
 τιμὴν καὶ διάφορον πολὺν να λάβη ἢ Βενετία.
 Ὡρισεν κ' ἐσωρεύτησαν οἱ μεγιστᾶνοι ὅλοι,
 εἶθ' οὕτως κι ὅλον τὸ κοινὸ τῆς πόλης Βενετίας·
 στὸν Ἄγιον Μάρκο ἐσέβησαν, ἄρχισε να τοὺς λέγη·*
 345 *“Ἄρχοντες, φίλοι κι ἀδελφοί, συντρόφοι, συγγενεῖς μου, ε. 1ο·
 θεωρεῖτε πῶς μᾶς ἀγαπᾷ ὁ βασιλέας τῆς δόξης·
 “τιμὴν καὶ δόξαν, διάφορον, μᾶς ἔστειλεν ἐμπρὸς μας,
 “ὅταν τὸ ἄνθος τῆς Φραγκίας, οἱ ἀφέντες οἱ μεγάλοι,
 “ἦλθαν παρακαλῶντα μας στήν χώρα μας ἀπέσω,
 350 “να δώσουν τὸ λογάριον τοὺς κ' ἡμεῖς τὰ πλεντικά μας.”
 Ἀκούσουντά το οἱ ἄρχοντες, οἱ πρῶτοι τῆς Βενετίας,
 εἶθ' οὕτως κι ὅλον τὸ κοινὸν ποῦ ἦσαν ἐκεῖ μετ' αὐτοὺς,
 τοὺς λόγους καὶ τὴν διδαχὴν ὅπου τοὺς εἶπε ὁ δούκας,
 μεγάλως τὸ ἀνεχάρησαν, τὸν δούκα εὐχαριστήσαν
 355 εἰς τὴν βουλὴν καὶ διδαχὴν, ὅπερ τοὺς ἐδιατάχτη·
 ὁμοῦ τὸν ἐπροσκύνησαν, ἐστέρξαν κι ἀφιερῶσαν,
 κ' εἶπαν ὅτι να πληρωθῆ ἄνευ καμμίας προφάσεως.
 Κι ἀφότου ἀφιρῶσασι κ' ἐστέρξαν τὴν βουλὴν τοὺς,
 ἐκράξαν τὸν μισὶρ Ντζεφρὲ καὶ τοὺς καβαλλαρίους,
 360 ποῦ ἦσαν ἐκείσε μετ' αὐτὸν συντρόφοι μετ' ἐκείνον·*

331 πλεντικά 335 ἀριγος? 341 πολλήν 344 μάρκω
 350 πλεντικά 352 ὅπου 355 ἐδιατάκει 360 ὅπου

Cod. T 331 νάχουν πλεντικά να θέλωσωση 332 ἐκή 333 and 334
 omitted 335 μισέρ αριγος ἀκουε 336 νταντουλος 338 εἰπόδεξε τὸν
 μισέρ τζ. 339 ἔπικαν τὸ ἀκούσιν 340 ἐπιλλόγισαν ἐσκόπισαν—πασάντζου
 κώνου 341 ποιοι να πάρη ἢ β. 342 καὶ σορευθ. οἱ μεγιστᾶνες ἄλλοι
 343 τῆς πόλεος β. 345 σὶω δρόφι σὶωγκεν μου 346 βλέπεται ποί—

- P** νὰ ποίση νὰ ἔχουν πλευτικά, νὰ ἔχουσιν περάσει
 στὸν ἅγιον τάφον τοῦ Χριστοῦ, ἐκεῖθε εἰς τὴν Συρίαν·
 χρήζου | διὰ χιλιάδες ὄχτῳ μὲ τ' ἄλογα περάσει, f. 115^r II
 καὶ ἄλλες ὀγδοήκοντα χιλιάδες οἱ πεζοὶ τους.
- 335 Ὁ δοῦκας δὲ τῆς Βενετίας, [μισέρ] Ἀρίγον τὸν ἐλέγαν,
 τὸ ἐπίκλην του Ντάτολος, πάσης τιμῆς, ἀξίας
 ἀνθρώπος ἦτον, φρόνιμος, πολλὰ χαριτωμένος,
 τιμητικὰ ὑποδέξατο [τὸν] μισέρ Τζεφρέν ἐκείνου·
 χαρὰν μεγάλην ἐποιεῖν τὸ ἀκούσειν τὸ μαντᾶτον,
- 340 ἐπεὶ ἐσκόπησεν καλὰ ἔξ ἐκεῖνο τὸ πασσάντζο
 τιμὴν καὶ διάφορο πολὺν νὰ λάβῃ ἡ Βενετία.
 Ὅριζει καὶ συναζονται ὅλοι οἱ μεγιστᾶνοι,
 εἶθ' οὕτως ὅλον τὸ κοινὸ ὅλης τῆς Βενετίας·
 στὸν Ἅγιον Μάρκο ἐσέβησαν, ἄρχισε νὰ τοὺς λέγῃ·
- 345 Ἄρχοντες, φίλοι κι ἀδελφοί, συντρόφοι, συγγενεῖς μου,
 ὁράτε πῶς μᾶς ἀγαπᾷ ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης·
 τιμὴν καὶ διάφορον πολὺν μᾶς ἔστειλεν ἐμπρὸς μας,
 ὄνταν τὸ ἄνθος τῆς Φραγκίας, οἱ ἀφέντες οἱ μεγάλοι,
 ἦλθαν παρακαλῶντας μας στὴ χώρα μας ἀπέσω,
- 350 νὰ δώσουν τὸ λογάρι τους, κ' ἡμεῖς τὰ πλευ|τικά μας." f. 116^r I
 Ὡς τὸ ἤκουσαν οἱ ἄρχοντες τῆς Βενετίας οἱ πρῶτοι,
 εἶθ' οὕτως ὅλον τὸ κοινὸν ποῦ ἦσαν ἐκεῖ μετ' αὐτούς,
 τοὺς λόγους καὶ τὴν διδαχὴν τὰ ἔλεγεν ὁ δοῦκας,
 μεγάλως τὸ ἐχάρηκαν, τὸν δοῦκα εὐχαριστοῦσιν
- 355 εἰς τὴν βουλὴν καὶ διδαχὴν ὅπου τοὺς ἐδιδίχθη·
 ὁμοῦ τὸν ἐπροσκύνησαν, ὠμόσαν κι ἀφιρώσαν
 καὶ ἔστησαν νὰ πληρωθοῦν χωρὶς καμμίας προφάσεως.
 Κι ἀφότου ἀφιρώσασιν κ' ἔστρεξαν τὴν βουλὴν τους,
 λαλοῦσιν τὸν μισέρ Τζεφρέν καὶ τοὺς καβαλλαρίους,
 360 ποῦ ἦσαν ἐκεῖθεν μετ' αὐτὸν συντρόφοι μετ' ἐκείνου·

331 πλειθικά 341 πολλήν 342 σηνάσονται—μεγισθάνοι
 345 ἀρχοῦται—ἀδελφῶν 347 πολλήν—ἐμπρός 350 πλευθικά
 360 ὅπου—αὐτῶ—ἐκείνων

βασίλεια 347 ὠμπρός f. 6^r 349 παρακαλῶντα—ἀπόσω 351 ἀκούσων
 ταῦτε 352 ὅπου ἐκτὸν μενταῦτους 354 τὸ χάριση 355 δηατάκτοι
 356 καὶ στέρεσαν καὶ ἀφώσαν 357 δια νὰ πρηροθῇ χόρησι 358 ταφειέροσαν
 359 μισέρ τζι. 360 ὅπου τῆς εἶχε σὺνδροφί^a ἀμάδων μετα κίλων

- Η μισὴρ Ἀρίγο ντὲ Ἀντουλος, δοῦκας τῆς Βενετίας,
 ἀπόκρισιν τοὺς ἔδωκεν, οὕτως τοὺς ἀποκρίθη· f. 10^v
 τὸ πῶς τὸ πρᾶγμα ὅπου ζητοῦν ἀρέσει τῆς Βενετίας.
 Προστάγματα ἐποιήσασιν, ἔγραψαν, ἐβουλλῶσαν·
 365 οὕτως τοὺς ἀφιώσασιν μὲ συμφωνίες μεγάλας,
 ὅτι ἐὰν συμβῆ ὑπόθεσις καὶ οὐδὲν ἐλθοῦν οἱ Φράγγοι
 τόσοι, ὅπου νὰ γεμίσουσιν τὰ πλευτικά καράβια,
 τὰ θέλουν ἀρματώσουσι οἱ Βενετικοὶ δι' αὐτούς,
 τὴν ἔξοδον τῶν πλευτικῶν τὰ ἠθέλαν ἐνεμείνει,
 370 ἀνευ προφάσεως καὶ ἀφορμῆς νὰ τὴν ἔχουν πληρώσει.
 Καὶ ἀφότου ἐκπληρώσασιν τὲς συμφωνίες ἐκείνες,
 ἀπηλογίαν ἀπήρασιν οἱ φράγγοι καβαλλάροι·
 τὸν δοῦκα ἀπεχαιρέτησαν καὶ ὅλους τοὺς Βενετικούς,
 ἐξέβησαν ἔκ τὴν Βενετίαν, τὴν Λουμπαρδίαν ὠδέψαν,
 375 στὸ Μουφαρὰν ἐσώσασιν καὶ τὸν μαρκέσην ἦσαν·
 λεπτῶς τὸν ἀφηγήσαντο τὴν πράξιν καὶ τὸν βίον,
 καὶ ὅσα ἐκατεστήσασιν μετὰ τοὺς Βενετικούς.
 Ἀκούσων ταῦτα τοῦ Μουφαρᾶ ἐκείνος ὁ μαρκέσης,
 μεγάλως εὐχαρίστησεν τὴν πράξιν ὅπου ἐποιήσαν.
 380 Ἐν τούτῳ ἀπεχαιρέτησαν οἱ καβαλλάροι ἐκείνοι f. 11^r
 τὸν Μπονιφάτσον. σὲ λαλῶ, ἐκείνον τὸν μαρκέσην·
 ἐπέρασεν τῆς Λουμπαρδίας τὰ ὄρη τὰ μεγάλα,
 εἰς τὴν Φιλάντρα ἀπέσωσαν ἐκεῖ ὅπου ἦτον ὁ κόντος,
 ἐκείνος ὁ παμφρόνιμος ὁ Μπαντουής, σὲ λέγω.
 385 Λεπτομερῶς τοὺς ἐρωτᾷ τὴν πράξιν ὅπου ἐποιήσαν
 μὲ τὸ κουμοῦ τῆς Βενετίας, ἂν ἦσαν τὴν δρεξίν τους·
 καὶ ὅσον τοῦ ἐπληροφόρεσαν τὰ ἔπραξαν καὶ ἐποίησαν,
 σφόδρα τοῦ ἐφάνηκεν καλόν, χαρὰν μεγάλην ἐποίησεν.
 Ὅριζει γράφει παρευτὺς εἰς ὅλα τὰ ρηγᾶτα
 390 ἔνθα ἦσαν οἱ ἅπαντες οἱ πελεργίνοι ἐκείνοι,

361 ἀριγῶ	367 πλευτικά	368 τὰ] νὰ	369 πλευτικῶν
370 ἀναπροφάσεως	374 ἐκ τὴν	376 ἀφηγήσαντο	389 παρευθὺς

Cod. T 361 ὁ μισὴρ ἦγας μτὰ μπουλος 362 ἔδωκε—ἀπεκρήθη 363 πρᾶγμα
 —ἀ. τον κελῶν sic! 364 καὶ βουλοθη 366 ἀν—καὶ δὲν ελθοῦσι φράγγοι
 367 ποῦ 368 τα θέλουν 369 οποι ἠθέλαν πρόσμῶνη 370 χορῆς—ἐλα
 να τα πληρῶσου 372 ἐπήρασιν 373 ἐχερέτησαν 374 ἐκσέβησαν—τὴν
 λουμπ. περάσαν 375 εἰς τοῦ μονφ.—μαρκαίζην 376 ἀφιγίσαντο f. 7^r

Ρ μισὲρ Ἀρίγος Δάντολος, τῆς Βενετίας ὁ δοῦκας,
 ἀπόκριση τοὺς ἔδωκεν, οὕτως τοὺς συντυχαίνει·
 τὸ πῶς τὸ πρᾶγμα ποῦ ζητοῦν τῆς Βενετίας ἀρέσει.
 Προστάγματα ἐποίκασιν, ἐγράψαν, ἐβουλλώσαν·
 365 οὕτως τοὺς ἀφειρώσασιν μὲ συμφωνίες μεγάλες,
 ὅτι ἂν συμβῆ ὑπόθεσις κι οὐδὲν ἔλθουν οἱ Φράγκοι f. 116° II
 τόσοι, καὶ οὐ γεμίσουσιν τὰ πλευτικά τους ὄλα,
 τὰ θέλουν ἀρματώσουσιν δι' αὐτοὺς οἱ Βενετικοί,
 τὴν ἔξοδον τῶν πλευτικῶν ποῦ θέλουν ἀπομείνει,
 370 ἄνευ προφάσεως τινὸς νὰ τὴν ἔχουν πληρώσει.
 Κι ἀφόντες ἐπληρώσασι τὲς συμφωνίες ἐκείνες,
 ἀπολογία ἐπήρασιν οἱ φράγκοι καβαλλάροι·
 τὸν δοῦκα ἀποχαιρέτησαν κι ὄλους τοὺς Βενετικούς,
 τὴν Βενετιαν ἐξέβησαν, τὴν Λουμπαρδιαν ὠδέψαν,
 375 στὸν Μουφαρὰ ἐσώσασιν καὶ τὸν Μαρκέζην ἦδραν·
 λεπτῶς τὸν ἀφηγήθησαν τὴν πρᾶξιν καὶ τὸν βίον,
 καὶ ὅσα ἐκατέστησαν μετὰ τοὺς Βενετικούς.
 Ἦκούσας ταῦτα ὁ μουφαρὰτ ἐκείνος ὁ μαρκέσης,
 μεγάλως εὐχαρίστησε τὴν πρᾶξιν ὅπου ἐποίκαν.
 380 Ἐν τούτῳ ἀπεχαιρέτησαν οἱ καβαλλάροι ἐκείνοι
 τὸν Μπονοφάτσιον, σὲ λαλῶ, | ἐκείνον τὸν μαρκέσην, f. 116° I
 τὴν Λουμπαρδιαν ἐπέρασαν, τὰ ὄρη τὰ μεγάλα,
 εἰς τὴν Φιλάντρα ἐσώσασιν ἐκείσε εἰς τὸν κόντον,
 ἔς ἐκείνον τὸν πανφρόνιμον τὸν Μπαντουή, σὲ λέγω.
 385 Λεπτομερῶς τοὺς ἐρωτᾷ τὴν πρᾶξιν ὅπου ἐποίκαν
 μὲ τὸ κουμοῦ τῆς Βενετίας, ἂν ἔποικαν τὸ θέλουν·
 καὶ ἀφῶν τοῦ ἐπαρίδωσαν τὴν πρᾶξιν ὅπου ἐποίκαν,
 πολὺ καλὸ τοῦ ἐφάνηκε, χαρὰν πολλὴν τὴν εἶχε.
 Ὁ ρῆγας γράφει παρευτὺς εἰς ὄλα τὰ ρηγᾶτα
 390 ὅπου ἦσασιν οἱ ἅπαντες οἱ πελεγρίνοι ἐκείνοι,

363 συμφωνίας 367-9 πλευθ. 368 τὰ] νὰ 370 ἀνέν 371 ἀφῶν τες
 377 ἐκατέστησαν 379 εὐχαρήθησαν 384 σὲ κείνον 385 λεπτῶ-
 μως 387 ἐπαράδοσε 388 πολλῶ καλὸ 389 ὁ ρῆγας sic! —παρευτὺς

377 ἐκατέστησαν 378 εἰκοῦσε τ. του μωνφερὰν—μαρκέσης 379 ἐπήκαν
 380 ἐν τούτοις 381 μπονοφάτση—μαρκέση 383 φιλάνδρια ἐσώσασιν
 384 πᾶν φρόνημος ὁ βαλδουθῆς 385 καταλεπτὸς—επήκαν 387 οὐδὲν—τὰ
 πρᾶξιν καὶ ἐπέικαν 388 χ. μ. ἦχε

- Η ὅπου ἦσαν ἐπάροντα τὸν σταυρὸν εἰς τὴν Συρίαν νὰ
 ἀπέλθουν,
 τὸ πῶς ἐκαταστήσασιν μετὰ τοὺς Βενετικούς,
 νὰ ὀρμώσουσι τὰ πλευτικά τοῦ νὰ ἔχουσιν περάσει
 εἰς τὸν ἐρχόμενον καιρὸν, ἀπὸ τὸν μάρτιον μῆναν.
 395 Ἐν τούτῳ ἐξῆλθε ἀπὸ ἀμαρτίας ἔμποδος εἰς τοὺς
 Φράγκους
 κι οὐδὲν ὠρμήσαν νὰ ἀπελθούν ὄλοι ἐκ τὴν Βενετιαν·
 οἱ Προβεντσάλοι ἀπήρασιν βουλήν μετὰ τὸν κόντον
 ἐκείνον ὅπου σὲ λαλῶ, τὸν κόντον τῆς Τουλούζας, f. 11'
 διὰ τὸ εἶναι ἀπάνω εἰς τὸν αἰγιαλὸν καὶ εἶχαν πλευτικά τους
 400 νὰ ἔχουν περάσει ἀπ' ἐκεῖ διὰ τὸ εἶχαν ἐπιδέξιο.
 Καὶ ἐρχόμενος ὁ νέος καιρὸς, καθὼς σὲ τὸ ἀφηγοῦμαι,
 τῆς Φιλάντριάς ὁ κόντος καὶ ἅπαντες ἐκ τῆς Φραγκίας
 τὰ μέρη,
 κι ὁ Μπονιφάτος τοῦ Μουφαρᾶ, ἐκείνος ὁ μαρκέσης,
 στὴν Βενετιαν ἀπήλθασιν διὰ νὰ ἔχουσιν περάσει.
 405 Κι ὡς εἶδαν ὅτι ἔλειπεν ὁ κόντος τῆς Τουλούζας
 μὲ τὸν λαὸν του κ' ἕτερου ἀπὸ τὰ μέρη ἐκείνα,
 κι οὐκ ἦτον τόσος ὁ λαὸς τὰ πλευτικά γεμίσει,
 σκάνταλον μέγα ἐγένετον ἀπὸ τοὺς Βενετικούς,
 κι οὐκ ἤθελαν ν' ἀφήσουσιν τοὺς Φράγκους νὰ ἀπεράσουν,
 410 ἕως νὰ ἀποπληρώσουσιν τὲς συμφωνίες ὅπου εἶχαν,
 τὴν ἔξοδον τῶν πλευτικῶν ὅπου τοὺς ἐπερσεύαν.
 Ὁ δοῦκας γὰρ τῆς Βενετίας, ὡς φρόνιμος ὅπου ἦτον,
 μεγάλως ἐβλαστήμησε τὸ σκάνταλον ἐκείνο·
 ἐσκόπησεν κ' ἐβιάστηκεν τὸ πῶς νὰ τὸ ἡμερώσῃ.
 415 Λοιπὸν ἐκείνον τὸν καιρὸν | ὅπου σὲ ἀφηγοῦμαι, f. 12
 ἡ πόλις τῆς Τσάρας—εὐρίσκετον ἐκεῖ εἰς τὴν Σκλαβουνίαν—
 βοβολεμένη εὐρίσκετον κατὰ τῆς Βενετίας.
 Κρᾶζει καὶ λέγει τῶν Φραγκῶν, ὀλῶν τῶν κεφαλάδων,
 τὸν Μπονιφάτσιον πρότερον τὸν Μουφαρᾶ μαρκέση,

393, 399, 407 πλευτικά 408, 413 σκάνταλον 411 πλευτικῶν

Cod. T 391 ὅπου ἐπῆραν τὸν 392 ἐκαταστήσασιν 393 νὰ ὀρμώσουσι
 κηστῶν Συρία νὰ πᾶσι 394 ἀπε 395 εἰσῆλθε 396 στὴν βεν.
 397 προβεζάλῃ ἐπῆρ.—κόνται 398 σοῦ λ. ὁ κόνται τῆς τουλούζας 399 omitted
 400 ἀποκὴ διατὶ ἦτον πλέο πιδέξιο 401 ἀναφηγοῦμε 402 ὁ κόνται τῆς

ἔδπου ὠμόσαν στὸν Χριστὸν εἰς τὴν Συρίαν νὰ πᾶσιν,
τὰ εἶτι ἐκατέστησαν μετὰ τοὺς Βενετικούς·

εἰς τὸν ἐρχόμενον καιρὸν οἱ πάντες νὰ κινήσουν.

15 Εἰς τοῦτο ἐπροξενέθηκεν ἔμποδος εἰς τοὺς Φράγκους
κι ὄλοι οὐδὲν ὠρμήσασιν νὰ πᾶν στὴν Βενετιάν·
οἱ Προβεντσάλοι ἐπήρασιν βουλήν μετὰ τὸν κόντου
ἐκείνον ὅπου σὲ λαλῶ, αὐτεῖνον τῆς Τουλούζας,
διὰ τὴν ἦσαν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ εἶχαν πλευτικά τους, f. 116^v II
20 νὰ ἔχουν περάσει ἀπ' ἐκεῖ δι' οὐ εἶχαν τὸ πιδέξιο.
Καὶ ἐλθόντας ὁ νέος καιρὸς καθὼς σὲ τὸ δηγοῦμαι,
ὁ κόντες Φλάντρας κι ἅπαντες ἐκ τῆς Φραγκίας τὰ
μέρη,
κι ὁ μαρκέσης ντὲ Μουφαράτ, αὐτὸς ὁ Μπονοφάτζιος...

25 Κι ὡς εἶδαν ὅτι ἔλειπεν ὁ κόντος τῆς Τουλούζας
μὲ τὸν λαὸν τὸν ἕτερον ἀπὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα,
κι οὐκ ἦτον τόσος ὁ λαὸς τὰ πλευτικά γεμῶσουν,
σκάνταλο μέγα ἐγένετον ἀπὸ τοὺς Βενετικούς,
κι οὐκ ἤθελον ν' ἀφήσουσιν τοὺς Φράγκους νὰ περάσουν,
10 ὅσον νὰ ἐκπληρώσουσιν τὲς συμφωνίες ἐκεῖνες,
τὸν ἔξοδον τῶν πλευτικῶν ὅπου νὰ τοὺς περιάσουν.
Ἄ δούκας γὰρ τῆς Βενετίας, ὡς φρόνιμος ὅπου ἦτον,
μεγάλως τὸ ἐλυπήθηκεν τὸ σκάνταλον ἐκείνον·
ἐσκόπησε ἐβιάστηκε τὸ πῶς νὰ τὸ ἡμερώσῃ.
15 Λοιπὸν ἐκείνον τὸν καιρὸν ὅπου σε ἀφηγοῦμαι,
ἡ πόλις Τσάρα—εὐρίσκετον ἐκεῖ στὴν Σκλαβονία— f. 117^r I
ροβελεμένη εὐρίσκετον κατὰ τῆς Βενετίας.
Λαλεῖ καὶ λέγει τῶν Φραγκῶν, ὄλων τῶν κεφαλίδων,
τοῦ Μπονοφάτσιου πρ' ἕτερον ντὲ Μουφαρᾶ μαρκέση,

392 ἐκατέστησαν 395 ἐπροξενέθησαν 399, 407, 411 πλευθ. 402 ὁ κ.
ἡ Φλάντρας 408, 413 σκάνταλο 414 ἐβιάστηκε

1. Λανδρίας καὶ ὄλη ἐκ τῆς φραγκίας 403 μπονοφάτζιος—μουφερά 404 εχουν
οἱ εἶδαι.—ὁ κόνταις τ. τοι. λουτζας 406 καὶ ἄλοι πλῆσι ἕτεροι f. 7^v
07 γεμίσα 409 ἤθελα ναφκουσι—ναπεράσου 410 ναπληρώσουσιν τὴν
συμφωνίαν ὅπου εχουν 413 ἐβλασφήμησε 415 τὸν γκερον—σᾶς ἀφ.
16 ἠβρήσκετον 417 ρεβελεμένη 418 καὶ κ. λ. τὸν φραγκὸ ὄλλον τῶν
κεφαλίδων 419 μαρκέση

- Η** ὅπου ἦτον ἴς ὄλους κεφαλὴ ἔνοχος τοῦ φουσσάτου·
 421 δεύτερον πάλε ἀπ' αὐτὸν τὸν Παντουήν ἐκείνον,
 τὸν κόντον τῆς Φιλάντριας, [σὲ λαλώ,] ὅπου ἦτον πρώτος
 ἴς ὄλους·
 “Ἀρχοντες, λέγω πρὸς ἐσᾶς, ἂν θέλετε νὰ λείψῃ
 “τὸ σκάνταλον κ' ἢ ταραχὴ ὅπου ἐνὶ στὸ φουσσάτω,
 425 “ἂν θέλετε τοῦ νὰ γενῆ καὶ νὰ τὸ ὑποσχεθῆτε,
 “τὴν Τσάραν, πού εἰς τὴν Σκλαβονίαν ἐνῶ μᾶς ροβολεῖει,
 “νὰ πολεμήσετε αὐτὴν μετὰ τὴν δύνάμιν σας,
 “καὶ νὰ τὴν παραδώσετε εἰς τοῦ κουμοῦ τὰς χεῖρας,
 “ἡμεῖς νὰ σᾶς χαρίσωμε τὴν ἔξοδον ἐτούτην
 430 “ὅπου ἐνὶ αὐτῶν τῶν πλευτικῶν ὁποῦ σᾶς τὴν ζητοῦμε.”
 Ἐνταῦτα ἐσυμβιβάστησαν οἱ Φράγγοι, τὸ ἐστεργήσαν·
 ἐποίησαν τὲς συνθήκας τοὺς καὶ τὲς συμβίβασές τοὺς·
 ὁ δούκας γὰρ τῆς Βενετίας ὁμοῦ μὲ τὸν λαόν του f. 12^v
 ἐσέβησαν στὰ πλευτικά, ἴς ἐκεῖνα ὅπου ἐπερσεύαν,
 435 ὠρμώσασιν κ' ἐξέβησαν ἀπὸ τὴν Βενετίαν·
 ἐκεῖ στὴν Τσάραν ἤλθασιν, ἐπίασαν τὸν λιμῶνα.
 Ἐν τούτῳ οἱ Φράγγοι πρόθυμα, μετὰ σπουδῆς μεγάλης,
 πεζεύουν ἐκ τὰ κάτεργα, τὴν χώραν πολεμοῦσιν·
 ἀπὸ σπαθίου τὴν ἔπιασαν, τῆς Βενετίας τὴν δίδουν,
 440 ἐπλήρωσαν τὸν ὄρκον τοὺς καὶ τὴν ὑπόσχεσίν τοὺς.
 Ἐνταῦτα ἄρξομαι ἀπ' ἐδῶ, θέλω τοῦ νὰ σκολάσω
 ἐτούτο ὅπου ἀφηγήσομαι, ἄλλο νὰ καταπιάσω,
 τὸ πῶς ἐγένη ἢ ἔμποδος ἐκεινῶν τῶν πελεργίνων,
 καὶ ἀφήκαν τὸ ταξεῖδι τοὺς ἐκεῖνο τῆς Συρίας,
 445 καὶ ἀπῆλθαν κ' ἐκερδίσασιν τὴν Κωνσταντίνου πόλιν.
 Ἐτότε ἐκείνον τὸν καιρόν, ὅπου σᾶς ἀφηγοῦμαι,
 ἦτον βασιλέας τῆς πολέου, ἐκεινῆς τῆς Κωνσταντίνου,
 ὁ βασιλεὺς τῶν Ρωμαίων, κύρ Σάκης ὁ Βατάτσης·
 εἶχε αὐτάδελφον κακόν, Ἀλέξιον τὸν ἐλέγαν·

420 εἰς ὄλους	422 α' εἰς ὄλους	424 σκάνδαλον	426 ὅπου
430, 434 πλευθ.	431, 441 ἐνταῦθα	436 ἐπίασαν	439 τῆς δίδουν
442 ἐν τούτῳ	444 ἐκεινῆς τῆς σ.	447 τῆς κῶν ^{ττ'}	

Cod. T 421 βαλδουβῆν 424 ὁπόνε 425 α θέλετε τι να γενῆ, ἐσῆς νὰ
 πὸς χεθαίται 426 ὁπὸν στὴ σκλ. 428 νὰ μτῆ παρεδώσεται 430 ὁπὸνε
 431 ἐσηγῆ βάστησαν—ἐστέραν 432 ἐπικαν—συνηβασέι τοὺς 433 με τὸ λαὸ
 434 περσεύαν 435 ὀρμίσασει καὶ σέβησαν f. 8^v 435^a εἰ πελεργίνῃ

Ρ ὅπου ἦτον πρῶτος, κεφαλὴ εἰς ὄλον τὸ φουσσᾶτο·
 421 δεῦτερον πάλιν ἀπ' αὐτὸν τὸν Μπαντουήν ἐκείνον,
 τὸν κόντον Φλάντρας, σὲ λαλῶ, ὅπουτον πρῶτος
 πάντων·

“Ἄρχοντες, λέγω πρὸς ἐσᾶς, ἂν θέλετε νὰ λείψῃ
 “τὸ σκάνταλο κ' ἢ ταραχὴ ὅπου ἔναι στὸ φουσσᾶτο,
 425 “ἂν θέλετε ὅτι νὰ γενῆ καὶ νὰ ὑποσχηθῆτε,
 “τὴν Τσάρα, ὅπου εἰς τὴν Σκλαβουνίαν ὅπου μᾶς ροβελέψῃ,
 “νὰ πολεμήσετε αὐτὴν μετὰ τῆς δυνάμης σας,
 “καὶ νὰ τὴν παραδώσετε εἰς τοῦ κουμοῦ τὰς χεῖρας,
 “ἡμεῖς νὰ σᾶς χαρίσωμε τὴν ἔξοδον ἐτούτην
 430 “ὅπου ἔνι γὰρ τῶν πλευτικῶν ὅπου σᾶς τὴν ζητοῦμε.”

Καὶ οὕτως συμβιβάζονται οἱ Φράγκοι, τὸ ἐστέρξαν· f. 117^v II
 ἐποῖκαν τὰς συνθήκας τοὺς καὶ τὰς συμβίβασές τοὺς·

ὁ δούκας γὰρ τῆς Βενετίας ὁμοῦ μὲ τὸν λαόν του
 ἐσέβησαν στὰ πλευτικά, ἵς ἐκεῖνα ὅπου ἐπερσεύαν,
 435 ὠρμήσασιν κ' ἐξέβησαν ἀπὸ τὴν Βενετία·

ἐκεῖ στὴν Τσάρα ἦλθασιν, ἐπιάσαν τὸν λιμέναν.
 Εἰς τοῦτο οἱ Φράγκοι πρόθυμα, μετὰ σπουδῆς μεγάλης,
 πεξεύουν ἐκ τὰ κάτεργα, τὴν χώρα πολεμοῦσιν·
 ἀπὸ σπαθίου τὴν ἔπιασαν, τῆς Βενετίας τὴν δίδουν,
 440 ἐπλήρωσαν τὸν ὄρκον τοὺς καὶ τὴν ὑπόσχεσιν τοὺς.

Ἐν τούτῳ θέλω ἀπ' ἐδῶ ὅπως νὰ τὸ σκολάσω,
 καὶ ἄλλο τοῦ νὰ ἄρξωμαι τοῦ νὰ καταπιάσω,
 τὸ πῶς ἐγένη ἔμποδος αὐτῶν τῶν πελεγρίνων,
 καὶ ἀφήκαν τὸ ταξειδίον τοὺς ἐκεῖνο τῆς Συρίας,
 445 καὶ ἀπῆλθον καὶ ἐκέρδισαν τὴν Κωνσταντίνου πόλιν.

Τότε ἐκείνον τὸν καιρόν, ὅπου σᾶς ἀφηγοῦμαι,
 εἰς τὴν πόλιν τοῦ βασιλέως, τοῦ μέγα Κωνσταντίνου, f. 117^v I
 ὁ βασιλεὺς γὰρ τῶν Ρωμαίων, κύρ Σάκης ὁ Βατάτσης,
 εἶχεν ἀυτάδελφον κακόν, Ἄλέξιον τὸν ἐλέγαν·

Ἄλέξιος
 ἀυτάδελφος
 Ἰσάκου.

421 φλάντραν 424 σκάνδαλο 426 ροβελέψῃ 430, 434 πλευθ.
 431 σκωμβήβαζονται 435 ὠρμήσασασιν 440 τὸν ὄρκον του 442 ἄλον
 443 ἔμποδων 446 συναφηγοῦμαι 448 φραγκόν has been erased and
 instead of it *romaiou* has been written in the margin.

καὶ ἄλλο ὄμον μετὰ τοῦς Βενετικῶς 438 πῆξεύουιν 439 δίδου 442 ἐν
 τούτῳ αφηγοῦμαι ἐδῶ 443 ὁ ἔμποδος κῶνον 444 ἐκῶλο 445 καὶ
 ἀπῆλθα καὶ ἐκέρδισα τὴν κωνσταντίνου πόλιν 446, 447 omitted 448 κύρ
 σάκης βατάτσης καὶ βασιλεὺς ρομῶν

- Η τὸν βασιλέαν ἐτύφλωσε, τὴν βασιλείαν ἀπῆρεν. f.
 451 Ἐκεῖνος γὰρ ὁ βασιλεὺς κὺρ Σάκης ὁ Βατάτσης
 μὲ τοῦ ρηγὸς τὴν ἀδελφήν, ἐκείνου τῆς Ἀλαμάνιας,
 εἶχεν υἱὸν παράξενον, Ἀλέξιον τὸν ἐλέγαν·
 τὸ ἰδεῖ ὅτι ἐτύφλωσεν ἐκεῖνος τὸν πατῆρ του,
 455 εὐθέως ἐμίσησε ἀπ' ἐκεῖ, στήν Ἀλαμάνια ἐδιάβη,
 ἐκεῖ στὸν θεῖον του ἀπέσωσεν στὸν ρῆγαν τῆς Ἀλαμάνιας·
 λεπτῶς τοῦ ἀφηγήσατο τὴν πράξιν καὶ τὸν βίον,
 τὸ πῶς ὁ θεῖος του ὁ ἀσεβῆς τὴν βασιλείαν ἀπῆρεν.
 Ὁ ρῆγας γάρ, ὡς τὸ ἤκουσεν, μεγάλως τὸ ἐλυπήθη·
 460 ἐσκόπησεν, ὡς φρόνιμος, τὸ πῶς νὰ τοῦ βοηθήσῃ.
 Ἐν τούτῳ λέγει πρὸς αὐτόν· “Τίέ μου καὶ ἀνεψιέ μου,
 “τὸ τί σέ ποιήσει οὐδὲν ἔχω εἰς τοῦτο, τὸ μὲ λέγεις·
 “ὅμως μαντᾶτα ἤκουσα—συντόμως μὲ τὰ ἠφέραν—
 “τὸ πῶς τὸ πλῆθος τῶν Φραγκῶν ποῦ στήν Συρία
 ὑπαγαίνουν,
 465 “ἐκεῖ στὸν τάφον τοῦ Χριστοῦ, στήν Βενετίαν ἐσῶσαν.
 “Λοιπὸν ἐμένα φαίνεται, ἂν θέλῃς [ὅτι] νὰ τὸ ποιήσῃς,
 “καὶ δυνηθῆς νὰ ὑποσχεθῆς τοῦ Πάπα τῆς Ρώμης ἐτοῦτο, f.
 “ὅτι, ἂν ὀρίσῃ τοῦ λαοῦ, ἐκείνων τῶν πελεργίνων,
 “ν' ἀφήσουν τὸ ταξεῖδιν τους, ἐκείνον τῆς Συρίας,
 470 “καὶ ἀπέλθουν στήν Κωνσταντινούπολιν νὰ σοῦ τὴν
 παραδώσουν,
 “νὰ πιάσουν τὸ βασιλεῖον σου νὰ ἔχῃς τὴν ἀφεντία σου,
 “νὰ ποιήσουν πάντας τοὺς Ρωμαίους νὰ σέβωνται τὸν
 Πάπαν,
 “τῆς Ρώμης γὰρ τὴν ἐκκλησίαν νὰ ἔχουν προσκυνήσει,
 “νὰ εἶναι ἓνα μετὰ μᾶς εἰς τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστιν—
 475 “οὕτως ἐλπίζω καὶ θαρρῶ στήν βασιλείαν σου νὰ ἔλθῃς.”
 Ἀκούσων ταῦτα ὅπου λαλῶ Ἀλέξιος ὁ [νέος] Βατάτσης,
 ὅλα τὰ ὑποσχέθηκεν, ἔταξεν νὰ τὰ ποιήσῃ.
 Κι ὁ ρῆγας, ὡς τὸ ἤκουσεν, πρόθυμα νὰ ὑποσχιέται,

454 τὸν πῆρ του 458 ἀπῆρεν τὴν βασ. του 461 ἀνεψιέ 464 ὅπου
 470 This line can be corrected thus: κ' ἐκεῖ στήν Πόλιν ν' ἀπελθοῦν νὰ
 οἱ καὶ τὴν Κωνστ. νὰ 472 ποιήσῃ

Cod. T 450 ἐπῆρε 451 σάκιος 452 αλαμάνιας 454 ὁ θεῖος του τὸν
 πατῆρ του 455 εὐθέως—στήν ἀ. ἤλθεν 456 στὸ ρίγα τῆς α. 457 ἐφηγι-
 θηκαὶ 458 ἐπῆρ τη βασ. 459 γὰρ οἱπ.—ληπίθη 460 κα τὸν β.

- Ρ** τὸν βασιλεὺς ἐτύφλωσεν, τὴν βασιλείαν ἐπήρθε.
 451 Ἐκεῖνος γὰρ ὁ βασιλεὺς κύρ Σάκης ὁ Βατάτσης
 μὲ τοῦ ρηγὸς τὴν ἀδελφήν, αὐτοῦ τῆς Ἀλαμάνιας,
 εἶχεν υἱὸν παράξενον, Ἀλέξιον τὸν ἐλέγαν·
 ὡς εἶδεν ὅτι ἐτύφλωσεν ὁ θεῖος τοῦ τὸν πατὴρ του,
 455 εὐθέως μισσεύει ἀπ' ἐκεῖ, ὑπᾶ στήν Ἀλαμάνιαν,
 ἐκεῖ στὸν θεῖον του ἔσωσεν, ρῆγαν τῆς Ἀλαμάνιας·
 λεπτῶς τοῦ ἀφηγήθηκεν τὴν πράξιν καὶ τὸν βίον,
 τὸ πῶς ὁ θεῖος ὁ ἄνομος τὴν βασιλείαν ἐπήρην.
 Κι ὁ ρῆγας, ὡς τὸ ἤκουσεν, πολλὰ τὸ ἐλυπήθη·
 460 ἐσκόπησεν, ὡς φρόνιμος, πῶς νὰ τοῦ βοηθήσῃ.
 Ἐν τούτῳ λέγει πρὸς αὐτόν· “Τιὲ καὶ ἀνεψιέ μου,
 “ τὸ τί σὲ ποίσω οὐδὲν ἔχω εἰς | τοῦτο ὅπου μὲ λέγεις· f. 117' II
 “ ὅμως μαντᾶτα ἤκουσα—συντόμως μὲ τὰ ἤφεραν—
 “ τὸ πῶς τὸ πλῆθος τῶν Φραγκῶν ποῦ ὑπᾶσιν στὴ
 Συρίαν,
 465 “ ἐκεῖ στὸν τάφον τοῦ Χριστοῦ, στήν Βενετιάν ἐσῶσαν.
 “ Λοιπὸν ἐμένα φαίνεται, ἂν θέλῃς νὰ τὸ ποιήσῃς,
 “ καὶ δυνηθῆς νὰ ὑποσχεθῆς τοῦτο τοῦ Πάπα Ρώμης,
 “ ὅτι νὰ ὀρίσῃ τὸν λαὸν αὐτῶν τῶν πελεγρινῶν
 “ νὰ ἀφήσουν τὸ ταξίδι τοὺς ἐκεῖνο τῆς Συρίας,
 470 “ νὰ πᾶν στήν Κωνσταντινούπολιν νὰ σὲ τὴν παραδώσουν,
 “ νὰ πιάσῃς τὸ βασίλειον σου [ἐκεῖ] νὰ ἔχῃς τὴν ἀφεντία,
 “ καὶ νὰ ποιήσῃς τοὺς Ρωμαίους νὰ προσκυνοῦν τὸν
 Πάπαν,
 “ τῆς Ρώμης γὰρ τὴν ἐκκλησίαν συνήβασιν νὰ ποίσουν,
 “ νὰ ἔνι ἓνα μετ' ἐμᾶς εἰς τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστιν—
 475 “ οὕτως ὀλπίζω καὶ θαρρῶ νὰ ἔχῃς τὴν βασιλεία σου.”
 Τοὺς λόγους ὡς τοὺς ἤκουσεν Ἀλέξιος ὁ Βατάτσης,
 ὅλα τὰ ὑποσχέθηκεν, ἔταξεν νὰ τὰ ποιήσῃ.
 Κι ὁ ρῆγας, ὡς τὸ ἤκουσεν, προθύμως | ὑποσχέται, f. 118' I

454. 458 θιόι 463 σίτομα 464 ὅπου 471 νὰ ποιήσῃ τὸ β.

462 εἰ πίσω δνεχό—το] ποῦ 463 σίτομα με τα ἤφερα 464 παγένειν
 465 στὸν ἅγιον τάφον τοῦ χυ—ἐσῶσα f. 8' 466 α θέλῃς νὰ 468 τὸν
 λαὸν ἐκεῖνο 470 καὶ νὰ πελθοῦν καὶ βάλωσεν στήν κωνσταντινούπολιν 471 καὶ
 πᾶσῃς τὸ βασίλειον σου νάχῃς τὴν ἀφεντία 472 νὰ πύσεις π. 473 ἀν τιπε
 πρόσκυναισιν 475 καὶ οὗτος—νάλθῃς 476 ἀλέξης ὁ βατάτσης 477 ἠπὸ
 σχεσθηκε ἔταξε 478 π. εἶπος χεται

- Η ὄρισε, γράφουσι γραφάς, πιττάκια εἰς τὸν Πάπα·
 480 μαντατοφόρους ὄρθωσε καὶ εἰς αὐτὸν ἀποστέλνει,
 λεπτομερῶς τοῦ ἐμήνυσεν ὅσον λέγω ἐνταῦθα.
 Τί νὰ σὲ λέγω τὰ πολλὰ ἃ λάχῃ νὰ βαρεῖσαι;
 Ὁ Πάπας, ὡς τὸ ἤκουσεν, ἐχάρηκε μεγάλως·
 ὄρισε, ἔγραψαν παρευτὺς ἐκεῖ εἰς τοὺς πελεγρινούς, f. 14^r
 485 γαρδενάριν ἀπέστειλε, λεγᾶτον τὸν ἐποίησεν.
 Εὐχὴν καὶ παρακάλεσιν ἀπέστειλεν εἰς ὅλους,
 ὅτι, ἐὰν ἀφήσουν τῆς Συρίας ἐκεῖνο τὸ ταξεῖδι,
 [νὰ ἀπέλθουν] εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν νὰ βάλουν
 τὸν Ἀλέξην,
 τοῦ βασιλέως γῆρ τὸν υἱόν, ἐκείνου τοῦ κὺρ Σάκη,
 490 εἰς τὸ σκαμνὶ τῆς βασιλείας νὰ τὸν ἔχουν θροιάσει,—
 ὅσοι ἀποθάνουν εἰς αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ ταξεῖδι,
 νὰ ἔχουν συμπάθειον κι ἄφεισιν ἀπὸ τὲς ἀμαρτίες τους,
 ὡσπερ νὰ ἀποθάνασιν εἰς τοῦ Χριστοῦ τὸν τάφον.
 Ὁ γαρδενάρης ποῦ λαλῶ, ἐκείνος ὁ λεγᾶτος,
 495 ἐπήρην τὰ προστάγματα τοῦ ἀγιωτάτου Πάπα·
 ὠδεψε ἀπὸ τὴν Λουμπαρδίαν, στὴν Βενετιαν ἐσῶσεν,
 ἐσέβην εἰς τὸ κάτεργον, ἀπῆλθεν εἰς τὴν Τσάραν.
 Ἐκ τὸ ἄλλο μέρος ἔσωσεν Ἀλέξης ὁ Βατάτσης·
 ὁ ρῆγας τὸν ἀπέστειλεν ἀπὸ τὴν Ἀλαμάνιαν.
 500 Ἀφότου ἀποσώσασιν ἐκείσε εἰς τὴν Τσάραν,
 ἐγένετον διαλαλημὸς ἔς ὅλους τοὺς πελεγρίνους, f. 14^v
 νὰ σωρευτοῦν κι ἀκούσωσι τὸν ὀρισμὸν τοῦ Πάπα.
 Ἐν τούτῳ τοὺς ἐσύντυχεν ἐκείνος ὁ λεγᾶτος,
 τοῦ Πάπα τὰ προστάγματα ὄρισεν κι ἀναγνώσαν.
 505 Λεπτομερῶς τοὺς ἔδειξεν τὴν στράταν τῆς Πολέου,
 τὸ πῶς ἔνι διαφορικὴ πλέον παρὰ τῆς Συρίας·
 ἐπεὶ ἔνι διὰ καλλιώτερον τοὺς χριστιανούς νὰ βάλουν

481 ἐνταῦθα 484 παρευτὺς 487 ἐκεῖνον 491 εἰς αὐτὸν
 ἐκεῖνον 494 ὅπου 497 ἀπῆλθεν 498 ἄλλω 504 ὄρισαν

Cod. T 479 γραφουσε γραφές πειτάκη 480 μ. ἔστιλε 481 τω μείνησε
 482 ανλάχη 484 γράφου 485 καὶ γαρδενάλε 486 παρεκαλ.
 487 νὰ φύσουε το ταξοίδι τους εκηρον της σουρίας 488 νὰ πάν στην γγοστα-
 τινύπολη 490 καὶ ναν τωνε θροιάσουε 491 αποθάνουε 492 νάχουε

P ὀρίζει, γράφουσιν γραφές, πιττάκια εἰς τὸν Πάπα,
 480 λεπτομερῶς τὸν ἔγραψεν ὡσὰν σὲ λέγω ἐνταῦτα.
 Τί νὰ σὲ λέγω τὰ πολλὰ καὶ νὰ βαρῶ τὸ νοῦ σου;
 Ὁ Πάπας, ὡς τὸ ἤκουσεν, ἐχάρηκεν μεγάλως·
 ὄρισεν, γράφουν παρευτὺς ἐκεῖ τῶν πελεγρίνων,
 485 γαρδινάλεον ἀπέστειλεν, λεγᾶτον τὸν ἐποίκεν·
 εὐχὴν καὶ παρεκάλεσιν ἀπέστειλεν εἰς αὐτοὺς,
 ὅτι, ἂν ἀφήσουν τῆς Συρίας ἐκεῖνο τὸ ταξεῖδι,
 εἰς τὴν Κωνσταντινόπολιν [νὰ ὑπᾶν] νὰ βάλουν τὸν
 Ἀλέξιον,
 τοῦ βασιλέως τὸν υἱόν, ἐκείνου τοῦ κῦρ Σάκη,
 490 στὸν θρόνον τὸν βασιλικὸν νὰ τὸν ἔχουν θροναῖσι,—
 ὅσοι ἀπεθάνουν εἰς αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ ταξεῖδι,
 νὰ ἔχουσιν συμπάθειον ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας τους,
 ὡσὰν νὰ ἀποθνήσκουσιν διὰ τοῦ Χριστοῦ τὸν τάφον.
 Ὁ γαρδινάλιος ποῦ λαλῶ, ἐκείνος ὁ λεγᾶτος,
 495 ἐπῆρεν τὰ προστάγματα,
 ὤδεψεν ἐκ τὴν Λουμπαρδῖαν, στὴν Βενετιᾶν ἐσῶσεν, f. 118^r II
 ἐσέβηκεν σὲ κότεργον, ἐδιέβη εἰς τὴν Τσάραν.
 Ἐκ τὸ ἄλλο μέρος ἔσωσεν Ἀλέξιος ὁ Βατάτσης·
 ὁ ρῆγας τὸν ἀπέστειλεν ἀπὸ τὴν Ἀλαμάνια.
 500 Ἀφῶ γὰρ ἀπεσώσασιν ἐκείσε εἰς τὴν Τσάραν,
 ἐγίνοντον διαλαλημὸς ἔς ὅλους τοὺς πελεγρίνους,
 νὰ συναχτοῦν, νὰ ἠκούσουσιν τὸν ὄρισμὸν τοῦ Πάπα.
 Ἐτοῦτο τοὺς ἐσύντυχε ἐκείνος ὁ λεγᾶτος,
 τοῦ Πάπα τὰ προστάγματα ὄρισε κι ἀναγνώσαν.
 505 Λεπτομερῶς τοὺς ἔδειξε τὸν δρόμον τῆς Πολέου,
 πῶς ἐνι διαφορικὸς πλέον παρὰ τῆς Συρίας·
 ἐπεὶ ἐνι διὰ καλῆτερον τοὺς χριστιανοὺς νὰ βάλουν

481 λεπτόμεροι 484 παρευτὺς 486 ἀπέσθηλεν 488 στῶ
 490 τὸν θρόνον 492 ἀπὸ τῆς 493 ἀποθνήσκασιν 501 διαλαλαμὸς
 505 λεπτόμεροι—τὸν δρόμον 506 διαφορικόν

συμπέδη 493 εἰς του κῦ 494 ὁ γαρδινάλες οσοῦ σὲ λ. f. 9^r
 496 ἔδεισε ἐκ. 500 ἀπεσώσασιν 501 ἐγῶκε τον 502 νὰ σωρευθοῦ νὰ
 σῶσασιν 503 and 504 omitted 505 πολλῶν 506 ἐναι—πλεό παρισιρίας
 507 ἐπε

- Η** εἰς ἰσῖασμὸν καὶ ὁμοίότητα, τοὺς Φράγκους μὲ τοὺς
 Ρωμαίους,
 παρὰ νὰ ὑπάγουν στὴν Συρία ἄνευ καμμίας ἐλπίδος.
 510 Πολλὰ ἐταραχεύτησαν τινὲς εἰς τὰ φουσσᾶτα,
 ὅπου ἀγαποῦσαν ν' ἀπελθοῦν ἐκεῖ στὸν ἅγιον τάφον·
 καὶ διὰ τὸ ἰσιάστησαν οἱ καλλιώτεροί τους
 νὰ ἀφήκουν τὴν στράταν τῆς Συρίας, ν' ἀπέλθουν εἰς
 τὴν Πόλιν,
 ἐστράφησαν εἰς τὴν Φραγκίαν τινὲς πλείστοι κλερᾶδες·
 515 διὰ τοῦ λεγίτου τὴν διδαχὴν, διὰ τὴν εὐχὴν τοῦ Πάπα,
 ἐπέσαν οἱ ἄλλοι εἰς ὄρεξιν νὰ ἀπέλθουν εἰς τὴν Πόλιν.
 Ὁ δοῦκας γὰρ τῆς Βενετίας ἰδὼν τὴν προθυμίαν,
 ὡσαύτως ὄλον τὸ κοινὸν τῆς Βενετίας μετ' αὐτον, f. 1
 εἶπαν κ' ἐσυμβουλευτήσαν νὰ ὑπάουν κι αὐτοὶ στὴν Πόλιν,
 520 ἀφεῖν εἶχαν τὰ πλευτικά ἐκείνα τὰ περσά τους·
 ἐπεὶ ἂν ἠθέλαν νὰ στραφοῦν στὴν Βενετίαν ὀπίσω,
 ὡς ἐντροπή, κατηγορία ἦτον τῆς Βενετίας.
 Ἐν τούτῳ ἐσυμβιβάστησαν, εἰς τοῦτο ἀφιρώσαν,
 ὅτι διὰ τὴν συμπάθειον τοῦ ἀγιωτάτου Πάπα,
 525 καὶ δεῦτερον διὰ τὴν τιμὴν ὅλης τῆς Βενετίας,
 νὰ ὑπάουν κι αὐτοὶ στὴν συντροφίαν ἐκεῖ τῶν πελεγρίνων.
 Καὶ ἀφότου ἐσυμβιβάστησαν οἱ ἅπαντες τοῦ φουσσάτου,
 ἀπὸ τὴν Τσάρα ἐξέβησαν, ὠρθῶσαν καὶ ὑπαγαίναν·
 ὀλόρθα ὑπάουν τῆς Ρωμανίας, ἐσῶσαν εἰς τὴν Πόλιν·
 530 οἱ Φράγκοι ἐπεξέψασιν εὐθέως εἰς τὴν στερέαν,
 κ' οἱ Βενετικοὶ ἐστήκασιν ἀπάνω εἰς τὰ καράβια.
 Τῆς Πόλεως γὰρ νὰ σὲ ἔχω εἰπεῖ τὸ πῶς κεῖται ἡ χώρα·
 ὡς ἄρμενον τὴν προσομοιωῶ, τρίγωνος γὰρ ὑπάρχει,
 τὰ δύο μέρη στὴν θάλασσαν, τὸ τρίτον στὴν στερέαν.
 535 Διατὶ τὸ βάθος τοῦ γιாலοῦ ἔνι βαθὺ καὶ μέγα, f.

508 ὁμότητα 516 οἱ ἄλλοι] ὄλοι 520 πλευτικά 521 ὀπίσω εἰς
 τὴν βενετ. 524 τὴν συμπάθειον τὴν πολλήν 533 ὡς ἄρμενος τὴν προσομοιωῶ
 τρίγῳνος

Cod. T 508 ὁμότητα τοὺς φ. καὶ ρ. 509 περὶ νὰ πάμε στη σ. α. καμίας
 510 πολλὰ ἐταράχθησαν τινὲς ἐκέξε κίωα τὰ φουσσᾶτα 512 καὶ οἱ εἶσαν ὄνη
 ἐσηῶστησαν 513 ναφῆσου—ναπέλθουσε 514 τιπε π. αλ'ραδες 515 ὁμοι
 δια τοῦ λ. 516 ναπέλθουν 517 ο τόξες 519 εσηβουλ.—να ηπάν
 520 ἀφόν—τὰ περσᾶτους 521 ἀθέλουν 522 κατηγορία καὶ ἐντροπή εἰς του

Ρ εἰς πίστιν καὶ ὁμόνοιαν, τοὺς Φράγκους καὶ Ρω-
μαίους,
παροῦ νὰ ὑπᾶσι στὴν Συρίαν ἄνευ καμμίας ὀλπίδος.
510 Πολλὰ ἐταραχεύτησαν τινὲς εἰς τὸ φουσσᾶτο·

f. 118^v 1

καὶ διατὶ ἰσιάστησαν οἱ φρονιμώτεροί τοὺς
νὰ ἀφήσουν τὸν δρόμον τῆς Σουρίας, ν' ἀπέλθουν εἰς
τὴν Πόλιν,
ἐστράφησαν εἰς τὴν Φραγκίαν πολλοὶ ἀπὸ ἐκείνους·
515 διὰ τοῦ Πάπα τὴν εὐχὴν καὶ διδαχὴν λεγάτου,
ἐπέσαν οἱ ἄλλοι εἰς ὄρεξιν νὰ ὑπᾶσιν εἰς τὴν Πόλιν.

Ὁ δοῦκας δὲ τῆς Βενετίας, τὴν προθυμίαν ὡς εἶδεν,
ὡσαύτως ὅλον τὸ κοινὸν τῆς Βενετίας μετ' αὐτον,
εἶπαν, ἐσυμβουλευτήκαν νὰ ὑπᾶσιν εἰς τὴν Πόλιν,
520 ἀφοῦ εἶχασιν τὰ πλεντικά ἐκείνα τὰ περίσσια·
ἐπεὶ ἂν ἤθελαν στραφῆ στὴν Βενετίαν ὀπίσω,
ὡς ἐντροπή, κατηγορία, ἦτον τῆς Βενετίας.

Ἐν τούτῳ ἐσυμβιβάστηκαν καὶ οὕτως ἀφιρῶσαν,
ὅτι διὰ τὴν συμπάθειον τοῦ ἀγιωτάτου Πάπα,
525 καὶ δεῦτερον διὰ <τὴν> τιμὴν ὅλης τῆς Βενετίας,
νὰ ὑπᾶν κι αὐτοὶ εἰς συντροφίαν αὐτῶν τῶν πελεργίνων.

Κι ἀφῶν | ἐσυμβιβάστηκαν ἅπαντες τοῦ φουσσάτου, f. 118^v 11
ἐκ τὴν Τσάρα ἐξέβησαν, ὠρθωσαν, ὑπαγαίνουν·
ὀρθὰ ὑπᾶν τῆς Ρουμανίας, ἔσωσαν εἰς τὴν Πόλιν·

530 οἱ Φράγκοι ἐπεξέψασιν εὐθέως εἰς τὴν στερέαν,
οἱ Βενετικοὶ ἐστέκασιν ἀπάνω εἰς τὰ καράβια.
Τῆς Πόλης γὰρ νὰ σοῦ εἰπῶ πῶς κοίτεται ἡ χώρα·
ὡς ἄρμενο τριπρόσωπον, τρίγωνος γὰρ ὑπάρχει,
τὰ δύο μέρη στὴν θάλασσαν, τὸ τρίτο στὴν στερέαν.

535 Λοιπὸν τὸ βάθος τοῦ γιालοῦ ἔναι βαθὺ καὶ μέγα,

516 οἱ ἄλλοι] ὄλοι 520 πλευθ. 523 ἐσωμβηβαστηκαν 524 σωμ-
πάθειον 527 ἐσυμβιβάσθησαν 533 ὁ ἄρμενο τριπρόσωμο τρήγγονος
534 σθερίαν

τῆς 523 ἐσυμβιβάσθησαν 524 τῆ σηχ ὄρεσι ταγιωτ. 526 εἰς συνδροφία
—του μελεργ. f. 9' 527 καὶ ἀφῶν του ἐσυμβιβάσθησαν εἰ πάντες
528 ἐσέβησαν ἀρχησαν ἠπαγ. 529 εἰπᾶν—ἐσώσασι 530 ευθῆς 531 ἐστέ-
κασι 532 νὰ σε ἤπῳ—κείτεται 533 ὅς ἄρμενο τὴν πρὸς ὄρμῳ τρεῖγκονος
534 τὰ δ. μ. ἦνε στὴν θ. 535 τὸ βάθο—ἔνε

- Η τόσοσ αὐτῆς τῆς θάλασσας ὁμοίως καὶ τοῦ λιμῶνος,
 ὅπου ἔνι γύρου τῆς Πολέου, ὡσάν σέ τὸ ἀφηγοῦμαι,
 ὅτι τὰ κάτεργα ἀλλὰ δὴ οἱ κόκες, τὰ καράβια .
 ἐρχόντησαν μέχρη εἰς τὴν γῆν ὡσάν νὰ ἦσαν βάρκες.
 540 Οἱ Βενετικοί, ὡς φρόνιμοι τεχνῖτες τῆς θαλάσσου,
 μὲ πονηρίαν καὶ φρόνεσιν, μετὰ μεγάλης τέχνης,
 γεοφύρια ἐποιήσασιν ἀπάνω εἰς τὰ καράβια·
 μὲ τέχνην καὶ μὲ φρόνεσιν τὰ ἐρρίπταν εἰς τοὺς τοίχους,
 μὲ τὰ σκουτάρια καὶ σπαθία ἐσέβησαν ὀλόρθα,
 545 [ἀπάνω] εἰς τοὺς τοίχους τῆς Πολέου ἐσέβησαν ἀπέσω.
 Οἱ Φράγκοι γὰρ ἐκ τὴν στερεὰν ἦτον ὁ πόλεμός τους·
 ἀλλὰ οὐ καὶ ἰσχύσασι ποσῶς νὰ βλάψουσι τὴν Πόλιν.
 Τί νὰ σέ λέγω τὰ πολλὰ ἃ λάχῃ νὰ βαρειέσαι ;
 οἱ Βενετικοὶ ἐσέβησαν πρῶτα στὴν Πόλι ἀπέσω·
 550 ἡ Πόλις ἐπιάστη ἀπὸ σπαθίου, ὡσάν σέ τὸ ἀφηγοῦμαι.
 Ἐκεῖνος ὁ Ἀλέξιος [ὁ κακός,] ὁ ἄπιστος βασιλέας f. 11
 ἔφυγεν, ὡς ἠμπόρεσεν, ἀπέρασεν εἰς τὸ Σκουτάρι,
 ἐδιάβη στὴν Ἀνατολήν, ἐξέβη ἀπὸ τὴν Πόλιν.
 Ἐν τούτῳ τὰ ἀρχοντόπουλα ὅπου ἦσαν τῆς Πολέου,
 555 τὸ ἰδεῖ τὸ πλῆθος τῶν Φραγκῶν ποὺ ἐσέβησαν ἀπέσω,
 σπουδαίως γοργὸν ἐδράμασιν στὴν φύλαξιν ἔπου ἦτον
 ἐκεῖνος γὰρ ὁ βασιλέας κύρ Σάκιος ὁ Βατάτσης·
 τὰ σίδηρα τοῦ ἐξέβαλαν, εἰς τὸ παλάτι ἀπῆλθαν·
 στὸν θρόνον τὸν ἐκάθισαν, οὕτως τυφλὸς ὡς ἦτον.
 560 Οἱ Φράγκοι γὰρ ὡς ἔμαθαν περὶ τοῦ βασιλέως,
 ἐκράξαν τὸν μισὶρ Ντζεφρέ, τὸν πρωτοσύμβουλόν τους,
 μετὰ ταῦτα ἄλλους ἄρχοντας, εὐγενικοὺς ἀνθρώπους·
 λεπτῶς τοὺς ἐπαρήγγειλαν στὸν βασιλέαν ν' ἀπέλθουν,
 νὰ ἐπάρουν γὰρ καὶ μετ' αὐτοὺς Ἀλέξιον τὸν υἱόν του·
 565 νὰ τοῦ συντύχουν φρόνιμα τὴν πρᾶξιν καὶ τὸν βίον,

542 ἐποιήσασιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀπάνω εἰς τ. κ. 551 ἀλέξης 552 ὑπόμεσεν
 555 ὅπου 556 φυ^λξ 561 α' σύμβουλον

Cod. T 536 τοῦ λιμῶνα 537 σπὸν γύρο τῆς πόλεος 538 ὅτι τὰ κ.
 ὁμοῦ ὁμῶς καὶ τὰ καράβια 539 ἐρχ. μέσα στὴν γῆν 543 τὰ ρήκταν
 544 μετὰ 545 ἀπάνω στα τείχια τῆς πόλεος 546 εἴτῳνε 547 αλοῦ δῖω
 ἴθισαν ποσὸς 549 ἀπέσω omitted 550 ἐπεισθηκέ 551 ἐκ. αλέξιος
 ακακὸς απ. 552 ὑπόμεσε ἀπῆλθε 553 ἐδιέβη εἰς τὴν ἀνατολή 555 τὸν

Ρ τόσο αὐτῆς τῆς θάλασσας ὁμοίως <καί> τοῦ λιμιῶνος,
 ὅπου ἔν' γύρω τῆς Πόλεως, ὡσάν σέ τὸ ἀφηγοῦμαι,
 ὅτι τὰ κάτεργα, ἀλλὰ δὴ οἱ κόκες, τὰ καράβια,
 ἔρχονται μέχρι εἰς τὴν γῆν ὡσάν νὰ ἦταν βάρκες.
 540 Οἱ Βενετικοί, ὡς φρόνιμοι τεχνῖτες τῆς θαλάσσου,
 μὲ πονηρίαν, μὲ φρόνεσιν, μετὰ μεγάλης τέχνης,
 γιοφύρια ἐποίκασιν ἄνω εἰς τὰ καράβια·
 μὲ τέχνη καὶ μὲ φρόνεσιν <τὰ> ἐρρίχταν εἰς τοὺς τοίχους, f. 119' I
 μὲ τὰ σκουτάρια καὶ σπαθία ἐσέβαιναν ἀπέσω.

545 Οἱ Φράγκοι γὰρ ἐκ τὴν στερéαν ἦτον ὁ πόλεμός τους·
 ἀλλ' οὐκ ἰσχύσασι ποσῶς νὰ βλάψουσιν τὴν Πόλιν.
 Τί νὰ σέ λέγω τὰ πολλὰ ἂ λάχη νὰ βαρειέσαι;
 οἱ Βενετικοί ἐσέβησαν πρῶτον στὴν Πόλιν ἀπέσω,
 550 καὶ ἐπιάστη ἀπὸ σπαθίου, ὡσάν σέ τὸ ἀφηγοῦμαι.
 Αὐτὸς ὁ Ἀλέξιος ὁ κακὸς κι ἄπιστος βασιλέας
 ἔφυγεν, ὡς ἠμπόρεσεν, περνᾷ εἰς τὸ Σκουτάρι,
 ἐδέβη στὴν Ἀνατολήν, ἐξέβη ἐκ τὴν Πόλιν.
 Εὐτὺς τὰ ἀρχοντόπουλα τὰ ἦσαν τῆς Πολέου,
 555 τὸ ἰδοῦν τὸ πλήθος τῶν Φραγκῶν· ποῦ ἐσέβησαν στὴν
 Πόλιν,
 γουργὸν ἐκαταλίβασιν στὴν φυλακὴν ὅπου ἦτον
 ἐκεῖνος γὰρ ὁ βασιλεὺς κύρ Σάκης ὁ Βατίτσης·
 τὰ σίδερα τοῦ ἐξήβαλαν, εἰς τὸ παλάτι ἀπῆλθεν·
 στὸν θρόνον τὸν ἐκάθισαν, οὕτως | τυφλὸς ὡς ἦτον. f. 119' II

560 Οἱ Φράγκοι γὰρ ὡς ἔμαθον περὶ τοῦ βασιλέως,
 λαλοῦσιν τὸν μισέρ Τζεφρέ, τὸν πρωτοσύμβουλόν τους,
 μετὰ τοὺς ἄλλους ἀρχοντ<ες>, εὐγενικοὺς ἀνθρώπους·
 λεπτῶς τοὺς ἐπαράγγειλεν στὸν βασιλέαν ν' ἀπῆλθαν,
 νὰ ἐπάρουν καὶ μετ' αὐτῶν Ἀλέξιον τὸν υἱόν του·
 565 νὰ τὸν συντύχουν φρόνιμα τὴν πράξιν καὶ τὸν βίον,

539 ἔρχονται 543 ἐρρίχταν 552 ὑμπόρεσεν 554 εὐθύς
 563 ἀπῆλθαν 564 αὐτόν

φραγκὸ τῆ ἐσέβησαν στὴν πόλιν f. 10' 556 γουργὸ—φυλακεὶ 557 βα-
 σιλεὺς 558 ἐξήβαλα 559 του τοῦ ἐκάθισαν 561 μισέρ τζ. τὸν πρῶτο
 τῆς βουλῆς του 562 μετ' αὐτῶν καὶ ἄλλους ἀρχοντες 563 ἐπαράγγειλεν
 564 νὰ πάρουν

- Η τὲς συμφωνίες ὅπου ἔποιικεν ὁ υἱὸς τοῦ μὲ τὸν Πάπα,
 ἀν ἔνι ὅτι ἀρέσουν τοῦ καὶ θέλει νὰ τὲς στέρξη. L[#]
 Σπουδαίως ἀπήλθαν εἰς αὐτὸν ἐκεῖνοι οἱ ἀποκρισάροι·
 ἠύραν ἐκεῖ τὸν βασιλέα, στὸν θρόνον ἐκαθέτον·
 570 τιμητικὰ τὸν χαιρετοῦν ἀπὸ τοὺς κεφαλᾶδες·
 λεπτιῶς τοῦ ἀφηγήθησαν τὲς συμφωνίες ἐκεῖνες,
 ὅπου ἔποιικεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ μετὰ τὸν Πάπα Ρώμης·
 ἀν ἀγαπᾷ κι ὀρέγεται νὰ τὲς ἔχη στερεώσει.
 Ἐνταῦτα γὰρ ὁ βασιλεὺς κὺρ Σάκης ὁ Βατάτση
 575 φρόνιμα ἀπεκρίθηκεν, ὡς βασιλεὺς ὅπου ἦτον·
 “Ἄρχοντες, φίλοι κι ἀδελφοί, ὅσον ἐποίησε ὁ υἱὸς μου,
 “κι ὁ ἀδελφός μου μετ’ αὐτοῦ, ὁ ρήγας τῆς Ἀλαμάνιας,
 “ἐγὼ τὸ θέλω κι ἀγαπῶ, στέργω το μετ’ ἐκεῖνους·
 “ποιήσατε προστάγματα, κ’ ἐγὼ νὰ τὰ βουλλῶσω.”
 580 Ἄφότης γὰρ ἐγένησαν οἱ συμφωνίες ἐκεῖνες,
 περιέστησαν οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ φράγκικου φουσσάτου,
 διὰ τὸ ἦτον ἔμπα τοῦ καιροῦ, καὶ ἐσέβαινε ὁ χειμῶνας,
 νὰ ἐξεχειμάσουσιν ἐκεῖ εἰς τῆς Πόλεως τὴν χώραν. L[†]
 κ’ εἰς τὸν ἐρχόμενον καιρὸν, εἰς τὸ ἔμπα τοῦ μαρτίου,
 585 νὰ ἔχουν κινήσει ἐνομοῦ μετὰ τὸν βασιλέα,
 κ’ εἰς τὴν Συρίαν νὰ ἀπελθοῦν κατὰ τὲς συμφωνίες τους.
 Μετὰ βουλῆς καὶ ὀρισμοῦ κὺρ Σάκη τοῦ Βατάτση
 ἐστέψασιν διὰ βασιλέαν Ἀλέξιον τὸν υἱὸν του.
 Ἐν τούτῳ ἐσυμβουλευτήσαν μετὰ τὸν βασιλέα.
 590 Ἄφότης γὰρ ἐστέψασιν Ἀλέξιον τὸν υἱὸν του
 διὰ ἀφείτην καὶ βασιλέα ὅλης τῆς Ρωμανίας,
 οὐδὲν ἐπέρασε ποσῶς ἕνας μῆνας σωζᾶτος—
 καθὼς εὐρίσκεται ἀπὸ ἀρχῆς τὸ γένος τῶν Ρωμαίων
 εἰς δολιότητα πολλὴν κ’ εἰς ἀπιστίας μεγάλας—
 595 τινὲς ἀπὸ τοὺς ἄρχοντες, τοὺς πρώτους τῆς Πολέου,
 ἀπήλθαν εἰς τὸν βασιλέα Ἀλέξιον τὸν Βατάτση,
 καὶ λέγουσι οὕτως πρὸς αὐτόν· “Δέσποτα, βασιλέα,

574 ἐνταῦθα

581 ἐπερίστησαν

Cod. T 566 ὀπόικεισε 567 ἀνέκε σὶ ἀρέση τὸν καὶ θέλη ναντὰ στ.
 570 ἀπο τῆς κ. 572 ὀπόικικεν 573 ἀν ἀγαπᾶς καὶ ὀρέγεται νὰ τὲς ἐστερεώσει
 574 σάκιος 575 ὀπούτον 577 μεταυτὸν ρήγας τῆς 578 τὸ omitted—
 ἐκίωον 579 πειθήσεται 581 ὀπερ ἐστήσαν ἡ ἀρχ. 582 δειωτή—καὶ σέβερε

P τες συμφωνίες ὅπου ἔποιεν <ὁ> υἱός του μὲ τὸν Πάπα,
 ἂν ἐν' ὅτι ἀρέσουν τον καὶ θέλει νὰ τὸ στέρξῃ.

Σπουδαίως ἀπῆλθαν εἰς αὐτὸν οἱ ἀποκρισιάροι·
 ἤυραν ἐκεῖ τὸν βασιλέαν, εἰς θρόνον ἐκαθέτον·

570 *τιμη<τικά>* τὸν χαιρετοῦν ἀπὸ τοὺς κεφαλᾶδες·

λεπτῶς τοῦ ἀφηγήθησαν τες συμφωνίες ὅλες,
 ὅπου ὁ υἱός του ἔποιεν μετὰ τὸν Πάπα Ρώμης·
 ἂν ἀγαπᾷ κι ὀρέγεται νὰ τες ἐστερεώσῃ.

Ἐνταῦτα αὐτὸς ὁ βασιλεὺς κὺρ Σάκης ὁ Βατάτσης

575 φρόνιμα ἀπεκρίθηκε, | ὡς βασιλεὺς ὅπου ἦτον·

f. 119^v 1

“Ἄρχοντες, φίλοι κι ἀδελφοί, τὸ ἔποιεν ὁ υἱός μου

“κι <ὁ> ἀδελφός μου μετ' αὐτόν, ὁ ρῆξ τῆς Ἀλαμάνιας,

“ἐγὼ τὸ θέλω κι ἀγαπῶ στέργῳ το μετ' ἐκείνους·

“ποιήσετε τὰ προστάγματα κ' ἐγὼ νὰ τὰ βουλλώσω.”

580 Ἄφόντου γὰρ ἐγένισαν οἱ συμφωνίες ἐκείνες,

ἐστήσασιν οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ φράγκικου φουσσάτου,

διὰ τὸ ἔμπα του καιροῦ ποῦ ἐσέβην ὁ χειμῶνας,

νὰ ἐξεχειμάσουσιν ἐκεῖ 'ς τῆς Πόλεως τὴν χώρα·

κ' εἰς τὸν ἐρχόμενον καιρόν, εἰς τὸ ἔμπα τοῦ μαρτίου,

585 νὰ ἔχουν κινήσει ἐνομοῦ μετὰ τὸν βασιλέαν,

εἰς τὴν Συρίαν ν' ἀπελθοῦν κατὰ τὶς συμφωνίες.

Μετὰ βουλῆς καὶ ὀρισμοῦ κὺρ Σάκη τοῦ Βατάτση

ἐστέψαν διὰ βασιλεῦ Ἀλέξιον τὸν υἱόν του.

Ἐν τούτῳ ἐσυβουλευτήκαν μετὰ τὸν βασιλέα.

590 Ἀφίτου γὰρ ἐστέψασιν Ἀλέξιον τὸν Βατάτση

ἀφέντη τε καὶ βασιλεῦ ὅλης τῆς Ρωμανίας,

f. 119^v 11

οὐδὲν ἠπέρασε ποτὲ εἰς μῆνας ἢ καὶ δύο—

καθὼς εὐρίσκεται ἀπ' ἀρχῆς τὸ γένος τῶν Ρωμαίων

εἰς δολιότηταν πολλήν, εἰς ἀπιστίας μεγάλες—

595 τινὲς ἀπὸ τοῖς ἄρχοντες, τοὺς πρώτους τῆς Πολέου,

ἀπῆλθον εἰς τὸν βασιλέαν Ἀλέξιον τὸν Βατάτση,

καὶ λέγουν οὕτως πρὸς αὐτόν· “Δέσποτα, βασιλέα,

566 ἔπτηαν 571 συμφωνίαις 579 προστάγματα 580 ἀφόντου
 583 εἰς τῆ 584 αἵματα 586 τῆς συμφωνίαις 588 ἐστέψαν
 590 ἀφίτου ἐστέψασιν 595 τιστέ

593 νὰ ἔξημ. f. 10^v 586 νὰ πελθοῦσιν—τους omitted 590 ἀλέξι
 593—594 omitted 596 ἀπῆλθαν—λέξινον 597 καὶ λέγουν

- Η “ ἀφῶν ἐπρόσταξεν ὁ Θεὸς κ’ ἔχεις τὴν βασιλείαν σου,
 “ τί σέ ἤφερον, ἀφέντη μας, εἰς τὴν Συρίαν νὰ ἀπέλθῃς;
 600 “ τὸ διάστημα ἔνι πολὺ ἐδῶθεν στὴν Συρίαν, ε. η
 “ οἱ ἔξοδες, τὰ πλευτικά πολὺ θέλουν κουστίσει·
 “ καὶ ἄλλο μεγαλιώτερον, πολλακίς καὶ χαθοῦμεν
 “ στὰ πέλαγα τῆς θάλασσης, θέλεις εἰς τὴν στερέαν.
 “ Ἐτούτοι οἱ Φράγκοι, ὅπου θεωρεῖς, πολλὰ εἶν’ θελη-
 ματάροι
 605 “ ὁμοίως κ’ ἐλαφροκέφαλοι, ὅτι τοὺς δόξῃ, κάμνουν·
 “ ἄς τοὺς ἀφήκωμε νὰ ὑπᾶν εἰς Θεοῦ τὴν κατάραν,
 “ καὶ ἡμεῖς ἄς ἀπομείνωμεν ἐδῶ στὰ ἰγονικά μας.”
 Ὁ βασιλεὺς, ὡς νεούτσικος καὶ ἀπαίδευτος τοῦ κόσμου,
 γοργὸν ἐσυγκατέβηκεν εἰς τὴν βουλὴν ἐκείνην.
 610 Εἶπαν· “ Καὶ πῶς νὰ ἔχη γενεῖ, νὰ τοὺς ἀποφληθούμε;”—
 “ Ἄς τοὺς ἀφήκωμε ἀκομὴ κανέναν μῆναν πλέον·
 “ τὲς διοίκησες ὅπου βαστοῦν νὰ τὲς ἔχουν ἐξοδιάσει,
 “ κι οὕτως νὰ ποιήσωμε ἐναρχίαν νὰ τοὺς ἔχωμε ἐξα-
 λείψει.”
 Καθὼς τὸ ἐσυμβουλευτήσαν, οὕτως καὶ τὸ ἐπληρώσαν.
 615 Ἀφῶν ἐπλήρωσε <ὁ> καιρὸς, κανένας μῆνας, δύο, ε. ι
 —εἶχον χωρικὸν τὸν λογισμὸν θαρρῶντα νὰ προκόψουν—
 τὲς πόρτες τῆς Πολέου ἐσφάλισαν καὶ φύλαξες ἐβάλαν·
 τοὺς Φράγκους ὅπου εὐρέθησαν ἐντὸς τότε τῆς Πόλης,
 εἰς τὸ σπαθὶ τοὺς ἔβαλαν, ὅλους τοὺς ἀπεκτεῖναν.
 620 Ἔδε ἀσεβείαν ποῦ ἔποικαν οἱ ἀσεβεῖς Ρωμαῖοι
 εἰς χριστιανούς ὀρθόδοξους κι ἀληθινούς ἀνθρώπους,
 ὅπου ἐκοπίασαν κ’ ἔβαλαν τὸν βασιλέαν ἐκείνον
 εἰς τὸ σκαμνὶ τῆς βασιλείας ὅπου τὸ εἶχεν χάσει.
 Ὁ Θεὸς γὰρ ὁ εὐσπλαγχνος, ὁ δίκαιος εἰς τὰ πάντα,
 625 εὐδόκησεν ἡ χάρις του [ἐτότε] εἰς τὸν φόνον ἐκείνον,
 ὅτι κανεῖς εὐγενικὸς ἀπὸ τοὺς πλούσιους Φράγκους,

600 τὸ δ. γὰρ ἐνι π. ἐδῶθεν ἕως εἰς τ. σ. 601 πλευτικά 602 ἄλλω
 604 εἶναι 608 ὡς βασ. ὡς 612 δικησες 618 ἐτότε 619 εβαλαν
 200 ἀσεβείαν ὅπου 624 εὐσπλαγχνος 626 πλουσιους

Cod. T 599 διὰ τὴν ἀφορμὴν αὐ^θ 600 πολὴ ἐνε τὸ δ. ἐδῶθεν ὁ συρίας
 601 πο^{λλ} θ. στηχεῖσι 603 στα πέλαγι τῆς θάλασσης 604 τούτοι οἱ φ.
 πούθορη 605 καὶ λαφρὸ καὶ φ. 606 and 607 omitted 608 δε β. νεούτ-

- Ρ “ἀφῶν ὁ Θεὸς ὤρισε κ’ ἔχεις τὴν βασιλεία σου,
 “ τίς σέ ἤφερεν, ἀφέντη μου, εἰς τὴν Συρία ν’ ἀπέλθης;
 600 “πολὺ ἔν’ τὸ διάστημα ἐδῶθεν στήν Συρίαν,
 “ οἱ ἐξοδες, τὰ πλεντικά πολὺ θέλουν κοστίσει·
 “ καὶ ἄλλο μεγαλύτερον, πολλάκις νὰ χαθοῦμεν
 “ στὸ πέλαγο τῆς θάλασσας, θέλεις εἰς τὴν στερέαν.
 “ Αὐτοὶ οἱ Φράγκοι, ὅπου θωρεῖς, πολλὰ εἰν’ θελημα-
 τάροι
 605 “ ὁμοίως κ’ ἐλαφροκέφαλοι, εἴτι τοὺς δόξη, κάμνου·
 “ ἄς τοὺς ἀφήσωμε ἄς ὑπᾶν εἰς τοῦ Θεοῦ τὴν κατάραν,
 “ κ’ ἡμεῖς ἄς ἀπομείνωμε ἐδῶ στὰ γονικά μας.” f. 120^r I
 Ὁ βασιλεύς, ὡς νεούτσικος, ἀπαίδευτος τοῦ κόσμου,
 γοργὸν ἐσυγκατέβηκεν εἰς τὴν βουλὴν ἐκείνην.
 610 Εἶπαν· “ Καὶ πῶς νὰ ποίσωμε νὰ τοὺς ἐξεφληθοῦμε;”—
 “ Ἄς τοὺς ἀφήσωμε ὀλιγὸν κανέναν μῆνα πλέον·
 “ τίς διοίκησες ὅπου βαστοῦν νὰ τὲς ἐξοδιάσουν,
 “ νὰ ἔλθουν εἰς πείνα καὶ εἰς λίμα, νὰ μὴ ἔχουν τί νὰ φᾶσιν,
 “ καὶ ἀναρχία νὰ ποίσωμε νὰ τοὺς ἔχωμε ξαλείψει.”
 Καθὼς τὸ ἐβουλεύτηκαν, οὕτως καὶ τὸ ἐποίκαν.
 615 Ἀφῶν ἐπλήρωσε ὁ καιρὸς, κανένας μῆνας, δύο,
 —εἶχαν τὸν λογισμὸν τρελλὸν θαρρῶντα νὰ προκόψουν—
 τὲς πόρτες ἐσφαλίσασιν καὶ φύλαξες ἐβάλαν·
 τοὺς Φράγκους ὅπου ἠρέθησαν τότε ἐντὸς τῆς Πόλης,
 εἰς τὸ σπαθὶ τοὺς ἔβαλαν καὶ ἐκατέκοψάν τους.
 620 Ἔδε κακὸ ποῦ ἔποικαν ἐτότες οἱ Ρωμαῖοι
 εἰς χριστιανούς ὀρθόδοξους κὶ ἀληθινούς ἀνθρώπους, f. 120^r II
 ὅπου ἐκόπιασαν πολλὰ δι’ αὐτὸν τὸν βασιλέα,
 στήν βασιλείαν τὸν ἔβαλαν ὅπου τὴν εἶχεν χάσει.
 Ὁ Θεὸς γάρ, ὡς εὐσπλαχνῆς, ὡς δίκαιος στὰ πάντα,
 625 εὐδόκησεν ἡ χάρη του εἰς τοὺς φόνους ἐκείνους,
 ὅτι τιμὰς εὐγενικὸς ἐκ τοὺς πλουσίους Φράγκους

601 πλευσ. 605 καὶ λαφροκέφαλοι 612 τῆς δῆκυσες 624 εὐσπλαχνιῆς
 625 φρόνοις οἱ φρόνοις?

ζησοι 609 γοργὸν ἐσυγκατ. 610 ἦσαν πὸς νάθελε γενη—ἀπόβληθοῦμεν
 611 αὐτοῖς ἀφήσωμεν ἀκόμη 612 ταῖς διοίσεις δ. β. ὡς γὰρ νὰν τὲς ἐξοδιάσου
 613—615 omitted 615 ἀφῶν—ο κερὸς 615^a καθὼς τῷ ἐσημβουλεῖ τιςα
 616 omitted 617 πῶλεος 620—631 omitted

Η οὐδὲν ἠρέθηκεν τινὰς ἐκεῖ εἰς τὴν Πόλι ἀπέσω,
μόνον καὶ ἄνθρωποι φτωχοί, τεχνίτες ὑποχέροι.

Τὰ γὰρ φουσσᾶτα τῶν Φραγκῶν ὅπου ἔστηκαν ἀπέξω
630 τῆς χώρας Πόλεως, σὲ λαλῶ, ὡσὰν σὲ τὸ ἀφηγοῦμαι, f. d
τὸ ἀκούσει, ἰδεῖ τὴν ταραχὴν, τὸν σουγλισμὸν τοῦ φόνου.
τὸν θόρυβον καὶ τὰς φωνὰς ἐκεινῶν ποῦ ἐσκοτῶναν,
εὐθέως γοργὸ ἄρματώνονται πεζοὶ καὶ καβαλλάροι·
ἐπιάσαν γὰρ ἐκ τοὺς Ρωμαίους, ἠρώτησαν τὸ πρᾶγμα,
635 τὸ πῶς ἐγένη ἢ ἐναρχία, τὴν ἐποιήσαν οἱ Ρωμαῖοι,
τὴν ἀπιστίαν ὅπου ἐποικαν ἀρτίως εἰς τὸν λαόν μας.
Κ' ἐκείνοι ὅπου τὸ ἐξεύρασιν ἐπληροφόρησάν τους
τὸν τρόπον καὶ τὴν ἀφορμὴν, τὸ εἰς τί σκοπὸν τὸ ἐποίκαν.
'Ακούσων ταῦτα οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ φράγκικου φουσσάτου,
640 τοὺς Βενετικούς ἄφησαν τὴν θάλασσαν φυλάττουν,
καὶ πλείστον ἕτερον λαὸν πάλε ἀπὸ τὴν στερεάν·
κι ὁ ἄλλος ἕτερος λαὸς τοῦ πλήθους τοῦ φουσσάτου
ἐδώκαν τὰ σαλπίγγια τους, τὰ φλάμουρα ἐξαπλώσαν,
τὰ ἀλάγια ἐχωρίσασιν, πεζοὶ καὶ καβαλλάροι...
645 Ἀπὸ τὴν Πόλι ἐξέβησαν, ἄρχισαν νὰ κουρσεύουν
τοὺς τόπους κι ὅλα τὰ χωρία, τὰ μέρη Ρωμανίας,
μέχρι στὴν Ἀνδριανόπολιν ἐσῶσαν κ' ἐκουρσέψαν· f. ii
πέντε ἡμερῶν τὸ κάμνουσιν στράταν ἀπὸ τὴν Πόλιν.
Κι ἀφότου ἐχορτάσασιν κούρσος καὶ πλήθος κέρδου,
650 ἐγνώμιασαν καὶ ἠύρασιν ὅτι εἶχαν πλέον κερδίσει
παρὰ ὅπου εἶχαν στὰ κάτεργα καὶ εἰς [ἄλα] τὰ πλεντικά
τους·

ἐνταῦτα ὀπίσω ἐστράφησαν, ἤλθασιν εἰς τὴν Πόλιν.

'Ακούσων ταῦτα ὁ βασιλεὺς κὺρ Σάκης ὁ Βατάτσης,
μεγάλως τὸ ἐβλαστήμησεν, σφόδρα τὸ ἐλυπήθην·

655 οὐδὲν ἐξευρεν ποσῶς ἐκ τὴν βουλὴν ἐκείνην
ὅπου ἔδωκαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀλέξη τοῦ Βατάτση

617 ὑβρέθηκεν 632 ὅπου 645 Sic! We expect ἐσέβησαν, but
this does not suit the following lines; the capture of Constantinople is not
related. 651 πλευθ. 656 ὅπου ἐδώκεν τοῦ υἱοῦ αὐτῶν

Cod. T 632 ἀκούσοντα τὸν θῶριβον καὶ τὰς φωνὰς ἐκίμων f. 11'
633 ἐφθῆς γουργὰ ἄρματόνουνται—καβελάρι 634 ἐπίασαν ἀπε τοὺς ρ. ἐρότισαν
τὸ πρᾶγμα 635 ἠ ἀρχὴν τῆ ἐτίσαν 636 omitted 637 ξεύρασι—πλερὸ
φόρεσάν τους 638 εἰς τῆ σκ. τὸ πίκαν 640 ἀφηκαν—φηλάτῶν 641 εκ

Ρ ἀπεσω οὐδὲν εὐρέθηκεν ἀπ' αὐτοὺς εἰς τὴν Πόλιν,
μόνον καὶ ἄνθρωποι φτωχοί, τεχνίτες ὑποχέιροι.

- 630 τῆς χώρας Πόλεως, σὲ λαλῶ, καθὼς τὸ ἀφηγοῦμαι,
τὸ ἀκούσουσιν τὴν ταραχὴν, τὸν σουβλισμὸν τοῦ φόνου,
τὸν θόρυβον καὶ τὰς φωνὰς αὐτῶν ὅπου ἐσκοτῶναν,
εὐθέως ἀρματώνονται πεζοὶ καὶ καβαλλάροι·
ἐπιάσαν ἐκ τούς Ῥωμαίους, ἠρώτησαν τὸ πρᾶγμα,
635 τὸ πῶς ἐγένη ἢ ἀρχή, τὸ ἔποικαν οἱ Ῥωμαῖοι,
τὴν ἀπιστίαν ὀπδοίκαν | ἄρτι εἰς τὸν λαὸν τους. f. 120° I
Κι αὐτοὶ ὅπου τὸ ἤξευραν ἐπληροφόρεσάν τους
τὸν τρόπον καὶ τὴν ἀφορμὴν, εἰς τί σκοποῦν τὸ ἐποῖκαν.
Ὅς τὸ ἤκουσαν οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ φράγκικου φουσσάτου,
640 τοὺς Βενετικούς ἔβαλαν, τὴν θάλασσαν φυλάττουν,
καὶ πλείστον ἕτερον λαὸν πάλιν ἐκ τὴν στερέαν·
καὶ ἄλλος ἕτερος λαός, τὸ πλῆθος τοῦ φουσσάτου,
ἐδώκαν τὰ σαλμπίγγια, τὰ φλάμπουρα ἐξαπλώσαν,
τὰ ἀλάγια ἐχώρισαν, πεζοὶ καὶ καβαλλάροι·
645 ἀπὲ τὴν Πόλιν ἄρχισαν ὡς διὰ νὰ κουρσεύουν
τούς τόπους γὰρ καὶ τὰ χωρία τῆς Ῥωμανίας ὅλης
μέχρι στὴν Ἀντριανόπολιν ἐδώσαν, ἐκουρσέψαν·
πέντε μερῶν διάστημα ἔναι ἀπὲ τὴν Πόλιν.
Κι ἀφόντου ἐχορτάσασιν κούρσος καὶ πλῆθος κέρδος,
650 ἐγνώμασαν καὶ ἠύρασιν ὅτι πλέον ἐκερδίσαν, f. 120° II
παρ' ὅπου εἶχαν στὰ κάτεργα καὶ εἰς τὰ πλευτικά
τούς·
καὶ οὕτως ἐγυρίσασιν καὶ ἦλθαν εἰς τὴν Πόλιν.
Ὅς τὸ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς κὺρ Σάκης ὁ Βατάτσης,
μεγάλως τὸ ἐβαρέθηκεν, σφόδρα τὸ ἐλυπήθην·
655 οὐκ ἤξευρε οὐδὲ ποσῶς ἐκ τὴν δουλείαν ἐκείνην
ποῦ τοῦ υἱοῦ του ἔδωκαν Ἀλέξιου τοῦ Βατάτση

627 ἐβρεθηκεν 636 τὴν ἀπησθήαν 641 πλῆσθον 648 διάστημα
649 ἀφόν του—κέρδο

τὴν στ. 642 τοῦ πλῆθου 643 τοὺς omitted—τὰ φλάμπουρα ἐξαπλώσα
644 ἐχωρίστησαν—καβελάρων 645 ἐσέβησαν—ἀρχήσαν 647 ἀντριανόπολη
648 ἀπε 649 ἐφορτάσασιν 650 ἤβρικαν ὅτιχαν 651 παρὰ ποίχαν
653 ἀκούσαντα τοῦ ἀρχηγῶς κηρ σάκιος 654 ἐβλασφῆμισεν 655 ἔξευρε]
ἐγίνωσκε 656 ὀπδοίκαν

- Η ἐκεῖνοι οἱ θεοκατάρτοι, οἱ ἄνομοι δημηγέρες.
 Ὀρισεν καὶ ἐκράξασιν Ἀλέξιον τὸν υἱὸν του·
 μεγάλως τὸν ἀτίμωσεν, ἐχόλιασέν τον σφόδρα,
 660 καὶ λέγει οὕτως πρὸς αὐτὸν μετὰ δακρῶν τοὺς λόγους·
 “Εἰπές μου, θεοκατάρτε, οὐκ εἶσαι ἐσὺ υἱὸς μου;
 “πῶς τὸ ἐθυμήθης, ἄπιστε τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἁγίων,
 “τὴν ἀπιστίαν ὅπου ἔποικες καὶ τὴν δημηγερίαν f. η
 “ἴς ἐκείνους ὅπου σ’ ἔποικαν νὰ εἶσαι βασιλέας;
 665 “Οὕτως σὲ ἀρμόζει ἀπὸ τοῦ νῦν νὰ σὲ κρατοῦν οἱ πάντες,
 “ὡσὰν ἐκείνον τὸν ἄπιστον Ἰούδα· τὸν Σκαριώτην,
 “ὅπου ἔποικεν τὴν προδοσίαν τοῦ Κυρίου τῆς Δόξης.
 “Γοργὸν σὲ ὀρίζω νὰ μὲ εἰπῆς τὸ ποῖ σ’ ἐσυμβουλέψαν
 “νὰ ποιήσης τοῦτο τὸ ἔποικες, τὴν τόσην ἀπιστίαν;
 670 “ἀτίμωσες τὴν βασιλείαν, τὸ γένος τῶν Ῥωμαίων·
 “ποῖος νὰ πιστέψῃ ἀπὸ τοῦ νῦν Ῥωμαίου τινὸς ἀνθρώπου;”
 Ἐκεῖνος ἀπὸ τοῦ φόβου του καὶ ἀπὸ στενοχωρίας του,
 οὐκ εἶχεν πῶς τὸ ἀρηθῆ· εἶπεν καὶ μαρτυρᾷ τοὺς
 ἐκείνους τοὺς πανάπιστους ποὺ τὸν ἐσυμβουλέψαν.
 675 Ὀρισε εὐθέως ὁ βασιλεὺς κ’ ἠφέραν τοὺς ὀμπρός του·
 τοὺς ὀφθαλμοὺς τοὺς ἐξέβαλεν, στὴν φυλακὴν τοὺς βάνει·
 καὶ ἀπέκει κράζει δύο ἄρχοντες, πρῶτους τοῦ παλατίου·
 ὀρίζει γράφει γράμματα ἴς ἐκείνον τὸν μαρκέσην
 ὡσαύτως καὶ εἰς τοὺς ἕτεροὺς κοιντᾶδες, κεφαλᾶδες.
 680 Ἐξαφορμίστη πρὸς αὐτούς, μεθ’ ὄρκου τοὺς τὸ ἐμήνα, f. ι
 ὅτι ποτὲ οὐκ ἤξευρεν τὴν ἀπιστίαν ἐκείνην,
 ὅπου ἔποικεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ μετὰ τοὺς δημηγέρες.
 “Παρακαλῶ σας, ἄρχοντες, τὸ πρᾶγμα νὰ πραύνη·
 “ἄς λείψουσιν τὰ σκάνταλα, μηδὲν γενῆ τὸ πλεῖον.
 685 “Ἐδῶ κρατῶ τοὺς ἄπιστους στὴν φυλακὴν ἀπέσω·
 “τυφλοὺς τοὺς ἔχω, ἐπάρετε, ὀρίσετε ἄς τοὺς κρίνουν,
 “ὡς δημηγέρες ἄπιστους τοῦ Θεοῦ καὶ <τῶν> ἁγίων.

664 εἰς ἐκείνους

674 ὅπου

684 σκάνδαλα

686 τῶ κρίνων

Cod. T	659 ἀτήμαξεν καὶ χολ. τους σφ.	662 θημήθης	f. II*
663 ὀπώτικες	665 οὐτος ἀρμώξην—κρατοῦ	667 ἐπώτικεν τὴν προδοσίαν	
668 γοργῶν σε ἀκρίξω νὰ μου πῆς το πὶ συνεβουλεύσα		669 τόσητες	
672 ἐκ τοῦ	674 ἐκείνος τοῦ π. ὅπου του συμβουλέψαν	675 εὐθέως—ἐφέρω	
676 εἶθαναν—βάλλη	678 γράφουν—ἠσκίων—μαρκαίξω	680 μάρνα	

- Ρ αὐτοὶ οἱ θεοκατάρατοι, οἱ ἄνομοι δημηγέρτες.
 Ὀρίσει καὶ ἐλάλησαν Ἀλέξιον τὸν υἱὸν του·
 μεγάλως τὸν ἀτίμωςεν, ἐχόλιασέ τον σφόδρα,
 660 καὶ λέγει οὕτως πρὸς αὐτὸν μετὰ πολλῶν δακρῦων·
 “ Εἰπέ με, θεοκατάρατε, οὐκ εἶσαι ἐσὺ υἱὸς μου;
 “ πῶς τὸ ἐνθυμήθης, ἄπιστε τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἁγίων,
 “ τὴν ἀπιστίαν ὅπου ἔποικες καὶ τὴν δημηγερσίαν
 “ εἰς αὐτοὺς ὅπου σὲ ἔποικαν καὶ εἶσαι | βασιλέας; f. 121^r I
 665 “ Οὕτως ἀρμόζει ἀπὸ τοῦ νῦν νὰ σὲ κρατοῦν οἱ πάντες,
 “ ὡσὰν αὐτὸν τὸν ἄπιστον Ἰουδαν τὸν Σκαριώτην,
 “ ὅπου οὕτως ἐπαρέδωκεν τὸν Κύριον τῆς Δόξης.
 “ Γοργὸν ὀρίζω νὰ μοῦ εἰπῆς τίνας σ’ ἐσυμβουλέψαν
 “ νὰ ποίσης ὅσον ἔποικες, τὴν τόσην ἀπιστίαν;
 670 “ ἀτίμησες τὴν βασιλείαν, τὸ γένος τῶν Ρωμαίων·
 “ πῶς νὰ στέρξῃ ἀπὸ τοῦ νῦν Ρωμαίου τινὸς ἀνθρώπου;”
 Ἐκεῖνος ὁκ τὸν φόβον του καὶ ὁκ τήνε στένεψίν του,
 οὐκ εἶχεν πῶς ν’ ἀποκριθῆ· εἶπεν καὶ μαρτυρεῖ τους,
 ἐκείνους τοὺς πανάπιστους ὅπου τὸν ἐβουλέψαν.
 675 Εὐτίς ὀρίζει ὁ βασιλέας καὶ φέρνουν τους ὀμπρός του·
 τοὺς ὀφθαλμοὺς τους ἐβγαλεν, στὴν φυλακὴν τοὺς βάνει·
 ταῦτα λαλεῖ δύο ἀρχοντες, πρῶτους τοῦ παλατίου·
 ὀρίζει γράφουν γράμματα ἔς ἐκεῖνον τὸν μαρκέζην,
 ὡσαύτως | καὶ εἰς τοὺς ἕτερους κοντάδες, κεφαλᾶδες. f. 121^v II
 680 Ἐξαφορμίστη εἰς αὐτούς, μεθ’ ὄρκου τοὺς ἐμήνα,
 ὅτι ποτὲ οὐκ ἤξευρε τὴν ἀπιστίαν ἐκείνην,
 ὅπου ὁ υἱὸς του ἔποικεν μετὰ τοὺς δημηγέρτες.
 “ Παρακαλῶ σας, ἄρχοντες, τὸ πρᾶγμα νὰ πραῦνη·
 “ ἄς λείψουσιν τὰ σκάνταλα, μηδὲν γένηται πλέον.
 685 “ Ἐδῶ κρατῶ τοὺς ἄπιστους στὴν φυλακὴν ἀπέσω·
 “ τυφλοὺς τοὺς ἔχω, ἐπάρετε, ὀρίσετε ἄς τοὺς κρίνουν,
 “ ὡς δημηγέρτες ἄπιστους τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἁγίων.

657 θεοκατάρατη 662 ἀπησθε 665 ὀρμόζει 668 σε συμβουλεύσαν
 669 ἀπισθῆσαν 672 τῶν ἐσθνεψίῳ του 673 ὀκῆχεν 675 εἰθίς—
 σπρός 676 εἴγαλεν 679 ὡσαύτως] εἰς αὐτοὺς 684 σκάνδαλα—
 γενῆται 685, 687 ἀπησθους 687 δημηγέρται

681 ὀκν ἤξ. 682 σπ ὁ υἱὸς του ἔπει καὶ 683 ἀρχ. ὀς ἀδελφοὺς καὶ φύλους
 684 ἀλφῆουσιν—πλέον 686 ἐπάρετε τοὺς—κρίνου 687 του omitted

- Η “Ἐγὼ γὰρ τὰ προστάγματα ὅπου ἔχομε ἀμφοτέρως,
 “ τὲς συμφωνίες κι ὁμολογὰ, κρατῶ τὰ ἀφειρωμένα·
 690 “ στέργω νὰ τὰ πληρώσωμεν ἄνευ κανενὸς δόλου.
 “ Τὸ κούρσον ὅπου ἐποίκετε καὶ ἡ αἰχμαλωσία,
 “ ἄς ἔνι εἰς ἀνταμοιβὴν τοῦ φόνου τοῦ λαοῦ σας·
 “ ὁ υἱὸς μου γὰρ νεούτσικος κι ἀπαίδευτος τοῦ κόσμου,
 “ παρακαλῶ σας, ἄρχοντες, ὡς ἀδελφούς καὶ φίλους,
 695 “ ἄς ἔχη τὴν συμπάθειον σας, μετ’ ἔσας νὰ ἀποθάῃ·
 “ ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἔμπροσθεν ὡς ἀδελφός σας νὰ ἔνι·
 “ ἄς ἔνι εἰρήνη εἰς ἐμᾶς, ἀγάπη κι ὁμοτόνεια. L 1
 “ Ἐξεχειμάσατε ἐνομοῦ ἐδῶ στὴν Πόλιν μέσα,
 “ καὶ εἰς τοῦ καιροῦ τὴν ἀνοιξιν νὰ ὑπᾶτε τῆς Συρίας·
 700 “ ὁ υἱὸς μου νὰ ἔλθῃ μετ’ ἔσᾶς κατὰ τὲς συμφωνίες μας.”
 Ἐκούσων ταῦτα οἱ ἄρχοντες τοῦ φράγκικου φουσσάτου,
 βουλὴν ἀπήραν ἐνομοῦ, ἰσιάστησαν εἰς τοῦτο·
 ἐγίνῃ ἀγάπη εἰς αὐτοὺς καθὼς ἦτον καὶ πρῶτον.
 Ἐν τούτῳ ἐξεχειμάσασιν, ἦλθεν ὁ μάρτης μῆνας·
 705 οἱ Φράγκοι ὠκονομήθησαν νὰ θέλουν ὑπαγαίνει
 ἐκείσε εἰς τὸ ταξειδὶν τους, εἰς τοῦ Χριστοῦ τὸν τάφον.
 Ἐν ταῦτα ἀπήλθεν εἰς αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς Ἀλέξιος
 καὶ εἶπεν οὕτως πρὸς αὐτούς, ἐπαρακάλεσέ τους·
 “ Ἀρχοντες, φίλοι κι ἀδελφοί, συντρόφοι ἡγαπημένοι,
 710 “ ἐσεῖς ἐξεύρετε καλὰ τὸν φτόνον τοῦ διαβόλου,
 “ τὸ πῶς μᾶς ἐσκαντάλισε εἰς τὴν νεότητά μας.
 “ Λοιπὸν ἐγὼ εὐρίσκομαι εἰς ὅλα μου ἀρχικίρης,
 “ κι οὐδὲν ἔχω τὰ πράγματα ὅπου μοῦ κάμνουν χρεία,
 “ οὕτως ὡς πρέπει εἰς θέλημα διὰ τὸ ταξειδὶν ἐτούτο.
 715 “ Καὶ ἄλλο πάλε σᾶς λαλῶ, πληροφορορέθητέ το· L 1
 “ ἀπὸ ἀφορμῆς τοῦ σκάνταλου ἐτούτου ὅπου ἐγιέτον
 “ οὐ προθυμοῦσιν οἱ Ρωμαῖοι νὰ ἐσμίξουν μὲ τοὺς
 Φράγκους·

696 ἔμπροσθεν 697 ὁμοτόνι 707 ἐν ταῦθα 710 φέω
 711 ἐσκαντάλισε 716 ἐτούτο

Cod. T 688 ὁ τοῦ εἶχα 689 τῆς συμφ.—ὁμολογια 690 κανένος
 691 ποῦ f. 12^r 692 ἀσύνε—ἀντιμηθῆ 694 π. σᾶς δ. τὸ πρᾶμα ας
 πρᾶνθ 695 τῶν συμπάθια μετὰ σας 696 ἀπο τοῦ τῶν καὶ ἐμπροσθε—τᾶνε
 697 omitted 698 ἐξεχειμάσατε ὁμοῦ 699 νὰ παταί 700 νὰ λθῃ μετασᾶς
 701 ἐπῆραν—ἰσιάστησαν 703 πρῶτα 705 εἰκονομήθησαν 706 εἰς τὸ

- Ρ “Ἐγὼ δὲ τὰ προστάγματα ποῦ ἔχομε ἀμφοτέρως,
 “ <τὲς> συμφωνίες κι ὁμόλογα, κρατῶ τὰ ἀφιρωμένα·
 690 “ στέργω νὰ τὰ πληρώσωμε ἄνευ κανενὸς δόλου.
 “ Τὸ κούρσο ἵπου ἐποίκετε καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν,
 “ ἄς ἔναι ἐκείνη ἀνταμοιβὴ τοῦ φόνου τοῦ λαοῦ σας·
 “ ὁ υἱὸς μου, ὡς νεούτσικος, ἀπαίδευτος τοῦ κόσμου,
 “ παρακαλῶ σας, ἄρχοντες, ὡς ἀδελφοὺς καὶ φίλους,
 695 “ ἄς ἔχη τὴν συμπάθειον μὲ σᾶς νὰ ἀποθάνῃ· f. 121' I
 “ ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἔμπροσθεν νὰ ἔνι ὡς ἀδελφός σας·
 “ ἄς ἔναι εἰρήνη εἰς ἐμᾶς, ἀγάπη καὶ ὁμόνοια.
 “ Ἐξεχειμάσετε ὁμοῦ ἐδῶ στὴν Πόλιν ἔσω,
 “ καὶ εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἀνοιξῆς νὰ πᾶτε στὴν Συρίαν·
 700 “ ὁ υἱὸς μου νὰ ἔλθῃ μετ' ἐσᾶς κατὰ τὲς συμφωνίες.”
 Ἦκούσας ταῦτα οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ φράγκικου φουσσάτου,
 βουλὴν ἐπήραν ἐνομοῦ, ἰσιάστησαν εἰς τοῦτο·
 ἐγίνῃ ἡ ἀγάπη εἰς αὐτοὺς καθὼς ἦτον καὶ πρῶτα.
 Ἐν τούτῳ ἐξεχείμασαν, ἦλθεν ὁ μάρτης μῆνας·
 705 οἱ Φράγκοι ἐκονομήθησαν διὰ νὰ ὑπαγαίνουν
 ἐκείσε εἰς <τὸ> ταξειδιν τους, εἰς τοῦ Χριστοῦ τὸν τάφον.
 Ἐνταῦτα ἐδιέβην εἰς αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς Ἀλέξης
 καὶ εἶπεν οὕτως πρὸς αὐτοὺς, ἐπαρακάλεσέν τους·
 “ Ἀρχοντες, φίλοι κι ἀδελφοί, συντρόφοι ἡγαπημένοι,
 710 “ ἐσεῖς ἠξέυρετε καλὰ τὸν | φτόνο τοῦ διαβόλου, f. 121' II
 “ τὸ πῶς μᾶς ἐσκαντάλισεν εἰς τὴν νεότητά μας.
 “ Λοιπὸν ἐγὼ εὐρίσκομαι εἰς ὅλα μου ἀρχάρης,
 “ κι οὐδὲν ἔχω τὰ πράγματα ὅπου μὲ κάμνουν χρεῖα,
 “ οὕτως ὡς ἔχω θέλημα εἰς τὸ ταξειδί ἐτούτο.
 715 “ Κι ἄλλο πάλιν ἠξέυρετε, πληροφορίαν σᾶς λέγω,
 “ εἰς ἄλλον πάλιν λογισμὸν κοίτονται οἱ Ῥωμαῖοι
 “ διὰ τὸ σκάνταλον αὐτὸ ποῦ ἔγινεν εἰς τὴν μέσην,
 “ καὶ προθυμίαν οὐκ ἔχουσιν νὰ σμίξουν μὲ τοὺς Φράγκους·

689 συμφωνίας 690 στέργω 695 συμπάθειον 696 ἔμπροσθεν
 698 σθῆσ πόλις 699 τὴν σερίαν 710 φθόνο 711 ἐσκανδάλησεν
 712 ληπός 717 σκάνδαλον

ταξειδί τῆς συνιάς 707 βασιλεὺς ἀλέξης 708 ἐπαρακάλεσε 709 συντρόφου
 710 ἠξέυρεται 711 ἐσκαντάληξε 712 βρήσκομεν—ἀρχιχάρης 713 καὶ
 οὐκ ἔχω τὰ προστάγματα ὅπερ 715 λαλῶν πληρωφ. 716 ἀπ ἀφορμὴν
 τοῦ σκάνδαλου οὗτου 718 τοῦ προθ.

- Η “διὰ τοῦτο λέγω πρὸς ἐσᾶς, ἀξιοπαρακαλῶ σας,
 “νὰ ἔχω συμπάθειον ἀπὸ ἐσᾶς ἡμέρες δεκαπέντε
 720 “νὰ ὀρθώσω τὰ φουσσᾶτα μου καὶ νὰ σᾶς καταφτάσω.”
 Οἱ Φράγκοι γὰρ τὸ ἐστέρξασιν, κινουῦσιν κ’ ὑπαγαίνουσι·
 τὴν Ἡράκλειαν ἐπέρασαν· πάντα κοιτὰ ἀναμένουσι
 ἐκείνου γὰρ τὸν βασιλέαν Ἀλέξιον τὸν Βατάτση.
 Ἀκούσατε οἱ ἅπαντες, Φράγκοι τε καὶ Ρωμαῖοι,
 725 ὅσοι πιστεύετε εἰς Χριστόν, τὸ βάπτισμα φορεῖτε,
 ἐλάτε ἐδῶ νὰ ἀκούσετε ὑπόθεσιν μεγάλην,
 τὴν κακοσύνην τῶν Ρωμαίων, τὴν ἀπιστίαν ὅπου ἔχουν.
 Ποῖος νὰ θαρρέσῃ εἰς αὐτούς, ὄρκον νὰ τοὺς πιστέψῃ,
 ἀφῶν τὸν Θεὸν οὐ σέβονται, ἀφέντη οὐκ ἀγαποῦσιν;
 730 ὁ εἰς τὸν ἄλλον οὐκ ἀγαπᾷ μόνον μὲ πονηρίαν.
 Ἀφῶν οἱ Φράγκοι ἐξέβησαν ἐκείθεν ἐκ τὴν Πόλιν,
 ὀκάποιος πλούσιος | ἄνθρωπος, ἄρχων ἀπὸ τὴν Πόλιν, f. 21^v
 Μούρτζουφλον τὸν ἐλέγασιν, οὕτως εἶχεν τὸ ἐπίκλην,
 ἰδὼν τὸν γέρο βασιλέα τὸ πῶς τὸν ἐτυφλώσαν,
 735 κι Ἀλέξιον τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸ πῶς ὑπῆρχε νέος,
 ἐλόγιασεν τὴν βασιλείαν μὲ πονηρίαν νὰ ἐπάρῃ.
 Κράζει τινές του συγγενεῖς, φίλους τε καὶ γειτόνους,
 τσαγδάρους καὶ λιμαρικούς, βουλὴν μὲ αὐτούς ἀπῆρεν
 Ἀλέξιον γὰρ τὸν βασιλέα ἐπιάσαν κ’ ἐφονέψαν·
 740 εἰς μοναξίαν τὸν ἤυρασιν κ’ ἐθανατώσανέ τον,
 ἐστέψασιν τὸν Μούρτζουφλον, τὸ στέμμα τοῦ ἐφορέσαν,
 ὠνομάσαν τον βασιλέα, οὕτως τὸν εὐφημήσαν.
 Ἐνταῦτα γὰρ ὡς τὸ εἶδασι τινές ἀπὸ τὴν Πόλιν,
 ἀκούσων τοῦ παράξενου τοῦ βασιλέως τὸν φόνον,
 745 βαρκέτταν ἀρματώσασιν πενήντα δύο κουπίων·
 ἐπλέψασιν κι ἀπήλθασιν, ἐσώσασιν τοὺς Φράγκους,
 ἐκείσε ὅπου ὑπαγαίνασιν στὰ μέρη τῆς Συρίας·
 λεπτομερῶς τοὺς εἶπασιν κ’ ἐπληροφόρησάν τους,

719 ἡμέραις ἑ’ 722 ἐπ. τὴν ἡρ. 734 γέρω 737 του] τους
 738 βουλὴν ἀπ. μεταύτους 743 ἐνταῦθα 747 τὰ μέρη

Cod. T 718 λέο—ἀξιοπαρακαλῶ σας 719 νάχο—ἀπο σὰς ἡμέρας
 720 νάρθωσω 721 στέρξασι f. 12^v 722 ἀνημένου 724 ἀκούσεται
 726 ἐλάται δῶ 727—730 omitted as containing injurious remarks
 731 ευγίλασι—πο^{λλ} 732 απεστῶ 733 μ. τὸν ὀνόμαζαν τὸ πῆκλι ουτος

- Ρ "διὰ τοῦτο λέγω πρὸς ἐσᾶς, ἀξιοπαρακαλῶ σας,
 "νὰ ἔχω συμπάθειον ἀπ' ἐσᾶς ἡμέρες δεκαπέντε
 720 "νὰ ὀρθώσω τὰ φουσσᾶτα μου καὶ νὰ σᾶς καταφτάσω."
 Οἱ Φράγκοι τὸ ὀρθώνουσιν, κινοῦν καὶ ὑπαγαίνουσι·
 ἐπέρασαν τὴν Ἀρακλεία· πάντα κοντ' ἀναμένουσι
 ἐκείνου δὲ τὸν βασιλεῦ Ἀλέξιον τὸν Βατάτσην.
 Ἦκούσατε | γάρ, ἄρχοντες, Φράγκοι τε καὶ Ρωμαῖοι f. 122' 1
 725 ὅσοι πιστεύετε εἰς Χριστὸν καὶ βάπτισμα φορεῖτε,
 ἐλάτε ἐδῶ νὰ ἠκούσετε ὑπόθεσιν μεγάλην,
 τὴν κακοσύνην τῶν Ρωμαίων, τὴν ἀπιστίαν, τὴν ἔχουσι.
 Τίς νὰ θαρρέψῃ εἰς αὐτούς, ὄρκον νὰ τοὺς πιστέψῃ,
 ἀφῶν Θεὸν οὐ σέβονται, ἀφέντη οὐκ ἀγαποῦσιν;
 730 ὁ εἰς τὸν ἄλλον ἀγαπᾷ μόνον μὲ πονηρία.
 Ἀφῶν οἱ Φράγκοι ἐξέβησαν ἐκείθεν ἐκ τὴν Πόλιν,
 ὀκάποιος πλούσιος ἄνθρωπος, ἄρχων ἀπὸ τὴν Πόλιν,
 Μούρτζουφλον τὸν ἐλέγασιν, οὕτως εἶχεν τὸ ἐπίκλην,
 ἰδὼν τὸν γέρον βασιλέαν τὸ πῶς τὸν ἐτυφλῶσαν,
 735 καὶ πάλιν τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸ πῶς ὑπῆρχεν νέος,
 ἐσκόπησεν μὲ πονηρίαν τὴν βασιλείαν νὰ λάβῃ.
 Λαλεῖ τινές του συγγενούς, φίλους γὰρ καὶ γειτόνους,
 τσάγδαρους καὶ λιμαντικούς, βουλή τοὺς ἐβουλευτή·
 Ἀλέξιον τὸν βασιλεῦ ἐπιάσαν κ' ἐτυφλῶσαν· f. 122' 11
 740 εἰς μοναξίαν τὸν ἠῦρασιν καὶ ἐθανάτωσάν τον,
 ἐστέψασιν τὸν Μούρτζουφλον, τὸ στέμμαν τοῦ ἐβάλαν,
 ὠνόμασάν τον βασιλεῦ, οὕτως τὸν εὐφημήσαν.
 Ἐσταῦτα γὰρ ὡς εἶδασιν τινές ἀπὸ τὴν Πόλιν
 τὸ ἄδικον τοῦ βασιλέως, τὸ ἄδικον τὸ ἐποίκαν,
 745 βαρκέττα ἄρματώσασιν πενήντα δύο κουπίων·
 ἐπέψασιν, ἐσώσασιν ὀποῦσασιν οἱ Φράγκοι,
 ἐκεῖ ὅπου ὑπαγαίνασιν στὰ μέρη τῆς Συρίας·
 λεπτομερῶς τοὺς εἶπασιν κ' ἐπληροφόρησαν τους

719 συμπάθειον 721 ὀρθώσουσιν 725 πισθέβεται 737 σιωγηνοῦς
 746 ἐδῶσαν οἱ ἐσώσαν? 748 λεπτόμερος

ἦχε 735 ἠπῆς χεν 736 νὰ πάρη 738 omitted 739 γάρ omitted
 740 καὶ θανατ. 741 το φορεσάν 742 ἐφημίαν 743 ὡς τὸ οἰκίωσαν
 744 τοῦ βασιλέα 745 αρματώσανε—κουπίο ειτον 747 ἐκοί οποι ἐπάγειαν
 748 καὶ πληροφοροσάν τους

- Η τοῦ βασιλέως τὸν θάνατον, τὸ πῶς τὸν ἐσκοτῶσαν, f. 22^r
 750 ὁ Μούρτζουφλος ὁ ἄπιστος τὴν βασιλείαν ἀπήρην.
 Οἱ Φράγκοι γάρ, ὡς τὸ ἤκουσαν, ἐθλίβησαν μεγάλως·
 ἀπαύτου ἀπήρασιν βουλήν τὸ πῶς νὰ ἔχουν πράξει.
 Τί νὰ σὲ λέγω τὰ πολλὰ καὶ νὰ σὲ τὰ ἐμορφίζω;
 Ἄκούσων ταῦτα οἱ ἄρχοντες τοῦ φράγκικου φουσσάτου,
 755 μεγάλως τὸ ἐθαυμάστησαν, εἰς σφόδρα τὸ λυποῦνται,
 καὶ ἄρχισαν νὰ λέγουσιν οἱ φρονιμώτεροί τους,
 νὰ καταργίξουν τοὺς Ρωμαίους μὲ τὴν ὑπόληψίν τους·
 “Τίς νὰ πιστέψῃ εἰς Ρωμαῖον εἰς λόγον εἴτε εἰς ὄρκον;
 “λέγουσιν ὅτι εἶναι Χριστιανοὶ καὶ στὸν Θεὸν πιστεύουν·
 760 “ἐμᾶς τοὺς Φράγκους μέμφονται, λέγουν, κατηγοροῦν μας,
 “σκύλους μᾶς ὀνομάζουσι, αὐτοὶ τοὺς ἐπαινοῦνται·
 “λέγουν ὅτι εἶναι Χριστιανοὶ καὶ βάπτισμα φοροῦσιν·
 “αὐτοὶ καὶ μόνοι λέγουσιν ὅτι εἰς Χριστὸν πιστεύουν.
 “Μετὰ τοὺς Τούρκους κάθονται, πίνουν καὶ ἐστιάζουν
 765 “καὶ τίποτε οὐκ ἐλέγουσιν οὐδὲ κατηγοροῦν τοὺς· f. 23
 “καὶ μετὰ μᾶς ἂν φάγουσιν στὰ καύχη καταντίζουν· (?)
 “στὴν ἐκκλησίᾳ τους εἰς συμβῆ Φράγκος νὰ λειτουργήσῃ,
 “σαράντα ἡμέρες λείπεται ἄψαλτη ἢ ἐκκλησιά τους.
 “Ἄκούσατε τὲς αἵρεσες, τὲς ἔχουν οἱ Ρωμαῖοι·
 770 “αὐτοὶ τοὺς γὰρ καὶ μοναχοὶ ἀλλήλως ἐπαινοῦνται,
 “ἐμᾶς τοὺς Φράγκους μέμφονται, ἐμᾶς κατηγοροῦσιν,
 “ὅπου κρατοῦμε τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστιν καὶ τὸν νόμον,
 “καθὼς μᾶς τὸ ἐδιδάξασιν, ἐκεῖνοι οἱ ἅγιοι ἀποστόλοι.
 “Ὁ πρῶτος γὰρ ἀπόστολος ἦτον ὁ ἅγιος Πέτρος,
 775 “ποῦ τὸν ἐθρόνιασε ὁ Χριστὸς πρῶτον τῆς οἰκουμένης·
 “τοῦ παραδείσου τὰ κλειδιά τοῦ ἔδωκεν αὐτός του·
 “τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἔδωκε νὰ δέσῃ καὶ νὰ λύσῃ·
 “ὅσον ποιήσῃ εἰς τὴν γῆν, εἰς οὐρανοὺς νὰ στέργῃ.
 “Ἐκεῖνος γὰρ ὁ ἀπόστολος, ὡς φρόνιμος ὅπου ἦτον,
 780 “[καὶ] εἶχεν τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ, τὸν ὀρισμὸν του
 ὡσαύτως,

764 ἐσθιάζων 766 τὰ καθηκατατίζουν sic! corrupt. Compare καύχου 800, and the sense in 770 sq. 775 ὅπου

Cod. T 750 μουρτζούφλος—επειρε 751 τόκουσαν 752 επιφρασι
 755 εἰς omitted—τὸ εληπουντα f. 13^r 758 omitted 759 λέγουσι—

Ρ τοῦ βασιλέως τὸν θάνατον, τὸ πῶς τὸν ἐσκοτῶσαν,
 750 ὁ Μούρτζουφλος ὁ ἄπιστος τὴν βασιλείαν ἐπήρεν.
 Οἱ Φράγκοι, ὡς τὸ ἤκουσαν, ἐθλίβησαν μεγάλως·
 ἀπαῦτο ἐπήρασιν βουλή τὸ πῶς νὰ ἔχουν πράξει.
 Τί νὰ σὲ λέγω τὰ πολλὰ καὶ νὰ σὲ τὰ φουμίζω;
 Ἄκουσων ταῦτα | οἱ ἄρχοντες τοῦ φράγκικου φουσσάτου, f. 122^r |
 755 μεγάλως τὸ ἐθαύμασαν καὶ σφόδρα τὸ λυποῦνται,
 καὶ ἄρξονται νὰ λέγουσιν οἱ φρονημώτεροί τους·

“ τίς νὰ πιστέψῃ τῶν Ρωμαίων εἰς λόγον ἢ εἰς ἔργον;
 “ λέγουν ὅτι εἶναι Χριστιανοὶ καὶ εἰς Θεὸν πιστεύουν·
 760 “ ἡμᾶς τοὺς Φράγκους μέφονται, λέγουν, κατηγοροῦν μας,
 “ σκύλους μᾶς ὀνομάζουσιν καὶ ἀτοὶ τοὺς ἐπαινοῦνται·
 “ λέγουν ὅτι εἶναι Χριστιανοὶ καὶ βάφτισμα φοροῦσιν·
 “ αὐτοὶ καὶ μόνον λέγουσιν ὅτι εἰς Χριστὸν πιστεύουν.
 “ Μετὰ τοὺς Τούρκους κάθονται ὑμοῦ τρώγουν καὶ πίνουν,
 765 “ καὶ τίποτε οὐ λέγουσι οὐδὲ κατηγοροῦν τους.

750 ἀπιστοι 753 φουμίζω 758 πησθέση 760 εἰμᾶς 761 ἀτί
 του αἰπενόται 762 χρισθγαροι

ἀφαι χ. 760 μεφουστε—καταγοροῦ 762 λέγουν πῶς 763 ης θῶ
 76.—766 omitted 767 ασεβή 769—811 are wanting; these lines
 were intentionally omitted by the scribe.

- Η “διότι τοὺς χρόνους ἐκεινοὺς ἡ πόλις γὰρ τῆς Ρώμης
 “τὸν κόσμον ὅλον | ἀφέντευεν, ὅλην τὴν οἰκουμένην, f. 23°
 “διὰ τὰ πατάξῃ τὰ εἰδωλα, τὴν ἀπιστίαν τῶν ἔθνων,
 “καὶ τοῦ Χριστοῦ τὴν ἐκκλησίαν τὰ αὐξήσῃ καὶ στερεώσῃ.
 785 “Ἐκεῖ [ἀπῆλθεν] καὶ ἐφοδόμησεν τῆς ἐκκλησίας τὸν
 θρόνον·
 “ἐκεῖ τὸν ἐσταυρώσασι διὰ τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστιν.
 “Ἀπαύτου γὰρ ἐξήλθασιν τινὲς πλείστοι Παπᾶδες,
 “ὅπου ἐκρατοῦσαν τὸ σκαμνὶ τῆς ἐκκλησίας τῆς Ρώμης.
 “Οἱ Φράγκοι γὰρ καὶ οἱ Ρωμαῖοι πίστιν μίαν ἐκρατοῦσαν·
 790 “τῆς οἰκουμένης οἱ ἀρχιερεῖς, Φράγκοι τε καὶ Ρωμαῖοι,
 “οἱ πατριάρχαι κ' οἱ ἀρχιερεῖς, οἱ πρῶτοι τῆς οἰκουμένης,
 “ἐπαῖρναν τὴν χειροτονίαν ἕκαστος ἀπὸ ἐκείνου,
 “ὅπου ἦτον Πάπας κὶ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ σκαμνὶ τῆς Ρώμης.
 “Διαβόντα γὰρ χρόνοι πολλοὶ αὐτεῖνοι οἱ Ρωμαῖοι,
 795 “Ἕλληνες εἶχαν τὸ ὄνομα, οὕτως τοὺς ὀνομάζαν,
 “—πολλὰ ἦσαν ἀλαζονικοί, ἀκομὴ τὸ κρατοῦσιν,—
 “ἀπὸ τὴν Ρώμῃ ἀπῆρασιν τὸ ὄνομα τῶν Ρωμαίων.
 “Ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀλαζονείας, τὴν ἔπαρσιν ὅπου εἶχαν,
 “ἀφήκασιν τὸν ὄρδιναν τῆς ἐκκλησίας τῆς Ρώμης, f. 23°
 800 “καὶ στήκουν ὡς σχισματικοί, μόνι τὸ καῦχος ἔχουν.
 “Τηρήσετε, ἄρχοντες καλοί, τὴν ἀπιστίαν ὅπου ἔχουν·
 “λέγουν ὅτι εἶναι Χριστιανοί, καὶ ἀλήθειαν οὐ κρατοῦσιν·
 “τὸν ὄρκον τοὺς οὐδὲν κρατοῦν, οὐδὲ Θεὸν φοβοῦνται·
 “μόνον τὸ βάπτισμα ἔχουσι τὸ τῆς χριστιανωσύνης.
 805 “Ἴδὲ τὸ ὀρίζουν οἱ γραφεὲς καὶ τὰ βιβλία ὅπου ἔχουν·
 “τὴν διδαχὴν ὅπου ἔποικαν οἱ δώδεκα ἀποστόλοι,
 “οἱ τέσσαροι εὐαγγελισταὶ ὅπου μᾶς ἐφωτίσαν,
 “τὴν πρᾶξιν ὅπου ἔποικαν ἐτότε εἰς τὸν κόσμον,
 “ὅταν ἦτον ὁ Χριστὸς καὶ εἰς γῆν περιεπάτει·
 810 “κὶ ἀπαύτου πάλε ἡ διδαχὴ ὅπου μᾶς ἐδιδάχθη,
 “τῆς ἐκκλησίας τὸν ὄρδιναν τὸ πῶς τὰ τὸν κρατῶμεν·
 “ὅλα τὰ ἐλαττώσασιν ἀφότου ἐχωρίσαν
 “ἀπὸ τῆς Ρώμης Ἐκκλησίας, ποῦ ἐνὶ καθολικῇ μας,

783 ἐθνῶν 785 τὸν θρόνον τῆς ἐκκλ. 800 ἰσμάτικοι—μόνοι i.e. μὴ + ι,
 cf. 1792 etc. 808 ἔποικεν 810 ἐδιδάχθη 813 ὅπου

Cod. T 813 τὴν ἐκκλησίαν ὅπου κ.—ὅπου

- Η** “κι ἀφήκαν τὴν χειροτονίαν τοῦ ἀγιοτάτου Πάπα,
 815 “κι ἀλλήλως γὰρ χειροτονοῦν τὸν Πατριάρχην ποῦ ἔχουν.
 “Λοιπὸν ἀφότου οὐ σέβονται τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης,
 “διατὶ νὰ ὑπᾶμε εἰς τὴν Συρίαν κι οὐ μὴ νὰ στραφοῦμε
 ὀπίσω;
 “νὰ ἐπάρωμεν τῶν ἄπιστων τὴν ἀφεντίαν ὅπου ἔχουν, f. 24’
 “ἀφότου τὸν ἀφέντην τους τὸν βασιλέαν ἐπνίξαν;
 820 “Κι ἀπ’ αὐτοῦ γὰρ τηρήσετε τὴν ἀσέβειαν ὅπου ἔχουν·
 “τὸν βασιλέαν ὅπου εἶχασιν διὰ φυσικὸν ἀφέντην,
 “μὲ φτόνου καὶ δημηγερσίαν ἐσφάξαν κι ἀπεκτεῖναν.
 “Τίς νὰ πιστέψῃ εἰς αὐτούς, εἰς ὄρκον εἶτε εἰς λόγον,
 “νὰ τοὺς κρατήσῃ Χριστιανούς, ὡς τὸ λαλοῦν καὶ λέγουν;
 825 “μὲ λόγια εἶναι Χριστιανοί, τὸ ἔργον γὰρ τοὺς λείπει·
 “ἀνάθεμα τὸν Χριστιανὸν ὅπου νὰ τοὺς πιστέψῃ.”
 Ἐφότου γὰρ ἐθλίβησαν τὸν βασιλέαν οἱ Φράγκοι
 κ’ εἶπαν τὲς παραπόνεσες καὶ τῶν Ρωμαίων τὲς πράξεις,
 ἄρξαν νὰ συμβουλευῶνται τὸ πῶς θέλουσιν πράξει.
 830 Τινὲς ἀπ’ αὐτοὺς ἔλεγον εἰς τὴν Συρίαν νὰ ἀπέλθουν,
 κι ἄλλοι, οἱ φρονιμώτεροι, εἶπαν κ’ ἐσυμβούλεψαν,
 τέτοιαν βουλήν ἐδώκασιν, ὡσὰν σὲ τὸ ἀφηγοῦμαι·
 “Ἐφότου οἱ ἄπιστοι Ρωμαῖοι, ἐκείνοι οἱ δημηγέρτες,
 “τὸν βασιλέαν ἐσκότωσαν, τὸν φυσικὸν τους ἀφέντην,
 835 “ὅπου ἔπρεπε νὰ | τὸν κρατοῦν δεῦτερον τοῦ Κυρίου, f. 24’
 “κι οὐκ ἔχουν ἄλλον φυσικὸν νὰ τοὺς ἔχῃ ἀφεντεύει·
 “περὶ νὰ ὑπᾶμε εἰς τὴν Συρίαν τὰ οὐκ ἔχομεν γυρεῖει,
 “ἐνταῦτα στρέμμα ἄς ποιήσωμεν ἀπέσω εἰς τὴν Πόλιν,
 “καὶ πόλεμον ἄς δώσωμεν ὅλοι μὲ τ’ ἄρματά μας.
 840 “Κι ἂν δώσῃ ὁ Θεὸς καὶ πάρωμεν τὴν Κωνσταντίνου πόλιν,
 “τὴν βασιλείαν ἄς κρατήσωμεν ὅλης τῆς Ρωμανίας.”
 Ἐν τούτῳ ἐσυμβιβάστησαν οἱ κεφαλᾶδες ὅλοι

815 ὅπου

838 ἐνταῦθα

Cod. T 814 χειροτονια 815 πόχουν 816 λ. ἀφὸν οὐ σέβουσι—om. τῆς
 817 να παμε στή σηνιά—om. να 818 ἐπάρωμεν—πόχουν 820 ἀπαντῶν—την
 ἔχουν 823—826 om. 827 ἀφοτου 829 τοτε συμβουλευτικάση το τι θέλουσε
 830 νὰπέλθουν 831 καὶ συμβουλεύσαν 832 ἐδώσασι ὅσα 833 ἀφότου
 ἐκίνοι οἱ ἀπιστη καὶ ανομι δ. 834 om. τοὺς 835 οπόπρεπε νατων f. 13’
 836 εἶχαν δ. φ. διὰ νὰ τοὺς α. 837 παρὰ 838 ἄς ἐλθομεν στήν πόλιν
 840 κωνσταντίνου πόλη 841 om. ἄς—κρατήσωμεν 842 ἐσωλήβάστησαν

- Η ὡσαύτως ὄλον τὸ κοινὸν τοῦ φράγκικου φουσσάτου·
 τὰ πλευτικά τους ὄρισαν, τὰ ἄρμενα ἐγυρίσαν.
 845 Τί νὰ σὲ λέγω τὰ πολλά; κ' ἐγὼ πολλὰ βαρειόμαι·
 ἐστράφησαν οἱ Φράγκοι μας ἐκείσε εἰς τὴν Πόλιν,
 κὶ ἀφότου ἀπεσώσασιν ἐκείσε εἰς τὸν λιμνῶνα,
 τὴν χώραν ἐτριγύρισαν τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης.
 Οἱ Φράγκοι ἐμηχανεύτησαν ὡσὰν κ' οἱ Βενετικοί·
 850 μετ' αὐτοὺς ἦσαν ἐνομοῦ ὁμοίως καὶ οἱ Προβεντσάλοι
 ὡσαύτως κ' ἐκ τοῦ Μουφαρᾶ ἐκείνοι οἱ Λουμπάρδοι.
 Τὰ τριπουτσέτα ἐστήσασιν ὅλα ἀπὸ τὴν στερέαν,
 τὲς σύνταξες ἐχώρισαν, τὸν πόλεμον ἀρχίσαν. f. 15^r
 Ἄπὸ τοῦ πλήθους τῶν τσαγρῶν ἄνθρωπον οὐκ ἀφήναν
 855 νὰ στέκη ἀπάνω εἰς τὰ τειχέα τῆς χώρας τῆς Πολέου.
 Εἶχαν καὶ σκάλες ξύλινες, καλὰ σιδερωμένες·
 εἰς τὰ τειχέα τὲς ἔστησαν διὰ νὰ σέβουν ἀπέσω.
 Οἱ καβαλλήροι ἐπέξεψαν ἀπάνω ἐκ τὰ φαρία·
 τὸ ἰδεῖ τὲς σκάλες, ἔδραμαν, ἐσέβησαν ἀπάνω.
 860 Οὕτως, ὡσὰν σὲ τὸ λαλῶ, ἐπιάστη ἐτότε ἡ Πόλις,
 οἱ Φράγκοι ἐσέβησαν ἐμπρὸς ἀπέκει ἐκ τὴν στερέαν,
 κ' οἱ Βενετικοί [πάλε] ἐσέβησαν ἀπάνω ἐκ τὰ καράβια,
 ἐκείθεν ὅπου ἐστήκασιν τὸν γύρον τῆς θαλάσσου.
 Ἴστέον γὰρ νὰ ἐξεύρετε ὅτι ἐπιάστη ἡ Πόλις,
 865 ὡσὰν ἐπιάστη πρότερον ἀπὸ τοὺς Βενετικούς,
 εἰς τοῦ νοεμβρίου τὲς τέσσαρες ἡμέρες ἦτον τότε·
 τὸ δὲ ὑστερονὸν καὶ δεύτερον τὸ πιάσμα τῆς Πολέου,
 εἰς τοῦ ἀπριλίου τὲς τέσσαρες ἐγίνη πάλε ἐκείνο.
 Ἄπὸ τοῦ πλήθους τοῦ λαοῦ, τοῦ δυνατοῦ πολέμου,
 870 τινὰς οὐκ ἴσχυσεν ποσῶς νὰ φύγη ἀπὸ τὴν Πόλιν.

844 πλευτικά

865 ὡσὰν] ὅταν

866 ἐτότε

Cod. T 844 να γιρόσουν 845 καὶ γὼ π. βαριοῦμε 846 ἐστράφησαν τὰ
 πλευτικὰν 847 κήλθανε εἰς τον λ. 849 εμεὶ χῶνευθησαν 850 εἶπαν—
 προβεζάλοι 851 καὶ οκ τοῦ μονφαρὰς 852 τριμπουζέτα 853 τῆς σῶ
 ταξες 855 στὰ τηχιά 857 εἰς τα τηχῆα τῆς 858 ἀπέξευσαν—φαρία
 τους 860 ὄσασε—ἐπ. οἱ πόλης τότες 861 ὀμπρός 862 οπ. πάλε
 863 που ἐστήκοντα το γύρο τῆς θαλάσσου 864 ὀμος γὰρ να εἰξεύρεται οὔτος τότε
 ἐπάρθη πόλης 865 ὅταν ἐπ.—ἀπὸ τῆς f. 14^r 866 στοῦ νοευρίου τας
 τέσερας εἰμέρα 867 εἰστερο 868 εἰς ταπριλλίου τὰς τέσερας—κείνο
 869 το πλήθος

- Η Ἐπιάσαν γὰρ τὸν Μούρτζουφλον τὸν ἄπιστον ἐκείνου, ἰ.κ
 τῶν ἀρχηγῶν τὸν ἤφεραν διὰ νὰ τὸν ἔχουν κρίνει.
 Μεγάλως τὸ ἐχάρησαν οἱ εὐγενικοὶ κοιτᾶδες·
 ὀχληση ἠγίνη, ταραχή, τὸ τί κρίσιν νὰ πάθη.
 875 Ὀκάποιος γέρον ἀνθρωπος εὐρέθη ἐκεῖ εἰς τὴν Πόλιν·
 ἀνθρωπος ἦτον φρόνιμος, γραμματικὸς εἰς σφόδρα·
 τὸ ἀκούσει πῶς ἠθέλασιν οἱ Φράγκοι νὰ τὸν ἔχουν κρίνει,
 ἐκείνου τὸν πανάπιστον τὸν Μούρτζουφλον σὲ λέγω,
 ἔδραμε ἐκεῖσε εἰς ἐκεινοὺς ὅπου ἦσαν κεφαλᾶδες,
 880 ὅπου εἶχαν γὰρ τὴν ἐξουσίαν εἰς ὅλα τὰ φουσσᾶτα·
 ἄρχισε λέγει πρὸς αὐτούς, ἐπληροφόρεσέ τους,
 τὸ πῶς ὀκάποιος βασιλέας—κὺρ Λέον τὸν ὠνομάζαν,
 φιλόσοφος ἦτον φοβερὸς καὶ προφητεῖες ἐποίκεν—
 πολλὰ πράγματα ἐποίκε ἐκεῖσε εἰς τὴν Πόλιν·
 885 ἄλλα ἐπληρώσαν τὸν καιρὸν ὅπου ἐμελλε νὰ ἔλθον,
 κι ἄλλα πάλε ἀναμένασιν νὰ ἔλθῃ ὁ καιρὸς τους.
 Λοιπὸν ἐκεῖ πλησίον ὀμπρὸς εἰς τὴν Ἀγίαν Σοφίαν
 ἔστηκεν κίονιν φοβεῖρόν, μέγα, ψηλὸν ὑπάρχει· ἰ.κ
 γράμματα ἐποίκεν γλυπτὰ, γράφουσιν ὡς σὲ λέγω·
 890 “Ἀπέδω ἐτοῦτο τὸ κίονι ὀφείλουν ἐγκρεμνίσαι
 “τὸν βασιλέα τὸν ἄπιστον τῆς Κωνσταντίνου Πόλης.”
 “Λοιπὸν, ὡς φαίνει, ἄρχοντες, ἡ προφητεῖα ἐπληρώθη·
 “ἀφῶν τὸ κίονι ἔχετε κι αὐτὸν τὸν δημηγέρτην,
 “πληρώσετε τὴν προφητείαν τοῦ φιλοσόφου ἐκείνου.”
 895 Τὸ ἀκούσει το οἱ ἄρχοντες μεγάλως τὸ ἐθαυμάσαν·
 ἀπήρασι τὸν γέροντα τὸ κίονι νὰ τοὺς δείξῃ·
 κι ἀφῶν ἀπήλθαν εἰς αὐτὸ κ’ ἐπληροφόρεσάν το
 μεγάλως τὸ ἐθαυμάστησαν καὶ πάλε ἐχάρησάν το,
 διατὶ ἠύραν τὸ ἐπιδέξιον τοὺς τὸν ἄπιστον νὰ κρίνουν,
 900 ὠρίσαν γὰρ καὶ ἠφέραν τον κ’ ἐκεῖ τὸν ἀνεβάσαν,

882 λέων 885 ολλα ἐπλήρ. 889 ὡς ελέγω 892 ἐπλ^κ?
 894 ἐκείνου τοῦ φιλοσόφου 897 αὐτὸν κ’ ἐπληροφόρεσάν το

Cod. T 871 ἐπιάσασιν τον ἀνομον εκλίων τον μούρτζουφλο 872 τὸν αρχ.
 τοὺς ἴφεραν διαναντον 874 ἐγλήθη 875 γέρον 876 γραμματικὸς εἰς σφόδρα
 877 νὰ τον κρίνου 878 τὸ μούρτζουφλὸ 879 ἔδρ. ἐκεῖ γουργὸ εἰς αὐτοῦς
 882 ὀκάπιον βασιλεὺς 884 ἐκεῖ γὰρ εἰς 885 ὅλα πλειόσαν—ὀπόμελε νὰ
 ἐλθου 886 καὶ ἄλλα πολλὰ ἀναμένουσιν 887 ἐμπροστε ἦν 888 ἔστηκεν

Ρ Ὅκατις λέγει πρὸς αὐτούς, οὕτως τοὺς συντυχαίνει,
 τὸ πῶς ὁκάτις βασιλεὺς—κὺρ Λέον τὸν ἐλέγαν,
 φιλόσοφος εὐρίσκετον καὶ προφητεῖες ἐποίκεν,—
 πολλὰ πράγματα ἔποικεν ἀπέσω εἰς τὴν Πόλιν·
 885 ἄλλα ἐπληρώσαν τὸν καιρὸν ὀπδμελλε νὰ ἔλθουν, f. 122° II
 καὶ ἄλλα πάλιν μέλλασιν νὰ ἔλθῃ ὁ καιρὸς τους.
 Λοιπὸν ἐκεῖ πλησίονα εἰς τὴν Ἀγίαν Σοφίαν
 ἔσθεκε κίονι φοβερό, μέγα πολλὰ ὑπῆρχεν·
 πράγματα ἔποικεν γλυπτὰ καὶ γράμματα ἐγράψαν·
 890 “Ἀπέδω ἐκ τούτου τοῦ κιονίου ὀφείλουσιν κρεμνίσει
 “τὸν βασιλέα τὸν ἄπιστον τῆς Κωνσταντίνου Πόλης.”
 “Λοιπὸν, ὡς φαίνει, ἄρχοντες, ἡ προφητεία ἦλθεν·
 “ἀφῶν τὸ κίονι ἔχετε κι αὐτὸν τὸν δημηγέρτην,
 “τὴν προφητεία πληρώσετε τοῦ φιλοσόφου ἐκείνου.”
 895 Τὸ ἀκούσουν το οἱ ἄρχοντες μεγάλως ἐθαυμάσαν·
 ἐπήρασιν τὸν γέροντα τὸ κίονι νὰ τοὺς δείξῃ·
 κι ἀφῶν ὑπῆγαν πρὸς αὐτὸν καὶ ἐπληροφορήθη...

καὶ ηὔρασιν πιδέξιο τὸν ἄπιστον νὰ κρίνουν,
 900 ὤρισαν καὶ ἠφέραν τον κ' ἐκεῖ τὸν ἀνηβίασαν, f. 123° I

881 λέων 885 ἄλλα] ἄλα 888 ἔσθεκε 891 ἄπισθον
 897 sic! 899 ἄπισθον

κρίνει—ὑπάρχει 890 ἀπέσω τὸ τοῦ κεισοειοῦ 891 κοσταντίνου
 892 φαίνεται—πληρόθη 893 ἀφῶν f. 14° 895 μεγ. τὸ θαυμάσα
 896 ἐπήρασαν—τὸν γγιῶνα 897 ἀπῆλθασιν σαυτὸν καὶ πληρὸ φορέσε της
 898 τῶ θαυμάστησαν 899 δεπτή δασει τα γράμματα ὀπούσαν στὴν κολόνα
 900 ὄρησε

Η ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ κιονίου κάτω τὸν ἐγκρεμίσαν·
 οἱ δαίμονες ἐφάνησαν ποῦ ἀπῆραν τὴν ψυχὴν του.
 Ἄφοτου γὰρ ἐγένετο τοῦ δημηγέρτη ἡ κρίσις,
 ὅλοι οἱ μεγάλοι ἄρχοντες, οἱ πρῶτοι τοῦ φουσσάτου,
 905 εἰς τὸ παλάτι ἀπήλθασιν τοῦ βασιλέως ἐκείνου· f. 16^r
 βουλὴν ἀπῆραν ἐνομοῦ μικροὶ τε καὶ μεγάλοι
 τὸ πῶς νὰ πράξουν αἰσθητὰ περὶ τῆς βασιλείας.
 Τὰ λόγια ἤσασιν πολλὰ ἕως οὐ νὰ τὰ διακρίνουν·
 τὸ γὰρ εἰς τέλος εἶπασιν, οὕτως τὸ ἐσφαλίσαν·
 910 ὅτι ἀφῶν ὑπαγαίνασιν ἐκείσε εἰς τὴν Συρίαν,
 καὶ ὁ Πάπας ὁ ἀγιώτατος μετὰ ἐντολῆς μεγάλης
 τοὺς ὤρισε νὰ ἀφήκουσι ἐκείνο τὸ ταξεῖδι,
 ν' ἀπέλθουν καὶ νὰ βάλουσιν Ἀλέξιον τὸν Βατάτσην
 εἰς τὸ σκαμνὶ τῆς βασιλείας, κ' ἐκείνοι τὸν ἐβάλλαν·
 915 καὶ ἀπαῦτα ἀπὸ τοὺς ἴδιους του κ' ἐκ τῶν Ρωμαίων τὸ γένος,
 ἐσφάξαν καὶ ἀπέκτειναν κ' ἐθανατώσανέ τον,
 καὶ οὐκ ἔνι ἄλλος ἀπ' αὐτοῦ ἄξιος τῆς βασιλείας·
 “ ἄς τὴν κρατήσωμεν διὰ ἐμᾶς καὶ ἄς μείνωμεν ἐνταῦτα,
 “ μὲ δίκαιον τὴν ἀπήραμεν, μὲ τοῦ σπαθίου τὸ ξίφος.”
 920 Κι ἀφοῦ τοῦ ἀφίρῶσασιν οὕτως, ὡσὰν τὸ λέγω,
 βουλὴν ἀπῆραν ἀπὸ αὐτοῦ νὰ ποιήσουν βασιλέα.
 Ἐκλέξαν δώδεκα ἄρχοντες, | ἄξιους, φρουμιωτάτους· f. 27^r
 οἱ ἕξι ἦσαν ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἕξι φλαμουριάροι·
 συνθήκες, ὄρκον ἔποικαν νὰ ἐκλέξουν βασιλέα
 925 μὲ πιστοσύνην τοῦ Θεοῦ, ἄνευ τρόπου καὶ δόλου.
 Ἐσέβησαν ἴσ' ἓνα κελλίν· ἐκεῖ τοὺς ἀπεκλείσαν,
 ἕως ὅτου νὰ κληρώσουσιν τὸν βασιλέα τῆς Πόλης.
 Πολλὰ ἐταραχεύτησαν ἀλλήλως μὲ τὰ λόγια,
 διατὶ οὐκ ἰσιάζονταν [ἐνομοῦ] νὰ ποιήσουν βασιλέαν·
 930 ἐπεὶ τινὲς ἐλέγασιν κ' εἰς σφόδρα ἐπαινοῦσαν

902 ὅπου	903 ἡ κρίσις τοῦ δ.	905 ἐκείνου τοῦ βασιλέως	907 ἐσθητὰ
912 ἐκείνου	914 τῶ ἐβάλλαν	918 ἐνταῦθα	927 πληρώσουσιν

Cod. T 901 το ἤψως	902 ποπίραν	903 ἡ κρίσις ἐκείνου τοῦ δ.	
905 ἐκίμο του β.	906 ἐπῆρανε ὁμοῦ	907 ἐσθητα	908 καὶ ὡσον να τὰ δ.
910 επαγέναςι ἐκὴ ἡς τῆ σ.	912 τοὺς ὄρισε καὶ πρόσταξεν ἀπέλθουν εἰς τὴν		
πόλη	914 τῆς βενετίας	915 ἀπαῦθα	916 καὶ ἐθανάτωσάν τω
917 καὶ οὐκ ἔνε ἄλωι	918 αὶ τὴν γκρατίσωμεν δι ἐμάτ	920 καὶ ἀφοῦ τω	

Ρ ἀπὲ τὸ ὕψος τοῦ κιονίου κάτω τὸν ἐγκρεμίσαν·
οἱ δαίμονες ἐφάνησαν, ἐπήραν τὴν ψυχὴν του.
Κι ἀφόντου ἐπληρώθηκε τοῦ δημηγέρτου ἡ κρίση,

25

βουλήν ἐπήραν ἔνομου, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
τὸ πῶς νὰ διορθώσουσι περὶ τῆς βασιλείας.
Τὰ λόγια ἤσασιν πολλὰ ἕως <νὰ> διακρίνουν·
τὸ γὰρ εἰς τέλος εἶπασιν, οὕτως τὸ ἐσφαλίσαν·
10 ὅτι ἐπεὶ ὑπαγαίνασιν ἐκείθε εἰς τὴν Συρίαν,
κι ὁ Πάπας ὁ ἀγιώτατος μετὰ ἐντολῆς μεγάλης
τοὺς ἔρισε νὰ ἀφήσουσιν ἐκεῖνο τὸ ταξεῖδι,
νὰ ἀπέλθουν καὶ νὰ βάλουσιν Ἀλέξιον τὸν Βατάτσην
εἰς τὸν θρόνον τῆς βασιλείας, κ' ἐκεῖνοι τὸν ἐβάλαν·
15 κι ἀπαύτου ἐκ τοὺς ἴδιους, ἐκ τῶν Ρωμαίων τὸ γένος,
ἐσφάξαν, ἀποκτεῖναν τον | καὶ ἐθανάτωσάν τον, f. 123^r II
κι οὐκ ἐνὶ ἄλλος ἀπ' αὐτοῦ ἄξιος <τῆς> βασιλείας·
“ ἄς τὴν κρατοῦμε διὰ μᾶς κι ἄς μείνωμεν ἐν ταύτῃ·
“ μὲ δίκαιον τὴν ἐπήραμεν, μὲ τοῦ σπαθιοῦ τὸ ξίφος.”
20 Κ' ἐπεὶ τὸ ἀφίρῶσασιν οὕτως ὡσὰν τὸ λέγω,
βουλήν ἐπήραν ἔνομου νὰ ποιήσουν βασιλέαν.
Ἐκλέξαν δώδεκα ἄρχοντες, ἄξιους, φρονιμωτάτους·
οἱ ἕξι ἦταν ἀρχιερεῖς κ' οἱ ἕξι φλαμπουριάροι·
συνθήκες κι ὄρκον ἔποικαν νὰ ἐγλέξουν βασιλέα
15 μὲ πιστοσύνη τοῦ Θεοῦ, ἄνευ τρόπου καὶ δόλου.
Ἐσέβησαν εἰσε κελλὴν ἐκεῖ τοὺς ἀποκλείσαν
ὅπως τοῦ νὰ κληρώσουσιν τὸν βασιλέα τῆς Πόλης.
Πολλὰ ἐταραχεύτησαν ἀλλήλως μὲ τοὺς λόγους
δι' οὐ ὁμοῦ οὐκ ἔσιαζαν νὰ ποίσουν βασιλέαν·
20 δι' οὐ τινὲς ἐλέγασιν καὶ σφόδρα ἐπαινοῦσαν

903 ἀφῶν του 918 ἐν ταύτῃ 927 πληρώσουσιν 929 ὅκ ἔσιαζαν
19, 930 δι' οὐ] the ms. has διῶν, but ν and υ are often not to be distinguished,
. 104, 963 διου.

11 ἐπίρρασι ομοῦ f. 15^r 922 ἐγλέξαν 923 ἀρχιερεῖς 924 συνθήκας
επει ἔκαμαν νὰ πίσουν 925 ἀφτρόπου 926 ἐσέβησαν εἰς καμερα—ἀποκλ.
17 ἐπει του νὰ ἐγλέξουσι διαβασιλευς 929 δημητῆ δεν ὁμοφονοῦσασι 930 τὸ
ἐγασι—τὸ ἐπαινοῦσα

- Η τὸν δοῦκαν γὰρ τῆς Βενετίας, φρόνιμον κ' ἐπιδέξιον,
 κ' ἐλέγαν ὅτι ἄξιος ἦτον διὰ βασιλέας.
 Κι ἀπὸ τῆς τόσης ταραχῆς ὅπου εἶχασιν ἀλλήλως,
 ὀκάποιος ἦλθεν κ' εἶπε το τὸν δοῦκα τῆς Βενετίας.
 935 Κ' ἐκεῖνος, ὡς πανφρόνιμος κ' εἰς ὅλα ἐπιδέξιος,
 σπουδαίως ἀπῆλθε εἰς ἐκεινοὺς τοὺς δώδεκα φρονίμους,
 τὴν θύραν ἀκριοχτύπησεν διὰ νὰ τὸν ἀφκραστοῦσιν,
 καὶ εἶπεν οὕτως πρὸς αὐτούς· “ Ἀρχοντες, ἀφκραστήτε·
 “ ὀκάποιος λόγους μὲ ἤφερεν, ἦλθεν κι ἀπέσωσέ τους,
 940 “ τὸ πῶς ὀκάποιοι ἀπὸ ἐσᾶς, ἀπὸ τῆς ἀρετῆς τους, f. 27'
 “ ὡς εὐγενεῖς καὶ φρόνιμοι, τὸ θελημάν τους λέγουν·
 “ λέγουσιν λόγους περὶ ἐμοῦ ὡς διὰ τὴν βασιλείαν,
 “ ὅτι εἶμαι ἄξιος νὰ γενῶ τῆς Πόλης βασιλέας.
 “ Λοιπὸν ἐγώ, ὡς φρόνιμους φίλους καὶ ἀδελφούς μου,
 945 “ μεγάλως τοὺς εὐχαριστῶ· ὁ Θεὸς νὰ τοὺς τὸ στρέψῃ,
 “ τὸ εἶπασιν καὶ λέγουσιν διὰ ἐμέν τὸν ἀδελφόν τους.
 “ Ὅμως ἐγὼ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ τὴν χάριν καὶ τὴν δόξαν
 “ οὐδὲν εὐρίσκω εἰς ἐμέν, λέγω στὸν ἐνιαυτόν μου,
 “ τοσοῦτην ἀδιάκρισιν, νὰ μὴ τὸ ἐγνωρίζω,
 950 “ ὅτι εἰς τὸ κουμοῦ τῆς Βενετίας ἐξέβησαν ἀνθρώποι
 “ γνώσεως μεγάλης καὶ στρατείας, ὡσὰν καὶ εἰς ἄλλους
 τόπους·
 “ ἀλλὰ τινὰς οὐκ ἔφτασεν ποτέ του εἰς τόσην δόξαν,
 “ τὸ στέμμα τὸ βασιλικὸν νὰ τοῦ τὸ ἔχουν φορέσει.
 “ Ἐν τούτῳ σᾶς παρακαλῶ, ὡς φίλους κι ἀδελφούς μου,
 955 “ νὰ πάψουσιν τὰ σκάνταλα, ἢ ταραχῆ, τὰ λόγια·
 “ κι ὅσοι ἐλαλήσετε διὰ ἐμέν νὰ γενῶ βασιλέας,
 “ ἐπαίρνω ἐγὼ τοὺς λόγους τους | καὶ τὲς φωνὲς ὅπου εἶπαν, f. 28
 “ καὶ θέτω ἀπάνω εἰς αὐτὰς κ' ἐγὼ τὸν ἐδικόν μου·
 “ καὶ ἂς μίξωμεν καὶ τῶν ἀλλῶν, νὰ ποιήσωμεν ὀμάδα
 960 “ τῶν δώδεκα τὴν ἐκλογὴν, νὰ πληρωθῇ τὸ πρᾶγμα,

940 ὀκάποιος

949 νὰ μὴ τὴν

955 σκάνδαλα

Cod. T 931 καὶ πιδέξο 932 καὶ λέγαν πὸς ἐνε αξιὸς διαβασιλέας νὰ γένῃ
 933 καὶ ἀπὸ τὴν τόσην ταραχὴν σπουχασιν 934 ἦλθε καπετον τοῦ μτοῦξῃ β.
 935 καὶ κίβος ὁ π. 936 σπεδέος 937 ἀκρῆκτῆπισε δια ναν τοὺς
 σκοτηον τίς! 938 φηκραστήτε 940 ἀποσᾶς—του 941 ὅς φρονίμους

- Ρ τὸν δοῦκα γὰρ τῆς Βενετίας, φρόνιμον, ἐπιδέξιον, f. 123^γ1
 ἐλέγαν ὅτι ἄξιος ἔνι τῆς βασιλείας.
 Κι ἀπὸ τῆς τόσης ταραχῆς ὀποῦχασιν ἀλλήλως,
 ὀκάποιος τὸ ἀπέσωσεν τοῦ δοῦκα Βενετίας.
 935 Κ' ἐκείνος, ὡς πανφρόνιμος κ' εἰς ὅλα ἐπιδέξιος,
 σπουδαίως ἦλθεν εἰς αὐτοὺς τοὺς δώδεκα φρονίμους,
 τὴν θύραν ἀκρικόντισε διὰ νὰ τὸν ἠκούσουν,
 καὶ εἶπεν οὕτως πρὸς αὐτοῦς· "Ἄρχοντες, ἐφκραστήτε·
 " ὀκάποιος λόγους μ' ἔφερον, ἦλθεν, ἀπέσωσέν τους,
 940 " τὸ πῶς τινὲς ἀπὸ ἐσᾶς, ἀπὸ τῆς ἀρετῆς τους,
 " ὡς εὐγενεῖς καὶ φρόνιμοι τὸ θέλημάν τους λέγουν·
 " καὶ λέγουν λόγους δι' ἐμοῦ περὶ τῆς βασιλείας,
 " ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἄξιος νὰ γένω βασιλέας.
 " Λοιπὸν ἐγώ, ὡς φρόνιμους φίλους καὶ ἀδελφούς μου,
 945 " μεγάλως τοὺς εὐχαριστῶ, ὁ Θεὸς νὰ τοὺς τὸ στρέψῃ
 " τὸ εἶπασιν | καὶ λέγουσιν δι' ἐμέν τὸν ἀδελφόν τους. f. 123^γ11
 " Ὅμως ἐγὼ ἀπὸ Θεοῦ τὴν χάριν καὶ τὴν δόξαν
 " οὐδὲν εὐρίσκω εἰς ἐμέν, λέγω στὸν ἐμαυτὸν μου,
 " τοσοῖτην ἀδιάκρισιν, νὰ μὴν τὸ ἐγνωρίζω·
 950 " ἐπεὶ εἰς τὸ κουμὸν τῆς Βενετίας ἐξέβησαν ἀνθρώποι
 " γνώσεως μεγάλης καὶ στρατείας, ὡσὰν καὶ εἰς τοὺς
 ἄλλους·
 " ἀλλὰ κανεὶς οὐκ ἔφτασεν ποτὲ εἰς τόσην δόξαν,
 " τὸ στέμμα τὸ βασιλικὸν νὰ τὸ ἔχουσιν φορέσει.
 " Ἐν τούτῳ σᾶς παρακαλῶ, ὡς φίλους κι ἀδελφούς μου,
 955 " νὰ πάψουσιν τὰ σκάνταλα, ἢ ταραχὴ, τὰ λόγια,
 " τὰ ἐλαλήσατε δι' ἐμέν νὰ γένω βασιλέας·
 " ἐπαίρνω ἐγὼ τοὺς λόγους τους καὶ τὲς φωνὲς ὀποῦ εἶπαν,
 " καὶ θέτω ἀπάνω εἰς αὐτοὺς καὶ γὰρ τὸν ἐδικό μου·
 " κι ἄς μίξωμε καὶ τῶν ἄλλῶν, νὰ ποίσωμεν ἡμάδι
 960 " τῶν δώδεκα τὴν ἐκλογὴν, | νὺ πληρωθῇ τὸ πρᾶγμα· f. 124^γ1

940 ἀρετῆ τους
 955: ἦτε

948 στοτό μαυτῶν μου

955 σκάνδαλα

ἐπ. εὐγενεῖς τὸ θ. του λέγει
 στον ριαυτόν μου

945 τὸ ευχ.

946 δηα μὲν

948 ἠβρήσκο—

949 τοσοῖτη θῆακρησι να μὲν τῶνε γν.

950 κουμὸν

951 ἴλωνι τασ.

f. 15^γ

956 να γένο

957 τας φορέσ

959 ἀς μίξωμεν

ἐπὶ τῶ ἄλλῶν καὶ ἀς πληρωθῇ τὸ πρᾶγμα

960 omitted

- Η** “κι ἄς ποιήσωμεν διὰ βασιλέαν τὸν κόντον Βαλδουβίνον
 “ὅπου ἔνι ἀφέντης φυσικός, ἀφέντης τῆς Φιλάντριας·
 “διατὸ ἔνι ἄξιος κ’ εὐγενής, χρήσιμος εἰς τοὺς πάντας
 “κ’ ἔντιμος νὰ ἔνι βασιλέας ἀπὸ ὄλους τοῦ φουσσάτου.”
 965 Ἐκούσων ταῦτα οἱ δώδεκα ὅπου σᾶς ἀφηγοῦμαι,
 ὅπου ἦσαν ὄλοι ἐκλεχτοὶ νὰ ποιήσουν βασιλέα,
 ἐνταῦτα ἐσυγκατέβησαν κι ὄλοι τὸ ἐστεργήσαν·
 ἀπέκει ἐσηκώθησαν ὅπου ἦσαν μαζωμένοι,
 εἰς τὸ παλάτι ἀπήλθασιν αὐτοῦ τοῦ βασιλέως·
 970 ἐλάλησαν νὰ σωρευτοῦν οἱ πάντες τοῦ φουσσάτου,
 νὰ ἀκούσουν <τὴν ἀπόκρισιν>, τὴν εἶπαν κ’ ἐδιορθώσαν,
 τοῦ βασιλέως τὴν ἐκλογήν, τὸ ποῖος χρεωστεῖ νὰ ἔνι.
 Κι ἀφότου ἐσωρεύτησαν οἱ πάντες τοῦ φουσσάτου
 εἰς τὰ παλάτια τὰ λαμπρὰ τοῦ βασιλέως ἐκεῖνα,
 975 ἕνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα, ὁ φρονιμώτερός τους,
 τὸν λόγον τους ἐβάσταξεν, ἐμφάνισεν | τὸ πρᾶγμα, f. 28^v
 τὸ πῶς μὲ φόβον τοῦ Θεοῦ, μὲ προσοχὴν μεγάλην,
 τὸν κόντον τῆς Φιλάντριας ἐκλέξασιν διὰ [βασιλέαν καὶ]
 ρῆγαν
 τῆς Πόλεως καὶ τῆς βασιλείας ὄλης τῆς Ρωμανίας.
 980 Ἐκούσων ταῦτα οἱ ἅπαντες, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
 οἱ πλούσιοι γὰρ κ’ οἱ εὐγενικοί, τὸ κοινόν, τὸ φουσσάτο,
 εἰς σφόδρα τὸ ἀγαπήσασιν, ἐστέρξαν κι ἀφιρώσαν,
 ὁ κόντος γὰρ ὁ Παντουῆς νὰ ἔνι βασιλέας.
 Ἠφέρασιν τοῦ βασιλέως τὸ στέμμα καὶ τὸν σάκκον,
 985 ἐστέψασιν κ’ ἐντύσαν τον ὡς βασιλέαν, σὲ λέγω,
 κ’ εὐφήμησαν κ’ ἐδόξασαν, ὡς πρέπει κι ὡς λαχάνει.
 Κι ἀφότου τὸν ἐστέψασιν κ’ ἐγένη βασιλέας,
 σκάνταλον μέσα ἐγένετον καὶ ταραχὴ μεγάλη
 εἰς τοὺς Λουμπάρδους, σὲ λαλῶ, ὁμοίως καὶ εἰς τοὺς
 Φραγκίσκους,

966 ἐκλεκτοὶ 967 ἐνταῦθα 971 ἀκούσαν 974 ἐκεῖνα τοῦ βασ.
 978 ἐκλέγξασιν 986 ἐφήμησαν 988 σκάνδαλον

Cod. T 961 πύσωμεν—τὸν κόνται βαλδουβίνον 962 ὅπου 963 διατῆ
 ἐνε 964 καὶ ἐντ. δηὰ βασιλεὺς ἀπόλου τοῦ φ. 966 ὀπούσαν—εγλεκτη
 967 καὶ ὄλοι τὸ ἐστέρξαν 968 ἐσοκώθησαν 971 omitted 972 τῆν
 εγλογὶ πελοσ χρεόστου νὰ ἐνε 976 τον ἐβάσταξεν—πραμα 977 πρόσευχην

- Ρ “κι ἄς ποίσωμεν διὰ βασιλέα τὸν κόντο Μπαλδουβίνον
 “ὄπῃναι ἀφέντης φυσικὸς τῆς ἀφεντίας τῆς Φλάντρας·
 “δι’ οὐ ἔναι εὐγενῆς καὶ ἄξιος, χρήσιμος εἰς τοὺς πάντας
 “καὶ ἄξιος διὰ βασιλέα ἀπ’ ὅλον τὸ φουσσάτο.”
- 965 Ἦκούσας ταῦτα οἱ δώδεκα ὅπου σᾶς ἀφηγοῦμαι,
 ὅπουσαν ὅλοι ἐκλεχτοὶ νὰ ποίσουν βασιλέαν,
 ἐνταῦτα ἐσυγκατέβηκαν καὶ ὅλοι τὸ ἐστέρξαν·
 ἐκεῖθεν ἐσηκώθησαν ὅπου ἦσαν συναγμένοι,
 εἰς τὸ παλάτι ἤλθασιν αὐτοῦ τοῦ βασιλέως·
- 970 ἐλάλησαν νὰ συναχτοῦν οἱ πάντες τοῦ φουσσάτου,
 νὰ ἠκούσουν τὴν ἀπόκρισιν, τὰ εἶπαν καὶ ὠρθώσαν,
 τοῦ βασιλέως τὴν ἐκλογὴν, ποῖος μέλλει νὰ γένῃ.
 Ἐπεὶν γὰρ ἐσυνάχτησαν οἱ πάντες τοῦ φουσσάτου
 εἰς τὰ λαμπρὰ | παλάτια τοῦ βασιλέως ἐκείνου, f. 124^r II
- 975 ὁ εἰς ἀπὸ τοὺς δώδεκα, ὁ γνωστικώτερός τους,
 τὸν λόγον τους ἐβάσταξεν, ἐφάνισεν τὸ πρᾶγμα,
 τὸ πῶς μὲ φόβον τοῦ Θεοῦ, μὲ προσευχὴν μεγάλην,
 τὸν κόντον Φλάντρας ἐκλεξαν διὰ βασιλέαν τῆς
 Πόλης,
 τῆς Πόλης καὶ τῆς βασιλείας ὅλης τῆς Ρωμανίας.
- 980 Ἦκουσαν ταῦτα οἱ ἄρχοντες, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,

σφόδρα τὸ ἠγαπήσασιν, ἐστρέξαν κι ἀφιρῶσαν,
 ὅτι ὁ κόντος Μπαλδουβὶν νὰ ἔναι βασιλέας.
 Τοῦ βασιλέως ἤφεραν τὸ στέμμα καὶ τὸν σάκκον,
 985 ἠφέραν καὶ ἐστέψαν του ὡς βασιλέα, σᾶς λέγω.
 κ’ εὐφήμησαν, ἐδόξασαν, ὡς πρέπει καὶ ἀρμόζει.
 Κι ἀφότου τὸν ἐστέψασιν κ’ ἐγένη βασιλέας,
 σκάνταλο μέγα ἐγένετο καὶ ταραχὴ μεγάλη
 εἰς τοὺς Λουμπάρδους, σὲ λαλῶ, ὁμοίως εἰς τοὺς Φραν-
 τσόζους,

964 βασιλεῖς 966 ἐκλεκτοὶ 967 ἐσυγκατέβηκαν 971 τὰ ἠκούσουν
 977 πρὸς εὐ(?)χῆν, cf. cod. T 978 Φλάντραν 982 ἐστρέξαν καὶ ἀρῶσαν
 986 ἐφήμησαν 988 σκάνδαλο

978 ἐγλέξαν βασιλεῶν 979 τῆς πόλης 980 ἀκουσαντάτο ἀπ. f. 16^r
 983 ο εσπει γὰρ ο βαλδουβὶν νὰ ἐνε 984 τὸ στέμα καὶ το σάκον
 985 ἐστέψαν—σᾶς λέγω 986 καὶ φύμισαν καὶ δόξασαν—καὶ τηχίην
 987 ἐστέψασιν 988 μέγα γιάετο 989 λουμπ. ἄπαντας ὁμοίως—φράνγκους

- Η** ὄπου ἀγαποῦσαν καὶ ἤθελαν νὰ γένη ὁ μαρκέσης
 991 ἐκεῖνος γὰρ τοῦ Μουφαρᾶ, ὄπου ἦτον καπετάνος
 εἰς τὰ φουσσᾶτα καὶ λαόν, καθὼς σὲ τὸ ἐπροείπα.
 Ἐνταῦτα ὁ πανφρόνιμος Δούκας τῆς Βενετίας,
 ἐκεῖνος ὁ μισὶρ Ἄρις, ντὲ Ἄντουλο τὸ ἐπέκλην, ξ 29'
 995 ἐβάλλη μετὰ ἕτερουσ τὰ σκάνταλα νὰ ἐσβύση.
 Ἀπῆρεν γὰρ καὶ μετ' αὐτοῦ τὸν κόντον τῆς Τουλούζας·
 τσαῦτα ἔξευρεν νὰ εἶπῃ, τόσον νὰ τοὺς πρᾶυνη,
 εἶπεν, ἐκαθοδήγησεν, ὡς φρόνιμος ὄπου ἦτον·
 “Ἄρχοντες, φίλοι κι ἀδελφοί, ἀφότου ἐγένετον
 1000 “ἡ ἐκλέξις τοῦ βασιλέως, κ' ἐστέφτη κ' ἐπληρώθη—
 “ἄσκημον πρᾶγμα κι ἄπρεπον, κατηγορία μεγάλη—
 “ὄσοι τὸ εἶπουν κι ἀκούσωσιν ἔς ὄλην τὴν οἰκουμένην,
 “ὄτι μὲ λόγου κ' ἐκλογῆς τέτοιων μεγάλων ἀνθρώπων
 “ἐγένετον ἡ ἐκλογὴ κ' ἐστέφτη ὁ βασιλέας,
 5 “κι ἀπαύτου ἐμετανοήσετε, ὡς φαίνεται, διὰ φτόνον.
 “Ἐν τούτῳ λέγω πρὸς ἐσᾶς, ἀξιοπαρακαλῶ σας,
 “νὰ λείψουσιν τὰ σκάνταλα, οὐδὲν ἔνι τιμὴ σας·
 “ἀφότου ἐγένη βασιλέας τῆς Φιλάντριας [γὰρ] ὁ κόντος,
 “ἄς γένη καὶ τοῦ Μουφαρᾶ αὐτοῦνος ὁ μαρκέσης
 10 “ρῆγας κι ἀφέντης γονικὸς τῆς Σαλονίκης πόλης
 “μὲ ὄσα διαφέρνει ἐπ' αὐτῆς καὶ ὀφείλει νὰ ἀφεντεύῃ.”
 Τὸ ἀκούσει ταῦτα ὁ | λαός, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι, ξ 29'
 οἱ πλούσιοι γὰρ καὶ τὸ κοινὸ τοῦ φράγκικου φουσσάτου,
 στριγγὴν φωνὴν ἐλάλησαν, ὄλοι τὸ ἐπροσκυνήσαν.
 15 Κι ἀφότου τὸ ἐστεργήθησαν κ' ἐστέψασι διὰ ρῆγα
 τὸν Μπονιφάτσον, σὲ λαλῶ, ἐκεῖνον τὸν μαρκέσην,
 ἐπάψασιν τὰ σκάνταλα κ' ἐγένετον εἰρήνη.
 Μετὰ ταῦτα ἐδιορθώσασιν τοὺς δώδεκα ἐκείνους,
 ὄπου ἔκλεξαν τὸν βασιλέαν, τὴν μερισίαν νὰ ποιήσουν
 20 τοῦ τόπου τῆς Ἀνατολῆς κι ὄλης τῆς Ρωμανίας,

993 ἐνταῦθα 995 ἕτερουσ σκάνδαλα 1000 ἐστέφθη 4 ἐστέφθη
 7 σκάνδαλα 8 ὁ βασιλέας 10 ἡγονικὸς 17 σκάνδαλα 19 ἐκλέξαν

Cod. T 990 ὀπάγαποῦσαν—μαρκέσης 991 μονφαρᾶ—καπετάνιος 992 τὸ
 προήπα 994 μισὲρ ἡγος ντάντουλος 995 ἕτερος—να σβέση 996 ἐπῆρε—
 τὸν κονταί—τουλούτζας 997 τσαῦτα ἔξευρε νὰ πει 999 ἐγνώετω 1000 εἰ
 ἐκλήσις 1 πρᾶγμα 2 καὶ ἀκούσουντο 3 ἀνῶ 4 ἐγίνετω—καὶ
 στεῦτι β. 5 καὶ τότε μεταῦσεται 7 διὸν δεν ἐν τιμήσας 8 ὁ βασιλεὺς

Ρ ὅπου ἠγαπούσαν κ' ἤθελαν νὰ γένη ὁ μαρκέσης.
991

f. 124' 1

Ἐνταῦτα ὁ πανφρόνιμος Ντούζης τῆς Βενετίας,
ἐκείνος ὁ μισερ Ἄριγος, Ντάντουλος τὸ ἐπίκλην,
995 ἐβάλθη μετὰ ἕτερου τὰ σκάνταλα νὰ πάψουν.
Ἐπῆρε γὰρ μεθ' ἑαυτοῦ τὸν κόντο τῆς Τουλούζας·
οὕτως γὰρ ἤξευρε νὰ εἶπῃ, τόσο νὰ τοὺς πρᾶυνη,
εἶπεν κ' ἐκαθοδήγησεν ὡς φρόνιμος ποῦ ἦτον·
“Ἀρχοντες, φίλοι κι ἀδελφοί, ἐπεὶ γὰρ ἐγυνέτου
1000 “ἡ ἐκλεξις τοῦ βασιλέως, ἐστέφτη κ' ἐπληρώθη—
“ἄσκημον πρᾶγμα κι ἄπρεπον, κατηγορία μεγάλη—
“ὄσοι τὸ εἶπουν κ' ἠκούσουν το στὴν οἰκουμένην ὄλην,
“ὄτι μὲ λόγου κ' ἐκλογῆς τοιούτων μεγάλων ἀνθρώπων
“ἐγένετον ἡ ἐκλογή κ' ἐστέφτη βασιλέας,
5 “κι αὐτοῦ ἐμετανόσετε, ὡς φαίνει, διὰ φτόνου.
“Ἐν τούτῳ λέγω πρὸς ἐσᾶς, ἀξιοπαρακαλῶ σας,
“ἄς λείψουσιν τὰ σκάνταλα, οὐδὲν ἔναι τιμὴ σας·
“ἀφῶ ἐγένετον βασιλεὺς ὁ κόντος τῆς Φιλάνδρας, f. 124' 11
“ἄς γένη καὶ τοῦ Μουφερά αὐτεῖνος ὁ μαρκέσης
10 “ρῆγας κι ἀφέντης φυσικὸς τῆς Σαλονίκης πόλης
“μὲ ὅσα διαφέρει ἀπ' αὐτὴν καὶ ὅσα ἀφεντεύει.”
Τὸ ἀκούσει τούτο ὁ λαὸς τοῦ φρίγκικου φουσσάτου,

στρυγγὴν φωνὴν ἐλάλησαν, ὄλοι τὸ ἐπροσκυνήσαν.

15 Κι ἀφότου τὸ ἐστέρξασιν κ' ἐστέψασιν τὸν ρῆγαν
τὸν Μπονοφάτσιον, σὲ λαλῶ, ἐκείνον τὸν μαρκέξη,
ἐπάψασιν τὰ σκάνταλα κ' ἐγένετον εἰρήνη.

Μετὰ ταῦτα ὠρθώσασιν τοὺς δώδεκα ἐκείνους,
ὅπου ἐκλεξαν τὸν βασιλεῦ, τὴν μοιρασίαν νὰ ποίσουν
20 τοῦ τόπου τῆς Ἀνατολῆς κι ὅλης τῆς Ρωμανίας,

993 ἐνταῦθα 995 ἕτερου τὰ σκάνδαλα 998 ὅπου καὶ ἐκαθοδήγησεν
1000 ἐστειύθη 4 ἐστειύθη 7 σκάνδαλα 15 ἀφῶ τοῦ 17 ἐπαύσασαν
τὰ σκάνδαλα

ὁ αὐτοὶ τῆς φιλάνδρας 9 μοφερά αὐτήνος ὁ μαρκέσης 10 καὶ οἱ. f. 16'
11 ἀφαντῆς καὶ οφιλῆ 12 τακοῖση 13 γὰρ οἱ. 14 στρῶγγοκά—τὸ π.
15 καὶ ἀφάντου τὸ ἐστέρκτισαν καὶ ἐσέψαν του 16 τὸν βοιοφάτσο—μαρκέξω
17 καὶ οἱ.—εὐθέτω 19 τοῦ γλέξαι—τῆ μερασίαν 20 ἀνετόλη

Η ὄσον διαφέρει τῆς Πολέου τῆς βασιλείας, σὲ λέγω,
 πρὸς τὴν οὐσίαν καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ καθενὸς καὶ ἐκάστου,
 καὶ τὸν λαὸν ὅπου εἶχασιν εἰς τὴν κουγκέστα ἐκείνην.
 Μὲ κλήρους καὶ μὲ προσοχὴν ἢ μερισία ἐγενέτον·
 1025 ἔτυχεν γὰρ τῆς Βενετίας τὸ τέταρτον ἡμερίδι,
 καὶ τὸ ἥμισον τοῦ τέταρτου, ὄγδον τὸ λέγουν ἄλλοι,
 ἀπὸ τὴν χώραν τῆς Πολέου καὶ ὅλης τῆς Ρωμανίας,
 καθὼς τὸ γράφεται ἀκομὴ ὁ Δούκας τῆς Βενετίας
 εἰς τὰς γραφὰς κ' εἰς τὴν τιμὴν τῆς ἀφεντίας ὅπου ἔχει.
 30 Λοιπὸν ἐτότε ὅπου λαλαῖ, εἰς τὸν καιρὸν ἐκείνον f. 30'
 ἦτον ἀφέντης τῆς Βλαχίας καὶ ὅλης τῆς Ἑλλάδος,
 τῆς Ἄρτας καὶ τῶν Γιαννινῶν καὶ ὅλου τοῦ Δεσποτάτου,
 κύρ Ἰωάννην τὸν ὠνόμαζαν, Βατάτσης εἶχεν τὸ ἐπίκλη.
 Κι ὡς ἤκουσεν καὶ ἔμαθεν καὶ ἐπληροφορέθη
 35 τὸ πῶς οἱ Φράγκοι ἀπήρασιν τὴν ἀφεντίαν τῆς Πόλης,
 κ' ἐστέφασιν καὶ βασιλέαν, ἀπήρασιν τὰ κάστρη,
 τὲς χώρες ἐμερίσασιν ὅλης τῆς Ρωμανίας·
 εὐθὺς, σπουδαίως ἀπέστειλεν ἐκεῖ εἰς τὴν Κουμανίαν·
 δέκα χιλιάδες ἤλθασιν, ὅλοι ἐκλεχτοὶ Κουμᾶνοι
 40 μὲ Τουρκουμάνους ἐκλεχτούς, ὅλοι ἐκαβαλλικεῦαν.
 Ἄρματα εἶχασιν καλὰ, διαρίχια ἐφοροῦσαν·
 οἱ μὲν κουτάρια ἐβάσταιν κ' οἱ ἕτεροι βεργίτες.
 Ἐσώρεψεν καὶ τὸν λαὸν ὅλης τῆς ἀφεντίας του,
 φουσσᾶτα ἐπερισώρεψεν μεγάλα καὶ ἀντρειωμένα
 45 καὶ ἄρχισε μάχην δυνατὴν νὰ πολεμῆ τοὺς Φράγκους·
 οὐχὶ γὰρ εἰς πρόσωπον, νὰ πολεμῆ εἰς κάμπον,
 ἀλλὰ μὲ τρόπον μηχανίας ὡσὰν [τὸ] κάμνον οἱ Τοῦρκοι. f. 30'
 Διαβόντα γὰρ ἕνας καιρός, ἐγύρισεν ὁ ἄλλος·
 μὲ πονηρίαν ἀπόστειλεν τοὺς καταπατητᾶδες
 50 τοῦ νὰ μαθαίνῃ ἀδιάλειπα τὲς τῶν Φραγκῶν γὰρ πράξεις.
 Κι ὡς ἔμαθεν πληροφορίαν τὸ ποῦ ἦτο ὁ Μπονοφίτσιος,

1025 ἡμερίδι 31 γιανινων 34 καὶ ἐπληρ. τω 39, 40 ἐκλεκτ.
 43 τῆς ἀφεντίας τους 44 ἀντρειωμένα 51 ἦτον

Cod. T 1021 πόλεος 22 καὶ ἀξίαν τοῦ κ. ἐκάστου 23 εἰς τὴν γκουκου-
 ἔστα κλίη 24 προσεσχὴ ἡ μέρασι να γένη 25 τὸ τέταρτο μερίδι 26 τὸ
 μισὸν—τοῦ τέταρτου 27 πόλεος 28 ἀκομῆ—τῆς οπι. 29 στήχη 30 τῶν
 γκερόν 31 γιαννινων 33 κυρ ιω' τονόμαζαν β. το επεικλῶν 34 ἐπληρο-
 φορεσάν τω 35 ἐπίοσεν 36 επειραν καὶ τὰ κ. 37 ἐμνήραστησαν

- P** ὅσον διαφέρει τῆς Πόλεως τῆς βασιλείας, σὲ λέγω,
 πρὸς τὴν ἀξίαν καὶ τὴν οὐσίαν ἔνους γὰρ καὶ ἐκίστου,
 καὶ τὸν λαὸν ὅπου εἶχασιν εἰς τὴν κογκίστα ἐκείνην.
 Μὲ κλήρους καὶ μὲ προσεχὴ ἢ μοίρασις ἐγένη·
- 1025 ἔτυχεν γὰρ τῆς Βενετίας τὸ τέταρτο μερίδιον f. 125' I
 καὶ τὸ ἡμισο τοῦ τέταρτου, τὸ ὄγδοον τὸ λέγω,
 ἀπὲ τῆ χώρα Πόλεως κι ὅλης τῆς Ρωμανίας,
 καθὼς τὸ γράφει ἀκομὴ ὁ Δοῦκας Βενετίας
 εἰς τὰς γραφὰς καὶ τὴν τιμὴν τῆς ἀφεντίας ποῦ ἔχει.
- 30 Λοιπὸν ἐτότες, σὲ λαλῶ, εἰς τὸν καιρὸν ἐκείνον
 ἦτον ἀφέντης τῆς Βλαχίας καὶ ὅλης τῆς Ἑλλάδος,
 τῆς Ἄρτας καὶ τῶν Ἰωαννινῶν κι ὅλου τοῦ Δεσποτάτου,
 Ἰωάννην τὸν ἐνόμαξαν, Βατάτσης τὸ ἐπὶ κλην. Ἰωάννης
Βατάτσης
 Κι ὡς ἤκουσεν καὶ ἔμαθεν καὶ ἐπληροφορήθη
- 35 τὸ πῶς οἱ Φράγκοι ἐπήρασιν τὴν ἀφεντία τῆς Πόλης,
 ἐστέψασιν καὶ βασιλεῦ, ἐπήραν καὶ τὰ κύστην,
 τὲς χώρες ἐμερίσασιν ὅλης τῆς Ρωμανίας·
 εὐτύς, σπουδαίως ἀπέστειλεν ἐκεῖ στὴν Κουμανίαν·
 δέκα χιλιάδες ἤλθασιν, ὅλοι ἐκλεχτοὶ Κουμᾶνοι
- 40 μὲ Τουρκομάνους ἐκλεχτοὺς, ὅλοι ἐκαβαλλικεῦαν.
 Ἄρματα εἶχασιν καλά, γιαιρίκια ἐφοροῦσαν·
 οἱ μὲν κοντάρια ἐβίσταξαν, | οἱ δ' ἕτεροι βεργέτες. f. 125' II
 Ἐσύναξαν καὶ τὸ λαὸν τῆς ἀφεντίας του ὅλης,
 φουσσᾶτα ἐσύναξαν καλά, πολλὰ καὶ ἀντρειωμένα·
- 45 ἄρχισε μάχη δυνατὴ νὰ πολεμῆ τοὺς Φράγκους·
 οὐχὶ ποτὲ εἰς πρόσωπον, νὰ πολεμῆ εἰς κάμπον,
 ἀλλὰ μὲ τρόπους μηχανίας ὡς πολεμοῦν οἱ Τοῦρκοι.
 Ἐπέρασε δὲ ὁ εἰς <καιρὸς> κ' ἐγύρισεν ὁ ἄλλος·
 μὲ ποτηρίαν ἀπέστειλεν τοὺς καταπατητᾶδες
- 50 νὰ μανθάνουν ἀδιάλειπτα τὰ πράττουσιν οἱ Φράγκοι.
 Κι ὡς ἔμαθεν πληροφορίαν ποῦ ἦτον ὁ Μπονοφάτσης,

1024 καὶ τηγημν 36 ἐστέψασιν 39, 40 ἐκλεκτ. 42 ἐβάσταξαν
 44 ἀντρειωμένα

38 στὴν γγούμανία 39 ὄλλο 40 ἐκαβαλλικέβα f. 17' 41 λουρίκια
 ἐφ. 42 ἐβάσταξαν 44 ἐπερήσφρευσε 45 ἄρχισε—πολεμᾶ 46 ἀπλ
 47 οπιτίσι 49 ἀπέστηλε 50 ποῦ νὰ μινθάνι ἀδιάλῃ πάντες του φραγκων
 ταῖς πράξι 51 τὸ οπι.—μπονιφάτσης

Η ὁ ρήγας τοῦ Σαλονικίου, οὕτως τὸν ὠνομάζαν,
 τὲς νύχτες ἐπερπάτησεν ἕως οὐ νὰ ἐφτάσῃ ἐκεῖθεν.
 Τὰ ἐγκρύμματα τοῦ ἔβαλεν εἰς ἐπιδέξιους τόπους·
 1055 καὶ ὅσον ἐξημέρωσεν κ' ἐπλάτυνεν ἡ ἡμέρα,
 διακόσιους γὰρ ἐδιόρθωσεν ὅπου ἦσαν τὰ λαφρά τοὺς
 κ' ἐδράμασιν κ' ἐκούρσεψαν γύρον τοῦ κάστρου ἐκείνου·
 τὸ κούρσο ἐπεριμάζωξαν, ἀπήρασι, ὑπαγαίνουιν.
 Τὸ ἰδεῖ οἱ Λουμπάρδοι ὅπου ἦσασι ἐκείσε μὲ τὸν ρήγαν,
 60 σπουδαίως ἀπήραν τ' ἄρματα, πηδοῦν, καβαλλικεύουιν·
 ἀτός του ὁ ρήγας μετ' αὐτοὺς ἐξέβηκεν ὁμοίως
 ὡς ἄνθρωποι ἀπαίδευτοι τῆς μάχης τῶν Ρωμαίων.
 Ὅμπρὸς ὀπίσω ἐξέβαιναν πρὸς εἴκοσι καὶ τριάντα·
 κ' ἐκείνοι ὅπου ἐκούρσεψασιν κ' ἐφεύγαν μὲ τὸ κούρσο 151
 65 ἕως οὐ νὰ τοὺς προσφέρουσιν ἀπέσω εἰς τὰς χωσίας.
 Ἐνταῦτα ἀπεχωσιάσασιν γύρωθεν οἱ χωσίες
 καὶ τοὺς Λουμπάρδους ἄρχασαν νὰ τοὺς θέλουν τοξεύει·
 ἐδείχναν ὅτι φεύγουσιν ἐκείνοι οἱ Κουμᾶνοι
 κ' ἐγύριζαν ὀπίσω τοὺς καὶ τὰ φαρία ἐδοξεύαν.
 70 Οἱ δὲ Λουμπάρδοι ὡς εἶδασιν μετὰ τὸν Μπονοφάτσιον,
 ἐκείνον τὸν ἀφέντην τοὺς, τοῦ Σαλονικίου τὸν ρήγα,
 τὸ πῶς τοὺς ἐτριγύρισαν κ' ἐκατεδόξευάν τοὺς,
 ὅλοι ἐνομοῦ ἐσωρεύτησαν, νὰ ζήσουν κι ἀποθάνουν.
 Τὸ δὲ οἱ Κουμᾶνοι κ' οἱ Ρωμαῖοι οὐκ ἐζυγῶνανέ τοὺς·
 75 μὲ τὰς σαγίττας ἀπὸ μακρὰ τοὺς ἐκατεδοξεύαν
 κι οὕτως τοὺς ἀποκτεῖνασιν κ' ἐθανατώσανέ τοὺς.
 Ἀπαύτου δὲ καὶ ἐμπροστευ, καθὼς σε τὸ ἀφηγοῦμαι,
 μὲ πονηρίαν καὶ μηχανίαν, ὡς τὸ ἔχουν οἱ Ρωμαῖοι,
 τοὺς Φράγκους ἐμαχόντησαν, ἐπαῖρναν τοὺς καὶ ἐδίδαν,
 80 καθὼς τὸ ἔχουν πανταχοῦ οἱ μάχες καὶ οἱ στρατείες,
 ἕως ὅτου ἐπεράσασιν τῶν τριῶν χρονῶν τὸ τέλος. 1

Κι ἀφότου ἐπληρώθησαν οἱ τρεῖς χρόνοι κι ἀπάνω,

1056 τὰ λαφράντζες 63 ἐξέεναν πρὸς κ' καὶ λ' 65 νὰ τὰς π.
 72 καὶ κατεδοξευανέ τοὺς 75 ἀπόμακρα

Cod. T 1053 ἕως νὰ φθάσι 54 τὰ ἐγκρύματα τοῦ 55 καὶ πλῆσι
 ἡ μέρα 56 γὰρ οἱ.—τὰ λαφράντζες sic! 57 καὶ κούρσευγα γέρον
 58 ἐπεῖραν καὶ παγένουιν 59 το ρήγα 60 πέρουιν 63 ἀπὸ ἴκοση
 64 ποὺ κούρσεψασιν καὶ ἐφεύγαν με το κούρσοι 65 ἕως νατῆς πρὸςφ. ἀπέσω
 στῆ χωσίας 67 δοξέβη 68 ἐδειχρα οἱ ἐφεύγασιν 69 δοξέβαν 70 μετὰ

ὁ ρήγας τοῦ Σαλονικίου, οὕτως τὸν ὠνομάζαν,
 τὲς νύχτες ἐπερπάτησεν ἕως νὰ σώσῃ ἐκεῖθεν.
 Τὰ ἐκρύμματα τοῦ ἔβαλεν εἰς ἐπιδέξιους τόπους·
 55 καὶ ὅσον ἐξημέρωσεν κ' ἐπλάτυνεν ἡ μέρα,
 ἄρθωσεν διακόσιους ὀποῦσαν ἐλαφρύτες·
 ἐδράμασιν κ' ἐκούρσεψαν ὄλο τὸ κάστρο ἐκεῖνο,
 τὸ κούρσο ἐπεριμάζωξαν, ἐπήραν το, ὑπάσι. f. 125^v I
 Τ' ὁμοῦ οἱ Λαμπάρδοι τῶδασιν ὅπου ἦσαν μετ' ὁν ρήγαν,
 60 σπουδαίως ἀρματώνονται, πηδοῦν, καβαλλικεύουν·
 ὁμοῦ ὁ ρήγας μετ' αὐτοὺς ἐξέβηκεν εἰς αὐτοὺς
 ὡς ἄνθρωποι ἀπαιδευτοὶ τῆς μάχης τῶν Ρωμαίων.
 Ὅμπρὸς ὀπίσω ἐξέβησαν πρὸς εἴκοσι καὶ τριάντα·
 κ' ἐκεῖνοι ὅπου ἐκούρσευαν ἔφευγον μετ' ὁ κούρσο
 65 ἕως νὰ τοὺς προφέρουσιν ἀπέσω εἰς τὰς χωσίας.
 Ἐνταῦτα ἀπεχώσιασαν γύρωθεν οἱ χωσίες
 καὶ τοὺς Λουμπάρδους ἄρχισαν ὅπως νὰ τοὺς δοξεύουν·
 ἔδειχναν ὅτι φεύγουσιν ἐκεῖνοι οἱ Κουμᾶνοι
 κ' ἐγύριζαν ὀπίσω τους, τὰ φάρια ἐδοξεύαν.
 70 Οἱ δὲ Λουμπάρδοι ὡς εἶδασιν μετὰ τὸν Πινοφάτσιον,
 ἐκεῖνον τὸν ἀφέντη τους, ρήγαν Θεσσαλονίκης,
 τὸ πὼς τοὺς ἐτριγύριζαν κ' ἐκατεδόξευαν τους,
 ὄλοι ὁμοῦ ἐσυνάχτησαν, νὰ ζήσουν, ν' ἀποθάνουν.
 Οἱ δὲ οἱ Κομᾶνοι καὶ Ρωμαῖοι | οὐκ ἐπλησίασαν τους· f. 125^v II
 75 μετὰ τὰς σαγίττας ἐκ μακρεῖα τοὺς ἐκαταδοξεύαν
 καὶ οὕτως τοὺς ἐθανάτωσαν καὶ ἀποκτείνασιν τους.
 Ἄπαύτου δὲ καὶ ἔμπροσθεν, καθὼς τὸ ἀφηγοῦμαι,
 μετὰ πονηρία καὶ μηχανία, ὡς τῶχουν οἱ Ρωμαῖοι,
 τοὺς Φράγκους ἐμαχεύτησαν, ἐπαίρναν τους κ' ἐδίδαν,
 80 καθὼς τὸ ἔχουν πανταχοῦ οἱ μάχες καὶ οἱ στρατείες,
 καὶ ἕως ἐπεράσασιν τῶν τριῶν χρονῶν τὸ τέλος.
 Κι ἀφόντες ἐπληρώθησαν τρεῖς χρόνοι καὶ ἀπάνω

1053 ταυρίτες 54 εἰς σε πιδ. 56 διακοσῆους—ἐλαφρήτας 57 ἔδραμα
 ὑπάσοι 63 ἠκοθη 66 γύρωθεν ἡ χ. 73 νὰ ἀποθ. 75 μακρῆς
 ἡ μάχες καὶ ἡ στρ. 81 καὶ ὡς

ἡ μπρόφάτξου 71 σαλωναικοὺ τὸ ρίγα f. 17^v 72 καὶ κατὰσφάξασιν
 73 ὄλοι ὁμοῦ ἐμαζέκτισα 74 and 75 om. 78 τῶχουν 79 ἐμα-
 ττισα ἐπέρασαι καὶ δίδα 81 ἀπεράσασιν 82 ἐπληρώθησαν

Η ὁ Βαλτουβῆς ὁ βασιλεὺς ὠρέχτηκεν νὰ ἀπέλθῃ
 ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀνδριανόπολιν, χώρα μεγάλη ὑπάρχει.
 1085 Κι ὡσὰν ἐδιέβηκεν ἐκεῖ, καθὼς σὲ τὸ ἀφηγοῦμαι,
 ὁκάποιος τοῦ τὸ ἐμηνύτεψεν ἐκεινοῦ τοῦ δεσπότη
 τοῦ Καλοῖωάννη, σὲ λαλῶ, τοῦ ἀφέντου τῆς Βλαχίας·
 κ' ἐκεῖνος, ὡς τὸ ἤκουσεν κι ὡς τὸ ἐπληροφορέθη,
 γοργόν, σπουδαίως καὶ σύντομα, μὲ προθυμίαν μεγάλην,
 90 καταπαντόθε ἐσώρεψεν ὄλα του τὰ φουσσᾶτα·
 ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀνδριανόπολιν σπουδαίως ἐκατεφτάσεν.
 Τί νὰ σὲ λέγω τὰ πολλὰ πολλάκις νὰ βαρειέσαι;
 ἐπεὶ κ' ἐγὼ ὡσὰν κ' ἐσὲν βαρειῶμαι νὰ τὰ γράφω·
 ἀλλὰ διὰ συντομώτερον καὶ διὰ κοντοὺς τοὺς λόγους,
 95 σὲ λέγω καὶ πληροφορῶ, μὲ ἀλήθειαν σὲ τὸ γράφω,
 ὅτι, ὡσὰν τὸ ἔποιικαν ἐκείνου τοῦ μαρκέση,
 τοῦ ρήγα τοῦ Σαλονικίου, καθὼς σὲ τὸ ἀφηγήθην,
 τὸ ἐποίησαν καὶ Μπαλτουῆ, τοῦ βασιλέως τῆς Πόλης·
 μετὰ χωσίες | καὶ μηχανίες οὕτως τοὺς ἐπλανέσαν, f. 32^r
 1100 κ' ἐξέβησαν εἰς τὴν φωνὴν καὶ ταραχὴν ἐκείνην
 ποῦ ἐλάλησαν καὶ εἶπασιν ὅτι ἦλθαν τὰ φουσσᾶτα
 τοῦ Καλοῖωάννη, σὲ λαλῶ, ἐκεινοῦ τοῦ δεσπότη.
 Πεντακοσίους ἀπέστειλεν ἐκεῖνος ὁ δεσπότης,
 ὅπου ἔδραμαν κ' ἐκούρσεψαν τοὺς κάμπους καὶ τοὺς
 τόπους
 5 ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀνδριανόπολιν ποῦ ἦτον ὁ βασιλέας.
 Ὅρισεν γὰρ ὁ βασιλέας τὸν πρωτοστράτοράν του
 καὶ τὰ σαλπύγια ἐλάλησαν, πηδοῦν, καβαλλικεύουν·
 Φλαμέγκους εἶχε ἑξακοσίους καὶ τριακοσίους Φράγκους
 ὅπου ἦσαν ὄλοι ἐκλεχτοί, φαρία ἐκαβαλλικεύαν,
 10 ἄρματα εἶχασιν λαμπρὰ <ὡς> τὰ ἔχουσιν οἱ Φράγκοι.
 Ἄλλοι ζημία ὅπου ἐγένετον ἐκείνην τὴν ἡμέραν
 ἴς τέτοιους ἀνθρώπους βγενικούς ἀπ' τὸ ἄνθος τῆς
 Φραγκίας,

1083 ὀρέκτηκεν 91 ἐκέισε 1101 and 5 ὅπου 6 ἀστράτοράν του
 8 εἶχε φλ. ἐξ. 9 ἐκλεκτοί 11 αὐλή 12 εἰς τ. ἀπὸς εὐγεν. ἀπὸ

Cod. T 1083 βαλδουβῆς 85 τὰ φηγοῦμαι 86 κάποιος τοῦτω εμενήτευση
 87 τοῦ καλογιάνη—τὰφέντη 88 ὡς τὸ πληροφ. 89 γουργὸ 91 πωδέος
 κατὰφθάνη 93 καὶ γῶ ὡσὰν καὶ σὲν βαριουμε παντα γ. 95 σὲ om. before τὸ
 96 μαρκαίση 97 τὰ φηγοῦμεν 98 καὶ τοῦ βαλδουβῆ 99 μηχανίες—

Ρ ὁ Μπαλδουβῆς ὁ βασιλεὺς ὠρέχτη νὰ ἀπέλθῃ
 ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀντριανόπολιν, χώρα μεγάλη ἔναι.
 1085 Ἄφῶν ἐδιέβηκεν ἐκεῖ, ὡσπὲν σὲ τὸ διηγούμαι,
 ὁκάποιος τὸ ἐμήνυσεν ἐκείνου τοῦ δεσπότη·

κ' ἐκείνος, ὡς τὸ ἤκουσε, ὡς τὸ ἐπληροφορέθη,
 γοργόν, σπουδαίως, σύντομα, μὲ προθυμίαν μεγάλην
 90 ἀπανταχοῦ ἐσύνταξε ὅλα του τὰ φουσσᾶτα·
 ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀντριανόπολιν γοργὸ ἐκαταφτάσαν. f. 126^v 1

Τί νὰ σὲ λέγω τὰ πολλὰ πολλάκις νὰ βαρεῖσαι;
 ἐπεὶ κἀγὼ ὡσπερ ἐσὺ βαρειῶμαι νὰ τὰ γράφω·
 ἀλλὰ διὰ συντομώτερο, διὰ κοντούς <τούς> λόγους,
 95 σὲ λέγω καὶ πληροφορῶ, ἀλήθεια σὲ τὸ γράφω,
 ὅτι ὡσπὲν τὸ ἔποικα ἐκείνου τοῦ μαρκέζη,
 τῆς Σαλονίκης τοῦ ρηγός, καθὼς τὸ ἀφηγήθη,
 τοῦ Βαλδουῆ τοῦ ἔποικαν τοῦ βασιλέως τῆς Πόλης·
 μὲ τὰς χωσίας καὶ μηχανίας οὕτως τοὺς ἐπλανήσαν,
 1100 κ' ἐξέβηκεν εἰς τὴν φωνὴν καὶ ταραχὴν ἐκείνην
 ὅπου εἶπαν, ὅτι ἐξέβησαν ἐκεῖνα τὰ φουσσᾶτα
 τοῦ Καλοϊάνη, σὲ λαλῶ, ἐκείνου τοῦ δεσπότη.
 Πεντακοσίους ἀπέστειλεν ἐκείνος ὁ δεσπότης,
 ἔδραμαν καὶ ἐκούρσεψαν τοὺς κάμπους καὶ τοὺς
 τόπους

5 ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀντριανόπολιν ποῦ ἦτον ὁ βασιλέας.
 Εὐτὺς ὀρίζει ὁ βασιλεὺς τὸν πρωτοστράτορά του
 καὶ τὰ σαλπύγγια ἔδωκαν, πηδοῦν, καβαλλικεύουν·
 Φλαμέγγους εἶχε ἑξακοσίους καὶ τριακοσίους Φράγγους f. 126^v 11
 ὅπου ἦσαν ὅλοι ἐκλεχτοὶ ἀπάνω εἰς τὰ φαρία,
 10 εἶχαν καὶ ἄρματα καλὰ ὡς τὰ ἔχουσιν οἱ Φράγγοι.
 Οὐαὶ ζημίᾳ τὸ ἐγίνετον ἐκείνην τὴν ἡμέραν
 ἴς τοιούτους ἀνθρώπους εὐγενεῖς ἐκ τὸ ἄθος τῆς Φραγκίας,

1084 χώρα μεγάλη 85 διγούμαι 86 ἐκεῖνο 98 ἔποικα 99 ἐπλα-
 σήσει 1107 καβαλλικεύουν 8 εἶχε φλ. 9 ἐκλεκτοὶ 12 εἰς τὴν οὐτ.

σπλαγξάνε 1101 που λάλησαν καὶ ἦσαν 2 τοῦ καλογήνη—δεσπότην f. 18^v
 4 καὶ ἀφῶν τὸν τόπον καὶ τοὺς κάμπους 6 βασιλεὺς τὸν πρωτοστράτορά
 τὸν 8 τριακοσίους 9 γκοῦς ἦσαν—καβαλλικεῖαν 10 τὰ εἶχασιν—οἱ ὡς
 11 ἀπὸ ζ. τὸ γέστω 12 στέτιους α. βγασηκοῦς το ἄθος

- Η τὸ πῶς ἐκαταλύθησαν κὶ ἀδίκως ἀποθάναν,
 διατὶ οὐκ ἔξευραν κἀμ ποσῶς τὴν μάχην τῶν Ρωμαίων.
 1115 Ἦλθασιν γὰρ οἱ ἄρχοντες οἱ Ἀνδριανοπολίτες
 καὶ λέγουσιν τοῦ βασιλέως· “Ἀφέντη μας, δεσπότη,
 “κράτησον τὰ φουσσᾶτα σου μηδὲν ἔβγουςιν ἔξω· f. 32”
 “ἐπεὶ αὐτοί, ὅπου θεωρεῖς, ὅτι ἦλθαν καὶ κουρσεύουν,
 “ὡς πλάνοι ἦλθασιν κλεφτῶς νὰ μᾶς ἐξεμαυλίσουν·
 20 “τὰ δὲ φουσσᾶτα ὅπου ἔχουσιν, ὅλοι εἶναι χωσιασμένοι
 “καὶ ἀναμένουν ὡς διὰ ἐμᾶς νὰ μᾶς ὑπάουσι ἐκείσε.
 “Αὐτοῦνοι γὰρ οὐ πολεμοῦν ὡσὰν ἐσεῖς οἱ Φράγκοι,
 “εἰς κάμπον ν’ ἀναμείνουσιν νὰ δώσουν κονταρέας,
 “ἀλλὰ μὲ τὰ δοξάρια τους φεύγοντα πολεμοῦσιν.
 25 “Καὶ πρόσεχε, ἀφέντη μας [καλέ], μηδὲν ἐβγῆς εἰς αὐτούς·
 “ἂν μᾶς ἀπήραν πρόβατα, ἄλογά τε καὶ βοῦδια,
 “ὡς δανεικὰ ἄς τὰ ἐπάρουσιν, ἂν τύχη νὰ τὰ στρέψουν.”
 Ἄκούσων τοῦτο ὁ βασιλεὺς ἐκατηγόρησέ το,
 χολιαστικὰ τοὺς ὤρισε πλέον νὰ μὴ τὸ εἰποῦσιν,
 30 διότι πρᾶγμα λέγουσιν, κατηγορίαν μεγάλην.
 “Νὰ ἐβλέπω μὲ τὰ ὀμμάτια μου ἐμπρὸς μου τοὺς ἐχ-
 τρούς μου
 “ὅπου ζημιώνουν, καταλοῦν, τοὺς τόπους μου κουρσεύουν,
 “κ’ ἐγὼ νὰ στήκω ὡσὰν νεκρὸς καὶ νὰ τοὺς ὑπομένω;
 “κάλλιον τὸ ἔχω, θάνατον σήμερον ν’ ἀποθάνω f. 33
 35 “περὶ νὰ εἰποῦσιν ἀλλαχοῦ νὰ μὲ κατηγορήσουν.”
 Ὦρισεν, ἐλαλήσασιν καὶ εἶπαν τὰ σαλπύγγια·
 εἰς τρία ἀλλάγια ἐχώρισε τοὺς Φράγκους ὅπου εἶχεν,
 καὶ τοὺς Ρωμαίους εἰς ἄλλα τρία κ’ ἐξέβησαν στὸν κάμπον.
 Τὸ ἰδεῖ τους γὰρ οἱ Κούμανοι, ἐκεῖνοι ὅπου ἐκουρσεύαν,
 40 τὸ πῶς ἐξέβησαν ἔς αὐτούς, ἐχάρησαν μεγάλως,
 ἔδοξαν ὅτι φεύγουσιν μὲ τὸ κούρσο ὅπου εἶχαν·
 κ’ οἱ Φράγκοι, ὡς ἀπαίδευτοι τῆς μάχης γὰρ ἐκείνης,

1117 εὔγουσιν 21 ὑπάγουσιν 25 εὔγης 34 καλλίον 35 ὑποῦσιν
 40 εἰς αὐτούς

Cod. T 1114 ἤξευραν ποσῶς τὴν μάχην 16 ἀφ. μου 17 σου οπι.—
 ευγοῦσι 18 τοῦ—οὐκ ἦλθαν 20 μὰ τα φ. πόχουση δια ἕνε χωσιασμένα
 21 δι ἐμᾶς νὰ μᾶς επᾶνε 22—24 omitted 25 πρόσεχε αφέντι το λοιπὸν
 26 ἂ μᾶς επηραν π. δ. γὰρ καὶ βόηδια 27 τα πάρουσι αὐτὴ νὰτα στρ.

- P** τὸ πῶς ἐκαταλύθησαν κι ἀδίκως ἀποθάναν,
 δι' οὐ οὐκ ἤξευραν ποτὲ τὴν μάχην τῶν Ρωμαίων.
- 1115 Ἦρθασιν γὰρ οἱ ἄρχοντες οἱ Ἀντρανοπολίται
 καὶ λέγουν πρὸς τὸν βασιλέαν· “Ἀγιέ μου δεσπότη,
 “κράτησε τὰ φουσσᾶτα σου ἔξω νὰ μὴ ἐξηβοῦσι·
 “ἐπεὶ αὐτοί, ὅπου θεωρεῖς, ὅπου ἦλθαν καὶ κουρσεύουν,
 “ὡς πλάνοι ἦλθασιν κλεφτῶς νὰ μᾶς ἐξεμαυλίσου·
 20 “τὰ δὲ φουσσᾶτα ὅπου ἔχουσιν, ὅλα εἶν' χωσιασμένα
 “καὶ ἀναμένουν δι' ἐμᾶς ὡς νὰ μᾶς περισύρουν.
 “Αὐτεῖνοι γὰρ οὐ πολεμοῦν ὡσάν ἐσεῖς οἱ Φράγκοι,
 “εἰς κάμπον ν' ἀναμένουσιν νὰ δώσουν κονταρίες,
 “ἀλλὰ μὲ τὰ δοξάρια φεύγοντα πολεμοῦσιν.
- 25 “Καὶ πρόσεχε, ἀφέντη μας, μηδὲν ἐβγῆς εἰς αὐτούς· f. 126^v I
 “ἂ μᾶς ἐπήραν ἄλογα, πρόβατά τε καὶ βόας,
 “ὡς δανεϊκὰ ἄς τὰ πάρουσιν, ἂ λάχῃ νὰ τὰ στρέψουν.”
 Ἄκουσας τοῦτο ὁ βασιλεὺς ἐκατηγόρησέ το,
 χολιαστικὰ τοὺς ὥρισε πλέον μὴ τὸ εἰποῦσι,
 30 διότι πρᾶγμα λέγουσι ἀπηγορίας μεγάλης.
 “Νὰ ἐβλέπω μὲ τὰ ὀμμάτια μου ἐμπρὸς μου τοὺς
 ὀχτροὺς μου
 “ὅποι ζημιώνουν, κατελοῦν, τὲς χῶρες μου κουρσεύουν·
 “ἐγὼ νὰ στέκω ὡς νεκρὸς καὶ νὰ τοὺς ὑπομένο·
 “κάλλιον ἔχω τὸν θάνατον, σήμερον ν' ἀπεθάνω,
 35 “παρ' οὐ νὰ ὑπᾶσι ἀλλαχοῦ νὰ μὲ κατηγορήσουν.”
 Ὄρισεν, ἐλαλήσασιν ὅλα του τὰ σαλμπίγγια·
 εἰς τρία ἀλλάγια ἐχώρισε τοὺς Φράγκους ὅπου εἶχε
 καὶ τοὺς Ρωμαίους σὲ ἄλλα τρία κ' ἐξέβησαν στὸν κάμπο.
 Ὡς τοὺς εἶδασι οἱ Κομανοὶ αὐτεῖνοι ὅπου ἐκουρσεύαν
 40 τὸ πῶς ὑπᾶσιν εἰς αὐτούς, ἐχάρησαν μεγάλως,
 ἔδειξαν ὅτι φεύγουσιν μὲ τὸ | κούρσο ὅπου εἶχαν· f. 126^v II
 κ' οἱ Φράγκοι, ὡς ἀπαίδευτοι τῆς μάχης τῶν Ρωμαίων,

1113 ἐάντων 26 ἄλογα 29 χωλιαστικὰ 31 εὐβλέπω—
 ἐπρὸς—ὀχτροῖς 33 στέκω

28 ταῦτα—εκατ. του 31 να βλέπω με τα μάτια μου 33 καὶ γὼ να στεκο
 σε π. καὶ ταῦτα 34 κάλλιο χο γὰρ τῆς εἰμερον θανατων ναποθάνω f. 18^v
 35 οἱ τοῦσι 39 κούρση—κουρσίβαν 41 το πὸς ἐφευγα με τὸ κούρσο

- Η ἀρχίσαν νὰ τοὺς διώκουσιν διὰ νὰ τοὺς ἔχουν σώσει·
 κ' ἐκεῖνοι πάλε φεύγοντα τοὺς ἐκατεδοξεύαν
 1145 τὰ ἄλογα καὶ τὰ φαρία ὅπου ἐκαβαλλικεύαν.
 Τόσον τοὺς ἐπαράσυραν κ' ἐξεμαυλίσανέ τους,
 ὅτι τοὺς ἀπεσώσασιν ἐκείσε εἰς τὴν χωσίαν·
 εὐθέως ἐξεχωσιάσασιν οἱ Τοῦρκοι κ' οἱ Κουμᾶνοι,
 ἀρχισαν νὰ δοξέουσιν τῶν Φραγκῶν τὰ φαρία.
 50 Οἱ Φράγκοι γὰρ ἐλόγιασαν | πόλεμον νὰ τοὺς ποιήσουν f. 33'
 μὲ τὰ κοντάρια καὶ σπαθία, ὡς ἦσαν μαθημένοι.
 Οἱ δὲ Κουμᾶνοι ἐφεύγασιν κι οὐδὲν τοὺς ἐπλησιάζαν,
 μόνι μὲ τὰ δοξάρια τους τοὺς ἐκατεδοξεύαν
 καὶ τόσα ἐκατεδόξεψαν ὅτι ἀπεκτείνανέ τους·
 55 ἐψόφησαν γὰρ τὰ φαρία, οἱ καβαλλάροι ἐπέσαν.
 Σαλίβες εἶχαν τούρκικες ὁμοίως καὶ ἀπελατίκια·
 μὲ ἐκεῖνα τοὺς ἐσύχνασαν ἀπάνω εἰς τὰ κασσίδα,
 κι ἀπέκτειναν τὸν βασιλέαν κι ὅλα του τὰ φουσσᾶτα.
 *Ἐδε ζημία ὅπου ἐγίνετον ἐκείνην τὴν ἡμέραν·
 60 πᾶσα στρατιώτης εὐγενῆς πρέπει νὰ τοὺς λυπᾶται
 διατὸ ἀπέθαναν ἄδικα, δίχως νὰ πολεμήσουν.
 Οἱ δὲ Ρωμαῖοι ὅπου ἤσασιν μετὰ τὸν βασιλέα
 ἐκεῖ ἐκ τὴν Ἀνδριανόπολιν, ὀλίγους γὰρ ἐλάβαν,
 ἐπεῖν τὸ ἰδεῖ τὸν βασιλέα τὸ πῶς τὸν ἀπεκτείναν,
 65 ἐφυγαν, ὀπίσω ἐστράφησαν, ἐσέβησαν στὴν χώραν·
 μαντᾶτα ἐσυνεβγάλασιν στὴν Κωνσταντίνου πόλιν,
 τὸ πῶς ἐκαταλύσασιν τὸν βασιλέαν οἱ Τοῦρκοι.
 Ὁ Δούκας γὰρ τῆς Βενετίας εὐρέθηκεν ἐκείσε· f. 34'
 εὐθέως φουσσᾶτα ἐσώρεψεν, στὴν Ἀνδριανόπολιν ἦλθεν
 70 νὰ συμμαχήσῃ τὸν λαόν, τὴν χώραν νὰ φυλάξῃ·
 ὡσαύτως ἐσυνέβγαλεν σπουδαίως ἀποκρισάρην
 ἐκείσε εἰς τὴν Ἀνατολὴν εἰς τὸν μισὶρ Ρομπέρτον,
 αὐτάδελφον τοῦ βασιλέως τοῦ Βαλδουβίνου ἐκείνου.

1153 μόνι 60 εὐγενικός 62 με τὸν β. 63 ὀλίγοι 64 ἐπὶ φ
 73 αὐτάδελφος ἦτον τοῦ βασ. ἐκεινοῦ τοῦ β.

Cod. T 1143 διώκουσιν ὡς δια να τους σώσουν 44 ἐκαταδοξεύαν 46 τόσο
 τοὺς ἐπαρέσυραν 47 ἐκεῖ 48 εὐθέως ἐξεχ. φουσσᾶτα τοῦ δεσπότη 49 αρ-
 χήσαν δεῖδον πόλεμο τζακίζουσι κοντάρια 50 οἱ. 51 με πελατήκια καὶ
 σπαθῆ τὸς φράγκους ἐσκοτόσαν 52 καὶ ὅλοι με τὰ δοξάρια τους ἐσφάζαν

Ρ ἄρχισαν νὰ τοὺς διώχουσι διὰ νὰ τοὺς σώσουσιν·
 ἐκεῖνοι πάλιν φεύγοντας τοὺς ἐκαταδοξεύαν
 145 τὰ ἄλογα καὶ τὰ φαρία ὅπου καβαλλικεῦαν.
 Τόσο τοὺς ἐπαράσυραν καὶ ἐξεμαύλισάν τους...

εὐτὺς ἐξεχωσίασαν οἱ Τούρκοι κ' οἱ Κουμᾶνοι,
 ἄρχισαν νὰ δοξεύουσιν τῶν Φράγκων τὰ φαρία.
 50 Οἱ Φράγκοι ἐλογίασαν πόλεμον νὰ τοὺς δώσουν
 μὲ τὰ κοντάρια καὶ σπαθία, ὡς ἦσαν μαθημένοι.
 Οἱ δὲ Κουμᾶνοι ἐφεύγασιν κι οὐδὲν τοὺς ἐπλησιάζου,
 μόνον μὲ τὰ δοξάρια τοὺς ἀπὸ μακρῆα δοξεύαν·
 τόσα ἐκατεδόξευαν ὅτι ἀπόκτεινάν τους·
 55 ἐψόφησαν καὶ τὰ φαρία, οἱ καβαλλάροι ἐπέσαν.
 Σαλίβες εἶχαν τούρκικες ὁμοίως ἀπελατίκια·
 μὲ ἐκεῖνα τοὺς ἐσύχνασαν ἀπάνω ὅκ τὰ κασσίδια
 κι ἀπέκτειναν τὸν βασιλεῦ κι ὅλα του τὰ φουσσᾶτα.
 Ἔδε ζημία, τὸ ἐγένετον ἐκεῖνη τὴν ἡμέραν. f. 127^r 1

60 πᾶς στρατιώτης εὐγενῆς πρέπει νὰ τοὺς λυπάται
 δι' οὐ ἀποθάναν ἄδικα, χωρὶς νὰ πολεμήσουν.
 Οἱ δὲ Ρωμαῖοι ὅπου ἤσασιν μετὰ τὸν βασιλέα
 ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀνδριανόπολη, ὀλίγους γὰρ ἐλάβαν,
 ἐπεὶ τὸ ἰδοῦν τὸν βασιλεῦ τὸ πῶς τὸν ἀποκτεῖναν,
 65 ἔφυγαν <καὶ> ἐστράφησαν, ἐσέβηκαν στὴν χώραν·
 μαντάτα ἀποστείλασιν ἐν Κωνσταντίνου πόλει
 τὸ πῶς ἐκαταλύσασιν τὸν βασιλέα οἱ Τούρκοι.
 Ὁ Δούκας γὰρ τῆς Βενετίας εὐρέθηκεν ἐκεῖσε·
 εὐτὺς φουσσᾶτα ἐσύναξεν στὴν Ἀντριανόπολη ἦλθεν
 70 νὰ συμμαχήσῃ τὸν λαόν, τὴν χώραν νὰ φυλάξῃ·
 ὡσαύτως γὰρ ἀπέστειλεν εὐτὺς μαντατοφόρον
 ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀνατολὴν εἰς τοῦ μισέρ Ρουμπέρτου,
 αὐτάδελφον τοῦ βασιλέως τοῦ Βαλδουίνου ἐκεῖνου.

1145 ὅπῳ

49 δοξίβοις

66 πόλλω

ἂ φαρία τους 53 om. 54 καὶ τὸσω ἐκαταδόξευσαν 56 πελατίκια
 7 εσίχνασαν 59 πογίνετω 60 ευγενηκὸς 61 δηατῆ ἦσαν αυθέντες
 ηγετική το αυθοι τῆς φραγκίας 62—65 omitted 66 ευθῆς μαντάτα
 στηλασι ης κωνσταντῆνου πόλη 67 η ρωμαίοι 68 εβρισκετω στην πόλη
 9 εσφῆθησε f. 19^r 71 ἐκοι στην ἀνατολή—μοισερ

Η Χῶρες καὶ κάστρον ἀφέντευεν ἐκείσε εἰς τὴν Νύμφον·
 1175 εἶχε φουσσᾶτα δυνατά, φλαμουριαρίους μετ' αὐτον.
 Κι ὡς τὸ ἤκουσεν καὶ ἔμαθεν κι ὡς τὸ ἐπληροφορέθη
 τὸ πῶς ἐκατάλυσασιν τὸν βασιλέαν οἱ Τούρκοι,
 τὰ κάστρον του ἐσωτάρχισεν κι ἀπήλθεν εἰς τὴν Πόλιν.
 Ὁ Δούκας γὰρ τῆς Βενετίας ἐστράφηκεν ἐκείσε·
 80 καταπαντοῦθεν ἐμήνυσε διὰ τοὺς φλαμουραρίους
 τοὺς πρώτους ὅπου ἀφέντευαν τότε εἰς τὴν Ρωμανίαν.
 Κι ἀφότου ἐσωρεύτησαν κ' ἐνώθησαν ἀλλήλως,
 ἐθρόνιασαν διὰ βασιλέαν ἐκείνον τὸν Ρομπέρτον,
 τοῦ βασιλέως τὸν ἀδελφὸν τοῦ Βαλδουβίνου ἐκείνου.
 85 Ἐκεῖνος γὰρ ὁ βασιλεὺς ὁ μισίρε Ρομπέρτος f. 34^v
 εἶχεν υἱόν, τὸν ἔλεγαν κ' ἐκείνον Βαλδουβίνου,
 ὅστις ἐγένη βασιλέας κ' ἔχασε τὴν βασιλείαν·
 τὴν θυγάτηρ του ἀπόστειλεν διαβῶν ὀλίγοι χρόνοι,
 τοῦ ροῦ Ραγκοῦ τὴν ἔστειλεν νὰ ἐπάρη διὰ γυναικᾶν·
 90 στὸν Ποντικὸν ἐπιάσασιν τὰ κάτεργα λιμιῶνα,
 ὅπου ἐνὶ γὰρ εἰς τὸν Μορέαν, κάστρον λαμπρὸν ὑπάρχει.
 Ἐκεῖ εὐρέθη ὁ μισίρ Ντζεφρὲς ἀφέντης τοῦ Μορέως,
 ὅπου ἦτον πρῶτος ἀδελφὸς τοῦ πρίγκιπα Γυλιάμου·
 μὲ μηχανίαν καὶ φρόνεσιν ἔπιασεν κ' εὐλογήθη
 95 τὴν θυγάτηρ τοῦ βασιλέως ἐκείνου τοῦ Ρομπέρτου.
 Καὶ ὁ βασιλεὺς τὸ ἀκούσει το μεγάλως τὸ ἐβαρύνθη·
 ὕστερον γὰρ ἰσιώστησαν, καθὼς τὸ θέλεις μάθει
 ἐδῶ εἰς ἐτούτο τὸ βιβλίον ἔμπροσθεν ἔς ἄλλην λέξιν.
 Ἐν τούτῳ παύω ἀπ' ἐδῶ, θέλω τοῦ νὰ σκολάσω
 1200 ἐτούτο ὅπου ἀφηγήσομαι, ἄλλο νὰ καταπιάσω,
 νὰ σᾶς εἰπῶ ἀφήγησιν, καταλογὴν μεγάλην,
 τὸ πῶς ἐπράξαν οἱ Ρωμαῖοι, ἀφότου ἐξεπέσαν f. 35^r
 κ' ἐχάσασιν τὴν βασιλείαν τῆς Κωνσταντίνου πόλης.

1177 οἱ τ. τὸν βασιλέαν 81 ἐτότε 84 ἐκεινοῦ τοῦ β. 85 μισέρ,
 cf. 1273 90 πονδικόν—τὸ κάτεργον 97 θέλη 98 εἰς 1200 ἐν
 τούτο—ἄλλον

Cod. T 1174 ἀφέντευε—στηνήφον 75 φλαμουραρίους 76 καὶ οὐ
 τόμαθε—πληροφορέθη 77 ἡ ρωμαῖοι τὸ βασιλέα 79 ἐστραφυσε
 80 φλαμουριαρίους 82 καὶ νοθησαν ἀλλήλους 83 το ρομπέρτο 84 ἐκείνον
 το ρομπέρτο 85 ὁ αὐθέντης ὁ ρομπέρτος 87 βασιλεὺς 88 ἀπέστηλε

Ρ Χῶρες καὶ κάστρον ἀφέντευεν ἐκείσε εἰς τὴν Ἡμέρον·
 1175 εἶχεν φουσσᾶτα δυνατὰ μὲ αὐτὸν φλαμουριάμους. f. 127° II
 Ὅς ἤκουσεν καὶ ἔμαθεν καὶ ἐπληροφορήθη
 τὸ πῶς ἐκατελύσασιν τὸν βασιλέα οἱ Τούρκοι,
 τὰ κάστρον του ἐσωτάρχισεν κι ἀπῆλθεν εἰς τὴν Πόλιν.
 Ὁ Δούκας γὰρ τῆς Βενετίας ἐστράφηκεν ἐκείσε
 80 καὶ πανταχοῦ ἐμήνυσεν, διὰ φλαμουριάμους,
 τοὺς πρώτους ὅπου ἀφέντευαν τότε τὴν Ρουμανίαν.
 Ἐπεὶν γὰρ ἐσυνάχτησαν, ἐνώθησαν ἀλλήλως,
 ἐθρόνιασαν ὡς βασιλέαν ἐκείνου τὸν Ρουμπέρτον
 τοῦ βασιλέως τὸν ἀδελφὸν τοῦ Βαλδουβῆ ἐκείνου.
 85 Ἐκεῖνος γὰρ ὁ βασιλεὺς ὁ μισέρ Ἀρουμπέρτος
 εἶχεν υἱόν, τὸν ἔλεγαν κ' ἐκείνον Βαλδουβῖνον
 ὅστις ἐγένη βασιλεὺς, τὴν βασιλείαν ἐχάσε·
 τὴν θυγατῆρ του ἀπέστειλε διαβῶν ὀλίγοι χρόνοι,
 τοῦ ρὲ Ραγοῦ τὴν ἔστειλεν γυναῖκα νὰ τὴν ἔχη·
 90 στὸν Μποντικὸν ἐπίασαν τὰ κάτεργα λιμένα,
 ὅποιον ἔν' εἰς τὸν Μορέαν, κάστρον καλὸν ὑπάρχει.
 Ἐκεῖ ἦτον ὁ μισέρ Τζεφρὲς ὁ ἀφέντης τοῦ Μορέως, f. 127° I
 ὅπου ἦτον πρῶτος ἀδελφὸς τοῦ μπρίγκιπα Γουλιίμου·
 μὲ μηχανίαν καὶ φρόνεσιν ἐπίασεν, εὐλογήθην
 95 τὴν θυγατῆρ τοῦ βασιλέως ἐκείνου τοῦ Ρουμπέρτου.
 Κι ὁ βασιλεὺς, ὡς τὸ ἤκουσε, μεγάλως ἐβαρύνθη·
 ὕστερον ἐσιάστηκαν, καθὼς τὸ θέλεις μάθει
 ἐδῶ εἰς τοῦτο τὸ βιβλίον ἔμπροσθεν εἰς τὴν λέξιν.
 Ἐν τούτῳ παύω ἀπ' ἐδῶ, θέλω νὰ τὸ σκολιάσω
 1100 τοῦτο τὸ ἀφηγούμενο, ἄλλο νὰ καταπιάσω...

τὸ πῶς ἐπράξαν οἱ Ρωμαῖοι, ἀφότου ἐξεπέσαν
 καὶ ἐχάσαν τὴν βασιλείαν τῆς Κωνσταντινίου πόλης...

1174 ἡμέρων sic 83 ἐθρονιάσαν 84 τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ βαλδουβῆ
 89 ἐσθηλεν 98 ἐμπροσθεν

διαβῶτα λήγει χρόνοι 89 τοῦ ρεραγὸν τὴν ἐσθηλεν να πάρει για γ. 90 ἐπῆ-
 σαν τὸ κάτεργο 91 ὅπως 92 μισέρ τζεφρες 93 πρῶτῆσιπα γιέλιμου
 94 καὶ βλῶγηθη 95 θυγατῆρ—ρουμπέρτου 96 βασιλεῶς ἀκούσι το—βαρέθη
 97 ἐσιάστησαν—το θέλη μάθη 98 ἦς τουτω τῶ βιβλιῶ δμπος ἦς ἀλη λέξιν
 f. 14° 1100 ἐντοῦτω παρηγούμε γάρ 2 ἐπράξαση ρομ. 3 τῆς κοσταντ.

- Η Ἐν τούτῳ ἄρξομαι ἀπ' ἐδῶ, ἀφκράζου νὰ μαθάνης.
 1205 Τὸν χρόνον γὰρ καὶ τὸν καιρὸν ὅπου ἐπίασαν οἱ Φράγκοι
 <τὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὡσὰν τὸ ἀφηγοῦμαι>,
 ἰδὼν οἱ ἄρχοντες Ρωμαῖοι οἱ πρῶτοι τῆς Ρωμανίας
 ἐκέισε εἰς τὴν Ἀνατολήν, ποῦ εἶχαν τὴν παρρησίαν,
 ἐκλέξασιν δι' ἀφέντην τους καὶ βασιλέα ἐθροניάσαν
 10 ἐκείνου τὸν κύρ Θεόδωρον, Λάσκαριν τὸν ἐλέγαν·
 γαβρός ἦτον τοῦ βασιλέως κύρ Σάκη τοῦ Βατάτση
 κ' εἶχεν τὴν θυγατέρα του ὁμόζυγον γυναῖκα.
 Κι ἀφότου τὸν ἐστέψασιν κ' ἐποίησαν βασιλέαν,
 τὰ κάστρη του ἐσωτάρχισε κ' ἐρρόγεψεν φουσσᾶτα,
 15 Τούρκους, Κουμάνους, Ἀλαϊνούς, Ζύχους γὰρ <καὶ>
 Βουλγάρους.
 Ἄρχισε τοῦ νὰ μάχεται μὲ προθυμίαν μεγάλην
 τοὺς Φράγκους ὅπου ἠρέσκονταν εἰς τῆς Νικαίας τὰ μέρη,
 ἐκέισε εἰς τὴν Ἀνατολήν ὅπου ἐνι ἡ Φιλαδέλφεια,
 ὅπου ἦτον γὰρ καὶ ἀφέντευεν [ὁ μισίρ] Ρομπέρτος ντὲ f. 35'
 Φιλάντριας·
 20 κ' ἐδιήρηκεν ἡ μάχη τους χρόνους κἂν τρεῖς καὶ πλέον,
 ἕως οὐ ἐσκοτώθη ὁ βασιλεὺς αὐτὸς ὁ Βαλδουβίνος,
 κ' ἐστέψασιν διὰ βασιλέαν ἐκείνου τὸν Ρομπέρτον.
 Ἐξῆσεν γὰρ ὁ βασιλεὺς ὁ Λάσκαρις ἐκείνους
 χρόνους κ' ἔτη ὅσα ἠθέλησεν ὁ Βασιλεὺς τῆς Δόξης·
 25 κὶ ὡσὰν τοῦ ἦλθεν τὸ κοινὸ τοῦ κόσμου ν' ἀποθάνη,—
 κ' εἶχεν υἱὸν μειράκιον, ἀνήλικος ὑπῆρχεν,—
 ὠρισε καὶ ἐκράξασιν κύρ Μιχαὴλ ἐκείνου,
 τὸν Παλαιολόγον, σὲ λαλῶ, τὸν πρῶτον τῆς Ρωμανίας,
 ὡς τίμιον, φρονιμώτερον εἰς ὅλους τοὺς Ρωμαίους·
 30 πρῶτα τοῦ ἐπαράδωκεν ἐκείνου τὸν υἱὸν του,
 καὶ δεῦτερον τὴν ἀφεντίαν ὅλης τῆς βασιλείας.
 Μεθ' ὄρκου τὰ ἐπαράλαβεν ὅσα τοῦ ἐπαρεδῶκεν·

1205 ἐπίασαν 8 ὅπου 9 ἐκλέξασιν 11 γαυρός 17 ὑβρέσκονταν
 20 ἐδίχησεν 21 ἐκείνος ὁ β. 32 ἐπαρέδωκεν

Cod. T 1204 ἀποδῶ φηκράζου νὰ μαθάνης 5 τὸν γκερὸν ὀππέσιαν 6 οπ.
 8 ἐκεῖ ἦς τὴν ἀνετολήν ποῦχαν 9 οπ. 11 γαμβρό—κυρ σακιον βατάτση
 13 ἀμόφτου 14 ἐρόγευσε 15 ζηγούς 16 οπ. 17 εβρισκότησα—
 κηκίας 18 ἀνετολήν πῶσε ἡ φιλοαδελφία 19 ρουμπέρτο τε φιάνδρο

P

1205 τὸν χρόνον ἐκείνον, τὸν καιρὸν ποῦ ἐπίασαν οἱ Φράγκοι
 τὸ τὴν Κωνσταντινόπολιν, ὡσάν τὸ ἀφηγοῦμαι,
 ὡς εἶδαν οἱ ἄρχοντες Ρωμαῖοι, πρῶτοι τῆς Ρωμανίας,
 ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀνατολήν, ποῦ εἶχαν τὴν παρρησίαν,
 ἐκλέξαν διὰ ἀφέντη τους καὶ βασιλέαν ἐποίκαν
 10 ἐκείνον τὸν | κὺρ Θεόδωρον, Λάσκαριν τὸν ἐλέγαν·
 γαβρὸς ἦτον τοῦ βασιλέως κὺρ Σακη τοῦ Βατάτση,
 ὅπου εἶχεν τὴν θυγάτηρ του ὀμόζυγον γυναῖκα.
 Κι ἀφότου τὸν ἐστέψασιν κ' ἐποίκαν βασιλέαν,
 τὰ κάστηρ του ἐσωτάρχισεν κ' ἐρρόγεψε φουσσάτα,
 15 Τούρκους, Κομάνους, Λαιοινούς, Ζηγούς γὰρ καὶ Βουρ-
 γάρους.

Θεόδωρος
 Λάσκαρις
 βασιλεὺς
 γαβρὸς
 τοῦ κὺρ
 Σάκη τοῦ
 Βατάτση
 f. 127^v II

Ἄρχισε τοῦ νὰ μάχεται μὲ προθυμία μεγάλη
 τοὺς Φράγκους ὅπου εὐρίσκονταν στὸ μέρος τῆς Νηκίας
 ἐκεῖσε εἰς τὴν Ἀνατολήν ὅπου εἶν' ἡ Φιλαδέλφεια,
 ὅπου ἦτον καὶ ἀφέντενε ὁ μισερ Ἄρουμπέρτος·
 20 κ' ἐδιήρηκε ἡ μάχη τους χρόνους κὰν τρεῖς καὶ πλέον,
 ἕως αὐ ἐσκοτώθηκεν ὁ βασιλεὺς Βαλδουίνος
 κ' ἔστεψαν διὰ βασιλέα ἐκείνον τὸν Ρουμπέρτον.
 Ἐξῆσεν δὲ ὁ βασιλεὺς ὁ Λάσκαρις ἐκείνος
 χρόνους ὅσους ἠθέλησεν ὁ Κύριος τῆς Δόξης·
 25 καὶ ὡς τοῦ ἦλθεν τὸ κοινὸν τοῦ κόσμου ν' ἀποθάνη,— f. 128^r I
 εἶχεν υἱὸν ἀνήλικον, μειράκιον ὑπῆρχεν,—
 ὦρισεν καὶ ἐλάλησαν κὺρ Μιχαήλ ἐκείνον,
 τὸν Παλαιολόγον, σὲ λαλῶ, πρῶτον τῆς Ρωμανίας,
 ὡς τίμιον καὶ φρόνιμον εἰς ὕλους τοὺς Ρωμαίους·
 30 πρῶτον τὸν ἐπαράδωκεν ἐκείνον τὸν υἱὸν του,
 καὶ δεύτερον τὴν ἀφεντία ὅλης τῆς Ρωμανίας.
 Με ὄρκον ἐπαράλαβεν ὅσα τοῦ ἐπαρεδῶκεν·

1205 χρόνον 8 ὅπου 11 γαυρός 20 ἐδιήκισεν 21 βασ. ὁ
 βαλδουίνος 25 κινῶν

20 και δηκισε 21 εἶσι ποῦ σκοτώθη—ὁ βαλδουβῆς εκίνως 22 ρουμπέρτο
 24 χρόνους ὡσάν ἠθέλη 24^α ἐπήρε και δη γαβρὸν στη θυγατέρα πουχε
 24^β τὸν εὐγενῆ και φρόνιμο κὺρ μιχαηλ παλαιολόγω 26 μειράκη—ὑπάρχη
 27 ὀσηίση 28 τὸν μπροτο ρομ. f. 20^r 29 ἡς τήμειο φρονημότερος
 30 ἐπαρίδωκε 31 ὅλησ τῆς ρομανίας 32 οση.

Η πατέρα γὰρ τοῦ βασιλέως ὄρισε νὰ τὸν κράζουν.
 Κι ὅσον ἐμεταστάθηκεν ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος,
 1235 ὁ Παλαιολόγος ὄρισεν, τὰ κάστρη ἐσωταρχίσαν·
 ἔθεκεν φύλαξες καλές, εἰς τ' ὄνομάν του ὠμόσαν· f. :
 τὸν ὄρκον ἐπαράλαβεν ὄλων τῶν κεφαλᾶδων,
 ὡσαύτως γὰρ καὶ τοῦ κοινοῦ ὄλης τῆς βασιλείας.
 Κι ἀφότου ἐπαράλαβεν ὄλην τὴν ἀφεντίαν,
 40 τοὺς ἄρχοντας ἐτίμησεν ὄλης τῆς βασιλείας·
 τοὺς μὲν γὰρ εὐεργέτησεν, ἀλλῶν χώρας ἐδῶκεν·
 κι ὅσον ἀπεκατέστησεν τὲς ὄρεξές τους ὄλες,
 ἔπνιξεν κ' ἐθανάτωσεν τὸν ἀφεντόπουλόν του,
 τοῦ Λάσκαρη γὰρ τὸν υἱόν, τοῦ βασιλέως ἐκεῖνου.
 45 *Ἐδε ἀνομία καὶ ἀμαρτία, ὅπου ἔποικεν ὁ ἄθλιος,
 νὰ πνίξῃ τὸν ἀφέντην του, τὴν ἀφεντίαν νὰ ἐπάρῃ·
 ποῖος νὰ τὸ ἀκούσῃ καὶ νὰ εἰπῇ ὅτι εἰς Θεὸν πιστεύουν
 ἄνθρωποι ὅπου οὐδὲν κρατοῦν ἀλήθειαν οὔτε ὄρκον·
 τὰ ἔθνη γὰρ τὰ ἀβάφτιστα ὄρκον ἂν σὲ ποιήσουν
 50 πρὸς τὰ συνήθεια ὅπου ἔχουσιν, τὸν νόμον ποῦ κρατοῦσιν,
 πρῶτα νὰ λάβῃ θάνατον παρὰ νὰ σὲ ἀφιορκήσῃ.
 Οἱ δὲ Ρωμαῖοι, ὅπου λέγουσιν ὅτι εἰς Χριστὸν πιστεύουν,
 ὅσον σὲ ὀμνύει πλειότερον | κι ὄρκους σὲ ἀφιερώνει, f. :
 τόσον σὲ μηχανεύεται διὰ νὰ σὲ ἀπεργώσῃ,
 55 νὰ ἐπάρῃ ἀπὸ τὰ ροῦχα σου ἢ νὰ σὲ θανατώσῃ.
 Ἄϊλλοι καὶ τί κερδίζουσιν νὰ σφάλλουν πρὸς τὸν Θεόν·
 καὶ πῶς τοὺς ἀπετύφλωσεν ἡ ἀμαρτία ὅπου πράττουν,
 ὅτι τοὺς ἐξωλόθρεψεν ἀπὸ τὰ ἰγονικά τους,
 κ' ἐγένονταν ἀμάλωτα ὄλης τῆς οἰκουμένης.
 60 Ποῖον ἄλλο γένος σήμερον εὐρίσκεται εἰς τὸν κόσμον
 νὰ τοὺς πουλοῦν ὡς ἀμίλωτα μόνον καὶ τοὺς Ρωμαίους·
 ὅμως ὡς πράττει ὁ κάτε εἰς οὔτως θέλει ἀπολάβει.
 Τὴν λέξιν γὰρ ὅπου ἄρχισα νὰ λέγω καὶ νὰ γράφω,
 θέλω νὰ σοῦ ἀφηγήσωμαι ἕως οὗ νὰ τὴν πληρώσω.
 65 Ἀφότου ἐθανάτωσεν κὺρ Μιχαὴλ ἐκεῖνος,

1233 πρᾶ' 41 ἐδῶκεν 46 νὰ ἐπάρει τὴν ἀ. του 48 ἀπῶ
 50 ὅπου κρ. 52 χρ' 56 θν' 64 ἕως ὅτου

Cod. T 1233 π. γὰρ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ—ραντὸν 36 ἐθηκαὶ 37 ἐπαρᾶλαβε

Ρ πατέρα γὰρ τοῦ βασιλέως ὤρισε νὰ τὸν λέγουν.
 Καὶ ὅσον ἐμετέστηκεν ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος,
 1235 ὁ Παλαιολόγος ὤρισεν τὰ κάστρη ἐσιταρχίσαν·
 ἔθηκεν φύλαξες καλές, στὸ ὄνομάν του ὠμόσαν·
 τὸν ὄρκον ἐπαράλαβεν ὅλων τῶν κεφαλᾶδων,
 ὡσαύτως γὰρ καὶ τοῦ κοινοῦ ὅλης τῆς βασιλείας...

40
 τοὺς μὲν γὰρ εὐεργέτησεν, ἄλλων χώρας ἐδῶκεν·
 καὶ ὅσον ἐκατέστησεν τὲς ὄρεξές τους ὄλες,
 ἐπνίξεν, ἐθανάτωσεν τὸν ἀφεντόπουλόν του, f. 128^v 11
 τοῦ Λάσκαρη γὰρ τὸν υἱόν, τοῦ | βασιλέως ἐκεῖνου.
 45 Ἔδε κακόν, τὸ ἔποικεν ὁ ἄθλιος ἐκεῖνος
 νὰ πνίξη τὸν ἀφέντην του, τὴν ἀφεντία νὰ πάρῃ·
 τίς νὰ ἠκούσῃ, νὰ εἰπῇ ὅτι εἰς Χριστὸν πιστεύουν
 ἄνθρωποι ὅπου οὐδὲν κρατοῦν ἀλήθεια οὐδὲ ὄρκον;

50

55
 Φεῦ γὰρ καὶ τί κερδίζουσιν καὶ σφάλλουν τὸν Θεόν τους;
 καὶ πῶς τοὺς ἀπετύφλωσεν ἡ ἁμαρτία ποῦ πράττουν,
 ὅτι τοὺς ἐξελόθρεψε ἀπὸ τὰ γονικά τους
 κ' ἐγίνονταν αἰχμάλωτοι ὅλης τῆς οἰκουμένης.
 60 Ποῖον ἄλλο γένος σήμερον εὐρίσκεται εἰς τὸν κόσμον
 νὰ τοὺς πωλοῦν ὡς πρόβατα μόνον καὶ τοὺς Ρωμαίους;
 ὅμως ὡς πράττει ὁ κάθε εἰς οὕτως ἀπολαμβάνει.
 Τὴν λέξιν ὅπου ἄρχισα θέλω νὰ τὴν ξοφλίσω.

65 Ἀφοῦ γὰρ ἐθανάτωσεν ὁ Μιχαὴλ ἐκεῖνος,

1235 ἐσιταρχίσαν 42 τους] του 48 ἀλλήθηα

Blw 40 ἀρχοντες 40^a καὶ εἶλαβε τὴν αυθεντία ὅλης τῆς βασιλείας
 42-67 omitted

Η ὁ Παλαιολόγος, σὲ λαλῶ, τὸν ἀφεντόπουλόν του,
 τοῦ βασιλέως γὰρ τὸν υἱόν, τοῦ Λάσκαρη ἐκείνου,
 καὶ ἔλαβε τὴν ἀφεντίαν ὅλης τῆς βασιλείας,
 φουσσᾶτα ἐπερισώρεψεν, Τούρκους καὶ ἄλλες γλώσσες,
 1270 τὴν μάχην ἐπεχείρησε νὰ μάχεται τοὺς Φράγκους
 ἐκείσε εἰς τὴν Ἀνατολὴν ὅπου εἶχε τὸ ἐπίδξιον.
 Ἐκείνος γὰρ ὁ βασιλεὺς ὁ μισίρε Ρομπέρτος f. 37'
 οὐδὲν ἦτον εἰς τὸν καιρὸν ἐτότε ὅπου σὲ λέγω,
 διατὸ ἦτον ἀποθάνοντα ὀμπρὸς ὀλίγους χρόνους·
 75 κὶ ἀφέντευεν ὁ Βαλτουῆς ἐκείνος ὁ υἱὸς του,
 ὅπου ἔχασεν τὴν βασιλείαν μὲ τὴν κακὴν του πρᾶξι.
 Ἐν τούτῳ ἐσυμβιβάστηκεν αὐτὸς ὁ Παλαιολόγος
 μὲ τὸ κουμοῦ τῆς Γένοβας, τὸν Γαλατᾶν τοὺς δίδει,
 ὅπου ἐνὶ ἐκείθεν τῆς Πολέου ἀπέκει τοῦ λιμῶνος·
 80 χώραν ἐποίκασιν ἐκεῖ κὶ ἀππλίκιν τοὺς μεγάλο·
 <ὄρκον, συνθήκας ἔποικαν μετὰ τὸν βασιλέα>,
 νὰ εἶναι ἀκουμέρευτοι ἔς ὅλην τὴν Ρωμανίαν,
 νὰ τοῦ βοηθοῦν μὲ κάτεργα εἰς ὅλες του τὲς μάχες,
 νὰ ἔχουσι τὴν ρόγαν τοὺς καὶ τὴν φιλοτιμίαν τοὺς.
 85 Κάτεργα ἐξήντα ἀρμάτωσε αὐτὸς ὁ Παλαιολόγος·
 ἔβαλεν καὶ ἀρχίσασιν μάχην μετὰ τοὺς Βενετικούς,
 διατὸ ἦσαν εἰς βοήθειαν ἐκεινοῦ τοῦ Βαλδουίνου·
 ἐκράτησαν τὰ ἔμπατα, τὲς στρατές τοῦ πελάγου
 τοῦ νὰ μὴ φέρουσιν ποθὲν σωτάρχιον εἰς τὴν Πόλιν.
 90 Κ' ἐκείνος πάλε ἐπέρασεν εἰς τῆς Πολέου τὰ μέρη
 μ' ὅσα φουσσᾶτα ἠμπόρεσεν νὰ ἔχη περισωρέψει· f. 37'
 τὴν Πόλιν ἐκατάκλεισε τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης.
 Κ' ἰδὼν ἐτοῦτο οἱ Ρωμαῖοι, ὅπου ἦσαν εἰς τὴν Πόλιν,
 σύντομα ἐσυμβιβάστησαν μετὰ τὸν Παλαιολόγον·
 95 ὄρκον, συνθήκας ἔποικαν κ' ἐμπάσαν τον ἀπέσω.

1277 ἐκείνος ὁ π. 82 ἀκουμέρευθαι 85 ἐκείνος ὁ π. 87 βαλδουβίνου
 91 ὑπόρσε

Cod. T 1270 ἐπεκίρησε 71 το πιδέξνο 72 ὁ β. ρομπέρτος ντὲ φιάδρα
 73 τον γκερὸν 74 διατὴ 75 βαλδουβῆς 76 ὀπόχασε 77 εσυθη-
 βάστηκε εκλώος 78 του διδη 79 ὀπον κήθεν της πόλεος 81 omitted
 83 νὰ τὸν β.—τὲς χρίαις f. 20' 85 ξήντα εκλώος 86 με της βεν.
 87 διατὴ 88 τῆς στρατές 89 δεια νὰ—ἦε τὴν μπόλη 90 ἀπέρασε στῆς
 πόλεος 91 νὰ ἦχε περισορεσι 92 θαλάσου Instead of 1293—1302

- Ρ ὁ Παλαιολόγος, σὲ λαλῶ, τὸν ἀφεντόπουλόν του, Μιχαήλ
Παλαιολόγος
γίνεται
βασιλεὺς
f. 128^v 1
 τοῦ βασιλέως τὸν υἱόν, τοῦ Λάσκαρη ἐκείνου,
 καὶ ἔλαβεν τὴν ἀφεντίαν ὅλης τῆς Ρωμανίας,
 φουσσᾶτο γὰρ ἐσύναξεν, Τούρκους καὶ ἄλλες γλώσσες,
 70 τὴν μάχην ἐπεχείρησεν νὰ μάχεται τοὺς Φράγκους
 ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀνατολὴν ὅπου εἶχεν ἐπιδέξιον.
 Ἐκεῖνος γὰρ ὁ βασιλεὺς ὁ μισὲρ Ἀρουμπέρτος
 οὐδεν ἦτον εἰς τὸν καιρὸν τότε ὅπου σᾶς λέγω,
 δι' οὗ ἦτον ἀποθάνοντα ὀμπρὸς ὀλίγους χρόνους·
 75 κὶ ἀφέτευεν ὁ βασιλεὺς ἐκείνος ὁ υἱὸς του,
 ὅπου ἔχασεν τὴν βασιλείαν μὲ τὴν κακὴν του πρᾶξιν.
 Εἰς τοῦτο ἐσυμβιβάστηκεν αὐτὸς ὁ Παλαιολόγος
 μὲ τὸ κουμούν τῆς Γένοβας, τὸν Γαλατᾶν τοὺς δίδει,
 ποῦ ἐνὶ σιμᾷ τῆς Πόλεως ἐκείθεν τοῦ λιμῶνος·
 80 χῶραν ἐποίκασιν ἐκεῖ κὶ ἀππλίκην τοὺς μεγάλην
 ὄρκον, συνθήκας ἔποικαν μετὰ τὸν βασιλέα,
 νὰ εἶναι ἀκουμέρκευτοι ἔσθλην τὴν Ρουμανίαν,
 νὰ τοῦ βοηθοῦν μὲ κάτεργα εἰς ὅλες του τὲς μάχες,
 νὰ ἔχουσιν τὴν ρόγαν τοὺς καὶ τὴν φιλοτιμίαν τοὺς.
 85 Κάτεργα ἐξήντα ἀρμάτωσε αὐτὸς ὁ Παλαιολόγος· f. 128^v 11
 ἄρχισε μάχην δυνατὴ μετὰ τοὺς Βενετικούς,
 δι' οὗ ἦσαν ἡ βοήθεια τοῦ Βαλδουβῆ ἐκείνου·
 ἐκράτησεν ἐξάπαντος τοὺς δρόμους τοῦ πελάγου
 τοῦ νὰ μὴ φέρουσιν ποσῶς σωτάρχισιν στὴν Πόλιν.
 90 Κ' ἐκείνος πάλι ἐπέρασεν στῆς Πόλεως τὰ μέρη
 μὲ ὅσα φουσσᾶτα ἠμπόρεσεν νὰ ἔχη περισυναξέει·
 τὴν Πόλιν ἐκατέκλεισεν τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης.
 Κὶ ὡς εἶδαν τοῦτο οἱ Ρωμαῖοι ὅπου ἦσαν εἰς τὴν Πόλιν,
 συντόμως συμβιβάζονται μετὰ τὸν Παλαιολόγον·
 95 ὄρκον, συνθήκας ἔποικαν, ἐμπάσαν τον στὴν Πόλιν.

1266 ὡς παλαιολόγων σε καλῶ 67 τὸν λάσκαρην ἐκείνων 72 ἐκείν γὰρ αἰφῶτι
 78 κουμούν—τοῦ γαλατᾶν 79 ὅπου 85 ἐξήκοντα σὴν τωμῶν σὴν μῆνθ.

1. T contains these verses, which show a political tendency: σφόδρα τὴν ἐμίμισε σὸ τέλος τὴν ἐπεῖρε—πλήθος φραγκῶν ἐσκοτόθησαν καὶ ἀλλή γλιτόσα—
 1 ο βασιλεὺς ο βαλδουβῆ εἰς τὰ παλᾶ παλάτη—ἐκήσε εκατεφυγε με κῆβους
 2 γλιτόσα—καὶ κῆ τω ἀποκλήσασι καὶ αὐτὸς ἐπιδεξέυτι

Η Κι ὡς εἶδε ἐτοῦτο ὁ βασιλεὺς ἐκείνος ὁ Βαλδουῖνος,
 τὸ πῶς τὸν ἀπιστήσασιν τὸ γένος τῶν Ρωμαίων,
 ἐκείσε ἐκατέφυγεν μετὰ τοὺς Φράγκους ὄλους
 ὅπου ἦσασιν γὰρ μετ' αὐτὸν εἰς τὰ παλαιὰ παλάτια·
 1300 ἐκεῖ ἐπολεμοῦσαν τὸν οἱ Τούρκοι κ' οἱ Ρωμαῖοι.
 Ὡς εἶδεν γὰρ ὁ βασιλεὺς ἐκείνος ὁ Βαλδουῖνος
 τὸ πῶς τὸν ἐκατάκλεισαν εἰς τὰ παλαιὰ παλάτια,
 —καράβιν εἶχε ἐξαιρετον, μέγα, λαμπρὸν ὑπήρχε,
 εἰς αὐτὸ ἐδιέβηκεν ἐκεῖ μὲ τρεῖς χιλιάδες ἄλλους·
 5 ἀπὸ τὴν Πόλη ἐξέβησαν, τὴν θάλασσαν ἐπλέψαν,
 ἔσωσαν στὴν Μονοβασίαν, ἐκείσε ἀππλικέψαν·
 ἐξέβησαν ἔξω εἰς τὴν γῆν κ' εἰς τὸν Μορέαν ἔσωσαν.
 Ἐκεῖ ἦτον τότε ὁ πρίγκιπας ἐκείνος ὁ Γυλιάμος·
 τὸ μάθει ὅτι ἦλθε ὁ βασιλεὺς ἦλθεν εἰς ἀπαντὴν του,
 10 πολλὰ γὰρ τὸν ἐτίμησεν ὡς βασιλεὺς ὅπου ἦτον. f. 3^b
 Ὁ βασιλεὺς ἐσπούδαξε ν' ἀπέλθη εἰς τὴν Δύσιν,
 ἐλπίζοντα, <λογίζοντα> νὰ τοῦ ἔχουν βοηθήσει
 ὁ Πάπας μὲ τὴν Ἐκκλησίαν κι ὁ Ρῆγας τῆς Φραγκίας,
 φουσοῦα νὰ τοῦ δώσουσιν καὶ συμμαχίαν μεγάλην,
 15 ὀπίσω πάλε νὰ στραφῆ ἐκείσε εἰς τὴν Πόλιν.
 Ἐν τούτῳ ἐνεμείνασιν πολλοὶ ἀπὸ τὸν λαόν του
 ἐκεῖ γὰρ μὲ τὸν πρίγκιπα ἐκείνον τὸν Γυλιάμον,
 εἰς λογισμόν νὰ τοὺς εὐρῆ ἐκείσε ὁ βασιλέας
 στὸ στρέμμα ὅπου ἤλπιζεν τοῦ νὰ στραφῆ ἀπ' ἐκείθεν.
 20 Ἐκεῖνοι γὰρ ἐνέμειναν ὅπου τοὺς ὀνομάζω.
 Ὁ πρῶτος ὁ μισὶρ Ἀσελής, ντὲ Ντουθ εἶχεν τὸ ἐπίκλην,
 αὐτάδελφος ἦτον τοῦ Καίσαρη ἐτότε τῆς Πολέου,
 τὴν μήτηρ τοῦ μισὶρ Ντζεφρὲ ἐκείνου ντὲ Ντουρνάη
 ἐπῆρεν εἰς γυναῖκαν του κ' ἐνέμεινε εἰς τὸν τόπον.
 25 Ἀπαύτου ἦτο ὁ μισὶρ Βηλές, ντὲ Ἀνόε εἶχεν τὸ ἐπίκλην,
 ὅπου ἦτον πρωτοστράτορας τῆς Ρωμανίας ἐτότε·

1296 βαλδουβίνος 99 παλαία 1300 τὸν ἐπολεμοῦσαν οἱ φράγκα
 1 βαλδουβίνος 2 παλαία 5 πόλιν 8 ἐτότε 14 νὰ τὰ
 23 τὴν μήρ'

Cod. T 1303 καράβη ἴχε ἐξέρετο 4 ἐς αὐτοὺς μέσα ἐσέβηκε μὲ κίβους πωθ
 εγγιτόσα 5 ἐπλεύσα 6 ἐσόσαν στὴν μονοβασιά—ἀππλικέψαν 8 ἐκτὴ
 τότε ὁ πρίγκιπας—γυλιάμος 10 βασιλέας 11 νὰ ἔλθη 12 ἐπλ.

P Κι ὡς εἶδεν τοῦτο ὁ βασιλεὺς ὁ Βαλδουβῆς ἐκείνος,
 τὸ πῶς τὸν ἀπιστήσασιν τὸ γένος τῶν Ρωμαίων,
 ἐκείσε ἐκατάφυγεν μετὰ τοὺς Φράγκους ὄλους
 ἧπου ἦσαν τότε μετ' αὐτὸν εἰς τὰ παλαιὰ παλάτια·
 1300 ἐκεῖ τὸν ἐπολέμησαν οἱ Τούρκοι κ' οἱ Ρωμαῖοι.
 Ὡς εἶδε γὰρ ὁ βασιλεὺς ὁ Βαλδουβῆς ἐκείνος f. 129^r I
 τὸ πῶς τὸν ἀποκλείσασι στὸ παλαιὸν παλάτι,
 —καράβιν εἶχ' ἐξαίρετον, μέγαν, λαμπρὸν ὑπήρχε,
 εἰς αὐτὸ γὰρ ἐσέβηκεν μὲ ἄλλους τρεῖς χιλιάδες·
 5 ἀπὲ τὴν Πόλην ἐξέβησαν, τὴν θάλασσαν ἐπιάσαν,
 ἐσῶσαν στὴν Μονοβασίαν, ἐκεῖ ἀπεσκολάσαν,
 ἐξέβησαν εἰς τὸν Μορέαν, ἐσῶσαν εἰς τὸν κάμπον.
 Ἐκεῖ ἦτο τότε ὁ πρίγκιπας ἐκείνος ὁ Γουλιάμος·
 τὸ μάθει διὰ τὸν βασιλεῦ ἦλθε δι' ἀπάντησίν του,
 10 πολλὰ γὰρ τὸν ἐτίμησεν ὡς βασιλεὺς ὅπου ἦτον.
 Ὁ βασιλεὺς ἐσπούδαζε νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὴν Δύσιν
 ἠλπίζοντα, λογίζοντα νὰ τοῦ ἔχουν βοηθήσει
 ὁ Παπας μὲ τὴν Ἐκκλησίαν κι ὁ Ρῆγας ὁ τῆς Φράντσας,
 15 φουσσᾶτα νὰ τοῦ δώσουσιν καὶ συμμαχίαν μεγάλην
 ὀπίσω διὰ νὰ στραφῆ πάλιν ἐκεῖ εἰς τὴν Πόλιν.
 Εἰς τοῦτο ἐνεμείνασι πολλοὶ ἐκ τὸν λαόν του
 ἐκεῖ μετὰ τὸν πρίγκιπαν ἐκείνον τὸν Γουλιάμον,
 εἰς λογισμὸν νὰ τοὺς εὐρῆ ἐκεῖ ὁ βασιλέας f. 129^r II
 στὸ στρέμμαν τὸ ἐμπάντεχεν τοῦ νὰ στραφῆ ἀπ' ἐκεῖθεν.
 20 Ἐκείνοι γὰρ ἀπέμειναν ὅπου τοὺς ὠνομάζαν·
 πρῶτος γὰρ ὁ σὶρ Ἀρσελής, ντὲ Θεῦθ εἶχεν τὸ ἐπικλήν...

25

ὅπου ἦτον πρωτοστράτορας τότε τῆς Ρωμανίας

1298 παλας 1308 πρήγγηπας 11 βασιλλεύς 15 πάλλω
 16 ἐκ -ωσ λαωσ

περσεζοντα να τόχουν 14 φ. ταιτου δωσουσι 16 ἀπομύασι—εκ τὸν
 17 εστ με τα τον πρ.—γυλιόμων 18 ναυ τοὺς f. 21^r 19 δια να στραφῆ
 επω αψεν 21 ο μησέρ ασέλης ντεντουθ ἤχε το ἐπικλή του 22 κέσαρος
 23 μψερ τζιφρέν 24 ἐρέμωαν 25 ἀπέ κτου—μησέρ βήλες—επιπλή
 26 τότε

Η ὁ πρίγκιπας εὐεργεσίαν τὴν Ἀρκαδίαν τοῦ ἐδώκεν.
 Ἐνέμειναν οἱ ντὲ Μπλαθοὶ κ' ἐκεῖνοι οἱ ντὲ Βερήθοι. 1. 31
 Ντὲ Ἀμπή ἦσαν τέσσαροι ἀδελφοί, ντὲ Ἀνὴ ἦσαν
 ἄλλοι δύο.

1330 Ἄλλος ἦτον ντὲ Λεσπηγγὰς καὶ πλείστοι ἄλλοι σιργέντες·
 ὁμοίως καὶ ἄρχοντες Ρωμαῖοι· ἐνέμειναν κ' ἐκεῖνοι,
 τοὺς ὁποίους οὐκ ὀνομάζω σε διὰ τὴν πολυγραφίαν.

(1) Ἐνταῦτα θέλω ἀπὸ τοῦ νῦν νὰ πάψω τὰ σὲ λέγω,
 τὲς πράξεις ὅπου ἐπράξασι οἱ βασιλεῖς ἐκεῖνοι,
 35 ὁ Παλαιολόγος ἀλλὰ δὴ κι ὁ Βαλδουβῆς ἐκεῖνος,
 διατὶ σπουδάζω νὰ στραφῶ εἰς τὸ προκείμενόν μου,
 καθὼς τὸ ἐπεχείρησα εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου,
 διὰ νὰ πληρώσω τῆς ἀρχῆς τοῦ πρόλογου τὸ τέλος.

1328 Perhaps also *μπλαθοὶ* 31 οὐ καὶ ὄνομ.
 34 ὅπου ἐπαύσασι 35 ἀλλαδὴ 33 ἐνταῦθα

Cod. T 1327 *δεια βεργεσία την αρκαδιά του δώσε* 28 *ντὲ μπλαστει και*
κλήη μετὲ βερεθι 29 *μετὲ αμπι—ντε ανη ἦσαν δύο ἀλη* 30 *ἄλος πτω τε*
λεσπιώκας—ἄλυ σέργεντες 31 *ὄμος* 32 *ουκενόμαζο γάρ* 36 *σπουδίζω*
 37 *επηκήρησα—τουλλόγου*

In the edition of Buchon the first book or Prologue ends with line 1332. But I prefer to add the following six lines to the Prologue, thus concluding with the word *τέλος*, which seems to show that the first part has come to an end. The following line: *τὸ πῶς οἱ Φράγκοι κ.τ.λ.* has been selected as the title of the second part and numbered as line 1339. Metrical titles are quite frequent in romaic, for instance: *διήγησις παιδόφραστος τῶν τετραπόδων ζῶων*, *Carmina gr. med. aevi*, ed. Wagner; and in the same way the line of the Chronicle very clearly expresses the argument of the following part. It is only contained in cod. H and T, and is not, as is usually the case, written in red ink, nor is it placed perspicuously at the head of a new section. Still I am in favour of this division which seems to be suggested by the words of the Chronicle, cf. l. 1338 and l. 1342; we must also consider that none of the MSS., not even cod. H, contains the original chronicle.—For the sake of unity I have numbered all the lines of the Chronicle continuously, and indicated *in parentheses* the corresponding lines of Buchon's editions of H and P.—Furthermore, I remark once for all that in the second part the notes relating to H and P will be shortened as much as possible. Misspellings, puristic spellings and mere abbreviations, current in the times when the MSS. were written, will be excluded from the apparatus, and only such deviations from the common romaic form as are perceptible to the *ear* and thus denote a variation of *sound* will be registered, while those which refer to the *eye*, and only *mark*

P καὶ ἔδωκέν του ὁ μπρίγκιπας δῶρον τὴν Ἀρκαδίαν.
 Ἐνέμειναν οἱ ντὲ Πλαθὴ κι αὐτοὶ οἱ ντὲ Βερηθίε.
 Οἱ ντὲ Ἀπὴ ἦσαν τέσσαροι, οἱ ντὲ Ἀνὴ ἦσαν δύο.
 1330 Ἄλλος ἦτον ντὲ Λεσπιγὰς κι ἄλλοι πολλοὶ σεργέντες·
 καὶ ἄλλοι ἄρχοντες Ρωμαῖοι ἐνέμειναν ἐκεῖσε,
 τοὺς ὅποιους οὐ νομάζω τους διὰ τὴν πολυγραφίαν.
 Ἐνταῦτα θέλω ἀπὸ τοῦ νῦν νὰ πάψω τὰ σὲ λέγω,
 τὲς πρᾶξεις ὅπου ἔπραξαν οἱ βασιλεῖς ἐκεῖνοι,
 35 ὁ Παλαιολόγος ἀλλὰ δὴ κι ὁ Βαρδουβῆς ἐκεῖνος,
 διατὶ σπουδάξω νὰ στραφῶ εἰς τὸ προκείμενό μου,
 καθὼς τὸ ἐπιχείρησα εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου,
 διὰ νὰ πληρώσω τῆς ἀρχῆς τοῦ πρώτου λόγου τέλος.

1328 αὐτὴ ντε β.
 margin: finis primi libri

33 ἐνταῦθα θ. ἀπὸ τοῦ νῦν νὰ παύσω

38 In the

traditional or arbitrary spelling, will be omitted. In some special cases, however, graphical peculiarities, as for instance ἀκουμέκευθος H 1282, ἐσθηλερ P 1189 etc. will be noted; they are important, considered from the point of view of romaic phonetics.

ΤΟ ΠΩΣ
ΟΙ ΦΡΑΓΚΟΙ ΕΚΕΡΔΙΣΑΝ
ΤΟΝ ΤΟΠΟΝ
ΤΟΥ ΜΟΡΕΩΣ

Η Ἐπεὶ ἂν εἶσαι γνωστικός κ' ἐξεύρεις τὰ σὲ γράφω,
 1341 καὶ ἔγροικος εἰς τὴν γραφήν, τὰ λέγω νὰ ἀπεικάξης,
 πρέπει νὰ ἐκατάλαβες τὸν πρόλογον ὅπου εἶπα
 εἰς τοῦ βιβλίου μου τὴν ἀρχὴν τὸ πῶς τὸ ἐκαταλέξα—
 ὅτι δι' ἀρχὴν θεμελίου εἶπα τὸ τῆς Συρίας,
 45 ὡσαύτως τῆς Ἀνατολῆς, ἔπειτα τῆς Πολέου,
 τὸ πῶς τοὺς τόπους ἐκεινοὺς ἐκέρδισαν οἱ Φράγκοι— f. 39'
 ὅπως νὰ ἔλθω καὶ φέρω σε καὶ νὰ σὲ καταλέξω,
 τὸ πῶς οἱ Φράγκοι ἐκέρδισαν ὁμοίως καὶ τὸν Μορέαν.
 Κι ἂν ἔχῃς ὄρεξιν νὰ ἀκούῃς πρᾶξεις καλῶν στρατιωτῶν,
 50 νὰ μάθῃς καὶ παιδεύεσαι, ἂ λάχῃ νὰ προκόψῃς.
 Εἰ μὲν ἐξεύρεις γράμματα, πιάσε ν' ἀναγνώσκῃς·
 (20) εἴ τε εἶσαι πάλι ἀγράμματος, κάθου σιμὰ μου, ἀφκράζου·
 κ' ἐλπίζω, ἂν εἶσαι φρόνιμος, ὅτι νὰ διαφορήσῃς,
 ἐπεὶ πολλοὶ ἀπὸ ἀφήγησες ἐκείνων τῶν παλαιῶν,
 55 ὅπου ἤλθασιν μετὰ ἐκεινῶν, ἐπρόκοψαν μεγάλως.
 Ἐν τούτῳ ἄρξομαι ἀπ' ἐδῶ κι ἀφκράζου τὰ σὲ λέγω.
 Ὁ κόντος ὁ παράξενος ἐκείνος τῆς Τσαμπάνιας—
 ὅπου σὲ εἶπα εἰς τὴν ἀρχὴν ἐτούτου τοῦ βιβλίου,

1341 λέγεις

50 ἀλλάχῃ

Cod. T 1339 ἐκέρδεσαν 41 ἐκαταλαβες 43 καταλέξα 44 θεμελίου
 45 ἀνατολῆς 46 ἐκέρδεσαν f. 21' 49 νακούς 51 ἢ μὲν καὶ ξεύρεις

/

ΤΟ ΠΩΣ
ΟΙ ΦΡΑΓΚΟΙ ΕΚΕΡΔΙΣΑΝ
ΤΟΝ ΤΟΠΟΝ
ΤΟΥ ΜΟΡΕΩΣ

Ρ *Κι ἂν ἀγαπᾶς διὰ τὰ ἀκοῦς πράξεις καλῶν στρατιωτῶν, ε. 129' 1*
 1350 *τὰ μάθης τὰ παιδεύεσαι, ἂν τύχη τὰ προκόψης. (p. 32)*
Εἰ μὲν ἤξεύρεις γράμματα, συχνὰ ἀναγίνωσκέ τα·
εἶτα καὶ εἶσαι ἀγραμματῆς, κάθου σιμὶ μου, μάθε,
κι ὀλπίζω, ἂν εἶσαι φρόνιμος, τοῦ τὰ διαφορέσης·
πολλοὶ ἀπ' τῆς ἐφηγήσεως τῶν παλαιῶν ἐκείνων,
 55 *ἔπου ἤλθασιν μετ' ἐκεινοῦς, ἐπρόκοψαν μεγάλως.*
Ἐν τούτῳ ἄρξομαι ἀπ' ἐδῶ, ἄκουε τὰ σὲ λέγω.
Ὁ κόντος ὁ παράξενος ἐκεῖνος τῆς Τσαμπάνιας—
ἔπου τὸν εἶπα εἰς τὴν ἀρχὴν ἐτούτου τοῦ βιβλίου,

1349 διακοῦς 51 γράμματα] γράτα 52 ἦτα καὶ οἶσε 54 ἐπη πολλῆς
 1350 φτγ. 56 ἐτούτο 57 παραξένος 58 τηούτου του β.

52 εἰ τί—τάλε—κάθου καὶ αφικρίζου 54 ἀπὸ ἀφηγήσεως 55 μετὰ κλωὸν
 57 κάσται 58 σου ἦτα

Η ὅπου ἄρχισεν τὸ πέραμα καὶ τὸ πασσάτζο ἐκείνο
1360 μετὰ τοὺς ἄλλους ἕτερους εὐγενικοὺς ἀνθρώπους
ν' ἀπέλθῃ ἐκείσε εἰς τὴν Συρίαν, εἰς τοῦ Χριστοῦ τὸν
τάφον—

ἐκλέξαν τον διὰ κεφαλὴν καὶ μέγαν καπετάνου
εἰς τὰ φουσσᾶτα ὅπου εἴχασιν ἐτότε οἱ πελεγρίνοι, f. 39'
καὶ ἔπεσεν κι ἀπέθανεν, καθὼς σὲ τὸ ἀφηγήθην.

65 Εἶχεν κι ἄλλους δύο ἀδελφοὺς δευτέρους ἀπὸ αὐτον.
Κι ὡσὰν ἀκούσουν κ' ἔμαθαν τὸ πῶς οἱ Φράγκοι ἐκείνοι,
ὅπου ὑπαγαίναν στὴν Συρίαν μὲ θέλημα τοῦ Πάπα,
ἀφήκαν τὸ ταξεῖδιον τους κι ἀπήλθαν εἰς τὴν Πόλιν
κ' ἐκέρδισαν τὴν Ρωμανίαν κ' ἐγένησαν ἀφέντες,
70 βουλλὴν ἀπήρασιν ὁμοῦ ἐκείνοι οἱ δύο αὐταδέλφοι·
νὰ μείνῃ ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς ἐκεῖ εἰς τὸ ἰγουνικόν τους,
(40) κι <ὁ> ἄλλος νὰ ἀπέλθῃ εἰς Ρωμανίαν διὰ νὰ κερδίσῃ
τόπον.

Λοιπὸν ὡς τὸ ἔχει ἐριζικὸν ἢ χάρις τῶν ἀνθρώπων,
κι οὐδὲν ὁμοιάζουν οἱ ἀδελφοὶ εἰς πρόσοψιν καὶ χίριν,
75 ἦτον ὁ ὑστερνότερος ἀπὸ τοὺς δύο αὐταδέλφους
ὁκάτι ἐπιδεξιώτερος καὶ φρονιμώτερός τους.
Κ' ἰσιᾶστησαν οἱ δύο ἀδελφοί, ὁ πρῶτος ν' ἐνεμείνῃ
ἐκείσε εἰς τὸ κοντάτο του ἐκείνο τῆς Τσαμπάνιας,
κι ὁ δεύτερος ἀπὸ | τοὺς δύο—μισὶρ Γουλιάμος ἄκω, f. 40'
80 εἶχεν καὶ ἐπίκλην ὁ λόγου του, τὸν ἐλέγαν ντὲ Σαλουῦθε—
νὰ εὕρῃ φουσσᾶτα <ῶσα> ἡμπορεῖ νὰ ἐπάρῃ μετὰ ἐκείνον,
κ' ἐκείνος νὰ ἔλθῃ εἰς Ρωμανίαν τοῦ νὰ ἔχῃ κουγκεστήσει
κάστρη καὶ χώρας τίποτε νὰ τὰ ἔχῃ ἰγουνικά του.
Ὁ κόντος γὰρ τοῦ ἐξέδωκεν ὅσον λογάριν εἶχε,
85 καὶ εἶπεν του· “ Ἀδελφούτσικε, ἀφῶν ἐγὼ ἐνεμένω
“ ἀφέντης εἰς τὰ κάστρη μας κ' εἰς τὸ ἰγουνικόν μας,
“ ἔπαρε τὸ λογάριν μας καὶ τὰ κοινὰ μας ὅλα
“ κι ἄμε μὲ τὴν εὐχίτσα μου ὁμοίως καὶ τοῦ πατρός μας,

1363 καὶ ἐκλ. 66 ἀκούσει 73 ὡς τὸ ἔχῃ ὡς τὸ ἐρ. 75 ἀδελφοί, cf. 70
81 ὁμοίως 82 νὰ ἔλθῃ καὶ ἐκείνος

1361. Τ' 1359 ὁποῦρρησε—πασάντζο 61 ἦς τοῦ κυ' 62 ἐγλέξαν—
ἀπὸ αὐτῶν 64 καὶ πέσε καὶ ἀπόθανε 65 δεύτερος 66 καὶ δε ἡκουσαν
ἀπὸ αὐτῶν. 68 ἀπήλθανε 69 καὶ κέρδεσαν 70 ἐπήρασιν 71 ἐξ αὐτοῦ—
ἡνωμένη 72 καὶ ἄλλος ὅσα ναπελθῃ 73 λ. εὖς τόχη ρηηκὸ 75 ο ἕυστερ-

Ρ ὅπου ἄρχισεν τὸ πέραμα ἐκεῖνο τὸ πασσάντζο
 1360 **μὲ** τοὺς ἄλλους τοὺς ἕτερουσ εὐγενικοὺς ἀνθρώπουσ
 νὰ ἀπέλθουσιν εἰς τὴν Σουρίαν, εἰς τοῦ Χριστοῦ τὸν
 τάφο—
 ἐκλέξαν τον διὰ κεφαλὴν καὶ μέγαν καπετάνιον
 εἰς τὰ φουσσᾶτα ποῦ εἶχασιν τότε οἱ πελεγρῖνοι,
 καὶ ἦλθε τον ὁ θάνατος, καθὼς τὸ ἀφηγήθην. f. 129^v 11
 65 **Εἶ**χεν καὶ δύο ἀδελφοὺσ δευτέρουσ ἀπ' ἐκεῖνον.
 Κι ὡς ἤκουσαν καὶ ἔμαθαν τὸ πῶσ οἱ Φραγκισκάνοι,
 ποῦ ὑπαγαῖναν στὴν Συρίαν μὲ θέλημα τοῦ Πάπα,
 ἀφήκαν τὸ ταξεῖδιν τουσ κ' ὑπήγαγαν εἰς τὴν Πόλιν,
 τὴν Ρωμανίαν ἐκέρδισαν κ' ἐγίνηκαν ἀφέντες,
 70 **βου**λὴν ἐπήρασιν ὁμοῦ οἱ δύο αὐταδέλφοι·
 νὰ μείνῃ ὁ εἰς ἀπὸ κεινοὺσ ἐκεῖ στὸ γονικὸν τουσ,
 ὁ ἄλλοσ νὰ πάῃ στὴν Ρωμανίαν τοῦ νὰ κερδίσῃ τόπου.
 Λοιπὸν ὡσ ἐν' τὸ ριζικό, ἡ χάρισ τῶν ἀνθρώπων,
 οἱ ἀδελφοὶ οὐ μοιάζουσιν εἰς πρόσωπον, εἰς χάριν·
 75 **ἦ**τον ὁ ὑστερώτεροσ καλὸσ καὶ ἐπιδέξιοσ, (p. 33)
 καὶ φρόνιμοσ ἦτον πολλὰ ὑπὲρ τὸν ἀδελφὸν του.
 Καὶ ἐσιόστησαν οἱ δύο, ὁ πρῶτοσ νὰ ἐνεμείνῃ
 ἐκεῖσε εἰς τὸ γονικὸν ἐκεῖνο τῆσ Τσαμπάνιασ·
 καὶ ὁ δευτέροσ ἀπὸ τουσ δύο—τὸν λέουν μισὲρ Γουλιάμον,
 80 **εἶ**χεν καὶ τὸ ἐπικλὴν του τὲ Σάλω τὸν ἐλέγαν—
 νὰ εὖρη φουσσᾶτα ὡσ ἡμπορεῖ | νὰ ἐπάρῃ μετ' ἐκεῖνον, f. 130^r 1
 νὰ ἔλθῃ κι αὐτόσ εἰς τὸν Μορέαν, νὰ ἔχῃ κουγκεστήσει
 κάστρη ἢ τόπουσ τίποτεσ νὰ τὰ ἔχουν γονικά τουσ.
 Ὅ κόντοσ γὰρ τοῦ ἔδωκε ὅσον λογάριν εἶχε,
 85 **καὶ** εἶπεν “Ἀδελφούτσικε, ἐπεὶν ἐγὼ ἐδῶ μένω,
 “ἔπαρον τὸ λογάρι μασ καὶ τὰ κοινὰ μασ ὅλα
 “καὶ ἄγωμε μὲ τὴν εὐχὴν ἐμὲν καὶ τῶν γονέω μασ,

1362 καὶ ἐκλ. 66 φραγγοσκάνει 74 Not oi ad. ὁμοιάζουσι as
 Buchon reads 79 λέγουσ

ἄτεροσ f. 22^r 77 καὶ σιόστησαν—ἀνεμίβνη 78 κοντάδο τουσ—ζαμπ.
 79 καὶ ὁ τρίτοσ γὰρ ἀπο τουσ δύο (!)—ἀκουε 80 ἐπηκλᾶν το ἐλέγαν τὲ σ.
 81 ὡσᾶν πωρὶ νὰ π. 82 νὰ ἐλθῃ καὶ αὐτόσ στὴν ρ. δεῖα νὰ κοκκουῖσθήσι
 83 χόρεσ τῆβοται νὰ ἔχῃ 84 κόνταισ εδοκε 85 καὶ ἤπετον ἀκρηβὲ ἀδελφὲ
 ἀφὸν ἐγὼ πρὸσμέτο 86 ἡσταγονικά μασ 88 καὶ ἀμε τοῦ θυ' τὴν εὐχὴ

- Η “ κ’ ἐλπίζω εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ ὅτι νὰ εὐτυχήσῃς.”
 1390 Ἐν τούτῳ ἐπερισώρεψεν κ’ ἐρρόγεψεν φουσσάτα
 εἰς τὴν Μπουργούνιαν ἔστειλεν, ἦλθαν πολλοὶ μετ’
 αὐτον,
 (80) οἱ μὲν τὴν ρόγαν ἔπαιρναν κ’ ἐρχόντησαν μετ’ αὐτον,
 ἄλλοι τινές, ὅπου ἤσασι κ’ ἐκείνοι φλαμουριάροι,
 ὅπου ἦσαν πλούσιοι ἄνθρωποι, ἦλθασιν μετ’ ἐκείνον,
 95 ὁ κατὰ εἰς διὰ λόγου του τοῦ νὰ ἔχη κουγκεστήσει.
 Στὴν Βενετιάν ἀπόστειλεν τὰ πλεντικά νὰ ὀρμώσουν, ἰ. φ.
 κ’ εὐθέως τὰ οἰκουμήσαν ὅσα ἠθέλαν κ’ ἐχρήσαν.
 Τὸν μάρτιον μῆναν ἦλθασιν κὶ ἀπέρασαν ἀπέκει,
 κ’ εἰς τὸν Μορέαν ἐφτάσασιν εἰς τοῦ μαῖου τὴν πρώτην.
 1400 ἐκέϊσε ἀποσκάλωσαν στὴν Ἀχαΐαν τὸ λέγουν,
 ὅπου ἐνὶ ἐδώθεν τῆς Πατροῦ κὰν δεκαπέντε μῖλια.
 εὐθέως καστέλλιν ἔχτισαν ὅλον μὲ τὰ πλιθάρια.
 Ἐτότε γὰρ ὅπου λαλῶ κ’ εἰς τὸν καιρὸν ἐκείνον
 ὁ τόπος ὅλος τοῦ Μορέως, ὅσος καὶ περιέχει
 5 τὸ λέγουν Πελοπόννησον, οὕτως τὸν ὀνομάζουν,
 οὐδὲν εἶχεν καταπαντοῦ, μόνον δώδεκα κάστρη.
 Λοιπὸν ἀφότου ἐπέξεψαν ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀχαΐαν,
 ἐξέβησαν τὰ ἄλογα ἀπ’ ἔσω ἐκ τὰ καράβια,
 κὰν δύο ἡμέρες ἐνέμειναν ἕως οὐ νὰ τὰ ἀναπάψουν.
 10 Κ’ ἐνταῦτα ἐκαβαλλίκεψαν, ἀπῆλθαν εἰς τὴν Πάτραν.
 τὸ κάστρον ἐτριγύρισαν, ὡσαύτως καὶ τὴν χώραν,
 (80) τὰ τριπουτσέτα ἐστήσασιν γύρω καταπαντόθεν, f. 4
 τοὺς τζαγρατόρους ἔβαλαν, τὸν πόλεμον ἀρχίσαν.
 κὶ ἀπὸ τοῦ πλήθους τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ θαρσέου πολέμου,
 15 ἀπὸ τοῦ πρώτου ἐσέβησαν στὴν χώραν τὴν ἀπ’ ἔξω.
 Κὶ ἀφῶν τὴν χώραν ἀπήρασιν, ἐκείνοι γὰρ τοῦ κάστρου
 καὶ εὐθέως ἐσυμβιβάστησαν, τὸ κάστρον ἐπαρεδώκαν

1396 πλεντικά, being a misspelling for πλει[σ]τικά (sc. καράβια), will henceforth be excluded from the notes

Cod. T 1389 καὶ ολπίζο ἦς του θύ' το ἔλεος ὅτῃ νὰ εὐθυχήσις 90 επε-
 σώρεσε καὶ ρόγ. 91 μπόρ γονι' ἦλθαν 95 ὁ κάθεις—οδειανὰ κουγκεστήσει
 96 ἀπέστηλαν—ναρμ' ὁ 97 εκονόμισαν ος 99 κῆς το μ. ἐσώσασιν στὴν
 πρώτη του μαῖου 1400 ἐκῆθεν απεσκαλόσασι 1 ὀπὸνε δόδε τῆς πατροῦς
 κα δ. 2 ἐκτῆσεν ὄλλον 4 ὅσος καὶ ἐπερίχε 5 πελοπόννησον f. 22'

Ρ "ἐλπίζω εἰς ἔλεος Θεοῦ ὅτι νὰ εὐτυχήσης."
 1390 Εἰς τοῦτο ἐπερυσύναξεν κ' ἐμάζωξεν φουσσάτα·
 εἰς <τὴν> Πουργούνιαν ἔστειλεν, ἦλθαν πολλοὶ μετ'
 αὐτον,
 οἱ μὲν τὴν ρόγαν ἔπαιρναν, οἱ δ' ἄλλοι φλαμουριάροι

ἦσαν καὶ πλούσιοι ἄνθρωποι, ἦλθασιν μετ' ἐκεῖνον,
 95 ὁ κάθε εἰς τοῦ λόγου του νὰ ἔχου κουγκεστήσει.
 Στὴν Βενετία ἀπέσωσαν, τὰ πλεντικά ὠρμήσαν,
 κ' εὐτὺς τὰ οἰκονόμησαν ὅσα ἤθελαν εἰς χρεῖαν.
 Τὸν μάρτιον ἐπέρασαν, ἐδιέβησαν ἐκεῖθεν,
 εἰς τὸν Μορέαν ἔφτασαν στὴν πρώτην τοῦ ματου·
 1400 ἐκέισε ἀπεσκάλωσαν στὴν Ἀχαΐαν τὸ λέγουν f. 130° II
 ποῦ εἶναι ἐδώθεν τῆς Πατροῦ κὰν δεκαπέντε μίλια·
 εὐτὺς καστέλλιν ἔστησαν ὅλον μὲ τὸ πλιθάρι.
 Ἐτότε γὰρ ὅπου λαλῶ, εἰς τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, (p. 34)
 ὁ τόπος ὅλος τοῦ Μορέως, ὅσος καὶ περιέχει...

5 οὐδὲν εἶχεν καταπαντοῦ, μόνον δώδεκα κάστροι.
 Λοιπὸν ἀφοῦ ἐπέξεψαν ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀχαΐαν,
 ἐξήβαλαν τὰ ἄλογα ἀπ' ἔσω ἐκ τὰ καράβια,
 καὶ δύο μέρες ἔμειναν νὰ τὰ ἔχουν ἀναπάφει.
 10 Ἐνταῦτα ἐκαβαλλίκεψαν, ὑπήγαν εἰς τὴν Πάτρα·
 τὸ κάστρον ἐτριγύρισαν, ὡσαύτως καὶ τὴν χώραν,
 τὰ τριμπουτσέτα ἔστησαν καταπαντοῦ τριγύρου,
 τοὺς τζαγρατόρους ἔβαλαν, τὸν πόλεμον ἀρχίσαν·
 καὶ ἐκ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ θαρσέου πολέμου,
 15 ἀπὸ τοῦ πρώτου ἐσέβησαν στὴν χώραν τὴν ἀπ' ἔξω.
 Ἀφῶν τὴν χώρα ἐπήρασιν, ἐκεῖνοι δὲ τοῦ κάστρου f. 130° I
 εὐτὺς ἐσυμβιβάστηκαν, τὸ κάστρο ἐπαρადῶκαν

1395 κωμωγεστήσει 1403 ἐντοται 14 καὶ ἐν 16 ἐκίλην
 17 ἐσυμβιβάστηκαν

6 μῶσο καὶ δ. 7 ἀφόντου ἐπέξεψαν 8 ἐξέβαλαν—ἐξο ἐκ τὰ κ. 8^α τα
 ἄρματα καὶ ἡκονομῆς καὶ ὄλλα τὰ φουσάτα 9 πέντε ἐξ ἡμέρες ἔκαμαν οδιανὰ
 πέντεταίσε 10 καὶ ταῦτα ἀπῆλθαν 11 ἐτριγύρισε 12 τρεμπουζέτα—
 γήρο 13 ἀρχίσαν 14 καὶ ἀπε τὸ πλῆθος—θαρσίου 15 ἀπέ 16 κί
 ἀφόντου τὴν χώρα ἐπήρασιν 17 καὶ οπι. ἐσηηβάστησαν

- Η μετὰ συνθήκας κὶ ἀφορμὴν νὰ ἔχουσιν τὰ ἐδικὰ τους,
 ὁ κατὰ εἰς τὸ ὄσπίτι τοῦ ὁμοίως καὶ τὸ ἐδικόν του.
- 1420 Κὶ ἀφῶν τὴν Πάτραν ἀπήρασι, τὲς φύλαξες ἐβάλαν,
 τὸ κάστρον ἐσωτάρχισαν, εἶθ' οὕτως καὶ τὴν χώραν
 ἀπὸ λαὸν καὶ ἄρματα, ὡς ἔπρεπεν κὶ ἀρμόζει·
 κὶ ἀπαύτου ὀπίσω ἐστράφησαν ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀχαΐαν.
 Βουλὴν ἀπήραν μ' ἐκεινοὺς τοὺς τοπικοὺς Ρωμαίους,
- 25 ὅπου τοὺς τόπους ἔξευραν, τοῦ καθενὸς τὴν πρᾶξιν,
 κ' εἶπαν κ' ἐσυμβουλέψαν τοὺς τὸ πῶς ἐνὶ ἡ Ἀνδραβίδα
 ἡ χώρα ἢ λαμπρότερη στὸν κάμπον τοῦ Μορέως·
 ὡς χώρα γὰρ ἀπολυτὴ κοίτεται εἰς τὸν κάμπον, f. 4
 οὔτε πύργους, οὔτε τειχεῖα ἔχει κανόλων ἔς αὐτὴν.
- 30 Ἐν τούτῳ ὠρμήσασι ἐκεῖ, ὀλόρθα ὑπαγαίνουσι,
 ἐξάπλωσαν τὰ φλάμπουρα τοῦ καθενὸς φουσσάτου·
- (100) κὶ ἀφότου ἐπλησιάσασι ἐκεῖ στὴν Ἀνδραβίδα,
 κ' ἐμάθασιν οἱ Ἀνδραβισαῖοι ὅτι ἔρχονται οἱ Φράγκοι,
 ἐξέβησαν μὲ τοὺς σταυροὺς ὁμοίως μὲ τὰς εἰκόνας
- 35 οἱ ἄρχοντες καὶ τὸ κοινὸ τῆς χώρας Ἀνδραβίδου,
 καὶ ἦλθαν κ' ἐπροσκύνησαν τὸν Καμπανέση ἐκεῖνον.
 Κ' ἐκεῖνος, ὡς παμφρόνιμος, καλὰ τοὺς ἀποδέκτη,
 ὤμοσεν κ' ὑπισκῆθη τοὺς νὰ μὴ τοὺς ἀδικήσῃ,
 οὔτε ζημίᾳ νὰ λάβουσιν ἀπὸ τὰ ἰγυικὰ τους,
- 40 τιμὴν, δωρεὰς νὰ ἔχουσιν κ' εὐεργεσίας μεγάλας·
 ὄλοι τοῦ ὑπωμόσασιν δούλοι του ν' ἀποθάνουσι.
- Κὶ ὅσον ἀπεκατέστησεν τὴν χώραν Ἀνδραβίδας,
 βουλὴν ἐπήρειν μετ' αὐτοὺς τὸ ποῦ νὰ φουσσατέψῃ.
 Ἐν τούτῳ ἐδόθη ἡ βουλὴ | στὴν Κόρινθον νὰ ἀπέλθουσι, f. 4
- 45 διαπὸ ἐνὶ κάστρον φοβερόν, τὸ κάλλιον τῆς Ρωμανίας,
 καὶ ἐνὶ τὸ κεφάλαιον, ὅπερ γὰρ ἀφεντεύει
 ὄλην τὴν Πελοπόννησον ὅσον κρατεῖ ὁ Μορέας.

1418 με τὰς σ. 19 τῷ ὄσπ. τους 21 ἐσωτάρχησεν 27 εἰς τὸν
 28 κείτε 29 εἰς 36 ἐκεῖνον τὸν κ. 37 ἀποδέκτη 39 λάβουσιν]

Cod. T 1418 νάχουν ταγονηκάτους 19 ὁ καθε ἡς στὸ σπίτι 20 ἐπίρασι
 21 εἶθ' οὕτως] ὁμός 23 στράφυσαν 24 ἐπίραν—μτόπηκούς 25 ἔξευραν
 26 καὶ συμβουλεύσαν τους πὸς ἐνε εἰ αντραβήδα 27 στὸν γγάμπο 28 ἡ χ.
 γὰρ α. μέσα στὸν γκάμπο ἐνε 29 ἀνέφ πήργον καὶ τειχεῖων κανόλων οὐδεν ἔχει
 30 εἰπαγέναν 31 φλάμουρα 32 ἐπλησίασαν 33 καὶ μάθασιν f. 23'

Ρ μετὰ συνθήκας κὶ ἀφορμὰς νὰ ἔχουν τὰ ἐδικὰ τους,
 ὁ κάθε εἰς τὸ σπίτιν του καὶ τὸ ἰγονικόν του.
 1420 Ἄφῶν τὴν Πάτρα ἐπήρασιν, τὲς φύλαξες ἐβάλαν,
 τὸ κάστρον ἐσωτάρχισαν, εἶθ' οὕτως καὶ τὴν χώραν
 ἀπὸ λαὸν καὶ ἄρματα, ὡς πρέπει καὶ ἀρμόζει·
 καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἐστράφησαν ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀχαΐαν.
 Βουλὴν ἐπήραν ἐνομοῦ <μέ> τοὺς τοπικοὺς Ρωμαιοὺς,
 15 ὅπου τοὺς τόπους ἤξευραν, τοῦ καθενὸς τὴν πρᾶξιν·
 λέγουν καὶ συμβουλεύουσι τοὺς πῶς ἐνὶ ἡ Ἀντραβίδα
 ἡ χώρα ἢ λαμπρότερη στὸν κάμπου τοῦ Μορέως·
 ὡς χώρα γὰρ ἀπολυτὴ κοίτεται εἰς τὸν κάμπου,
 οὔτε πύργος, οὔτε τειχία ἔχει ποσῶς εἰς αὐτὴν.
 30 Εὐτὺς ὠρμήσασι ἐκεῖ, εἰς αὐτὴν ὑπαγαίνουσι,
 ἐξάπλωσαν τὰ φλάμουρα τοῦ καθενὸς ἐκάστου·
 κὶ ἀφῶν ἐπλησιάσασι ἐκεῖ στὴν Ἀνδραβίδα,
 οἱ Ἀνδραβισαῖοι ἔμαθαν πῶς ἔρχονταν οἱ Φράγκοι,
 ἐξέβησαν μὲ τοὺς σταυροὺς, ὁμοίως μὲ τὰς εἰκόνας
 35 οἱ ἄρχοντες καὶ τὸ κοινὸν τῆς χώρας Ἀνδραβίδας,
 καὶ ἦλθαν, ἐπροσκύνησαν αὐτὸν τὸν Καμπανέσην.
 Κ' ἐκεῖνος ὁ πανφρόνιμος καλὰ τοὺς ἀποδέχτη,
 ὤμοσεν, ὑποσχέθηκεν νὰ μὴν τοὺς ἀδικήσῃ,
 οὔτε ζημίαν νὰ ἔχουσιν ὑπὲρ τὰ γονικά τους,
 40 τιμὴν, δωρεὰς νὰ ἔχουσιν, εὐεργεσίας μεγάλας·
 ὅλοι γὰρ τοῦ ὠμόσασιν δούλοι του ν' ἀποθάνουσι.
 Ἄφῶν γὰρ ἐκατέστησεν τὴν χώραν Ἀνδραβίδος, (p. 35)
 βουλὴν ἐπήραν μετ' αὐτοὺς τὸ πῶς νὰ φουσατέψῃ,
 καὶ ἡ βουλὴ ἐδόθηκε στὴν Κόρινθο νὰ ὑπᾶσι,
 45 ἐπεὶ ἐνὶ κάστρον φοβερό, τὸ κάλλιον τοῦ Μορέως,
 καὶ ἐνὶ τὸ κεφάλαιον, | ὕπερ γὰρ ἀφεντεύει
 ὅλην τὴν Πελοπόννησον ὅσον κρατεῖ ὁ Μορέας. f. 131' I

1418 μετὰ 19 στο σπήτην 26 σιωμβουλ.—εἰς ἀντραβίδα 29 πύργους
 33 φράγγοι 34 στρούς 37 καὶ κίως—ἀποδέκτη

34 ὁμ. τὰς ἡέσας 35 ἀρχοτες—αδραβήδας 36 τὸν γκαμπανέση 37 καλῶς
 38 κὶ ἀπεσκήθη 39 οὐδὲ ζ. να λάβουσιν—τα γον. 40 μεβεργεσιες 41 τοῦ
 σπομώσασι 42 εκατέσασεν 43 φουσατέψουσι 44 στὴν γκορίνθο ναπέληθη
 45 διατὴ ἐνε—τῆς οπι. 46 καὶ ἐνε καὶ ἡ κεφαλὴ 47 πελὸ πόνησων

Η Ἐπεὶ, ἂν προστάξῃ ὁ Θεὸς καὶ προσκυνήσῃ ἡ Κόρινθος,
 ὅλα τὰ κάστρη τὰ ἕτερα τοῦ τόπου τοῦ Μορέως
 1450 ἄνευ σπαθίου καὶ πόλεμου θέλουσιν προσκυνήσει.
 Κι ἀφότου ἐδόθη ἡ βουλὴ ἐκείνη ὅπου σὲ λέγω,
 (120) ὤρθωσεν κι ἄφηκε λαὸν ἐκεῖ στὴν Ἀνδραβίδα,
 καὶ ἄλλον εἰς τὴν Ἀχαΐαν, καὶ τρίτον εἰς τὴν Πάτραν,
 καὶ ὤρισεν τὰ πλευτικά νὰ υπάγουν τῆς θαλάσσου,
 55 κ' ἐκεῖνος μὲ τὸν ἕτερον λαὸν γὰρ τοῦ φουσσάτου
 ἐκ τὴν Βοστίτσαν ἔδραμεν κ' ἐδιάβη εἰς τὴν Κόρινθον.
 Κι ἀφότου ἀπεσώσασιν ἐκείσε εἰς τὴν χώραν,
 τὸ γύρον τέντας ἔστησαν, ἐπιάσαν τὲς κατοῦνες.
 Τὸ κάστρον γὰρ τῆς Κόρινθος κεῖται ἀπάνω εἰς ὄρος·
 60 βουνὺν ὑπάρχει θεόχτιστον καὶ ποῖος νὰ τὸ ἐγκωμιάσῃ;
 ἡ χώρα γὰρ εὐρίσκετον κάτωθεν εἰς τὸν κάμπον, 14
 μὲ πύργους γὰρ καὶ μὲ τειχεὰ καλὰ περικλεισμένη.
 Λοιπὸν εὐρίσκετον ἐκεῖ ἐτότε ὅπου σὲ γράφω
 ὀκάποιος μέγας ἄνθρωπος καὶ φοβερὸς στρατιώτης,
 65 κ' εἶχεν τὴν Κόρινθο ἀλλὰ δὴ τὸ Ἄργος καὶ Ἀνάπλι·
 ὡς κεφαλὴ καὶ φυσικὸς ἀφέντης τὰ ὑποκράτει
 ἐκ μέρους γὰρ τοῦ βασιλέως ἐκείνου τῶν Ρωμαίων,
 Σγουρὸν τὸν ὠνομάζασιν, οὕτως εἶχεν τὸ ἐπίκλην·
 70 κι ὡς ἐπληροφορέθηκεν ὅτι ἔρχονται οἱ Φράγκοι,
 ἀπὸ τὴν χώρα ἐξήβαλεν γυναῖκες καὶ παιδία,
 ὡσαύτως καὶ τὸν λῖον λαὸν ὅπου ἄρματα ἐβαστοῦσαν,
 (140) κι ἀπάνω τοὺς ἀνέβασεν στὸ κάστρον τῆς Κορίνθου·
 κ' ἐκεῖνος γὰρ ἐνέμεινε ἐκείσε εἰς τὴν χώραν
 μὲ ὅσοι ἐβαστοῦσαν ἄρματα διὰ νὰ τὴν διαφεντέψῃ.
 75 Ἀφότου γὰρ ἀπέσωσεν ἐκείσε ὁ Καμπανέσης,
 ὡσὰν σὲ τὸ ἀφηγήσομαι, στῆς Κόρινθος τὴν χώραν,
 κ' ἔβαλεν τὰ φουσσᾶτα του καὶ περιεγύρισέ τιν. 1.
 Ἀφῆκεν κι ἀναπαύτησαν ἐκείνην τὴν ἡμέραν·

1450 καὶ πόλεμον
76 εἰς τῆς

65 κόρινθον

70 ἐξήβαλεν

72 ἀνέβασεν

Cod. T 1448 καὶ ἡ κ. πρόσκλιση 49 ὅλλα 51 καὶ ἀφόν 52 καὶ
 ἤφυσε 54 νὰ πάγουν 56 ὄρησε στὴν γκόρινθο ἀπῆλθε
 57 ἀφοῦτου 58 ἐπειάσατε 59 κείτεται ἀπ. 75 το ὄρος 60 υπήρχε—
 ναυτο 61 ηβρήσκειται—των γκάμπων 62 πεικλημένη 1. 23'

Ρ Ἐπεὶ, ἂν δώσῃ ὁ Θεὸς τὴν Κόρινθον νὰ ἐπάρῃς,
 ὄλα τὰ κάστρη τὰ ἕτερα τοῦ τόπου τοῦ Μορέως
 1450 ἄνευ σπαθλὶ καὶ πόλεμον θέλουσιν προσκυνήσειν.

Κι ἀφῶν ἐδόθη ἡ βουλὴ ἐκείνη ὅπου σᾶς λέγω,
 ἄρθωσεν, ἄφηκεν λαὸν ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀνδραβίδαν,
 καὶ ἄλλον εἰς τὴν Ἀχαΐαν, καὶ τρίτον εἰς τὴν Πάτραν,
 καὶ ἄρισεν τὰ πλεντικά νὰ ὑπᾶσιν τῆς θαλάσσης,
 25 κ' ἐκεῖνος μὲ τὸν ἕτερον λαὸν τε καὶ φουσσᾶτα
 ἐκ τὴν Βοστίτσαν ἄρμησε στὴν Κόρινθον ὑπάγει,

τὸ γῆρον τέντες ἔστησαν, ἐπιάσασιν κατοῦνες.

Τὸ κάστρον γὰρ τῆς Κόρινθος ἔναι ἄνω εἰς ὄρος·
 60 βουνὸν ἐνι θεόχτιστον, τίς νὰ τὸ ἐγκωμάσῃ;
 ἡ χώρα γὰρ εὐρίσκεται κάτωθεν εἰς τὸν κάμπον,
 μὲ πύργους τε καὶ μὲ τειχία καλὰ περικλεισμένη.
 Λοιπὸν εὐρίσκετον ἐκεῖ τότε ὅπου σὲ γράφω
 ὀκάποιος μέγας ἄνθρωπος καὶ | φοβερὸς στρατιώτης· f. 131' II
 65

Σγοῦρον τὸν ὠνομάζουσιν, οὕτως εἶχεν τὸ ἐπίκλην,
 κι ὡς ἐπληροφορήθηκε ὅτι ἔρχονται οἱ Φράγγοι,
 70 ἀπὲ τὴν χώρα ἐξήβαλεν γυναῖκες καὶ παιδιά,
 ὡσαύτως καὶ τὸν ἄλλον λαόν, ἄρματα οὐ βαστάζουν,
 καὶ ἄνω τοὺς ἀνέβασαν ἐν κάστρῳ τῆς Κορίνθου,
 κ' ἐκεῖνος δὲ ἀπέμεινεν ἐκεῖσε εἰς τὴν χώραν
 μὲ ὄσοι βαστοῦσιν ἄρματα νὰ τὴν διαφεντέψῃ.
 75 Ἀφότου γὰρ ἀπέσωσεν ἐκεῖ ὁ Καμπανέσης,
 καθὼς τὸ ἀφηγήθηκα, εἰς χώραν τῆς Κορίνθου,
 ἔβαλεν τὰ φουσσᾶτα του καὶ ἔτριγύρισέ τιν.
 Ἀφῆκεν, ἐνεπαύτηκαν ἐκείνην τὴν ἡμέραν,

1458 ἔτισεν 60 τῆς να τὸ γγομπάσει 74 διαφεντέση 75 καν-
 παύσει 78 ἐνεπαύτηκεν

63 οὔτως σου σᾶς γράφο 65 καὶ ἔχε γὰρ τὴν γκόρινθου τὸ ἄργος καὶ τανάπλη
 66 οὔτως το ἐπὶ κλίβῳ ἔχε 69 ἔρχοντο 71 ὁμοίος τον ἕτερον λαοσ—οὐ βαστ.
 71 ἀνέβασαν 73 ἀνέμεινε ἀπόσο 75 ἐκῆθεν—καμπανέσης 76 στὴν
 γόρινθου 77 καὶ περηγήρησέ τιν 78 ἀφῆκαλ

- Η ἐπὶ τῆς αὐρίου γὰρ τὸ πρῶτ', ὡσὰν ἐξημερῶσεν,
 1480 ἐδῶκαν τὰ σαλπύγγια τοὺς, τὸν πόλεμον ἀρχάσαν.
 Τὰ τριπουτσέτα ἐσύρνασιν γύρωθεν εἰς τοὺς πύργους,
 κ' οἱ τζάγρες οὐκ ἀφήνασιν ἄνθρωπον νὰ προσκύψῃ
 ἔξω ἐκ τὰ δόντια τοῦ τειχίου νὰ ἰδοῦν τὸ ποῖος τοξεύει.
 Τὲς σκάλες ὅπου εἶχασιν ἐστήσαν εἰς τοὺς τοίχους,
 85 κ' εὐθέως ἀπέσω ἐσέβησαν, ἐπιάσασιν τὴν χώραν.
 Ὅσοι ἐπαρεδόθησαν ἐλεημοσύνην ἠύραν·
 οἱ δὲ ποῦ εἰς πόλεμον ἔστηκαν ἀπὸ σπαθίου ἀποθάναν.
 Ὁ Σγουρὸς γὰρ ὡς φρόνιμος καὶ βέβηλος ὅπου ἦτον,
 ἔφυγεν καὶ ἀνέβηκεν ἐκεῖ ἀπάνω εἰς τὸ κάστρον.
 90 Κι ἀφύτου οἱ Φράγκοι ἐπιάσασιν τὴν χώραν τῆς
 Κορίνθου,
 ὁ Καμπανέσης ὤρισεν, διαλαλημὸν ἐποίησαν,
 (180) ὅτι ὅσοι ἐκ τὰ περίγυρα τῶν χώρων τῆς Κορίνθου
 θέλουν νὰ προσκυνήσουσιν, νὰ τὸν δεχτοῦν δι' ἀφέντην,
 νὰ ἔχουν τιμὴν καὶ εὐεργεσίαν, ἀναδοχὴν μεγάλην·
 95 οἱ δὲ πιαστοῦν εἰς πόλεμον ἐλεημοσύνη οὐ μὴ εὔρουν. f. 4:
 Ἄκουσων ταῦτα οἱ ἄρχοντες καὶ τὸ κοινὸν ὁμοίως,
 ἀρχίσασιν νὰ ἔρχωνται, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
 ἀπὸ τὸ μέρος Δαμαλᾶ καὶ μέχρι εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος·
 ὅσοι τὸ ἀκούσαν ἦλθασιν μὲ προθυμίαν μεγάλην,
 1500 τοῦ Καμπανέση ὠμόσασιν δοῦλοι του ν' ἀποθάνουν·
 κ' ἐκεῖνος τοὺς ἐδέχετο μετὰ περιχαρίας.
 Καταπαντόθε ἐπλάτυνεν ἐτότε τὸ μαντᾶτο
 τὸ πῶς οἱ Φράγκοι ἀπήρασιν τὸ κάστρον τῆς Κορίνθου
 κ' ἔχουν ἀφέντη ἐξάκουστον, τὸν λέγουν Καμπανέσην.
 5 Τὸν χρόνον ἐκεῖνον καὶ καιρὸν ὅπου ἦλθε ὁ Καμπανέσης
 κ' ἐπέξεψεν στὴν Ἀχαΐαν, καθὼς σὲ τὸ ἐπροεῖπα,
 εἰς τοῦ βιβλίου τὸν πρόλογον, φαίνει με, σὲ τὸ γράφω,
 τὸ πῶς γὰρ μὲ τοῦ πιασμοῦ τῆς Κωνσταντίνου πόλης

1479 ἐξημερῶσαν
97 ἀρχησαν

87 οἱ δὲ ὅπου ἔστηκαν εἰς πόλεμον

93 δεκτοῦν

Cod. T 1480 τοὺς om. 81 τριμπουζέτα 82 ζαγρατόρη οὐκ ἀφύσαν
 83 ἔξω κτὰ δ.—τιῶνας τὸν ἀπροβαλή (= τινὰς τὸ νὰ προβάλη) 84 ἐστήσασιν
 87 μὰ ὅσοι ἔσταναν ἡς πόλεμον 88 ὅτι μούρος γὰρ ὁ φρον.—βεβηλὸς
 89 ἐκεῖ om. 91 κάμπανέσης f. 24^r 92 τῆς χώρας 93 νὰ τὸν

P καὶ τὸ πρῶτ' τὴν αὐριον, ὡς ἦλθεν ἡ ἡμέρα,
 1480 ἐδῶσαν τὰ σαλπύγγια, τὸν πόλεμον ἀρχίσαν.
 Τὰ τριμπουτσέτα ἐσύρασιν γύρωθεν εἰς τοὺς τοίχους,
 οἱ τζάγρες οὐκ ἀφήνασιν ἄνθρωπον νὰ προκύψῃ
 ἔξω ἀπὲ τὰ δόντια νὰ ἰδῇ τίς τοὺς δοξεύει. f. 131^v 1
 Τὲς σκάλες ὅπου εἶχασι ἔστησαν εἰς τοὺς τοίχους, (p. 36)
 85 εὐτὺς ἀπέσω ἐσέβησαν, ἐπίασαν τὴν χώραν.
 Ὅσοι ἐπαρεδόθησαν ἐλεημοσύνην ἤυραν,
 ὅσοι ἐστάθησαν εἰς πόλεμον ἐκ τὸ σπαθὶ ἀποθάναν.
 Ὁ Σηγύρος γὰρ ὡς φρόνιμος καὶ πονηρὸς ὅπου ἦτον,
 ἔφυγεν καὶ ἀνήβηκεν ἀπάνω εἰς τὸ κάστρο.
 90 Ἀφῶν οἱ Φράγκοι ἐπίασαν τὴν χώραν τῆς Κορίνθου,
 ὁ Καμπανέσης ὄρισεν, διαλαλημὸν ἐποίησαν·
 ὅσοι ἐκ τὰ περίγυρα χωρίων τῆς Κορίνθου
 θέλουσιν νὰ προσκυνήσουσιν, νὰ τὸν δεχτοῦν ἀφέντη,
 νὰ ἔχουν τιμὴν καὶ ἀναδοχὴν κ' εὐεργεσίαν μεγάλην·
 95 οἱ δὲ εἰποῦν νὰ πολεμοῦν, συγχώρησιν οὐκ ἔχουν.
 Ὡς τὸ ἤκουσαν οἱ ἀρχοντες καὶ τὸ κοινὸν μετ' αὐτοὺς,
 ἀρχισαν τοῦ νὰ ἔρχωνται μικροὶ τε καὶ μεγάλοι
 ἀπὲ τὸ μέρος Δαμαλᾶ καὶ τοῦ Ἁγίου Ὁρους. f. 131^v 11

1500 τοῦ Καμπανέση ὤμοσαν δοῦλοι του ν' ἀποθάνουν·
 κ' ἐκεῖνος τοὺς ἐδέχεται μετὰ περιχαρίας.
 Καταπαντοῦ ἐπλάτυνεν ἐτότε τὸ μαντᾶτο
 τὸ πῶς οἱ Φράγκοι ἐπήρασιν τὴν χώραν τῆς Κορίθου
 κ' ἔχουν ἀφέντη θαυμαστόν, τὸν λέγουσιν Καμπανέσην.
 5 Τὸν χρόνον ἐκεῖνον καὶ καιρὸν ὅπου ἦλθε ὁ Καμπανέσης
 κ' ἐπέξεψεν στὴν Ἀχαΐαν, καθὼς σὲ τὸ προεῖπα,
 εἰς τοῦ βιβλίου τὸν πρόλογον, φαίνει με, σὲ τὸ γράφω,
 τὸ πῶς γὰρ με τὸν πιασμὸν τῆς Κωνσταντίνου πόλης

1480 σαλπύγγια 81 ἡ τζάγρες 84 ταῖς κάλαις—τοῖς? 88 ὁ
 φρόνιμος 91 καμπανέσις 95 ἦδε 1502 καταπαντοῦ

δεκτοῦν γι αὐθέντι 94 νάχουν—καὶ ἀναδ. 97 ἀρχίσαν α ἐρχοντε
 98 καὶ οπι. 99 με ταραχὴ 1500 ἐμόσασι 1 ἐδεκτικαὶ 2 ἐμάκρυνε
 ἐκέλετο τὸ μαντᾶτω 3 ἐπήρασι 4 ἔχει—ξακουστόν—καμπανέση 5 οουοῦλθε
 ὁ κ' ἔζησ' 7 φερεται μου τὸ γράφω 8 μετὰ του π. τῆς κοστ.

Η χρόνον ἕναν καὶ μοναχὸν ἦλθεν ὁ Καμπανέσης
 1510 νὰ κουγκεστήσῃ τὸν Μορέαν, ὡσὰν τὸ ἀφηγοῦμαι—
 λοιπόν, καθὼς ἐπλάτυνεν κι ἀκούστη τὸ μαντάτο,
 (180) εὔρέθηκεν εἰς τὴν Βλαχίαν αὐτὸς ὁ Μπονιφάτσος, f. 4
 ὁ ρήγας τοῦ Σαλονικίου, μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου εἶχεν
 ὁμοίως εὔρεθη μετ' αὐτὸν ὁ ἐπαινετὸς ἐκείνος,
 15 τὸν ἔλεγον μισὶρ Ντζεφρέ, Βιλαρτουή τὸ ἐπίκλη.
 Ἐν τούτῳ ἐσυμβιβάστησαν τὸ ἀκούσει τὸ μαντάτον
 ν' ἀπελθοῦν εἰς τὴν Κόρινθον, νὰ ἰδοῦν τὸν Καμπανέσην·
 καθὼς τὸ ἀπήρασιν βουλήν, οὕτως καὶ τὸ ἐπληρώσαν,
 καὶ ἦλθαν εἰς τὴν Κόρινθον κ' ἤυραν τὸν Καμπανέσην·
 20 χαρὰν μεγάλην ἔποικαν, ὅταν ἐκείσε ἐσμίξαν,
 διατὶ ἐπεθυμοῦσαν πολλὰ τοῦ νὰ ἐνωθοῦν ἀλλήλως.
 Ἐνταῦτα ἀπήρασιν βουλήν ν' ἀπέλθουν εἰς τὸ Ἄργος·
 ἀπήραν τὰ φουσσᾶτα τοὺς κ' ἐδιάβησαν ἐκείσε.
 Τὸ κάστρον κοίτεται εἰς βουνί, πολλὰ ἔνι ἀφιρωμένον,
 25 ἡ δὲ τοῦ Ἄργου τῆς πόλεως ἡ χώρα ἡ μεγάλη
 μέσα εἰς τὸν κόμπον κοίτεται ὡς τέντα ἀπλωμένη·
 τὸ σώσει ἐδῶκαν πόλεμον κ' ἐσέβησαν ἀπ' ἔσω.
 Ὁ Σηγοῦρος γὰρ ὁ ἐπαινετὸς ἐκείνος ὁ στρατιώτης, f. 4
 ὅπου εἰς τὸ κάστρο εὐρίσκετον ἐκείνον τῆς Κορίνθου,
 30 τὸ ἰδεῖ τὸ πῶς ἐμίσεψαν τὰ φράγκικα φουσσᾶτα,
 τὴν νύχταν ἐκατέβηκεν κ' ἐσέβην εἰς τὴν χώραν
 (200) μ' ὅσον λαὸν ἠμπόρεσεν νὰ ἐπάρῃ μετ' ἐκείνον.
 Ζημίαν μεγάλην ἔποικεν, φονοκοπέω στοὺς Φράγκους,
 ὅπου εἰς τὴν χώρα εὔρέθησαν πολλ' ἀποθαρρεμένοι·
 35 ὅσοι γὰρ εὔρέθησαν ὑγιεῖς εἰς τὰ κορμά τοὺς
 καὶ ἔφτασαν κι ἀρματώθησαν, πόλεμον τοὺς ἐδῶκαν,
 οἱ δὲ ὅπου ἦσαν ἀστενεῖς κ' ἐκοίτονταν εἰς ζάλην,
 ὅλους ἐσφάξασιν εὐτύς, οὐδ' ἕναν ἐλεήσαν.
 Τὴν νύχτα ἐκείνη παρεντὺς ἔσωσεν τὸ μαντάτο

1512 ἐκείνος ὁ 21 διατὶ πολλὰ ἐπ. 25 ἦν δὲ τοῦ δ. ἡ πόλεως
 32 ὑπόρρεσεν

Cod. T 1509 καμπανέσης 10 νὰ κουγκεστήσι—καθὸς σε το ἀφ. 13 που
 14 ο πενετὸς 15 μισέρ Τζεφρέν βηλαρτουήν 16 ἐσηνβάστησαν 17 τῆν
 γκορινθο ναδουν τον κ/ση 18 τὸ πήρασι 19 τὴν γκόρ.—κ/έξην
 20 σμίξαν f. 24' 21 τοῦ οπ. 22 ἐπήρασι—ναπέρθουν 23 ἐπέραν

Ρ χρόνον ἔναν καὶ μοναχὸν ἦλθεν ὁ Καμπανέσης
 1510 νὰ κογκεστήσῃ τὸν Μορέαν, ὡσὰν τὸ ἀφηγοῦμαι—
 λοιπόν, ὡσὰν ἠκούστηκεν κ' ἐδόθη τὸ μαντάτο,
 εὔρέθηκεν εἰς τὴν Βλαχίαν αὐτὸς ὁ Μπονοφάτσιος
 ὁ ρήγας Σαλονίκης τε μὲ ὅσα φουσσᾶτα εἶχεν·
 ὁμοίως εὔρέθη μετ' αὐτὸν ὁ ἐπαινετὸς ἐκείνος, f. 132' 1
 15 τὸν ἔλεγον μισέρ Τζεφρέ, Βιλαρδουή τὸ ἐπίκλην·
 εὐτὺς ἐσυμβιβάστησαν τὸ ἀκούσει τὸ μαντάτο
 νὰ ἀπέλθουν εἰς τὴν Κόρινθο, νὰ ἰδοῦν τὸν Καμπανέση.
 Καθὼς ἐπήραν τὴν βουλήν, οὕτως καὶ τὸ ἐποίκαν,
 καὶ ἦλθον εἰς τὴν Κόρινθο, τὸν Καμπανέσην ἦδραν·
 20 χαρὲς μεγάλες ἔποικαν, ὅταν ἐκεῖ ἐσμίξαν,
 δι' οὐ πολλὰ ἐπεθύμησαν νὰ ἐνωθοῦν ἀλλήλως.
 Ἐκεῖ ἐπήρασιν βουλήν νὰ ἀπέλθουν εἰς τὸ Ἄργος·
 ἠπήραν τὰ φουσσᾶτα τους, ἐκίνησαν ἐκείθεν.
 Τὸ κάστρον ἔναι εἰς βουνίν, πολλὰ ἔν' ἀφιρωμένο·
 25 ἔδε τοῦ Ἄργου πόλεως ἡ χώρα ἡ μεγάλη
 μέσα εἰς κάμπον κοίτεται ὡς τέντα ἀπλωμένη·
 τὸ σώσειν κρούουν πόλεμον, ἐσέβησαν ἄπ' ἔσω. (p. 37)
 Ὁ Σγούρος γὰρ ὁ παινετὸς ἐκείνος ὁ στρατιώτης,
 ὅπου εἰς τὸ κάστρον ἔστεκεν ἐκείνο τῆς Κορίνθου,
 30 ἰδὼν τὸ πῶς ἐμίσεψαν τὰ φράγκικα φουσσᾶτα,
 τὴ νύχτα ἐκατέβηκεν, ἐσέβην εἰς τὴν χώραν f. 132' 11
 μὲ ὅσον λαὸν ἠμπόρεσε νὰ πύρην μετὰ κείνον.
 Ζημίαν μεγάλην ἔποικεν, φονοκοπέιο στοὺς Φράγκους,
 ὅπου στὴν χώραν ἔστεκαν πολλ' ἀποθαρρεμένοι·
 35 καὶ ὅσοι γὰρ εὔρέθησαν ὑγείιοι στὰ κορμῖα τους
 κ' ἔφτασαν, ἀρματώθησαν, πόλεμον τοὺς ἐδῶκαν·
 ὅσοι δὲ ἦσαν ἀστενεῖς καὶ κοίτονταν εἰς ζάλην,
 ὄλους τοὺς ἐκατέσφαξαν, οὐδέναν ἐλεῆσαν.
 Εὐτὺς τὴν νύχτα τὴν αὐτὴν ἐσῶσε τὸ μαντάτο

1516 τοῦ ἀκούσῃ 24 πολλὰ ἀναφερόμενω 26 κάμπον 27 τὸσω
 σῆκεροῖον 28 ὡς σγούρος 35 οἴγιοι τὰ κ. 36 εἴθασαν

24 ἐν 25 ἡ πόλις 26 οἱ χώρα ἀπομένη 27 ἐδόσαν 28 οἱ γούρος—
 πωετόι 31 ἐσέβη καὶ στὸ κάστρο 32 ναπάρι μετὰ κίννον 34 ἠβρέθησαν
 πωλλά 35 ὅσοι ἠβρέθησαν εἰγίηι τότε ηἱ τὰ κορμῖα τους 37 εἰ δὲ σπου
 ἀσέτωτα ἀστενῆς κ' ἐκίγοντα ἠγάλη 38 ὄλους τους ἐσφαξαν ἐσθῆς

Η στὸν Καμπαπέσην, σὲ λαλῶ, ἐκεῖ ὅπου ἦτον στὸ Ἄργος·
 1541 πολλὰ τὸ ἐθλίβη λυπηρὰ διὰ τοὺς ἀρρωστημένους
 ὅπου τοὺς ἐκατέσφαξαν ἀπ' ἔσω εἰς τὰ κρεββάτια·
 τὴν χώραν τοῦ Ἄργου ἄφηκεν καλὰ σωταρχισμένην·
 καλοὶ στρατιῶτες | ἔμειναν διὰ νὰ τὴν φυλάττουν, f. 45^r
 45 κ' ἐκεῖνος στρέμμαν ἔποιεκεν ἐκεῖσε εἰς τὴν Κόρινθον.
 Κι ἀφότου ἐστράφηκεν ἐκεῖ, ἄργησε μὲ τὸν ρῆγαν,
 ἐκεῖνον τοῦ Σαλονικίου, τὸν μισὶρ Μπονιφάτσον·
 ἡμέρας γὰρ κἂν ἕξι, ὀχτῶ ἐνέμεινε ἐκεῖσε.
 Ὁ ρῆγας τότε ἐζήτησεν ἀπηλογία νὰ ἐπάρῃ.
 50 Ἐνταῦτα τοῦ ἐζήτησεν ὁ Καμπαπέσης χάριν,
 βοήθειαν γὰρ καὶ πρόβλεψιν νὰ ποιήσῃ εἰς ἐκείνον,
 (220) νὰ τοῦ βοηθήσῃ τίποτε ἀπὸ τὴν βασιλείαν του.
 Κ' ἐκεῖνος γὰρ ὡς εὐγενὴς καὶ ρῆγας ὅπου ἦτον,
 τοῦ ἔδωκεν κ' ἐχάρισεν τῆς Ἀθηνοῦ τὸ ὀμάντζο·
 55 Μέγαν Κύρην τὸν ἔλεγα, οὕτως τὸν ὀνομάζαν
 ἐκεῖνον ὅπου ἀφέντευεν ἐτότε τὴν Ἀθήναν·
 ἐκ τῶν Ἑλλήνων τὸ εἶχασιν τὸ ὄνομα γὰρ ἐκεῖνο·
 ὡσαύτως γὰρ τοῦ ἔδωκε τὰ τρία ὀμάτζια τοῦ Εὐρίπου,
 τῆς Πουτενίτσας ἀλλὰ δὴ τὸ ἐκράτει ὁ μαρκέσης,
 60 νὰ τὰ κρατοῦσιν ἀπὸ αὐτὸν κ' ἀφέντη νὰ τὸν ἔχουν.
 Ὁ ἀφέντης γὰρ τῆς Ἀθηνοῦ ἐκ τὴν Μπουργουνιαν ἦτον· f. 45^v
 οἱ δὲ τοῦ Εὐρίπου, ὅπου λαλῶ, ἐκεῖνοι οἱ τρεῖς ἀφέντες
 ἐκ τὴν Βερούναν ἤσασιν, ἀπὸ τὴν Λουμπαρδίαν.
 Ὡρισε ὁ ρῆγας κ' ἔγραψαν νὰ ἐλθοῦσιν πρὸς ἐκείνον·
 65 κ' ἀφότου ἤλθασιν ἐκεῖ ὅπου ἦτο ὁ Καμπαπέσης,
 ἀτός του τοὺς ἐπαράδωκεν νὰ τὸν ἔχουν ἀφέντη·
 κ' ἀπαύτου ἀπεχαιρέτησεν κ' ἐδιάβη τὴν ὁδόν του.
 Ἐκεῖνος [γὰρ] ὁ μισὶρ Ντζεφρές, ὅπου ἤλθεν μετ' ἐκείνον
 τὸν ρῆγαν τοῦ Σαλονικίου, ὡς ἤλθε νὰ μισσέψῃ,
 70 εἶπε οὕτως πρὸς αὐτὸν κ' ἐπαρακάλεσέ τον

1544 ἐνέμειναν
νὰ ἐλθ.

62 οἱ τρεῖς ἀφέντες ἐκεῖνοι

64 καὶ ἔγραψαν τοὺς

Cod. T 1540 στον γαμπαπέση λεγὸ δε ὅπου 42 ἀπὸ τοὺς εκατ. ἀπάνο
 στὰ κ. 44 ἀνέμειναν 45 στην γκόρνθο ησῆλθε 46 ἄργησε 47 μισὲρ
 48 καρε—εμεμίωαν 49 τότε] του—ἀπολ. f. 25^r 50 om. 54 τῆς
 ἀθήνου τὸ μαζω 56 ἐκίως 57 γὰρ om. 58 ομαζγα—εγρίπου

Ρ στὸν Καμπανέση, σὲ λαλῶ, ὁποῦτον εἰς τὸ Ἄργος·
 1541 πολλὰ ἐθλίβη λυπηρὰ διὰ τοὺς ἀρρωστημένους
 ὅπου τοὺς ἐκατέσφαξαν ἀπέσω μετὰ ξίφων·
 τὴν χώρα Ἄργου ἄφηκεν καλὰ σωταρχισμένην,
 καλοὺς στρατιῶτες ἄφηκεν τοῦ νὰ <τοῦ> τὴν φυλάττουν,
 45 κ' ἐκεῖνος στρέμμαν ἔποικεν ἐκείθεν ἐν Κορίνθῳ.
 Κι ἀφῶν ἐστράφηκεν ἐκεῖ, ἄργησε μὲ τὸν ρῆγα
 ἐκείνον τοῦ Σαλονικίου τὸν μισερ Μπονοφάτσιον· f. 132^v I
 ἡμέρας γὰρ κὰν ἕξι, ὀχτῶ ἐνέμεινα ἐκείθεν·
 ὁ ρῆγας γὰρ ἐζήτησεν ἀπολογία νὰ πάρῃ.
 50 Εἰς τοῦτο τὸν ἐζήτησεν ὁ Καμπανέσης χάριν,
 βοήθειαν καὶ πρόβλεψιν νὰ ποίση πρὸς ἐκείνον,
 νὰ τὸν βοηθήσῃ τίποτες ἀπὲ τὴν βασιλείαν.
 Ἐκεῖνος δὲ ὡς εὐγενὴς καὶ ρῆγας ὅπου ἦτον,
 τοῦ ἔδωκεν διὰ χάρισμα τῆς Ἀθηνοῦς τ' ὀμάντζε·
 55 Μέγαν Κύρην τὸν ἔλεγον, οὕτως τὸν ὠνομάζαν,
 ἐκείνον ὅπου ἀφέντευεν ἐτότε τὴν Ἀθήνα·
 ἐκ τῶν Ἑλλήνων εἶχασιν τὸ ὄνομα ἐκείνο· (p. 38)
 ὡσαύτως καὶ τὸν ἔδωκε τρία μίντζια Εὐρίπου,
 τῆς Μουνδονίτζας ἄλλα δύο τὰ ἐκράτειεν ὁ μαρκέζης,
 60 νὰ τὰ κρατοῦσιν ἀπ' αὐτὸν κι ἀφέντη νὰ τὸν ἔχουν.
 Ὁ ἀφέντης δὲ τῆς Ἀθηνοῦ ἐκ τὴν Πουργούνιαν ἦτον,
 οἱ δὲ τοῦ Εὐρίπου, ποῦ λαλῶ, ἐκείνοι οἱ τρεῖς ἀφέντες
 ἐκ τὴν Βερόναν | ἦσασιν, ἀπὲ τὴν Λουμπαρδίαν. f. 132^v II
 Ὅρίζει ὁ ρῆγας, γράφουσι νὰ ἔλθουν πρὸς ἐκείνον·
 65 ἀφῶν γὰρ ἦλθασιν ἐκεῖ ποῦ ἦτον ὁ Καμπανέσης,
 ὁ ρῆγας τοὺς ἐπαράδωκε ἀφέντη νὰ τὸν ἔχουν·
 ἀπαῦτο ἀποχαιρέτησεν, ὑπάει τὴν ὁδὸν του.
 Ἐκεῖνος ὁ μισερ Τζεφρὲς ὅπου ἦλθεν μετὰ κείνον
 τὸν ρῆγαν Σαλονίκης τε, ὡς ἦλθε νὰ μισσέψῃ,
 70 οὕτως γὰρ εἶπεν πρὸς αὐτὸν κ' ἐπαρακάλεσέ τον

1544 τὸ μάντζε 57 ἐκίβω 62 ἐκίβη τρεῖς 63 ἦσανσω
 65 καμπανέσι 69 του ρῆγα σαλονήκης ταις—ρασεύση

59 ποδηγίτας—μαρκέζης 61 διὰ τὴν ποργόνια 62 τῆς ἐβρήπου 63 ἐκ
 ἐκ—απε 64 ὁρ. ὁ ρ. εγράψαν τους νὰ ἔλθουν 65 ἦλθανε—ἦτονε ὁ
 καμπανέση 66 ἐπαρέδωκε—διαφέντι 67 καὶ τότε ἀπὸ χερετὰ καὶ πάγι
 τῆσ ὁδῶν του 68 γὰρ οπι.—μισερ τζ. ὁποῦλθε μετὰ κίβω 70 εἶπε γὰρ—
 απ. παρακάλεσέ τον

- Η νὰ ἔχη συμπάθειον ἀπὸ αὐτόν, κ' ἐκείσε νὰ ἐνεμείνη
 (240) μ' ἐκείνον τὸν ἀφέντην του, τὸν εἶχε φυσικόν του,
 τὸν Καμπανέσην, σὲ λαλῶ, ὅπου πολλὰ ἐπεθύμα
 νὰ τὸν ἰδῆ καὶ ἐνωθῆ καὶ μείνη μετ' ἐκείνον.
- 1575 Κι ἀφότου γὰρ ἐμίσησεν τοῦ Σαλονίκη ὁ ρήγας
 κ' ἐνεμείνε ὁ μισὶρ Ντζεφρές, ὡς φρόνιμος ὅπου ἦτον,
 τοὺς ἄρχοντες ἐρώτησεν, τοὺς τοπικοὺς Ρωμαίους,
 ὅπου τοὺς τόπους ἔξευραν, τὰ κάστρον καὶ τὰς χώρας
 ὅλης τῆς Πελοπόννησος ὅσον κρατεῖ ὁ Μορέας, f. 4'
- 80 τοῦ νὰ τοῦ διερμηνέψωσιν τοῦ καθενὸς τὴν πράξιν·
 κι ὅσον ἐρώτησεν καλὰ κ' ἐπληροφόρεσάν του,
 τὸν Καμπανέσην ἔκραξεν καὶ λέγει πρὸς ἐκείνον·
 “Ἀφέντη, ἐγὼ ὡς ξηνοτικὸς ἄνθρωπος γὰρ τοῦ τόπου,
 “ἐρώτησα τοὺς ἄρχοντες, ὅπου εἶναι μετὰ σένα·
- 85 “κι ὡς ἐπληροφορέθηκα ἀπὸ αὐτοὺς τὴν ἀλήθειαν,
 “εἶδα μὲ τὰ ὀμμάτια μου τὸ κάστρον τῆς Κορίνθου,
 “τοῦ Ἄργου καὶ τοῦ Ἀναπλίου, τὴν δύναμιν ὅπου
 ἔχουν.
- “Ἄν θέλῃς νὰ καθέζεσαι νὰ τὰ παρακαθίσῃς,
 “ἐχάσες τὸ ἐπεχείρησες, ἀπεργωμένος εἶσαι·
- 90 “διατὸ εἶν' τὰ κάστρον δυνατὰ, καλὰ σωταρχισμένα,
 “κι οὐδὲν τὰ δύνεσαι ποσῶς μὲ πόλεμον ἐπάρει·
- (260) “ἀλλὰ ὡς ἐπληροφορέθηκα ἀπὸ καλοὺς ἀνθρώπους,
 “ἀπὸ τὴν Πάτραν κ' ἔμπροσθεν μέχρι εἰς τὴν Κορώνην
 “οἱ χῶρες εἶναι ἀπλώτερες, κάμποι γὰρ καὶ δρυμῶνες,
- 95 “ν' ἀπέρχεσαι ἐλεύτερα μὲ ὅλα σου τὰ φουσσᾶτα.
 “Κι ἀφῶν κερδίσης τὰ χωρία καὶ νὰ σὲ προσκυνήσουν, f.
 “τὰ κάστρον ἂν ἐνεμείνουσιν, ἕως πότε νὰ βαστάζουσιν;
 “Ὅρισε γὰρ τὰ πλευτικά νὰ ὑπάγουν τῆς θαλάσσου,
 “κ' ἡμεῖς ἂς ὑπαγαίνωμεν ὅλοι ἀπὸ τῆς στερέας·
- 1600 “κι ἀφότου σώσωμεν ἐκεῖ ὅπου ἔχεις τὸν λαόν σου,
 “στὸν τόπον ὅπου ἐκέρδισες, στὸ ἐρίζικόν σου ἐλπίζω

1581 τον] το 86 καὶ εἶδα 90 εἶναι 1601 τὸν τόπον—ἐλπ. εἰς τὸ
 ἐρίζικόν σου

Cod. T 1571 νάχη—νὰ πρόσμύνη 73 τὸν γγαμπανέση—επεθίθα (sic)
 75 αφοῦτου—τοῦ σαλονίκιου 76 μισέρ τζ.—σπούτον 77 ντόπικούς
 78 ἔξεβραν f. 25' 80 διαρμηνέψωσι 81 τὸν γγαμπανέση 83 εγώ.

P νὰ ἔχη συμπάθειον ἀπ' αὐτόν, ἐκεῖ νὰ ἐνεμίειν
 μ' ἐκεῖνον τὸν ἀφέντη του, τὸν εἶχεν φυσικόν του,
 τὸν Καμπανέσην, σὲ λαλῶ, ὅπου πολλὰ ἐπεθύμα...

- 1575 Ἄφώντου γὰρ ἐμίσσεψεν ὁ ρήγας Σαλονίκης,
 ἐνέμεινε ὁ μισερ Τζεφρὲς μετὰ τὸν Καμπανέσην· (p. 39)
 τοὺς ἄρχοντας ἐρώτησεν, τοὺς τοπικοὺς Ρωμαίους,
 ὅπου τοὺς τόπους ἤξευραν, τὰ κάστρη καὶ τὰς χῶρας
 ὅλης τῆς Πελοπόννησος ὅσον κρατεῖ ὁ Μορέας,
 80 τοῦ νὰ τοῦ ὀρμηνέψουσι τοῦ καθενὸς τὴν πράξιν· f. 133^r I
 καὶ ὅσον ἐρώτησεν καλὰ καὶ ἐπληροφορήθη,
 τὸν Καμπανέσην ἐλάλησεν καὶ πρὸς ἐκείνον λέγει·
 “Ἀφέντη ἐγὼ ὡς ξενικὸς ἄνθρωπος δὲ τοῦ τόπου,
 “ἐρώτησα τοὺς ἄρχοντες ὅπουναί μετὰ σένα,
 85 “καὶ ὡς πληροφορήθηκα ἀπ' αὐτοὺς τὴν ἀλήθεια,
 “εἶδα καὶ ὀφθαλμοφανῶς τὸ κάστρο τῆς Κορίνθου,
 “τοῦ Ἄργου καὶ τοῦ Ἀναπλίου, τὴν δύναμιν, τὴν
 ἔχουν.
 “Ἄν θέλῃς νὰ καθέζεσαι νὰ τὰ παρακαθίζῃς,
 “χάνεις τὰ ἐπιχείρησες, ἀπεργωμένους εἶσαι·
 90 “τὰ κάστρη εἶναι δυνατὰ, καλὰ σωταρχισμένα,
 “κι οὐδὲν τὰ δύνεσαι ποσῶς μὲ πόλεμον νὰ τὰ ἔχῃς.
 “Ἐγὼ γὰρ ἔμαθα καλὰ ἀπὸ καλοὺς ἀνθρώπους,
 “ἀπὲ τὴν Πάτραν ἔμπροσθεν μέχρι εἰς τὴν Κορώνην
 “οἱ χῶρες ἐνὶ ἀπλώτερες, κάμποι δὲ καὶ δρυμῶνες,
 95 “νὰ ἀπέρχεται ἐλεύτερα μὲ ὅλα τὰ φουσοῦτα.
 “Κι ἀφῶν κερδίσῃς τὰ χωριά καὶ νὰ σὲ | προσκυνήσουν, f. 133^r II
 “τὰ κάστρη εἰάν μείνουσι, ὡς ὅτε νὰ βαστάξουν;
 “Ὅρισον γὰρ τὰ πλευτικά νὰ ὑπᾶσιν τῆς θαλάσσης,
 “κ' ἐμεῖς ἄς ὑπαγαίνωμεν ὅλοι ἐκ τὴν στερέαν·
 1600 “καὶ ἀφοῦ σώσωμεν ἐκεῖ ὅπου ἔχεις τὸν λαόν σου,

1575 ἀφώντου 86 καὶ εἶδα 93 ἔπροσθεν

ο ξενιτικός 84 ἀρχοντας ὀποῦνε 85 ἐξ αὐτοὺς 86 μάτθα 87 σπόχουν
 88 δεῖα νὰ κάθεται ναντὰ 89 ἔχανες τὰ ἐπαικίρυσες 90 δηατ ἦν 91 δὲν
 —νὰ πάρις 93 καὶ ὀμπρὸς στε μ. στὴν γκοροῦ 94 ἡ χῶρες ὡς ἀπλήρωτες
 95 ελεῖθερος 97 ἀν ἀνεμῖβουσι—βαστάξουν 98 νὰ πάγουν 99 καὶ
 μῆς—ἄλλη ἀπὸ τῆ στερεά 1600 ὀπόχης τὸ λαὸν σου 1 πὸν ἐκέρδεσες
 ὀπλίζω στὸ ρ. σου

Η “ κ’ εἰς τοῦ Θεοῦ τὸ ἔλεος τοῦ νὰ ἔχῃς διαφορήσει.”

Ἀκούσων ταῦτα ὁ εὐγενικὸς ἐκεῖνος <ὁ> Καμπανέσης,
μεγάλως εὐχαρίστησεν τὸν πρωτοστράτοράν του·
1605 ὄρισεν κ’ ἐσωτάρχισαν τὴν χώραν τῆς Κορίνθου·
φουσσᾶτα ἄφηκε καλὰ τὸν τόπον νὰ φυλάττουν·
κι ὡς τὸν εἶπε ὁ μισὶρ Ντζεφρές κ’ ἐκαθοδήγησέ τον,
οὕτως καὶ ἐπληρώθηκεν κ’ εἰς τὸν Μορέαν ἀπήλθαν.

Ἀπὸ τὴν Πάτραν ἦλθασιν, στὴν Ἀνδραβίδα ἐσῶσαν,
10 ἐκεῖ ὅπου ἦσαν οἱ ἄρχοντες τοῦ κάμπου τοῦ Μορέως.
Καὶ τότε ὁ μισὶρ Ντζεφρές, ὡς φρόνιμος ὅπου ἦτον,
(280) ἐσώρεψεν τοὺς ἄρχοντες καὶ λέγει πρὸς ἐκείνους·

“ Ἀρχοντες, φίλοι κι ἀδελφοί, ἀπάρτε καὶ συντρόφοι,

“ ἐσεῖς θεωρεῖτε, ἐβλέπετε τὸν ἀφέντην ἐτοῦτον, f. 4i

15 “ ὅπου ἦλθε ἐδῶ εἰς τοὺς τόπους σας ὅπως νὰ τοὺς κερδίσῃ·

“ μὴδὲν σκοπήσετε, ἄρχοντες, ἕτι διὰ κούρσον ἦλθεν,

“ νὰ ἐπάρῃ ρούχα καὶ ζῶα καὶ νὰ μισέψῃ ἀπέδω·

“ ὡς φρόνιμος ποῦ σᾶς θεωρῶ πληροφορίαν σᾶς λέγω·

“ θεωρεῖτε τὰ φουσσᾶτα του, τὴν παρρησιάν ὅπου ἔχει·

20 “ ἀφέντης ἔνι, βασιλέας, καὶ ἦλθε νὰ κερδίσῃ.

“ Ἐσεῖς ἀφέντη οὐκ ἔχετε τοῦ νὰ σᾶς συμμαχήσῃ·

“ κι ἂν δράμουν τὰ φουσσᾶτα μας, τὸν τόπον σας κουρ-
σέψειν,

“ νὰ αἰχμαλωτίσουν τὰ χωρία καὶ νὰ σφαγοῦν οἱ ἀνθρώποι,

“ ὕστερον τί νὰ ποιήσετε, ὅταν σᾶς μετανοήσῃ;

25 “ λοιπὸν ἐμέναν φαίνεται διὰ καλλιώτερόν σας

“ νὰ ποιήσωμεν συμβίβασιν, νὰ λείψουν καὶ οἱ φόνοι,

“ τὰ κούρση κ’ ἡ αἰχμαλωσία ἀπὸ τὰ ἕγονικά σας,

“ κ’ ἐσεῖς ὅπου εἰστε φρόνιμοι κ’ ἐξεύρετε τοὺς ἄλλους,

“ ὅπου εἶναι, λέγω, συγγενεῖς, φίλοι σας καὶ συντρόφοι,

30 “ πρᾶξιν νὰ ποιήσετε εἰς αὐτοὺς τοῦ νὰ ἔχουν προσ-
κυνήσειν.”

Ἀκούσων ταῦτα οἱ ἄρχοντες, ὅλοι τὸ ἐπροσκυνήσαν, f. 4i
(300) ἀπόστειλαν καταπαντοῦ τοὺς ἀποκρισαρίους τους,

1605 ἐσωτάρχισεν 18 ὅπου 22 κουρσεύσῃ 24 μετανοήσῃ

Cod. T 1602 στίλβα διαφορήσης 3 ἐκ. ὁ Καμπανέσης 5 καὶ σωτάρχησε
6 εἰφικαὶ 7 μισέρ τζ. 8 καὶ] ἐκεῖ f. 26’ 10 που 11 μισέρ τζ.
12 ἀρχωτας 13 συνδρόφη 14 ἐτοῦτονε τον αὐθ. 15 σπούρθε—παντοῦς

- Ρ “ μὲ τοῦ Θεοῦ τὸ ἔλεος τὸν τόπον νὰ κερδίσης.”
 Ὡς τῶκουσεν ὁ εὐγενὴς αὐτὸς ὁ Καμπανέσης,
 μεγάλως εὐχαρίστησε τὸν πρωτοστράτοράν του·
 1605 ἔβρισεν κ' ἐσωτάρχισαν τὴν χώραν τῆς Κορίνθου,
 φουσσᾶτα ἄφησεν καλὰ ἕπως νὰ τὴν φυλάττουν·
 κι ὡς τὸ εἶπεν ὁ μισὲρ Τζεφρὲς κ' ἐκαθοδήγησέ το,
 οὕτως καὶ τὸ ἐπλήρωσεν, κ' ἐπήρε τὴν ὁδὸν του.
 Ἄπὲ τὴν Πάτρα ἤλθασιν, στὴν Ἀνδραβίδα ἐσῶσαν,
 10 ἐκεῖ ὀπούσαν οἱ ἄρχοντες τοῦ κάμπου τοῦ Μορέως.
 Ἐπότε ὁ μισὲρ Τζεφρὲς, ὡς φρόνιμος ἕπου ἦτον,
 ἐσύναξε τοὺς ἄρχοντες | καὶ λέγει πρὸς ἐκείνους· f. 133^v I
 “ Ἄρχοντες, φίλοι, ἀδελφοὶ καὶ καλοὶ μου συντρόφοι,
 “ ἐσεῖς ὀράτε, βλέπετε ἐτοῦτον τὸν ἀφέντη,
 15 “ ἕπου ἤλθε εἰς τοὺς τόπους σας διὰ νὰ τοὺς κερδίση· (p. 40)
 “ μὴδὲν σκοπᾶτε, ἄρχοντες, ὅτι διὰ κούρσον ἤλθε,
 “ νὰ ἐπάρῃ ζῶα, ρούχα τε, καὶ τότες νὰ παγαίνη·
 “ ὀρῶ σας γὰρ ὡς φρόνιμους καὶ καθαρὰ σᾶς λέγω·
 “ θεωρεῖτε τὰ φουσσᾶτα του, τὴν παρρησίαν τὴν ἔχει·
 20 “ ἀφέντης ἔναι, βασιλεύς, καὶ θέλει νὰ κερδίση.
 “ Ἐσεῖς ἀφέντη οὐκ ἔχετε τοῦ νὰ σᾶς βοηθήση·
 “ κι ἂν δράμουν τὰ φουσσᾶτα μας, τὸν τόπον σας κουρ-
 σεύουν,
 “ νὰ αἰχμαλωτίσουν τὰ χωρία καὶ νὰ σφαγοῦν ἀνθρώποι,
 “ ὕστερον τί νὰ ποίσετε ὡσὰν σᾶς μετανώση;
 25 “ λοιπὸν ἐμένα φαίνεται διὰ καλῖτερόν σας
 “ νὰ ποίσωμε συμβίβασιν, νὰ λείψουσιν οἱ φόνοι,
 “ τὰ κούρση κ' οἱ αἰχμαλω|σίες ἀπὸ τὰ γονικά σας, f. 133^v II
 “ καὶ σεῖς ὀπούστεν φρόνιμοι κ' ἤξεύρετε τοὺς ἄλλους,
 “ ποῦ συγγενεῖς σας βρίσκονται, φίλοι σας καὶ συντρόφοι,
 30 “ ποίσετε πρᾶξιν εἰς αὐτοὺς διὰ νὰ προσκυνήσουν.”
 Ὡς τὸ ἤκουσαν οἱ ἄρχοντες, ὅλοι τὸν προσκυνοῦσιν,
 καταπαντόθεν ἔστειλαν τοὺς ἀποκρισαρίους,

1603 καμπανέσης 4 εὐχαρήσθησε 7 ἐκαθοδήγησέ το 19 ἔχλω
 26 σὺμβήβασιν 27 σας] τους 28 ὀπούσθεν 29 ποῦ] τοὺς—συγγενήσας

16 πὸς δυα 17 νὰ πάρῃ ρούχα καὶ στάμενα κι ἀπέδω νὰ μισεύσι 19 ὀπόχη
 20 ἐνε βασιλέε 21 δια να σᾶς 23 αἰχμαλωτίσουν 26 συνήβασι
 28 καὶ σῆς ποῦ 29 σὺγγενήε 30 δια να π. σαντούε νὰ ἔχουν π. 32 τους οπι.

Ἡ ἔνθα ἔξευραν ὅτι ἦσασιν φίλοι καὶ συγγενεῖς τοὺς·
τὸ πρῶγμα τοὺς ἐδήλωσαν κ' ἐπληροφόρησάν τοὺς·
1635 ἀφροντισίαν τοὺς ἐστειλαν ἀπὸ τὸν Καμπανέσην·
ὅσοι βούλονται ἀπελθεῖν τοῦ νὰ ἔχουν προσκυνήσει,
τὰ ἰγονικά τοὺς νὰ ἔχουσιν κι ἄλλα πλείον νὰ τοὺς δώσῃ·
ὅσοι τὸ ἀξιάζουν κι ὠφελούν τιμὴν μεγάλην νὰ ἔχουν.

Κι ὡς τὸ ἤκουσαν οἱ ἄρχοντες καὶ τὸ κοινὸν ὁμοίως,
40 ἀρχίσαν καὶ ἐρχόντησαν κ' ἐπροσκυνούσαν ὁλοί·
κι ἀφότου ἐσωρεύτησαν ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀνδραβίδα,
τὸ ἀρχοντολόγι τοῦ Μορέως, ὄλης τῆς Μεσαρέας,
ἐποίκασιν συμβίβασιν μετὰ τὸν Καμπανέσην,
ὅτι ὅλα τὰ ἀρχοντόπουλα, ὅπου εἶχασιν προνοῖες,
45 νὰ ἔχουσιν ὁ κατὰ εἰς, πρὸς τὴν οὐσίαν ὅπου εἶχεν,
τὴν ἀνθρωπέαν καὶ τὴν στρατείαν, τόσον νὰ τοῦ ἐνεμείνῃ,
καὶ τ' ἄλλο τὸ περσότερον νὰ μερίζουν οἱ Φράγκοι·
καὶ οἱ χωριάτες τῶν χωριῶν νὰ στέκουν ὡσὰν τοὺς ἡῤαν. f. 4
Ἄρχοντας ἔξι ἐβάλασιν καὶ ἄλλους ἔξι Φράγκους,
50 ὅπερ ἐμοιράσασιν τοὺς τόπους καὶ προνοῖες.

Κι ὅσον ἀπεκατέστησεν ἐτούτο ὅπου σὲ λέγω,
(320) ἦλθεν ὁ πρωτοστράτορας μισὶρ Ντζεφρὲς ἐκεῖνος
εἰς τὴν βουλὴν ὅπου ἦσασιν, λέγει τοῦ Καμπανέση·
"Ἀφέντη, πρέπει νὰ σκοπᾶς καὶ νὰ ἔχῃς καταλάβει,
55 "τὸ πῶς εὐρίσκεσαι μακρῆα ἀπὸ τὰ ἰγονικά σου·
"φουσσάτα ἔχεις ἐδῶ πολλὰ ὅπου εἶναι εἰς ἐξοδὸν σου·
"τὰ πλευτικά κουστίζουσιν πλειότερον τῶν φουσσάτων·
"διὰ τοῦτο λέγω πρὸς ἐσὲν καὶ συμβουλεύω σέ το·
"τοῦ νὰ μὴ χάνῃς τὸν καιρὸν καὶ τὸν λαὸν ὅπου ἔχεις.
60 "Ἐγὼ ἐπληροφορέθηκα ἀπὸ τοὺς ἄρχοντές σου·
"ἐδῶ σιμά [μας] εὐρίσκεται τοῦ Πονδικοῦ τὸ κάστρον,
"ποῦ ἐνὶ ἀπάνω στὸν αἰγιαλόν, ἐκεῖ ἄς ἀπελθοῦμεν,
"ἀπαύτου ἐνὶ ἡ Ἀρκαδία καὶ ἀπέκει ἡ Κορώνη,

1647 τὸ περισσότερο 52 α'στράτορας 62 ὅπου 63 ἀπαύτω

Cod. T 1633 ἦξευραν—του 34 τὸ πρῶμα τοὺς ἐδήλωσε καὶ πληροφορέσάν
1635 τοὺς 35 ἀφόν τη σεία τοὺς ἐστῆλε ἀπὸ τὸν γκαμπ. 36 διὰ τὸν τὸν προσκυ-
νήσου 37 νάχουσι f. 26' 38 καὶ φελούν—νάχου 40 ἀρχίτησαν
42 μεσαρίας 43 συνήβασι—καμπανέση 45 νὰ κούσι (sic) ο καθε ἡς—πρω
46 ἀνθρωπεῖα—να του νεμείνη 47 νὰ τὸ μνηραζου 48 σὰν τοὺς 49 ἐρ

P ἔνθα ἤξευραν ὅτι ἦσασι φίλοι καὶ συγγενοὶ τοὺς·
 τὸ πρᾶγμα τοὺς ἐμήνυσαν κ' ἐπληροφόρησάν τοὺς·
 1635 ἀφροντισίαν τοὺς ἔστειλαν ἀπὸ τὸν Καμπανέση·
 ὄσοι θελήσουν νὰ ἐλθοῦν νὰ ἔχουν προσκυνήσει,
 τὰ γονικά τοὺς νὰ ἔχουσιν καὶ πλέον νὰ τοὺς δώσουν·
 ὄσοι ἀξίζουσιν κὶ ὠφελοῦν τιμὴν νᾶχουν μεγάλη.
 Ὡς τὸ ἤκουσαν οἱ ἄρχοντες καὶ τὸ κοινὸν ὁμοίως,
 40 ἄρχισαν καὶ ἐρχόντησαν καὶ ὄλοι ἐπροσκυνοῦσαν·
 κὶ ἀφόντου ἐσυνάχτησαν ἐκεῖ | στὴν Ἀνδραβίδα f. 134' I
 τὸ ἀρχοντολόγι τοῦ Μορέως κὶ ὄλης τῆς Μεσαρέας,
 ἐποίησαν συμβίβασιν μετὰ τὸν Καμπανέσην
 ὄλα τὰ ἀρχοντόπουλα, ὀπούχασιν προνοίεσ,
 45 νὰ ἔχουσιν ὁ κάθε εἰς, πρὸς τὴν οὐσίαν τὴν εἶχεν,
 τὴν ἀνθρωπίαν καὶ τὴν στρατείαν τόσην τὸ νὰ τοῦ μένη,
 τὸ ἄλλο περισσότερον τὸ μοιράζουσιν οἱ Φράγκοι·
 καὶ οἱ χωριάτες τῶν χωρίων νὰ στέκουσιν ὡς τοὺς ἦσαν.
 Ἄρχοντες ἔξι ἐξήβαλαν καὶ ἄλλους ἔξι Φράγκους
 50 ὅπως νὰ ἰμοιράσουσιν τὸν τόπον καὶ προνοίεσ.
 Καὶ ὅσον ἐκατέστησαν αὐτὸ ὅπου σέ γράφω, (p. 41)
 ἦλθεν ὁ πρωτοστράτορας μισέρ Τζεφρὲς ἐκεῖνος·
 εἰς τὴν βουλήν, τὴν εἶχασιν, λέγει τοῦ Καμπανέση·
 “Ἀφέντη, πρέπει νὰ σκοπῆς καὶ νᾶχης καταλάβει
 55 “ὅτι εὐρίσκεσαι μακρέα ἀπὲ τὰ γονικά σου·
 “φουσσᾶτα ἔχεις ἐδῶ πολλὰ ποῦ ἔναι εἰς ἐξοδόν σου·
 “τὰ πλεντικά ἀξίζουσιν πλέο ἐκ τὰ φουσσᾶτα·
 “εἰς τοῦτο λέγω πρὸς ἐσὲν καὶ συμβουλεύω σέ το
 “τοῦ νὰ μὴν χάνης τὸν καιρὸν | καὶ τὸν λαὸν τὸν ἔχεις. f. 134' II
 60 “Ἐγὼ πληροφορήθηκα ἀπὲ τοὺς ἀρχοντάς σου·
 “ἐδῶ κοντὰ ἠύρίσκεται τοῦ Ποντικῆ τοῦ κάστρο·
 “καὶ ἐνὶ ἄνω εἰς τὴν θάλασσαν· ἐκεῖ ἂς ἀπελθούμε·
 “ἀπαύτου ἔν' ἡ Ἀρκιδία εἰθ' οὕτως ἡ Κορώνη·

1633 ἔθα 34 ἐμήνυσεν 35 καμπανέσι 36 ἐλθόν 41 ἀφών του
 43 σὺμβίβασιν 47 πρὸς μὴράζον 52 ἐλθεν 61 κωτά

χαστες ἐξὲν βάλασιν 50 οἱ ὅπτιε ἐμεράσασι 51 ὄσαν—ποῦ 52 μισέρ τζ.
 53 καμπανέση 54 καὶ νὰ καταλάβησ 55 ἠβρήσκεισε—γονικά 56 ὀπούσε
 57 πρὸς τὴν 58 καὶ συμβουλεβοτέτο 59 νὰ μὴν δαῖν χάνης—ὀπόχης
 60 ἀπο τῆς 61 ἠβρήσκειται 62 ὀπούσε—γιαλόν 63 ἐνε—καὶ ἀπόκη η
 μεθόνη

- Η "κι ὀκάτι ὀλίγον πρὸς ἐκεῖ ἐν ἡ Καλαμάτα. f. 48^r
 1665 "Αὐτὰ τὰ κάστρον τέσσαρα, ὅπου εἶπα κι ὀνομάζω,
 "ποῦ εἶναι ἀπάνω στὸν αἰγιαλὸν καὶ λέγω ἐτοῦτο, ἀφέντη
 "ἔως οὐ ἔχομεν τὰ πλεντικά, ἄς ἀπελθοῦμε ἐκεῖσε,
 "τὰ κάστρον αὐτὰ νὰ ἐπάρωμεν, ὅπου ἔχουν τοὺς λιμῶνες,
 "εἰς τὸ μέρος ποῦ μᾶς βολεῖ καὶ μᾶς ἐν ἐπιδέξιον."
 70 Ἐκούσων ταῦτα ὁ εὐγενικὸς ἐκεῖνος <ὁ> Καμπανέσης
 καὶ ὄλ' οἱ ἄλλοι οἱ ἕτεροι οἱ πρῶτοι τῆς βουλῆς του,
 (340) ἐπαίνεσαν τὸν μισὶρ Ντζεφρέ, τὸν λόγον του ἐστέρξαν·
 ὠρθωσαν τὰ φουσσᾶτα τους, ὀμοίως τὰ πλεντικά τους·
 στὸν Πονδικὸν ἐσώσασιν κ' ἐπολεμήσαί τον.
 75 Τὸ κάστρον ἦτον ἀχαμνόν, ἀπὸ σπαθίου τὸ ἀπήραν
 καὶ φύλαξιν ἐβάλασιν καλὸν λαὸν ἀπέσω·
 κι ἀφότου ἐσωτάρχισαν τοῦ Πονδικοῦ τὸ κάστρον,
 τὰ πλεντικά του ἐκίνησαν καὶ τῆς θαλάσσου ὑπάουν·
 κ' ἐκεῖνος γὰρ ἐκ τὴν στερέαν στήν Ἀρκαδίαν ἐσῶσεν· f. 49^r
 80 ἠύραν τὸ πέλαγος κακόν, οὐδὲν εἶχεν λιμῶνων
 νὰ πιάσουσιν τὰ πλεντικά κι ἀνάπαψιν νὰ ἔχουν.
 Ἐνταῦτα ἀπήρασιν βουλῆν τὸ κάστρο μὴ πολεμήσουν
 ἐτότε, ἐκείνην τὴν φορὰν ὅπου ἦλθασιν ἐκεῖσε,
 ἀλλ' ἔως οὐ ἔχουν τὰ πλεντικά, νὰ ἀπέλθουν εἰς τὰ κάστρον,
 85 ποῦ εἶναι ἀπάνω στὸν αἰγιαλόν, νὰ ἔχουσι λιμῶνες.
 "Ὀμως τινὲς ἐκ τὸν λαὸν ἀπὸ τὰ πεζικά τους
 ἐδράζασιν, μὲ πόλεμον ἐσέβησαν στὸν μπουρκον·
 κι ὅσους ἔφτασαν μὲ τὸ σπαθὶ ἀπέθαναν εὐθέως·
 κι ὅσοι ἠμπόρεσαν καὶ ἔφυγαν ἐσέβησαν στὸ κάστρον.
 90 Ἐνταῦτα ὠρμώσασιν κ' ὑπάουν ὀλόρθα εἰς τὴν Μεθώνην·
 τὸ κάστρον ἠύραν ἔρημον, ὄλο ἦτον χαλασμένο·
 (360) τὸ εἶσασιν χαλάσασιν ὀμπρὸς οἱ Βενετικοί,
 διατὸ ἐκρατοῦσαν οἱ Ρωμαῖοι ἐκεῖ τὰ πλεντικά τους,
 κ' ἐμπόδιζαν κ' ἐκούρσευαν τὰ ξύλα τῶν Βενετῶν. f. 49^r

1666 ὅπου 69 ὅπου 79 ἐσῶσαν 84 ἔχουσιν 85 ὅπου
 89 ὑπῶρεσαν 90 ὑπάγουν

Coel. T 1664 καὶ ὀκατάληγ—ἐνε 65 τὰ τέσσαρα 66 ὀπούσε ἀπάνω
 στὸν γαιλόν καὶ εὐκολα νὰ παρθούσι f. 27^r 67 ἔως ἔχω τὰ πλ. 68 νὰ
 πάρομε ὀπόχουν τοὺς λιμῶνας 69 ὀποῦ ἐνε πειδέξιο 70 καμπανέσης
 72 μισέρ τζ. 73 ὀρθῶσαν 74 καὶ πόλεμον εὐδὲκαν 75 ἦτορε—τὸ πῆρα
 76 τοῦ εβαλαν 77 ἐσοτάρχησε 78 πᾶγουν 79 ἐσῶσαν 82 πῆρασι—

- P "ὁκάτι ὀλίγο πρὸς ἐκεῖ ἐνι ἡ Καλαμάτα.
 1663 "Τὰ κάστρον αὐτὰ τὰ τέσσερα, ὅπουπα κι ὀνομάζω,
 " πού ἐνι ἄνω εἰς τὴν θάλασσα, τοῦτο σὲ λέγω, ἀφέντη·
 " ἔως ἔχομε τὰ πλεντικά, ἐκεῖ ἄς ἀπελθούμε,
 " τὰ κάστρον αὐτὰ νὰ πάρωμε, πού ἔχουν τοὺς λιμιῶνες,
 " εἰς τὴν μερέαν ὅπως βολεῖ καὶ ἔχομεν πιδέξιον."
 70 Ἠκούσας τοῦτο ὁ εὐγενὴς αὐτὸς ὁ Καμπανέσης
 καὶ ὄλοι γὰρ οἱ ἕτεροι ὀπούσαν τῆς βουλῆς του,
 τὸν σὲρ Τζεφρὲν ἐπαίνεσαν, τὸν λόγον του ἐστέρξαν·
 ὠρθῶσαν τὰ φουσσῶτα τους, ὀμοίως καὶ τὰ πλοῖα·
 στὸν Μποντικὸν ἐσώσασιν καὶ πόλεμον ἐδώκαν.
 75 Τὸ κάστρο ἦτον ἀχαμνόν, ἀπὸ σπαθίου τὸ πῆραν,
 εἰς φύλαξιν ἐβάλασιν καλὸν λαὸν ἀπέσω·
 κι ἀφότου ἐσωτάρχισεν τοῦ Ποντικῶ τοῦ κάστρον, f. 134^v 1
 τὰ πλεντικά ἐκίνησαν στὴν θάλασσαν ὑπᾶσιν,
 ἐκείνος γὰρ ἐκ τὴν στερέα στὴν Ἀρκαδία ἐσώσεν...
 80
 νὰ πιάσουσιν τὰ πλεντικά κι ἀνάπαψιν νὰ ἔχουν.
 Ἐσταῦτα ἐπήρασιν βουλὴν τὸ κάστρο νὰ πολεμήσουν
 ἐτότε ἐκείνην τὴν φορὰν ὅπου ἐκεῖ εἰσῆλθον.
 Καιρὸν ἔχουν τὰ πλεντικά νὰ ἔλθουν εἰς τὸ κάστρο
 85 πού ἐνι ἄνω στὴν θάλασσαν καὶ ἔχουσιν λιμένα.
 "Ὀμως τινὲς ἐκ τὸν λαὸν ἀπὸ τὰ πεζικά τως
 ἐδράξασιν εἰς πόλεμον, σεβαίνουσι εἰς τὸ ἔξω·
 ὄσους ἐφτάσαν μὲ σπαθία ἀπόθαναν εὐθέως·
 <καὶ> ὄσοι πάλιν ἔφυγαν ἐσέβησαν στὸ κάστρο.
 90 Εἰς τοῦτο πάλιν ὠρθῶσαν νὰ ὑπᾶν εἰς τὴν Μοθῶν· (p. 42)
 τὸ κάστρον ἦτον ἔρημον καὶ ὄλο χαλασμένον,
 ὅπου τὸ ἐχαλάσασιν ὀμπρὸς οἱ Βενετικοί
 δι' οὐ ἐκρατοῦσαν οἱ Ρωμαῖοι ἐκεῖ τὰ πλεντικά τους,
 ἐμπόδιζαν κ' ἐκούρσευαν τῆς Βενετίας τὰ κάστρον.

1670 κυρτωταίσι 77 πονηκό 79 ἰδίωσι 81 πλεθηκά
 87 σεβαίωσι—ἔξω 92 ὀπρὸς

τὸ κ. νὰ πολ. 83 ὀπὸλθανε 84 ἀλλὰ ὀσόχουσιν τὰ π. νὰ πέλθουσιν
 85 ὀπᾶνται—ἦν τῶν γιαιλὸν ὀπᾶνται 86 ἐκ τὸν γιαιλὸν ὀπᾶνται 87 πεζικά τ.
 87 ἐμπαίαν ἦν τὸν πᾶργον 88 ἀπόθαναν 89 φήγαν 90 ἐν ταῦτα
 εἰσῆλθον καὶ παρῶν στὴ μωθωνοί 91 ἄλλοι 92 τὸ ἦχασιν χαλάσασιν
 93 ὀπᾶνται 94 καὶ ἐκούρσευαν καὶ πιδέξασιν

- Η Καὶ ἀπαύτου ἐκίνησαν κ' ὑπάουν στὸ κάστρο τῆς Κορώνης,
 1696 κ' ἤυραν τὸ κάστρον ἀχαμνὸν ἀπὸ τειχέα καὶ πύργους·
 εἰς βράχον σπηλαίου ἐκείτετον, ἀφιρωμένο ἦτον·
 τὸ σώσει δὲ τὰ πλευτικὰ τὸν γύρον τὸ ἐγυρίσαν.
 Οἱ καβαλλάροι καὶ πεζοὶ τὸν πόλεμον ἀρχάσαν·
 1700 τὰ τριπουτσέτα ἐστήσασιν κ' ἐκεῖ τοὺς ἐσυχνάσαν·
 ἀπάδεια οὐκ εἶχασιν ποσῶς εἰς τὰ τειχέα νὰ στήκουν
 ἐκείνοι γὰρ οἱ Κορωναῖοι ὅπου ἦσαν εἰς τὸ κάστρον·
 τὸ ἰδεῖ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ, τοῦ πολέμου τὸ θάρσος,
 ἐλάλησαν κ' ἐζήτησαν συμπάθειον νὰ τοὺς ποιήσουν,
 5 τὸ κάστρον νὰ τοὺς δώσουσιν, μόνον νὰ τοὺς ὁμόσουν
 νὰ ἔχουσιν τὰ ὀσπίτια τοὺς ὁμοίως τὰ ἰγονικά τοὺς.
 Ὁ πρωτοστράτωρ τὸ ἤκουσεν μισὶρ Ντζεφφρὲς ἐκείνος·
 εὐθέως τοὺς ὑπωμόσατο, ὁ πόλεμος ἐπάψεν·
 οἱ Φράγκοι ἀπέσω | ἐσέβησαν, τὸ κάστρο ἐπαρράλιβαν· f. 50°
 10 σωτάρχισιν ἐβάλασιν ἀπ' ἔσω καὶ λαὸν τοὺς,
 ἐπὶ τῆς αὐρίου ἐμίσσεψαν, στήν Καλομάταν ἦλθαν.
 (380) Τὸ κάστρον ἤυραν ἀχαμνόν, ὡς μοναστήριον τὸ εἶχαν·
 τὸ σώσει τὸ ἐπολέμησαν, ἀπὸ σπαθίου τὸ ἀπήραν·
 μὲ συμφωνίης τὸ ἔδωκαν κ' ἐκείνοι ὡσάν κ' οἱ ἄλλοι.
 15 Ὡς τὸ ἔμαθαν γὰρ οἱ Ρωμαῖοι ἀπ' ἔσω ἀπὸ τὸ Νίκλι,
 ἐκείνοι τῆς Βελύγοστης, τῆς Λακοδαιμονίας,
 ὄλοι ὁμοῦ ἐσωρεύτησαν, πεζοὶ καὶ καβαλλάροι·
 ἐκ τῶν ζυγῶν τῶν Μελιγῶν ἦλθαν τὰ πεζικά τοὺς·
 ἦλθαν τοῦ Δάκκου τὰ χωρία, στὸν Χρυσορέαν ἐσῶσαν,
 20 ἀκούσασιν κ' ἐμάθασιν <τὸ> πῶς ἦλθαν οἱ Φράγκοι,
 καὶ περπατοῦν ἐκ τὰ χωρία κ' ἐπαίρουνσιν τὰ κούρηθ,
 καὶ εἶπαν κ' ἐλογίσαντο νὰ τοὺς ἔχουν ζημώσει.
 Ἐκείσε ἐπαρεσύρθησαν, τὸ λέγουν Καπησκιάνους,
 ὅπου τὸ κράζουν | ὄνομα στὸν Κούντουραν ἐλαιῶνα. f. 50°
 25 Ἦσαν χιλιάδες τέσσαρες, πεζοὶ καὶ καβαλλάροι.
 Οἱ Φράγκοι [γὰρ] ὡς τὸ ἐμάθασιν πάλε ἀπὸ τοὺς
 Ρωμαίους,

1698 τὸν γύρον τῷ

Cod. T	1695 καὶ ἀπαύτου ἐκινήσαν καὶ πάγον στήν γκορο ^v	f. 27 ^v
96 τηχία	97 σπλιο κείταιται	1700 τριμπουτσέτα—ἐσυχνάσαν
να στέκουσ	2 ὅπουσανε ἦς τὸ	3 τὸ θράσως
		6 γουσιὰ
8 ἐπάψε	9 ἐπαρράλιβαν	11 αὐρίου μίσεσαν στήν γγαλλάματα
		12 τῶσαν

- Ρ Καὶ | ἀπ' ἐκεῖ ἐκίνησαν ὑπᾶν εἰς τὴν Κορώνην, f. 134^v II
 1696 ἠύραν τὸ κάστρο ἀχαμῶν ἐκ τείχων τε καὶ πύργων·
 εἰς βράχον ἦτον, σπήλαιον, πολλὰ ἀφίρωμένον·
 ὡς ἔσωσαν τὰ πλευτικά τὸν γύρον ἐγυρίσαν.
 Οἱ καβαλλάροι καὶ πεζοὶ τὸν πόλεμον ἀρχίσαν·
 1700 τὰ τριμπουτζέτα ἔστησαν καὶ ἐσυχνάσασιν τοὺς,
 καὶ ἄδειαν οὐκ εἶχασιν εἰς τοῖχον νὰ σταθοῦσιν
 ἐκεῖνοι γὰρ οἱ Κορωναῖοι ὅπου ἦσαν εἰς τὸ κάστρο·
 τὸ ἰδεῖν τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ, τὸ θράσος τοῦ πολέμου,
 ἐλάλησαν καὶ εἶπασιν συμπάθειον νὰ ἔχουν,
 5 τὸ κάστρον νὰ τοὺς δώσουσιν, μόνον νὰ τοὺς ὁμόσουν
 νὰ ἔχουσιν τοὺς οἴκους τῶν μετὰ τῶν γονικῶν τοὺς.
 Ὁ πρωτοστράτωρ τὸ ἤκουσεν μισὲρ Τζεφρὲς ἐκεῖνος·
 εὐτὺς ὄρκον τοὺς ἔδωκαν, ὁ πόλεμος ἐπαύτη·
 οἱ Φράγκοι ἀπ' ἔσω ἐσέβησαν, τὸ κάστρο ἐπαραλάβαν·
 10 σωτάρχισιν ἐβάλασιν ὁμοίως καὶ λαόν τοὺς,
 τὴν αὔριον ἐκίνησαν ὑπᾶν στὴν Καλαμάται.
 Τὸ κάστρον ἦτον μοναζόν, ὡς μοναστήρι ἦτον, f. 135^r I
 τὸ σῶσει ἐπολεμήσαν το, ἀπὸ σπαθὶ τὸ ἐπήραν,
 μὲ συμφωνίης τὸ ἔδωκαν αὐτοὶ ὥσπερ οἱ ἄλλοι.
 15 Ὡς τὸ ἐμάθαν οἱ Ρωμαῖοι ἀπ' ἔσω ἀπὲ τὸ Νίκλι,
 ἐκεῖνοι τῆς Βελιγοστής καὶ Λακεδαιμονίας,
 ὄλοι ὁμοῦ ἐσυνάχτησαν, πεζοὶ καὶ καβαλλάροι·
 ἐκ τὸν ζυγὸν τοῦ Μελυγού ἦλθαν τὰ πλευτικά τοὺς,
 ἦλθαν τοῦ Λάκου τὰ χωρία

20

- ἐπαίρουνσιν τὰ κούρση,
 εἶπαν καὶ ἐβουλεύτηκαν πῶς νὰ τοὺς πολεμήσουν.
 Ἐκεῖ ἐπαρεσύρθησαν, τὸ λέγουν Καψικίαν,
 ὅπου τὸ λέγουν ὄνομα στὸν Κούνδουρον ἐλαιῶνα.
 25 Χιλιάδες ἦσαν τέσσερις, πεζοὶ καὶ καβαλλάροι.
 Οἱ Φράγκοι γὰρ τὸ ἔμαθαν πάλιν ἐκ τοὺς Ρωμαίους

1700 ἐσυχνάσασιν τοὺς 4 συμπάθειον 17 ἄλλοι μου 18 sic!

13 τὸ πολ.—τὸ πῖραν 14 σᾶν 15 τόμαθαν 16 βελιγοστή τῆς λακιδεμ.
 17 ἄλλη 18 ἐκ τὸ ζυγὸ το μελυγὸ 19 λάκου—στὴ χρυσορέα 24 ὅπῃ
 τὸ α.—κουτουραλέστα f. 28^r 25 τέσσερις 26 τόκουσαν ἐπίγανα τοὺς
 εἶπασιν

Η ὅπου ἦσασιν γὰρ μετ' αὐτοὺς κ' ἐξεύρασιν τοὺς τόπους,
 ἐκεῖ τοὺς ἐπαρέσυραν, ἦλθαν καὶ ἠϋρανέ τους
 καὶ πόλεμον ἐδώκασιν οἱ Φράγκοι κ' οἱ Ῥωμαῖοι.
 1730 Κ' οἱ Φράγκοι γὰρ οὐκ ἦσασιν, πεζοὶ καὶ καβαλλάροι,
 μόνοι ἐφτακόσιοι μοναχοί, τόσους τοὺς ἐγνωμίασαν.
 (400) Μὲ προθυμίαν ἀρχάσασιν τὸν πόλεμον οἱ Ῥωμαῖοι,
 διατὶ ὀλίγους τοὺς ἔβλεπαν, ὕστερα ἐμετεωσήσαν.
 Τί νὰ σὲ λέγω τὰ πολλὰ καὶ τί τὸ διάφορόν μου;
 35 τὸν πόλεμον ἐκέρδισαν ἐτότε ἐκεῖν' οἱ Φράγκοι·
 ὅλους ἐκατασφάξασιν, ὀλίγοι τοὺς ἐφύγαν.
 Αὐτὸν [καὶ] μόνον τὸν πόλεμον ἐποῖκαν οἱ Ῥωμαῖοι
 εἰς τὸν καιρὸν ποῦ ἐκέρδισαν οἱ Φράγκοι τὸν Μορέαν.
 Κι ἀφότου ἐκέρδισασιν τὴν Καλομμάτα οἱ Φράγκοι
 40 κ' εἶδαν | τὸν τόπον ἔμνοστον, ἀπλήν, χαριτωμένον, f. 51'
 τοὺς κάμπους γὰρ καὶ τὰ νερά, τὸ πλῆθος τῶν λιβαδιῶν.
 Ὁ Καμπανέσης ὄρισεν ὅλων τῶν πλεντικῶν του
 ὁ κατὰ εἰς νὰ ἀπέρχεται ἐκεῖθεν, ὅπου ἦτον·
 διὸ τὸν ἐπληροφόρεσαν οἱ ἀρχοντες οἱ Ῥωμαῖοι,
 45 ὅτι οὐδὲν τοῦ ἐκάμασιν τίποτε χρεῖα ἀπάρτι.
 Ὁρισεν γὰρ κ' ἐβγάλασιν ἀπ' ἔσω ἐκ τὰ καράβια
 σωτάρχιον, ἄρματα πολλά, ὁμοίως καὶ τζαγατόρους.
 Κι ὅσον ἐπαρδιάβασεν τὰ μέρη Καλλομάτα
 κι ἀνάπαυεν τὰ ἄλογα, ὁμοίως καὶ τὸν λαόν του,
 50 βουλήν ἀπήρεν ποῦ νὰ ὑπάη, ποῦ νὰ καβαλλικέψη.
 Εἰς τοῦτο εἶπαν οἱ Ῥωμαῖοι, οἱ πῶτοι τῆς βουλῆς του,
 (420) νὰ ἀπέλθουν στὴν Βελίγοστην κι ἀπέκει εἰς τὸ Νίκλι,
 διατὸ εἶναι χῶρες προεστῆς εἰς ὄλον τὸν Μορέαν·
 στὸν κάμπου κοίτονται κ' οἱ δύο, εὐθέως τὲς θέλουν πάρεϊ·
 55 κι ἀπαύτου πάλε ν' ἀπελθοῦν στὴν Λακκοδαιμονίαν.
 Καὶ τότε ὁ πρωτοστράτορας, μισὶρ Ντζεφρὲς ἐκεῖνος,
 εἶπεν καὶ ἐσυμβούλεψεν στὴν Ἀρκαδία νὰ ἀπέλθουν,

1728 ἐπαρέσυρεν

38 ὅπου

44 διὰ

54 ἐπάρεϊ

Cod. T 1727 omitted 28 ἐνταῦθα ἐκηγήσασιν ἐπίγαν καὶ ἠβράνε τους
 30 and 31 omitted 32 ἀρχήσασιν τὸν πόλεμον ἐκείνον 33 omitted
 35 ἡ Ῥωμαῖοι (sic) 36 πολλοὺς ἕκατ. 37 and 38 omitted 39 τὴν γκαλά
 μάτα 40 τὸν τοπ. ἔμορφον 41 λιβάδον 42 καμπανέζη—ὄλλον τὸ
 πλευθηκόν του 43 ὁ καθὲ ἡς 43^a ἀπηλογία καὶ θέλημα νὰ τὰν στὰ γωυκά

P ποῦ ἐπερπατοῦσαν μετ' αὐτοὺς καὶ ἤξευραν τοὺς τόπους.
 ἐκεῖ τοὺς ἐπαράσυραν, ἦλθαν καὶ ἠύρασίν τους (P. 43)
 καὶ πόλεμον ἐδώκασιν οἱ Φράγκοι κ' οἱ Ῥωμαῖοι.
 1730 Οἱ Φράγκοι μόνον ἦσασιν πεζοὶ καὶ καβαλλάροι
 μόνον καὶ ἐφτακόσιοι, τόσοὺς ἐνωμάζω·
 διὰ τοῦτο ἐσφάλαν οἱ | Ῥωμαῖοι, τὸν πόλεμον ἀρχίσαν· f. 135^v II
 μὲ προθυμίαν τους ἄρχισαν, ὀλίγους τοὺς ἐβλέπαν,
 ὕστερο ἐμετανόησαν, κακὸν πρῶγμα ἐποίκαν.
 Τί γὰρ σέ λέγω τὰ πολλὰ καὶ τί διάφορόν μου;
 35 τὸν πόλεμον ἐκέρδισαν τότε ἐκεῖνοι οἱ Φράγκοι·
 ἄλλους ἐκατεσφάξασιν, ὀλίγοι τοὺς ἐφύγαν.
 Αὐτὸν μόνον τὸν πόλεμον ἐποίκαν οἱ Ῥωμαῖοι
 εἰς τὸν καιρὸν ποῦ ἐκέρδισαν οἱ Φράγκοι τὸν Μορέα.
 Ἄφόντου ἐκερδίσασιν τὴν Καλαμάτα οἱ Φράγκοι,
 40 εἶδαν τὸν τόπον ἐμνοστον, καλόν, χαριτωμένον,
 τοὺς κάμπους γὰρ καὶ τὰ νερά, τὸ πλῆθος τῶν λιβάδων.
 Ὁ Καμπανέσης ὄρισε δλων τῶν πλευτικῶν του
 ὁ κάθε εἰς γὰρ ἀπέρχεται ἐκεῖθεν, ὅθεν ἦτον·
 δι' οὗ τὸν ἐπληροφόρησαν οἱ ἄρχοντες Ῥωμαῖοι
 45 ὅτι οὐδὲν τοῦ ἔκαμναν τίποτε χρεῖα ἀπ' ἄρτι.
 Ὅριζει, καὶ ἐξήβαλαν ἀπέσω ἐκ τὰ καράβια
 σπαρτήρησιν καὶ ἄρματα ὁμοίως <καὶ> τζαγρατόρους.

50 Βουλὴν ἐπήρεν ποῦ γὰρ ὑπᾶ καὶ ποῦ γὰρ ταξειδέψη·
 εἰς τοῦτο εἶπαν οἱ Ῥωμαῖοι, οἱ πρῶτοι τῆς βουλῆς του, f. 135^v I
 γὰρ πᾶν εἰς τὴν Βελυγοστήν κὶ ἀπαύτου εἰς τὸ Νίκλι,
 δι' οὗ ἐνὶ χώρες μείζονες εἰς ὄλον τὸν Μορέαν·
 μᾶλλον εἰς κάμπον κοίτονται, εὐτὸς τὰς θέλει ἔχει
 55 “κὶ ἀπαύτου πάλιν γὰρ ἐλθῆς εἰς Λακιδαιμονίαν.”
 Καὶ τότε ὁ πρωτοστράτορας μισερ Τζεφρες ἐκεῖνος
 εἶπεν κ' ἐσυβουλεύτην τους γὰρ ὑπᾶν στὴν Ἀρκαδίαν,

1737 ἐπερπατοῦσαν 31 μόν 38 ὅτου 39 ἀφόν του 40 ἐμνοστον
 43 καμπανέσει 51 βελυγοστή 54 κάμπον—κῆτεται

τους 44 δεκατὴ τὸν πληροφόρησαν 45 τὸ πὸς χρεῖα δὲν κάμνουσι πλεὸ ἢ τὸν
 μορέα 48 ἐπαρδιαβάσασιν—καλὰ μάτας 50 επειρε—γὰρ ταῦ 51 ἐντοῦτο
 52 βελυγοστή καὶ ἀποκεῖ 53 ἐπέθε χῆρες ἐστὲς 54 στὸν γκάμπον κεί-
 τελοῦται 55 στὴ λακιδαιμονία 56 μισερ τζ. 57 καὶ συμβουλευθήσαν

Η τὸ κάστρον γὰρ νὰ ἐπάρ|ουσιν, ὁ τόπος νὰ πλαταίνῃ, f.
 νὰ στείλουν κ' εἰς τὸ Ἀράκλοβον ὅπου κρατεῖ τὸν δρόγγον,
 1760 ὅπου τὸ λέγουσι τὰ Σκορτά, μικρὸν καστέλιν ἐνι,
 ἀλλὰ εἰς τραχώνιν κάθεται, πολλὰ ἐνι ἀφιρωμένον·
 λέγουσι ὁκάποιος τὸ κρατεῖ ἀπὸ τοὺς Βουτζαράδες,
 Δοξαπατρήν τὸν λέγουσι, μέγας στρατιώτης ἐνι·
 “κι ἀφῶν ἐπάρωμεν κι αὐτὸ καὶ νὰ πλατύνῃ ὁ τόπος,
 65 “ἐνταῦτα ἄς ἀπερχώμεθα ἐκεῖ εἰς τοὺς ἄλλους τόπους.”
 Οὕτως ὡς τὸ ἐσυμβούλεψεν μισὶρ Ντζεφρὲς ἐκεῖνος,
 τὸ ἔστερξεν τοῦ νὰ γενῆ ἀτός του ὁ Καμπανέσης.
 “Ὦρισεν κ' ἐλαλήσασιν ὄλα τους τὰ σαλπύγγια,
 κ' εὐθέως ἐκαβαλλίκεψαν, ἐκίνησαν κ' ὑπάγουσι·
 70 στὴν Ἀρκαδίαν ἐσώσασιν ὄραν μεσημερίου·
 ἐπιάσαν τὲς κατοῦνες τους, στὸν κάμπου ἐτεντώσαν,
 (440) τὸ κάστρον ἐζητήσασιν, κ' ἐκεῖνοι οὐδὲν τὸ δίδουν,
 διατὶ τὸ κάστρον κοίτεται ἀπάνω γὰρ στὸ σπήλαιον
 κ' εἶχαν καὶ πύργου δυνατὸν ἀπὸ γὰρ τῶν Ἑλλήνων·
 75 σωτάρχειον εἶχαν δυνατὴν, ἤλπιζαν νὰ βαστάξουν
 τὴν μάχην καὶ τὸν πόλεμον, νὰ μὴ παραδοθοῦσιν.
 Ἡ μέρα ἐκεῖνη ἐπέρασεν, ἡ ἄλλη ἐξημέρωνει· f.
 ὁ Καμπανέσης ὄρισεν, τὰ τριποντσέτα ἐστήσαν
 καὶ ἄρχισαν νὰ πολεμοῦν ἐκεῖ ἀπάνω εἰς τὸ κάστρον.
 80 Ἐκ τὸ ἕνα μέρος ἔδερναν μετὰ τῶν τριπουτσέτων,
 κι ἀπὸ τὴν ράχην κ' ἔμπροσθεν ἦσαν οἱ τζαγατῶροι.
 Κι ὡς εἶδασιν οἱ Ἀρκαδινοὶ ὅπου ἦσαν εἰς τὸ κάστρον,
 τὸν πόλεμον τὸν δυνατὸν ὅτι οὐκ ἤμποροῦν βαστάζει,
 στριγγὴν φωνὴν ἐλάλησαν, ὁ πόλεμος νὰ πάψῃ·
 85 συμβίβασιν ἐποιήσασιν τὸ κάστρον νὰ παραδώσουν·
 κ' εὐθέως ὁ πρωτοστράτορας μισὶρ Ντζεφρὲς ἐκεῖνος
 ὄρισεν τῶν ἀρχηγῶν τὸν πόλεμον νὰ πάψουν.
 Οἱ Ἀρκαδινοὶ ἐζητήσασιν συμπαθειον νὰ τοὺς ποιήσῃ,

1761 τροχόνω

83 ὑποροῦν

87 τὸν ἀρχηγόν

Cod. T 1758 νὰ πάρουσι—πλατύνῃ f. 28' 59 ἀράκλαβον—τὸν δρόγγον
 60 ἕνα 61 πολλάνε 63 δοξοπῆ—ἐνε 65 ἐκεῖ καὶ 66 καθ ὅτι τὸ
 ἐσυμβούλεψε μισὲρ τζ. 67 δια να γενῆ—Καμπανέσης 68 ὄλα του τὰ
 69 καὶ πάγουσι 70 εἰς τὴν ἀρκάδια 71 στὸν γγάμπου ἐτεντώσα 72 δὲν
 τὸ δίδ. 73 γὰρ ἠσπίλιου 77 ἀπέρασε—ἐξημέροσε 78 καμπανέσης—
 τρημπουζέτα 79 ἤρχισαν 80 ἔδερνε—τῶν τριπουτσέτων 83 τὸν

Ρ τὸ κάστρον νὰ ἐπάρουσι, ὁ τόπος νὰ πλατύνη,
 νὰ στείλουν εἰς τὸ Ἀράκλοβον ὅπου κρατοῦν τὸν δρόμον,
 1760 ὅπου τὸ λέγουν τὰ Σκορτά, μικρὸ καστέλλιν ἐνι
 ἀλλὰ εἰς τραχώνιν κάθεται πολὺ ἀφιρωμένον·
 λέγουν ὀκάποιος τὸ κρατεῖ ἀπὸ τοὺς Βουτζαρᾶδες,
 Δοξαπατρήν τὸν λέγουσι, καλὸς στρατιώτης ἐνι·
 “κι ἀφῶν αὐτὸ ἐπάρωμε καὶ νὰ πλατύνη ὁ τόπος,
 65 “εἰς τοῦτο θέλωμε ὑπᾶ καὶ εἰς τὰ ἄλλα κάστρη.”
 Καθὼς τὸ ἐσυμβούλεψεν ὁ μίσερε Τζεφρός,
 ἔστρεξεν ὅτι νὰ γενῆ ἀτός του ὁ Καμπανέσης·
 ὄρισε καὶ ἐλάλησαν ὄλα του τὰ σαλμπίγγια· f. 135° 11
 εὐτὺς ἐκαβαλλίκεψαν, ἐκίνησαν, ὑπάγουν,
 70 στὴν Ἀρκαδιάν ἔσωσαν ὄραν μεσημερίον·
 ἐπίασαν κατοῦνες τους, στὸν κάμπου ἐτενῶσαν· (p. 44)
 τὸ κάστρον ἐζήτησασιν κι αὐτοὶ οὐδὲν τὸ δίδουν,
 δι’ οὐ τὸ κάστρο κοίτεται ἀπάνωθεν σπηλαίου·
 εἶχαν καὶ πύργου δυνατόν, ἀπὸ δὲ τῶν Ἑλλήνων·
 75 σσιτάρχιση εἶχαν δυνατήν, ὦλπιζαν νὰ βαστάξουν
 τὴν μάχην καὶ τὸν πόλεμον, νὰ μὴ παραδοθοῦσιν.
 Ἦ μέρα ἐκείνη ἐπέρασεν, ἡ ἄλλη ἐξημερώνει·
 ὁ Καμπανέσης ὄρισε, τὰ τριμποτσέτα ἐστήσαν,
 καὶ ἄρχισε νὰ πολεμῆ ἀπάνω εἰς τὸ κάστρον.
 80 Ἐκ τὸ ἕνα μέρος τὸ ἔδερναν μετὰ τὰ τριμποτσέτα,
 καὶ ἐκ τὴν ράχην ἔμπροσθεν ἦσαν οἱ τζαγρατόροι.
 Ὡς εἶδαν οἱ Ἀρκαδινοὶ ὅπου ἦσαν εἰς τὸ κάστρο,
 τὸν πόλεμον τὸν δυνατόν οὐκ ἤμποροῦν βαστάξει,
 στρυγγὴν φωνὴν ἐλάλησαν ὁ πόλεμος νὰ πάψη·
 85 συμβίβασιν ἐποίησαν τὸ κάστρο νὰ τοὺς δώσουν·
 εὐτὺς ὁ πρωτοστράτορος μισέρ Τζεφρὸς ἐκείνος f. 136° 1
 τῶν ἀρχηγῶν του ὄρισε ὁ πόλεμος νὰ πάψη.
 Οἱ Ἀρκαδινοὶ ἐζήτησαν συμπάθειον νὰ ἔχουν,

1760 ἐκορτά	61 ἀφιρωμένω	63 ἐνλω	66 ὁ μισεραλ τς.
67 καμπανέσης	71 αἰτετέσαν	73 κήται	80 ἐν 82 ὡς] ὁ
87 τῶν δ. τὰ ὄρ.			

μπόλεμο—πού δεν ποροῦν βαστάξει 84 στρώ γκια φοητήτσα 85 σιβήβασιν
 σπείλασιν 86 εδθής—μισέρ τς. 87 ὄρισε ευθής τοὺς ἀρχηγούς f. 29°
 88 ἀρκαδιάν—σιμπάθειο

- Η ἀφροντισίαν νὰ ἔχουσιν μὲ τὰ ὑποστατικά τους·
 1790 ὄρκον ἐδώκασιν εὐτύς κ' ἐδώκασιν τὸ κάστρον.
 Κι ἀφότου ἐπαράλαβεν τὸ κάστρο ὁ Καμπανέσης,
 (180) οὐδὲν ἀργήσασιν ἐκεῖ μόνι καὶ δύο ἡμέρας·
 κ' οὕτως ἐσώσασιν ἐκεῖ ὀκάποι ἀποκρισάροι·
 πιττάκια ἐβασταίνασιν, ἐκ τὴν Φραγκίαν τὰ ἠφέρναν,
 95 τοῦ Καμπανέση τὰ ἔδωκαν κ' ἐπροσκυνήσανέ του·
 ἐκ στόματος τοὺς ἐρωτᾷ· “λέγετε τὰ μαντᾶτα.” f. 53^r
 Κ' ἐκεῖνοι ὡς ἦσαν λυπηροὶ μετὰ δακρῦων τοῦ λέγουν·
 “Ἀφέντη μας, ἐγνώριζε, ἀπέθανε ὁ ἀδελφός σου,
 “ὅπου ἦτον πρῶτος ἀδελφός, ὁ κόντος τῆς Τσαμπάνιας.
 1800 “Οἱ ἄρχοντες τοῦ τόπου σου, ὅλοι οἱ φλαμουριάροι,
 “ὡσαύτως ὅλον τὸ κοινὸν ὅπου ἐνι ἰγονικόν σου,
 “παρακαλοῦν καὶ προσκυνοῦν σύντομα ἐκεῖ νὰ ἀπέλθης·
 “οὐκ ἔχουσι γὰρ φυσικὸν ἀφέντη, μόνον ἐσέναν.
 “Αὐτὸς ὁ ρήγας τῆς Φραγκίας, ὅπου κρατεῖς ἀπ' αὐτον,
 5 “πολλὰ ἀγαπᾷ καὶ βιάζεται γοργὸν νὰ καταλάβης·
 “οἱ συγγενεῖς σου κ' οἱ ἅπαντες εὐγενικοὶ τῆς Δύσεως,
 “ὅλοι σὲ γράφουν καὶ ζητοῦν σύντομα ἐκεῖ νὰ ἀπέλθης.”
 Ἄκουσων ταῦτα ὁ εὐγενικὸς ἐκεῖνος <ὁ> Καμπανέσης,
 ὡς φρόνιμος νεοῦτσικος μεγάλως ἐλυπήθη,
 10 ἔκλαψε εἰς σφόδρα, σὲ λαλῶ, εἰς θλίψιν μεγάλην ἐμπῆκεν,
 ὄρισεν γὰρ κ' ἐκράξασιν τοὺς πρῶτους τοῦ φουσσάτου,
 (180) ἐκεῖνον τὸν μισὶρ Ντζεφρὲ τὸν πρωτοσύμβουλόν του,
 κ' ἐλάλησεν ὡς φρόνιμος καὶ λέγει πρὸς ἐκείνους· f. 53^r
 “Ἀρχοντες, φίλοι κι ἀδελφοί, συντρόφοι, στρατιῶται,
 15 “τὸν Θεὸν ἐβγάνω μάρτυρα στὴν θλίψιν ὅπου ἔχω
 “διὰ τὴν θανὴν γὰρ ἐκεινοῦ τοῦ ἀφέντη κι ἀδελφοῦ μου.
 “Δεύτερον πάλιν θλίβομαι, ἔχω μεγάλην ἔννοιαν
 “ἐτοῦτο ὅπου ἐκατάπιασα, κ' ἦλθα στὴν Ρωμανίαν,
 “νὰ λάβω δόξαν καὶ τιμὴν καὶ τόπον νὰ κερδίσω·
 20 “κι ὅσον τὸ ἐκατάπιασα κ' ἔτρεχα εἰς τὸ τέλος,

1790 ὄρκος

Cod. T 1789 τὰ υποστατικά	90 ὄρκος ἐγένετο	91 ἀφότο—
ἐπαρέλαβε—κ' ἐζήσθη	92 μόνον—ἡμέρες	94 ταφέραν
97 τοῦ omitted	98 ἀπέθανε ἀδελφός	95 τᾶδωκαν
		1801 οὕτως
		2 παρεκαλοῦν

- Ρ ἀφροντισίαν νὰ ἔχουσιν μὲ τὰ ὑποστατικά τους·
 1790 ὄρκος ἐγένετο εὐτὺς κ' ἐδώκασιν τὸ κάστρον.
 Ἀφῶν γὰρ ἐπαράλαβε τὸ κάστρο ὁ Καμπανέσης,
 οὐδὲν ἀργήσασιν ἐκεῖ μόνον ἡμέρας δύο,
 καὶ οὕτως πάλιν ἔσωσαν εὐτὺς μαντατοφόροι·
 πιπτάκια ἐβάσταζαν, ἐκ τὴν Φραγκίαν ἦλθαν,
 95 τοῦ Καμπανέση τὰ ἔδωκαν καὶ ἐπροσκύνησάν τον·
 ἐκ στόματος τοὺς ἐρωτᾷ νὰ τὸν εἰποῦν μαντᾶτα.
 Ἐκεῖνοι ἦσαν λυπηροί, μετὰ δακρύων λέγουν·
 “Ἀφέντη μας, ἐγνώρισε, ἀπέθανε <ὁ> ἀδελφός σου,
 “ὅπου ἦτον πρῶτος ἀπὸ σοῦ ὁ κόντος τῆς Τζαμπάνιας.
 1800 “Οἱ ἄρχοντες τοῦ τόπου σου, ὅλοι οἱ φλαμουριάροι,
 “ὡσαύτως ὅλον τὸ κοινὸν ὅπου ἔνι γονικὸν σου,
 “παρακαλοῦν καὶ προσκυνοῦν γουργὰ ἐκεῖ νὰ πάγης·
 “οὐκ ἔχουν ἄλλον φυσικὸν ἀφέντη μὸν ἐσένα·
 “αὐτὸς ὁ ρήγας Φράτσας τε ὅπου κρατεῖς ἀπ' αὐτον, f. 136^v 11
 5 “πολλὰ ἀγαπᾷ, βιάζεται γουργὰ νὰ καταλάβης· (p. 45)
 “οἱ συγγενεῖς σου ἅπαντες, οἱ ἀρχηγοὶ τῆς Δύσης
 “ὅλοι σὲ γράφουν καὶ ζητοῦν σύντομα νὰ ἀπέλθης.”
 Ὡς τὸ ἤκουσεν ὁ εὐγενὴς αὐτὸς ὁ Καμπανέσης,
- 10 ἔκλαψεν σφόδρα, λυπηρὰ, μεγάλην θλίψιν εἶχεν·
 ὄρισε καὶ ἐλάλησαν τοὺς πρώτους τοῦ φουσσάτου,
 ἐκείνον τὸν μισὲρ Τζεφρέ τὸν πρωτοσύμβουλόν του·
 ἐλίλησεν ὡς φρόνιμος καὶ πρὸς ἐκείνους εἶπεν·
 “Ἀρχοντες, φίλοι, ἀδελφοί, συντρόφοι, στρατιῶτες,
 15 “τὸν Θεὸν καλοῦμαι μάρτυραν στήν θλίψιν ὅπου ἔχω
 “διὰ τὴν θανήν τοῦ ἐκεινοῦ ἀφέντη κι ἀδελφοῦ μου.
 “Δεύτερον πάλιν θλίβομαι, ἔχω μεγάλην ἔννοιαν
 “ἐτοῦτο γὰρ τὸ ἄρχισα, κ' ἤθελα στὸν Μορέαν,
 “νὰ λάβω δόξαν καὶ τιμὴν καὶ τόπον νὰ κερδίσω·
 20 “καὶ ὅσο τὸ ἀρχίησα καὶ ἔτρεχα εἰς τέλος,

1791. 5 καμπανέσης 96 μαντᾶτα 1805 καταλάβει 6 σύγγενή σου
 16 ἐκείνου

6 κ' οἱ οὐκ.—τῆς δόξης 8 εὐγενὴς αφεντις ὁ κλέψης 10 ἐκλ. σφόδρα σὲ λ.
 θλίψη μεγάλη σίκε 11 γὰρ οὐκ. 12 μισὲρ τζ. 14 συνδρόφη στρατιότης
 f. 29^v 17 πάλι 18 οὐκ. 19 κερδέσω

- Η “ἐχάσα τὴν ἐλπίδα μου κ’ ἐγκρεμνοβόλισά τῆν
 “καὶ ἦλθε με τὸ ἐνάντιον ἐν γὰρ δισσοῖς τοῖς τρόποις.
 “Ὅμως ὡς ἤκουσα ἀπὸ ἀρχῆς ἐκ τούδ παλαιούς
 ἀνθρώπους,
 “καὶ λέγουν καὶ διατάσσουν μας—ἄσοι γὰρ δυστυχοῦμε—
 1825 “ὑπομονὴν νὰ ἔχωμεν κὶ οὕτως νὰ διαφοροῦμεν·
 “διὰ τοῦτο λέγω πρὸς ἐσᾶς, ὄλους παρακαλῶ σας
 “τοῦ νὰ μὲ συμβουλέψετε ὡς πρέπει καὶ τυχαίνει,
 “νὰ ποιήσω πρᾶγμα εὐπρεπον νὰ πρέπη τῆς τιμῆς σας,
 “κ’ ἐσᾶς ὅπου εἰστε μετ’ ἐμὲν νὰ μὴν κατηγορήσουν.”
 30 Ἐνταῦτα ἐδόθη ἡ βουλή κ’ ἐγένετο ἐτούτο·
 νὰ ἐνὶ ὁ πρωτοστράτορας μισὶρ Ντζεφρὲς ἐκεῖνος,
 (500) νὰ ἔχη μετ’ αὐτον δύο ἀρχιερεῖς καὶ δύο φλαμουριαρίους f. 53·
 καὶ ἄλλους πέντε ἀρχοντες, τοὺς τόπους νὰ ἱμερίσουν,
 νὰ δώσουσιν τοῦ καθενὸς πρὸς τὴν οὐσίαν ὅπου ἔχει,
 35 πρὸς τὸν λαὸν καὶ <τά> ἄρματα ὅπου εἶχεν στὸ
 φουσσᾶτο.
 Ἐν τούτῳ ἐκάτσαν ἐνομοῦ ἐκεῖνοι οἱ δέκα μόνοι
 κ’ ἐκατέγραψαν τὸν λαόν, τοὺς πρώτους τοῦ φουσσᾶτου.
 Λοιπὸν ἀφότου ἐγράψασιν τοὺς τόπους κ’ ἡμερίσαν,
 ἐκεῖνοι οἱ δέκα ὅπου λαλῶ, ἠφέρασιν τὰ ἐγράφοι,
 40 τοῦ Καμπανέση τὰ ἔδωκαν κ’ ἐπροσκομίσανέ τα·
 κὶ ἀφότου τὰ ἀναγνώσασιν κ’ ἐφανερῶσανέ τα,
 ὄλοι τοὺς ἐπαινέσασιν <καὶ> ἀτός του ὁ Καμπανέσης·
 διότι γὰρ οὐκ ἔγραφεν στὴν μερισίαν ἐκείνην
 τίποτε διὰ τὸν μισὶρ Ντζεφρὲ τὸν πρωτοστράτοράν του,
 45 μεγάλως τὸ ἐθαυμάστηκεν, εἶπεν κ’ ἐπαινέσέ τον,
 τὲς τάξεις καὶ τὴν φρόνεσιν, τὲς χάριτες ὅπου εἶχεν.
 Ἐν τούτῳ τὸν ἐλάλησεν· “μισὶρ Ντζεφρέ,” τὸν λέγει,
 —εἰς τὸ ἐμφανὲς τὸν ἔκραξεν καὶ φανερά τὸν εἶπεν—
 “ἐγὼ ἐξεύρω εἰς πληροφορίαν, μὲ ἀλήθειον σὲ τὸ λέγω,
 50 “ἐσὺ ἐπεχείρησες ἀρχὴν καὶ τὴν βουλήν ἐδώκες

1822 ἐγὰρ

23 παλαιούς

Cod. T 1821 ὀλπίδα μου καὶ κρεμνὸ λογισά τῆν 22 κήλθε μου τὸ ἐνάντιο
 ἐγὰο δέις εἰς τῆς τρόπης 24 καὶ λ. διατάσον 25 νὰ διαφοροῦμαι
 26 παρακαλό 27 δια να με συμβουλέψεται 28 πράμα 29 ὅπουστε μετα
 μεν καὶ μῆ μᾶς 30 ἐνταῦτα ἐγένετο ἡ β. 31 ἐνε—μισὶρ τζ. 32 νάχη—
 φλαμουριαρέους 33 νὰ μράζουν 34 με τὴν οὐσίαν οὐτόχη 35 κερᾶματα (!)

P “ ἔλασα τὴν ὀλπίδα μου καὶ ἐγκρεμνοβολίστη
 “ καὶ ἐναντίον ἦλθε μου | ἐν <γὰρ> δισσοῖς τοῖς τρόποις. f. 136° I
 “ Ὅμως ὡς ἤκουσα ἀπ’ ἀρχῆς ἐκ παλαιῶν ἀνθρώ-
 πους,
 “ λέγουν καὶ διατάσσουν μας—δλοι γὰρ δυστυχοῦμε—
 1825 “ ὑπομονὴν νὰ ἔχωμεν καὶ νὰ διαφοροῦμε·
 “ εἰς τοῦτο λέγω πρὸς ἐσᾶς, δλους παρακαλῶ σας,
 “ βουλήν με συμβουλέψετε ὡς πρέπει καὶ ἀρμόζει,
 “ νὰ ποιήσω πρῶγμα εὐπρεπον νὰ ἔνι εἰς τιμὴν μου,
 “ κ’ ἐσᾶς, ὅπουστεν μετ’ ἐμέ, νὰ μὴν κατηγορήσουν.”
 30 Εἰς τοῦτο ἐδόθη ἡ βουλή κ’ ἐγένετο ἐτούτο·
 νὰ ἔνι ὁ πρωτοστράτορας μισερ Τζεφρὲς ἐκεῖνος,
 νὰ ἔχῃ δύο ἀρχιερεῖς καὶ δύο φλαμουριάρους
 καὶ ἄλλους πέντε ἄρχοντας, τοὺς τόπους νὰ μερίσουν,
 νὰ δώσουν τὸ καθινὸς πρὸς τὴν οὐσίαν τὴν εἶχε,
 35 πρὸς τὸν λαὸν καὶ τᾶρματα ὅπουχαν τὰ φουσσᾶτα.
 Εἰς τοῦτο ἐκάθησαν ὁμοῦ οἱ δέκα ἐκεῖνοι μόνον
 κ’ ἐκατεγράψαν τὸν λαόν, τοὺς πρώτους τοῦ φουσσάτου.
 Λοιπὸν ἀφῶν ἐγράψασιν τοὺς τόπους κ’ ἐμερίσαν, f. 136° II

40 τοῦ Καμπανέση τὰ ἔδωκαν καὶ ἐπροσκόμισάν τα·

ὅλοι τοὺς ἐπαινέσασιν κι αὐτὸς ὁ Καμπανέσης·
 διότι γὰρ οὐκ ἔγραφεν στὴν μερισίαν ἐκείνην
 τιποτε διὰ τὸν μισερ Τζεφρὲ τὸν πρωτοσύβουλόν του,
 45 μεγάλως τὸ ἐθαύμασεν, εἶπεν κ’ ἐπαίνεσέ του,
 τὲς πρᾶξεις καὶ τὴν φρόνεσιν, τὲς χάρες ὅπου εἶχεν·
 ἐτούτο τὸν ἐλάλησεν· “ μισερ Τζεφρέ,” τὸν λέγει,

“ ἐγὼ ἤξεύρω βέβαια, ἀλήθεια σὲ τὸ λέγω,
 50 “ ἐσὺ ἐπιχείρησες ἀρχὴν καὶ τὴν βουλήν ἐδῶκες

1822 ἐν δισσοῖς τῆς τρόπεις 24 δισθηχοῦμε 27 συμβουλευέστε
 31 πρωτακράτορας 35 καὶ ἄρμ.

36 ἐκατέγραψαν ὁμοῦ ἐπὶ τῆ δέκα μόνον 38 κεμερίσα 40 τοῦ κ/έξῃ τὰ δόκα
 42 ἄλλοι—αὐτοῖς τοῦ ὁ κ/έξῃ 43 διότι οὐκ—μερισία 44 μισερ τζ.—τοῦ
 45 τὸ θαυμάστηκα 46 τὲς πράξεις καὶ f. 30° 47 τὸν ἐσόντυχε μισερ τζ.
 49 ζῶντι 50 ἐπιχειρήσεις—ἐδόξαι

- Η “ἐτότε ἐκείνον τὸν καιρὸν τοῦ ἀφέντη κι ἀδελφοῦ μου f. 54”
 (620) “διὰ τὸ πασσάτζο τῆς Συρίας κ’ ἐτέθη καπετάνος.
 “Κι ὡς ἦλθεν ἀπὸ ἀμαρτίας κι ἀπέθανε ὁ ἀδελφός μου
 “οὐδὲν ὑπόμεινες ποσῶς νὰ μείνη τὸ πασσάντζο,
 1855 “κι ἀπήλθετε εἰς τὴν Ρωμανίαν κι ἀπήρετε τὴν Πόλη·
 “ὄλα γὰρ τὰ καμώματα κ’ οἱ πράξεις οἱ μεγάλες,
 “ἐσὺ τὲς ἐσυμβούλεψες κι ἀποκατέστησές τες,
 “κι ὡς ἔμαθες ὅτι ἦλθα ἐγὼ ἐδῶ εἰς τὸν Μορέαν,
 “τὴν μοῖραν ὅπου σὲ ἔρχετον νὰ ἐπάρης τῆς κουγκέστας,
 60 “τὸν βασιλέα τὸν Βαλδουβῆ καὶ τοὺς συντρόφους ὄλους,
 “ὄλους τοὺς ἐλευτέρωσες καὶ ἦλθες εἰς ἐμένα·
 “<κ’ ἤθελεν εἶσταιν ἀμαρτία, κατηγορία μεγάλη>
 “ἐὰν οὐ σὲ εὐεργέτησα ὡς πρέπει καὶ λαχαίνει.
 “Ἐν τούτῳ θέλω, δίδω σε νὰ ἔχης διὰ ἰγονικόν σου
 65 “τὴν Καλομμάτα κι Ἀρκαδίαν μετὰ τὴν περιοχὴν τους.”
 Μὲ δαχτυλίδιν γὰρ χρυσὸν εὐθέως τὸν ρεβεστήζει·
 κι ἀφότου ἐρεβεστήθηκεν κ’ ἐποικέν του τὸ ὁμάντζιο,
 τότε τὸν ἐμετάκραξε καὶ λέγει πρὸς ἐκείνον·
 “Μισὶρ Ντζεφρέ, ἀπὸ τοῦ νῦν ἄνθρωπος μου εἶσαι λίζιος,
 70 “ἀφῶν κρατεῖς τὸν τόπον σου ἀπὸ τὴν ἀφεντία μου
 “κι ἀρμόζει νὰ εἶσαι πρὸς ἐμὲν ἀληθινὸς εἰς πάντα,
 (840) “κ’ ἐγὼ πάλε νὰ ἀποθαρρῶ τὰ πάντα μου εἰς ἐσένα. f. 54”
 “Λοιπὸν ἀφότου ὀφείλω ὑπάει ἐκείσε εἰς τὴν Φραγκίαν,
 “παρακαλῶ κι ὀρίζω σε διὰ τὴν ἐμὴν ἀγάπην,
 75 “τὸν τόπον, ὅπου ἐκέρδισα ἐδῶ εἰς τὸν Μορέαν,
 “νὰ παραλάβης καὶ κρατῆς, διὰ ἐμὲν νὰ τὸν φυλάττης·
 “εἰς τέτοιον τρόπον κι ἀφορμὴν δίκαιός μου νὰ εἶσαι
 μπάιλος,
 “τοῦ νὰ κρατῆς τὴν ἀφεντίαν, ὥσπερ ἐγὼ αὐτός μου.
 “Κ’ εἰ μὲν μὲ ἀρέσει καὶ φανῆ νὰ στείλω ἄλλον δίκαιόν μου
 80 “ἐκ τοὺς ἐμοὺς τοὺς συγγενεῖς ἀπ’ ἔσω εἰς χρόνον ἕνα,
 “τὸν τόπον καὶ τὴν ἀφεντίαν νὰ τοῦ τὴν παραδώσης,

1877, 79 δικαίω

80 ἐμῶν

Cod. T 1851 τὸν γκερὸν τὰφέντι 51 πασσάντζο—καπετάνιος 57 ἀπέ-
 κατεστησές της 59 νὰ πάρις τῆς κουγκέστας 62 οἱ. 63 καὶ αὐοῦσε—
 καὶ τηχένη 64 θέλω ἀπο τὴν ἔχης διαγονικόνσου 65 τὴν γγαλαμάτα—
 με τὴν π. της 66 ρεβεστήρη 67 καὶ ἀφου τὸν ρεβεστήρησε—τὸ μάτζιο

- P** “ τότε ἐκείνον τὸν καιρὸν τοῦ ἀφέντου κι ἀδελφοῦ μου
 “ διὰ τὸ πασσάντζο τῆς Σουρίας κ' ἐτίθη καπετάνιος.
 “ Κι ὡς ἦλθεν ἀπὸ ἀμαρτίας κι ἀπέθανεν ἐκεῖνος,
 “ οὐδὲν ὑπέμεινες ποσῶς νὰ μείνη τὸ πασσάτζιο (p. 46)
 1855 “ κι ἀπήλθετε στὴν Ρωμανίαν κ' ἐπήρετε τὴν Πόλιν·
 “ ὄλα γὰρ τὰ ποιήματα καὶ τὲς μεγάλες τάξεις
 “ ἐσὺ τὲς ἐσυμβούλευες καὶ ἐκατέστησές τις,
 “ κι ὡς ἔμαθες ὅτ' ἦλθα ἐγὼ ἐδῶ εἰς τὸν Μορέαν, f. 137' 1
 “ τὴν μοῖραν ὅπου σὲ ἔρχετον νὰ ἐπάρης τῆς κουγκέστας,
 60 “ τὸν βασιλέα τὸν Βαλδουβὴν καὶ τοὺς συντρόφους ὄλους,
 “ ὄλους τοὺς ἐλευτέρωσες καὶ ἦλθες εἰς ἐμένα·
 “ κ' ἤθελεν εἰσταῖν ἀμαρτία, κατηγορία μεγάλη,
 “ κι οὐδὲ σὲ εὐεργέτησα ὡς πρέπει καὶ τυχαίνει.
 “ Ἐν τούτῳ θέλω, δίδω σε, νὰ ἔχῃς γονικόν σου
 65 “ τὴν Καλαμάταν καὶ Ἀρκαδίαν μὲ τὴν περιοχὴ της.”
 Μὲ δαχτυλίδιον χρυσὸν εὐτύς τὸν ρεβεστίζει·
 κι ἀφοῦ τὸν ἐπαράδωσε κ' ἐποίκεν του τὸ μάντζι,
 τότε τὸν μεταλάλησε καὶ λέγει πρὸς ἐκείνον·
 “ Μισέρ Τζεφρέ, ἀπὸ τοῦ νῦν ἄνθρωπος μ' εἶσαι λίζιος
 70 “ ἀφοῦ τὸν τόπο σου κρατεῖς ἀπὲ τὴν ἀφεντία μου,
 “ καὶ πρέπει νᾶσαι εἰς ἐμὲν ἀληθινὸς εἰς πάντα
 “ καὶ πάλι ἐγὼ νὰ σὲ θαρρῶ τὰ πάντα μου εἰς ἐσένα.
 “ Ἐπεὶ ὀφείλω νὰ διαβῶ ἐκεῖ εἰς τὴν Φραγκία,
 “ παρακαλῶ κι ὀρίζω σε διὰ τὴν ἐμὴν ἀγάπην,
 75 “ τὸν τόπον, τὸν ἐκέρδισα | ἐδῶ εἰς τὸν Μορέαν, f. 137' 11
 “ παράλαβε καὶ κράτειε τον νὰ στέκης δι' ἐμένα,
 “ εἰς τρόπον δὲ καὶ ἀφορμὴν μπάιλος γὰρ νὰ εἶσαι
 “ τοῦ νὰ κρατῆς τὴν ἀφεντία, ὅσπερ ἐγὼ ἀτός μου.
 “ Κι ἂ μοῦ φανῆ κι ἀρέση μου νὰ στείλω δίκαιόν μου
 80 “ ἀπὸ δικοὺς μου συγγενεῖς ἔσω εἰς χρόνον ἕναν,
 “ τὸν τόπον καὶ τὴν ἀφεντία νὰ τοῦ τὴν παραδώσης,

1861 ἐλευθέρωσαι—ἦλθε 66 ρεβεσθήζει 67 μάντζη 69 ληξήσος
 70 ἀφῶ 73 ἐπίβη 76 στέκει

68 ἐμεταίραξε 69 μισέρ τζ.—λίζιος] γνήσιος 71 στοὺς πάντας 72 ἡς
 θέσα 73 ὀφιλῶ εἰπάγω 74 παρακαλῶ καὶ ὀρίζω 76 διαμενᾶ του
 φιλάσσης f. 30' 77 ἡι τέτη—δικαὶ δ μου 78 τοῦ] καὶ 79 κειμὲ
 μαρτίσι—νὰ σση. θυαίμου 80 ἐκ τοὺς ἐμοῦς

Η “ κ’ ἐσὺ <τότες> γὰρ νὰ κρατῆς τὸν τόπον σου ἀπ’ ἐκείνου.
 “ Εἰ δὲ περάσῃ ὁ καιρὸς, τὸ τέρμανο τοῦ χρόνου,
 “ κι οὐδὲν ἀπέλθῃ ἐδῶ κανεὶς τὴν ἀφεντίαν νὰ ἐπάρῃ,
 1885 “ θέλω γὰρ <καὶ> ὀρέγομαι κ’ ἐδῶ σὲ τὸ στερεώνω,
 “ νὰ μείνῃς κύριος ἀπ’ ἐμοῦ, ἀφέντης κληρονόμος.”
 Ἐνταῦτα [γὰρ] καὶ ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς, ὡς φρόνιμος
 ὅπου ἦτον,
 τὸν Καμπανέση προσκυνᾷ, εἶπεν κ’ εὐχαριστᾷ τον
 διὰ τὴν τιμὴν καὶ ἔπαινος, ἅπερ τοῦ ἐμαρτύρα,
 90 καὶ δεῦτερον διὰ τὴν | δωρεὰν ὅπου ἔποιεν εἰς αὐτον· f. 55*
 τὸ γὰρ παλιάτζο τοῦ Μορέως, τὴν ἀφεντίαν τοῦ τόπου,
 (560) αὐτὸς τὰ ἐπαράλαβεν, ὡς τὸ εἶπε ὁ Καμπανέσης·
 ὤρισε, ἔγραψαν τὰ χαρτία, τὲς συμφωνίες ἐκείνες·
 μεθ’ ὅρκου γὰρ τὰ ἔποιαν κ’ ἐνταῦτα τὰ ἐβουλλώσαν
 95 οἱ φλαμουριάροι κ’ οἱ ἀρχιερεῖς, οἱ πρῶτοι τοῦ φουσσάτου.
 Κι ὅσον τὲς ἐκατέστησαν τὲς συμφωνίες ἐκείνες,
 ὁ Καμπανέσης ὤρθωσε κ’ ἐμίσσεψε κ’ ἐδιάβη·
 οὐδὲν ἠθέλησε ποσῶς νὰ ἐπάρῃ μετ’ ἐκείνον
 μόνου καὶ δύο καβαλλάριους καὶ δώδεκα σιργέντες·
 1900 μὲ κάτεργον ἀπέρασεν, τῆς Βενετίας ἀπήλθεν
 κ’ ἐδιάβη ὀλόρθα εἰς τὴν Φραγκίαν ἐκείσε εἰς τὴν
 Τσαμπάνιαν,
 κ’ ἐνέμεινε ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς ἀφέντης εἰς τὸν τόπον.
 Ἄφοτου γὰρ ἐνέμεινεν μισὶρ Ντζεφρὲς ἐκείνος
 μπάϊλος κι ἀφέντης τοῦ Μορέως, καθὼς σε ἀφηγοῦμαι,
 5 στὴν Ἀνδραβίδα ὤρισε νὰ σωρευτῆ ὁ λαὸς του,
 ὅπου ἦτο ἐτότε εἰς τὸ σκαμνὶ τῆς ἀφεντίας ὅπου ἦτον·
 (580) καὶ ὅσον ἐγένῃ ἡ ἔνωσις μικρῶν γὰρ καὶ μεγάλων,
 εἶπεν κ’ ἠφέραν | τὸ βιβλίον, ὅπου ἦτο ἡ μερισία f. 55*
 ἐγράφως γὰρ τοῦ καθενός, τὸ τί τοῦ ἐπαρεδόθη
 10 νὰ ἔχῃ καὶ νομεύεται παρὰ τοῦ Καμπανέση.
 Ἐν τούτῳ ἠύρέθησαν ἐκεῖ ὅπου ἦσαν προνοιασμένοι·
 Ὁ πρῶτος ὅπου ἔγραφεν ἦτο ὁ μισὶρ Γαρτιέρης,

1900 ἀπήλθεν τῆς βεν.

Cod. T 1882 ἀπε κίβωνι 84 ἐδὸ τινάς—ναπάρη 85 καὶ δὴ στὸ στερεώσω
 87 γὰρ om.—μισὶρ τζ. 88 τὸν γγαμπανέση 89 ἔπειρο ὅπερ τὸν ἐμαρ.
 90 ὀπὸπικαι 92 τὸ om.—κ’ ἐξῆς 93 γράψαν 94 τὰ βουλλώσα 96 καὶ

P “καὶ ἐστὶ πάλιν νὰ κρατῆς τὸν τόπον ἀπ’ ἐκείνων.
 “Εἰ δὲ περάσῃ ὁ καιρὸς, τὸ τέρμενον τοῦ χρόνου,
 “κι οὐδὲν ἔλθῃ ἐδῶ τινὰς τὸν τόπον νὰ ἐπάρῃ,
 1885 “θέλω γὰρ καὶ ὀρέγομαι κ’ ἐδῶ τὸ στερεώνω
 “νὰ μείνῃς κύρης ἀπ’ ἐμέν, ἀφέντης κληρονόμος.”
 Ἐνταῦτα ὁ μισὲρ Τζεφρὲς, ὡς φρόνιμος ὅπου ἦτον,
 τὸν Καμπανέση προσκυνεῖ, μυριοευχαριστεῖ τον
 διὰ τὴν τιμὴν καὶ ἔπαινον, ὕπερ τοῦ ἐμαρτύρα,
 90 δευτέρου διὰ τὴν δωρεάν, ὅπου ἐποιεῖν εἰς αὐτὸν” (p. 47)
 τὸ γὰρ μπαϊλάτου τοῦ Μορέως, τὴν ἀφεντία τοῦ τόπου,
 αὐτὸς τὸ ἐπαράλαβεν, ὡς εἶπε ὁ Καμπανέσης·
 ᾤρισεν, ἔγραψαν χαρτὶ τῶν συμφωνῶν ἐκείνων· f. 137* 1
 μεθ’ ὅρκου τὰ ἐποίησαν, οὕτως τὰ ἐβουλλῶσαν
 95 οἱ φλαμουριάροι, οἱ ἀρχιερεῖς, οἱ πρῶτοι τοῦ φουσσάτου.
 Καὶ ὅσον ἐκατέστησεν τὲς συμφωνίες ἐκείνες,
 ὁ Καμπανέσης ᾤρθωσεν, ἐδιάβηκεν ἐκείθεν,
 οὐδὲν ἠθέλησεν μπισῶς μετ’ αὐτὸν νὰ ἐπάρῃ
 μόνον δύο καβαλλαρίους καὶ δώδεκα σεργέντες·
 1900 μὲ κάτεργον ἐπέρασεν, ὑπάει τῆς Βενετίας,
 καὶ ἐδιέβηκεν ὀρθὰ ἐκεῖ εἰς τὴν Τσαμπάνιαν,
 κ’ ἔμεινεν ὁ μισὲρ Τζεφρὲς ἀφέντης εἰς τὸν τόπον.
 Ἀφότου γὰρ ἐνέμεινεν μισὲρ Τζεφρὲς ἐκείνος
 ἀφέντης τε καὶ μπαῖλος, καθὼς τὸ ἀφηγοῦμαι,
 5 στὴν Ἄνδραβίδα ᾤρισεν νὰ συναχθῇ ὁ λαὸς του,
 ὅπου ἦτον τότε στὸ σκαμνὶ τῆς ἀφεντίας ὅπου εἶχε·
 κὶ ὅσον ἐγένη ἡ ἔνωσις μικρῶν τε καὶ μεγάλων,
 εἶπεν καὶ φέρουν τὸ βιβλίον, ποῦ ἦτον ἡ μοιρασία
 ἐγράψας γὰρ τοῦ καθενός, τί τὸν ἐπαρᾶδῶκαν
 10 νὰ ἔχῃ νὰ νομεύεται παρὰ τοῦ Καμπανέση· f. 137* 11
 εἰς τοῦτο εὐρέθησαν ἐκεῖ ποῦ ἦσαν προνοιασμένοι.
 Ὁ πρῶτος ὅπου ἔγραφεν ἦτον μισὲρ Γαλιτέρης,

1893 ὄρισεν—χαρτο τῶν σέμαφ. 95 εἰς φλαμ. 96 ἐκατέστησεν ταῖς
 σέμαφ. 97 ἐδιέβηκεν 1903 ἀφότου 4 τε] δὲ 5 ὅσον νὰ σ. 6 τότε
 σπαστικῆ 8 εἶπεν] αἰτάν

σπαστικῆσιν 97 κίεζης 98 νὰ πᾶρι 99 καβαλαρίους—σεργέντες
 1900 φλαμ στὴν Βενετία 1 καὶ διεβη 2 ανεμῶσε ὁ μισὲρ τζ. 3 μισὲρ τζ.
 4 σὶ ταφρομαί f. 31* 7 μικρὴ τε καὶ μεγάλε 8 καὶ ἤφεραν—μερασια
 9 γράφοι ἦτον καθενός 10 τὸν κίεζη 11 μισὲρ γαλιτέρης

- Η ντὲ Ροζήρες [ἦτον] τὸ ἐπίκλην του, οὕτως τὸν ὠνομάζαν·
 εἶχεν εἰκοσιτέσσαρα καβαλλαρίων τὰ φῖε,
 1915 στὴν Μεσαρέαν τοῦ ἐδόθησαν· κάστρον ἐποίησε ἐκεῖσε,
 κι ὠνόμασε τὴν Ἀκοβαν· οὕτως τὴν ὠνομάζουν.
 Ἀπαύτου ἐδόθησαν ὁμοίως τοῦ μισὶρ Οὐγκου ἐκείνου
 ντὲ Μπρίερες [ἦτον] τὸ ἐπίκλην του εἰς τῶν Σκορτῶν
 τὸν δρόγγον·
 εἰκοσιδύο καβαλλαρίων τὰ φῖε τὸν ἐδῶκαν.
 20 Τὸ παραλάβει τὲς προνοῖες ἔχτισε κάστρο ἐκεῖσε,
 Καρύταιναν τ' ὠνόμασαν, οὕτως τὸ λέγουν πάλε.
 Ἐκεῖνος υἱὸν ἐγέννησε, μισὶρ Ντζεφρέ ἐκείνου
 ἀφέντην τῆς Καρύταινας, οὕτως τὸν ὠνομάζαν,
 ὅπου ἦτον εἰς τὴν Ρωμανίαν ἐξάκουστος στρατιώτης.
 25 Ἀπαύτου πάλε ἔγραφεν τρίτος μπαροῦς ἐκείνος
 μισὶρ Γυλιάμο τὸν ἔλεγαν, τὸ ἐπίκλην εἶχε Ἀλλαμάνος· ε. 36^ο
 (800) ἡ Πάτρα γὰρ τοῦ ἔγραφεν νὰ ἔχη καὶ ἀφεντεῦν
 μὲ ὅλην τῆς τὴν διακράτησιν τοῦ ἐδόθη νὰ τὴν ἔχη.
 Ἀπαύτου ἐδόθη ἡ μπαρουνία μισὶρ Μαῖου ἐκείνου·
 30 ντὲ Μοῦς εἶχεν τὸ ἐπίκλην του, οὕτως τὸν ὠνομάζαν·
 τὸ κάστρον τῆς Βελίγροστης καβαλλαρίων τεσσάρων
 τὰ φῖε νὰ τὰ ὑποκρατοῦν καὶ φλάμουρον βαστάξῃ.
 Ἀπαύτου πάλε ἔγραφεν ἄλλος μισὶρ Γουλιάμος
 νὰ ἔχη τὸ κάστρον τοῦ Νικλίου κι αὐτὸ μὲ ἔξι φῖε.
 35 Ἄλλος πάλε ἀπὸ αὐτοῦ ἔγραφεν στὸ βιβλίον·
 μισὶρ Γγιούν τὸν ἔλεγαν ντὲ Νιβηλέ τὸ ἐπίκλην·
 ἔξι φῖε τοῦ ἐδόθησαν νὰ ἔχη εἰς τὴν Τσακωνίαν·
 κάστρον ἔχτισεν ἐκεῖ, τὸ ὠνόμασεν Γεράκι.
 Τὸν μισὲρ Ὅτον ντὲ Ντουρνᾶ ἐπρόνοιασεν ὡσαύτως
 40 νὰ ἔχη τὰ Καλάβρυτα καὶ φῖε δέκα καὶ δύο.
 Ἀπαύτου ἔγραφεν ὁμοίως ὁ μισὶρ Οὐγκος ντὲ Λέλε
 νὰ ἔχη ὀχτὼ καβαλλαρίων φῖε εἰς τὴν Βοστίτσαν·
 ἀφήκεν τὸ ἐπίκλην του, ντὲ Τσερπηνὴ ὠνομάστη.

1916 ὠνομάσε τὴν 19 τὸν] τῶν * 22 ἐκ. γὰρ ἐγέννησεν υἱὸν μισ.
 26 ἀλαμάνος εἶχεν τῷ ἐπίκλην

Cod. T 1913 ντὲ ροζήρης ἦτον το ἐπικλήντου 14 ἡκοσιτέσσερις—τὰ φῖε
 15 κ. ἐποίησε ἐση ἐχῆσε 16 ὠνομάζαν 17 μισὲρ οὐίνγγου 18 νπρίερες—
 ἦτον οπ.—δρόγγον 19 καβελαιριό τὰ φῖε τοῦ ἐδ. 21 οὗτος τῆς 22 ἐκ.
 γὰρ ἐγέννησε υἱὸν 23 αὐθέντης τῆς κ. 26 γυλειάμωις—αλαμάνος το ἐπικλήν

- Ρ ντὲ Ρουτζέρης τὸ ἐπίκλην του, οὕτως τὸν ὀνομάζουον·
 εἶχεν εἴκοσι τέσσαρα καβαλλαρίων φέη,
 1915 στὴν Μεσαρίαν τὰ ἔδωκαν, κάστρον καλὸν ἐποίκεν
 κι ὠνόμασε τὴν Ἄκοβαν· οὕτως τὴν λέγουν πάλιν.
 Πάλι ἀπαύτου ἐδόθησαν τοῦ μισέρ Οὐγγου ἐκείνου
 ντὲ Πριέρης τὸ ἐπίκλη του εἰς τῶν Σκορτῶν τὸν δρόγγον·
 εἰκοσιδύο καβαλλαρίων φῖε τοῦ ἐπαραδῶκαν.
 20 Τὸ παραλάβει τὲς προνοῖες, ἔχτισεν κάστρο ἐκεῖθες·
 Καρύταιναν τῶνόμασεν· οὕτως γὰρ καὶ τὸ λέγουν.
 Αὐτὸς ἐγέννησεν υἱὸν μισέρ Τζεφρέ ἐκείνον,
 ἀφέντη τῆς Καρύταινας, οὕτως τὸν ὠνομάζαν, (p. 48)
 ὅπου ἦτον εἰς τὴν Ρωμανίαν ἐξάκουστος στρατιώτης.
 25 Ἄπαύτου πάλιν ἔγραφεν τρίτος μπαροῦς ἐκείνος· f. 138^r 1
 μισέρ Γουλιάμον τὸν ἔλεγαν τὸ ἐπίκλη Ἄλλαμάνος·
 ἢ Πάτρα γὰρ τοῦ ἔγραφεν νὰ ἔχη νὰ ἀφεντεύη
 μὲ ὄλην τὴν διακράτησιν ἔγραφεν νὰ τὴν ἔχη.
 Ἄπαύτου ἐδόθη ἡ μπαρουνία μισέρ Μαῖου ἐκείνου·
 30 Ραιμοῦν εἶχεν τὸ ἐπίκλην του, οὕτως τὸν ὠνομάζαν·
 τὸ κάστρον τῆς Βελίγιοστης καβαλλαρίων τεσσάρων
 τὰ φῖε νὰ ὑποκρατῆ, φλάμπουρον νὰ βαστάξῃ.
 Ἄπαύτου πάλιν ἔγραφεν ἄλλος μισέρ Γουλιάμος
 νὰ ἔχη τὸ κάστρον τοῦ Νικλίου κι αὐτὸς μὲ ἕξι φέη.
 35 Καὶ ἄλλος πάλι ἀπαυτοῦ ἔγραφε εἰς τὸ βιβλίον·
 μισέρ Γγιούν τὸν ἔλεγαν ντὲ Νέβελε τὸ ἐπίκλην·
 ἕξι φῖε τοῦ ἐδόθησαν νὰ ἔχη στὴν Τσακωνίαν·
 κάστρον γὰρ ἔχτισεν ἐκεῖ τὸ ὄνομα Γεράκι.
 Τὸν μισέρ Ὄντο ντὲ Ντουρνᾶ ἐπρόνοιασεν ὡσαύτως
 40 νὰ ἔχη τὰ Καλάβρυτα καὶ φῖε δέκα δύο.
 Ὅμοίως ἔγραφεν...μισέρ Οὐγγος ντὲ Λέλε,
 νὰ ἔχη ὄχτὼ καβαλλαρίων φέη εἰς τὴν Βοστίτσαν·
 ἀφήκεν | τὸ ἐπίκλην του ντὲ Τσέρμπουνη ὠνομάστη. f. 138^r 11

1917 μισέρ ρούγγου 22 τζεφρέ ἐκείνος 39 τὸν μισερῶν τὸν τε ντουρα
 40 ὄφει

27 ραφιστίβη 28 τῆς om. 30 ντὲ μούση καὶ το ἐπικλήν 31 βελιγιοστής
 32 βαστάξεν 33 μισέρ] μισέρ and so always 34 νάχη f. 31^r 35 καὶ
 ὄλην τ. απαιτιῶν 36 γιούν—νιβήλε 37 νάχη 38 καὶ κάστρον—τὸ
 λέγουσι 39 τούρα 40 δέκα δύο 42 νάχη—ταφίε 43 τὸ ἐπικλήν
 του ντὲ ζιρτεῖν εἰ

Η Τοῦ μισὶρ Λούκα ἐδόθησαν τέσσαρα φῖε καὶ μόνον, f. 56^r
 1945 τῶν Λάκκων τὴν περιοχὴν νὰ ἔχη τῶν Γριτσένων.

Τοῦ μισὶρ Ντζᾶ γὰρ ντὲ Νουηλὴ ὁ Πασαβὰς τοῦ ἐδόθη
 (630) καὶ τέσσαρα φῖε νὰ κρατῆ, φλάμουρον νὰ βασταίγη,
 νὰ ἔνι πρωτοστράτορας, νὰ τὸ ἔχη ἰγουνικόν του.

Τοῦ μισὶρ Ρουμπέρτου ντὲ Τρεμουλᾶ τέσσαρα φῖε τοῦ
 ἐδῶκαν·

50 τὴν Χαλαντρίτσαν ἔχτισεν κ' ἐλέγαν τον ἀφέντην.

Τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ὁσπιταλίου τέσσαρα φῖε
 τοῦ ἐδῶκαν·

τοῦ Τέμπλου ἄλλα τέσσαρα φλάμουρον νὰ σηκώνη·
 εἶθ' οὕτως γὰρ ἐδόθησαν κι αὐτῶν τῶν Ἀλλαμάνων
 τέσσαρα φῖε τοῦ νὰ κρατοῦν στὰ μέρη Καλομμάτας.

55 Τοῦ μητροπολίτη τῆς Πατροῦ μετὰ τοὺς κανονικούς
 ὀχτῶ φῖε καβαλλαρίων τοῦ ἔδωκαν νὰ ἔχη·

ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ὠλενας τέσσαρα φῖε τοῦ ἐδῶκαν,
 καὶ τῆς Μεθώνης ἀλλὰ δὴ κ' ἐκείνου τῆς Κορώνης
 πρὸς τέσσαρα τοὺς ἔδωκαν μετὰ τοὺς κανονικούς·

60 εἶθ' οὕτως τῆς Βελίγιστης κ' ἐκείνος τοῦ Ἀμυκλίου
 ὕλοι πρὸς τέσσαρα εἶχασιν σὺν τῆς Λακοδαίμονίας.

Ἐποῦτοι ὅλοι, ὅπου μὲ ἀκούεις καὶ λέγω κι ὀνομάζω, f. 57^r
 εὐρέθησαν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Καμπανέση ἐκείνου
 ἐγράφου εἰς τὸ ρουντζέστρο του, ὅπου ἦσαν προνοιασμένοι.

65 <Οἱ> καβαλλάριοι, ὅπου εἶχασιν πρὸς ἓνα φῖε ὁ καθένας,
 καὶ οἱ σιργέντες ἀλλὰ δὴ, ὅπου ἦσαν προνοιασμένοι,
 (640) οὐδὲν τοὺς ὀνομάζομεν διὰ τὴν πολυγραφίαν.

Κι ἀφότου ἀναγνώσασιν ἐκείνο τὸ ροντζένστρο,
 ἐζήτησε ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς βουλὴν τῶν κεφαλάδων,
 70 αἰσαύτως καὶ τῶν ἀρχιερέων, ἐκείνων τῶν ἐπισκόπων,
 τὸ πῶς νὰ καταστήσουσιν καὶ πῶς νὰ κατορθώσουν
 τὴν πρᾶξιν καὶ τὴν ἀφορμὴν, τὸ πῶς θέλουσι δουλεύει

1951 τοῦ ὁσπ. τοῦ ἁγ. Ἰωάννου

Cod. T 1944 τέσσαρα 45 τὸν γρυζέον 46 τοῦ σιὸρ τζᾶν 47 τέσσαρα—
 βαστάζη 48 νὰ ἔνε—τόχει γουηκό 49 οσπ. 50 τὴν γκαλὰ δρῆζην
 51 τοῦ ὁσπιταλοῦ τοῦ ἁγίου ἰωάννου τέσσαρα φῖε του ὁσσαν 52 τέσσαρα 53 ης
 τούτοτο γάρ 54 τέσσαρα φῖε νὰ κρ.—καλαμάτας 55 μιτροπολίτου

Ρ Τὸν μισὲρ Λούκα ἐδόθησαν μόνον τέσσαρα φέη,
1945 τῶν Λάκων τὴν περιοχὴν νὰ ἔχη τῶν Γριτσένων.

Τὸν μισὲρ Τζᾶν δὲ Νούουλη τὸν Πασσαβᾶν ἐδῶκαν,
τέσσαρα φῖε νὰ κρατῆ, φλάμπουρον νὰ βαστάζη,
νὰ ἔναι πρωτοστράτορας, νὰ τᾶχη γονικόν του.

Μισὲρ Ρουμπέρτον δὲ Τρέμουλα τέσσαρα φέη ἐδῶκαν·
50 τὴν Χαλατρίτσαν ἔχτισεν κι ἀφέντη τὸν ἐλέγαν.

Τοῦ Ἁγίου Ἰωάννη τοῦ Σπιταλίου τέσσαρα φέη
ἐδῶκαν·

τοῦ Τέμπλου ἄλλα τέσσαρα, φλάμπουρον νὰ βαστάζη·
εἰθ' οὕτως γὰρ ἐδόθησαν κι αὐτῶν τῶν Ἀλλαμάνων
τέσσαρα φέη νὰ κρατοῦν στὸ μέρος Καλαμάτας.

55 Μητροπολίτου τῆς Πατροῦς μετὰ τοὺς κανονικοὺς (p. 49)
φῖε ὀχτὼ καβαλλάρων τοῦ ἔδωκαν νὰ ἔχη·

τοῦ ἐπίσκοπου τῆς Ὀλενας τέσσαρα φῖε τοῦ ἔδωκαν
καὶ τῆς Μοθώνης ἄλλα δύο κ' ἐκείνου τῆς Κορώνης
πρὸς τέσσαρα τοὺς ἔδωκαν μετὰ τοὺς κανονικοὺς·

60 εἰθ' οὕτως τῆς Βελίγιστης κι αὐτὸ τοῦ Ἄμυκλίου
δλοὶ πρὸς τέσσαρα εἶχασι σὺ Λακεδαιμονίας. f. 138^v 1

Εὐρέθησαν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Καμπανέση ἐκείνου
ἐγράψως στὸ ριτζίστρο του, ὅπουσαν προνοιασμένοι.

65 Οἱ καβαλλάροι, ὅπουχασιν ὁ καθεὶς ἓνα φῖε,
καὶ οἱ σεργέντες ἄλλα δὴ, ποῦσαν προνοιασμένοι,
οὐδὲν τοὺς ὀνομάζομε διὰ τὴν πολυγραφίαν.

Ἄφῶν γὰρ ἀναγνώσασιν ἐκεῖνο τὸ ριτζίστρο,
ἐζήτησε ὁ μισὲρ Τζεφρὲς βουλήν τῶν κεφαλάδων,
70 ὡσαύτως τῶν ἀρχιερέων κι αὐτῶν τῶν ἐπισκόπων,
τὸ πῶς νὰ καταστήσουσιν καὶ πῶς νὰ κατορθώσουν
τὴν πράξιν τε καὶ ἀφορμὴν, τὸ πῶς θέλουν δουλεύει

1958 καὶ κῶω 60 βεληγοσθει

56 καβαλαριό 57 ὁ πῆσκοπος τῆς ὀλενας—τοῦ δόκαν 58 μοθώνης
59 τέσσαρα 60 εἰθὸς το τῆς βεληγοσθῆς—ταριάλιου 61 ἄλλω πρὸς τέσσαρα—
σὺν τῆς λακεδαίμονίας 63 εἰβραίθησαν ἢς τον γκερὸς—κ/έξη 64 ἐγράψως εἰς
τὸ ριτζίστρο του f. 32^v 65 καββαλαρῆοι—oi and ὁ om. 66 σεργέντες
68 ρούτζίστρο 69 μισὲρ τζ.—καβαλάδων 70 καὶ κῶων τον πικκ.

Ἡ ἐκείνοι, ὅπου εἶχαν τὲς προνοῖες, ὕπερ τοὺς ἐπρονοιάσαν,
 διὰ νὰ βασταίνουσι ἄρματα, τὸν τόπον νὰ φυλάττουσι·
 1975 ἐπεὶ ἂν οὐδὲν φυλάγεται ὁ τόπος, ποῦ ἐκερδίσαν
 μὲ τὰ ἄρματα καὶ <τὴν> στρατείαν, πάλιν τὸν θέλουσι
 ἀχάσει.

Ἐν τούτῳ μὲ κοινῆς βουλῆς καὶ διάκρισης μεγάλης
 εἶπασιν κ' ἐδιόρθωσαν καὶ περιστήσανέ το·
 ὅτι ὅσοι γὰρ καὶ εἶχασιν πρὸς τέσσαρα τὰ φῖε,
 80 φλάμουρα νὰ βασταίνουσιν καὶ φλαμουριάροι νὰ εἶναι, ἑστ'
 νὰ ὀφείλῃ ἔχει ὁ κατὰ εἰς μετὰ τὸ φλάμουρόν του
 καβαλλάρη ἓνα μετ' αὐτὸν καὶ δώδεκα σιργέντες,
 κὶ ὅσοι κρατοῦσιν κ' ἔχουσιν ἀπάνω τῶν φῖε τεσσάρων,
 νὰ δίδουν κ' ἐκπληρώνουσιν διὰ τὸ καθένα φῖε
 85 σιργέντες δύο εἰς ἄλογα ἢ ἓναν καβαλλάρην.
 Κ' οἱ καβαλλάροι ὅπου κρατοῦν πρὸς ἓνα φῖε ὁ καθένας,
 (600) ἀτός του ὀφείλει καὶ χρεωστῆ δουλεύει διὰ τὸ χρέο του·
 ὡσαύτως καὶ τοὺς λέγουσιν σιργέντες τῆς κουγκέστας,
 ὁ κατὰ εἰς νὰ ἐκπληρῇ δουλείαν μὲ τὸ κορμί του.
 90 Εἶπασιν δὲ κ' ἐδιόρθωσαν διὰ τὸ ἦσαν εἰς τὴν μάχην,
 τὸ μὲν διὰ νὰ φυλάττουσιν ἐκεῖνα ὅπου ἐκερδίσαν,
 καὶ τὸ ἄλλο νὰ κερδέζουσιν ἐκεῖνα γὰρ τὰ οὐκ ἔχουν,
 ὅτι νὰ στήκεται ἡ δουλεία τὸν χρόνον ὅλον λέγω,
 εἰς τέτοιον τρόπον κὶ ἀφορμὴν ὡσὰν τὸ καταλέγω.
 95 Ὅτι ἐκ τούτων μῆνας δώδεκα, ὅπου ἔχει ὁ χρόνος ὅλος,
 νὰ ἐκπληρῶνῃ ὁ κατὰ εἰς τοὺς τέσσαρους γὰρ μῆνας
 εἰς γαρνιζοῦν καθολικὴν, ἔνθα ἀρέσει τοῦ ἀφέντη·
 τοὺς δὲ τοὺς ἄλλους τέσσαρους νὰ ἀπέρχεται εἰς φουσσᾶτο,
 ἔνθα χρήζει καὶ βούλεται τοῦ προνοιατοῦ ὁ ἀφέντης·
 1000 τὸ δὲ τὸ τρίτον τοῦ χρόνου, τοὺς τέσσαρους γὰρ μῆνας,
 ὀφείλει ὁ προνοιάτορας νὰ ἔνι ὅπου θέλει.
 Διὰ τοῦτο γὰρ ὅπου εἶπασιν, νὰ δουλεύῃ ὅλον τὸν χρόνον,

1975 ὅπου

76 μετὰ ἄρματα

Cod. T 1973	ποῦχαν τῆς προνοίας σου	74 φυλάττουσι	75 ἐπὶ αὐτῶν
φυλάσσεται—που κερδ.	76 μετὰρμ. καὶ μὲ στ.—χάσει		78 εἴπασιν καὶ
περιστήσανέτο	79 κε ἀτήχασιν—τέσσερα	81 νὰ ὀφηλεῖ ἐκεῖ ὁ καθὲς ἢ	
82 σεργέντες	83 ἀπάνω ἀπὸ τέσσερα τὰ φῖε	84 διὰ τὸ καθὲς τὰ φῖε	
85 καβαλλάρα	86 ποῦ	87 ὀφυλλῆτὸ χρέος του	88 ὁσ. ναυτοῦ—σεργέντες

Ρ ἐκεῖ, ὅπου εἶχαν τὶς προνοίαις, ὅπου τὲς ἐπρονοιάσαν,
 τοῦ νὰ βαστάξουν ἄρματα, τὸν τόπον νὰ φυλάττουν·
 1975 ἐπεὶ ἂν οὐδὲν φυλάττεται ὁ τόπος ποῦ ἐκερδίσαν, f. 138^v 11
 μὲ ἄρματα καὶ μὲ στρατεῖαν, πάλιν τὸν θέλουν χάσειν.

Ἐν τούτῳ μὲ κοινῆς βουλῆς καὶ διάκρισης μεγάλης
 ὑπᾶσιν καὶ ὠρθώσασιν καὶ ἐπερίστησάν το·

ὅτι ὅσοι καὶ ἂν εἶχασιν πρὸς τέσσερα τὰ φῖε,
 80 φλάμπουρον νὰ βασταίνουσιν, φλαμουριάροι νᾶναι,
 νὰ ὀφείλῃ ἔχει ὁ καθεὶς μετὰ τὸ φλάμουρόν του
 καβαλλάρη ἕναν μετ' αὐτὸν καὶ δώδεκα σεργέντες·
 κι ὅσοι κρατοῦν καὶ ἔχουσιν ἄνω τῶν φῖε τεσσάρων,
 νὰ δίδουν καὶ νὰ ἐκπληροῦν εἰς τὸ καθένα φῖε

85 σιργέντες δύο εἰς ἄλογα ἢ ἕναν καβαλλάρην.
 Οἱ καβαλλάροι ὅπου κρατοῦν πρὸς ἕνα φῖε καθένας,
 ἀτὸς του ὀφείλει καὶ χρεωστεῖ δουλεύει διὰ τὸ φῖε του,
 ὡσαύτως καὶ τοὺς λέγουσιν σεργέντες τῆς κουγκέστας.

90 Ἐπᾶσιν καὶ ὠρθώσασιν δι' οὐ εἶχαν εἰς μάχην.
 τὸ μὲν γὰρ <νὰ> φυλάττουσιν ἐκεῖνα τὰ ἐκερδίσαν, f. 139^v 1
 καὶ ἄλλο νὰ κερδίσουσιν ἐκεῖνα τὰ οὐκ εἶχαν,
 ὅτι νὰ στέκεται ἡ δουλεία τὸν χρόνον ὅλον λέγω.

95 Ἐκ τοὺς μῆνας τοὺς δώδεκα, τοὺς ἔχει ὁ χρόνος ὅλος,
 νὰ ἐκπληρώνη ὁ καθεὶς τοὺς τέσσερις του μῆνας
 εἰς γαρνιζοῦν καθολικῆ, ἔνθα τοῦ ἀφέντη ἀρέσει·
 τοὺς δε τοὺς ἄλλους τέσσερις νὰ πᾶνε εἰς τὸ φουσσᾶτο,
 ὅπουθεν χρήζει, βούλεται τοῦ προνοιατόρου <ὁ>
 ἀφέντης·
 2000 τὸ δὲ τὸ τρίτον τοῦ χρόνου τοὺς τέσσερις τοὺς μῆνας,
 ὀφείλει ὁ προνοιάτορας νὰ ἔνι ὅπου θέλει.
 Διὰ τοῦτο ὅπως εἶπασιν, δουλεύει ὅλον τὸν χρόνον, (p. 50)

1980 βαστήουσιν

82 ἕναν καβαλ.

88 κουγκέστας

τες κοινκοίεσται 89 ὁ κάθε ἡς 90 καὶ διορθώσασει 91 ἐκίω—κερδίσαν
 92 κερδίζουσι 93 στέκων τε εἰς δουλιά—ἄλλον f. 32^v 94 εἰς τέτη τ.
 95 ὀπόχη 96 να εκπληρὶ ὁ καθεὶς 97 εἰς γάρνιζοῦ—ἐνθά θελήσι αυθέντης
 99 ὁ υπ. 2001 νὰ ἐνε

Η ἔτι διὰ τὴν προτίμησιν τοῦ ἀφέντη, ὅπερ ἔτι,
 ἀπὸ τοὺς μῆνας δώδεκα νὰ ἐπαίρη ὑποίους θέλει.
 2005 Οἱ δὲ ἐπίσκοποι κ' ἡ Ἐκκλησία, τὸ Τέμπλο κι' Ὀσπιτάλια,
 οὐδὲν ὀφείλουσιν ἐκπληρεῖν εἰς γαρνιζοῦν δουλείας·
 τὸ δὲ εἰς ἀρμάτων συμμαχίας κ' εἰς κούρη κ' εἰς πολέμους,
 (680) ἔνθα ὁ ἀφέντης τοὺς χρειαστῆ καὶ χρεῖαν τοῦ τόπου
 κάμνει,
 ὀφείλουσιν εἶσται πανταχοῦ ὡσὰν κ' οἱ προνοιατόροι.
 10 Ὡσαύτως ἐπερίστησαν κ' ἐτοῦτο τὸ κεφάλαιον·
 ὅτι οἱ προεστοὶ κ' οἱ ἐπίσκοποι ὅλων τῶν ἐκκλησιῶν
 φλάμουρα νὰ βαστάζουσιν εἰς ἀφορμὴν τῆς μάχης·
 τὸ δὲ εἰς βουλήν τῆς ἀφεντίας κ' εἰς κρίσεις γὰρ τοῦ τόπου
 ὀφείλουσιν εἶσται γὰρ αὐτοὶ ὡσὰν κ' οἱ φλαμουριάροι,
 15 ἄνευ γὰρ τῶν φονικῶν κρίσεῶν τε κ' ὑποθέσεων,
 ὅπου οὐκ ἔπρεπεν κὰν ποσῶς νὰ κρένουσιν οἱ ἐπισκόποι.
 Κι ἀφότου ἀπεκατέστησαν τὰ ὅσα σὲ ἀφηγοῦμαι,
 ὄρισεν ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς μικροὺς τε καὶ μεγάλους, f. 58^v
 ὅλοι νὰ οἰκονομηθοῦν τοῦ νὰ ἔχουν φουσσατέψει,
 20 τοὺς τόπους ὅπου ἐπρονοιάστησαν νὰ τοὺς ἔχουν κερδίσει,
 κ' ἐκείνους ὅπου οὐκ εἶχασιν νὰ θέλουν κουγκεστήσει.
 Καὶ ὅσον ἐφουσσάτεψαν, ὠρθῶσαν καὶ ὑπαγαίναν
 μὲ τὴν βουλήν γὰρ τῶν Ρωμαίων, ὅπου ἐξεύραν τοὺς
 τόπους,
 ὀλόρθα εἰς τὴν Βελίγοστην ἐκεῖ τοὺς ἀπεσῶσαν·
 25 εἰς χαμοβοῦνι ἐκοίτετον τὸ κάστρο ἐκεῖνο ἐτότε·
 μὲ πόλεμον τὸ ἐπήρασιν, ὀλίγοι ἐπροσκυήσαν.
 Ἀπαύτου ὀλόρθα ἐδιάβησαν ἐκεῖσε εἰς τὸ Νίκλι·
 (700) ἐκεῖνο εἰς κάμπο ἐκοίτετον· τὸ ἰδεῖ γὰρ τὰ φουσσᾶτα,
 τὰ φράγκικα καὶ τῶν Ρωμαίων, ὅπου ἦσαν μετ' ἐκείνους,
 30 οἱ ἄρχοντες γὰρ τοῦ Ἀμυκλίου τοὺς πύργους ἀφίρωσαν
 μὲ τὸν λαὸν καὶ ἄρματα, ὅπου εἶχασιν μετ' αὐτοὺς.
 Οἱ τοῖχοι ἦσαν ὑψηλοί, ὅλοι μὲ τὸ χορῆγι·

2011 ὅτι οἱ ἐπίσκ. καὶ οἱ προεστοὶ

Cod. T 2003 ἔνε 4 νὰ πέρρη 5 εἰδὲ ηπισκόπι 6 γάρρησθ
 7 κούρησ 8 ὁ and τους omitted 10 ἐπερηστήσαν καὶ τούτο τὸ κεφάλαιο
 11 ὅτι η πησκόποι καὶ ἡ π. ὅλλον 14 γάρ] καὶ 16 η πισκόποι 17 ἐπε-
 κατέστησαν—φηγοῦμαι 18 μηκρηται καὶ μεγάλη 19 ὅλλοι—τοῦ om.

P ἔτι διὰ τὴν προτίμησιν τοῦ ἀφέντη ὅπου παίρνει,
 ἐκ τοὺς μῆνας τοὺς δώδεκα νὰ παίρνη οἴους θέλει.
 2005 Οἱ δ' ἐπισκόποι καὶ <ῆ> Ἐκκλησία, τὸ Τέμπλο, τὰ
 Σπιτάλια,
 οὐδὲν ὀφείλουν ἐκπληρεῖ εἰς γαρνιζοῦν δουλείαν·
 τὸ δὲ εἰς ἀρμάτω συμμαχίαν κ' εἰς κούρησιν καὶ πολέμους,
 ἔνθα ὁ ἀφέντης χρεωστῆι καὶ χρεία τοῦ τόπου κάμνει, f. 139^r 11
 ὀφείλουν εἶσται πανταχοῦ ὡς καὶ οἱ προνοιατόροι.
 10 Ὡσαύτως ἐκατέστησαν καὶ ἐτοῦτο τὸ κεφάλαιον·
 ὅτ' οἱ ἐπισκόποι καὶ προεστοί, ὅλοι οἱ κεφαλᾶδες,
 φλάμουρα νὰ βασταίνουσιν εἰς ἀφορμὴν τῆς μάχης·
 τὸ δὲ εἰς βουλὴν τῆς ἀφεντίας κ' εἰς κρίσεις γὰρ τοῦ τόπου
 ὀφείλουν εἶναι καὶ αὐτοὶ ὡσὰν τοὺς φλαμουριάρους,
 15 ἀκρυθεν κρίσεις φονικῆς καὶ κρίσεις τῶν αἱμάτων
 ὅποιον οὐ πρέπει κἂν μποσῶς νὰ κρένουν οἱ ἐπισκόποι.

Ὡρισεν ὁ μισὲρ Τζεφρὲς μικρῶν τε καὶ μεγάλων,
 ὅλοι νὰ οἰκονομηθοῦν διὰ νὰ φουσσατέγη,
 20 τοὺς τόπους τοὺς ἐπρόνοιασαν νὰ τοὺς ἔχουν κερδίσει,
 ἐκείνους ὅπου <οὐκ> εἶχασιν τὸ νὰ τοὺς κωγκεστήση.
 Καὶ ὅσον ἐφουσσάτεψαν, ὠρθῶσαν νὰ ὑπάσιν
 μετὰ βουλῆς γὰρ τῶν Ρωμαίων, ὅπου ἤξευραν τοὺς
 τόπους,
 ὀλόρθα στὴν Βελίγροστην ἐκεῖ τοὺς ἀπεσῶσαν· f. 139^r 1
 25 εἰς χαμβοῦνιν ἔστεκε τότε τὸ κάστρο ἐκείνο·
 μὲ πόλεμον τὸ ἐπήρασιν, ὀλίγοι ἐπροσκυήσαν.
 Ἄπ' αὐτοῦ ἐδιέβησαν ἐκεῖσε εἰς τὸ Νίκλιον·
 αὐτὸ εἰς κάμπον ἔστεκεν, κὶ ὡς εἶδον τὰ φουσσᾶτα,
 τὰ φράγκικα καὶ τῶν Ρωμαίων, τὰ ἦσαν μετὰ κείνων,
 30 εὐτὺς πύργους ἀφίρωσαν οἱ ἄρχοντες Νικκλίου
 μὲ τὸν λαὸν καὶ ἄρματα, ὅπου εἶχασιν μετ' αὐτοὺς.
 Οἱ τοῖχοι ἦσαν ὑψηλοί, ὅλοι μὲ τὸν ἀσβέστην·

2004 θλιπ 5 τέμπλο 10 καὶ ἐν τούτου τὸ κ. 22 ἐφουσσάτεψεν
 24 ἐκεῖ τοῖς ἀ.] ἐποῖς ἀπεισῶσαν 28 ἀισθακεν

20 πω προνοιατήσαν—περιεῖ 21 κωγκεστήση 22 ὄρθωσαν f. 33^r
 23 ἔξευραν 24 Βελιγροστή 25 τότε 26 πόλλεμον τὸ πύρασι—ολοίγι
 προσκυήσαν 28 ἐκείσε—κίηται 30 ἀρηλιού—ἀφινεῖσαν 32 ἦσαν
 ἔψηλ ἀλλὰ με τὸ χαρήχη

Η ἐστάθησαν εἰς πόλεμον μὲ προθυμίᾳ μεγάλην,
 ἡμέρας τρεῖς ἐκράτησαν τὸν πόλεμον τοῦ κάστρου
 2035 **κι** οὐδὲν ἠθέλησαν ποσῶς τοῦ νὰ παραδοθοῦσι.
 Ἴδὼν τοῦτο ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς, ὤρισε καὶ ἠφέραν ξύλα,
 νὰ ποιήσουν σκρόφες ἀλλὰ | δὴ ὁμοίως καὶ τριπουτσέτα· f. 59'
 ὤμοσεν γὰρ στὸν ὄρκον του ἀπέκει οὐ μὴ μισσέψῃ
 ἕως οὐ νὰ ἐπάρῃ ἀπὸ σπαθίου τὸ κάστρον τοῦ Νικλίου,
 40 **κ'** εἰ μὲν τὸ ἐπάρῃ ἀπὸ σπαθίου, ψυχὴν μὴ ἐλεημονήσῃ.
 Ἀκούσων ταῦτα οἱ Ρωμαῖοι ὅπου ἦσαν μὲ τοὺς Φράγκους,
 ὅπου εἶχασιν γὰρ συγγενοὺς [ἐκεῖ] ἀπέσω εἰς τὸ κάστρον,
 σύντομα τοὺς ἐμήνυσαν **κ'** ἐπληροφόρεσάν τους,
 ὅτι ἐὰν τὸ κάστρο οὐ δώσουσιν καὶ νὰ παραδοθοῦσιν,
 45 **καὶ** πιάσουν τὸ ἀπὸ σπαθίου, ὅλοι εἶναι ἀποθαμένοι.
Κι ὡς τὸ ἤκουσαν οἱ ἅπαντες ἐκεῖνοι οἱ Νικλιῶτες,
 βουλὴν ἀπήρασιν ὁμοῦ, τὸ κάστρο ἐπαρεδόσαν,
 (720) **μὲ** συμφωνίης τὸ ἔδωκαν νὰ ἔχουν τὰ ἰγονικά τους.
 Καὶ ὅσον ἐπαράλαβεν ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς τὸ Νίκλι,
 50 ὤρισεν **κ'** ἐσωταρχίσαν το, ὡς ἐπρεπεν **κι** ἀρμόζει·
κ' ἐν τούτῳ ἐμίσσεψε ἀπ' ἐκεῖ **κ'** ἐδιάβηκεν ὀλόρθα
 ἐκεῖσε εἰς τὴν Λακοδαιμονία, χώρα ἦτον μεγάλη,
 μὲ πύργους καὶ καλὰ τειχεᾶ, ὅλα μὲ τὸ χορῆγι·
 πολλὰ γὰρ ἀφιρώσασιν νὰ μὴ παραδοθοῦσι.
 55 Ἡμέρες πέντε ἐποίησασιν οἱ Φράγκοι ἐκεῖ τὸν γῦρον f. 59'
 μὲ πόλεμον ἀδιάλειπτου, ἡμέραν γὰρ καὶ νύχταν,
 τὰ τριπουτσέτα ἐστήσασιν, τὰ ἠφεραν ἐκ τὸ Νίκλι·
κι ὡσὰν τοὺς ἀπεκτεῖναςιν **κ'** ἐχάλασαν τοὺς πύργους,
 μὲ βίαν ἐπαρεδόθησαν, μὲ συμφωνίης καὶ ὄρκον,
 60 **νὰ** ἔχουσιν τὰ ὀσπίτια τους καὶ τὲς προνοῖες ὅπου εἶχαν.
Κι ἀφότου ἐπαρεδόθησαν οἱ Λακοδαιμονῖτες,
 ἐκεῖσε ἀπέσω ἀππλίκεψεν μισὶρ Ντζεφρὲς ἀτός του·
 ὤρισεν τὰ φουσσᾶτα του **κι** ἀρχάσαν νὰ κουρσεύουν

2035 τοῦ νὰ] νὰ τοῦ

Cod. T 2035 ἠθέλασι—παραδοθοῦσι 36 καὶ φέραν 37 τριμπουτσέτα
 39 πάρη 40 πάρη—ψυχὴν μὲν γλητόσι 41 ὀπούσαν 42 ἐκὶ μέσα
 44 ὅτι αν—δόκουσι—παραδοθ. 45 ὄλλοι 46 ἅπαντες] ἀρχῶτες 47 ἐπφ-
 ρασιν—επαρεδόσαν 48 νάχουν τα γονικά 49 καὶ ὡσὰν τὸ επ.—μισέρ τζ.
 50 ος πρέπι 51 καὶ διέβηκαὶ f. 33' 52 λακιδαμονία 53 καὶ καλὰ

Ρ στὸν πόλεμον ἐστάθηκαν μὲ προθυμίαν μεγάλην,
 ἡμέρες τρεῖς ἐκράτησαν τὸν πόλεμον τοῦ κάστρου
 2035 καὶ οὐκ ἠθέλησαν ποσῶς τοῦ νὰ παραδοθῶσιν.
 Ὅς εἶδεν ὁ μισερ Τζεφρές, ὀρίζει, φέρνουν ξύλα,
 νὰ ποίσουν σκρόφες ἀλλὰ δὴ μᾶλλον καὶ τριμπουτσέτα·
 ᾤμοσεν εἰς τὸν ὄρκον του ἀπέκει οὐ <μῆ> μισσέψη,
 ἕως νὰ πάρη ἀπὸ σπαθίου τὸ κάστρον τοῦ Νικκίου, (p. 51)
 40 καὶ ἂν τὸ | πάρη ἀπὸ σπαθί, ψυχὴ μὴ ἐλεήση. f. 139^v 11
 Ὅς τὸ ἤκουσαν οἱ Ρωμαῖοι ὀπούσαν μὲ τοὺς Φράγκους,
 ὅπου εἶχασιν καὶ συγγενοὺς ἐκέισε εἰς τὸ κάστρο,
 σύντομα τοὺς ἐμήνυσαν καὶ ἐβεβαίωσάν τους,
 ὅτι τὸ κάστρο οὐ δώσουσιν καὶ νὰ παραδοθῶσιν,
 45 καὶ παρουν τοὺς ἀπὸ σπαθί, ὄλοι εἰν' θανατωμένοι.
 Καὶ οὕτως ὡς τὸ ἤκουσαν αὐτοὶ οἱ Νικκιῶτες,
 βουλὴν ἐπήραν ἐνομοῦ, τὸ κάστρο ἐπαρεδῶκαν,
 ...νὰ ἔχουν τὰ γονικά τους.

50 ᾤρισεν κ' ἐσωτάρχισαν τὸ κάστρο ὡς ἀρμόζει·
 καὶ μετὰ τοῦτο ἐκίνησεν, ὀλόρθα ὑπαγαίνει
 ἐκεῖ εἰς τὴν Λακηδαιμονίαν· μεγάλη χώρα ἦτον,
 μὲ πύργους τε καὶ μὲ τειχία, ὅλα μὲ τὸν ἀσβέστην·
 πολλὰ γὰρ ἀφιρώθησαν νὰ μὴ παραδοθῶσιν.
 55 Ἡμέρας πέντε ἔποικαν οἱ Φράγκοι ἐκεῖ τὸν γῦρον
 μὲ πόλεμον ἀδιάλειπτον, ἡμέραν τε καὶ νύχταν,
 τὰ τριμπουτσέτα ἐστήσασιν | τὰ ἠφέραν ἐκ τὸ Νίκκιν· f. 140^r 1
 κὶ ὡσὰν τοὺς ἀποκτεῖνασιν κ' ἐχάλασαν τοὺς πύργους,
 μὲ βίαν ἐπαρεδόθησαν, μὲ συμφωνίες, μὲ ὄρκον,
 60 νὰ ἔχουσιν τὰ σπίτια τους καὶ τὲς προνοῖες τὲς εἶχαν.

Ἐκεῖ ἀπέσω ἀππλίκεψεν ὁ μισερ Τζεφρές ἀτός του·
 ᾤρισεν τὰ φουσσᾶτα του, ἄρχισαν νὰ κουρσεύουν

2034 ἐκράτησεν 38 ἀπέκει 41 ὡς τό] στό 48 ταγονικάν
 20 ἰσωτάρχησεν 51 μεταί τούτω 59 συμφωνίας

ταπηχία 54 ἀφίρῳσσι νὰ μὴ παρεδοθ. 55 εἰμέρας π. ἐκάμασι 57 τρημ-
 σωζήτα 59 ἐπαρ. ἢ λακιδαιμονεῖτες 61 καὶ ἀφ. ἐπ. μὲ συμφωνίες καὶ μ ὀρκους
 After this follows line 60 62 ἀπλησεψε—μισερ τζ. always 63 ἀρχισαν

- Η τὸ μέρος γὰρ τῆς Τσακωνίας καὶ μέχρι εἰς τὸ Ἐλεος,
 1065 κ' ἐκείσε εἰς τὰ Βάτικα κ' εἰς τὴν Μονοβασίαν.
 Ἐνταῦτα ἦλθαν οἱ ἄρχοντες τῆς Λακοδαίμονίας,
 ὡσαύτως γὰρ τοῦ Ἀμυκλίου, ὅπου εἶχαν τὲς προνοιᾶς τοὺς
 (740) ἐκείσε εἰς τὴν Τσακωνίαν κ' εἰς τοὺς ἐτέρους τόπους,
 ὅπου τοὺς ἐκούρσευαν ἐκεῖνα τὰ φουσσᾶτα.
 70 Καὶ λέγουν τοῦ μισὶρ Ντζεφρέ, εἶπαν, παρακαλοῦν τον,
 νὰ ὀρίση τὰ φουσσᾶτα του, νὰ πάψουσιν τὰ κούρη,
 νὰ προσκυνήσουν τὰ χωρία, ἀφέντην νὰ τὸν ἔχουν.
 Κ' ἐκεῖνος, ὡς παμφρόνιμος, ἄκουσε τῶν ἀρχόντων,
 καὶ ὄρισεν κ' ἐστράφησαν ὀπίσω τὰ φουσσᾶτα. f. 60^r
 75 Ἐν τούτῳ ὀρίζει, κ' ἦλθασιν οἱ πῶτοι τῆς βουλῆς του,
 ἐκεῖνοι ὅπου ἐπρονοιάζασιν τὲς χῶρες τῶν στρατιώτων·
 ἐγράφως γὰρ τὰ ἐβάλασιν ἀπέσω εἰς τὸ ριτζέντρο
 τὰ ὅσα ἐκερδίσασιν κι ὅσα ἐκουγκεστήσαν,
 ἀφότου γὰρ ἐμίσεψεν ἐκεῖνος ὁ Καμπανέσης.
 80 Ἐκραξεν γὰρ τοὺς ἄρχοντας, τοὺς πῶτους τοῦ Μορέως,
 κ' ἐρώτησέ τους ἀκριβῶς νὰ τὸν πληροφορέσουν
 τὸ τί κάστηρ ἐνεμένουσιν ὅπου οὐκ ἐπροσκυνήσαν.
 Κ' ἐκεῖνοι τοῦ ἀπεκρίθησαν κ' ἐπληροφόρεσάν τον·
 “Τέσσαρα κάστηρ, ἀφέντη μας, σὲ λείπουσιν ἀκόμη·
 85 “τὸ πῶτον ἐνὶ ἡ Κόρινθος, τὸ δεύτερον τὸ Ἀνάπλι,
 “τὸ τρίτο ἐνὶ ἡ Μονοβασία, τὸ τέταρτον τὸ Ἄργος·
 “πολλὰ εἶν' τὰ κάστηρ δυνατά, καλὰ σωταρχισμένα·
 (760) “μὲ πόλεμον οὐκ ἠμπορεῖς ποτέ σου νὰ τὰ ἐπάρης.
 “Λοιπὸν ἀν θέλῃ ὁ ἀφέντης μας, τὰ κάστηρ νὰ τὰ ἐπάρη,
 90 “κ' ἡμεῖς, τὸ γένος τῶν Ρωμαίων, δοῦλοι σου <νὰ>
 ἀποθάνουν,
 “τοῦτο ζητοῦμεν, λέγομεν, μεθ' ὄρκου νὰ μᾶς τὸ ποιήσης
 “ἐγγράφως, νὰ τὸ ἔχωμεν ἡμεῖς καὶ τὰ παιδιὰ μας·
 “ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἔμπροσθεν, Φράγκος νὰ μὴ μᾶς βιάσῃ f. 60^r

1087 εἶναι

Cod. T 2064 ης τέλος 66 τῆς Λακιδεμονίας 67 ἀηκλιου 69 ἐκουρ-
 σέβασι 70 καὶ ἦπαν τοῦ μισέρ τζ.—παρακαλοῦν 73 πᾶν φρόνημα
 75 εἰ προτι τοῦ φουσατου 76 τὲς φορες 77 εβαλαν—ρεγίστρο
 78 ἐκουκουστήσαν 79 ἐμεσευσε—α/έζηε f. 34^r 82 ἐμῆσασι ποῦ δὲν εστ.

- P** ὅλον τὸ μέρος Τσακωνίας καὶ μέχρι εἰς τὸ Ἔλος,
 2065 ἐκέισε εἰς τὰ Βάτικα κ' εἰς τὴν Μονοβασίαν.
 Ἐσταῦτα ἦλθαν οἱ ἄρχοντες τῆς Λακιδαιμονίας,
 ὡσαύτως γὰρ καὶ τοῦ Νικλίου, ὅπου εἶχαν τὲς προνοῖες
 ἐκέισε εἰς τὴν Τσακωνίαν κ' εἰς τοὺς ἑτέρους τόπους,
 ὅπου τοὺς ἐκουρσεύασιν ἐκεῖνα τὰ φουσσᾶτα.
 70 Καὶ εἶπαν τοῦ μισὲρ Τζεφρέ, λέγουν, παρακαλοῦν τον,
 νὰ ὀρίση τὰ φουσσᾶτα του, νὰ πάψουσιν τὰ κούρη,
 νὰ προσκυνήσουν τὰ χωρία, ἀφέντη νὰ τὸν ἔχουν.
 Κ' ἐκεῖνος, ὡς πανφρόνιμος, ἤκουσεν τῶν ἀρχόντων, |
 καὶ ὤρισεν, ἐστράφηκαν ὀπίσω τὰ φουσσᾶτα. f. 140^v 11
- 75 Ὦρισε δὲ καὶ ἦλθασιν <οἱ> ἄρχοντες τῆς βουλῆς του,
 ἐκεῖνοι ὅπου ἐπρονοίαζαν τὲς χῶρες τῶν στρατιῶτων·
 ἐγράφως γὰρ τὰ ἔλαβαν εἰς τὸ ριτζίστρο ἀπέσω
 τὰ ὅσα ἐκερδίσασιν καὶ ὅσα ἐκουγκεστήσαν,
 ἐκ τὸν καιρὸν ποῦ ἐμίσησεν αὐτὸς ὁ Καμπανέσης. (p. 52)
- 80 Ἐλάλησε τοὺς ἄρχοντας, τοὺς πρώτους τοῦ Μορέως,
 ἠρώτησέν τους ἀκριβῶς νὰ τὸν πληροφορέσουν
 τὸ τί κάστρον ἐνέμειναν ποῦ δὲν ἐπροσκυήσαν.
 Κι αὐτοὶ τὸν ἐσυντύχασιν ἀπόκρισιν τοιοῦτην·
 "Τέσσαρα κάστρον, ἀφέντη μας, σὲ λείπουσιν ἀκόμη·
 85 "τὸ ἕνα ἔναι ἡ Κόρινθος, τὸ δεύτερον τὸ Ἄνᾶπλιν,
 "τὸ τρίτον ἡ Μονοβασία, τὸ τέταρτον τὸ Ἄργος·
 "πολλὰ εἶν' τὰ κάστρον δυνατά, πολλὰ σωταρχισμένα·
 "μὲ πόλεμον οὐ δύνασαι ποτὲ νὰ τὰ ἐπάρης.
 "Λοιπὸν ἂν θές, ἀφέντη μας, | τὰ κάστρον νὰ ἐπάρης, f. 140^v 11
- 90 "κ' ἡμεῖς, τὸ γένος τῶν Ρωμαίων, δοῦλοι σου ν' ἀπε-
 θάνουν,
 "τοῦτο ζητοῦμε, λέγομε, μεθ' ὄρκου νὰ μᾶς ποίση
 "ἐγράφως, νὰ τὸ ἔχωμε ἐμεῖς καὶ τὰ παιδία μας·
 "ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἔμπροσθεν Φράγκος μὴ μᾶς βιάση,

2067 ὅπο

79 ὅπου

83 ταπεινώθησαν 84 τέσσαρα 85, 86 ἕνα 88 οὐδὲν πορσι—ναμὰ πᾶρη
 89 α θεῖ, αὐθέντι μας τὰ κ. ναμ τὰ πᾶρη 90 νὰποθέου 91 ναμ τὸ πῖση
 92 γρήφ ὅι παντο ἔχωμα ἐπίς 93 ἐμπροσθέ

Η “ν’ ἀλλάξωμεν τὴν πίστιν μας διὰ τῶν Φραγκῶν τὴν
 πίστιν,
 2095 “ μῆτε ἀπὸ τὰ συνήθεια μας, τὸν νόμον τῶν Ρωμαίων.”
 Ἀκούσων ταῦτα ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς καλῶς τὸ ἀποδέχτη,
 μεθ’ ὄρκου [τους] τὸ ἐστερέωσεν, ἐγράψως τοὺς τὸ ἐποίηκεν·
 κι ἀφότου ἀπεκατέστησεν μισὶρ Ντζεφρὲς ἐκείνος
 τὰ πάντα ὅλα πράγματα Φραγκῶν τε καὶ Ρωμαίων,
 2100 τοῦ καθενὸς τὴν ὀρεξιν καὶ τὰ προνοιάσματά τους,
 τόσα τὸν ἀγαπήσασιν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι
 διατὸ ἦτον καλοῦπόληπτος, εἰς ὅλους δικαιοκρίτης,
 ὅτι βουλὴν ἀπήρασιν οἱ φρονιμώτεροί τους,
 τὸ πῶς νὰ τοῦ ἔμεινε ἡ ἀφεντία τοῦ τόπου τοῦ Μορέως,
 5 διατὸ ἦτον ἄνθρωπος καλός, φρόνιμος εἰς τοὺς πάντας—
 “περὶ νὰ ἔλθῃ ἐκ τὴν Φραγκίαν ὀκάποιος ρουχολόγος
 “ἀπαίδευτος κι ἀδιάκριτος καὶ νὰ μᾶς σκανταλίξῃ.”
 (780) Ἐν τούτῳ ἦλθαν εἰς αὐτόν, τοὺς λόγους του ἀπεσῶσαν·
 ἐκεῖνος [γὰρ] ἐδειλίασε πολλὰ τὴν ἀμαρτίαν
 10 κι οὐκ ἤθελεν οὐδὲ ποσῶς αὐτὸ νὰ τὸ ποιήσῃ·
 ὅμως τόσα τὸν εἶπασιν, τόσα τὸν ἐβίασαν,
 ὅτι τὸν ἐξήλώσασιν ἀπὸ τὴν διάκρισίν του·
 ἐσυγκατέβη νὰ γενῆ, τὸ πρᾶγμα νὰ πληρώσῃ.
 Ἐν τούτῳ ἐσκοπήσασιν τὸ πῶς νὰ διορθώσουν,
 15 μὲ ποταπὴν ὑπόθεσιν νὰ ἔχουν ἐμποδίσαι
 ἐκεῖνον, ὅπου ἐτύχαιεν νὰ ἔλθῃ ἐκ τὴν Φραγκίαν,
 νὰ ἐμποδιστῇ μὲ τίποτε τρόπον νὰ μὴ ἀποσῶσῃ
 ἐντὸς τοῦ τέρμενου ἐκεινοῦ ποῦ ἔστησε ὁ Καμπανέσης.
 Ἐνταῦτα ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς, ὡς γνωστικὸς ὅπου ἦτον,
 20 καβαλλάριν ἀπέστειλεν ὅπου εἶχε ισόψυχόν του,
 κ’ ἐδιάβηκεν στὴν Βενετίαν ὀλόρθα εἰς τὸν Δοῦκαν.
 Φιλίαν κι ἀγάπην εἶχασιν κ’ ἐγνωριμίαν μεγάλην,
 δωρήματα τοῦ ἀπέστειλεν, ἀξιοπαρακαλεῖ τον

f. 61*

2095 συνήθεια 96 ἀποδέκτη 2107 σκανδαλίξῃ 18 τερμένου—
 δπου

Cod. T 2094 νὰλλάξομε 95 μῆδε απε 96 μισέρ τζ. μεγάλος τὸ ἀπεδέκτη
 97 τους om.—εγ. τους τὸ πηκαί 98 εκατεστησε—always μισέρ τζ. 99 ἄλλα
 2102 διατὴ ἦτον καλὸ πόληφθως 3 βουλλή επ. 4 ποσ ναν του μέση
 5 επη ἦτον 6 ρουκολόγος 8 πρὸς αὐτόν 9 ἐδήλησσε f. 34^v 10 καὶ

Ρ “να ἀλλάξωμεν τὴν πίστιν μας καὶ Φράγκοι νὰ γε-
νοῦμε.”

2095

Ὡς ἤκουσεν μισὲρ Τζεφρὲς καλὰ τοὺς ἀποδέκτη·
μεθ’ ὄρκου τὸ ἐποίησεν, ἐγράφως τὸ στερεώνει.

Ἀφῶν ἀπεκατέστησεν μισὲρ Τζεφρὲς ἐκείνος
τὰ πάντα ὅλα πράγματα Φράγκων τε καὶ Ρωμαίων,
2100 τοῦ καθενὸς τὴν δρεξιν καὶ τὰ προνοιάσματά τους,
τόσο τὸν ἡγαπήσασιν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
ὅτι ἦτονε ποληπτικός, εἰς ὅλους δικαιοκρίτης.

Ὅλοι βουλήν ἐπήρασιν οἱ φρονιμώτεροί τους,
τὸ πῶς νὰ ἐνι ἡ ἀφεντία τοῦ τόπου τοῦ Μορέως·

5 “Ἀφέντην ἔχομεν καλόν, φρόνιμον εἰς τοὺς πάντας,
“παροῦ νὰ ἔλθῃ ἐκ τὴν Φραγκίαν | ὁκάποιος ρουχολόγος f. 140” 11
“ἀπαίδεντος, ἀδιάκριτος, καὶ νὰ μᾶς σκανταλίῃ.”

Εἰς τοῦτο ἦλθαν πρὸς αὐτόν, τοὺς λόγους ἀπεσώσαν·
ἐκείνος ἐδιέλυσεν πολλὰ τὴν ἀμαρτίαν,

10 κι οὐδὲν ἠθέλησεν ποσῶς αὐτὸ νὰ τὸ ποιήσῃ.

Ὅμως τόσον τὸν εἶπασιν, τόσον τὸν ἐβιάζαν,
ὅτι τὸν ἐξηλώσασιν ἐκ τὴν διάκρισίν του·
ἐσυγκατέβη νὰ γενῆ, τὸ πρῶγμα νὰ πληρώσῃ.

Εἰς τοῦτο γὰρ ἐσκόπησε τὸ πῶς νὰ τὸ ὀρθώσῃ,

15 μὲ ποταπὴν ὑπόθεσιν νὰ ἔχουν ἐμποδίσῃ
ἐκείνον, ὅπου ἐπάντεχαν νὰ ἔλθῃ ἐκ τὴν Φραγκίαν,
νὰ ἐμποδιστῆ μὲ τίποτε τρόπον νὰ μὴ ἀπεσώσῃ
ἐντὸς τὸ τέρμενον αὐτὸ ποῦ εἶπεν ὁ Καμπανέσης.

Εἰς τοῦτο ὁ μισὲρ Τζεφρὲς, ὡς φρόνιμος ὅπου ἦτον,

20 καβαλλάριν ἀπέστειλεν, ισόψυχον τὸν εἶχε·

ἐδιέβην εἰς τὴν Βενετία ὀλόρθα εἰς τὸν Δούκα·

φιλίαν, ἀγάπην εἶχασι καὶ γνωριμίαν | μεγάλην,

δωρήματα τὸν ἔστειλεν, ἀξιοπαρακλεῖ τον

f. 141” 1

2095 ἀποδέκτη
22 εἶχασι] οἶδαςι

2107 ἀπεύδεντος—μασκωνδαλήσει

20 ἀπέστηλεν

οἷα ἠθέλησε ποσῶς
τρόπον καὶ ἀφῶν
19 οἱ φρόνιμος
καλλόντων

11 τόσω

13 ἐσὼ γκαταιβη—πράμα

15 με τῆ

16 του—ναλθῆ

17 νὰμποδιστῆ

18 πόπεικε ὁ κ/έξης

20 σπουχε

21 καὶ δηέβηκαι

23 ταπέστηλε—ἀ/παρε-

- Η** νὰ ποιήσῃ πρᾶξιν τίποτε καὶ ἔμποδος νὰ γένη
 2125 ἔς ἐκεῖνον ὅπου ἐτύχαιεν νὰ στείλῃ ὁ Καμπανέσης.
 Ὡσαύτως γὰρ ἀπέστειλεν κι ἄλλον εἰς τὴν Φραγκίαν
 εἰς φίλους γὰρ καὶ συγγενεῖς ὅπου εἶχεν στὴν Τσαμ-
 πάνιαν.
- (800) Ἐνταῦτα γὰρ ἀφήνω ἐδῶ νὰ γράφω καὶ νὰ λέγω
 διὰ ἐκεῖνον τὸν μισὶρ Ντζεφρέ διὰ νὰ σὲ καταλέξω
 30 περὶ ἐκεῖνου τοῦ εὐγενικοῦ τοῦ κόντου τῆς Τσαμπάνιας, f. 61
 τὸ πῶς ἐκατευόδωσεν, ἀφότου ἀπῆλθε ἐκεῖθεν,
 ἦταν ἐδιάβη εἰς τὴν Φραγκίαν ἐκεῖ εἰς τὸ ἰγονικόν του.
 Ἀφότου γὰρ ἐμίσησεν ἐκεῖνος ὁ Καμπανέσης
 ἀπὸ τὸν τόπον τοῦ Μορέως κ' ἐδιάβη εἰς τὴν Φραγκίαν,
 35 εἰς τὴν Τσαμπάνιαν ἀπέσωσε...
 Καλὰ τὸν ἀποδέχτησαν ἐκεῖνοι οἱ ἐδικοί του·
 κι ἀφότου ἀναπαύτηκεν κὰν δεκαπέντε ἡμέρες,
 ἐμίσησεν κ' ἐδιάβηκεν στὸν ρῆγαν τῆς Φραγκίας.
 Εἰς τὸ Παρίσι τὸν ἤρρηκεν μετὰ τοὺς ἄρχοντες του·
 40 ἐωρτίαζαν τὴν Πεντηκοστήν, καθὼς τὸ ἔχουν οἱ Φράγκοι·
 χαρὰν μεγάλην ἔποιεκεν ὁ ρῆγας γὰρ τοῦ κόντου,
 διατὶ τὸν εἶδε κ' ἔποιεκεν στρέμμα ἐκ τὴν Ρωμανίαν,
 ὡσαύτως κι ὄλοι οἱ εὐγενικοὶ δουκάδες καὶ κοντάδες,
 ὅπου ἦσασιν συντρόφοι τοῦ ὁμοίως καὶ συγγενεῖς του.
- 45 Κι ὅσον ἐκαταχάρησαν ἐκεῖσε γὰρ ἀλλήλως,
 τὸ ὁμάντζιο ἐποίησεν τοῦ ρηγὸς ὡς διὰ τὸ ἰγονικόν του,
 κ' ἀπηλογίαν ἐζήτησεν, εἰς τὴν Τσαμπάνια ἐστράφη.
- (820) Κι ὅσον ἦλθεν στὸν τόπον του κ' ἐσέβηκεν ἀφέντης, f. 62
 διορθώνοντα τὸν τόπον του καὶ τὲς ὑπόθεσές του,
 50 μῆνες ὀχτῶ ἐπεράσασιν, τόσους τοὺς ἐγνωμάσαν.
 Κ' ἐνταῦτα ἐθυμήθηκεν τὲς συμφωνίες ὅπου εἶχεν
 μὲ ἐκεῖνον τὸν μισὶρ Ντζεφρέ διὰ τοῦ Μορέως τὸν τόπον·
 ἐλπίδαν εἶχεν δυνατὴν καὶ θάρρος μέγα εἰς αὐτον,
 ὅτι τοῦ στείλει του κανεῖν ἀπὸ τοὺς ἐδικούς του

2136 ἀποδέκτησαν

Cod. T	2125 εἰς κὶν ὡ ὅπου τείχεσε	27 ὅπουχε	28 γὰρ οση.
31 ἐκατάβησε	32 ἐδιέβη	33 ἐμίσησε—κ/σης	34 καὶ διεβη
35 ἀπέσωσε ὅπου πολλὰ ἐπεθύμα	37 κα δ. μέρες	38 ἐμίσησε	f. 35 ^τ

Ρ νὰ ποίση πράξιν τίποτε καὶ ἔμποδος νὰ γένη (p. 53)
 2125 εἰς αὐτὸν ὅπου ἔμελλεν νὰ στείλῃ ὁ Καμπαπέσης.
 Ὡσαύτως γὰρ ἀπέστειλεν ἄλλον εἰς τὴν Φραγκίαν
 εἰς φίλους του καὶ συγγενεῖς ποῦ εἶχεν εἰς τὴν Τσαμ-
 πάνιαν.

Ἐνταῦτα ἄρξομαι ἐδῶ νὰ λέγω καὶ νὰ γράφω
 δι' ἐκείνον τὸν μισὲρ Τζεφρὲ καὶ νὶ σὲ καταλέξω
 30 δι' ἐκείνου τοῦ εὐγενικοῦ τοῦ κόντου τῆς Τσαμπάνιας,
 τὸ πῶς ἐκατευόδωσεν, ἀφῶν ἐκεῖ ἀπῆλθεν,
 ὅταν ἐδιάβη εἰς τὴν Φραγκίαν ἐκεῖ εἰς τὸ γονικόν του.
 Ἀφῶν γὰρ ἐδιέβηκεν αὐτὸς ὁ Καμπαπέσης
 ἀπὲ τὸν τόπον τοῦ Μορέως, εἰς τὴν Φραγκίαν ἀπῆλθεν,
 35 εἰς τὴν Τσαμπάνιαν ἔσωσεν, ὅπου πολλὰ ἐπέθύμα.
 Καλὰ τὸν ἀποδέχτησαν ἐκεῖ οἱ ἐδικοὶ του·
 κὶ ἀφοῦ γὰρ ἀναπαύτηκεν κἂν δεκαπέντε ἡμέρες,
 ἐκίνησεν, ἐδιέβηκε στὸν ρῆγαν δὲ τῆς Φράτζας.
 Εἰς τὸ Παρίσι τὸν ἤρρηκε μετὰ τοὺς ἄρχοντές του·
 40 τὴν Πεντηκοστὴν ἐώρταζεν, | ὡς τὸ ἔχουσιν οἱ Φράγκοι· f. 141^r II
 τιμὴν μεγαλὴν ἔποιεκεν τοῦ Καμπαπέση ὁ ρῆγας,
 διατὶ τὸν εἶδεν κ' ἔποιεκεν στρέμμα ἐκ τῆ Ρωμανίαν,
 ὡσαύτως καὶ οἱ εὐγενεῖς δουκάδες καὶ κοντάδες,
 ὅπου ἦσασιν συντρόφοι του ἀλλὰ καὶ συγγενεῖς του·
 45 κὶ ὅσον ἐκαταχάρησαν ἐκεῖσε ἀμφοτέρως,
 τὸ μάντζι ὁ ρῆγας τοῦ ἔποιεκεν διὰ τὸ ἕγονικόν του;

Καὶ ἀφῶν ἦλθε εἰς τὸν τόπον του κ' ἐστράφη δι' ἀφέντη,
 διορθῶνοντα τὸν τόπον του καὶ τὲς ὑπόθεσές του,
 50 μῆνες ὀχτῶ ἐπέρασεν, τόσους τοὺς ἐγνωμιάσαν.
 Εἰς τοῦτο ἐνθυμήθηκεν τὲς συμφωνίας ποῦ εἶχεν
 μὲ ἐκείνον τὸν μισὲρ Τζεφρὲ διὰ τοῦ Μορέως τὸν τόπον·
 ὀλπίδαν εἶχεν δυνατὴ, μέγα θάρρος εἰς αὐτὸν
 ὅτι τὸ στείλει του τινὰ ἀπὲ τοὺς ἐδικούς του,

2138 ρήγας 44 σὺγγενεῖς 45 ἀμφοτέρως 48 ἀφέντης

39 παρῆς βρήσκατον 40 ἐορτιάζεν 42 κτῆ ρ. 43 ἄλλοι 44 συν-
 ἄρρηκα 46 ομμάτζη—οδηὰ 47 ζαμπάνια 51 ποῦ 54 τὸ στήλυ
 καὶ κενή

Η νὰ τὸν δεχτῆ ὡς ἀφέντη του, τὸν τόπον νὰ τοῦ παραδώσῃ.
 2156 Ἐν τούτῳ ἀπῆρεν τὴν βουλὴν μετὰ τοὺς ἐδικούς του
 τὸ ποῖον νὰ στείλῃ εἰς τὸν Μορέαν διὰ ἀφέντη καὶ
 δίκαιόν του.
 Ὅκάποιον εἶχε ἐξάδελφον, τὸν ἔλεγον Ρομπέρτον·
 ἄνθρωπος ἦτον νεούτσικος, ἐξαίρετος εἰς πάντα.
 60 Κράζει καὶ ρεβεστίζει τον ὁ κόντος τῆς Τσαμπάνιας·
 ἀπὸ τὸν τόπον τοῦ Μορέως τὴν ἀφεντίαν τοῦ ἔδωκεν·
 ὥρισεν καὶ ἐγράψασιν ὅλα τὰ προβελέγια,
 ὡσαύτως τὰ παραδοτικά, τὰ ἐτύχαιεν νὰ ἐπάρῃ·
 λογάριν τοῦ ἔδωκεν πολὺ καὶ φαμελίαν μετ' αὐτον,
 65 καβαλλάριους γὰρ τέσσαρους κ' εἴκοσι δύο σιργέντες. f. 62·
 Ἐκ τὴν Τσαμπάνια ἐξέβηκε εἰς τὸ ἔβγα τοῦ νοεβρίου
 καὶ ὅταν ἦλθε εἰς τοῦ Σαβώε τὰ ὄρη νὰ ἀπεράσῃ,
 (840) τὰ χιόνια ἤυρεν δυνατά, πολλὰ πηχτὰ εἰς τὰ ὄρη
 ὅπου χωρίζουν τὴν Φραγκίαν ἀπὸ τὴν Λουμπαρδίαν,
 70 καὶ οὐδὲν ἤμπ' ῥεσεν ποσῶς τοῦ νὰ ἔχῃ ἀπερίσει.
 Ἐν τούτῳ ἄργησεν ἐκεῖ ἕναν μῆναν καὶ πλέον,
 καὶ ὅταν ἤμπόρεσε νὰ ἐλθῆ τὰ ὄρη νὰ ἀπεράσῃ,
 ἐξῆλθεν ἐκ τὴν Λουμπαρδίαν, ὠδήγευσεν καὶ ἦλθεν,
 στὴν Βενετίαν ἀπέσωσεν εἰς τὸ ἔβγα τοῦ ἰανουαρίου,
 75 ἐλπίζοντα τοῦ νὰ εὔρῃ ἐκεῖ κάτεργον νὰ ἀπεράσῃ.
 Ὁ δούκας γὰρ τῆς Βενετίας ὡς τὸ ἐπληροφορέθη
 ὅτι ὁ Ρομπέρτος ἦλθε ἐκεῖ, ὁ ἐξάδελφος τοῦ κόντου—
 ἐκ τὴν Τσαμπάνιαν ἔρχεται νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὸν Μορέαν—
 κράζει τὸν ἀμιράλην του καὶ μυστικῶς τοῦ εἶπεν
 80 τὸ πρᾶγμα, τὴν ὑπόθεσιν νὰ τὸν ἔχῃ ἐμποδίσει,
 νὰ μὴ τοῦ δώσῃ πλευτικὸν εἰς τὸν Μορέαν ν' ἀπέλθῃ.
 Ὁ δούκας γὰρ τὸν ἔκραξε ἐκείνον τὸν Ρομπέρτον,
 τιμὴν μεγάλην τοῦ ἔποιικεν καὶ φιλοπροσωπίαν f. 63·
 νὰ ἀποθαρρέσῃ εἰς αὐτόν, νὰ τὸν ἔχῃ ἀπεργάσει,

2155 δεκτῆ 57 δίκαιον του 62 προβελέγια 64 πολλῆν
 70, 72 ὑπόρσεν 74 ια^{ου}

Cod. T 2155 δι αὐθ. του τὸν τόπον παραδῶσι 56 ἐπῆρε 57 τὸ πῶο νὰ
 στήσῃ σὸ μ. δη ἀφέντι 58 ξάδελφον—ἐλεγεν ρομπέρτο 59 ἦε πάντας
 60 ρεβεστήρη—τσαμπάνιας 61 τοῦ δόκαι 62 ὅλλα τὰ προβελέγια
 63 τὰ παράδωσε τὰ ἐπῆχεσε νὰ πάρῃ 64 τόδοκαι 65 τέσερους—σεργέντες

Ρ νὰ τὸν δεχτῆ ὡς ἀφέντη του, τὸν τόπον νὰ τοῦ δώσῃ.
 1156 Εἰς τοῦτο ἔποιεκεν βουλὴν μετὰ τοὺς ἐδικούς του
 ποῖον νὰ στείλῃ εἰς τὸν Μορέαν ἀφέντη καὶ δίκαιόν
 του.

Εἶχεν | τινὰν ἐξάδελφον τὸν ἔλεγαν Ρουμπέρτον· f. 141^v 1
 ἄνθρωπος ἦτον νεούτσικος, ἐξαιρετός εἰς πάντας.

60 Λαλεῖ καὶ ρεβεστίζει τὸν ὁ κόντες τῆς Τσαμπάνιας
 ἀπὸ τοῦ τόπου τοῦ Μορέως τὴν ἀφεντίαν τοῦ ἐδώκεν·
 ἔβρισεν καὶ ἐγράψασιν ὅλα τὰ προβελέντζια,
 ὡσαύτως τὰ παραδοτικὰ τᾶμελλον νὰ ἐπάρῃ·
 λογάριν τοῦ ἔδωκεν πολὺ καὶ φαμελία μετ' αὐτου,
 65 καβαλλαρίους τέσερους κ' εἴκοσι δύο σεργέντες. (p. 54)

Ἐκ τὴν Τσαμπάνια ἐξήβηκεν στὸ ἔμπα νοεβρίου·
 ὅταν ἦλθεν στὸ Σαβοῆ τὰ ὄρη νὰ περάσῃ,
 τὸ χιόνι ἦνεν δυνατὸν, πολλὰ πηχτόν, εἰς ἄκρην,
 ὅπου χωρίζει τὴν Φραγκίαν ἀπὲ τὴν Λουμπαρδίαν,
 70 καὶ οὐκ ἠμπόρεσεν ποσῶς ὡς διὰ νὰ περάσῃ.
 Εἰς τοῦτο ἀργήσεν ἐκεῖ μῆναν ἕναν καὶ πλέον·
 ὅταν ἠμπόρεσεν νὰ ἐλθῆ τὰ ὄρη νὰ περάσῃ,
 ἐξῆλθεν εἰς τὴν Λουμπαρδίαν, ὠδήγεψε καὶ ἦλ|θεν· f. 141^v 11
 στὴν Βενετίαν ἔσωσε στὸ τέλος γενναρίου,
 75 ἐλπίζοντας νὰ εὐρῆ <ἐκεῖ> κάτεργον νὰ περάσῃ.

Ἄδουκας γὰρ τῆς Βενετίας ὡς ἐπληροφορέθη
 ὅτι ὁ Ρουμπέρτος ἔφτασεν ἐξάδελφος τοῦ κόντου—
 ἐκ τὴν Τσαμπάνιαν ἔρχεται νὰ ὑπάγῃ στὸν Μορέαν—
 λαλεῖ τὸν ἀμυράλην του καὶ μυστικῶς τὸν λέγει
 80 τὰ πρᾶμα, τὴν ὑπόθεσιν τοῦ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ,
 νὰ μὴν τὸν δώσῃ πλεντικὸν εἰς τὸν Μορέαν νὰ ἔλθῃ.
 Ὁ δοῦκας τὸν ἐλάλησεν ἐκεῖνον τὸν Ρουμπέρτον,
 τιμὴν τὸν ἔποιεκεν πολλὴν καὶ φιλοπροσωπίαν,
 ν' ἀποθαρρήσῃ εἰς αὐτὸν καὶ νὰ τὸν ἀπεργώσῃ·

1170 οὐκ ἠμπόρεσε 72 ἐλθῆν 79 λαλεῖ τὸν ἀμυράλην

67 οὐκ ἠμπόρεσε—να π. f. 35^v 70 καὶ δὲν ἠμπόρεσε π. ἐκῆσε νὰ περάσῃ 72 καὶ
 ἔπε—κατέβη—περάσῃ 73 ἐκδήλθη 74 γενναρίου 75 ἐδὴν νὰ βρῆσθαι ἐκ
 77 ἐξήλθη—ἀπὸ τῆς 79 ἐκράζε τὸν ἀμεράγιο του 80 πρᾶμα—να τὸν πῆ
 πῶσιν 81 νὰ μὴν τὸν—μὴ ἀπέλθῃ 83 τόπησαι 84 διανατοῦ ἀπεργώσῃ

Η καὶ τόσα τὸν ἐκράτησε μὲ τὰ καλὰ του λόγια,
 2186 μὲ τρόπους γὰρ καὶ ἀφορμὰς καὶ πρόφασες ὁμοίως,
 ὅτι ἄργησε εἰς τὴν Βενετιάν κὰν δύο μῆνες καὶ πλέον.
 (880) Ἄπαύτου δὲ τοῦ ἔδωκεν κάτεργο ἀρματωμένον,
 τὸ ἐτύχαιεν νὰ ἀπελθῆ ἐκεῖσε εἰς τὴν Κρήτην,
 90 καὶ ὄρισε τὸν κόμιτα, τοῦ κατέργου τὸν κύρην,
 εἰς τοὺς Κορφοὺς διαβαίνοντα ἐκεῖ νὰ τὸν ἀφήκουν.
 Λοιπὸν ὡσὰν σὲ τὸ λαλῶ ἐγένετο τὸ πρᾶγμα·
 κι ὡς τὸ ἤφερεν τὸ κάτεργον εἰς τοῦ Κορφοῦ τὸ κάστρον,
 ὁ κόμιτας τὸν ἔκραξεν ἐκείνον τὸν Ρομπέρτον
 95 καὶ λέγει του· “Τὸ κάτεργον ἔσπασεν ἀπὲ κάτω,
 “καὶ χρήζομαι νὰ εὐτειαστῆ νὰ τὸ καλαφατίσω·
 “λοιπὸν, καλέ μου ἀδελφέ, τὰ ρούχα σου ἄς ἐβγάλουν
 “νὰ ἐλαφρωθῆ τὸ κάτεργον, νὰ τὸ καλαφατίσω.”
 Καὶ ἐκείνος λογιζόμενος ἴς ἀλήθειαν τοῦ τὸ λέγει,
 2200 ὄρισεν καὶ ἐξέβαλαν τὰ ρούχα του εἰς τὸ κάστρον,
 κ' ἐκείνος γὰρ ἀππλίκεψεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον.
 Κι ὅταν ἐπέρασε ὁ καιρὸς τῆς νύχτας γὰρ τὸ πλεῖον, f. 63·
 κ' ἐλάλησεν ὁ πετεινός, ἐκείνοι τοῦ κατέργου
 ἐδῶκαν τὴν συρίστρα τοὺς κ' εὐθέως πάντα ὑπαγαίνουν·
 5 καὶ ὅταν ἐξημέρωσεν κ' ἐνόησεν ὁ Ρομπέρτος,
 ἐξύπνησεν καὶ εἶπαν του τὸ κάτεργον ἐδιάβη.
 Κι ὡς τὸ ἔμαθε εἰς πληροφορία ἄρχισε νὰ λυπᾶται·
 (880) ἐνταῦτα ἐγνώρισεν καλὰ δημηγερσίαν τοῦ ἐποίκαν,
 κι ὅσο [τὸ] ἐπληροφορέθηκεν κι ἀπέικασε τὸν δόλον,
 10 ἐγύρεψεν καὶ ἤρρηκεν βάρκαν τοῦ νὰ ναυλώσῃ·
 κι ὁ κυπετάνιος τῶν Κορφῶν, διατὸ ἦτον ξενιασμένος
 ἀπ' τὸν ἀφέντη τοῦ Μορέως [τὸν] μισὶρ Ντζεφρὲ ἐκείνον,
 ὄρισε καὶ ἐκράξασιν τῆς βάρκας τὸν ἀφέντην.
 Ὅριζει, ἐπροφωνέθη του ἀπάνω εἰς τὸ κορμί του
 15 νὰ μὴν περάσῃ κάμποσως ἐκείνον τὸν Ρομπέρτον.

2200 ἐξέβαλλεν

12 ἀπό

Cod. T 2185 τόσο 87 πλεό 89 ποῦ τήχ.—τὴν γκρίτι 90 ὄρισε
 τὸν κόμιτου τοῦ κατ. 92 ὁσά—ἐγίνετο τὸ πρᾶμα 93 εἰς τὸν γκορφοῦ
 94 ρομπέρτο 95 ἀπό 96 εὐθιαστή f. 36· 97 and 98 omitted
 99 καὶ κύβος γὰρ λ. εἰς ἀληθῆ τὸ λ. 2200 ὄρησε εὐθὴς καὶ εὐγάλαν τα τὰ ρ.

Ρ καὶ τόσον τὸν ἐκράτησεν μὲ τοὺς καλοὺς τοὺς λόγους,
 2186 μὲ τρόπους τε καὶ ἀφορμάς, μὲ πρόφασες μεγάλες,
 ὅτι ἄργησεν στὴν Βενετιάν πλεον ἀπὸ μῆνες δύο.
 Μετὰ ταῦτα τὸν ἔδωκεν κάτεργο ἀρματωμένο,
 τὸ ἔβρυχεν ὡς νὰ ὑπᾶ ἐκεῖσε εἰς τὴν Κρήτην, f. 142^r I
 90 καὶ ὄρισε τὸν κόμην του, τὸν κύρη τοῦ κατέργου
 εἰς τοὺς Κορφοὺς διαβαίνοντα ἐκεῖ νὰ τὸν ἀφήσουν.
 Λοιπὸν ὡσὰ σὲ τὸ λαλῶ ἐγένετο τὸ πρᾶγμα·
 κι ὡς ἔφτασεν τὸ κάτεργο εἰς τῶν Κορφῶν τὸ κάστρο,
 ὁ κόμιτος ἐλάλησεν ἐκείνου τὸν Ρουμπέρτον
 95 καὶ λέγει τον· “Τὸ κάτεργο ἔσπασεν ἀποκάτω,
 “καὶ χρήζομαι νὰ εὐτειαστῇ νὰ τὸ καλαφατίσω·
 “λοιπὸν, καλέ μου ἀδελφέ, τὰ ρούχα σου ἄς ἐβγάλουν
 “νὰ ἀλαφρωθῇ τὸ κάτεργο, νὰ τὸ καλαφατίσω.”
 Κ’ ἐκείνος ἐλογίστηκεν, ἀλήθεια τὸ λέγει,
 2200 καὶ ὄρισεν καὶ ἔβγαλαν τὰ ρούχα του στὸ κάστρο,
 κι αὐτὸς ἐκεῖ ἀππλίκεψεν εἰς τὸν ξενοδοχεῖον.
 “Ὅταν ἐπέρασέ ὁ καιρὸς τὸ πλεον δὲ τῆς νύχτας,
 κ’ ἐλάλησεν ὁ πετεινός, ἐκείνοι τοῦ κατέργου
 ἔδωκαν τὴν σφυρίστρα των κ’ εὐθέως ὑπαγαίνει· f. 142^r II
 5 καὶ ὅταν ἐξημέρωσεν καὶ ἤνωσε ὁ Ρουμπέρτος,
 ἐξύπνησαν καὶ εἶπαν του τὸ κάτεργον ὑπάγει.
 Ὡς ἐπληροφορήθηκεν, ἄρχισε νὰ λυπηταί·
 εἰς τοῦτο ἐγνώρισε καλὰ ὀμηγερσίαν ἐποῖικαν.
 Ἄφου ἐπληροφορήθηκεν κ’ ἐνόησεν τὸν δόλον, (p. 55)
 10 ἐγύρεψεν καὶ ἤρρηκεν βάρκαν τοῦ νὰ ναυλώσῃ·
 κι ὁ καπετάνος τῶν Κορφῶν, ὡς ἦτον ξενιασμένους
 ἐκ τὸν ἀφέντη τοῦ Μορέως μισερ Τζεφρὲ ἐκείνου,
 ὤρισεν καὶ ἐλάλησαν τῆς βάρκας τὸν ἀφέντη.
 Ὅριζει, προφωνεύει τον ἀπάνω εἰς τὸ κορμίν του,
 15 νὰ μὴν περάσῃ κἂν ποσῶς ἐκείνου τὸν Ρουμπέρτον.

2146 εἴθησθῆ 2202 νήχτας 3 ἐκείνος 10 ἀναυλόση
 14 προφωνεύβη

3 ὅποτε 4 σφυρίστρα τους καὶ εὐθὴς πάντα παγενοῦ 5 ρουμπέρτος 6 εἰδέθη
 7 καὶ οὗ το ἐπληροφορήθηκε ἤρχισε 8 τοῦ πίκαι 9 καὶ οὗ τὸ πληροφορήθηκε
 ἀπὶ γνόρισε τὸ δόλλου 10 β. δια να ναβλόσι 11 διατὴ εἶπον ἀβελόδος
 12 ἐκ τῶν 14 στὴ ζοεί του 15 κἂν μπισοσί—ρουμπ.

- Η** Ἐκεῖνο γὰρ τὸ κάτεργο, ὅπου εἰς τὴν Κρήτην ἐδιάβη,
 ἔρριξεν ἕναν ἄνθρωπον στὸν ἅγιον Ζαχαρίαν
 ἐκεῖ ὅπου ἔνι σήμερον ἡ χώρα τῆς Κλαρέντζας·
 ἀπὸ τὸν δοῦκα ἐβάσταζεν ἐκείνον τῆς Βενετίας f. 64^r
- 2220 πιττάκια εἰς τὸν μισὶρ Ντζεφρέ τὸν ἀφέντην τοῦ Μορέως,
 δηλοποιούντα, γράφοντα δι' ἐκείνον τὸν Ρομπέρτον,
 τὸ πότε ἐκατέλαβεν ἐκεῖ εἰς τὴν Βενετίαν
 καὶ πῶς τὸν ἐμποδίσασιν μῆνας δύο καὶ πλείον,
 καὶ πῶς πάλε τὸν ἔρριξεν εἰς τῶν Κορφῶν τὴν νῆσον
- 25 τὸ κάτεργο τῆς Βενετίας, ὅπου εἰς τὴν Κρήτην ἐδιάβη.
 Στὴν Ἀνδραβίδα εὐρέθηκεν ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς ἐτότε·
 κι ὡς τοῦ ἤφερε ὁ Βενέτικος ἐκεῖνα τὰ πιττάκια,
 (900) τιμὴν μεγάλην τοῦ ἔδωκεν κ' ἐφιλοδώρησέ τον,
 κρᾶζει τὸν κιβιτᾶνον τοῦ ἐκείνον τῆς Ἀνδραβίδας·
- 30 λεπτῶς τοῦ ἐπαρήγγειλεν τὸ πῶς ὀφείλει ποιήσει
 ὅταν περίσῃ γὰρ καὶ ἐλθῆ ἐκεῖσε ὁ Ρομπέρτος.
 Κ' ἐκεῖνος γὰρ ἐξέβηκεν ἀπὸ τὴν Ἀνδραβίδα·
 εἰς τὸ Βλιζίρι ἐδιέβηκεν διὰ νὰ περιαναμένη
 ἕως οὐ νὰ μάθῃ τίποτε περὶ γὰρ τοῦ Ρομπέρτου.
- 35 Ἀφότου γὰρ ἐγνώρισεν ἐκεῖνος ὁ Ρομπέρτος
 τὸν τρόπον τῆς δημηγερσίας, ὅπου τὸν ἀπεργῶσαν f. 64^r
 οἱ Βενετικοί, σὲ λαλῶ, ὡσὰν σὲ τὸ ἀφηγοῦμαι,
 ἐβιάστηκεν πολλὰ νὰ εὐρῆ βάρκαν τοῦ νὰ ἀπερά<σ>η,
 νὰ καταλάβῃ εἰς τὸν Μορέαν στὸ τέρμενον ὅπου εἶχεν,
 40 ποῦ κατὰ τύχην ἀπέρχετον βάρκα ἀπὸ τὴν Πούλιαν.
 Ἐπραγματεύτη, ἐσέβηκεν ἐκεῖ ἀπέσω στὴν βάρκαν,
 καὶ ἤφερέν τον ἕως ἐκεῖ στὸν ἅγιον Ζαχαρίαν·
 ἐρώτησε νὰ τοῦ εἰποῦν ποῦ εὐρίσκεται ὁ μπαίλος,
 κι ὀκάποιος τοῦ ἀποκρίθηκεν, στὴν Ἀνδραβίδα ἔνι.
- 45 Σιργέντην ἕνα ἀπέστειλε ἄλογα νὰ τοῦ φέρῃ·
 τὸ πεζοδρόμι ἐδιάβηκεν ἕως οὐ νὰ σώσῃ ἐκεῖσε·
 οὐκ ἤυρεν τὸν μισὶρ Ντζεφρέ, ἀλλοῦ ἦτον διαβασμένος·

2224 νύσσου

30 ποιῆσ'?

33 βλιζήρη

Cod. T 2216 τὴν γκρήτι—ἐδιέβη 18 ἐνε—γλαρέντζας 18^a εἰς τὴ
 μπλατζα μέσα πσταται ὁ ἅγιος Ζαχαρίας 19 τοῦ δοῦκα—ἐκείνον 21 ρομπ.
 23 μῆρες—πλέο 24 το νῆσο 25 στὴν γκρήτι ἐδιέβη 26 ἀβρήσκειου—
 τότε f. 36^r 27 τοῦ om. 28 τόδωκαι 29 κηβοτάνο 30 τοῦ

P Ἐκεῖνο δὲ τὸ κάτεργον ποῦ εἰς τὴν Κρήτην ἐδιέβην,
 ἔρριξεν ἕναν ἄνθρωπον στὸν ἅγιον Ζαχαρία
 ἐκεῖ ὅπου ἔναι σήμερον ἡ χώρα τῆς Γλαρέντζας·
 ἐκ τὸν δοῦκαν ἐβάσταινεν αὐτὸν τῆς Βενετίας
 2220 **πιττάκια** στὸν μισὲρ Τζεφρέ | ἐκείνον τοῦ Μορέως, f. 142^v I
 δηλοποιούντα, γράφοντα δι' ἐκείνου τὸν Ρουμπέρτον,
 τὸ πότε ἐκατήντησε ἐκεῖ εἰς τὴν Βενετία
 καὶ πῶς τὸν ἐμποδίσασιν ἐκείσε μῆνας δύο,
 καὶ πῶς πάλιν τὸν ἔρριξεν εἰς τῶν Κορφῶν τὴν νῆσον
 25 τὸ κάτεργον τῆς Βενετίας, ὅπου πάγει εἰς τὴν Κρήτην.
 Στὴν Ἀνδραβίδα εὐρέθηκε μισὲρ Τζεφρές ἐτότε·
 ὡς τοῦ ἔφερε ὁ Βενέτικος ἐκείνα τὰ πιττάκια,
 τιμὴν μεγάλην τοῦ ἔδωκεν κ' ἐφιλοδώρησέ τον,
 λαλεῖ τὸν κιβιτᾶνον του, αὐτὸν τῆς Ἀντραβίδας·
 30 λεπτῶς τὸν ἐπαράγγειλεν τὸ πῶς θέλει ποιήσει,
 ὅταν περάση καὶ ἐλθῆ ἐκείνος ὁ Ρουμπέρτος.
 Κ' ἐκείνος γὰρ ἐξέβηκεν ἀπὸ τὴν Ἀνδραβίδα·
 εἰς τὸ Βλιζίρι ἐδιέβηκε στὸ νὰ περιαναμένη
 ἕως νὰ μάθῃ τίποτα δι' ἐκείνου τὸν Ρουμπέρτον.
 35 Ἀφότου γὰρ ἐγνώρισεν ἐκείνος ὁ Ρουμπέρτος f. 142^v II
 τὸν τρόπον τῆς δημηγερσίας, ὅπου τὸν ἀπεργώσαν
 οἱ Βενετικοί, σὲ λαλῶ, ὅπου σὲ ἀφηγοῦμαι,
 πολλὰ ἐβιάστη νὰ εὐρῆ βάρκα τοῦ νὰ περάση,
 ὅπως νὰ σώσῃ εἰς τὸν Μορέαν στὸ τέρμενον ὅπου εἶχε,
 40 ποῦ κατὰ τύχην ἔρχετον βάρκα ἀπὸ τὴν Πούλια.
 Ἐπραματεύτη, ἐσέβηκεν ἀπέσω εἰς τὴν βάρκαν,
 καὶ ἤφερε τον ἕως ἐκεῖ στὸν ἅγιον Ζαχαρίαν·
 ἠρώτησε νὰ τὸν εἰποῦν τὸ ποῦ ἔνι ὁ πάϊλος,
 καὶ εἰς τὸν ἀποκρίθηκεν στὴν Ἀνδραβίδα ἔνι.
 45 Σιργέντην ἕναν ἔστειλεν ἄλογα νὰ τοῦ φέρῃ,
 τὸ πεζοδρόμι νὰ ὑπᾶ, ἕως ἐκεῖ νὰ σώσῃ·
 οὐκ ἦυρε τὸν μισὲρ Τζεφρέν, ἀλλοῦτον διαβασμένον·

2217 στῶν] τὸν 19 ἐβάσθηνεν 22 ἐκατήντησε 23 ἐμποδ.
 24 ἔρριξεν 27 ὡς τὸν 33 στὸ βλιζίρη—στὸν ἀπερῆ ἀναμένη 38 εὐρήασθη
 ————
 παράγγειλε—πειθήσῃ 31 γὰρ οἱ. 37 καθὼς σε τα φηγοῦμαι 38 διανα-
 παρῶσι 40 ποῦ] τὸ 41 ἐσσηβάστη μετ' αὐτὴν καὶ σέβηκε εἰς αὐτὴν 42 ὅς
 οἶσι 43 κερτου—βρήσκετε 44 τὰποκρ.—ἔνε 45 σεργένται—ραμου φέρει
 46 ἐδιεβηκαὶ ἕως νὰ 47 ἀμίτων δ.

Η <τὸν κιβιτάνιον ἠύρηκεν τῆς χώρας Ἀνδραβίδας>.
 (921) Ἐνταῦτα τὸν ἐλάλησεν κ' εἶπεν του τὰ μαντᾶτα,
 2250 τὸ πῶς στὸν ἅγιον Ζαχαρίαν εὐρίσκεται ὁ Ρομπέρτος,
 ὁ ἐξάδελφος καὶ συγγενῆς τοῦ κόντου τῆς Τσαμπάνιας,
 "ὅπου ἦλθε νὰ ἐνι ἀφέντης σας, ἐσᾶς τῶν Μοραῖτων·
 "ἄλογα νὰ τοῦ στείλετε, νὰ ἀποσώσῃ ἐνταῦτα." f. 65^r
 Κι ὁ κιβιτᾶνος παρευτός, τὸ ἀκούσει τὸ μαντᾶτο,
 55 ἀπῆρεν ὅλον τὸν λαὸν ὅπου εἶχεν μετ' ἐκείνον,
 τοὺς ἄρχοντας καὶ βουργησέους ὅλης τῆς Ἀνδραβίδας·
 ἄλογα ἀπῆρεν μετ' αὐτὸν ὅσα τοῦ ἔκαμναν χρεία
 κ' ἐκείσε ὀλόρθα ἐδιάβηκεν στὸν ἅγιον Ζαχαρίαν·
 χαρὰν μεγάλη ἐπόικασιν ὡς εἶδαν τὸν Ρομπέρτον
 60 καὶ πρόβλεψιν τοῦ ἐδείξασιν ὅτι πολλὰ ἀγαποῦσαν
 νὰ ἔλθῃ, νὰ ἐνι ἀφέντης τους, νὰ ζήσουν μετ' ἐκείνον.
 Ἐν τούτῳ <τὸν> ἐπήρασιν μετὰ χαρᾶς μεγάλης·
 στὴν Ἀνδραβίδα ἦλθασιν, ἐκεῖ τὸν ἀππλικέψαν·
 ἐκεῖνος γὰρ περιχαρίαν, σπλάχνος ἔδειξε μέγα,
 65 καὶ ὅλους ἀπεδέχετον κ' ἐκαλολόγιζέ τους,
 σκοπῶντα καὶ λογίζοντα, τοῦ νὰ τοὺς ἔχῃ δούλους,
 κ' ἐκείνοι πάλε ἀφέντην τους νὰ ἔχουσιν ἐκείνον.
 (940) Ἐνταῦτα εὐρέθη ὀκάποιος κ' ἐπληροφόρεσέ τον
 τὸν τρόπον καὶ τὲς συμφωνίες, ὅπου εἶχε ὁ Καμπαυέσης
 70 μ' ἐκείνον τὸν μισιρ Ντζεφρέ, τὸν μπάϊλον τοῦ Μορέως·
 ἐπεὶ ἂν περάσῃ ὁ καιρὸς τὸ τέρμενον τοῦ χρόνου, f. 65^v
 νὰ ἐσμίξῃ τὸν μισιρ Ντζεφρέ, τὴν ἀφεντιάν νὰ ἐπάρῃ,
 ἐχάσε γὰρ τὸν κόπον του καὶ τὰ ἦλθεν νὰ γυρεύῃ.
 Ἀκούσων ταῦτα ὁ εὐγενικὸς ἐκείνος ὁ Ρομπέρτος,
 75 τοῦ κιβιτάνου ἐζήτησεν ἄλογα νὰ τοῦ δώσῃ,
 ὅπως ν' ἀπέλθῃ σύντομα ἐκείσε εἰς τὸν μπάϊλον,
 ὡσαύτως νὰ ἔχῃ κι ὀδηγὸν διὰ νὰ τὸν ὀδηγέψῃ·
 κι ὁ κιβιτᾶνος ἦτον χρεία νὰ κάμῃ τὸ θέλημάν του.

2248 om.

57 ἔκαμναν

64 σπλάχνος

Cod. T 2248 om. 49 ἦπε τον 50 εὐρήσκειται τον ο ρομπ. 51 ξά-
 δελφος—κόνται 52 οποιῦθε νάνε 53 ἐνταῦθα για ναπέλθῃ 54 κηβοτᾶνος
 το ευθῆς 55 ἐπῆρε—ὀπούχε 56 βουργεσισεὺς f. 37^r 57 ἐπείραν—
 ἐκάμναν 58 ἐδέβηκε 59 ρομπ. 60 πρόβλεψῃ τοῦ δόσασι—αγαποῦσα
 61 ναγέτη αυθ.—μετα κῆβον 64 περιχαρά σπλάχνος 65 ἔλλουσι—καὶ

Ρ τὸν κιβιτάνιον ἤρρηκεν τῆς χώρας Ἀνδραβίδας.
 Ἐνταῦτα τὸν ἐλάλησεν, εἶπεν τοῦ τὰ μαντάτα,
 2120 τὸ πῶς στὸν ἅγιον Ζαχαρίαν εὐρίσκεται ὁ Ρουμπέρτος,
 ὁ ξάδελφος καὶ συγγενῆς τοῦ κόντου τῆς Τσαμπάνιας, f. 143^r 1
 “ὅπου ἦλθεν δι’ ἀφέντη σας, ἐσᾶς τῶν Μοραίτων·
 “ἄλογα νὰ τοῦ δώσετε, νὰ καταλάβῃ ἐνταῦτα.”
 Ὁ κιβιτᾶνος παρευτός, τὸ ἀκούσει τὸ μαντάτο,
 55 ἐπήρην ὄλον τὸν λαὸν ὅπου εἶχε ἐκεῖ μετ’ αὐτον,
 τοὺς ἄρχοντας καὶ βουρρησέους ὅλης τῆς Ἀνδραβίδας·

κ’ ἐκεῖνοι ὀρθὰ ἐδιέβησαν στὸν ἅγιον Ζαχαρία· (p. 56)
 χαρὰν μεγάλην ἔποικαν ὡς εἶδαν τὸν Ρουμπέρτον
 60 καὶ πρόσοψιν τὸν ἔδειξαν ὅτι πολλὰ ἀγαποῦσαν
 νὰ ἔλθῃ, νᾶναι ἀφέντης τους, νὰ ζήσουν μετ’ ἐκείνου.
 Εἰς τοῦτο τὸν ἠπήρασιν μετὰ χαρᾶς μεγάλης·
 στην Ἀνδραβίδα ἐσωσαν, ἐκεῖ τὸν ἀππλικέφαν·
 ἐκεῖνος μὲ περιχαρίαν σπλάγχνος ἔδειξεν μέγαν,
 65 καὶ ὄλους τοὺς ἐδέχεται κ’ ἐκαλολόγιζεν τους,
 σκοπῶντας καὶ λογιζοντας δούλους του νὰ τοὺς ἔχῃ,
 καὶ αὐτοὶ πάλιν ἀφέντη τους νὰ ἔχουσιν ἐκεῖνον.

Εἰς τοῦτο εὐρέθη κάποιος κ’ ἐπληροφόρεσέ τον f. 143^r 11
 τὸν τρόπον καὶ τὲς συμφωνίες, τὲς εἶχε ὁ Καμπανέσης
 70 μ’ ἐκεῖνον τὸν μισερ Τζεφρέ, τὸν μπάϊλον τοῦ Μορέως·
 ὅτι ἂν περάσῃ ὁ καιρὸς τὸ τέρμενον τοῦ χρόνου,
 νὰ σμίξῃ τὸν μισερ Τζεφρέ, τὴν ἀφεντία νὰ ἔχῃ,
 ἐχάσε καὶ τὸν κόπον του καὶ τὰ ἦλθε νὰ γυρεῦῃ.
 Ἀκούσας τοῦτο ὁ εὐγενῆς ἐκεῖνος ὁ Ρουμπέρτος,
 75 τοῦ κιβιτάνου ἐζήτησεν ἄλογα νὰ τοῦ δώσῃ,
 ὅπως νὰ ἀπέλθῃ σύντομα ἐκεῖσε εἰς τὸν μπάϊλον
 καὶ νὰ τοῦ δώσῃ ὁδηγόν, ἐκεῖ νὰ τότε σύρῃ·
 ὁ κιβιτᾶνος ἦτον χρεῖα νὰ ποίση θέλημά του.

2120 αἰθέτη τους 64 σπλάγχμως 66 λογιζοντα 70 μορεῖος

απλωλογιζέ τους 66 σκοπίζοντα λογιζον διανατοῖς 68 εἰβρέθη κάποιος
 72 σμίξῃ—πέμ 73 τον γκόπο 74 εὐγενής—ὁ ρουμπέρτος 75 τοῦ
 κιβιτάνου 76 τὸν πᾶϊλον δια νᾶναι 78 κιβιτᾶνος ἦτον χ. πνφ (= ποικεῖν)
 τὸ θ.

- Η Ἄλογα τοῦ ἠῦρε ὅσα ἤθελεν καὶ συντροφίαν ὁμοίως·
 2280 ἀτός του ἐδιέβη μετ' αὐτὸν ἕως εἰς τὸ Βλιζίρι,
 λέγοντα καὶ λογίζοντα νὰ εὔρουν ἐκεῖ τὸν μπάιλον.
 Ἐκεῖνος [γὰρ] ὁ μισὶρ Ντζεφρές, τὸ ἀκούσει τὸ μαντάτο,
 ὅτι ὁ Ρουμπέρτος ἔσωσεν στὸν ἅγιον Ζαχαρίαν,
 εὐθέως ἐξέβη ἀπ' ἐκεῖ, στὴν Καλομάτα ἐδιάβη·
 85 καὶ πάλε ἀπέκει, ὡς ἔμαθεν ὅτι ἔρχεται ὁ Ρουμπέρτος,
 ἐμίσησεν κ' ἐδιάβηκεν μετὰ τὴν φαμελίαν του
 ὀλόρθα στὴν Βελίγοστην, τὸ μεσημέρι ἐσῶσαν. f. 66^r
- (980) Ἐκεῖνοι γὰρ ὅπου ἤσασιν μ' ἐκείνου τὸν Ρουμπέρτον,
 ὀλόρθα τὸν ἐδιάβασαν ἐκεῖ στὴν Καλομάτα,
 90 κὶ ἀπέκει ἀπήραν τὰ ἄλογα κ' ἐστράφησαν ὀπίσω.
 Ὁ δὲ Ρουμπέρτος ἔμεινεν ἐκεῖσε μοναχός του·
 τὸν κιβιτᾶνον ἔκραξεν <τοῦ> κάστρου τῆς Καλομάτας,
 παρακαλεῖ καὶ λέγει τὸν ἄλογα νὰ τοῦ δώσῃ,
 νὰ ἀπέλθῃ στὸν μισὶρ Ντζεφρέ, τὸν μπάιλον τοῦ Μορέως.
 95 Κ' ἐκεῖνος, ὡς ἠμπόρεσεν, ἄλογα τοῦ ἐδῶκεν,
 ὁμοίως τοῦ ἐδῶκεν ὀδηγούς ὅπου τὸν ὠδηγήσαν·
 κ' ἐδιέβη εἰς τὴν Βελίγοστην, οὐκ ἠῦρε ἐκεῖ τὸν μπάιλον·
 στὸ Νίκλι γὰρ τοῦ εἶπασιν ὅτι ἐνὶ διαβασμένους.
 Οἱ δὲ οἱ Καλαματιανοὶ ἐστράφησαν ὀπίσω,
 2300 <ἐγύρισαν στὰ σπίτια τους ἐκεῖ στὴν Καλομάταν> .
 Ὁ δὲ Ρουμπέρτος ἔμεινεν ὡσὰν ἀπορημένος,
 διατὶ ἄλογα οὐκ ἠῦρεσκεν νὰ ἐπάρῃ μετ' ἐκείνον.
 Ὅμως, ὡς ἠμπόρεσεν, ἐκεῖνος ὁ κιβιτᾶνος
 ἠῦρεν κ' ἐδῶκεν τοῦ ἄλογα, κ' ἐδιάβη εἰς τὸ Νίκλιν.
 5 Κὶ ἀφότου γὰρ ἀπέσσωσεν στὸ Νίκλιν ὁ Ρουμπέρτος, f. 66^r
 μαντατοφόροι ἀπήλθασιν στὴν Λακκοδαιμονίαν,
 ὅπου ἦτον ὁ μισὶρ Ντζεφρές κ' ἐπληροφόρεσάν του,
 (980) τὸ πῶς στὸ Νίκλι ἀπέσσωσεν τοῦ κόντου τῆς Τσαμπάνιας
 ὁ ἐξάδελφος, τὸν λέγουσιν Ρουμπέρτον τὸν ὀνομάζου.
- 10 Καὶ ὁ μισὶρ Ντζεφρές, ὡς φρόνιμος, τὸ ἀκούσει τὸ μαντάτο,
 2280 βλιζήρη 86 ἐμίσησεν 87 στή] τὴν 95 ὑπῆρσεν 99 ἐκεῖνος
 δὲ οἱ καλ. 2300 om. 3 ὁμοίως ὡς ὑπῆρσεν

Cod. T 2279 τοῖβρε—συντροφίαν 80 ἐδιέβηκαὶ 81 λογίζοντα
 84 στήν γγαλαμάτα ἐδιέβη 85 ρουμπέρτος f. 37^r 86 μόλη τη φαμ.
 89 στήν γκαλαμάτα 90 ἐπίραν—καὶ γράψουσιν 92 κειβοτάνου—τῆς καλα-
 μάτας 93 παρακαλεῖ 94 τὸν πᾶλλον μοραῖος 95 ἐδώσαι 96 του

Ρ Ἄλογα δὲ τοῦ ἔδωκεν ὁμοίως καὶ συντρόφους·
 2180 αὐτὸς τοῦ μετ' αὐτὸν ὑπᾶ ἕως εἰς τὸ Βλιζίρι,
 λέγοντα καὶ λογίζοντα ἐκεῖ νὰ εὐροῦν τὸν μπάιλον.
 Ἐκεῖνος ὁ μισὲρ Τζεφρές, τὸ ἀκούσειν τὸ μαντάτο,
 ὅτι ὁ Ρουμπέρτος ἔσωσεν στὸν ἅγιον Ζαχαρία,
 εὐτὺς ἀπέκει ἐξέβηκε, ὑπάει τῆς Καλαμάτας· f. 143' 1
 85 πάλιν ἐκεῖ, ὡς ἔμαθεν ὅτι ἔρχεται ὁ Ρουμπέρτος,
 ἐκίνησε, ἐδιέβηκε μετὰ τὴν φαμελία τοῦ
 ὀλόρθα στὴν Βελιγοστήν, τὸ μεσημέρι ἔσωσεν.
 Ἐκεῖνοι ὅπου ἤσασιν μ' ἐκείνον τὸν Ρουμπέρτον,
 ὀρθὰ τὸν ἐδιάβασαν ἐκεῖ εἰς τὴν Καλαμάταν·
 90 ἀπέκει ἐπήραν τὰ ἄλογα κ' ἐστράφησαν ὀπίσω.
 Καὶ ὁ Ρουμπέρτος ἔμεινεν ἐκείσε μοναχὸς τοῦ
 τὸν κιβιτᾶνο ἐλάλησε τοῦ κάστρου Καλαμάτας,
 παρακαλεῖ καὶ λέγει τὸν ἄλογα νὰ τὸν δώσῃ,
 νὰ πάῃ στὸν μισὲρ Τζεφρέν, τὸν μπάιλον τοῦ Μορέως.
 95 Ἐκεῖνος, ὡς ἠμπόρεσεν, ἄλογα τοῦ ἐδῶκεν,
 καὶ ὀδηγούς τὸν ἔδωκεν ὅπου τὸν ὠδηγέψαν·
 ὑπᾶν εἰς τὴν Βελίγοστην, τὸν μπάιλον οὐκ ἦσαν·
 εἰς τὸ Νίκλι, τοῦ εἶπασιν, ἔναι διαβασμένος.
 Ἐκεῖνοι οἱ Καλαματιανοὶ ἐμέμειναν ὀπίσω,
 1300 ἐγύρισαν | στὰ σπίτια τοὺς ἐκεῖ στὴν Καλαμάταν. f. 143' 11
 Ὁ δὲ Ρουμπέρτος ἔμεινεν ὡσὰν ἀπορημένος,
 ὅτι ἄλογα οὐκ ἠῦρηκεν νὰ ἐπάρῃ μετὰ κείνον.
 Ὅμως, ὡσὰν ἠμπόρεσε, αὐτὸς ὁ κιβιτᾶνος
 εὔρε, ἐδῶκεν ἄλογα, καὶ πύγει εἰς τὸ Νίκλι.
 5 Ἀφότου γὰρ ἀπέσωσεν στὸ Νίκλι ὁ Ρουμπέρτος,
 μαντατοφόροι ἀπήλθασιν στὴν Λακιδαιμονίαν,
 ὅπου ἦτον ὁ μισὲρ Τζεφρές καὶ ἐβεβαίωσάν τον,
 πῶς εἰς τὸ Νίκλι ἔσωσεν τοῦ κόντου τῆς Τσαμπάνιας,
 ἐξάδελφός του ἠύρίσκεται, Ρουμπέρτον τὸν καλοῦσιν.
 10 Μισὲρ Τζεφρές, ὡς φρόνιμος, τὸ ἀκούσει τὸ μαντάτο, (p. 57)

2188 τοῦ ἔσωσεν—μ' om. 91 τὸ κιβιτᾶνον 95 ὑπόρεσεν
 2304 τᾶγα 9 ρουμπέρτος

δοσε—ὠδηγέψαν 97 βελιγοστή 98 πὸς ἐνε 99 ἐκίνη καλ. 2300 om.
 2 ἐβρασε 3 λατὸν καθὼς ἠμπόρεσε—κυβιτᾶνος 4 εἶβρα ἄλογα καὶ
 τᾶδοκαὶ καὶ διέβη 5 καὶ om. 6 λακιδαιμονίαν 9 ἐξάδελφος—τοιομάξαν

Η εὐθέως ἀπήρε μετ' αὐτὸν μικροὺς τε καὶ μεγάλους,
 ὅσοι γὰρ εὐρέθησαν ἐκεῖ εἰς τὴν συντροφίαν του,
 καὶ ἦλθεν εἰς συναπαντὴν ἐκείνου τοῦ Ρουμπέρτου·
 μετὰ τιμῆς καὶ πρόβλεψης ἐσυναπάντησέ τον,
 2315 χαρὰν μεγάλην τοῦ ἔδειξεν εἰς τὸ ἐμφανὲς τῶν πάντων.
 Κι ἀφότου ἀπεσώσασιν στήν Λακκοδαιμονίαν,
 ὥρισεν κι ἀππλικέψαν τον στής ἀφεντίας τὰ ὀσπίτια.
 Ἐκείνος γὰρ ὁ ἐξάδελφος τοῦ κόντου τῆς Τσαμπάνιας,
 ὡς ἔχοντα τὸν λογισμὸν τὴν ἀφεντίαν νὰ ἔχη,
 20 ἐπὶ τῆς αὐρίου τὸ πρῶτ', ὡς ἔλαμψεν ἡ ἡμέρα,
 ὥρισε καὶ ἐκράξασιν μισὶρ Ντζεφρὲ τὸν μπάϊλον,
 καὶ εἶπεν οὕτως πρὸς αὐτόν· νὰ ποιήσῃ καὶ ἔλθουν ἐκείνοι, f. 67'
 οἱ πρῶτοι καὶ καλλιῶτεροι, ὅπου ἦσαν μετ' ἐκείνων,
 νὰ ἰδοῦσιν τὰ προστάγματα τοῦ κόντου τῆς Τσαμπάνιας,
 25 τοὺς ὀρισμούς, ὅπου ἤφερεν μετ' αὐτὸν ἀπ' ἐκείνων.
 Ἐντούτῳ ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς τὸν ὀρισμὸν τοῦ ἐποίκεν·
 καὶ ὅσον ἐσωρεύτησαν ἐκείσε πάντες, ὅλοι,
 (1000) κ' ἐκάθισαν διὰ ν' ἀφκραστοῦν τὰ ἔγραφεν ὁ κόντος.
 Ἐναν κλέρην ἐσήκωσεν, ὅπου ἤφερεν μετ' αὐτόν·
 30 τὰ προβελέγγια, ὅπου ἤφερεν, ὥρισε ν' ἀναγνώσῃ.
 Κι ἀφότου γὰρ τὰ ἀνάγνωσε κ' ἐνεφάνισε τοὺς λόγους,
 τὸ πῶς ὁ κόντος τοῦ ἔδωκεν τὴν ἀφεντίαν τοῦ τόπου,
 ὅλης τῆς Πολυπόνεσσος, ὅσον κρατεῖ ὁ Μορέας.
 Κι ἀπαύτου πάλιν ἔδειξεν κι ἀνάγνωσέν τα ὁμοίως,
 35 προστάγματα καὶ ὀρισμούς 'ς ὅλους τοὺς κεφαλᾶδες,
 τοῦ νὰ δεχτοῦν δι' ἀφέντην τους ἐκείνων τὸν Ρουμπέρτου.
 Κι ὅσον ἐπαναγνώστησαν τὰ ἔγγραφα ἐκείνα,
 σηκώνεται ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς εἰς τὸ ἐμφανὲς τῶν πάντων,
 καὶ χαμηλὰ ἐπροσκύνησεν τοὺς ὀρισμούς τοῦ κόντου· f. 67'
 40 κ' εὐθέως ὀρίζει κ' ἤφεραν τὰ προβελέγγια ὅτου εἶχαν,
 τὲς συμφωνίες καὶ ἔγγραφα, ὅπου εἶχε ἀπὸ τὸν κόντον,

2325 μεταίτους 28 ἀφκραστοῦν 30 προβελέγγια 36 δεκτοῦν

Cod. T 2311 ἐπηρε 12 γὰρ καὶ ἀν ἠβρέθησαν 13 εἰς τὴν ἀπάντισει
 15 τόδηξε f. 38^r 16 λακιδεμωνία 17 ἀπεξεύσαν τὸ σταυθεντια τασπίτια
 18 ξάδελφος 19 κἀχη 20 αὐρίου—ἡ μέρα 22 κερθουν ὅλη 23 καὶ ἡ
 καλύτεροι ὀποῦσαν 25 ὀπούφερε 27 ὅλλοι 28 καὶ καθ. νὰ φικραστοῦν—
 κόντες 29 οἱ. 30 προβελέγγια 31 καὶ φάνυσε 32 κόντες τόδωκαὶ

- Ρ** εὐτύς ἐπήρην μετ' αὐτὸν μικρούς τε καὶ μεγάλους,
 ὅσοι καὶ ἂν εὐρέθησαν ἐκεῖ εἰς τὴν συντροφία του,
 καὶ ἀπῆλθεν εἰς συναπαντὴ ἐκείνου τοῦ Ρουμπέρτου·
 μετὰ τιμὴν καὶ πρόβλεψιν ἐσυναπάντησέ τον, f. 144^r 1
 2315 χαρὰ μεγάλη τοῦ ἔποικεν ἐνώπιον τῶν πάντων.
 Κι ἀφότου ἀποσώσασιν στὴν Λακιδαιμονίαν,
 ὦρισεν, ἀππλικέψα τον στῆς ἀφεντίας τοὺς οἴκους.
 Ἐκεῖνος ὁ ἐξάδελφος τοῦ κόντου τῆς Τσαμπάνιας,
 ὡς ἔχοντα τὸν λογισμὸν τὴν ἀφεντία νὰ λάβῃ,
 20 τὸ ἐξημερώσει τὸ πρωτὶ, καὶ ἔλαψεν ἡ μέρα,
 ὦρισε καὶ ἐλάλησαν μισέρ Τζεφρέ τοῦ μπάϊλου,
 καὶ εἶπεν οὕτως πρὸς αὐτόν· νὰ ὀρίση τοῦ νὰ ἔλθουν
 οἱ πρώτοι κ' οἱ καλλιώτεροι, ὅπου ἦσαν μετ' ἐκείνον,
 νὰ ἰδοῦσιν τὰ προστάγματα τοῦ κόντου τῆς Τσαμπάνιας,
 25 τοὺς ὀρισμοὺς, τοὺς ἤφερεν μετ' αὐτοῦ ἀπ' ἐκείνον.
 Ἐν τούτῳ ὁ μισέρ Τζεφρές τὸν ὀρισμὸν του ἐποίκεν·
 καὶ ὕσον ἐσυναχτήσαν ἐκεῖ οἱ πάντες, ὅλοι,
 ἐκάθισαν νὰ ἀκροαστοῦν τὰ ἔγραφα τοῦ κόντου.
 Τὸν καντσιλιέρη ἐσήκωσε, τὸν ἤφερε μετ' αὐτοῦ·
 30 τὰ προβελέξια τὰ ἤφερεν ὦρισε νὰ ἀναγνώσουν.
 Ἄφῳν τὰ ἀναγνώσασιν | κ' ἐφάνισαν τοὺς λόγους, f. 144^r II
 τὸ πῶς ὁ κόντος τοῦ ἔδωκε τὴν ἀφεντία τοῦ τόπου
 ὄλης τῆς Πελοπόννησος, ὕσον κρατεῖ ὁ Μορέας.
 Ἄπαύτου πάλιν ἔδειξεν καὶ ἀνάγνωσεν ὁμοίως
 35 προστάγματα καὶ ὀρισμοὺς ἔς ὅλους τοὺς κεφαλᾶδες,
 τοῦ νὰ δεχτοῦν δι' ἀφέντη τους ἐκείνον τὸν Ρουμπέρτου.
 Καὶ ὕσο ἀναγνώθησαν τὰ ἔγραφα ἐκεῖνα,
 σηκῶνεται <ὁ> μισέρ Τζεφρές ἐνώπιον τῶν πάντων,
 καὶ χαμηλὰ ἐπροσκύνησεν τοὺς ὀρισμοὺς τοῦ κόντου·
 40 κ' εὐτύς ὀρίζει, ἤφεραν τοὺς ὀρισμοὺς ὅπου εἶχεν,
 τὲς συμφωνίες καὶ ἔγραφα, τὰ εἶχε ἐκ τὸν κόντον,

2315 τὸν μᾶττων 16 ἀποσώσασιν 20 ἐλάψεν 22 αὐθὸν—ἐθῶ
 24 προστάγμα—κόντου 28 τὰ ἔγραφα 36 δεκτοῦν 37 τὰ ἔγραφα
 ἐκείνῳ 41 ἐσυναχτήσαν καὶ ἔγραφα

33 ἄλλον τὸν πελὸ πόνησον κρατῆ 34 πάλαι 36 ποῖς νὰ δ.—ρουμπ.
 37 καὶ ὕσον τα ἐπανάγῳσασιν τὰ ἔγραφα ἐκείνα 39 προσκίσησε 40 τὰ
 προβελέξια τοῦχο 41 τὲς σ. καὶ ὀρδινια—με τὸν γγῳσται

- Η τὸ πῶς τὸν ἐπαράδιδεν τὸν τόπον τοῦ Μορέως,
 νὰ τὸν φυλάττη καὶ κρατῆ, δίκαιός του νὰ ἔνι μπάϊλος·
 κι ἀπέσω εἰς τὸ τέρμενον χρόνου καὶ μίας ἡμέρας,
 2345 ἂν ἔλθῃ ὁ κόντος ἢ ἄλλος τις ἀπὸ τοὺς συγγενούς του,
 τὸν τόπον καὶ τὴν ἀφεντίαν νὰ τοῦ τὴν παραδώσῃ.
 Εἴ τε περάσῃ ὁ καιρός, τὸ τέρμενον τοῦ χρόνου,
 (1020) κι οὐδὲν ἀπέλθῃ ἀπὸ ἐκεινούς, ὡσὰν σὲ τὸ ἀφηγοῦμαι,
 νὰ μείνῃ ὁ τόπος κ' ἡ ἀφεντία, νὰ ἔνι κληρονόμος
 50 ἐκεῖνος ὁ μισὶρ Ντζεφρές, ἄνευ καμμίας προφάσης.
 Κι ἀφότου ἀναγνώστησαν τὰ ἔγγραφα ἐκεῖνα,
 οἱ συμφωνίες ὅπου ἔποιεν ὁ κόντος τῆς Τσαμπάνιας,
 ἐνταῦτα ἐσηκώθηκεν μισὶρ Ντζεφρές ἐκεῖνος
 καὶ λέγει πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς φλαμουραρίους·
 55 "Ἄρχοντες, ἐσεῖς ἀκούσετε τοῦ ἀφέντου μου τοῦ κόντου
 "τὲς συμφωνίες καὶ ὀρισμούς, ὅπου μ' ἐπαρεδῶκεν.
 "Ἐν τούτῳ λέγω πρὸς ἐσᾶς, παρακαλῶ κι ὀρκίζω f. l
 "στὸν ὄρκον, ὅπου ἐποίεκετε στὸν κόντον κ' εἰς ἐμένα,
 "ὡς χριστιανοὶ φοβούμενοι τὸν Θεὸν καὶ τὴν ἀλήθειαν,
 60 "νὰ εἰπῆτε καὶ νὰ κρίνετε ἔσω στὸ δίκαιο ἀπάνω.
 "Ἦσαύτως γὰρ παρακλῶ κ' ἐτούτον τὸν Ρουμπέρτον,
 "ὡς εὐγενῆ κι ἀφέντην μου, στὸ δίκαιον νὰ σταθοῦμε.
- "Μηδὲν θελήσῃ ὁ ἀφέντης μου, ἄδικον νὰ ποιήσῃ,
 65 "ἀλλὰ μὲ φόβον τοῦ Θεοῦ μᾶς κρίνετε τοὺς δύο."
 Ἄκουσων ταῦτα ὁ εὐγενὴς ἐκεῖνος ὁ Ρουμπέρτος,
 εὐθέως ἐσυγκατέβηκεν κ' εἶπε νὰ τὸ τηρήσουν·
 (1040) κι ὡς τὸ διακρίνουν καὶ εἰποῦν μὲ τοῦ Θεοῦ τὸν φόβον,
 ἐκεῖνος γὰρ νὰ τὸ δεχτῆ καὶ νὰ τὸ προσκυνήσῃ.
 70 Ἄκουσων ταῦτα οἱ ἀρχιερεῖς κι ὅλοι οἱ καβαλλάρου,
 ἐπιάσαν κι ἀναγνώσασιν τὰ ἔγγραφα ἐκεῖνα,
 ἐξ ἀρχῆς γὰρ λεπτομερῶς, μὲ προσοχῆς μεγάλης.

2343 δικαιοσ

63 om.

69 δεκτῆ

Cod. T 2342 τοῦ ἐπαρέδωκεν 43 ἔνε 45 ἀπέλθῃ f. 38^v 48 ἀπὸ
 κλωσὺς καθὼς σε τὰ φηγοῦμαι 49 νὰ μείνῃ—νὰ ἔνε 50 προφάσεις 51 ἀνα-
 γνώθησαν τὰ ἔγγραφα 52 ὁπάρκε ὁ κόνταις τῆς τσαμπάνιας 54 φλαμουραρίους
 55 ταυθέντι 57 παρεκαλῶ 58 ποὺ ἐπίσταται—κόντε 60 νὰ πῆγε

Ρ τὸ πῶς τοῦ ἐπαρέδωκεν τὸν τόπον τοῦ Μορέως,
 νὰ τὸν φυλάττη ὡς μπάϊλος, καὶ δίκαιός του νὰ ἔνι·
 κι ἀπέσω εἰς τὸ τέρμενο χρόνου καὶ μιᾶς ἡμέρας,
 2345 ἂν ἔλθῃ ὁ κόντος ἢ ἕτερος ἀπὸ τοὺς συγγενούς του,
 τὸν τόπον καὶ τὴν ἀφεντία νὰ τοῦ τὴν παραδώσῃ. f. 144' 1
 Εἰ τ' ἀπεράσῃ ὁ καιρός, τὸ τέρμενον τοῦ χρόνου,
 καὶ οὐδὲν ἔλθῃ ἀπ' αὐτούς, ὡσὰν τὸ ἀφηγοῦμαι,
 στὸν τόπον, καὶ τῆς ἀφεντίας νὰ ἔνι κληρονόμος
 50 ἐκεῖνος ὁ μισέρ Τζεφρές, χωρὶς ἀμφιβολίας.
 Κι ἀφότου ἀνεγνώστησαν τὰ ἔγγραφα ἐκεῖνα,
 οἱ συμφωνίες ὅπου ἔποιεν ὁ κόντος τῆς Τσαμπάνιας,
 εἰς τοῦτο ἐσηκώθηκεν μισέρ Τζεφρές ἐκεῖνος
 καὶ λέγει τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς φλαμουριάρους·
 55 "Ἐσεῖς ἠκούσετε, ἄρχοντες, τοῦ ἀφέντου μου τοῦ κόντου
 "τὲς συμφωνίες καὶ ὀρισμούς, ὅπου μ' ἐπαρεδῶκεν.
 "Εἰς τοῦτο λέγω πρὸς ἐσᾶς, παρακαλῶ κι ὀρκίζω
 "στὸν ὄρκον, τὸν ἐποίκετε στὸν κόντον κ' εἰς ἐμένα, (p. 58)
 "ὡς χριστιανοὶ φοβούμενοι τὸν Θεὸν καὶ τὴν ἀλήθειαν,
 60 "νὰ εἰπῆτε καὶ νὰ κρίνετε τὸ δίκαιον ποῦ ἔνα.
 "Ὡσαύτως | γὰρ παρακαλῶ καὶ τὸν μισέρ Ρουμπέρτον, f. 144' 11
 "ὡς εὐγενῆ κι ἀφέντη μου, στὸ δίκαιον νὰ σταθοῦμε·
 "νὰ κρίνετε τὸ δίκαιον, ὡς πρέπει καὶ ἀρμόζει.
 "Μηδὲν φωρῆτε εἰς ἐμὲν ἄδικον νὰ εἰπῆτε,
 65 "ἀλλὰ μὲ φόβον τοῦ θεοῦ μᾶς κρίνετε τὸ δίκαιον."
 Ὡς τὸ ἠκουσεν ὁ εὐγενῆς ἐκεῖνος ὁ Ρουμπέρτος,
 εὐτὺς ἐσυγκατέβηκεν καὶ εἶπε νὰ τὸ κρίνουν·
 καὶ ὡσπερ γὰρ ἔν', νὰ τὸ εἰποῦν μὲ τοῦ Θεοῦ τὸν φόβον,
 ἐκεῖνος δὲ νὰ τὸ στερχτῆ καὶ νὰ τὸ προσκυνήσῃ.
 70 Ὡς τὸ ἠκουσαν οἱ ἀρχιερεῖς, οἱ φλαμουριάροι ὄλοι,
 ἐπιάσαν καὶ ἀνάγνωσαν τὰ ἔγγραφα ἐκεῖνα,
 ἀρχισαν γὰρ λεπτομερῶς, μὲ προσεχὴν μεγάλην.

2345 συγγενούς 47 εἰ τα 52 εἰς συμφωνίας ὅπου αἰτήσαν
 64 φορεῖται sic, probably φ for θ, cf. 2462 φρήτος for θρήτος, and so φωρήτε
 65 αρχιερις θ(ε)ωρητε 72 λεπτιόμερις

61 καὶ τοῦτω 62 οἱ εὐγ. καὶ φρόνημο 63 οἱπ. 64 μου οἱπ. 65 νὰ
 ἀρετε 67 ναυτὸ τηρήσῃ 71 ἐπεὶ ἄσαν—ἔγραφαν 72 ἐξάρχως—λεπτό-
 μερις μὲ προσεχὴν μεγάλην

Η Ἐν τούτῳ ἐλογάριασαν τὸ τέρμενον τοῦ χρόνου
 καὶ ἠύραν, ὅτι ἐπέρασεν ἡμέρας δεκαπέντε
 1375 τὸ τέρμενον, ποῦ ἐτύχαιεν νὰ σώσῃ ὁ Ρουμπέρτος,
 νὰ παραδώσῃ τὰ ἔγραφα τοῦ κόντου τῆς Τσαμπάνιας, f. 68^r
 τοῦ μπάιλου του, μισὶρ Ντζεφρέ, τὸν τόπον νὰ τοῦ δώσῃ.
 Ἐνταῦτα ἐκράξασιν τοὺς δύο καὶ λέγουν πρὸς ἐκείνους·
 “Ἀρχοντες, ἡμεῖς εὐρίσκομεν στὰ ἔγραφα τοῦ κόντου,
 80 “ ὅπου ἔποικε τὲς συμφωνίες, ὅπου εἶδαμεν ἐνταῦτα·
 “ στὲς ὅποιες ἐνὶ ἡ βοῦλλα του καὶ ἐμᾶς ὁλῶν μετ’ αὐτοῦ·
 “ τὸ πῶς μὲ τρόπον κι ἀφορμὴν καὶ συμφωνίες μεγάλες
 “ ἄφηκεν τὸν μισὶρ Ντζεφρέ δίκαιόν του ἐδῶ εἰς τὸν τόπον.
 “ Λοιπὸν, ἀφῶν μὲ συμφωνίες τοῦ ἄφηκεν τὸν τόπον,
 85 “ κ’ ἐπέρασε τὸ τέρμενον, ἐσὺ δίκαιον οὐκ ἔχεις·
 “ ἐπεὶ ἐνθα εἶναι οἱ χριστιανοὶ ἴσῳ τὴν οἰκουμένην,
 “ τὸν νόμον καὶ τὲς ἀγωγές, οἱ συμφωνίες τὲς κλειούσιν.”
 (1060) Ἐνταῦτα γάρ, ὡς τὸ ἤκουσεν ἐκεῖνος ὁ Ρουμπέρτος,
 ἀπὸ τῆς θλίψεως καὶ πικρίας, ὅπου εἶχεν ἡ καρδιά του,
 90 οὐδὲν ἠμπόρεσε ποσῶς ἀπόκρισιν νὰ στρέψῃ.
 Ἐκεῖνος δὲ ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς ὁλόρθα ἐσηκώθη·
 μὲ προσοχὴν, πραότητα ὕλους εὐχαριστᾶ τους,
 ὡς τὸ ἔχουν γὰρ τὸ σύνηθος τῶν ἀφεντῶν οἱ κούρτες,
 κ’ εὐχαριστοῦσιν ἐκεινοὺς ὅπου τὸ δίκαιον κρένουν.
 95 Ἐφῶν ἡ κρίσις ἐδόθηκεν κ’ ἡ ἀπόφασις ὁμοίως, f. 69^r
 νὰ μείνῃ τοῦ μισὶρ Ντζεφρὲ ἡ ἀφεντία τοῦ τόπου
 ὅλης τῆς Πολυπόνεσος, τὸν λέγουσιν Μορέαν,
 τιμὴν μεγάλην ἔποικεν ἐκείνου τοῦ Ρουμπέρτου,
 καὶ εἶπεν οὕτως πρὸς αὐτόν· “Ἀφέντη κι ἀδελφέ μου,
 2400 “ πρόσσεχε, μὴ τὸ βαρυνθῆς, τὸ ἔδωκεν ἡ κρίσις·
 “ ὅτι τὸ δίκαιον τὸ ἀπαιτεῖ, οὕτως τὸ ἔχει ὁ κόσμος.
 “ Ἄν θέλῃς γὰρ καὶ προθυμῶς μετ’ ἔμου νὰ ἐνεμείνῃς
 “ ἐδῶ εἰς τὸν τόπον τοῦ Μορέως, νὰ σ’ ἔχω ὡς ἀδελφόν
 μου,
 “ κι ὅσον κερδίσωμε ἐνομοῦ, νὰ ἐπαίρῃς τὸ σὲ πρέπει.”

1375 ὅπου 83 καὶ ἀφ. 90 ὑπῆρξε 93 ἔχει 2400 βαρυσθεῖς?

Cod. T 2373 ἐλὸ γάρησαν f. 39^r 76 ἔγραφα—κόνται τῆς Τσαμπάνιας
 79 εἰς βρήσκομε—ἔγραφαν 80 ὁπῶκειαι 81 ἐνε 82 μὲ συμφ.
 83 καὶ ἀφύσε 87 τὲς ἀγωγῆς εἰς τὴν φωνῆς τὲς κλειούσι 88 τόκουσε

- Ρ Εἰς τοῦτο ἐλογάριαζαν τὸ τέρμενον τοῦ χρόνου
καὶ ἤυραν, ὅτι ἐπέρασεν ἡμέρες δεκαπέντε
- 1375 τὸ τέρμενον, τὸ ἔτρεχεν νὰ ἔλθῃ ὁ Ρουμπέρτος,
νὰ παραδώσῃ τὰ ἔγραφα τοῦ κόντου τῆς Ἰσαμπάνιας, f. 145^r 1
τοῦ μπάιλου του, μισέρ Τζεφρέ, τὸν τόπον νὰ τὸν δώσῃ.
Εἰς τοῦτο ἐλάλησαν τοὺς δύο καὶ πρὸς ἐκείνους λέγουν·
“ Ἀφέντες, ἐμεῖς ἠύρισκομεν στοὺς ὀρισμοὺς τοῦ κόντου,
- 80 “ ποῦ ἔποικεν τὲς συμφωνίες, ποῦ εἶδαμεν ἐνταῦτα,
“ στὲς ὅποιες ἐνὶ ἡ βούλλα του καὶ ἡμᾶς ὄλων μετ’ αὐτον·
“ τὸ πῶς μὲ τρόπον κι ἀφορμῆν, μὲ συμφωνίες μεγάλες,
“ ἄφηκεν τὸν μισέρ Τζεφρέ δίκαιον εἰς τὸν τόπον.
- 85 “ Κ’ ἐπέρασεν τὸ τέρμενον καὶ δίκαιον οὐκ ἔχεις·
“ καὶ ὅθεν εἶναι χριστιανοὶ στὴν οἰκουμένην ὄλην,
“ τὸν νόμον καὶ τὲς ἀγωγὰς οἱ συμφωνίες τὸν κλείνουν.”
Εἰς τοῦτο, ὡς τὸ ἤκουσεν ἐκεῖνος ὁ Ρουμπέρτος,
ἐκ τὴν πικρίαν τὴν πολλήν, τὴν εἶχεν ἡ καρδιά του,
90 οὐδὲ ποσῶς εὐώδωσεν ἀπόκρισιν νὰ δώσῃ.
Ἐκεῖνος ὁ μισέρ Τζεφρές εὐθέως ἐσηκώθη·
μὲ προσεχῆ, πραότηταν ὄλους εὐχαριστεῖ τους,
ὡς τὸ ἔχουσιν συνήθεια τῶν ἀφεντῶν οἱ κούρτες,
νὰ εὐχαριστοῦσιν ἐκείνους ὅπου τὸ δίκαιον κρένουν. f. 145^r 11
- 95 Ἀφῶν ἡ κρίση ἐγένετο κ’ ἡ ἀπόφασις ὁμοίως,
νὰ μείνῃ ὁ μισέρ Τζεφρές ἀφέντης εἰς τὸν τόπον
ὄλης τῆς Πελοπόννησος, τὸν λέγουσιν Μορέαν,
τιμὴν μεγάλην ἔποικεν ἐκείνου τοῦ Ρουμπέρτου,
καὶ εἶπεν οὕτως πρὸς αὐτόν· “ Ἀφέντη, ἀδελφέ μου,
- 140 “ πρόσεχε, μὴ τὸ βαρεθῆς, τὸ ἔδωκεν ἡ κρίσις·
“ ὅτι τὸ δίκαιον ἀπ’ αὐτήν, οὕτως τὸ ἔχει ὁ κόσμος.
“ Ἄν θέλῃς γὰρ καὶ προθυμῆς νὰ μείνῃς μετ’ ἐμένα
“ ἐδῶ εἰς τὸν τόπον τοῦ Μορέως, νὰ σ’ ἔχω ἀδελφόν μου,
“ καὶ τὸ κερδίσωμεν ὁμοῦ, νὰ ἔχῃς τὸ σὲ τρέχει.”

1381 στίχοι] αἰς

95 ἀπόσις

89 ἀπὸ τὴν θλήψην καὶ πικρίαν 90 εἰμπόρσε 92 πρὸ σέχη 93 οστέχει
τῆρ το συνθέτις—ἀόρτες 94 κρένουν 97 πελοπόννησος 98 ουνπέρτου
1400 μὲν τὸ βαρεθῆς 1 ομ. 2 ναυεμίβεις 3 ὡτ ομ. 4 καὶ ὄσα
αἰρεθήσομε ἡμου ναπέρτης

- Η Κ' ἐκείνος ἀπὸ θλίψεως τοῦ οὐδὲν τὸ ἑκαταδέχτη.
 2406 Ἐνταῦτα ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς κάλεσμα μέγα ἐποίκειν,
 κ' ἐκάλεσεν τοὺς ἅπαντας, μικροὺς τε καὶ μεγάλους,
 (1080) καὶ χαμοτσούκιν ἐποίκειν, τὸ λέγουν οἱ Ρωμαῖοι·
 κ' ἐφάγασιν κ' ἐχάρησαν, κ' ἐξυλοκουταρίσαν·
 10 χορούς, παγινίδια ἐποίκαν, ἀριφνισμόν οὐκ εἶχαν.
 Ἐκείνος γὰρ ὅπου λαλῶ Ρομπέρτο ντὲ Τσαμπάνια,
 ἔκραξε τὸν μισὶρ Ντζεφρὲ καὶ λέγει πρὸς ἐκείνον·
 “Ἀφότου ἐγὼ ἀποεῖδα το τὴν ἀφεντίαν οὐκ ἔχω,
 “δός με ἄλογα καὶ συντροφίαν τοῦ νὰ ἔχω ὑπαγαίνει.” f. 69
 15 Ὡσαύτως γὰρ ἐζήτησεν ὁλῶν τῶν κεφαλᾶδων,
 τῶν ἀρχιερέων καὶ χρήσιμων ἀνθρώπων ὅπου ἦσαν
 εἰς τὴν βουλήν, κὶ ἀπόφασιν καὶ κρίσιν ὅπου ἐποίκαν,
 χαρτὶ νὰ τοῦ ποιήσουσιν, νὰ τὸ ἔχουσιν βουλλῶσει,
 τὸ πῶς ἐκρίναν κ' εἶπασιν τὴν κρίσιν ὅπου ἐδῶκαν,
 20 εἶθ' οὕτως καὶ τὸ ἀντίγραμμα τῆς συμφωνίας ἐκείνης,
 ὅπου ἦτον ποιήσοντα ἐνομοῦ ὁ κόντος τῆς Τσαμπάνιας
 μετὰ τὸν εὐγενέστατον μισὶρ Ντζεφρὲν ἐκείνον,
 νὰ τὰ βασταῖνῃ μετ' αὐτὸν ἐκείσε εἰς τὴν Φραγκίαν,
 διὰ νὰ τὸ δείξῃ τοῦ ρηγὸς κὶ ὁλῶν τῶν κεφαλᾶδων,
 25 ὅπου ἦσαν τότε εἰς τὴν Φραγκίαν, τοῦ κόντου τῆς
 Τσαμπάνιας,
 διὰ νὰ μὴδὲν τὸν δέξωνται χωρικὸν τῆς ὑποθέσεως.
 (1100) Μετὰ χαρᾶς τὰ ἐποίκασιν κὶ ὅλοι τὰ ἐβουλλῶσαν.
 Ἀπαύτου γὰρ τοῦ ἔδωκεν μισὶρ Ντζεφρὲς ἐκείνος
 δωρήματα, χαρίσματα, διαφορικά καὶ πλείστα·
 30 δουλωτικά καὶ φρόνιμα ὑπόσχεσες τοῦ ἐποίκειν,
 νὰ τὸν ὀρίζῃ, πάντοτε νὰ ἔνι ἐδικὸς του.
 Κ' ἐκ τούτου τὸν ὠδήγησεν καὶ συντροφίαν τοῦ ἐποίκειν· f.
 ἀτός του ἐδιάβη μετ' αὐτὸν μέχρι εἰς τὴν Ἀνδραβίδα,

2405 ἑκαταδέκτη
29 πλείστα

11 ντζαμπάνια

16 χρήσιμων

25 ἐτότε

Cod. T 2405 του om.—καταδέκτη f. 39' 6 ἐν τούτο 8 om.
 9 καὶ χάρησαν, κάμαν χαρες μεγάλες 9^a φαρνα καβαλικαίψασιν, ετζίκιζω
 κουτάρια 10 ἀρηφνημ^α 14 καὶ συνδροφεὶ νὰ πάρο νὰ παγένω 16 καὶ
 χρήσιμων ἀρχοτον σπερ ἦσαν 17 om. 18 χαρτὶ νὰμ τοῦ π. τῆς κρίση ὅπου

Ρ Ἐκεῖνος ἐκ τὴν θλίψιν του οὐδὲν ἑκαταδέχτη. (p. 59)
 2406 Εἰς τοῦτο ὁ μισερ Τζεφρὲς κάλεσμα μέγα ἐποίκειν,
 καὶ ἅπαντας ἐκάλεσεν, μικροὺς τε καὶ μεγάλους·

ἐφάγασιν, ἐπίασιν, ἐξυλοκονταρίσαν·

10 χορούς, παιγνίδια ἔποικαν ὅτι ἀριθμὸν οὐκ εἶχαν.
 Ἐκεῖνος ὅπου σὲ λαλῶ, Ρουμπέρτος δὲ Τσαμπάνιας, f. 145° 1

λαλεῖ τον τὸν μισερ Τζεφρέ καὶ λέγει πρὸς ἐκεῖνον·

“Ἐγὼ ἐβλέπω ἀπ’ ἐδῶ ἀφεντίαν οὐκ ἔχω·

“δός μου συντρόφους κι ἄλογα διὰ νὰ ὑπαγαίνω.”

15 Ὅμοίως γὰρ ἐζήτησεν ὄλων τῶν κεφαλάδων,
 καὶ τῶν ἀρχιερέων τε καὶ χρήσιμων ἀνθρώπων
 εἰς τὴν βουλὴν, κ’ ἐξόφλησιν ἐκείνην τὴν ἐποίκαν,
 χαρτὶ νὰ τοῦ ποιήσουσιν, νὰ τὸ ἔχουν βουλλῶσει,
 τὸ πῶς ἐκρίναν κ’ εἶπασιν τὴν κρίσιν ὅπου εἶδαν,

20 εἶθ’ οὕτως καὶ τὸ ἀντίγραμμα τῆς συμφωνίας ἐκείνης,
 ὅπου ἐποίησαν ὁμοῦ ὁ κόντος τῆς Τσαμπάνιας
 μετὰ τὸν εὐγενέστατον μισερ Τζεφρὲν ἐκεῖνον,
 νὰ τὰ βαστάξῃ μετ’ αὐτὸν ἐκεῖ εἰς τὴν Φραγκίαν,
 ὡς νὰ τὰ δείξῃ τοῦ ρηγὺς κι ὄλων τῶν κεφαλάδων,
 25 ὅπουῦσαν τότε εἰς τὴν Φραγκίαν, τοῦ κόντου τῆς Τσαμ-
 πάνιας,

διὰ νὰ μηδὲν τὸ δέξωνται ὡς χωρικὸν τὸ πρᾶγμα.

Μετὰ χαρᾶς τὰ ἐποίκαν, ὅλοι τὰ ἐβουλλῶσαν. f. 145° II

Ἀπαύτου γὰρ τὸν ἔδωκεν μισερ Τζεφρὲς ἐκεῖνος
 δωρήματα, χαρίσματα, διάφορα, παμπλείστα·

30 δουλωτικὰ καὶ φρόνιμα ὑπόσχεσες τοῦ ἐποίκειν,
 νὰ τὸν ὀρίζῃ, πάντοτε νὰ ἔνι ἐδικὸς του.

Εἰς τοῦτο τὸν ᾠδήγεψε καὶ συντροφίαν τοῦ ἐποίκειν·
 ὁμοῦ ἐδιάβην μετ’ αὐτὸν ἕως τὴν Ἀνδραβίδα·

2426 τὸν δεξ.

29 ἀνπλήσθα

αἴμα 19 om. 20 εἰς τοῦτο καὶ τὸ ἀντ. τῆς σηφοῦας 21 ὅπου ἦτον
 22 φῦστα—ὁ κόντος 22 om. 23 διανὰβαστένη 24 νὰ τὰ—τὸν γεφαλ.
 25 ἅπαντες μὴν τὸν δ. δια χωρικὸν τοῦ κόσμου 27 ἐπήσαν καὶ ὅλοι τὰ βουλλῶσαν
 28 διάφορα καὶ πλῆθη 30 βούλωτικὰ καὶ φρόνιμα εἰπόμενες τότε καὶ
 31 νὰ ἔνι στῆς ὀρησμούς του 32 καὶ ἐν τοῦτο τότε οἰδήγεψαν—τόπῃκε
 33 ἐδιάβη

Η *κι ἀπέκει ἐβάβλη εἰς κάτεργον κ' ἐδιάβη εἰς τὴν Φραγκίαν.*
 2435 *Κι ἀφότου γὰρ ἐμίσειψεν ἐκείνος ὁ Ρουμπέρτος*
ἐκ τὸν Μορέαν, κ' ἐνέμεινε ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς ἀφέντης,
ᾧρισε νὰ τὸν κρᾶζουσιν ἀφέντην τοῦ Μορέως.
Τοὺς τόπους του κ' ὑπέθεσε, ὅπου εἶχεν νὰ διορθῶνῃ,
ἀλλέως τὲς ἐκατάσταιεν ὡς φυσικὸς ἀφέντης·
 40 *ἐκόπιαζεν κ' ἐβιάζετον πάντοτε νὰ τὲς αὐξάινῃ.*
Λοιπόν, ὡς ἔνι φυσικὸν οἱ πάντες ν' ἀποθνήσκουν,
ἦλθεν κ' ἐκείνου ὁ καιρὸς ν' ἀπέλθῃ ἐκ τὸν κόσμον.
Κράζει τοὺς κεφαλᾶδες του, τοὺς ἐπισκόπους ὄλους,
ἐποίησε διάταν φοβερὴν ὡς φρόνιμος ὅπου ἦτον·
 45 *τὰ πάντα του ὄλα ἐδιόρθωσεν, ἔγραψεν καὶ ἐβούλλωσέ τα.*
<Καὶ> εἶχεν γὰρ δύο υἱούς· τὸν πρῶτον ὠνομάζαν,
μισὶρ Ντζεφρὲ τὸν ἔλεγον, τ' ὄνομα τοῦ πατρός του·
 (1120) *τὸν δεύτερον ἐκράζασιν, Γυλιάμον τὸν ἐλέγαν,*
ἐλέγασιν τὸ ἐπικλῆ του Γυλιάμο ντὲ Καλομάτα·
 50 *ἀφέντην γὰρ τὸν ἴφηκεν κάστρου τῆς Καλομίτας*
μετὰ τῆς ἄλλης περιοχῆς τοῦ καστελλανικίου,
διατὶ ἦτο ἐκείνο τὸ ἴδιον του τῆς γονικῆς κουγκέστας. f. 70°
ᾠρισε, μὲ προφώνεσιν γλυκέα τοὺς παραγγέλλει
τοὺς κεφαλᾶδες κὶ ἀρχιερεῖς κὶ ὄλους τοὺς καβαλλαρίους,
 55 *νὰ ἔχουσιν τὸν μισὶρ Ντζεφρὲ ἀφέντην κληρονόμον,*
καὶ νὰ θυμούνται πάντοτε τὴν πολιτείαν ὅπου εἶχεν,
τὸν κόπον ὅπου ἐκόπιασεν νὰ κερδεθῇ ὁ Μορέας,
τὸ σπλάχνος κὶ ἀνθρωποφιλίαν ὅπου εἶχεν εἰς τοὺς πάντας.
Κὶ ὅσον ἀπεκατέστησεν ἐτούτα κὶ ἄλλα πλείστα,
 60 *ἐμεταστάθη, ὡς χριστιανός· ὁ Θεὸς νὰ τὸν συγχωρήσῃ.*
Κὶ ὡσὰν ἐμεταστάθηκεν, καθὼς σᾶς τὸ ἀφηγοῦμαι,
θρῆνος ἐγένετον πολὺς εἰς ὄλον τὸν Μορέαν,
διατὶ τὸν εἶχαν ἀκριβόν, πολλὰ τὸν ἀγαποῦσαν
διὰ τὴν καλὴν του ἀφεντίαν, τὴν φρόνεσιν ὅπου εἶχεν.

2446 εἶχεν γὰρ υἱούς δύο 49 καλο^{MT} 57 ἐκοπίασεν 58 σπλάγχθος

Cod. T 2434 καὶ δεβη 35 ἐμίσεισε 36 καὶ ἐμεινε 37 ναν τω
 γκράζουσι f. 40^r 38 του om.—διορθωσι 39 ἐκαταιστερε 40 πάντα
 ναντες ἀξένη 41 ἐνε 42 ἡς ὄλον γκόσμων 44 διάταξιν—ἄποῦτων
 45 βουλοσέτα 48 γουλιάμω 49 τὸ ἐπικλήν—γουλιάμο μετὲ καλαμάτα
 50 ἡφουκὶ καστρόν—τίς καλαματας 51 τοῦ καστελλανικίου τῆς 52 κω-

P κ' ἀσέβηκεν στὸ κάτεργο, ὑπάγει στὴν Φραγκίαν.
 2435 **K**ι ἀφότου ἐδιέβηκεν ἐκεῖνος ὁ Ρουμπέρτος
 ἐκ τὸν Μορέαν, κ' ἔμεινεν μισὲρ Τζεφρὲς ἀφέντης,
 ὠρισην νὰ τὸν λέγουσιν ἀφέντην τοῦ Μορέως.
 Τοὺς τόπους καὶ ὑπόθεσες, τὲς εἶχεν νὰ ὀρθῶνῃ,
 ἀλλέως τὲς ἐκατέστηνεν ὡς φυσικὸς ἀφέντης·
 40 ἠγωνίζετο, ἐκόπιαζε πάντα νὰ τὰ ἀξιάνη.
 Λοιπὸν, ὡς ἐνι φυσικὸν οἱ πάντες ν' ἀποθνήσκουν,
 ἦλθε κ' ἐκεῖνου ὁ καιρὸς νὰ ἀπέλθῃ ἐκ τὸν κόσμον.
 Λαλεῖ τοὺς κεφαλᾶδες του, τοὺς ἐπισκόπους ὄλους, f. 146^v I
 ἐποῖκεν διάταν φοβερὴν ὡς φρόνιμος ὅπου ἦτον·
 45 τὰ πάντα ἐδιόρθωσεν, γράφει κ' ἐβούλωσέν τα.
 Εἶχεν καὶ δύο γὰρ υἱούς· τὸν πρῶτον ὠνομάζαν,
 μισὲρ Τζεφρὸς τὸν ἔλεγαν, τῶνομα τοῦ πατρός του·
 τὸν δεῦτερον ἐλέγασιν [μισὲρ] Γουλιάμο Καλαμάτη,
 ὅτι ἐγεννήθηκεν ἐκεῖ ἐν κάστρῳ Καλαμάτας·
 50 ἀφέντη γὰρ τὸν ἄφηκεν στῆς Καλαμάτας κάστρον (p. 60)
 μὲ ὄλης τῆς περιοχῆς τοῦ καστελλανικίου·
 αὐτὸ γὰρ ἦτον ἴδιον τῆς γονικῆς κουγκέστας.
 Ὄρισεν, μὲ προφώνησιν γλυκέα τοὺς παραγγέλλει,
 τοὺς κεφαλᾶδες, ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς καβαλλαρίου,
 55 νὰ ἔχουν τὸν μισὲρ Τζεφρὸς ἀφέντη κληρονόμον,
 καὶ νὰ ἐνθυμοῦνται πάντοτε τὴν πολιτείαν, τὴν εἶχεν,
 τὸ σπλάχνος καὶ φιλανθρωπίαν, ὅπου εἶχεν εἰς πάντας.
 Καὶ ὅσον ἐκατέστησεν αὐτὰ καὶ ἄλλα πλέα,
 60 μετέστη καὶ ἀπόθανεν· ὁ Θεὸς τὸν | συχωρήσῃ. f. 146^v II
 Καὶ ὅσον ἐμετέστησεν ὡσὰν τὸ ἀφηγοῦμαι,
 φρῆνος πολλὺς ἐγένετον εἰς ὄλον τὸν Μορέαν,
 ὅτι τὸν εἶχαν ἀκριβόν, πολλὰ τὸν ἠγαποῦσαν
 διὰ τὴν καλὴν του ἀφεντία, τὴν φρόνησιν, τὴν εἶχεν.

2438 ἰπὸθεσις 39 ἐκατέσθεναι 53 γλυκέαν 58 σπλάγχχνος
 24 ἐκατέσθησεν 60 μετέσθη

53 παραγγέλλει 55 βαχουσιν 56 τὴν αὐθεντία σου 57 τὸν
 γέστο 58 τὸ σπλάχνος καὶ φιλανθία ὀπούχε 60 ὁ χρηστ. καὶ ὁ θ. νὰ
 τῶν συνταθίσι 61 σε ταφι-γοῦμαι 62 εγήνητον 64 δια τὴν γγαλοσύνη
 τῶν τῆν πολῆ καὶ φρόνηση ὀπούχε f. 40^v

- Η Κι ἀφότου τὸν ἐκήδεψαν κ' ἐπράυνεν ἡ θλίψις,
 2466 ὄλοι βουλήν ἀπήρασιν, μικροί τε καὶ μεγάλοι,
 κ' ἐστέψασιν δι' ἀφέντην τοὺς μισὶρ Ντζεφρὲ τὸν νέον.
 (1140) Καὶ ὅσον ἐπαράλαβεν τῆς ἀφεντίας τὴν δόξαν,
 ἄρξεται νὰ πορεύεται ὡς φρόνιμος στρατιώτης·
 70 πολλὰ ἦτον προθυμότατος, φιλόανθρωπος εἰς ὄλους,
 εἰς σφόδρα γὰρ ἐσπούδαζεν ν' αὐξάινη τὴν τιμὴν του.
 Ἐν τούτῳ ἦλθε ὑπόθεσις, ἀφκράζου νὰ σὲ λέγω, f. 71^c
 ὅτι ὁ Ρομπέρτος βασιλεὺς τῆς Κωνσταντίνου πόλης,
 ποὺ ἦτον τότε εἰς τὴν Ρωμανίαν ἀφέντης βασιλέας,
 75 συνθήκες καὶ συμβίβασες, τρόπον συμπεθερίας,
 ἔποιε μὲ τὸν ροὶ Ραγκοῦ, ρῆγαν τῆς Κατελώνιας,
 νὰ ἐπάρη εἰς γυναῖκαν του τοῦ βασιλέως θυγάτηρ·
 εἰς κάτεργα δύο τὴν ἔθεκεν μετὰ τιμῆς μεγάλης,
 καβαλλαρὸι κι ἀρχόντισσες μετ' αὐτὴν ὑπαγαίναν.
 80 Ἐκεῖ ἦλθαν κι ἀποσκάλωσαν τοῦ Ποντικοῦ τὸ κάστρον,
 ὅπου ἐνὶ γὰρ εἰς τὸν Μορέαν, σιμὰ στὴν Ἄνδραβίδα.
 Κι ὡσὰν ἦτον τὸ ἐριζικὸν κ' ἐμέλλετον τὸ πρᾶγμα,
 εὐρέθη ὁ μισὶρ Ντεφρὲς, ὁ ἀφέντης τοῦ Μορέως,
 ἐκεῖ πλησίον, τὸ λέγουσιν χώρα τοῦ Βλιζιρίου.
 85 Σπουδαίως μαντᾶτα τοῦ ἤφεραν ἐκεῖσε εἰς τὸ κάστρον,
 τοῦ Ποντικοῦ τὸ λέγουσιν, οὕτως γὰρ τὸ ὀνομάζουν,
 τὸ πῶς ἀποσκαλώσασιν κάτεργα δύο ἐκεῖσε
 (1160) <εἰς τὸν λιμένα Ποντικοῦ, καθὼς τὸ ἀφηγοῦμαι >,
 ὅπου βαστοῦν τοῦ βασιλέως ἐκείνου του Ρομπέρτου
 90 τὴν θυγάτηρ, κ' ὑπάγαιναν στὸν ρῆγαν Κατελώνιας.
 Τὸ ἀκούσει το ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς σπουδαίως ἐκεῖσε
 ἀπήλθε·
 πεζεύγει ἀπὸ | τὸ ἄλογον, στὸ κάτεργον ἐσέβην, f. 71'
 καὶ χαιρετᾶ τοῦ βασιλέως ἐκείνου τὴν θυγάτηρ,
 παρακαλεῖ κι ἀξιώνει τὴν στὴν γῆν νὰ ἔχη πεζέψει,
 95 καὶ νὰ σεβῆ εἰς τὸ κάστρον του τοῦ νὰ παραδιαβύσση,
 2474 ὅπου—ἐτότε 76 μετὰ τὸν ρ. 80, 86 ποντικοῦ 84 βλυζηρίου
 88 om. 90 ὑπαγαίνοσι

Cod. T 2466 ἄλλη—επήρασι 67 καὶ στήσασι 68 ὅσον] ὡσὰν
 69 εἰρξάτο νὰ πορευέτο τίς! 71 αὐξάνη 72 ἦλθαν ὑπόθεσις 73 τῆς
 κοσταυτ. 74 τότε 76 τὸ ρε ραγοῦν 77 παρη 78 τῶν ἔβαλε
 79 καβελαρῆος καὶ ἀρχοντες—επαγέναν 80 κήλθα καὶ ἀποσκαλώσασσι

- Ρ Ἀφῶν γὰρ τὸν ἐκήδεσαν κ' ἐπράυνεν ἡ θλίψη,
 1466 ὄλοι βουλὴν ἐπήρασιν, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
 καὶ ἔστεψαν ἀφέντη τους μισερ Τζεφρέ ἐκείνου.
 Καὶ ὄσον ἐπαράλαβεν τῆς ἀφεντίας τὴν δόξαν,
 ἄρχισεν νὰ περιπατῆ ὡς φρόνιμος στρατιώτης·
 70 πολλὰ ἦτον προθυμότατος, φιλόθρωπος εἰς ὅλους,
 καὶ σφόδρα γὰρ ἐσπούδαζεν νὰ αὐξάνῃ τὴν τιμὴν του.
 Εἰς τοῦτο ἦλθε ὑπόθεσις, ἄκουσε νὰ σὲ λέγω,
 ὅτι ὁ Ρουμπέρτος βασιλεὺς τῆς Κωνσταντίνου πόλης,
 ὄπου ἦτον εἰς τὴν Ρωμανίαν βασιλεὺς καὶ ἀφέντης,
 75 συνθήκας καὶ συμβίβασιν, τρόπον | συμπεθερίας f. 146^v 1
 ἔποιεκεν μὲ τὸν ρὲ Ραγγούν, ρῆγαν τῶν Κατελάνων,
 νὰ ἐπάρῃ διὰ γυναῖκαν του τοῦ βασιλέως θυγάτηρ·
 εἰς κάτεργα δύο τὴν ἔθεκαν μετὰ τιμῆς μεγάλης,
 βαβαλλαρείοι καὶ ἄρχοντες μετ' αὐτὴν ὑπαγαίναν.
 80 Ἦλθαν καὶ ἐξεβήκασιν στοῦ Ποντικοῦ τὸ κάστρο,
 ὄπου ἐνὶ δὲ εἰς τὸν Μορέαν, σιμὰ στὴν Ἄντραβίδα.
 Καὶ ὡς ἦτον τὸ ἐριζικὸ καὶ ἔμελλεν τὸ πρᾶγμα,
 εὐρέθην ὁ μισερ Τζεφρές, ὁ ἀφέντης τοῦ Μορέως,
 ἐκεῖ πλησίον, τὸ λέγουσιν χώρα τοῦ Βλιζιρίου.
 85 Σπουδαίως τὸν ἐδώκασιν ἐκείσε τὸ μαντάτο,
- τὸ πῶς ἀπεσκαλώσασιν δύο κάτεργα ἐκείσε
 εἰς τὸ λιμένα Ποντικοῦ, καθὼς τὸ ἀφηγοῦμαι, (p. 61)
 ὄπου βαστοῦν τοῦ βασιλέως ἐκείνου τοῦ Ρουμπέρτου
 90 τὴν θυγατέραν καὶ ὑπᾶν στὸ ρῆγα Κατελώνιας.
 Ὡς τῶκουσε ὁ μισερ Τζεφρές, γουργὰ ἐκεῖ ὑπάγει· f. 146^v 11
 πεζεύει ἐκ τὸ ἄλογον, στὸ κάτεργον ἐμβαίνει,
 καὶ χαιρετᾷ τοῦ βασιλέως αὐτὴν τὴν θυγατέραν
 παρακαλεῖ, ἀξιώνει τὴν στὴν γῆν νὰ ἀπεζέψῃ,
 95 καὶ ἰὰ σεβῆ εἰς τὸ κάστρον του, νὰ περιδιαβάσῃ,

2467 ἔστεισεν 68 τῆς δόξαν 75 σὺμπεθερίας 81 ὡς ἐσήτω
 90 ὑπόθεσις στὸ ρῆγας 92 σεμβαίνει

81 ὄσον 82 τὸ μισερὸ καὶ μέλετο τὸ πρᾶγμα 83 2nd ὁ om. 85 μαντάτο
 τοῦφεραν ἐκεῖθεν ἀπο το κάστρο 86 γὰρ om.—τον ο. 88 om. 90 τὴ
 θυγάτηρ ἐπ πάγουαν 92 πέζιβη 93 του βασιλέως ἐκείνη τῆ θ. 94 παρε-
 κλή σται γὰρ ἔξο νὰ εἶγη 95 καὶ νὰ περιδιαβάσει f. 41^r

Η νὰ ἀναπαυτῆ ἡμέρες δύο, κι ἀπέκει νὰ ὑπαγαίνη.
 Κ' ἐκείνη, ὡς εὐγενική, μὲ τὴν βουλήν ὅπου εἶχεν
 ἐπέξεψεν μετὰ χαρᾶς, ἐσέβην εἰς τὸ κάστρον.
 Ἐκείνη ἡ μέρα ἀπέρασεν κι ἄλλη ἐξημερώνει·
 2500 τινὲς ἀπὸ τοὺς ἴδιους του καὶ συμβουλάτορές του
 λέγουσιν τὸν μισὶρ Ντζεφρέ καὶ συμβουλεύουνέ τον·
 “Ἀφέντη, ἐσύ εὐρίσκεσαι ἐδῶ εἰς τὴν Ρωμανίαν
 “κ' ἔχεις τὸν τόπον τοῦ Μορέως ὅπου τὸν ἀφεντεύεις·
 “κι ἂν οὐ ποιήσης τέκνον σου νὰ τὸν κληρονομήση,
 5 “τί σὲ ὠφελοῦν τὰ πράγματα καὶ τί τὰ ἀγωνιέσαι;
 “ἐδῶ ποῦπετε οὐ βρίσκεται γυναιῖκα ὡς διὰ ἐσένα·
 “κι ἀφότου ἐπρόσταξε ὁ Θεὸς κι ἀπέστειλὲν τὴν ὠδε,
 (1180) “ἐτούτη ὅπου ἠύρεσκειται τοῦ βασιλέως θυγάτηρ,
 “ἔπαρε κ' εὐλογήσου τὴν, καὶ ποιήσε τὴν κυρά μας.
 10 “Κι ὁ βασιλεὺς ὁ κύρης τῆς πολλάκις κι ἂν χολιάση
 “καὶ βαρεθῆ το τίποτε, πάλε νὰ τὸ ἀγαπήση.”
 Τόσα τὸν ἀναγκάσασιν καὶ τόσα τὸν ἐβίασαν· f. 71^r
 κράζει τοὺς φρονιμώτερους ὅπου εἶχεν μετ' ἐκείνον,
 βουλήν ἐζήτησε ὄλωνων νὰ τοῦ τὴν ἔχουν δώσει,
 15 κι ὄλοι ἀμφοτέρως εἶπασιν κ' ἐσυμβουλέψανέ τον·
 “Ἀφέντη, ἐμᾶς ἀρέσει μας, καὶ ποῖσε το ἀκωλύτως.”
 Ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ὀλνας ἐβάσταξε τὸν λόγον,
 κ' ἐσύντυχεν τοῦ βασιλέως ἐκείνου τὴν θυγάτηρ,
 νὰ ἐπάρη τὸν μισὶρ Ντζεφρέ ἀνὴρ καὶ σύμβιόν τῆς·
 20 πολλοὺς τρόπους τῆς ἔδειξεν φρόνιμους, ἐπιδοξίους,
 τὸ πῶς ἐβόλει νὰ γενῆ ἡ συμπεθερία ἐκείνη
 καλλίον εἰς τὸν ἀφέντην τοὺς παρὰ στὸν ρῆγα ἐκείνον,
 ὅπου τὴν ὑπαγαίνασιν ἐκεῖ στὴν Κατελώνιαν.
 Τί νὰ σὲ λέγω τὰ πολλὰ ἃ λάχῃ νὰ βαρείεσαι;
 25 τόσα τῆς εἶπασιν πολλὰ, τόσα τὴν ἀναγκάσαν,
 ὅτι ἐσυγκατέβηκεν κ' ἐγένετον ὁ γάμος·

2506 οὐκ εβρήσκετ⁷⁴

18 ἐκείτης

Cod. T 2496 παγένη 97 ὁπούχε 98 ἐξέβη καὶ μετὰ χ. ἐσέβηκει
 99 μόνο μὰ ἡμέρα ἐπέρασε—ἐξημερόσε 2500 συμβουλατοράς του 1 ἐλέγω
 τοῦ μισέρ τζ.—συμβουλέβουσε 2 ἠβρήσκεσε 5 τὴ σὲ φελοῦν τὰ πράγματα
 6 ἐδὸ πῶθεν δὲν βρήσκειται—σένα 7 ἀφόν 8 ἐβρίσκειται 9 καὶ βλογίσου

- P** νὰ ἀναπαυτῆ ἡμέρες δύο κι ἀπέκει νὰ ὑπάη.
 Κ' ἐκεῖνη ἡ εὐγενικὴ μὲ τὴν βουλὴν ὅπου εἶχεν
 ἐπέζεψε μετὰ χαρᾶς, ἐσέβη εἰς τὸ κάστρον.
 Ἐκεῖνη ἡ μέρα ἐπέρασεν, ἡ ἄλλη ξημερώνει·
 2500 τικὲς ἐκ τοὺς ἰδίους του καὶ συμβουλάτοράς του
 λέγουσιν τὸν μισὲρ Τζεφρὲ καὶ συμβουλευούσιν τον·
 “Ἀφέντη, ἐσὺ εὐρέσκεσαι ἐδῶ εἰς τὸν Μορέαν
 “κ' ἔχεις τὸν τόπον τοῦ Μορέως ὅπου τὸν ἀφεντεύεις·
 “κι ἂν οὐ ποιήσης τέκνον σου νὰ τὸν κληρονομήσῃ,
 5 “τί σέ ὠφελοῦν τὰ πράγματα καὶ τί τὰ ἀγωνιέσαι;
 “ἐδῶ οὐδὲν εὐρίσκεται γυναικὰ νὰ ἐπάρῃς·
 “κι ἀφῶν | ἐπρόσταξε ὁ Θεὸς καὶ ἤφερε τὴν ὠδε, f. 147' I
- “ἔπαρε, εὐλογήσου τὴν καὶ ποῖσε τὴν κυρά μας.
 10 “Κι ὁ βασιλεὺς ὁ κύρης τῆς ἂν ἔναι καὶ χολιάσῃ
 “καὶ βαρεθῆ το τίποτες, πάλιν νὰ τὸ ἀγαπήσῃ.”
 Τόσο τὸν ἀναγκάσασι, τόσο τὸν ἐβιάζαν,
 λαλεῖ τοὺς ἐντιμότερους ὅπουχε μετ' ἐκείνον,
 βουλὴν ἐζήτησεν ὁλῶν νὰ τοῦ τὴν ἔχουν δώσει,
 15 καὶ ὅλοι ἔν τὸν εἶπασιν καὶ ἐσυμβούλεψάν τον·
 “Ἀφέντη μας, ἀρέσει μας, ποῖσε το ἀκωλύτως.”
 Ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ὦλενας ἐβίασταξεν τὸν λόγον,
 κ' ἐσύντυχε τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τοῦ βασιλέως,
 νὰ ἐπάρῃ τὸν μισὲρ Τζεφρὲν ἀνὴρ καὶ σύμβιόν τῆς·
 20 πολλοὺς τρόπους τῆς ἔδειξεν φρόνιμους, ἐπιδέξιους
 τὸ πῶς ἔμελλεν νὰ γενῆ ἡ συμπεθερία ἐκεῖνη
 κιαλλιο εἰς τὸν ἀφέντη μας παροῦ εἰς τὸν ρῆγα ἐκείνον,
 ὅπου τὴν ὑπαγαίνασιν ἐκεῖ εἰς τὴν Κατελώνιαν.
 Τί νὰ σέ λέγω τὰ πολλὰ εὐκόλα | νὰ ὀκνίξῃς; f. 147' II
 25 τόσα τῆς εἶπασιν πολλά, τόσα τὴν ἀναγκάσαν,
 ὅτι ἐσυγκατέβηκεν κ' ἐγίνετον ὁ γάμος·

2500 σὺμβουλ. 1 σὺμβουλ. 5 τῆς σε ὄφ. 7 ἐδῶ 14 καὶ
 νὰ τοῦ 21 σὺμπεθε. 26 ἐσὺμγατέβ.

την καὶ κάμε 10 ἂν οὐκ. 11 ἀναγκάσι—τόσω 13 ὅπουχε 14 β. τοῖς
 ἐξεζήτησε δια να τόχουσε δόση 15 ὄλλη—σηβουλεψανέ τον 17 ὁ πύσκοπος
 τῆς σὺλ. ἐβίασταξε τῆς λόγου 21 ἐβόλη 22 κάλυο 23 στήνγκατελώνηα
 f. 41' 26 ἐσὺμκατέβη τὸ λεγόν καὶ γίνετο

Η κι ἀφότου εὐλογήθησαν κ' ἐποίησαν τὴν χαράν τους,
 (1200) τὰ κάτεργα τοῦ βασιλέως ἐστράφησαν στὴν Πόλιν.
 Λεπτομερῶς τοῦ εἶπασιν οἱ καβαλλάροι ἐκεῖνοι,
 2530 ὅπου ἦσαν μέσα εἰς αὐτὸ τὸ πρῶγμα ὅπου ἐγένη,
 κι ὁ βασιλεὺς τὸ ἀκούσει το μεγάλως τὸ ἐβαρύνθη·
 ἂν εἶχεν γὰρ τὴν δύναμιν, νὰ τοῦ ἔπεφτε ἐπιδέξιον,
 δείξει τὸ ἤθελεν καλὰ τοῦ μισὶρ Ντζεφρὲ ἐκεῖνου, f.
 τὸ πῶς τὸ ἔποιε ἀσκημον καὶ χωριατίαν μεγάλην
 35 τὴν θυγατέρα του νὰ εὐλογηθῆ ἄνευ θελήματός του·
 ἐπεὶ γὰρ τὸν ἐμπόδισεν ἴς ἐκεῖνο ὅπου ἐσκόπα,
 νὰ ποιήσῃ τὴν συμπεθερίαν καὶ τὲς συμβιβασές του
 μετὰ τὸν ροῖ <ντὲ> Ραγοῦ διὰ νὰ ἔχη πάλε ἀπ' αὐτὸν
 λαόν, φουσσᾶτα, συμμαχίαν στὴν μάχην τῶν Ρωμαίων,
 40 κ' ἐδάρτε τὸν ἐμπόδισε κ' ἠρέθη ἀπεργωμένος.
 Ἐκεῖνος [γὰρ] ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς ὁ ἀφέντης τοῦ Μορέως,
 ὡς φρόνιμος, διακριτικός, παιδευτικός ὅπου ἦτον,
 οὐδὲν ἐποίκεν ἄργητα διὰ νὰ πολυμερήσῃ·
 σπουδαίως πιττάκια ἔγραψεν, μαντατοφόρους στέλνει
 45 ἐκέισε εἰς τὸν βασιλέαν ὅπου ἦτον εἰς τὴν Πόλιν,
 παρακαλεῖ κι ἀξιώνει τον νὰ τοῦ ἔχη συμπαθήσει
 εἰς ἐκεῖνο ὅπου ἔποικεν κ' ἐγένετον παιδί του·
 (1220) οὐδὲν τὸ ἔποιε εἰς κακόν, οὔτε εἰς ἀλαζονείαν,
 ἀλλὰ ἔποικέ το εἰς ὄρεξιν καὶ καλλονὴν μεγάλην,
 50 ὡς ἄνθρωπος ποῦ εὐρίσκεται ἐντὸς τῆς Ρωμανίας
 μακρέα ἐκ τὸ γενολόγι του κ' ἐκ τὸ ἰγονικόν του,
 κι οὐκ ἠύρεσκεν οὐδὲ ποσῶς γυναικαν νὰ ἔχη ἐπάρει,
 ὡς τοῦ ἔπρεπεν κ' ἐτύχαιεν πρὸς τὴν οὐσίαν ὅπου εἶχεν· f.
 θεωρῶντα γὰρ κ' ἐβλέποντα τὸ πῶς κ' ἐκεῖνος ἦτον
 55 ἀπέσω εἰς τὴν Ρωμανίαν κ' εἶχε μεγάλες μάχες
 μετὰ τὸ γένος τῶν Ρωμαίων ὡσὰν κι ὁ βασιλέας·

2532 ἔπευθεν

36 εἰς ἐκεῖνον

37 σύμβηβας τέ του

50 ὅπου

Cod. T 2527 καὶ κάμαν τὴν χ. τους 29 λεπτόμερος 30 ἀπέσω ἢ
 αὐτά—πῶς ἐγένη 31 μεγ. τὸ πικράθη 32 νὰ τόπεφτε ἢς πιδέξω 33 τοῦ
 ἤθελε 34 τὸ πῆκε ἀσκημον καὶ χωριατὴ μ. 36 ἢς κλέων ποῦ 37 συνη-
 βασίς του 38 μετὰ το ρήγαν ται ραγοῦν νάχη πάλαι 39 σιμαχιά εἰς τὸ
 ρομαίων τὸ κράτος 40 καὶ τόρα τὸ ἐμπ. καὶ βρέθη ἀπέρμομένος 41 γὰρ and

Ρ **κ**ι ἀφῶν γὰρ εὐλογήθηκεν κ' ἐκάμαν τὴν χαρὰν τους,
 τὰ κάτεργα τοῦ βασιλέως ἐστράφησαν στὴν Πόλη.
 Λεπτομερώς τὸν εἶπασιν οἱ καβαλλάροι ἐκεῖνοι (p. 62)
 2530 τὸ πρᾶμα, τὴν ὑπόθεσιν καθὼς ἐκαταστάθη.
 Ὡς τὸ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς μεγάλως ἐβαρέθη·
 ἂν εἶχεν γὰρ τὴν δύναμιν καὶ εἶχε ἐπιδέξιον,
 δείξει τοῦ ἤθελεν καλὰ μισερ Τζεφρὲ ἐκεῖνου,
 τὸ πῶς τοῦ ἔποιεκεν ἄσημον καὶ χωριατῖα μεγάλην
 35 νὰ εὐλογηθῆ τὴν θυγάτηρ του ἄνευ θελήματός του·
 ἐπεὶ καὶ τὸν ἐμπόδισε ἴς ἐκεῖνο τὸ ἐσκόπα
 νὰ ποιήσῃ τὴν συμπεθερίαν καὶ τὲς συμβίβασές του
 μετὰ τὸν ρόε ντὲ Ραγούν καὶ νὰ ἔχῃ ἀπ' αὐτοῦ
 λαόν, φουσσᾶτα, δύναμιν εἰς μάχην τῶν Ρωμαίων,
 40 καὶ τώρα τὸν | ἐμπόδισεν κ' ἠύρέθη κομπωμένος. f. 147^r 1
 Ἐκεῖνος ὁ μισερ Τζεφρὲς ἀφέντης τοῦ Μορέως,
 ὡς φρόνιμος, διακριτικός, παιδευτικός ὡς ἦτον,
 οὐδὲν ἐποίκεκεν ἄργιαν τοῦ νὰ πολυμερήσῃ·
 σπουδαίως πιττάκια ἔγραψεν, μαντατοφόρους στέλνει
 45 ἐκέισε εἰς τὸν βασιλέαν ὅπου ἦτον εἰς τὴν Πόλιν...

ἴς ἐκεῖνο ὅπου ἔποιεκεν κ' ἐγένετο παιδίον του,
 οὐδὲν τὸ ἔποιεκε εἰς κακόν, οὐδὲ εἰς ἀλαζονείαν
 ἀλλὰ ἴς δρεξιν τὸ ἔποιεκε καὶ εἰς καλὸν μεγάλον,
 20 ὡς ἄνθρωπος ποῦ ἠύρισκεται ἐντὸς τῆς Ρωμανίας
 μακρέα ἀπὲ τὸ γένος του καὶ ἐκ τὸ γονικόν του,
 κὶ οὐκ ἠύρεσκεν οὐδὲ ποσῶς γυναικα νὰ ἐπάρῃ,
 ὡς ἔπρεπε καὶ ἄρμοζεν πρὸς τὴν οὐσίαν, τὴν εἶχεν·
 θωρῶντα καὶ ἐβλέποντα τὸ πῶς ἐκεῖνος ἦτον
 35 ἀπέσω εἰς τὴν Ρωμανίαν κ' εἶχεν μεγάλην μάχην
 μετὶ τὸ γένος τῶν Ρωμαίων ὡσπὺν κὶ ὁ βασιλέας·

2539 λεπτομέρως
 37 σιωπεθ. — σιωμηθ.

35 θυγάτηρ

36 ἔπικεν τὸν ἐπόδισε εἰς ἐκ.

o. om. 43 πεδευτικός καὶ γρωστικός ὅπου ἦτον. 44 πιτάκι 45 ὅπου στὴν
 γόλη ἦτον 46 παρεκαλῆ καὶ αξυόλη των θανατῶν συμπαιθίσι 47 εἰς ἀκόον
 ὅσπερ 48 οὐθε οὐ 49 ἀλλὰ πιασέ το εἰς δρεξιν 50 βρησκεται οὗτος 51 καὶ
 ἀπο τῷ πγ. του 52 ἠβρησκε ποσοι γ. μαχη πάρη 53 εἰς τοῦτο ἔπρεπε καὶ
 γήσπε — ποσχε f. 42^r 54 θωρῶντα γὰρ καὶ βλέποντα 56 ἀπὸ τὸ γένος

- Η *κι οὐκ εἶχε ἀφέντην προεστὸν ἀπάνω του νὰ ὀρίξη·*
μὲ τὸ σπαθὶ του ἐκέρδισε τὸν τόπον ὅπου ἐκράτει.
Λοιπὸν ἂν θέλῃ ὁ βασιλέας τοῦτο νὰ τοῦ ἔχῃ ποιήσει
 2560 *εἰς τρόπον τῆς ἀνταμοιβῆς, τὸ πρᾶγμα ὅπου ἐποίησεν*
κι ἀπῆρεν τὴν θυγάτηρ του ὁμόζυγον γυναῖκα·
λίξιος του γὰρ νὰ δουλωθῆ καὶ νὰ κρατῆ ἀπὸ ἐκείνου
τὸν τόπον καὶ τὴν ἀφεντίαν ὅπου εἶχεν τοῦ Μορέως,
κι ἂν χρήξη τὰ φουσσᾶτα του ὁμοίως καὶ τὸ κορμί του,
 65 *ὅταν ὀρίξη καὶ χρειαστῆ, νὰ ἔνι εἰς ὀρισμὸν του,*
νὰ ἔνι μετ' αὐτὸν ἔνομοῦ καὶ νὰ κρατοῦν τὴν μάχην,
νὰ κουγεκστίζουν τοὺς Ρωμαίους μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου
ἔχουν.
- (1240) *Ἀκούσων ταῦτα ὁ βασιλεὺς ἐκείνος ὁ Ρομπέρτος,*
οὐδὲν ἠθέλησε ποσῶς ἀπόκρισιν νὰ στέψῃ
 70 *ἕως οὐ νὰ ἐπάρῃ γὰρ βουλὴν μετὰ τοὺς ἐδικούς του.*
Κράζει τοὺς κεφαλᾶδες του τοὺς πρώτους τῆς βουλῆς
του·
λεπτῶς τοὺς ἀφηγήσατο καὶ τὰς γραφὰς τοὺς δείχνει,
τὸ ὅτι τοῦ ἐμῆμα ὁ μισὲρ Ντζεφρὲς ἐκείνος τοῦ Μορέως. 17
Πολλὰ γὰρ ἐσυντύχασι, τὴν πρᾶξιν ἐσιδήσαν
 75 *οἱ κεφαλᾶδες ἔνομοῦ μετὰ τὸν βασιλέα.*
Ἐνταῦτα οἱ φρονιμώτεροι εἶπαν κ' ἐσυμβουλέσαν,
ὅτι, ἀφότου [λέγει] ὑπόσχεται ὁ ἀφέντης τοῦ Μορέως
νὰ γένῃ λίξιος ἄνθρωπος τοῦ βασιλέως τῆς Πόλης,
τὸν τόπον του νὰ ὑποκρατῆ ἀπὸ τὸν βασιλέα,
 80 *νὰ ἐσμίξουν μὲ τὸν βασιλέα, ὁμοῦ νὰ πολεμήσουν*
ὄλους τοὺς ἀντιδίκους τοὺς ἔνθα κι ἂν τοὺς εὐρούσιν,
ἀρκεῖ καὶ σώζει νὰ γενῆ εἰρήνη καὶ φίλια
ἀνάμεσα γὰρ εἰς τοὺς δύο ἀφέντες [τῆς] Ρωμανίας·
ἐπεὶ ἦτο ἐπιδεξιώτερον αὐτῆ ἢ συμπεθερία,
 85 *παρὰ εἰς τὸν ρῆγαν ντὲ Ραγγιούν ὅπου ἔνι οὕτως μακρέα·*

2562 λίξιός του

66 καὶ νὰ ἔνι

Cod. T 2558 ἐκέρδισε—τοῦ 59 *αν ἦλθε—νὰ το ηχε πῆσι 60 ἀπτημῆς*
—πῆκε 61 καὶ πῆρε τὴν θυγατέρα του 62 γνησίος του νὰ τὸν δουλωθῆ—
ἀπεκάλων 64 ἀχρήξη 65 νὰ ἔχη στὸν ορ. 66 καὶ ναν 67 νὰ
κουκουιστήσου—πόχουν 68 ρομπέρτος 69 νὰ δόσῃ 70 ὅσου νὰ ἐπέροισ
72 ἐφιγίσατο 73 τοτὶ τοῦ ἐμῆλησε ἐκείνος ὁ μισὲρ τζεφρὲς τῆς τοῦ μαρέως

Ρ οὐκ εἶχε ἄνω του | προεστὸν ὡς νὰ τὸν διορθῶνῃ· f. 147^v II
 μὲ τὸ σπαθὶ ἐκέρδισεν τὸν τόπον, τὸν ἐκράτειε.
 Λοιπὸν νὰ θέλῃ ὁ βασιλεὺς τοῦ νὰ τοῦ ἔχῃ ποίσει
 1560 εἰς τρόπον τῆς ἀνταμοιβῆς τὸ πρᾶγμα ποῦ τὸ ποίειε,
 κ' ἠπῆρε τὴν θυγάτηρ του ὁμόζυγον γυναῖκα·
 λίζιος του νὰ δουλωθῇ καὶ νὰ κρατῆ ἀπ' αὐτον
 τὸν τόπον καὶ τὴν ἀφεντίαν ὁποῦχεν τοῦ Μορέως,
 κὶ ἂν χρῆξῃ τὰ φουσσᾶτα του ὁμοίως καὶ τὸ κορμίν του,
 65 ὅταν ὀρίση καὶ χρειαστῆ, νὰ ἔνι εἰς ὀρισμὸν του,
 νὰ ἔναι μετ' αὐτον ἔνομοῦ καὶ νὰ κρατοῦν τὴν μάχην, (p. 63)
 νὰ κουγεστίξουν τοὺς Ρωμαίους μὲ τὰ φουσσᾶτα,
 τᾶχουν.
 Ἀκούσας ταῦτα ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος ὁ Ρουμπέρτος,
 οὐδὲν ἠθέλησε ποσῶς ἀπόκρισιν νὰ στρέψῃ
 70 ἕως νὰ ἔχῃ τὴν βουλὴν μετὰ τοὺς ἐδικούς του.
 Λαλεῖ τοὺς κεφαλᾶδες του, τοὺς πρώτους τῆς βουλῆς
 του·
 λεπτῶς τοὺς ἐφήγησεν καὶ τὰς | γραφὰς τοὺς δείχνει, f. 148^r I
 τί τὸν μηνᾶ ὁ μισέρ Τζεφρὲς ὁ ἀφέντης τοῦ Μορέως.
 Πολλὰ γὰρ ἐσυντύχασιν, τὴν πράξιν ἐσιδῆραν
 75 οἱ κεφαλᾶδες ἔνομοῦ μετὰ τὸν βασιλέα.
 Εἰς τοῦτο οἱ γνωστικώτεροι λέγουν καὶ συμβουλεύουν
 ὅτι, ἀφῶν ὑπόσχεται <ὁ> ἀφέντης τοῦ Μορέως
 νὰ γένῃ λίζιος ἄνθρωπος τῆς βασιλείας τῆς Πόλης,
 τὸν τόπον του νὰ ὑποκρατῆ ἀπὲ τὸν βασιλέαν,
 80 νὰ ἐσμίξῃ μὲ τὸν βασιλέαν, ὁμοῦ νὰ πολεμοῦσιν
 ὅλους τοὺς ἀντιδίκους τοὺς ἔνθα νὰ τοὺς εὐροῦσιν,
 πρέπει κὶ ἀρμόξει νὰ γενῆ εἰρήνη καὶ φιλία
 ἀνάμεσον καὶ εἰς τοὺς δύο ἀφέντες Ρωμανίας·
 καὶ ἦτον πιδεξιώτερον αὐτῇ ἢ συμπεθερία,
 85 παροῦ εἰς τὸν ρήγα ντὲ Ραγοῦ ποῦ ἔναι τόσο μακρέα·

25;2 αἰφγηστω 73 τῆ τὸν ναι μηνα 76 σλωμβουλ. 84 αὐθῆ
 ἢ στωμτ.

74 ἐσιδῆσαν 76 καὶ συμβούλεψαν 77 στὶ ἐπηδὶ λ. καὶ ἠποσχ. 78 τῆς
 βασιλέας πολαιου 79 του οπ. 80 σμίξν—νὰ πολεμίσου 81 ὅλους τοὺς
 τοὺς ἀντιδίκους καὶ χθροὺς ἔπου τοὺς ἔβρου f. 42^v 83 ἀνάμεσὸ του γὰρ τοὺς
 δύο ἀφέντι τῆ ρ. 84 πιδεξιώτερο 85 χαρὰ εἰς τὸ ρήγαται ραγοῦν—ἐνε

- Η ἀφότου γὰρ δουλῶνεται καὶ πρὸς τὸν βασιλέα,
 τὸν τόπον, ὅπου ἐκέρδισεν, νὰ τὸν κρατῆ ἀπ' αὐτον.
- (1280) Ἐνταῦτα ἐγένη ἀπόκρισις πρὸς τὸν μισὶρ Ντζεφρὸς
 ὅτι νὰ ἐσμίξουν στήν Βλαχίαν, ἔνωσιν νὰ ποιήσουν,
- 2590 κ' ἐκεὶ νὰ κατορθώσουσιν τὰ ἔχουν νὰ διορθώσουν.
 Ἐνταῦτα ἦλθεν ὁ βασιλεὺς στὸ κάστρον τῆς Λαρίσσου,
 κ' ἐκεῖνος ὁ μισὶρ Ντζεφρὸς ὁ ἀφέντης τοῦ Μορέως,
 ἀπὸ τὴν Θήβα ἐδιάβηκεν κ' ἐπήρε καὶ μετ' αὐτον
 ἐκεῖνον, ὅπου ἀφέντευν ἐτότε τὴν Ἀθήναν,
- 95 μέγαν κύρην τὸν ἔλεγαν, ἀπ' αὐτον γὰρ ἐκράτει
 τὸν τόπον καὶ τὴν ἀφεντίαν ποῦ εἶχε στήν Ρωμανίαν,
 καὶ ὅλους τοὺς φλαμουραρίους, ὅπου ἦσαν στὸν Μορέαν.
 Ὅλοι μὲ αὐτὸν ἐδιάβησαν ἐκείσε στήν Βλαχίαν,
 στήν Λάρισσον ἐνώθησαν μετὰ τὸν βασιλέα.
- 2600 χαρὲς μεγάλες ἔποικαν ἀφότου γὰρ ἐσμίξαν,
 καὶ μετ' ἐκείνες τὲς χαρὲς ἀμφοτέροι ἐσυντύχαν
 καὶ εἴπαν κ' ἐδιόρθωσαν ἐτοῦτα ὅπου σὲ γράφω.
- Πρῶτα τοῦ ἔδωκε ὁ βασιλεὺς διὰ δωρεάν καὶ προίκιον
 ὅλην τὴν Δωδεκάνησον, νὰ τὴν κρατῆ ἀπ' αὐτον.
- 5 δεῦτερον τὸν ἐτίμησε πρίγκιπα νὰ τὸν λέγουν·
 τρίτον μέγαν δεμέστικον ὅλης τῆς Ρωμανίας·
 καὶ τέταρτον νὰ πολεμῆ στὸν τόπον, ὅπου ἐκράτει,
- (1280) τὸ χαραγεῖο τῶν торνεσίων, ὁμοίως τῶν δηνερίων.
 Ἄνθρωπος λίζιος ἐγένετον τοῦ βασιλέως ἐνταῦτα,
- 10 τὸν τόπον ὅπου ἀφέντευν νὰ τὸν κρατῆ ἀπὸ ἐκεῖνον.
 Κι ἀπαύτου γὰρ τοῦ ἔδωκεν ἐγράφου τὰ συνήθεια,
 τὰ ἐκράτει ἐτότε ὁ βασιλέας ἵς ὅλον του τὸ βασιλεῖον,
 ἐνῶ τὰ ἦτον ἐπάροντα ἐκεῖνος ὁ ἀδελφός του,
 ὁ Βαλδουῖνος ὁ βασιλεὺς τὰ τῶν Ἱεροσολύμων.
- 15 Κι ἀφότου ἀπεκατέστησεν ἐτοῦτα ὅπου σὲ λέγω,
 ἀπηλογίαν ἀπήρασιν ὁ εἰς ἀπὸ τὸν ἄλλον.

2596 ὅπου

98 μετ αὐτον

2614 βαλδουβίνος

Cod. T 2587 ἐκέρδεσε 88 μισέρ τζεφρέν 89 νὰς μύξουν 90 το
 ἔχουν διορθώση 91 ηρθε—στὸν γκάμπον 93 ἐπήρε ἐκεὶ μετ' αὐτω
 94 ὄπαφέντεβε 97 φλαμουραρίους που 98 ὅλλοι μετ' αὐτω 99 στή
 λάρισσον 2602 καὶ ἀπαύτου ἐδιορθώσασιν ἐτοῦτο που σας γράφω 3 του ἔδωκε
 ὁ βασιλέας δια δωρεὰ καὶ πρίκα 5 πρίντζηπα 6 περὶ τὸν μέγα δομαίστησω

Ρ ἀφότου γὰρ δουλῶνεται καὶ πρὸς τὸν βασιλέα
τὸν τόπον, τὸν ἐκέρδισεν, νὰ τὸν κρατῆ ἀπ' αὐτον.
Εἰς τοῦτο ἐγένη ἡ ἀπόκρισις πρὸς | τὸν μισερ Τζεφρόε f. 148^r 11
εἰς τὴν Βλαχίαν νὰ ἐσμίξουσιν, ἔνωσιν νὰ ποιήσουν.

90

Εἰς τοῦτο ἦλθε ὁ βασιλεὺς στὸ κάστρο τῆς Λαρίσσου,
κ' ἐκεῖνος ὁ μισερ Τζεφρές, ἀφέντης τοῦ Μορέως,
ἀπὲ τὴν Θήβα ἐδιέβηκεν κ' ἠπῆρε καὶ μετ' αὐτον
αὐτόν, ὅπου ἀφέντευεν τότες εἰς τὴν Ἀθήναν,
95 μέγαν κύρην τὸν ἔλεγαν, ἀπ' αὐτοῦ γὰρ ἐκράτειε
τὸν τόπον καὶ τὴν ἀφεντίαν ὁποῦχεν στὸν Μορέα...

στὴν Λάρισσον ἐνώθησαν μετὰ τὸν βασιλέα·
100 χαρὲς μεγάλες ἔποικαν ἀφότου γὰρ ἐσμίξαν,
καὶ μετ' ἐκεῖνες τὲς χαρὲς ἀμφότεροι ἐσυντύχαν,
εἶπαν καὶ ἐδιόρθωσαν ἐτοῦτο ποῦ σὲ γράφω.

Πρῶτο τὸν δίδει ὁ βασιλεὺς διὰ δωρεὰν καὶ προῖκαν
ὄλην τὴν Δωδεκάνησον νὰ τὴν κρατῆ ἀπ' αὐτον·
5 δεύτερον τὸν ἐτίμησεν πρίγκιπα νὰ τὸν λέγουν·
τρίτον μέγαν δεμέστικον ὄλης τῆς Ρωμανίας· (p. 64)
καὶ τέταρτον νὰ πολεμῆ στὸν τόπον, τὸν ἐκράτειεν, f. 148^v 1
τὸ χαραγεῖο τῶν τουρνεσίων μετὰ τῶν δηεριῶν...

10 τὸν τόπον τὸν ἀφέντευεν νὰ τὸν κρατῆ ἀπ' αὐτον.
Κι ἀφότου γὰρ τοῦ ἔδωκεν ἐγράφως τὰ συνήθεια,

ὅπου τὰ ἔχει ἐπάρεινε ἐκεῖνος <ὁ> ἀδελφός του,
ὁ Βαλδουβῆς ὁ βασιλεὺς τῶν Ἱεροσολύμων.
15 Κι ἀφῶν ἀπεκατέστησαν αὐτὰ ὅπου σᾶς λέγω,
ἀπελογίαν ἠπῆρασιν ὁ εἰς ἀπὲ τὸν ἄλλον·

1591 στὸ οπι.—ἰκάστρο 94 εἰς] ὁ 96 στο μωρῆα 2604 κρατῶν
βεμεσθηκον 13 ἐπάρηται κίως 15 ἀπεκατέστησεν

90ν 8 τῆ χαραγῖ τον τουρνεσῶν ὄμ. καὶ τῶν δ. 10 ὁπᾶφέντεβε νὰ τον
κατῆ απε κίως 11 ἐγράφος f. 43^r 12 ο βασιλεὺς εἰς ὄλ. τὸ β.
πᾶρωστα 14 διατωνι ἐρὸ σολῆμων 15 ποῦ σοῦ λέγω 16 ἐπῆρα—απε

- Η** ὁ βασιλεὺς ἐδιάβηκεν ὀλόρθα εἰς τὴν Πόλιν,
 κι ὁ μισίρ Ντζεφρές ἐστράφηκεν ὀπίσω εἰς τὸν Μορέαν
 μὲ δόξαν καὶ περιχαρίαν διὰ τὸ ἐποίκεν ἀγάπην,
 2620 τὴν ἤθελεν κι ὠρέγετον καὶ τὴν πολλὰ ἐπεθύμα.
 Κι ἀφότου ἦλθε εἰς τὸν Μορέαν ὁ πρίγκιπα Ντζεφρόες
 κ' ἔμαθεν ἡ ἐξάιρετος ἐκείνη ἡ γυνή του
 ἡ πριγκίπισσα τῆς Ἀχαῆας, τοῦ βασιλέως θυγάτηρ,
 τὸ πῶς ἰσιάστη ὁ πρίγκιπας μετὰ τὸν βασιλέα,
 25 πρῶτα Θεὸν ἐδόξασε, χαρὰν μεγάλη ἐποίκεν.
 Ἐνταῦτα γὰρ ὁ πρίγκιπας μισίρ Ντζεφρές ἐκείνος
 κράζει τοὺς κεφαλᾶδες του βουλὴν νὰ τοῦ ἔχουν δώσει
 1300 τὸ πῶς νὰ διάζη καὶ γενῆ ἀπὸ τὰ κάστρη ἐκείνα
 ὅπου ἐκρατοῦσαν οἱ Ρωμαῖοι στὸ πριγκιπᾶτο ἰκόμη,
 30 τὴν Κύρινθον, Μονοβασίαν, τὸ Ἄργος καὶ τ' Ἀνάπλι.
 Ἐν τούτῳ τοῦ ἀπεκρίθησαν οἱ πρῶτοι τῆς βουλής του·
 “Ἐσὺ ἐξεύρεις, ἀφέντη μας, ὅτ' οἱ ἐκκλησίες κρατοῦσιν
 “σιμὰ τὸ τρίτον τοῦ Μορέως, ὅλου τοῦ πριγκιπάτου·
 “κάθονται κι ἀναπεύονται, τίποτε οὐ ψηφοῦσιν
 35 “τὴν μάχην, ὅπου ἔχομεν ἡμεῖς μὲ τοὺς Ρωμαίους.
 “Λοιπόν, ἰφέντη, λέγομεν καὶ συμβουλευόμε σε
 “νὰ τοὺς καλέσης, μὲ ἄρματα νὰ ἔλθουν νὰ μᾶς βοηθήσουν, f. 75”
 “τὰ κάστρη ὅπου μᾶς μάχονται νὰ θέλωμεν τὰ πάρει·
 “εἴ τε κι οὐδὲν τὸ ποιήσουσιν, κράτησον τὲς προνοίες
 τους.”
 40 Κι ὁ πρίγκιπας, ὡς τὸ ἤκουσεν, μεγάλως τὸ ἀποδέχτη·
 ὄρισε κ' ἐκαλέσαν τους κι ἀπήλθασιν ἐνταῦτα.
 Ἐξήτησέν τους συμμαχίαν, ὅλοι νὰ τοῦ βοηθήσουν,
 λαόν, φουσσᾶτα μὲ ἄρματα, τὸν τόπον νὰ φυλάξη,
 τὸ κάστρου τῆς Μονοβασίας νὰ τὸ ἔχη πολεμήσει.
 45 Κ' ἐκείνοι τοῦ ἀπεκρίθησαν ὅτι οὐδὲν τοῦ ἐχρεωστοῦσαν,
 μόνου τιμὴν, προσκύνησιν, ὡς πρίγκιπας ὅπου ἦτον,

2620 τὴν ὠρέγετον καὶ ἠθελεν 29 ἀκο^α εἰς τὸ π. 30 ἦγουν τὴν Κόρ. 38 νὰ
 θέλ. τὰ π. is the reading of cod. T; H has: νὰ μᾶς ἔχουν βοηθήση 40 ἀποδέκτη

Cod. T 2617 εἰς ἐβηκαί 19 διατη εἰσῆκαί 20 τὸρέγετον καὶ ἠθελε καὶ
 τὸ π. 21 ἦθε—ὁ πριγκίπος τζεφρόες 24 ἐσιάστη ὁ πριγκίπας
 25 τὸν θεόν 26 πριγκίπος μισέρ τζεφρόες 27 β. διὰ τοῦ δόξου
 28 νὰ γενῆ περὶ τὰ κάστρη 29 κρατοῦσαν ἡ ρ. ἀκόμ στὸ π. 30 εἰγουν τὴν
 γκωρηθω καὶ μ. τὸ ἀργ. 31 τοῦ οἰμ. 32 ξεύρης 34 ἀναπέβονται—θε

Ρ ὁ βασιλεὺς ἐδιέβηκεν ὀλόρθα εἰς τὴν Πόλιν·
 μισὲρ Τζεφρὲς ἐδιέβηκεν ὀπίσω εἰς τὸν Μορέαν
 μὲ δόξαν τε καὶ μὲ χαρὰν ὡς ἔποικεν ἀγάπην,
 1620 τὰ ὠρέγετον καὶ ἤθελεν καὶ τὰ πολλὰ ἐπεθύμα.
 Ἄφῶν ἦλθεν εἰς τὸν Μορέαν ὁ πρίγκιπα Ντζεφρόε,
 ἔμαθεν ἢ ἐξαίρετος ἐκείνη ἢ γυνὴ του
 ἢ πριγκίπισσα τῆς Ἀχαίας, τοῦ βασιλέως θυγάτηρ,
 τὸ πῶς ἰσιάστη ὁ πρίγκιπας μετὰ τὸν βασιλέα, f. 148^v II
 15 τὸν Θεὸν εὐχαρίστησεν, χαρὰ μεγάλη ἐποίκεν.
 Εἰς τοῦτο γὰρ ὁ πρίγκιπας μισὲρ Τζεφρὲς ἐκείνος
 λαλεῖ τοὺς κεφαλᾶδες του ὡς νὰ τὸν συμβουλέψουν,
 τὸ πῶς νὰ ποιήσῃ νὰ γενῆ περὶ τὰ κάστρη ἐκεῖνα
 ὅπου ἐκρατοῦσαν οἱ Ρωμαῖοι μέσα εἰς τὸ πριγκιπάτο,
 30 Μονοβασία, τὴν Κόρινθο, τὸ Ἄργος καὶ τ' Ἀνίπλι.
 Εἰς τοῦτο ἀπεκρίθησαν οἱ πρῶτοι τῆς βουλῆς του·
 “Ἐσὺ ἤξεύρεις, ἀφέντη μας, οἱ ἐκκλησίες κρατοῦσιν
 “ κοντὰ τὸ τρίτο τοῦ Μορέως, ὅλον τὸ πριγκιπάτο·
 “ κάθονται, ἀναπεύονται, τίποτε οὐ φοβοῦνται
 35 “ τὴν μάχην ὅπου ἔχομεν ἐμεῖς μὲ τοὺς Ρωμαίους.
 “ Λοιπὸν, ἀφέντη, λέγομε καὶ συμβουλεύομέ σε
 “ νὰ τοὺς καλέσῃς, μὲ ἄρματα νὰ ἔρθουν νὰ βοηθήσουν,
 “ τὰ κάστρη ὅπου μᾶς μάχονται νὰ τᾶχωμεν κερδίσει·
 “ εἶτα οὐδὲν ἀκούσουσι, κρίτησε τὲς προνοίεσ τους.” f. 149^v I
 40 Ὁ πρίγκιπας, ὡς τὸ ἤκουσεν, μεγάλως τὸ ὠρέχθη· (p. 65)
 ὤρισεν, ἐλαλήσαν τους καὶ ἦλθαν ἐμπροστέν του.
 Ἐζήτησέν τους συμμαχίαν, ὅλοι νὰ βοηθήσουν
 “ τὰ κάστρη ὅπου μᾶς μάχονται νὰ τᾶχωμεν κερδίσει.”
 Λαόν, φουσσᾶτα κι ἄρματα, τὸν τόπον νὰ φυλάξουν,
 τὸ κάστρον τῆς Μονοβασίας νὰ τᾶχουν πολεμήσει.
 45 Κι αὐτοὶ τοῦ ἀπεκρίθησαν οὐδὲν τὸν ἐχρωστοῦσαν,
 μόνον τιμὴν, προσκύνησιν, ὡς πρίγκιπας ὅπου ἦτον,
 2618 ὁ μισὲρ 27 σὺμβουλ. 35 ἔχον^{αι} 36 σὺμβ. 41 ἐμπροστέν
 43 σὺμμαχίαν 45 τὸ ἀπεκρ.—τὸ ἐχρωστοῦσαν

ψυφαίσι 35 ὑπερ ἔχομεν 36 συμβουλευομεσαι 37 νάρθου 38 ποῦ
 39 εἰ δὲ καὶ δὲν το π. κρίτησε 40 τόκουσε—τὸ ορέχθη f. 43^v 41 βοη-
 θήσαν 43 μὲ οση. 44 ἦχε πολ. 45 τάποκρ. οἱ δὲν το χρωστοῦσαν
 46 οὐαίτων

- Η ἐπεὶν τὰ εἶχαν καὶ κρατοῦν ἀπὸ τὸν Πάπαν τὰ εἶχαν.
 (1321) Ὁ πρίγκιπας ἐχόλιασεν, ἔβρισε κ' ἐκρατήσαν
 ὄλους τοὺς τόπους καὶ προνοίης ἔνθα τὲς ἐκρατοῦσαν.
 2650 Κι οὐδὲν ἠθέλησεν ποσῶς τίποτε γὰρ νὰ ἐπάρη
 ἀπὸ τὰ δίκαια τῶν προνοίων ὄλων τῶν ἐκκλησίων,
 ἀλλὰ ὄρισε κι ἀρχάσασιν νὰ χτίζουν τὸ Χλουμουῦτσι·
 κ' οἱ ἐπισκόποι ἀφώριζαν τὸν πρίγκιπαν ἀεννάως.
 Τρεῖς χρόνους γὰρ ἐκράτησεν ὁ πρίγκιπας τοὺς τόπους
 55 τοῦ πριγκιπάτου, σὲ λαλῶ, ὄλων τῶν ἐκκλησίων,
 ἕως οὐ καὶ ἀποπλήρωσε τὸ κάστρον Χλουμουτσίου· f. 75'
 κι ἀεννάως τὸν ἀφωρίζασιν καὶ πάντας τοὺς πριγκι-
 πάτους.
 Κι ἀφότου τὸ ἀποπλήρωσεν, ὡς ἠθελεν κι ἀγάπα,
 φρεμενουρίου ἀπέστειλεν καὶ δύο καβαλλαρίους
 60 στὸν Πάπαν τὸν ἀγιώτατον, ἐκείσε εἰς τὴν Ρώμην,
 παραδηλώντα, λέγοντα, τὸ πῶς ἔνι εἰς τὴν μάχην,
 καὶ μάχεται μὲ τοὺς Ρωμαίους ἐκεῖ εἰς τὴν Ρωμάνιαν.
 Εἰς τοῦτο ἐπαρακάλεσε τὲς ἐκκλησίες ὅπου εἶναι
 μητροπολίτες κι ἀρχιερεῖς, τὸ Τέμπλο κι Ὀσπιτάλι,
 65 νὰ τοῦ βοηθήσουν κὰν ποσῶς στὴν μάχην ὅπου εἶχεν.
 Κ' ἐκείνοι οὐκ ἠθελήσασιν ποσῶς νὰ τοῦ βοηθήσουν·
 (1340) ἔβαλεν καὶ ἐκράτησαν τοὺς τόπους καὶ προνοίης,
 ὅπου εἶχαν κ' ἐκρατούσασιν ἴσον τὸ πριγκιπάτο,
 κι οὐδὲν ἠθέλησε τριχὸς τίποτε νὰ ἔχη ἐπάρει
 70 ἀπὸ τὰ τέλη καὶ δουλείης ὄλων τῶν ἐκκλησιῶν,
 ἀλλὰ ἔβαλεν κ' ἐχτίσασιν κάστρον ἀφιρωμένον,
 ὅπου φυλάττει τὸν γιालὸν καὶ τοῦ Μορέως λιμιῶνα.
 Πολλάκις, ἀν ἐχάσασιν οἱ Φράγκοι τὸν Μορέαν,
 μετὰ τοῦ κάστρου ἐκεινοῦ τὸν ἠθελαν κερδίσει.
 75 “Διὰ τοῦτο <σὲ> παρακαλεῖ, ὡς ἀγιώτατον Πάπαν,
 “τοῦ νὰ ἔχη τὴν ἀγάπην σου καὶ νὰ τοῦ συμπαθήσης, f. 76'
 “ἐπεὶ ἀν ἐπήραν οἱ Ρωμαῖοι τὸν τόπον τοῦ Μορέως,

2667 ἐκράτησεν 69 ἔχησ 77 ἐπήρ

Cod. T 2647 ἐπὶ—ἦχα 49 τῆς ἐκρατούσα 50 γὰρ οἱ. 52 κτήσου
 χλομούτση 53 πησκόποι 56 ἕως σου ἐπλήρωσε 57 οἱ. 61 λέγ.
 πῶς ἔρε 63 ἐπαρακάλεσαν—ἕως 64 οσπι- ἴληο 65 βοηθήσουσι καὶ αὐτῆ

Ρ ὅτι τὰ εἶχαν καὶ κρατοῦν, εἶχαν τα ἐκ τὸν Πάπαν.
 Ὁ πρίγκιπας ἐμήνυσεν, ὤρισεν, ἐκρατήσαν
 ὄλους τοὺς τόπους, τὲς προνοίεσ ἐνθα τὲς ἐκρατοῦσαν.
 2650 Κι οὐδὲν ἠθέλησε ποσῶς τίποτεσ νὰ ἐπάρη
 ἀπὲ τὰ δίκαια τῶν προνοίων ὄλων τῶν ἐκκλησιῶν,
 ἀλλὰ ὤρισεν καὶ ἄρχισαν νὰ χτί<ουν> | τὸ Χλουμουῦτσι· f. 149^ο 11
 καὶ <οί> ἐπισκόποι ἀφώριζαν τὸν πρίγκιπα ἀεννάως.
 Τρεῖς χρόνουσ τοὺς ἐκράτησεν ὁ πρίγκιπασ τοὺς τόπουσ
 55 τοῦ πριγκιπάτου, σὲ λαλῶ, ὄλων τῶν ἐκκλησιῶν,
 ἕωσ οὐ καὶ ἀπόχτισεν τὸ κάστρο τὸ Χλουμουῦτσι·
 κ' ἐκεῖνοι τὸν ἀφώριζαν καὶ πάντεσ πριγκιπάτου.
 Καὶ ὡσάν τὸ ἐπλήρωσεν, ὡσ ἤθελεν κ' ἡγάπα,
 φρεμνουρέουσ ἔστειλεν καὶ δύο καβαλλάριουσ
 60 στὸν Πάπα τὸν ἀγιώτατον, ἐκεῖσε εἰσ τὴν Ρώμην,
 παραδηλῶντασ, λέγοντασ, τὸ πῶσ εἶναι εἰσ μάχην,
 καὶ μάχεται μὲ τοὺσ Ρωμαίουσ ἐκεῖ στὴν Ρουμανίαν.
 Εἰσ τοῦτο ἐπαρακάλεσεν τὲσ ἐκκλησίεσ, ποὺ εἶναι
 μητροπολίτεσ, ἀρχιερεῖσ, τὸ Τέμπλο, τὸ Σπιτάλι,
 65 πῶσ νὰ τὸν βοηθήσουσιν στὴν μάχην ὅπου ἔχει.

Εἰσ τοῦτο τοὺς ἐκράτησεν τοὺς τόπουσ, τὲσ προνοίεσ,
 τὰ εἶχαν κ' ἐκρατοῦσασιν | ὅσ ὄλον τὸ πριγκιπάτον, f. 149^ο 1
 καὶ οὐκ ἠθέλησεν ποσῶς τίποτε νὰ ἐπάρη
 70 ἀπὸ τὰ τέλη καὶ δουλεῖεσ ὄλων τῶν ἐκκλησιῶν,
 ἀμμή ἔβαλεν καὶ ἔχτισαν κάστρον ἀφιρωμένον,
 ὅπου φυλάττει τὸν λαὸν καὶ τοῦ Μορέωσ λιμέναν.
 Πολλάκισ ἀν ἐχάσασιν οἱ Φράγκοι τὸν Μορέαν,
 μετὰ τοῦ κάστρον ἐκεινοῦ τὸν ἠθελαν κερδέσειν.
 75 “ Διὰ τοῦτο σὲ παρακαλῶ, ὡσ ἀγιώτατον Πάπαν,
 “ νὰ ἔχω τὴν ἀγάπην σου καὶ νὰ μὲ συμπαθήσης,
 “ ἐπεὶ ἀν ἐπήραν οἱ Ρωμαῖοι τὸν τόπον τοῦ Μορέωσ,

2657 πριγκιπάτω 63 στοῦτω 70 ὄλων τὸ ἐκ. 76 σιωμπ.
 77 ἐπεὶ ἀν ἐκ.] ἐπήραν ἐπήραν

66 οὐκὶ θελάσαι 68 ὄπουχαν 69 καὶ οὐκ ἠθελῆσε ποσοσ τήποτε δια νὰ
 τάρη 70 καὶ σοθῆσ ὄλον f. 44^ο 73 π. καὶ ἐχάσαι 74 μετὰ τῷ
 κάστρο ἐκεινόν 75 ὅση τοῦτο γάρ π. τὸν οσιτατον 76 The first τοῦ om.—
 κατου 77 ἐπερῶσ

- Η “οὐδὲν ἀφήναν κὰν ποσῶς τὲς ἐκκλησίες τῶν Φράγκων.”
 Κι ὁ Πάπας ὁ ἀγιώτατος, ὡς τὸ ἐπληροφορέθη,
 2680 συμπάθειον ἔστειλεν εὐθέως τὸν πρίγκιπα Ντζεφρόε.
 Ἐφότου εἶδε ὁ πρίγκιπας τοῦ Πάπα τὴν συμπάθειον,
 χαρὰς μεγάλας ἔποιεν καὶ τὸν Θεὸν δοξάζει.
 Ἀπαύτου γὰρ ἐμήνυσε νὰ ἔλθῃ ὁ μητροπολίτης,
 ἐκείνος ὅπου λέγουσι ὁ τῆς Παλαιᾶς Πάτρας,
 85 ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπίσκοποι ὅπου εἶναι τοῦ σκαμνίου του,
 ὁ κομεντούρης τοῦ Τεμπλίου, αὐτὸς τοῦ Ὀσπιταλίου.
 (1380) Τὸν ὀρισμὸν τοὺς ἔδειξεν, τοῦ Πάπα τὴν συμπάθειον·
 κ’ ἐνταῦτα ὄρισε κ’ ἔστρεψαν τοὺς τόπους ὅπου ἐκράτει,
 καὶ μετὰ τοῦτο τοὺς λαλεῖ φρόνιμα, μετ’ εἰρήνης·
 90 “Πατέρες, ἐτοῦτο ὅπου ἔποικα κι ἀπήρα τὲς προνοίεσ σας,
 “οὐδὲν σὰς φταίω, μὰ τὸν Χριστόν, ἐσεῖς τὸ φταίτε πλέον,
 “ἐπεὶ ἔπρεπε νὰ τὸ ἐξεύρετε καὶ νὰ τὸ ἐγροικάτε,
 “ὅτι ἂν ἐπήραν οἱ Ρωμαῖοι—ὁ Θεὸς νὰ μὴ τὸ δώσῃ,—
 “τοὺς τόπους ὅπου ἔχομεν ἐδῶ εἰς τὴν Ρωμανίαν,
 95 “οὐδὲν ἀφήναν γὰρ ἐσὰς διατὶ εἰστε τῆς ἐκκλησίας
 “τοῦ νὰ κρατῆτε ἐδῶ προνοίεσ καὶ νὰ ἔχετε προβέντες” 1;
 “ἀλλ’ οὕτως σὰς ἠθέλασιν φονέψει κι ἀκληρήσει,
 “ὡσὰν κ’ ἐμὰς τοὺς κοσμικοὺς ὅπου εἴμεθεν στρατιῶτες.
 “Λοιπὸν ἐγὼ οὐδὲν ζητῶ, οὐδὲ μὲ δίκαιον πρέπει
 2700 “νὰ πολεμῆτε γαρνίζουῖν ὡσὰν οἱ προνοιατόροι·
 “εἰ δὲ εἰς ἄλλες ἀφορμές, διὰ φύλαξιν τοῦ τόπου,
 “διὰ συμμαχίαν κύστρου τινὸς ὅπου ἐνὶ ἀσειντισμένῳ
 “ἀπὸ τοὺς ἀντιδίκους μας, πρέπει νὰ μὰς βοηθᾶτε,
 “ὡσαύτως εἰς φουσσάτεμα ν’ ἀπέλθωμεν διὰ κούρσο.
 5 “Κ’ εἰς ἄλλες γὰρ ὑπόθεσεσ διὰ συμμαχίαν τοῦ τόπου,
 “πρέπει νὰ εἴμεθε ἐνομοῦ τὸν τόπον μας φυλάττειν,
 (1380) “ἐπεὶν ἐσεῖς δίχως ἐμὰς τίποτε οὐ χρηματεῖτε.

2684 ἐκείνον

86 αὐτός] ἐκείνος

92 ἐπεὶν

2707 δίχως

Cod. T 2679 καὶ ὁ π. ἀγ. ὡς το πληροφορέθη 80 ευθὴς τοῦ πρίγκιπα
 τζεφρόε 81 χαρὰ μεγάλην—τὸν θῶ' εὐχαρήστα 83 νάρθη 84 ἐλέγαι
 τῆς παλαῆσ δὲ πάτρας 85 ὁποῦνε 86 κομμεντούρις—καὶ κίωσ τοῦ σπιτάλε
 88 ποὺ ἐκικράτι 89 μετὰ 90 εἰς τοῦτο ὅπερ ἐπίσα καὶ πήρα 91 οὐδε
 σὰς πτέω ἢς φόβον θῶ' μα σῆς τὸ φτέται πλέο 92 ἐπὶ πρέπει νὰ εἰξεύρεται καὶ
 ναυτὸ 93 αν ἐπερναν 96 δηα νὰ κρατ. ἐδὸ κλησιῆσ καὶ νάχεται πρῶτες

- P** “οὐδὲν ἀφήνασι ποσῶς τὲς ἐκκλησίες τῶν Φράγκων.”
 Καὶ οὕτως, ὡς τὸ ἔμαθεν, ὁ ἀγιώτατος Πάπας,
 1680 συμπάθειον ἔστειλεν εὐτὺς τοῦ πρίγκιπα Τζεφρόε.
 Κι ἀφῶν εἶδεν ὁ πρίγκιπας τοῦ Πάπα τὴν συμπάθειον,
 μεγάλως εὐχαρίστησεν τὸν Κύριον τῆς Δόξης. (p. 66)
 Ἐπαύτου γὰρ ἐμήνυσεν νὰ ἔλθῃ ὁ μητροπολίτης,
 ἐκεῖνος, τότε | λέγουσιν ὁ τῆς Παλαιᾶς Πάτρας, f. 149^v 11
 85 ὡσαύτως οἱ ἐπίσκοποι πού ἔνι μετ’ ἐκεῖνον,
 ὁ κουμεντούρης τοῦ Τεμπλίου, μετὰ τοῦ Σπιταλίου.
 Τὸν ὀρισμὸν τοὺς ἔδειξεν, τοῦ Πάπα τὴν συμπάθειον·
 ἔς αὐτὸ ὀρίζει κ’ ἔγραψαν τοὺς τόπους, τοὺς ἐπήρην,
 καὶ μετὰ τοῦτο τοὺς λαλεῖ φρόνιμα, μὲ εἰρήνη·
 90
 “Οὐδὲν φταίω, μὰ τὸν Χριστόν, ἐσεῖς φταίετε πλέον,
 “ἐπεὶ πρέπει, νὰ ἡξεύρετε καὶ νὰ τὸ ἐγροικᾶτε,
 “ὅτι, ἀν ἐπήρην οἱ Ρωμαῖοι—ὁ Θεὸς νὰ μὴν τὸ δώσῃ—
 “τοὺς τόπους ὅπου ἔχομεν ἐδῶ εἰς τὴν Ρωμανίαν,
 95 “οὔτε ἐσᾶς ἀφήνασιν νὰ ἔχετε ἐκκλησίες
 “τοῦ νὰ κρατῆτε ἐδῶ προνοῖες, νὰ ἔχετε προβέντισιες·
 “ἀλλὰ οὕτως σᾶς ἠθέλασιν φονέψει κι ἀκληρώσει...
 “Λοιπὸν ἐγὼ οὐδὲν ζητῶ, οὐδὲν δίκαιον ἔνι,
 1700 “νὰ πολεμῆτε γαρνιζοῦν ὡσὰν τοὺς προνοιατόρους· (p. 67)
 “ὡς δὲ εἰς ἄλλες ἀφορμές, εἰς φύλαξιν | τοῦ τόπου, f. 150^v 1
 “εἰς συμμαχία κάστρου τινὸς ὅπου ἔνι σεγγι<ι>ασμένου
 “ἀπὸ τοὺς ἀντιδίκους μας, πρέπει νὰ μᾶς βοηθῆτε,
 “ὡσαύτως κ’ εἰς φουσσάτευμαν νὰ ἀπέλθωμεν εἰς κούρση.
 5 “Καὶ εἰς ἄλλες ὑπόθεσες διὰ συμμαχίαν τοῦ τόπου,
 “πρέπει νὰ εἴμεθεν ὁμοῦ τὸν τόπον μας φυλάττειν,
 “ἐπεὶν ἐσεῖς χωρὶς ἡμᾶς ποσῶς οὐ χρηματεῖτε.

1680, 81, 87 σίμπτ. 80 τοῦ πρίγκιπα 83 μῶρπολήτης 84 ἐκίωον
 86 τὸν κουμεντούρη τοῦ τεμπλήου 88 ἔγραψεν 93 τὸν 97 φονέψει]
 θωαίνση 1701 εἰ σημαχία 7 ἐπίω

98 καὶ μᾶς—ἡμεστεν 99 οὐδέ f. 44^v 1700 νὰ πολεμᾶται γὰρ νηξη τὸ
 οὐδέ μὲ δίκιο πρέπει 1 εἰ δὲ] οὐδε 2 ὅπως σετ<ι>γᾶσμένο 3 ἀπὸ ἐχθροῦς
 καὶ ἀντὶθουκούς—βοθάται 4 φουσα^v μεν—κούρως 5 δια σιμαχῆς 6 νὰ
 ἡμεστε ἡμᾶς—φυλάτη 7 ἐπί

- Η "Ἐγὼ γὰρ ἂν ἐκράτησα τῆς ἐκκλησίας τοὺς τόπους,
 "οὐδὲν ἐπήρα τίποτε νὰ λάβω εἰς διάφορόν μου·
 2710 "κάστρον, θεωρεῖτε, ἔποικα διὰ σωτηρίαν τοῦ τόπου,
 "διὰ ἐσᾶς κ' ἐμᾶς τὸ ἔποικα νὰ ἔνι κλειδὸν τοῦ τόπου
 "Πολλάκις ἂν ἐχάσαμεν τὸν τόπον τοῦ Μορέως,
 "ἀπὸ τὸ κάστρον Χλουμουτσίου τὸν θέλομεν κερδίσει.
 "Ἐν τούτῳ σᾶς παρακαλῶ ὡς ἐκκλησίας πατέρες,
 15 "ὡς ἔχω τὴν συμπάθειον σας ὡσὰν κι ἀπὸ τὸν Πάπαν,
 "κι ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἔμπροσθεν ἂς ἔχωμε ὁμοτόνιον·
 "συντρέχετε με εἰς ἄρματα, | ὡς πρέπει καὶ ἀρμόζει, 17
 "κ' ἐγὼ πάλε νὰ σᾶς βοηθῶ ἀπ' ὅσον κάμνει χρεῖαν."
 Ἐνταῦτα ἐσυμπαθήστησαν κ' ἐποίησαν ἀγάπην,
 20 κ' ἐτάξασιν ἀπὸ τοῦ νῦν νὰ εἶναι εἰς θέλημάν του.
 Ἄφ' οὗτου γὰρ ἐγένετον ἐτούτο ὅπου σᾶς εἶπα,
 αὐτὸς ὁ πρίγκιπας Ντζεφρὲς οὐδὲν εἶχεν τὴν χάριν,
 νὰ ποιήσῃ τέκνον τίποτε ν' ἀφήκῃ κληρονόμον.
 Ὅσᾶν ἔνι τὸ φυσικὸν στὸ γένος τῶν ἀνθρώπων,
 25 κι ὅσοι γεννοῦνται ὀφείλουσιν θάνατον ν' ἀποθάνουν,
 ἔπεσεν γὰρ ὁ πρίγκιπας εἰς ζάλην τοῦ θανάτου.
 (1400) Κι ὡς τὸ εἶδε γὰρ κ' ἐννοῆσε το ὅτι ἀποθάνει θέλει,
 τὸν ἀδελφόν του ἔκραξε, ἐκείνον τὸν Γυλιάμο,
 καὶ λέγει οὕτως πρὸς αὐτόν, φιλοπαρακαλεῖ τον·
 30 "Ἀδελφι μου γλυκύτατον, ἀδελφι [μου] ἡγαπημένον,
 "ἐγὼ ἀποδάрте ἐπλήρωσα τὰ ἔτη τῆς ζωῆς μου
 "κ' ἐσὺ ἀπομένεις ἀπ' ἐμοῦ ἀφέντης κληρονόμος
 "εἰς ὅσα γὰρ ἐκέρδισε ὁ ἀφέντης καὶ πατήρ μας,
 "μὲ βίαν καὶ μόχθον δυνατόν, τὸ ἐξεύρουσιν οἱ πάντες.
 35 "Λοιπόν, ἀδελφέ μου ἀγαπητέ, ἐγὼ εἶχα εἰς τὸν νοῦν μου
 "νὰ οἰκοδομήσω ἐκκλησίαν, νὰ ποιήσω μοναστήρι,
 "νὰ βάλω τὸ ἅγιον λείψανον τοῦ ἀφέντου τοῦ πατρός
 μας,

2722 ἐκεῖνος ὁ πρ.

31 ἀποδάρε

Cod. T 2708 τῆς τόπου 9 νὰ βάλω 10 ἔπησα νάμαι κληδὶ τοῦ τόπου
 11 δια σᾶς καὶ μᾶς τὸ ἔπηκα δια σοταρχία τοῦ τόπου 12 π. καὶ αν εχάσαμε
 13 το ἤθελαν κερδίσει 14 παρακαλῶ καὶ προσκίωω ὡς πατέρες 15 ἂς ἔχωμε
 σὺνπάθη ὡσὰν καὶ απε 15^a νὰ σᾶς ἔχο φύλουσιν καὶ ἀδελφοὺς ἀφέντες καὶ
 πατέρες 16 ἂς ἔχ. ἀγάπ. 19 ἐσυμπαθήσασιν καὶ πῆσασθ 20 νάμαι στὸ

P “Ἐγὼ καὶ ἂν ἐκράτησα τῆς ἐκκλησίας τοὺς τόπους,
 “οὐδὲν ἐπήρα τίποτε διάφορα νὰ ἔχω.
 1710 “Ὁρᾶτε, κάστρον ἔποικα εἰς σωτηρίαν τοῦ τόπου·

“πολλάκις ἂν ἐχάσαμεν τὸν τόπον τοῦ Μορέως,
 “ἀπὲ τὸ κάστρο Χλομουσίου τὸν θέλομεν ἐπάρει.
 “Ἐν τούτῳ σᾶς παρακαλῶ ὡς ἐκκλησίας πατέρες,
 15 “ἄς ἔχω τὴν συμπάθειον σας ὡσὰν καὶ ἐκ τὸν Πάπαν,
 “κι ἀπὲ τοῦ νῦν καὶ ἔμπροσθεν ἄς ἔχωμεν ὁμόνοιαν·
 “συντρέχετε με εἰς ἄρματα ὡς πρέπει καὶ ἀρμόζει, f. 150° II
 “ἐγὼ πάλιν νὰ σᾶς βοηθῶ εἰς ὅσον ἔνι χρεία.”
 Εἰς τοῦτο ἐσυμπαθήστησαν κ' ἐποίησαν ἀγάπην,
 20 καὶ ἔταξαν ἀπὸ τοῦ νῦν νὰ ἔναι εἰς θέλημάν του.
 Ἄφ'οῦτου γὰρ ἐγένετο αὐτὸ ὅπου σᾶς λέγω,
 αὐτὸς ὁ πρίγκιπας Τζεφρόες οὐδὲν εἶχεν τὴν χάριν
 νὰ ἔχη τέκνον τίποτε νὰ ἀφήσῃ κληρονόμον.
 Ὡς ἔνι γὰρ τὸ φυσικὸν στὸ γένος τῶν ἀνθρώπων,
 25 κὶ ὅσοι γεννῶνται ὀφείλουσιν θάνατον ἀποθάνει,
 ἔπεσεν καὶ ὁ πρίγκιπας εἰς ζάλην τοῦ θανάτου.
 Ὡς εἶδεν καὶ ἐνόησεν ὅτι ἀποθάνει θέλει,
 τὸν ἀδελφόν του ἐλάλησεν ἐκείνον τὸν Γουλιάμον,
 καὶ λέγει οὕτως πρὸς αὐτόν, φιλοπαρακαλεῖ τον·
 30 “Ἀδέλφι μου γλυκύτατον καὶ πολυαγαπημένον,
 “ἐγὼ ὀρῶ, ἐπλήρωσεν ὁ χρόνος τῆς ζωῆς μου,
 “κ' ἐσὺ ἀπομένεις ἐδῶ ἀφέντης κληρονόμος
 “ἀπ' ὅσον γὰρ ἐκέρδισεν ὁ ἀφέντης <ὁ> πατὴρ μας,
 “μὲ βίαν καὶ μόχθον δυνατὸν ὡς τὸ ἡξέουρον πάντες. f. 150° I
 35 “Λοιπὸν, ἀδέλφι μου καλόν, ἐγὼ εἶχα εἰς τὸν νοῦ μου (p. 68)
 “νὰ οἰκοδομήσω ἐκκλησίαν, νὰ ποίσω μοναστήρι,
 “νὰ θέσω τὸ ἅγιον λείψανον τοῦ ἀφέντου καὶ πατρός μας,

2719 ἐσυμπαθήσθησαν 32 κληρονόμος 36 οἰκοδομήσω

ΘΕΛ. 21 ἐγίγνετο 22 ἐκείνος 23 τέκνον ἐξ αὐτὸν νὰ φῶσι 24 ἐν τὸ
 φασ. 25 ἐπὶ λυτὸν ὅση γεννηθῶν ὀφύλουν ὀποθάνη 26 ἐπ. γὰρ καὶ ὁ
 27 καὶ γούρησι εἰ σε τὸ πληροφορέθη 27^a πῶς μέλη θανάτῃ καὶ αὐτὸς ποτηρῆ
 τοῦ θανάτου 29 φιλοπαρακαλεῖ τον 30 μου οἰμ. 31 ἐγὼ ἐδὲ μέλη πληρῶ
 τὰ ἐπὶ 32 καὶ σῶμα φίνο ἀγαμοῦ ἀφέντης κληρονόμου 34 ξεύρουσω
 35 ἀδελφὸν μου ἡγαπαταί 37 τὰ ἅγια λήψανα ταυθέντι

- Η “κι οὐδὲν τὸ ἐκατευόδωσα ἀπὸ τὲς ἀμαρτίες μου.
 “Διὰ τοῦτο σὲ παρακαλῶ, ἀξιῶνω καὶ φορτώνω, ε π'
 2740 “ἀφῶν οὐδὲν ἠμπόρεσα νὰ τὸ κατευοδώσω,
 “ποίησε το, ἀδελφούτισκε, νὰ ἔχῃς τὴν εὐχὴν του,
 “ἐκείνου τοῦ πολυπαθῆ τοῦ ἀφέντου καὶ πατρός μας·
 “κι ἂς βάλουσιν τὸ λείψαναν ἐκείσε εἰς τὸ κιβούριον
 “κι ἀπαύτου πάλε ἂς βάλουσιν πλησίον τὸ ἐδικόν
 μου.
 45 “Καὶ διόρθωσε, καλὲ ἀδελφέ, νὰ ἔχῃ τὸ μοναστήρι
 “ψάλτες γὰρ καὶ λειτουργοὺς, νὰ ἔχουν τὴν ζωὴν τους,
 (1420) “διὰ νὰ μᾶς μνημονεύουσιν εἰς αἰῶνας αἰώνων.
 “Καὶ μετὰ τοῦτο, ἀδελφέ, λέγω καὶ συμβουλεύω,
 “νὰ ἐπάρῃς γὰρ γυναῖκα σου νὰ ἔνι ὁμόζυγῃ σου,
 50 “ὅπως νὰ ποιήσῃς μετ' αὐτὴν τέκνα καὶ κληρονόμους
 “διὰ νὰ κληρονομήσουσιν τὸν κόπον τοῦ πατρός μας.”
 Ἐφότου γὰρ ἐδιόρθωσεν ὁ πρίγκιπας Ντζεφρόης
 τὰ πάντα ὅλα ὅπου ἔπρεπεν ὡς φρόνιμος διορθῶσει,
 τὸ πνεῦμα του ἐπαρέδωκεν καὶ ἀπήραν το οἱ ἀγγέλοι·
 55 καὶ ὅσοι τὸ ἀκούετε, λέγετε· ὁ Θεὸς τοῦ συμπαθήσῃ.
 Ἐνταῦτα γὰρ οἱ ἀρχιερεῖς κ' οἱ φλαμουριάρου ὄλοι
 ἐστέψασιν διὰ πρίγκιπα ἐκείνου τὸν Γυλιάμο,
 τὸν ἀδελφὸν τοῦ πρίγκιπος ἐκείνου τοῦ Ντζεφρόη,
 ὅστις καὶ γὰρ ἐξέβηκεν ἄνθρωπος ἐπιδέξιος,
 60 φρόνιμος καὶ κοπιαστής εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους,
 ὅπου νὰ ἐγεννήθησαν εἰς μέρη Ρωμανίας·
 καὶ ἦτον <καὶ> φιλάνθρωπος, οἱ πάντες τὸν ἀγαποῦσαν. ε. γ'
 Κι ἀφότου ἐπαράλαβε τὴν ἀφεντίαν τοῦ τόπου,
 ἠῦρεν ὅτι ἐκρατούσασιν ἀκόμη οἱ Ρωμαῖοι
 65 τὸ κάστρον τῆς Μονοβασίας κ' ἐκείνο τῆς Κορίνθου,
 ὡσαύτως γὰρ τοῦ Ἀναπλίου ποῦ ἔνι πλησίον τοῦ Ἄργου,
 (1440) τὰ ὅποια κάστρη εἶχασιν τοὺς πρώτους γὰρ λιμνῶνες,

2740 ὑπόρεσα 66 ὅπου

Cod. T 2738 τῆς ἀμαρτ. 39 παρακαλῶ 40 εἰμπόρεσα νὰ μὴν κατα-
 βοδώσει 41 κάμετο ἀκρηβέ ἀδελφέ 42 του πολλά παθῆ ταυθέντη τοῦ π.
 μας 45 καὶ ὄρθωσε καλὲ ἀ. νάχη 46 ψ. καὶ λητ. καλοῖς καὶ νάχουσ
 47 σὲ νὰ των εἰνων 48 συμβουλέβω 49 ἐνε 51 τὸν τόπον 53 ὄλλα
 τὸπρεπαν ὅς φ. ὁπούτου 54 ἐπ. εἰς τὸν θεὸν καὶ πλάστη 55 στὸν βασιλέα

- Ρ “κι οὐδὲν τὸ ἐκατευόδωσα ἐκ τῶν ἀμαρτιῶν μου.
 “Διὰ τοῦτο ἀξιῶνίω σε, πολλὰ παρακαλῶ σε,
 1740 “ἐπεὶ οὐδὲν εὐόδωσα νὰ τὸ ἔχω ποιήσει,
 “ποιῶσε το, ἀδελφούτσικε, νὰ ἔχῃς τὴν εὐχήν του,
 “τοῦ πολυπόθητου ἐκεινοῦ ἀφέντου καὶ πατρός μας·
 “κι ἄς βάλουσιν τὸ λείψανον ἐκεῖ εἰς τὸ κιβούριον
 “<καὶ> ἀπαύτου πάλι ἄς βάλουσιν πλησίον τὸ ἐδικόν
 μου.
 45 “Καὶ ὄρθωσε, καλὲ ἀδελφέ, νὰ ἔχῃ τὸ μοναστήρι
 “ψαλτες καλοὺς καὶ λειτουργοὺς, νὰ ἔχουν τὴν ζωὴν τους,
 “τοῦ νὰ μᾶς μνημονεύουσιν εἰς αἰῶνα αἰῶνος.
 “Καὶ μετὰ τοῦτο, ἀδελφέ, λέγω καὶ συμβουλεύω,
 “νὰ ἐπάρῃς καὶ γυναῖκα σου νὰ ἔνι ὁμόζυγός σου, f. 150^v 11
 50 “ὅπως ποιήσῃς μετ’ αὐτὴν τέκνα καὶ κληρονόμους
 “τοῦ νὰ κληρονομήσουσιν τὸν κόπον τοῦ πατρός μας.”
 Ἐφότου ἐδιόρθωσεν ὁ πρίγκιπας Τζεφρόες
 τὰ πάντα ὅσα ἔπρεπεν καὶ ἤθελεν ἀπὸς του,
 τὸ πνεῦμα ἐπαρέδωκεν εἰς χεῖρας τοῦ Κυρίου.
 55
 Εἰς τοῦτο οἱ ἀρχιερεῖς, οἱ φλαμουριῖροι ὅλοι
 ἔστεψαν διὰ πρίγκιπαν ἐκείνον τὸν Γουλιάμον,
 τὸν ἀδελφὸν τοῦ πρίγκιπος ἐκείνου τοῦ Τζεφρόες,
 ὅστις πολλὰ ἐξέβηκεν ἄνθρωπος ἐπιδέξιος,
 60 φρόνιμος καὶ κοπιαστής εἰς ὄλους τοὺς ἀνθρώπους,
 ὅπου νὰ ἐγεννήθησαν στὸ μέρος Ρωμανίας·
 καὶ ἦτον καὶ φιλάνθρωπος, πάντες τὸν ἠγαποῦσαν.
 Ἐφότου ἐπαράλαβε τὴν ἀφεντίαν τοῦ τόπου,
 εὖρεν καὶ ἐκρατούσασιν ἀκόμη οἱ Ρωμαῖοι
 65 τὸ κάστρον τῆς Μονοβασίας κ’ ἐκεῖνο τῆς Κορίνθου,
 ὡσαύτως καὶ τοῦ Ἀναπλίου | πλησίον δὲ τοῦ Ἄργου, f. 151^r 1
 τὰ ὅποια κάστρη εἶχασιν τοὺς πρώτους <τοὺς> λιμνῶνας,

1739 ἀξιώσαι 42 ἐκείνου τοῦ ποληπ. 48 στωβ. 49 ὁμόζυγός
 σου 53 τότι του 60 κοπιαστή

τὸν οὐρανὸν καὶ αὐτὸς τοῦ σπυροῦ f. 45^v 56 γὰρ οὐκ. 57 γουλιάμον
 58 ταύτην τοῦ Τζεφρόε 59 ὅπως γὰρ—ἀπυδέξιοι 60 τοὺς στρατιώτες
 61 καὶ οὐκ.—φυλοσέρετος ἄλη των ἠγαποῦσαν 63 ἐπαρέλαβε 64 κρατούσασι
 66 γὰρ καὶ τοῦ ἄν. το ἐνπλησία τοῦ ἀρ 67 τὰ πῖα τοὺς π. λιμνῶνας

Η ὅπου ἔρχονταν τὰ πλεντικά τοῦ βασιλέως Ρωμαίων,
 κ' ἠφέρνασιν σωτάρχισιν κι ἀνθρώπους τῶν ἀρμάτων.
 2770 Ἰδὼν ἐτοῦτο ὁ πρίγκιπας μεγάλως τὸ ἐβαρύνθη,
 λέγας γὰρ ὅτι ἐὰν οὐδὲν ἔχη τὰ κάστρη ἐκεῖνα,
 οὐδὲν πρέπει νὰ τὸν λαλοῦν πρίγκιπα τοῦ Μορέως.
 Ἐν τούτῳ ἀτός του ἐσκόπησεν ὡς φρόνιμος ὅπου ἦτον,
 κ' ἐζήτησεν κι ἀλλῶν βουλὴν κ' ἰσιάστησαν μετ' αὐτον·
 75 ὅτι ἂν οὐκ ἔχη πλεντικά τὴν θάλασσαν κρατήσῃ,
 νὰ μὴ ἔρχεται σωτάρχισις εἰς τὰ εἰρημένα κάστρη,
 ποτὲ οὐ κυριεῦει τα οὐδὲ κερδίσει τὰ ἔχει.
 Μαντατοφόρους ἔστειλεν στὸν δούκαν Βενετίας
 κ' ἰσιάστησαν μὲ τὸ Κουμοῦ εἰς τέτοιες συμφωνίες·
 80 τοῦ νὰ τοῦ δώσῃ τὸ Κουμοῦ ἕως ὅτου νὰ κερδίσῃ
 τὸ κάστρον τῆς Μονοβασίας κ' ἐκεῖνο τὸ Ἀνάπλι,
 τέσσαρα κάτεργα καλὰ μὲ τὴν ἀρμάτωσιν τους· f. 1
 κ' ἐκεῖνος νὰ δώσῃ τοῦ Κουμοῦ τὸ κάστρον τῆς Κορώνης
 μὲ τὰ χωρία, περιοχὴν ὁμοῦ μὲ τὴν Μεθώνην,
 85 νὰ τὰ ἔχη εἰς κληρονομίαν τὸ Κουμοῦ τῆς Βενετίας·
 κι ἀπαύτου γὰρ καὶ ἔμπροσθεν κερδίζοντα τὰ κάστρη,
 (1460) νὰ δίδῃ πάντα ἢ Βενετία διὰ φύλαξιν τοῦ τόπου
 κάτεργα δύο καὶ μοναχά, νὰ ἔχουσι τὸν λαόν τους·
 κι ὁ πρίγκιπας νὰ ἐκπληρῇ τὴν ἔξοδόν τους ὅλην,
 90 τὸ λέγουσιν πανάτικα, ἄνευ τῆς ρόγας μόνης.
 Καὶ οὕτως ὡσὰν ἐδιόρθωσεν ὁ πρίγκιπας ἐτοῦτο,
 ἐδιόρθωσε τοῦ νὰ γενῇ τὸ σέντζιον τῆς Κορίνθου.
 Ἐνταῦτα ὀρίζει, γράφουσιν τῶν Ἀθηνῶν τοῦ ἀφέντου,
 Μέγαν Κύρην τὸν ἔλεγον ἐκεῖνον τὸν ἀφέντην,
 95 ν' ἀπέρχεται εἰς βοήθειαν στὸ σέντζο τῆς Κορίνθου.
 Ἀπαύτου γὰρ ἀπέστειλεν στὸν δούκα τῆς Νηξίας,
 στοὺς τρεῖς ἀφέντες τοῦ Εὐριπου κ' εἰς ὄλους τῶν νησιῶν,

2791 ἐτότε

97 εὐρίπου

Cod. T 2768 ἐπύρχοντα 69 καὶ φέρνασι 70 τὸ βαρύνθη 71 λέγοντας
 ὅτι ἂν οὐδὲν πᾶρη τὰ κάστρη που πρ^α μὴ^α 73 ὅπουτον 74 καὶ ἐσκόπησεν
 μεδαύτου 76 μὴν—σωτάρχισι 77 τάχει 79 καὶ ἐσκόπηται 80 ὅτι
 να δόσι τὸ κ. καὶ δσω νὰ κερδαίσι 81 ταναπλήου 82 τέσσαρα—με τὴν
 ἀρματοσήα τους 83 ρογῆς f. 46^ο 84 μθώνη 85 να τάχου 86 καὶ

Ρ ὅπου ἔρχονται τὰ πλευτικά τοῦ βασιλέως Ρωμαίων
 κ' ἠφέρασιω σωτάρχισιν κι ἀνθρώπους τῶν ἀρμάτων.
 1770 Ἴδων ἐν τούτῳ ὁ πρίγκιπας πολλὰ τὸν ἐβαρύνθη·
 λέγει, εἰν οὐδὲν ἔχη τὰ κάστρη γὰρ ἐκεῖνα,
 οὐδὲν πρέπει νὰ τὸν λαλοῦν πρίγκιπαν τοῦ Μορέως.
 Εἰς τοῦτο ἀτός του ἐσκόπησεν, ὡς φρόνιμος ὅπου ἦτον,
 ἐζήτησεν κι ἄλλων βουλήν ὅπου ἤσασιν μετ' αὐτον·
 75 ὅτι ἂν οὐκ ἔχη πλευτικά τὴν θάλασσαν κρατῆσαι,
 νὰ μὴ ἔρχεται σωτάρχιση στὰ εἰρημένα κάστρη, (p. 69)
 ποτὲ οὐ κυριεύει τα ἄλλ' οὐδὲ ἔχει τὰ θέλει.
 Μαντατοφόρους ἔστειλεν στὸν δοῦκαν Βενετίας,
 κ' ἰσιάστισαν μὲ τὸ Κομοῦν, οὕτως ἐσυμφωνῆσαν·
 80 καὶ νὰ τοῦ δώσῃ τὸ Κομοῦν ἕως οὐ νὰ κερδίσῃ
 τὸ κάστρον τῆς Μονοβασίας κι αὐτὸ τοῦ Ἀναπλίου, f. 151^r II
 τέσσαρα κάτεργα καλὰ μὲ τὴν ἀρμάτωσίν τους·
 κι αὐτὸς νὰ δώσῃ τοῦ Κομοῦν τὸ κάστρον τῆς Κορώνης
 μὲ τὰ χωρία καὶ περιοχὴν ὁμοῦ μὲ τὴν Μοθώνην,
 85 νὰ τὰ ἔχη εἰς κληρονομίαν Κομοῦν τῆς Βενετίας·
 καὶ ἀπαυτοῦ καὶ ἐμπροστέν κερδαίνοντα τὰ κάστρη,
 νὰ διδῇ πάντα ἡ Βενετία διὰ φύλαξιν τοῦ τόπου
 κάτεργα δύο μοναχά, νὰ ἔχουν τὸν λαόν τους·
 κι ὁ πρίγκιπας νὰ ἐκπληρῇ τὴν ἔξοδόν τους ὅλην,
 90 τὸ λέγουσιν πανάτικα, ἄνευ τῆς ρόγας μόνον.
 Καὶ οὕτως, ὡς ἐδιόρθωσεν ὁ πρίγκιπας ἐτοῦτο,
 ὤρθωσε ὅτι νὰ γενῇ τὸ σέντζο τῆς Κορίνθου.
 Ἐσταῦτα ὀρίζει, γράφουσιν ἀφέντην τῆς Ἀθήνας,
 Μέγαν Κύρην τὸν ἔλεγαν ἐκεῖνον τὸν ἀφέντην,
 95 νὰ ἀπέλθῃ εἰς βοήθειαν στὸ σέτζο τῆς Κορίνθου.
 Ἀπ' αὐτοῦ πάλιν ἔστειλεν στὸν δοῦκαν τῆς Ἀξίας,
 στοὺς τρεῖς ἀφέντες Εὐριπου καὶ ὅλων τῶν νησιῶν, f. 151^r I

1774 ἄλλο βουλήν καὶ ἤσασιν 76 σωτάρχησιν 77 αλου δε ἔχει
 79 ἐσκόμψ. 86 ἐμπροστέν 97 στου—εὐρήπου

1. δι καὶ ἐμπροσθέ κερδύσσοντα 88 καὶ οπ.—νάχουσιν 90 πανιάτικα—μῶνο
 91 τὰ σέντζο 93 γράφουν του τῆς ἀθῆνου ταυθέν' 94 τὸν ἔλεγαν οὗτος τὸν
 σωμάξαν 95 εἰς β. του στασέδου τῆς κ. 96 τῆς ἀξίας 97 τίς ἐγρήπου
 καὶ εἰς ἄλ' τοῦσιον

Η νὰ ἔλθουν μετὰ δύναμης ἀρμάτων καὶ φουσσάτων·
 κι ἀφότου ἀπεσώσασιν ἐκέισε εἰς τὰ φουσσάτα,
 1800 ἐδιόρθωσεν ὁ πρίγκιπας τὸν παρακαθισμὸν τοὺς.
 Λοιπὸν, διατὶ ἔνι τὸ βουνὶ τοῦ κάστρου τῆς Κορίνθου
 πλατὺ καὶ μέγα, φοβερόν, κι ἀπάνω ἔνι τὸ κάστρον,
 εὐρίσκεται πρὸς μεσημβρίαν τοῦ ἐκεινοῦ τοῦ κάστρου
 ὁκάτι ἓνα βουνόπουλον, τραχῶνι γὰρ μὲ σπήλαιον. 1. η
 5 Κι ὀρίζει ἐνταῦτα ὁ πρίγκιπας κι ἀπάνω ἔχτισε κάστρον,
 Μοῦντ Ἐσκουβὲ τὸ ὠνόμασαν, οὕτως τὸ κράζουσι πάλαι·
 (1480) κι ἀπὸ τὴν ἄλλην γὰρ μερέαν, τὸ λέγουσιν πρὸς ἄρκτον,
 ὁ Μέγας Κύρης ἔποιε κᾶστρο ἐδικό του ἐκέισε.
 Ἐβάλασιν σωτάρχισιν, σκουταροτζαγρατόρους,
 10 καὶ τόσα τοὺς ἐστένεψαν τοὺς Κορινθαίους ἐνταῦτα,
 ὅτι [ποσῶς] οὐκ εἶχαν ἀπάδειαν ξύλο κανὲν νὰ ἐμ-
 πάσουν,
 οὐδὲ σωτάρχιση καμμία νὰ τοὺς ἐμπῆ ποθόθεν·
 μόνι τὸ ὕδωρ τὸ πολὺ τῶν βρύσων καὶ πηγᾶδων,
 ὅπου εἶναι ἀπάνω στὸ βουνὶ ἀπέσω εἰς τὸ κάστρον,
 15 αὐτόνο εἶχασιν πολὺ, καὶ ποῖος νὰ τοὺς τὸ ἐπάρη;
 Λοιπὸν, ἂν ἤθελα λεπτῶς νὰ σὲ τὰ ἔγραψα ὄλα
 ὅσα καὶ γὰρ ἐγίνησαν στὸ σέντζο τῆς Κορίνθου,
 πολλὰ ἤθελαν βαρεθῆ ἐκείνοι ὅπου τὸ ἀκούσιν.
 Ἄλλὰ ἐκ τὴν στένεψιν τὴν πολλὴν ποῦ εἶδαν ἐκείνοι
 οἱ ἀπέσω,
 20 ὅτι ποθὲν οὐκ ἤμποροῦν νὰ ἔχουσι βοήθειαν,
 ἔπεσαν εἰς συμβίβασιν κ' ἐδώκασιν τὸ κάστρον,
 μεθ' ὄρκου γὰρ καὶ συμφωνίας, νὰ ἔχουν τὲς προνοῖες
 τοὺς,
 καθὼς κ' οἱ ἕτεροι Ρωμαῖοι τοῦ πριγκιπάτου ὄλου.
 Ἄφότου γὰρ ἐκέρδισεν ὁ πρίγκιπας Γυλιάμος 1.
 25 τὸ κάστρον τὸ βασιλικόν, ἐκεῖνο τῆς Κορίνθου,
 ὤρισε καὶ ἐβάλασιν σωτάρχισιν μεγάλην
 2801 τῷ κάστρῳ 6 μοῦν ντὲ σκουβέ 11 ξύλα κᾶν⁸ νὰ ἐμπ. 19 ὅπου
 20 ὕποροῦν

Cod. T 2798 δυνάμεις 99 εκ. ἦς τα φουσσάτα 2801 ἐνε—τὸ κάστρο
 τῆς κορίνθος 2 ἐνε κάστρο 3 ἦσε κῆλο το κάστρο 4 ὁκάτιπο ἓνα β. τραπέδι
 με τὸ σπ. 5 ὁ πρίγκιπος—κτῆζου 6 μοῦντε σκουφέ 7 απε—γαρ] ἐί
 8 μέγα 10 τῶσο—τοῖς κορινθίους ταῦτα 11 οὐκ εἶχασιν σωτάρχιση νὰ

P νὰ ἔλθουσι μὲ ἄρματα καὶ δύναμιν φουσσάτου·
 κι ἀφότου ἀπεσώσασιν ἐκέισε τὰ φουσσᾶτα,
 2800 ἐδιόρθωσεν ὁ πρίγκιπας τὸν παρακαθισμὸν του.

Λοιπὸν, ὡς ἔνι τὸ βουνὶν τοῦ κάστρου τῆς Κορίνθου
 πλατὺ καὶ μέγαν, φοβερὸν, κι ἄνω ἔνι τὸ κάστρον,
 εὐρίσκεται πρὸς μεσηβρίαν ἐκείνου δὲ τοῦ κάστρου
 ὁκάτι ἓνα βουνόπλαγον, τραχῶνι γὰρ καὶ σπήλαιον.
 5 Ἐνταῦτα ὀρίζει ὁ πρίγκιπας καὶ ἄνω χτίζουσι κάστρον,
 Μοῦντ Ἐσκουβὲ τὸ ὠνόμαζαν, οὕτως τὸ λέγουσι πάλιν·
 καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην<τὴν> μεριαν, τὸ λέγουσιν πρὸς ἄρκτου,
 ὁ Μέγας Κύρης ἔποιε κάστρον ἐκεῖ ἐδικόν του.
 Ἐλάβασιν σωτάρχισιν, σκουταροτζαγρατόρους,
 10 καὶ τόσον τοὺς ἐστένεψαν τοὺς Κορινθαίους εἰς τοῦτο,
 ὅτι ἄδειαν οὐκ εἶχασιν ξύλα διὰ νὰ πάρουν,
 οὐδὲ ποσῶς σωτάρχιση πούπετε νὰ τοὺς ἔμπη· f. 151' II
 μόνον τὸ ὕδωρ τὸ πολὺ τῶν βρύσων καὶ πηγᾶδων
 ὅπου ἔνι ἄνω στὸ βουνὶν ἀπέσω εἰς τὸ κάστρο,
 15 μόνον αὐτὸ εἶχασιν πολὺ, καὶ τίς νὰ τοὺς τὸ ἐπάρη;
 Λοιπὸν, ἂν ἤθελα λεπτῶς ὄλα νὰ σὲ τὰ γράψω (p. 70)
 ὅσα καὶ ἂν ἐγίνησαν στὸ σέντζο τῆς Κορίνθου,
 πολλὰ ἤθελαν βαρεθῆ αὐτοὶ ὅπου τὰ ἠκούσι.
 Ἄλλὰ ἐκ τὴν στένεψιν τὴν πολλὴν ὅπου εἶδαν ἐκεῖ
 ἔσω,

20 ὅτι πουθέν οὐκ ἠμποροῦν νὰ ἔχουσιν βοήθεια,
 ἔπεσαν εἰς συμβίβασιν καὶ ἔδωκαν τὸ κάστρον
 μεθ' ὄρκου καὶ μὲ συμφωνίης νὰ ἔχουν τὲς προνοῖες
 τους,

καθὼςπερ καὶ οἱ ἕτεροι Ρωμαῖοι τοῦ πριγκιπάτου.

Ἄφότου γὰρ ἐκέρδισεν ὁ πρίγκιπας Γουλιάμος
 25 τὸ κάστρο τὸ βασιλικόν, ἐκείνο τῆς Κορίνθου,
 ὤρισεν καὶ ἐβάλασιν σωτάρχισιν μεγάλην

2807 ἄκτων 11 ἄδιαν 12 σωτάρχησω 13 πολὺν 20 ἠποροῦν
 21 στωβήβασιν 23 πρηγγηπάτον

εμπόσουν 12 οὐδέ κηβέρησην κάμια ναντούι εμπη ποθόδεν 13 μόνο f. 46'
 14 ὄπται—βουτό 15 αὐτόνο—ναμτούς το π. 16 νὰ σοῦ τὰ εγράψω ὄλα
 17 ὄσαν καὶ αν ἐγ. στασέδιο 18 τόθελαι β. ὄπιος τὸ ἤθελε ακούσι 19 ὄπου
 —οἱ σπ. 20 ποθόδεν οὐκ ἠμποροῦν νὰ ἔχουσιν 22 μέθόρκον 24 ὄφόντου
 γὰρ ἐκέρδισε ὁ πρίγκιπα γουλιάμος

- Ἡ ἀπὸ λαοῦ καὶ ἄρματα, ὡς ἔπρεπεν κι ἀρμόζει.
 (1801) Κ' ἐνταῦτα κράζει πρότερον ἀρχὴ τὸν Μέγαν Κύρην,
 καὶ μετὰ ταῦτα ἅπαντας, ὅλους τοὺς κεφαλᾶδες,
 2830 <καὶ οὕτως εἶπε πρὸς αὐτοὺς μετὰ μεγάλης γνώμης>
 “Συντρόφοι, φίλοι κι ἀδελφοί, πρέπει νὰ εὐχαριστοῦμεν
 “πρῶτα τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ, δεῦτερον τῆς Θεοτόκου,
 “τὴν χάριν, τὴν μᾶς ἔδωκε κ' ἔχομεν κερδεμένον
 “τὸ κάλλιον μέρος τοῦ Μορέως, ὀλίγον γὰρ μᾶς λείπει·
 35 “τὸ κάστρον γὰρ τοῦ Ἀναπλίου καὶ τῆς Μονοβασίας,
 “αὐτὰ τὰ δύο μᾶς λείπουσιν καὶ λέγω, ὅτι, ἂν σᾶς φαίνη,
 “ἔδῳ ποῦ εὐρίσκεστε ἐνομοῦ, ἅς ἔχωμεν συντύχει,
 “βουλὴ ἅς ἔχωμε ἀμφότεροι μὲ τί τρόπον καὶ στρατῶν
 “νὰ πολεμήσωμεν καὶ αὐτὰ νὰ τὰ ἔχωμεν κερδίσει.”
 40 Ἐν τούτῳ οἱ φρονιμώτεροι εἶπαν καὶ ἀφιρῶσαν·
 “Ὅτι ἀφότου εὐρίσκονται ἀμφότερα τὰ κάστρον
 “εἰς ἀκρωτήριον τοῦ γιαιλοῦ καὶ ἔχουσιν λιμῶνα,
 “πρέπει νὰ τὰ σεντζίσωμεν τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης.”
 Ἐνταῦτα καθεζόμενοι εἰς τὴν βουλὴν ἐκείνην,
 45 μαντᾶτα ἠφέρασιν ἐκεῖ τοῦ πρίγκιπα Γυλιάμου,
 οἱ ἀποκρισάροι ἐστράφησαν ἀπὸ τὴν Βενετιάν
 (1890) κ' ἠφέρασιν τὲς συμφωνίες, οὕτως ὡσὰν ἐξήτει
 ὁ πρίγκιπας ὀλοστινῶς, ὡς ἤθελεν κι ἀγάπα·
 τὰ κάτεργα τὰ τέσσαρα ἦλθαν εἰς τὴν Κορῶνην.
 50 Τὸ ἀκούσει το ὁ πρίγκιπας, μεγάλως γὰρ τὸ ἐχάρη,
 ὡσαύτως τὸ ἀποδέχτησαν κ' οἱ κεφαλᾶδες ὅλοι.
 Μὲ τὴν βουλὴν ὁ πρίγκιπας κράζει τοὺς Βενετικούς
 ἐκείνους ὅπου ἠφέρασιν τὲς συμφωνίες ἐκείνες.
 Καβαλλάριν ἀπέστειλεν ἐκείσε εἰς τὴν Κορῶνην·
 55 τὸ κάστρον ἐπαρᾶδωκεν νὰ τὸ ἔχουν οἱ Βενετικοί
 μὲ ὅλην τὴν διακράτησιν μέχρι κρατεῖ ἡ Μεθώνη·
 ὅσα χωρία κι ἂν ἦσασιν τὰ ἐκράτει ἐτότε ἡ κούρτη,

2835 τὴν μίσαν

37 ὅπου

42 ἀκρίστηρη

51 ἀποδέκτησαν

Cod. T 2827 ἀπὸ λαοῦ—ἀρχὴν 29 ὀλοστῶς 30 om. 32 πρῶτο τὸν
 35' δόξασι δεῦτερα τὴν θεοτόκου 33 ποῦ μᾶς 35 καὶ τῆς μονοβασίας
 36 μᾶς λήπ. απ ὅλο τὸν μορέα 37 ἐν τούτῳ λέγω ἀδελφῆ ὁμοῦ νὰ βουλευθῶμε
 38 με τὴν τρόπον καὶ ορθῶς πος μέλη νὰ π^αμεν 39 νὰ τάχομε κερδέση

ἄπο λαὸν καὶ ἄρματα, ὡς πρέπει καὶ ἀρμόζει. f. 152^r 1

Εἰς τοῦτο λαλεῖ πρότερον ἀρχὴ τὸν Μέγαν Κύρην,
καὶ μετὰ ταῦτα ἅπαντας, ὅλους τοὺς κεφαλᾶδες,
καὶ οὕτως εἶπεν πρὸς αὐτοὺς μετὰ μεγάλης γνώμης·

“Συντρόφοι, φίλοι, ἀδελφοί, πρέπει νὰ εὐκαριστοῦμεν,
“πρῶτον τὴν δόξαν τοῦ Χριστοῦ, δεύτερον τῆς Θεοτόκου,
“τὴν χάριν, ποῦ μᾶς ἔδωκεν κ' ἔχομεν κερδεμένον
“τὸ κάλλιον μέρος τοῦ Μορέως, ὀλίγον γὰρ μᾶς λείπει·
15 “τὸ κάστρον γὰρ τοῦ Ἀναπλίου καὶ τῆς Μονοβασίας,
“αὐτὰ ἰδοὺ μὲ λείπουσιν καὶ ἂν ἐσᾶς ἀρέσῃ,
“ἐδῶ ὅπου εὐρίσκεστε ὁμοῦ ἄς βουλευτοῦμεν,
“πῶς γὰρ νὰ τὰ ἐπάρωμεν, πῶς θέλομεν ποιήσει,
“νὰ πολεμήσωμεν κι αὐτά, νὰ τὰ ἔχωμεν κερδίσει.”

Εἰς τοῦτο οἱ ἐντιμότεροι εἶπαν καὶ ἀφιρῶσαν·

“Ὅτι ἐπεὶ εὐρίσκονται ἀμφοτέρα τὰ κάστρον
“εἰς ἀκρωτήριν θάλασσης | καὶ λιμιῶναν ἔχουν, f. 152^r 11
“πρέπει νὰ τὰ συγγιάσωμεν τῆς γῆς καὶ τῆς θαλίσσου.”

Εἰς τοῦτο καθεζόμενοι εἰς τὴν βουλήν ἐκείνην...

15

τὰ κάτεργα τὰ τέσσαρα ἦλθαν εἰς τὴν Κορώνην.
20 Τὸ ἀκούσει το ὁ πρίγκιπας, μεγάλως τὸ ἐχάρη,
ὡσαύτως τὸ ἐχάρησαν οἱ κεφαλᾶδες ὅλοι...

ἐκείνους ὅπου ἤφεραν τὲς συμφωνίες ἐκείνες,
καὶ καβαλλάριν ἔστειλαν ἐκεῖ εἰς τὴν Κορώνην.
35 Τὸ κάστρο ἐπαρέδωκεν νὰ ἔνι τῶν Βενετῆκων
μὲ ὄλην τὴν διακράτησιν ὅπου κρατεῖ ἡ Μοθώνη·
ὅσα χωρία ἠύρισκονται, ὅλα, τὰ εἶχεν ἡ κούρτη,

2840 ἐντ. ὅπου καὶ ἀφ.

43 σὺγγιάσωμεν

εἰς τοῦτο 41 στή ἀφόν λοιπὸν ευρ. 42 κ' ἔχουσιν καὶ λ. 43 σεντζηάσωμε
17^r 45 τοῦ πρίγκιπαιου γουλιάμου 46 ἀπὸ κρησιάρη εστρέφουσα 47 ὡσάνε
τα 48 οση. 49 κάτ. τέσσαρα ἦλθασιν ἐτότε ἡσπὴν γκωρόνη 50 μεγ. του
17η 53 ἤφεραν 54 τὴν γκωρόνη 55 ἐπαρέδοκε νὰ τόχουν
μέχρι κρ. ἡ. Μ.] ὡση κρ. ἡ μωθώνη 57 αν ἤχασιν τὰ κράττη τότε

- Η νὰ τὰ ἔχη καὶ νομεύεται τῆς Βενετίας ὁ δούκας,
 ἄνευ τῶν τόπων καὶ προνοιῶν, τὰ ἔχουν οἱ προνοιατοροί.
 1860 Κι ἀφότου ἐπαράλαβαν ἐτότε οἱ Βενετικοί
 τὸ κάστρον, τὴν περιοχὴν, τὰ μέρη τῆς Κορώνης,
 ἀπήλθασιν τὰ κάτεργα ὀλόρθα εἰς τὸ Ἀνάπλι·
 τὸ κάστρον ἐσεντζίσασιν ἐκ μέρους τῆς θαλάσσης,
 κι ὁ πρίγκιπας ἐκ τὴν στερεὰν μὲ τὰ φουσσᾶτα του ὄλα.
 65 Τὸ καλοκαῖρι ἐπέρασεν, ὁ χειμῶνας εἰσήλθεν,
 κἀκέισε ἐξεχειμάσασιν τῆς | γῆς καὶ τῆς θαλάσσης. LW
 (1840) Κι ὡς ἦλθε ὁ δεύτερος καιρός, ἦλθε τὸ καλοκαίριν,
 κ' εἶδαν τὸ κάστρον τοῦ Ἀναπλίου τὸ πῶς ἐνὶ κλεισμένον,
 κι οὐκ εἶχαν τίποτε ποσῶς καμμίαν βοήθειαν νὰ ἔλθῃ,
 70 ἐποίησαν συμβίβασιν κ' ἐδώκασιν τὸ κάστρον.
 Τὸ Ἀνάπλι γὰρ εὕρισκετον κάστρον εἰς δύο τραχώνια·
 ἐν τούτῳ ἐσυμβιβάστησαν νὰ δώσουσιν τὸ πρῶτον,
 καὶ τὸ ἄλλο τὸ ἀχαμνότερον νὰ τὸ κρατοῦν οἱ Ρωμαῖοι·
 μεθ' ὄρκου καὶ προστάγματα τὲς συμφωνίης ἐποίησαν.
 75 Κι ἀφότου ἐπαράλαβεν ὁ πρίγκιπας τὸ Ἀνάπλι,
 μὲ προθυμίαν τὸ ἐχάρισεν τότε τὸν Μέγαν Κύρην,
 νὰ τὸ ἔχη εἰς κληρονομίαν ἐκεῖνο καὶ τὸ Ἄργος.
 Τὴν χάριν, ὅπου ἐχάρισεν ὁ πρίγκιπας, τὸ Ἀνάπλι
 κ' εἶθ' οὕτως τὸ Ἄργος ἐνομοῦ τότε τὸν Μέγαν Κύρην,
 80 ἦτον διὰ τὴν συνδρομὴν ὅπου ἔποιεκεν ἐτότε
 ὁ Μέγας Κύρης, σὲ λαλῶ, στὸ πιάσμα τῆς Κορίνθου,
 ὡσαύτως διατὸ ἀπάντεχεν ὁ πρίγκιπας μετ' αὐτον
 νὰ τοῦ βοηθήσῃ εἰς τὸν πιασμὸν κάστρου Μονοβασίας.
 Λοιπὸν, ἀφότου ἐπιάσασιν <τὸ> κάστρον τοῦ Ἀναπλίου,
 85 ὁ πρίγκιπας ἐδιάβηκεν μετὰ τὸν Μέγαν Κύρην·
 κι ἀπέκει ἀπεχωρίστη|σαν, κ' ἐδιάβη ὁ Μέγας Κύρης LI
 (1860) ὀλόρθα ἐκεῖ στὴν χώραν του, τὴν λέγουσιν γὰρ Θήβαν,
 κι ὁ πρίγκιπας ἐδιάβηκεν στὰ μέρη τοῦ Μορέως.

1858 νὰ] ἄν—ὁ δ. τῆς βεν. 68 τὸν κάστ. 72 ἐσυνδιδάστησαν νὰ δώσου
 τὸ πρῶτον κάστρον 73 ἄλλοι 74 ἐπ. τὲς συμφ. 79 καὶ τὸ δ.
 εἰδοῦτως ἐνομοῦ ἐτότε 84 ἀναπλι

Cod. T 1858 τάχη—ὁ δ. τῆς βεν. 59 νάχουσι καὶ προῖο 60 ἀφότου
 ἐπαράλαβαν 61 τοῦ κάστρου 63 ἐσεντζίσασιν ἐκ μέρους 64 ἐκ τῆς στερεᾶς
 65 ἀπέρασεν καὶ σέβη ὁ χειμῶνας 67 καὶ ἦρθε ὁ—ἦλθε τὸ κ. 68 καὶ ἦδον—
 ταραυπλήου πὸς ἐνε ἀπὸ κλησμένο 69 κι οὐκ ἴχασιν ποσῶς ποθὲν το πῶς νὰ τοῦ

P νὰ τὰ ἔχη καὶ νομεύεται ὁ δούκας Βενετίας,
 ἄνευ τῶν τόπων καὶ προνοιῶν ποῦ εἶχαν οἱ προνοιατοροί.
 1860 **K**ι ἀφῶν γὰρ ἐπαράλαβαν τότε οἱ Βενετικοί
 τὸ κάστρον καὶ <τὴν> περιοχὴν, τὰ μέρη τῆς Κορώνης,
 ἀπῆλθασιν τὰ κότεργα ὀλόρθα εἰς τὸ Ἄνάπλι·
 τὸ κάστρον ἐσωτζίασαν ἐκ μέρος τῆς θαλάσσης, f. 152^v I
 κι ὁ πρίγκιπας ἐκ τὴν στερέαν μὲ τὰ φουσσῶτα ὄλα.
 65 **T**ὸ καλοκαῖρι ἀπέρασεν, ἐσέβη ὁ χειμῶνας, (p. 71)
 ἐκεῖ ἐξεχειμάσασιν τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης.
 Καὶ ὡς ἐγύρισε ὁ καιρὸς κ' ἦλθεν τὸ καλοκαῖρι,
 κ' εἶδα τὸ κάστρον Ἄναπλιου πῶς ἐνὶ ἀποκλεισμένον,
 καὶ οὐδὲν εἶχασιν ποσῶς βοήθειαν καμμίαν,
 70 **E**πεσαν εἰς συμβίβασιν καὶ ἔδωσαν τὸ κάστρο.
 Τὰ καστέλλια ἠύρισκονταν ἄνω εἰς δύο τραχώνια·
 εἰς τοῦτο ἐσυμβιβάστησαν νὰ δώσουν τὸ ἐν καστέλλιν,
 τὸ ἄλλο τὸ ἀχαμνότερον νὰ τὸ κρατοῦν οἱ Ρωμαῖοι·
 μὲ ὄρκον καὶ προστάγματα τὲς συμφωνίης ἐποίκαν.
 75 **K**ι ἀφότου ἐπαράλαβεν ὁ πρίγκιπας τὸ Ἄνάπλι,
 μὲ προθυμίαν τὸ ἐχάρισεν τότε τὸν Μέγαν Κύρην,
 νὰ τὸ ἔχη εἰς κληρονομίαν ἐκεῖνο καὶ τὸ Ἄργος. f. 152^v II
 Τὴν χάριν, τὴν ἐχάρισε τότε τὸν Μέγαν Κύρην,
 τὸ Ἄνάπλι καὶ τὸ Ἄργος τε, ὁμοῦ <τὰ> δύο κάστρη,
 80 ἦτον διὰ τὴν συνδρομὴν ὅπου ἔποικεν ἐτότες
 ὁ Μέγας Κύρης, σὲ λαλῶ, εἰς τὸν πιασμὸν Κορίνθου,
 μᾶλλον ὅτι ἐπάντεχεν ὁ πρίγκιπας μὲ ταῦτα
 νὰ βοηθήσῃ εἰς τὸν πιασμὸν κάστρου Μονοβασίας.
 Λοιπὸν, ἀφῶν ἐπίασεν τὸ κάστρο τὸ Ἄνάπλι,
 85 ὁ πρίγκιπας ἐδιέβηκεν μετὰ τὸν Μέγαν Κύρην·
 ἀπέκει ἀπεχωρίστησαν, ἐδιέβη ὁ Μέγας Κύρης
 ὀλόρθα εἰς τὴν χώραν του τὴν λέγουσιν γὰρ Θήβαν.

2859 ὄπου 62 τὸ] τὰ 70 σιωμβήβασιν καὶ ἐδόσαν 71 ἐσωμβ.
 74 σιωμφ. 78 τὴν ἐχ. ὁ πρίγκιπας τὸν μέγαν κ.

βοηθιση 70 τὸ κάστροι 71 ηβρήσκειται 72 ἐσινηβάστησαν δόσουν τὸ
 πρῶτο κάστρο 73 ναμ τὸ f. 47' 74 ἐπίσαν 75 ταναύπλή 76—78 om.
 79 καὶ τὸ ἄργος ἠθούτας ἐνομοῦ ἐτότες τὸ μέγα κύρη 80 σίδρωμι ὀτόπηκε
 81 μέγα κύρις 82 διατὶ ἐπάντεχε 83 ἦι τομ πιασμὸ 84 ταναυπλήου
 85 ἐδιέβηκε 86 ἀπεχωρήστησαν καὶ διέβη—ὁ μέγα κύρης 88 ἐδιέβηκαί

Η Κι ἀφότου ἐπέρασε ὁ καιρός, τὸν λέγουσιν χειμῶνα,
1890 μαντατοφόρους ἔστειλεν ὁ πρίγκιπα Γουλιάμος·

<καὶ> γράφει καὶ παρακαλεῖ πρῶτα τὸν Μέγαν Κύρη,
τοὺς τρεῖς ἀφέντες τοῦ Εὐριπου, τὸν δοῦκαν τῆς Νηξίας,
καὶ ὄλους γὰρ τοὺς ἕτερους ἀφέντες τῶν νησιῶν,
τὸν κόντον τῆς Κεφαλλονίας κι ὄλους τοὺς κεφαλᾶδες
95 τοῦ πριγκιπάτου τοῦ Μορέως, μικροὺς τε καὶ μεγάλους,
να ἔρχωνται μὲ ἄρματα, μὲ σωταρχία μεγάλην·
στοὺς κάστρον τῆς Μονοβασίας βούλεται νὰ ἀπέλθῃ·
διατὸ ἓν ἀπολέμητον, παρακαθίσει τὸ ἔχει
τῆς γῆς γὰρ καὶ τῆς θάλασσας, βούλεται νὰ ἔχῃ βάλλει
1900 φύλαξιν, παρακαθισμὸν ἕως οὐ νὰ τὸ ἔχῃ ἐπάρει.

Κι ἀφότου ἀνοιξε ὁ καιρός ἀπὸ τὸν μάρτιον μῆναν,
καταπαντόθεν ἦλθασιν ἐκεῖνα τὰ φουσσᾶτα·

εἰς τὰ λιβάδια τοῦ Νικλίου, ἐκέισε εἰς τοὺς κάμπους
ἐγένετον ἡ σῶρεψις ἐκείνων τῶν φουσσᾶτων,

5 κι ἀπέκει ὀλόρθα ἐδιάβησαν εἰς τὴν Μονοβασίαν. 11

Τὰ κάτεργα τὰ τέσσαρα ἦλθαν τῶν Βενετίκων

(1580) κ' ἐστῆκαν ἀπὸ τὸν αἰγιαλόν, τὴν θάλασσαν ἐπιάσαν·
ἐδιόρθωσεν ὁ πρίγκιπας τὸν παρακαθισμὸν του·

μὲ τέτοιον τρόπον κι ἀφορμὴν τὴν ἐπαρακαθίσαν

10 ἐτότε τὴν Μονοβασίαν, ὡς τὸ κλουβὶ τὸ ἀηδόνι.

Ἐκεῖνοι τῆς Μονοβασίας ὅπου ἔξευραν τὸ κάστρον,
ὅτι ἔρχετον ὁ πρίγκιπας νὰ τοὺς παρακαθίσῃ,
ἐποῦκαν τὴν σωτάρχειον τοὺς πρὸς τὴν οὐσίαν ὅπου εἶχαν,

καὶ εἰς ψῆφον οὐκ εἶχασιν τὰ φράγκικα φουσσᾶτα,
15 ἔχοντα [γὰρ τὸν] λογισμὸν μικρόν, νὰ ἔχουσιν ἀργήσει
ἐκεῖ εἰς τὸν παρακαθισμὸν ὅπου τοὺς ἐποίησαν.

Ὁ πρίγκιπας [γὰρ] ἐβλέποντας τὴν τόση ἀλαζονείαν,
ἀπὸ χολῆς του καὶ θυμοῦ ὄμωσε εἰς τὸ σπαθί του,
ποτέ του ἀπέκει μὴ διαβῆ ἕως οὐ τὸ κάστρο ἐπάρῃ.

1892 εὐρίπου 2914 οὐκ] οὐ καὶ

Cod. T 1889 ἀφότου 90 γουλιάμος 91 παρακαλῆ μετὰ καλοῦς τοῦ
λόγου 92 στῆς τρεῖς ἀφέντες τῆς ἐβρήπου καὶ ἡσὸ δοῦκα ἀξίας 94 κάττι
97 κάστρω—βούλεται ἐκὶ ναπ. 98 δητῆ ἐνε—τόχη 99 βούλεται ἀσεδιάρη
1900 παρακαθισμὸν ος σοῦ να τὸ υπάρη 5 ἐδῆ ἐβησαν 1. 48' 6 τέσσαρα
7 κέστεκαν ἀπὸ τον γιαλόν 10 ὅς πέρδικα εἰς τὴν μούτα 11 ἴκειρα

Ρ Κι ἀφῶν ἀπέρασε ὁ καιρός, λέγω σε ὁ χειμῶνας,
 90 μαντατοφόρους ἔστειλεν ὁ πρίγκιπας Γουλιάμος,
 γραφὴν καὶ παρακάλεσιν, πρῶτον τὸν Μέγαν Κύρην,
 τοὺς τρεῖς ἀφέντες Εὐριπου, τὸν δούκαν τῆς Ἀξίας,
 καὶ ὄλους γὰρ τοὺς ἕτερους ἀφέντας τῶν νησίων, f. 153^r I
 τὸν κόντο τῆς Κεφαλλονίας κι ὄλους τοὺς κεφαλᾶδες
 95 τοῦ πριγκιπάτου τοῦ Μορέως, μικροὺς τε καὶ μεγάλους,
 νὰ ἔρχωνται μὲ ἄρματα καὶ σωταρχίαν μεγάλην·
 στὸ κάστρον τῆς Μονοβασίας, βουλευέται νὰ ἀπέλθῃ·
 δι' οὐ ἔνι ἀπολέμητον θέλει νὰ τὸ καθίσῃ
 τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης γὰρ θέλει νὰ τὸ φυλάξῃ
 100 φύλαξιν τε καὶ κάθισμα, ἕως νὰ τὸ ἐπάρῃ.

Κι ἀφῶν ἄνοιξε ὁ καιρὸς ἀπὲ τὸν μάρτιον μῆναν,
 καταπαντόθεν ἤρθασιν ἐκείσε τὰ φουσσᾶτα·
 εἰς τὰ λιβαδία τοῦ Νικλίου ἐκείσε εἰς τοὺς κάμπους
 ἐγένετον ἡ σύναξις ἐκείνων τῶν φουσσῶτων,
 5 καὶ ἀπέκει ἐδιέβησαν εἰς τὴν Μονοβασίαν.
 Τὰ κάτεργα τὰ τέσσαρα ἦλθαν τῶν Βενετῶν·
 ἐστάθησαν ἐκ τὸν γιαλόν, τὴν θάλασσαν κρατοῦσιν,
 καὶ ὄρθωσεν ὁ πρίγκιπας τὸν παρακαθισμὸν του· f. 153^v II
 μὲ τέτοιον τρόπον κι ἀφορμὴν τὴν ἐπαρακαθίσαν
 10 τότε σου τὴν Μονοβασίαν, ὡς τὸ κλουβὶν τὸ ἀηδόνι.
 Ἄνθρωποι τῆς Μονοβασίας ὡς ἤξευραν τὸ κάστρο,
 ὅτι ἔρχεται ὁ πρίγκιπας νὰ τοὺς παρακαθίσῃ,
 ἐποίησαν τὴν σωτάρχισιν κατὰ τὴν δύναμίν τους,
 καὶ εἰς ψῆφον οὐκ εἶχασι τὰ φράγκικα φουσσᾶτα, (p. 72)
 15 ἐπάντεχαν καὶ ἔλεγαν· γουργὸν νὰ ὑπαγαίνουν,
 νὰ ἀφήσουσιν τὸν καθισμὸν τὸν τοὺς ἐπαρακαθίσαν.
 Κι ὁ πρίγκιπας ἐβλέποντα τὴν τόση ἀλαζονεία,
 ἀπὸ χολῆς του καὶ θυμοῦ ὄμοσεν στὸ σπαθὶν του,
 ποτέ του ἀπέκει μὴ διαβῆ ἕως τὸ κάστρο ἐπάρῃ.

2892 εὐρήπου 2918 στὶ] τό 5, 19 ἀπέκει

ἢ ψ. δὲν τὰ ἤχασι 15 ἔχοντα δὲ τὸν λ. μ. ἔχουν 16 στὸμπαρ. 17 ὁ
 ἐβλήθησαν 18 ὄρκον ἔπηκε φοβερόν ὁμοίως καὶ εἰς τὸ σπαθὶν του 19 ποτέ
 ἢ ἐκὶ να μὴν δ. ἕως ναν τίτω πᾶρη 19^ο τὸ κάστρο τὴν μονοβασίαν καὶ ἦς αὐτὸν
 να νᾶμντι 19^ο νὰ τὸ κερδίση ἐβλήθηκε αν ἔμελε πῶθάνη

Η Τὰ τριποντσέτα ἔβρισεν κ' ἐστήσασιν κὰν τρία,
 1921 κ' ἐρρίχτασιν ἀδιάλειπα, ἡμέραν γὰρ καὶ νύχτα·
 τὰ ὀσπίτια ἐχαλάσασιν κὶ ἀνθρώπους ἐφονέψαν.
 Τί νὰ σὲ λέγω τὰ πολλὰ καὶ πότε νὰ τὰ γράφω,
 τὰ ὅσα ἐποίησε ὁ πρίγκιπας εἰς τὴν Μονοβασίαν, f. 82^r
 25 καὶ πάλε πῶς ἐδιάγασιν οἱ Μονοβασιῶτες;
 ἀλλὰ διὰ συντομώτερον καὶ νὰ σᾶς τὸ κοντέψω,
 (1600) καθὼς τὸν ὄρκον ἔποικεν ὁ πρίγκιπας ἐτότε,
 ὅτι ποτέ του οὐ μὴ ἀπελθοῦν ἐκ τὴν Μονοβασίαν
 ἕως οὐ νὰ ἐπάρῃ τὸ βουνί, ὡσαύτως καὶ τὸ κάστρον.
 30 Ἐν τούτῳ ἀργήσασιν ἐκεῖ τρεῖς χρόνους γὰρ καὶ πλεόν·
 ἐκεῖνοι τῆς Μονοβασίας οὐκ εἶχαν τί νὰ φάγουν,
 ἐφάγασιν τοὺς ποντικοὺς ὁμοίως καὶ τὰ κατσία·
 οὐκ εἶχαν πλεόν τὸ τί νὰ φάουν, μόνον καὶ τὰ κορμά τους.
 Κὶ ὡς εἶδαν τὴν στενοχωρίαν, τὸν θάνατον ἐμπρὸς τους,
 35 βουλὴν ἀπῆραν ἐνομοῦ τοῦ νὰ ἔχουν προσκυνήσει.
 Συμβίβασιν ἐζήτησαν τοῦ πρίγκιπα Γυλιάμου·
 νὰ εἶναι πάντοτε αὐτοῦ μὲ τὴν κληρονομίαν τους
 Φράγκοι ἐγκουσατοὶ ἐνομοῦ μετὰ τὰ πράγματά τους,
 νὰ μὴ χρεωστοῦσιν δούλεψιν ἄνευ τὰ πλουτικά τους,
 40 ἔχοντα γὰρ τὴν ρόγαν τους καὶ τὴν φιλοτιμίαν τους.
 Ὁ πρίγκιπας τοὺς ἔποικεν ἐγράφως βουλλωμένες
 τὲς συμφωνίης κ' ὑπόθεσες ὅπου τοῦ ἐζήτησαν· f. 82^v
 καὶ ὅσον ἐπαράλαβεν τὰ ὀρκωμοτικά τους,
 τρεῖς ἄρχοντες ἀπ' ἐκεινοὺς ἀπῆραν τὰ κλειδιά
 45 τοῦ κάστρου τῆς Μονοβασίας, τοῦ πρίγκιπος τὰ ἠφέραν·
 ὁ ἕνας ἦτον Μαμωνᾶς, ὁ ἄλλος Δαιμονογιάννης,
 (1630) ὁ τρίτος ἦτον Σοφιανός, οὕτως τὸν ὠνομάζαν.
 Αὐτὲς ἦσαν οἱ τρεῖς γενεές κ' οἱ εὐγενικώτεροί τους
 ὅπου ἦσαν στὴν Μονοβασίαν κ' εἶναι ἀκόμη ἐκεῖσε·
 50 τὸν πρίγκιπαν ἐπροσκύνησαν, καλὰ τοὺς ἀποδέχτη

2932 πονδικούς

33 φάγουν

50 ἀποδέκτη

Cod. T 1920 καὶ τράμπουζετα ἠφέρασι 21 καὶ ρήπτασι 22 ἐχαλάσασιν
 24 ἐπῆκαὶ 25 εἰδιάταξασιν τότες 26 δυα τῶ συντ.—το] τὰ 28 σὴ ποτέτου
 μν ἀπελθῆ 29 ὅσον νὰ ἐπάρῃ f. 48^r 33 πλέο τίτια φεν 34 σθασο-
 χορμά—ἀμπρὸς 35 ἐπῆρασι ομοῦ δηα νὰ προσκυνήσουν 36 γουλιάμου

P Τὰ τριμκουτσέτα ἔστησαν, ἦσανε δύο, τρία,
 291 καὶ ἔρριπταν ἀδιάλειπτα, ἡμέραν τε καὶ νύχτα·
 ὀσπίτια ἐχαλούσασιν κι ἀνθρώπους ἐφονεύαν.
 Τί νὰ σέ λέγω τὰ πολλὰ καὶ τί νὰ σᾶς τὰ γράφω,
 τὰ ἔποιεν ὁ πρίγκιπας εἰς τὴν Μονοβασίαν, f. 153^v 1
 25 καὶ πάλιν πῶς ἐδιώγασιν οἱ Μονοβασιώτες;
 ὅμως διὰ κοντότερον νὰ τὸ διερμηνέψω,
 καθὼς τὸν ὄρκον ἔποιεν ὁ πρίγκιπας ἐτότε,
 ὅτι ποτὲ οὐ μὴ διαβῆ ἐκ τὴν Μονοβασίαν,
 ἕως νὰ πάρῃ τὸ βουνίν, ὁμοίως καὶ τὸ κάστρον.
 30 Εἰς τοῦτο ἔποιεν ἐκεῖ τρεῖς χρόνους ἢ καὶ πλέον·
 ἐκεῖνοι τῆς Μονοβασίας οὐκ εἶχαν πῶς νὰ ποιήσουν,
 ἐφάγασιν καὶ ποντικούς ὁμοίως καὶ γατία·
 τὸ τί νὰ φᾶν οὐκ εἶχασιν, μόνον ὁ εἰς τὸν ἄλλον.
 Κι ὡς εἶδαν τὴν στενοχωρίαν, τὸν θάνατον ἐμπρὸς τους,
 35 βουλήν ἐπήραν ἐνομοῦ νὰ ἔχουν προσκυνήσει.
 Συμβίβασιν ἐζήτησαν τοῦ πρίγκιπα Γουλιάμου,
 νὰ εἶναι πάντα μετ' αὐτὸν μὲ τὴν κληρονομίαν τους
 ἐγκουσάτοι, ἐλεύτεροι, ὅλοι μὲ τὰ ἐδικὰ τους,
 νὰ μὴ χρεωστοῦν εἰς δούλεψιν ἄνευ στὰ πλουτικά τους,
 40 ἔχοντα γὰρ τὴν ρόγαν τους καὶ τὴν φιλοτιμίαν τους. f. 153^v 11
 Ὁ πρίγκιπας τὸ ἔποιεν ἐγράφως βουλλωμένες
 τὲς συμφωνίες, ὑπόθεσες ὅπου τοῦ ἐζητήσαν·
 καὶ ὅσον ἐπαράλαβε τὰ ὀρκωμοτικά τους,
 τρεῖς ἄρχοντες ἀπὸ κεινοὺς ἐπήραν τὰ κλειδιά
 45 τοῦ κάστρου τῆς Μονοβασίας, τοῦ πρίγκιπα τὰ ἠφέραν·
 ὁ ἕνας ἦτον Μαμουνάς, ἄλλος Δαιμονοϊάννης,
 ὁ τρίτος ἦτον Σοφιανός, οὕτως τὸν ὠνομάζαν.
 Αὐτὲς ἦσαν οἱ τρεῖς γενές, οἱ εὐγενικώτεροί τους
 ὅπουσαν στὴν Μονοβασίαν εἰς τὸν καιρὸν ἐκείνον·
 50 τὸν πρίγκιπα ἐπροσκύνησαν, καλὰ τοὺς ἀπεδέχτη

2932 ποδικούς 33 ὄκ 34 ἐπρός 43 ἐπαράλαβαν τὰ ὀρκωμοτικά
 τους 50 ἀπεδέκτη

37 αὐτοῦ] αὐτὴ 38 με τὰ προσταγματὰ τους 39 χρεωστοῦνε 41 γραφές
 γὰρ βουλ. 42 καὶ συμφ.—ὅπου τους ἐζητοῦσα 43 ὁσάν—τὰ ὀρκωμοτικά
 τους 44 ἐπήραν 45 τοῦ πρίγκιπα τὰ φέρου 46 μαμουνάς 48 ἦσαν
 τρ. γενεῆ 50 ἐπρός. καὶ τα κληδιά τοῦ ὄσα

Η ὡς φρόνιμος, διακριτικὸς ὅπου ἦτον εἰς τοὺς πάντας·
 γλυκία τοὺς ἀναδέχτηκεν, μετὰ τιμῆς μεγάλης,
 εὐεργεσίαν τοὺς ἔποικεν ἄλογα καὶ φαρία,
 καὶ ροῦχα γὰρ ὀλόχρυσα, σκαρελέτα μετὰ ἐκεῖνα,
 2955 ἐπρόνοιαν σέ τους ἀλλὰ δὴ στὰ μέρη τῶν Βατίκων.
 Κι ἀφότου ἐπαράλαβεν ὁ πρίγκιπα Γυλιάμος
 τὸ κάστρον τῆς Μονοβασίας, τὸ ἐξάκουστον ἐκεῖνο,
 σωτάρχειον ἔβαλεν πολλήν, ἀνθρώπους τῶν ἀρμάτων,
 καὶ ἄρματα καὶ διοικήσεις, ὡς ἔπρεπε νὰ ἔχη.
 60 Ἄκούσων γὰρ τὰ ἐξέχωρα, τὰ μέρη τῶν Βατίκων,
 κ' ἐκεῖνοι ἀπὸ τὴν Τσακωνίαν ποῦ ἦσαν ροβολεμένοι, f. 83°
 ὅτι αὐτὴ ἐπροσκύνησε τὸν πρίγκιπα Γυλιάμον,
 ὀλοδρομαίως ἐρχόντησαν κ' ἐπροσκυνοῦσανέ τον·
 κι ὁ πρίγκιπας, ὡς φρόνιμος, ὄλους τοὺς ἐχαιρέτα,
 65 γλυκία τοὺς ἀναδέχεται πρὸς τὴν οὐσίαν ὅπου εἶχαν.
 Καὶ ὅσον ἐκατέστησεν ὁ πρίγκιπας Γυλιάμος
 (1640) τὸ κάστρον τῆς Μονοβασίας καὶ τὰ τῶν περιχώρων,
 ὥρισεν κι ἀπηλόγιασαν ὄλα του τὰ φουσσᾶτα,
 ὡσαύτως καὶ τὰ κάτεργα ποῦ ἦσαν τῆς Βενετίας,
 70 καὶ μετὰ ταῦτα ἐστράφηκεν στὴν Λακοδαιμονίαν.
 Τοὺς κεφαλᾶδες ἔκραξε βουλήν νὰ τοῦ ἔχουν δώσει,
 κ' ἐκεῖνοι τοῦ ἀπεκρίθησαν κ' ἐσυμβουλέψανέ τον,
 διατὶ ἐκοπίασαν πολλὰ τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης,
 — χρόνους τρεῖς ὅπου ἐστάθησαν εἰς τὴν Μονοβασίαν—
 75 νὰ ἔχουσιν ἀπηλογίαν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
 νὰ ἀπέρχωνται εἰς τὰ ὀσπίτια τους διὰ νὰ καλοπαθήσουν·
 κι ὁ πρίγκιπας μετ' ἐκεινοὺς ὅπου ἦσαν φαμελία του,
 νὰ εἶναι στὴν Λακοδαιμονίαν, νὰ ἔχη ἐξεχειμάσει.
 Ἐνταῦτα ἐμισσέψασιν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι
 80 κ' ἐνέμεινε ὁ πρίγκιπας, ὡσὰν σὲ τὸ ἀφηγοῦμαι,
 κι οὕτως ἐκαβαλλίκευεν μετὰ τὴν φαμελίαν του, f. 83°
 καὶ ἐπερπάτει ἐκ τὰ χωρία τοῦ μέρου τῆς Μονοβασίας,

2952 ἀναδέκτηκεν 57 ἐκεῖνον 61 ὅπου 62 ὅτι ἡ μονοβασία
 ἐπροσκύνησε 69 ὅπου 72 τοῦ] τόν

Cod. T 2952 γληκαία τοὺς ἐδέκτηκε 53 τοὺς ἔδοσε 54 σκαρελέτα καὶ
 γυλιάνια 55 τῆς ἀλάδῃ 56 πρίγκιπας γουλιάμος 59 δόκισσε
 60 γὰρ om. f. 49^r 62 ὅτι ἡ μονοβασία πρόσκυνησε—γουλιάμο 63 ὄλα
 δρομαίως—τους 65—69 om. 70 στὴ λακιδαιμονία 71 β. δια κα τοῦ

P ὡς φρόνιμος, διακριτικὸς ὅπου ἦτον εἰς τοὺς πάντες·

εὐεργεσίαν τοὺς ἔδωκεν ἄλογα καὶ φαρία,
καὶ ρούχα γὰρ ὀλόχρυσα, σκαρλάτα μετ' ἐκείνα,
2955 καὶ προνοίης τοὺς ἔδωκε στὸ μέρος τῶν Βατίκων... f. 154^r 1

60

ὁμοίως ἐκ τὴν Τσακωνίαν ποῦ ἦσαν ροβολεμένοι,

ὀλόδρομα ἐρχόντησαν, ὅλοι ἐπροσκυνοῦσαν·
κι ὁ πρίγκιπας, ὡς φρόνιμος, ὄλους τοὺς ἐχαιρέτα,
65 γλυκέα τοὺς ἀποδέχεται πρὸς τὴν οὐσίαν τὴν εἶχαν. (p. 73)

Καὶ ὅσον ἐκατέστησεν ὁ πρίγκιπας Γουλιάμος
τὸ κάστρο τῆς Μονοβασίας μετὰ τῶν περιχώρων,
ἔβρισεν κι ἀπολόγησεν ὅλα του τὰ φουσσᾶτα,
ὡσαύτως καὶ τὰ κάτεργα τὰ ἦσαν τῆς Βενετίας,
70 καὶ μετὰ ταῦτα ἐστράφηκεν στὴν Λακεδαιμονίαν.
Τοὺς κεφαλᾶδες ἐλάλησεν βουλὴν νὰ τὸν βουλέψουν,
κι αὐτοὶ τὸν ἀποκρίθησαν καὶ ἐσυβούλεψάν του,
δι' οὐ ἐκοπίασαν πολλὰ τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης,
—χρόνους γὰρ τρεῖς ἐστάθησαν εἰς τὴν Μονοβασίαν—
75 νὰ ἔχουσιν ἀπολογίαν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
νὰ ὑπᾶσιν εἰς τὰ ὀσπίτια τοὺς τοῦ νὰ καλοπαθήσουν·
κι ὁ πρίγκιπας μετ' ἐκείνους ὅπουσαν φαμελία του f. 154^r 11
πααίνει στὴν Λακιδαιμονίαν, ἐκεῖ νὰ ἐξεχειμάσῃ.

Ἐνταῦτα ἐδιέβησαν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
80 κι ἀνέμεινεν ὁ πρίγκιπας, ὡσάν τὸ ἀφηγοῦμαι,
κι οὕτως ἐκαβαλλίκεψεν μετὰ τὴν φαμελία του,
ἐδιέβηκεν ἐκ τὰ χωρία στὸ μέρος τῆς Μονοβασίας,

2965 ἦχεν 73 ἐκοπίασεν 77 ὁ π. ὡς φρόνιμος μετεκλινοῦς ὅπουσαν
78 ἐκεῖ] καὶ

ὄλους 71 ταποκρ. καὶ σηβουλεψανέτω 73 ἐκοπίασαι 74 τῆς χρ. ποῦ
76 σπίτια 77 μετὰ κινούσιν ὅπουσαν 78 ἀπῆλθε στὴ λακιδαιμονία ὀδειατὰ
ἐχειμάσῃ 79 ἐμσεύσασαι 80 ἀνέμεινε 82 περήπατι—τὰ μέρη

Η στὸ Ἐλεος κ' εἰς τὸν Πασσαβᾶν κ' εἰς τοὺς ἐκείσε τόπους·
 μετὰ χαρᾶς ἀπέρχετον κι ἀπέρνα τὸν καιρὸν του.
 1985 Κι ὅσον ἐγύρευεν καλὰ τὰ μέρη ἐκείνα ὄλα,
 ἦνυρεν βουνὶ παράξενον, ἀπόκομμα εἰς ὄρος,
 (1680) ἀπάνω τῆς Λακοδαιμονίας κανένα μίλιν πλέον.
 Διατὶ τοῦ ἄρεσεν πολλὰ νὰ ποιήσῃ δυναμάριν,
 ὄρισε, ἀπάνω στὸ βουνὶ κ' ἐχτίσαν ἓνα κάστρον,
 90 καὶ Μυζηθρὰν τ' ὠνόμασεν, διατὶ τὸ ἐκράζαν οὕτως·
 λαμπρὸν κάστρον τὸ ἔποιικεν καὶ μέγα δυναμάριν.
 Λοιπὸν, διατὶ τὸν εἶπασιν οἱ ἄνθρωποι τοῦ τόπου,
 ὅτι ὁ ζυγὸς τῶν Μελιγῶν ἐνὶ γὰρ δρόγγος μέγας
 κ' ἔχει κλεισοῦρες δυνατὲς καὶ χῶρες γὰρ μεγάλες,
 95 ἀιθρώπους ἀλαζονικοὺς κι οὐ σέβονται ἀφέντην·
 ἐκατασκόπησεν πολλὰ τὸ πῶς νὰ τοὺς κυριέψῃ.
 Ἐν τούτῳ εἶπεν πρὸς αὐτὸν καὶ ἡ βουλή ὅπου εἶχεν,
 ὅτι, ἀφότου ἐγένετον τοῦ Μυζηθρᾶ τὸ κάστρον,
 καὶ ἐνὶ ἀπάνω εἰς τὸν ζυγόν, τοῦ Μελιγοῦ τὸν δρόγγον,
 3000 νὰ ποιήσῃ κι ἄλλον γύρωθεν ἐκείνων τῶν βουνίων, f. 84'
 ὅπως νὰ κυριέψουσιν ἐκείνους γὰρ τοὺς τόπους.
 Ἐν τούτῳ ἐκαβαλλίκεψεν ὁ πρίγκιπας ἀτὸς του,
 καθὼς τὸν ἐσυμβούλεψαν οἱ ἄνθρωποι τοῦ τόπου,
 κ' ἐπέρασε τὸν Πασσαβᾶν κ' ἐδιάβη εἰς τὴν Μάϊνην·
 5 ἐκεῖ ἦνυρεν σπήλαιον φοβερὸν εἰς ἀκριοτήρι ἀπάνω.
 Διατὶ τοῦ ἄρεσεν πολλὰ, ἐποίησεν ἓνα κάστρον
 (1680) καὶ Μάϊνην τὸ ὠνόμασε, οὕτως τὸ λέγουν πάλιν.
 Κι ὡσὰν εἶδαν οἱ ἄρχοντες κ' οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ δρόγγου
 τὸ πῶς οἱ Φράγκοι ἐποίησασιν ἐκείνα τὰ δύο κάστρον,
 10 βουλήν ἐπήρην ἐνομοῦ τὸ πῶς νὰ θέλουν διάξει.
 Ἐν τούτῳ ἐλέγαν οἱ ἀρχηγοὶ ὅπου εἶχαν καὶ τὸ πλοῦτος,
 ὅτι νὰ στήκουν ἀφίρᾶ παρὰ νὰ δουλωθοῦσιν.
 Οἱ δέ, τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ τὸ κοινὸν τὸ ὄλον,
 εἶπαν κ' ἐδώκασιν βουλήν τοῦ νὰ ἔχουν προσκυνησεῖ,

1992 οἱ ἀπὸ γὰρ τοῦ τ.

97 αὐτὸν] αὐτοῖς

Cod. T 1983 καὶ στὸ μπασαβὰ 84 τὸν γκερόν του 86 ἀπόχωμα
 87 λακιδαιμονίας—μύλη τόπο 89 καὶ πεικαν 90 τονομασαν 93 ὅτι
 ζυγὸς τὸ μεγαλὸν γκοῦς ἐνὶ γὰρ δρόγγος μέγας 95 καὶ οὐ σ. τὸν τάχα f. 49'
 96, 97 om. 98 ἀφόντου ἐγλύετω 99 ἐνε του μελιγοῦ τὸν δρόγγον

Ρ στο Ἔλος, εἰς τὸν Πασσαβᾶν κ' εἰς τοὺς ἐκεῖσε τόπους·
 μετὰ χαρᾶς ἀπέρχεται κὶ ἀπέρνα τὸν καιρὸν του.
 2985 Κὶ ὅσον ἐγύρισεν καλὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα ὄλα,
 εὔρεν βουνὶν παράξενον, ἀπόκομμαν εἰς ὄρος,
 ἄνωθεν Λακιδαιμονίας κανένα μίλι πλέον·
 ἐκεῖ τοῦ ἄρεσε πολλὰ νὰ ποίση δυναμάριν.
 Ὄρισεν, ἄνω εἰς τὸ βουνὶν ἔχτισαν ἕναν κάστρον
 90 καὶ Μεζηθρᾶ τὸ ἐνόμασεν καὶ οὕτως καὶ τὸ λέγουν·
 λαμπρὸν κάστρο τὸ ἔποιεν καὶ μέγαν δυναμάριν.
 Λοιπὸν, διατὶ | τὸν εἶπασιν οἱ ἄνθρωποι τοῦ τόπου, f. 154' 1
 ὅτι ὁ ζυγὸς τῶν Μελιγῶν πολλὰ ἐνὶ δρόμος μέγας
 κ' ἔχει κλεισοῦρες δυνατές, ὁμοίως μεγάλες χῶρες,
 95 ἀνθρώπους ἀλαζονικοὺς κὶ οὐ σέβονται ἀφέντην·
 ἔκατεσκόπησεν πολλὰ τὸ πῶς νὰ τοὺς κυριέψῃ.
 Ἐν τούτῳ εἶπεν πρὸς αὐτὸν καὶ ἡ βουλή ὅπου εἶχεν·
 ὅτι, εἰπὴν ἐγένετο τοῦ Μηζηθρᾶ τὸ κάστρο,
 κ' ἐνὶ ἀπάνω εἰς τὸν ζυγόν, τοῦ Μελιγγοῦ τὸν δρόγγου,
 3000 νὰ ποίση κὶ ἄλλο γύρωθεν ἐκείνων τῶν βουνιῶν,
 ὅπως νὰ κυριέψουσιν ἐκείνους γὰρ τοὺς τόπους.
 Εἰς τοῦτο ἐκαβαλλίκεψεν ὁ πρίγκιπας ἀτὸς του·

ἐπέρασεν τὸν Πασσαβᾶν, ἐδιέβην εἰς τὴν Μάνην·
 5 ἐκεῖ ἦρεν σπήλαιον φοβερὸν εἰς ἀκρωτήρι ἀπάνω.
 Δι' οὗ τὸν ἄρεσεν πολλὰ, ἔποιεν ἕνα κάστρο
 καὶ Μάνη τὸ ἀνόμασεν, κὶ οὕτως τὸ λέγουν πάλιν.

Κὶ ὅταν εἶδαν οἱ ἄρχοντες, οἱ ἀρχηγοὶ | τοῦ δρόμου, f. 154' 11
 τὸ πῶς οἱ Φράγκοι ἔποιεν αὐτὴ τὰ δύο κάστρον, (p. 74)
 10 βουλὴν ἐπήρασιν ὁμοῦ τὸ πῶς θέλουν ποιήσει.

Ἐν τούτῳ λέγουν οἱ ἀρχηγοὶ ὅπου τὸν πλοῦτον εἶχαν,
 ὅτι νὰ στέκουν ἀφιδρά, νὰ μὴδὲ δουλωθοῦσιν.
 Τὸ δέ, τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ τὸ κοινὸν τοῦ τόπου,
 εἶπαν καὶ ἔδωκαν βουλὴν ὅτι νὰ προσκυνήσουν·

2997 πρὸς αὐτοῖς 3010 θέλουσ] θέλει 12 νὰ μὴδὲ δουλωθοῦσιν

3001 ὅπου νὰ κερὶ βροῦσι 3 τὸν νεσθούλεψαν 4 οἱ. 5 ἡσ εκρωτήρι
 6 ἐν 7 μάνη—πάλιν 8 δρόγγου 9 κῆρα τὰ δ. κ. 10 νὰ θέλ. πράξῃ
 12 στίχων ἀφιδρα 13 τὸ κῆρα τοῖς ἔδωκεν 14 τοῦ οἱ.

Η μόνι νὰ ἔχουσιν τιμὴν, δεσποτικὰ μὴ κάμουν,
 3016 ὡσὰν τὰ κάμνουν τὰ χωρία ὅπου εἶναι εἰς τοὺς κάμπους·
 “ ἐπεὶν ἀφῶν ἐγένησαν αὐτὰ τὰ δύο κάστρη,
 “ κι οὐδὲν ἀπάδειαν ἔχομεν, ὡσὰν μᾶς ἀποκλείσουν,
 “ εἰς κάμπους κατεβαίνωμεν, νὰ κάμνωμεν νὰ ζοῦμεν,
 20 “ οὐδὲν ἔχομε δύναμιν νὰ ζοῦμε εἰς τὰ ὄρη.” f. 84^v
 Ἴδόντα γὰρ οἱ ἄρχοντες κ' οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ δρόγγου
 πῶς τὸ κοινὸν ἠθέλασιν τοῦ νὰ ἔχουν προσκυνήσει,
 οὐκ εἵχασιν τὸ ποιήσει ἀλλέως, κ' ἐπέσασιν εἰς δρόμον·
 μαντατοφόρους ἔστειλαν στὸν πρίγκιπα Γυλιάμον,
 25 συμβίβασιν ἐζήτησαν τοῦ νὰ ἔχουσιν ἐγκούσιον,
 τέλος οὔτε δεσποτικὸν νὰ ποιήσουσιν ποτέ τους,
 (1700) καθὼς οὐδὲν τὸ ἔποιικαν ποτέ τους οἱ γονεῖς τους·
 προσκυνήμα νὰ δίδουσιν, δουλείαν τῶν ἀρμάτων,
 ὡσπερ τὸ ἐπολεμούσασιν ὁμοίως τοῦ βασιλέως.
 30 Τὲς συμφωνίες ἐστέρησεν ὁ πρίγκιπα Γυλιάμος,
 ἐγράφως τοὺς τὲς ἔποιικεν μὲ κρεμαστὲς τὲς βούλλες.
 Κι ἀφότου ἐπροσκύνησεν τοῦ Μελιγοῦ ὁ δρόγγος,
 τινὲς ἀπ' αὐτοὺς εἶπασιν τοῦ πρίγκιπα Γυλιάμου,
 ὅτι ἂν θέλῃ νὰ ἔχῃ τὸν ζυγὸν ὄλον στὸ θέλημάν του,
 35 νὰ ποιήσῃ κάστρο εἰς τὸν αἰγιαλὸν πλησίον τῆς Γιστέρνας.
 Κι ὁ πρίγκιπας τοῦ ἐπίστεψεν ἐκείνου ὅπου τὸ εἶπεν·
 ὤρισε γὰρ κ' ἐχτίσαν το καὶ Λεῦτρο τὸ ὀνομάσαν.
 Κι ἀφότου γὰρ ἐχτίστησαν τὰ κάστρη ὅπου σὲ εἶπα,
 τὸ Λεῦτρον γὰρ κι ὁ Μυζηθρᾶς καὶ τῆς παλαιᾶς Μαίνης,
 40 <έ>δούλωσε τὰ Σκλά|βικα κ' εἶχεν τα εἰς θέλημάν του, f. 85^v
 καὶ περιεπάτει, ἐχαίρετον ἀπὸ [ὄλον] τὸ πρυγκιπᾶτο,
 ὡσὰν τὸ ἐκατακύριεψεν καὶ ἀφεντέψε το ὄλον.
 Ἐν τούτῳ θέλω ἀπὸ τοῦ νῦν νὰ πάψω καὶ νὰ λέγω
 περὶ τοῦ πρίγκιπα Ἀχάϊας ἐκείνου τοῦ Γυλιάμου,
 45 καὶ θέλω νὰ σὲ ἀφηγηθῶ περὶ τοῦ βασιλέως

3018 καὶ οὐδὲν ἔχ. ἀπάδειαν 22 πῶς] ὅτι—ἐχουσιν 23 οὐκ ἔχ. τὸ
 πῶς τῷ ποιήσει ἄλ. 30 ἐστέρησεν 42 ἐκατακύριεσεν

Cod. T 3015 μόνι—μὴν κάμουν 18 καὶ οὐδὲν ἔχομεν ἀδια 21 δρόγγου
 22 πος τὸ κῶλον ὄλον ἠθέλε δια νὰ προσκυνήσουσιν 23 οὐκίχασιν πος πῶσι ἀλέως
 καὶ πέσασιν 24 στὸν μπρίγκιπα γουλιάμον 25 εἰς. νὰ ἔχουσιν ἐκούσιον
 26 οὐδε δαισποτηκί 27 ἡ γωνή τους f. 50^v 28 προσκύνησιν 29 τὸ
 πολεμούσασιν 30 στέρησε ὁ πρίγκιπας γουλιάμος 31 βούλλες] δουλει

Ρ *μόνον νὰ ἔχουσιν τιμὴν, δεσποτικὰ μὴ κάμνουν,*
 3016 *ὡσὰν τὰ κάμνουν τὰ χωρία ὅπου ἓνι εἰς τοὺς κάμπους·*
“ ἐπεὶν καὶ μᾶς ἀπόκλεισαν αὐτὰ τὰ δύο κάστρον,
“ κι οὐκ ἔχομεν ἐπάδειαν νὰ κάμνωμεν νὰ ζιοῦμεν,

20 *“ οὐδὲν ἔχομεν δύναμιν νὰ ζοῦμεν εἰς τὰ ὄρη.”*
Ἰδόντες δὲ οἱ ἄρχοντες, οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ δρόγγου,
πῶς τὸ κοινὸν ἠθέλησαν νὰ ἔχουν προσκυνῆσει,
οὐκ εἶχαν πῶς νὰ ποίσουσιν καὶ ἔπесαν εἰς δρόμον·
μαντατοφόρους ἔστειλαν στὸν | πρίγκιπα Γουλιάμον, f. 155' 1

25 *συμβίβασιν ἐζήτησαν, ἀπάτητοι νὰ εἶναι,*
τέλος οὔτε δεσποτικὰ νὰ ποίσουσιν ποτέ τους,
καθὼς οὐδὲν τὸ ἔποικαν πώποτε οἱ γουοὶ τους·
προσκύνημα νὰ δώσουσιν, δουλείαν τῶν ἀρμάτων,
ὡσπερ τὸ ἐποιούσασιν μετὰ τὸν βασιλέα.

30 *Τὲς συμφωνίεσ ἐστέρεωσεν ὁ πρίγκιπας Γουλιάμος,*
ἐγράφεσ τὲς ἀπόστειλεν μὲ κρεμαστὲς τὲς βουλλεσ.

Κι ἀφότου ἐπροσκύνησεν τοῦ Μελιγγοῦ ὁ δρόμος,
τινὲς ἀπ' αὐτοὺς εἶπασιν τοῦ πρίγκιπα Γουλιάμου,
ἂν θέλῃ ὄλον τὸν ζυγὸν νὰ ἔχῃ εἰς θέλημάν του,
 35 *νὰ ποίση κάστρον στὴν θάλασσαν πλησίον τῆς Γιστέρνας.*
Κι ὁ πρίγκιπας ἐπίστεψεν αὐτὸν ὅπου τὸ εἶπεν·
ᾤρισεν καὶ ἐχτίσασιν, καὶ Λεῦτρον τὸ ὠνομάσαν.
Κι ἀφότου γὰρ ἐχτίσασιν τὰ κάστρον ὅπου σὲ λέγω,
τὸ Λεῦτρον καὶ τὸν Μεξηθρὰν καὶ τῆς παλαιᾶσ | Μάνησ, f. 155' 11

40 *ἐδούλωσεν τὰ Σκλαβικὰ κ' ἐκατεδούλωσέ τα.*
Ἐπεριεπάτει, ἐχαίρετον τὸ πρυγκιπᾶτον ὄλον
ὅσο τὸ ἐκυρίεψεν κι ἀφέντεψέν το ὄλον.

Ἐν τούτῳ θέλω ἀπὸ τοῦ νῦν νὰ πάψωμαι τοῦ λέγειν
περὶ τοῦ πρίγκιπα Ἀχαῖασ ἐκείνου τοῦ Γουλιάμου,
 45 *καὶ θέλω νὰ ἀφηγήσωμαι περὶ τοῦ βασιλέωσ*

3030 ἐστέρεωσεν 33 ἀπαύστουι 37 ὄρησαν 43 παύσωμε

33 ἀφότου—τοῦ μελιγγοῦ 33 γουλιάμου 34 τείαν θ. νάχη 35 στον
 γαλόν 36 τὸ πίστεψε—που 37 καὶ λέφορ 38 ἀφότου 39 γὰρ
 καὶ ὁ μεξηθρᾶσ—μάνησ 40 σκλαβικὰ 41 ἐχέροτο σόλο τό π. 42 κατα-
 εἰρησε καὶ ἀφέντεψέ το ὄ. 43 ἀπὲ τὸ ὡτῆρ 44 γουλιάμου 45 φυγιθῶ
 του κείνου του δεσπότη

- Η κύρ Θεοδώρου τοῦ Λάσκαρη, τοῦ βασιλέως Ρωμαίων,
 (1720) ὅπου ἦτον στήν Ἀνατολήν τοὺς χρόνους γὰρ ἐκείνους,
 διατὶ στήν Πόλιν εὐρίσκετον φράγκος γὰρ βασιλέας
 καὶ Παντουήν τὸν ἔλεγαν, οὕτως τὸν ὠνομάζαν.
- 3050 Καθὼς ἀκούσετε ἐδῶ ὀπίσω εἰς τὸ βιβλίον,
 τὸ πῶς ἐκείνους τοὺς καιροὺς ὅπου ἦτον βασιλέας
 κύρ Θεόδωρος ὁ Λάσκαρης εἰς τοὺς Ρωμαίους ἀπάνω
 καὶ ἦλθε του ὁ θάνατος κι ἀφήκεν τὸν υἱόν του,
 ὅπου ἦτο ἀνήλικον παιδί, νὰ τὸ ἀναθρέφῃ ἐκείνος,
- 55 κύρ Μιχαὴλ τὸν ἔλεγαν, ὁ μέγας Παλαιολόγος,
 διατὶ ἦτον ὁ πρωτότερος ἄρχων τῆς Ρωμανίας.
 Κ' ἐκείνος, ὡς ἠθέλησεν νὰ ποιήσῃ ἁμαρτίαν,
 ἐπιυξεν κ' ἐθανάτωσε τὸν ἀφεντόπουλόν του
 κ' ἐκράτησεν τὴν βασιλείαν ὅλης τῆς Ρωμανίας.
- 60 Ἀκούσων τοῦτο ὁ Ἄγγελος ἐκείνος Καλοϊωάννης,
 Κουτρούλης [εἶχεν] τὸ ἐπίκλην του, δεσπότης τῆς
 Ἑλλάδος,
- f. 8
- τὸ πῶς ἐποίησεν κ' ἔπραξεν ἐκείνος ὁ Παλαιολόγος,
 κ' ἐφόνεψε τὸν βασιλέαν, τὴν βασιλείαν του ἀπῆρεν,
 ἐθλίβῃ γὰρ καὶ ἐχόλιασε, μεγάλως τὸ ἐβαρύνθη.
- 65 ὄρκον ἐποίησεν ἀφιρόν, ποτὲ τὸν Παλαιολόγον
 νὰ μὴ τὸν τάξῃ βασιλέα, ἀφέντη μὴ τὸν ἔχῃ.
- (1740) ἀφότου μὲ τυραννικὴν ὑπόθεσιν ἀπῆρεν
 τὴν βασιλείαν γὰρ τῶν Ρωμαίων, οὐ πρέπει νὰ τὸν ἔχῃ
 ἀφέντην οὐδὲ φίλον του, ἀλλὰ οὐδὲ συγγενῆν του.
- 70 Ἀκούσων ταῦτα ὁ βασιλέας ἐκείνος ὁ Παλαιολόγος,
 μεγάλως τὸ ἐβαρύνθηκε, ἐθλίβῃ κ' ἐχολιάσεν,
 κ' εἶπεν ὅτι, ἂν εἶχεν ὁδὸν νὰ ἀπέρασεν στήν Δύσιν,
 γουργὸν πολλὰ τὸν ἠθελεν χολιάσει γὰρ καὶ θλίψει·
 ἀλλὰ διατὸ εὐρίσκετον ἐτότε εἰς τὴν Πόλιν
- 75 ὁ Βαλδουβίνος ὁ βασιλέας κ' εἶχε τὴν ἀφεντίαν,
 οὐδὲν εἶχεν τὴν δύναμιν στήν Δύσιν νὰ ἀπεράσῃ.
 Ἀφότου γὰρ ἐκέρδισεν τὴν Κωνσταντίνου Πόλιν
 κ' ἐπέρασε στὸν Γαλατᾶν κ' εἶχεν τὴν βασιλείαν,

3060 καλοῖω'

63 καὶ ἀπῆρεν τὴν β. του

Ρ κὺρ Θεοδώρου Λάσκαρη, τοῦ βασιλέως Ρωμαίων,
 ποῦ ἦτον στὴν Ἀνατολὴν τοὺς χρόνους γὰρ ἐκείνους,
 ὅτι εἰς τὴν Πόλιν εὐρίσκετον φράγκος γὰρ βασιλέος
 καὶ Παντουῆν τὸν ἔλεγαν, οὕτως τὸν ἀνομάζαν. (p. 75)

3050 Καθὼς ἠκούσετε ἐδῶ ὀπίσω εἰς τὸ βιβλίον,
 τὸ πῶς ἐκείνον τὸν καιρὸν ὅπου ἦτον βασιλέας
 κὺρ Θεόδωρος ὁ Λάσκαρης εἰς τοὺς Ρωμαίους ὄλους·
 καὶ ἦλθε του ὁ θάνατος καὶ ἄφηκεν τὸν υἱόν του,
 κ' ἦτον παιδί ἀνήλικον, | καὶ νὰ τὸ ἀναθρέψῃ f. 155^v 1

55 κὺρ Μιχαήλ, ποῦ σὲ λαλῶ, ὁ μέγας Παλαιολόγος,
 ὅτι ἦτον πρωτότερος ἄρχων τῆς Ρωμανίας.
 Κ' ἐκείνος, ὡς ἠθέλησεν νὰ ποιήσῃ ἀμαρτίαν,
 ἐπνίξεν κ' ἐθανάτωσε τὸν ἀφεντόπουλόν του
 κ' ἐκράτησεν τὴν βασιλείαν ὅλης τῆς Ρωμανίας.

60 Ἦκούσας <τοῦτο> ὁ Ἄγγελος ὁ Καλοϊωάννης,
 Κουτρούλης τὸ ἐπικλὴν του, δεσπότης τῆς Ἑλλάδος,
 πῶς ἐποικεν, πῶς ἐπραξεν αὐτὸς ὁ Παλαιολόγος
 κ' ἐφόνεψεν τὸν βασιλέα, τὴν βασιλείαν ἐπῆρεν,
 ἐθλίβῃ κ' ἐχολίασεν, μεγάλως τὸ ἐλυπήθη·

65 ὄρκον ἐποίκεν φοβερόν, ποτέ τὸν Παλαιολόγον
 νὰ μὴ τὸν τάξῃ βασιλέα, ἀφέντη μὴ τὸν ἔχῃ·
 ἀφότου μὲ τυραννικὴν ὑπόθεσιν ἐπῆρε
 τὴν βασιλείαν τῶν Ρωμαίων, οὐ πρέπει νὰ τὸν ἔχῃ
 ἀφέντην οὐδὲ φίλον του, ἀλλὰ οὐδὲ συγγενῆ του.

70 Ἦκούσας τοῦτο ὁ βασιλεὺς αὐτὸς ὁ Παλαιολόγος, f. 155^v II
 μεγάλως ἐβαρύνθηκεν, πολλὰ κακὸ τοῦ ἐφάνη,
 κ' εἶπεν, ἂν εἶχεν τὴν ὁδὸν νὰ ἐπέρασεν στὴν Δύσιν,
 γουργὸν πολλὰ τὸν ἠθελεν θλίψῃ ἀλλὰ καὶ βλάψῃ·
 ἀλλὰ διατὶ εὐρίσκεται τότε ἔσω εἰς τὴν Πόλιν

75 ὁ Βαλδουβίνος βασιλεὺς κ' εἶχεν τὴν ἀφεντίαν,
 οὐδὲν εἶχε τὴν δύναμιν στὴν Δύσιν νὰ ἀπεράσῃ.
 Ἄφότου γὰρ ἐκέρδισεν τὴν Κωνσταντίνου πόλιν
 καὶ ἀπέρασεν στὸν Γαλατᾶν κ' εἶχεν τὴν βασιλείαν,

3061 κουτρούλιω
 78 τῆ] στῶ

66 ἔχῃ] αἰχῶ

74 εὐρήσκονται τό ταισον εἰς

- Η ἐποίησεν κ' ἐφουσσάτεψε τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης
 3080 κὶ ἄρχισε μάχην φοβερὴν εἰς τὸν δεσπότην Ἄρτας. ^{1.10}
 Κ' ἐκείνος, ὡς ἦτον φρόνιμος, καλὰ ἐμετεχειρίστη·
 τοὺς Φράγκους γὰρ ἐρρόγεψε, τὸν πρίγκιπα Γυλιᾶμον
 καὶ τὸν ἀφέντην Ἀθηνῶν, ὁμοίως τοὺς Εὐριπιῶτες·
 μὲ ἐκείνους ἐβοήθηκεν κὶ ἀπέρασε τὴν μάχην.
 85 Ἐνταῦτα ἦλθε ὁ θάνατος κὺρ Ἰωάννου τοῦ δεσπότη
 κὶ ἀφήκεν κληρονόμον του κὺρ Νικηφόρον τὸν υἱὸν του·
 86^a ἐκείνου ἐπαράδωκεν τὸ δεσποτᾶτον ὅλον.
 (1760) Εἶχεν καὶ ἕτερον υἱὸν ὅπου γὰρ ἦτον νόθος,
 τοῦ ὅποιου ἄφηκεν στὴν Βλαχίαν ἓνα καλὸ ἱμερίδι,
 χῶρες καὶ κάστρον δυνατὰ διὰ τὰ ἀφεντεῦ·
 90 κὺρ Θεόδωρον τὸν ἔλεγον, Δοῦκαν τὸ παρανόμ.
 Ἐκείνος γὰρ ἐξέβηκεν στ' ἄρματα ἀντρειωμένος·
 στρατιώτης ἦτον φοβερὸς, φρόνιμος κ' ἐπιδέξιος.
 Κὶ ὡς εἶδεν ὅτι ἀπέθανεν ὁ πατήρ του ὁ Καλοῖωάννης,
 κ' ἐνέμεινε ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐκείνος ὁ Νικηφόρος,
 95 ὅστις οὐκ ἦτον φρόνιμος ὡς ἦτον ὁ πατήρ του,
 ἠθέλησεν κὶ ὠρέχτηκε νὰ ἐπάρῃ τὴν Βλαχίαν,
 νὰ ἐπάρῃ γὰρ καὶ τὸ ἥμισον ὅλου τοῦ Δεσποτάτου.
 Ἐποίησε κάστρον ἀφιρόν, τὸ λέγουν ἡ Νέα Πάτρα,
 κὶ ἄρχισε μάχην δυνατὴν μετὰ τὸν ἀδελφόν του,
 3100 τὸν [κὺρ] Νικηφόρον, σὲ λαλῶ, ἐκείνον τὸν Δεσπότην. ^{1.1}
 Καὶ διὰ τὸ ἐβοηθούσασιν οἱ Φράγκοι τοῦ Δεσπότη,
 ἐδιάβη ὁ κὺρ Θεόδωρος ἐκεῖ εἰς τὸν βασιλέαν,
 στὸν κὺρ Μιχάλην, σὲ λαλῶ, τὸν μέγαν Παλαιολόγον.
 Πολλὰ τὸν ὑποσχέθηκεν κ' ἔταξεν νὰ ποιήσῃ,
 5 τὸν ἀδελφόν του ἔταξεν νὰ δώσῃ, τὸν Δεσπότην,
 δεμένον ὡς πανάπιστον, καὶ νὰ τὸν προσκυνήσῃ.
 (1780) Σεβαστοκράτορα τὸν ἔποιε ὕλης τῆς Ρωμανίας
 καὶ τὰ φουσσᾶτα [του] τοῦ ἔδωκεν νὰ τὰ ἔχῃ εἰς
 ἐξουσίαν του,

3091 ἀνδριωμένος

96 ὠρέχτηκεν

Cod. T 3085 ἐνταῦτα τοῦ ἦλθε ο θ. καὶ ἀφηκαὶ κληρονόμον 86 τὸν υἱὸν
 τοῦ τῶν εὐλογητικῶν κὺρ Νικηφόρος ἄκουε 86^a om. 88 ὅπθου ἄ. στὴ βλαχιά
 ἓνα καλὸν μερίδι 89 δια τὰν τὰ 92 καὶ om. f. 50^r 93 στὴ ἀπέθανε

Ρ ἄρθωσεν κ' ἐφουσσάτεψεν τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης·
 80 ἄρχισε μάχην δυνατὴν μὲ τὸν δεσπότην Ἄρτας.
 Κι αὐτός, ὡς ἦτον φρόνιμος, καλὰ ἐδιορθώθη·
 τοὺς Φράγκους γὰρ ἐρρόγεψεν, τὸν πρίγκιπα Γουλιάμον
 καὶ τὸν ἀφέντην Ἀθηνῶν καὶ τοὺς Εὐριπιώτας·
 μὲ αὐτοὺς ἐβοηθήθηκεν κ' ἐπέρασεν τὴν | μάχην. f. 156^r I
 85 Ἐν τούτῳ ἦλθε <ὁ> θάνατος κυρ Ἰωάννου τοῦ δεσπότη
 καὶ κληρονόμον ἄφηκεν υἱὸν τοῦ κυρ Νικηφόρου.

Εἶχεν καὶ ἕτερον υἱὸν ὅπου ἦτονε μπαστάρδος,
 καὶ ἔδωκέ τον στὴν Βλαχίαν ἕναν καλὸν μερίδι,
 χῶρες καὶ κάστρη δυνατὰ καὶ νὰ τὰ ἀφεντεύη· (p. 76)
 90 κυρ Θεόδωρον τὸν ἔλεγαν, Δοῦκαν τὸ παρανόμιον.
 Ἐκεῖνος γὰρ ἐξέβηκεν καλὸς εἰς τ' ἄρματά του·
 στρατιώτης ἦτον φοβερός, φρόνιμος, ἐπιδέξιος.
 Κι ὡς εἶδεν ὅτι ἀπόθανεν ἐκεῖνος ὁ πατήρ του,

95 ἠθέλησεν, ὠρέχτηκεν νὰ ἐπάρη τὴν Βλαχίαν,
 ὁμοίως καὶ τὸ ἥμισον ἀπὸ τὸ Δεσποτᾶτο.
 Ἐποίκεν κάστρον δυνατὸν τὸ λέγουν Νέαν Πάτρα,
 κι ἄρχισεν μάχην δυνατὴν μετὰ τὸν ἀδελφόν του,
 100 κυρ Νικηφόρον, σὲ λαλῶ, αὐτεῖνον τὸν Δεσπότην.
 Καὶ διατὶ ἐβοηθούσασιν οἱ Φράγκοι τοῦ Δεσπότη,
 ἐδιέβη ὁ κυρ Θεόδωρος ἐκεῖ στὸν βασιλέα,
 εἰς τὴν Κωνσταντινόπολιν, στὸν μέγαν Παλαιολόγον. f 156^r II
 Πολλὰ τὸν ὑποσχέθηκεν καὶ ἔταξεν νὰ ποίση,
 5 τὸν ἀδελφόν του ἔταξε νὰ δώση, τὸν Δεσπότην,
 δεμένον ὡς πανάπιστον, καὶ νὰ τὸν προσκυνήση.
 Σεβαστοκράτωρ τὸν ἔποικεν ὅλης τῆς Ρωμανίας
 καὶ τὰ φουσσᾶτα τοῦ ἔδωκεν νὰ τὰ ἔχη <εἰς> ἐξουσίαν,

3087 ἦτοναί

3106 πανάπιστων

4 καὶ ἀνέμισε 96 νὰ πάρη 97 νὰ ἠπάρη—ἥμισο 98 ἀφύρων
 9 ἤρχισε 3101 διὰ τοῦτο 3 μιχαῆλ 6 ὡς] ὅσάν 8 τὰ φ. τοδοκε
 1χη

Ἡ νὰ μάχεται, δικάζεται Δεσπότην τὸν ἀδελφόν του·
3110 μεγάλως τὸν ἐτίμησεν κ' εὐεργεσίες τοῦ ἐδῶκεν.

Κι ὡς εἶδεν τὴν πληροφορίαν ἐτότε ὁ Δεσπότης
τὸ πῶς τὸν ἐρροβόλεψεν [κὺρ] Θεόδωρος ὁ ἀδελφός του,
κ' ἐδιάβη εἰς τὸν βασιλέα ὅπου ἦτον γὰρ ἐχτρός του,
μεγάλως τὸ ἐλυπήθηκεν κ' εἰς σφόδρα τὸ ἐδειλιάσεν.

15 Τοὺς ἄρχοντές του ἔκραξε βουλήν νὰ τοῦ ἔχουν δώσει·
κι ὅλοι τὸν ἐσυμβούλεψαν τὴν ἀδελφήν νὰ δώσει
γυναῖκα γὰρ ὁμόζυγον τοῦ πρίγκιπος Γυλιάμου·
ἐπεὶ ἂν ἔχη τὸν πρίγκιπα βοήθειαν κι ἀδελφόν του,
οὐδὲν ψηφᾶ τοῦ βασιλέως τὴν μάχην, οἷα κι ἂν ἔνι.

20 Κι ἀφῶν ἐπήρε τὴν βουλήν μετὰ τοὺς ἄρχοντές του,
μαντατοφόρους ἔστειλεν στὸν πρίγκιπα Γουλιάμον. f.

Ἄνθρωποι ἦσαν φρόνιμοι, γοργὸν τὸν ἐσυμβιβάσαν·
τὲς συμφωνίες ἐποίκασιν τῆς προίκας καὶ τοῦ γάμου.
Γοργὸν στρέμμαν ἐποίκασιν ἐκέισε εἰς τὸν Δεσπότην·

25 ὅλα τοῦ τ' ἀφηγήθησαν, ἐκ στόματος τὸν εἶπαν,
τὸ πῶς ἐκαταστήσασιν τὴν ὑπαντρείαν ἐκείνην.

(1800) Χιλιάδες ἐξήντα ὑπέρπυρα ἦτον γὰρ τὸ προικίον,
ὅπου ἐδῶκεν τοῦ πρίγκιπος ἐτότε ὁ Δεσπότης
δι' ἐκείνην τὴν παράξενον τὴν ἀδελφήν του, λέγω,

30 ἄνευ γὰρ <τὰ> στολίσματα καὶ τὰ χαρίσματα τῆς.
Οὐδὲν γὰρ ἄργησαν [οὐδὲ] ποσῶς τὸν γάμον νὰ ποιήσουν·
ἐκεῖ εἰς τὴν Πάτραν τὴν παλαίαν ἐγένετον ὁ γάμος.
Κι ἀφῶν ἐσυμπεθέρεψεν ὁ πρίγκιπας κι ὁ Δεσπότης,
πολλὰ γὰρ ἀγαπήθησαν καὶ ἤσασιν τὸ ἕνα,
35 καὶ ὅταν ἤθελεν συμβῆ νὰ ἔχη ὁ Δεσπότης χρεῖαν,
φουσσᾶτα ἐκ τὸν πρίγκιπα κι ἀνθρώπους τῶν ἀρμάτων,
ὅσα ἔχρηξεν καὶ ἤθελεν εἶχεν τα εἰς θέλημά του.

Ἐν τούτῳ θέλω ἀπὸ τοῦ νῦν νὰ πάψω ἐδῶ ὀλίγον,
νὰ συντυχαίνω καὶ λαλῶ ἐκ τὸν Δεσπότην Ἄρτας,
40 καὶ θέλω νὰ σᾶς ἔχω εἶπει καὶ νὰ σᾶς ἀφηγήσω
περὶ τοῦ πρίγκιπος Μορέως, ἐκείνου τοῦ Γυλιάμου.

3116 νὰ δώσει τὴν ἀδ. του 17 γυλιάμ^m 26 ὑπανδρίαν 30 τῆς]
τους 41 γυλιάμ^m

Cod. T 3110 τοῦ δόσε 11 πληροφορία 12—63 om. After l. 11 the
copyist observes: ληπη ερα φύλο ένα ἐκ ταθηβόλη, i.e. λείπει ερα φύλλο (ένα) ἐκ

Ρ νὰ μάχεται, δικάζεται μὲ τὸν Δεσπότην Ἄρτας·
 3110 *μεγάλως τὸν ἐτίμησεν, εὐεργεσίες τὸν δίδει.*
 Κι ὡς εἶδεν τὴν πληροφορίαν ἐτότε ὁ Δεσπότης
 τὸ πῶς τὸν ἐρροβόλεψεν αὐτὸς ὁ ἀδελφός του,
 κ' ἐπήγγεν εἰς τὸν βασιλεῦ ἔπου ἦτον ὁ ἐχθρός του,
 μεγάλως ἐλυπήθηκεν, δειλία τὸν ἐπήρεν.
 15 Τοὺς ἄρχοντές του ἐλάλησεν ὡς νὰ τὸν συμβουλέψουν·
 κι ὄλοι τὸν ἐσυμβούλεψαν τὴν ἀδελφήν νὰ δώσῃ
 διὰ γυνὴν ὁμόζυγον τοῦ πρίγκιπου Γουλιάμου·
 ἐπεὶ ἂν ἔχη τὸν πρίγκιπα βοθητὸν καὶ ἀδελφόν του, f. 156^v 1
 οὐδὲν ψηφᾶ τοῦ βασιλέως τὴν μάχην, οἷα ν' ἔνι.
 20 Κι ἀφῶν ἐπήρεν τὴν βουλήν μετὰ τοὺς ἄρχοντές του,
 μαντατοφόρους ἔστειλεν στὸν πρίγκιπα Γουλιάμον.
 Ἄνθρωποι ἦσαν φρόνιμοι γοργὸν καὶ τὸ ἐποίκαν·
 τὲς συμφωνίες ἐποίκαν τες, τὲς προίκες καὶ τοῦ γάμου.
 Γοργὸ στρέμμα ἐποίησαν ἐκεῖ πρὸς τὸν Δεσπότην·
 25 ὄλα τοῦ ἀφηγήθησαν, ἐκ στόματος τοῦ εἶπαν,
 τὸ πῶς ἐκαταστήσασιν τὴν ὑπαντρείαν ἐκείνην.
 Ἐξῆντα χιλιάδες πέρπυρα ἦτον γὰρ τὸ προικίον,
 τὸ ἔδωκεν τοῦ πρίγκιπος ἐτότε ὁ Δεσπότης
 δι' ἐκείνην τὴν παράξενον τὴν ἀδελφήν του, λέγω,
 30 ἄνευ γὰρ τὰ στολίσματα καὶ τὰ χαρίσματα της.
 Οὐδὲ ποσῶς ἀργήσασιν τὸν γάμον νὰ ποιήσουν·
 ἐκεῖ στὴν Πάτραν τὴν παλαία ἐγένετον ὁ γάμος.
 Κι ἀφῶν ἐσυμπεθέρεσεν ὁ πρίγκιπας κι ὁ Δεσπότης, f. 156^v 11
 πολλὰ γὰρ ἐγαπήθησαν καὶ εἶχασιν τὸ ἔνα,
 35 καὶ ὅταν ἤθελεν συμβῆ εἰς χρείαν τοῦ Δεσπότη (p. 77)
 φουσσᾶτα ἐκ τοῦ πρίγκιπα κι ἀνθρώπους τῶν ἀρμάτων,
 ὅσα ἤθελεν καὶ ἔχρηζεν εἶχεν εἰς θέλημά του.
 Ἐν τούτῳ θέλω ἀπὸ τοῦ νῦν νὰ πᾶψω ἐδῶ ὀλίγον
 τοῦ νὰ συντύχω, νὰ εἰπῶ ἐκ τὸν Δεσπότην Ἄρτας,
 40 καὶ νὰ σᾶς ἀφηγήσωμαι, ἀφήγησιν τοιοῦτην
 περὶ τοῦ πρίγκιπος Μορέως, ἐκείνου τοῦ Γουλιάμου.

3114 δηλῆαν 17 πρήγγηπου 19 λανει 25 ολλα 28 τό] του
 31 πηγή 33 εσωμπ. 40 ἀφηγήσομεν

τ' ἀθιβολι

- Η Ἀφότου γὰρ ἐκέρδισεν ὁ πρίγκιπας Γυλιάμος
 τὸ κάστρον τῆς Μονοβασίας, ἐπλάτυνε ἡ ἀφεντία του· 17
 οὐκ εἶχεν γὰρ νὰ μάχεται μὲ ἄνθρωπον τοῦ κόσμου.
- 3145 Οἱ φλαμουριάροι τοῦ Μορέως ὁμοίως κ' οἱ καβαλλάροι
 ἀρχάσασιν νὰ πολεμοῦν κάστρον καὶ δυναμάρια,
 (1890) ὁ κατὰ εἰς στὸν τόπον του νὰ κάμνη τὸ ἐδικόν του·
 κι ὡσὰν τὰ ἐκατασταίνασι τὰ δυναμάρια ἐκεῖνα,
 ἀφήναν τὰ ὑπονόμια τους, τὰ εἶχαν ἐκ τὴν Φραγκίαν,
 50 κ' ἐπαίρνασιν τοῦ τόπου τους τ' ὄνομα ὅπου ἐβάναν.
 Ἐν τούτῳ ἄρχισεν ὀμπρὸς ὀκάποιος [μέγας] ἀφέντης,
 μισὶρ Ντζεφρέ τὸν ἔλεγαν, τὸ ἐπύκλην του ντὲ Μπριέρες,
 ὅπου ἦτο ἀφέντης τῶν Σκορτώων, τοῦ δρόγγου καὶ τοῦ
 τόπου·
 κάστρον ἐποίησε ἀφιρόν, ὁμορφον δυναμάριν,
 55 Καρύταινα τὸ ὠνόμασεν κ' ἐκεῖνος ὠνομάστην
 ἀφέντης τῆς Καρύταινας, ὁ ἐξάκουστος στρατιωτής.
 Ἀπαύτου γὰρ ὁ δεύτερος, μισὶρ Γαρτιέρης ἄκουε,
 ντὲ Ροζιέρες τὸν ἔλεγαν, οὕτως εἶχεν τὸ ἐπύκλην·
 κάστρον ἐποίησε φοβερὸν ἐκεῖ εἰς τὴν Μεσαρέαν
 60 καὶ Ἀκωβαν τὸ ὠνόμασεν, κ' ἐκεῖνος ἦτο ἀφέντης.
 Ὀκάποιον ἄλλον ἔλεγαν τὸ ὄνομα μισὶρ Ἰωάννης,
 ντὲ Νουιλῆ τὸ ἐπύκλην του, ὅπου ἦτον [καὶ] πρωτοστράτωρ
 τοῦ πριγκιπάτου τοῦ Μορέως | κ' εἶχεν το εἰς γουικόν του· 1.8
 κάστρον ἐποίησε ὁ λόγου του καὶ Πασσαβᾶν τὸ ἐκράξε.
- 65 Ἄλλος ἦτον ντὲ Νιβηλὲτ καὶ ἄκουε μισὶρ Ἰωάννης·
 ἔποιικεν κάστρον ὁ λόγου του κ' ἔκραξέ το Γεράκιν,
 (1840) ὅπου ἐνι εἰς τὴν Τσακωνίαν ἐδῶθεν γὰρ τοῦ Ἐλέου.
 Ὠσαύτως καὶ οἱ ἕτεροι ὅπου εἶχαν ἀφεντίες,
 οἱ καβαλλάροι κι ἀρχιερεῖς κι ὄλοι οἱ φλαμουριάροι,
 70 ὁ κατὰ εἰς στὸν τόπον του ἐποίησεν δυναμάριν·
 τοῦ κόσμου γὰρ τὴν ἡδονὴν ἠθέλαν κι ἀγαποῦσαν,
 κ' ἐχαίρονταν ἀμφότεροι πρὸς τὸν καιρὸν ὅπου εἶχαν.
 Ἐν τούτῳ θέλω πάψει ἐδῶ νὰ λέγω ἀπ' ἐκείνους

3161 ἰω^v

62 ἄστράτωρ

65 ἰω^v

Cod. T 3164 δια λόγου του καὶ πασσαβα τὸ κράξαν 65 νηβιλέτ 66 δια
 λόγου του γεράκι τονωμάσαι 67 ὅπως—γὰρ om. 70 ὁ κάθε ἦτι τω—ἔταξε

Ρ Ἀφόντου γὰρ ἐκέρδισεν ὁ πρίγκιπας Γουλιάμος
 τὸ κάστρον τῆς Μονοβασίας, αὐξήνθη ἡ ἀφεντία του·
 οὐκ εἶχε γὰρ νὰ μάχεται μὲ ἄνθρωπον τοῦ κόσμου.
 3145 Οἱ φλαμουριάροι τοῦ Μορέως ὁμοίως οἱ καβαλλάροι
 ἀρχίσασιν νὰ πολεμοῦν κάστρον καὶ δυναμάρια,
 ὁ κάθε εἰς στὸν τόπον του νὰ κάμνη τὸ ἐδικόν του·
 καὶ ὡσὰν | τὰ ἐκατάσταιναν αὐτὰ τὰ δυναμάρια, f. 157^r 1
 ἄφηναν τὰ ὑπονόμα τους, τὰ εἶχαν ἐκ τὴν Φραγκίαν,
 30 κ' ἐπαίρνασιν τοῦ τόπου τους τὸ ὄνομα τὸ ἐβάναν·

3148 τὰ δυναμ. αὐτὰ

3 καὶ χαίρωτα—τὸν γκερὸν f. 51^r

Η καὶ στρέφομαι νὰ σᾶς εἰπῶ τὸ πῶς ἄρχασε ἡ μάχη
 3175 ἀπὸ τὸν πρίγκιπα Μορέως, ἐκείνον τὸν Γυλιάμον,
 μὲ τὸν ἀφέντην Ἀθηνῶν, μισὶρ Γυλιάμον ἄκω,
 ντὲ λὰ Ρότζε τὸ ἐπίκλην του, οὕτως τὸν ὠνομάζαν.
 Τὸν χρόνον γὰρ καὶ τὸν καιρόν, ἐκείνες τὲς ἡμέρες
 ὅπου ἄκουσες καὶ εἶπα σε ὀπίσω εἰς τὸ βιβλίον μου,
 80 τὸ πῶς ἦλθεν στὴν Κόρινθον ἐκείνος ὁ Μπονιφάτσος,
 ὁ μαρκέσης ντὲ Μουφαρᾶ, ὁ ρῆγας τοῦ Σαλονικίου
 εἰς τὸν ἀφέντην τοῦ Μορέως, τὸν Καμπανέση ἐκείνω·
 κ' ἐκ τὴν ἀγάπην τὴν πολλὴν ὅπου εἶχασιν ἀλλήλως, ¹ M
 ὁ Καμπανέσης ἐζήτησεν βοήθειαν τοῦ μαρκέση.
 85 Κ' ἐκείνος γὰρ τοῦ ἐχάρισεν τὸ ὀμάντζιο καὶ λιζίατ
 πρῶτα τοῦ ἀφέντου τῶν Ἀθηνῶν, τὰ τρία τερτσέρια τοῦ
 Εὐρίπου,
 (1890) κι ἀπαύτου δὲ τὸ τέταρτον τοῦ μαρκέση τῆς Μποντενίτσας.
 Καὶ διὰ τὴν μάχην ὅπου εἶχεν ὁ πρίγκιπας Γυλιάμος
 ὡσαύτως κι ὁ πατέρας του μισὶρ Ντζεφρές ἐκείνος,
 90 εἶθ' οὕτως κι ὁ μισὶρ Ντζεφρές, ἐκείνος ὁ ἀδελφός του,
 κουρτέσικα ἐδιαβάζασιν ὄλοι γὰρ τὸν καιρόν τους.
 Λοιπόν, ὡσὰν ἀφέντεψεν ὁ πρίγκιπα Γυλιάμος
 τὸ πριγκιπάτον Ἀχαΐας κ' εἶχεν το εἰς ἐξουσίαν του,
 τὸν Μέγα Κύρη ἐζήτησεν τὸ ὀμάντζιο νὰ τοῦ ποιήσῃ,
 95 ὡσαύτως καὶ τῶν ἀφευτῶν τῆς νήσου γὰρ [καὶ] τοῦ
 Εὐρίπου
 καὶ τοῦ μαρκέση ἀλλὰ δὴ, τοῦ ἀφέντου Μποντενίτσας.
 Κ' ἐκείνοι γὰρ ἐνώθησαν κ' οἱ πέντε ἀμφοτέρως·
 βουλὴν ἀπῆραν ἐνομοῦ κι ἀπόκρισιν τοῦ ἐποιήσαν,
 ὅτι οὐδὲν τὸν γνωρίζουσιν μόνι καὶ σύντροφόν τους·
 3200 ὡς δὲ ὀμάντζιο ὅπου λαλεῖ, τίποτε οὐ χρεωστοῦν του,
 ἀλλὰ οὐδὲ καταδέχονται ὀμάντζιο νὰ τοῦ ποιήσουν. ¹
 Ἀκούσων ταῦτα ὁ πρίγκιπας μεγάλως τὸ ἐχολιάσεν,

3182 ἐκείνον τὸν καμπ.

89 πρᾶς'

95 νύσσου

99 ἐγνωρ.

Cod. T 3174 καὶ στ. νὰ σᾶς ἠπὸ πὸς ἤρχησε ἡ ἀμαχη 75 γουλιάμο
 76 μαῆρ γουλιάμο ἄκουε 77 ντε λαρότζε τὸ ἐπικλήν του 78 τὸν γκερῶν
 79 ὀπάκουσες—μου ομπ. 80 τὸ ομπ. 81 μόνφαρᾶ 82 ἐκείνω τὸν
 γκαπανέση 83 καὶ ὄκ 84 κ' ἐζήης—μ' ἐζήη 85 καὶ κείνος γὰρ τοῦ χάρησε

Ρ Τώρα θέλω νὰ σὰς εἰπῶ πῶς ἄρχισεν ἡ μάχη
 3175 ἀπὸ τὸν πρίγκιπα Μορέως, ἐκείνον τὸν Γουλιάμον,
 μὲ τὸν ἀφέντη Ἀθηνῶν, ἐκείνον τὸν μισερὸν Γουλιάμον,
 ντὲ λὰ Ρόζε τὸ ἐπίκλη του, οὕτως τὸν ὀνομάζαν.
 Τὸν χρόνον γὰρ καὶ τὸν καιρὸν κ' ἐκείνες τὲς ἡμέρες
 ὅπου ἤκουσες καὶ εἴπασιν ὀπίσω εἰς τὸ βιβλίον,
 80 τὸ πῶς ἦλθεν στὴν Κόρινθο αὐτὸς ὁ Μπονοφάτσιος,
 <ὁ> μαρκέξης ντὲ Μουφαρᾶς, ὁ ρήγας Σαλονίκης,
 εἰς τὸν ἀφέντη τοῦ Μορέως, τὸν Καμπανέση ἐκείνον...

85 κ' ἐκείνος τὸν ἐχάρισεν ὀμάτζιο καὶ λιζιαν·
 πρῶτον αὐτὸ τῶν Ἀθηνῶν, δεύτερον τῆς Εὐρίπου,
 καὶ τρίτο πάλιν λέγεται αὐτὸ τῆς Μουντουίτσας.
 Καὶ δι' οὗ | εἶχεν ὁ πρίγκιπας μάχην ὡσὰν σὰς εἶπα, f. 157^r 11
 ὡσαύτως κι ὁ πατέρας του κ' ἐκείνος ὁ ἀδελφός του,

90
 πολλὰ καλὰ ἐδιάβαζαν οἱ πάντες τὸν καιρὸν τους.
 Λοιπὸν, ὡσὰν ἀφέντεψεν ὁ πρίγκιπος Γουλιάμος
 τὸ πριγκιπάτον Ἀχαΐας κ' εἶχεν τὸ <εἰς> ἐξουσίαν,
 τὸν Μέγαν Κύρη ἐζήτησεν ὀμάντζιον νὰ τοῦ ποίση,
 95 ὡσαύτως καὶ τῆς Εὐριπου κι αὐτὸν τῆς Μουντουίτσας.

Κ' ἐκείνοι γὰρ ἐνώθησαν καὶ εἶπαν ἀφοτέρως·
 βουλὴν ἐπῆραν ἐνομοῦ κι ἀπόκρισιν τοῦ δίδουν,
 ὅτι οὐκ ἐγνωρίζουν τὸν μόνον καὶ σύντροφόν τους·
 3200 ὡς δὲ διὰ ὀμάτζιο, τίποτε οὐ χρωστοῦν του,
 ἀλλὰ οὐδὲ καταδέχονται ὀμάτζιο νὰ τοῦ ποίσουν.
 Ὡς τὸ ἤκουσεν ὁ πρίγκιπας, πολλὰ τὸ ἐβαρύνθη

3174 μάχης 77 τε λα ρόζαι 81 ντέ] δέ 88 ὁ σὰς σα ἦπα
 91 τὸν] στὸν

τομάτζιο 86 ταυθέντη τους αθηνοῦ—τις ευρίπου 87 μαρκέξη 88 ὅπου
 ἦχε αὐτός—γουλιάμος 89 πρᾶς 90 εἰς τοῦτο καὶ ὁ μ.—ὁ om. 91 κουρ-
 τσιὰκὰ διαβέζασι—τὸν γκερόν 92 πρίγκιπας γουλιάμος 93 τὸ πριγκιπάτο
 χαΐας—ἦξε ἐξουσίᾳ του 94 τὸν μ. κ. του ἐξ. το μάτζιο ναν του π. 95 γὰρ om.
 96 μ/ζη—ταυθέντη μοδεκίτζας 98 πῆσαν—καὶ om. 99 πὸς δὲν τοσε
 γνωρίζουσε μόνο δια σύντροφόν τους 3200 τόματζιο 1 οὐδέ] ου—ὀμάτζιο
 σαμου. This line is repeated. f. 51^r 2 πριγκιπος μεγ. τὸ βαρέθη

Η ἐφάνη τον ἀνόρεχτον· ἐπήρε τὴν βουλήν του,
 καὶ ἡ βουλή του τοῦ ἔδωκεν τοῦ νὰ ἔχη φουσσατέψει,
 3205 ἀπάνω εἰς αὐτοὺς νὰ ἀπελθῆ διὰ νὰ τοὺς πολεμήσῃ
 ὡς ἀντιστάτες κι ἀπιστοὺς ὅπου ἦσαν πρὸς ἐκεῖνον.
 (1880) Εἰς τοῦτο ὀρίζει, ἐγράψασιν τοῦ πριγκιπάτου ἀπάντων,
 φλαμουραρίων, καβαλλαρίων, ὀλῶν τῶν ἐπισκόπων,
 τοῦ Τέμπλου καὶ Ὁσπιταλίου κι ὀλῶν τῶν βουργεσίων.
 10 Στὸ Νίκλι τοὺς ἐμήνυσε νὰ εἶναι σωρεμένοι
 στὲς εἴκοσι γὰρ τοῦ Μαῖου, ἄνευ καμμίας προφάσης.
 Κι ὡς τὸ ἤκουσεν καὶ ἔμαθεν ἐτοῦτο ὁ Μέγας Κύρης,
 τὸ πῶς ὁ πρίγκιπας Μορέως οἰκονομᾶται νὰ ἔλθῃ
 ἀπάνω του διὰ πόλεμον μὲ τὰ φουσσᾶτα του ὄλα,
 15 καταπαντοῦθε ἐμήνυσεν, ἔνθα κι ἂν εἶχε φίλον,
 παρακαλῶντα, ἀξιῶνόντα νὰ ἔλθουν νὰ τοῦ βοηθήσουν
 στὸν πρίγκιπαν ὅπου ἔρχετον τοῦ νὰ τὸν πολεμήσῃ.
 Ὁ κύλλιος φίλος ὅπου εἶχεν καὶ συγγενὴς ἔστο
 ἦτον ὁ ἀντρικώτατος, ὁ ἀφέντης τῆς Καρυταίνου, 18
 20 ὅπου γὰρ τὸν ἐτρέμασιν ἔς ὄλην τὴν Ρωμανίαν·
 τὴν ἀδελφήν του εἶχεν γὰρ ὁμόζυγον γυναῖκαν.
 Ὁ Μέγας Κύρης τοῦ ἔγραψεν, μηνᾶ, παρακαλῶντα
 ὡς ἀδελφὸν καὶ γνήσιον του, ὅπως νὰ μὴ τοῦ λείψῃ
 εἰς τούτην γὰρ τὴν ἀφορμὴν κ' εἰς τούτην του τὴν χρείαν,
 25 ἐπεὶ εἰς ἐκεῖνον ἤλπιζεν κ' εἶχεν τὸ θάρρον του ὄλον.
 Ἀκούσων [ταῦτα] ὁ ἀντρικώτατος, ὁ ἐξάκουστος ἐκεῖνος,
 (1900) ὁ ἀφέντης τῆς Καρυταίνας τὸ τί τοῦ μηνᾶ ὁ ἀδελφός του,
 ἐκάτσε, ἐσκόπισεν καλὰ τὸ πῶς νὰ ἔχη διάξει,
 τὸ τίνος πρῶτα ν' ἀπελθῆ διὰ νὰ τοῦ ἔχη βοηθήσει,
 30 τοῦ πρίγκιπος, ποῦ εὐρίσκετον ἀφέντης του γὰρ λίζιος
 καὶ συγγενὴς του σαρκικὸς—θεῖος του γὰρ ὑπήρχεν—
 κὰν τοῦ Μεγάλου <τοῦ> Κυροῦ, τοῦ γυναικαδελφοῦ του.
 Κι ὅσον ἐκατεσκόπισεν, εἰς ἐκλογὴν ἀπήρεν

3207 ἀπάντων τοῦ πρ. 18 συγγενῆ 19, 26 ἀνδρικ. 25 ἐπίφ
 30 ὅπου

Cod. T 3203 ἐφάνη τοῦ πόλα κακόν 4 δια να ἔχε 6 ὅσον α. ἐπηρεσῆ
 7 ἐποῦτο ὁρ. γράφουσι ἀπαντὸν τὸν πριγκιπάτου 8 φλαμουραρῆ καθηλαρῆ
 9 βουργεζῆον 10 νὰ ἴθε μαζομένη 11 καμίας προφάσεως 13 νάλθη
 15 κατὰ παντόθε 16 παρακαλόντα—σαν του β. 17 σπῶρχετο διαρατὸν π.

Ρ κ' ἐφάνη τον ἀνόρεχτον· ἐπήρην τὴν βουλὴν του,
 καὶ ἡ βουλή τοῦ ἔδωκεν νὰ ἔχη φουσσατέφει, (p. 78)
 3205 καὶ εἰς αὐτοὺς νὰ ἀπελθῆ καὶ νὰ τοὺς πολεμήσῃ f. 157^r I
 ὡς ἀντιστάτες, ἀπιστους ὅπου ἐνὶ πρὸς ἐκεῖνον.

Εἰς τοῦτο ὀρίζει, γράφουσιν ὅλους τοῦ πριγκιπάτου,
 φλαμπουραρίων, καβαλλαρίων, ὄλων τῶν ἐπισκόπων,
 τοῦ Τέμπλου καὶ τοῦ Σπιταλίου, ὄλων τῶν βουργησαίων.

10 Στὸ Νίκλι τοὺς ἐμήνυσεν νὰ εἶναι συναγμένοι
 ματου εἰς τὰς εἴκοσι, χωρὶς ἀμφιβολίας.

Ὡς τὸ ἤκουσεν καὶ ἔμαθεν τοῦτο ὁ Μέγας Κύρης,
 τὸ πῶς εἰς αὐτον ἔρχεται ὁ πρίγκιπα Μορέας
 ἀπάκου του διὰ πόλεμον μὲ ὄλα τὰ φουσσάτα,

15 καταπαντοῦ ἐμήνυσεν ἔνθα ἂν εἶχεν φίλον,
 παρακαλεῖ, ἀξιώνει τους τοῦ νὰ τοῦ βοηθήσουν
 στὸν πρίγκιπαν ὅπδρχεται ὅπως νὰ πολεμήσῃ.

Ὁ συγγενὴς ὁ κάλλιος καὶ φίλος τὸν εἶχεν τότε
 ἦτονε <ὁ> ἀντρεϊότατος ἀφέντης Καρυταίνου,

20 ὅπου τὸν ἐτρεμάσασσι ἴς ὄλην τὴν Ρωμανίαν· f. 157^r II
 τὴν ἀδελφὴν του ὁμόζυγον εἶχεν διὰ γυνή του.

Ὁ Μέγας Κύρης ἔγραψε, μηνᾶ, παρακαλεῖ τον
 ὡς ἀδελφόν του γνήσιον, ὅπως νὰ μὴν τοῦ λείψῃ,

25 ἐπεὶ ἴς ἐκεῖνον ἔλπιζεν κ' εἶχεν τὸ θάρρος ὄλον.

Ὡς τὸ ἤκουσεν <ὁ> ἀντρεϊότατος, <ὁ> ἀφέντης Καρυ-
 ταίνου,

πολὺν σκοπὸν ἐσκόπιζεν τὸ πῶς νὰ ἔχη πράξει,
 εἰς ποῖον πρῶτον ν' ἀπελθῆ νὰ τοῦ ἔχη βοηθήσει,
 30 τοῦ πρίγκιπος, ποῦ εὐρίσκετον λίζιος του ἀφέντης
 καὶ συγγενὴς του σαρκικός—θεῖος του γὰρ ὑπῆρχεν,—
 ἡ τοῦ Μεγάλου τοῦ Κυροῦ, τοῦ γυναικαδελφοῦ του.
 Κι ὅσον ἐκατεσκόπισεν, εἰς ἐκλογὴν ἐπήρην

3211 χωρὶς ἀμφιβολίας

18 φήλων

19 τῆς κερηταινας 20 τὸνε τρέμασι 22 τόγραψε 24 ἦς τοῦτί—χρῆμα
 25 κίβου—τὸ θάρρος ὄλων 27 ὁ ἀφ. ὁ ξακουστός τοτῆ μηνᾶ ἀδ. του 28 το
 γμῆλη νὰ παραῖξη 29 δια ναν τοῦ βοηθήσῃ f. 52^r 30 ἡβρήσκετον
 32 εἰ τοῦ μέγα κύρη τῆς Ἀθήνου 33 ἦς ἐγλογὴν ἐπέυρε

Η *ἐκείνο* τὸ χειρότερον, τὸ οὐκ ἦτον τῆς τιμῆς του.
 3235 *Εἶπεν* ὅτι *καλλίον* ἔχει νὰ ἀχάσῃ τὴν τιμὴν του,
 παρὰ νὰ λείψῃ ἐκείνου τοῦ γυναικαδελφοῦ του.
 Ἐποῦτο δὲ ἐσκόπισεν στὸν λογισμὸν του ἐτότε·
ὅτι, ἂν λείψῃ τοῦ *πρίγκιπος*—*διατὸ ἦτον τάχα* θεῖος του—
 νὰ ἔχῃ τὴν συμπάθειον του, λαφρὰ νὰ τὸ ἀπεράσῃ. 1.9
 40 Ἐν τούτῳ *ἐβιάσθη* δυνατὰ φουσσᾶτα νὰ *σωρέψῃ*,
 κι ἀκούστηκεν καταπαντοῦ καὶ ὅλοι τὸ *ἐθαυμάζαν*.
 Κι ὁ *πρίγκιπας*, ὡς τὸ ἤκουσεν, *μεγάλως* γὰρ τὸ *ἐχάρη*
θαρρῶντα καὶ *ἐλπίζοντα* νὰ ἔλθῃ ἐκεῖ μετ' αὐτον.
 Ἐκείνος γὰρ *ἐβιάστηκε* νὰ *ὑπάγῃ* στὸν *Μέγαν Κύρην*
 45 *κι ἀπῆρην* τὸ φουσσᾶτο του κ' *ἐδιέβη* εἰς τὴν *Θήβαν*.
 τὸν *Μέγαν Κύρην* ἤρρηκε φουσσᾶτα νὰ *σωρεύῃ*.
 (1920) *Κι ὡσὰν* τὸν εἶδε ὅτι ἦλθε ἐκεῖ ἐκείνος ὁ *γαμβρός* του,
ἐφάνη τοῦ ὅτι *ἐκέρδισε* τὸ ἥμισον τοῦ κόσμου.
χαρὰν *μεγάλη* ἐποίκασιν· ὕστερο *ἐμετανόησαν*.
 50 *Κι ὁ πρίγκιπας*, ὡς ἤκουσεν τὴν *πράξιν* καὶ τὸν *βίον*
 τοῦ *ἀνεψίου* του τοῦ *κακοῦ*, τοῦ *ἀφέντου* τῆς *Καρυταίου*,
πολλὰ τοῦ *ἐφάνη* *βαρετόν*, *ἐθλίβη* το *μεγάλως*.
 τὸ *πρῶτον* διὰ τὴν *ἀκοήν* ὅπου *εἶχεν* εἰς τὸν *κόσμον*,
 ὅτι ἦτον *καλλιώτερος* εἰς ὅλους τοὺς *στρατιώτες*,
 55 ὅπου ἦσαν εἰς τὴν *Ρωμανίαν* τοὺς *χρόνους* γὰρ *ἐκείνους*,
καὶ πάλε, *διατὸ ἐμέτεχεν* καὶ ἦτον *ἀνεψίος* του
κι ἀπίστησεν τὸν *ἀφέντη* του κ' *ἐδιάβη* στὸν *ἐχτρόν* του.
 Ὅμως, ὡς ἦτον *φρόνιμος*, *ἐπαρηγορήθη* *μόνος*
κι ὠρθωσεν τὰ *φουσσᾶτα* του, *στὴν Κόρινθον* *ἀπῆλθεν*. 1.9
 60 *μὲ δύναμιν* *ἀπέρασε* τὴν *σκάλαν* τῶν *Μεγάρων*,
μὲ πόλεμον *ἐκέρδισεν* ἐκείνην τὴν *κλεισοῦραν*.
 Ὁ *Μέγας Κύρης* τὸ *ἔμαθεν* κ' *ἐθλίβη* το *μεγάλως*,
διατὶ ἔμαθε ὅτι *ἐπέρασεν* ὁ *πρίγκιπας* τὴν *σκάλαν*
κ' ἐσέβην εἰς τὸν *τόπον* του κ' *ὑπάει* *γυρευούτά* του.

3237 ἐτότε εἰς τὸν λ. του 44 ὑπάγη 49 ὕστερον 59 καὶ
 ἀπῆλθεν εἰς τὴν κ.ρ. 64 ὑπάγη

Cod. T 3235 ο καὶ κάλυο ἔχη 37 ἐτότε—τοῦτο στὸ λογισμὸν του 38 διατὸ
 διατὴ 39 ναν τὸ περάσει 41 ἄλλῃ τὸ θαύμ. 42 ὡς and γὰρ οσα.
 44 μὰ κίβοι εβηάζετον πᾶσα στὸ μέγα κύρι 45 καὶ πῆρε 46 ἤβρικε φ.
 σορέβαν 47 γαμβρός 48 κέρδεσε—ἡμισὸ 49 πίκαση μα ἕστερο
 μετανοήσα 51 ἀνὴ ψίου 53 στὸν γκόσμων 54 οτι ἦτον γκαληότερος

P *ἐκεῖνο τὸ χειρότερον, τὸ οὐκ ἦτον τῆς τιμῆς του.*
 3335 *Εἶπεν ὅτι καλλιώτερον νὰ χάσῃ τὴν τιμὴν του,*
παροῦ νὰ λείψῃ ἐκείνου τοῦ γυναικαδελφοῦ του.
Ἐποῦτο δὲ ἐσκόπισε τότες στὸν λογισμὸν του· f. 158^r I
ὅτι, ἂν λείψῃ τοῦ πρίγκιπος,—διότι ἦτον θεῖος του—
νὰ ἔχῃ τὴν συμπάθειον, λαφρὰ νὰ τοῦ ἀπεράσῃ.
 40 *Εἰς τοῦτο ἐβιάστηκεν φουσσᾶτα νὰ συνάξῃ,*
κι ἀκούστηκε καταπατοῦ, ὅλοι τὸ ἐθαυμάσαν.
Κι ὁ πρίγκιπος τὸ ἤκουσεν, μεγάλως τὸ ἐχάρην
θαρρῶντα καὶ ὀλπίζοντα ἐκεῖ νὰ ὑπᾶν μετ' αὐτον.
Κ' ἐκεῖνος ἐβιάστηκε νὰ ὑπᾶ στὸν Μέγαν Κύρην (p. 79)
 45 *κ' ἐπῆρεν τὰ φουσσᾶτα του, ἐδιέβην εἰς τὴν Θήβαν·*
τὸν Μέγαν Κύρην ἤρῃκεν κ' ἐσύνασεν φουσσᾶτα.
Κι ὡς εἶδεν ὅτι ἔφτασεν ἐκεῖνος ὁ γαμπρός του,
ἐφάνη του ὅτι ἐκέρδισε τὸ ἥμισο τοῦ κόσμου·
χαρὰν μεγάλην ἔποικαν· ὕστερο ἐμετανῶσαν.
 50 *Κι ὁ πρίγκιπος, ὡς ἔμαθεν τὴν πράξιν καὶ τὸν βίον*
τοῦ ἀνεψίου τοῦ κακοῦ, τοῦ ἀφέντου Καρταίως, f. 158^r II
πολλὰ τοῦ ἐφάνη βαρετόν, ἐθλίβη το μεγά|λως·
τὸ πρῶτον διὰ τὴν ἀκοὴν ὀπούχεν εἰς τὸν κόσμον,
ἐπεὶ ἦτον καλλιώτερος εἰς ὅλους τοὺς στρατιώτες,
 55 *ὅπου ἦσαν εἰς τὴν Ρουμανίαν τοὺς χρόνους γὰρ ἐκείνους,*
καὶ πάλιν τὸ χειρότερον ὅπου ἦτον ἀνεψίος του,
τὸν ἀφέντη του ἀπίστησεν κ' εἰς τὸν ἐχτρὸν του ὑπάγει.
Ἵμως, ὡς ἦτον φρόνιμος, ἐπαρηγορήθη μόνος
κι ὤρθωσεν τὰ φουσσᾶτα του, στὴν Κόρινθο ἀπήλθεν·
 60 *μὲ δύναμιν ἐπέρασεν τὴν σκάλαν τῶν Μεγάρων,*
μὲ πόλεμον ἐκέρδισεν ἐκείνην τὴν κλεισοῦραν.
Ἵ Μέγας Κύρης τὸ ἔμαθεν, ἐθλίβη το μεγάλως,
διότι γὰρ ἐπέρασεν ὁ πρίγκιπας τὴν σκάλα
κ' ἐσέβην εἰς τὸν τόπον του κ' ὑπᾶ γυρεύοντά τον.

3334 *ὅτι* 39 *σὺμπ.* 42 *πρίγκιπας* 43 *ἐκείνα* 52 *βαρετός*
 54 *σάλας* 57 *ἀπίσθησε*

56 *καὶ πάλιν περισσότεροι διατῆ ἦτον ἀνεψίος του* 57 *τὸν μπάριπα του κ' ἐπῆγε*
ἦε τὸν οὐχθρὸν του 58 *μῶνος παρ.* f. 52^r 59 *χαρὰ μεγας τα φουσσᾶτα*
του κὶ ἀπῆλθε τῆς κορίνθου (!) 60 *ἐπέρασε* 62 *μέγα κύρης τόμαθε καὶ θλήβη*
 63 *ἀπέρασε—τῆ σκ.* 64 *καὶ παρὶ ρεβουτά το*

- Η Ἀπήρην τὰ φουσσᾶτα του κ' ἦλθεν εἰς ἀπαντὴν του,
 3266 ἐκεῖ ἐσυναπαντήθησαν εἰς τοῦ Καρύδη τὸ ὄρος.
 (1940) Μὲ πόλεμον ἀρχάσασιν εἰς τὸ βουνὸν ἀπάνω·
 ὡς ἔνι γὰρ ὁ Θεὸς κριτῆς καὶ κρένει εἰς τὸ δίκαιον,
 ἔδωκεν τοῦ πρίγκιπος τὸν πόλεμο ἐκερδίσειν.
 70 Ἐκεῖ ἐσκοτώθη εἰς πόλεμον ὁ ἕνας φλαμουριάρης
 μισὶρ Γυγίπερ τὸν ἔλεγαν, ντὲ Κὸρ εἶχεν τὸ ἐπίκλην,
 ὅστις εἶχεν τοῦ μισὶρ Ντζιὰν ντὲ Πασσαβᾶ θυγάτηρ
 γυυαῖκαν του εὐλογητικὴν· καὶ μετὰ ἐκείνου ἀπήρην
 εἰς ἄντρα εὐλογητικὸν τὸν μισὶρ Ντζᾶ ἐκείνον
 75 ντὲ Σαῖντ-Ὀμὲρ τὸν ἔλεγαν, οὕτως εἶχεν τὸ ἐπίκλην·
 κ' ἐποίκασιν ἀμφότεροι τὸ ἀντρόγγουν ἐκείνο
 ἕναν υἱὸν ἐξαίρετον, τὸν θαυμαστὸν ἐκείνον
 τὸν [μισὶρ] Νικόλαν ντὲ | Σαῖντ-Ὀμὲρ ἀφέντη γὰρ τῆς
 Θήβας, ε. 9:
 καὶ μέγαν πρωτοστράτορα <τοῦ> πριγκιπάτου Ἀχαῆας.
 80 Ὡσαύτως ἐσκοτώθησαν στὸν πόλεμον ἐκείνον
 σιργέντες καὶ καβαλλарοί, ἀριφνισμὸς οὐκ ἦτον.
 Ὁ Μέγας Κύρης ἔφυγεν ἐδιάβη εἰς τὴν Θήβαν
 μὲ ὄσους τοῦ ἀκολούθησαν κ' ἐδιάβησαν μ' ἐκείνον·
 ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας ἐκεῖ μὲ αὐτὸν ἐδιάβη.
 85 Ἀφότου γὰρ ἐκέρδισεν ὁ πρίγκιπα Γυλιᾶμος
 τὸν Μέγαν Κύρη εἰς πόλεμον ποῦ ἐγένη στοῦ Καρύδη,
 (1980) ὁ Μέγας Κύρης ἔφυγεν ἐσέβην εἰς τὴν Θήβαν·
 ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας ἦτον ἐκεῖ μετ' αὐτον,
 ὁ[μισὶρ] Νικόλας ντὲ Σαῖντ-Ὀμὲρ μετὰ τοὺς ἀδελφούς του,
 90 τὸν μισὶρ Ντζία ντὲ Σαῖντ-Ὀμὲρ καὶ μὲ τὸν μισὲρ Ὅτον,
 ὡσαύτως καὶ οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ ὅπου εἶχε ὁ Μέγας Κύρης
 ὅπου ἦσαν ὅλοι ἐπαινετοὶ στρατιῶτες, καβαλλάροι,
 ὁ κατὰ εἰς ἐβάσταιεν φλάμουρον ἐδικὸν του·
 ὁ ἀφέντης γὰρ τοῦ Σάλωνος μισὶρ Τομᾶς ἐκείνος,
 95 οἱ τρεῖς ἀφέντες τοῦ Εὐριπου κ' ἐκείνος ὁ μαρκέσης,
 3269 ἐκέρδισεν 76 ἀνδρόγ. 78 νκο' 79 ᾤ'στρ. 83 ἀκολου-
 θούσαν—μετ' ἐκείνω 84 μεταύτου 86 ὅπου 89 νικό 95 εὐρίπου
 Cod. T 3265 ἐπήρε 66 συναπ.—στοῦ καριδίου 68 δι ἐνε ὁ θ' δίκαιος
 κρητῆς καὶ τὸ δηκαίο κρέβη 69 ἔδοκε—εκερδήσε 71 μισὲρ γυμπέρτο τὸν ἔλ.
 72 μισὲρ τζιᾶν 73 μετα κίβον ἐπήρε 74 μισὲρ τζιᾶν 75 ντε σᾶν ητομερὲ
 ἔλ. 78 τὸν μισὲρ νικολωντὲ σαμτομὲρ 79 πρίγκιπά τὸν χαῖας 81 ἀρρηφῆ

- Ρ Ἐπήρην τὰ φουσσᾶτα του κ' ἤλθεν εἰς ἀπαντὴν του·
 366 κ' ἐκεῖ ἐσυναπαντήθησαν εἰς τὸ ὄρος τὸ Καρύδιον. ^{Σιν γὰρ} f. 158^v I
 Μὲ πόλεμον | ἀρχίνησαν εἰς τὸ βουνὸν ἀπάνω·
 κὶ ὁ Θεὸς ἔνι δίκαιος καὶ κρένει δικαιοσύνη
 κ' ἐκέρδισεν ὁ πρίγκιπας τὸν πόλεμον ἐκείνου.
 70 Ἐκείσε ἐσκοτώθηκεν ἕνας φλαμουριάρης·
 μισὲρ Γυγιπὲρ τὸν ἔλεγον, ντὲ Γκὸρ εἶχε τὸ ἐπίκλην,
 ὅστις εἶχεν τοῦ μισὲρ Τζᾶν ντὲ Μπασσαβᾶ θυγάτηρ
 γυναιῖκα του εὐλογητικὴν, καὶ ὕστερον ἐπήρην
 εἰς ἄντραν εὐλογητικὸν τὸν μισὲρ Τζᾶν ἐκείνου
 75 ντὲ Σᾶντ-Ὀμέρ τὸν ἔλεγον, τὸ ἐπίκλην εἶχεν οὕτως·
 κ' ἐποίκασιν ἀμφότεροι τὸ ἀντρόγυνον ἐκείνο
 ἕναν υἱὸν ἐξάιρετον, τὸν θαυμαστὸν ἐκείνου
 μισὲρ Νικολὸν ντὲ Σᾶντ-Ὀμέρ τῆς Θήβας τὸν ἀφέντη
 καὶ μέγαν πρωτοστράτορα ὄλου τοῦ πριγκιπάτου.
 80 Ὡσαύτως ἐσκοτώθησαν στὸν πόλεμον ἐκείνου
 σεργίντες καὶ καβαλλάρεοι πλῆθος πολὺ εἰς ἄκρη·
 Ὁ Μέγας Κύρης ἔφυγεν ἐδιέβην | εἰς τὴν Θήβαν f. 158^v II
 μὲ ὄσους τὸν ἠκολούθησαν κ' ὑπήγαν μετ' ἐκείνου·
 ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας ὁμοῦ μετ' αὐτὸν ἦτον.
 85 Ἀφότου γὰρ ἐκέρδισεν ὁ πρίγκιπας Γουλιᾶμος
 τὸν Μέγαν Κύρη εἰς πόλεμον ἐκεῖ εἰς τὸ Καρύδιον,

μισὲρ Νικολὸν ντὲ Σᾶντ-Ὀμέρ μετὰ τοὺς ἀδελφούς του...

- 90
 ὡσαύτως οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ ποῦ εἶχεν ὁ Μέγας Κύρης,
 ὅπου ἦσαν ὄλοι ἐπαινετοὶ στρατιῶτοι, καβαλλάροι,
 καὶ ὁ καθεὶς ἐβάσταζεν φλάμουρον ἐδικὸν του·
 ὁ ἀφέντης γὰρ τοῦ Σάλωνος μισὲρ Ντομάς ἐκείνος,
 95 οἱ τρεῖς ἀφέντες Εὐριπου κ' ἐκείνος ὁ μαρκέζης, (p. 80)

3272 πτ] δε 74 ἄνδραν 76 ἀνδράγ. 78 νικολῶν 81 πολλὰ εἰς
 ἀερῶ 92 στρατιῶτι 95 εὐρήπου

μῶν οὐκ ἔχων 82 μέγα κύρις—καὶ δηβῆ ης τῆ θ. 83 καὶ πήγαν μετ' ἐκείνου
 84 ὁ οπ.—μεταίτω δειβῆ 85 ἀφόντου—ὁ π/αι γουλιᾶμος 86 τὸν οπ.—
 θυγάτηρ στῶ Καρ. 87 ὁ μέγα κ.—καὶ δηβῆ εἰς τῆ θ. f. 53^v 88 ὁ οπ.
 89 ὁ μισὲρ νικολοστὲ σαλιῶ τομέρ 90 μισὲρ τζᾶν τε σαλιῶ τομέρ 92 πενετῆ
 93 ὁ καθε ἢς ἐβάσταζε 95 τῆς εγρήπου—μίζης

Ἡ αὐτοὶ ἐβαστοῦσαν φλόμουρα, οἱ δ' ἄλλοι οἱ καβαλλάροι,
 ὅπου ἦσαν εἰς τὸν πόλεμον μετὰ τὸν Μέγαν Κύρην,
 οὐδὲν τοὺς γράφω γὰρ ἐδῶ διὰ τὴν πολυγραφίαν. 19'

Κι ὁ πρίγκιπας, ὡς φρόνιμος, μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου
 εἶχεν,

3300 τὸ ἰδεῖ τὸ πῶς ἐκέρδισε τὸν πόλεμον ἐκείνον
 ἐδιώχνοντα καὶ σφάζοντα ἐτότε τοὺς ἐχτροὺς του,
 στήν Θήβαν τοὺς ἀπέσωσεν καὶ κατησφάλισέν τους.
 "Ὡρισεν κ' ἐτεντώσασιν τὸ γῦρον τὰ φουσσᾶτα·
 τὲς χῶρες ἐκουρσεύασιν κ' αἰχμαλωτίζανέ τες.

5 Ἴδοντας γὰρ οἱ προεστοὶ ἐτότε τοῦ φουσσᾶτου,
 ὅπου ἀγαποῦσαν κ' εἶχασιν ἐκεῖ τοὺς συγγενοὺς τους,
 (1980) τὸν Μέγαν Κύρην ἀλλὰ δὴ ὡσαύτως καὶ τοὺς ἄλλους,
 ποῦ ἦσαν ἐκείσε μετ' αὐτὸν κ' ἐχάναν τὰ χωριά τους,
 ὁ μητροπολίτης τῆς Θηβοῦ κι ἄλλοι τινὲς ἀπέκει

10 ἐβάλθησαν εἰς μεσιτεῖαν ὅπως νὰ συμβιβάσουν
 τὸν Μέγαν Κύρην ἀλλὰ δὴ <κι> ὅπου ἦσασιν μετ' αὐτον,
 καὶ τόσα ἐβιάστησαν πολλά, ἐσυμβιβάσανέ τους.
 Ὁ Μέγας Κύρης ὤμοσεν τοῦ πρίγκιπος ἐτότε
 νὰ πύψουσιν τὰ κούρση του κι ὁ ἐξαλειμὸς ἐκείνος·

15 κ' ἐκείνος εἰς τὸν ὄρκον του στήν Κόρινθον ν' ἀπέλθῃ,
 θέλει στήν χώραν τοῦ Νικλίου νὰ τοῦ ἔχη ποιήσει
 ὁμάντζιον,

κ' εἰς ὅσον γὰρ τοῦ ἔφταισεν καὶ ἔσφαλεν πρὸς αὐτον,
 διὰ τὰ ἄρματα ποῦ | ἐβάσταξεν στὸν πρίγκιπα ἀπάνω, 15
 νὰ ποιήσῃ τὴν ἀνταμοιβὴν ὡς ἀπαιτεῖ τὸ δίκαιον.

20 Οἱ φλαμουριάροι ἐσέβησαν ἐτότε ἐγγυητᾶδες,
 ὥσπερ γὰρ τὸν ἐγγυώθησαν τότε τὸν Μέγαν Κύρην,
 νὰ ἔλθῃ στὸ Νίκλι εἰς τέρμενον ποῦ ἐστήσασιν ἐτότε.
 Κι ὅσον ἐκαταστήσασιν ἐτούτο ὅπου σὲ λέγω,
 ἐμίσησεν ὁ πρίγκιπας καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Κόρινθον
 25 κι ἀπέκει γὰρ ἐδιέβηκεν ὀλόρθα εἰς τὸ Νίκλι.

3315 νὰ ἀπ. εἰς τὴν κέρ. 8, 18, 22 ὅπου 19 καὶ ὡς 21 ἐτότε

Cod. T 3299 τοῦ πρίγκιπου ὡς φρ. 3300 ἐκέρδισε 1 δείχνων καὶ σφ.
 2 καὶ κατησφάλισέ τους 5 εἰδόντα 6 ἀπαγάγουσιν 9 ὁ ἀπὸ τῆς σπ.
 10 σὴν βιάσασιν 12 ἐστήσασέ τους 13 μέγα κ. 14 ὁ ἐξαλειμὸς 15 στήν

P αὐτοὶ ἐβαστοῦσαν φλάμουρον ἴδιον ὁ καθένας·
 οἱ δ' ἄλλοι οἱ καβαλλαροὶ ὅπου στὸν πόλεμον ἦσαν,
 οὐδὲν τοὺς γράφομεν ἐδῶ διὰ τὴν πολυγραφίαν.
 Ὁ πρίγκιπας, ὡς φρόνιμος, μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅλα
 3300 τὸ ἰδεῖν τὸ πῶς ἐκέρδισεν τὸν πόλεμον ἐκείνου
 διώχνοντα καὶ σφάζοντα ἐτότε τοὺς ὄχτρούς του,
 στὴν Θήβαν τοὺς ἀπέσωσεν κ' ἐκατεσφάλισέ τους.
 Ὡρισε καὶ ἐτέντωσαν τὸ γῦρον τοῦ φουσσᾶτου· f. 159^r I
 τὲς χῶρες ἐκουρσεύασιν καὶ αἰχμαλώτιζαν τους.
 5 Ἰδόντα γὰρ οἱ προεστοὶ ἐτότε τὸ φουσσᾶτο
 ὅπου ἠγαποῦν καὶ ἔχουσι ἐκεῖ τοὺς ἐδικούς τους,
 τὸν Μέγαν Κύρην ἀλλὰ δὴ ὁμοίως καὶ τοὺς ἄλλους,
 ποῦ ἦσαν ἐκείσε μετ' αὐτὸν κ' ἔχαναν τὰ χωρία τους,
 μητροπολίτης τῆς Θηβοῦ κι ἄλλοι πολλοὶ μετ' αὐτοῦ
 10 ἐβάλησαν εἰς μεσιτεῖαν ὅτι νὰ συμβιβάσουν
 τὸν Μέγαν Κύρην ἀλλὰ δὴ κι ὁποῦσασιν μετ' αὐτοῦ,
 καὶ τόσον ἐβιάστησαν, ἐσυμβιβάσασιν τους.
 Ὁ Μέγας Κύρης ὤμοσεν τοῦ πρίγκιπος ἐτότε
 νὰ πάψουσιν τὰ κούρη τους καὶ ὁ ἐξολλισμός τους,
 15 κ' ἐκείνος εἰς τὸν ὄρκον του στὴν Κόρινθον νὰ ἀπέλθῃ,
 θέλει στὴν χώραν τοῦ Νικλίου νὰ τοῦ ποιήσῃ ὁμάντζο·
 κ' εἰς ὅσον καὶ | τοῦ ἔφταισεν καὶ ἔποιικεν πρὸς αὐτοῦ, f. 159^r II
 τὰ ἄρματα τὰ ἐβάσταξεν στὸν πρίγκιπαν ἀπάνω,
 νὰ ποίση τὴν ἀνταμοιβὴν ὡς ἀπαιτεῖ τὸ δίκαιον.
 20 Οἱ φλαμουριάροι ἐσέβησαν ἐτότε ἐγγυτᾶδες

ὅπως στὸ Νίκλι νὰ ἐλθῇ ἐντὸς γὰρ τοῦ τερμένου.

Καὶ ὅσον ἐκατέστησεν αὐτὸ ὅπου σᾶς λέγω,
 ἐκίνησεν ὁ μπρίγκιπας, στὴν Κόρινθον ὑπάγει·

15 ἀπέκει ἐδιέβηκεν ὀλόρθα εἰς τὸ Νίκλιον.

3296 ἐβαστοῦσασιν φλάμουρα	98 τοῦς] τῶ	3301 ὄχτρούσθου
8 χορήαν	9 μορπολήτης	12 ἐσωμβηβάσανσῆν τους
πρίγγ.	14 ὁ ξολημός	15 τὸν ὁ. τους στὴν κ. να ἀπ.

γέφυρον νὰ ἀπ.	16 στη χ. τῶ κληροῦ νὰ τοῦ πῆσι μάτζηο	f. 53 ^r	17 γὰρ
σέφθεσε	18 δηατη—καταπάνο	19 ἀμτήμβῃ καθὼς πρέπι τὸ δίκαιο	
20 ἐγκιτᾶδες	21 ὄπερ ηγκίσθησαν	22 καθὼς ἐστήσαν τότε	23 οσᾶν
ἐκαταστήσασιν	24 ἐμίσεισε ὁ πρῶγκιπος καὶ ἦς τὴν γκοριᾶθο ἦλθεν		
25 ἀπᾶει			

Η Κι ὁ Μέγας Κύρης παρευτὺς ἐδιόρθωσεν κι ἀπήρεν
 (2000) μετ' αὐτον τοὺς εὐγενικοὺς φλαμουριαρίους ὅπου εἶχε,
 καὶ ὅλους τοὺς καβαλλαρίους ὅπου εἶχεν μετ' ἐκείνου·
 τιμητικὰ κ' εὐγενικὰ ἀπήληθεν γὰρ ἐτότε,
 3330 ὀλόρθα ἐδιάβηκεν ἐκεῖ στήν χώραν τοῦ Ἄμυκλίου,
 ὅπου τὸν ἀνάμενε ὁ πρίγκιπα Γυλιάμος.

Κι ὅσον ἀπέσωσεν ἐκεῖ στὸ Νίκλι ὁ Μέγας Κύρης
 κ' ἐνάθη μὲ τοὺς ἄρχοντες ὅλους τοῦ πριγκιπάτου,
 ὁμοῦ μὲ αὐτὸν ἐδιάβησαν στὸν πρίγκιπαν ἐνταῦτα.

35 Στὰ γόνατά του ἔπεσαν, ὅλοι παρακαλοῦν τον
 νὰ συμπαθήσῃ τὸ ἔποιεν ἐτότε ὁ Μέγας Κύρης,
 διατὶ ἐβάσταξε ἄρματα εἰς πόλεμον μετ' αὐτον.

Κ' ἐκεῖνος, ὡς εὐγενικὸς καὶ φρόνιμος ὅπου ἦτον, f. 91
 κουρτέσικα ἐσυμπάθησεν τότε τὸν Μέγαν Κύρην·
 40 κ' ἐνταῦτα γὰρ τοῦ ἔποιεν τὸ ὀμάντζιον ποῦ ἐχρεώσται,
 στὸ στόμα τὸν ἐφίλησεν κ' ἐποιήσασιν ἀγάπην.

Μετὰ ταῦτα [γὰρ] τὸν ὄρισεν ἐνώπιον τῶν κεφαλᾶδων
 ὅτι διὰ τὴν ἀνταμοιβὴν τοῦ φταίσματος ποῦ ἔποιεν
 κ' ἐβάσταξεν τὰ ἄρματα εἰς πόλεμον κατ' αὐτου,
 45 νὰ ἀπέλθῃ στὸν ρήγαν τῆς Φραγκίας κ' ἐκεῖνος νὰ τὸν
 κρίνῃ.

Κι ὁ Μέγας Κύρης παρευτὺς ὑπόσχεσιν τοῦ ἔποιεν,
 (2020) ὡς τὸ ὄρισεν ὁ πρίγκιπας, νὰ τὸ ἐκπληρώσῃ ἐκεῖνος.

Κι ἀφότου ἐκαταστήσασιν ἐτοῦτα ὅπου σὲ λέγω,
 οἱ ἄρχιερεῖς κ' οἱ ἅπαντες, ὁμοίως κι ὁ Μέγας Κύρης,
 50 ἐπῆραν τὸν μισὶρ Ντζεφρὲ τὸν ἀφέντην τῆς Καρυταίνου
 μὲ τὸ καπίστρι εἰς τὸν λαιμόν, στὸν πρίγκιπα ἀπήληθαν.
 Γονατιστὰ δεόμενοι ὅλοι παρακαλοῦν τον
 ἐλεημοσύνη νὰ γενῆ νὰ τοῦ ἔχῃ συμπαθήσει.

Κι ὁ πρίγκιπας οὐκ ἤθελεν, πολλὰ τοὺς ἀντιστάθη,
 55 διατὶ τοὺς ἔδειχνε ἀφορμὴν, ὡς ἦτον γὰρ καὶ ἡ ἀλήθεια,
 τὸ σφάλμα ὅπου ἔποιεν κ' ἐμίσεψεν κ' ἐδιάβη

3334 μεταῦτον 39 ἐτότε 40, 43 ὅπου

Cod. T 3326 μέγα—ὄρθωσε καὶ ἐπῆρε 27 ὀπούχε 29 τ. καὶ ἀρχοντικῆ
 30 τοιωνοκλίου 31 ἐκὴ ποῦ τον ἀνάμεισε 32 μέγα κ. 34 μεταῦτων ἐδιάβη
 35 παρακαλοῦντο 36 τόπηκε—μέγα κ. 40 το μάτζιο ὅπου 41 ἐπήσασιν

P **Κι ὁ Μέγας Κύρης** παρευτὺς ὄρθωσεν καὶ ἐπήρην
μετ' αὐτὸν τοὺς φλαμουριαροὺς, ἐκείνους ὅπου εἶχεν·

τιμητικὰ κ' εὐγενικὰ ἀπήλθεν γὰρ ἐτότε,
3330 ὀλόρθα ἐδιέβηκεν στὴν χώραν τοῦ Νικκίου,
ἐκεῖ ὅπου τὸν ἀνάμενεν ὁ πρίγκιπας Γουλιάμος.

Καὶ ὡς ἀπέσωσεν ἐκεῖ στὸ Νίκλι ὁ Μέγας Κύρης
κ' ἐνώθη μὲ τοὺς ἄρχοντας ὄλου τοῦ πριγκιπάτου,
ὁμοῦ στὸν πρίγκιπαν | ὀρθὰ ἐδιέβησαν μετ' αὐτὸν. f. 159' 1

35 Στὰ γόνάτ' αὐτοῦ ἔπασαν ὄλοι παρακαλῶντα
νὰ συμπαθήσῃ τὸ ἔφταισεν τότε ὁ Μέγας Κύρης,
δι' οὗ ἐβάσταξε ἄρματα εἰς πόλεμον μετ' αὐτὸν.
Κ' ἐκείνος, ὡς εὐγενικὸς καὶ φρόνιμος ὅπου ἦτον,
καλῶς τὸν ἐσυμπάθησε τότε τὸν Μέγαν <Κύρην>·

40 καὶ εἰς αὐτὸ τὸν ἔποιε τὸ ὀμάντζι, τὸ ἐχρώστα,
στὸ στόμαν τὸν ἐφίλησεν κ' ἐποίησαν ἀγάπην.
Καὶ μετὰ ταῦτα ὤρισεν ἐμπρὸς τοὺς κεφαλᾶδες
ὡς διὰ τὴν ἀνταμοιβὴν τοῦ φταίματος, τὸ ἐποίεον
κ' ἐβάσταξεν <τὰ> ἄρματα ἀπάνω κατ' ἐκείνου,
45 νὰ ὑπᾶ στὸν ρήγαν νὰ κριθῇ, στῆς Φράτζας, νὰ τὸν κρίνουν. (p. 81)

Ὁ Μέγας Κύρης παρευτὺς ὑπόσχεσιν ἐδῶκεν,
τὸ ὤρισεν ὁ πρίγκιπας, αὐτὸς νὰ τὸ πληρώσῃ.
'Αφῶν γὰρ ἐκατέστησαν αὐτὸ ὅπου σᾶς λέγω,
<οἱ> ἄρχιερεῖς | καὶ ἄρχοντες ὁμοίως ὁ Μέγας Κύρης f. 159' 11

50 ἐπήραν τὸν μισὲρ Τζεφρέ, ἀφέντην Καρυταῖνον,
μὲ τὸ καπίστρι εἰς τὸ λαιμόν, στὸν πρίγκιπαν ὑπᾶσιν.
Γονατιστὰ δεόμενοι παρακαλοῦν τὸν ὄλοι,
ἐλεημοσύνη νὰ γενῇ ὡς νὰ τὸν συμπαθήσῃ.

Κι ὁ πρίγκιπας οὐκ ἤθελεν, πολλὰ τοὺς ἀντιστάθη,
55 δι' οὗ τοὺς ἔδειχνε ἀφορμὴν, ὡς ἦτον ἡ ἀλήθεια,
τὸ σφάλμα ὅπου ἔποιε κ' ἐπήγε καὶ ἐδιέβη

3340 ἐχρώστα 41 ἐπήρην 55 διούτοι 56 κ' ἐπήγε] καὶ ἐπίρε

43 τὸ πτέσμα τα ποσικά 44 καταύτω 45 νὰ πάγη στὸ ρ.—σαντὸν κρίνη
f. 54' 46 μέγα—τόπικε 47 πληρῶσι 48 σέ] σοῦ 49 μέγα
52 παρακαλοῦντο 53 σαντούχη 54 πριγκιπικος 55 καὶ ἡ om. 56 καὶ
πίστευσε καὶ διέβη

- Η** εἰς τὸν ἐχθρόν του, σὲ λαλῶ, ἐκείνον τὸν Μέγαν Κύρην,
 κ' ἐκείνον ἐλευτέρωσεν, τὸν φυσικόν του ἀφέντην. f. 1
- Ὅμως τόσον ἐβιάστησαν κ' ἐπαρεκάλεσάν του
 3360 οἱ ἀρχιερεῖς κ' οἱ ἄρχοντες, ὅλοι οἱ κεφαλᾶδες,
 ὅτι ἤφεραν τὸν πρίγκιπα κ' ἦλθεν ἔς ἐλεημοσύνην
 τοῦ ἀφέντη τῆς Καρύταινας ἐκείνου τοῦ ἀνεψίου του.
 Ἐνταῦτα τοῦ ἐσυμπάθησεν μ' ἐτούτον γὰρ τὸν τρόπον·
 τὸν τόπον του τοῦ ἔστρεψεν νὰ τὸν κρατῆ ἀπὸ τότε
 65 εἰς τοῦ κορμίου του μοναχά, κληρονομίαν ἂν ποιήσῃ,
 εἰς νέον δόμα τοῦ [τὸν] ἔδωκεν νὰ τὸν κρατῆ ἀπὸ τότε.
- (2040) Ἀφότου γὰρ ἐγένισαν συμβίβασες ἐκείνες,
 χαρὰν μεγάλην ἔποικαν οἱ νέοι καβαλλάρου·
 ντζουστρες, κοντάρια ἐτσάκισαν, χαρὲς μεγάλες εἶχαν·
 70 κὶ ὅσον ἐχάρησαν καλὰ, ἐμίσησαν ἀπέκει·
 ὁ Μέγας Κύρης ἐζήτησεν κ' οἱ ἀφέντες τοῦ Εὐρίπου
 ἀπολογίαν τοῦ πρίγκιπος κ' ἐδιάβησαν ἐκεῖθεν.
- Καὶ διατὸ ἔρχετο ὁ καιρὸς ἐτότε τοῦ χειμῶνος,
 ὁ Μέγας Κύρης ἔμεινεν τοῦ νὰ ἔχη ἐξεχειμάσει·
 75 κὶ ὡς ἦλθεν γὰρ ὁ νέος καιρὸς ἀπὸ τὸν μάρτιον μῆναν,
 κάτεργα δύο ἀρμάτωσεν κ' ἐσέβηκεν εἰς αὐτὰ·
 εἰς τὸ Βροντήσι ἐδιάβηκεν κ' ἐπέζεψεν ἐκείσε.
 Ἄλογα ἀγόρασεν τοῦ δάου κ' ἐβάλθη εἰς τὴν στράταν f. 9
 καὶ τόσα ὠδήγηψεν καλὰ εἰς τὸ Παρίσ ἐσῶσεν·
- 80 τὸν ρῆγαν ἠῦρηκεν ἐκεῖ, ἐορτὴν μεγάλην εἶχε,
 τὴν λέγουσιν Πεντηκοστὴν ὁ ρῆγας ἐωρτιάζεν.
 Δουλωτικὰ τὸν προσκυνᾷ τὸν ρῆγα ὁ Μέγας Κύρης,
 κ' ἐκείνος τὸν ἐδέξατο μετὰ τιμῆς μεγάλης,
 διατὶ ἔμαθεν ὅτι ἔρχετον ἀπὸ τὴν Ρωμανίαν.
- 85 Ὁ πρίγκιπας ἀπόστειλε μ' ἕναν του καβαλλάρην
 ἐγράφως τὴν ὑπόθεσιν, τὴν ἔποικε ὁ Μέγας Κύρης.
 (2060) Τὸν ρῆγαν ἐπροσκύνησεν ἐκείνος ὁ καβαλλάρης
 καὶ τὸ πιττάκιν του ἔδωκεν τοῦ πρίγκιπα Γυλιάμο.
- 3359 τόσον τὸν εἶβ. 61 'ε] εἰς 69 ἐτάτησαν 70 ἐμίσησεν 78 κίς,
 οἱ Δάου?

Cod. T 3357 μέγα 58 καὶ κίως 59 τῶσα τὸν θγάσαι καὶ παρεκ.
 61 ταθέντου—τανησιού του 63 τῶ σημπ. 66 εἰς νὲ δόγμα τοῦ τὸ θακε
 67 σημφήσασε 69 ἐτσάκισαν] ἐτζίκισαν 70 ὅσον] ὅσαν 71 μέγα—τῆς
 εβρήπου 72 ἀπὸλογίαν—καὶ διέβησαν 73 θηατῆ τον ὁ καιρός 74 μέγα

Ρ εἰς τὸν ἐχθρὸν του, σὲ λαλῶ, αὐτὸν τὸν Μέγαν Κύρην,
 κ' ἐκείνου ἐλευτέρωσεν, τὸν φυσικὸν ἀφέντη.
 Πλὴν τόσον ἐβιάστησαν πολλὰ παρακαλῶντα
 3360 ἀρχιερεῖς καὶ ἄρχοντες, οἱ κεφαλᾶδες ὄλοι,
 ὅτι ἤφεραν τὸν πρίγκιπαν εἰς ἐλεημοσύνην
 τοῦ ἀφέντου τῆς Καρύταινας, αὐτοῦ τοῦ ἀνεψίου του.
 Εἰς τοῦτο ἐσυμπάθησεν μὲ ἐτούτου γὰρ τὸν τρόπον·
 τὸν τόπον του τὸν ἔστρεψεν νὰ τὸν κρατῆ ἀπ' ἐτότε f. 160^r 1
 65 ἐκ μέρος δὲ τοῦ πρίγκιπος, νὰ ἐνι ἐδικός του.

Ἄφοτου γὰρ ἐγένησαν συμβίβασες ἐκείνες,
 χαρὰν μεγάλην ἔποικαν οἱ νέοι καβαλλάροι·
 τζούστρες, κοντάρια ἐτσάκισαν, χαρὲς μεγάλες εἶχαν·
 70 κὶ ὅσον ἐχάρησαν καλὰ, ἐκίνησαν ἐκεῖθεν·
 <ὁ> Μέγας Κύρης ἐζήτησεν κ' οἱ ἀφέντες τῆς Εὐρίπου
 ἀπολογίαν τοῦ πρίγκιπος, κινοῦν καὶ ὑπαγαίνουν.

Δι' οὐ ἔρχετον ὁ καιρὸς ἐτότε ὁ χειμῶνας,
 ὁ Μέγας Κύρης ἔμεινεν νὰ ἔχη ἐξεχειμάσει·
 75 καὶ ὡς ἦλθεν ὁ νέος καιρὸς ἀπὲ τὸν μάρτιον μῆναν,
 κάτεργα δύο ἀρμάτωσεν κ' ἐσέβηκεν εἰς αὐτὰ·
 εἰς τὸ Βρουτῆσι ἀπέσωσεν, ἐπέζεψεν ἐκέισε.

Ἄλογα δάνου ἀγόρασεν κ' ἐβάλθην εἰς τὸν δρόμον
 καὶ τόσον ᾤδεψεν καλὰ, ἔσωσεν στὸ Παρίσι·
 80 τὸ ρῆγαν | ἠύρηκεν ἐκεῖ ἐορτὴν μεγάλην εἶχεν,
 τὴν λέγουσιν Πεντηκοστὴ ἐώρταζεν ὁ ρῆγας.

f. 160^r 11

Δουλωτικὰ τὸν προσκυῶ τὸν ρῆγα ὁ Μέγας Κύρης,
 κ' ἐκείνος τὸν ἐδέξατο μετὰ τιμῆς μεγάλης
 δι' οὐ ἔμαθεν ὅτι ἔρχετον ἀπὲ τὴν Ρουμανίαν.

85 Ὁ πρίγκιπας ἀπέστειλεν μὲ ἕναν του καβαλλάρη
 ἐγράφως εἰ τι ἔποικεν ἐτότε ὁ Μέγας Κύρης.
 Τὸν ρῆγαν ἐπροσκύνησε αὐτὸς ὁ καβαλλάρης
 καὶ τὸ πιττάκιν ἔδωκεν τοῦ πρίγκιπος Γουλιάμου.

3361 τὸν μπρήγγηπαν
 78 δάνου

61 τοῦ αὐτοῦ ἀν. του

77 ἐπέειπεν

—ἦμα δὲ ξεχειμάσει f. 54^r 76 καὶ σέβηκε 77 ἐδέβηκε καὶ ἀπέζευσεν
 78 τοῦ δαγού καὶ βάλθηκε ἡστράτα 79 παρήξη 81 ἐορτάζε 82 μέγα
 83 καὶ ε. τὸσε δέκατες 85 ἀπέστειλε 86 μέγα 88 ἔδωσε—γουλιάμου

- Η** **Κ**ι ὁ ρῆγας γὰρ τὸ ἐδέξετον, ὥρισε **κι ἀναγνώστην·**
 3390 **κι ἀφότου ἐγνώρισεν καλὰ ὁ ρῆγας γὰρ τὴν πρᾶξιν,**
 ὅπου ἔποιεκεν τοῦ πρίγκιπος ἐτότε ὁ Μέγας Κύρης,
 ὁ ρῆγας γὰρ, ὡς φρόνιμος, ἐγνώρισεν ἐνταῦτα
 τὸ πῶς ὁ πρίγκιπας Μορέως διὰ τὴν τιμὴν τοῦ κόσμου
 τὸν Μέγαν Κύρη ἀπέστειλεν ἐκείσε γὰρ εἰς αὐτον.
 95 **Διὰ τοῦτο ἐνταῦτα ὥρισεν κ' ἦλθαν οἱ κεφαλᾶδες,**
 ὅπου ἦσαν τότε στὸ Παρις στὴν ἑορτὴν ἐκείνην·
 ὁλῶν βουλήν ἐζήτησεν νὰ τὸν ἔχουν συμβουλέψαι.
 Πολλὰ ἐσυντύχασιν λεπτῶς τὸ φταίσιμον πῶς ἐποίκει·
 ὁ Μέγας Κύρης, σὲ λαλῶ, τοῦ πρίγκιπος Γυλιάμου.
 3400 **Κι ὅσον ἐλάλησαν πολλὰ κ' ἤρρασαν τὴν ἀλήθειαν,**
 τὸν Μέγαν Κύρη ἔκραξεν, ὁμοίως τὸν **καβαλλάρην,**
 ἀπόκρισιν τοὺς ἔδωκεν ἀμφοτέρων τῶν δύο.
 Ἐκ στόματος τοὺς τὸ εἶπασιν κ' ἐγράφως τοὺς τὰ ἐδῶκαν,
κι ὁ Μέγας Κύρης ἔστεκεν **κι ἀφκράζετον τὰ λόγια.**
 5 **Ἐνας μπαροῦς ἐβάσταξεν τοὺς λόγους γὰρ τῆς κούρτης,**
 τὸν **καβαλλάρην ἔκραξε καὶ λέγει πρὸς ἐκείνον·**
 (3080) **“Ἄκουσον, φίλε **κι ἀδελφέ, κατάλαβε τοὺς λόγους****
“τὸ τί σὲ ἀποκρένεται ἡ κούρτη τῆς Φραγκίας.
“Εἰ μὲν ἦτον ποιήσουτα ἐδῶ ὁ Μέγας Κύρης
 10 **“τὸ ὁμάντζιον τοῦ ἀφέντη του, τοῦ πρίγκιπα Γυλιάμο,**
“καὶ μετὰ τοῦτο ἐβάσταξεν ἄρματα πρὸς ἐκείνον
“κ' εἰς κάμπον ἐπολέμησεν εἰς πρόσωπον μετ' αὐτον,
“ὁ νόμος γὰρ ὀρίζει το κ' ἡ κρίσις ἀπαιτεῖ το
“νὰ ἦτον ἀκληρονόμητος ἐκείνος κ' ἡ γενεά του
 15 **“ἀπὸ ὅσον τόπον **κι ἀφεντιάν ἐκράτει ἀπὸ ἐκείνον.****
“Ὡς δὲ τὸ λέγει τὸ ἔγραφον, ὅπου ἤφερες ἐνταῦτα
“καὶ εἶπες μας κ' ἐκ στόματος εἰς τὸ ἐμφανὲς τῆς κούρτης,
“ὅτι ποτὲ οὐκ ἔποιεκεν ὁμάντζιο ὁ Μέγας Κύρης **f. 1**
“τοῦ ἀφέντη σου τοῦ πρίγκιπος ἐκείνου τοῦ Μορέως,
 20 **“οὐδὲν φέρνει τὸ φταίσιμον εἰς ἀκληρίαν τὸ πρᾶγμα·**

3395 ὄρισαν

96 ἐτότε

98 ὅπου

C. d. T. 3389 καὶ ὁ ρ. τόμου τόλαβε 91 ὀπότηκαι—μέγα 95 κήλθανε
 96 πῶς στὸ παρὶση εὐρίσκονται στὴν ἐ. 97 ἄλλω—τόχουω σιβουλέψω 98 σιν-
 τήχασιν πῶσικε 99 μέγα—τοῦ πρίγκιπα γουλ. 3400 καὶ ὅσον ἐσυντύχα πολέ
 1 τὸν γκαβελάρη 3 τοδόκε f. 55^r 4 μέγα—ακράζετο 5 τοὺς λόγους] τὰ

- P** **Κ**ι ὁ ρῆγας τὸ ἐδέχτηκεν, ὄρισε κι ἀναγνώστη·
 1390 **κ**ι ἀφῶν ἐγροίκησεν καλὰ ὁ ρῆγας γὰρ τὴν πράξιν
 ὅπου ἔποικεν τοῦ πρίγκιπος τότε ὁ Μέγας Κύρης,
 ὁ ρῆγας δέ, ὡς φρόνιμος, ἐγνώρισεν ἐνταῦτα
 τὸ πῶς ὁ πρίγκιπας Μορέως διὰ τὴν τιμὴν τοῦ κόσμου
 διὰ τοῦτο καὶ ἀπέστειλεν τὸν Μέγαν Κύρην ἔς αὐτον.
 95 **Ε**ἰς τοῦτο | ὄρισε ἐντύς, οἱ κεφαλᾶδες ἦλθον, f. 160^v 1
 ὅπου ἦσαν τότες στὴ Παρις στὴν ἑορτὴν ἐκείνην· (p. 82)
 ὄλων βουλὴν ἐξήτησεν τοῦ νὰ τὸν συμβουλέψουν.
 Πολλὰ λεπτῶς ἐσύνησαν τὸ φταίσιμον, τὸ ἐποίκεν
 ὁ Μέγας Κύρης, σὲ λαλῶ, τοῦ πρίγκιπος Γουλιάμου.
 1400 **Κ**ι ὅσον ἐλάλησαν πολλὰ ἠύρασιν τὴν ἀλήθειαν·
 τὸν Μέγαν Κύρη ἐλάλησαν ὁμοίως τὸν καβελλάρην,
 ἀπόκρισιν τοὺς ἔδωκαν ἀμφοτέρως τῶν δύο.
 Ἐκ στόματος τοὺς εἶπασιν, ἐγράφως τὰ ἐδῶκαν·
 ὁ Μέ<γας> Κύρης ἔστεκεν καὶ ἤκουεν τοὺς λόγους.
 5 Ἔνας μπαροῦς ἐβάσταξεν τὰ λόγια τῆς κούρτης,
 τὸν καβαλλάρη ἐλάλησεν καὶ λέγει πρὸς ἐκείνον·
 “Ἦκουσον, φίλε, ἀδελφέ, κατάλαβε τοὺς λόγους
 “τὸ τί σὲ ἀποκρένεται τῆς Φράντσας γὰρ ἡ κούρτη.
 “Εἰ μὲν ἦτο ὅτι νὰ κρατῆ ἐδῶ ὁ Μέγας Κύρης
 10 “τ’ ὁμάντζι τοῦ ἀφέντη του, τοῦ | πρίγκιπος Γουλιάμου, f. 160^v 11
 “καὶ μετὰ τοῦτο ἐβάσταξεν ἄρματα πρὸς ἐκείνον
 “κ’ εἰς κάμπον ἐπολέμησεν εἰς πρόσωπον μετ’ αὐτον,
 “ὁ νόμος ἀκληρίζει τον κ’ ἡ κρίσις ἀπαιτεῖ το
 “νὰ εἶναι ἀκληρονόμητος αὐτὸς καὶ ἡ γενεὰ του
 15 “ἀπ’ ὅσον τόπον κι ἀφεντία ἐκράτειε ἀπ’ ἐκείνον.
 “Ἄλλὰ, ὡς λέγει τὸ ἔγραφον, τὸ ἤφερες ἐνταῦτα
 “κ’ ἐποικες καὶ ἐκ στόματος εἰς τὸ ἐφανὲς τῆς κούρτης,
 “ὅτι ποτὲ οὐκ ἔποικεν ὁμάντζιο ὁ Μέγας Κύρης
 “τοῦ ἀφέντη του τοῦ πρίγκιπου ἐκείνου τοῦ Μορέως,
 20 “οὐδὲν φέρνει τὸ φταίσιμον εἰς ἀκληρίαν τὸ πρᾶγμα·

3391 ὁ πρίγγιπος 97 σλωμβ. 98 ἐσύνησαν 3402 ἀμφοτέρως
 11 ἐβάσταξεν 13 ἀπειτήτων 16 ἀλλά] δια 17 ἐφανῆς 18 ὁ om.

1390 6 τῶν καβαλάρη 8 ἀποκρένεται ἡ κούρτη 9 πησαντα—μέγα
 10 τὸ ὁμάντζιο τοῦ αὐθεντὸς γουλιάμου 14 γενεά 16 τὸ λέγει ἡ γραφή
 18 ὁμάντζιο ἢ μέγα 19 αὐθέντου 20 οὐδε—τὸ πρᾶμα

- Η “ὅμως, διατὸ ἔξευρεν [κ’ ἐγνώριζεν] ἀτὸς τοῦ ὁ Μέγας
 Κύρης,
 “ καθὼς εἶχε τὸν ὀρισμὸν ἔκ τὸν πρώην αὐτοῦ ἀφέντην,
 “ τὸν ρῆγαν τοῦ Σαλονικίου, νὰ τοῦ ποιήσῃ ὀμάντζιο,
 “ οὐδὲν ἐτύχαιεν ποσῶς ἄρματα νὰ βαστάξῃ,
 3425 “ ἀλλὰ οὔτε μάχην νὰ μαχιστῇ μὲ τὸν ἀφέντη ἐκείνου.
 “ Λοιπὸν ἀφότου ἀπέστειλεν ὁ πρίγκιπα Γυλιάμος
 (3100) “ τὸν Μέγαν Κύρην κ’ ἦλθε ἐδῶ στοῦ ἀφέντη μας τὴν
 κούρτην,
 “ κ’ ἦλθεν ἀτὸς τοῦ πρόθυμα ἀνταμοιβῆν νὰ ποιήσῃ,
 “ κ’ ἦλθεν μὲ ἔξοδον πολλήν, μὲ κόπον καὶ μὲ μόχθον,
 30 “ καὶ τὸ ταξεῖδι τοῦ, μακρέα, ὡς ἔνι γὰρ κ’ ἡ ἀλήθεια,
 “ τοῦ νὰ ἔλθῃ ἀπὸ τὴν Ρωμανίαν ἐδῶ εἰς τὴν Φραγκίαν·
 “ καὶ πάλε γὰρ διὰ τιμὴν τέτοιου μεγάλου ἀφέντη,
 “ ὡς ἔνι ὁ ἀφέντης μας ἐδῶ ὁ ρῆγας τῆς Φραγκίας,
 “ ἀρμόζει ἡ ἀνταμοιβὴ κι ἄς ἔν’ συμπαθημένος.”
 35 Κι ὅσον ἐπλήρωσε ὁ μπαροῦς ἐτοῦτο ὅπου σὰς γράφω,
 ὁ Μέγας Κύρης στήκοντα ἐνώπιον γὰρ τῆς κούρτης
 τὸ καπεροῦνι τοῦ ἔβγαλεν καὶ φρόνιμα ἀπεκρίθη,
 τὸν ρῆγαν εὐχαρίστησεν καὶ μετ’ αὐτοῦ τὴν κούρτην. f. 95^r
 Καὶ μετὰ ταῦτα δεόμενος τὸν ρῆγα ἐπαρεκάλει
 40 νὰ γράψῃ πρὸς τὸν πρίγκιπα τὴν τήρησιν τῆς κούρτης,
 τὴν κρίσιν ὅπου ἔποικαν καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς.
 Κι ὁ ρῆγας, ὡς εὐγενικός, ὤρισεν κ’ ἔποικάν το.
 Κι ἀφότου ἐποῖκαν τὰ χαρτία κ’ ἐγένετον τὸ τέλος,
 ἀτὸς τοῦ ὁ ρῆγας ἔκραξε τότε τὸν Μέγαν Κύρην
 45 καὶ λέγει οὕτως πρὸς αὐτὸν μετὰ γλυκειάς τῆς γνώμης·
 “ Ἐσὺ ἦλθες ἐκ τὸν τόπον σου ἐδῶ ἐκ τὴν Ρωμανίαν
 (3120) “ μὲ κόπον γὰρ καὶ μὲ ἔξοδον ἐδῶ εἰς τὴν βασιλείαν μου,
 “ κι οὐκ ἤθελε εἶσται εὐπρεπον νὰ ἐστράφης ἐξοπίσω
 “ χωρὶς νὰ λάβῃς ἀπ’ ἐμοῦ ἀνταμοιβῆν καὶ χάριν.
 50 “ Διὰ τοῦτο λέγω πρὸς ἐσέν, ἀπόκοτα μὲ ζήτα·

3422 ἐκ τὸν

32 ἐτέτιου

34 ἐνι

44 ἐτότε

Cod. T 3421 διατὸ ἐγνώριζε κείξεβε ο μέγα κύρις 22 εκ τὸν προλά του
 αὐθ. 25 ἀλ οὔδε μαχη μαχ. 26 γουλιάμος 27 σταυθέντι μ. τὴν γκαόστη
 30 μακριά ὅς ἐνε 31 οπ. τοῦ 32 καὶ π. δὴα τὴν τημυ—αυθέντου f. 55^r

P “ ὁμως, διότι ἤξευρεν ἀτός του ὁ Μέγας Κύρης,
 “ καθὼς εἶχεν τὸν ὀρισμὸν ἐκ τὸν πρῶτο του ἀφέντη,
 “ τὸν ρήγα Σαλουίκης δέ, ὀμάντζιο νὰ τοῦ ποίση,
 “ οὐδὲν ἐτύχαινε ποσὼς ἄρματα νὰ βαστάξη,
 3425 “ ἀλλ’ οὐδὲ μάχη τίποτες πρὸς αὐτὸν τὸν | ἀφέντη. f. 161^r 1
 “ Λοιπὸν ἀφῶν ἀπέστειλεν ὁ μπρίγκιπας Γουλιάμος
 “ τὸν Μέγαν Κύρην ἕως ἐδῶ στοῦ ἀφέντη μας τὴν κούρτην,
 “ κ’ ἦλθεν ἀτός του πρόθυμα ἀνταμοιβὴν νὰ ποίση,
 “ κ’ ἦλθεν μὲ ἔξοδον πολλήν, μὲ κόπον καὶ μὲ μόχθον,
 30 “ καὶ τὸ ταξειδί ἔναι μακρέα, ὡς ἔναι ἡ ἀλήθεια,
 “ τοῦ νὰ ἔλθῃ ἐκ τὴν Ρωμανίαν ἐδῶ εἰς τὴν Φραγκίαν·
 “ καὶ πάλιν γὰρ διὰ τιμὴν τοιούτου μεγάλου ἀφέντου,
 “ ὡς ἐνὶ <ὸ> ἀφέντης μας ἐδῶ ὁ ρήγας δὲ τῆς Φράντσας,
 “ ἀρμόζει ἡ ἀνταμοιβὴ ἄς ἐν’ συμπαθημένους.”
 35 Κι ὡσὰν ἐπλήρωσε ὁ μπαρούς αὐτὸ ὅπου σὲ γράφω...

τὸ σκέπασμά του ἐξήβαλεν καὶ φρόνιμα ἀπεκρίθη, (p. 83)

τὸν ρήγαν εὐχαρίστησεν ὁμοίως καὶ τὴν κούρτην.

Καὶ μετὰ ταῦτα δεόμενος τὴν κούρτη ἐπαρακάλει

40 νὰ γράψῃ πρὸς τὸν πρίγκιπαν τὴν τήρησιν τῆς κούρτης,
 τὴν κρίσιν ὅπου ἔκριναν καὶ τὴν ἀπόφασίν τους.

Κι ὁ ρήγας, ὡς εὐγενικός, ὄρισεν, ἔποικάν το.

f. 161^r 11

Κι ἀφῶν ἐποίκων τὰ χαρτία κ’ ἐγένετον τὸ τέλος,
 ἀτός του ὁ ρήγας ἐλάλησεν τότε τὸν Μέγαν Κύρην

45 καὶ λέγει οὕτως πρὸς αὐτὸν μετὰ γλυκείας γνώμης·

“ Ἐσὺ ἦλθες ἐκ τὸν τόπον σου ἐδῶ εἰς τὴν Φραγκίαν

“ μὲ κόπον καὶ μὲ ἔξοδον ἐδῶ εἰς τὴν βασιλεία μου,

“ κι οὐκ ἤθελε εἰσταιν ἔπρεπον νὰ διαβῆς ὀπίσω

“ χωρὶς νὰ λάβῃς ἀπ’ ἐμοῦ ἀνταμοιβὴν καὶ χάριν.

50 “ Εἰς τοῦτο λέγω πρὸς ἐσέν, ἀπόκοτα μὲ ζήτα·

3423 τοῦ ρήγα—ὀμάντζια 27 τοῦ ἀφέντη μας τὴν κούρτην 30 ἔναι—
 ἐνὶ αἰνεῖ 34 ἀρμώδη—σέμπ. 35 καὶ ὡς καὶ ὡσὰν ἐπ. 48 ἦσθεν
 49 χέρις

33 ἐπὶ—οπι. ὁ 34 ἀνταμοιβή 35 πον 36 μέγα—στέκ. 38 μετ αὐτὸν
 τὴν κούρτην 39 ἐπαρακάλει 42 καὶ πρὸς τὴν 43 καὶ γλυκέστερον τέλος
 45 γλυκείας τὴν γνώμης 46 ἐσῆλθες ἐδῶ ἐκ τ. τ. σ. ἐκ τῆν ρ. 48 ἐστραφῆς
 ἐπίσω

- Η** "εἴ τι σέ φαίνεται ἀπ' ἐμοῦ νὰ σέ τὸ εὐεργετήσω."
 34 52 Ἀκούσων ταῦτα ὁ φρόνιμος ἐκεῖνος ὁ Μέγας Κύρης,
 53 τὸν ρῆγαν ἐπροσκύνησεν καὶ μυριοευχαριστᾶ τον·
 54 ἐσκόπησε μικρούτσικον κ' ἐνταῦτα ἀπεκρίθη·
 3455 "Εὐχαριστῶ τὸ στέμμα σου, τὴν βασιλειάν σου, ἀφέντη,
 "ὅταν ἔχεις τὴν ὄρεξιν τοῦ νὰ μ' εὐεργετήσης.
 "Ἐν τούτῳ λέγω, ἀφέντη μου, τοῦ κράτους σου τοῦ ἀγίου,
 "ὅτι ἡ ἀφεντία τῶν Ἀθηνῶν, ὅπου ἔχω καὶ κρατῶ τὴν,
 "εἴ τις τὴν εἶχεν ἔκπαλαι, Δοῦκαν τὸν ὀνομάζαν·
 60 "κι ἂν ἐνὶ ἀπὸ τοῦ λόγου σου κι ἀπὸ τοῦ ὀρισμοῦ σου, f. 95
 "ἀπάρτι γὰρ καὶ ἔμπροσθεν Δοῦκαν νὰ μὲ ὀνομάζουν."
 Κι ὁ ρῆγας, ὡς τὸ ἤκουσεν, μεγάλως τὸ ἀποδέχτη·
 61 ὤρισεν κ' ἐθρονιάσαν τον εἰς τὸ παλάτι ἀπέσω.
 64 Ἐν τούτῳ θέλω ἀπὸ τοῦ νῦν νὰ πάψω καὶ νὰ λέγω
 65 περὶ τοῦ ρῆγα τῆς Φραγκίας, τῆς Ἀθηνῶν τοῦ Δοῦκα,
 καὶ θέλω νὰ σέ ἀφηγηθῶ καὶ νὰ σέ καταλέξω
 (9140) τὸ πῶς ὁ πρίγκιπας Μορέως, ἐκεῖνος ὁ Γυλιάμος,
 ἐπιάστη στὴν Πελαγονίαν ἐκεῖνος κι ὁ λαὸς του.
 Καθὼς ἀκούσετε ἐδῶ ὀπίσω στὸ βιβλίον μου
 70 τὸ πῶς ἐσυμβιβάστηκεν Δεσπότης ὁ Κουτρούλης
 μετὰ τὸν πρίγκιπα Μορέως ἐκεῖνον τὸν Γυλιάμον,
 τὴν ἀδελφὴν του ἔδωκεν ὀμόζυγον γυναῖκαν.
 Ἀπ' αὐτὴν τὴν συμπεθερίαν ἐπλήθυνε ἡ ἀγάπη
 ἀνάμεσον τοῦ πρίγκιπος κ' ἐκεινοῦ τοῦ Δεσπότη·
 75 οὕτως γὰρ ἠγαπούνησαν ἐκεῖνοι κι ὁ λαὸς τους,
 ὥσπερ νὰ ἦσαν ἐνομοῦ ὄλοι ἀπὸ μίαν μητέρα.
 Λοιπὸν ὡσὰν ἐπλήθυνεν τοῦ βασιλέως ἡ μάχη
 ὅπου ἀγωνιέτον πάντοτε κῦρ Θεόδωρος ὁ Δοῦκας,
 ἐκεῖνος ὁ Σεβαστοκράτορας τότε πρὸς τὸν Δεσπότην,
 80 ὁ Δεσπότης γὰρ ἐσκόπησε τὸν Βασιλέα νὰ βλιάψη.
 Ὅριζει, γράφουν γράμματα, μαντατοφόρους στέλνει f. 96
 ἐκεῖσε γὰρ εἰς τὸν Μορέαν στὸν πρίγκιπα Γυλιάμον,

3455 αὐθέντη τὴν β. σου 61 ἀποδέκτη 74 ἀνάμεσον 77 ἡ μάχη
 τοῦ β. 79 ἐτότε

Cod. T 3451 σέ] σου—νὰ σου τὸ βεργετίσω 52 μέγα 53 μυριοευχαριστᾶ
 τον 54 ἐσκ. παραμικρόν 55 στέμμα 56 ὅτι ἔχει εἰς ὄρεξιν νὰ μὲ εὐεργ.
 57 λέγω] θέλω—τοῦ κράτους σου 58 ὀπόχω 59 το ἤχε 60 ἐνε—καὶ ἀπὸ

1 “ εἴ τι γὰρ θέλεις ἀπ’ ἐμοῦ νὰ σὲ τὸ εὐεργετήσω.”
 Ἦκούσας τοῦτο ὁ φρόνιμος οὗτος ὁ Μέγας Κύρης,
 τὸν ρῆγαν ἐπροσκύνησεν, μυριοευχαριστεῖ τον·
 ἐσκόπησεν μικρούτσικον καὶ οὕτως ἀπεκρίθην·
 5 “ Εὐχαριστῶ τὸ στέμμα σου, ὁμοίως τὴν βασιλείαν σου
 ὅταν ἔχεις τὴν δρεξιν τοῦ νὰ μ’ εὐεργετήσης.
 “ Εἰς τοῦτο λέγω, ἀφέντη μου, τοῦ κράτου σου τοῦ ἁγίου· f. 161^v 1
 “ ἡ ἀφεντία τῶν Ἀθηνῶν, ἵπου ἔχω καὶ κρατῶ την,
 “ εἴ τις τὴν εἶχεν ἔκπαλαι, Δοῦκαν τὸν ὀνομάζαν·
 10 “ κι ἂν ἐνὶ ὑπὸ τοῦ λόγου σου καὶ ἐκ τοῦ ὀρισμοῦ σου,
 “ ἀπὲ τώρα καὶ ἔμπροσθεν Δοῦκαν νὰ μὲ λαλοῦσιν.”
 Κι ὁ ρῆγας, ὡς τὸ ἤκουσεν, μεγάλως τὸ ἀποδέχτη,
 ἔβρισεν, ἐθροιάσαν τον εἰς τὸ παλάτι ἀπέσω.
 Εἰς τοῦτο θέλω ἀπὸ τοῦ νῦν νὰ πάψωμαι τοῦ λέγειν
 15 περὶ τὸν ρῆγαν Φράτσας δὲ καὶ Ἀθηνῶν τὸν δοῦκαν,
 καὶ θέλω νὰ ἀφηγήσωμαι καὶ νὰ σὲ καταλέξω
 τὸ πῶς ὁ πρίγκιπας Μορέως, ἐκεῖνος ὁ Γουλιάμος,
 ἐπιάστη στὴν Πελαγονίαν αὐτὸς καὶ ὁ λαὸς του.
 Καθὼς ἀκούσετε ἐδῶ ὀπίσω στὸ βιβλίον
 20 τὸ πῶς ἐσυμβιβάστηκεν Δεσπότης ὁ Κουτρούλης
 μετὰ τὸν πρίγκιπα Μορέως ἐκείνου τὸν Γουλιάμον, f. 161^v 11
 τὴν ἀδελφή του ἔδωκε ὁμόζυγον γυνὴν του.
 Ἐξ αὐτὴν τὴν συμπεθερίαν ἐπλήθυνε ἡ ἀγίπη
 ἀνάμεσον τοῦ πρίγκιπος κ’ ἐκείνου τοῦ Δεσπότη·
 25 οὕτως γὰρ ἠγαπούνησαν αὐτοὶ καὶ ὁ λαὸς τους,
 ὥσπερ νὰ ἦσαν ἐνομοῦ ὄλοι ἀπὸ μίαν μάνναν.
 Λοιπὸν ὡσὰν ἐπλήθυνεν τοῦ βασιλέως ἡ μάχη (p. 84)
 καὶ ἀγωνιέτον πάντοτε κὺρ Θεόδωρος ὁ Δοῦκας,
 ὁ μέγας Σεβαστοκράτορας τότε πρὸς τὸν Δεσπότην,
 30 κι ὁ Δεσπότης ἐσκόπησεν τὸν Βασιλέα νὰ βλάβῃ.
 Ὅριζει, γράφουν γράμματα, μαντατοφόρους στέλνει
 ἐκεῖσε οὖν εἰς τὸν Μορέαν στὸν πρίγκιπαν Γουλιάμον,

3463 στὸ παλ. 75 του 79 σεβασθοκρ.

τ ὄρ. 61 ἀποτομῶν καὶ ἔμπροστε f. 56^v 62 τὰ ποδέκτη 66 φυγηθὸ
 πρίγκιπα—γουλιάμος 69 εἰκούσεται 70 ἐσσηβάστηκαὶ 71 γουλιάμο
 καὶ κείνου 75 ἀγαπηόντισα 76 ἦσανε ομοῦ ὄλλη 77 εἰ ἀμάχη τοῦ β.
 σὸν ἀγαπώνητων 82 μυριά—γουλιάμον

Η ὅπως νὰ γένη ἔνωσις, νὰ ἐσμίξουσιν οἱ δύο,
 βουλὴν νὰ ἐπάρουν ἐνομοῦ διὰ ὑπόθεσιν μεγάλην,
 3485 νὰ βλάψουσιν τὸν βασιλέα καὶ νὰ τὸν ἔχουν ζημιώσει.
 Κι ὡς τὸ ἤκουσεν ὁ πρίγκιπας κι ὡς τὸ ἐπληροφορέθη,
 (2180) ἐπήρην τοὺς καβαλλαρίους καὶ τοὺς φλαμουραρίους του.
 Ὀλόρθα ἐκεῖσε ἐδιάβηκεν εἰς τὴν παλαιάν τὴν Πάτραν·
 στὸν Ἐπακτον ἀπέσωσεν ἐτότε ὁ Δεσπότης,
 90 ἀπὸ τὸ Δράπανο περνᾷ καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Πάτραν,
 ἐνώθη μὲ τὸν πρίγκιπα ἐκείνον τὸν γαβρόν του.
 Χαρὰν μεγάλην ἔποικαν ἐκείνοι κι ὁ λαὸς τους·
 κι ὅσον ἐπεριχάρησαν καλὰ στὴν ὄρεξίν τους,
 ἐκάθισαν ἀμφότεροι μετὰ τοὺς κεφαλᾶδες
 95 κι' ὄλους τοὺς φρονιμώτερους ὅπου εἶχασιν μετ' αὐτοὺς.
 Ἐνταῦτα ἄρχασεν λαλεῖ ἐκείνος ὁ Δεσπότης,
 νὰ λέγῃ παραπόμεσες ἐκ τῆς ζημίας ὅπου εἶχεν
 ἐκ τὸν Σεβαστοκράτορα, τὸν ἀδελφόν του ἐκείνου.
 Καὶ ὅσον ἀποπλήρωσεν τῆς παραπόμεσές του,
 3500 ὄλοι οἱ φρονιμώτατοι ἀπὸ τὸ Δεσποτᾶτο
 βουλὴν ἐδῶκαν δολερὴν, ὕστερα ἐμετενοήσαν, f. 96'
 ὅπως νὰ φουσσατέψουσιν οἱ δύο αὐταδέλφοι ἐκείνοι,
 ὁ Δεσπότης μὲ τὸν Πρίγκιπαν μὲ ὅσα φουσσᾶτα ἔχουν
 καὶ ν' ἀπεράσουν τὴν Βλαχίαν στὴν Ῥωμανίαν νὰ σέβουν,
 5 νὰ δράμουν καὶ κουρσέψουσιν ὄλην τὴν Ῥωμανίαν·
 κι ἂν εὔρουν εἰς συναπαντὴν τοῦ βασιλέως φουσσᾶτα,
 (2180) ἀτός του ὁ Σεβαστοκράτορας νὰ τοῦ συναπαντήσῃ,
 ἴς κάμπον νὰ πολεμήσουσιν, τοὺς θέλουν γὰρ νικῆσει.
 Κι ὑφότου ἀπήρην τὴν βουλὴν, καθὼς σὲ τὸ ἀφηγοῦμαι,
 10 ὁ Δεσπότης [ὀπίσω] ἐστράφηκεν ἐκεῖσε εἰς τὴν Ἄρταν·
 καταπαντοῦθε ἀπέστειλεν φουσσᾶτα νὰ σωρέψῃ.
 Κι ὁ πρίγκιπας ἐστράφηκεν στὴν χώραν Ἀνδραβίδας·
 καταπαντοῦθε ἀπέστειλε νὰ οἰκονομοῦνται πάντες,

3491 γαυρόν

98 ἐκείνον τὸν δ. του

3507 τοῦ νὰ

8 εἰς κ.

Cod. T 3483 καὶ πὸς να—σμίξουσι 84 πάρου 85 om. καὶ 86 πληρο-
 φορέθη 87 φλαμουραρίστου 88 om. 90 ἀπὸ τὸ δράπαν ἀπέσπᾶ
 90^a ολόρθα ἐκεῖσε ἐδιάβηκεν ἢς τὴν πάλαια πάτρα f. 36^v 97 ὀπέχη
 98 ἐκτὸ σὲ βασιτράτορα 99 παρεπίμεσες 3500 φρονιμώτεροι 1 δολερῆ—

Ρ ὅπως νὰ γένη ἔνωσις, νὰ σμίξουσιν οἱ δύο,
 βουλὴν νὰ παρουσιν ὁμοῦ διὰ δουλείας μεγάλης,
 3485 νὰ βλάψουσιν τὸν βασιλεῦ καὶ νὰ τὸν ζημιώσουν.
 Ὡς τὸ ἤκουσεν ὁ πρίγκιπας, ὡς τὸ ἐπληροφοιρέθη, f. 162^r 1
 ἐπῆρεν τοὺς καβαλλάρους καὶ τοὺς φραμπουριάρους.
 Ὅλορθα ἐδιέβησαν εἰς τὴν παλαιὰν Πάτραν·
 στὸν Ἐπακτον ἀπέσωσεν ἐτότε ὁ Δεσπότης,
 90 ἀπὲ τὸ Δρέπανον περνᾷ καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Πάτραν,
 ἐνώθη μὲ τὸν πρίγκιπαν ἐκείνου τὸν γαβρόν του.
 Χαρὰν μεγάλην ἔποικαν αὐτοὶ καὶ ὁ λαὸς τοὺς·
 κι ὅσον ἐπεριχάρησαν καλὰ εἰς ὄρεξιν τοὺς,
 ἐκάθισαν ἀμφότεροι μετὰ τοὺς κεφαλᾶδες
 95 μὲ ὄλους τοὺς γνωστικώτερουσ ὀποῦχασιν μετ' αὐτοὺς.
 Εἰς τοῦτο ἤρξεν νὰ λαλῆ ἐκείνος ὁ Δεσπότης,
 νὰ λέγη παρεπόμεσες καὶ τὲς ζημίεσ, τὲς ἔχει
 ἐκ τὸν Σεβαστοκράτοραν, αὐτὸν τὸν ἀδελφὸν του.
 Καὶ ὅσον ἀποπλήρωσεν τὲς παραπόμεσές του,
 3500 ὄλοι οἱ γνωστικώτεροι ἀπὸ τὸ Δεσποτᾶτο,
 βουλὴν ἐδῶκαν δολερὴν, ὕστερο ἐμετανῶσαν,
 ὅπως νὰ φουσσατέψουσιν οἱ δύο αὐταδέλφοι, f. 162^v 11
 ὁ Δεσπότης μὲ τὸν Πρίγκιπα μὲ ὅσα φουσσᾶτα ἔχουν
 καὶ νὰ περάσουν τὴν Βλαχίαν στὴν Ρωμανίαν νὰ σέβουν,
 5 νὰ δράμουν, νὰ κούρσέψουσιν ὅλην τὴν Ρωμανίαν·
 κι ἂν εὔρου, εἰς συναπαντὴ τοῦ βασιλέως φουσσᾶτα,
 αὐτὸν τὸν Σεβαστοκράτορα νὰ τὸν συναμπαντήσουν,
 στὸν κάμπον νὰ πολεμήσουσι καὶ θέλουσι νικήσει.
 Κι ἀφῶν ἐπῆραν τὴν βουλὴν, καθὼς τὸ ἀφηγοῦμαι,
 10 ὁ Δεσπότης ἐστράφηκεν ἐκεῖσε εἰς τὴν Ἄρταν·
 καταπαντοῦ ἀπέστειλεν φουσσᾶτα νὰ συνάξῃ.
 Κι ὁ πρίγκιπας ἐστράφηκεν ἐκεῖ στὴν Ἄνδραβίδαν·
 καταπαντοῦ ἀπέστειλεν νὰ οἰκονομοῦνται πάντες,

3483 γένησιν 91 γαυρῶν του 97 καὶ τέτης ζημ. 3505 δράμοιων
 8 στὸν γάμπον 11 ἀπέσθηλεν

αμπαρ. 2 αὐταδ.] ἀθένητες 6 καὶ αν ἔβρουν σὺν ἀπάντισι 7 νὰ τοὺς λὼ
 αμπαρτισι 8 τὸν θέλουσε νηκ. 9 αφοῦτου ἐπῆραν 10 στράφηκα
 13 καταπαντίθε—νὰ κονομοῦνται

Η μικροί, μεγάλοι με ἄρματα, πεζοὶ καὶ καβαλλάριοι·
 3515 εἰς ἀνοιξιν γὰρ τοῦ καιροῦ διαβόντα τοῦ χειμῶνος
 ἀφῶν πασχάσουσιν ὁμοῦ εἰς τὸν ἀπρίλιον μῆναν,
 ὅλοι ν' ἀπέρχονται ὀρθὰ ἐκεῖ στήν Ἄνδραβίδα
 διὰ ν' ἀπεράσουν, ν' ἀπελθοῦν στὰ μέρη Ρωμανίας.
 Ὁ Δεσπότης [γὰρ] καὶ ὁ Πρίγκιπας ἐρρίξασι τὴν ρόγαν·
 20 φουσσᾶτα ἐρρογέψασι ὅσα ἤμποροῦσαν νὰ ἔχουν.
 Ἐν τούτῳ ἀφήνω, τὰ λαλῶ κι ἄλλα νὰ καταπάσω, ε.η
 νὰ σᾶς εἰπῶ κι ἀφηγηθῶ περὶ τοῦ βασιλέως.
 Καθὼς ἐγήνη ἡ ἔνωσις, ὅπου σᾶς ἀφηγήθη,
 ὅπου ἔποιεκεν ὁ Πρίγκιπας κ' ἐκεῖνος ὁ Δεσπότης
 25 ἐκεῖ στήν Πάτραν ποῦ ἔσμιξαν κι ἀπήραν τὴν βουλήν
 τους
 διὰ ν' ἀπεράσωσιν ὁμοῦ στοῦ βασιλέως τὸν τόπον,
 (2200) νὰ μαχιστοῦν τὸν βασιλέα, τὸν τόπον του κουρσέψουν,
 νὰ ἐπάρουσιν καὶ τὴν Βλαχίαν τοῦ Σεβαστοκρατοροῦ·
 ἀκούσων ὁ Σεβαστοκράτορας ἐτούτα τὰ μαντάτα,
 30 τὰ κάστρη του ἐσωτάρχισε κι ἀφίρωσέν τα σφόδρα
 ἀπὸ λαὸν κι ἀπὸ τροφῆς, νὰ ζοῦν νὰ τὰ φυλάττουν·
 καὶ τὸ κοινὸν γὰρ τοῦ λαοῦ ὅπου ἦτον στὰ χωρία
 ὤρισε κ' ἐδιόρθωσε νὰ σέβουν εἰς τὰ κάστρη,
 ὅσοι χωροῦνται νὰ σεβοῦν κι ἄρματα νὰ βασταίνουν,
 35 κ' οἱ ἕτεροι ν' ἀπέρχονται ἀπάνω εἰς τὰ βουνία
 μὲ τὰ ζῶα ὅπου εἶχασιν νὰ φυλαχτοῦν ἐκεῖσε.
 Εἶχε γὰρ ὁ κύρ Θεόδωρος, ἐκεῖνος ποῦ σέ λέγω,
 υἱοὺς τρεῖς καὶ ἐξαίρετους ὅπου ἄρματα ἐβαστοῦσαν·
 ὁ πρῶτος ἄκω Κομνηνὸς κι' ὁ δεύτερος ὁ Δοῦκας
 40 κι' ὁ τρίτος ἄκω Ἄγγελος, οὕτως τὸν ὠνομάζαν.
 Τὸν πρῶτον γὰρ τὸν Κομνηνὸν ἐδιόρθωσε νὰ ἔνι
 ἀφέντης γὰρ καὶ κύβερνος στὸν τόπον τῆς Βλαχίας,
 καὶ ὤρισε κι ὠμόσαν του, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι·
 καὶ ὅσον ἐκατόρθωσεν, τὰ εἶχε νὰ διορθώσῃ,

3518 νὰ ἀπερ. νὰ ἀπελθοῦν 20 ἵποροῦσαν 25 ὅπου 26 νὰ ἀπερ.
 35 νὰ ἀπέρχ. 36 φυλακτοῦν 37 ὅπου

Cod. T 3516 ἀπρίλλω 17 νὰπ. ἐκὶ στὸν τόπον αὐτραβήδας 18 νὰ
 ἐλθουν 19 δεσπ. ομ. ὁ f. 57^r 20 ἠμπορέση 21 τὸ λαλή
 24 ὀπότηκαι—καὶ κίως 25 πὸς μίξαν καὶ πήραν 27 μαχευθὸν τὸ β.

Ρ μικροί, μεγάλοι με ἄρματα, πεζοὶ καὶ καβαλλάροι·
 3515 εἰς τὴν ἀνοιξιν τοῦ καιροῦ διαβόντα ὁ χειμῶνας
 ἀφῶν πασχάσουσιν ὁμοῦ εἰς τὸν ἀπρίλιον μῆναν,
 ὅλοι ὀρθὰ νὰ ἔρχωνται ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀνδραβίδαν
 διὰ νὰ περάσουν, νὰ ὑπᾶν στὰ μέρη Ρουμανίας.
 Ὁ Δεσπότης κι ὁ Πρίγκιπας ἐρρίξασιν τὴν ρόγαν·
 20 φουσσᾶτα ἐσυνάξασιν ὅσα ἤμποροῦν νὰ ἔχουν.

f. 162^v 1
 (p. 85)

Μαθὼν ὁ Σεβαστοκράτορας ἐτούτα τὰ μαντᾶτα,
 30 <τὰ> κάστηρ του ἐσωτάρχισεν κι ἀφίρωσέν τα σφόδρα
 ἀπὸ λαόν, ἀπὸ τροφήν, νὰ ζοῦν καὶ νὰ φυλάττουν·
 καὶ τὸ κοινὸν γὰρ τοῦ λαοῦ ὀποῦτον στὰ χωρία
 ἔβρισην, ἐδιόρθωσεν νὰ σέβουν εἰς τὸ κάστηρον,
 ὅσοι χωροῦνται νὰ σεβοῦν καὶ ἄρματα νὰ ἔχουν·
 35 οἱ ἕτεροι νὰ ἀπέρχωνται ἀπάνω εἰς τὰ ὄρη
 με ζῶα ὅπου εἴχασιν ἐκεῖσε νὰ φυλάττουν.

3510 ἐσυνάξουσιν

31 τροφῆς 33 σέβουσε 34 χωρὸν δὲ νὰσ.—βαστένου 36 ὀπούχασι
 37 εκ. ὀποῦ λέγω 38 ὄλους δε τρῆς εξ. 39 ἤκουε κωμμος 40 ἄκουε
 41 τὸν γκομυρό—εσε 42 α. καὶ κυβερνητῆς 44 καὶ ἀφόντης εκατ.

Η ἀπήρην ὅσους ἤθελεν νὰ ἀπέλθουσι μετ' αὐτον
 3546 κ' ἐδιέβη εἰς τὸν βασιλέα ὅπου ἦτον εἰς τὴν Πόλιν·
 (2220) λεπτῶς τοῦ ἀφηγήθηκεν τὴν πρᾶξιν καὶ τὸν βίον
 τὸ πῶς οἰκονομούνησαν μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου εἶχαν.
 Ὁ πρίγκιπας γὰρ τοῦ Μορέως μὲ τὸν Δεσπότην Ἄρτας
 50 πάντα ρογείγουν, βιάζονται φουσσᾶτα νὰ μαζώξουν
 τοῦ νὰ ἔλθουν εἰς τὸν νέον καιρὸν στὴν Ρωμανίαν νὰ
 σέβουν.
 “Βούλονται γάρ, ὡς λέγουσιν, τὴν βασιλείαν σου ἐπάρει,
 “ κ' ἐσέναν νὰ ἀκληρήσουσιν κ' ἐμᾶς τοὺς ἐδικούς σου.”
 Ἀκούσων ταῦτα ὁ βασιλεὺς ὁ γέρον κὺρ Μιχάλης,
 55 ὡς ἦτον γὰρ εἰς φρόνεσιν κ' εἰς τὴν ἀνδρείαν μεγάλος,
 πάλι ἐφοβήθη, τὸ ἄκουσε, ἐδειλίασε εἰς σφόδρα·
 τὸν πρίγκιπα ἐδειλίασεν διατὸ εἶχεν γὰρ τοὺς Φράγκους.
 Ὄρισεν γὰρ κ' ἐκράξασι τοὺς κεφαλᾶδες ὄλους
 τοὺς φρόνιμους κ' εὐγενικοὺς ποὺ ἦσαν τῆς βασιλείας του.
 60 Ἄρχισε νὰ λέη πρὸς αὐτοὺς καὶ νὰ τοὺς ἀφηγᾶται,
 τὸ πῶς ὁ πρίγκιπας Μορέως μὲ τὸν Δεσπότην Ἑλλάδος f. 98^r
 ἐφουσσατέψαν κ' ἔρχονταν ὀλόρθα εἰς [τὴν] Ρωμανίαν.
 “Ἐν τούτῳ θέλω καὶ ζητῶ ὄλοι βουλὴν νὰ δῶτε
 “ ἐνταῦτα τί νὰ ποιήσωμεν καὶ πῶς νὰ ἔχωμεν πράξει.”
 65 Πολλὰ ἦσαν γὰρ τὰ λόγια τοὺς ὅπου εἶπαν κ' ἐλάλησαν·
 στὸ τέλος γὰρ ἰσιάστησαν καὶ μίαν βουλὴν ἐδῶκαν.
 (2240) Ὁ πρῶτος ὅπου ἐλάλησεν κ' εἶπεν τοῦ βασιλέως
 ἦτον ὁ Σεβαστοκράτορας, κὺρ Θεόδωρος ἐκεῖνος·
 καὶ εἶπεν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ πρὸς τοὺς κεφαλᾶδες·
 70 “Δέσποτα, ἄγιε βασιλέα, τοῦ κράτου σου τὸ ἔλεος,
 “ ὅτι ἂν παντέχης μοναχὰ μὲ τὸν λαὸν ὅπου ἔχεις,
 “ τὸν τόπον γὰρ τῆς Ρωμανίας νὰ τὸν ἔχης φυλάξει,
 “ πληροφορῶ τὸ κράτος σου, ἀπεργωμένος εἶσαι,
 “ τὴν βασιλείαν σου ἀχάνεις τὴν κ' ἐμᾶς ἀκληρήσές μας.
 75 “Ὅρισον γὰρ νὰ ἀνοίξουσιν τὸν θησαυρὸν ὅπου ἔχεις

3552 βούλλοντε

59 ὅπου

60 λέγει

74 ἀχάνιστην

Cod. T 3545 ἐπήρ. 46 ὅπουτον 48 που f. 57^r 49 ὁ πρίγκιπας
 50 ρογέβαν—νὰ σορεύσων 51 δια νὰλθοὺν ἦς το νέον γκερόν 52 λέγουσε—
 ἐπάρων 53 καὶ σὲ να ξεκληρόσουσι καὶ μᾶς 54 ὁ μεγακέρ μυχ. 56 ὅς
 τόκουσε εθῆλι^α καμπόσω 57 εθῆλι^α σε διατη ἦχε τοὺς φ. 58 ἄλλουσι

59 πού 60 και ναυτούς 61 με τὸν δ. ἄρτας 62 κήρχοντα ἐκί στή ρ.
 63 ἀλη β. δότε 64 ἐνταῦτα πῶς π.—νάχομεν 65 ἦσα 66 εἰσίστησαν—
 ἐδόσαν 67 πού 68 σπ. ὁ 70 βασιλεῦ τὸ κράτος σου τοῦ ἐλέους 71 ὀπόχης
 72 νὰ θέῖς νὰ τὸν φυλάξῃς 73 του κράτου σου 74 ἔχασες καὶ μὰς ἐξάκληρῃς
 μᾶς 75 σπέχης

- Η “καὶ ρίξε τὸ λογάρι σου καὶ ρόγεψε Ἀλαμάνους”
 “στεῖλε εἰς τὸν ρήγαν τῆς Οὐγγρίας λαὸν νὰ σὲ βοηθήσῃ,
 “ὁμοίως στὸν ρήγαν τῆς Σερβίας, ὅπου ἐνὶ γείτονάς σου,
 “νὰ ἔλθῃ ἀπὸς τοῦ ἀν ἡμπορῆ, ἢ τὸν λαὸν τοῦ στεῖλῃ”
 3580 “ἀπόστειλον ἴς Ἀνατολὴν νὰ ἐλθοῦσιν τὰ φουσσᾶτα
 “ὅπου εἶναι γὰρ παιδευτικοὶ εἰς μάχην μὲ τοὺς Τούρκους.
 “Κι ἀφῶν ἐλθοῦσιν γὰρ αὐτοὶ ὅπου εἶπα κι ὀνομάζω, f. 98”
 “ἐλπίζω πρῶτα εἰς τὸν Θεὸν κι ἀπαύτου στὴν εὐχὴν σου,
 “τὸν τόπον σου φυλάξωμεν ἀπὸ τοὺς ἀντιδίκους
 85 “κ’ ἐκείνους γὰρ νὰ βλάψωμεν ὅπου μᾶς φοβερίζουν.”
 Ἀκούσων γὰρ ὁ βασιλεὺς ὁ γέρων κύρ Μιχαῆλ
 (2860) τὸν λόγον γὰρ καὶ τὴν βουλήν τοῦ Σεβαστοκρατόρου,
 πολλὰ τὸν εὐχαρίστησεν κ’ ἐπαίνεσεν εἰς σφόδρα,
 ἐπεὶν τοῦ ἐφάνηκεν καλὸν εἰς τὸν ἐτέτοιον τρόπον
 90 ὁ τόπος τοῦ νὰ φυλαχτῆ καὶ τοὺς ἐχτροὺς τοῦ βλάψῃ.
 Ἐν τούτῳ ὀρίζει, γράφουσιν εἰς ὄλους γὰρ τοῖς τόπους,
 ὅπου εἶπεν κ’ ἐσυμβούλεψεν κύρ Θεόδωρος ὁ Δουκάς·
 μαντατοφόροι ἀπῆλθασιν ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀλαμάννιαν·
 τριακόσιους γὰρ ἐρρόγεψαν ὄλους καβαλλαρῖους
 95 ὅπου ἦσαν ὄλοι ἐκλεχτοί, ὄλοι ἀποδιαλεμένοι.
 Ἐκ τὴν Οὐγγάριαν ἦλθασιν χίλιοι πεντακόσοι,
 ὅπου ἦσαν ὄλοι ἐκλεχτοὶ δοξιῶτες στὰ ἄλογά τους.
 Ὁ Κράλης γὰρ τοῦ ἀπέστειλεν, ὁ ρήγας τῆς Σερβίας,
 ἑξακοσίους εἰς τὰ ἄλογα, ὄλους καλοὺς δοξιῶτες.
 3600 Ἐκεῖνοι τῆς Ἀνατολῆς ἀρίφνητοι τοῦ ἦλθαν
 κ’ ἠφέρασιν καὶ μετ’ αὐτοὺς Τούρκους πεντακοσίους.
 Κι ὅταν ἦλθεν ὁ νέος καιρὸς αὐτὸς ὁ μάρτιος μῆνας, f. 99”
 στὰ μέρη Ἀνδριανόπολης εἰς τοὺς πλατέους τοὺς κάμπους,
 ἐκεῖ ἐπερισωρέψασιν ἐκεῖνα τὰ φουσσᾶτα.
 5 Κι ὁ βασιλεὺς, ὡς φρόνιμος, καὶ εἶχεν γὰρ τὴν ἔννοιαν,

3578 γείτονάσου
90 φυλακτῆ

79 ὑπορῆ

80 's] εἰς τῆν

83 στῆν] τῆν

Cod. T 3576 καὶ ρ. φουσσᾶτα 76^a καὶ αλαμάνους ρόγεψε ὁμοίως καὶ ἀλά γένη
 f. 58^r 77 τῆς οὐγγαριᾶς 78 ὅπου 79 ἡμπορῆ 80 στῆν δ. νὰ ἐλθῶν
 81 οὐκ ἔστι 82 ἀφῶν ἐ. δηλ αὐτῆ 83 ὀληθῶσιν πρῶτον στὸν θ. καὶ κύριον τῆς
 δόξης 83^a ὅτι ἡ ἀγία σου βασιλιὰ δόξα καὶ τῆκος νάχης 86 ὁ γέρον 88 καὶ
 περὶ τῶν σφ. 89 ἐπὶ τὸν φάση καὶ καλὸν ἦν τῆν βουλήν τὸ δόξα 91 ἀρίφῃ

91 καὶ σηβοῦλεισε 94 τοὺς ἀλαμάνους ἐρύγεισαν ἄλους κ. 95 ὀπούσαν—
 ἄλτων ἀνδρειομένη 96 ὁμῖος ἦλθαν ἐκ τῆ βλαχιά δεξυότες ἀνδριομένη
 97 ἄλλη διαλεκτὴ τῆς μάχης πεδεμένη 98 τὰ πύστηλε 99 πέντε χιλιάδες
 στάλογα 3600 φουσάτα τῆς ἀν ετολῆς ἀρήφθητα τοῦ ἦλθα 1 καὶ φέρασι
 4 περίσσορ. f. 58° 5 ἐνία

Η ἀπόστειλεν καὶ ἤλθασιν Κουμάνοι δύο χιλιάδες,
 (2280) δοξιώτες εἰς τὰ ἄλογα πολλὰ ἐλαφροὶ τῆς μάχης.
 Κι ἀφότου ἐσυνάχτησαν ὅλα του τὰ φουσσᾶτα,
 κρᾶζει τὸν κύρ Θεόδωρον τὸν σεβαστοκράτοράν του
 3610 καὶ κεφαλὴν τὸν ἐποικεν εἰς ὅλα τὰ φουσσᾶτα·
 ὅλα του τὰ ἐπαρέδωκεν, τοὺς πάντας ἐπροφωνήθη
 νὰ τὸν ἔχουν διὰ κεφαλὴν, δίκαιον τοῦ βασιλέως,
 τὸν ὀρισμὸν του νὰ ἐκπληροῦν ὡσὰν γὰρ τοὺς ὀρίση.
 Ἐν τούτῳ ἀφίνω γὰρ ἐδῶ, τὰ λέγω κι ἀφηγοῦμαι
 15 καὶ στρέφομαι νὰ σᾶς εἰπῶ διὰ ἐκείνον τὸν Δεσπότην
 καὶ διὰ τὸν πρίγκιπα Μυρέως, ἐκείνον τὸν Γυλιάμον,
 τὸ πῶς ἐποίκαν κ' ἐπραξαν στὴν μάχην ὅπου ἀρχάσαν.
 16 Ὅταν ἐπέρασε ὁ καιρὸς ἐκείνος ὁ χειμῶνας
 καὶ ἄρχασεν ὁ νέος καιρὸς ἀπὸ τὸν μάρτιον μῆναν,
 20 ὅπου ἀρχινοῦν καὶ κηλαδοῦν, τὰ λέγουσιν ἀηδύνια,
 καὶ χαίρονται, εὐτρεπίζονται τὰ πάντα γὰρ τοῦ κόσμου,
 ὁ πρίγκιπας γὰρ τοῦ Μορέως, ἐκείνος ὁ Γυλιάμος, f. 99
 ὅστις ἦτον μακρύτερα παρὰ γὰρ τὸν Δεσπότην,
 ἀπέστειλεν στὸν Εὐριπον κ' εἰς ὅλα τὰ νησιά,
 25 καταπαντοῦθε ἐσώρεψεν ὅλα του τὰ φουσσᾶτα.
 Ἐπέρασε τὴν θάλασσαν τοῦ Πάκτου εἰς τὸν Πύργον,
 (2300) ὀλόρθα ἐδιάβηκεν ἐκεῖ ὅπου ἦτον ὁ Δεσπότης·
 ἐκεῖ στὴν Ἄρτα ἐνώθησαν κ' ἐσμίξαν τὰ φουσσᾶτα,
 οὐδὲν ἀργήσασιν ποσῶς μόνον καὶ μίαν ἡμέραν·
 30 τὴν δεύτηρην ἐκίνησαν κ' τὰ Γιάννινα ὑπαγαίνουν,
 εἰς τὴν Βλαχίαν ἐσέβησαν κ' ἐκεῖ ἐκοντοαναμεῖναν
 ἕως οὐ νὰ ἔλθῃ ὁ λαὸς τοῦ Εὐρίπου, τῶν νησιῶν,
 τῆς Θήβας καὶ τῶν Ἀθηνῶν κι ὁ ἀφέντης τῆς Σαλώνου.
 Ἀπὸ τὴν Σιδερόπορταν ἐδιάβησαν ὀλόρθα
 35 καὶ ἠύρασιν τὸν πρίγκιπα ἀπέσω εἰς τὴν Βλαχίαν·
 στὸν κάμπου τοῦ Θαλασσινοῦ ἐνώθησαν ἀλλήλως.
 Κι ἀφότου ἐνώθησαν ὁμοῦ ὅλα γὰρ τὰ φουσσᾶτα,

3612 ἔχουσιν—δικαίον 21 κ. χ. καὶ εὐτρ. 29 οὐδὲν ἀργήσαν οὐδέ
 ποσσῶς 30 ἐκ τὰ 37 ἐννομοῦ

Cod. T 3606 ἀπεστ.—κ. χιλιάδες δέκα 7 δοξιώτες 8 ἀφότου
 ἐσυνέχθησαν 11 παρὰ δοκαί 12 δευτὸ τοῦ β. 13 εἰς ἕσσην τοῦ ἀφέντη
 15 κίωσον 17 τὸ πὸς ἐπῆσαν καὶ πραξα—ποῦ ἀρχήσαν 21 καὶ εὐτρεπίζουσι
 22 πρίγκιπος 24 ἦς τὴν εὐριπον 25 καταπαντόθεν 26 τοῦ ἐπῆσαν

Ρ Εἰς τοῦτο βούλομαι ἐδῶ νὰ πάψωμαι τοῦ λέγει
 διὰ τὸν Σεβαστοκράτορα, κὺρ Θεόδωρον ἐκείνον,
 3615 καὶ στρέφομαι νὰ σᾶς εἰπῶ δι' ἐκείνον τὸν Δεσπότην
 καὶ διὰ τὸν πρίγκιπαν | Μορέως, ἐκείνον τὸν Γουλιάμον, f. 162^v 11
 τὸ πῶς ἐποίκαν κ' ἔπραξαν στὴν μάχῃ ὅπου ἀρχινήσαν.
 "Ὅταν ἐπέρασε ὁ καιρὸς ἐκείνος ὁ χειμῶνας
 κὶ ἀρχίνησε ὁ νέος καιρὸς ἀπὸ τὸν μάρτιον μῆναν,
 20 ὅπου ἀρχινοῦν νὰ κηλαδοῦν, τὰ λέγουσιν ἀηδόνια
 καὶ χαίρουνται, εὐτρεπίζονται τὰ πάντα γὰρ τοῦ κόσμου,
 ὁ πρίγκιπας γὰρ τοῦ Μορέως ἐκείνος ὁ Γουλιάμος
 ὅστις ἦτον μακρύτερα παρὰ ἐκείνον τὸν Δεσπότην,
 ἀπέστειλε εἰς τὴν Εὐρίπον κ' εἰς ὅλα τὰ νησιά,
 15 καταπαντοῦ ἐσύναξεν ὅλα του τὰ φουσσᾶτα.
 Ἐπέρασεν τὴν θάλασσαν τοῦ Ἐπάκτου ὅκ τὸν Πύργον,
 κὶ ὀλόρθα ἐδιέβηκεν ὅπου ἦτον ὁ Δεσπότης·
 ἐκεῖ στὴν Ἄρταν ἔσμξαν μὲ ὅλα τους τὰ φουσσᾶτα,
 οὐδὲ ποσῶς ἀργήσασιν μόνον καὶ μίαν ἡμέραν·
 30 τὴν δευτέραν ἐκίνησαν στὰ Ἰωάννινα ὑπᾶσιν,
 εἰς τὴν Βλαχίαν | ἐδιέβηκαν κ' ἐκείσε ἀναμείναν f. 163^r 1
 ὅπως νὰ ἔλθῃ ὁ λαὸς τοῦ Εὐρίπου καὶ τῶν νησιῶν,
 τῆς Θήβας καὶ τῶν Ἀθηνῶν, ὁ ἀφέντης τοῦ Σαλώνου.
 Ἄπὸ τὸ Σιδερόπορτον ἐδιέβησαν ὀλόρθα
 35 καὶ ἠύρασιν τὸν πρίγκιπαν ἀπέσω εἰς τὴν Βλαχίαν·
 στὸν κάμπον τοῦ Θαλασσινοῦ ἐνώθησαν ἀλλήλως.
 Κὶ ἀφῶν ἐνώθησαν ὁμοῦ ὅλα του τὰ φουσσᾶτα,

3613 βούλωμαι

20 ὅπ. νὰ ἀρχ.

28 τοὺς] του

30 δευτέρον

28 καὶ σμξαν

29 οὐδὲρ ἀργήσασιν ποσῶς μῶνο

30 καὶ τὴν δευτέραν—κα

γῆνοσα παγίτον

31 κομπο ἀναμείναν

32 ὅσου βαελθῆ—τὸ νήσω

33 οσα. ὁ f. 89^r

34 ἐδη ἐβησαν

36 ἦσ τὸν γκάμπο

37 ἀφότου ε. ομοῦ

- Η** βουλὴν ἀπήραν ἐνομοῦ ὄλοι οἱ μεγάλοι ἀφέντες
 τὸ πῶς νὰ πράξουν νὰ ὑπάουν καὶ πόθεν νὰ ἀρχινήσουν.
 3640 Τινὲς ἀπ' αὐτοὺς εἶπασιν τὴν Πάτραν, τὸ Ζητούνη, ^{ΛΑΜ}
 νὰ βάλουν τὰ φουσσᾶτα τοὺς νὰ τὰ παρακαθίσουν,
 τὰ κάστρη τὰ ἀχαμνότερα νὰ τὰ ἔχουν πολεμήσει. L M
 Οἱ δὲ οἱ φρονιμώτεροι, παιδευτικοὶ τῆς μάχης
 οὐδὲν ἐσυγκατέβησαν εἰς τὴν βουλὴν ἐκείνην.
 45 ἐπεὶ ἂν ἐβάλλθη ὁ λαὸς νὰ πολεμῶν τὰ κάστρη,
 οὐδὲν κατευδώνονται τίποτε διαφορήσει.
 (2320) “Τὸ κάλλιον καὶ διαφορικόν, ἔπου ἔχομεν ποιήσει,
 “ἐνὶ γὰρ νὰ ἀπέλθωμεν ἐδῶ εἰς τὴν Ῥωμανίαν
 “κουρσεύοντα, ζημιώνοντα τοῦ βασιλέως τοὺς τόπους,
 50 “κι ἂν εὐρωμεν τὸν βασιλέα εἰς κάμπον ν' ἀναμένη,
 “μὲ τοῦ Θεοῦ τὴν δύναμιν τὸν θέλομεν πολεμήσει.
 “Κ' εἰ μὲν εὐδοκῆσῃ ὁ Θεὸς νὰ μᾶς δώσῃ τὸ νίκος,
 “πολλὰ ἐλάφρα νὰ ἐπάρωμεν τὰ μέρη Σαλονίκης,
 “στὸ στρέμμα μας νὰ ἐπάρωμεν ἕλην γὰρ τὴν Βλαχίαν.
 55 “νὰ ἐξεχειμάσωμεν ἐδῶ· καὶ πάλε ὡσὰν ἰδοῦμεν
 “ὅτι τὸ ἀκούσει ὁ λαὸς τῶν κάστρων τῆς Βλαχίας
 “τὸ πῶς ἐπολεμήσαμεν κ' ἐπήραμε τὸ νίκος,
 “ὅλα τὰ κάστρη παρευτὺς μᾶς θέλουν προσκυνήσει.”
 Κ' εἰς τοῦτο ἐσυμβιβάστησαν οἱ πρῶτοι τοῦ φουσσάτου.
 60 Ἐνταῦτα ἐχώρισαν χιλίους ἀλογάτους,
 καὶ τρεῖς χιλιάδες γὰρ πεζοὺς νὰ ὑπάρην ἐκεῖ μετ' αὐτοὺς
 διὰ νὰ ὑπαγαίνουν ἔμπροσθεν κουρσεύοντα τοὺς τόπους. L M
 Τρεῖς σύνταξες τοὺς ἔποικαν κ' ἐπροφωνεθήσανέ τους·
 ὅλη μέραν νὰ περπατοῦν τοὺς τόπους νὰ κουρσεύουν,
 65 κὶ ἀφῶν ἔλθη γὰρ τὸ σπερνό, νὰ καταλάβῃ ἡ νύχτα,
 τοῦ νὰ περισωρεύωνται εἰς ἕναν τόπον ὄλοι.
 (2340) Ἀπαύτου γὰρ ἐχώρισαν τὲς σύνταξές τους ὄλες
 κ' ἐβάλλθησαν εἰς τὴν ὁδὸν κὶ ἀρχάσαν νὰ ὑπαγαίνουσαν

3647 ἀλλὰ τὸ κάλλ. 49 τοὺς τ. τοῦ βασ. 61 ὑπάουσαν 64 ὄλοι
 66 περιπορεύωνται

Cod. T 3638 ἐπέραν 39 νὰ ἠπάν—αρχίσουσαν 42 τάχουσαν 44 ἐσυγ-
 κατέβησαν 46 οὐδὲ καταβιδώνονται τίποτα διαφορήσῃ 47 ἀλλὰ τὸ πέλο
 καὶ διαφορήσῃ 48 ἔρε 50 κῆς κάμπο νανμένη 52 καὶ ἡ μὲνβδοκῆσῃ ὁ θεὸς
 καὶ δόσι μας τὸ νίκος 53 πολλὰ ἐλάφρα 55 ὡσὰν] σεν 56 τοῦ κάστρου

P βουλὴν ἐπήρασιν ὁμοῦ ὄλοι οἱ πρῶτοι ἀφέντες
τὸ πῶς νὰ πράξουν, ποῦ νὰ ὑπᾶν καὶ ποῦ νὰ φου-
σατέψουν.

3640 Τινὲς ἀπ' αὐτοὺς εἶπασιν τὴν Πάτραν, τὸ Ζητοῦνι,
νὰ βάλουν τὰ φουσσᾶτα τοὺς νὰ τὰ παρακαθίσουν,
τὰ κάστρη τὰ ἀχαμνότερα νὰ τὰ ἔχουν πολεμήσει.
Οἱ δὲ οἱ φρονιμώτεροι, παιδευτικοὶ τῆς μάχης (p. 86)
οὐδὲν ἐσυγκατέβηκαν εἰς τὴν βουλὴν ἐκείνην·

45 ἐπεὶ ἂν ἐβάλλθη ὁ λαὸς νὰ πολεμοῦν τὰ κάστρη,
οὐδὲν ἐκατενόδωναν τίποτε διαφορέσειν.
“ Ἄλλὰ κάλλιον διάφορον ποῦ θέλομεν ποιήσει f. 163* II
“ ἐνὶ τοῦ νὰ ἀπέλωμεν ἐδῶ εἰς τὴν Ῥωμανίαν
“ κουρσεύοντα, ζημῶνοντα τόπους τοῦ βασιλέως,
50 “ κὶ ἂν εὐρωμεν τὸν βασιλεῦ εἰς κάμπου νὰ ἐνεμείνη,
“ μὲ τοῦ Θεοῦ τὴν δύναμιν θέλομεν πολεμήσει.
“ Κὶ ἂν εὐδοκῆσῃ ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ μᾶς τὸ νίκος,
“ πολλὰ ἐλαφρὰ νὰ ἐπάρωμεν τὸ μέρος Σαλονίκης,
“ καὶ ὅταν νὰ στρεφώμεστέν, νὰ πάρωμεν τὴν Βλαχίαν,
55 “ νὰ ἐξεχειμάσωμεν ἐδῶ, καὶ πάλι ὡσὰν ἰδοῦμεν
“ ὅτι τὸ ἀκούσει ὁ λαός, τὸ κάστρον τῆς Βλαχίας
“ τὸ πῶς ἐπολεμήσαμεν κ' ἠπήραμεν τὸ νίκος,
“ ὅλα τὰ κάστρη παρεντὺς μᾶς θέλουν προσκυνήσει.”

Εἰς τοῦτο ἐσυμβιβάστησαν οἱ πρῶτοι τοῦ φουσσάτου.

60 Εἰς τοῦτο ἐχώρισαν χίλιους καβαλλάρους,
καὶ τρεῖς χιλίους γὰρ πεζοὺς νὰ ὑπᾶσιν μετ' ἐκείνους,
καὶ νὰ ὑπᾶσιν ἔπροστεν κουρσεύοντα τὸν τόπον. f. 163* I

Τρεῖς σύνταξες τοὺς ἔποικαν καὶ ἐπροφώνεσάν τους·
νὰ περπατοῦν ὅλημερίς, τὸν τόπον νὰ κουρσεύουν,
65 κὶ ἀφῆτ' ἔλθη ὁ ἐσπερινὸς καὶ νὰ κοντεῦν ἡ νύχτα,
[τοῦ] περισυμμαζώνωνται εἰς ἓναν τόπον ὄλοι.
Ἄπ' αὐτοῦ γὰρ ἐχώρισεν τὲς σύνταξές του ὄλες,
εἰς τὴν ὁδὸν ἐβάλλθησαν, ἄρχισαν νὰ ὀδεύουν,

3641 νὰ τὸ π. 59 ἐστρωμβ. 63 ἐπροφώνεσαν 67 τοὺς ὄλαις

61 γὰρ περὶ καὶ ἠπάνεκε μεταύτους 62 παγένουν—κουρσεβορτας f. 59*
63 ἔπισαν καὶ προφώνεσθάν τους 64 ἄλλη μέρα νὰ πορπατοῦν 65 οἱ. γὰρ
66 ομοίωσαι μαζώνονται εἰς ἓναν τ. ὀ.

Η κουρσεύοντα, ζημιώνοντα τὸν τόπον τῆς Βλαχίας,
 3670 καὶ πάντα οἱ κουρσατόροι τοὺς ὀμπρὸς γὰρ ὑπαγαίναν
 μιᾶς ἡμεροῦ τὸ διάστημα, ἐτόσον τοὺς ἀπέιχαν.
 Καὶ ὅσον ἐκουρσέψασιν τὰ μέρη τῆς Βλαχίας,
 ἐπέρασαν τὸ σύνορον ὅπου χωρίζει ὁ τόπος
 τοῦ βασιλέως ἐκ τὴν Βλαχίαν, Κατακαλοῦ τὸν λέγουν,
 75 κ' ἐσέβησαν στοῦ βασιλέως τοὺς τόπους νὰ κουρσεύουν.
 <Ἐκεῖ> ἔναν κάστρον ἤϋρασιν, τὸ λέγουσιν τὰ Σέρβια·
 ἀνθρώπους γὰρ ἐπιάσασιν ἐκ τὸ καστέλλι ἐκεῖνο.
 Ἐρώτησαν νὰ τοὺς εἰποῦν τὸ τί μαντᾶτα ἐξέυρουν
 κ' ἐκείνοι ἀπεκρίθησαν κ' ἐπληροφόρησάν τους·
 80 "Τὸ πῶς ὁ Σεβαστοκράτορας μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅλα
 " κύρ Μιχαῆλ τοῦ βασιλέως, ὅπου σᾶς ἀναμένουν
 " σιμὶ ἐς τὴν Ἀνδριανόπολιν| εἰς τοὺς μεγάλους κάμπους· f. 101'
 " κ' ἐτύχαινε νὰ ἔρχωνται ἐδῶ γυρεύοντά σας·
 " ἐλπίζομεν νὰ ἐπέρασαν σιμὰ στοῦ Σαλούκι."
 85 Ἄκουσων ταῦτα ὁ Πρίγκιπας ὁμοίως καὶ ὁ Δεσπότης,
 χαρὰν μεγάλην ἔδειξαν ἐτότε τοῦ λαοῦ τοὺς
 (2300) ὅτι ἀγαποῦν κι ὀρέγονται τοῦ νὰ ἔχουν πολεμήσει.
 Βουλὴν ἐπήραν παρευτὺς τὸ τί νὰ ἔχουν ποιήσει,
 καὶ ἡ βουλή τοὺς ἔδωκε πάντα νὰ ὑπαγαίουν
 90 ὀλόρθα ἐκεῖ πού εὐρέσκονται ἐκεῖνα τὰ φουσσᾶτα,
 νὰ πολεμήσουν μετ' αὐτούς, ἐλπίζουν νὰ νικήσουν·
 κ' εἰ μὲν τοὺς ἔλθῃ τὸ ριζικὸν τὸν πόλεμον κερδίσουν,
 ἐλπίζουν νὰ ἐνεμείνουσιν τῆς Ρωμανίας ἀφέντες.
 Καὶ τόσα ἐκαβαλλίκεψαν ὅτι ἔσωσαν ἐκεῖσε
 95 στὰ μέρη τῆς Πελαγονίας τὰ λέγουν κι ὀνομάζουν.
 Ἐκεῖνος ὁ κύρ Θεόδωρος ὁ Δούκας τῆς Βλαχίας,
 ὅστις ἦτον Σεβαστοκράτορας ὅλης τῆς Ρωμ. νίας,
 ὁ ἐξάκουστος εἰς τὴν στρατείαν καὶ δόκιμος εἰς ὅλα,
 ὡς ἄκουσε ὅτι ἔρχετον ὁ Πρίγκιπας κι ὁ ἱεσπότης,
 3700 ὄρθωσεν τὰ φουσσᾶτα του κ' ἐχώρισεν τ' ἀλλάγια

3671 ἀπέχαν 84 στὸ] τῷ 90 ὅπου 91 ἐλπίζω 93 ἀ-
 θέντες τῆς ρ.

Cod. T 3671 ἡμεροῦς—ἀπέχαν 74 κατὰ καλοῦν 76 τὸ λεγ. σερβία
 78 ναρτοῦς—ξέυρουν 79 ἀποκρ. καὶ πληροφόρησάν τους 82 πλατέους καμπ.
 85 πρίγκιπας 87 διὰ τὰ πολεμήσουν 88 τοῖς μέλη πηφῶν 90 βράχ-

- 9 κουρσεύοντα, ζημιώνοντα τὸν τόπον τῆς Βλαχίας,
 10 καὶ πάντα οἱ κουρσατόροι <τους> ἐμπρὸς γὰρ ὑπαγαίναν
 μᾶς ἡμέρας διάστημα, ἐτόσον τοὺς ἀπείχαν.
 Καὶ ὅσον ἐκουρσέψασιν τὰ μέρη τῆς Βλαχίας,
 ἐπέρασαν τὸ σύνορον ὅπου χωρίζει ὁ τόπος
 τοῦ βασιλέως ἐκ τὴν Βλαχίαν, Κατεκαλοῦ τὸν λέγουν,
 15 κ' ἐμπῆκαν εἰς τοῦ βασιλέως τοὺς τόπους νὰ κουρσεύουν.
 Ἐνα κάστρο ἠύρηκασιν, τὸ λέγουν εἰς τὰ Σέρβια·
 κὶ ἀνθρώπους ἐπιάσασιν ἐκ | τὸ καστέλλι ἐκεῖνο. f. 163^v 11
 Ἐρώτησαν νὰ τοὺς εἰποῦν τὸ τί μαντᾶτα ἤξεύρου
 κὶ αὐτοὶ τοὺς ἀποκρίθησαν καὶ ἐβεβαίωσάν τους·
 20 « Πῶς ὁ Σεβαστοκράτορας μὲ τὰ φουσσᾶτα ὄλα
 « κὺρ Μιχαῆλ τοῦ βασιλέως, ὅπου σᾶς ἀναμένουν
 « σιμὰ εἰς τὴν Ἀντριανόπολιν εἰς τοὺς μεγάλους κίμπους·
 « καὶ ἦτον χρεῖα νὰ ἐλθῆ ἔδῳ γυρεύοντάς σας·
 « ἐλπίζομε νὰ ἐπέρασεν σιμὰ τὸ Σαλονίκι.»
 25 Ἐκούσας ταῦτα ὁ Πρίγκιπας ὡσαύτως κὶ ὁ Δεσπότης,
 χαρὰν μεγάλην ἔδειξαν ἐτότε τοῦ λαοῦ τους
 ὅτι ἀγαποῦν κὶ ὀρέγονται νὰ ἔχουν πολεμήσει.
 Βουλὴν ἐπῆραν παρευτὺς τὸ τί νὰ ἔχουν ποίσει,
 καὶ ἡ βουλὴ τοὺς ἔδωκεν ὀλόρθα νὰ ὑπάσιν
 30 ἐκεῖ ὅπου εὐρίσκονται ἐκεῖνα τὰ φουσσᾶτα,
 νὰ πολεμήσουν μετ' αὐτούς, ἐλπίζουν νὰ νικήσουν·
 καὶ εἰ μὲν ἔλθῃ ριζικὸν τὸν πόλεμον κερδίσει,
 ἐλπίζουν ν' ἐνεμείνωσιν | ἀφέντες Ρωμανίας. f. 164^r 1
 Καὶ τόσο ἐκαβαλλίκεψαν ὅτι ἔσωσαν ἐκεῖσε
 35 στὰ μέρη τῆς Πελαγονίας τὸ λέγουν κὶ ὀνομάζουν. (p. 87)
 Ἐκεῖνος ὁ κὺρ Θεόδωρος ὁ Δοῦκας τῆς Βλαχίας,
 ποῦ ἦτον Σεβαστοκράτορας ὄλης τῆς Ρωμανίας,

ὡς ἤκουσεν ὅτι ἔρχονταν ὁ Πρίγκηψ κὶ ὁ Δεσπότης,
 20 ἔβρισεν τὰ φουσσᾶτα του, ἀλλάγια ἐχωρίσαν,

1671 διάσθημαν—ἀπέχαν
 20 ἐλάλια

81 ἀνδριανόπολιω

84 ἐλπίζομαι

20 πται 91 ἐλπίξο να ν. f. 60^r 92 θέλη τῆ ρηζηκό 93 απομύθουσι
 ἐπέσα 98 ὁ ξακουστός—ὄλλα 99 ἤκουσε—ἤρχεσεν ὁ πρῶγκιπτος

Η κ' ἐρμήνευεν τοῦ καθενὸς ἀπὸ τοὺς κεφαλᾶδες
 τὴν πρᾶξιν γὰρ καὶ τὴν στρατείαν ὅπου ἐμελλεν ποιήσουν.
 Κουμάνους εἶχεν μετ' αὐτοῦ ὅπου ἦσαν δύο χιλιάδες· ε.
 διατὸ ἦσαν ἐλαφρότεροι ἀπ' ὅλα τὰ φουσσᾶτα,
 3705 ὀμπρὸς ἐκαβαλλίκευαν τὸν τόπον νὰ ἀποσκεπάζουν.
 Ἀπαύτους γὰρ ἀπέρχονται οἱ τριακόσιοι Ἀλλαμάνοι·
 (3380) τοὺς Οὐγγρους γὰρ ἐδιόρθωσεν καὶ ἦσαν τὸ ἄλλο ἀλλάγι
 κι ἀπ' ἐκεινοῦς ἐρχόντησαν οἱ Σέρβοι κ' οἱ Βουλγάροι·
 κι ἀπέκει ἐκείνος ἔρχετον μὲ τοὺς Ρωμαίους καὶ Τούρκους.
 10 Καὶ ὅσον διεχώρισεν ὅλα του τὰ ἀλλάγια,
 εἴκοσι ἐφτά εὔρεθησαν ἀλλάγια καβαλλάροι.
 Ὡς φρόνιμος καὶ πονηρὸς ὅπου ἦτον εἰς τὰ πάντα,
 ὄρισε εἰς ὅλα τὰ χωρία καὶ ἦλθαν οἱ χωριάτες
 κ' ἤφεραν τὰ φοράδια τους, βοῖδια κι ἀγελάδια
 15 κι ὅσα ὀνικά κι ἂν εἴχασιν ἐκεῖ τὰ ἤφεραν ὅλα·
 ὅλα τὰ ἐκαβαλλίκευαν ἀπάνω ἐκ τὰ βουνία,
 κ' ἐφαίνονταν ἀπὸ μακρὰ ὅτ' ἦσαν καβαλλάροι.
 Καὶ πᾶσα ἐσπέρα ἀνάβγασιν ὁ κατὰ εἰς ἡστιάν του,
 καὶ φαίνονται σου τὰ βουνία κ' οἱ κύμποι ὅτι ὅλοι
 καιόνται.
 20 Κι ἀπαύτου πάλε ὄρισε μικροὺς τε καὶ μεγάλους,
 οὕτως <καὶ> τὰ φουσσᾶτα του ὡσὰν καὶ τῶν χωριάτων,
 ὁμοφώνως καὶ μιὰν φωνὴν στριγγίτσαν κι ἐφωνάζαν· ε.
 καὶ φαίνεται σου ὅτι βρουτὲς τὸν κόσμον ἐταράττων.
 Ἀπαύτου πάλε ἐδιόρθωσεν ἀνθρώπους ἐδικούς του
 25 κ' ἐπαῖρναν ρούχα κι ἄλογα κ' ἐφευγαν κ' ὑπαγαῖναν
 ἐκεῖ εἰς τὸν Πρίγκιπα Μορέως, ὁμοίως κ' εἰς τὸν Δεσπότην,
 (3400) κ' ἐλέγαν τους τὰ ψέματα, τὰ οὐκ εἶδαν οὔτε ἀκοῦσαν.
 Τοῦ βασιλέως γὰρ τὸν λαὸν σφόδρα τὸν ἐπαινοῦσιν
 κι αὐξαίνασι κ' ἐλέγασιν διὰ τὸ ἓνα πεντακόσια,

3714 φοράδια] ἀγελάδια

17 ἀπόμακρα

19 καώνται

22 ὁμοφώνως

Cod. T 3701 καὶ ἐμήνευε—ἀπο τῆς 2 τὴν π. ὁμῖος καὶ τῆ σ. ὅπου ἐμελε
 πησί 3 αὐτὸν—ὀκτὸ χ. 4 δηατή—ἀλαφροτερη 5 ἐκαβαλλή κέξαν—
 ἀποσκιζοῦν 6 ἀπαύτων—τρὶς χίλι 7 οὐλίγκαρου γὰρ δ. 8 καὶ ἀπέ
 κενουσι ἐρχόντησα 9 ἀπόκις 10 εἰσεχώρησε 13 ἦλθανε 14 τὰ
 ἀγελάδια τους βόδια καὶ παρτία 15 κβσανηκά καὶ ἀνήχασιν—ταφεραν
 16 καβαλίκεβαν 17 καὶ φέροντα ἀπὸ μακρὰ 18 ἀνωτάσι ο καθεῖς τῆ στιά

Ρ ἔρμηνεψεν τοῦ καθενὸς ἀπὲ τοὺς κεφαλᾶδες
τὴν πρᾶξιν γὰρ καὶ τὴν στρατείαν ὅπου ἔπρεπεν νὰ
ποιήσουν.

Κουμάνους εἶχεν μετ' αὐτοῦ κᾶν δύο χιλιάδες·
διοῦ ἦσαν ἐλαφρότεροι ἀπ' ὅλα τὰ φουσσᾶτα,
3703 ἐμπρὸς ἐκαβαλλίκεψαν, τὸν τόπο ἀποσκευάσαν.
Ἐπαύτου γὰρ ἀπέρχονταν τριακόσοι Ἀλλαμάνοι·
τοὺς Οὐγγρους ἐδιόρθωσεν, ἐποίκων ἄλλο ἀλλάγιον
καὶ ἀπ' αὐτοὺς ἐρχόντεσαν οἱ Σέρβοι κ' οἱ Βουλγάροι·
καὶ τότε ἐκεῖνος ἔρχετο μετὰ Ρωμαίους καὶ Τούρκους.

10 Καὶ ὅσον | δὲ ἐχώρισεν ὅλα του τὰ ἀλλάγια, f. 164° II
εἴκοσι ἐφτά εὐρέθησαν ἀλλάγια καβαλλάροι.

Ὡς φρόνιμος καὶ πονηρὸς ὅπου ἦτον εἰς τὰ πάντα,
ᾤρισε εἰς ὅλα τὰ χωρία, ἦλθασιν οἱ χωριάτες,
ἤφεραν τ' ἀγγελᾶδια τους, ὄνικα καὶ φοραῖδια·

15

κι ὅλα ἐκαβαλλίκεψαν ἀπάνω ἐκ τὰ βουνία,
κ' ἐφαίνοντα ἀπὸ μακριὰ ὅτ' εἶναι καβαλλάροι.
Καὶ κάθα νύχτα ἀνάφτασιν ὁ κάθε εἰς ἡστίαν
κ' ἐφαίνοντά σου τὰ βουνὰ κ' οἱ κάμποι ὅτι ἐκαιόνταν.

20 Ἐπαύτου πάλιν ᾤρισε μικροὺς τε καὶ μεγάλους,
οὕτως καὶ τὰ φουσσᾶτα του ὡσῶν καὶ τοὺς χωριάτες
ὁμοφώνως εἰς μίαν φωνὴν ἐστρίγγιζαν, ἐφωναζάν·
ἐφαίνονταν ὅτι βροντῆς τὸν κόσμον ἐσαλεύαν.

Ἐπαύτου πάλιν ᾤρθωσεν ἀνθρώπους ἐδικούς του,

25 ἐπαῖρνα ρούχα κι ἄλογα, ἐφεύγαν κ' ὑπαγαίναν
ἐκεῖ στὸν Πρίγκιπα Μορέως ὁμοῦ εἰς τὸν Δεσπότην
κ' | ἐλέγαν τους τὰ ψέματα τὰ οὐκ ἦσαν ἀλήθεια. f. 164° I

Τοῦ βασιλέως τὸν λαὸν εἰς σφόδρα ἐπαινοῦσαν
καὶ ἤξευραν καὶ ἔλεγαν διὰ τὸ ἓνα δέκα,

3703 χιᾶδες
28 σφόδρα

9 καὶ τάτα

22 ὁμόφωτος

27 ἦσαννε

του 19 φερονται—καὶ η κ. ελ. καὶ οὔται f. 60° 21 καὶ τὰ χωρία του
22 ὁμοφώνως—στρίγγιζα καὶ φων. 23 καὶ φερονται σου ὁ καὶ β. τὸν γκόσμον
ἐπαρέσαν 23° σφόδρα πολλὴ ἐδίλιασε ὁ πρίγκιπας κὶ ὁ δεσπότης 23^b ἐπὶ
ἐντέτοι ἐφωγε ἓνα ἐκ τὰ φουσσᾶτα 23^c ἐκ τὸν σεβαστοκράτορον κὶ ἀπήλθε ἦς τὸ
δεσπότην 24 ἀπαῖτα 27 ψέματα 28 οπ. γάρ 29 οπ.

- Η** καὶ τόσα τοὺς ἀπόσωσαν ψεματικὰ μαντᾶτα,
 3731 ὅτι πολλὰ ἐδειλίασαν οἱ δεσποτάτοι ὄλοι.
 Ἄπαύτου πάλε ἔκραξεν ἄνθρωπον τῆς βουλῆς του,
 προνοῖες καὶ χρήματα πολλὰ τοῦ ἐτάχτη κ' ὑψησχήθη
 νὰ φανιστῆ ὅτι ἔφυγεν κ' ἐδιάβη στὸν Δεσπότην.
 35 Γραφὴν τοῦ ἔδωκε ἀπόκρυφα νὰ δώση τοῦ Δεσπότην,
 ὃ τι τοῦ εἶπῃ ἐκ στόματος, ὅλα νὰ τὰ πιστέψῃ.
 Ἐπήρεν τὰ πιττάκια του κ' ἐβάλλθη εἰς τὸν δρόμον·
 σπουδαχτικὰ ἐπερπάτησεν, ἦλθεν εἰς τὸν Δεσπότην,
 κρυφῶς ἀπήλθεν εἰς αὐτὸν καὶ μοναξὰ τὸν κράζει.
 40 Ὁ κλέφτης ἦτον ποιηρὸς | καὶ μηχανὸς εἰς σφόδρα· f. :
 ὡσὰν κλαίοντα ἄρχισεν νὰ λέγῃ τὸν Δεσπότην·
 "Ἀφέντη, ἐδῶ μὲ ἀπέστειλεν ὁ κύρης μου ὁ ἀδελφός σου
 "νὰ σὲ εἰπῶ τὸ μυστήριον του, τὸ τί σὲ συμβουλεύει.
 "Ἀλήθεια ἔνι, ἀφέντη μου, κ' ἐκεῖνος μαρτυρεῖ το
 45 "ὅτι ἀπὸ [τοῦ] φτόμου καὶ ζηλείας κὶ ἀναγκασίες ἀν-
 θρώπων
 "ἐβάλλθητε εἰς σκάνταλα κ' εἰς τὴν ^{ψι, α, ι, ν, γ}συνερίσιάν·
 (2420) "ἐσὺ ἐξήτας τὴν Βλαχίαν, κ' ἐκεῖνος τὸ Δεσποτᾶτο.
 "Κὶ ἀπὸ ἐτούτης τῆς ἀφορμῆς ἐπλήθυνεν ἡ μάχη
 "μέσα εἰς ἐσᾶς τοὺς ἀδελφούς ὅπου ἦτον ψέγος μέγα,
 50 "νὰ μάχεστε ἀμφοτέροι ἐσεῖς οἱ δύο αὐταδέλφοι.
 "Δοιπόν, ἀφέντη μου καλέ, ὁ κύρης μου ὁ ἀδελφός σου,
 "ὡς ἔδραμες ἀπάνω του νὰ ἐπάρῃς τὴν Βλαχίαν,
 "οὐκ εἶχεν γὰρ ποῦ νὰ γενῆ οὐδὲ τὸ ποῦ νὰ δώσῃ
 "κ' ἐπρόσφυγεν στὸν βασιλέαν ὅπου ἔνι ἀντιδικός σου.
 55 "Κὶ ὡς ἔμαθεν ὁ βασιλέας ὅτι φουσσᾶτα κύμνεις,
 "τὸν πρίγκιπα γὰρ τοῦ Μορέως ἔποικες ἀδελφόν σου,
 "τὴν ἀδελφὴν σας τοῦ ἔδωκες διὰ ὁμόζυγον γυναικίαν·
 "κακὴν βουλὴν ἀπήρετε· καὶ ποῖος σᾶς τὴν ἐδῶκεν,
 60 "νὰ ἀφήστε γὰρ τοὺς τόπους σας καὶ τὴν ἀνάπαψίν σας,

3743 μυστήριόν του

46 σκάνδ.

Cod. T 3730 ἀπέσσεε 31 ἄλλη 33 om. 34 δηβη 35 ἀποκριφέ
 36 ἄλλα νατᾶ 37 τὸ πιτάκι 38 σπὸ δακτηκὰ 39 καὶ μωσαχὸ
 40, 41 om. 42 ὁ αὐθέντη μου—αδελφόμευ 43 ἦπο—σηβουλέβη

P και τόσα τοὺς ἀπόσωσαν ψεματινὰ μαντᾶτα,
 3731 **δ**τι πολλὰ ἐδειλίασαν οἱ δεσποτάτοι ὄλοι.
 Ἐπαύτου πάλι ἐλάλησεν ἄνθρωπον τῆς βουλῆς του
 προνοῖες, χρήματα πολλὰ ἐτάχτη κ' ὑποσχέθη
 νὰ φανηθῆ ὅτι ἔφυγεν κ' ὑπάγει στὸν Δεσπότην.
 35 Γραφὴν τοῦ ἔδωκεν κρυφὰ νὰ δώσῃ τοῦ Δεσπότη
 νὰ τὸν εἰπῆ ἐκ στόματος ὄλα νὰ τὰ πιστέψῃ.
 Ἐπῆρεν τὸ πιττάκιον του κ' ἐβάλθην εἰς τὸν δρόμον·
 σπουδαίως ἐπεριπάτησεν εἰς τὸν Δεσπότην ἦλθεν,
 κρυφίως ἀπῆλθεν πρὸς αὐτὸν καὶ μοναξὰ τὸν λέγει.
 40 Ὁ κλέφτης ἦτον ποιηρὸς καὶ μηχανὸς εἰς σφόδρα·
 κι ὡς κλαίοντα ἀρχίνησεν νὰ λέγῃ τοῦ Δεσπότη·
 “Ἀφέντη ἐδῶ μὲ ἔστειλεν ὁ ἀφέντης ἀδελφός σου
 “νὰ σὲ εἰπῶ μυστήριον τὸ τί | σοῦ συμβουλεύει. f. 164^v II (f
 “Ἀλήθεια ἔναι, ἀφέντη μου, κ' ἐκείνος μαρτυρεῖ το
 45 “ὅτι ἀπὸ φτόνου καὶ ζηλείας κι ἀνάγνωσσης ἀνθρώπων
 “ἐβάρθητε εἰς σκάνταλα καὶ εἰς τὴν συνεργίαν·
 “ἐσὺ ἐζήτας τὴν Βλαχίαν κι αὐτὸς τὸ Δεσποτάτον.
 “Καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀφορμῆς ἐπλήθυνεν ἡ μάχη
 “ἔσω εἰς ἐσᾶς τοὺς ἀδελφούς, καὶ ἦτον ψέγος μέγας
 50 “καὶ μάχεσταν ἀμφότεροι οἱ δύο αὐταδέλφοι.
 “Λοιπὸν, ἀφέντη μου καλέ, ἀφέντης μου ὁ ἀδελφός σου,
 “ὡς ἔδραμες ἀπάνω του νὰ ἐπάρῃς τὴν Βλαχίαν,
 “οὐκ εἶχε γῆρ πῶς νὰ γενῆ οὐδὲ τὸ ποῦ νὰ δώσῃ,
 “ἐπρόσφυγεν στὸν βασιλεῦ ποῦ ἔνι ἀντίδικός σου.
 55 “Κι ὡς ἔμαθεν ὁ βασιλεὺς ὅτι φουσσᾶτα κάμνεις,
 “τὸν πρίγκιπαν γὰρ τοῦ Μορέως ἔποικες ἀδελφόν σου,
 “τὴν ἀδελφή σου τοῦ ἔδωκες ὀμόζυγον γυναικᾶν
 “κ' ἐπήρες εἰς βοήθειαν σου μὲ ὄσα φουσσᾶτα ἔχει·
 “κακὴν βουλήν ἐπήρετε· ποῖος σᾶς τὴν ἐδῶσεν, f. 165^r I
 60 “<νὰ> ἀφήσετε τοὺς τόπους σας καὶ τὴν ἀνάπαυσίν σας,

3731 ὄλα 36 ἐκ] ἐ—πιστέση 43 μυστήριον 45 ἀνάγν. and
 46 συνεργίαν sic; corrupt 46 σκάνδαλα 54 ἐπρόσσφηγεν στὸν βασιλεῦς

44 σο—μαρτυρῆ τη 45 ἀναγγασιᾶς ἀνῶν 46 ης τα σ. καὶ ης τῆ συνεργισία
 48 τούτης—ἡ ἀμάχη f. 61^r 52 νὰπάρῃ 53 τῶναγενῆ 54 ὅπως
 55 βασιλεῦς 58 οση. 59 ἐπῆρετε 60 νὰ φύσεται

- Η “ νὰ ἔλθητε στὴν Ῥωμανίαν τοῦ βασιλέως τοὺς τόπους; Ἡ
 “ νὰ μάχεσαι τὸν βασιλέα, τίς εἶσαι, Δέσποτά μου;
 “ πόσους τέτοιους ὡσὰν ἐσὲν ἔχει στὴν ἐξουσίαν του;
 “ Λοιπὸν, ἀφέντη μου καλέ, ἄκουε καὶ πιστεuté μου,
 3765 “ πολλὰ φουσσᾶτα ἔρχονται ἐδῶ νὰ σέ θέλουν ἀπαντήσῃ·
 “ ἔχει Ἀλλαμάνους ἐκλεχτοὺς καλὰ πεντακοσίους,
 (3440) “ Οὐγγρους χιλιάδες δέκα τρεῖς ὅλους μὲ τὰ δοξάρια,
 “ Βουργάρους, Σέρβους ἔχει ἐδῶ κἂν τέσσαρες χιλιάδες,
 “ Ῥωμαίους ἀπὸ τὴν Ῥωμανίαν ὅλους ἐδῶ τοὺς ἔχει,
 70 “ ἐκ τὴν Τουρκίαν κι Ἀνατολὴν ἀριφνισμὸν οὐκ ἔχουν·
 “ διὰ τὸν ἕνα ὅπου ἔχετε ὁ πρίγκιπας μετὰ σε,
 “ εἶναι γὰρ τοῦ βασιλέως ἴς τὸν ἕνα σας διακόσιοι.
 “ Διὰ τοῦτο λέγει, Δέσποτα, ὁ ἀφέντης μου ὁ ἀδελφός σου,
 “ ὅτι ἂν ἐμαχίστητε ἀπὸ φτορὰν δαιμόνου,
 75 “ οὐδὲν ἔχει καλλιώτερον φίλον <του> εἰς τὸν κόσμον,
 “ κι ὡς ἀγαπᾶντα σε πολλά, μεγάλως σέ λυπᾶται.
 “ Κ’ ἐξεύρεις κι ἄλλο, ἀφέντη μου, τὸ πόσα σέ κακεύει
 “ ὁ βασιλέας τῆς Ῥωμανίας αὐτὸς ὁ Παλαιολόγος·
 “ κι ἂν ἔλθῃς γὰρ εἰς πόλεμον εἰς τοσοῦτα φουσσᾶτα,
 80 “ πρῶτο ἢμπορεῖ ἀπ’ ἀμαρτίας νὰ χάσῃς τὸ κορμί σου,
 “ καὶ δεύτερον, χειρότερον, ἂν πέσῃς εἰς τὰς χεῖρας
 “ τοῦ Παλαιολόγου βασιλέως ἐκεῖ ὅπου σέ κακεύει,
 “ ποτὲ τὴν Ἄρτα οὐδὲν θεωρεῖς οὐδὲ τὸ Δεσποτᾶτο.
 “ Ἐν τούτῳ λέγει, ἀφέντη μου, ὁ κύρης μου ὁ ἀδελφός σου·—
 85 “ σκόπησον μὲ ὄλην [σου] τὴν βουλὴν νὰ φύγῃς νὰ
 γλυτώσῃς
 “ ἐσὺ μὲ τὰ ἀρχοντόπουλα ποῦ εἶναι τοῦ Δεσποτάτου,
 (3460) “ κι ἄγωμε εἰς τὸν τόπον σου, τὰ κάστρη σου φυλάξῃς.
 “ Καὶ πάλε ἂν χάσῃς τίποτε ἀπὸ τὰ πεζικά σου,
 “ ἀφῶν ἔχεις τὴν ἀφεντίαν κ’ εἶσαι ἴς τὸ Δεσποτᾶτο,
 90 “ πάλε φουσσᾶτα οὐ λείπουν σε, νὰ ἔχῃς ὅσα κι ἂν θέλῃς.”
 Ἐκεῖνος γὰρ ὁ ἀσεβῆς ὅπου ἔλεγεν ἐτοῦτα,

3762 καὶ τίς εἶσαι δ. μου νὰ μάχ. τὸν β. 63 ἐτέτιους 66 ἐλεατοῦ—
 72 εἰς 80 ἴπορεῖ 86 ὅπου

Cod. T 3761 ἐλθετε 65 νασασίνα παντίσω 66 καὶ χη δ. ἐκ. οὐγγροῦ—
 ομίως καὶ σέρβους 67 βουργάρους τούρκους καὶ ρομέους ἀρηφνημον οὐκ ἔχουν
 68—70 οπι. 71 δια τὸ ἕνα πόχετε—μετ ἑσας 72 εἶνε ναι γὰρ—στὸ ἕνα σας

- P** “ νὰ ἔλθετε στήν Ρωμανίαν στοῦ βασιλέως τοὺς τόπους;
 “ τίς εἶσαι ἐσύ, Δέσποτα, νὰ μάχεσαι βασιλέαν;
 “ τέτοιους πόσους, ὡσάν ἐσέν τοὺς ἔχει εἰς ἐξουσίαν του;
 “ Λοιπόν, ἀφέντη μου καλέ, ἤκουσον, πίστεψόν με·
 3765 “ πολλὰ φουσσᾶτα ἔρχονται ἐδῶ νὰ σέ ἀπαντήσουν·
 “ ἔχει Ἀλλαμάνους ἐκλεχτοὺς καλὰ πεντακοσίους,
 “ Οὐγγρους χιλιάδες κᾶνε τρεῖς, ὅλους μὲ τὰ δοξάρια,
 “ Βουλγάρους, Σέρβους ἔχει ἐδῶ κᾶν τέσσαρες χιλιάδες,
 “ Ρωμαίους ἐκ τὴν Ρωμανίαν ὅλους ἐδῶ τοὺς ἔχει,
 70 “ Τούρκους ἐκ τὴν Ἀνατολήν ὅπου ἀριθμὸν οὐκ ἔχου·
 “ διοῦ γὰρ καὶ ὁ πρίγκιπας ἔρχεται μετ’ ἐσένα,
 “ πάλι τοῦ βασιλέως ἐν’ στὸν ἕνα διακόσιοι.
 “ Εἰς τοῦτο λέγει, Δέσποτα, ἀφέντη μου ὁ ἀδελφός σου,
 “ ὅτι ἂν ἐμαχίστητε ἀπὸ φτορὰ | δαιμόνου, f. 165^r 11
 75 “ οὐκ ἔχει καλλιῶτερον ἄλλον φίλον στὸν κόσμον,
 “ κι ὡς ἡγαπῶντας σε πολλὰ, μεγάλως σέ λυπεῖται.
 “ Ἡξεύρεις πάλιν πῶς ἐσέν κακεύει ὁ βασιλέας
 “ τῆς Ρωμανίας, κὺρ Μιχαὴλ αὐτὸς ὁ Παλαιολόγος·
 “ καὶ ἂν ἐλθῆς εἰς πόλεμον εἰς τόσα τὰ φουσσᾶτα,
 80 “ πρῶτον μπορεῖ ἀπὸ ἀμαρτίας νὰ χάσης τὸ κορμί σου,
 “ καὶ δεῦτερον, χειρότερον, <ἂν> πιάση σε εἰς χεῖρας
 “ τοῦ Παλαιολόγου βασιλέως αὐτὸς πού σέ κακεύει,
 “ ποτὲ τὴν Ἄρταν οὐ θεωρεῖς, οὔτε τὸ Δεσποτᾶτον.
 “ Εἰς τοῦτο λέγει, ἀφέντη μου, αὐτὸς ὁ ἀδελφός σου·
 85 “ σκόπησε μετὰ συμβουλήν νὰ φύγης νὰ ἐγλύσης (p. 89)
 “ ὁμοῦ μὲ τὰ ἀρχοντόπουλα ὅπουν τοῦ Δεσποτᾶτου,
 “ καὶ σῦρε εἰς τὸν τόπον σου τὸ κάστρον νὰ φυλάττης.
 “ Καὶ πάλι ἂν χάσης τίποτες ἀπὸ τὰ πεζικά σου,
 “ ἀφῶν ἔχεις τὴν ἀφεντίαν κ’ εἶσαι στὸ Δεσποτᾶτον, f. 165^v 1
 90 “ πάλιν φουσσᾶτα οὐ λείπουν σε, νὰ ἔχης ὅσα θέλεις.”
 Ἐκεῖνος γὰρ ὁ ἀσεβῆς ὅπου ἔλεγεν ἐτοῦτα,

3764 πίστευω 66 ἐκλεκτοῖς 79 ἐλθῆ 80 πορῆ 82 βασιλεὺς
 85 ἐσκόπησε 86 ἀρχοτόπ. 90 ὡσαν

μπερῆτα 73 δεσπο^τ μου 74 ἐμαχόσσηται 75 καλῆτερο φ. του ης τὸν
 γέσμων 75^a ὡσαν ἐσέ τὸν ἀδελφὸν καὶ τὸν ἡγαπημένον 77 καὶ ξεύρεις—τὸ
 τὸς σὰς σε κακέβη 78 βασιλευς—ὁ μέγας π. 79 ἡς τόσα τὰ φουσ.
 80 πρῶτον πορῆ 86 ὅπου κὺ τοῦ δ. f. 61^v 87 εἰς τοὺς τόπους
 88 ἀχάσης 90 λῆπου σε νὰ ἐχ. ὅσα θέλεις 91 om.

- Η δλωσ κλαίοντα τὰ ἔλεγεν καὶ κλαίοντα τὰ ἀφηγηάτον.
 Καὶ ὅσον ἀποπλήρωσεν ἐτούτα κι ἄλλα πλέον,
 εἶδεν καλὰ κ' ἐγνώρισεν, ἐδειλίασε ὁ Δεσπότης·
 3795 ἀπολογίαν ἐζήτησεν ἤθελε νὰ ὑπαγαίνη.
 Ὡς δὲ ὁ Δεσπότης τὸν κρατεῖ ἕως οὗτο νὰ συντύχη
 ἀλλήλως μὲ τὸν πρίγκιπα νὰ μάθη τὰ μαντάτα.
 Κράζει παιδόπουλά του δύο καὶ μοναξα τοὺς λέγει·
 “Ἀμέτε εἰς τὸν πρίγκιπα κ' εἶπέτε τοῦ ἀπὸ ἐμέναν
 3800 “νὰ ἔλθη συντόμως ἐδῶ, βιαστικὰ τὸν χρήζω.”
 Κ' ἐκείνοι ἐσπούδαξαν, γοργὸν στὸν πρίγκιπαν ἀπήλθαν ἰ.
 τὸ εἶπεῖ του ἐκ τὸν ἀφέντην τοὺς ἐκείνον τὸν Δεσπότην,
 τὸ εἶχαν κι ἀναγγείλαν του· εὐθέως σπουδαίως ἐδιάβη
 ἐκεῖ ὅπου ἦτον ὁ ἀσεβῆς στήν τένταν τοῦ Δεσπότηου.
 5 Ἐξάναρχα λεπτομερῶς τὸν πρίγκιπα τὰ εἶπεν,
 ὄλα τὰ ἀφηγήσεται, ὡσάν καὶ τοῦ Δεσπότηου·
 (2480) κι ἀφότου τὰ ἀφηγήσεται τοῦ πρίγκιπος τὰ λέγει,
 ἀπολογίαν τοῦ ἐδώκασιν, ἐδιάβη ὀπόθεν ἦλθεν.
 Λεπτῶς τὰ ἀφηγήσεται τοῦ Σεβαστοκρατόρου
 10 τὴν πράξιν ὅπου ἔποιεν ἐκείσε εἰς τὸν Δεσπότην
 καὶ πῶς τοῦ ὑποσχέθηκεν νὰ φύγη τὴν νύχτα ἐκείνην.
 Τὸ ἀκούσει το ὁ κύρ Θεόδωρος μεγάλως γὰρ ἐχάρη,
 κράζει τοὺς φρονιμώτατους ὅπου εἶχε εἰς τὰ φουσσᾶτα·
 ὄλα τοὺς ἀφηγήσεται, χαρὰν μεγάλη ἐποίησαν.
 15 Ὡς δὲ ὁ Δεσπότης, σὲ λαλῶ, ἐκείνος τῆς Ἑλλάδας
 οὐκ ἦτον γὰρ χαιράμενος, μεγάλην θλίψιν εἶχεν.
 Ἐκραξε τὸν πρίγκιπα· οἱ δύο βουλήν ἀπήραν
 τὸ πῶς νὰ ποιήσουσιν ὁμοῦ καὶ πῶς νὰ ἔχουν διαῖξει.
 Κράζουν τοὺς κεφαλᾶδες τοὺς, τοὺς πρώτους τοῦ φουσσάτου,
 20 ἐβάλαν τοὺς κι ὠμόσασιν νὰ κρύψουν τὴν βουλήν τοὺς.
 Ἄφοτου γὰρ ἐγένετον ὁ ὄρκος τῶν κεφαλᾶδων

3801 ἀπηλ^ο

Cod. T 3792 om. 93 ἀπεπλήρωσε—πλέον 94 τὴ ἐδείλιασε 95 ἀπὸ-
 λογι^α 96 εἶδε ο δ. τον κρατεῖ εως ὀνασυντήχει 97 πρίντιζηπα 99 καὶ
 πῆτε 3800 σύντομως 1 ἀπῆλθα 2 τὸ ἡπί του 3 εὐθῆς—εὐθέως
 5 λεπτόμερος τοῦ πρ. 6 ἀφηγήθηκαι 7 καὶ ἀφότου τὰ ἀφηγήσεται

Ρ ὄλως θρηνῶντα ἔλεγεν, θρηνῶντα ἀφηγεῖτον.

Καὶ ὅσον ἀποπλέρωσεν αὐτὰ καὶ ἄλλα πλέον,
εἶδεν καλά, ἐγνώρισε ἐδειλίασε ὁ Δεσπότης·

3795 ἀπολογία ἐζήτησεν ὅτι νὰ ὑπαγαίνη.

Ἄ Δεσπότης τὸν ἐκράτησεν ὡς νὰ συντύχη ἀλλήλως
μετὰ τὸν πρίγκιπαν ὁμοῦ νὰ μάθῃ τὰ μαντάτα.

Λαλεῖ παιδόπουλά του δύο καὶ μοναξία τοὺς λέγει·

“Σύρετε εἰς τὸν πρίγκιπαν πέτε τον ἀπὸ μένα

3800 “νὰ ἔλθῃ σύντομα ἕως ἐδῶ, βιαστικά τὸν χρήζω.”

Αὐτοὶ ἐσπούδαξαν, γουργόν στὸν πρίγκιπαν ὑπᾶσι·

τὸν λόγον ὡς ἐπλήρωσαν, σύντομα ἐσηκώθη,

εὐθέως γουργὸν ἐσέβηκεν στὴν τέντα τοῦ Δεσπότη

ἐκεῖ ὅπου ἦτον ὁ ἀσεβῆς αὐτὸς | ὁ δημηγέρτης·

f. 165^r II

5 ἐξάναρχα λεπτομερῶς τοῦ πρίγκιπος τὰ εἶπεν,

ὅλα τοῦ ἀφηγήθηκεν ὡσὰν καὶ τοῦ Δεσπότηου·

ἀπηλογίαν ἐζήτησεν ἐδιέβην ὅθεν ἦλθεν.

Λεπτομερῶς τὰ ἐδήλωσεν τοῦ Σεβαστοκρατόρου

10 τὴν πράξιν ὅπου ἐποικεν ἐκεῖ εἰς τὸν Δεσπότην,

καὶ πῶς τοῦ ὑποσχέθηκε νὰ φύγῃ αὐτὴν τὴν νύχτα.

Τὸ ἀκούσει ὁ κύρ Θεόδωρος μεγάλως τὸ ἐχάρη,

λαλεῖ τοὺς γνωστικώτερους ὅπου ἔχεν τοῦ φουσσάτου·

ὅλα τοὺς ἀφηγήθηκεν, χαρὰν μεγάλη ἐποίκαν.

15 Καὶ ὁ Δεσπότης, σὲ λαλῶ, ἐκείνος τῆς Ἑλλάδος

μεγάλην θλίψιν ἐποικεν ἀπὸ τὸν δημηγέρτην.

Λαλεῖ τὸν πρίγκιπα γουργὸν ὁμοῦ βουλήν νὰ ἐπάρουν,

πῶς νὰ ποιήσωσιν ὁμοῦ καὶ τί νὰ ἔχουν πράξει.

Λαλοῦν τοὺς κεφαλᾶδες τοὺς τοὺς πρώτους τοῦ φου-

σάτου,

10 ἐβάλαν τοὺς καὶ ὤμοσαν νὰ κρύψουν τὴν βουλήν τους.

Ἄφότηου γὰρ ἐγίνετον ὄρκος τῶν κεφαλᾶδων,

f. 166^r I

3795 repeated 3805, 9, 15 λεπτόμερος 9 σεβαστοκρ. 16 αὐαῦτον

ὡν δ. 20 ὄμοσαν

ἀπηλογ. τοῦ δεκαεῖ ἐπέβη ὅθεν ἦλ.

9 λεπτόμερος εφηγήθη τα τοῦ σ.

21 οσα. νὰ f. 61' 14 ἀφυγίστατο

15 ὅδε ο δ. 17 γὰρ τὸν π.—επίραν

28 να πίσσω σισαμῶ 19 κρέζην

20 ἐβ. της καὶ 21 ἀφότηου—τὸν

γυφαλ.

Η *κι ὠμόσασιν ἀμφότεροι νὰ κρύψουσιν τὸ πρᾶγμα
 ὅπου ἤθελεν νὰ τοὺς εἰπῆ τῆς Ἄρτας ὁ Δεσπότης,* f.
εἰς τοῦτο ἄρξετον νὰ λαλῆ καὶ νὰ τοὺς ἀφηγηᾶται
 3825 *ὁ Δεσπότης λεπτομερῶς ἐκεῖνα τὰ μαντᾶτα,*
τὰ εἶπεν καὶ ἀφηγήσετον ἐκεῖνος ὁ δημηγέρτης,
 (2800) *τὸν ἦτον ἀποστείλοντα κύρ Θεόδωρος ὁ Δούκας*
τοῦ Δεσπότη, τοῦ ἀδελφοῦ, ὄλον μὲ πονηρίαν.

Ἄκουσων ταῦτα οἱ ἄρχοντες οἱ πρῶτοι τοῦ φουσσάτου,
 30 *οἱ μὲν ἐπίστεψαν εὐθέως ἀλήθεια ὡσὰν τὸ ἐλέγαν·*
κ' οἱ ἄλλοι ἐλέγαν, ψέματα εἶπεν ὁ δημηγέρτης.

Ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας ὁ ἐξάκουστος ἐκεῖνος
ἐντράπη, τὸ ἀκούσει τὸ φυγεῖον, μεγάλως ἐταραχεύτη
καὶ εἶπεν, ὅτι ψέματα εἶπεν ὁ χωριάτης

35 *ὅπου ἦλθεν κι ἀφηγήσετον ἐκεῖνα τοῦ Δεσπότη·*
ὄλα ἦσαν λόγια εὐκαιρα, καύχημα τῶν Ρωμαίων
ὅπου ἐπαινοῦνται ὀλοστινοὶ καὶ ψέγουν τοὺς ἐχτροὺς τους.
“ Ἄλλὰ ἂς σταματήσωμεν ἐδῶ εἰς τοὺς κάμπους τούτους
“ κι ἂν ἔλθουν, νὰ πολεμήσωμεν ἡμεῖς ἂς τοὺς δεχτοῦμε.

40 *“ Μῆδὲν σκιαστήτε τίποτε ἂν εἶναι πλειότεροί μας·*
“ ὅτι λαὸς πολὺπλοκος κι ἀπὸ διαφορὰς γλώσσας
“ ποτὲ καλὴν συμβίβασιν οὐκ ἔχουσιν ἀλλήλως.
“ Ἡμεῖς γὰρ καὶ ἂν εἴμεθεν ὀλίγοι πρὸς ἐκεῖνους, f.
“ ὅλοι εἴμεθεν ὡς ἀδελφοὶ καὶ γλώσσαν μίαν λαλοῦμεν,
 45 *“ κ' ἐδάρτε θέλομεν φανῆ ἂν εἴμεθεν στρατιῶτες.”*

< Ἐκεῖνοι οἱ περισσότεροι ἐκ τὸν φόβον ὅπου εἶχαν >
 (2820) *τίποτε οὐδὲν ἀφκράστησαν τοῦ ἀφέντου [τῆς] Καρυταίνου,*
ἀλλὰ εἰς τὸ τέλος εἶπασιν κι οὕτως τὸ ἀφιρῶσαν·
ὅτι τὸ ἐλθεῖ τὸ βραδύ, νὰ λάμψη τὸ φεγγάρι,
 50 *νὰ κοιμηθῆ ὁ λίος λαὸς νὰ μὴ τοὺς ἔχουν νοήσει,*
τὸ πλεῖον κρυφῶς καὶ σιγαλὰ ὅπου νὰ ἠμπορέσουν
νὰ ὀρμηθῶν τοῦ φεγγαρίου καὶ νὰ ἔχουν μισσέψει,

3825 ὁ δ. γὰρ λεπτ. 27 δοῦξ? 28 ἀυτάδἄλφου του 36 δλα] ἄλλα
 39 δεκτοῦμε 40 σχιαστήτε 51 ὑπορέσου

Cod. T 3822 πρᾶμα 23 om. ὁ 24 ἐντοῦτο ἀρξάτο λαλή καὶ νάντου
 25 γὰρ λεπτόμερος 26 ἐκ. ὁ στελέμενος 27 απεστήλ. 30 ἡ μὲν μερὸς
 τὸ πίστευσαν—λέγαν 31 καὶ ἀλη πάλε ἐλέγασι ὀτήθεν ἐνε ἀλήθια 32 ὄξα-
 κουστός 33 ἐταράχθη 34 ψέματα τα ἦπεν ὁ 35 ὄπουλθε καὶ ἀφηγήσατο
 36 δλ. ἦσαν λ. καύχημα εὐκερα το ρομ. 37 πενοῖσται μόνο αὐτῆ 39 καὶ α

P

εἰς τοῦτο ἄρξεται λαλεῖ καὶ νὰ τοὺς ἀφηγήται
 38²⁵ ὁ Δεσπότης λεπτομερῶς ἐκεῖνα τὰ μαντάτα,
 καθὼς τὰ ἀφηγήσετον ἐκεῖνος ὁ δημηγέρτης...

ἐκ τὸν Σεβαστοκρίτοραν, ὅλον μὲ πονηρία.

Ἵως ἤκουσαν οἱ ἄρχοντες οἱ πρῶτοι τοῦ φουσσάτου,
 30 οἱ μὲν εὐτὺς ἐπίστεψαν ἀλήθειαν τὰ ἐλέγαν·
 οἱ ἕτεροι ἐλέγασιν, ψεῦδος ἐνὶ τὰ πάντα.
 Ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας ὁ ἐξάκουστος στρατιώτης
 ἐντράπη τόσο τὸ φυγεῖον, μεγάλως ἐταράχτη
 καὶ εἶπεν, ὅτι ψέματα εἶπεν ὁ χωριάτης
 35 ὅπου ἦλθε κι ἀφηγήσετον ἐκεῖνα τοῦ Δεσπότη· (p. 90)
 ὅλα ἦσαν λόγοι εὐκαιροί, καυχήματα Ρωμαίων
 ὅπου ἐπαινοῦνται ὀλοστινοὶ καὶ ψέγουν τοὺς ἐχτροὺς τους.
 “ Ἀλλὰ ἵς σταματήσωμεν ἐδῶ εἰς τοὺς κάμπους τούτους
 “ κι ἂν ἔλθουν νὰ πολεμήσουσιν ἐμεῖς ἅς | τοὺς δεχτοῦμε. f. 166° II
 40 “ Μὴ κροτιστήτε τίποτε ἂν εἶναι πλεώτεροί μας·
 “ ὅτι λαὸς πολὺπλοκος εἰς διαφύρες γλώσσες
 “ ποτὲ καλὴν συμβίβασιν οὐκ ἔχουσιν ἀλλήλως.
 “ Ἡμεῖς γὰρ καὶ ἂν εἴμεσταν λιγώτεροι ἀπ’ αὐτούς,
 “ ἀλλὰ εἴμεσταν ὡς ἀδελφοὶ καὶ γλώσσαν μίαν λαλοῦμεν,
 45 “ καὶ τῶρα θέλομεν φανῆ ἂν εἴμεσταν στρατιῶτες.”
 Ἐκεῖνοι οἱ περισσότεροι ὁκ τὸν φόβον ὅπου εἶχαν
 τίποτε γὰρ οὐκ ἤκουσαν τοῦ ἀφέντου Καρυταίνου,
 ἀλλὰ εἰς τὸ τέλος εἶπασιν κ’ οὕτως τὸ ἀφίρῶσαν·
 ὅτι τὸ ἔλθει τὸ βραδύ, νὰ ἔβγη τὸ φεγγάρι,
 50 νὰ κοιμηθῆ ὅλος ὁ λαὸς νὰ μὴν τοὺς ἐννοήσουν,
 τὸ πλέον κρυφῶς καὶ σιγαλὰ ὅπου νὰ ἠμπορέσουν,
 νὰ ὀρθωθοῦν τοῦ φεγγαρίου νὰ ἔχουσι κινήσειν,

38³⁰ ἐπίστεψαν 32 ἐξάκουστος 36 ὅλα οἱ λόγοι 37 ψέγουν
 38 ἀλλὰ ἐσταματήσωμεν 40 μὴ] μὴδὲν 43, 44 ἠμεσθεν 47 τίποτε]
 ἐπὶ τοῖς 51 τὸ πλεῖον—ἠμπορέσουν

ἔλθω—ἠς τοὺς δεχτοῦμε 40 σκιαστήτε 41 πολὺπλοκος f. 62° 45 καὶ
 δε τῆ θλ.—ἠμέστε 46 om. 47 δὲνα κρατήσαν ταυθέντη τῆς καρτένας
 49 τὸ ἔλθῃ τὸ βραδύ—φεγγάρι 50 νὰ κ. δηλγο ο λαὸς νὰ μὴν τοὺς ἐνοήσουν
 51 ἐρηφά καὶ σιγαλὰ—ἠμπορέσουν 52 τοῦ φεγγαρίου—μσεύσει

- Η** νὰ φύγουν ὡσὰν ἠμποροῦν διὰ νὰ μὴ κιντυνέψουν.
 Κι ὅσον ἐπλήρωσε ἡ βουλή ὅτι νὰ ἔχουν φύγει,
 3855 ὁ κατὰ εἰς ἐδιάβηκεν εἰς τὴν κατοῦνα ὅπου εἶχε.
 Ἐν τούτῳ ὁ ἀντρικώτατος ὁ ἀφέντης τῆς Καρυταίου,
 ἐκείνος ὁ παράξενος ὁ ἐπαινετὸς στρατιώτης,
 ἐπόνεσε ἡ καρδία του κ' εἰς σφόδρα ἐλυπήθη.
 Ὁ μὲν ἐντράπη τὸ φυγεῖον, ἐθλίβη τὸν λαόν του,
 60 ἐσκόπησεν, ὡς φρόνιμος, τὸ πῶς νὰ τοὺς βοηθήσῃ
 νὰ μὴ χαθοῦσιν ἄδικα κ' ἔχει ἀμαρτίαν μεγάλην.
 Στὴν τέντα του ἐστάθηκεν, ραβδί κρατεῖ στὸ χέρι,
 τὸν στυλον κρούει μὲ τὸ ραβδί καὶ λέγει πρὸς ἐκεῖνον·
 "Στύλε μου, κράτει δυνατὰ τὴν τέντα ὅπου μὲ σκέπει 1.10
 65 "κ' εἰπὲς τῆς ἐκ τὸ μέρος μου, μηδὲν τὸ ἀπιστήσῃ
 "ὅτι πολλὰ τὴν ἀγαπῶ, οὐ χρήζω νὰ κιντυνέψῃ.
 (2540) "Ἡμεῖς βουλήν ἀπήραμεν, ὁ πρίγκιπας κι ὁ Δεσπότης,
 "νὰ φύγωμεν ἀπὸ σπεροῦ οἱ πρῶτοι τοῦ φουσσάτου
 "ν' ἀφήσωμεν τὸν λίον λαὸν νὰ ἔχουσιν κιντυνέψῃ.
 70 "Διὰ τοῦτο λέγω πρὸς ἐσέν, τέντα μου ἠγαπημένη,
 "μὴ πιάσῃ κι ἀπιστήσῃς το ὅτι ἐνὶ ἀλλέως τὸ πρᾶγμα·
 "σκόπησον νὰ σωτερευτῆς ὅπως μὴ κιντυνέψῃ."
 Ἀκούσων ταῦτα ὁ λαὸς ποῦ ἦσαν ἐκεῖ μετ' αὐτὸν
 τὸ πρᾶγμα τὸ ἐξενοχάραγον, τὸ οὐκ εἶδασιν ποτὲ τοὺς,
 75 ὅλοι εἰς φόβον ἐπέσασιν, ἐταράχτησαν μεγάλως·
 ἀπὸ ἄνθρωπον εἰς ἄνθρωπον ἐπλάτυνεν τὸ πρᾶγμα.
 Ὁ πρίγκιπας τὸ ἄκουσεν, ἐχόλιασεν μεγάλως·
 ὤρισε εὐθέως κ' ἐκράξασιν τὸν ἀφέντην τῆς Καρυταίου
 καὶ λέγει τον χολιαστικά· "Ἦτον καλὸν τὸ ἐποίκεις; 2
 80 "τὸν ὄρκον ὅπου ἐποίκαμεν καὶ τὴν βουλήν ὁμοίως,
 "νὰ τὸ φαυλίσῃς φανερά, νὰ μᾶς ἀποσκευᾶσῃς;
 "οὐδὲν τὸ ἐποίκεις φρόνιμα, σφάλμα γὰρ μέγαν ἦτον."
 Ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας τὸν πρίγκιπα ἀπεκρίθη·

3853 ὑποροῦν 56 ἀνδρικ. 64 κρατῆ 66, 69, 72 κινδ. 72 σωτε-
 ρευθεῖς 73 ὅπου 81 καὶ νὰ μᾶς 82 φρόνιμος

Cod. T 3853 ὅσον ἠμποροῦν—κιντυνέψῃ 55 ὁ καθεὶς εἰς ἐβῆκαὶ 57 ὁ
 πενετὸς 58 οἱ. κ' εἰς—τὸ ἐλυπήθη 59 ἡ μὲν ἐντράπη τὸ φ. 63 οἱ.
 64 κρᾶτῆ εἰ 66 καὶ οὐ χ. κ. 67 ἐπιαμε 68 νὰ φύγουσι 69 νὰ φ. τὸν
 λίον λαὸν νάχουσι κινέψῃ 71 πιάσις—εἰς—πράγμα 73 ἐτοῦτο—ὅπου

Ρ νὰ φύγουν ὅσον ἤμποροῦν ὅπως μὴ κιντυνέψουν.
 Κι ὅσον ἐπλήρωσε | ἡ βουλὴ διὰ νὰ ἔχουν φύγει, f. 166^v 1
 55 ὁ κάθε εἰς ἐδιέβηκεν εἰς τὴν αὐτοῦ κατοῦνα.
 Εἰς τοῦτο ὁ ἀνδρειότατος ἀφέντης Καρυταίνου

ἐπόνεσε ἡ καρδιά του καὶ σφόδρα ἐλυπήθην,
 τὸ ἐν διὰ τὴν ἐντροπήν, ἄλλο διὰ τὸν λαόν του,
 50 ἐσκόπησεν, ὡς φρόνιμος, πῶς νὰ τοὺς βοηθήσῃ
 νὰ μὴ χαθοῦσιν ἄδικα καὶ ἔχει ἀμαρτίαν.
 Στὴν τένταν του ἐστάθηκεν, κρατεῖ ραβδί στὸ χέριν,
 στὸ στῦλο κρούει μὲ τὸ ραβδί καὶ λέγει πρὸς ἐκείων·
 “Στῦλε μου, κράτει δυνατὰ τὴν τέντα ποῦ μὲ σκέπει
 65 “κ’ εἶπέ την ἀπὸ μέρος μου, μηδὲν τὸ ἀπιστήσῃ,
 “ὅτι πολλὰ τὴν ἠγαπῶ, οὐ θέλω νὰ κιντυνέψῃ.
 “Ἡμεῖς βουλήν ἐπήραμεν, ὁ πρίγκιπας κι ὁ Δεσπότης,
 “νὰ φύγωμεν ἀπὸ σπεροῦ οἱ πρῶτοι τοῦ φουσσάτου,
 “τὸν λιὸν λαὸν ν’ ἀφήσωμεν νὰ ἔχῃ κιντυνέψῃ.
 70 “Δι’ αὐτὸ λέγω πρὸς ἐσέν, τέντα μου ἠγαπημένη,
 “μὴ πῶς καὶ ἀπιστήσῃς το ὅτι ἀλλέως ἔναι· f. 166^v 11
 “σκόπησε νὰ σωτηρευτῆς ὅπως μὴν κιντυνέψῃς.”

<Καὶ> ὁ λαὸς ὡς τὸ ἤκουσεν, ὅπουσασιν μετ’ αὐτον,
 τὸν λόγον δὲ τὸν θαυμαστόν, τὸ οὐκ ἤκουσαν ποτέ τους,
 75 ὅλοι εἰς φόβον ἔπεσαν κ’ εἰς ταραχὴν μεγάλην·
 ἀπ’ ἀνθρωπον εἰς ἀνθρωπον ἐπλάτυνεν ὁ λόγος.
 Ὁ πρίγκιπας τὸ ἤκουσεν, ἐχόλιασεν μεγάλως·
 ὤρισεν καὶ ἐλάλησαν <τοῦ> ἀφέντου Καρυταίνου·
 λέγει του χολιαστικά· “Ἦτον καλὸ τὸ ἐποίκεις;
 80 “τὸν ὄρκον ὅπου ἔποικεις καὶ τὴν βουλήν ὁμοίως
 “νὰ τὰ φαυλίσῃς φανερὰ καὶ μᾶς ἀποσκεπάσῃς;
 “οὐδὲν ἐποίκεις φρόνιμα, λάθος μέγα ἐποίκεις.”
 Ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας τὸν πρίγκιπα ἐλάλει·

38ε3 κωδωνεύουσιν

65 μ. τω ἀπιστήσει

69 ἐκωδωνεύω

53^v 74 τὸ πρᾶμα 75 ἄλλη ἢς φ. ἐβάλλησαν 76 πρᾶμα 77 ἤκουσε—
 ἰλ. τὸ σφόδρα 78 ευθῆς 79 τὸ πήκεις 80 ποῦ 81 ἀρασκεπάσῃς
 τόπικεις 83 οσα. ὁ—τοῦ πρίγκιπος

- Η “Ἐγὼ σφάλμα οὐκ ἔποικα καὶ τίς νὰ μὲ ἔχη μέψει, f. i
 3885 “ἔτοιμος νὰ διαφεντευτῶ καὶ νὰ τὸν πολεμήσω
 “ὅποιος νὰ εἰπῆ ὅτι ἔσφαλα, ἄνευ τῆς ἀφεντίας <σου>,
 (2580) “ὅπου εἶσαι ἀφέντης μου λίξις κι οὐδὲν σὲ ἀντιτείνω.
 “Ὅσοι εἶπασιν νὰ φύγωμεν νὰ ἀφήσωμε τὸν λαόν μας,
 “λουλοὺς τοὺς ἔχω κι ἄτυχους, οὐ πρέπει νὰ εἶναι ἀφέντες
 90 “ἢ νὰ βαστάνουν ἄρματα, στρατιῶτες νὰ τοὺς κράζουν.”
 Ὡς τὸ ἤκουσεν ὁ πρίγκιπας ἐνόησε, ἐντράπηκέ το,
 ἐμετανόησεν σφοδρὰ εἰς ὅσον γὰρ ἐγένη·
 κρᾶζει τὸν πρωτοστράτορα, ὀρίζει τον καὶ λέγει,
 νὰ βάλῃ τὸν διαλαλητὴν τοῦ νὰ ἔχη διαλαλήσει·
 95 κανεὶς μὴ ἀκούσῃ τίποτε καὶ φοβηθῆ κὰν ὄλωσ
 τὰ λόγια ὅπου εἰπήθησαν ἐνταῦτα εἰς τὰ φουσσᾶτα,
 μὴ τὰ πιστέψῃ γὰρ κανεὶς, ψέματα εἶναι μεγάλα.
 Ἄλλὰ ἄς [τὸ] κρατοῦσι ἀλήθειαν, κανεὶς μὴ τὸ ἀπιστήσῃ,
 ὅτι αὔριον, ἂν θέλῃ ὁ Θεός, θέλουσι πολεμήσει.
 3900 Ὡς τὸ ἤκουσαν οἱ ἅπαντες ἐτότε οἱ Μοραῖτες
 τὸ πῶς ἐδιαλαλήσασιν κι ἀφίρωσαν τοὺς λόγους,
 ὅτι τὰ λόγια τὰ εἶπασιν ψέματα ἐλαλήσαν,
 ὡς δὲ τὴν αὔριον τὸ πρῶν θέλουσιν πολεμήσει,
 ὅλοι τὸ ἀνεχάρησαν, πολλὰ τὸ ἐπεθυμοῦσαν.
 5 Κ’ οἱ Δεσποτᾶτοι, ὡς τὸ ἤκουσαν, ἐθλίβησαν εἰς σφόδρα· f.
 εἰς τὸν Δεσπότη ἐδιάβησαν ὅλοι του οἱ μεγιστᾶνοι,
 (2580) κρυφῶς τοῦ εἶπαν μοναξιά· “Ἀφέντη, τί ἔν’ τὸ κάμνεις;
 “βούλεσαι ν’ ἀποθάνωμεν ἐδῶ ἀδίκως μετ’ ἔσου;
 “οὐδὲν ἀκούης τοὺς ἄτυχους τοὺς Φράγκους τοῦ Μορέως,
 10 “τὸ πῶς οὐδὲν ἐδείλιασαν τὰ πλήθη τῶν φουσσᾶτων
 “ὅπου ἔρχονται ἀπάνω τους, αὐτοῦ τοῦ βασιλέως,
 “ἀλλὰ καλοαφιρώνονται νὰ τοὺς ἔχουν πολεμήσει.”
 Ὁ Δεσπότης τοὺς ἀπεκρίθηκεν καὶ λέγει πρὸς ἐκείνους·
 “Ἐγὼ κρατῶ τὰ εἶπαμεν καὶ τὴν βουλὴν ποῦ ἐδόθη·
 15 “κ’ οἱ Μοραῖτες ἄς λαλοῦν κι ἄς ποιήσουν ὡς κελεύουν.
 3885 διαύθετευθῶ 88 οἱ δὲ ὄσα 92 ἐμ. φορά 3901 ἀφηρώσασιν
 8 ἀδ. ἐδῶ 10 ἐδειλίασαν 14 ὅπου

Cod. T 3884 ναμέχλω μένψη 86 ναπή ὅτῃ εἴτεσα 88 εἰ δὲ ὄσαν α
 φυγ. 90 βαστένον 91 τόκουσε 92 εμετενόησε πολλά 94 δια
 διαλαλήσει 95 οὐθολοι 96 ἠπόθησαν ἐνταῦτα ἦσ. το φουσσᾶτο 97 μπ—
 γιατη δεν ἐν ἀλίθια 98 ἀλὰ ἄς κρατοῦνε ἀληθινὰ κατῆς μῆν τα πιστεύει

9 “Ἐγὼ σφάλμα οὐκ ἔποικα· τίς νὰ μὲ ἔχη μέγχι, (p. 91)
 15 “ἔτοιμος νὰ διαφεντευτῶ καὶ νὰ τὸν πολεμήσω
 “εἴ τις εἶπῃ ὅτι ἔσφαλα ἄνευ τῆς ἀφεντίας σου
 “ὀποῦσαι ἀ|φέντης μου λίξις <κι> οὐδὲν σὲ ἀντιτῶμαι. f. 167° I
 “Οἱ δὲ ὅσοι λέγουν νὰ φύγωμεν καὶ τὸν λαὸν ν’ ἀφοῦμεν,
 “λωλοὺς τοὺς ἔχω κι ἄτυχους, οὐ πρέπει νὰ εἶναι ἀφέντες
 20 “ἢ νὰ βαστάξουν ἄρματα, στρατιῶτες νὰ τοὺς λέγουν.”
 Ὡς τὸ ἤκουσεν ὁ πρίγκιπας ἐνόησεν ὅτι ἐντράπη,
 ἐμετανόησεν δυνατὰ εἰς ὅσον γὰρ ἐγένη·
 λαλεῖ τὸν πρωτοστράτορα, ὀρίζει τον καὶ λέγει,
 νὰ βάλῃ διαλαλημὸν εἰς ὄλον τὸ φουσσᾶτον·
 25 κανεῖς μὴ ἀκούσῃ τίποτες καὶ φοβηθῇ κἂν ὄλως
 τοὺς λόγους ποῦ ἐλαλήθησαν εἰς ὄλον τὸ φουσσᾶτον,
 μὴ τοὺς πιστέψῃ γὰρ τινάς· ψέματα εἰν’ μεγάλα,

αὔριον, ἀν θέλῃ ὁ Θεός, θέλουσιν πολεμήσει.
 30 Ὡς τὸ ἤκουσαν οἱ ἅπαντες τότε οἱ Μοραῖται,

ὄλοι πολλὰ τὸ ἐχάρησαν, πολλὰ τὸ ἐπεθυμοῦσαν.
 5 Κ’ οἱ Δεσποτᾶτοι, ὅσ’ ἦσασιν, ἐθλίβησαν μεγάλως·
 εἰς τὸν Δεσπότη ἐδιέβησαν πάντες οἱ μεγιστᾶνοι,
 κρυπτῶς τὸν εἶπαν μοναξιά· “Τί ἔν’ αὐτὸ τὸ κάμνεις;
 “βούλεσαι ν’ ἀποθάνωμεν ἐδῶ ὁμοῦ μ’ ἐσένα; f. 167° II
 “οὐδὲν ἀκούης τοὺς ἄτυχους, τοὺς Φράγκους τοῦ Μορέως,
 10 “τὸ πῶς οὐκ ἐδειλίασαν τὰ πλήθη τῶν φουσσᾶτων·

“ἀλλὰ μᾶλλον ἀφιρώνονται τοῦ νὰ τοὺς πολεμήσουν.”
 Ὁ Δεσπότης τοὺς ἐσύντυχεν καὶ λέγει πρὸς ἐκείνους·
 “Ἐγὼ κρατῶ τὸ εἶπαμε καὶ εἴ τι βουλή ἐγένη·

15 “κ’ οἱ Μοραῖτες ἄς λαλοῦν κι ἄς ποίσουν ὡς κελεύουν.
 1885 διαφεντευτό 86 ἦτι ὑπή 87 ἀντητόμαι 89 οὐ] ὁ
 στρατιόται 3904, 19 ὄλοι 7 τοὺς ἦπαν

αθῆλη 3900 τόκουσαν 2 τοῦ ἦπασι f. 63° 3 ὁ δὲ το ἀβριο 4 τα
 ημοῖσα 5 ἐθ. τὸ σφόδρα 6 ἐδιέβησαν ὄλλη ἢ μεγ. 11 ὀπρόχονται
 .μας 12 καλὸ φυρῶνεται ναντους ἐπὸλεμίσουν 14 πο δόθη 15 ος
 > θέλουσιν

Η “Βάλετε ἕναν ἀπὸ ἐσᾶς νὰ διάβῃ ἐκ τὸ φουσσᾶτο
 “ τοῦ Δεσποτάτου, σᾶς λαλῶ, προφώνεσιν νὰ ποιήσῃ,
 “ τὸ συσπερώσει, μοναχὰ νὰ ἐξέβῃ τὸ φεγγάρι,
 “ ὅλοι ἄς κινήσουν παρευτὺς μετὰ ἡσυχίας μεγάλης,
 3920 “ ὀλόρθα ἄς ὑπαγαίνωμεν ἐκεῖ εἰς τὸ ἰγονικὸν μας·
 “ κι ὅπου ἔχει θέλημα καλὸν <κι> ὄρεξιν τοῦ πολέμου,
 “ αὐριο ἄς ἐνεμείνῃ ἐδῶ καὶ νὰ εὖρῃ τὰ γυρεῦει.”

Οὕτως τὸ ἐποίκων οἱ Ρωμαῖοι τοῦ Δεσποτάτου ἐκείνοι·
 τὸ συσπερώσει ἐδιάβησαν ἐκ τὸ φουσσᾶτο ἐκείθεν.

25 Ἔδε ἀμαρτίαν ὅπου ἔποικεν ἐτότε ὁ Δεσπότης
 νὰ ἔλθῃ νὰ ἐβγάλῃ ἐκ τὸν Μορέαν τὸν πρίγκιπα Γουλιέλμ¹.
 (2600) μὲ τὸ ἄνθος τῶν εὐγενικῶν ἀνθρώπων τοῦ Μορέως,
 ὅπου εἶχασιν ἀνάψαψιν καὶ μονοκρατορίαν,
 κι ἀπήγαγον εἰς βοήθειαν του στὴν μάχην ὅπου εἶχεν·
 30 τότε τοὺς ἐλευτέρωσεν στὰς χεῖρας τῶν ἐχτρῶν του
 κ' ἔφυγεν καὶ ἐδιάβηκεν εἰς τὴν Θεοῦ κατάραν.
 Ποῖος ν' ἀκούσῃ πώποτε Ρωμαίου νὰ ἔχῃ πιστέψῃ
 δι' ἀγάπην γὰρ ἢ διὰ φιλίαν ἢ διὰ καμμίαν συγγένειον;
 ποτέ Ρωμαίου μὴ ἐμπιστευτῆς διὰ ὅσα καὶ σοῦ ὁμνίει·
 35 ὅταν θέλῃ καὶ βούλεται τοῦ νὰ σὲ ἀπεργώσῃ,
 τότε σὲ κίμνει σύντεκνον ἢ ἀδελφοποιτόν του,
 ἢ κίμνει σε συμπέθερον διὰ νὰ σὲ ἐξολοθρέψῃ.

Ἵως ἔνι γὰρ τὸ φυσικὸν τοῦ κόσμου τὸ συνήθειον,
 κακὸν μαντᾶτο οὐκ ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ ἔχῃ κρῖνῃ.

40 Ἐκεῖνος ὁ πανάπιστος ὁ μέγας δημηγέρτης,
 ὅπου τὰ ἐμαγέρεψεν ἐτούτα ὅπου σᾶς λέγω,
 τὸ ἰδεῖ ὅτι ἔφυγεν εὐθέως ἐκεῖνος ὁ Δεσπότης,
 σπουδαίως ἐδιάβηκεν γοργὸν στοῦ βασιλέως τὸν στόλον
 κ' εἶπεν τὸν Σεβαστοκράτορα· ἔφυγεν ὁ Δεσπότης
 45 μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου ἤφερεν ἀπὸ τὸ Δεσποτάτου,
 κ' ἐνέμεινεν ὁ πρίγκιπας μόνι μὲ τὰ ἐδικὰ του.

3917 τῷ δεσποτάτῳ 23 ἐκεῖνοι τοῦ δ. 24 ἐκείθεν ἐκ τῷ φ. 30 πᾶ
 ἐτότε 39 ὑπορεῖ

Cod. T 3916 βάλε ἕναν ἀπὸ ἐσᾶς νὰ διαβῃ 17 τοῦ δεσποτάτου σᾶς λαλῶ
 προφώνεσι πηγήσι 18 τόμου σπερώσει—να ξέβῃ 20 γουγκό 21 καὶ ἐπέχῃ
 ὄρεξιν καλὴν θέλημα τοῦ πολ. 22 ανεμείνῃ ε. καὶ νάβρι τὰ γυρέβῃ 23 ἐκ. τοῦ
 δεσπότητος 24 τὸ σῖσπερό^σ ἐδιέβ. ἐκίθεν το φ. 26 τὸ μορέα—γουλιέλμ¹
 Lacuna 29—49 28 καὶ μονοκρατορία 28^α λοιπὸν ποτέ του ὁ πρίγκιπας δὲ

Ρ " Βάλετε έναν από σας να πάη στο φουσσάτον
 " τοῦ Δεσποτάτου, σὰς λαλώ, προφώνεσιν να ποίση,
 " τὸ συσπερώσει, μοναχὰ να ἔβγη ἢ σελήνη,
 " ὄλοι ὁμοῦ ἄς κινήσωμε μετὰ συγῆς μεγάλης,
 39²⁰ " κι ὀρθὰ ἄς ὑπαγαίνωμε ἐκεῖ εἰς τὰ γονικά μας·
 " καὶ ὅπου ἔχει θέλημα κι δρεξιν τοῦ πολέμου,
 " ἄς μείνη αὔριον ἐδῶ καὶ ναῦρη τὰ γυρεύει."

Οὕτως τὸ ἐποίκαν οἱ Ρωμαῖοι, λέγω τοῦ Δεσποτάτου·
 τὸ συσπερώσει ἔφυγαν ὄλοι ἐκ τὸ φουσσάτον.
 25 Ἔδε ἀμαρτίαν, τὴν ἔποικεν ἐτότε ὁ Δεσπότης
 καὶ να ἐξηβάλη ἐκ τὸν Μορέαν τὸν πρίγκιπαν Γουλιάμον
 μὲ τὸ ἄνθος τῶν εὐγενικῶν ἀνθρώπων τοῦ Μορέως, f. 167¹ ι
 ὅπου εἶχασιν ἀνάπαψιν καὶ μονοκρατορίαν,
 ὑπήγγαν εἰς βοήθειαν του εἰς μάχην ὅπου εἶχεν·
 30 τότε τοὺς ἐλευτέρωσεν εἰς χεῖρας τῶν ἐχτρῶν του.

Ποῖος να ἠκούση πούπετε Ρωμαίου να πιστέψη (p. 92)
 διὰ ἀγάπην καὶ φιλίαν καὶ διὰ κανέναν πρᾶγμα;

35

40 Ἐκεῖνος ὁ πανάπιστος ὁ μέγας δημηγέρτης,
 ὅπου τὰ ἐμαγείρεψεν αὐτὰ ὅπου σὰς λέγω,
 τὸ ἰδεῖ γὰρ ὅτι ἔφυγεν ἐκεῖθεν ὁ Δεσπότης
 μὲ τὰ φουσσάτα, τὰ ἤφερον ἀπὸ τὸ Δεσποτάτο,
 κ' ἐνέμεινεν ὁ πρίγκιπας μόνον μὲ τὰ δικά του,
 σπουδαίως ἐδιέβηκεν ἐκεῖ εἰς τὸ φουσσάτον
 45 εἰς τὸν Σεβαστοκράτορα, ὅλα τοῦ ἀφηγήθην,
 πῶς ὁ Δεσπότης ἔφυγεν μὲ τὸν λαόν του ὅλον

39¹⁷ προφώνεσιν 19 κινήσομαι 23 αἴτηκαν 29 βοήθειάν του
 33 πούπαιται

ἄπιζε να ἔχουν 28^b τόσα φουσσάτα οἱ ρωμαῖοι διαναστων ενικίσουν 28^a καὶ
 σελάβος δια να πιαστή εκλώος καὶ ο λαός του f. 64^r 28^d μα ἤθελε φῆγι καὶ
 αὐτὸς ὄσαν καὶ τὸ δεσπότη 28^e λοιπὸν ὁ σεβαστοκράτορας ὀρθωσε καὶ κινήσαν
 28^f ἐτότε τὰ φουσσάτα του ποσος οὐδὲν ὀκνήσαν

Ἡ Τὸ ἀκούσει το ὁ Σεβαστοκράτορας, ἐχάρηκεν μεγάλως·
(2621) εὐθέως τ' ἀλλάγια του ἄρθωσεν, ἐκίνησαν ἐνταῦτα, ε. 1
ὀλόρθα στὴν Πελαγονίαν ἠρμήσαν νὰ ὑπαγαίουν.

3950 Σάββατο ἡμέραν ἐκίνησαν, τὸν πρίγκιπα ἐπλησίασαν·
τὴν κυριακὴν γὰρ τὸ πρῶτ' ἠρμήσαν νὰ πολεμήσουν.

Κι ἀφῶν εἶδεν ὁ πρίγκιπας ὅτι ἔφυγε ὁ Δεσπότης
κ' ἐγνώρισε εἰς πληροφορίαν τὸ ἔργον τὸ τοῦ ἐποίκεν,
κ' ἔμεινεν στὴν Πελαγονίαν οὕτως ἀπεργωμένος,

55 μόνον μὲ τὰ φουσσᾶτα τοῦ ὄπου εἶχε ἐκ τὸν Μορέαν,
κ' ἔξευρεν ὅτι ἔρχετον τοῦ βασιλέως ὁ στόλος
μὲ τὸν Σεβαστοκράτορα νὰ πολεμήσουν·
ὡς φρόνιμος κ' εὐγενικὸς ὄπου ἦτον καὶ στρατιώτης,

κράζει τοὺς κεφαλᾶδες του, τοὺς πρώτους τοῦ φουσσάτου
60 καὶ ὅλους τοὺς καβαλλάριους, Φράγκους τε καὶ Ρωμαίους,
καὶ ἄρξετον νὰ τοὺς λαλῆ καὶ νὰ τοὺς συντυχαίη,
γλυκία τοὺς ἐνουθέτευεν κ' ἐπαρηγόρησέ τους·

“Συντρόφοι, φίλοι κι ἀδελφοί, ὡς τέκνα καὶ παιδία μου,
“γινώσκει ὁ Θεὸς κ' ἡ δόξα του τὸ πῶς εἶμαι θλιμμένος

65 “εἰς τοῦτο ὄπου μᾶς ἐποίκεν Δεσπότης ὁ ἀδελφός μου
“κι ἀπέργωσέ με ὡσὰν παιδί | καὶ ἤφερέν με ἐνταῦτα. ε.

(2640) “Ἐγὼ διὰ τὴν ἀγάπην του καὶ πάλε διὰ τὴν τιμὴν μου,
“ἐβλέποντας τὸν θάνατον, τὴν ἀκληρίαν ὄπου εἶχεν

“ἀπ' τὸν Σεβαστοκράτορα αὐτὸν τὸν ἀδελφόν του,
70 “ὄπου τοῦ ἀπῆρε τὴν Βλαχίαν, τὸ Δεσποτᾶτο ἐξίτηα,

“ἐπῆρα τὰ φουσσᾶτα μου, ἐσᾶς τοὺς ἐδικούς μου
“κ' ἦλθα εἰς συμμάχειον ἐκεινοῦ διὰ νὰ τοῦ ἔχω βοηθήσει.

“Καὶ ὄσον μ' ἐπροσήφερεν ἐδῶ εἰς τὴν Ρωμανίαν,
“οὕτως μᾶς ἐπαράδωκεν αὐτὸς τοῦ ἀδελφοῦ του

75 “ὡσὰν ὁ Ἰούδας τὸν Χριστὸν ἐκεινῶν τῶν Ἰουδαίων.

“Διὰ τοῦτο λέγω πρὸς ἐσᾶς, ὅλους παρακαλῶ σας·

“ἀφῶν μᾶς ἤφερε ἡ ἀμαρτία ἐδῶ εἰς τοὺς ἐχτροὺς μας—

“ἐξεύρετε ὅτι μακρέα ἀπέχομεν τοῦ Μορέως,

“κι ἂν θέλομεν νὰ φύγωμε οὐδὲν κατευοδοῦμε

3951 ἠρμῶσαν
79 κατευοδοῦμαι

54 ἐπέμεινεν

56 ὁ στ. τοῦ βασ.

69 ἀπὸ

Cod. T 3949 ὀλόρθα ἦς τὴν πελαγονίαν ἠρμισαν νὰ ἠπάγουν 50 σαβᾶτο
μέρα—τὸν π. ἐπίδασαν 51 ἠρμισα πολαιμίσουν 52 ἀφού 53, 54, 55 οση.

Ρ και ἄφηκε τὸν πρίγκιπα μόνου μὲ τοὺς ἰδίους.
 Σεβαστοκράτωρ, ὡς ἤκουσεν, ἐχάρηκεν μεγάλως·
 τ' ἀλλάγμα ἐδιόρθωσεν, ἐκίνησαν εὐθέως,
 ὀλόρθα στήν Πελαγονίαν ὤρισεν, ὑπαγαίνουν.
 3950 Σαββάτο ἡμέρα ἐκίνησαν, τὸν πρίγκιπα ἐπλησιάσαν· f. 167^v 11
 τὴν κυριακὴν γὰρ τὸ πρῶτ' πρὸς πόλεμον ὀρθώνουν.
 Ἄφῶν εἶδεν ὁ πρίγκιπας πῶς ἔφυγε ὁ Δεσπότης
 καὶ ἐπληροφορέθηκεν τὸ ἔργο ὅπου ἐποίκεν
 κ' ἔμεινεν εἰς Πελαγονίαν οὕτως ἀπεργωμένος,
 55 μόνον μὲ τὰ φουσσᾶτα του τὰ εἶχεν τοῦ Μορέως,
 <κ'> ἤξευρεν ὅτι ἔρχεται τοῦ βασιλέως φουσσᾶτον·

ὡς φρόνιμος καὶ εὐγενὴς ποῦ ἦτον καὶ στρατιώτης,
 λαλεῖ τοὺς κεφαλᾶδες του, τοὺς πρώτους τοῦ φουσσάτου
 60 καὶ ὅλους τοὺς καβαλλαρίους, Φράγκους τε καὶ Ρωμαίους,
 καὶ ἄρξετον νὰ τοὺς λαλῇ, καὶ νὰ τοὺς συντυχαίην,
 γλυκία τοὺς ἐνουθέτεψεν κ' ἐπαρηγόρησέν τους·
 “Συντρόφοι, φίλοι, ἀδελφοί, ὡς τέκνα ἠγαπημένα,
 “γινώσκει το γὰρ ὁ Θεὸς τὸ πῶς εἶμαι θλιμμένος
 65 “εἰς τοῦτο ποῦ μᾶς ἐποίκεν Δεσπότης <ὁ> ἀδελφός μου
 “κι ἀπέργωσέ με ὡς παιδί καὶ ἤφερε με ὦδε.
 “Ἐγὼ διὰ τὴν ἀγάπην του καὶ διὰ τὴν τιμὴ μου, f. 168^r 1
 “ἐβλέποντα τὸν θάνατον, τὴν ἀκληρίαν, τὴν εἶχεν
 “ἐκ τὸν Σεβαστοκράτορα αὐτὸν τὸν ἀδελφόν του,
 70 “ποῦ τοῦ ἐπῆρεν τὴν Βλαχίαν, τὸ Δεσποτᾶτο ἐξήτα,
 “ἐπῆρα τὰ φουσσᾶτα μου κ' ἐσᾶς τοὺς ἐδικούς μου
 “κ' ἦλθα εἰς συμμαχίαν του τοῦ νὰ τοῦ βοηθήσω.
 “Καὶ ὅσον μὲ ἐπρόφερον ἐδῶ εἰς τὴν Ρουμανίαν,
 “οὕτως μᾶς ἐπαράδωκεν αὐτὸς τοῦ ἀδελφοῦ του
 75 “ὡς ὁ Ἰούδας τὸν Χριστὸν αὐτῶν τῶν Ἰουδαίων.
 “Διὰ τοῦτο λέγω πρὸς ἐσᾶς, ὅλους παρακαλῶ σας·
 “ἀφῶν μᾶς ἤφερε ἡ ἁμαρτία ἐδῶ εἰς τοὺς ἐχτροὺς μας—
 “ἐξεύρετε ὅτι μακρῆα εἴμεστέν τοῦ Μορέως,
 “κι ἂν θέλετε νὰ φύγωμεν οὐδὲν κατευοδοῦμεν

3948 ἐκίνησεν

62 ἐνουθέτισεν

56 ἤξευρε 60 φράγγει γὰρ καὶ ρομέη 62 γλυκαία 65 ποῦ 66—75 om.
 76 παρεκαλό σας 78 ἤξευρετε στί απέχομε μακρῆα ἀπο το μορέα 79 αθελομεν

- Η** “ κ’ ἤθελεν εἶσται ἄσκημον νὰ εἰπήθη εἰς τὸν κόσμον,
 3981 “ ἀφῶν στρατιῶτες εἶμεθεν νὰ φύγωμεν ὡς γυναῖκες.
 “ Ἄλλὰ ἄς σταθοῦμε ὡς ἄνθρωποι, στρατιῶτες παιδε-
 μένοι·
 “ τὸ πρῶτον ἄς φυλάξωμεν ὡς πρέπει τὴν ζωὴν μας,
 “ καὶ δεύτερον πάλε ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἔπαινος τοῦ κόσμου,
 85 “ τὸ ἀγαποῦσιν οἱ ἅπαντες ὅπου ἄρματα βαστοῦσιν.
 “ Ἐκείνοι ὅπου ἔρχονται ἐδῶ τοῦ νὰ μᾶς πολεμήσου
 (2600) “ ὅλοι εἶναι πολυσώρευτοι ἀπὸ διαφόρες γλώσσες· f.
 “ καὶ θέλω νὰ τὸ ἐξεύρετε, τινὰς μὴ τὸ ἀπιστήση,
 “ ὅτι <ὁ> λαὸς πολὺπλοκος καὶ πολυσωρεμένος,
 90 “ ποτὲ καλὴν συμβίβασιν οὐκ ἔχουσιν ἀλλήλως.
 “ Ἡμεῖς γὰρ καὶ ἂν εἶμεθεν ὀλίγοι πρὸς ἐκείνους,
 “ ὅλοι εἶμεθεν ἐγνώριμοι καὶ μίας οὐσίας ἀνθρώποι,
 “ καὶ πρέπει ὅλοι ὡς ἀδελφοὶ ἀλλήλως ν’ ἀγαπᾶστε.
 “ Ἐπεὶ ἂν ἔχωμεν ὁμοῦ ἀγάπην ὡς ἀρμόζει,
 95 “ ὁ κατὰ εἰς γὰρ ἀπὸ ἐμᾶς ν’ ἀξιάξῃ διακόσιους
 “ ἀπὸ ὅσοι ἔρχονται ἐδῶ διὰ νὰ μᾶς πολεμήσου.
 “ Οὐδὲν φροντίζω ἄλλους τινὲς μόνον τοὺς Ἀλλαμάνους·
 “ τριακόσιοι εἶναι μοναχοὶ κ’ ἔχουν ἕναν ἀφέντην
 “ Δοῦκαν ντὲ Καρεντάνε τὸν λαλοῦν, οὕτως τὸν ὀνο-
 μάζουν.
 4000 “ Καὶ ἔχω εἰς πληροφορίαν τὸ πρῶτον τοὺς ἀλλάγι
 “ τοὺς Ἀλλαμάνους ἔχουσιν νὰ ἔλθουν νὰ πολεμήσου.
 “ Λοιπὸν ἂν ποιήσωμεν ὀρμὴν ὡς φρόνιμοι στρατιῶτες
 “ τῶν Ἀλλαμάνων τὴν φορὰν τοῦ πολέμου ἀπαντήσαι,
 “ νὰ δώσῃ ὁ Θεὸς κ’ ἡ μοῖρα μας κ’ ἡ εὐχὴ γὰρ τῶν
 γονέων μας
 5 “ νὰ τοὺς σπαράξωμεν ποσῶς νὰ ἐπάρωμεν τὸ νίκος,
 “ τοὺς ἄλλους ὅλους ἔχομεν ὡς φάλκονας περδίκιν.
 (2680) “ Διὰ τοῦτο λέγω πρὸς ἐσᾶς | τὸ πρῶτο μας ἀλλάγι f. i
 “ νὰ ποιήσωμεν καλλιώτερον, ὅλο ἐκλεχτοὺς ἀνθρώπους,

3990 ἔχουσιν 93 νὰ ἀγαπ. 4008 ὄλον ἐκλεκτούς

Cod. T 3980 ασκημο νηποθη 83 ἄς φηλακίσομεν 84 αὐαυτὸ τὸ ἔπερο
 85 οἱ ἅπαντες 86 πόρχονται ἐδὸ δια να μας 87 πο^λ σόρευθη f. 64
 88 ναν το ξεύρεται τινὰς μῶν τὰ πιστευσι 89 ὅτι ὄλα ὄς 90 σβωήβασιν
 91 ἡμεστε 92 ἡμεστεν 93 καὶ πρέπει ἄλοῖλος ἀδελφεὶ ἀλήλως 95 ὁ καθε

- P “ κ’ ἤθελεν εἶσταιν ἄσκημον, κατηγορία στὸν κόσμον,
 3981 “ ἀφῶν στρατιῶτες εἴμεσταν νὰ φύγωμε ὡς γυναῖκες.
 “ Ἄλλὰ ἄς σταθοῦμε ὡς ἄνθρωποι, στρατιῶτες παιδευ-
 μένοι·
 “ τὸ πρῶτον ἄς φυλάξω|μεν ὡς πρέπει τὴν ζωὴν μας, f. 168^r II
 “ δεύτερον πάλιν ἀπ’ αὐτοῦ τὸ ἔπαινον τοῦ κόσμου,
 85 “ ὡς τὸ ἡγαποῦσιν ἅπαντες ποῦ ἄρματα βαστάζουν.
 “ Ἐκεῖνοι ποῦ ἔρχονται ἐδῶ τοῦ νὰ μᾶς πολεμήσουν,
 “ ὅλοι εἶναι πολυσύναχτοι ἀπὸ διαφόρες γλώσσες·
 “ καὶ θέλω νὰ τὸ ξέυρετε, τινὰς μὴ τὸ ἀπιστήση,
 “ καὶ ὁ λαὸς πολύπλοκος καὶ πολυσυναγμένος,
 90 “ ποτὲ καλὴν συμβίβασιν οὐκ ἔχουσιν ἀλλήλως.
 “ Ἡμεῖς γὰρ καὶ ἂν εἴμεσταν ὀλιγοστοὶ ἀπ’ αὐτοὺς, (p. 93)
 “ ὅλοι εἴμεθεν ἐγνώριμοι καὶ μιᾶς οὐσίας ἄνθρωποι,
 “ καὶ πρέπει ὡς φίλοι κι ἀδελφοὶ ἀλλήλως νὰ ἡγαπᾶσταν.
 “ Ἐπεὶ ἂν ἔχωμεν ὁμοῦ ἀγάπην ὡς ἀρμόζει,
 95 “ ὁ κάθε εἰς ἀπὸ ἐμᾶς νὰ χρήσῃ δεκαπέντε
 “ ἀπὸ ὅσοι ἔρχονται ἐδῶ τοῦ νὰ μᾶς πολεμήσουν.
 “ Οὐδὲν φροντίζω ἀπ’ αὐτοὺς μόνον τοὺς Ἀλλαμάνους·
 “ τριακόσιοι εἶναι μοναξὰ καὶ ἔχουσιν ἀφέντη
 “ Δοῦκαν τὸν λέγουν τ’ ὄνομα, τὸ ἐπὶ κλην Καρετάνον. f. 168^r I
 ← 1000 “ Καὶ ἔχω εἰς πληροφορίαν τὸ πρῶτον τοὺς ἀλλάγι
 “ τοὺς Ἀλλαμάνους ἔχουσι νὰ ἔλθουν νὰ πολεμήσουν.
 “ Λοιπὸν νὰ ποίσωμεν ἐμεῖς ὡς φρόνιμοι στρατιῶται
 “ τῶν Ἀλλαμάνων τὴν φοράν, τὸν πόλεμο ἀπαντήσει,
 “ καὶ <ἂν> δώσῃ ἢ χάρις τοῦ Θεοῦ κ’ ἐπάρωμεν τὸ
 νίκος,
 §
 “ τοὺς ἄλλους ὅλους ἔχομεν ὡς φάλκονες κουροῦνες.
 “ Διὰ τοῦτο λέγω πρὸς ἐσᾶς τὸ πρῶτο μας ἀλλάγι
 “ νὰ ποίσωμεν καλλιώτερους ὅλο ἐκλεχτοὺς ἀνθρώπους,

3980 ἦσθεν—κατηγορίαν 87 διαφοραῖς 88 ἀπισθήσει 90 σιωμβ.
 91 ὀλιποτή 4007, 8 sic

ἢ ἀπο ἐμᾶς νὰ ξυτάξῃ γιὰ διακρίσεις 96 ἀπο^{στ} 97 μόνων] οὐδέ 98 οπ.
 99 τὸν δοῦκαν τε καρετάνε 4001 νάλθουν ἂ πολ. 2 ἀμ πήσομεν 3 τοῦ
 πάλωμον ἀπατίσε 4 νὰ δ. ὁ Θεὸς καὶ ἡ παραγια καὶ ἡ εὐχή τὸν γονεὸ μας
 8 νὰ πῆσω

Η “ νὰ ξεφύρουσιν νὰ πολεμοῦν, νὰ ἐντρέπωνται τὸν κόσμον·
 4010 “ καὶ νὰ ἔνι ἀπάνω εἰς αὐτοὺς ὡς κεφαλὴ κι ἀφέντης
 “ ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας αὐτὸς ὁ ἀνεψιός μου.
 “ Κ’ ἐλπίζω πρῶτα στὸν Θεὸν κι ἀπέκει στὴν στρατιάν του
 “ ὅτι νὰ πράξῃ ὡς φρόνιμος, ὡσὰν καλὸς στρατιώτης.”
 “ Ὡς τὸ εἶπεν γὰρ ὁ πρίγκιπας οὕτως καὶ τὸ ἐποίησαν·
 15 ἐχώρισαν τὰ ἀλλάγια τοὺς τὲς σύνταξες ὅπου εἶχαν...

καὶ διὰ καὶ ἐσὺ καὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἐσῶσαν εἰς τὸν κάμπου.
 Τὸ πρῶτο ἀλλάγι ὅπου εἶχασιν ἦτον τῶν Ἀλλαμάνου·
 τὸ ἰδεῖ τοὺς γὰρ ὁ ἐξάκουστος ὁ ἀφέντης τῆς Καρυταίνου,
 ὀλόρθα εἰς αὐτοὺς ὤρμησεν, ἔσκυψαν τὰ κοντάρια.

- 20 Τὸν πρῶτον ὅπου ἀπάντησεν κ’ ἐδῶκεν κονταρέαν
 ἦτον ἐκεῖνος ποῦ ἔλεγον Δοῦκα ντὲ Καρεντάνα·
 στὸ στηῆθος τὸν ἐβάρεσεν ἀπάνω εἰς τὸ σκουτάριν,
 μὲ τὸ φαρὶν τὸν ἔρριξεν εἰς γῆν ἀποθαμένον·
 ἀπαύτου ἔδειρε ἄλλους δύο ὅπου ἦσαν συγγενεῖς του.
 (2700) 25 Τὸ κοντάρι ὅπου ἐβάσταζεν ἐκόπη εἰς τρία κομμάτια·
 κ’ εὐθέως ἐγρήγορα ἔβαλεν τὸ χέριν στὸ σπαθί του
 καὶ ἄρξετον νὰ πολεμῇ ἐκείνους τοὺς Ἀλλαμάνους· 1.109
 ὅσοι τοῦ ἐρχόντησαν ὀμπρὸς διὰ νὰ τὸν πολεμήσουν,
 ὄλους τοὺς ἐκατέκοφτεν ὡς χόρτον εἰς λιβάδι.
 30 Κι ὡς ἔβλεπαν οἱ ἕτεροι ὅπου ἦσαν μετ’ ἐκείνων,
 ὄλοι ἀντρειομένα ἐβύλθησαν καὶ συντροφίαν τοῦ κάμνου,
 τοὺς Ἀλλαμάνους ἔσφαζαν κ’ ἐθανατώνανέ τους.
 Κι ὡς εἶδε ὁ Σεβαστοκράτορας ἀπέκει ὅπου ἐθεώρει
 ὅτι οἱ Ἀλλαμάνοι ἐσπάραξαν κι ἀπήρασι τὸ κρότος,
 35 γοργὸν σπουδαίως ἐκεῖ ἔδραμεν ὅπου ἦσασιν οἱ Οὐγγροι,
 ὀρίζει τοὺς νὰ σύρνουσιν ὄλοι μὲ τὰς σαγίττας
 στὸ ἀλλάγι ἐκεῖνο ποῦ ἔσμιξε μετὰ τοὺς Ἀλλαμάνους,

4010 κεφαλῆν 16 τίς 31 ἀνδρ. 37 εἰς τῷ ἄλ. ἐκεῖνον ὅπου ἐσμ.
 μέ τοὺς ἄ.

Cod. T 4009 νὰ ξεφύρουσι—ἀν ἐντρέπουνται τὸν γκόσμον 10 νὰν
 11 ἀνηψίος 12 καὶ ὀλπίζω προ—ἀπόκης στη κρατιά του 13 ὡσαν γκαλή
 15 ποῦ 16 τότες ἐφάνησαν εἰ Ῥωμαῖοι f. 65^r 18 ὁ ξακουστός 20 ποῦ
 ἦπᾶν τῆσε 21 οἱ. ποῦ—δοῦκας ντὲ καρεντάνας 23 ἐρίζε 24 ἀπαύτου

- P** “ νὰ ἡξεύρουσιν νὰ πολεμοῦν νὰ ἐντρέπωνται τὸν κόσμον·
 4010 “ καὶ νὰ ἔναι ἀπάνω εἰς αὐτοὺς ὡς κεφαλὴ κι ἀφέντης
 “ ὁ ἀφέντης τῆς Καρυταίνας αὐτὸς ὁ ἀνεψιὸς μου.
 “ Κι ὀλπίζω πρῶτον στὸν Θεόν, δεύτερον στὴν στρα-
 τιάν του
 “ ὅτι νὰ πράξῃ φρόνιμα ὡσὰν καλὸς στρατιώτης.”
 Ὡς τὸ εἶπεν ὁ πρίγκιπας οὕτως καὶ τὸ ἐποίκαν·
 15 ἐχώρισαν τὰ ἀλλάγια, τὲς σύνταξες ὅπου εἶχαν. f. 168^v II
 Στὴν χωρίσιν τῶν ἀλλαγίων, στὲς σύνταξες ποῦ ἐποίκειν
 ὁ Γουλιάμος πρίγκιπας εἰς τὴν Πελαγονίαν,
 αὐτοῦ καὶ ὅλοι οἱ Ῥωμαῖοι ἔσωσαν εἰς τὸν κάμπον.
 Τὸ πρῶτο ἀλλάγι τὸ εἶχασιν ἦταν οἱ Ἀλλαμάνοι·
 τὸ ἰδεῖν τους ὁ ἐξάκουστος ἀφέντης Καρυταίνου,
 ὀλόρθα εἰς αὐτοὺς ὤρμησεν, ἔσκυψαν τὰ κοντάρια.
 20 Τὸν πρῶτον ποῦ ἀπάντησεν <κ’> ἔδωκεν κονταρέα
 ἦτον αὐτὸς ποῦ τὸν λαλοῦν Δούκας τῶν Καρεντάνων·
 στὸ στήθος τὸν ἐβάρησε γεμάτη κονταρέα,
 μὲ τὸ φαριν τὸν ἔρριψεν στὴν γῆν ἀποθαμένον·
 μὲ ταῦτα ἀπόδειρε ἄλλους δύο ὀποῦταν συγγενεῖς του.
 25 Τὸ κοντάρι τὸ ἐβάσταζεν ἐγίνη δύο κομμάτια·
 εὐτὺς πολλὰ ἐγλήγορα ἔσυρεν τὸ σπαθί του
 καὶ ἄρξεται ὁ πόλεμος μετὰ τοὺς Ἀλλαμάνους·
 καὶ ὅσοι ἔρχονταν ὀμπρὸς τοῦ νὰ τὸν | πολεμήσουν, f. 169^r I
 ὅλους τοὺς ἐκατέκοφτεν, οὐκ ἔγλυεν κανέναν.
 30 Κι ὡς ἤβλεπαν οἱ ἕτεροι ὀποῦσαν μετ’ ἐκείνον,
 ἀνάρια ὅλοι ἐβάλθηκαν καὶ προθυμίαν τοῦ ἐκάμναν,
 τοὺς Ἀλλαμάνους ἔσφαξαν καὶ ἐθανάτωσάν τους.
 Ὡς εἶδε ὁ Σεβαστοκράτορας ἐκεῖθεν ὅπου ἦτον
 πῶς οἱ Ἀλλαμάνοι ἐσπάραξαν κ’ ἠπήρασιν τὸ δεῖλος, (p. 94)
 35 γουργὸν σπουδαίως ἔδραμεν ποῦ ἦσασιν οἱ Οὐγγροί,
 ὀρίζει τους νὰ σύρνουσιν ἐκεῖ μὲ τὰς σαγιττάς

4015 σβάξες 16 ὅπου 20, 22 κονταρέα 24 μεταῖτα 28 ὀπρὸς
 31 ἀνάρη ὄλλοι 33 ὁ εἶδε ὁ σεβασθοκρ. 34 οἱ πύρασιν? not distinct

ἰδοκε ἄλλους—που 25 ποῦ βάστετε—om. εἰς 26 γλήγορα 28 τορχώνησα
 29 χάρτα στὸ λ. 31 συνδρ. τοῦ κάμου 32 ἔσφαξα—εθανάτονέ τους
 33 ἀπόκει που εθόριε 34 ἔσφαξαν—κράτος 35 γ. σπ. ἔδραμεν ἐκὴ ποῦσαν
 ἢ ὀλέ κρη 37 ἦσ ταλάγι—πὸσμζε

- Η** καὶ εἶπεν τοὺς ἀπόκοτα· “Μὴ παρατηρηθῆτε
 “ τοὺς Ἀλλαμάνους τίποτε διατὶ εἶναι ἐδικοί μας·
 4040 “ ἐπεὶ, ὡς ἐβλέπω καὶ θεωρῶ, ὁ δράκοντας ἐκείνος
 “ ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας κακὰ τοὺς ὑπαγαίνει.
 “ Κι ἂν θέλετε νὰ σύρνετε μόνο ἀπάνω στοὺς Φράγκους,
 “ οὐδὲν κατευοδώνετε νὰ τοὺς ἔχετε δραλήσει·
 “ ἀλλὰ ἀμφοτέροι σύρνετε μέσα εἰς τὸν πόλεμόν τους,
 (2720) 45 “ νὰ σφάζετε τοὺς ἵππους τοὺς ὅπου καβαλλικεύουν,
 “ νὰ πέσουν οἱ καβαλλοὶ ἀπάνω ἐκ τὰ φαριά τους
 “ ὅπως νὰ τοὺς πατάξωμε μὴ προῦ μᾶς θανατώσουν. f. 11
 “ Κι ἂν ἀποθάνουν ἐνομοῦ μ' αὐτοὺς οἱ Ἀλλαμάνοι,
 “ κάλλιο ἂς χαθοῦσι μοναχοὶ παρ' ὅλα τὰ φουσσᾶτα·
 50 “ καὶ ἂς ἔχω τὴν ἁμαρτίαν, καὶ ποιήσετε ὡς τὸ ὀρίζω.”
 Κ' οἱ Οὐγγροὶ, ὡς ὠρίστησαν, οὕτως καὶ τὸ ἐποίησαν·
 ἀρχάσαν κ' ἐδοξεύασιν τοὺς Φράγκους κὶ Ἀλλα-
 μάνους·
 κὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην γὰρ μερέαν ἤλθασιν κ' οἱ Κουμάνοι
 κ' ἐδόξευαν ἀμφοτέροι τὸ γένος γὰρ τῶν Φράγκων.
 55 Τί νὰ σᾶς λέγω τὰ πολλὰ καὶ πῶς νὰ τὰ διαλύσω;
 ὅλους τοὺς ἵππους καὶ φαρία τῶν Φράγκων κὶ Ἀλλα-
 μάνων,
 ὅλα τὰ ἐκατασφάξασιν κ' οἱ καβαλλάροι ἐπέσαν.
 Ἐπεσε γὰρ κὶ ὁ θαυμαστός, τὸ φοῦμος τῶν στρατιῶτων,
 ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας ὁμοῦ μὲ τὸ φαρίν του.
 60 Κ' ἐτότε ὁ Σεβαστοκράτορας, ὡς εἶδεν κ' ἐγνώρισέν τον,
 στριγγὴν φωνίτσαν ἔσυρεν, ἔδραμε ἐκείσε εἰς αὐτον,
 μὴ σύρῃ εἰς αὐτον πλεῖον κανεῖς, ἀπάνω εἰς τὸ κορμί του.
 <Καὶ> λέγει τοῦ· “ Μισὶρ Ντζεφρέ, ἀφέντη τῆς Καρυ-
 ταινίου,
 “ μὴ προῦ σὲ σφάζουν, ἀδελφέ, 'ς ἐμέναν παραδόσον·
 (2740) 65 “ ἀπάνω εἰς τὴν ψυχίτσα μου δόλον οὐ μὴ νὰ ἔχῃς.”
 Εἰς τὸ σπαθί του ὄμωσε κ' ἐνταῦτα ἐπαρεδόθη.

4048 μεταίτους

49 αλίωv ἂς χ.

57 καὶ ἐπέσαν οἱ κ.

Cod. T 4038 μὴν 40 βλέπο καὶ βορο 42 ἂ θελ.—om. μόν
 43 τραλήσει 44 ἀλὰ ἀμφοτέρῃ σήρετε μέσο στὸν μπολεμόν τους 45 νὰ
 σφάζετε 46 πέσουνε f. 65* 47-50 om. 51 οὐδέκρῃ σὲ τορίστησαν ὁ.

Ρ καὶ εἶπεν τοὺς ἀπόσκεπα· “ Μὴ παρατηρηθῆτε
 “ τοὺς Ἀλλαμάνους κὰν ποσῶς διοῦ ἔνι δικοὶ μας·
 4040 “ ἐπεὶ, ὡς βλέπω καὶ θωρῶ, ὁ δράκοντας αὐτεῖνος
 “ ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας κακὰ τοὺς ὑπαγαίνει.
 “ Κι ἂν θέλετε νὰ σύρνετε μόνον γὰρ εἰς τοὺς Φράγκους,
 “ οὐδὲν κατευοδῶνετε εἰς ζάλην νὰ ἐλθοῦσιν·
 “ ἀλλὰ ὁμοῦ ὄλοι σύρνετε στὸν πόλεμον ἀπάνω,
 45 “ νὰ σφάζετε τὰ ἄλογα ὄπου καβαλλικεύουν,
 “ νὰ πέσουν οἱ καβαλλарοὶ ἀπάνω ἐκ τὰ φαρία, f. 169^r 11
 “ κ' εὐτὺς νὰ τοὺς πατάξωμε μὴ πρὶν μᾶς θανατώσουν,
 “ κι ἂς ἀποθάνουν ἐνομοῦ μετὰ τοὺς Ἀλλαμάνους·
 “ κάλλιον ἂς χαθοῦν μόνον τοὺς παροῦ ὄλα τὰ φουσσᾶτα.”

50

Κ' οἱ Οὐγγροὶ, ὡς ὀρίστησαν, οὕτως καὶ τὸ ἐποίκαν·
 ἀρχίσαν κ' ἐδοξεύαν <τοὺς>, τοὺς Φράγκους καὶ Ἀλλα-
 μάνους·

καὶ ἐκ τὴν ἄλλην τὴν μερέαν ἦλθαν καὶ οἱ Κουμάνοι
 κ' ἐδόξευαν ἀμφότεροι τὰ φράγκικα φουσσᾶτα.

55 Τί νὰ σέ λέγω τὰ πολλὰ καὶ πῶς νὰ τὸ δηλώσω;
 ὄλους τοὺς ἵππους ἔσφαξαν Φράγκων καὶ Ἀλλα-
 μάνων,

ὄλους εὐτὺς ἐκρέμισαν, λέγω τοὺς καβαλλάρους.

Καὶ οὕτως ἔπεσεν κι αὐτὸς ὁ θαυμαστὸς στρατιώτης,
 ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας ὁμοῦ μὲ τὸ φαρί του.

60 Τότε ὁ Σεβαστοκράτορας εἶδε κ' ἐγνώρισέν του·
 στριγγέαν φωνίτσαν ἔσυρεν καὶ ἔδραμεν εἰς αὐτον,
 μὴ σύρη εἰς αὐτον πλέον | τινὰς ἀπάνω εἰς τὴν ζωὴν του. f. 169^r 1

Λέγει ὁ Σεβαστοκράτορας· “ Ἀφέντη Καρυταίνης,
 “ μὴ πρὶν σέ σφάξουν, ἀδελφέ, ἴς ἐμένα παραδόσου·

65 “ ἀπάνω εἰς τὴν ψυχίτσα μου δεῖλον κανένα μὴ ἔχῃς.”
 Εἰς τὸ σπαθὶ του ἄμοσεν ταῦτα, <καὶ> ἐπαραδόθη.

4043 κατεβωδόνονται
 61 ἔσηραν καὶ ἔδραμαν

52 τοὺς οὐγγροὺς καὶ ἄλ.

54 ἀμφότερα

τὸ ἐποίησαν 52 καὶ δοξ. τοὺς τούρκους καὶ ἄλ. 53 μερὰ 57 καταισφάζε.
 πετίσανε ἢ καβιλάρι 58 θαμαστὸς 61 στρωγγικιά φ. ἔσησε ἔδ. ἐκη ἡσαύτον
 62 μὴ σίρι πλία κωνίη 64 σφάξουσι—σέ μένα 65 δόλον μίλε φοβάσε
 66 ἔμοσε

- Η Ἀφότου ἐπαρεδόθηκεν ὁ θαυμαστός ἐκεῖνος,
 ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας, ὁ ἐξάκουστος στρατιώτης, L 10'
 τὸ φλάμουρόν του ἔπεσεν ἐκεῖ ὅπου τὸν ἐπίασαν·
 4070 ἀτός του ὁ Σεβαστοκράτορας τὸ ἐσήκωσεν κι ἀπήρεν,
 ὁκάποιον τὸ ἐπαράδωκεν ἀπὸ τὴν φαμελίαν του
 νὰ τὸ βαστᾶ προσεχτικὰ καὶ νὰ τοῦ τὸ φυλάττη.
 Ὡς εἶδεν γὰρ ὁ πρίγκιπας τὴν πονηρίαν ποῦ ἐποίκει,
 ἐτότε ὁ Σεβαστοκράτορας εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς μάχης,
 75 ὅταν ἐσμίξασιν ὁμοῦ ὁ ἀφέντης τῆς Καρυταίνου
 κ' οἱ Ἀλλαμάνοι, σὲ λαλῶ, κ' ἐσφάζονταν ἀλλήλους·
 τὸ πῶς τοὺς Οὐγγρους ἔβαλεν, ὁμοίως καὶ τοὺς Κου-
 μίνους,
 κ' εἰς αὐτοὺς ἐδοξεύασιν νὰ σφάζουν τ' ἄλογά τους·
 ἀπήρε ἀλλάγιν μετ' αὐτὸν κ' ἐδιάβη ἐκεῖσε εἰς αὐτὸν
 80 νὰ τοῦ βοηθήσῃ, ἂν ἤμπορῇ, νὰ μὴ τὸν ἀποδείρουν.
 Τὸ δε <τὸ> πλῆθος τῶν Ρωμαίων καὶ τὸ σαγιτολάσι
 ἐσφάξασιν τὰ ἄλογα κ' οἱ καβαλλάροι ἐπέσαν·
 κι ἀφότου εὐρέθησαν πεζοὶ μέσα εἰς τὰ φουσσᾶτα,
 τὸ τί ποιήσει οὐκ εἶχασιν, ἠθέλαν κι οὐκ ἠθέλαν.
 (2760) 85 Μὴ προῦ ἀποθάνουν ἀδικὸν θάνατον εἰς τὸν κόσμον,
 ὅλοι ἐπαρᾶδόθησαν κι ὁ πρίγκιπας ἀτός του.
 Οὐδὲν ἐγλύτωσαν τινές, μόνῃ ἢ φτωχολογία· L 11
 ὅσοι ἤμπορέσαν κ' ἔφυγαν κ' ἤλθαν ἐκ τὴν Βλαχίαν,
 οἱ μὲν ἐγλύτωσαν πεζοὶ κ' ἤλθαν εἰς τὸν Μορέαν,
 90 ἄλλους τινές ἐπίασασιν οἱ Βλάχοι στὴν Βλαχίαν,
 τοὺς ἄλλους πάλε ἐσκότωσαν κ' ἐρρουχολόγησάν τους.
 Κι ὅσον ἔπαψε ὁ πόλεμος κ' ἐκέρδισαν τοὺς Φράγκους,
 ὥρισε ὁ Σεβαστοκράτορας κ' ἐστήσασιν τὲς τέντες.
 Ἡ τέντα τῆς κατοῦνας του τέσσαρους στύλους εἶχεν·
 95 κι ἀφότου τὴν ἐστήσασιν κ' ἐσέβηκεν ἀπέσω,
 ὀρίζει κ' ἤλθαν οἱ ἄρχοντες ὅλοι του οἱ κεφαλαῖδες,
 4073 ὅπου 80 ὑπορεῖ 82 καὶ ἐπέσαν οἱ κ. 84 κι οὐκ] κἂν
 87 μόνου 88 ὑπορέσαν

Cod. T 4067 ἐπαρᾶδόθη ὁ θαυμαστός 68 ὁ θαυμαστός στρατ. 69 ποὺ
 70 οἰμ. 71 ἐνὸς τὸ ἐπαρέδωκε 72 καὶ ναυτοῦτο φα^λτι 73 τὴν μπόνηριά
 ποτικε 75 ὁ οἰμ. 76 καὶ σφάζοντα 77 τοὺς] τίς 78 σφάζου
 79 ἐπήρε—καὶ δηέβη ἐκί 80 ἡμπορῖ f. 66^r 81 σαγιτολάγι 82 καὶ

Ρ Ἄφου ἐπαρεδόθηκεν ὁ θαυμαστὸς ἐκείνος,
ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας, ὁ ἐξάκουστος στρατιώτης,
τὸ φλάμουρόν του ἔπεσε ἐκεῖ ὅπου τὸν ἐπιάσαν·
1070 Σεβαστοκράτορας αὐτὸς αὐτὸς του ἐσήκωσέν το,
ὀκάτιναν τὸ ἔδωκεν ἀπὸ τὴν φαμελία του
νὰ τὸ βαστᾶ προσεχτικὰ καὶ νὰ τοῦ τὸ φυλάττη.
Ὡς εἶδεν γὰρ ὁ πρίγκιπας τὴν πονηρίαν, τὴν εἶχεν
τότε ὁ Σεβαστοκράτορας εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς μάχης,
75 ὅταν ἐσμίξασιν ὁμοῦ ὁ ἀφέντης Καρυταῖνου
κ' οἱ Ἄλλαμάνοι, σὲ λαλῶ, κ' ἐσφίζονταν ἀλλήλως·
τὸ πῶς τοὺς Οὐγγρους ὠρθωσεν, ὁμοίως καὶ τοὺς
Κουμάνους
καὶ εἰς αὐτοὺς ἐδόξαζεν νὰ | χάσουν τὰ ἄλογά τους· f. 169° II
εἰς αὐτοὺς ἐκατήβηκεν ὅπως νὰ τοῦ βοηθήσῃ
80 τοῦ ἀφεντὸς Καρύταινας νὰ μὴν τὸν ἀποκτείνου.
Τὸ δὲ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ τὸ σαϊττολάσι
ἐσφάξασιν τὰ ἄλογα, πίπτουν οἱ καβαλλάροι· (p. 95)
κι ἀφῶν εὐρέθησαν πεζοὶ μέσα εἰς τὰ φουσσᾶτα,
τὸ τί ποιήσουν οὐκ εἶχασιν ἂν θέλουν καὶ μὴ θέλουν.
85 Πρὶν ν' ἀποθάνουν ἀδικον θάνατον εἰς τὸν κόσμον,
ὄλοι ἐπαραδόθησαν κι ὁ πρίγκιπας αὐτὸς του.
Οὐδὲν ἐγλύτωσησεν τινάς, μόνον φτωχολογία·
ὄσοι ἐγλύσαν, ἔφυγαν, ἤλθαν εἰς τὴν Βλαχίαν·

90
τοὺς δὲ λοιποὺς ἐσκότωσαν κ' ἐρρουχολόγησάν τους.
Ἄφου ἔπαψεν ὁ πόλεμος κ' ἐπήρασιν τοὺς Φράγκους,
ὁ σεβαστοκράτωρ ὤρισεν καὶ ἔστησαν τὲς τέντες.
Ἡ τέιντα τῆς κατούνας του τέσσερους στύλους εἶχεν·
95 ἀφότου τὴν ἐστήσασιν ἐσέβησαν ἀπέσω.
Ὅριζει ἤλθαν οἱ ἄρχοντες ὄλοι | του <οἱ> κεφαλᾶδες· f. 170° I

4070 ἔκοσεν τω 78 sic 84 οἱκ] οκ 88 ἔσοι ἐγλησαν
94 ἡ ταῖνται

τίσασε ἡ κ. 83 ἐσορεῖθησαν πεζῆ 84 ἤθελαν καὶ ἀδε θέλαν 85 ἀδικα—
τω γκοσμον 86 πρῶγκιπτοι 87 ἐγλήτωσησε τινὰς μῶνο 88 ἡμπόρωςαν—
κω οση. 90 καὶ ἄλους παλε ἐτιάσασε 91 καὶ ρούχολογησαν τους 92 καὶ
ἀφου ἔπαψε 94 ἡστέντας τῆς 95 καὶ σέβησαν 96 om. καὶ ἀπὸ του

Η *κι ἀπαύτου ὀρίζει κ' ἤφεραν τὸν πρίγκιπα Γουλιάμον, τὸν ἀφέντην [τῆς] Καρύταινας καὶ [δλούς] τοὺς καβαλαρίους.*

Τιμητικὰ τὸν ἔπιασε τὸν πρίγκιπα ἐκ τὸ χέριν,
4100 γλυκέα τὸν ἐχαιρέτησε, σιμά του τὸν καθίζει·

“Καλῶς ἦλθες, ἀδελφι μου, καλῶς ἦλθες γαμπρέ μου,
“πολλὰ ἐπεθύμουν νὰ σέ ἰδῶ ὡσὰν σέ βλέπω ἐδάρτε.”

Ἐκ τὸ ἄλλο χέριν ἔπιασε τὸν ἀφέντη τῆς Καρυταιίνου,
τιμητικὰ τὸν ἔβαλε κ' ἐκάτσε στὸ πλευρόν του.

(2780) 5 *Κι ἀφῶν ἐκάτσαν ἐνομοῦ κ' ἐγέμισεν ἡ τέντα τὸ πλῆθος τῶν καβαλλαρίων κ' ὄλον τὸ ἀρχοντολόγι, ἔ III ἄρξετον ὁ Σεβαστοκράτορας τοῦ πρίγκιπος νὰ λέγη·*

“Μὰ τὸν Χριστόν, καλὲ ἀδελφέ, πρίγκιπα καὶ γαβρέ μου,
“πολλὰ ἔπρεπε νὰ εὐχαριστᾷς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἁγίους,

10 “ὅταν ἔδωκεν ὁ Θεὸς ἐσὲν καὶ τῶν γονέων σου
“νὰ εἰστε ἀφέντες τοῦ Μορέως, νὰ ἔχετε τέτοιαν δόξαν,
“κ' ἔπρεπε νὰ ἀναπαύεσαι ἐκεῖ στὴν ἀφεντίαν σου
“καὶ νὰ μηδὲν ἐγύρευες ἄλλους νὰ ἀκληρήσης.

“Εἶπέ με τὸ σέ ἔφταισα καὶ τί κακὸν σ' ἐποίκα,

15 “κ' ἦλθες ἀπάνω εἰς ἐμὲν νὰ ἐπάρης τὸ ἰγονικόν μου;
“καὶ πάλε οὐδὲν σέ ἄρκησε νὰ ἔλθης εἰς ἐμένα,
“ποῦ εἶμαι μετὰ σέ γείτονας κ' ἔχεις τὴν ἀδελφήν μου,
“ἀλλὰ ἦλθες στὸν ἀφέντη μου τὸν ἅγιον βασιλέα
“νὰ ἐπάρης τὸ βασίλειον του, νὰ γένης βασιλέας.

20 “Ἐν τούτῳ ἔπρεπε νὰ ἐγροικᾷς καὶ νὰ τὸ ἀπεικάσῃς
“ὅτι ἐν' καλλίων σου ἄνθρωπος καὶ χριστιανὸς μὲ ἀλήθειαν.

“Καὶ ὁ Θεὸς ὅπου ἐνι κριτῆς καὶ κρένει εἰς τὸ δίκαιον
[ἀπάνω]

“κ' ἤφερέν σε εἰς τὰς χεῖρας του κ' ἔχει σε εἰς θέλημάν του·

“κι ὡσὰν ἐγύρευες ἐσὺ ἐκείνον ν' ἀκληρήσης,

(2800) 25 “σέ θέλει ἐβγάλει ἐκ τὸν Μορέαν, ὅπου οὐδὲν ἔχεις δίκαιον,

Cod. T 4097 τὸν πρίγκιπα γουλιάμο 4100 γληκιά—τὸν γκαθῆζη 1 κ.
ἦλθ. καλὲ ἀδελφε 2 νασεδὸ ὄσα 6 τὸν γγαβαλαριον 7 τὸν πρίγκιπα
8 θαύμάζο καλε ἀδελφέ π. καὶ γαβρέ μου 9 ευχαριστᾷς f. 66^v 10 ὅταν

Ρ ἀπαύτου ὀρίζει ἠφέρασιν τὸν πρίγκιπα Γουλιάμο,
τὸν ἀφέντη [τῆς] Καρύταινας, τοὺς καβαλλάρους
δλους.

Τιμητικὰ ἐπίασεν τὸν πρίγκιπα ἔκ τὸ χέρι·

4100 γλυκέα τὸν ἐχαιρέτησεν, σιμά του τὸν καθίζει·

“Καλῶς ἦλθες, ἀδελφι μου, καλῶς ἦλθες, γαμπρέ μου,
“πολλὰ ἐπεθύμουν νὰ σὲ ἰδῶ ὡςὰ σὲ βλέπω τώρα.”

Ἐκ τ’ ἄλλο χέρι ἐπίασεν τὸν ἀφέντη Καρυταίνου,
τιμητικὰ τὸν ἔβαλεν, εἰς τὸ πλευρόν του ἐκάτσειν.

5 Ἄφῶν ἐκάθισαν ὁμοῦ κ’ ἐγέμισεν ἡ τέντα

τὸ πλήθος τῶν καβαλλαρίων καὶ ὄλων τῶν ἀρχόντων,
ἄρξε ὁ σεβαστοκράτορας, τοῦ πρίγκιπα ἐλάλειεν·

“Μὰ τὸν Χριστόν, καλὲ γαμπρέ, πρίγκιπα, ἀδελφέ μου,
“πολλὰ ἔπρεπεν νὰ εὐχαριστῆς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀγίους,

10 “ὅταν ἐδώκεν ὁ Θεὸς ἐσὲν καὶ τῶν γονέων σου

“νὰ εἰστέν ἀφέντες τοῦ Μορέως, νὰ ἔχετε τὴν δόξαν,

“ἔπρεπεν νὰ ἀναπεύουσον ἐκεῖ στήν ἀφεντία σου

“καὶ νὰ μηδὲν ἐγύρευες ἄλλους νὰ ἀκληρήσης.

f. 170^v-11

“Εἰπέ με τί σὲ ἔφταισα καὶ τί κακὸν σὲ ἐποίησα

15 “κ’ ἦλθες ἀπάνω εἰς ἐμὲν νὰ ἐπάρης τὸ δικό μου;

“καὶ πάλιν οὐδὲν σὲ ἄρκησε νὰ ἔλθης εἰς ἐμένα,

“ποῦ εἶμαι μ’ ἐσένα γείτονας κ’ ἔχεις τὴν ἀδελφή μου,

“ἀλλὰ ἦλθες στὸν ἀφέντη μου τὸν ἅγιον βασιλέα

“νὰ ἐπάρης τὸ βασίλειον νὰ γένης βασιλέας.

20 “Εἰς τοῦτο πρέπει νὰ ἐγροικᾶς, καλὰ νὰ τὸ σκοπήσης

“ὅτι ἔναι καλλίων σου καὶ χριστιανὸς ἴσ’ ἀλήθειαν.

“Καὶ ὁ Θεὸς ποῦ ἔν’ κριτῆς καὶ κρένει εἰς τὸ δίκαιον

“σὲ ἠφερὲν στὰς χεῖρας του, ἔχει σε εἰς θέλημάν του·

“κι ὡςὰν ἐγύρευες ἐσὺ ἐκεῖνον νὰ ἀκληρήσης,

25 “σὲ θέλει ἐβγάλει ἐκ τὸν Μορέαν, ὅπου οὐκ ἔχεις δίκαιον,

4101 ὡςὰς σεβλέτω

16 ἄρσειν

21 καλήνσου—χρισθθανός

σοῦ ἔδοσε 13 ἐγύρευες 14 ὁμ. μέ 15 νὰ πάρει το γωνηκό μου
17 ὁποῦμε γειτ. μεσὲ καὶ χης τὴν 19 νὰ πάρει, ὁμ. του 20 γρηκάς—ἀπη-
κέζη 21 σὶ ἐσε ἀλλοις ου ἀνος’ 22 καὶ ὁ θεὸς ὁ θεκαίος κρητῆς καὶ τὸ δὴ
καὶο κρήνη 23 ἐφερέ σε ἦς χ. του—ἦς φυλακίον του 24 ἐγύρευσα
25 ἐγγαση—δου ἔχης δίκαιο

- Η** “Ἐκεῖνος ἐνὶ γονικὸς τῆς Ῥωμανίας ἀφέντης·
 “κ’ ἐσὺ ἂν ἔβγῃς κ’ τὴν φυλακὴν, ἄγωμε εἰς τὴν Φραγκίαν,
 “ὅπου ἐνὶ ἐκεῖ | τὸ φυσικὸν τὸ ἰγονικὸν ὅπου ἔχεις.” f.
 Καὶ ὅσον ἀποπλήρωσεν ἐτούτα ὅπου σᾶς λέγω,
 4130 ὁ πρίγκιπας, ὡς φρόνιμος, ρωμαίικα τοῦ ἀπεκρίθη·
 “Κύρης μου σεβαστοκράτορα καὶ γυναικάδελφέ μου,
 “πολλὰ ἔχεις τὴν προτίμησιν μεγάλην ἀπὸ ἐμέναν
 “νὰ λέγῃς καὶ νὰ πολεμῆς, διατὶ εἶμαι εἰς φυλακὴν σου.
 “Ἐπεὶ διὰ τόσο ἂν ἔμελλε στὸν τόπον νὰ ἀποθάνω,
 35 “οὐ μὴ ν’ ἀφήσω νὰ εἰπῶ μέρος ἐκ τὴν ἀλήθειαν.
 “Οὐ πρέπει τὸν εὐγενικὸν ἄνθρωπον νὰ καυχᾶται,
 “οὔτε νὰ ψέγῃ ἂν ἔχη ἐχτρὸν καὶ φέρῃ του ἢ τύχη
 “νὰ τὸν κρατῆ εἰς φυλακὴν ὡσὰν κρατεῖς ἐμέναν.
 “Καὶ πάλε ἄλλο χειρότερον, νὰ ψέγῃ ἄλλος εἰς πρᾶγμα,
 40 “τὸ ἔχει ἐκεῖνος τὴν αἰτίαν κ’ ἐνὶ καταπιασμένος.
 “Ἐγὼ, ἀδελφέ, ἂν ἐγύρευα νὰ αὐξήσω τὴν τιμὴν μου,
 “τὸ πλοῦτος καὶ τὴν δόξαν μου, πρέπει νὰ μὲ ἐπαινᾶτε,
 “διατὸ πρέπει τὸν ἄνθρωπον, ὅπου ἄρματα βαστάζει,
 “ν’ αὐξάινη γὰρ τὸ πλοῦτος του, ὁμοίως καὶ τὴν τιμὴν του,
 (3820) 45 “μόνον νὰ μὴ ἐνὶ ἄδικον, νὰ ἐπαίρη συγγενῶν του
 “καὶ νὰ ἀκληρᾷ τὴν σάρκαν του, τοὺς σαρκικούς του
 φίλους.
 “Πάντως ἐγὼ εἶμαι πρίγκιπας, ἕνας μικρὸς στρατιώτης,
 “κι οὐδὲν μὲ ἐβλέπεις ὅτι ἔδραμα ἀπάνω εἰς συγγενὴν μου f. |
 “οὔτε εἰς φτωχόν μου γείτονα νὰ ἐπάρω τὸ ἐδικόν του·
 50 “ἀλλὰ ἔδραμα εἰς βασιλέαν, ὅπου ἐνὶ ἀφέντης μέγας,
 “ὅπου ἔχει κράτος κι ἀφεντίαν μεγάλην εἰς τὸν κόσμον
 “κ’ ἐνὶ εἰς ἀντρία ἐξάκουστος ἀπάνω εἰς τοὺς στρατιώτες,
 “κ’ ἐνὶ τιμὴ μου κ’ ἐπαινος, νὰ πιάνωμαι μετ’ αὐτον,
 “διατὶ ἐνὶ ἐκεῖνος βασιλέας κ’ ἐγὼ μικρὸς στρατιώτης.
 55 “Καὶ πάλιν ἐνὶ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ γένους τῶν Ῥωμαίων
 “κι οὐδὲν μετέχω πρὸς αὐτὸν εἰς τίποτε συγγένειαν.

4127 ἐκ τὴν 36 οὐδὲν πρέπ. 39 ἄλλον 47 παντός 52 ἀνδρ.

Cod. T 4126 ἐνε—om. τῆς 28 ἐνε—του 34 δι αν τόσο 36 νὰ
 καυχούνται 37 οὐδὲ f. 67 39 ἄλο—δλος εἰς πρᾶγμα 40 καὶ νε
 41 νὰ ξυύσο 42 μὲ παινᾶτε 43 δηατῆ 44 αὐξάνι 45 ἐνε—πέρω

Η "Ἐσὺ γὰρ ὅπου εὕρισκεσαι αὐτάδελφος Δεσπότη
 " μὲ τέτοιον τρόπον κι ἀφορμὴν ὡσὰν ἐσὺ τὸ ἐξεύρεις,
 " κι οὐδὲν σὲ ἀρκεῖ τὸ σ' ἔδωκεν ἀπὸ τὸ ἰγονικόν του
 4160 " τοῦ νὰ κρατῆς εἰς ἀφεντίαν τὸν τόπον τῆς Βλαχίας,
 " ὅπου ἔνι τὸ καλλιώτερον μέλος τῆς βασιλείας του,
 " ἀλλὰ ἐβουλήθης παντελῶς τοῦ νὰ τὸν ἀκληρήσης,
 " νὰ ἐπάρης ἐκεῖνο ὅπου κρατεῖ, ὅλον τὸ Δεσποτᾶτο,
 " κ' ἐκεῖνος νὰ ἔνι τζάγδαρος, ἔρημος εἰς τὸν κόσμον.
 65 " Κ' ἔποικες ἄλλο πλειότερον, μεγάλην ἁμαρτίαν,
 (280) " διατὶ οὐδὲν ὑπόμεινες νὰ μάχεσαι μετ' αὐτὸν
 " ὡς γείτονας καὶ συγγενῆς, ὡς τὸ ἔχει ὁ κόσμος ὅλος,
 " ἀλλὰ ἔδραμες στὸν βασιλέαν ὅπου ἔνι ἀφέντης μέγας,
 " —διατὶ τὸν ἔχει ἀντίδικον κ' ἐχτρεύεται μετ' αὐτὸν— f.
 70 " διὰ νὰ σὲ δώσῃ συμμαχίαν καὶ δύναμιν φουσσάτου,
 " νὰ τὸν βοθριάσῃς παντελῶς καὶ νὰ τὸν ἀκληρήσῃς.
 " Κι οὐδὲν σὲ ἔπρεπε, ἀδελφέ, οὔτε τιμὴ σου ἔνι,
 " διατὶ μὲ ἤφερε ἡ ἁμαρτία κ' ἡ τύχη τῆς στρατείας
 " κ' ἔπεσα εἰς τὰς χεῖρας σου κ' εἶμαι εἰς φυλακὴν σου
 75 " νὰ μὲ ὀνειδίξῃς ἄσκημα, ἀδίκως, παρὰ λόγου,
 " εἰς πράγματα κ' ὑπόθεσες, τὰ οὐδὲν 'ς ἐμὲ τυχαίνουν,
 " ἐδῶ εἰς τόσα πρόσωπα εὐγενικῶν ἀνθρώπων,
 " κ' ἐκδύνεσαι τὰ πράγματα καὶ τὲς αἰτίες ὅπου ἔχεις
 " καὶ βάνεις τα ἀπάνω μου τὶ οὐδὲν μὲ ἐμὲ τυχαίνουν."
 80 Κι ὡς ἤκουσε ὁ σεβαστοκράτορας τοῦ πρίγκιπος τὰ
 λόγια,
 τὸ πῶς τὸν ἀποκρίθηκεν μὲ ἀλαζονείαν μεγάλην
 κι οὐδὲν τὸν ἐφροντίσετον διατὶ ἦτο εἰς φυλακὴν του,
 μεγάλως γὰρ τὸ ἐντράπηκεν κ' εἰς σφόδρα τὸ ἐθυμώθη,

85 κι ἂν ἔλειπε διὰ ἐντροπὴν τῶν εὐγενῶν ἀνθρώπων
 (280) ὅπου εὕρισκόντησαν ἐκεῖ, Φράγκοι τε καὶ Ρωμαῖοι,
 εἶπειν καὶ ποιήσειν ἤθελεν τοῦ πρίγκιπος ἄσκημίαν.

4159 τῷ σὲ ἔδωκεν

79 μεμὲ τηχένου

85 ἐμοφην

87 ἐπην

Cod. T 4157 μα σὶ γὰρ που 58 το ξεύρης 59 γνωκὸ του 60 θὰ νὰ
 κρατ. 61 ὀπνε—μέρος 62 δια να τον ακ. 63 ἄλλο 64 ἐνε τζιγαλέ-
 τορας, reghars tziyárotas?—τὸν γκόσμον 66 ὑπόμεινες 67 τύχη f. 67'
 68 ὀπνε 69 ἐχρέβεται 71 βοτριάσις 72 ουδε—ἐνε 74 οση. τὰς

- P “Σὺ δὲ ὅπου εὐρίσκεισαι αὐτάδελφος Δεσπότη
 “μὲ τέτοιον τρόπον κί ἀφορμὴν ὡσάν ἐσὺ ἤξεύρεις,
 “οὐδὲν ἀρκεῖ τὸ σ’ ἔδωκεν ἀπὲ τὸ γονικόν του
 460 “να τὸ κρατῆς εἰς ἀφεντίαν, τὸν τόπον ποῦ σ’ ἔδωκεν,
 “ἤγγουν τὸν τόπον τῆς Βλαχίας ποῦ ἐνὶ κίλλιον μέλος,
 “ἀλλ’ ἐβουλήθης παντελῶς νὰ τοῦ τὰ ἀκληρήσης,
 “νὰ ἐπάρης ἐκεῖο, τὸ κρατεῖ, ὅλο τὸ Δεσποτάτο
 “κι αὐτὸς νὰ ἐνὶ ὡς τζάγδαρος, ἔρημος εἰς τὸν κόσμον.
 65 “Ἐποικες κί ἄλλο πλεώτερον, μεγάλην ἀμαρτίαν,
 “διότι οὐδὲν ὑπόμεινες νὰ μάχεσαι μετ’ αὐτον
 “ὡς συγγενῆς καὶ γείτονας, ὡς τὸ ἔχει γὰρ ὁ κόσμος,
 “ἀλλ’ ἔδραμες στὸν βασιλέαν ὅπου ἐνὶ ἀφέντης | μέγας, f. 171^r I
 “—διοῦ τὸν εἶχε ἀντίδικον κί ὀχτρεύετον μετ’ αὐτον—
 70 “τοῦ νὰ σὲ δώση συμμαχίαν καὶ δύναμιν φουσσάτου
 “νὰ τὸν βυθίσης παντελῶς καὶ νὰ τὸν ἀκληρήσης.
 “Κι οὐδὲν <σὲ> πρέπει, ἀδελφέ, οὔτε τιμὴ σου ἐνὶ,
 “διοῦ μὲ ἤφερεν ἡ ἀμαρτία κ’ ἡ τύχη τῆς στρατείας
 “καὶ ἔπεσα εἰς χεῖρας σου κ’ εἶμαι εἰς φυλακὴν σου
 75 “νὰ μὲ ὀνειδίξης ἄσκημα, ἀδίκως, παρὰ λόγου,

“ἐδῶ εἰς τόσα πρόσωπα εὐγενικῶν ἀνθρώπων·
 “μὰ ἐκδύνεσαι τὰ πράγματα καὶ τὲς ὑπόθεσές σου
 “καὶ βάνεις τες ἀπάνω μου ποῦ οὐδὲν ’ς ἐμὲ τυχαίνει.”

- 80 Ὡς ἤκουσεν σεβαστοκράτορας τοῦ πρίγκιπος τοὺς
 λόγους

τὸ πῶς τὸν ἀποκρίθηκεν ’ς ἀλαζονείαν μεγάλην
 καὶ οὐκ ἐδιακρίθηκε διοῦ ἐνὶ εἰς φυλακὴν του,
 μεγάλως τὸ ἐβαρῦθηκεν, σφόδρα τὸ ἐλυπήθην.

Πολλὰ γὰρ ἐθυμώθηκεν, στὸν πρίγκιπα Γουλιάμον· (p. 97)

- 81 ἀν εἰλεπεν δι’ ἀφορμὴν τῶν εὐγενῶν ἀνθρώπων,
 ὅπου εὐρίσκονταν ἐκεῖ, Φράγκων τε καὶ Ρωμαίων, f. 171^r II
 εἰπεῖν καὶ ποίσειν ἤθελεν τοῦ πρίγκιπα ἄσκημίαν.

469 ὀχτρεύετον

71 βηθήσει

79 του οὐδὲν σε με τ.

76 πράματα 78 ἐγδύεσε—σπόχη 80 τοῦ πρίγκιπα 81 ἐφροσίζετον
 83 απ. γάρ—εφημέθη 85 κί ἀν ἔχε λήπει διανα εντροσι τὸν ευγενικὸν ἀδόν
 86 φ. γάρ ἐπὶ ρομ. 87 πηφῶν ἔχε τοῦ πρίγκιπος ἐτότε δ.

Ἡ ὧς εἶδαν γὰρ οἱ εὐγενικοί, ποῦ ἦσαν ἐκεῖ μετ' αὐτοὺς,
τὴν πρόσοψιν καὶ τὸν θυμὸν τοῦ σεβαστοκρατόρου,
4190 ἐβάλλθησαν μὲ συντυχίης, μὲ τρόπους καλωσύνης f.
κ' ἐπράυναν τὰ λόγια τοὺς κ' ἔβαλάν τοὺς ἴσ' ἀγάπην.

Κι ἀφότου ἀναπαύτηκεν εἰς τὴν Πελαγονίαν
ὁ σεβαστοκράτορας μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου εἶχεν,
<τότε> ἡμέρας δύο ἐποίησασιν νὰ θάψουν τοὺς σκοτω-
μένους,

95 νὰ θεραπέψουν τὰς πληγὰς ὅσοι ἦσαν λαβωμένοι.

Ἦρθωσεν τὰ φουσσᾶτα τοῦ κ' ἐκίνησαν ὑπαγαίνει
ὀλόρθα στὴν Κωνσταντινίπολιν ὅπου ἦτο ὁ βασιλέας.

Ἐπῆρε γὰρ τὸν πρίγκιπα τιμητικὰ μετ' αὐτὸν·
σιμὰ τοῦ ἑκαβαλλίκευεν, μετ' αὐτὸν ἐκοιμᾶτον·

4200 καὶ τόσα ὠδηγέψασιν, ἀπόσωσαν στὴν Πόλιν.

Κι ἀφότου ἀπέξεψασιν κ' ἐπιάσαν τὲς κατοῦνες,
ἐπῆρε ὁ σεβαστοκράτορας τὸν πρίγκιπα Γυλιάμον·
ἀπὸ τὸ χέρι τὸν κρατεῖ κ' εἰς τὸ παλάτι ἐσώσαν.

Ἄ βασιλεὺς ἐκάθετον ἐτότε εἰς τὸ θρονίον τοῦ,
5 τὸν γῦρον τὰ ἀρχοντόπουλα καὶ μέσα ὁ βασιλέας.

(2880) Ὁ πρίγκιπας γονατιστὰ τὸν βασιλέα ἐχαιρέτα,
κι ὁ βασιλεὺς, ὡς φρόνιμος κ' εὐγενικὸς ὅπου ἦτον,
ἀπὸ τὸ χέρι τὸν κρατεῖ κι ἀπάνω τὸν σηκώνει·

“Καλῶς ἦλθες ὁ πρίγκιπας μετὰ τὴν συντροφίαν σου.”

10 Ὦρισεν καὶ ἐκάθισεν μικρὸν ἐκεῖ μετ' αὐτὸν f.
κι ἀπαύτου ὀρίζει ὁ βασιλέας κι ἀπῆραν τὸν ἀπέκει·
εἰς φυλακὴν τὸν ἔβαλαν μετὰ τιμῆς μεγάλης.

Ἄ ἀφέντης τῆς Καρύταινας κ' οἱ ἄλλοι φλαμουριάροι
ἐκεῖ μετὰ τὸν πρίγκιπα τοὺς ἔβαλαν νὰ εἶναι

15 διὰ νὰ ἔχουσιν ὁμότιμα καὶ παρηγόρημά τοὺς
τὴν φυλακὴν ὅπου εἶχασιν διὰ φοῦμος τοῦ βασιλέως.

Κι ὅσο ἐποίησαν εἰς φυλακὴν τὴν ἐβδομάδα ἐκείνην,
ὦρισεν γὰρ ὁ βασιλεὺς, τὸν πρίγκιπαν ἠφέραν,

4188 ὅπου 91 εἰς 4212 ἔβαλεν 15 ὁμότιμα
17 ἐκείνη τὴν ἐβ.

Cod. T 4188 om. γάρ—ὅπου 90 συντηχῆς μὲ τρόπον 91 καὶ βανεν
τοὺς ἀγάπι 92 ἀφότου ἀναπαύτικε 93 τότε ὁ σεβ.—πόυχε 94 ἡμέρες
δ. πῆσασιν—τησκό μένους 95 θαραπαύσου—δοῖ] ὅπου 96 καὶ κίνησε
ἠπαγένη 97 στὴν γκοσταντ. f. 68' 4200 ἀπέσωσαν 1 καὶ ἀφότου

Ρ 'Αλλ' ὡς εἶδαν οἱ εὐγενικοί, ποῦ ἦσαν ἐκεῖ μετ' αὐτούς,
 τὴν πρόσοψιν καὶ τὸν θυμὸν τοῦ σεβαστοκρατόρου,
 190 ἐβάλλθησαν μὲ λόγια, μὲ τρόπους καλωσύνης
 κ' ἐπράυναν τὴν κάκωσιν κ' ἐβάβαν τους ἔς ἀγάπην.

'Αφότου ἀναπαύτησαν εἰς τὴν Πελαγονίαν,
 λέγω σεβαστοκράτορας μὲ τὰ φουσσᾶτα του ὄλα,
 ἡμέρες δύο ἔποικαν νὰ θάψουν τοὺς νεκροὺς τους,
 95 νὰ θαραπέψουν τὰς πληγὰς ὅσ' ἦσαν λαβωμένοι.
 Ὕρθωσεν τὰ φουσσᾶτα του, κινάει νὰ παγαίη
 εἰς τὴν Κωνσταντινόπολιν ὅπου ἦτο ὁ βασιλέας.
 Ἐπῆρε καὶ τὸν πρίγκιπαν τιμητικὰ μετ' αὐτον·
 σιμὰ του ἐκαβαλλίκευε, μετ' αὐτον ἐκοιμᾶτον·
 200 καὶ τόσον ὠδηγέψασιν, ἐσῶσαν εἰς τὴν Πόλιν.

f. 171' 1

Κι ἀφότου ἀποσῶσασιν, | ἐπέξεψαν ἐκείσε,
 ἐπῆρε ὁ σεβαστοκράτορας τὸν πρίγκιπα Γουλιάμον,
 ἀπὲ τὸ χέρι τὸν κρατεῖ εἰς τὸ παλάτι ἐσῶσαν.
 Ὁ βασιλεὺς ἐκάθητο ἀπάνω εἰς τὸ θρονίον του,
 5 τοῦ γύρου τ' ἀρχοντόπουλα κι ὁ βασιλεὺς ἐν μέσῳ.
 Ὁ πρίγκιπας γονατιστὰ τὸν βασιλέα προσκύνει·
 κι ὁ βασιλεὺς, ὡς γνωστικός καὶ εὐγενὴς ὅπου ἦτον,
 ἀπὲ τὸ χέρι τὸν κρατεῖ κι ἀπάνω τὸν σηκώνει·
 "Καλῶς ἦλθες ὁ πρίγκιπας μετὰ τῆς συντροφίας σου."

10 Ὕρισεν καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ μικρὸν μετ' αὐτον·
 ἀπαύτου ὀρίζει ὁ βασιλεὺς ἐπῆραν τον ἀπέκει·
 στὴν φυλακὴν τὸν ἔβαλαν μετὰ τιμῆς μεγάλης.
 Ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας κι ὄλοι οἱ φλαμουριάροι
 ἐκεῖ μετὰ τοῦ πρίγκιπα τοὺς ἔβαλαν νὰ εἶναι,
 15 νὰ ἔχουσιν ὁμόνοϊαν καὶ νὰ παρηγοροῦνται
 στὴν φυλακὴν ὅπου ἦσασιν ἔσω τοῦ βασιλέως.
 Κι ὡς ἔποικεν στὴν φυλακὴν αὐτὴν τὴν ἐβδομάδα, f. 171' 11
 ὤρισεν γὰρ ὁ βασιλεὺς, τὸν πρίγκιπαν ἠφέραν,

193 σεβαστωκρ. 95 νὰ θαραπαύσου—ὡς ἦσαν 4200 ὠδηγεύσανσιν
 5 τοῦ γ. του—ἐκ μέσω 17 εὐδομ.

πρίγκιπο γουλ. 3 τὸν γκρατι 4 ἐκάθητο 5 τὸ γίρο ἢ μεγιστάνη του
 τὸν β. προσκύνει 8 τὸν γκρατι 9 τῆ συνδρ. 11 καὶ τότε ὀρίζῃ ὁ
 βασιλεὺς καὶ ἐπῆραν 15 νάχουσι—παρηγορεμά τους

Η ὁμοίως καὶ τοὺς καβαλλαρίους ὅπου ἦσαν μετ' ἐκείνων,
 4220 ἐκεῖ ὅπου ἦτον ὁ βασιλέας ἀπάνω στὰ παλάτια·
 καὶ λέγει πρὸς τὸν πρίγκιπαν ἀτὸς τοῦ ὁ βασιλέας·
 “ Πρίγκιπα, ἐσὺ θεωρεῖς κ' ἐβλέπεις το ἀτὸς σου
 “ τὸ πῶς εἶσαι εἰς φυλακὴν κ' ἔχω σε εἰς ἐξουσίαν μου,
 “ ἂν θέλω νὰ ἐλευτερωθῆς, ἂν θέλω νὰ ἀποθάνῃς.
 25 “ Καὶ λέγω σε εἰς πληροφορίαν, καὶ μὴ τὸ ἀπιστήσης·
 (2000) “ ἂν ἦσουν γὰρ εἰς τὸν Μορέαν ἐκεῖ ὅπου ἦσουν ἀφέντης,
 “ καὶ νὰ εἶχες μάχην μετὰ ἐμὲν ὡσὰν τὸ ἐπεχειρίστης,
 “ οὐδὲν ἠμπόρεις στὰ μακρέα μετ' ἔμε νὰ ὑπομένης
 “ νὰ μὴ σὲ ἐξήβαλα ἀπ' ἐκεῖ τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης,
 30 “ νὰ ἐκέρδισα τὸν τόπον σου ὅπου ἔνι ἰγονικός μου.
 “ Λοιπὸν ἀφότου εὐρίσκεισαι ἐδῶ στὴν φυλακὴν μου ε 11
 “ ἐσὺ κι ὄλος σου ὁ λαὸς κ' εἶναι ἐδῶ μετ' ἔσου,
 “ ἂν θέλω ἀρτίως νὰ στείλω ἐκεῖ φουσσᾶτα ἐδικά μου,
 “ νὰ στείλω μὲ τὰ κάτεργα νὰ ὑπάγουν τῆς θαλάσσης
 35 “ κι ἀπαύτου πάλε ἀπὸ τῆς γῆς νὰ ὑπάγουν τῆς στερείας,
 “ ἐπεὶ ἔνι γὰρ κι ὁ τόπος σου γυμνὸς ἐκ τὰ φουσσᾶτα,
 “ νὰ τὸν ἐπάρουν εὐκόλα καὶ νὰ τὸν ἔχῃς χάσει.
 “ Ἐν τούτῳ λέγω, πρίγκιπα, καὶ συμβουλευομαί σε·
 “ διατὶ οἱ γονεῖς σου ἐκόπιασαν κ' ἐξώδιασαν λογάρι
 40 “ διὰ νὰ κερδίσουν τὸν Μορέαν, κ' ἐσὺ πάλε ἀπ' ἐκείνους,
 “ περὶ νὰ χάσης τὰ κρατεῖς νὰ μείνης ἀκληρημένος,
 “ ἔπαρε ἐκ τὸ λογάρι μου,—πολὺ νὰ σε χαρίσω—
 “ ἐσὺ κ' οἱ καβαλλᾶροι σου ὅπου εἶναι ἐδῶ μετ' ἔσου,
 “ νὰ σᾶς ἐβγάλω ἀπ' ἐδῶ, νὰ σᾶς ἐλευτερώσω·
 45 “ κι ἀμέτε κι ἀγοράσετε χῶρες εἰς τὴν Φραγκίαν,
 (2020) “ νὰ ἔχετε παντοτινὰ ἐσεῖς καὶ τὰ παιδιὰ σας
 “ κι ἀφήτε ἐμέναν τὸν Μορέαν ὅπου ἔνι ἰγονικόν μου.
 “ Ἐπεῖν κι ἂν σᾶς ἐξήβαλα ἐδῶ ἐκ τὴν φυλακὴν μου,
 “ καὶ νὰ ἦστε πάλε στὸν Μορέα, καθὼς ἦστε καὶ πρῶτα,
 50 “ ποτέ σας νὰ μὴ ἔχετε ἐσεῖς καὶ τὰ παιδιὰ σας
 4222 ἀτόσου 28 ὑπέρεις 30 σου] μου 39 ἐκοπίασω
 44 εὐγάλω

Cod. T 4219 ὁποῦσαν 20 βασιλεύς 21 ἀτὸς του] εἶποτε 22 το
 θεωρεῖς καὶ βλέπεις 24 να λευθ. 25 μὴν τὸ 26 που f. 68^r 27 μετ
 ἐμέ—επηχερήστης 28 ἠμπόρεις με κερὸν μετέμου νὰ βαστένης 29 ἀπ' οση.
 30 νὰ κέρδ. του τ. σου ὁπότε γονηκὸ μου 31 λήπό του ἀφοῦν εὐρ. 33 ἀθλο

- Ρ ὁμοίως τοὺς καβαλλάριους ὅπου ἤσασιν μ' ἐκείνον,
 4220 ἐκεῖ ὅπουτον ὁ βασιλεὺς ἀπάνω στὸ παλάτι·
 καὶ λέγει πρὸς τὸν πρίγκιπα ὁ βασιλεὺς ἀτός του·
 “ Πρίγκιπα, ἐσὺ θεωρεῖς, ἀτός σου τὸ ἐβλέπεις
 “ πῶς εἶσαι εἰς τὴν φυλακὴν, ἔχω σε εἰς ἐξουσίαν μου,
 “ ἂν θέλω νὰ λευτερωθῆς, ἂν θέλω ν' ἀπεθάνης.
 25 “ Καὶ λέγω σε εἰς πληροφορίαν, καὶ μὴ τὸ ἀπιστήσης·
 “ ἂν ἦσουν γὰρ εἰς τὸν Μορέαν ἐκεῖ ὅπου ἦσουν ἀφέντης
 “ νὰ εἶχες μάχην μετ' ἐμὲν ὡσάν τὸ ἐπιχειρίστης,
 “ οὐδὲν ἠμπόρειες ἐκ μακριὰ μὲ ἐμὲν νὰ ὑπομείνης
 “ νὰ μὴ σὲ ἐξήβαλα ἀπ' ἐκεῖ τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης,
 4230 “ νὰ ἠπῆρα ἐγὼ τὸν τόπον μου ποῦ ἐνι γονικόν μου.
 “ Λοιπὸν ἐπεὶν ἠύρισκεσαι ἐδῶ στὴν φυλακὴν μου
 “ ἐσὺ καὶ ὄλος ὁ λαὸς ποῦ ἐνι ἐδῶ μ' ἐσένα, (p. 98)
 “ ἂν θέλω ἄρτι νὰ ἔστειλα φουσσᾶτα γὰρ ἐκεῖσε, f. 172' 1
 “ νὰ στείλω μὲ τὰ κάτεργα νὰ πάουν διὰ θαλάσσης,
 35 “ ἀπαύτου πάλι ἐκ τὴν στερέαν τῆς γῆς διὰ νὰ πᾶσιν,
 “ ἐπεὶ ἔναι ὁ τόπος σου γυμνὸς ἀπὸ φουσσᾶτα,
 “ νὰ τότε πάρουν εὐκόλα, ἐσὺ νὰ τότε χάσης.
 “ Ἐν τούτῳ λέγω, πρίγκιπα, καὶ συμβουλευομαί σε·
 “ διοῦ οἱ γονεῖς σου ἐκόπιασαν κ' ἐξώδιασαν λογάριν
 40 “ διὰ νὰ κερδίσουν τὸν Μορέαν καὶ σὺ γὰρ ἀπ' ἐκείνους·
 “ παρ' οὐ νὰ χάσης τὰ κρατεῖς, νὰ εἶσαι ἀκληρημένος,
 “ ἔπαρε ἐκ τὸ λογάριν μου—πολὺ νὰ σὲ χαρίσω—
 “ ἐσὺ κ' οἱ καβαλλάροι σου ὅπουναι μετ' ἐσένα
 “ νὰ σᾶς ἐβγάλω ἀπὸ ἔδῳ νὰ σᾶς ἐλευτερῶσω·
 45 “ καὶ σῦρτε ἀγοράσετε χῶρες εἰς τὴν Φραγκίαν
 “ νὰ ἔχετε παντοτινὰ ἐσεῖς καὶ τὰ παιδιά σας,
 “ κι ἀφήτε ἐμένα τὸν Μορίαν ὅπουναι γονικός μου.
 “ Ἐπεὶ ἂ σᾶς ἐξήβαλα ἐδῶ ἐκ τὴν φυλακὴν μου,
 “ νὰ ἦσεν πάλιν στὸν Μορέαν καθὼς ἦσεν καὶ πρῶτα,
 50 “ ποτέ σας νὰ μὴ ἔχετε ἐσεῖς καὶ τὰ παιδιά σας f. 172' 11

4222 εὐλέπεις

39 διοῦ οἱ γονέσου ἐξώδιασαν καὶ ἐκόπια λογάριν
 48 ψυλακίω μοιω

ἔρτιος 34 νὰ πάου 35 νὰ πάγουν τὰ φουσσᾶτα 36 ἐνε 38 σηβουλε-
 βορίσε 41 περιέβα 42 πο^λ 47 ὅπουτε γονικός μου 48 ἐπῆ καὶ αἶσας
 50 μίμ ἔχ.

- Η "εἰρήνην οὔτε ἀνάπαψιν νὰ φᾶτε τὸ ψωμί σας."
 Ὁ πρίγκιπας ἀφκράζετον τοῦ βασιλέως τὰ λόγια 115
 κ' ἐσκόπα πῶς ν' ἀποκριθῆ ὅπως νὰ μὴ ἔχῃ σφάλλει.
 Κι ὅσον εἶπεν κ' ἐπλήρωσεν τὰ ἐλάλει ὁ βασιλέας,
 4255 ἄρξετον πάλε ὁ πρίγκιπας νὰ λέγῃ πρὸς ἐκείνον·
 "Δέσποτα, ἕγιε βασιλέα, δέομαί σου τὸ κράτος,
 "ὡς ἄνθρωπος ξενωτικὸς κι ἀπαίδευτος ὅπου εἶμαι,
 "νὰ ἔχω τὴν συμπάθειον σου ἀπόκρισιν ποιήσω.
 "Ἀφῶν ὀρίζει, δέσποτα, τῆς βασιλείας τὸ κράτος
 60 "τὸν τόπον καὶ τὴν ἀφεντίαν ὅπου ἔχω στὸν Μορέαν
 "νὰ σέ τὸν δώσω, ἀφέντη μου, λογάριν νὰ μὲ δώσῃς
 "ἐμὲν καὶ τῶν συντρόφων μου ὅπου εἶναι μετ' ἐμένας,
 "κ' ὑπᾶμε ἡμεῖς εἰς τὴν Φραγκίαν ὅπου ἔν' τὸ ἰγουνικὸν μας
 "καὶ τόπους ν' ἀγοράσωμεν νὰ ἡμένωμεν εἰς αὐτούς,
 65 "κ' ἐσὲν νὰ μείνῃ ὁ Μορέας ὅπου ἐνὶ ἰγουνικὸν σου·
 (2040) "τὸ δύνομαι ν' ἀποκριθῶ καὶ δύνομαι ποιήσαι,
 "σέ θέλω ποιήσαι ἀπόκρισιν καὶ δέξου το εἰς ἀλήθειαν,
 "ἐπεὶ, ἂν μ' ἐκράτεις ἕς φυλακὴν πενήντα πέντε χρόνους,
 "ποτὲ ἀπὸ ἐμὲν οὐκ ἠμπορεῖς νὰ ἔχῃς ἄλλο πρᾶγμα,
 70 "μόνον κ' ἐτοῦτο ὅπου ἠμπορῶ, λέγω τὴν βασιλείαν
 <σου>.
 "Ὁ τόπος γάρ, ἀφέντη μου, ἐκείνος τοῦ Μορέως,
 "οὐδὲν τὸν ἔχω ὡς γουνικὸν οὔτε παππούδικόν μου
 "διὰ νὰ τὸν ἔχω εἰς ἐξουσίαν νὰ δώσω καὶ χαρίσω. 111
 "Τὸν τόπον [ποῦ] ἐκερδίσασι οἱ εὐγενικοὶ ἐκείνοι
 75 "ὅπου ἦλθαν γὰρ ἐκ τῆν Φραγκίαν ἐδῶ εἰς τὴν Ρωμανίαν
 "ὁμοῦ μὲ τὸν πατέρα μου, ὡς φίλοι καὶ συντρόφοι.
 "Μὲ τὸ σπαθὶ ἐκερδίσασι τὸν τόπον τοῦ Μορέως,
 "ἀλλήλως τὸν ἐμοίρασαν μὲ ψήφους εἰς τὸ ζῦγι·
 "τοῦ καθενὸς ἐδώκασιν πρὸς τὴν οὐσίαν ὅπου εἶχεν,
 80 "καὶ μετὰ ταῦτα ἐκλέξασιν ἀμφότεροί τους ὄλοι,

4256 τὸ κ. σου δέομαι 59 τὸ κρ. τῆς βασ. 63 εἰπάμε—ἐπι
 68 ἐπὶν ἂν με ἐκρ. εἰς φυλ. 69 ὑπορεῖς 70 ὑπορῶ 74, 88, 90 ὅπου

Cod. T 4251 ἀνάπαυσις 52 ὁ πρίγκιπας ἀφκράζετο 53 νὰ μὴ σφάλει
 54 τὰ λόγια ὁ βασ. 55 πρίγκιπας f. 69r 56 βασιλεῦ τοῦ κρατοῦσεν
 δεμέσου (!) 57 ὀπούμαι 58 τῆ συμπάθιο 59 ὀρίζει 60 ὀπτόχο
 61 τῆ δόσω 62 τὸν συντρόφο μου 63 νὰ πᾶμε ἢ τῆ φ. ἡμῖς ὅπως τὸ

P "εἰρήνην οὔτε ἀνάπαψιν νὰ φᾶτε τὸ ψωμί σας."
 Ὁ πρίγκιπας γιὰ ἤκουσε τοῦ βασιλέως τοὺς λόγους,
 ἐσκόπησεν νὰ ἀποκριθῆ ὅπως μὴ ἔχῃ σφάλλει
 καὶ εἶπεν καὶ ἐπλήρωσεν τὰ ἐλάλει ὁ βασιλέας.
 4255 Ἄρξεται πάλι ὁ πρίγκιπας νὰ λέγῃ πρὸς ἐκείνον·
 "Δέσποτα, ἄγιε βασιλεῦ, δέομαί σου τὸ κράτος,
 "ὡς ἄνθρωπος ξενωτικὸς καὶ ἀπαίδευτος ποῦ εἶμαι
 "νὰ ἔχω τὴν συμπάθειον ἀπόκρισιν νὰ δώσω.
 "Ἄφῶν ὀρίζει, δέσποτα, τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου
 60 "τὸν τόπον καὶ τὴν ἀφεντίαν ὅπου ἔχω στὸν Μορέαν
 "νὰ σέ τὸ δώσω, ἀφέντη μου, λογάρι νὰ μὲ δώσῃς
 "ἐμὲ καὶ τῶν συντρόφων μου ποῦ ἔνι μετ' ἐμένα,
 "κ' ἡμεῖς νὰ ὑπαγαίωμεν ἐκεῖσε εἰς τὴν Φραγκία
 "καὶ τόπους νὰ ἀγοράσωμεν νὰ μένωμεν εἰς αὐτοὺς·
 65
 "τὸ δύνομαι νὰ ἀποκριθῶ, δύνομαι καὶ νὰ ποίσω,
 "θέλω ποιῆσαι ἀπόκρισιν καὶ δέξου το εἰς ἀλήθειαν, f. 172* 1
 "ἐπεὶ, ἂν μὲ κρατῆς στὴν φυλακὴν πενήντα πέντε χρόνους,
 "ποτέ ἀπ' ἐμὲν οὐκ ἠμπορεῖς νὰ ἔχῃς ἄλλο πρᾶμα,
 70 "μόνον τοῦτο ποῦ δύνομαι λέγω τῆς βασιλείας σου.
 "Ὁ τόπος γάρ, ἀφέντη μου, ἐκεῖνος τοῦ Μορέως
 "οὐδὲν τὸ ἔχω γονικὸν οὔτε παππούδικόν μου
 "τοῦ νὰ τὸν ἔχω εἰς ἐξουσίαν νὰ δώσω, νὰ χαρίσω.
 "Τὸν τόπον ἐκερδίσασιν οἱ εὐγενεῖς ἐκεῖνοι
 75 "ποῦ ἤλθασιν ἐκ τῆς Φραγκίας ἐκεῖ εἰς τὸν Μορέαν
 "ὁμοῦ μὲ τὸν πατέρα μου ὡς φίλοι καὶ συντρόφοι.
 "Μὲ τὸ σπαθὶν ἐκέρδισαν τὸν τόπον τοῦ Μορέως
 "καὶ οὕτως τὸν ἐμοίρασαν ἀλλήλως μὲ τὸ ζῦγι·
 "τοῦ καθενὸς ἐδάκασιν πρὸς τὴν οὐσίαν, τὴν εἶχεν,
 80 "καὶ μετὰ ταῦτα ἔκλεξαν ἀφότεροι οἱ πάντες (p. 99)

4256 τὸ κ. σου δέομαι 58 στωμπ. 66 δύνομεν—δύναμαι
 73 χαρήσει 80 ἀφώτερος

γωνικό μας 64 ἡμένομε 65 ὅπως γονικό σου 66 τὸ δ. ἀποκριθῆ
 67 σέ σπ. 69 ἀπὸ ἐμένα ἱμπορῖς—πράμα 70 μόνο καὶ τοῦτο που ἠμπορῶ
 λ. τῆς β. σου 71 οὔτε ἀπο πάπου ἐδικό μου 73 νάστων 74 τον τ. τὸν
 κερδίσασι 76 συντρόφη 78 ἀλλῆλος τότε μωρ. ος ψύφος εἰς το ρήγη (!)
 79 ὁποῖχε 80 ἐγλίξασι

- Η “ὡς ἄνθρωπον τιμιώτερον καὶ φρονιμώτερόν τους,
 “κ’ ἐποίκαν τὸν πατέρα μου ὡς ἀρχηγὸν εἰς ὄλους.
 “Μὲ συμφωνίες, στοιχίματα τὰ ἐβάλασιν ἐγγράφως
 “να μὴ ἔχη δύναμιν καμμίαν να κρένη μοναχός του,
 4285 “οὔτε να ποιήσῃ τίποτε πρᾶγμα γὰρ εἰς τὸν κόσμον
 (2900) “ἄνευ βουλῆς καὶ θέλημα ὀλῶν του τῶν συντρόφων.
 “Λοιπὸν, ἀφέντη βασιλέα, ἐγὼ ἐξουσίαν οὐκ ἔχω
 “να δώσω πρᾶγμα τίποτε ἀπὸ τὸν τόπον ποῦ ἔχω
 “διατὶ τὸν ἐκερδίσασιν μὲ τὸ σπαθί οἱ γονεῖς μας
 90 “πρὸς τὰ συνήθεια ποῦ ἔχομεν, τὰ ἐποίησαν ἀμφοτέρως.
 “Ἄλλά, ὡς ἔνι τὸ σύνηθες ὅπου ἔχουν οἱ στρατιώτες,
 “τὸν πιάσουσιν εἰς πόλεμον καὶ φυλακῆσυνέ τον,
 “μὲ ὑπέρπυρα καὶ χρήματα ἐξαγοράζουνέ τον.
 “Ἄς τὸ διακρίνη, ἀφέντη μου, τῆς βασιλείας τὸ κράτος, f. 111
 95 “πρὸς τὴν οὐσίαν τοῦ καθενὸς ὅπου εἵμεθεν ἐνταῦτα
 “να δώσῃ <να> ἐξαγοραστῆ, να ἔβγη ἐκ τὴν φυλακὴν
 σου.
 “Κι ἂν θέλῃ ἐτοῦτο, δέσποτα, τῆς βασιλείας τὸ κράτος,
 “να βιαστοῦμε ὁ κατὰ εἰς τὸ δύνεται καὶ σώνει,
 “να δώσῃ κ’ ἐξαγοραστῆ, να ἔβγη ἐκ τὴν φυλακὴν σου.
 4300 “εἴτε σὲ φαίνῃ, ἀφέντη μου, να μὴ [μᾶς] τὸ ποιήσῃ
 οὔτως,
 “ἐδῶ μᾶς ἔχεις ἴς φυλακὴν καὶ ποιήσῃ ὡς κελεύεις.”
 Ἄκούσων ταῦτα ὁ βασιλέας μεγάλως ἐθυμώθη
 καὶ λέγει πρὸς τὸν πρίγκιπα μετὰ θυμοῦ μεγάλου.
 “Πρίγκιπα, φαίνεται καλὰ ὅτι Φράγκος ὑπάρχεις,
 5 “διατὶ ἔχεις τὴν ἀλαζονείαν, ὡς τὸ ἔχουσιν οἱ Φράγκοι.
 (2900) “ἐπεὶ τοὺς Φράγκους πάντοτε ἡ ἀλαζονεία τοὺς χάνει
 “καὶ φέρνει τοὺς ἴς ἀπώλειαν ἀπὸ τοὺς λογισμούς τους,
 “ὡσὰν σὲ ἤφευρεν κ’ ἐσὲν ἐνταῦτα ἡ ἀλαζονεία σου,
 “καὶ ἦλθες εἰς τὰς χεῖρας μου ἐδῶ εἰς τὴν φυλακὴν μου.
 10 “Καὶ λέγεις καὶ λογίζεσαι ἐκ τὴν ἀλαζονείαν σου

4294, 97 τὸ κράτος τῆς βασ.

4301, 7 ἴς εἰς

Cod. T 4282 ὡς ἴς 84 καμμά—να κρένη f. 69 85 να ομ.—
 πρᾶμα—τὸν γκῶσμον 87 ξουσία 88 πρᾶμα τίποτες—πῶχω 89 ἡ γωί
 μας 90 πόχομε 91 ἀλλὰ αἰ ἐνε—ὀπόχουν 92 ὅπου πιαστοῦν ἴς πολ.—

- P “ὡς ἄνθρωπον τιμιώτερον καὶ φρονιμώτερόν τους
 “κ’ ἐποίκων τὸν πατέρα μου ὡς ἀρχηγὸν εἰς ὄλους.
 “Μέ συμφωνίες, στοιχήματα τὰ ἐβάλασιν ἐγράφως f. 172^v II
 “νὰ μὴ ἔχη δύναμιν καμμίαν νὰ κρένη μοναξὸς του,
 4285 “οὔτε νὰ κάμνη τίποτε πρᾶγμα γὰρ εἰς τὸν κόσμον
 “ἄνευ βουλῆς καὶ θέλημαν ὄλων του τῶν συντρόφων.
 “Λοιπόν, ἀφέντη βασιλεῦ, ἐγὼ ἐξουσίαν οὐκ ἔχω
 “νὰ δώσω πρᾶμα τίποτε ἐκ τὸν τόπου ὅπου ἔχω,
 “διοῦ τὸν ἐκερδέσασι μὲ τὸ σπαθὶ οἱ γονοὶ μας
 90 “πρὸς τὰ συνήθεια, τὰ ἔχομεν, τὰ ἐποίκων ἀμφοτέρως.
 “Ἄλλὰ ὡς ἐν’ συνήθειον, τὸ ἔχουν οἱ στρατιῶται,
 “τὸν πιάσουσιν εἰς πόλεμον καὶ φυλακίσουσίν τον, (p. 100)
 “μὲ πέρπυρα καὶ χρήματα ἐξαγοράζουσίν τον.
 “Ἄς τὸ διακρίνη, ἀφέντη μου, τὸ κράτος τῆς βασιλείας
 σου,
 95 “πρὸς τὴν οὐσίαν τοῦ καθενὸς ὅπου εἴμεθεν ἐνταῦτα
 “νὰ δώσῃ νὰ ἐξαγοραστῇ, ’κ τὴν φυλακὴν νὰ ἔβγῃ.
 “Κι ἂν θέλῃς τοῦτο, δέσποτα, | ἄγιε βασιλέα, f. 173^r I
 “νὰ βιαστοῦμε ὁ κάθε εἰς τὸ δύναται καὶ σώζει·
- 4300 “εἶ τα κι οὐδὲν σὲ φαίνεται τοῦτο διὰ νὰ ποίσης,
 “ἐδῶ μᾶς ἔχεις ’ς φυλακὴν καὶ ποίση ὡς κελεύεις.”
 Ἦκούσας ταῦτα ὁ βασιλεὺς μεγάλως ἐθυμώθη
 καὶ λέγει πρὸς τὸν πρίγκιπιν μετὰ θυμὸν μεγάλον·
 “Πρίγκιπα, φαίνεται καλὰ ὅτι Φράγκος ὑπάρχεις,
 5 “ἐπεὶ ἔχεις τὴν ἀλαζονείαν, ὡς τὴν ἔχουν οἱ Φράγκοι·
 “διὸ τοὺς Φράγκους πάντοτε ἡ ἀλαζονεία τοὺς χάνει
 “καὶ φέρνει τοὺς ’ς ἀπώλειαν ἀπὲ τὸν λογισμόν τους,
 “ὡσὰν κ’ ἐσέναν ἤφερον ἐδῶ ἡ ἀλαζονεία σου
 “καὶ ἦλθες εἰς τὰς χεῖρας μου ἐδῶ εἰς τὴν φυλακὴν μου.

10

4281 φρον. καὶ τιμιώτερόν τους 89 ἡ γονή μας 96 ἐκ τὴν
 4301 εἰς φυλ. 5 ὡς τὴν αἰχουσκῶ 8 ἐδῶ εἰς ἀλαξ.

των] τοῦσι 93 πέρπυρα—των] τους 94 ὅτι τὸ 95 ἡμεστε 96 <νὰ> οπι.
 —σαυγί 97 τὸ κρ. τῆς β. σου 98 κάθε ἡς 99 ναυγί 4300 φανή—
 να με πρῆφης οἴτος 2 βασιλεύς 5 οστόχουσεω 6 τοὺς κάμνη

Η “ νὰ ἐβγης ἀπὸ τὰς χεῖρας μου κι ἀπὸ τὴν φυλακὴν μου.
 “ Διοῦ σὲ ὀμνῶ, ὡς βασιλεὺς, καὶ κράτει το εἰς ἀλήθειαν,
 “ ὅτι ποτέ σου ἀπ’ ἐδῶ νὰ μὴ ἐβγης διὰ δηνάρια,
 “ νὰ πουληθῆς διὰ χρήματα, νὰ ἐξέβης διὰ λογάριον.”
 4315 “ Ὄρισε εὐθέως ὁ βασιλεὺς κι ἀρπάξαν τον ἀπέκει, f. 111
 ἐκεῖ τὸν ἐδιαβάσασιν στὴν φυλακὴν ὅπου ἦτον,
 καθὼς ἀκούστε τὰ λαλῶ καὶ τὰ σὰς ἀφηγοῦμαι.
 Τὸ ἀκούσει γὰρ τὸν βασιλέαν ὅσοι ἔστηκαν ὀμπρὸς του
 οἱ Βάραγγοι γὰρ κ’ οἱ Ρωμαῖοι, ὅπου τὸν ἐφυλάγαν,
 20 ἀρπάξασιν τὸν πρίγκιπα ὡσὰν μὲ ἀλαζονείαν
 κ’ ἐκεῖ τὸν ἐδιαβάσασιν στὴν φυλακὴν ὅπου ἦτον.
 Τρεῖς χρόνους ἔποιεκεν ἐκεῖ μὲ ὄλους τοὺς ἐδικούς του
 βιαζόμενος ν’ ἀγοραστῆ μὲ χρήματα ὑπερπύρων.
 Κι ἀφῶν εἶδεν κ’ ἐγνώρισεν ἐκεῖνος κ’ οἱ ἐδικοί του
 25 ὅτι ποτέ διὰ ὑπέρπυρα, οὔτε γὰρ διὰ λογάριον
 (3000) οὐδὲν τὸν ἐλευτέρωναν νὰ ἐβγῆ κ’ τὴν φυλακὴν του,
 μὲ τὴν βουλὴν καὶ θέλημα τοῦ ἀφέντου [τῆς] Καρυταινοῦ
 καὶ τῶν ἀλλῶν φλαμουραρίων, ἐσυμβιβιάστην οὕτως·
 νὰ δώσῃ γὰρ τοῦ βασιλέως διὰ τὴν ἐλευτερίαν τους,
 30 τὸ κάστρον τῆς Μονοβασίας καὶ τῆς μεγάλης Μαίτης,
 τὸ τρίτον κι ὀμορφότερον τοῦ Μυζηθρᾶ τὸ κάστρον,
 εἰς τρόπον γὰρ καὶ συμφωνίαν νὰ ἐβγῆ μὲ τὸν λαόν του,
 μὲ ὄσους κι ἂν ἦσαν μετ’ αὐτόν, μικροὺς τε καὶ μεγάλους.
 Κι ὅσον ἀπεκατέστησαν τὲς συμφωνίες ἐκεῖνες, f. 117’
 35 ἐγράφως τὲς ἐποίκασιν κι ὠμόσασιν εἰς αὐτὰς.
 Ὁ βασιλεὺς εἶχεν υἱὸν μειράκιον νὰ βαφτίσῃ·
 τὸν πρίγκιπαν ἐζήτησε κ’ ἐποίκαν συντεκνίαν.
 Στὲς συμφωνίες ὅπου ἔποικαν ἦτον κ’ ἐτοῦτο μέσα·
 ποτέ μάχην νὰ μὴ ἔχουσιν, ἀγάπην νὰ κρατοῦσιν·
 40 κι ἂν ἔλθῃ ἐνάντιον τίποτε τινὸς ἀπὸ τοὺς δύο,
 νὰ τὸν μαδίξῃ γὰρ τινὰς καὶ μάχην νὰ τοῦ κάμνῃ,

4317 ἀκούσετε λαλῶ

21 εἰς φυλ.

26 ἐκ

32 εἶρη

38 ἔπηκεν

40 τιν. ἐνάντιον

Cod. T 4311 εκ τὰς χ. 12 μὲν ὄγω—κράτιε 13 δια χρήματα νὰ μὲ εὐγῆς
 f. 70° 14 δια φλουριά νὰ ἐξέβρις διὰ λογάρι 15 εἰθῆς ο βασιλεὺς 17 καθὼς
 ἀκούσετε λαλῶ 18 τὸ ἀ. γὰρ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως ἐκεῖ 19 εἰ βάραι
 21 ὅπουτων 23 μὲ χριτα ἤπερ. 25 οὔτε διὰ λογάρια 26 ἐλευθέρωσε τὰ

P

“Κ’ ἐγὼ σὲ ὀμνῶ ὡς βασιλεὺς, κράτει το εἰς ἀλήθεια,
 “ὅτι ποτὲ σοῦ μὴ ἐβγῆς ἐδώθεν διὰ δηνέρια,
 “νὰ πουληθῆς διὰ χρήματα, νὰ ἐβγῆς διὰ λογάριον.”
 4315 “Ὦρισε εὐτύς ὁ βασιλεὺς κι ἀρπάξα τον ἐκεῖθεν,
 ἐκεῖ τὸν ἐδιαβάσασιν στὴν φυλακὴν ὅπου ἦτον. f. 173^r 11

Τὸ ἀκούσουσιν τὸν βασιλεῦ ὅσοι ἔστεκαν ὀμπρός του,
 οἱ Φράγκοι γὰρ καὶ οἱ Ρωμαῖοι ὅπου τὸν ἐφυλάγαν,
 20 ἀρπάξασιν τὸν πρίγκιπαν ὡσὰν μὲ ἀλαζονείαν.

Τρεῖς χρόνους ἔποιεκεν ἐκεῖ μὲ ὄλους τοὺς ἐδικούς του
 βιαζόμενος νὰ ἀγοραστῆ μ’ ὑπέρπυρα καὶ λογάριον.
 Ἄφῶν εἶδεν κ’ ἐγνώρισεν αὐτὸς κ’ οἱ ἐδικοί του
 15 ὅτι ποτὲ διὰ ὑπέρπυρα οὔτε διὰ λογάριον
 οὐδὲν τοὺς δίδει ἐλευτερίαν ἢ τὴν φυλακὴν νὰ ἔβγουν,
 μὲ τὴν βουλήν καὶ θέλημα ἀφέντου Καρυταίνου
 καὶ τῶν ἄλλων φλαμουριαρίων, ἐσυμβιβάστην οὕτως·
 νὰ δώσουσιν τοῦ βασιλέως διὰ τὴν ἐλευτερίαν τους
 30 τὸ κάστρο τῆς Μονοβασίας καὶ τῆς παλαιᾶς Μάνης,
 τὸ τρίτον κ’ ἐμορφότερον τοῦ Μεζηθρᾶ τὸ κάστρο
 μὲ τρόπον καὶ μὲ συμφωνίαν νὰ ἐβγῆ μὲ τὸν λαόν του,
 μὲ ὄσους ἦσαν μετ’ αὐτόν, μικροὺς τε καὶ μεγάλους. f. 173^r 1 (p. 1
 Κι ὅσον ἀπεκατέστησαν τὲς συμφωνίες ἐκείνες,
 35 ἐγρίφως τὲς ἐποίκασιν κι ὠμόσασιν ὡσαύτως.
 Ὁ βασιλεὺς εἶχεν υἱὸν μειράκιον νὰ βαφτίσῃ·
 τὸν πρίγκιπαν ἐζήτησεν κ’ ἐποίκαν συντεκνίαν.
 Στὲς συμφωνίες τὲς ἔποιικαν ἦτον κ’ ἐτοῦτο μέσα·
 ποτὲ μάχην νὰ μὴ ἔχουσιν, ἀγάπην νὰ κρατοῦσιν·
 40 κι ἂν ἔλθῃ τίποτε ἐναντίον τινὸς ἀπὲ τοὺς δύο,
 νὰ τὸν μαδίξῃ γὰρ τινὰς καὶ μάχην νὰ τοῦ κάμνῃ,

4318 ὀμπρ^ο σθου 25 οὔτε πωταί 26 ἐκ τῶν 32 μὲ οὕτω τρόπ. καὶ σ.
 38 μέγα

βρί εκ τῆ φ. του 27 ταύθέντη 28 φλαμουριάρων ἐσυνήβαστη 29 τους]
 του 30 μάνη 31 καὶ μορφ. τοῦ μεζηθρα 32 ναγι 33 καὶ ὅσι
 35 ἐπέφασι 36 μικρᾶκτων 37 καὶ πηκαί 38 ὀπόποικαι 39 νὰ ὀμ.
 40 ἐπαντηθῶ 41 ναν του f. 70^r

Η νὰ τοῦ βοηθᾷ ὁ ἕτερος μὲ ὄλην του τὴν οὐσίαν.

Κι ἀφότου ἀπεκατέστησαν ἐτούτα ὕπου σᾶς λέγω,
 τὸν ἀφέντη [τῆς] Καρύταινας ἐδιόρθωσαν ἀλλήλως
 4345 ὁ πρίγκιπας κ' οἱ ἕτεροι ὅπου ἦσαν μετ' ἐκείνων,
 (3020) νὰ ἀπέλθῃ γὰρ εἰς τὸν Μορέαν σωματικῶς ἀτός του,
 τὰ κάστρη ὅπου σᾶς γράφω ἐδῶ νὰ τὰ ἔχη παραδώσει
 τοῦ βασιλέως παιδόπουλα ὅπου ἤφερεν μετ' αὐτον.
 Ἐτούτες γὰρ τὲς συμφωνίες ὅπου σᾶς ἀφηγοῦμαι
 50 ἐποίησε ἐτότε ὁ πρίγκιπας μὲ τὴν βουλὴν ὅπου εἶχεν,
 εἰς τέτοιον τρόπον καὶ σκοπὸν καὶ λογισμόν τὸ ἐποίει,
 ὅτι μεθ' ὅτου θέλει ἐβγῆ ἐκεῖ ἐκ τὴν φυλακὴν του,
 ἤθελεν πράξει τίποτε μὲ τρόπον καὶ μὲ τέχνην,
 τὰ κάστρη ἐκείνα ὅπου ἔδιδεν, πάλε νὰ τὰ κερδίσῃ·
 55 ἐπεὶ ἀφότου οὐκ ἴσχυσεν μὲ τίποτε ἄλλον τρόπον L III
 νὰ ἐξέβῃ ἀπὸ τὴν φυλακὴν ἐκείνος κ' οἱ ἐδικοί του,
 οἱ ὄρκοι ἐκείνοι ὅπου ἔποικαν στὴν φυλακὴν ὅπου ἦτον
 τίποτε οὐδὲν τὸν ἔβλαβαν νὰ τὸν κρατοῦν διὰ ἀφιόρκον,
 καθὼς τὸ ὀρίζει ἡ ἐκκλησία κ' οἱ φρόνιμοι τὸ λέγουν.
 60 Ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας, ὁ ἐξάκουστος ἐκείνος,
 ἀπὸ τὴν Πόλη ἐξέβηκεν μὲ αὐτοὺς τοῦ βασιλέως,
 ὅπου τοὺς ἀποστέλνασιν τὰ κάστρη νὰ παραλάβουν.
 Ἐκ τὴν στερέαν ἀπήλθασιν ἀπὸ τὴν Ρωμανίαν,
 ἐπέρασαν ἐκ τὴν Βλαχίαν καὶ ἦλθαν εἰς τὴν Θήβαν,
 65 κ' ἠύραν ἐκεῖ ὅτι εἶχε ἐλθεῖ ἐτότε ὁ Μέγας Κύρης
 (3040) ἐκ τὸ ρηγᾶτο τῆς Φραγκίας—ὅπου τὸν εἶχεν στείλει,
 καθὼς τὸ ἀκούσετε ἐδῶ, ὁ πρίγκιπα Γυλιάμος—
 μὲ τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἀξίαν ποῦ τοῦ ἔδωκεν ὁ ρήγας
 νὰ τὸν λαλοῦν καὶ λέγουσιν τῶν Ἀθηνῶν ὁ Δούκας.
 70 Κι ὡς εἶδεν [ὁ Δούκας] ὅτι ἦλθε ἐκεῖ ἐκείνος ὁ γαμπρός
 του
 ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας ὅπου πολλὰ ἐπεθύμα,
 χαρὰν μεγάλην ἔποικεν ὡς ἀδελφός του ποῦ ἦτον.

4358 εβλαβαν

61 με̄ εκεινοῦς

68 ὅπου

72 ὅπου

Cod. T 4343 καὶ ἀφόν 45 ὅπουσαν μετὰ κῆσον 46 μερῆ 48 ὅπουφ-
 θασιν 51 πὸ πῆκε 52 θέλημα ευγη καὶ ἐπὶ εκ τῆ φ. 54 πᾶλη ραπτε
 56 νὰ ξέβῃ ἐκ—ἡ δικοί 57 πῶπισαν—ἔταν ἦτον 58 διαφιόρκον 59 τῶ

P νὰ τὸν βοηθᾷ ὁ ἕτερος μὲ ὄλην τὴν δύνάμιν του.
 Κι ἀφότου ἐκατέστησαν ἐτοῦτα ὅπου σὲ λέγω,
 τὸν ἀφέντη τῆς Καρύταινας ἐδιόρθωσαν ἀλλήλως
 4345 ὁ πρίγκιπας κ' οἱ ἕτεροι ὅπου ἦσαν μετ' ἐκείνων,
 τοῦ νὰ ἀπέλθῃ στὸν Μορέαν σωματικῶς ἀτός του,
 τὰ κάστρη ὅπου σὰς γράφω ἐδῶ νὰ | τὰ ἔχῃ παραδώσει f. 173' 11
 τοῦ βασιλέως παιδόπουλου, τὸ ἔφερνε μετ' αὐτον.
 Ἐποῦτες δὲ τὲς συμφωνίες ὅπου σὰς ἀφηγοῦμαι
 50 ἐποίησεν ὁ πρίγκιπας μὲ τὴν βουλήν, τὴν εἶχεν,
 εἰς τοιοῦτον τρόπον καὶ σκοπὸν καὶ λογισμόν τὸ ἐποίκειν,
 ὅτι ἀφῶν θέλει ἐβγῆ κ' τὴν φυλακὴν ποῦ ἦτον,
 ἤθελε πράξει τίποτε μὲ τρόπον καὶ μὲ τέχνην,
 τὰ κάστρη αὐτά, τὰ ἔδιδε, πάλιν νὰ τὰ κερδίσῃ·
 55 ἀφῶν οὐδὲν ἐμπόρεσεν μὲ τίποτε ἄλλον τρόπον (p. 102)
 νὰ ἐξεβῆ κ' τὴν φυλακὴν αὐτὸς κ' οἱ ἐδικοί του,
 τοὺς ὄρκους ὅπου ἔποικειν στὴν φυλακὴν ὅπου ἦτον,
 τίποτε δὲν τὸν ἔβλαβαν νὰ τὸν κρατοῦσι φιόρκον,
 ὡσὰν τὸ ὀρίζει ἡ ἐκκλησία κ' οἱ φρόνιμοι τὸ λέγουν.
 60 Ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας, ὁ ἐξάκουστος ἐκείνος,
 ἀπὲ τὴν Πόλῃ ἐξέβηκεν | μὲ αὐτοὺς τοῦ βασιλέως f. 174' 1
 ὅπου τοὺς ἀποστέλνασιν τὰ κάστρη νὰ τοὺς δώσουν.
 Ἐκ τὴν στερεάν ἤλθασιν, τὴν Ρωμανίαν περνοῦσιν,
 ἐσώσασιν εἰς τὴν Βλαχίαν κ' ἐσώσαν εἰς τὴν Θήβαν
 65 καὶ ἦραν ὅπου εἶχε ἐλθεῖ ἐτότε ὁ Μέγας Κύρης
 ἀπὲ τὸν ρῆγαν Φράντσας τε—ὅπου τὸν εἶχεν στείλει,
 καθὼς τὸ ἠκούσετε ἐδῶ, ὁ πρίγκιπας Γουλιάμος—
 μετὰ ἀξίαν καὶ τιμὴν, τὴν τοῦ ἔδωκεν ὁ ρῆγας,
 νὰ τὸν λαοῦν καὶ λέγουσιν τῶν Ἀθηνῶν ὁ Δούκας.
 70 Ὡς <τὸν> εἶδε ὅτι ἔσωσεν ὁ Δούκας τὸν γαμπρόν του,
 τὸν ἀφέντη τῆς Καρύταινας ὅπου πολλὰ ἐπεθύμα,
 χαρὰν μεγάλην ἔποικειν ὡς ἀδελφὸς ὅπου ἦτον.

4343 ἀφότου 45 πρίγκιπας 51 ἡ τοιοῦτον 52, 56 ἐκ τῶν
 55 τῶν] τὸ 61 ἐξέβηκεν 66 φράντζα ται 70 ὁ εἶδεν ὅτι

60 ὁ ἐξάκουστος 61 με κίβους 62 τὰ κάστρη παραλάβου 63 ἐκ
 70 στερείας 64 ἤλθανε 65 ἐκ τῆς ἠβραν στή 67 ἀκούσατε—πρίγκιπας
 70 γαβροῦ 71 πῆθημα f. 71' 72 του οπι.—ὅπουτον

- Η Κι ἀφότου τὸν ἐρώτησε κ' ἐπληροφόρησέ τον
 τὸ πῶς ἐσυμβιβάστηκεν ὁ πρίγκιπα Γυλιάμος
 4375 νὰ ἐξέβη ἀπὸ τὴν | φυλακὴν τοῦ βασιλέως, νὰ δώσῃ ^{l. 11}
 τὸ κάστρον τῆς Μονοβασίας καὶ τῆς μεγάλης Μάϊνης,
 ὡσαύτως καὶ τοῦ Μηξηθρᾶ νὰ τὰ ἔχῃ ὁ βασιλέας,
 μεγάλως τὸ ἐβλαστήμησεν, εἰς σφόδρα τὸ ἐλυπήθη.
 Στριγγὴν φωνὴν ἐλάλησεν καὶ φανερὰ τὸν εἶπεν,
 80 ὅτι διὰ τρόπον τίποτε ἐτοῦτο οὐδὲν τοῦ ἀρέσει,
 νὰ παραλάβῃ ὁ βασιλέας ἐκεῖνα τὰ τρία κάστρον·
 διατὶ εἶχεν γὰρ ὁ βασιλέας τότε μεγάλον κράτος
 καὶ τῆς θαλάσσης καὶ στερέας εἶχεν στείλει φουσσάτα
 κ' ἐβγάλει μας ἐκ τὸν Μορέαν κ' ἐπάρει τον ἐκείνος.
 85 Ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας ἐστάθη μὲ τὸν Δούκαν·
 (3080) μίαν ἐβδομάδα ἔποικαν ἐκεῖσε εἰς τὴν Θήβαν
 ὅπου ἐπαραδιαβάζασιν, χαρὰν μεγάλην εἶχαν
 ὡς ἄνθρωποι ὅπου εἶχασιν ἐπιθυμίαν μεγάλην
 νὰ ἰδῇ ὁ εἰς τὸν ἕτερον καὶ νὰ χαροῦν ἀλλήλως·
 90 καὶ μετὰ ταῦτα ἐμίσησαν ἀμφότεροι οἱ δύο.
 Ἀπὸ τὴν Κόρινθον ἐπέρασαν καὶ ἦλθαν εἰς τὸ Νίκλι·
 ἐκεῖ ἦσαν τὴν πριγκίπισσαν μὲ τὰς κυράδες ὅλες
 ὅλης τῆς Πελοπόνεσος, τὸν λέγουσιν Μορέαν,
 ὅπου εἶχαν ποιήσει σῶρεψιν νὰ ἐπάρουν τὴν βουλὴν τους
 95 διὰ τὰ μαντᾶτα ὅπου ἤκουσαν τῶν τριῶν κίστρων
 ἐκείνων,
 ὅπου ἔδιδεν ὁ πρίγκιπας τοῦ βασιλέως ἐτότε ^{l. 118}
 διὰ νὰ ἐβγῇ ἀπὸ τὴν φυλακὴν ἐκείνος κὶ ὁ λαὸς του,
 οἱ ἅπαντες ὅλοι τοῦ Μορέως, οἱ φλαμουριάροι ὅλοι
 κ' οἱ καβαλλάροι μετ' αὐτοὺς <ποῦ> ἦσαν ἐκεῖ στὴν
 Πόλιν.
 4400 Διὰ τοῦτο ἦσαν οἱ ἀρχόντισσες ἐκείνων οἱ γυναῖκες
 ἐκεῖ μὲ τὴν πριγκίπισσαν στὸ κάστρο τοῦ Ἀμυκλίου

4382 ἐτότε

96 ἐτότε τοῦ βασ.

Cod. T 4373 καὶ ἀφόντου τὸν ἐρώτηξε καὶ πληροφοροσέ τον 74 εσση-
 βάστηκε—γουλ. 75 εκ τῆ φ. 76 μάνης 77 τοῦ μυζηθρός—τάχη
 78 ἐβλασφήμισε μέγας τὸ ἐλ. 79 στρίγκι 80 ἐτούζο 81 βασιλεῖς
 82 εἶχε τότε ὁ βασιλεὺς ἐτότε μέγα κράτος 83 καὶ τῆς θαλάσσης—θέλη στήλη φ.

P **Κ**ι ἀφόντου τὸν ἐρώτησεν καὶ ἐπληροφόρηθη
 τὸ πῶς ἐσυμβιβάστηκεν ὁ πρίγκιπας Γουλιάμος
 4375 **ν**ὰ ἐξεβῆ ἐκ τὴν φυλακὴν τοῦ βασιλέως, **ν**ὰ δώσῃ
 τὸ κάστρον τῆς Μονοβασίας καὶ τῆς | μεγάλης Μάνης, f. 174^r II
 ὡσαύτως καὶ τὸν Μείζηθρῶν **ν**ὰ τὰ ἔχῃ ὁ βασιλέας·
 καὶ οὕτως, ὡς τὸ ἤκουσεν, μεγάλως τὸ ἐλυπήθη.
 Καὶ οὕτως τὸν ἐλάλησεν καὶ φανερὰ τὸν εἶπεν,
 80 **ὅ**τι διὰ τρόπον τίποτεν τοῦτο οὐδὲν τοῦ ἀρέσει,
νὰ παραλάβῃ ὁ βασιλεὺς αὐτὰ <τὰ> τρία κάστρον·
 τὸ ὅτι εἶχε ὁ βασιλεὺς ἐτότε μέγαν κράτος
 καὶ τῆς θαλάσσης καὶ στερέας φουσσᾶτα διὰ **ν**ὰ στείλῃ
 κ' ἐβγάλῃ μας ἐκ τὸν Μορέαν, αὐτὸς **ν**ὰ τὸν ἐπάρῃ.
 85 **Ὁ** ἀφέντης τῆς Καρύταινας ἐστάθη μὲ τὸν Δούκαν·
 μιὰν ἐβδομάδαν ἔποικαν ἐκεῖσε εἰς τὴν Θήβαν
 καὶ ἐπαρδιάβαζαν, χαρὲς μεγάλες εἶχαν
 ὡς ἄνθρωποι ὅπου εἶχασιν ἐπεθυμίαν μεγάλην
νὰ ἰδῆ ὁ εἰς τὸν ἕτερον καὶ **ν**ὰ χαροῦν ἀλλήλως.
 90 **Μ**ετὰ ταῦτα ἐδιέβησαν ἀμφότεροι οἱ δύο.
 Ἐκ τὴν Κόρινθον ἐπέρασαν καὶ ἦλθον εἰς τὸ Νίκλιον·
 ἐκεῖ ἦσαν τὴν πρυγκίπισσαν μὲ ὅλες τὲς κυρᾶδες
 ὅλης τῆς Πελοπόννησος, τὸν λέγουσιν Μορέαν, f. 174^r I
 ὅπου εἶχαν ποίσει σύναξιν **ν**ὰ ἐπάρουν τὴν βουλὴν τους
 95 εἰς τὰ μαντᾶτα, τὰ ἤκουσαν τῶν τριῶν κάστρον
 ἐκείνων,
 ὅπου ἔδιδεν ὁ μπρίγκιπας τότε τοῦ βασιλέως,
νὰ ἐβγῆ ἐκ τὴν φυλακὴν αὐτὸς καὶ ὁ λαὸς του,
 οἱ πάντες ὅλοι τοῦ Μορέως στήν φυλακὴν ὅσοι ἦσαν.

4400 **Δ**ιοῦ ἦσαν οἱ ἀρχόντισσες ἐκεῖνες οἱ γυναῖκες (p. 103)
 ἐκεῖ μὲ τὴν πρυγκίπισσαν εἰς τοῦ Νικλίου τὸ κάστρον

4381 κράτον 83 δια να στή 90 ἐδιέμβησαν 92 τὴν μπρηγγίπισσαν—
 ἄλλαις 94 πῆσω 98 ὅσοι στήν φ. ἦσαν

84 καὶ πᾶρι 87 παραδιαβ. 91 τὴν γκόρινθο περνοῶν 93 δλου τοῦ
 πελοπόννησος τὸν 94 σόρθησι **ν**ὰ πάρουν 95 που 96 ὀπόδηδε ὁ
 πρίγκιπας τότε του β. 97 δια ναυγῆ ἐκ τῆ 99 οπι. που f. 71^r
 4401 τσηκλιου

Η κ' ἐκάμνασιν τὸ παρλαμᾶ κ' ἐπαῖρναν τὴν βουλήν τους·
 κι οὐκ εἶχασιν ἄλλους τινὲς ἄντρες ἐκεῖ μετ' αὐτές,
 μόνον καὶ τὸν μισὶρ Λινάρτ ὅπου ἦτον λογοθέτης
 4405 καὶ τὸν μισὶρ Πιέρη ντὲ Βὰς τὸν φρόνιμον ἐκείνον,
 (3080) ὅπου ἦτο ὁ φρονιμώτατος ὄλου τοῦ Πριγκιπάτου.
 Αὐτεῖνοι οἱ δύο εὐρέθησαν στὸ παρλαμᾶ ἐκείνο.

Κι ἀφότου ἀπεσώσασιν ἐκείνοι οἱ δύο ἀφέντες,
 ὁ δοῦκας γὰρ τῶν Ἀθηνῶν κι ὁ ἀφέντης [τῆς] Καρυταίνου,
 10 ἐκεῖ στὴν χώραν τοῦ Νικλίου εὐθέως ἐκατοννέψαν
 κι ἀπαύτου ὀλόρθα ἐδιάβησαν νὰ ἰδοῦσιν τὲς κυρᾶδες
 ποῦ ἦσαν μετ' τὴν πριγκίπισσαν ὅλες εἰς τὸ παλάτι.
 Τὸ ἰδεῖ τους ἡ πριγκίπισσα γλυκέα τοὺς χαιρετίζει·
 ἄρξετον τοῦ νὰ ἐρωτᾶ τοῦ ἀφέντη Καρυταίνου
 15 τὸ πῶς ἦτον ὁ πρίγκιπας μετὰ τοὺς ἐδικούς του
 στὴν φυλακὴν γὰρ τῆς | Πολέου, τὴν πρᾶξιν ὅπου ἐποίησαν f. 119
 νὰ ἐβγοῦσιν ἐκ τῆν φυλακῆν, νὰ ἐλθοῦν στὰ ἐδικά τους.
 Ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας ἄρξετον νὰ ἀφηγᾶται
 τὸ πῶς ἐβιάστη ὁ πρίγκιπας κι ὄλοι του οἱ φλαμουριάρου
 20 νὰ ἐξέβουν ἐκ τῆν φυλακῆν νὰ δώσουσιν λογάριν·
 κι ὁ βασιλέας τοὺς ὤμοσεν ἀπάνω εἰς τὴν ψυχὴν του·
 ποτὲ νὰ μὴ ἐβγουν ἀπ' ἐκεῖ διὰ δῶρα λογαρίου.
 Κ' ἐκείνοι βιαζόμενοι νὰ ἐβγουν 'κ τὴν φυλακῆν του
 ἰσιάστησαν καὶ δίδουν του τὰ τρία κάστρη καὶ μόνου,
 25 τὸ κάστρον τῆς Μονοβασίας καὶ τῆς μεγάλης Μάϊνης,
 (3100) ὡσαύτως καὶ τοῦ Μυζηθρᾶ νὰ τὰ ἔχῃ ἐδικά του·
 ἀγάπη ἐποίησαν δυνατὴν καὶ συντεκνίαν ὁμοίως,
 μετ' ὄρκους ἀφιρώσασιν ποτὲ μάχην μὴ κάμουν.

Ἐνταῦτα ἀπεκρίθηκεν ἀτός του ὁ Μέγας Κύρης
 30 καὶ λέγει τῆς πριγκίπισσας κι ὀλῶν τῶν ἀρχιερέων
 ὅπου ἦσαν εἰς τὸ παρλαμᾶ ἐκείνο ὅπου σᾶς λέγω·
 “Ἀλήθεια ἔνι, ὡς τὸ ἐξεύρουσιν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
 “ τὸ πῶς ἐσκανταλίστηκα μετ' τὸν ἐμὸν ἀφέντην

4403 ἀνδρ.—μετ' αὐτους 5 π. γὰρ ντὲ βασ 14 τοῦ νὰ ἐρωτᾶν τὸν
 αὐθτ. τῆς καρ. 23 ἐκ 33 ἐσκανδ.

Cod. T 4402 πάρλαμα 4 μισέρ 5 μισέρ περι γὰρ ντὲ βασ 6 om. ὁ
 7 πάρλαμα 8 ἀντιῶη 12 μετ' τὴν] στίχῳ 13 γληκιά 14 τοῦ νὰ] διαρε
 16 στὴ φυλακῆ τῆς πόλεου 17 νὰ εὐγούσε ἐκ τῆ φ. νὰ ἐλθ. στὸ μαρτε
 18 om. ὁ 21 βασιλεὺς τοὺς ἔμοσε 23 βιαζ. δια νὰ ἐλευθεροθῶσι

Ρ καὶ λόγους ἐκατήφερναν κ' ἐπαίρνασιν βουλήν τους·
καὶ ἄντρες γὰρ οὐκ εἶχασιν νὰ εἶναι ἐκεῖ μετ' αὐτες,
μόνον καὶ τὸν μισὲρ Δινάρτ ὅπου ἦτον λογοθέτης,
105 τὸν μισὲρ Πιέρον ντὲ Τεβᾶς τὸν φρόνιμον ἐκείνον,
ὅπου ἦτον φρονιμώτερος ὅλου τοῦ πριγκιπάτου·
αὐτοὶ οἱ δύο εὐρέθησαν εἰς τὴν βουλήν ἐκείνην.

Ἄφότου ἀπεσώσασιν ἐκείνοι οἱ δύο ἀφέντες,
ὁ δοῦκας δὲ τῶν Ἀθηνῶν κὶ ἀφέντης Καρυταίνου,
10 ἐκεῖ στὴν χώραν | τοῦ Νικλίου ὀλόρθα ἀπεσώσαν. f. 174' II

Ἄπαύτου ἐδιέβησαν νὰ ἰδοῦσιν τὲς κυράδες
ποῦ ἦσαν μὲ τὴν πριγκίπισσαν ὅλες εἰς τὸ παλάτι.
Τὸ ἰδεῖν τους ἡ πριγκίπισσα γλυκέα τους χαιρετίζει
καὶ ἄρξετο νὰ ἐρωτᾷ τοῦ ἀφέντη Καρυταίνου
15 τὸ πῶς ἦτον ὁ πρίγκιπας μετὰ τοὺς ἐδικούς του
στὴν φυλακὴν τῆς Πόλεως καὶ τί πράξιν ἐποῖκαν,
νὰ ἔβγουν ἐκ τὴν φυλακὴν, νὰ ἔλθουν στὰ δικά τους.
Ἄφέντης τῆς Καρύταινας ἄρξετο νὰ τοὺς λέγῃ
πῶς ἐβιάστη ὁ πρίγκιπας καὶ οἱ φλαμουριάροι
20 νὰ ἔβγουν ἀπὲ τὴν φυλακὴν νὰ δώσουσιν λογάριν·
κὶ ὁ βασιλεὺς τοὺς ὤμοσεν ἀπάνω εἰς τὴν ψυχὴν του·
ποτὲ μὴ ἐξέβουν ἀπὸ 'κεῖ διὰ δῶρα λογαρίου.

Κ' ἐκείνοι βιαζόμενοι 'κ τὴν φυλακὴν νὰ φύγουν
ἰσιάστησαν καὶ δίδουν τον τὰ τρία κάστηρ μόνον,
25 τὸ κάστηρον τῆς Μονοβασίας καὶ τῆς μεγάλης Μάνης,
ὡσαύτως καὶ τοῦ Μεξηθρᾶ νὰ ἔχῃ ἐδικὰ του· f. 175' I
ἀγάπην ἐποιήσασιν καὶ συντεκνίαν ὁμοίως,
μὲ ὄρκον ἀφιρώσασιν μάχη ποτὲ μὴ ἔχουν.

Εἰς τοῦτο ἀπεκρίθηκεν αὐτὸς ὁ Μέγας Κύρης
30 καὶ εἶπεν τῆς πριγκίπισσας κὶ ὄσων ἐκεῖ ἦσαν·

“ Ἀλήθεια ἔν' τὸ ξεύρουσιν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
“ τὸ πῶς ἐσκανταλίστηκα μὲ τὸν ἐμὸν ἀφέντην

4422 δια δορά λογάρα 33 ἴσκανδ.

4 καὶ μισον 25 μάτης 26 μυζηθρός—δηκὰ του 27 συντεκρία
8 μὴν γκάμου 29 μέγα f. 72^r 31 εἰς τὴ συντηχιά ἐκείνη 32 ἐνε—
τῆρουσι—τε] γάρ

- Η “ τὸν πρίγκιπα, διατι ἔλεγα μὲ ἄδικον μὲ ἐξίτηι
 4435 “ ἄνθρωπος λίξιος νὰ γενῶ καὶ νὰ κρατῶ ἀπ’ αὐτον
 “ τὸν τόπον καὶ τὴν ἀφεντίαν ὅπου ἔχω ἰγονικόν μου. [11
 “ Ἄρματα γὰρ ἐβάσταξα μὲ αὐτὸν νὰ πολεμήσω.
 “ Ἄλλὰ ὕστερον ἐγνώρισα ὅτι ἔσφαλα πρὸς αὐτον
 “ κ’ ἐποίησα τὴν ἀνταμοιβὴν ὡς τὸ ὄρισεν ἀτός του.
 40 “ Ἐν τούτῳ ἂν τύχη νὰ θαρροῦν τινές, ὅτι κακεῖω
 “ τοῦ ἀφέντου μου τοῦ πρίγκιπος διὰ ἐτοῦτο ὅπου σὰς
 λέγω—
 “ ἀλλὰ εἰς ἀλήθειαν τὸ λαλῶ, κρατεῖτε το ἀπὸ ἐμένα·
 “ ὅτι ἂν ἐπάρῃ ὁ βασιλέας αὐτὰ τὰ τρία κάστρη,
 “ τοὺς ὄρκους ὅπου ὤμοσεν οὐδὲν τοὺς θέλει στέρξει·
 45 “ τόσα φουσσᾶτα καὶ λαὸν μᾶς θέλει ἐδῶ ἀποστελεῖ
 (3120) “ ὅπου μᾶς θέλουν ἀπ’ ἐδῶ ἐβγάλει κι ἀκληρήσει.
 “ Λοιπὸν διὰ νὰ ἐγνωρίσετε τὴν πιστοσύνην ποῦ ἔχω,
 “ λέγω καὶ ἀφιρώνω το ἐτοῦτο νὰ ποιήσω·
 “ ἐγὼ νὰ ἐμπῶ εἰς φυλακὴν, κι ὁ πρίγκιπας ἄς ἔβῃ·
 50 “ εἴτε ἐνὶ διὰ ἐξαγόρασιν διὰ χρήματα ὑπερπύρων,
 “ νὰ βάλω ἐγὼ τὸν τόπον μου σημάδι διὰ δηνέρια
 “ κι ἄς πληρωθῇ ἡ ἐξαγόρασις τοῦ ἀφέντου μου τοῦ
 λίξιου.”

Ἐνταῦτα ἐσηκώθηκεν ὁ ἀφέντης [τῆς] Καρυταίνου
 καὶ λέγει τῆς πριγκίπισσας ὀμπρὸς στὸν Μέγαν Κύρην·
 55 “ Κυρά μου, ἐτοῦτο ὅπου λαλεῖ ἐδῶ ὁ Μέγας Κύρης,
 “ ὅλα τὰ ἐλαλήσαμεν ἐκεῖ στὴν φυλακὴν μας, [120’
 “ τοὺς τρόπους καὶ τοὺς κίντυνους ὅπου ἤμποροῦν νὰ
 ἔλθουν.

“ Ἄλλὰ διατι εἶδαμε ἀφιρὸν τοῦ βασιλέως τὸ πείσμα,
 “ εἶπαμεν οὕτως ἐνομοῦ κ’ ἐσυμβιβάσαμε το·
 60 “ τὸ κάστρον τῆς Μονοβασίας, <τὸ> ἐξεύρουσιν οἱ πάντες,
 “ ὁ ἀφέντης μας ὁ πρίγκιπας τὸ ἐκέρδισεν ἀτός του·
 “ τὴν Μάϊνην καὶ τὸν Μυζηθρᾶ, ἐκεῖνος γὰρ τὰ ἐποίησεν,

4434 μὲ δ. γὰρ μὲ 35 δ. του λίξ. 37 κατ’ αὐτοῦ ἐπολέμησα 42 κρατήν
 ἀπὸ 47 ὅπου 52 λιζίου 57 κινδ.—ὑποροῦν 62 τὴν μ. γὰρ καὶ

Cod. T 4434 διατὴ γὰρ ε.—με ζῦτα 35 ἀνθ. του λήξους 36 ἔχω
 37 κατ αὐτον νὰ πολαιμόσο 39 ἀπημβή—τόρισε 40 οκαὶ καὶ κέβω
 41 τοῦ πρίγκιπα—τοῦτο 42 ἀπομένα 43 βασιλεύς 44 ἔμοσε
 45 ἀπεστι^λ 47 νὰ γορ.—οπου 49 ἔμπο 50 εἴτε ἐνε για ξαγόρασι

- P “ τὸν πρίγκιπα καὶ ἔλεγα μὲ ἄδικον μὲ ἐζήτα
 4435 “ λίζιος του διὰ νὰ γενῶ καὶ νὰ κρατῶ ἀπ’ αὐτον
 “ τὸν τόπον καὶ τὴν ἀφεντίαν ποῦ ἔχω γονικόν μου,
 “ καὶ ἄρματα ἐβάσταξα καὶ ἐπολέμησά τον.
 “ Ἄλλὰ ὕστερον ἐγνώρισα ὅτι ἔσφαλα πρὸς αὐτον
 “ κ’ ἐποίκα τὴν ἀνταμοιβὴν ὡς τὸ ὄρισεν ἀτός του.
 40 “ Εἰς τοῦτο ἂν τύχη νὰ θαρροῦν τινὲς ὅτι κακεύω
 “ τοῦ ἀφέντου μου τοῦ πρίγκιπα δι’ αὐτὸ ὅπου σὰς
 λέγω—
 “ ἀλλὰ εἰς ἀλήθειαν τὸ λαλῶ, κρατεῖτε ἀπὸ μένα·
 “ ὅτι ἂν ἐπάρῃ ὁ βασιλεὺς αὐτὰ <τὰ> τρία κάστρον, (p. 104)
 “ τοὺς ὄρκους ὅπου ἄμοσεν οὐδὲν τοὺς θέλει στέρξει· f. 175^r II
 45 “ τόσα φουσσᾶτα καὶ λαὸν ἐδῶ θέλει ἀποστείλει
 “ καὶ ἀπ’ ἐδῶ μᾶς θέλουσιν διώξει κι ἀκληρήσει.
 “ Λοιπὸν νὰ ἐγνώρισετε τὴν πίστην ὅπου ἔχω·
 “ λέγω καὶ ἀφιρώνω το ἐτοῦτο νὰ ποιήσω·
 “ ἐγὼ ἐμπῶ στὴν φυλακὴν, κι ὁ πρίγκιπας νὰ ἔβγῃ·
 50 “ εἴτ’ εἶναι διὰ χρήματα, διὰ χρεῖαν ὑπερπύρων,
 “ νὰ βάλω ἐγὼ τὸν τόπον μου σημάδι διὰ λογάριον
 “ κι ἂς πληρωθῇ ἡ ἀγορὰ τοῦ ἀφέντου μου τοῦ
 λίζιου.”

Ἐνταῦτα ἐσηκώθηκεν ὁ ἀφέντης [τῆς] Καρυταίνου
 καὶ λέγει τῆς πριγκίπισσας ἐμπρὸς στὸν Μέγαν Κύρην·
 55 “ Κυρά μου, αὐτὸ ποῦ σὲ λαλεῖ ἐδῶ ὁ Μέγας Κύρης,
 “ ὅλα τὰ ἐσυντύχαμεν ἐκεῖ στὴν φυλακὴν μας,
 “ τοὺς τρόπους καὶ τὰ κίντυνα τὰ ἤμποροῦν νὰ ἔλθουν.
 “ Ἄλλὰ εἶδαμε τόσα ἀφιρὸν τοῦ βασιλέως τὸ πείσμα,
 “ εἶπαμεν οὕτως ἐνομοῦ κ’ ἐσυμβιβάσαμεν το·
 60 “ τὸ κάστρον τῆς Μονοβασίας, ἠξεύρουσιν το οἱ πάντες,
 “ ὁ ἀφέντης μας ὁ πρίγκιπας τὸ ἐκέρδισεν ἀτός του·
 “ τῆς Μάνης μὲ τὸν Μηζηθρᾶ ἔχτισέν τα ἐκεῖνος, f. 175^v I

4437 ἐβάσταξα 41 στου ἀφέντου 44 σθέρῃ 47 πίσθω
 50 εἴτησαι δια 54 ἐπρός 55 ὅπου 56 ἄλλα 57 τὰ κλώδωα
 τὰ ἵποροῦν 59 ἐσηκώθησαν μὲν το

51 γὰρ θωρία 52 εἰ ξαγόρ. ταυθέντι μου τον λήξην 53 ὁ οἰμ. 55 λαλῶ
 —μέγα 56 ἐσυντύχαμε στη φ. που μᾶς ἔχαν 57 ποροῖν ἔλθου
 58 ἀφουρον f. 72^v 60 ἐξεύρουσι το ἡ π. 61 ὁ οἰμ.—τὸ κέρδεσε 62 τὴν
 μάτην καὶ τὸν μισιθρᾶ ἐκ. τὰ ἐπῖκε

- Η “ κ’ ἤθελεν εἶσται ἀμαρτία, κατηγορία μεγάλη.
 “ ν’ ἀπόθανεν εἰς φυλακὴν ἐκεῖνος κ’ οἱ ἐδικοί του
 4465 “ διὰ κάστρον ὅπου ἔχτισεν κ’ ἐκέρδισεν ἀτός του.
 (3140) “ Ἄλλ’ ἄς ἐβγῆ κ’ τὸν πειρασμὸν τῆς φυλακῆς ὅπου ἐνι,
 “ καὶ μετὰ ταῦτα ὁ Θεὸς τοῦ θέλει γὰρ βοηθήσει
 “ νὰ ἐπάρῃ γὰρ τὰ κάστρον του, νὰ τὰ ἔχῃ ὡς ἐδικά του.
 “ Ἐν τούτῳ λέγω πρὸς ἐσᾶς, κρατεῖτε το ἀπὸ ἐμέναν·
 70 “ ὅτι διὰ ἄνθρωπον τινὰν ὅπου ἐνι εἰς τὸν κόσμον,
 “ οὔτε διὰ λόγια κι ἀφορμὴν, τὰ λέγει πᾶσα ἕνας,
 “ νὰ ἀφήκω τὸν ἀφέντη μου ἔς φυλακὴν νὰ ἀποθάνῃ.
 “ Τὸν ὀρισμὸν ὅπου ἔβρισεν θέλω νὰ τὸν πληρώσω,
 “ νὰ δώσω γὰρ τὰ κάστρον του νὰ ἐβγῆ κ’ τὸ πιλατήριον,
 75 “ κι ἀφῶν ἐβγῆ κ’ τὴν φυλακὴν, ὁ Θεὸς ἄς τοῦ βοηθήσῃ.
 Κι ἀπαύτου ἐμετασύντυχεν ἀτός του ὁ Μέγας Κύρης ^{f. 1x}
 τοῦ ἀφέντου τῆς Καρύταινας, οὔτως τοῦ ἀπεκρίθη·
 “ Μὰ τὸν Χριστόν, καλὲ ἀδελφέ, μὲ ἀλήθειαν σὲ τὸ λέγω,
 “ ἂν τὸ ἔμαθεν ὁ βασιλέας κι ἂν τὸ ἐπληροφορήθη,
 80 “ τὸ πῶς οὐδὲν τοῦ δίδομεν τὰ κάστρον ὅπου γυρεῖναι,
 “ οὐδὲν χρήζει τὸν πρίγκιπα μὲ τὸ ἄλας νὰ τὸν φάγῃ,
 “ ἀλλὰ νὰ ἐπάρῃ ὑπέρπυρα νὰ τὸν ἐλευτερώσῃ.
 “ Καὶ πάλιν λέγω πρὸς ἐσέν, καὶ κράτει το, ὡς τὸ θέλεις,
 “ ὅτι, ἂν ἐσκόπα ὁ πρίγκιπας τὸ τί ἠμπορεῖ νὰ ἔλθῃ,
 85 “ κάλλιον ἦτον νὰ ἀπόθανεν ἐκεῖνος μοναχός του
 (3160) “ παρὰ νὰ χάσουν οἱ λοιποὶ οἱ Φράγκοι τοῦ Μορέως
 “ τὰ ἰγονικὰ ποῦ ἐκέρδισαν μὲ κόπον οἱ γονεῖς τους,
 “ ὡσὰν τὸ ἔποιεν ὁ Χριστός, τὸν θάνατον ἐγεύτη
 “ διὰ νὰ λυτρώσῃ τὰς ψυχὰς τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων
 90 “ ἔκ τῆς αἰωνίου κολάσεως, ὅπου ὑπαγαίαν ὄλοι.
 “ Ἐνας κάλλιον ν’ ἀπόθανε παρὰ χίλιοι διὰ ἐκεῖνον.
 “ Ἐγὼ ἐξεφορτώνομαι καὶ λέγω τὴν ἀλήθειαν,
 “ κ’ ἐσύ, ἀδελφέ μου, ποῖσε το ἐκεῖνο ὅπου σὲ ὠρίσαν.”
 4466 ἐκ 72 ἐῖ εἰς τὴν 74 ἐκ τῷ 75 ἀπὸ τὴν φυλ. 76 ἐμετὰ
 ἐσύντυχεν 82 καὶ νὰ τὸν 84 ὑπορεῖ 85, 91 κάλλιον 86 οἱ δὲ λοιπ.
 87 ὅπου 92 ἐγὼ γὰρ ἐξ.

Cod. T 4465 ὅπου κέρδησε καὶ ἔκτησε 66 ὅπου 67 τάπα—βωειθήση
 68 εχεινος 69 κρατίτο ἀπο 70 διάθρονον—εσε 71 ουδε δειαλο γαρε
 καὶ ἀφρὸν μέσι, perhaps διὰ λόγον καὶ ἀφορμές? 72 να φισω—εις φυλακεία
 ποθάνη 73 σπόρισες—πλειρόσω 74 ναυγη εκ 76 ἐμετεσώτιχε—

P "καὶ ἤθελεν εἶσται ἀμαρτία, κατηγορία μεγάλη,
 "να ἀπόθαιεν εἰς φυλακὴν αὐτὸς κ' οἱ ἐδικοί <του>
 465 "διὰ κάστρον, τὰ ἐκέρδισεν καὶ ἔχτισε ἐκεῖνος.
 "Ἄς ἔβγη ἐκ τὴν φυλακὴν, τὸν πειρασμὸν, τὸν ἔχει,
 "καὶ μετὰ ταῦτα ὁ Θεὸς τοῦ θέλει βοηθήσει
 "να λάβῃ καὶ τὰ κάστρον του, να ἔνι ἐδικά του.
 "Ἐν τούτῳ λέγω πρὸς ἐσᾶς, κρατεῖτε ἀπὸ μένα·
 70 "ὅτι διὰ ἀνθρώπου τινὰν ὅπου ἔναι εἰς τὸν κόσμον,
 "οὐδὲ διὰ λόγους κὶ ἀφορμές, τὲς ἔχει πᾶσα ἕνας,
 "κὶ ἀφήσω τὸν ἀφέντη μου στὴν φυλακὴν να ἔναι·
 "τὸν ὀρισμὸν, τὸν ὥρισεν, θέλω να τὸν πληρώσω,
 "να δώσω γὰρ τὰ κάστρον του κ' τὸν πειρασμὸν να ἔβγη·"

75

Ἄπαύτου ἐμετασύντυχεν πάλιν ὁ Μέγας Κύρης
 ἀφέντου τῆς Καρύταινας, οὕτως τοῦ ἀποκρίθη·
 "Μὰ τὸν Χριστὸν, καλὲ ἀδελφέ, ἀλήθειαν σὲ τὸ λέγω,
 "ἂν τῷμαθεν ὁ βασιλεὺς να τὸ ἐπληροφορήθῃ,
 80 "τὸ πῶς οὐδὲν τὰ | δίδομε τὰ κάστρον, τὰ γυρεύει, f. 175^v 11
 "οὐδὲν χρήζει τὸν πρίγκιπαν μὲ ἄλλας να τότε φάγη,
 "ἀλλὰ να ἐπάρῃ ὑπέρπυρα καὶ να τὸν λευτερώσῃ.
 "Καὶ πάλιν λέγω πρὸς ἐσέν, καὶ κράτει το, ὡς θέλεις, (p. 105)
 "ὅτι, ἂν ἐσκόπα ὁ πρίγκιπας τὸ τί ἠμπορεῖ να ἔλθῃ,
 85 "κίλλιον να ἀπόθαιεν ἐκεῖνος μοναξὸς του
 "παροῦ να χάσουν οἱ λοιποὶ οἱ Φράγκοι τοῦ Μορέως
 "τὰ γονικά, τὰ ἐκέρδισαν μὲ κόπον οἱ γονεῖς τους,
 "ὡσὰν ἐποίησε ὁ Χριστὸς, τὸν θάνατον ἐγεύτη
 "διὰ να λυτρώσῃ τὰς ψυχὰς τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων
 90 "ἐκ τὴν αἰώνιον κόλασιν, ποῦ ὑπάγαιναν οἱ πάντες.
 "Κάλλιον εἰς να ἀπόθαιεν παροῦ χίλιοι δι' αὐτον.
 "'Ἐγὼ ἐξεφορτώνομαι καὶ λέγω τὴν ἀλήθειαν,
 "κ' ἐσύ, ἀδελφέ μου, ποιήσον ἐκεῖνο τὸ σὲ ὠρίσαν·"

466 ὡς εἶρη—τὸν πειρασμὸν, cp. 74 71 λόγου 74 τὸ κάστρον του ἐκ τὸν π.
 κίλλιον 84 ὁ πρίγκιπας 87 τοῦ] τοῦ

τῆρη 77 αἰθέντι 79 αὐ τὸ μοθε ο βασιλεὺς 80 γιρεύει 81 οἱπ.
 ἐρη ὑπέρπυρα καὶ να τὸν λευθ. 83 το ος θέλησ 84 μπωρεῖν ἀελθῃ
 λο φτωσ ἀπατόθαιεν, i.e. φτωσε να π. 86 να χωλύσσι εἰ δὲ κειπει
 ἀισα—εἰ γωνεῖ f. 73^v 89 το γενοβ του 92 εγὼ γὰρ ξεφορτ

Η Ἄφ'οῦτου γὰρ ἐπλήρωσε τὸ παρλαμᾶν ἐκεῖνο,
 4495 ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας ποῦ ἐβάστα τὰ σημάδια...

4495 δπου

See remarks on p. 320 regarding this lacuna

Cod. T 4494 αφουτου γαρ ἐπλ. τὸν μπαρλαμαν 95 ποῦ βαστᾶν τα ση-
 μάδιαν Then follows by the same hand the remark: λήπη ἐκ ταθηβέλι ενα
 κατεβατον, i.e. λείπει ἐκ τ' ἀθιβέλι ενα κατεβατόν: 'one page of the story is

P Ἀφότου γὰρ ἐπλήρωσεν τὴν συντυχίαν ἐκεῖνος,
 4495 ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας, ποῦ ἐβάστα τὰ σημάδια,
 τὰ ἔδωκεν ὁ πρίγκιπας νὰ δώσῃ τῶν καστελλάνων,
 ἀπὲ τὸ Νίκλι ἐκίνησεν καὶ εἶχε μετ' ἐκείνου
 τοῦ βασιλέως τὸν ἄρχοντα, τὸν ἔστειλεν μετ' αὐτον f. 176^r 1
 τὰ κάστρον νὰ τοῦ δώσουσιν διὰ τὸν βασιλέαν·
 4500 ἐδιέβην εἰς τὸν Μιζηθρά, αὐτὸν ἔδωκεν πρῶτον,
 ἀπέκει τὴν Μονοβασίαν καὶ τρίτον δὲ τὴν Μάνην.
 Καὶ ὅσον ἐπαρέδωκεν τὰ κάστρον ὅπου λέγω,
 ἐπῆρε διὰ ὄψιδαν τοῦ βασιλέως νὰ δώσῃ
 τὴν θυγατέρα ἐκεινοῦ τοῦ Μπάσαβα τοῦ ἀφέντου,
 5 ὅπου ἦτον πρωτοστράτορας ὅλου τοῦ πριγκιπάτου,
 (3180) μισέρ Τζᾶν τὸν ἐλέγασιν, ντὲ Νέουλη τὸ ἐπίκλη·
 ὡσαύτως καὶ τὴν ἀδελφὴν τοῦ Τσάδρου γὰρ ἐκείνου,
 ποῦ ἦτον μέγας κοντόσταυλος τοῦ πριγκιπάτου ὅλου·
 αὐτὲς τὲς δύο ἐδιάβαζαν ὄψιδες εἰς τὴν Πόλιν
 10 κ' ἐξήβαλαν τὸν πρίγκιπα καὶ τοὺς καβαλλάριους
 καὶ ὅλους τοὺς φλαμουριαίους, μικροὺς τε καὶ μεγάλους,
 καὶ ἤλθασιν εἰς τὸν Μορέαν μετὰ χαρὲς μεγάλες.
 Ὡς ἦλθεν δὲ ὁ πρίγκιπας ἐτότε στὸν Μορέαν,
 καλὰ τὸν ἀποδέχτησαν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι. f. 176^v 11
 15 Ὡς εἶχεν γὰρ ἐπεθυμίαν νὰ ἰδῆ καὶ νὰ γυρέψῃ
 τὰ κάστρον καὶ τὲς χῶρες τοῦ ὅπου πολλὰ ἐπεθύμα,
 οὐδὲν ἠθέλησεν ποσῶς ἐκεῖσε νὰ ἀργήσῃ·
 ἐπῆρε τοὺς καβαλλάριους, ὅπου εἶχεν μετ' ἐκείνου,
 κ' ὑπάγαιεν ἐβλέποντα τὰ κάστρον καὶ τὲς χῶρες
 20 κι ὀλόρθα ἐδιάβηκεν στὴν Λακηδαιμονίαν.
 Ὡσὰν ἠγάπα κ' ἠθελεν νὰ ἰδῆ τὸν Μορέαν,
 οὐδὲν ὑπῆγεν μοναξὸς ὡσὰν φτωχὸς στρατιώτης,
 ἀλλ' ἐδιέβη ὡς πρίγκιπας, καλὰ συντροφεμένος,
 ἐκεῖ ὅπου τὸν ἀγαποῦν κ' ἐπεθυμούσασίν τον.
 25 Ἄλλοι ἔτρεχαν ὑπάγαιναν ἐκεῖ εἰς τὴν συντροφίαν,
 (3200) ἄλλοι ἐβαστοῦσαν ἄρματα, ἄλλοι χωρὶς ἰρμίτουν.

4495 τὸν ἔδωκεν 4506 ἀλλοίαν 10 ἐξήβαλεν 11 τοῦς] του
 14 ἀπαδέκτησαν 19 εἰβλίπωντα 26 χῶρησ

missing.' The copyist then leaves an open space of more than half a page.
 The vacant space is of the same length as in cod. H.

Η

4535 Καντακουζηνὸν ὄπου ἦτον κεφαλὴ τους· f. 1
 ἐγράψαν κι ἀφιρώσαν τον κ' ἐπληροφόρεσάν τον
 τὸ πὼς ἦλθεν ὁ πρίγκιπας μὲ ὄλα του τὰ φουσσᾶτα,
 τὴν μάχην ἐπεχείρησεν κατὰ τοῦ βασιλέως.
 Κ' ἐκεῖνος γὰρ τὸ ἐπίστεψεν καὶ ξύλον ἀρματώνει·
 40 μαντατοφόρους ἔστειλεν κι ἀπῆλθαν εἰς τὴν Πόλιν,
 ἐκέισε εἰς τὸν βασιλέαν κ' ἐπληροφόρησάν τον
 τὸ πὼς ὁ πρίγκιπας Μορέως, ἐκεῖνος ὁ Γυλιᾶμος,
 ἐπάτησε τὸν ὄρκον του καὶ ἄρχισε τὴν μάχην
 ἐκεῖ στὴν Λακοδαιμουίαν, μὲ τὰ φουσσᾶτα ὄλα·
 45 τοὺς τόπους γὰρ τοῦ βασιλέως ἄρχισε νὰ κουρσεύη.
 (3220) Ἄκούσων γὰρ ὁ βασιλέας ὁ μέγας Παλαιολόγος,
 ἐπίστεψεν τὰ σὲ λαλῶ, τὰ τοῦ εἶχεν μνηύσει
 ἀπέκει ἐκ τὴν Μονοβασίαν ἢ κεφαλὴ ὄπου εἶχεν.
 Μεγάλως τὸ ἐθαυμάστηκεν κ' ἐβάρυνέ το σφόδρα
 50 τὸ πὼς οὕτως καταγουργίς ὁ πρίγκιπα Γυλιᾶμος
 ἐπάτησε τὸν ὄρκον του ὄπου εἶχασιν μετ' αὐτον·
 τὴν μάχην ἄρχασε ζεστὴν ἐκέισε εἰς τὸν Μορέαν.
 Ἐνταῦτα ἦλθεν στὴν Τουρκίαν κ' ἐρρόγεψε τοὺς Τούρκους·
 χιλίους ἐρρόγεψε ἐκλεχτοὺς κι ἄλλους πεντεκοσίους,
 55 καὶ ἦλθαν <κι ἀνατολικοὶ κὰν ἄλλες δύο χιλιάδες>.
 Ἐξάδελφόν του ἐδιόρθωσεν καὶ κεφαλὴν τὸν θέτει f. 1
 ἀπάνω εἰς ὄλους ἐκεινοὺς ὄπου μὲ ἀκούεις καὶ λέγω,

4544 ἐκέισε εἰς τὴν λ. 47 εἶχασιν 49 ἐβάρ. του 55 The words in
 <> are illegible and have been supplied by P.

Cod. T 4535 om. 38 ἐπεκύρησε 39 πίστευσε 41 ἐπλήσαν το
 42 γουλιᾶμος 43 καὶ κίρισε τὴν μ. 44 ἐκέισε ἠστὴ λακιδ.—ἄλλα
 45 ἄρχισε 46 βασιλεύς 49 τὸ θαυμάστηκαὶ 50 τὸ ποσ ἐτῆ ληπὸν

Ρ Καὶ ὡς τοὺς εἶδαν οἱ Ῥωμαῖοι, ποῦ ἦσαν τοῦ βασιλέως,
 ἐκείθεν ἐκ τὸν Μηξηθρὰν ἀπάνω ἀπὲ τὸ κάστρο,
 ἐλόμισαν, ἐσκόπησαν ὅτι μάχην γυρεύου
 530 οἱ Φράγκοι γὰρ μετ' ἐκεινοὺς ἤγουν δὲ τοὺς Ῥωμαίους.
 Τῶν ἀρχηγῶν ἐμήνυσαν τοῦ Μιλιγγοῦ τοῦ | δρόγγου, f. 176° 1
 συμβίβασιν ἐποίησαν καὶ ὄρκους ὑπωμόσαν
 νὰ στέκουν διὰ τὸν βασιλέαν, νὰ ἀρνήσωνται τοὺς
 Φράγκους. (p. 106)

Μαντατοφόρους ἔστειλαν εἰς τὴν Μονοβασίαν
 35 εἰς κάποιον Κατακουζηνὸν ὅπου ἦτον κεφαλὴ τους·
 ἔγραψαν καὶ ἀφίρωσαν κ' ἐπληροφόρησάν του
 τὸ πῶς ἦλθε ὁ πρίγκιπας μὲ ὅλα τὰ φουσσᾶτα,
 τὴν μάχην ἐπιχείρησεν κατὰ τοῦ βασιλέως.
 Ἐκεῖνος τὸ ἐπίστεψεν καὶ ξύλο ἀρματῶναι·
 40 μαντατοφόρους ἔστειλε κι ἀπῆλθον εἰς τὴν Πόλιν,
 ἐκείσε εἰς τὸν βασιλέα κ' ἐπληροφόρησάν του
 τὸ πῶς ὁ πρίγκιπας Μορέως, ἐκεῖνος ὁ Γουλιάμος,
 ἐπάτησεν τὸν ὄρκον του καὶ ἄρχισεν τὴν μάχην
 ἐκεῖ στὴν Λακιδαιμονίαν μὲ ὅλα τὰ φουσσᾶτα,
 45 τοὺς τόπους γὰρ τοῦ βασιλέως ἄρχισεν νὰ κουρσεύη.
 Ἦκούσας τοῦτο ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας Παλαιολόγος,
 ἐπίστεψεν τὰ λόγια τους τὰ τοῦ εἶχανε μνηύσει.

Μεγάλως τὸ ἐθानμάστηκεν | κ' ἐβάρυνέν το σφόδρα f. 176° 11
 50 τὸ πῶς οὕτως καταγουργίς ὁ πρίγκιπας Γουλιάμος
 ἐπάτησε τὸν ὄρκον του, ποῦ ὤμοσεν μετ' αὐτον,
 καὶ μάχην ἄρχισεν ζεστήν ἐκεῖ εἰς τὸν Μορέαν.
 Εἰς τὴν Τουρκίαν ἔστειλεν κ' ἐρρόγεψαν φουσσᾶτα·
 χιλίους ἐπήρεν ἐκλεχτοὺς κι ἄλλους πεντακοσίους,
 55 ἦλθαν καὶ ἀνατολικοὶ κὰν ἄλλες δύο χιλιάδες.
 Ἐξάδελφόν του ὠρθωσεν καὶ κεφαλὴν τὸν βάνει,

4530 ἤγουν 32 συμβίβασιν 34 ἔστειλεν 35 κεφαλῆς του
 46 εἰσαί εἰς τὸν λ. 47 ἐπῆσθευσεν 49 τοῦ σφόδρα 53 ἐρόγευσε

τοῦργά 52 ἄρχισε 53 ἐπταῦτα στέλνη ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίους δέκα χιλιάδες
 54 τοὺς τόπους του φυλάττειν νὰ μὴν τοὺς ἐκούρσεβου 55 om. 56 τὸν
 ξαδελφόν του 57 ποῦ με ἀκουσ

Η τὸν Μακρυνὸν τὸν ἔλεγον, οὕτως τὸν ὠνομάζαν.
 Κράζει τον γὰρ καὶ ὀρίζει τον νὰ ἐπάρῃ τὰ φουσσᾶτα
 4560 ἐκεῖνα ὅπου τοῦ ἔδιδεν, νὰ ἀπέλθῃ στὸν Μορέαν
 νὰ πολεμῇ καὶ μάχεται μετὰ τὸν σύντεκνόν του,
 ἐκεῖνον ὅπου ἐλέγασιν τὸν πρίγκιπα Γυλιάμον.
 Ὅρίζει γὰρ καὶ εἶπε τον διὰ τίποτε λογάριν,
 ὅπου νὰ χρήξῃ, μετ' αὐτὸ φουσσᾶτα νὰ ρογέψῃ,
 65 νὰ εὐεργετήσῃ γὰρ τινὲς τοῦ νὰ προσφέρῃ εἰς αὐτὸν·
 (4240) μὴ ἀκριβευτῇ, ὀκνήσῃ το, μὴ ὄλωσ τὸ ἀμελέσῃ,
 ἀλλὰ ἄς βιαστῇ μὲ προθυμίαν τὸν τόπον νὰ κερδίσῃ·
 Ἐπεὶν ἀφῶν ὁ πρίγκιπας ἄρχισε γὰρ τὴν μάχην
 ὅπου ὑπωμόσαμεν οἱ δύο ἀγάπην νὰ κρατοῦμεν,
 70 ἔκεῖνος ἔχει τὴν ἀμαρτίαν, ἐκεῖνος καὶ τὸ ψέγος."
 Χαρτία ἀγραφα τοῦ ἐβούλλωσε μὲ τὸ χρυσόβουλλον
 του,

καὶ λέγει τοῦ οὕτως· "Μακρυνέ, ἔπαρέ τα μετὰ σε,
 "κι ἂν κάμη χρεῖα προνοιᾶσματα ἢ εὐεργεσίεις νὰ ποιήσῃς,
 "πρὸς τὴν οὐσίαν τοῦ καθενὸς τὸ θέλεις εὔρει εἰς αὐτὸν,
 75 ὄριξε καὶ ἄς τοῦ γράφουσι εἰς αὐτὰ <τὰ χαρτία>."

Τοῦ Δρόγγου, τοῦ Γαρδαλεβοῦ, ὁμοίως τῆς Τσακωνίας f. 11
 χρυσόβουλλον τοὺς ἤφερεν, ὄλοι νὰ εἶναι ἐγκουσᾶτοι,
 ἄρματα νὰ βασταίνουσιν, δεσποτικὰ μὴ ποιήσουν.

Εἰς κάτεργα ἐσέβησαν, ἴς καράβια καὶ ταρέτες
 80 καὶ τῆς θαλάσσης ἤλθασιν εἰς τὴν Μονοβασίαν.
 Οὕτως ὡσὰν σὲ τὸ λαλῶ κι ὡσὰν σὲ τὸ ἀφηγοῦμαι,
 ἄρχισε ἡ μάχη στὸν Μορέαν νὰ μάχωνται οἱ δύο,
 ὁ βασιλέας κι ὁ πρίγκιπας, ὅπου ἦσαν γὰρ συντέκνοι.

Κι ὡς ἔσωσεν ὁ Μακρυνὸς εἰς τὴν Μονοβασίαν,
 85 ἐπέξεψεν ἴκ τὰ κάτεργα ἐκεῖνος κι ὁ λαὸς του.
 (4260) Ὀλόρθα εἰς Λακκοδαιμονίαν ἤλθεν μὲ τὰ φουσσᾶτα·
 ἐρώτησε τὰ ὀνόματα τῶν ἀρχηγῶν, ὅπου ἦσαν
 στὸν δρόγγον γὰρ τοῦ Μελιγοῦ, ὁμοίως τῆς Τσακωνίας,

4564 αὐτὸν 79 εἰς 81 οὕτως γὰρ ὡς ἂν 85 ἐκ

Cod. T 4560 τοῦ 62 λέγασιν—πρίγκιπο γουλ. 63 διὰ] γα 65 νὰ
 βεργετήσῃ—τοῦ νὰ] δὴα νὰ f. 74^r 66 ακραβεφτί το—τὰ μελέση 68 εἶπε
 ὁ πρ.—ἤρχισε 70 ἐκ. ἄς ἐχη 72 ἔπαρ τα μετὰ σένα 73 αὐ γιάμου χ.
 πρὸς νιάματα ἐβεργεσίεις πηήσε 74 om. τοῦ 75 om. 76 ἀφῶν—

P καὶ Μακρυνὸν τὸν ἔλεγον, οὕτως τὸν ὀνομάζαν.
 Λαλεῖ τον καὶ ὀρίζει τον νὰ ἐπάρη τὰ φουσσᾶτα
 4560 ἐκεῖνα, τὰ τὸν ἔδειξεν, νὰ ὑπάγη στὸν Μορέαν
 νὰ πολεμῇ, νὰ μάχεται μετὰ τὸν σύντεκνόν του,
 ἐκεῖνον τὸν ἐλέγασιν πρίγκιπα Γουλιάμον.
 Ὅριζει δὲ καὶ λέγει τον διὰ τίποτε λογάρι,
 ὅπου νὰ χρήζη, μετ' αὐτὸ φουσσᾶτα νὰ γυρέψη,
 65 μὴ ἀκριβευτῇ, ὀκνήση το, μὴ ὄλως ἀμελήση,
 ἀλλὰ ἄς βιαστῇ μὲ προθυμία τὸν τόπον νὰ κερδίση·
 “Ἐπεὶν ἀφῶν ὁ πρίγκιπας ἀρχίνησεν τὴν μάχην,
 “ὅπου ὠμόσαμεν οἱ δύο ἀγάπην νὰ κρατοῦμεν, f. 177' 1
 70 “ἐκεῖνος ἔχει τὴν ἁμαρτίαν, ἐκεῖνος καὶ τὸ ψέγος.”
 Χαρτία ἀγραφα ἐβούλλωσεν μὲ τὸ χρυσόβουλλόν
 του,
 καὶ λέγει οὕτως· “Μακρυνέ, ἔπαρέ τα μ' ἐσένα·
 “ἂν κάμνη χρεῖα προνοιᾶσματα, εὐεργεσίες νὰ ποιήσης,
 “πρὸς τὴν οὐσίαν καθενός, καθὼς εὔρης εἰς αὐτοὺς,
 75 “ὄριζε, καὶ ἄς γράφουσιν εἰς αὐτὰ τὰ χαρτία.”
 Τοῦ δρόγγου καὶ τοῦ Μελιγοῦ χρυσόβουλλον ἐποίηεν (p. 107)
 νὰ ἐνι καὶ τῆς Τσακωνίας ἄρματα νὰ βαστάνουν.

Εἰς κάτερρα ἐσέβησαν, καράβια καὶ ταρίτες,
 80 καὶ τῆς θαλάσσης ἤλθασιν εἰς τὴν Μονοβασίαν.
 Καὶ οὕτως γὰρ ὡς τὸ λαλῶ καὶ ὡς τὸ ἀφηγοῦμαι,
 ἄρχισε μίχη εἰς τὸν Μορέαν νὰ μάχωνται οἱ δύο,
 ὁ βασιλεὺς <καὶ> ὁ πρίγκιπας, ὅπου ἦσαν καὶ συντέκνοι.
 Κι ὡς ἔσωσεν ὁ Μακρυνὸς εἰς τὴν Μονοβασίαν,
 85 ἐπέξεψεν ἔκ τὰ κάτερρα ἐκεῖνος <καὶ> ὁ λαὸς του.
 Ὅρθά εἰς τὴν Μονοβασίαν ἤλθε μὲ τὰ φουσσᾶτα·
 ἠρώτησεν | τὰ ὀνόματα τῶν ἀρχηγῶν ὅπου ἦσαν f. 177' 11
 εἰς τὸν δρόγγον τοῦ Μελιγγίου, ὁμοίως τῆς Τσακωνίας·

4563 ὀρήσην 64 αὐτὸν 71 τὸ χρυσὸ βουλό 76 χρυσόνβουλον
 77 sic 85 ἐκ

γαβελιβου 78 μὲ πείωση 79 τάρεςες 81 ὡς α σέ—ὡς ασε τάφηγ.
 82 ἄρχισε—μάχωνται 83 βασιλεῖς—ἦσασιν συντ. 86 λακιδ.—om. μὲ
 88 μελιγοῦ

Η ὁλῶν ἀπόστειλε γραφὰς ἀπὸ τὸν βασιλέαν,
 4590 ἄλλους ἔποικεν σεβαστούς, τοὺς πρώτους γὰρ τζαστᾶδες.
 Τὰ Βάτικα ἐπροσκύνησαν, ὁμοίως κ' ἡ Τσακωνία·
 ὁ δρόγγος γὰρ τοῦ Μελιγοῦ, τὸ μέρος τῆς Γιστέρνας,
 ἐκείνοι ἐρροβόλεψαν μετὰ τὸν βασιλέα.

Κι ὡς ἔμαθεν ὁ πρίγκιπας ἐτοῦτα τὰ μαντᾶτα
 95 τὸ πῶς ἦλθεν ὁ Μακρυνὸς καὶ ἄρχασε τὴν μάχην,
 τὲς χώρες του ἐκούρσευεν κ' ἐζήμιωνε μεγάλως· f.
 μαντατοφόρους ἔστειλε ἐκεῖ στὸν Μέγαν Κύρην,
 στὸν Εὐρίπου κ' εἰς τὰ νησία νὰ ἔλθουν οἱ φλαμουριάροι
 μετὰ τὰ φουσσᾶτα ὅπου εἶχασιν διὰ νὰ τὸν συμμαχήσουν.
 4600 Κ' ἐκείνοι τοῦ ἐπαρήκουσαν κι οὐδὲν ἦλθαν ἐνταῦτα.

Ὁ πρίγκιπας ἐχόλιασεν μεγάλως πρὸς ἐκείνους·
 ἐπήρην τὰ φουσσᾶτα του ὅπου εἶχεν στὸν Μορέαν
 κ' ἦλθεν στὸ κάστρον τοῦ Νικκίου μετὰ τὸν λαὸν ὅπου εἶχεν.
 Κι ὡς ἤκουσε καὶ ἔμαθεν τὸ πῶς ἐρροβολέψαν
 5 ἡ Τσακωνία, τὰ Βάτικα, καὶ τῶν Σκλαβῶν ὁ δρόγγος,
 (3280) οὐδὲν τοῦ ἐδόθη γὰρ βουλή νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ πρὸς αὐτούς,
 διατὸ ἦσασιν πολὺς λαὸς κ' ἐκείνος εἶχε ὀλίγον.

Ἄλλὰ βουλήν τοῦ ἐδώκασιν τὰ κάστρη νὰ γαρνίση,
 νὰ σωταρχίση δυνατά, καλὰ νὰ τὰ ἀφιρώση,
 10 κι ἀτὸς του γὰρ σωματικῶς στὴν Κόρινθον ν' ἀπέλθῃ,
 νὰ ποιήσῃ νὰ ἔρχεται εὐθέως ἀτὸς του ὁ Μέγας Κύρης,
 τοῦ Εὐρίπου οἱ ἀφέντες οἱ τρεῖς, ὡσαύτως κι ὁ μαρκέσης
 τῆς Ποντενίτσας, σὲ λαλῶ, καὶ τῶν νησιῶν οἱ ἀφέντες.
 Κι ὡσὰν τοῦ ἐδόθη ἡ βουλή στὴν Κόρινθον ἐδιάβῃ·

15 τὸ θάρρος γὰρ τοῦ πρίγκιπος κι ὁ λογισμὸς ὅπου εἶχεν
 ἦτον νὰ δώσῃ πόλεμον, εἰς κάμπου ἂν τὸν εὖρῃ, f.
 τὴν κεφαλὴν τοῦ βασιλέως, τὸν Μακρυνὸν ἐκείνον.

Ἐκείνος γὰρ ὁ Μακρυνὸς ὡς εἶδεν ἀπὸ πρώτου
 τὸ πῶς τὸν ἐπροσκύνησαν οἱ τόποι ὅπου σᾶς γράφω,

4596 ἐζημίωσε 4601 ἐχόλιασεν 10 νὰ ἀπ. εἰς τὴν κ. 14 ἐδ. εἰς
 τὴν κ. 16 τὸν] τοὺς

Cod. T 4589 ἀπέστηλε 90 δλοὺς ἐπήκαί 92 μελιῶγου 95 μακρῶως
 f. 74^v 96 καὶ ζήμιωσε 97 ἐστήλε τῆς ἀθηροῦ τὸν δοῦκα 98 στῆ
 ἐγρηπὸ—νάλθουν 99 που 4600 παρήκ. 1 ἐχόλειασε 2 που
 5 τοσκαλάβδονδ ὁρογοι 6 δο^o—ναπαγι—ταῦτους 7 διατῆ 8 δῶκασι—τὸ

Ἐὐὼν ἰστῆσεως ἡσθεσθε ἐπεὶ τὸ ἔργον

ἔσται

Τὰ Βασιλεῦς ἐπὶ τῆς γῆς ἡμεῖς ἢ ἵσχυροὶ
ἢ ἰσχυροὶ καὶ τῆ Μελευσὶ ἀσθῆναι ἐπιπέτεται

Κι ὡς ἔλεγε ἡ τῆς γῆς ἐπὶ τὴν ἡμέραν
καὶ τὸ τῆς γῆς ἢ Μελευσὶ καὶ ἔργον τὸ μόνον
τῆς γῆς τῆς ἐπιπέτεται καὶ ἐπιπέτεται τῆς
καταπέτεται ἐπὶ τῆς γῆς ἢ τῆς γῆς ἢ τῆς
στῆν ἔργον ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς
καὶ τῆς γῆς τῆς ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τῆς γῆς
καὶ τῆς γῆς τῆς ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τῆς γῆς

Ὁ τῆς γῆς ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τῆς γῆς
ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἐπὶ τῆς γῆς τῆς γῆς
καὶ τῆς γῆς τῆς ἐπὶ τῆς γῆς τῆς γῆς
καὶ τῆς γῆς τῆς ἐπὶ τῆς γῆς τῆς γῆς
ἢ τῆς γῆς τῆς Βασιλεῦς καὶ τῆς γῆς
καὶ τῆς γῆς τῆς ἐπὶ τῆς γῆς τῆς γῆς
καὶ τῆς γῆς τῆς ἐπὶ τῆς γῆς τῆς γῆς

Ἄλλο ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἐπὶ τῆς γῆς
καὶ τῆς γῆς τῆς ἐπὶ τῆς γῆς τῆς γῆς
καὶ τῆς γῆς τῆς ἐπὶ τῆς γῆς τῆς γῆς
καὶ τῆς γῆς τῆς ἐπὶ τῆς γῆς τῆς γῆς
καὶ τῆς γῆς τῆς ἐπὶ τῆς γῆς τῆς γῆς
καὶ τῆς γῆς τῆς ἐπὶ τῆς γῆς τῆς γῆς
καὶ τῆς γῆς τῆς ἐπὶ τῆς γῆς τῆς γῆς
καὶ τῆς γῆς τῆς ἐπὶ τῆς γῆς τῆς γῆς

Ἐπειὸς γὰρ ὁ Μακρυὸς ὡς εἶδεν ἀπὸ πρῶτης
τὸ πᾶν τῶν ἐπιπέτεται οἱ τόποι ὑποῦσθε γράφω,

10 και ὅτις τῶν τῆς γῆς τῆς ἐπὶ τῆς γῆς τῆς γῆς
11 πῶς
12 εἰρήνη

9 γὰρ τὰ φ. 10 τὴν γῆν
11 γὰρ π. εὐφῆς—
12 τῆς εἰρήνης—μαρμαίτης 13 πᾶν τῆς γῆς
14 τῆς γῆς τῆς ἐπὶ τῆς γῆς τῆς γῆς
15 ὅπουχε 16 γὰρ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς τῆς γῆς
17 τὴν κεφαλὴν

Η καθίζει, γράφει γράμματα, μαντατοφόρους στέλνει
 4621 ἐκείσε εἰς τὸν βασιλέα ὅπου ἦτον εἰς τὴν Πόλιν,
 τὸ πῶς ἦλθεν εἰς τὸν Μορέαν μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου εἶχεν
 κ' εὐδόκησέ τον ὁ Θεὸς κ' ἡ εὐχὴ τοῦ βασιλέως,
 κ' ἐκέρδισε δίχα σπαθίου τὸ τρίτον τοῦ Μορέως.
 25 Λοιπὸν, ἂν θέλῃ ὁ βασιλέας φουσσᾶτα νὰ τοῦ στείλῃ
 (3300) ἄλλα πλείστα καὶ πλείοτερα παρὰ ἐκεῖνα ὅπου του
 ἐδῶκεν,
 ἐλπίδας εἶχεν στὸν Χριστὸν μὲ εὐχὴν τοῦ βασιλέως
 τὸν τόπον ὅλον τοῦ Μορέως νὰ τὸν ἔχῃ κερδίσει.
 Ἄκούσων ταῦτα ὁ βασιλέας ἐχάρηκεν μεγάλως.
 30 τὸν Μέγαν γὰρ Δεμέστικον, ὅπου ἦτον ἀδελφός του,
 κράζει καὶ λέγει του· “Ἀδελφέ, θέλω νὰ ὑπάγῃς ἐνταῦτα
 “ἐκείσε γὰρ εἰς τὸν Μορέαν, πᾶρε χιλίους μετ' ἔσου,
 “ὄλους ἀπάνω στὰ ἄλογα θέλεις νὰ τοὺς ἐκλέγῃς·
 “ρῖζον ρόγαν κ' ὑπέρπυρα καὶ δός τους ὅσον θέλουν.
 35 “Κι ἂς ἔλθῃ ὁ Κατακουζηνὸς νὰ ἔνι κι αὐτὸς μετ' ἔσου,
 “διατὸ ἔνι γὰρ ἐξάκουστος παιδευτικὸς στρατιωτής· f.
 “σπούδαξον τὸ γοργότερον τοῦ νὰ ἔχῃς συμμαχήσει
 “τὸν Μακρυνὸν ὅπου ἔστειλα καὶ τὸν Μορέαν κερδίσει.”
 Κι ὁ Μέγας ὁ Δεμέστικος τὸ ἀκούσει τὸ μαντάτο,
 40 τὸ τοῦ ᾄρισεν ὁ βασιλέας ἀτός του ὁ ἀδελφός του,
 ἐσπούδαξεν κ' ἐρρόγεψε τὸ ἄνθος τῆς Ρωμανίας.
 Ἐσέβησαν στὰ κάτεργα, ὁμοίως εἰς τὰ καράβια,
 καὶ ἦλθαν στὴν Μονοβασίαν εἰς δεκαπέντε ἡμέρες.
 Ἀφότου γὰρ ἐπέζεψεν Δεμέστικος ὁ Μέγας,
 45 ὁ αὐτάδελφος τοῦ βασιλέως, εἰς τὴν Μονοβασίαν,
 (3300) ἐρώτησεν ποῦ εὐρίσκετον ὁ Μακρυνὸς ἐκεῖνος·
 κ' εἶπαν του ὅτι στὸν Μυζηθρὰ στέκει μὲ τὰ φουσσᾶτα,
 ὅπου <τὴν> παρακάθεται τὴν Λακκοδαιμονίαν
 “καὶ καθ' ἐκάστη ἐκδέχεται τὴν βασιλείαν σου, ἀφέντη.”
 50 Κ' ἐκεῖνος ὡς τὸ ἤκουσεν, ἐσπούδαξεν καὶ ἦλθεν

4631 ὑπάγῃς 32 ἔπαρε 33 ἐκλέγῃς 35 καὶ ὁ κατ. 37 καὶ σπούδ.
 38 κερδίσει

Cod. T 4621 ὅπουτον 22 που 23 εὐδοκισέ τονε 24 καὶ κέρβ.
 δηα σπ. f. 75^r 25 α θέλη ο βασιλευς 26 παρὰ ομ.—που του δόσε
 27 ἐλπηδαν 28 νατον ἔχη 29 βασιλευς 30 τὸν μ. τω δεμestηκὸς ποῦ
 31 να πας 32 καὶ παρε τὰ φουσᾶτα 33 τριαρτα χιλιάδες καβαλαριούς καὶ

Ρ καθίζει, | γράφει γράμματα, μαντατοφόρους στέλλει f. 177^v II
 621 ἐκέισε εἰς τὸν βασιλέα ὅπου ἦτον εἰς τὴν Πόλιν, (p. 108)
 τὸ πῶς ἦλθεν εἰς τὸν Μορέαν μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅλα
 καὶ ὁ Θεὸς εὐδόκησεν, ἡ εὐχὴ τοῦ βασιλέως,
 κ' ἐκέρδισεν χωρὶς σπαθὶ τὸ τρίτον τοῦ Μορέως.
 25 " Λοιπὸν, ἂν θέλῃ ὁ βασιλεὺς φουσσᾶτα νὰ μὲ στείλῃ,
 " ἄλλα πολλὰ πλεώτερα παροῦ τὰ μὲ ἐδῶκεν,
 " ἐλπίδας ἔχω εἰς τὸν Χριστόν, εἰς τὴν ἀγίαν εὐχὴ σου,
 " τὸν τόπον ὅλον τοῦ Μορέως νὰ τὸν ἔχω κερδίσει."
 Ὅς τὸ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς, μεγάλως τὸ ἐχάρη·
 30 τὸν Μέγαν τὸν Δεμέστιγον, ὅπου ἦτον ἀδελφὸς του,
 ἐλάλησέ τον· " Ἀδελφέ, θέλεις νὰ ὑπαγαίῃς
 " ἐκέισε γὰρ εἰς τὸν Μορέαν· ἔπαρ' μ' ἐσὲν χιλίους
 " ὕλους ἀπάνω εἰς ἄλογα, καλοὺς καὶ ἐκλεγμένους·
 " ρίξον καὶ ρόγα, ὑπέρπυρα, καὶ δός τους ὅσα θέλουν.
 35 " Ἄς ἔλθῃ ὁ Κατακουζηνὸς κι ἂς ἐνὶ μετὰ σένα,
 " διότι ἐνὶ ἐξάκουστος, | ἐπαινετὸς στρατιώτης· f. 178^r I
 " καὶ σπούδαξον γοργότερον ὅπως νὰ βοηθήσῃς
 " τὸν Μακρυνόν, τὸν ἔστειλα, καὶ τὸν Μορέαν κερδίσης."
 Ὁ Μέγας ὁ Δεμέστιγος τὸ ἀκούσει τὰ μαντᾶτα,
 40 τὰ ὦρισεν ὁ βασιλεὺς αὐτὸς ὁ ἀδελφὸς του,
 ἐσπούδαξεν ἐρρόγεψεν τὸ ἄνθος τῆς Ρωμανίας.
 Ἐσέβησαν στὰ κάτεργα, ὁμοίως εἰς τὰ καράβια
 καὶ ἦλθαν στὴν Μονοβασίαν εἰς δεκαπέντε ἡμέρες.
 Ἀφότου γὰρ ἐπέξεψεν Δεμέστιγος ἐκεῖνος...
 45

κ' εἶπαν τον εἰς τὸν Μιζηθρὰ στέκεται μὲ φουσσᾶτα,
 ὅπου παρακαθίζεται τὴν Λακιδαιμονίαν
 " καὶ καθ' ἐκάστη ἐκδέχεται νὰ ἔλθῃ ἡ ἀφεντία σου."
 50 Κ' ἐκεῖνος ὡς τὸ ἤκουσεν, ἐσπούδαξεν, ἐδιέβη

4624 χόρησ 27 εὐχίσω 33 ὅλους—καλὰ ἐκλεγμένοι 47 εἰς τὸν]
 στὸν 49 ἢ] εἰς 50 ὡς τὸ] ὅτο

διηλεκτοῖς στρατιώταις 34 ρήψον—δσα 35 καὶ ὁ καταὶ κοζῆωὸς νάγε—
 μετὰ σου 36 διατὴ ἐρε γαρ εξακουστός 37 τό οπ.—τοῦ νὰ] διανα
 38 κερδῶν 39 δεμστικὸς 40 τὸ προσταγμα τοῦ βασιλεῶς ταυθέντι
 τῶδελεφούτου 43 σε δεκ. μέρες 44 δομστικος 45 ὁ οπ. 46 βρισκετον
 47 ἐτι οπ. 48 παρακάθηξτε τη λακιδεμωνία 49 καὶ καθεκάς ἐδέχεται

Η ἐκεῖ στήν Λακκοδαιμονίαν, τὸν Μακρυνὸν ἐνώθη·
 βουλήν ἐπήραν ἐνομοῦ τὸ πῶς νὰ ἔχουν πράξει.
 Ἐμάθαν ὅτι ὁ πρίγκιπας εὐρίσκεται στήν Κόρινθον
 κ' ἐσκόπησαν ὅτι μὲ αὐτὸν ἔχει γὰρ τὸν λαόν του.
 4655 <Εἰς τοῦτο ἐδόθη ἡ βουλή νὰ ὑπᾶν εἰς τὸν Μορέαν>
 νὰ εὐροῦν τὸν τόπο ἀπόσκεπον καὶ | θέλουσιν κερδίσει. ε.
 Ἦ ἀλλάγια τοῦ φουσσάτου τοὺς ἐχώρισαν ἐνταῦτα·
 ἕξι χιλιάδες εὐρέθησαν ὅπου ἦσαν καβαλλάροι·
 ἀλλάγια ἐποίησαν δεκαοχτώ, πρὸς τρία εἶχε ἡ χιλιάδα.
 60 Τὰ πεζικά τοὺς εἶχασιν ἀρίφνητα σὲ λέγω,
 ἐπεὶ εἶχαν τοῦ Γαρδαλεβοῦ σὺν τὰ τῆς Τσακωνίας,
 τοῦ δρόγγου γὰρ τοῦ Μελιγοῦ καὶ τῆς μεγάλης Μάιιης·
 οἱ Σκορτινοὶ ἐρροβόλεψαν καὶ ἦσαν μετ' ἐκείνους.
 Ἐκίνησαν κ' ἐρχόντησαν ἐκ τοῦ Χελμοῦ τὰ μέρη·
 65 ἐσῶσαν στήν Βελίγωστην, ἐπιάσασιν κατοῦνες,
 (3310) ἐκάψασιν τὸ ἐμπόριον, τὸ κάστρον μόνι ἀφήκαν.
 Τὴν ἄλλη ἡμέραν ἦλθασιν στὸν κάμπου Καρυταίνου,
 ἐκεῖ στὸ παραπόταμο ἐμείναν τὴν ἐσπέραν·
 ἐπὶ τῆς αὐρίου ἐκίνησαν κ' ἦλθαν στήν Λιοδώραν,
 70 τὸ παρεπόταμον τοῦ Ἀλφέως ὀλόρθα ἐκατεβαῖναν·
 στήν Ἰσοβαν ἐδιάβηκεν ἀλλάγι ἀπὸ τοὺς Τούρκους,
 τὸ μοναστήρι ἐκάψασιν, ἔδε ἄμαρτία ποῦ ἐγένη.
 Ἀπαύτου ἐκατέβησαν ὀλόρθα εἰς τὴν Πρινίτσαν·
 ἐκεῖ κατοῦνες ἔπιασαν, ἐστήσασιν τὲς τέντες.
 75 Ἰδόντα γὰρ οἱ Σκορτινοὶ τὸ πλήθος τοῦ φουσσάτου,
 εὐθέως ὅλοι ἐπροσκύνησαν—σφάλμα μέγαν ἐποίησαν— ε.
 κ' ἐκείνοι τοὺς ἀδήγεψαν κ' ἐπροβεδίζανέ τους.
 Ἐν τούτῳ γὰρ ἀφίνω ἐδῶ τὰ λέγω κι ἀφηγοῦμαι
 διὰ τὸν Μέγαν Δεμέστεκον καὶ τὰ φουσσᾶτα ὅπου εἶχεν,
 80 καὶ θέλω νὰ σὲ ἀφηγηθῶ καὶ νὰ σὲ καταλέξω

4651 ἐκέισε 54 με] μετ' 61 ἐπὴν 65 ἐσῶσασιν εἰς τὴν
 67 τῆς καρ. 72 ὅπου 74 ἐπιάσασιν

Cod. T 4651 λακιδ. 53 ἐμ. πὸς ὁ πρίγκιπος εὐρίσκειται στήν γκόρινθον
 f. 75^v 55 deest 56 ἀπ. νὰ ἔχουσε κερδι^σ 57 ἐταῦτα 58 deest
 59 ἐπῆσαν δεκοκτὸ που ἦσαν καβαλάρι 61 ἐπὴ ἦσαν τα γὰρ δε λάβουσι τα
 τῆς τ. 62 μελλίγοῦ—μάνης 63 μετα κίλους 64 ἐκ τοῦ χάλκου του
 65 ἐσῶσαν στή βελιγωστή 66 μων ἀφ. 67 στόμ γκάπο 68 παρεπόταμο

Ρ δαρτῶς στὴν Λακεδαιμονίαν, τὸν Μακρυνὸν ἐνώθη·
 βουλὴν ἐπήρασιν ὁμοῦ τὸ πῶς θέλουν ποιήσει.
 Ἐμάθαν πῶς ὁ πρίγκιπας στὴν Κόριθον ὑπῆρχεν·
 ἐσκόπησαν ὅτι μ' αὐτὸν ἔχει τὸν λαὸν του ὄλον.
 46:5 Εἰς τοῦτο ἐδόθη ἡ βουλὴ νὰ ὑπᾶν εἰς τὸν Μορέαν
 νὰ εὔρουν τὸν τόπο | ἀπόσκεπον καὶ θέλουσιν κερδίσει. f. 178^r 11
 Τοῦ φουσσάτου τ' ἀλλάγια ἐχώρισαν ἐνταῦτα·
 ἔξι χιλιάδες εὐρέθησαν ὅπου ἦσαν καβαλλάροι·
 ἀλλάγια κάμνουν δεκοχτῶ πρὸς τρία ἢ χιλιάδα.
 60 Τὰ πεζικά τους εἶχασιν πλῆθος γὰρ ὑπὲρ μέτρου,
 ἐπεὶ εἶχαν τοῦ Δραγαλιβοῦ σὺν τὰ τῆς Τσακωνίας,
 τοῦ δρόγγου καὶ τοῦ Μελιγοῦ καὶ τῆς μεγάλης Μάνης·
 οἱ Σκορτινοὶ ἐρροβέλεψαν καὶ ἦσαν μετ' ἐκείνους.
 Ἐκίνησαν, ἐρχόντησαν ἐκ τοῦ Χελμοῦ τὰ μέρη,
 65 ἐσῶσαν στὴν Βελίγοστην, ἐκεῖσε ἀπεξέψαν, (p. 109)
 ἐκάψαν τὸ ἐμπόριον, τὸ κάστρο μόνον ἀφήσαν.
 Τὴν ἄλλη μέραν ἤλθασιν στὸν κάμπον Καρυταίνου·

τὴν αὔριον ἐκίνησαν, ἤλθαν στὴν Λιδωρίαν,
 70 τὸ παρεπόμενον Ἀλφέως ὀλόρθα ἐκατέβη,
 στὴν Ὀσιβαν ἐνέμεινεν ἀλλάγι ἐκ τοὺς Τούρκους,
 τὸ μοναστήριον ἔκαψαν· ἔδε ἁμαρτίαν μεγάλην.
 Ἀπαύτου ἐκατήβησαν ἐκεῖσε εἰς τὴν Πρινίτσαν·
 ἐκεῖσε | ἐπεξέψασιν, ἐστήσασιν τὲς τέντες. f. 178^v 1
 75 Ἰδόντες γὰρ οἱ Σκορτινοὶ τὸ πλῆθος τοῦ φουσσάτου,
 εὐτὺς ὄλοι ἐπροσκύνησαν—λάθος μέγαν ἐποίησαν—
 κ' ἐκεῖνοι τοὺς ἀδήγεψαν καὶ ἐπροβόδησάν τους.
 Ἐτοῦτο γὰρ ἀφίνω ἐδῶ τοῦ Μέγα Δεμεστίκου

80 καὶ θέλω νὰ ἀφηγηθῶ καὶ νὰ σὲ κατελέξω

46:5 πλῆθος 67 ἄλλην 69 λιδώρηαν 70 ὀλοῖθα
 75 ἀδέστῳ

71 εἰς τὴν προσέβαν ἐδηθήκε 73 ἀπ. πάλαι ἐδηθήσαν 74 ἐκὶ ἐκατουπέψασιν
 76 πρὸς αἰψήσαν δομέστηκος τὸ μέγαν 77 deest 78 γὰρ om. 79 δο-
 μίστηκος—παύχε 80 σὲ φηγοῖθω | δια ἐκάνον το στρατι ὄτην. The second
 hemistich belongs to line 5740, where the account is resumed by T. This
 omission is evidently due to the fact that the Greek scribe did not wish to copy
 the passage relating to the defeat of his countrymen.

Η τὸν πόλεμον ποῦ ἐγένετον ἐτότε εἰς τὴν Πρινίτσαν.
 Τριακόσιοι Φράγκοι ἐκέρδισαν ἐκεῖνα τὰ φουσσᾶτα,
 τὸ πῶς τὸ μέλλω ἀφηγηθῆ ἔμπρὸς εἰς τὸ βιβλίον μου.
 Ὡσὰν ἐδιάβη ὁ πρίγκιπας ἐτότε εἰς τὴν Κόριυθον
 4685 (διὰ νὰ ὀρθώσῃ καὶ νὰ ἐλθῆ τῶν Ἀθηνῶν ὁ δοῦκας
 (3360) κ' οἱ ἄλλοι ἀφέντες τῶν νησίων μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου
 εἶχαν

εἰς συμμαχίαν τοῦ πρίγκιπος, διὰ νὰ ἔχουν πολεμήσει
 τὸν Μέγαν γὰρ Δεμέστικον μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου εἶχεν),
 ἦτον ἀφήκοντα εἰς Μορέαν δικαῖον του διὰ μπάιλον
 90 τὸν μισὶρ Ντζὰ ντὲ Καταβᾶ, ἕναν του καβαλλάρην·
 ἄνθρωπος ἦτον φρόνιμος, παιδευτικὸς εἰς σφόδρα,
 στρατιώτης γὰρ ἀπόκοτος κ' εἰς ἄρματα τεχνίτης.
 Ἀστένειον εἶχε φοβερὴν ὅτι ἦτον ρεματιάρης
 κι οὐδὲν ἤμπορει νὰ κρατῆ σπαθὶν οὔτε κοντίριν·
 95 κι ὡς ἔμαθεν πληροφορίαν ὅτι ἔρχετον τὸ φουσσᾶτο
 τοῦ βασιλέως, τὸ ὠδήγευεν Δεμέστικος ὁ Μέγας,
 ἐβιάστη, περιεσώρεψεν ἕκ τὸν κάμπον τοῦ Μορέως
 ὅσο φουσσᾶτο ἤμπορεσεν καὶ ὅσον ἠδυνήθη.

Κι ὅσον τοὺς περιεσώρεψεν, ἐγνώμιασεν πόσοι ἦσαν·
 4700 τριακόσιοι γὰρ καὶ δώδεκα εὐρέθησαν καὶ μόνον.

Ἀπῆρην τοὺς κι ἀνέβαινεν τὰ μέρη τῶν Κρεστένων
 γυρεύοντα, κατερωτῶν τὸ ποῦ εἶναι τὰ φουσσᾶτα
 τοῦ βασιλέως, ὅπου ἔρχονται στὸν κάμπον τοῦ Μορέως.
 Κι ὡς ἔμαθεν ὅτι ἔσωσαν ἐκεῖσε εἰς τὴν Πρινίτσαν,
 5 στὸ παραπόταμο τοῦ Ἀλφέως ἐσέβη διὰ νὰ ὀδεύη.

(3380) Κι ὡς ἦδρεν τὴν καρφολασίαν ἐκείνου τοῦ φουσσᾶτου,
 ἐσέβην ἐξοπίσω τοὺς κ' ἔρχετο ἐλάμνοντά τους.

Κι ὅταν ἦλθε κι ἀπέσωσεν εἰς ὀκάτι [μικρὴν] κλεισοῦραν
 ἐκεῖ πλησίον, τὸ λέγουσιν στὸ Ἀγρίδι Κουνουπίτσας,
 10 κ' εἶδαν τοὺς κάμπους ἐκεινοὺς γεμάτους τὰ φουσσᾶτα
 —ταχύτσιον ἦτον ἀκομή, ὦρα ἀνατελμάτου—
 ἀφνίδια γὰρ ἐξέβησαν εἰς τὰ φουσσᾶτα ἐκεῖνα.

Ὁ μισὶρ Ντζιᾶ ντὲ Καταβᾶς, ὁ φοβερὸς στρατιώτης,
 τίποτε οὐδὲν ἐδείλιασεν διὰ τὸ πολὺ φουσσᾶτο.

4681 ὅπου 83 τὸ πῶς] ὡσὰν—εἰς τὸ] σε τῷ 84 ὡσὰν] τὸ πῶς 89 εἰς
 τὸν μ. 93 ἀστένειον 94 ὑπόρη 97 ἐκ 98 ὑπόρεσεν 99 ἐπεμ-
 ἐσώρευσεν 4704 προνίτζαν 13 ντζῖα 14 ἐδειλιασεν—πολλῶν

Ρ τὸν πόλεμον ποῦ ἐγένετο ἐτότε στὴν Πρινίτσαν.
 Τριακόσοι Φράγκοι ἐκέρδισαν ἐκεῖνα τὰ φουσσᾶτα.
 Ὡσὰν σὲ τὸ ἀφηγήθηκα ἀπίσω εἰς τὸ βιβλίον
 πῶς ἐδιέβη ὁ πρίγκιπας στὴν Κόρινθον ἐτότε
 4685 τοῦ νὰ ὀρθώσῃ νὰ ἐλθῇ τῶν Ἀθηνῶν ὁ δοῦκας,
 οἱ ἄλλοι ἀφέντες τῶν νησίων μὲ τὰ φουσσᾶτα ὀπούχαν
 εἰς συμμαχίαν τοῦ πρίγκιπος τοῦ νὰ τοῦ βοηθήσουν,

καὶ ἄφησεν εἰς τὸν Μορέαν δίκαιόν του καὶ μπάϊλον·

90

ἄνθρωπος ἦτον φρόνιμος, παιδευτικὸς εἰς ἄκρον,
 στρατιώτης γὰρ ἀπόκοτος, εἰς ἄρματα τεχνίτης.
 Ἀστένειαν εἶχεν φοβερήν, ἦτονε ρεματιάρης
 καὶ οὐδὲν ἠμπόρειεν νὰ κρατῇ σπαθὶν οὐδὲ κοντάρι·

f. 178^v 11

95 καὶ ὡς ἔμαθεν πληροφορίαν ὅτι ἔρχεται φουσσᾶτον
 τοῦ βασιλέως, τὸ ὠδήγευεν Δομέστικος ὁ Μέγας,
 ἐβιάσθη, ἐπερὶσύναξεν ἕκ τὸν κάμπον τοῦ Μορέως
 ὅσα φουσσᾶτα ἠμπόρεσε καὶ ὅσα ἐδυνήθη.

Καὶ ὅσον τοὺς ἐσύναξεν, εἶδεν τοὺς πόσοι εἶναι·

← 100 τριακόσιοι καὶ δώδεκα εὔρεθησαν καὶ μόνον.

Ἐπῆρε τοὺς καὶ ἀνέβαινε τὰ μέρη τῶν Κρεστένων,
 γυρεύοντα, κατερω<τῶν> ποῦ ἔνι τὰ φουσσᾶτα
 τοῦ βασιλέως, ποῦ ἔρχονταν ἕκ τὸν κάμπον τοῦ Μορέως.

Ὡς ἔμαθεν ὅτι ἔσωσαν ἐκεῖ εἰς τὴν Πρινίτσαν,
 5 στὸ παραπόταμον τοῦ Ἀλφέως ἐβάλθη νὰ ὑπάῃ.

Καὶ ὡς εἶδεν τὴν καρφολασίαν ἐκείνου τοῦ φουσσᾶτου,
 ἐδιέβη ἐξοπίσω τοὺς, γυρεύει νὰ τοὺς εὔρῃ.

Καὶ ὅταν ἦλθεν καὶ ἔσωσεν σὲ μίαν στενήν κλεισοῦραν,
 ὅπερ τὸ ὀνομάζουσιν τὸ Ἀγρίδι Κουνοπίτσας,

10 καὶ εἶδαν τοὺς κάμπους | ἐκείνους γεμάτους τὰ φουσσᾶτα f. 179^v 1

—ταχύτσι ἦτον ἀκομή, ὥρα ἀνατελμάτου— (p. 110)

ἀφίδια ἐφάνησαν εἰς τὰ φουσσᾶτα ἐκεῖνα.

Ὁ μισὲρ Τζᾶν τὸ Καταβῦς, ὁ φοβερὸς στρατιώτης,
 τίποτε οὐ δειλίασεν διὰ τὸ πολὺ φουσσᾶτον·

4681 ἐτότε εἰς τὸ π. 85 ἐλθῇ 93 ἦτοναί 94 οὐδε ἔπρηξεν—
 4684 96 ὠδήγευεν δομέστικως 97 ἕκ οπ. 4703 ὅκ τὸν 5 στὸ] τὸ
 7 ἔσωσεν 8 σθενῆ

- Η Περίχαρος ἐγίνετον, κρᾶζει τὴν συντροφίαν του,
 4716 καὶ λέγει οὕτως πρὸς αὐτοὺς μὲ προθυμίαν μεγάλην· f. 1
 “ Ἀφέντες φίλοι κι ἀδελφοί, συντρόφοι ἠγαπημένοι,
 “ ὅλοι πρέπει νὰ χαίρεστε καὶ τὸν Θεὸν δοξάζειν
 “ ὅταν μᾶς ἤφερε ὁ Θεὸς ἔς τόσα ἐπιδέξιον τόπον,
 20 “ τόσα φουσσᾶτα ἄφαντα νὰ τὰ ἔχωμεν κερδίσει.
 “ Προσέχετε, καλοὶ ἀδελφοί, κάνεις μὴ τοὺς δειλιάση
 “ διατὸ ἐνὶ πλήθος γὰρ λαοῦ· διὰ τοῦτο, ὅπου σᾶς λέγω,
 “ τούτους νὰ πολεμήσωμεν ὅτι καλλιὸν μας ἐνι,
 “ παρὰ νὰ ἦσα ὀλιγώτεροι καὶ μιᾶς φυλῆς ἀνθρώποι.
 25 “ Ἐτοῦτοι εἶναι ἀπόξενοι ἀπὸ διαφόρους τόπους,
 (3400) “ ἀπαίδευτοι νὰ πολεμοῦν μετὰ Φράγκους ἀνθρώπους·
 “ μηδὲν ὀκνήσωμεν ποσῶς νὰ μᾶς ἀποσκεπάσουν,
 “ ἀφνίδως ἄς τοὺς δώσωμεν ὅλοι μὲ τὰ κοντάρια.
 “ Τὰ ἄλογα, ὅπου ἔχουσιν, ὅλα ὑπαρίππια εἶναι,
 30 “ ἐνὸς φαρίου μας ἢ φορὰ νὰ ρίξη δεκαπέντε.
 “ Καὶ πάλιν λέγω, ἀδελφοί, ἐτοῦτο κ' ἐνθυμῶ σας
 “ τὸν κόπον, ὅπου ἐβάλασιν οἱ ἀφέντες οἱ γονεῖς μας,
 “ τοὺς τόπους, ὅπου ἔχομεν, νὰ τοὺς ἔχουν κερδίσει.
 “ Κ' ἐὰν οὐκ ἐβάλαμεν βουλήν τὴν σήμερον ἡμέραν,
 35 “ ὁ κατὰ εἰς τὸ σῶμα του νὰ τὸ ἔχη διαφεντέγει,
 “ νὰ δείξωμεν εἰς ἄρματα ὅτι εἴμεθεν στρατιῶτες,
 “ κι ἀπαύτου νὰ φυλάξωμεν ὁμοίως τὰ ἰγονικά μας· f.
 “ οὐδὲν πρέπει νὰ μᾶς κρατοῦν ἀνθρώπους τῶν ἀρμάτων,
 “ οὔτε προνοῖες νὰ ἔχωμεν, οὔτε τιμὴν στὸν κόσμον.
 40 “ Ἰδέτε πάλιν δεύτερον, ἀφέντες καὶ συντρόφοι,
 “ ὅτι, ἂν μᾶς δώση ὁ Θεὸς κ' ἡ τύχη μας ἐτοῦτο,
 “ τὸν ἀδελφὸν τοῦ βασιλέως κ' ἐτοῦτα τὰ φουσσᾶτα
 “ μὲ πόλεμον καὶ μὲ σπαθὶ νὰ τοὺς νικήσωμε ὦδε,
 “ ἔως ὅτου στήκει ἢ κιβωτὸς στὸ Ἄραράτ τὸ ὄρος,
 (3420) 45 “ μέλλει στήκει τὸ ἔπαινος τῆς σημερινῆς ἡμέρας,
 “ ὅπου μᾶς θέλουν ἐπαινεῖ ὅσοι τὸ θέλουν ἀκούσει.
 “ Ἐγὼ γάρ, ὡς τὸ ἐξεύρετε κ' ἐβλέπετε εἰς ἐμένα,
 “ οὐ δύνομαι τοῦ νὰ κρατῶ σπαθὶν οὔτε κοντάρην
 “ τοῦ νὰ σταθῶ εἰς πόλεμον, τοῦ νὰ ἔχω πολεμήσει·

4722 διατὸ ἐνὶ π. γ. λ. || ὅτι καλλιὸν μας ἐνι 23 ἐτοῦτους νὰ πολ. || διὰ τοῦτο
 ὅπου σᾶς λέγω The sense requires an interchange of the two latter hemistichs.

- Ρ** *περίχαρος ἐγένετον, λαλεῖ τὴν συντροφία του*
 4716 *καὶ λέγει οὕτως πρὸς αὐτοὺς μὲ πρόβλεψιν μεγάλην·*
 “ Ἀφέντες, φίλοι, ἀδελφοί, συντρόφοι ἠγαπημένοι,
 “ ὕλοι πρέπει νὰ χαίρεστε καὶ τὸν Θεὸν δοξάζειν
 “ ὅτι ὁ Θεὸς μᾶς ἤφερεν εἰς ἐπιδέξιον τόπον,
 20 “ τόσα φουσσᾶτα ἄφαντα νὰ τὰ ἔχωμεν κερδίσει.
 “ Προσῆξτε, καλοὶ ἀδελφοί, τινὰς μὴ τοὺς δειλιάσῃ,
 “ διοῦ ἐνὶ πλήθος τοῦ λαοῦ,
 ὅτι κάλλιο μᾶς ἐνι,
 “ παροῦ νὰ ἦσαν ὀλιγοὶ καὶ μίας φυλῆς ἀνθρώποι.
 25 “ Ἐτούτοι εἶναι ἀπόξενοι ἀπὸ διαφόρους τόπους
 “ καὶ εἶναι καὶ ἀπαίδευτοι νὰ μίχωνται μὲ Φράγκους·
 “ μηδὲν ὀκνήσωμεν ποσῶς νὰ μᾶς ἀποσκεπάσουν,
 “ ἐξάφη ἄς τοὺς δώσωμεν ὅλους μὲ τὰ κοντά|ρια. f. 179^r 11
 “ Τὰ ἄλογα τὰ ἔχουσιν ὅλα εἶναι παρίππια,
 30 “ ἐνὸς φαρίου μᾶς φορὰ νὰ ρίξῃ δεκαπέντε.
 “ Καὶ πάλιν λέγω, ἀδελφοί, ἐτούτο κ’ ἐθυμῶ σας
 “ τὸν κόπον, ὅπου ἔβαλαν οἱ ἀφέντες οἱ ἀδελφοί μᾶς,
 “ τοὺς τόπους, ποῦ μᾶς ἄφηκαν, νὰ ἔχωμεν κερδίσει.
 “ Κι ἂν οὐκ ἐβάλωμεν βουλήν τὴν σήμερον ἡμέραν,
 35 “ ὁ κάθε εἰς τὸ σῶμα του νὰ τὸ διαφεντεύῃ,
 “ νὰ δεῖξωμεν εἰς ἄρματα ὅτ’ εἴμεθεν στρατιῶτες,
 “ κι ἀπαύτου νὰ φυλάξωμε ὁμοίως τὰ γονικά μᾶς·
 “ κι ἂν οὕτως οὐδὲν ποίσωμεν, ὡσὺν ἐγὼ σᾶς λέγω,
 “ οὐδὲν πρέπει νὰ μᾶς κρατοῦν ἀνθρώπους τῶν ἀρμάτων,
 “ οὔτε προνοίης νὰ ἔχωμεν, οὔτε τιμὴν καθόλου.
 40 “ Ἰδέτε πάλιν δεύτερον, ἀφέντες καὶ συντρόφοι,
 “ ὅτι, ἃ μᾶς δώσῃ ὁ Θεὸς κ’ ἡ τύχη μᾶς ἐτούτο,
 “ τὸν ἀδελφὸν τοῦ βασιλέως καὶ τούτα τὰ φουσσᾶτα
 “ μὲ πόλεμον καὶ μὲ σπαθὶ νὰ ἔχωμεν κερδίσει,
 “ ἕως οὐ στέκει ὁ κιβωτὸς στοῦ Ἰραραὶτ τὸ ὄρος, f. 179^r 1
 45 “ θέλει στέκει τὸ ἔπαινον τῆς σήμερον ἡμέρας,
 “ ὅπου μᾶς θέλουν ἐπαινεῖ ὅσοι νὰ τὸ ἠκούσουν.
 “ Ἐγὼ γάρ, ὡς τὸ βλέπετε κ’ ἠξεύρετε ἔς ἐμέναν,
 “ οὐ δύναμαι τοῦ νὰ κρατῶ σπαθὶν οὐδὲ κοντάριον
 “ τοῦ νὰ σταθῶ εἰς πόλεμον νὰ ἔχω πολεμήσει·

4721 μὴ τοῖς] μὴ⁷ 24 ὀλιγοὶ 28 κονδάρη 31 δελεφή 33 ποῦ]
 ποῦ 44 κηβοτὸς του αραραὶ 45 σθέκει 48 κονδάρειν

- Η “ἀλλὰ νὰ ποιήσω ὡς διὰ ἐσᾶς τούτην τὴν προθυμίαν,
 4751 “ τοῦ πρίγκιπος τὸ φλάμουρον θέλω νὰ τὸ βασταίνω,
 “ στὸ χέριν μου τὸ δέσετε νὰ τὸ κρατῶ στερεά.
 “ Τὴν τένταν τοῦ Δεμέστικου θεωρῶ τὴν ἀπ’ ἐδώθεν,
 “ κι ὁμνύω σας γὰρ εἰς τὸν Χριστὸν ὀλόρθα ἐκεῖ
 ν’ ἀπέλθω.
 55 “ Κι ὅποιος ἰδῆ ὅτι νὰ τραπῶ ἢ τίποτε δειλιάσω,
 “ ἐχτρὸν τὸν ἔχω τοῦ Χριστοῦ, νὰ | μὴ μὲ σφάξῃ εὐθέως.” *l. 116*
 Ὁ Μέγας γὰρ Δεμέστικος στὴν τένταν ἐκαθέτον,
 ὅπου ἦτον ἀνάβολον εἰς τὸ χωριὸν Πρινίτσας.
 Κι ὡσὰν ἐφανερῶθησαν ἐκεῖνοι οἱ Φράγκοι ἀφνίδια,
 60 τοῦτου τὸν λόγο ἐλάλησεν, ἀτός του γὰρ τὸν εἶπεν·
 “ προγεματίσιν γὰρ μικρὸν ἐβλέπω ὅτι μᾶς ἦλθεν.”
 Ὅριζει, ἐκαβαλλίκεψαν ἀλλάγια τρία καὶ μόνον,
 χιλίους ἀπάνω εἰς τ’ ἄλογα τοὺς Φράγκους ν’ ἀπαντή-
 σουν·
 εὐθέως ἐκαβαλλίκεψαν κι ἀπήλθαν εἰς τοὺς Φράγκους,
 (3440) 65 σταματικὰ τοὺς ἔσμιξαν ὅλοι μὲ τὰ κοντάρια.
 Στὸ πρῶτον ποῦ ἐβαρέσασιν ἐπέσαν ἐκ τοὺς Φράγκους
 καλὰ τὸ τρίτον ἀπ’ αὐτοὺς ὅλοι ἀπὸ τὰ φαριά τους·
 διὰ ἓνα Φράγκον ἤσασιν Ρωμαίων δέκα κοντάρια.
 Ἄκουσατε, χίριν τοῦ Χριστοῦ, κάνεις ἀπὸ τοὺς Φράγκους
 70 κοντάρι οὐδὲν ἐπίασεν, κάνεις οὐκ ἐλαβῶθη·
 ἐκεῖνοι γὰρ ὅπου ἔπεσαν εὐθέως καβαλλικεύουν
 καὶ τὰ σπαθία ἐξήβαλαν καὶ τοὺς Ρωμαίους ἐσφάζαν.
 Ὡρα ἐδιάβηκε πολλὴ ποῦ ἐχάθησαν οἱ Φράγκοι
 κι οὐδὲν ἐφαίνονταν ποσῶς μέσα εἰς τοὺς Ρωμαίους
 75 ἐκεῖνος γὰρ ὁ μισὶρ Ντζᾶς, ὁ Καταβᾶς, σὲ λέγω.
 Ἄφότηου ἐσηκώθησαν οἱ Φράγκοι ἐκεῖ ὅπου ἐπέσαν, *l. 117*
 ὅπου τοὺς ἀπεδείρασιν τὸ πλῆθος τῶν Ρωμαίων,
 ἐβγάλαν τὰ σπαθίτσια τους, τὸν πόλεμον ἀρχάσαν,
 οὕτως ἐσφάζαν τοὺς Ρωμαίους ὡς φάλκος τὸ λιβάδι
 80 Ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν Ρωμαίων ἐχάθησαν οἱ Φράγκοι
 κι οὐδὲν τοὺς ἔβλεπεν ποσῶς Δεμέστικος ὁ Μέγας
 ἐκεῖθεν, ὅπου ἐκάθητον στὴν τέντα του ἀπέσω.

- Ρ “ ἀλλὰ νὰ ποίσω δι’ ἐσᾶς τούτην τὴν προθυμίαν·
 4751 “ τοῦ πρίγκιπος τὸ φλάμουρον θέλω νὰ τὸ βασταίνω, (p. 111)
 “ στὸ χέρι μου τὸ δέσετε νὰ τὸ κρατῶ στερέα.
 “ Τὴν τέντα τοῦ Δομέστικου θεωρῶ την ἀπ’ ἐδῶθεν·
 “ ὀμνύω σας εἰς τὸν Χριστὸν ὀλόρθα ἐκεῖ νὰ ἀπέλθω.
 55 “ Καὶ οἶος ἰδῆ τοῦ νὰ τραπῶ ἢ καὶ νὰ δειλιίσω,
 “ ἔχτρὸν τὸν ἔχω τοῦ Χριστοῦ, εἴν οὐδὲν μὲ σφάζῃ.”
 Ὁ Μέγας ὁ Δομέστικος στήν τέντα του ἐκαθέτον,
 ὅπου ἦτον εἰς ἄνω βουνόν, εἰς τὸ χωρίον Πρινίτσας.
 Καὶ ὡς ἐφανερώθησαν ἀφνίδια οἱ Φράγκοι,
 60 τοιοῦτον λόγον ἔλεγεν μὲ προθυμίαν μεγάλην·
 “ προγεματίτσι γὰρ μικρὸν ἐβλέπω ὅτι μᾶς ἤλθεν.”
 Ὅριζει | ἐκαβαλλίκεψαν ἀλλάγια τρία μόνον, f. 179° π
 χιλίους ἀπάνω στ’ ἄλογα τοὺς Φράγκους νὰ ἀπαντή-
 σουν·
 εὐτὺς ἐκαβαλλίκεψαν, ἐσυναπάντησάν τους,
 65 σταματικά τοὺς ἔσμιξαν ὄλους μὲ τὰ κοντάρια.
 Στὸ πρῶτο ὅπου ἐβάρησαν ἔπεσαν ἐκ τοὺς Φράγκους
 καλὰ τὸ τρίτον ἀπ’ αὐτοὺς ὄλοι ἐκ τὰ φαρία.

 Κ’ ἤκουσεν, χάρι τοῦ Θεοῦ, κάνεις ἀπὸ τοὺς Φράγκους
 70 κοντάρι οὐκ ἐπίασεν, κάνεις οὐκ ἐλαβῶθη·
 ἐκεῖνοι ὅπου ἔπεσαν εὐτὺς καβαλλικεύουν
 καὶ τὰ σπαθία ἔσυραν καὶ τοὺς Ρωμαίους σφάζουν.
 Ὅρα ἐδιέβηκεν πολλή· πού ἐχάθησαν οἱ Φράγκοι
 καὶ οὐκ ἐφαίνοντα ποσῶς μέσα ἐκ τοὺς Ρωμαίους
 75 ἐκεῖνος δὲ ὁ μισερ Τζᾶς, ὁ Καταβᾶς, σὲ λέγω.

- Η Ὁ δὲ μακάριος μισὶρ Ντζᾶς ὁ Καταβᾶς ἐκείνος
 οὐδὲν ἀνάμενον ποσῶς νὰ πολεμοῦν τοὺς Φράγκους·
 (3460) 4785 ὀλόρθα πάντα ἐσποῦδαζεν νὰ σώσῃ εἰς τὴν τένταν,
 ὅπου ἐθεώρει ἀπὸ μακρὰ ὅτι ἦτον τοῦ Δεμεστίκου.
 Τινές, ὅπου ἤσασιν ἐκεῖ στὸν πόλεμον ἐκείνον,
 εἶδαν καὶ ἐμαρτύρησαν ὅτι εἶδαν καβαλλάρην
 ἀσπραλογᾶτον εἰς φαρί, γυμνὸν σπαθὶν ἐβάστα,
 90 καὶ πάντα ὑπήγαιεν ὀμπρὸς ἐκεῖ ποῦ ἦσαν οἱ Φράγκοι.
 Καὶ εἶπαν κι ἀφιώσασιν ὅτι ὁ ἅγιος Γεώργιος ἦτον
 κι ὠδήγευεν κι ἀντρείευεν τοὺς Φράγκους νὰ πολεμοῦσαν.
 Οἱ μὲν εἶπαν ὅτι ἐχόλιασεν ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος,
 ὅπου ἦτον εἰς τὴν Ἴσοβαν στὸ μοναστήρι ἐκείνο,
 95 τὸ ἐκάψαν τότε οἱ Ρωμαῖοι εἰς τὸ ταξεῖδι ἐκείνο·
 καὶ ἄλλοι πάλε ἐλέγασιν ὅτι ἡ ἀφιορκία ποῦ ἐποίησεν 11
 ὁ βασιλεύς—ὅπου ὤμοσεν τοῦ πρίγκιπα Γυλιᾶμου
 καὶ ἄνευ φταίσματος τινὸς νὰ ποιήσῃ πρὸς ἐκείνον,
 διὰ λόγια γὰρ ψεματινὰ καὶ δωριανὰ μαντᾶτα
 4800 ἀπόστειλε τὰ φουσσᾶτα του τὸν πρίγκιπα μαδίξει—
 διὰ τοῦτο ἐχόλιασεν ὁ Θεὸς κ' ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος
 κ' ἔδωκε νῆκος τῶν Φραγκῶν καὶ τῶν Ρωμαίων ἀργίστη.
 Ἄπὸ ὥρας πρώτης ἄρχισεν ὁ πόλεμος ἐκείνος
 κ' οἱ Φράγκοι ἀπεσώσασιν ὥρα μεσημερίου
 (3480) 5 στὴν τένταν, ὅπου ἐκάθητον Δεμέστικος ὁ Μέγας.
 Ὁ Μέγας γὰρ Δεμέστικος ἀπέκει ἐκ τὴν τένταν
 τὸ βλέμμα του εἶχε ἀδιάλειπα ἐκεῖ πρὸς τὸ φουσσᾶτον
 νὰ ἰδῆ τὸ τί ἐγίνονταν οἱ Φράγκοι τοῦ Μορέως·
 πούπετε Φράγκου οὐ θεωρεῖ, μόνον καὶ τοὺς Ρωμαίους·
 10 τὰς χεῖρας του ἐσήκωσε καὶ τὸν Θεὸν δοξάζει,
 σκοπίζοντα, λογιζόμενος, ἐχάθησαν οἱ Φράγκοι.
 Καὶ οὕτως ὡσὰν ἐστήκετον κ' ἐθεώρει τὰ φουσσᾶτα,
 ἀφνίδια ἐφάνησαν ἐκεῖ τὸ φλάμουρα τῶν Φράγκων·
 ἐγνώρισεν τὰ φλάμουρα τοῦ φράγκικου φουσσᾶτου.
 15 Ἐκεῖ στὴν τέντα ἐρχόντησαν, ποῦ ἐβλέπασιν τὸ σκῆπτρον
 τοῦ βασιλέως τοῦ ἀδελφοῦ, τοῦ Μεγάλου Δεμεστίκου. 1

4784 τοὺς φ. νὰ πολεμοῦσιν
95 ἐτότε 96, 4815 ὅπου

86 ἀπόμακρα

89 εἰς φαρί] εἰς σταθί

Ρ Οὐδὲν ἀνέμεινεν ποσῶς νὰ πολεμῆ τοὺς Ῥωμαίους.
 4785 Ὀλόρθα πάντα ἐσπούδαζεν νὰ σώσῃ εἰς τὴν τένταν,
 ποῦ ἐθεώρει ἐκ μακρέα αὐτοῦ τοῦ Δεμεστίκου.
 Τινές, ὅπου ἤσασιν ἐκεῖ στὸν πόλεμον ἐκείνον,
 εἶπαν καὶ ἐμαρτύρησαν πῶς εἶδαν καβαλλάρην
 ἀσπραλογᾶτον εἰς φαρὶν, γυμνὸν σπαθὶν ἐβάστα· f. 180^r 1
 90 πάντα ὑπήγαιεν ὀμπρὸς ἐκεῖ ὅπου ἦσαν οἱ Φράγκοι.
 Καὶ εἶπαν, ἀφιώσασιν, ἅγιος Γεώργης ἦτον...

Ἄλλοι εἶπαν ὅτι ὠργίστη τους ἡ πάναγνος Θεοτόκος
 ὀπούτου εἰς τὴν Ἰσοβαν, στὸ μοναστήρι ἐκεῖνο,
 95 τὸ ἔκαψαν τότε οἱ Ῥωμαῖοι εἰς τὸ ταξεῖδι ἐκεῖνο·
 καὶ ἄλλοι πάλιν ἔλεγον ὅτι ἡ φιορκία,
 τὸν ὄρκον, ὅπου ἐπάτησεν ὁ βασιλεὺς ἐτότε—
 τὸν ὅποιον γὰρ ἔποιεν τοῦ πρίγκιπα Γουλιάμου
 καὶ ἄνευ τινὸς φταίσματος νὰ τὸν καταπατήσῃ,
 διὰ λόγους ψεματερινούς καὶ δωριανὰ μαυτᾶτα
 480 ἀπέστειλεν φουσσᾶτα τοῦ τὸν πρίγκιπαν μαδίξει—
 δι' αὐτὸ τοὺς ἐγκατέλιπεν Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ
 κ' οἱ Φράγκοι τοὺς ἐκέρδισαν ἐκείνην τὴν ἡμέραν.
 Ἄπὸ ὥρας τρίτης ἄρχισεν ὁ πόλεμος ἐκείνος
 κ' οἱ Φράγκοι ἀποσώσασιν ὥρα μεσημερίου
 5 στὴν τέντα, ὅπου ἐκάθειτον Δεμέστικος ὁ Μέγας. f. 180^r 11
 Ὁ Μέγας γὰρ Δεμέστικος ἐκεῖθεν ὅκ τὴν τένταν (p. 112)
 τὸ βλέμμα του εἶχεν πάντοτε ἐκεῖ πρὸς τὸ φουσσᾶτον
 νὰ ἰδῆ τὸ τί ἐγίνονταν οἱ Φράγκοι τοῦ Μορέως·
 πούπετε Φράγκον οὐ θεωρᾶ, μόνον καὶ τοὺς Ῥωμαίους·
 10 τὰς χεῖρας του ἐσήκωσεν καὶ τὸν Θεὸν δοξάζει,
 σκοπῶντα, λογιζόμενος ἐχάθησαν οἱ Φράγκοι.
 Καὶ οὕτως ὡσάν ἔστεκεν κ' ἐθώρειεν τὸ φουσσᾶτον,
 ἐξάφνης ἐφανίστησαν τὰ φλάμουρα τῶν Φράγκων·
 ἐγνώρισεν τὰ φλάμουρα τοῦ φράγκικου φουσσᾶτου
 15 πῶς εἰς τὴν τένταν ἔρχονταν, ὅπου ἔβλεπαν τὸ σκῆπτρον
 τοῦ βασιλέως ἀδελφοῦ, τοῦ Μέγα Δεμεστίκου.

4784 φράγκους; a later hand corrects ρωμαίους 86 δεμεσθῆκον 89 ἀσπρο
 λογῶντες εἰς φ. καὶ γ. σκ. ἐβάστα 93 ἀλήταν δεη ὄρθη τοιτ—θκοῦ
 480 διὰ το τοῦς 10 δοξάζτω 12 ἐσθακεν 15 στῆν στῆνταν

- Η Στριγγὴν φωνίτσαν ἔσυρεν, μεγάλη ὡς ἐδυνάστη,
 ἐκεινῶν τῶν παιδόπουλων, ὅπου ἦσαν μετ' ἐκείνων·
 “Μωρέ, φέρε τὸ ἱππάρι μου, μωρέ, τὸν τουρκομάνου,
 4810 “θεωρεῖτε φλάμουρα Φραγκῶν, ὅπου μᾶς ἐπετρῶσαν.”
 Κ' ἐκείνοι ὡς εἶδαν τὰ σπαθία γυμνὰ ἐξελαμπρισμένα
 νὰ ἐρχόντησαν ἀπάνω τους—τὰ ἐβασταῖναν οἱ Φράγκοι—
 ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν Ρωμαίων ἦσαν αἱματωμένα—
 ὁ κατὰ εἰς ἐσπούδαζεν νὰ σώσῃ τὸν ἐνιαυτὸν του·
 (3500) 25 ὄλοι εἰς φυγίον ἐβάλθησαν ἔνθα ἠμπόρει ὁ καθένας.
 Ὁκάποιος ἦτον φρόνιμος ποῦ ἀγάπα τὴν τιμὴν του,
 ἔδραμε, ἤφερεν ἄλογον ὅπου ἔστηκεν στρωμένον,
 ὅπου ἦτον τὸ καλλιώτερον τοῦ Μεγάλου Δεμεστίκου·
 ἐβοήθησε τοῦ ἀφέντου του, πηδᾶ, καβαλλικεύει.
 30 Ὁκάποιον ἦδρεν ἐκεῖ ἄνθρωπον γὰρ τοῦ τόπου,
 ὅπου ἔξευρε κι ἀπείκαζεν τὸ μέρος τῆς Πρινίτσας.
 Ἐκεῖνος τὸν ὠδήγεψεν καὶ συντροφίαν τοῦ ἐποίκειν·
 ἐκείθεν ἐκ τὴν Λέβιτσαν στὴν Κάπελην ἀνέβη,
 ἀγρίους τόπους ἐδιάβησαν νὰ μὴ τοὺς ἐγνωρίσουν,
 35 καὶ τόσα ἀπῆλθαν | φρόνιμα μετὰ ἐπιδεξιωσύνης, 1.18
 στὸν Μηζηθρᾶ τὸν ἔσωσεν ὅπου πολλὰ ἐπεθύμα.
 Τὰ δὲ φουσσᾶτα τῶν Ρωμαίων, ὅπου ἦσαν στὴν
 Πρινίτσαν,
 τὸ ἰδεῖ τοὺς Φράγκους ὅτι ἔσωσαν στὴν τέντα τοῦ
 Δεμεστίκου
 κι ἀπέδειραν κ' ἐρρίξασιν τοῦ βασιλέως τὸ σκῆπτρον,
 40 ὄλοι ἀποκεφαλίστησαν, ἐβάλθησαν νὰ φεύγουν·
 ὁ εἰς τὸν ἄλλον οὐκ ἔβλεπεν τὸ πόθεν ὑπαγαίνει.
 Τί νὰ σᾶς λέγω τὰ πολλὰ καὶ ποῖος νὰ σᾶς τὰ γράφῃ;
 Οἱ Φράγκοι ἀποστάθησαν σφάζοντα τοὺς Ρωμαίους·
 ἔμποδον μέγαν ἠῦρασιν τὰ δάση τῆς Πρινίτσας,
 (3520) 45 τοὺς τόπους ἐκείνους τοὺς σκληροὺς καὶ πολλὰ δασω-
 μένους.
 Ἐκεῖ ἐγλύτωσαν οἱ Ρωμαῖοι, ὅσοι ἐδράμαν κ' ἐμπῆκαν·
 ἐπεὶ, ἂν ἔλειπαν οἱ σκληροὶ οἱ τόποι ὅπου σᾶς λέγω,
 λογιζομαι εἰς πληροφορίαν ἕνας μόνος ἀπ' αὐτοὺς
 οὐ μὴ νὰ ἐγλύτωση ἀπ' ἐκεῖ, ἂν εἴχασιν οἱ Φράγκοι

Ρ Φωνὴν μεγάλην ἔσυρεν ὅσον κι ἂν ἐδυνέτον
 ἐκείνων τῶν παλλικαρίων ὅπουσαν μετ' ἐκείνων·
 “Φέρτε γοργὸν τὸ ἵππάρι μου, αὐτὸν τὸν τουρκομάνον,
 4820 “θεωρεῖτε φλόμουρα Φραγκῶν ὅπου μᾶς ἐπετρῶσαν.”
 Κι αὐτοὶ ὡς εἶδαν τὰ σπαθία γυμνὰ ἐκλαπρισμένα— f. 180^v 1

ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν Ρωμαίων ἦσαν αἱματωμένα—
 ὁ κάθε εἰς ἐσπούδαζεν νὰ σώσῃ τὸν ἑαυτὸν του,
 25 καὶ εἰς φυγίον ἐβάλθησαν ὅθε ἤμπορεῖ καθένας.
 Ὅκαίποιος ἦτον φρόνιμος κι ἀγάπα τὴν τιμὴν του,
 ἔδραμεν, φέρνει ἄλογον, τὸ ἔστεκεν στρωμένο,
 ποῦ ἦτον τὸ καλλιώτερον Μεγάλου Δεμestίκου·
 ἐβοήθησεν τοῦ ἀφέντη του, πηδάει, καβαλλικεύει.
 30 Ὅκαίποιον ἤυρεν ἄνθρωπον ἐντοπικὸν ἐκεῖσε,
 ὅπου καλὰ γὰρ ἤξευρεν τὰ μέρη τῆς Πρινίτσας.
 Ἐκεῖνος τὸν ὠδήγεψεν καὶ συντροφίαν τοῦ ἐποίκεν·
 ἀπ' ἄγριους τόπους ἐπέρασεν νὰ μὴν τὸν ἐγνωρίσουν,
 ἐκείθεν ἐκ τὴν Λέβιτσαν στὴν Κάπελον ἀνήβη
 35 καὶ τόσα ἀπῆλθον φρόνιμα μετὰ πιδεξιωσύνης,
 στὸν Μηζηθρᾶν ἀπέσωσεν ὅπου πολλὰ ἐπεθύμα.
 Τὰ δὲ φουσσᾶτα τῶν Ρωμαίων, τὰ ἦσαν στὴν Πρι-
 νίτσαν,
 τὸ ἰδοῦν τοὺς | Φράγκους, ἔσωσαν στὲς τέντες τῶν f. 180^v 11
 Ρωμαίων,

40 ὅλοι ἐβάλθησαν εὐτὺς νὰ ὑπᾶνε στὰ δικά τους.

Ἐμποδον μέγαν ἤυρασιν τὰ δάση τῆς Πρινίτσας.
 45 αὐτοὺς τοὺς τόπους τοὺς κακοὺς πολλὰ καὶ δασω-
 μένους.
 Ἐκεῖ ἐγλύσαν οἱ Ρωμαῖοι καὶ ὅλον τὸ φουσσᾶτον

Η τὴν δύναμιν νὰ ἐσφάζασιν τὸ γένος τῶν Ρωμαίων.
 485¹ Οἱ Φράγκοι ἀποστάθησαν σκοτώνων τοὺς ἐχτροὺς τους,
 κὶ ὡς εἶδαν πάλε ὅτι ἔφυγαν κ' ἐπιάσαν τὰ βουνία,
 εἰς τοὺς δρυμῶνες ἔφυγαν ἐκεῖ πρὸς τὸν στρατέαν...

75 ὅσον τὸν μαστιχῶνει πλέον πρέπει νὰ τὸν προσέχη. f. 129^r

* Ἄν εἶχε ἐπάρει ὁ πρίγκιπας τότε τὸν Μέγαν Κύρην
 καὶ τὰ φουσσᾶτα τῶν νησιῶν κ' ἐκεῖνα τοῦ Εὐρίπου
 καὶ νὰ εἶχε ὑπάγει σπουδαχτικὰ ὀλόρθα εἰς τὸ Νίκλι
 καὶ νὰ εἶχε ἐμπῆ στήν Τσακωνίαν, κουρσέφει ὄλον τὸν
 τόπον,

80 ὁ Μέγας ὁ Δεμέστικος ἀργὰ νὰ ἐφουσσατέψεν·

4876 ἐτότε 77 νυσσίω

We have already remarked on the presence of a lacuna in H of one leaf in extent, from l. 4496—4535. After τὸν στρατέαν it appears that another leaf has been torn out, probably by some Greek reader whose patriotic feelings were wounded by the contemptuous remarks of this passage, and even more, perhaps, by those of the lines which followed. The MS consists of layers of 10 leaves each, and every new quinternion, or layer of 10 leaves, is indicated by a Greek number in the corner, viz.: 1—α'; 11—β'; 21—γ' etc., then

P

4851 κ' οἱ Φράγκοι ἀπεστάθησαν ἐκ τοῦ πολλοῦ τοῦ κόπου·
ὡς εἶδαν δὲ ὅτι ἔφυγαν κ' ἠπήραν τὰ βουνία,

ἄφηκαν νὰ τοὺς διώχουσι, ἐστράφηκαν ὀπίσω.

55 Χίλια ἄλογα ἐκέρδισαν ἐτότες ὧν οἱ Φράγκοι.

Ἦς τὸ ἔμαθαν οἱ ἄνθρωποι ἐκείθε ἐκ τὰ χωρία,
μικροὶ μεγάλοι ἔδραμαν νὰ ἔχουσι κερδίσει,
ἐκ τῶν Ρωμαίων τὰ πράγματα νὰ ἔχουν διαφορήσει. (p. 113)

Οἱ Φράγκοι γὰρ ἐμείνασιν ἐτότε εἰς τὰ Σέρβια·

60 ἐπεὶ ἂν ἤθελαν νὰ ἐλθοῦν, νὰ μείνουν παρακάτου,
οὐδὲν ἐδύνονταν νὰ ὑπᾶν ὅτ' ἦσαν κοπιασμένοι,
καὶ διὰ τὸ κέρδος τὸ πολὺ τὸ εἶχασιν κερδίσει·
ἐπὶ τὴν αὔριον ὑπᾶν ὀρθὰ εἰς τὸ Βλιζίρι.

Ἄ μισὲρ Τζὰν δὲ Καταβᾶς, | ὁ ποδαγρὸς στρατιώτης, f. 181' 1

65 πιττάκια ὀρίζει, γράφουσι, μαντατοφόρους στέλνει
ἐκείσε εἰς τὸν πρίγκιπα στὸ κάστρον τῆς Κορίνθου.

Λεπτομερῶς ἐδήλωσε τὴν πράξιν καὶ τὸ πρᾶγμα,
τὸ πῶς ἐγένη ὁ πόλεμος ἐκείνος τῆς Πρωίτας,
τὴν πράξιν ὅπου ἔπραξεν, τὸ νίκος ὅπου ἐλάβαν.

70 Ὁ πρίγκιπας, ὡς τὸ ἤκουσεν, ἐσήκωσεν τὰς χεῖρας
καὶ τὸν Θεὸν ἐδόξασεν, τὴν πάναγνον Θεοτόκον.
Ἐκ τὸ ἐν μέρος ἐχάρηκεν, ἐκ τὸ ἄλλο ἐλυπήθη·
ἐχάρη, διοῦ ἐνίκησεν ἐτότε ὁ λαὸς του,
καὶ πάλιν ἐλυπήθηκεν διοῦ οὐδὲν εὐρέθην.

4851 ἀπεστάθησαν

62 τὸ πολλὸν τὸ ἤχασαν
70 ὡς τὸ] ὅτι

67 λεπτόμερος

101—111; 111 with a number almost obliterated; 121 where no Greek number is discernible. But then follows 129—18', while we expect 131—18'. This plainly shows that between f. 111 and f. 129 two leaves have been lost. In all probability the second lacuna is of the same length as the first, i.e. of one leaf and begins here. In the passage relating to the battle of Prinitza T is silent, and P either omits a part of the account or tries to soften the harsh expressions of H, cf. 4840, 51 etc. Further, it is evident that the two leaves were missing before the MS was paged.

- Η ὁμως ὡς πράξει ὁ κατὰ εἰς, ὀμπρός του καὶ τὸ ηὔρισκει.
 Ἄφίνω γὰρ τὸν πρίγκιπα νὰ λέγω περὶ ἐκείνου,
 θέλω νὰ σὲ ἀφηγήσωμαι τὴν πρᾶξιν ὅπου ἐποίηκεν
 ὁ Μέγας γὰρ Δεμέστικος στὸν Μηξηθρᾶ ὅπου ἦτον.
- 4885 Καθὼς σὲ τὸ ἀφηγήσομαι ὀπίσω στὸ βιβλίον μου
 τὴν πρᾶξιν ὅπου ἔποιεκεν ἐκεῖσε στὴν Πρινίτσαν
 (3580) ὁ Μέγας ὁ Δεμέστικος μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου εἶχεν·
 ὅταν ἠμπόρεσε νὰ ἐλθεῖ στοῦ Μηξηθρᾶ τὸ κάστρον,
 ἐκάθητον κ' ἐθλίβετον, ἡμέραν νύχταν ἔκλαιεν·
- 90 τὸ πρῶτον διὰ τὴν ἐντροπὴν ὅπου εἶχεν τῶν ἀνθρώπων,
 καὶ τὸ ἄλλο διὰ τὸν βασιλέαν ὅπου εἶχεν μέγαν φόβον
 μὴ πιάσῃ καὶ τυφλώσῃ τον, εἰς φυλακὴν τὸν βύλην
 καὶ λάβῃ ἄδικον θάνατον καὶ χάσῃ τὸ κορμί του.
 Ὁ βασιλέας τὸν ἔστειλεν μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου εἶχεν, f. 129
- 95 τὸν τόπον ὅλον τοῦ Μορέως νὰ τὸν ἔχη κερδίσει,
 κὶ ἂν μάθῃ ὅτι ἐκέρδισαν τὸν πόλεμον οἱ Φράγκοι
 μόνοι τριακόσιοι μοναχοὶ κἂν εἴκοσι χιλιάδες,
 πῶς νὰ τὸν ἀποδέξεται, πῶς νὰ τὸν χαιρετήσῃ,
 εἰμὴ νὰ λέγῃ ὅτι ἄπιστος καὶ νὰ τὸν θανατώσῃ;
- 4900 Ὁκάποιος Φράγκος εὐγενής, ἀνθρωπος παιδεμένος,
 ἀπὸ τὴν Πόλιν εἶχε ἐλθεῖ ἀπὸ τὸν βασιλέαν
 μαντατοφόρος εἰς αὐτόν, ἐπαρηγόριζέ τον·
 “Δέσποτά μου, διὰ τὸν Χριστόν, τί θλίβεσαι τοσοῦτως;
 “οὐ ξεύρεις εἰς ἐρίζικόν κοίτεται ἡ στρατεία;
 5 “κὶ ὅποιος ἐξεύρει μηχανίαν καὶ πράττει [μὲ] πονηρίαν
 “τοὺς ἀντρεωμένους καταλυεῖ κ' ἐπαίρνει τὴν ἀντρίαν
 τους·
 “ἡ μηχανία κ' ἡ πονηρία κερδίζει τὴν ἀντρίαν.
- (3580) “Εἶδες εἰς τὴν Πελαγονίαν τὴν μηχανίαν ποῦ ἐποίηκεν
 “τότε ὁ σεβαστοκράτορας κ' ἐκέρδισε τὸν κάμπον·
- 10 “οὐδὲν ἐτήρησε νὰ εἰπῇ πολλὰ φουσσᾶτα εἶχεν,
 “ἀλλὰ ἔβαλε τὴν μηχανίαν κὶ ἄφηκεν τὴν ἀντρίαν.
 “Οἱ πάντες ὅλοι ἐξεύρουν το 'ς ὄλην τὴν οἰκουμένην,
 “εἰς τὸ κοντάρη καὶ σπαθὶ οἱ Φράγκοι εἶναι ἀντρεωμένοι.
 “Διὰ τοῦτο ὁ σεβαστοκράτορας, ὡς φρόνιμος ὅπου ἦτον, f. 130^m

4883 καὶ θέλω
7, 11 ἀνδρείαν

96 ὅτι τὸν ἐκ.
8 ὅπου 9 ἐτότε

4904 οὐδὲν ἐξεύρεις
12 ὅλοι του ἐξ.

6 καταλή

Ρ Ὁ Μέγας ὁ Δεμέστικος σφόδρα τὸ ἐλυπήθην
 καὶ ἐκ τὴν λύπην τὴν πολλὴν ἦλθεν διὰ ν' ἀποθάνῃ.
 Ὅμως ὁκάποιος εὐγενής, ἄνθρωπος παιδευμένος,
 4900 Φράγκος ἦτον τὸ γένος τοῦ ἀπέσω ἐκ τὴν Φραγκίαν,
 ἀπὲ τὴν Πόλιν εἶχε ἐλθεῖ ἀπὲ τὸν βασιλέα
 μαντατοφόρος εἰς αὐτόν, ἐπαρηγόριζέ του·
 "Ἀφέντη, διὰ τὸν Χριστόν, τί θλίβεσαι τοσοῦτον;
 "ἤξεύρεις ὅτι εἰς ριζικὸν κοίτεται ἡ στρατεία
 5 "καὶ ὄγιος | πράττει πονηρὰ καὶ μετὰ μηχανίαν f. 181^v 11
 "τοὺς ἀντρειωμένους κατελυεῖ καὶ τὴν ἀντρίαν νικαεῖ.

 "Εἶδες εἰς τὴν Πελαγονίαν ἡ μηχανία τί ἐποίκειν
 "τότε ὁ σεβαστοκράτορας κ' ἐκέρδισε τὸν κάμπον·
 10 "οὐδὲν ἐτήρησεν νὰ εἰπῇ πολλὰ φουσσᾶτα εἶχειν,
 "ἀλλὰ ἐβάλθη στὴν πονηρίαν καὶ τὴν ἀντρίαν ἀφῆκεν.
 "Ἐτοῦτο οἱ πάντες ξεύρουσιν ἔς ὄλην τὴν οἰκουμένην,
 "εἰς τὸ κοντάρι καὶ σπαθὶν καλοὶ εἰσιν οἱ Φράγκοι.
 "Διου ὁ σεβαστοκράτορας, ὡς φρόνιμος ὅπου ἦτον,

4897 δεμίσθησι

4906 ἀνδρ. καταιλή καὶ τὴν ἀνδρ. νηκα

11 ἀνδρήαν

- Η “ τούς Ἀλλαμάνους ἔβαλεν κ' ἐσμίξαν μετ' τοὺς Φράγκους
 4916 “ διὰ ν' ἀπαντήσουν τὸν θυμόν, τὲς κονταρὲς τῶν
 Φράγκων·
 “ τούς Οὐγγυροὺς ἔβαλε ἀπ' αὐτοῦ, τοὺς Τούρκους καὶ
 Κουμάνους,
 “ ὅλους ἐκατεδόξευαν, Φράγκους τε καὶ Ἀλλαμάνους,
 “ καὶ τὰ φαρία τοὺς ἔσφαξαν, τὸν πόλεμον ἐκερδίσαν.
 20 “ Ἐὰν ἔλειπαν οἱ σαγιττὲς ποῦ ἐσφάζαν τὰ φαρία,
 “ ποτέ του οὐδὲν ἐκέρδαιναν τὸν πόλεμον ἐκείνον.
 “ Εἶδες, δέσποτα, ἀφέντη μου, πῶς ἔσφαλες εἰς τοῦτο,
 “ ἐκεῖ ὅπου σ' ἐπολέμησαν οἱ Φράγκοι στὴν Πρινίτσαν.
 “ Καθὼς μετ' τὸ ἀφηγήθησαν οἱ πρῶτοι τοῦ φουσσάτου,
 25 “ ὅπου μετὰ σου ἦσασιν στὸν πόλεμον ἐκείνον,
 “ ἡ δεσποτεία σου ἐθάρρησεν στὸ πλῆθος τοῦ φουσσάτου,
 “ ὅπου ἔβλεπες ὅτι ἦσασιν μετὰ τὴν βασιλείαν σου,
 (3600) “ τούς Φράγκους ἐκαταφρόνησες, διατὸ ἔβλεπες ὀλίγους,
 “ κι οὐδὲν ἐψήφησες ποσῶς πῶς νὰ τοὺς πολεμήσῃς,
 30 “ τὸ ὅποιον πρᾶγμα οὐ πολεμοῦν οἱ φρόνιμοι στρατιῶται·
 “ ἐπεὶ, ὅσον ἐνὶ ὁ ἄνθρωπος στρατιώτης κ' ἀντρειωμένος,
 “ ἀρμόζει νὰ ἔχῃ μηχανίαν καὶ φρόνεσιν εἰς αὐτὸν
 “ νὰ πολεμῇ προσεχτικὰ ἀπάνω εἰς τὸν ἐχτρὸν του,
 “ διατὶ λέγουν οἱ φρόνιμοι, ὡς ἐνὶ γὰρ κ' ἡ ἀλήθεια·
 35 “ ἡ τέχνη γὰρ καὶ <ή> πονηρία νικοῦσι τὴν ἀντρίαν.
 “ Ἄν εἶχες βάλει, δέσποτα, ἐτότε τοὺς δοξιώτες,
 “ τὸ ἰδεῖ τοὺς Φράγκους ὅτι ἔρχονται ἐκείσε πρὸς ἐσέναν,
 “ νὰ εἶχασιν σφάζει τὰ φαρία ὅπου ἐκαβαλλικεῦαν,
 “ ἐκέρδαινές τους παρευτὺς, εἶχες τοὺς νικημένους·
 40 “ ἀλλὰ ὠρισε κ' ἐδιάβησαν κοντάρια χίλια 'ς αὐτούς,
 “ σκοποῶντα, λογιζόμενος νὰ τοὺς ἔχουν κερδίσει·
 “ τὸ ὅποιον πρᾶγμα ἐποιεες στὸ θέλημά σου, ἀφέντη.
 “ Ὡς εἶπα πάλιν λέγω το, ὡς ἐνὶ γὰρ κ' ἡ ἀλήθεια,
 “ ἀξιάζει Φράγκος εἰς φαρὶ διὰ εἰκοσι Ρωμαίους.
 45 “ Εἶδες, ἀφέντη, τί ἐποιεαν οἱ Φράγκοι στὴν Πρινίτσαν·
 “ ὡς φρόνιμοι, παιδευτικοὶ ὅπου ἦσαν εἰς στρατείαν,
 “ τὸ ἰδεῖ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ τὰ φουσσᾶτα ὅπου εἶχες,

4920 ἐλίπασαν—ὅπου

25 ὅπου ἦσαν ἐκείσε μετὰ σοῦ

31 ἐπήρ

35 ἀνδρ.

42 στὸ] τὸ

- P " τούς Ἀλλαμάνους ἔβαλεν κ' ἐσμίξαν μὲ τοὺς Φράγκους
 4916 " τοῦ ν' ἀπαντήσουν τὸν θυμόν, τὲς κουταρίες τῶν
 Φράγκων·
 " τοὺς Οὐγγυροὺς ἔβαλε ἀπ' αὐτοῦ, τοὺς Τούρκους καὶ
 Κουμάνους,
 " ὅλους ἐκατεδόξευαν, Φράγκους καὶ Ἀλλαμάνους,
 " καὶ τὰ φαρία ἔσφαξαν, τὸν πόλεμο ἐκερδίσαν.
 20 " Ἐὰν οἱ σαῖττες ἔλειπαν ποῦ ἔσφαξαν τὰ φαρία,
 " ποτὲ οὐδὲν ἐκέρδαιναν τὸν πόλεμον ἐκείνον.
 " Εἶδες, ἀφέντη μου καλέ, πῶς ἔσφαλες εἰς τοῦτο, f. 181^v 1
 " ἐκεῖ ὅπου σ' ἐπολέμησαν οἱ Φράγκοι στὴν Πρινίτσαν· (p. 114)
 " καθὼς μὲ τὸ ἀφηγήθησαν οἱ πρῶτοι τοῦ φουσσάτου
 25 " ὁπούσασιν ἐκεῖ μὲ σὲν στὸν πόλεμον ἐκείνον,
 " ἢ ἀφεντία σου ἐθάρρεψε στὰ πλήθη τοῦ φουσσάτου,
 " ὅπου ἔβλεπες ὅτ' ἦσασιν μετὰ τὴν ἀφεντία σου,
 " τοὺς Φράγκους ἐπεριφρόνησες, διοῦ ἦσαν ὀλίγοι,
 " καὶ οὐκ ἐψήφησες ποσῶς πῶς νὰ τοὺς πολεμήσης,
 30 " τὸ ὁποῖον πρᾶγμα οὐ ποιοῦν οἱ φρόνιμοι στρατιώτες·
 " ἐπεὶ, ὅσον ἐνὶ ὁ ἄνθρωπος στρατιώτης ἀντρειωμένος,
 " πρέπει νὰ ἔχη μηχανίαν καὶ φρόνεσιν μετ' αὐτον
 " νὰ πολεμῇ προσεχτικὰ ἀπάνω εἰς τὸν ἐχθρόν του,
 " ἐπεὶ λέγουν οἱ φρόνιμοι, ὡς ἐνὶ ἡ ἀλήθεια,
 35 " ὅτι ἡ τέχνη κ' ἡ πονηρία νικοῦσιν τὴν ἀντρία.
 " Ἄν εἶχες βάλει, ἀφέντη μου, ἐτότε τοὺς δοξιῶτες,
 " τὸ ἰδῆς τοὺς Φράγκους <καὶ> ἔρχονταν ἐτότε πρὸς ἐσένα,
 " νὰ | εἶχαν σφάξει τὰ φαρία, τὰ ἐκαβαλλικεῦαν, f. 181^v 11
 " ἐκέρδιζες τοὺς παρευτὺς, εἶχες τοὺς νικισμένους·
 40 " ἀλλὰ ὄρισες ὑπήγασιν κοντάρια χίλια ἴς αὐτοὺς,
 " σκοπῶντας, λογιζόμενος ἔχεις τοὺς κερδεμένους,
 " τὸ ὁποῖον πρᾶγμα ἔποιεες στὸ θέλημά σου, ἀφέντη.
 " Ὡς τὸ εἶπαν, πάλιν λέγουν το, οὕτως ἐν' ἡ ἀλήθεια,
 " ἀξίζει Φράγκος εἰς φαρι διὰ εἴκοσι Ρωμαιοὺς.
 45 " Ἰδές, ἀφέντη, τί ἔποιεαν οἱ Φράγκοι στὴν Πρινίτσα·
 " ὡς φρόνιμοι, παιδευτικοί, ὅπου ἦσαν τῆς στρατείας,
 " τὸ ἰδοῦν τὸ πλήθος τοῦ λαοῦ, φουσσάτου ὅπου εἶχες,

4917 ἀπαύτως 20 ἔσφαξαν 23 ὅπου] ὅσο 31 ὡς σου αἰδη
 33 προσεχτικὰ 35 ἀνδρ. 40, 48 κωδάρια 42 στὸ] τὸ

Η “ εὐθέως στήν μέση ἐσέβησαν μὲ τὰ κοντάρια ἐδῶκαν
 (3621) “ κ’ ἐβγαλαν τὰ σπαθίτσια τους κ’ ἐσφάξαν τς ἐδικούς σου,
 4950 “ κ’ οἱ ἐδικοί σου οὐκ εἶχασιν δύναμιν νὰ σπαράξουν.
 “ Οὕτως τὸ ἐποίκασιν αὐτοί, ὡς πολεμοῦν οἱ λύκοι
 “ ὄπου σεβαίνουν εἰς μαντρί, τὰ πρόβατα σκορπίζουν.
 “ Λοιπὸν μηδὲν τὸ θλίβεσαι ἐτοῦτο ὄπου ἐγένη, [1]
 “ διατὸ ἔνι, ἐδές, τὸ σύνηθες πάντοτε τῆς στρατείας·
 55 “ ὦρα κερδίζει διαφορά κι ἄλλη πάλιν νὰ χάνη.
 “ Παρηγορήσου, ἀφέντη μου, καὶ πιάσε ἄλλην στρατάν·
 “ <καὶ> ὄρισον νὰ σωρευτοῦν ὄλα σου τὰ φουσσᾶτα
 “ καὶ σκόπησον νὰ τιμηθῆς καὶ νὰ ἔχης διαφορήσει,
 “ τὸ πρᾶγμα ὄπου ἐγένετον νὰ τὸ ἔχης ἀμαντίσει.
 60 “ Ἐγὼ ἔμαθα ὅτι ὁ πρίγκιπας στήν Ἀνδραβίδα ἐστράφη
 “ καὶ τὰ φουσσᾶτα ὄπου ἤφερνε ἐστράφησαν ὀπίσω·
 “ ἄγωμε ὀλόρθα εἰς αὐτὸν ἐκεῖ στήν Ἀνδραβίδα·
 “ κι ἂν ἔχη τόσην ἀμαρτία εἰς πόλεμον νὰ ἐξέβη,
 “ μηδὲν βαλθῆς μὲ ἀλαζονείαν τοῦ νὰ τὸν πολεμήσης,
 65 “ μόνον μὲ τέχνην, μηχανίας πολέμησε μετ’ αὐτον.
 “ Μηδὲν τοῦ ποιήσης πόλεμον ποσῶς μὲ τὰ κοντάρια,
 “ ἀλλὰ τοὺς Τούρκους ὄρισε, ὄπου βαστοῦν δοξάρια,
 (3640) “ νὰ τοὺς δοξέψουν τὰ φαρία νὰ πέσουν οἱ καβαλλάροι
 “ Κι ἂν λάχῃ ἀπὸ τοῦ ἐριζικοῦ τὸν πρίγκιπα νὰ πιάσης,
 70 “ κι ἀφῶν τὸν πιάνης, ἔχε τον, κερδαίνεις καὶ τὸν τόπον.”
 Ὁ Μέγας ὁ Δεμέστικος ἐπίστεψεν τοῦ Φράγκου·
 κράζει τοὺς πρῶτους ἄρχοντας ὄπου εἶχε ἐκεῖ μετ’ αὐτον,
 λεπτῶς τοὺς ἀφηγήσεται τὸ τί τοῦ εἶπεν ὁ Φράγκος·
 ὄλοι τὸ ἐπαινέσασιν, καλὴν βουλήν τοῦ ἐδῶκεν. [1]
 75 Ὅριζι κ’ ἤλθαν οἱ ἀρχηγοὶ οἱ πρῶτοι τοῦ φουσσάτου·
 λέγει τους· “ Ἀρχοντες, γοργὸν σπουδάξετε νὰ ὑπᾶμε
 “ ἐκεῖ ὄπου ἔνι ὁ πρίγκιπας στήν χώραν Ἀνδραβίδας.”
 Κράζει τὸν Κατακουζηνόν, τὸν Μακρυνὸν ὀμοίως,
 ὄλους τοὺς ἀφηγήσεται τοῦ Φράγκου γὰρ τοὺς λόγους
 80 καὶ τῶν ἀρχόντων τὴν βουλήν, τῶν ἀρχηγῶν ὡσαύτως.
 Κ’ ἐκεῖνοι τοῦ ἀπεκρίθησαν καὶ λέγουν πρὸς ἐκείνον·
 “ Τί ραθυμᾶς, ὦ δέσποτα, Μεγάλε Δεμεστίκε;

4949 τς] τοὺς 52 μανδροὶ 55 ἄλλην παλωάχρη which can also be
 read: πάλιν ἀχάνει 60 ὁ πρ. ἐστράφη εἰς τὴν ἀ. 74 ἐδῶκεν; the MS has
 ed with an unusual ligature 77, 84 εἰς τὴν 79 ὄλα

- Ρ " εὐτὸς στήν μέση ἐσέβηκαν, μὲ τὰ κοντάρια ἐδῶκαν,
 " καὶ τὰ σπαθία ἔσυραν, τοὺς ἐδικούς σου ἐσφάζα,
 4950 " καὶ οἱ δικοί σου οὐκ εἶχασι δύναμιν νὰ σπαράξουν.
 " Οὕτως τὸ ἔποικαν αὐτοί, ὡς πολεμοῦν οἱ λύκοι,
 " ὅπου σεβαινουν στὸ μαντρί, τὰ πρόβατα σκορπίζουν.
 " Λοιπὸν μηδὲν τὸ θλίβεσαι ἐτοῦτο ὅπου ἐγίνη, f. 182' 1
 " διότι ἔναι πάντοτε συνήθειον τῆς στρατείας·
 55 " ὦρα κερδαίνει διαφορὰν καὶ ἄλλη πάλιν χάνει.
 " Παρηγορήσου, ἀφέντη μου, πίασε ἄλλην στρατάν,
 " ὄρισε τοῦ νὰ συναχτοῦν ὅλα σου τὰ φουσσᾶτα,
 " καὶ σκόπησε νὰ τιμηθῆς καὶ νὰ διαφορήσης,
 " τὸ πρᾶγμα ὅπου ἐγίνετον πάλιν νὰ τὸ σκεπάσης.
 60 " Ἐγὼ ἔμαθα ὁ πρίγκιπας ἦλθεν στήν Ἄνδραβίδαν
 " καὶ τὰ φουσσᾶτα τὰ ἤφερον ἐστράφησαν ὀπίσω·
 " σύρε ὀλόρθα εἰς αὐτὸν ἐκεῖ στήν Ἄνδραβίδαν·
 " κι ἂν ἔχη τόσην ἁμαρτίαν εἰς πόλεμον νὰ ἔβγη,
 " μηδὲν βαλθῆς μὲ ἀλαζουείαν τοῦ νὰ τὸν πολεμήσης,
 65 " μόνον μὲ τέχνην, μηχανήν, πολέμησον μετ' αὐτον.
 " Μηδὲν τὸν ποίσης πόλεμον ποσῶς μὲ τὰ κοντάρια,
 " ἀλλὰ τοὺς Τούρκους ὄρισε, ὅπου βαστοῦ δοξίρια,
 " τοῦ νὰ δοξεύουν τὰ φαρία νὰ πέσουν οἱ καβαλλάροι.
 " Κι ἂν τύχη | ἀπὸ ριζικοῦ τὸν πρίγκιπα <να> πιάσης, f. 182' 11
 70 " ἀφῶν τὸν πιάσης, ἔχεις τον, κερδίζεις καὶ τὸν τόπον."
 " Ὁ Μέγας ὁ Δεμέστικος ἐπίστεψε τοῦ Φράγκου·
 λαλεῖ τοὺς πρώτους ἄρχοντας ὅπου εἶχε μετ' ἐκείνον,
 λεπτῶς τῶν ἀφηγήσετον τὸ τί εἶπεν ὁ Φράγκος· (p. 115)
 ὅλοι τὸν ἐπαιέσασιν, καλὴν βουλήν ἐδῶκεν.
 75 " Ὅρίζει κ' ἦλθαν οἱ ἀρχηγοὶ οἱ πρῶτοι τοῦ φουσσάτου·
 λέγει τους· " Ἄρχοντες, γοργὸν σπουδάξετε νὰ ὑπᾶμεν
 " ἐκεῖ ὅπου ἔνι ὁ πρίγκιπας εἰς χώραν Ἄνδραβιδος."
 Λαλεῖ τὸν Κατακουζηνόν, τὸν Μακρυνόν ὁμοίως,
 ὅλα τοὺς ἀφηγήθηκεν ὅσα τὸν εἶπε ὁ Φράγκος
 80 καὶ τῶν ἀρχόντων τὴν βουλήν, τῶν ἀρχηγῶν ὁμοίως.
 Κι αὐτοὶ τὸν ἀποκρίθησαν καὶ λέγουν πρὸς ἐκείνον·
 " Μὴ ἄραθυμᾶς, ἀφέντη μας, Μεγάλε Δεμεστίκε·

4949 ἐδηκόσου 50 εἰς δηκή σου 52 μανδροὶ 55 ὦραν κερδαίνειν—
 4949 57 ὄρισε 67 βασθου 77 ἐκεῖ] ἐκίω

Η “οὐδὲν σέ φαίνει ὅτ’ ἡ ἐντροπή ποῦ οἱ Φράγκοι μᾶς ἐποῖκαν

“οὕτως ἐγένετον ἔς ἐμᾶς ὡσάν στήν δεσποτείαν σου;

4985 “κ’ ἠθέλαμεν νὰ ἐποιήσαμεν πρᾶγμα γὰρ τῆς τιμῆς μας,

“νὰ μὴ μᾶς κράζῃ ὁ βασιλέας ἀπίστους δημηγέρτες;

“ἀλλὰ θεωροῦμεν τὸν καιρὸν, τὸ ἀσύστατον τοῦ χρόνου,

(3600) “καὶ κάμνει χρεία νὰ πράξωμεν ὡς φρόνιμοι στρατιῶτες.

“Ἡμεῖς ἀκόμη οὐ ξεύρομεν τὸ ποῖ’ εἶναι σκοτωμένοι,

90 “τὸ ποῖ’ ἐγλυτῶσαν ζωντανοί, τὸ ποῖ’ ἔχουν ἄλογά τους.

“Ἀπάρτι τὸ καλοκαιρίον ἐπλήρωσεν κ’ ἐδιάβη,

“χειμῶνας ἐκατάλαβεν, σκολάζουν τὰ φουσσάτα·

“ἄς ἀποιδούμε τὸν καιρὸν νὰ ἰδοῦμε τὸν λαόν μας,

“τὸ ποῖ’ μᾶς ἐνεμείνασιν ἐκ τὸν λαόν μας ὅλον· ε 18

95 “κι ἂν θέλῃ ὁ Θεὸς κ’ ἡ τύχη μας νὰ ζοῦμεν ἕως στὸν μάρτιον,

“εἰς ἄνοιξιν γὰρ τοῦ καιροῦ, ποῦ ἀρμόζει τῶν φουσσάτων

“νὰ οἰκονομοῦνται εἰς ἄρματα, νὰ τρέχουν εἰς τὴν μάχην,

“ἐτότε γάρ, ἀφέντη μου, ἄς οἰκονομηθοῦμεν,

“ὅπου εὖρωμεν τὸν πρίγκιπα, εἰς αὐτὸν ἄς ὑπάμε,

5000 “ἄς ἀποθάνωμε ἐνομοῦ ἢ ἄς ἐκδικηθοῦμεν.”

‘Ο Μέγας ὁ Δεμέστικος ἐνταῦτα ἀπεκρίθη·

“Ὁ Θεὸς τὸ ἐξεύρει, φίλοι μου, συντρόφοι κι ἀδελφοί μου,

“τοῦτο σφάζει τὸν λογισμὸν καὶ τὴν καρδίαν μου τρώγει,

“διατὶ μᾶς ἐκατάλυσεν ἕνας φτωχὸς στρατιώτης.

5 “Ἄν εἶχαμεν τὸν πρίγκιπα μαδίσει <ἢ> πολεμήσει,

“ὅπου ἐνὶ μέγας ἄνθρωπος, ἐξάκουστος στὸν κόσμον,

“κ’ ἐνίκησέ με εἰς πόλεμον, παρηγορίαν νὰ τὸ εἶχα.

(3680) “Τὸ δὲ νὰ λέουν ὀκάποιος φτωχὸς καὶ ρεματιάρης

“ἐνίκησεν τοῦ βασιλέως τὸν ἀδελφὸν εἰς κάμπον,

10 “καὶ πάλε ἄλλο χειρότερον, χειρὸν τῶν χειροτέρων,

“μὲ τριακοσίους ἐκέρδισε χιλιάδες δεκαπέντε!”

Καθὼς ἀπῆραν τὴν βουλὴν οἱ ἄρχοντες ἐκεῖνοι,

ὁ Μέγας ὁ Δεμέστικος κι ὁ Μακρυνὸς ὁμοίως,

μετ’ αὐτοὺς Κατακουζηνὸς ὁ ἐξάκουστος στρατιώτης,

15 οὕτως καὶ τὸ ἐδιορθώσασιν καὶ ἀφιρώσανέ το.

4983 ὅπου μᾶς ἐπῆκαν οἱ φ.

93 ἀπὸ ἰδοῦμαι

95 εἰς τὸν

96 ὅπου

5003 τοῦτο με σφάζῃ ὁ λογισμὸς καὶ τρ. μου τὴν καρδίαν

8 λέγων

12 καθὼς τῷ ἀπ. ἢ βουλή

- P " οὐδὲν σὲ φαίνει ἐντροπή μᾶς ἔποικαν οἱ Φράγκοι ;
 " οὕτως ἐγένετο εἰς ἐμὲ ὡσάν καὶ εἰς ἐσένα, f. 182^v 1
 4985 " κ' ἠθέλαμε νὰ ἐποίκαμεν τὸ πρᾶγμα διὰ τιμὴ μας,
 " μὴ μᾶς λαλήσῃ ὁ βασιλεὺς ἄπιστους δημηγέρτες·
 " ἀλλὰ θεωροῦμεν τὸν καιρὸν, τὸ ἀσύστατον τοῦ χρόνου,
 " καὶ κάμνει χρεία νὰ πράξωμεν ὡς φρόνιμοι στρατιῶτες.
 " Ἡμεῖς ἀκόμα οὐ ξεύρομεν τίνες οἱ σκοτωμένοι,
 90 " καὶ τίνες ἐγλυτώσασιν καὶ τίνες ἄλογα ἔχουν.
 " Τώρα τὸ καλοκαίριον ἐπέρασεν, ἐδιέβην,
 " χειμῶνας ἐκατέλαβεν, σκολάζουν τὰ φουσσᾶτα·
 " ἄς καρτερέσωμεν καιρὸν νὰ ἰδοῦμεν τὸν λαὸν μας·
- 95 " ἂν θέλῃ ὁ Θεὸς κ' ἡ τύχη μας νὰ ζοῦμεν ἕως τὸν μάρτην,
 " εἰς ἀνοιξιν γὰρ τοῦ καιροῦ, ποῦ ἀρμόζει τοῦ φουσσᾶτου
 " νὰ οἰκονομοῦνται εἰς ἄρματα, νὰ τρέχουν εἰς τὴν μάχην,
 " ἐτότε γίῃρ, ἀφέντη μου, ἄς οἰκονομηθῶμεν,
 " ὅπου εὐρωμεν τὸν πρίγκιπαν, εἰς αὐτὸν ἄς ὑπᾶμεν,
 5000 " ἄς ἀπεθάνωμεν ὁμοῦ ἢ ἄς ἐκδικηθῶμεν." f. 182^v 11
 'Ο Μέγας ὁ Δεμέστικος εἰς τοῦτο ἀπεκρίθη·
 " Ὁ Θεὸς τὸ ἠξέυρει, φίλοι μου, συντρέφοι, ἀδελφοί μου,
 " τοῦτο σφάζει τὸν λογισμὸν καὶ τρώει τὴν καρδίαν μου
 " διὸ οὐ μᾶς ἐκατέλυσε ἕνας καλὸς στρατιώτης.
 5 " Ἄν εἶχαμεν τὸν πρίγκιπα μαδίξει ἢ πολεμήσει,
 " ὅπου ἐνὶ μέγας ἄνθρωπος, ἐξάκουστος στρατιώτης,
 " κ' ἐνίκησέ με εἰς πόλεμον, παρηγορίαν τὸ εἶχα.
 " Τὸ δὲ νὰ λέγουν κάποιοι φτωχὸς καὶ ρεματιύρης
 " ἐνίκησε τὸν ἀδελφὸν τοῦ βασιλέως στὸν κάμπου,
 10 " καὶ πάλιν ἄλλο πλεώτερον, χειρότερον ἂπ' ἐκεῖνο,
 " τριακόσιοι ἐκέρδισαν χιλίους τῶν Ρωμαίων!"
 Καθὼς ἐπῆραν οἱ ἄρχοντες καὶ τὴν βουλήν ἐκείνην,
 ὁ Μέγας ὁ Δεμέστικος κὶ ὁ Μακρυνὸς ὁμοίως,
 ἀκόμη ὁ Κατακουζηνὸς ὁ ἐξάκουστος στρατιώτης,
 15 οὕτως τὸ ἐδιόρθωσαν καὶ ἀφιρώσασιν το.

4999 εἶρωμεν 5001 δεμέσθικος 3 τοῦτο μὲ σφ. ὁ λογισμὸς 4 The MS has *διεσέ*, which may be mistaken for *δι' οἱ*; the verse reads: *μὲτε οὐ καλῶς. 5 τὸν] στὸν 13 τὴν] στὴν 13 δεμέσθικος*

- Η Ἐπέρασεν γὰρ ὁ καιρός, ἐδιάβην ὁ χειμῶνας, f. 1r
 ἦλθεν ὁ μῆνας τοῦ μαρτίου, ἡ ἀνοιξίς τοῦ χρόνου,
 ὅπου κινοῦνται ἅπαντες εἰς ἄρματα καὶ μάχην,
 καὶ τῆς θαλάσσης καὶ τῆς γῆς ἐτότε φουσσατεύουν.
- 5020 Ὁ ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως Δεμέστικος ὁ Μέγας
 ὤρισεν τὰ φουσσᾶτα του νὰ σωρευτοῦσιν ὕλοι.
 Ἡ ἔνωσις ἐγένετο στοῦ Σαπικοῦ τοὺς κάμπους,
 εἰς τὰ λιβάδια τὰ πλατέα, στὲς ἔμνοστες τὲς βρύσες.
 Φουσσᾶτα ἐσώρεψεν πολλὰ ἀπὸ διαφόρους τόπους·
- 25 τὰ πεζικὰ τῆς Τσακωνίας, τοῦ Μελιγοῦ τοῦ δρόγγου
 καὶ μέχρι στὴν Μονοβασίαν καὶ τῶν Σκορτῶν τὸν
 δρόγγον.
- Ἐχώρισαν τὰ ἀλλάγια τους, ὀρθῶσαν κ' ἐκινήσαν,
 (8700) ἐκέισε στὴν Καρύταιναν ἐμείναν τὴν ἐσπέραν,
 τὸ παραπόταμον τοῦ Ἀλφέως ὀλόρθα ἐκατεβαίναν,
 30 ἐκ τῆν Πρινίτσα ἀπέρασαν καὶ εἶδασιν τὸν τόπον,
 ἀνάμνησαν τὸ ἐπάθασιν ἐκεῖ στὸν τόπο ἐκείνον.
 Πάντα ὑπαγαῖναν, λέγοντα τοὺς Φράγκους φοβερίζου,
 τὸ πρᾶγμα ὅπου ἀπεργώθησαν οὐ μὴ τὸ πάθουν πλέον
 ἂν ἔλθουσιν εἰς πόλεμον, νὰ δώσουν κονταρέας·
- 35 μὲ τὰς σαγίττας βούλονται ὅλους νὰ θανατώσουν.
 Κατερωτοῦν τὸ ποῦ νὰ εὐροῦν τὸν πρίγκιπα Γυλιάμον·
 στὴν Ἀνδραβίδα ἐμαθαν | ὅτι τοὺς ἀναμένει, f. 1
 τὴν χώραν ἐτριγύρισεν ὅλην μὲ τραφοκόπια
 καὶ στήκει ἐκεῖ κ' ἐκδέχεται μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου ἔχει.
- 40 Ὁ Μέγας ὁ Δεμέστικος κράζει τοὺς ἄρχηγούς του·
 βουλὴν ἐζήτησεν αὐτῶν τὸ πῶς ὀφείλει διάξει.
 Κ' ἐκεῖνοι ὅπου ἦσαν τοπικοὶ ἄνθρωποι, ὅπου ἐγνωρίζαν
 τοὺς τόπους καὶ τὰ διάβατα, βουλὴν τοῦ ἐδώκαν τέτοια·
 μὴ πιάση γὰρ καὶ ἀπελθῆ ἐκεῖ στὴν Ἀνδραβίδα,
- 45 διατὶ εἶναι τὰ ἔμπατα στενὰ καὶ διὰ τοὺς τσαγατῶρους.
 Ὀλόρθα τὸν ἐδιάβασαν στὰ Σεργιανὰ πλησίον·
 ἀπάνω πρὸς ἀνατολὰς ἐκεῖ τὸν ἀππλικέψαν.
- (8720) Κλησίδιν ἐνὶ ἐκεῖ μικρὸν τὸ λέουν Ἄγιον Νικόλαον,
 εἰς τὸ Μεσίσκλιν τὸ λαλοῦν τοῦ τόπου γὰρ τὸ ἐπίκλιν,

Ρ Ἐπέρασεν | γὰρ ὁ καιρός, ἐδιέβην ὁ χειμῶνας, f. 183^r I
 ἦλθεν ὁ μῆνας τοῦ μαρτίου, ἡ ἀνοιξη τοῦ χρόνου,
 ὅπου κινοῦνται ἄπαντες εἰς ἄρματα καὶ μάχην. (p. 116)

5010 Ὁ ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως ὤρισεν τὰ φουσσᾶτα·

ἡ ἔνωσις ἐγίνετο στοῦ Σαπικοῦ τοὺς κάμπους,
 εἰς τὰ λιβάδια τὰ πλατεῖα, <στές> ἔμνοστες τὲς βρύσες.
 Φουσσᾶτα ἐσύναξεν πολλὰ ἐκ διαφόρους τόπους·
 25 τὸ πεζικὸν τῆς Τσακωνίας, τοῦ Μελιγγοῦ τοῦ δρόγγου
 καὶ μέχρι εἰς τὴν Μονοβασίαν καὶ τῶν Σκορτῶν τὸν
 δρόγγον.
 Ἐχώρισαν τὰ ἀλλάγια, ὤρμησαν, ὑπαγαίνουν,
 ἐκεῖ εἰς τὴν Καρύταιναν ἐμείναν τὴν ἐσπέραν,
 τὸ παραπόταμον τοῦ Ἀλφέως ὀλόρθα ἐκατεβαῖναν,
 30 ἐκ τὴν Πρινίτσα ἐπέρασαν καὶ εἶδασιν τὸν τόπον,
 θυμήθησαν τὸ ἔπαθαν στὸν τόπον γὰρ ἐκείνον.
 Πάντα ὑπᾶσιν, λέγοντα τοὺς Φράγκους φοβερίζουν,
 τὸ πρᾶγμα ὅπου ἔπαθαν οὐ μὴ τὸ πάθουν πλέον
 ἂν ἔλθουσιν εἰς πόλεμον, νὰ δώσουν κονταρέας·
 35 μὲ τὲς | σαγιττες βούλονται ὄλους νὰ θανατώσουν. f. 183^v II
 Κατερωτοῦν ποῦ νὰ εὔρουν τὸν πρίγκιπαν Γουλιάμου·
 στὴν Ἀνδραβίδα ἐμαθαν ὅτι τοὺς ἀναμένει,

στέκει ἐκεῖ κι ἀκαρτερεῖ μὲ ὅσα φουσσᾶτα ἔχει.
 40 Ὁ Μέγας ὁ Δεμέστικος λαλεῖ τοὺς ἀρχηγούς του·
 βουλὴν τοὺς ἐξεζήτησεν τὸ πῶς διὰ νὰ πράξῃ.
 Κ' ἐκείνοι γὰρ οἱ τοπικοὶ ἄνθρωποι, ὅπου ἤξεύραν
 τοὺς τόπους καὶ διάβατα, τοιούτην βουλὴν τοῦ δίδουν·
 ὅτι μὴ τύχη καὶ διαβῆ ἐκεῖ στὴν Ἀνδραβίδα
 45 διοῦ ἔναι τὰ ἔμπατα στενὰ καὶ διὰ τοὺς τσαγατόρους.
 Ὀλόρθα τὸν ἐδιάβασαν στὰ Σερβιανὰ πλησίον,
 ἀπάνω πρὸς ἀνατολὰς ἐκεῖ τὸν ἀππλικέψαν.
 Μικρὴ ἐκκλησία ἔναι ἐκεῖ, Ἁγιον Νικόλαν λέγουν,
 εἰς τὸ Μεσῆσκλι τὸ λαλοῦν τοῦ τόπου τὸ ἐπίκλημ,

5011 στουσατικοῦ 23 ἔμνοσθαι 24 φουσα 26 τὸν σκορτῶν ὁ δρόγγος
 31 ἐθυμήθησαν 34 κονταρέας 45 διοῦναι να τα ἐ. σθενά 46 στασέρ-
 βικανά

Η ἐκεῖ ἔστησαν τὴν τέντα του κ' ἑκατοντέψανέ του.
 5051 Τὰ πλάγια ὄλα ἐγέμισαν κ' οἱ κάμποι τὰ φουσσᾶτα·
 ἐκεῖ ἐσπερώσαν κ' ἔμειναν ἐκείνην τὴν ἐσπέραν.
 Καὶ τὸ αὐριο ἐξημερώνοντα, ὥρα ἀνατελμάτου,
 ἦλθεν ἐκεῖ ὁ πρίγκιπας μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου εἶχεν.
 55 Οἱ καβαλλάροι καὶ πεζοὶ ὄλοι μετ' αὐτον ἦλθαν·
 ἐχώρισεν τὰ ἀλλάγια του, τρεῖς σύνταξες ἐποίηκεν.
 Ἐξέβην ἐκ τὰ Σεργιανὰ ἐκεῖ πρὸς τοὺς Ρωμαίους
 κ' ἐστήκασιν οἱ σύνταξες ἕτοιμες τοῦ πολέμου. L 11
 Τὸ πρῶτο ἀλλάγιον τῶν Ρωμαίων κ' οἱ σύνταξες ὅπου
 εἶχεν
 60 ἦτον τοῦ Κατακουζηνοῦ, τοῦ ἐπαινετοῦ στρατιώτου.
 Ἐξέβη ἀπὸ τὸ ἀλλάγιον του ἀπάνω εἰς τὸ φαρίν του·
 τὰ κούκουρά του ἐβάσταινε, τὸ ἀπελατίκι ἐκράτει·
 ἀνάμεσα γὰρ τῶν Φραγκῶν καὶ τοῦ ἐδικοῦ του ἀλλάγι
 ὑπάγαινε καὶ ἔρχετον φημίζοντα δρομαίως.
 65 Κι ὅσον ἀπῆλθεν τρεῖς φοράς μὲ τὸ ἄλογο ἐκεῖνο,
 πεζεύγει, ἐμετασέλλησε κι ἀνέβη ἀπάνω εἰς ἄλλο,
 κι ἄρξετο νὰ φημίζεται ἐμπρὸς ἀπὸ τοὺς Φράγκους.
 (8740) Ἐκεῖνο γὰρ τὸ ἑκαμνεν Κατακουζηνὸς ἐκεῖνος,
 κ' ὑπηγαινοέρχετον ἐκεῖ φημίζων τὸ φαρίν του,
 70 εἰς καταφρόνησιν τῶν Φραγκῶν, διατὸ ἦσαν γὰρ ὀλίγοι,
 κ' εἰς ἔπαρσιν κι ἀλαζονείαν, διατὸ ἦσαν οἱ Ρωμαῖοι
 πλῆθος λαοῦ καὶ πλειότεροι παρὰ τὸ ἦσαν οἱ Φράγκοι.
 Λοιπὸν ὑπηγαινοέρχετον τρέχοντα τὸ φαρίν του·
 τὸ ἄλογο ἐθυμώθηκε, τὸν καβαλλάρη ἐπήρε
 75 ἐκεῖ σιμὰ στὸν πρίγκιπα ἀπέσω εἰς ἕναν βάτον·
 ἐπέδουκλώθη τὸ ἄλογο, ἐπέσασιν κ' οἱ δύο.
 Τὸ ἰδεῖ ὁ λαὸς τοῦ πρίγκιπος ἐδράμασιν ἐκεῖσε,
 τὸν καβαλλάρη ἐσφάξασιν, τὸ ἄλογον ἀπήραν. L 11
 Τὸ ἰδεῖ ὁ Μέγας Δεμέστικος κι ὁ Μακρυνὸς ὁμοίως
 80 τὸ πῶς ἐχάθη ἡ κεφαλὴ ὅπου εἶχαν στὰ φουσσᾶτα,
 ἐφάνη τους ὀλοστινοὶ ἀπέθαναν κ' ἐκεῖνοι·
 ἐδράξασιν κι ἀπήραν τον οὕτως ἀποθαμμένον·
 ἐδῶκαν τὰ σαλπύγια τους, ἀπήραν κ' ὑπαγαίνου.
 Ἡθέλησεν ὁ πρίγκιπας νὰ ὑπάγη στοὺς Ρωμαίους,

Ρ ἐκεῖ ἔστησαν τὴν τέντα του καὶ ἀππλικέψασίν του.
 5051 Τὰ πλάγια ὄλα ἐγέμασαν κ' οἱ κάμποι τὰ φουσσᾶτα· f. 183^v 1
 ἐκεῖ ἐσπερῶσαν κ' ἔμειναν ἐκείνην τὴν ἐσπέραν.

Τὴν αὐριον ξημερώνοντα, ὄρα ἀνατελμάτου,
 ἦλθεν ἐκεῖ ὁ πρίγκιπας μὲ τὰ φουσσᾶτα ὄλα.
 55 Οἱ καβαλλάροι καὶ πεζοὶ ὄλοι μετ' αὐτον ἦλθαν·
 ἐχώρισαν τὰ ἀλλάγια του, τρεῖς σύνταξες ἐποῖκαν.
 Ἐξέβην εἰς τὰ Σερβιανὰ ἐκεῖ πρὸς τοὺς Ρωμαίους
 καὶ ἔστεκαν οἱ σύνταξες ἔτοιμες τοῦ πολέμου.

Τὸ πρῶτο ἀλλάγιν τῶν Ρωμαίων, οἱ σύνταξες ὀπουχαν
 60 ἦτον τοῦ Κατακουζηνοῦ τοῦ θαυμαστοῦ στρατιωτῆ.
 Ἐξέβη ἐκ τὸ ἀλλάγιν του ἀπάνω εἰς τὸ φαρίν του· (p. 117)
 καὶ τὰ ταρκάσια ἐβάσταζεν, τὸ πελατίκι ἐκράτει·
 καὶ ἀνάμεσον τῶν Φραγκῶν καὶ τὸ δικόν του ἀλλάγι,
 ὑπήγαγεν καὶ ἔρχετον φημίζοντα δρομαίως.

65 Κι ὅσον ἀπῆλθεν τρεῖς φορὲς μὲ τὸ ἄλογον ἐκείνο,
 πεζεύει, ἐμετασέλλωσεν κι | ἀνέβη ἄνω εἰς ἄλλο, f. 183^v 11
 κι ἄρξετο νὰ εὐθυμίζεται ὀμπρὸς ἀπὸ τοὺς Φράγκους.

Καὶ ὑπηγαينوέρχετον φημίζοντα τὸ φαρίν του,
 70 εἰς κατεφρόνιον τῶν Φραγκῶν, διοῦ ἦσαν ὀλίγοι,
 καὶ εἰς ἔπαρσιν τῶν Ρωμαίων, διότι πολλοὶ ἦσαν
 ὀ λῖος λαὸς καὶ φαίνετον πλέον παρὰ τοὺς Φράγκους.
 Λοιπὸν ὑπηγαينوέρχετον τρέχοντα τὸ φαρίν του·
 τὸ ἄλογο ἐθυμώθηκεν, τὸν καβαλλίρη ἐπῆρε
 75 ἐκεῖ κοντὰ στὸν πρίγκιπα ἀπέσω εἰς ἕναν βάτον·
 ἐπεδουκλώθη τὸ ἄλογον καὶ ἔπεσαν οἱ δύο.

Τὸ ἰδεῖ ὁ λαὸς τοῦ πρίγκιπος ἐδράμασιν ἐκείσε,
 τὸν καβαλλάρην ἔσφαξαν, τὸ ἄλογον ἐπῆραν.
 Τὸ ἰδεῖ ὁ Μέγας Δεμέστικος κι ὁ Μακρυνὸς ὀμοίως
 80 τὸ πῶς ἐχάθη ἡ κεφαλὴ ὄπου εἶχαν τὰ φουσσᾶτα,
 ἐφάνη τους ὀλοστινοὶ ἰπόθαναν ἐκείνοι·
 ἐδράξασιν ἐπῆραν τον οὔτως ἀποθαμμένον,
 ἐδῶκαν τὰ σαλπύγια τους, ἐπῆραν, ὑπαγαίνουν.

Ἦθέλησεν ὁ πρίγκιπας νὰ δράμη εἰς τοὺς Ρωμαίους,

5056 στίχοις 58 καὶ ἔστέκαν εἰς συντ. 65 ὅσον] ὄρον 67 ὀπρὸς
 71 ὀ λῖος] ὄλοις 73 ἠπηγαينوέρχετον—τὸν φαρίν 81 ὀστίχοι

Η κι ὄλοι τὸν ἀνασκόψασιν, συνεμποδίσανέ τον,
 5086 λέγας, ὅτι ἂν μετασταθοῦν ἐτότε οἱ Ῥωμαῖοι
 καὶ τριγυρίσουν τὰ ἄλογα μὲ τὸ σαγιττολάσι,
 (3760) πολλὰ ἐλαφρὰ τοὺς θέλουσιν σκοτώσει τὰ ἄλογά τους·
 κι ἀφῶν ψοφήσουν τὰ ἄλογα καὶ πέσουν οἱ καβαλλάροι,
 90 ὡσὰν γυναῖκες καὶ παιδία τοὺς θέλουσιν κερδίσει
 καὶ θέλει χάσει ὁ πρίγκιπας πρῶτα τὸν ἐνιαυτὸν του,
 κι ἀπαύτου γὰρ τὸν τόπον του καὶ τὸν λαόν του ὄλον.
 Ἐκούσων ταῦτα ὁ πρίγκιπας ὑπόμεινεν ἐνταῦτα,
 κ' ἐστράφη εἰς τὸ ὄσπίτι του ἐκεῖ στήν Ἄνδραβίδα.
 95 Ὁ Μέγας ὁ Δεμέστικος μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου εἶχεν
 ὀλόρθα ἐδιάβη κ' ἔσωσεν εἰς τοῦ Νικλίου τοὺς κάμπους.
 Τὸ κάστρον ἐτριγύρισεν κ' ἐπαρακάθισέ το·
 ἐκεῖ τὸν ἠῦρε ἐριζικόν, τὸ οὐκ ἤλπιζε νὰ τοῦ ἔλθῃ.
 Οἱ Τοῦρκοι, ὅπου ἦσαν μετ' αὐτόν, ὅπου ἦσαν μία χιλιάδα, εἰς
 5100 ἐζήτησαν τὴν ρόγαν τους, ἔξι μηνῶν ἐλέγαν·
 κι ὁ Μέγας ὁ Δεμέστικος—ὡσὰν ἦτον θλιμμένος
 νὰ λάβῃ νίκος καὶ τιμὴν ἀπάνω εἰς τοὺς Φράγκους
 κ' ἐδιάβη κ' ἔλαβε ζημίαν κ' ἐστράφη μὲ ἀτιμίαν—
 τῶν Τοῦρκων ἀλαζονικὴν ἀπόκρισιν ἐποίκειν
 5 καὶ λέγει των μετὰ χολῆς· “Οὐκ εἰστε γὰρ ἀνθρώποι
 “νὰ ἐντρέπεστε κ' αἰσχύνεστε ρόγαν νὰ μὲ ζητᾶτε
 “ἐκεῖ ὅπου ἐπλουτύνετε ἔς τοῦ βασιλέως τὸν τόπον
 (3780) “μὲ τῶν Φραγκῶν τὰ πράγματα καὶ μὲ τοῦ βασιλέως;
 “Ἐσεῖς γὰρ ὅταν ἦλθετε ἐδῶ εἰς τὸν Μορέαν,
 10 “εἰστε γυμνοί, τετράχηλοι, ὄλοι ἐξεγυμνωμένοι·
 “κι ἀφότου ἦλθετε ἐδῶ στοῦ βασιλέως τὸν τόπον,
 “ἐκ τῆς εὐχῆς τοῦ βασιλέως κι ἀπὸ τῆς ἀφεντίας του
 “κι ἀπὸ τὰ κούρση τὰ πολλὰ, τὰ ἐποίκαμεν στοὺς
 Φράγκους,
 “ἐσεῖς γὰρ ἐπλουτύνετε κι ὁ βασιλέας τί ἔχει;
 15 “εἰπέτε μου τὸ διάφορον κ' ἐπάρετε τὴν ρόγαν,
 “εἴτε ποτέ σας ἀπ' ἐμοῦ ρόγαν οὐ μὴ σᾶς δώσω.”
 Οἱ Τοῦρκοι γὰρ ὡς τὸ ἤκουσαν, στριγγὴν φωνὴν
 ἐβάλαν·

Ρ καὶ ἄλλοι τὸν ἀνάκοψαν καὶ ἐμποδίσασίν του,
 5086 λέγουν, ὅτι ἂν γυρίσουσιν ἐτότε οἱ Ῥωμαῖοι
 καὶ τριγυρίσουν τ' ἄλογα μὲ τὸ σαῖπτολάσι,
 πολλὰ ἐλαφρὰ τοὺς θέλουσιν σκοτώσει καὶ κερδίσει,

90

καὶ θέλει χάσει ὁ πρίγκιπας πρῶτον τὸν ἑμαυτὸν του,
 ἀπαύτου γῆρ τὸν τόπον του καὶ τὸν λαὸν του ὄλον.
 Ἦκούσας τοῦτο ὁ πρίγκιπας ἀπόμεινε ἐκεῖσε
 κ' ἐστράφη εἰς τὸ σπίτιν του ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀνδραβίδαν.

95

Ἄ Μέγας ὁ Δεμέστικος μὲ τὰ φουσσᾶτα ὄλα
 ὀλόρθα ἐδιέβηκεν εἰς τοῦ Νικλίου τοὺς κάμπους.

Τὸ κάστρον ἐτριγύρισεν κ' ἐπαρακάθισέν το·
 ἐκεῖ τὸν ἦδρεν ριζικόν, τὸ οὐκ ἔλπιζεν νὰ ἔλθῃ.

Οἱ Τοῦρκοι, ἰποῦσαν μετ' αὐτὸν καμμία χιλιάδα,

5100

ἐζήτησαν τὴν ρόγαν τους, ἔξι μηνῶν ἐλέγαν·

κι ὁ Μέγας ὁ Δεμέστιγος—ὡσὰν ἦτον θλιμμένος,
 σκοπῶν νὰ λάβῃ τὸ ἤθελε κέρδος, χαρὰν καὶ νίκος

f. 184^v 11

κ' ἐστράφηκεν μὲ ἀτιμίαν, μᾶλλον δὲ καὶ ζημίαν—
 τῶν Τοῦρκων ἀλαζονικὰ ἀπόκρισιν ἐποίκεν

(p. 118)

5 καὶ λέγει των μετὰ χαρᾶς καὶ μετὰ αὐστηρίας·

“Ἄνθρωποι οὐκ εἴστεν νὰ ἐντρέπεστεν ρόγαν νὰ μὲ
 ζητᾶτε

“ἐκεῖ ὅπου ἐπλουτύνετε στοῦ βασιλέως τὸν τόπον,

“μὲ τῶν Φραγκῶν τὰ πράγματα καὶ μὲ τοῦ βασιλέως;

“Ἐσεῖς γὰρ ὅταν ἦλθετε ἐδῶ εἰς τὸν Μορέαν,

10 “εἴστεν φτωχοὶ καὶ τραχηλοὶ (!) καὶ ἐξεγυμνωμένοι·

“κι ἀφότου ἦλθετε ἐδῶ ἔς τοῦ βασιλέως τὸν τόπον,

“ἐκ τῆς εὐχῆς τοῦ βασιλέως καὶ ἐκ τῆς ἀφεντίας

“καὶ ἐκ τὰ κούρση τὰ πολλὰ, τὰ ἐποίκαμεν στοὺς

Φράγκους,

“ἐσεῖς πολλὰ ἐπλουτύνετε κι ὁ βασιλεὺς τί ἔχει;

15 “εἰπέτε με τὸ διάφορον κ' ἐπάρετε τὴν ρόγαν·

“ἀλλὰ ποτέ σας ἀπ' ἐμοῦ ρόγαν | μηδὲν δεχτήτε.”

f. 184^v 1

Οἱ Τοῦρκοι, ὡς τὸ ἤκουσαν, στριγγὴν φωνὴν ἐσύραν·

5091 αὐταύτου

5102 σκοπότα

5 sic—ἀστορῆας

13 τὸ ἐπήκ.

17 στρογγή

- Η “Τί ἔν’ τὸ μᾶς λέγεις, δέσποτα, τί μᾶς κατονειδίξεις;
 “’ς ποῖον πόλεμον μᾶς ἔβαλες κι οὐδὲν ἐποιήσαμε ἔργον; l. 11
 5120 “εἰς τὴν Πρινίτσα ὑπήγαμεν, ἐκεῖ ὅπου ἦλθαν οἱ Φράγκοι,
 “κι οὐδὲν μᾶς ἄφηκες ἐμᾶς νὰ ἔχωμεν πολεμήσει,
 “ἀλλὰ ἔβαλες τοὺς ἄρχοντες ὅπου ἔχεις, τοὺς Ρωμαίους,
 “τοὺς Φράγκους ἐπολέμησαν κ’ ἐδώκαν κονταρέας·
 “ἰδὲς τὸ τί ἐδιαφόρησαν καὶ τί τιμὴν σὲ ἐκοῖκαν.
 25 “Ποῖον ἀκούσετε Ρωμαῖον μὲ Φράγκον πολεμήσει,
 “μὲ τὸ κοντάρι ἢ μὲ σπαθὶν νὰ τὸν ἔχη νικήσει;
 “Οἱ πάντες ὄλοι ἐξεύρουν το, ὡς ἐνὶ γὰρ κ’ ἡ ἀλήθεια·
 (3800) “εἰς τὸ κοντάρι κ’ εἰς σπαθὶ οἱ Φράγκοι εἶναι στρατιῶτες.
 “Ὅμως ἡμεῖς διὰ τοὺς Ρωμαίους ἐτράπημαν ἐτότε,
 30 “κ’ ἐφύγαμε ἐκ τὸν πόλεμον ἄνευ φταισίματός μας·
 “διὰ συντροφίαν τὸ ἐποιήσαμεν, τίποτε οὐδὲν τὸ φταίομεν.
 “Καὶ πάλε μᾶς ἐδιάβασες ἐκεῖ στὴν Ἀνδραβίδα·
 “τὸν πρίγκιπα ἐφοβέριζες διὰ νὰ τὸν ἐξαλείψης,
 “κι ἀφότου ἐδιάβημαν ἐκεῖ κ’ ἦλθαν ’ς ἐμᾶς οἱ Φράγκοι
 35 “ἐτοιμασμένοι εἰς πόλεμον ὅσον σύρει δοξάρην,
 “διὰ σκοτωμὸν ἀνθρώπου ἐνός, ὅπου ἐχάθη μὲ φταισίμῳ
 του,
 “ὠρισεσ καὶ ἐστράφημαν κ’ ἐφύγαμε ὡς γυναῖκες.
 “Πότε μᾶς ὠρισεσ ποσῶς νὰ ἔχωμεν πολεμήσει,
 “κ’ ἐπαρτρέψαμεν ποσῶς κ’ ἐπαρακούσαμεν σου; l. 135
 40 “ὅπου κρατεῖ τοῦ δούλου του τὴν ρόγαν, τὸν μιστόν
 του,
 “ἀπηλογίαν τοῦ δίδει εὐθέως νὰ ὑπάγῃ ὅπου θελεῖ.
 “Κ’ ἡμεῖς, ἀφέντη, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀπολογίαν μᾶς δίδει,
 “ἀφῶν τὴν ρόγαν μας κρατεῖς, ἡμεῖς σὲ προσκυνούμεν
 “κ’ ὑπᾶμεν νὰ εὐρωμε ἀλλαχοῦ νὰ ζοῦμε ὡσὰν στρα-
 τιῶτες.”
 45 Εἰς τὴν κατοῦναν ἦλθασιν, εὐθέως βουλὴν ἀπῆραν·
 ὠρθῶσαν τὴν κατοῦναν τους, πηδοῦν, καβαλλικεύουν.
 Ἐπὸ τὸ Νίκλι ἐξέβησαν ἐπιάσαν τὴν ὁδόν τους,
 (3820) εἰς τὰ ὀπίσω ἐστρέφονταν εἰς τὴν Καρύταινα ἦλθαν·
 ἐκέϊσε ἐκατονέψασιν ἐκείνην τὴν ἐσπέραν.

- Ρ “ Τί ἔν’ τὸ λέγεις, ἀφέντη μου, τί μᾶς κατονειδίξεις;
 “ ἴς ποιὸν πόλεμον μᾶς ἔβαλες κι οὐδὲν ἐπολεμοῦμαν;
 5120 “ εἰς τὴν Πρινίτσα ὑπήγαμεν, ὀποῦσασιν οἱ Φράγκοι,
 “ κι οὐδὲν μᾶς ἄφησες ποσῶς νᾶχωμε πολεμήσει,
 “ ἀλλὰ ἔβαλες τοὺς ἄρχοντες ὀποῦχες, τοὺς Ρωμαίους,
 “ τοὺς Φράγκους ἐπολέμησαν κ’ ἐδῶκαν κονταρέας·
 “ ἰδὲς τί ἐδιαφόρησαν καὶ τί τιμὴν ἐλάβαν.
 25 “ Καὶ ποῖον ἠκούσετε ποτὲ Φράγκον νὰ πολεμήσῃ
 “ μὲ <τὸ> κοντάρι ἢ μὲ σπαθὶν νὰ τὸν ἔχῃ νικήσει;

“Ὀμως ἐμεῖς διὰ τοὺς Ρωμαίους ἐντράπημαν τελείως
 30 “ κ’ ἐφύγαμε ἐκ τὸν πόλεμον ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

- “ Καὶ πάλιν μᾶς ἐδιάβασες ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀνδραβίδαν·
 “ τὸν πρίγκιπα ἐφοβέριζες διὰ νὰ τὸν ἐξαλείψῃς,
 “ κι ἀφόντου ἐδιέβημαν κ’ ἦλθαν ἴς ἐμᾶς οἱ | Φράγκοι f. 184^v 11
 35 “ ἠτοιμασμένοι <εἰς> πόλεμον, ὡς σύρμα δοξαρίου,
 “ διὰ ἐνὸς ἀνθρώπου σκοτωμὸν ποῦ ἐχάθη μὲ φταισίμῳ
 του
 “ ὄρισες καὶ ἐστράφημαν, ἐφύγαμε ὡς γυναῖκες.
 “ Πότε μᾶς ὄρισες ποσῶς νὰ ἔχωμε πολεμήσει;
 “ καὶ πότε ἐπαρτρέψαμε κ’ ἐπαρηκούσαμέ σου;
 40 “ Ὅσων κρατοῦν τὴν ρόγαν τους, λέγω καὶ τὸν μιστόν
 τους,
 “ ἀπολογίαν τοὺς δίδουσιν εὐτὺς νὰ ὑπαγαίνουν.
 “ Κ’ ἐμᾶς, ἀφέντη, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀπολογίαν μᾶς δίδεις·
 “ κι ἀφοῦ τὴν ρόγαν μας κρατεῖς, ἐμεῖς σε προσκυνοῦμεν
 “ καὶ ὑπαγαίνομε ἀλλαχοῦ νὰ ζιοῦμε ὡς στρατιῶτες.”
 45 Εἰς τὴν κατοῦναν ἦλθασιν, εὐτὺς βουλήν ἐπήραν·
 ὀρθῶνον τὴν κατοῦναν τους, πηδοῦν, καβαλλικεοῦν.
 Καὶ οὕτως ἐδιόρθωσαν καὶ τὴν ὁδὸν πιάνουν·
 εἰς τὰ ὀπίσω ἐστράφησαν ἦλθαν τῆς Καρυταίνου·
 ἐκεῖσε ἐκατοῦνεψαν ἐκείνην τὴν ἐσπέραν.

5119 ἴς] εἰς 23 κονταρέα 26 κονδάρη 29 ὁμοι] ὁμοι 34 ἀφῶν
 του 39 καὶ ἐπαρτρ. ποτὲ 40 ἀμῆ ὅσων κρ. τ. ρ. του—τὸν μ. του
 41 ἀπ. του δ.—ὑπαγένη 48 στὰ

Η Κι ὡς τὸ ἔμαθε ὁ δεμέστικος κι ὡς τὸ ἐπληροφορέθη
 5151 ὅτι ἐμίσησαν ἀπ' ἐκεῖ οἱ Τοῦρκοι κ' ὑπαγαίνουσι,
 ὅπου ἦσαν οἱ καλλιῶτεροι ὄλου του τοῦ φουσσάτου
 κ' ὑπήγαιναν στὸν πρίγκιπα ὅπου ἦτον γὰρ ἐχθρὸς του,
 μεγάλως τὸ ἐβλαστήμησεν, ἠθέλησεν νὰ ἀπέλθῃ
 55 ἀτὸς του ἐξοπίσω τους διὰ νὰ τοὺς ἔχῃ στρέψει.
 Οἱ δὲ οἱ φρονιμώτεροι, ὅπου ἦσαν μετ' ἐκείνων,
 τὸν εἶπαν κ' ἐσυμβούλεψαν, οὐδὲν ἦτον τιμὴ του
 νὰ ὑπάγῃ ἐξοπίσω τῶν Τουρκῶν αὐτάδελφος βασιλέως,
 διατὸ εἶναι οἱ Τοῦρκοι εἰς θυμὸν μεγάλως χολιασμένοι, 11
 60 "κι' ἂν τύχῃ νὰ ἐπιμεληθοῦν καὶ νὰ σὲ πολεμήσουσι,
 "πολλάκις κ' εἰς τὸν πόλεμον νὰ σὲ ἔχουσι νικῆσει
 "κῆθελεν εἶσται ἄπρεπον πρᾶγμα κατηγορίας·
 "ἀλλὰ ἂς διορθώσῃς ἄρχοντας ἀνθρώπους γὰρ φρονίμους
 "νὰ ἀπελθοῦν νὰ τοὺς σώσουσιν, νὰ τοὺς καλολογήσουσι,
 65 "νὰ τοὺς εἰποῦν κ' ὑποσχεθῆς νὰ τοὺς ἔχῃς πληρώσει
 "τὴν ρόγαν καὶ φιλοτιμίαν ὅσην χρεωστεῖ νὰ ἔχουσι."
 Δύο ἄρχοντες ἐδιόρθωσεν, ὅπου ἦσαν ἐκ τὴν Πόλιν,
 (3840) καὶ συντροφίαν τοὺς ἔδωκεν κ' ἐδιάβησαν ἐνταῦτα.
 Εἰς τὴν Καρύταινα ἔσωσαν ἐκείνην τὴν ἐσπέραν·
 70 τοὺς Τοῦρκους ἠῦρηκαν ἐκεῖ ποῦ ἦσαν κατουνεμένοι.
 Εἰς τὸν Μελικ ἐδιάβησαν ὅπου ἦτον κεφαλὴ τους,
 ἐπέξεψαν κ' ἐδιάβησαν στὴν τέντα του ὀλόρθα·
 χαιρετισμὸν τοῦ εἶπασιν ἐκ μέρους τοῦ δεμεστικού
 τοῦ βασιλέως τὸν ἀδελφὸν κι ἀπὸ τὸ ἀρχοντολόγι·
 75 "Πολλὰ θαυμάζονται οἱ ἄρχοντες τοῦτο πῶς ἐγινέτον·
 "κι' ἀνηχωρήσετε ἀπὸ ἐμᾶς διὰ λόγια γὰρ καὶ μόνον
 "κι' ἀφίνετε τὸν ὄρκον σας καὶ τὴν δουλότητά σας,
 "ὅπου ἔχετε εἰς τὸν βασιλέα κ' ἦλθετε διὰ ἐκείνον.
 "Στραφᾶτε ὀπίσω, οἱ ἄρχοντες, στὸν ὄρκον σας ἀπάνω, 11
 80 "νὰ πληρωθῆτε παρευτὺς τὴν ρόγαν σας ἀκέραιαν."
 Ἐνταῦτα [τοὺς] ἀπεκρίθηκεν ἀτὸς του ὁ Μελικὸς
 ὡσαύτως καὶ οἱ πρότεροι τοῦ τούρκικου φουσσάτου
 καὶ εἶπαν κι ἀπεκρίθησαν ἐτέτοιους γὰρ τοὺς λόγους·
 "Οὐ πρέπει αὐταδέλφου βασιλέως νὰ ἐβγαίνῃ ἀπὸ τὸν
 λόγον

5161 σέ] τὸν 63 διορθώση 65 ὑποσχεθῆ 69 ἐσώσασιν 70 ὅπου
 71 ἦτον] ἦσαν 80 ἀκαιρέαν

Ρ Ὡς τὸ ἔμαθε ὁ δεμέστικος, | ὡς τὸ πληροφορήθη, f. 185° I
 5151 **ἔ**στι οἱ Τούρκοι ἐκίνησαν ἐκείθεν κ' ὑπαγαίνου, (p. 119)
 ὅπου ἦσαν οἱ καλλιώτεροι ὄλου του τοῦ φουσσάτου,
 καὶ εἰς τὸν πρίγκιπαν ὑπᾶν ποῦ ἔναι καὶ ἐχτρός του,
 μεγάλως τὸ ἐβαρέθηκε, ἤθελε νὰ ἀπέλθῃ
 55 **ἀ**τός του ἐξοπίσω τους ὡς διὰ νὰ τοὺς στρέψῃ.
 Καὶ ἄλλοι, ὁποῦσασιν ἐκεῖ ἐτότες μετ' ἐκείνου,
 εἶπαν καὶ ἐσυμβούλεψαν οὐδὲν ἔναι τιμὴ του
 νὰ πάγῃ ἐξοπίσω τῶν Τουρκῶν αὐτάδελφος βασιλέως·
 ἐπεὶ ἔνι οἱ Τούρκοι εἰς θυμὸν πολλὰ χολιασμένοι,
 60 **κ**ι ἂν τύχῃ νὰ ὀρμήσουσιν καὶ νὰ τὸν πολεμήσουν,
 πολλάκις εἰς τὸν πόλεμον νὰ τὸν ἔχουσιν νικῆσει
 κ' ἤθελεν εἰστέν ἄπρεπο, πρᾶγμα κατηγορίας·
 ἀλλὰ ἂς ὀρθώσῃ ἄρχοντες νὰ πάγουσιν εἰς αὐτοὺς
 ὅπως νὰ τοὺς συντύχουσιν, νὰ τοὺς καλολογήσουν,
 65 **ν**ὰ τοὺς εἰποῦν ὑπόσχεσιν ὅπως νὰ τοὺς πληρώσῃς
 τὴν ρόγαν καὶ φιλοτιμίαν ὅση χρωστοῦν νὰ ἔχουν. f. 185° II
 Δύο ἄρχοντες ἐξώρθωσεν ποῦ ἦσαν ὀκ τὴν Πόλιν
 καὶ συντροφίαν τοὺς ἔδωσεν, ἐδιάβησαν εἰς αὐτοὺς.
 Εἰς τὴν Καρύταινα ἔσωσαν ἐκείνην τὴν ἐσπέραν·
 70 **τ**οὺς Τούρκους ἠύρασιν ἐκεῖ ὅπου ἦσαν πεζευμένοι.
 Εἰς τὸν Μελίκη ἐδιέβηκαν, ὅπου ἦτον κεφαλὴ τους,
 ἐπέξεψαν, ἐδιέβησαν στὴν τέντα του ὀλόρθα·
 χαιρετισμὸν τὸν εἶπασιν ἐκ μέρος δεμεστίκου
 τοῦ βασιλέως τὸν ἀδελφὸν καὶ ἐκ τ' ἀρχοντολόγι·
 75 **Π**ολλὰ γὰρ καὶ θαυμάζονται ἐτοῦτο πῶς ἐγένῃ
 “καὶ ἐχωρίσετε ἀπ' ἐμᾶς διὰ λόγια καὶ μόνον·
 “ἀφήκετε τὸν ὄρκον σας καὶ τὴν δουλοότητά σας,
 “ποῦ ἔχετε στὸν βασιλέαν καὶ ἤλθετε δι' ἐκείνου.
 “Στραφήτε ὀπίσω, ἄρχοντες, στὸν ὄρκον μας ἀπάνω
 80 **ν**ὰ πληρωθῆτε παρεντὺς τὴν ρόγαν ἀκεραίαν.”
 Εἰς τοῦτο ἀπεκρίθηκε ἀτός του ὁ Μελίκης,
 ὡσαύτως καὶ οἱ προεστοὶ τοῦ τούρκικου φουσσάτου· f. 185° I
 εἶπαν καὶ ἀποκριθῆσαν τοιούτους γὰρ τοὺς λόγους·
 “Ὀὐ πρέπει αὐτάδελφος βασιλέως νὰ ἐβγαίῃ ἐκ τοὺς
 λόγους

5153 του] τους
83 του] λόγους

71 στὴν τέταν ὀλόρθα

81 του τούρκι καὶ φουσσάτα

- Η “ὅπου εἰπῆ κ’ ἐπισχεθῆ ἀνθρώπου γεννημένου.
 5186 “Ἐν τούτῳ λέγομεν ἡμεῖς, ἄρχοντες καὶ συντρόφοι,
 “ὁ Μέγας ὁ Δεμέστικος ἀτός του γὰρ μᾶς εἶπεν
 (3880) “κι ἀφίρωσε τὸν λόγον του ποτὲ μὴ μᾶς πληρώσῃ.
 “Στραφάτε, εἰπέτε του ἀπὸ ἐμᾶς ποτὲ νὰ μὴ στραφοῦμε
 90 “οὔτε νὰ τὸν δουλέψωμεν ἡμέραν τῆς ζωῆς του,
 “διατὶ ποτέ του οὐκ ἠύραμεν καμμίαν ἀλήθειαν εἰς αὐτον.
 “Τοὺς Φράγκους γὰρ ἠκούσαμεν ὅτι κρατοῦν ἀλήθειαν,
 “κ’ ὑπάμε νὰ τοὺς εὔρωμεν, νὰ ζήσωμεν μετ’ αὐτους.”
 Οἱ ἄρχοντες ἠθέλασιν ὀπίσω νὰ στραφοῦσιν·
 95 κι ὁκάποιος Τούρκος φίλος τους εἶπε, ἐσυμβούλεψέ τους
 νὰ μείνουν ἐκεῖσε μὲ αὐτοὺς ἐκείνην τὴν ἐσπέραν,
 κι ἂ λάχῃ νὰ μετανοήσουσιν οἱ Τούρκοι νὰ στραφοῦσιν.
 Οἱ Τούρκοι γὰρ <ὡς> εἶχασιν ἐπιθυμίαν μεγάλην
 νὰ ἀπέλθουν εἰς τὸν πρίγκιπα, νὰ τὸν ἔχουν δουλέψει, f. 1
 5200 ἀπὸ ταχέα γὰρ τὸ πρῶτ’ ἐδῶκαν τὰ σαλπίγγια,
 τὰ τούρκικα τὰ βούκκινα, ὅπου εἶχαν μέγα πλῆθος,
 <σηκώνουν τὲς κατοῦνες τους, ἐβάλθησαν στὸν δρόμον>
 ὀλόρθα στὸ πυραπόταμον τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἀλφέως,
 στὸ Περιγάρδη ἦλθασιν ἐκεῖ πρὸς τὸ Βλυζήρη.
 5 Ἀφότου γὰρ ἐσώσασιν ἐκεῖσε εἰς τὰ Σέρβια,
 κράζει ὁ Μελικ δύο Τούρκους <του> τοὺς φρονιμώ-
 τεροὺς του,
 ὅπου ἔξευραν τὴν λογικὴν γλῶσσαν γὰρ τῶν Ρωμαίων,
 (3880) κ’ ἔδωκε αὐτῶν καὶ συντροφίαν ἄλλους δώδεκα Τούρκους.
 Στὸν πρίγκιπα τοὺς ἔστειλεν ἐκεῖ στὴν Ἀνδραβίδα
 10 νὰ τὸν εἰποῦν διὰ τί ἀφορμὴν ἀπέρχονται πρὸς αὐτον.
 Κι ὅταν ἐσώσασιν ἐκεῖ στὸν πρίγκιπα Γυλιάμον,
 ἐκεῖνος τοὺς ἐδέξατο μετὰ τιμῆς μεγάλης.
 Ἐνταῦτα τοῦ ἀφηγήθησαν διὰ τί τρόπον ἀφῆκαν
 τὸν ἀδελφὸν τοῦ βασιλέως καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτον
 15 διὰ τὴν καλὴν του ἀφεντίαν, τὸ ἔπαινος ὅπου εἶχεν·
 στὴν μάχην ὅπου ἐμάχετον μετὰ τὸν βασιλέαν
 νὰ τοῦ βοηθήσουν ὡς ἠμποροῦν κατὰ τὴν δυνάμειν τους,
 διατὶ ἔχουν εἶδησιν καλὴν κ’ ἐξεύρουν μὲ ἀλήθειαν

- Ρ “ὅπου εἶπη κ’ ὑποσχεθῆ ἄνθρώπου γεννημένου.
 186 “Εἰς τοῦτο λέγομεν ἐμεῖς, ἄρχοντες καὶ συντρόφοι,
 “ὁ Μέγας ὁ Δεμέστικος ἀτός του μᾶς τὸ εἶπεν
 “κι ἀφίρωσεν τὸν λόγον του τοῦ νὰ μὴ μᾶς πληρώσῃ.
 “Σῦρτε, εἰπέτε του ἀπὸ μᾶς ποτὲ νὰ μὴν στραφοῦμεν
 90 “οὔτε νὰ τὸν δουλέψωμεν ἡμέραν τῆς ζωῆς μας,
 “διοῦ ποτὲ οὐκ ἠῦραμεν ἀλήθεια εἰς αὐτον.
 “Τοὺς Φράγκους γὰρ ἀκούσαμεν ὅτι κρατοῦν ἀλήθεια,
 “κ’ ὑπᾶμεν νὰ τοὺς εὔρωμεν νὰ ζήσωμεν μετ’ αὐτους.” (p. 120)
 Οἱ ἄρχοντες ἠθέλασιν ὀπίσω νὰ στραφοῦσιν·
 95 ὁκάποιος Τούρκος φίλος τους εἶπεν κ’ ἐβούλεψέν τους
 νὰ μείνουν ἐκεῖσε μὲ αὐτοὺς ἐκείνην τὴν ἐσπέραν,
 κι ἂν τύχῃ νὰ μετανώσουσι οἱ Τούρκοι νὰ στραφοῦσιν.
 Οἱ Τούρκοι γὰρ ὡς εἶχασιν ἐπεθυμίαν μεγάλην f. 185^v 11
 ν’ ἀπέλθουν εἰς τοῦ πρίγκιπα, ὅπως νὰ τὸν δουλέψουν,
 120 ἀπὸ ταχία τὸ πρῶτ’ ἐδῶκαν τὰ σαλπύγγια,
 τὰ τουρκικὰ τὰ βούκκινα τὰ εἶχαν πολλὰ <καὶ> πλήθος,
 σηκώνουν τὲς κατοῦνες τους, ἐβάλθησαν στὸν δρόμον
 ὀρθὰ στὸ παραπόταμον τοῦ ποταμοῦ τ’ Ἀλφέως,
 ’κ τὸ Περνιάρδιον ἦλθασιν ἐκεῖ πρὸς τὸ Βλιζίρι.
 5 Κι ἀφότου ἀποσώσασιν ἐκεῖσε εἰς τὰ Σέρβια,
 λαλεῖ ὁ Μελίκης Τούρκους δύο φρόνιμους ὅπου ἦσαν,
 ὅπου ἐσυντυχαίνασιν ρωμαίικα τὴν γλώσσαν,
 ἔδωκέν τους καὶ συντροφίαν ἄλλους δώδεκα Τούρκους.
 Στὸν πρίγκιπαν τοὺς ἔστειλεν ἐκεῖ στὴν Ἀνδραβίδα
 10 νὰ τὸν εἰποῦν τὴν ἀφορμὴν ὅτι ἔρχονται πρὸς αὐτον.
 Καὶ ὅταν ἔσωσαν ἐκεῖ στὸν πρίγκιπαν Γουλιάμον,
 πολλὰ τοὺς ὑποδέξετο μετὰ τιμῆς μεγάλης.
 Ἐνταῦτα τοῦ ἀφηγήθησαν διὰ τί τρόπον ἀφήκαν f. 186^r 1
 τὸν ἀδελφὸν τοῦ βασιλέως καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτον
 15 διὰ τὴν καλὴν του ἀφεντία, τὸ ἐπαινον ὅπου εἶχεν·
 “Στὴν μάχην ὅπου μάχεται μετὰ τὴν ἀφεντία σου,
 “νὰ σοῦ βοηθήσουν ὡς δυναθοῦν κατὰ τὴν δύναμίν τους,
 “διοῦ ἔχουσιν εἶδησιν κ’ ἠξεύρουν τὴν ἀλήθειαν,

Η ὅτι μὲ τρόπον ἀδικίας τὸν μάχεται ὁ βασιλέας, f. 1.
 5220 καὶ πρέπει πᾶσα ἄνθρωπος ὅπου ἄρματα βαστάζει,
 μὲ τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ νὰ μάχεται τὸν ἐχθρόν του.
 “Λοιπόν, ἀφέντη πρίγκιπα, ἀν χρήξης τὴν δουλείαν μας,
 “ἡμεῖς νὰ σὲ δουλέψωμεν χρόνον ἕναν σωζᾶτον.
 “Εἴ τε κι οὐ χρήξεις μας ποσῶς κι οὐδὲν σοῦ κάμνει χρεία,
 25 “ὡς πρίγκιπας κι ἀφέντης μας, δέομεν, παρακαλοῦμεν,
 “νὰ ὀρίσης νὰ μᾶς δώσουσιν στράταν διὰ νὰ ὑπᾶμεν
 “εἰς τόπον ποῦ νὰ ἔχωμεν πέραμα νὰ διαβοῦμε
 (3900) “στὸν τόπον τῆς Ἀνατολῆς, νὰ ὑπᾶμεν στὰ ἐδικὰ μας.”
 Κι ὁ πρίγκιπας ὡς φρόνιμος καὶ καλοπαιδεμένος
 30 κράζει τὸν μισὶρ Ἀσελὴν, ντὲ Τοῦθ εἶχεν τὸ ἐπίκλην—
 τοῦ Καίσαρη ἦτον ἀδελφός, μισὶρ Φίλιππος ἄκω,
 στὴν φυλακὴν εὐρίσκετον ἐτότε εἰς τὴν Πόλιν—
 διατὸ ἦτο ὁ μισὶρ Ἀνσελὲτ ἄνθρωπος παιδεμένος,
 τὲς τάξες ἔξευρε ἀκριβῶς, τὴν γλῶσσαν τῶν Ρωμαίων,
 35 τὸν ὄρισεν τοῦ νὰ ἀπελθῆ ἕς ἀπάντησιν τῶν Τούρκων.
 Ἀπῆρεν γὰρ καβαλλάριους μετ’ αὐτον καὶ σιργέντες
 εἰς ἀριθμὸν τριακοσίων κ’ ἐδιάβη στὸ Βλυζήρη·
 ἐκεῖ ἤυρε γὰρ τοὺς ἄρχοντες τοῦ τούρκικου φουσσάτου.
 Χαρὰν μεγάλην ἔποιεν ἐκείνος ὁ Μελίκης·
 40 “Πολλὰ ἐπεθύμουν νὰ σὲ ἰδῶ, κύρης μου κι ἀδελφέ μου, f.
 “διατὸ εἶσαι ἀπὸ τὴν Ρωμανίαν ἄνθρωπος παιδεμένος
 “κ’ ἐξεύρεις ἐκ τὰ τούρκικα νὰ μᾶς τὰ συντυχαίνης.”
 Κι ἀπαύτου ἄρχισε νὰ λαλῆ καὶ νὰ τοῦ ἀφηγᾶται
 τὸν τρόπον καὶ τὴν ἀφορμὴν τὸ πῶς ἦλθεν ἐναυῦτα.
 45 Κ’ ἐκείνος τοῦ ἀπεκρίθηκεν μετ’ εὐσπλαγχνίας μεγάλης·
 “Καλῶς ἦλθες, ὁ φίλος μου, καλῶς ὁ ἀδελφός μου,
 “πολλὰ ἐπεθύμουν νὰ σὲ ἰδῶ ἐδῶ στὴν συντροφίαν μου.”
 Κι ἀφότου ἐκαταχάρησαν ἐκείσε εἰς τὸ Βλυζήρι,
 (3920) στὴν Ἀνδραβίδα ἐδιάβησαν ἐκείνην τὴν ἐσπέραν.
 50 Ὁ πρίγκιπας ἐξέβηκεν στὴν ἀπαντὴν τῶν Τούρκων,
 ὄλοι μετ’ αὐτον ἐνομοῦ οἱ καβαλλάροι του ὄλοι·
 στὸν ποταμὸν τὸν Ἡλειακὸν ἐκεῖ συναπαντᾶται.
 Οἱ Τούρκοι γὰρ ἐπέζεψαν, ὡς τὸ ἔχουσιν συνήθειαν,

Ρ “ὅτι μὲ τρόπον ἀδικίας σὲ μάχονται οἱ Ῥωμαῖοι,
 520 “καὶ πρέπει πᾶσα ἄνθρωπος, ὅπου ἄρματα βαστάζει,
 “μὲ τὴν ἀλήθειαν τὸν ἐχτρὸν νὰ μάχεται τοῦ πρέπει.
 “Λοιπὸν, ἀφέντη πρίγκιπα, ἀν χρήξης τὴν δουλεία μας,
 “ἡμεῖς νὰ σὲ δουλέψωμεν χρόνον ἕναν σωζᾶτον.
 “Εἶτε κι οὐ χρήξεις μας ποσῶς κι οὐδὲν σὲ κάμνει χρεῖαν,
 25 “ὡς ἀφέντη καὶ πρίγκιπαν παρακαλοῦμεν οὕτως·
 “νὰ ὀρίσης νὰ μᾶς δώσουσιν στρατᾶν τοῦ νὰ ὑπᾶμε

“στὸν τόπον τῆς Ἀνατολῆς, στὸν τόπον τὸν δικὸν μας.”

Κι ὁ πρίγκιπας ὡς φρόνιμος καὶ καλοπαιδευμένος,
 30 λαλεῖ τὸν μισερ Ἀσελή, ντὲ Θουθ εἶχε τὸ ἐπίκλην, f. 186^r II

διότις ἦτον ἄνθρωπος ἄξιος, παιδευμένος,
 τὲς τάξεις ἤξευρεν καλὰ, τὴν γλώσσαν τῶν Ῥωμαίων,
 35 καὶ ὠρίσέ του νὰ ὑπᾶ εἰς ἀπαντὴν τῶν Τούρκων.
 Ἐπήρεν δὲ καβαλλάριους μετ’ αὐτὸν καὶ σεργέντες
 εἰς ἀριθμὸν τριακόσιους καὶ ἦλθεν στὸ Βληζίρι·
 ἐκεῖ ἦρε τοὺς ἄρχοντες τοῦ τούρκικου φουσσάτου.
 Χαρὰν μεγάλην ἔποιεκεν ἐκεῖνος ὁ Μελίκης·
 40 “Πολλὰ ἐπεθύμουν νὰ σὲ ἰδῶ, κύρης μου, ἀδελφέ μου,
 “διοῦ εἶσαι ἐκ τὴν Ῥωμανίαν ἄνθρωπος παιδεμένος
 “κ’ ἤξεύρεις καὶ τὰ τούρκικα νὰ μᾶς τὰ συντυχαίνης.” (p. 121)
 Ἀπαύτου ἄρξε νὰ λαλή καὶ νὰ τὸν συντυχαίνῃ
 τὸν τρόπον καὶ τὴν ἀφορμὴν τὸ πῶς ἦλθαν ἐνταῦτα·
 45 κ’ ἐκεῖνος ἀποκρίθηκε μετὰ πιδεξιωσύνην·
 “Καλῶς ἦλθες, ὁ φίλος μου, καλῶς, ὁ ἀδελφός μου·
 “πολλὰ ἐπεθύμουν νὰ σὲ ἰδῶ ἐδῶ στὴν συντροφίαν μου.”
 Κι ἀφῶν ἐκαταχάρησαν ἐκεῖ εἰς τὸ Βληζίρι,
 στὴν Ἀνδραβίδα ἐσώσασιν ἐκείνην τὴν ἐσπέραν.
 50 Ὁ πρίγκιπας ἐξέβηκεν εἰς ἀπαντὴν τῶν Τούρκων· f. 186^v I
 ἦσαν μετ’ αὐτὸν ἐνομοῦ ὅλοι του οἱ καβαλλάροι·
 στὸν ποταμὸν τὸν Ἐλειακὸν ἐκεῖ συναπαντοῦνται.
 Οἱ Τούρκοι γὰρ ἐπέζεψαν, ὡς τὸ ἔχουν συνήθεια,

- Η τὸν πρίγκιπα ἐπροσκύνησαν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
 5255 ἄνευ ὁ Μελίκ κι ὁ Σαλικ ὅπου ἦσαν οἱ προεστοὶ τους,
 τοὺς ὅποιους γὰρ ἐκράτησεν μισὶρ Ἄνσελης ἐκείνος
 κι οὐδὲν γὰρ ἀπεξέψασιν ὡσὰν οἱ ἄλλοι Τούρκοι.
 Τιμητικὰ τοὺς χαιρετᾷ ὁ πρίγκιπας ἀτός του·
 ἀπὸ τὰς χεῖρας τοὺς κρατεῖ κ' ἐβάλλθησαν νὰ ὀδεύουν.
 60 Οἱ Τούρκοι οὐδὲν ἀνάμειναν ἕως οὐ νὰ κατουρέψουν, f. 13f
 ἀλλὰ καβαλλικεύοντα ἀρχάσαν συντυχαίνει
 καὶ λέγειν πρὸς τὸν πρίγκιπα τὴν παραπόνεσίν τους,
 τὸν τρόπον καὶ τὴν ἀφορμὴν τὸ πῶς ἦλθαν ἐκείσε,
 τὸ πῶς γὰρ τοὺς ἐκράτησεν Δεμέστικος ὁ Μέγας
 65 τὴν ρόγαν καὶ οἰκονομίαν, ὅπου εἶχαν ἐξ<εδ>ουλέψει,
 κ' ἐκείνοι οὐδὲν τοῦ ἐποίκασιν τίποτε πονηρίαν,
 οὔτε ἀνυπολήπτησαν τὸν βασιλέαν κἀνόλως·
 "Ἀπολογία ἐπήραμεν ἀπ' αὐτον ὡς στρατιῶτες·
 (3940) "ἡμέραν γὰρ καὶ φανερὰ ἐξέβημαν ἀπ' αὐτον
 70 "κ' ἦλθαμε ἐδῶ, ἀφέντη μας, νὰ σὲ ἔχωμε δουλέψει
 "μὲ τ' ἄρματα, ἀληθινά, ὡς τὸ ἔχουν οἱ στρατιῶτες.
 "καὶ ὅταν σε...δουλεσ...εἰς <θέ>λημα ἐδικόν σου
 "...ἀνταμ<οι>β<ήν> εὐεργεσίαν.....σὲ ζητοῦμεν
 "νὰ ἔχωμεν ἀπάδειαν.....
 75 ἦλαμ<εν> <έ>νταῦθα
 ποσῶς νὰ χάνεται ὁ
 "σ<ήμ>ερον ἀφέντη μου διόρθω φουσσάτα
 "καὶ...πρωτὶ ἂς πᾶμε εἰς τοὺς Ρωμαίους
 <ἀ>δελφὸν τὸν ἄπιστον...
 80 " <π>οτὲ ἀλήθειαν οὐκ ἠῦρα...
 "Μὲ λόγια μᾶς ἐδιάβαζεν, τὴν ρόγαν μας ἀπῆρεν. f. 139
 "Ἐτοῦτο, ἀφέντη, θέλομεν κ' ἐτοῦτο σὲ ζητοῦμεν·
 "ἔλα μετ' ἔμας ἕως ἐκεῖ καὶ στέκε σίγερὸν σου,
 "κ' ἡμεῖς νὰ πολεμήσωμεν τὸ γένος τῶν Ρωμαίων."
 85 Ἀκούσων ταῦτα ὁ πρίγκιπας ἐχάρηκεν μεγάλως,
 ὡσαύτως κ' οἱ φλαμουριαροὶ κι ὅλοι του οἱ καβαλλάροι.
 Κράζει τὸν μισὶρ Ἄνσελην τὸν πρωτοσύμβουλόν του,
 <π>αρακαλεῖ κι ὀρίζει τον νὰ ὀρθώσῃ τὰ φουσσάτα

The spaces mark the places in the MS which are rendered illegible or are obliterated by spots. 5287 a' σύμβουλον

- Ρ τὸν πρίγκιπα ἐπροσκύνησαν, ὡς πρέπει καὶ τυχαίνει,
 5255 ἄνευ ὁ Μελίκ κι ὁ Σαλίκ, ὅπουσαν προεστοί τους,
 τοὺς ὁποίους ἐκράτησεν μισερ Ἀσελῆς ἐκείνος
 καὶ οὐδὲν ἐπεξέφασι ὡσὰν κ' <οἱ> ἄλλοι Τούρκοι.
 Τιμητικὰ τοὺς χαιρετᾷ ὁ πρίγκιπα Γουλιάμος·
 ἀπὸ τὰς χεῖρας τοὺς κρατεῖ ἐβάλλθησαν νὰ ὀδεύουν.
- 60 Οἱ Τούρκοι οὐκ ἀνέμειναν ὡς σὺ νὰ κατουνέψουν,
 ἀλλὰ καβαλλικεύοντα ἄρχισαν συντυχαίνουν
 νὰ λέγουν πρὸς τὸν πρίγκιπαν τὴν παραπόνεσίιν τους,
 τὸν τρόπον καὶ τὴν ἀφορμὴν πῶς ἤλθασιν ἐκείσε,
 τὸ πῶς γὰρ τοὺς ἐκράτησεν Δεμέστικος ὁ Μέγας,
 65 τὴν ρόγαν καὶ οἰκονομίαν, ὅπερ ἐξεδουλέψαν,
 κι οὐδὲν τοῦ ἔποικαν ποτὲ καμμίαν πονηρίαν, f. 186^v II
 οὔτε ἀνυπολήπτῃσαν τὸν βασιλέα κἀνύλων·
 “Ἀπολογίαν ἐπήραμεν ἀπ’ αὐτὸν ὡς στρατιῶται,
 “ἡμέραν δὲ καὶ φανερὰ ἐξήβημαν ἀπ’ αὐτὸν·
- 70 “καὶ ἤλθομεν ἕως ἐδῶ νᾶμεθεν ἐδικοί σου
 “νὰ σὲ δουλέψωμεν πιστά, ὡς τὸ ἔχουσι οἱ στρατιῶτες,
 “καὶ ὅταν σὲ δουλέψωμεν εἰς θέλημα ἐδικόν σου,
 “δι’ ἀνταμοιβὴν κ’ εὐεργεσίαν ἐτοῦτο σὲ ζητοῦμεν,
 “νὰ ἔχωμεν τὴν ἀδειαν νὰ ὑπᾶμεν τὴν ὁδὸν μας.
- 75 “Ἡμεῖς, ἀλήθεια, ἀφέντη μου, οὐκ ἤλθαμεν ἐνταῦτα
 “διὰ νὰ σκολιάσωμεν ποσῶς, νὰ χάνεται ὁ καιρὸς μας.
 “Σήμερα, ἀφέντη, ὀρθωσε ὄλα σου τὰ φουσσᾶτα,
 “καὶ τὸ πρῶτ’ ἄς κινήσωμεν νὰ ὑπᾶμεν στοὺς Ρωμαίους,
 “στοῦ βασιλέως τὸν ἀδελφὸν τὸν ἄπιστον ἐκείνον·
- 80 “ποτὲ ἀλήθειαν εἰς αὐτὸν οὐκ ἠύραμεν οὐδόλως·
 “μὲ λόγους μᾶς ἐδιάβαζεν, τὴν ρόγαν μας ἐπήρην.
 “Ἐν τούτῳ, ἀφέντη, θέλομεν κ’ ἐτοῦτο σὲ ζητοῦμεν· f. 187^r I
 “ἔλα μετ’ ἔμας ἕως ἐκεῖ καὶ στέκου κι’ ἀναπαύου,
 “κ’ ἐμεῖς νὰ πολεμήσωμεν τὸ γένος τῶν Ρωμαίων.”
- 85 Ἦκούσας τούτο ὁ πρίγκιπας μεγάλως τὸ ἐχάρην, (p. 122)
 ὡσαύτως οἱ φλαμουριαροὶ κι ὄλοι οἱ καβαλλάροι·
 λαλεῖ τὸν μισερ Ἀσελὴν τὸν πρωτοσύμβουλόν του,
 παρακαλεῖ, ὀρίζει τον νὰ ὀρθώσῃ τὰ φουσσᾶτα

- Η διὰ νὰ κινήσουν τὸ πρῶτ' νὰ πιάσουν τὴν ὁδὸν τοὺς·
 (3961) ὀλόρθα νὰ ὑπαγαίνουσι ἐκεῖ ὅπου εἶναι οἱ Ῥωμαῖοι,
 5291 ὁ Μέγας ὁ Δεμέστικος, στὴν Λακκοδαιμονίαν.
 Ὡς τὸ ὥρισεν ὁ πρίγκιπας, οὕτως γὰρ ἐγενέτον,
 καὶ τὸ πρῶτ' ἐκίνησ<αν> ἀπὸ τὴν Ἀνδραβίδα.
 Οἱ Τοῦρκοι ἐ<πληρ>οφ<ό>ρησαν τὸν πρίγκιπα ἀλήθειαν
 95 τὸ πῶς ἐμάθασιν αὐτοὶ εἰς τὴν μαντείαν ποῦ ἐξεύραν,
 ὅτι εἰς τὸν πρῶτον πόλεμον <ποῦ> ἠθέλαν πολεμήσει
 μὲ τὸν Μέγαν Δεμέστικον, τὸν ἠθέλαν κερδίσει.
 Λοιπόν, ὡσὰν ἐξέβησαν ἀπὸ τὴν Ἀνδραβίδα,
 οἱ Τοῦρκοι ὑπαγαίνασιν πάντα εἰς τὴν ἐμπροστέλαν·
 5300 προβόδους εἶχαν τοπικοὺς ὅπου τοὺς ὠδηγεύγαν,
 καὶ τόσον ὠδηγέψασιν μετὰ ἡμερῶν τεσσάρων, f. 139
 στὴν Κοπρονίτσαν ἔσωσαν πλησίον τῆς Ἀρκαδίας·
 οἱ Τοῦρκοι γὰρ ἀπέσωσαν κ' ἐπιάσασιν κατοῦνες,
 ὅπου τὸ λέγουσιν Μουντράν, ἔχει πανώραιαν βρῦσιν.
 5 Κι ἀφότου ἐκατουνέψασιν ἐπιάσαν τὲς μαντεῖές τοὺς,
 κ' ἦραν, ὡς τὸ ἐφάνέρωσαν κ' ἦτον γὰρ καὶ ἡ ἀλήθεια,
 ὅτι τὸ αὔριον σάββατον ἠθέλαν πολεμήσει
 ἐκεῖ πλησίον εἰς τὰ βουνία ὅπου ἐβλέπουν ἀπέκει.
 (3980) Κράζουσι τοὺς Φράγκους, ποῦ εἶχασιν διὰ πρόβεδους μετ'
 αὐτοὺς,
 10 καὶ λέγουσὶ τοὺς· “Ἄρχοντες, ἄμετέ μας ἐκέισε
 “ὅπου ἐνὶ γὰρ ὁ πρίγκιπας, χρῆζομεν τοῦ συντύχει
 “διὰ ὄφελές του καὶ τιμὴν ὅπου τοῦ μέλλει νὰ ἔχη.”
 Κι ὡς τὸ ἤκουσαν οἱ πρόβεδοι, πηδοῦν, καβαλλικεύουν,
 ἀπήρασιν τοὺς ἄρχοντας τοῦ τούρκικου φουσσάτου,
 15 τὸν Μελικ καὶ τὸν Σαλικ καὶ ἄλλους δεκαπέντε
 κ' ἐδιάβησαν στὸν πρίγκιπα ἐκεῖ στὴν Κοπρινίτσα.
 Τὸ ἰδεῖ τοὺς γὰρ ὁ πρίγκιπας ἐπροσηκώθηκέν τοὺς·
 “Καλῶς ἦλθαν οἱ Τοῦρκοι <μου>, καλῶς οἱ ἀδελφοί μου.”
 Κ' ἐκείνοι γὰρ τὸν προσκυνοῦν καὶ λέγουσι πρὸς ἐκείνον·
 20 “Γίνωσκε, ἀφέντη βασιλέα, κράτει το ἀπ' ἐμέναν...”

Ρ τοῦ νὰ κινήσουν τὸ πρῶτὸ νὰ ὑπᾶσιν τὴν ὁδὸν τους,
 1390 ὀλόρθα νὰ ὑπάγουσι ὅπου ἦσαν οἱ Ῥωμαῖοι,
 ὁ Μέγας ὁ Δεμέστικος, στὴν Λακιδαιμονίαν.
 Ὡς τὸ ὄρισεν ὁ πρίγκιπας, οὕτως καὶ ἐτελέστη,
 καὶ τὸ πρῶτὸ ἐκίνησαν ἀπὲ τὴν Ἄνδραβίδαν.
 Οἱ Τοῦρκοι ἐπληροφόρησαν τὸν πρίγκιπαν ἀλήθεια

95 ὅτι στὸν πρῶτον πόλεμον, τὸν θέλουσι πολεμήσει
 μὲ τὸν Μέγαν Δεμέστιγον, θέλουσιν τὸν κερδίσειν.
 Λοιπὸν, ὡσὰν ἐξήβησαν ἀπὲ τὴν Ἄνδραβίδαν,
 οἱ Τοῦρκοι πάντα ὑπάγαιναν προστέλαν τοῦ φουσσάτου
 1300 προβόδους | εἶχαν τοπικοὺς ὅπου τοὺς ὠδηγεῦαν, f. 187^v 11
 καὶ τόσον ὠδηγέψασιν μετὰ ἡμερῶν τεσσάρων,
 στὴν Κοπρινήτραν ἔσωσαν πλησίον τῆς Ἀρκαδίας·
 οἱ Τοῦρκοι ἀπεσώσασιν κ' ἐπίασαν κατοῦνες,
 ὅπου τὸ λέγουσιν Μουντράς, ἔχει πανώραιαν βρύσιν.

5 Κι ἀφῶν ἐπέξεψαν ἐκεῖ κ' ἐπίασαν κατοῦνες,
 ἠῦραν, ὡς τὸ ἐφάνέρωσαν καὶ ἦτον ἡ ἀλήθεια,
 τὸ αὔριον, τὸ σάββατον, θέλουσιν πολεμήσει
 ἐκεῖ πλησίον εἰς τὰ βουνὰ τὰ ἔβλεπαν ἀπέκει.
 Λαλοῦν τοὺς Φράγκους, ἔρχονται ὅπου εἶχασιν προ-
 βόδους,
 10 καὶ λέγουσίν τους· “Ἄρχοντες, σύρετέ μας ἐκεῖσε
 “ὅπου ἐνὶ ὁ πρίγκιπας, χρήζομεν τοῦ συντύχει
 “διὰ ὄφελός του καὶ τιμὴν, τὸ μέλλει διὰ νὰ ἔχη.”
 Κι ὡς τόκουσαν οἱ πρόβοδοι, πηδοῦν, καβαλλικεύουν,
 ἐπήρασιν τοὺς ἄρχοντες τοὺς Τοῦρκους μετ' ἐκείνους,
 15 τὸ Μελικ καὶ τὸν Σαλικ | καὶ ἄλλους δεκαπέντε, f. 187^v 1
 ἐδιέβησαν στὸν πρίγκιπα ἐκείνον τὸν Γουλιάμον.
 Τὸ ἰδεῖν τους γὰρ ὁ πρίγκιπας ἐπροσηκώθηκέ τους·
 “Καλῶς ἦλθαν οἱ Τοῦρκοι μου, καλῶς οἱ ἀδελφοί μου.”
 Κ' ἐκείνοι ἐπροσκύνησαν καὶ λέγουν πρὸς ἐκείνον·
 20 “Γίνωσκει, ἀφέντη πρίγκιπα, ἀπὸ ἐμᾶς τὸ κράτειε,
 “αὔριον, σάββατο πρῶτὸ θέλομεν πολεμήσει.
 “Εἰς τοῦτο ἦλθαμεν ἐδῶ διὰ νὰ σὲ τὸ εἰποῦμεν.”
 Εἰς τοῦτο ἀπεχαιρέτησαν, ἐστράφησαν ὀπίσω.

Η

5355 Ἐν τούτῳ ἐκαβαλλίκεψαν, ἐβάλθησαν κι ὀδεύουν· f. 140'
ἐκίνησε ὁ μισὲρ Ἀνσελῆς μὲ τὸ ἐδικόν του ἀλλάγι,
ἐκ τὸ Καλάμι ἀνέβηκεν κ' ὑπάει στὸ Μακρὺ Πλάγι.
Ἐστάθην ὀλιγούτσικον καὶ λέγει τοῦ λαοῦ του·

5357 ὑπάγη τῷ

- Ρ Ὁ πρίγκιπας, ὡς τὸ ἤκουσεν, λαλεῖ τοὺς κεφαλᾶδες,
 3325 ὄλων βουλὴν ἐζήτησεν πῶς θέλουσιν ποιήσει.
- Ἐν τούτῳ ὁ μισὲρ Ἀσελὴς ἔδωκε τὴν βουλὴν του
 καὶ λέγει πρὸς τὸν πρίγκιπαν· “Ἀφέντη, νὰ ἡξεύρης,
 “ἐγὼ ἔμαθα ἀπὸ ἄνθρωπον καὶ καταπατητὴν μου,
 “ὁ ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως, Δεμέστικος ὁ Μέγας,
 30 “ἦλθεν εἰς τὴν Βελίγιστην μὲ ὄλα του τὰ φουσσᾶτα,
 “διοῦ ἔμαθεν ἐρχόμεθα νὰ ὑπάγωμεν ἐκείσε
 “τοῦ πιάσειν τὰ διάβατα καὶ ὄλες τὲς κλεισοῦρες f. 187^v II (p. 13
 “ἐκεῖ εἰς τὴν ράχην τὴν ψηλὴν, Μακρὺ Πλάγι τὸ λέγουν.
 “Εἰς τοῦτο θέλω, ἀφέντη μου, οἱ Τούρκοι ὅπου ὑπᾶσιν
 35 “ὄμπρὸς εἰς τὰ φουσσᾶτα μας νὰ ὑπάγουν εἰς τὴν μέσην,
 “μὴ τύχη γὰρ καὶ κροτιστοῦν καὶ στὸ φυγίουν βαλθοῦσιν,
 “καὶ χάσωμεν τὸν πόλεμον κι ὄλον τὸν λογισμόν μας.
 “Εἰς τοῦτο λέγω, ἀφέντη μου, ἂν ἐνὶ ὀρισμός σου,
 “τὸ πρῶτο ἀλλάγι νὰ ἔχω ἐγὼ ἀπ’ ὄλα τὰ φουσσᾶτα,
 40 “καὶ εἰς τὴν μέση οἱ Τούρκοι ἄς εἶν’ κ’ ἐσὺ στὴν ὀπιστέλαν,
 “ἐγὼ νὰ ὑπάγω ἔμπροσθεν ἀπ’ ὄλα τὰ ἀλλάγια·
 “ὀλπίζω εἰς ἔλεος Χριστοῦ νὰ ποίσω τέτοιαν πράξιν,
 “ὅπου ν’ ἀρέσῃ τοῦ Θεοῦ καὶ σὺ νὰ τὸ ἡγαπήσῃς.”
 Ὡς τὸ ἤκουσεν ὁ πρίγκιπας, μεγάλως τὸ ἀπεδέχτη·
 45 “Ἀρέσει μου, σὲρ Ἀσελή, νὰ γένη ὡς τὸ εἶπες,
 “χῶρισον τὰ ἀλλάγια κι ἄς εἶναι μέσο οἱ Τούρκοι.”
 Εἰς τοῦτο ὁ σὲρ Ἀσελὴς ἐδιέβη εἰς τοὺς Τούρκους
 κ’ ἐκαλολόγησεν αὐτοὺς ὡς φρόνιμος ὅπου ἦτον· f. 188^r I
 λέγει του· “Φίλοι, ἀδελφοί, ὁ πρίγκιπας ὀρίζει,
 50 “ὅτι εἰστέν ἀπόξενoi, τὸν τόπον οὐ γροικᾶτε,
 “τὸ πρῶτο ἀλλάγι νὰ ἔχω ἐγὼ ὄμπρὸς νὰ ὑπαγαίνω,
 “ἐσεῖς νὰ ἔρχεστε ἀπ’ ἐμὲν κι ὁ πρίγκιπας ἀπαύτου·
 “καὶ ὅπου καὶ ἂν κἀμῃ χρεῖα, ἐσεῖς νὰ βοηθῆτε.”
 Κ’ οἱ Τούρκοι, ὡς τὸ ἤκουσαν εἰς ἔπαινον τὸ ἡπῆραν.
 55 Εἰς τοῦτο ἐκαβαλλίκεψαν, ἐβάρθησαν νὰ ὀδεύουν,
 ὄρμησε ὁ μισὲρ Ἀσελὴς μὲ τὸ δίκον του ἀλλάγι·
 ἐκ τὸ Καλάμι ἀνήβηκεν ὑπάει στὸ Μακρὺ Πλάγι.
 Ἐστάθην ὀλιγούτσικον καὶ λέγει τὸν λαόν του·

- Η “*Ἀρχόντες, φίλοι κι ἀδελφοί, νὰ ἐξεύρετε ἔς ἀλήθειαν,*
 5360 “*ὅτι ὁ ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως μὲ τὰ φουσσᾶτα, ὅπου ἔχει,*
ἔδῳ εἰς τούτα τὰ βουνία κ’ εἰς τούτες τὲς κλεισοῦρες.
ὅπου ὑπαγαίνομεν ἡμεῖς, ἐδῶ μᾶς ἀναμένει.
Διὰ τοῦτο σᾶς παρακαλῶ νὰ τὸ ἔχετε στὸν νοῦν σας,
μὴ ἐλθοῦν ἀφνίδια ἀπάνω μας, τίποτε κροτιστήτε,
 65 “*ἀλλὰ ὡς ἄνθρωποι φρόνιμοι ὅπου εἶστε καὶ στρατιῶτες.*
στερέα σταθήτε εἰς πόλεμον ὡς ἄνθρωποι ἀντρειωμένοι,
νὰ ἐπάρετε τὸ ἔπαινος ἀπ’ ὄλον τὸ φουσσᾶτο·
ἐπεὶ—ὁ Θεὸς μὴ τὸ ἔποιεν!—ἐὰν μᾶς παρατρέψουν,
 (4040) “*ἐχάναμεν τὸν πόλεμον κι ὄλον τὸ πριγκιπιᾶτον.*”
 70 *Κ’ ἐκεῖνοι γάρ, ὡς τὸ ἤκουσαν, ὑπόσχεσιν τοῦ ἐποίκαν*
τοῦ ν’ ἀποθάνουν ἐνομοῦ διὰ τὴν τιμὴν τοῦ ὄλου.
Ἐδῶκαν τὰ σαλπύγγια τοὺς κι ἀρχίσαν ν’ ἀνεβαίνουν
τὸ ἀνήφορον Μακρυπλαγίου κ’ ἦλθαν στὸν Φουεμένον.
Κι ὡς ἐπροσκύψαν κ’ ἔσωσαν ἀπάνω εἰς τὴν ράχην, ^{ε. 14}
 75 *ἐπήδησαν τὰ ἐγκρύμματα ἐκεῖνα τῶν Ρωμαίων,*
μὲ ταραχὴν καὶ προθυμίαν ἐδράμαν γὰρ εἰς αὐτὰ·
διατὶ ἦσαν ἐκεῖνοι πλειότεροι, ἐσπάραξαν τοὺς Φράγκους,
ἔναν δοξόβολον καλὸν τοῦ κατηφόρου ἀπήλθαν.

 80 *Φωνὴν μεγάλην ἔσυρεν μισὶρ Ἀνσελῆς ἐκεῖνος·*
“Παιδιά, συντρόφοι, ἀπάνω τοὺς· μηδὲν τοὺς ἐντρα-
πούμεν.”
Κ’ οἱ Φράγκοι ἐμεταστάθησαν, στρέφονται εἰς τοὺς
Ρωμαίους,
μὲ τὰ κοντάρια καὶ σπαθία ἐδράμασιν εἰς αὐτοὺς·
στὴν ράχην τοὺς ἀνέβασαν ἐκεῖ εἰς τὴν Φουεμένην.
 85 *Κι ἀπὸ τῆς τόσης ταραχῆς, τὸ ἐκάμναν οἱ Ρωμαῖοι,*
ἀκούσασιν τὸν θόρυβον τὰ ἄλλα τοὺς ἀλλάγια
κ’ ἔδραμεν κι ἄλλη σύνταξις κ’ ἦλθεν νὰ τοὺς βοηθήσῃ.
Κι ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν Ρωμαίων ὅπου ἔδραμαν στοὺς
Φράγκους,
δεύτερον τοὺς ἐκρότησαν, τοῦ κατηφόρου ἐστρέψαν.

90

5359 ἔ] εἰς 66 ἀνδρ. 71 δλην 72 καὶ ἀρχ. τοῦ νὰ ἀν. 73 μακρῶ
 πλαγίου καὶ ἦλθαν εἰς τὸν φ. 74 ἐσώσαν 88 ἐδράμαν 89 καὶ ε. τοὺς τοῦ κ.

- P** " Ἄρχοντες, φίλοι, ἀδελφοί, ἤξεύρετε ἴς ἀλήθεια
 5360 " ὅτι <ὁ> ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως μὲ τὰ φουσσᾶτα, τὰ ἔχει,
 " ἐδῶ εἰς τούτα τὰ βουνά, εἰς τούτες τὲς κλεισοῦρες,
 " ὅπου ὑπάγομεν ἐμεῖς, ἐδῶ μᾶς ἀναμένει.
 " Διὰ τοῦτο σᾶς παρακαλῶ νὰ ἔχετε τὸν νοῦ σας,
 " ἂν ἔλθουν ξάφνης εἰς ἡμᾶς, ποσῶς μὴ κροτιστήτε,
 65 " ἀλλ' ὡς ἀνθρώποι φρόνιμοι ποῦστεν | καὶ στρατιῶται, f. 188' II
 " στερέρως σταθῆτε εἰς πόλεμον ὡσπὲν ἀντρειωμένοι,
 " νὰ ἐπάρετε τὸ ἔπαινον ἀπ' ὄλον τὸ φουσσᾶτον·
 " ἐπεὶ—ὁ Θεὸς μὴ ἔδωκεν ὅτι νὰ μᾶς νικήσουν!
 " ἐχάναμεν τὸν πόλεμον κι ὄλον τὸ πρυγκιπᾶτον."
 70 Κ' ἐκεῖνοι, ὡς τὸ ἤκουσαν, ὑπίσχεσιν ἐποίκων
 τοῦ ν' ἀποθάνουν ἐνομοῦ διὰ τὴν τιμὴν τοὺς ὄλοι.
 " Ἐδωκαν τὰ σαλπύγγια, ἄρχισαν ν' ἀνηβαῖον (p. 124)
 τὸ ἀνήβα τοῦ Μακρυπλαγίου, ἦλθαν στὴν Φονεμένη,
 κ' ἐπρόκυψαν καὶ ἔσωσαν ἀπάνω εἰς τὴν ράχην·
 75 ἐπήδησαν τὰ ἐγκρύμματα ἐκείνων τῶν Ρωμαίων,
 μὲ ταραχὴν καὶ προθυμίαν ἐπήδησαν εἰς αὐτοὺς
 διοῦ ἦσαν καὶ πλειότεροι, ἐσπάραξαν τοὺς Φράγκους.
 " Ἐναν καλὸν δοξόβολον τοῦ κατηφόρου ἀπήλθαν·
 ἐσφίζαν καὶ ἐδιώχναν τοὺς τὸ ἀλλάγι τῶν Ρωμαίων.
 80 Φωνὴ μεγάλην ἔσυρεν μισέρ Ἀσελῆς ἐκεῖνος·
 " Παιδιά, συντρόφοι, ἀπάνω τοὺς· μηδὲν τοὺς ἐντρα-
 ποῦμεν."
 Οἱ Φράγκοι ἐμεταστάθησαν στρέφοντας τοὺς Ρωμαίους, f. 188' I
 μὲ τὰ κοντάρια καὶ σπαθία ἐδράμασιν πρὸς αὐτοὺς·
 στὴν ράχην τοὺς ἀνέβασαν ἐκεῖ εἰς τὴν Φονεμένην.
 85 Καὶ ὁκ τῆς τόσης ταραχῆς, τὴν ἐκάμαν οἱ Ρωμαῖοι,
 ἠκούσασιν τὸν θόρυβον τὰ ἄλλα τοὺς ἀλλάγια,
 ἔδραμεν ἄλλη σύνταξις, ἦλθε νὰ βοηθήσῃ.
 Καὶ ἐκ τὸ πλῆθος τῶν Ρωμαίων ὅπου ἔδραμαν στοὺς
 Φράγκους,
 δεῦτερον τοὺς ἐκρότησαν κι ὀπίσω τοὺς ἐστρέψαν
 90 ἓνα δοξόβολον καλόν, μὲ ἀλήθειαν σε <τὸ> λέγω,
 καὶ οὕτως τοὺς ἐσύντριβαν ὡς φάλκωνες κουρούνες.

Η Ἐνταῦτα ὁ μισὶρ Ἀνσελὴς ἐστρέγγιζεν μεγάλως
 καὶ λέγει τῶν συντρόφων του· “Ἄρχοντες, τί ἐνι ἐτοῦτο;
 “ οὐδὲν ἐντρέπεστε ποσῶς νὰ παίζωμε ὡς κοπέλια;
 5395 “ ὡσὰν παιγνίδιον παίζομεν, τὸ λέγουσιν ἀμπάρες· f. 14
 “ σήμερον ἂς ἀποθάνωμεν παρὰ νὰ ἐντραπούμεν·
 “ ὅλοι μετ’ ἔμου δράμετε ἀπάνω εἰς τοὺς ἐχτροὺς μας.”
 Ἐν τούτῳ οἱ Φράγκοι ἐντράπησαν ἀπὸ ἐκείνους τοὺς
 λόγους
 καὶ ὅλοι ὁμοῦ ἐπροθύμησαν, εἰς τοὺς Ρωμαίους ἐδράμαν·
 5400 μὲ τὰ σπαθία τοὺς ἄρχισαν κ’ ἐκατεκόβανέ τους.
 Κ’ ἰδὼν ἐτοῦτο οἱ Ρωμαῖοι ἐτέθησαν εἰς κρότος,
 φεύγοντα γὰρ ἀνέβησαν μέχρι εἰς τὴν ράχη ἀπάνω.
 Κ’ οἱ Τούρκοι ὅπου ἔρχονταν στὸ δεύτερον ἀλλάγη,
 ὡς ἤκουσαν τὸν θόρυβον τοῦ ἐκάμναν οἱ Ρωμαῖοι,
 5 σπουδαίως τὸν ἀνήφορον ἔδραμαν κ’ ἐσώσασιν ἐκείσε·
 καὶ ὡς ἤρυσαν ὅτι οἱ Ρωμαῖοι ἀπήρασαν τὸ κρότος,
 ἐβάλλθησαν μὲ προθυμίαν κ’ ἐσφάζαν, ἐδιώχνανέ τους.
 Καὶ ὡς ἤκουσαν τὸν θόρυβον, τὸ κρότος τοῦ φουσσάτου,
 (4080) τὰ ἔτερα ἀλλάγια τῶν Ρωμαίων ὅπου ἦσαν χωσιασμένα,
 10 ὅλα εἰς φυγίον ἐβάλλθησαν, ἐφεύγαν ὅπου ἐφτάσαν.
 Κ’ ἐτότε ὁ μισὶρ Ἀνσελὴς κράζει τοὺς ἐδικούς του·

“ Τί ἐνι ἐτούτῃ ἡ ἀμαρτία ὅπου ἐνι εἰς ἐμέναν,
 15 “ νὰ μὴ πιαστῇ ἀπ’ τοὺς ἄρχοντες, ἀπὸ τοὺς κεφαλᾶδες f. 14
 “ ἕνας ἢ δύο διὰ ν’ ἀλλαχτῇ ὁ ἀφέντης ὁ ἀδελφός μου,
 “ ὁ Καίσαρης τῆς Ρωμανίας, ὅπου κρατοῦν στήν Πόλιν
 “ ἀπέσω εἰς τὴν φυλακὴν, εἰς τὰ παλαιὰ παλάτια;”
 Ἐνταῦτα, ὡς τὸ ἤκουσεν ὁ κάποιος του σιργέντης,
 20 Περὴν Κουμαῖν τὸν ἔλεγον, οὕτως τὸν ὠνομάζαν·
 “ Τί νὰ ἔχω, ἀφέντη, ἀπὸ ἐσὲν νὰ σοῦ τοὺς ἔχω δείξει;”
 καὶ λέγει του ὁ μισὶρ Ἀνσελὴς· “ Ὅσον κελεύεις νὰ ἔχης,
 “ ἄνευ τὸ σῶμα μου καὶ αὐτὸ καὶ πρᾶγμα τῆς τιμῆς μου.”
 Τὸ ἀκούσει τὴν ὑπόθεσιν ἐκείνος ὁ σιργέντης,
 25 τὸ τοῦ εἶπεν κ’ ὑπησχῆθη του μισὶρ Ἀνσελὴς ἐκείνος,

Ρ Ἐνταῦτα ὁ μισὲρ Ἀσελῆς ἐστρίγγιζε μεγάλη
καὶ λέγει τῶν συντρόφων του· “Ἀρχοντες, τί ἐνι τοῦτο;
“οὐδὲν ἐντρέπεστέν ποσῶς νὰ παίξετε ὡς κοπέλια;
5395 “ὡσὰν παυγνίδιν παίζομεν, τὸ λέγουσιν ἀμπάρα·
“σήμερον ν’ ἀποθάνωμεν παροῦ νὰ ἐντραποῦμεν·
“ὄλοι μετ’ ἔμου δράμετε ἀπάνω εἰς τοὺς ἐχτροὺς μας.”
Εἰς τοῦτο οἱ Φράγκοι ἐντράπησαν ἀπὸ ἐκείνου τὸν
λόγον

κι ὄλοι ὁμοῦ ἐπροθύμησαν, εἰς τοὺς Ρωμαίους ἐδράμαν·
5400 μὲ τὰ σπαθία τοὺς ἄρχισαν κ’ ἐκείνοι πάλι ἐτούτους.
Κ’ εἶδον ἐτοῦτο οἱ Ρωμαῖοι, ἐτέθησαν εἰς κρότος,
φείγοντα γὰρ ἀνέβησαν μέχρι τὴν ἄνω ράχην.

Οἱ Τούρκοι δ’ οὖν ἔρχονταν στὸ δεύτερον ἀλλάϊ,
ὡς ἤκουσαν τὸν θόρυβον ποῦ ἐκάμναν οἱ Ρωμαῖοι,
5 σπουδαίως τὸν ἀνήφορον ἀνέβηκαν, ἐσῶσαν·
καὶ οἱ Ρωμαῖοι ὅπ’ εἶδασιν ἐπήρασιν τὸ κρότος,
ἐβάλλθησαν μὲ προθυμίαν καὶ ἐδιώχνασίν τους.

Κι ὡς ἤκουσαν τοῦ θόρυβον, τὸ κρότος τοῦ φουσσάτου,
τὰ ἄλλα ἀλλάγια τῶν Ρωμαίων ὅπουσαν χωσιασμένα,
10 ὅλα ἐβάλλθησαν εἰς φυγίον, φεύγουν ἔνθα ἤβλέπουν.

Τότε ὁ μισὲρ Ἀσελῆς λαλεῖ τοὺς ἐδικούς του—
ἐπεὶ εἶχεν ἓναν ἀδελφίον, Καίσαρην τὸν ἐλέγαν,
στὴν Πόλιν τὸν ἐβάσταξαν στὴν φυλακὴν ἀπέσω—
καὶ λέγει· “Τί ἐναι ἡ ἁμαρτία ποῦ γένηται εἰς ἐμένα, f. 189^r 1
15 “νὰ μὴ πιαστῆ ἐκ τοὺς ἄρχοντες, ἀπὲ τοὺς κεφαλᾶδες
“ἓνας ἢ δύο νὰ ἀλλαχτῆ ἀφέντης ὁ ἀδελφός μου, (p. 125)
“ὁ Καίσαρης τῆς Ρωμανίας, ποῦ τὸν κρατοῦν στὴν Πόλιν
“ἀπέσω εἰς τὴν φυλακὴν, εἰς τὰ παλαιὰ παλάτια;”

Ἐτοῦτο, ὡς τὸ ἤκουσεν ὀκάποιος τοῦ σεργένης,
20 Περὴν Κουμαῖν τὸν ἔλεγαν, οὕτως τὸν ὠνομάζαν·
“Τί νᾶχω, ἀφέντη, ἀπ’ ἐσὲν νὰ σὲ τοὺς ἔχω δεῖξει;
λέγει του ὁ σερ Ἀσελῆς· “Ὅσον θέλεις νὰ ἔχης,
“ἄνευ τὰ σῶμα μου αὐτὸ καὶ πρᾶμα τῆς τιμῆς μου.”

Τὸ ἀκούσειν τὴν ὑπόθεσιν ἐκεῖνος ὁ σεργένης,
25 τὸ τί τὸν ὑποσχέθηκεν σερ Ἀσελῆς ἐκεῖνος,

5393 ἐσττήκησε 96 πουρού 98 ἐτράπησαν 5400 κακίω
1 εἰς] εἰ 8 κρότος 25 μισὲρ

- Η λέγει του· “Ἐλθε μετὰ μὲ καὶ νὰ σὲ δείξω ποῦ εἶναι.”
 Ἐπῆρε τὸν κ' ἐδιέβησαν ἀπάνω εἰς ἓνα σπηλαῖον,
 ὅπου ἦτον μέσα εἰς δύο βουνία, εἰς μίαν λαγκαδά ἀπέσω
 ἐκεῖ ὅπου ἔνι σήμερον τὸ κάστρον Γαρδικίου·
- 5430 “Θεωρεῖς, ἀφέντη, κάτω ἐκεῖ μέσα εἰς τὴν λαγκαδά
 (4100) “τὸν Μέγαν τὸν Δεμέστικον καὶ τὸν Καβαλλαρίτην,
 “ἀπαύτου καὶ τὸν Μακρυνὸν ἐδώθεν τοῦ σπηλαίου.
 “Ὅχτῳ γὰρ Τοῦρκοι τοὺς κρατοῦν καὶ συντυχαίνουνέ τους,
 “πολλὰ τοὺς ὄνειδίζουσιν καὶ κατακρένουνέ τους·
- 35 “τὴν ρόγαν τους ἐκράτησαν, ἐχτροὺς τους τοὺς ἐποίησαν.”^{1.4}
 Ἄφου ἦλθε ὁ μισὶρ Ἀνσελῆς ἀπάνω εἰς τὸ σπῆ-
 λαιον,
 κ' ἐτήρησεν κ' ἐγνώρισεν τοὺς ἄρχοντας ἐκείνους,
 ἐκ τὰ ἄρματα ὅπου ἐβάσταζαν, καλὰ τοὺς ἐγνώριζει.
 Στριγγὴν φωνὴν ἐλάλησεν καὶ λέγει πρὸς τοὺς Τοῦρκους·
- 40 “Καὶ τί ἔνι αὐτὸ ποῦ κάμνετε, συντρόφοι καὶ ἀδελφοί μου;
 “προσέχετε μὴ ποιήσετε πρᾶγμα τῆς ἀπιστίας·
 “ἐδῶ γουργὸν τοὺς φέρετε μὲ φύλαξιν μεγάλην.”
 Οἱ Τοῦρκοι, ὡς τὸν ἐγνώρισαν ἐκ τ' ἄρματα ποῦ ἐβάστα,
 “ὁ μισὶρ Ἀνσελῆς εἶπαν· ἔνι ὅπου μᾶς κράζει.”
- 45 Εὐτὺς ἐξαρματῶσαν τους, ἐκεῖ τοὺς ἀνεβάζουν·
 ἔμπροστέν του τοὺς ἤφεραν κρατῶντα τους οἱ Τοῦρκοι.
 Τὰς χεῖρας του ἐσήκωσεν καὶ τὸν Θεὸν δοξάζει,
 ἐπεὶ ἐπληροφόρηθηκεν καὶ ἀληθινὸν τὸ ἐκράτει,
 τὸν ἀδελφόν του ἀπ' αὐτοὺς θέλει ἐξαγοράσει.
- 50 Ὄρισεν κ' ἐλαλήσασιν τὸ ἴδιον του σαλπύγγι,
 (4120) ἐπῆραν τους κ' ἐδιάβησαν μετὰ χαρᾶς μεγάλης·
 ἐκέισε εἰς τὴν Βελίγιστην τοῦ πρίγκιπος τοὺς διδαι,
 μέγα κανίσκιν τοῦ ἔδωκεν, πολλὰ τὸν εὐχαρίστα.
 Ἄφου γὰρ ἐσυνάχτησαν | τὸ φράγκικον φουσσᾶτο ^{1.14}
- 55 ἐκέισε εἰς τὴν Βελίγιστην ἀγνώμασιν ἐποίησαν
 νὰ ἰδοῦν καὶ νὰ ἐγνώρισουσιν τὸ τί λαὸν ἐπιάσαν.
 Ἐν τούτῳ ἐγνωμιάσασιν καὶ ἤδραν τὴν ἀλήθειαν·
 ὅτι ἐκρατοῦσαν ζωντανοὺς ἐκέισε εἰς φυλακὴν τους
 τὸν Μέγαν γὰρ Δεμέστικον, τὸν Μακρυνὸν ἐκείνον,

5430 ἐκεῖ κάτω 33 ὄχτῳ] ἐκτῶ 36 ἀφότου γὰρ ἦλθε 39 στριγγήν
 40, 43 ὅπου 44 ὁ μ. ἀνσ. τοὺς εἶπασιν ἐνὶ ὅπου 48 ἐπῆρ

Ρ λέγει τον· “Ἐλα μετ’ ἐμέν ποῦ ἔναι νὰ σὲ δείξω.”
Ἐπῆρε τους, ἐδιήθηκεν ἄνω εἰς σπήλαιον ἕναν
ποῦ ἦτον ἔσω εἰς δύο βουνά, ἔσω εἰς μίαν λαγκάδα
ἐκεῖ ὅπου ἔνι σήμερον τὸ κάστρο τὸ Γαρδίκιν...

5430

This passage, which relates the capture of the Greek chiefs, is omitted by the Greek scribe, probably for the reasons already mentioned on pp. 309 and 320.

- Η** ὡσαύτως ἐκρατούσασιν καὶ τὸν Καβαλλαρῖτην·
 5461 ὁμοίως ἐκρατούσασιν ἄρχοντες, σεβαστᾶδες,
 τριακόσιους γὰρ πενήκοντα καὶ τέσσαρους ὡσαύτως,
 ὠνομασμένοι ἄρχοντες ἦσαν ἐτούτοι ὄλοι·
 ἠύραν καὶ ἄρχοντόπουλα κι ἄλλον λαὸν μετ' αὐτούς,
 65 ἦσαν πεντάκις χίλιοι τριάκοντα καὶ πλέον.
 Ὄρισεν γὰρ ὁ πρίγκιπας νὰ ἀναπαυτοῦν ἐκεῖσε
 στὴν χώραν τῆς Βελύγοστης ὄλα του τὰ φουσσᾶτα.
 Ἄφῶν γὰρ ἀναπαύτησαν ἐκείνην τὴν ἡμέραν,
 ἐπὶ τὴν αὐρίον ἤλθασιν ὄλον τὸ ἄρχοντολόγι,
 70 ὅπου ἦσαν ἀπὸ τὰ Σκορτά, ὄλοι ροβολεμένοι·
 (4140) ἐλεημοσύνην τοῦ ζητοῦν συμπάθειον νὰ τοὺς ποιήσῃ.
 Ἐν τούτῳ τὸν παρακαλοῦν ὄλοι του οἱ καβαλλάροι
 ὅπως ποιήσῃ πρὸς αὐτοὺς συμπάθειον, ἐλεημοσύνην.
 Κι ὁ πρίγκιπας, ὡς φρόνιμος, καλὸς ἀφέντης ἦτον,
 75 γλυκὺς, πραῦς, ἀνάδοχος, εἰς πάντας τέτοιος ἦτον,
 εὐτὺς τοὺς ἐσυμπάθησε, ὥρισε νὰ τοῦ ὁμόσουν
 νὰ ἀπέχουν ἐκ τῆς πονηρίας, νὰ εἶναι πιστοὶ πρὸς αὐτον.
 Μεθαύριον γὰρ τὸ πρῶτ' ὁ πρίγκιπα Γουλιάμο
 ὀρίζει νὰ τοῦ φέρουσι ἐμπρὸς του τοὺς Ρωμαίους
 80 νὰ τοὺς ἰδῇ ὀφθαλμοφανῶς καὶ νὰ συντύχῃ μὲ αὐτούς,
 τὸν ἀδελφὸν τοῦ βασιλέως κι ὄλους τοὺς κεφαλᾶδες.
 Ἐνταῦτα ἠφέρασιν ὀμπρὸς Δεμεστικὸν τὸν Μέγαν,
 τοῦ βασιλέως τὸν ἀδελφόν, ὅπου πολλὰ ἐπεθύμα
 νὰ τὸν ἰδῇ, ὡς ἔτυχεν νὰ ἔνι εἰς φυλακὴν του.
 85 Τὸ ἔλθει τὸν ἐπροσηκώθηκεν, γλυκέα τὸν ἐχαιρέτα,
 ἀπὸ τὸ χέρι τὸν κρατεῖ, σιμά του τὸν καθίζει.
 Μετὰ ταῦτα ἐκάθισαν ὁμοίως κ' οἱ κεφαλᾶδες [ὄλοι]
 κ' ἐνταῦτα ἄρχισε νὰ λαλῇ, τοῦ Δεμεστικὸν λέγει·
 τὸ πῶς ἦτον ὁμόσοντα μετὰ τὸν βασιλέαν
 90 νὰ στήκουν πάντοτε ἐνομοῦ, ἀγάπην νὰ κρατοῦσιν,
 (4180) τὴν συντεκνίαν ὅπου ἔποιικαν ποτὲ νὰ μὴ τὴν σφάλουν·
 κ' ἐκεῖνος γὰρ τὸ ἔσφαλεν κ' ἐξέβη ἀπὸ τὸν ὄρκον,
 τὴν μάχην ἐπεχείρησεν κι ἀπέστειλεν φουσσᾶτα.
 Τὸν τόπον του ἐκατέλυσεν μὲ κούρση καὶ μὲ μάχην,

Ρ Ἐσταῦτα ἠφέρουσιν ὄρκους Δεμοστίου τῶν Μερῶν. 5480
 τὸν ἀδελφὸν τοῦ βασιλέως. ὅπου τὰλλα ἐπέτιμα 5485
 γὰρ τὸν ἰδῆ. ὡς ἐπύχασεν γὰρ ἔτι εἰς φιλανθῶν τοι.
 5485 Τὸ ἐλθεῖν ἐπύροσησθῆ τῶν. γλυκεῖα τοι χερσὶ τίθει.
 κι ἀπὲ τὸ χεῖρῶν τὸν κρατεῖ, σίμα τοι τῶν καρβίξει.
 Καὶ εἰς αὐτὸ ἐκαθίσαν ὄλοι αἱ κεφαλᾶδες·
 καὶ οὕτως ἤρξεν γὰρ λαλῆ, τοῦ Δεμοστίου λέγει·
 πῶς γὰρ τῶν ὄρκων ἐποίησεν μετὰ τοῦ βασιλέως
 90 γὰρ στέκουσιν πάντοτε ὁμοῦ. γὰρ ἔχουσιν ἀγαθῆν.
 τὴν συντεκνίαν. τὴν ἐποίησεν. ποτε γὰρ μετὰ τῶν λαοῦν·
 κ' ἐκείνος γὰρ τὸ ἐσφαλὲν ἀ' ἐξέβηθῆ ἐκ τῶν ὄρκων.
 τὴν μάχην ἐπεχείρησεν κι ἀπέστειλεν φουσσᾶτα.
 Τὸν τόπον ἐκατέλυσεν μετὰ κούρησιν και μετὰ μαχῶν.

- Η τὸ ὅποιον πρᾶγμα ἔσφαλε ὡς βασιλέας ὅπου ἦτον· L 14
 5496 ἐνταῦτα ἐβλέποντα ὁ Θεός, ὁ ἐκδικητῆς τῶν πάντων,
 τὴν ἁμαρτίαν ὅπου ἔποιεν καὶ τὰ φονοκοπεῖα,
 ἐχόλιασεν καὶ ὠργίστη του. “Ἴδές, τὸ τί ἐγινέτον,
 “τοῦ βασιλέως ἡ ἁμαρτία ἔς ἐσὲν ἑκατεστάθη.
 5500 “Ἴδές, κύρη <μου>, ἀδελφέ, πόσα φουσσᾶτα εἶχες,
 “καβαλλαρίους γὰρ καὶ πεζοὺς κἂν δέκα ὄχτῳ χιλιάδες
 “εἰς τὴν Πρινίτσαν, ποῦ ἦλθες μὲ παρρησίαν μεγάλην,
 “εἰς θάρρος γὰρ καὶ λογισμὸν νὰ ἐπάρῃς τὸν Μορέαν·
 “τριακόσιοι Φράγκοι εὐρέθησαν ὅπου ἦσαν ἐδικοί μου,
 5. “τὸν πόλεμον ἐκέρδισαν κ’ ἐσᾶς ἑκατεσφάζαν.
 “Κ’ ἐδάρτε πάλιν, ἀδελφέ, εἰς τὸ Μακρὸν τὸ Πλάγι
 “ἴδετε τὸ τί ἐπάθετε μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου εἶχες.
 “Ἐγὼ [γὰρ] οὔτε καυχούμαι το, οὔτε ἐπαινούμαι ἀτός μου,
 “ἀλλὰ τὸν Θεὸν εὐχαριστῶ, τὸν δικαιοκρίτην πάντων,
 10 “ἀφότου μὲ ἐξεδίκησεν, ὡς τὸ εἶδετε ἀτοί σας.”
 (4180) Ἐτούτα τὰ ἀφηγήσεται κ’ εἶπεν τοῦ Δεμεστικού.

- Ἄρχισε πάλιν νὰ λαλή Δεμέστικος ὁ Μέγας
 καὶ λέγει πρὸς τὸν πρίγκιπα ἀπόκρισιν ἐτέτιαν· L 14
 15 “Οὐδὲν ἔχομεν, ἀδελφέ, πρίγκιπα τοῦ Μορέως,
 “ἰσοπορίαν διὰ νὰ λαλῶ ὅσον διαφέρνει εἰς τοῦτο,
 “διατὶ εἶμαι γὰρ εἰς φυλακὴν κ’ ἔχεις με δεσμωμένον.
 “Ὅμως, ἂν μοῦ ἤθελες εὐθέως κόψει τὴν κεφαλὴν μου,
 “οὐ μὴ νὰ ἀφήσω καὶ νὰ εἰπῶ κι ἀπόκρισιν νὰ δώσω
 20 “μέρος ἀπὸ ὅσα ἐλάλησες, διατὶ ἐν’ κατηγορία μου.
 “Οὐ πρέπει γὰρ εὐγενικοῦ ἀνθρώπου νὰ καυχᾶται,
 “ὅταν τοῦ δώσῃ ἡ τύχη του εἰς πόλεμον τὸ νίκος
 “καὶ φέρῃ τον σταὺς χεῖρας του, νὰ ἔχῃ εἰς ἐξουσίαν του
 “ἐκείνον ὅπου μάχεται καὶ ἔχει τον ἐχτρόν του·
 25 “τῆς μάχης τὰ ἐριζικά κοινὰ εἶναι εἰς τοὺς πάντας.
 “Κ’ ἐτούτο ὅπου ἐλάλησες διὰ τὸν ἐμὸν ἀφέντην,
 “τὸν βασιλέα γὰρ τῶν Ρωμαίων, ἄδικον μέγαν ἔχεις·
 “ἐπεὶ οἱ πάντες ἐξεύρουν το, ὡς ἐνι γὰρ κ’ ἡ ἀλήθεια,
 “ὅτι ὁ τόπος τοῦ Μορέως οὐδὲν ἐνι ἐδικός σου

5499 ἔ] εἰς 5502 ὅπου 20 ἐνι 23 νὰ τὸν ἔχη 25 διατὶ
 τῆς μάχ.

Ρ τὸ ὄποιον ἔσφαλεν πολλὰ ὡς βασιλεὺς ποῦ ἦτον·
 5496 θωρῶντα ἐνταῦτα ὁ Θεός, ὁ ἐκδικητὴς τῶν πάντων,
 τὴν ἁμαρτίαν, τὴν ἔποιεκεν, καὶ τὰ φονοκοπέια,
 ἐχόλιασεν, ὠργίστη τον. “ Ἴδὲς τὸ τί ἐγένη,
 “ τοῦ βασιλέως ἡ ἁμαρτία ἔς ἐσένα κατεστήθη. f. 189° I
 5500 “ Ἴδὲς, κύρη καὶ ἀδελφέ, πόσα φουσσᾶτα εἶχες,
 “ καβαλλαρίουσ καὶ πεζοὺσ στὸν κάμπου τῆσ Πρινίτσασ·
 “ με παρρησίαν ἤλθετε νὰ ἐπάρησ τὸν Μορέαν· (p. 127)

“ τριακίσοι Φράγκοι εὐρέθησαν ὄπου ἦσαν ἐδικοί μου,
 5 “ τὸν πόλεμον ἐκέρδισαν κ' ἐσᾶσ ἐκατεσφάξαν.
 “ Καὶ τώρα πάλιν, ἀδελφέ, εἰς τὸ Μακρὺν τὸ Πλάγιον
 “ ἰδέτε τί ἐπάθετε με ὄσα φουσσᾶτα εἶχες.
 “ Ἐγὼ οὔτε καυχούμαι το, οὔτε ἐπαινούμαι ἀτόσ μου,
 “ ἀλλὰ τὸν Θεὸν εὐχαριστῶ, τὸν μέγαν δικαιοκρίτην,
 10 “ ἐπεὶν με ἐδικαίωσεν, ὡσ τὸ εἶδετε ἀτοί σας.”
 Ἀφίτου ἀποπλήρωσεν ὁ πρίγκιπα Γουλιάμοσ
 τὰ ὄσα ἀφηγήθηκεν κ' εἶπεν τοῦ Δεμεστίκου,
 ἄρχισεν πίλιν νὰ λαλῆ Δεμέστικος ὁ Μέγασ,
 νὰ λέγη πρὸσ τὸν πρίγκιπαν ἀπόκρισιν τοιαδε·
 15 “ Οὐδὲν ἔχομεν, ἀδελφέ, πρίγκιπα τοῦ Μορέωσ,
 “ ἴσοπορία νὰ λαλῶ ὄσα | συμφέρει εἰσ τοῦτο, f. 189° II
 “ διοῦ εἶμαι στήν φυλακὴν καὶ ἔχεισ με δεμένον.
 “ Πλὴν νὰ μοῦ ἤθελεσ εὐτύσ κόψει τὴν κεφαλὴ μου,
 “ οὐ μὴ ἀφίσω νὶ εἰπῶ, ἀπόκρισιν νὰ δώσω
 20 “ μέρος ὄσα ἐλάλησεσ, διοῦ ἔν' κατηγορία μου.
 “ Οὐ πρέπει γὰρ εὐγενικοῦ ἀνθρώπου νὰ καυχᾶται,
 “ ὄταν τοῦ δώση εἰσ πόλεμον ἡ τύχη νὰ κερδίση
 “ καὶ φέρη του στὰσ χεῖρας του, νᾶναι εἰσ ἐξουσίαν του
 “ ἐκεῖνος ὄπου μάχεται καὶ ἔχει τον ἐχτρὸν τον·
 25 “ ὄτι τῆσ μάχησ τὰ ριζικὰ κοινὰ ἔναι εἰσ τὸν κόσμον.
 “ Κ' ἐτοῦτο τὸ ἐλάλησεσ διὰ τὸν ἐμὸν ἀφέντη,
 “ τὸν βασιλέα τῶν Ρωμαίων, ἀδικον μέγαν ἔχεισ·
 “ ὄτι οἱ πάντεσ ξεύρουν το, ὡσ ἔνι ἡ ἀλήθεια,
 “ ὄτι ὁ τόποσ τοῦ Μορέωσ οὐδὲν ἔνι ἐδικὸσ σου

5496 ἐντ. θωρῶντα 97 τὰ φωνοκοπέια 99 κατεστήθη 5509 καλὰ
 τὸν θὶ 16 συμφέρη 23 εἰσ τὰ χεῖρας 24 ἐκείνωσ

- Η " με δικάϊαν κληρονομίαν· με δυναστείαν τὸν ἔχεις,
 5531 " τοῦ βασιλέως τῆς Ρωμανίας ἐνι γονικαρχία·
 (4200) " καὶ με ἁμαρτίαν τυραννικὴν ἤλθασιν οἱ γονεῖς σου
 " κ' ἐπιάσασιν τοῦ βασιλέως τὸν τόπον καὶ κρατεῖς τον.
 " Ἴδες τὸ ποῦ σὲ ἤφερον ὁ φτόνος κ' ἡ ἁμαρτία σου
 35 " στὰς χεῖρας γὰρ τοῦ βασιλέως τοῦ ἀφέντη μου τοῦ ἁγίου· 1. 14
 " κ' ἂν ἤθελεν, ὡς βασιλέας, εἶχεν τὴν ἐξουσίαν
 " νὰ ποιήσῃ ὅσον ἤθελεν ἐτότε εἰς ἐσέναν.
 " Πολλὰ ἐνι ἐλεήμονας καὶ χριστιανὸς εἰς πάντας·
 " μετὰ τιμῆς σ' ἐξήβαλεν ἀπὸ τὴν φυλακὴν του,
 40 " με συμφωνίης σὲ ἐξήβαλεν καὶ ὄρκον τοῦ ἐποίκης,
 " ποτέ σου με ἄρματα μὴ ὑπάγῃς ἔς αὐτον καὶ στὸν λαὸν
 του·
 " καὶ σύντεκνον σὲ ἔποικεν νὰ στερεωθῇ ἡ φιλία σας.
 " Κι ἀφότου ἐξέβης ἀπ' ἐκεῖ, ἀπὸ τὴν φυλακὴν του,
 " κ' ἤλθες ἐδῶ εἰς τὸν Μορέαν, ποτέ οὐ καὶ ἀναπαύτης.
 45 " Εὐθέως φουσαῖατα ἐσώρευες κι ἀτός σου ἄρματώθης,
 " ἐδιάβης στὴν Λακκοδαιμονίαν διὰ νὰ φανῆς εἰς κόσμον
 " εὐκαιρὴν δόξαν ἔδειξες διὰ νὰ φανῇ ἡ ἀφεντία σου,
 " τὸν βασιλέαν ἀπίστησες, ἐπάτησες τὸν ὄρκον,
 " τὸ ἐνάντιον γὰρ τοῦ ἐποίκης εἰς ὅσον τοῦ ἐπισχίθης,
 50 " τὴν μάχην ἐπεχείρησες ἀφότου ἄρματώθης.
 " Κατ' αὐτοῦ ἐδιάβης κ' ἔσφαλες, ἐπάτησες τὸν ὄρκον·
 (4220) " κ' ἂν ἐθυμάσου τὰ ἔπαθες εἰς τὴν Πελαγονίαν,
 " ποτέ σου οὐ μὴ ἐκαυχήσεσον κι ἄλλον νὰ ἐκατηγόρας.
 " Ἐπεὶ τοῦ κόσμου τὰ ἐνάντια καὶ τῆς στρατείας ὁμοίως
 55 " οὐδὲν ὑπάρχουσιν ὁμοῦ, οὐ πρέπει νὰ ἔχουν καῦχος. 1. 14
 " Ὅμως, ἂν τὸ ἤφερε ὁ καιρός, τῆς φυλακῆς μου ἡ θλίψη,
 " κ' ἐλάλησα περισσότερα, τὰ οὐκ ἔπρεπε νὰ εἶπω,
 " συμπάθειο ἄς ἔχω ἀπὸ σοῦ κι ἀπὸ τοὺς κεφαλᾶδες."
 " Ὁ πρίγκιπας, ὡς φρόνιμος, οὕτως τοῦ ἀπεκρίθη·
 60 " Ἐσύ, ἀδελφὲ Δεμέστικε, γινώσκω, ἀπὸ πικρία σου
 " εἶπες κ' ἐλάλησες πολλά, κ' ἐγὼ σὲ τὰ ὑπομένω,
 " ὡς ἄνθρωπος εὐγενικός, διατὸ εἶσαι εἰς φυλακὴν μου.
 " Εἰ δὲ καὶ ἂν ἦτον ἀλλαχοῦ, νὰ εἶχες ἐλευτερίαν,

Ρ " με δικαίαν κληρονομίαν· με δυναστείαν τὸν ἔχεις,
 5531 " τοῦ βασιλέως τῆς Ρωμαίας ἐπι γουικαρχία·
 " καὶ με ἁμαρτίαν τυραννικὴν ἤλθασι οἱ γονεῖς σου
 " καὶ ἐπίασαν τοῦ βασιλέως τὸν τόπον καὶ κρατεῖς τον. f. 190^r 1
 " Ἴδὲς τὸ ποῦ σὲ ἤφερεν ὁ φόνος κ' ἡ ἁμαρτία
 35 " ἐκεῖ στὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως τοῦ ἁγίου μου ἀφέντη·
 " κι ἂν ἤθελεν ὁ βασιλεύς, εἶχεν τὴν ἐξουσίαν
 " νὰ ποιήσῃ ὅσον ἤθελεν ἐνύτε εἰς ἐσένα.
 " Ἄλλὰ ὡς ἐνι ἐλεήμονας, χριστιανὸς εἰς πάντας,
 " μετὰ τιμῆς σὲ ἐξήβαλεν ἀπὲ τὴν φυλακὴν του...

40

" κ' ἤλθες ἐδῶ εἰς τὸν Μορέαν, ποσῶς οὐκ ἀναπαύτης·
 45 " εὐθέως φουσσᾶτα ἐσύναξες κι ἀτός σου ἄρματώθης,
 " ἐδιέβης στὴν Λακιδαιμονίαν διὰ νὰ φανῆς εἰς κόσμον·
 " εὐκαιρὴν δόξαν ἔδειξες νὰ ἀποφανῆς εἰς τοῦτο,
 " τὸν βασιλέα ἀπίστησες, ἐπάτησες τὸν ὄρκον,
 " τὸ ἐναντίον τὸ ἔποικας εἰς ὅσον ὑποσχέθης.

50

" Κι ἂν ἐθυμάσουν τὰ ἔπαθες εἰς τὴν Πελαγονίαν,
 " ποτὲ νὰ μὴ ἐκαυχᾶσουνε, ἄλλον νὰ ἐκατηγόρας. (p. 128)
 " Ἐπεὶ τοῦ κόσμου τὰ ἐναντία καὶ τῆς στρατείας ὁμοίως...

55

" Ὄμως, σὰν <τὸ> ἤφερε ὁ καιρὸς, τῆς φυλακῆς μου ἡ
 θλίψις, f. 190^r 11
 " καὶ εἶπα περισσότερο, τὰ οὐκ ἔπρεπε νὰ εἶπω,
 " συμπάθειο ἄς ἔχω ἀπὸ σου καὶ ἐκ τὸς κεφαλᾶδες."
 " Ὁ πρίγκιπας, ὡς φρόνιμος, οὕτως τὸν ἀπεκρίθη·
 60 " Ἐσύ, ἀδελφέ Δεμέστικε, γινώσκω, ἀπὸ πικρία σου
 " εἶπες κ' ἐλάλησες πολλὰ κ' ἐγὼ σοῦ τὰ ὑπομένω,
 " ὡς ἄνθρωπος εὐγενικὸς ποῦ εἶσαι στὴν φυλακὴν μου.
 " Εἰ δὲ καὶ ἦτον ἀλλαχοῦ, νὰ εἶχες ἐλευτεριαν,

5546 διαφανήσῃ κ. and Buchon accordingly reads: διὰ ν' ἀφανίσῃς κ.
 48 ἀπῆσθησι 60 δαιμόσθηκε

- Η “ νὰ εἶπες, ὅτι ἀφίόρκησα στὸν ὄρκον ὅπου ἐποίησα,
 5565 “ ἂν ἦτο ἀτός του ὁ βασιλέας, νὰ ἐσφάγηκα μετ’ αὐτον.
 “ Διατὸ εἶσαι γὰρ εἰς φυλακὴν, εἶσαι συμπαθημένος·
 “ οἱ πάντες γὰρ ἐξεύρουσιν ἐγὼ σφάλμα οὐκ ἐποίησα.
 “ Ὁ βασιλέας διὰ ψέματα, ὅπου τοῦ ἀποστεῖλαν
 “ ἐδώθεν οἱ ἄπιστοι Ρωμαῖοι ἐκ τὴν Μονοβασίαν,
 70 “ ἐπίστεψεν τὰ λόγια τους κι ἀπόστειλεν φουσσάτα,
 “ καὶ ἄρχισε νὰ μάχεται κ’ ἐποίησεν ἀμαρτίαν.
 (4240) “ Κι ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτορας νὰ τοῦ ἔχη συμπαθήσει,
 “ διατὸ ἔχω γὰρ πληροφορίαν, ἄλλοι τὸν ἀπεργώσαν,
 “ κ’ ἐπίστεψε τὰ λόγια τους κ’ ἔστειλε ἐδῶ φουσσάτα,
 75 “ καὶ ἄρχασαν τὴν μάχην μας κ’ ἐγένετον ζημία μας.
 “ Ἀπαύτου γὰρ ἐσίγησαν ἀμφότερα τὰ μέρη L 14
 “ κ’ ἐρρίξαν τὴν κατηγορίαν εἰς τοὺς Μονοβασιῶτες.
 Μετὰ ταῦτα ὁ πρίγκιπας ἐκείνην τὴν ἐσπέραν
 μετὰ βουλῆς ἐδιόρθωσε τὲς φυλακὲς ὅπου εἶχεν,
 80 τὸ ποῦ νὰ βάλῃ τὸν καθὲν πρὸς τὴν οὐσίαν ὅπου εἶχεν.
 Εἰς τὸ Χλουμουτζι ἀπέστειλεν Δεμέστικον τὸν Μέγαν
 κ’ εἰς τὴν αὐτοῦνην συντροφίαν καὶ τὸν Καβαλλαρίτην
 τοὺς ἄλλους γὰρ ἀπέστειλεν στὰ ἕτερα ἃ του κάστηρ.
 Κι ὅσον ἀπέστειλεν αὐτούς, ὡς ἂν σὲ τὸ ἀφηγοῦμαι,
 85 ὥρισεν καὶ ἐκράξασιν ὅλους τοὺς κεφαλᾶδες,
 ὁμοίως τοὺς φρονιμώτερους ὅλου του τοῦ φουσσάτου.
 Βουλὴν ἀπήρην μετ’ αὐτοὺς τὸ πῶς θέλουσιν πράξει,
 τὸ ποῦ νὰ ἀπέλθουν, ποῦ νὰ ὑπάουν, ποῦ νὰ καβαλλι-
 κέψουν·
 οἱ μὲν ἐλέγαν νὰ ἀπελθοῦν στὸ σπίτι του ὁ καθένας,
 90 νὰ ἀναπαοῦσιν κἄμ ποσῶς διατὶ ἦσαν κοπιασμένοι·
 οἱ δέ, οἱ φρονιμώτεροι κι ὅπου ἦσαν πονεμένοι,
 (4280) ἰσιάζησαν τοῦ νὰ ἀπελθοῦν στὴν Λακοδαιμονίαν,
 διατὸ ἦτον χώρα εὐκόλη διὰ ἀνάπαψιν φουσσάτου,
 καὶ εἶχασιν τὰ πράγματα πλήθη διὰ τὴν ζωὴν τους...

P “ νὰ εἶπες, ἐφιόρκησα στὸν ὄρκον, τὸν ἐποῖκα,
 5565 “ ἂν ἦτο ἀτός του ὁ βασιλεύς, νὰ ἐσφάζομουν μετ’ αὐτον.
 “ Διότι εἶσαι εἰς φυλακὴν, εἶσαι συμπαθημένος·
 “ οἱ πάντες γὰρ ἠξεύρουν το, ἐγὼ σφάλμα οὐκ ἔχω.
 “ Ὁ βασιλεύς, διὰ ψέματα, τὰ τοῦ ἔστειλαν ἐδώθε
 “ οἱ Ῥωμαῖοι οἱ ἄπιστοι ἐκ τὴν Μονοβασίαν,
 70 “ κ’ ἐπίστεψε τὰ λόγια τους καὶ ἔστειλε φουσσᾶτα,
 “ καὶ ἄρχισεν νὰ μάχεται καὶ ἔποικε ἁμαρτία.
 “ Κι ὁ παντοκράτωρ ὁ Θεὸς νὰ τοῦ τὸ συμπαθήσῃ, f. 190° 1
 “ ὅτι ἔχω εἰς πληροφορίαν, ἄλλοι τὸν ἀπεργῶσαν,
 “ κ’ ἐπίστεψεν τὰ λόγια τους κι ἀρχίνησεν τὴν μάχην.”

75 Ἄπαύτου γὰρ ἐσίγησαν ἀμφότερα τὰ μέρη
 κ’ ἔρριξαν τὴν κατηγορίαν εἰς τοὺς Μονοβασιῶτες.
 Καὶ μετὰ ταῦτα ὁ πρίγκιπας ἐκείνην τὴν ἐσπέραν
 ἔωρισεν, ἐδιόρθωσαν τὲς φυλακὲς ὅπου εἶχεν,
 80 καὶ τὸν καθέναν ἔβαλεν πρὸς τὴν οὐσίαν, τὴν εἶχεν.
 Εἰς τὸ Χλουμουτζι ἀπέστειλεν Δεμέστικον τὸν Μέγαν
 καὶ τοῦ αὐτοῦ τὴν συντροφίαν καὶ τὸν Καβαλλαρίτην·
 τοὺς ἄλλους γὰρ ἀπέστειλε στὰ ἕτερα τὰ κάστρη.
 Καὶ ὡσὰν τοὺς ἀπέστειλεν ὡσὰν τὸ ἀφηγοῦμαι,
 85 ἔωρισε καὶ ἐλάλησαν ὄλους τοὺς κεφαλᾶδες,
 ὁμοίως τοὺς γνωστικώτερους τοὺς εἶχεν στὸ φουσσᾶτον.
 Βουλὴν ἐπήρην μετ’ αὐτοὺς τὸ πῶς θέλουσιν πράξειν,
 ποῦ νὰ ἀπέλθουν, ποῦ νὰ πᾶν, καὶ πῶς διὰ | νὰ
 ποιήσουν· f. 190° 11

οἱ μὲν ἐλέγαν νὰ ἀπελθοῦν εἰς τὰ ὀσπίτιά τους,
 90 ὁ καθε εἰς νὰ ἀναπαυτῆ ὅτ’ ἦσαν κοπιασμένοι·
 οἱ δέ, οἱ φρονιμώτεροι ὅπουσαν πονεμένοι,
 ἔρωθῶσασιν νὰ ἀπελθοῦν στὴν Λακιδαιμονίαν,
 ἐπεὶ ἦτο ἡ χῶρα εὐκόλη δι’ ἀνάπαψιν φουσσάτου, (p. 129)
 καὶ εἶχασιν τὰ πράγματα πλήθια διὰ <τὴν> ζωὴν τους,
 95 ὅπως καὶ νὰ διακρατοῦν τοῦ Μιζηθρᾶ τὸ σέντζιο.
 Κι ἂν τύχη νὰ εὔρουσιν ὁδὸν νὰ πιάσουσιν τὸ κάστρον,
 ἀπ’ ὅσο ἠμπορέσουσι τὸν τόπον νὰ κερδέσουν.

Εὐτὺς τὸν μισερ Ἄσελῆ ὁ πρίγκιπας ἐλάλει,

5568 τὰ τοῦ] νὰ των 69 οἱ Ῥωμαῖοι ἡ ἄπηστος 70, 74 ἐπήσθυσεν
 72 πανδοκρ.—τοῦ νὰ τὸν 79 ἐδιόρθωσεν 84 ἀφηγοῦμεν 93 ἐπὶ
 95 τὸ σο σέντζιου 97 κερδέστω

The MS here does not indicate a lacuna, since the numbers of the quinternion continue to correspond to the unit 9, for instance f. 209 = $\epsilon\beta'$, cp. p. 320, which proves that H was either incomplete when paged, or perhaps never contained the full account of the original MS.

Ρ ὁποῦτον πρῶτος ἀρχηγὸς εἰς ὅλα τὰ φουσσᾶτα·
 5600 τὸν μισὲρ Τζᾶν ντὲ Καταβᾶ τὸν πρωτοστράτοράν του
 ὀρίζει αὐτοὶ νὰ ὀρθώσουσιν, νὰ ἐξέβουν τὰ φουσσᾶτα
 νὰ πᾶν στὴν Λακιδαιμονίαν καθὼς τὸ ἐσυβουλέψαν.

Κι αὐτοί, ὡς προθυμότετοι, ὠρθῶσαν, ἐκινήσαν·
 ἐπὶ τὴν αὔριον τὸ πρῶτ ἐσώσασιν ἐκεῖσε.

5 Κι ἀφῶν γὰρ ἀποσώσασιν, τάδε μαντᾶτα ἤϊραν·
 Ρωμαῖοι γὰρ οἱ πλεώτεροι τῆς χώρας γὰρ ἐκεῖνης
 ἐδιέβησαν συφамελοὶ τοῦ Μεξιθρᾶ τὸ κάστρον.
 Κι ἀφῶν ἦρε ὁ πρίγκιπας εὐκαιρην δὲ τὴν χώραν
 ἀπὸ τοῦ κάστρου τὸν λαόν, τοὺς τοπικοὺς ἐκείνους,
 10 μεγάλως τὸ ἐβαρέθηκεν, πολὺ κακὸν τοῦ ἐφάνη.

f. 191^r 1

Εὐθέως ἐδιόρθωσεν, τὰ σπίτια τοὺς ἐδῶκεν
 ἄλλων τινῶν, ποῦ ἔβαλεν νὰ μένουσιν ἀπέσω,
 ποῦ ἦσαν Φράγκοι τοπικοί, ἄνθρωποι τῆς ἀλήθειας,
 ὅπου εἶχε θάρρος εἰς αὐτοὺς πλέο παροῦ ᾽ς ἐκείνους.

15 Ἄπαύτου ὀρίζει τὸν λαὸν νὰ τρέχουν νὰ κουρσεύουν
 τὲς χώρες, τὰ περίχωρα ποῦσαν ροβελεμένα.
 Τὴν χώραν ἐσωτάρχισεν τῆς Λακεδομανίας·
 λαὸν ἔθηκεν εἰς αὐτήν, ὀρίζει νὰ τὴν χτιζούν
 καὶ νὰ τὴν δυναμώνουσιν ἐξ ὅ,τι κάμνει χρεία.

20 Ἐδρῖμαν τὰ φουσσᾶτα του τὰ Βάτικα, τὸ Ἔλος,
 καὶ μέχρι ὡς στὴν Μονοβασίαν ἐκούρσεψαν τὸν τόπον·
 ἀπαύτου τὸν Δραγάλιγον κι ὅλην τὴν Τσακωνίαν
 ἐκούρσεψαν κι ἀφάνισαν, τοὺς τόπους ἐρημῶσαν·
 τὴν χώραν ἐσωτάρχισαν, ἐπλούτυναν οἱ ἀνθρώποι,
 25 ὅπου ἔβαλεν ὁ πρίγκιπας νὰ μένουν εἰς τὴν χώραν,
 ἐπεὶ καὶ ἐλογίζετον νὰ ξεχειμῖση ἐκεῖσε.

f. 191^r 11 (p. 13)

᾽Ὡς δὲ εἶναι τὰ ἐριζικὰ κ' ἡ τύχη τῶν ἀνθρώπων,
 ἄλλα σκοποῦσιν νὰ γενοῦν καὶ ἄλλα τοὺς εὐρίσκουν,
 πολλὰ ἐμποδίζει ὁ κίντυνος ποῦ ἔρχεται τοῦ ἀνθρώπου·
 30 οὐδὲν ἐπέρασεν ποσῶς σῶος γὰρ ἕνας μῆνας,
 μαντᾶτα τὸν ἠφέρασιν τοῦ πρίγκιπος Γουλιάμου,
 οἱ Σκορτινοὶ ἐρροβόλεψαν κ' ὑπᾶν μὲ τοὺς Ρωμαίους,
 ἔβαλαν παρακαθισμὸς στὸ κάστρο τοῦ Ἀρακλόβου,

5600 ντᾶ] θε 2 νὰ πᾶν] νὰ^π 3 ποθημότετοι 10 ἐβαρέθηκεν—ἐθάρω
 17 sic 21 μέχρις ὅ στίχοι 24 τὴν χ. τῶν ἐσωτάρχησεν 29 κῆδῶτος

- Η Τὸ ἀκούσει το ὁ πρίγκιπας καὶ πληροφορεθεὶ το, L. 14
 5637 τὴν χώραν ἐσωτάρχισεν τῆς Λακοδαιμονίας
 ἀπὸ λαὸν καὶ πράγματα νὰ ἔχουν διὰ ζωὴν τους,
 καὶ ἀπῆρεν τὰ φουσσᾶτα του καὶ στὴν Βελίγιοστη ἦλθεν.
 40 Τοὺς κεφαλᾶδες ἔκραξεν ὄλου του τοῦ φουσσάτου·
 βουλὴν ἀπήρασιν ὁμοῦ τὸ πόθεν νὰ σεβοῦσιν
 στὸν δρόγγο ἐκείνου τῶν Σκορτῶν, διατὶ εἶν' σκληροὶ
 οἱ τόποι
 ἀπὸ βουνία καὶ ἔμπατα καὶ ἀπὸ σκληρὲς κλεισοῦρες.
 Ἐκραξε τὸν μισὶρ Ἀνσελὴν τὸν φρόνιμον στρατιωτῆν
 45 καὶ λέγει του ὁ πρίγκιπας μὲ εἰλικρινὴν τὴν γνώμην·
 "Ἐσύ, ἀδελφέ καὶ σύντροφε, πολλὰ ἔποιες διὰ ἐμέαν·
 "μὲ τὴν βουλὴν καὶ φρόνεσιν ὅπου ἔχω ἀπὸ ἐσέαν
 "μεγάλᾳ κατορθώματα, στρατιωτικὲς δουλεῖες,
 "ἐποίησα ποῦ ὠφελήθηκα, οἱ πάντες τὸ ἐγνωρίζουν,
 50 "στὴν μάχην ὅπου ἔχομεν μετὰ τὸν βουσιλέαν.
 "Διὰ τοῦτο πάλιν, ἀδελφέ, φίλε καὶ συγγενῆ μου,
 (4320) "ἀξιῶ σε καὶ παρακαλῶ νὰ ποιήσης γὰρ ἐτοῦτο
 "διὰ τὸ δεσπέττο καὶ χολήν, τὴν μὲ ἔποιε ὁ ἀνεφνός μου,
 "ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας, ὁ μέγας δημηγέρτης,
 55 "—ὅπου ἄφηκεν τὸν τόπον του κ' ἐμέν, ὅπου εἶμαι θείος
 του,
 "καὶ ὅπου κρατεῖ τὴν ἀφεντία, | ὅπου ἔχει ἀπὸ ἐμέναν,^{1.1}
 "κ' ἐδιάβη νὰ πομπεύεται εἰς τὸ ρηγᾶτο Πούλιας—
 "ὡσαύτως διὰ τὴν κάκωσιν καὶ τὴν δημηγερσίαν
 "τῶν Σκορτινῶν τῶν ἄπιστων, αὐτῶν τῶν δημηγέρτων,
 60 "ὅπου ἀπιστήσαν εἰς ἐμέν ὑπὲρ φορῶν γὰρ δύο.
 "Τοὺς Τούρκους, ὅπου ἔχομεν ἀρτίως ἐδῶ μετ' ἔμας,
 "νὰ τοὺς διορθώσης νὰ σεβοῦν εἰς τῶν Σκορτῶν τὸν
 δρόγγον,
 "νὰ κάψουν κ' ἐξαλείψουσιν τὰ ὀσπίτια καὶ χωρία,
 "καὶ ὅσους ἀνθρώπους πιάσουσιν εὐθέως νὰ ἀποθάνουν·
 65 "καὶ ὅσον κερδίσουν ἀπ' αὐτοὺς ἄς ἔνι ἐδικόν τους."

5642 εἰς τὸν δρόγγον—εἶναι
 their first revolt.

49 ὅπου

60 Cp. l. 5470 sqq. relating

- Ρ ὁμοίως στήν Καρύταιναν ἐβάλασιν φουσσᾶτα
 35 εἰς λογισμόν νά τὰ κρατοῦν διὰ τὸν βασιλέα.
 Τὸ ἀκούσει γὰρ ὁ πρίγκιπας ἐτούτα τὰ μαντάτα,
 τὴν χώραν ἐσωτάρχισεν τῆς Λακιδαιμονίας
 ἀπὸ λαὸν καὶ πράγματα νά ἔχουν τὴν ζωὴν τους,
 ἐπήρην τὰ φουσσᾶτα του στήν Βελίγοστη ὑπήγηεν.
 40 Λαλεῖ τοὺς κεφαλᾶδες του, τοὺς πρώτους τοῦ φουσσάτου·
 βουλήν ἐπήϊρασιν ὁμοῦ τὸ πῶς θέλουν ποιήσει f. 191' I
 νά σέβουν στὸν δρόγγον τῶν Σκορτῶν ὅτι ἐνὶ σκληρὸς
 τόπος
 ἀπὸ βουνὰ καὶ ἔμπατα κι ἀπὸ στενὲς κλεισοῦρες.
 Λαλεῖ τὸν μισὲρ Ἀσελλὴ τὸν φρόνιμον στρατιωτῆ
 45 καὶ λέγει του ὁ πρίγκιπας μετὰ πολλὴν ἀγάπην·
 “Ἐσύ, ἀδελφέ καὶ σύντροφε, πολλὰ ἔποικες διὰ μένα·
 “ μὲ τὴν βουλήν καὶ φρόνεσιν ὅπῳ ἀπὸ σένα
 “ μεγάλα κατορθώματα, στρατιωτικὲς δουλεῖες,
 “ ἔποικα κι ὠφελήθηκα, οἱ πάντες τὸ ἐγνωρίζουν,
 50 “ στήν μάχην ὅπου ἔχομεν μετὰ τὸν βασιλέαν.
 “ Διὰ τοῦτο πάλιν, ἀδελφέ, φίλε καὶ συγγενή μου,
 “ ἀξιῶ <σε> καὶ παρακαλῶ νά ποιήσης καὶ ἐτούτο
 “ διὰ τὸ κακὸν καὶ τὴν χολὴν ποῦ μοῦ ἔποικε ὁ ἀνεψιός μου,
 “ <ὁ> ἀφέντης τῆς Καρύταινας, ὁ μέγας δημηγέρτης—
 55 “ ὅπου ἄφηκε τὸν τόπον του κ' ἐμένα ποῦμαι θεῖος του
 “ κι ὅπου κρατεῖ τὴν ἀφεντία ὅπῳ ἀπὸ μένα,
 “ ἐδιέβη νά πομπεύεται εἰς τὸ ρηγᾶτον Πούλιας—
 “ ὡς αὐτὸς διὰ τὴν κάκωσιν καὶ τὴν δημηγερσίαν f. 191' II
 “ τῶν Σκορτινῶν τῶν ἄπιστων, αὐτῶν τῶν δημηγέρτων,
 60 “ ὅπου ἠπιστῆσαν ἀπὸ μὲ ὑπὲρ φορῶν γὰρ δύων.
 “ Τοὺς Τούρκους, ὅπου ἔχομεν ἐδῶ στήν συντροφίαν μας,
 “ νά τοὺς ὀρθώσης νά σεβοῦν εἰς τῶν Σκορτῶν τὸν
 δρόγγον,
 “ νά κάψουν, νά ἐξαλείψουσιν ὀσπίτια καὶ χωρία
 “ κι ὄσους ἀνθρώπους πιάσουσιν εὐτίς ἄς ἀποθάνουν·
 65 “ κι ὅσον κερδέσουν ἀπ' αὐτοὺς ἄς ἔναι διὰ δικό τους.”

Η Ἐσταῦτα ὁ μισὶρ Ἀνσελής, ὡς φρόνιμος ὅπου ἦτον,
 ἐγνώρισε τὸν πρίγκιπα τὸ πῶς ἦτον θλιμμένος,
 καὶ εἶπεν κ' ὑποσχέθη του τὸ ὀρίζει νὰ πληρώσῃ,
 γλυκιὰ τὸν ἀποκρίθηκεν· "Ἀφέντη, μὴ χολιάζῃς"
 5670 "κ' ἐγὼ νὰ ποιήσω τὸ ἀγαπᾶς, ὅπου σὲ θέλει ἀρέσει"
 Τὸν κεφαλᾶδες ἔκραξε, πρῶτον γὰρ τὸν Μελίκην,
 (1310) τοῦ πρίγκιπος τὸν ὀρισμὸν λεπτῶς τοῦ ἀφηγήθη
 τὸ πῶς ὀρίζει νὰ σεβοῦν εἰς τῶν Σκορτῶν τὸν δρόγγον·
 ὅσον κούρσον καὶ διάφορον θέλουσιν γὰρ κερδίσει,
 75 νὰ τὸ ἔχῃ μὲ τοὺς Τούρκους του, νὰ εἶναι ἐδικόν του.
 Κι ὁ Μελίκ, ὡς τὸ ἤκουσεν, μεγάλως τὸ ἀνεχάρη, 14
 ἀπόκρισιν τοῦ ἔδωκεν πρόθυμα νὰ τὸ ποιήσῃ·
 χαϊράμενοι ἐγένησαν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι.
 Εἰς τρία ἀλλάγια τοὺς ἔποιεκεν νὰ εἶναι χωρισμένοι·
 80 ὁ μισὶρ Ἀνσελής τοῦ ἔδωκεν πρόβεδους ἐκ τὸν τόπον.
 Ἐσέβησαν εἰς τὰ Σκορτὰ οἱ Τούρκοι κ' ἐσκεπάσαν,
 ἐκάψαν κ' ἐξηλείψασιν τὸν τόπον καὶ τὲς χώρες·
 ὅσους ἐπιάσαν μὲ ἄρματα, ὅλους ἐκατεκόψαν,
 85 τοῦ πρίγκιπος τοὺς ἤφερναν κ' ἐπαραδίδανέ τους.
 Κι ὅταν εἶδαν οἱ ἄρχοντες οἱ Σκορτινοὶ ἐτούτο,
 στὰ ὄρη ἐπροσφύγασιν καὶ στὰ ὑψηλὰ βουνία·
 βουλὴν ἀπῆραν ἐνομοῦ τὸ πῶς θέλουσιν διάξει.
 Στὸν πρίγκιπαν ἀπέστειλαν ἕναν μαντατοφόρον,
 90 ἐλεημοσύνην τοῦ ζητοῦν καὶ νὰ τοὺς συμπαθήσῃ,
 λέγοντα καὶ ἀρνούμενοι, οὐδὲν ἐρροβολέψαν·
 (1360) ἐκεῖνο γὰρ ὅπου ἔποιεκεν ἦτον δι' ἄλλον τρόπον.
 Βουλὴν ἀπῆραν ἐνομοῦ τὸ πῶς θέλουσιν πράξει
 ἀπὸ τὴν μάχην τῶν Ρωμαίων, αὐτοῦ τοῦ βασιλέως,
 95 διατὸ ἔλειπεν ὁ ἀφέντης τοὺς τῆς Καρυταίνου ἐκείνος·
 Ὡς τὸ ἤκουσεν ὁ πρίγκιπας οὐδὲν τοὺς ἀποδέχτη 11
 τὸ δὲ οἱ μεγάλοι ἄνθρωποι, οἱ κεφαλᾶδες ὅλοι,
 ὅπου εἶχαν σπλάγχθος καὶ φιλίαν στὸν ἀφέντην Καρυ-
 ταίνου,
 τὸν πρίγκιπα παρακαλοῦν, γονατιστὰ τὸν δέονται,

5669 γλυκεία
95 ἐκεῖνος τῆς καρ.

71 πρῶτων] α'
98 σπλάγχθος

84 ἐπροσπέψαν

92 ἐκεῖνος

Ρ Ἐν τούτῳ ὁ μισερ Ἀσελής, ὡς φρόνιμος ὅπου ἦτον,
 ἐγνωρίσει τὸν πρίγκιπαν τὸ πῶς ἔναι θλιμμένος,
 καὶ εἶπεν κ' ὑποσχέθη του τὸ ὀρίζει νὰ πληρώσῃ,
 γλυκέα τὸν ἀποκρίθηκεν· “Ἀφέντη, μὴ χολιάζῃς
 570 “ κ' ἐγὼ νὰ ποίσω, τὸ ἡγαπᾶς, ὅπου σου θέλει ἀρᾶσει.”
 Τοὺς ἀρχηγούς ἐλάλησεν, πρῶτον δὲ τὸν Μελίκην,
 τοῦ πρίγκιπος τὸν ὀρισμὸν λεπτῶς τοὺς ἀφηγήθη,
 τὸ πῶς ὀρίζει νὰ ὑπᾶν εἰς τῶν Σκορτῶν τὸν δρόγγον·
 καὶ ὅσο κούρσον θέλουσιν τοῦ νὰ διαφορέσουν,
 75 νὰ ἔχη | μετὰ <τοὺς> Τούρκους του, νὰ ἔναι ἐδικόν f. 192^r |
 τους.

Ὁ Μελίκ, ὡς τὸ ἤκουσεν, ἐχάρηκεν μεγάλως·
 ἀπόκρισιν τοῦ ἔδωκεν πρόθυμα νὰ τὸ ποίση·
 χαϊράμενοι ἐγένησαν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι.
 Τρία ἀλλάγια τοὺς ἔποισεν νὰ εἶναι χωρισμένοι· (p. 131)
 80 ὁ σερ Ἀσελής τοῦ ἔδωκε πρόβόδους ἐκ τὸν τόπον.
 Ἐδιέβησαν εἰς τὰ Σκορτὰ οἱ Τούρκοι κ' ἐκουρσέψαν,
 ἐκάψαν καὶ ἐξάλειψαν τὸν τόπον καὶ τὰς χώρας·
 ὅσους μὲ ἄρματα ἔπιασαν, ὄλους ἐκατεκόψαν,
 85 τοῦ πρίγκιπος τοὺς ἤφεραν καὶ ἐπαράδιδάν τους.
 Καὶ ὅταν εἶδαν οἱ ἄρχοντες οἱ Σκορτινοὶ ἐτοῦτο,
 εἰς τὰ ὄρη ἐφεύγασιν, εἰς τὰ ψηλὰ βουνία...

90

Βουλὴν ἐπήραν ἐνομοῦ τὸ πῶς θέλουσιν πράξειν
 ἀπὸ τὴν μάχην τῶν Ρωμαίων, αὐτῶν τοῦ βασιλέως,
 95 διοῦ ἔλειπεν <ὁ> ἀφέντης τους αὐτὸς τῆς Καρυταίνου.
 Ὡς τὸ ἤκουσεν ὁ πρίγκιπας, οὐδὲν τοὺς ἀποδέχτη·
 οἱ δὲ μεγάλοι ἄνθρωποι, ὄλοι οἱ κεφαλᾶδες,
 ὑποῦχαν σπλίχνος καὶ φιλίαν στὸν ἀφέντη Καρυταίνος,
 τὸν πρίγκιπαν παρακαλοῦν καὶ δέονται πρὸς αὐτον, f. 192^r

5678 χαϊράμενο 84 ἐπρόσπευσαν 87 στα ὄρη 95 αὐθεν' μας
 98 κερητέ^{ος}

- Η νὰ συμπαθήσῃ τοῦ λαοῦ, ἀφότου ἐπροσπέσαν.
 5701 Κι ὁ πρίγκιπας, ὡς φρόνιμος, μὲ προθυμίαν τὸ ἐποίειν.
 Εἰς τὸν Μελικ ἀπέστειλεν σπουδαίως μαντατοφόρον,
 νὰ ἀφήσῃ γὰρ τὸ κούρσο του καὶ νὰ ἀπέλθῃ εἰς αὐτον.
 Κ' ἐκείνος, ὡς τὸ ἤκουσεν, εἰς τὴν Βελίγιοστη ἦλθεν,
 5 τὸν πρίγκιπα ἐπροσκύνησεν: καλὰ τὸν ἀποδέχτη.
 Ἐνταῦτα ἀπηλογίασεν ὁ πρίγκιπας τὸν λαόν του
 κ' ἐδιάβηκεν ὁ κατὰ εἰς εἰς τὴν ἀνάπαψίν του.
 Κι αὐτὸς ἐδιάβη στὸν Μορέαν μετὰ τὴν φαμελίαν του,
 κι ὅσοι ἦσαν ἀπὸ τὸν Μορέαν ἐδιάβησαν μετ' αὐτον.
 10 Ὅμοίως ἐδιάβησαν ἐκεῖ οἱ Τούρκοι μετ' ἐκείνον·
 κι ἀφότου ἐσώσασιν ἐκεῖ ἀπηλογία ἐζητήσαν
 (4380) τοῦ πρίγκιπος, καθὼς ἦτον ἡ συμφωνία ὅπου εἶχαν
 ἐτότε, ὅταν ἦλθασιν ἀρχὴν στὴν Ἀνδραβίδα.
 Πολλὰ τοῦ ἐφάνη βαρετὸν ὁ ἀποχωρισμὸς τους·
 15 ὤρισεν κ' ἐπληρώσαν τους τὴν ρόγαν τους ἀκέραϊαν,
 καὶ τὸν Μελικ φιλοτιμᾷ καὶ ξένια τοῦ ἐδῶκεν.
 Παρακαλεῖ καὶ λέγει τον τοῦ νὰ σταθῇ μετ' αὐτον
 ἐξαμνηαῖον καὶ μοναχὰ καὶ τότε νὰ ὑπαγαίνη·
 κ' ἐκείνος τοῦ ἀπεκρίθηκεν, ὑποκλιτὰ τὸν λέγει·
 20 "Ἀφέντη μου καὶ βασιλέα, ἐλπίζω ἡ δούλεψίς μου
 "ὄφελον σὲ ἐποίησεν καὶ διάφορον ὁμοίως.
 "Ὅταν ἐσυμβιβάστηκα μὲ τὸν ἐχτρὸν τοῦ Θεοῦ,
 "αὐτοῦνον τὸν Δεμέστικον, ἐκείσε εἰς τὴν Πόλιν,
 "χρόνον τοῦ ὑποσχέθηκα μετ' αὐτον νὰ ποιήσω·
 25 "καὶ τώρα ἐδιχρόνισε ποῦ λείπω ἐκ τὰ ἐδικά μου.
 "Κ' ἐτούτοι ὅπου εἶναι μετ' ἐμὲ ὅλοι μου οἱ συντρόφοι
 "οὐδὲν μὲ ἀφίνουν νὰ σταθῶ ἐδῶ στὸν τόπον τοῦτον.
 "Καὶ δέομαί σε, ἀφέντη μου, μηδὲ μὲ τὸ βιάσης,
 "ὅτι ὄρκον <ἔχω> νὰ στραφῶ ἐκεῖ εἰς τὰ ἰγονικά μου."
 30 Ἴδων ἐτούτο ὁ πρίγκιπας, οὐδὲν τὸν πολυβιάζει·
 χαρίσματα τοῦ ἔδωκεν, φιλοδωρίες μεγάλες,
 (4400) μὲ πρόβεδους τὸν ἔστειλεν κ' ἐδιάβη τῆς Βλαχίας.
 Ἀλήθεια τοῦτο ἐγένετο ὅτι τινὲς ἀπ' αὐτους
 ἐνέμειναν μὲ προθυμίαν ἐτότε εἰς τὸν Μορέαν·

5705 ἀποδέκτη 8 αὐτὸς] ἐκείνος 15 ἀκεραῖαν 16 ξένια 22 τοῦ Θεοῦ
 24 νὰ π. μόνον μετ' αὐτον 25 ὅπου 27 ἐτούτον

Ρ νὰ συμπαθήσῃ τοῦ λαοῦ ἀφότου ἐπροσπέσαν.
 101 Ὁ πρίγκιπας τοὺς ἤκουσε, θέλημα τοὺς ἐποίκεν,
 εἰς τὸν Μελικ ἀπόστειλεν σπουδαίως μαντατοφόρον,
 ν' ἀφήσῃ τὰ ἐκούρσευεν καὶ πρὸς αὐτὸν νὰ ἔλθῃ.
 Κ' ἐκείνος, ὡς τὸ ἤκουσεν, στὴν Βελιγοστή ἦλθεν,
 5 τὸν πρίγκιπα ἐπροσκύνησε· καλὰ τὸν ἀποδέχτην.
 Εἰς τοῦτο ἀπηλόγιασεν ὁ πρίγκηψ τὸν λαόν του
 καὶ ἐδιέβην ὁ καθεὶς εἰς τὴν ἀνάπαυσίν του·
 αὐτὸς ὑπῆγεν τοῦ Μορέως μετὰ τὴν φαρμείαν του.

10 Οἱ Τούρκοι ἐπήγασιν ὁμοῦ ἐκεῖσε μετ' ἐκείνον·
 κι ἀφῶν ἀπόσωσαν ἐκεῖ, ἀπολογίαζ ζητοῦσι
 τοῦ πρίγκιπος, καθὼς ἦτον οἱ συμφωνίες, τὲς εἶχαν
 ἐτότε, ὅταν ἦλθασιν ἀρχὴ εἰς τὴν Ἀνδραβίδαν.
 Πολλὰ τοῦ ἐφάνη βαρετὸν ὁ ἀποχωρισμὸς τους·
 15 ὤρισεν, ἐπληρώσαν τους τὴν ρύγαν ἀκεραίαν,
 καὶ τὸν Μελικ | φιλοτιμᾶ καὶ ξένια τὸν ἐδῶκεν. f. 192^v 1
 Παρακαλεῖ καὶ λέγει τον τοῦ νὰ σταθῇ μετ' αὐτον
 ἐξαμνηαῖον μοναχὰ καὶ τότε νὰ ὑπαγαίνη·
 κ' ἐκεῖνος ἀποκρίθηκεν, ὑποκλιτὰ τὸν λέγει·
 20 “Ἀφέντη, μέγα πρίγκιπα, ὀλπίζω ἢ δούλεψή μου
 “ὄφελον σὲ ἐποίησεν καὶ διάφορον ὁμοίως.
 “Ὅταν ἐσυβιβιάστηκα μετὰ τοῦ Δεμεστίκου,

“χρόνον τὸν ὑποσχέθηκα νὰ ποίσω μετ' ἐκείνον·
 25 “καὶ τώρα ἐδιχρόνισεν ποῦ λείπω ἐκ τὰ δικά μου· (p. 132)
 “κι αὐτοὶ ὀποῦναι μετ' ἐμὲν ὄλη ἡ συντροφία
 “οὐδὲν μὲ ἀφίνου νὰ σταθῶ ἐδῶ στὸν τόπον τοῦτον.
 “Καὶ δέομαί σε, ἀφέντη μου, μηδὲ μὲ τὸ βιάσῃς,
 “ἐπεὶ ὄρκον ἔχω νὰ στραφῶ ἐκεῖ στὰ γονικά μου.”
 30 Ἴδων ἐτοῦτο ὁ πρίγκιπας οὐδὲν τὸν πολυβιάζει·
 χαρίσματα τὸν ἔδωκεν, φιλοδωρίες μεγάλες,
 μὲ πρόβόδους τοὺς ἔστειλεν κ' ὑπᾶσι τῆς Βλαχίας.
 Ἀλήθεια τοῦτο ἐγένετον ὅτι τινὲς ἀπ' αὐτοὺς
 ἐνέμειναν εἰς τὸν Μορέαν μὲ προθυμίαν | ἐτότε· f. 192^v 11

5700 σημπαθήσων—ἐπροπέσαν 8 αὐτὸς τοῦ μ. ὑπάγειεν 22 ἐσηθηθά-
 κων 25 ἐδιαχρόνισα? 26 ἄλλοι οἱ σωτ. 32 τῆς] σης 33 ἀλήθη

Ἡ καὶ ὄρισεν ὁ πρίγκιπας κ' ἐβάφτισάν τους ὅλους.
 5736 Ἐποίηκεν δύο καβαλλαρίους, | ἔδωκέν τους προνοίεσ, L. 15
 γυναῖκες γὰρ τοὺς ἔδωκεν, κ' ἐποίησασιν παιδιά,
 ὅπου εἶναι ἀκόμη εἰς τὸν Μορέαν, στοῦ Βουνάρβη, στήν
 Ρένταν.

Ἐν τούτῳ ἀφίνομεν ἐδῶ ἐτούτο, ὅπου ἀφηγοῦμαι,
 40 καὶ θέλω νὰ σὲ ἀφηγηθῶ διὰ ἐκείνον τὸν στρατιώτην,
 τὸν ἀφέντην τῆς Καρύταινας, τὴν πρᾶξιν ὅπου ἐποίηκεν,
 ποῦ ἦτον ἐκείνους τοὺς καιροὺς στοῦ πρίγκιπος τὴν μάχην,
 κι οὐδὲν ἦτον εἰς τὸν Μορέαν στήν μάχην τῶν Ρωμαίων
 εἰς τὸν καιρὸν ὅπου λαλῶ, κι ἀκούσετε τὰ λέγω.
 45 Στὴν μάχην ὅπου εἶχασιν ὁ πρίγκιπα Γυλιάμος
 μὲ τῶν Ρωμαίων τὸν βασιλέα καὶ μὲ τὸν ἀδελφόν του,
 ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας, (ὅπου τὸν ἐκρατοῦσαν
 διὰ ἕναν ἐκ τοὺς καβαλλαρίους τοὺς πρῶτους γὰρ τοῦ
 κόσμου,
 στρατιώτης ἦτο ἐξάκουστος εἰς ὅλα τὰ ρηγάτα),
 50 ἀπὸ ἀμαρτίας δαιμονικῆς, διὰ γυναικὸς ἀγάπην—
 τὸ ἐπάθασιν κι ἄλλοι πολλοὶ φρόνιμοι καὶ στρατιώτες!—
 (4120) ὀκάποιου του καβελλάριου γυναῖκα ἐρωτεύτη,
 τοῦ μισὲρ Ντζᾶ ντὲ Καταβᾶ, οὕτως τὸν ὠνομάζαν.
 Ἐπῆρε τὴν ἐκ τὸν Μορέαν κ' ἐδιάβη εἰς τὴν Πούλιαν,
 55 λέγας νὰ προσκυνήσουσιν ἐκεῖ στὰ μοναστήρια,
 εἰς τὸν Ἅγιον Νικόλαον εἰς τὸ Μπάρ, νὰ σώσῃ κ' εἰς Γ
 τὴν Ρώμην,
 εἶθ' οὕτως στὸν Ἀρχάγγελον, στὸ μέγα μοναστήριον,
 ὅπου ἐνὶ εἰς ὄρος καὶ βουνὶ πλησίον τῆς Μαφρεδόνης.
 Ὁ ροῦ Μαφρὲς εὐρίσκετον ἐτότε εἰς τὴν Πούλιαν
 60 ρήγας, ἀφέντης Σικελίας, κι ὄλου γὰρ τοῦ ρηγάτου·
 κι ὡς ἤκουσεν ἀπὸ τινὲς ὅπου ἦλθαν κ' εἶπανά του
 ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας ἦλθεν ἐκεῖ εἰς τὴν Πούλιαν,
 ὁ ἐξάκουστος εἰς τὰ ἄρματα ἔς ὅλην τὴν Ρωμανίαν,

5735 ἐβαπτίσαν τους 38 στοῦ β. καὶ στήν ρ. 41 καὶ τοῦ 56 νικο^Α
 63 εἰς

Cod. T takes up the narrative again at l. 5740. 5741 τὴν πρᾶξιν
 ὅπου πῖκε 42 καὶ ὅπου οὐκ ἴτον ἐκείνους 43 καὶ οὐδὲν ἠβρέθη εἰς
 44 τὸν γκερόν—καὶ ἀκούσατε f. 76^r 46 μὲ τῶν ρ. βασ. 48 ἐκ
 τῆς καβελारीου 49 ξακουστός 52 καβελάριου 53 μισέρ τῆς

Ρ καὶ ὄρισεν ὁ πρίγκιπας καὶ ἐβαφτίσασιν τους.
 5736 Ἐποικε δύο καβαλλαρίουσ, ἔδωκέν τους προνοίεσ,
 γυναῖκεσ τοὺσ ἐδώκασιν καὶ ἔποικαν παιδιὰ,
 ὀποῦναι ἀκόμη στὸν Μορέαν, στὸν Βούρναρβον κ' εἰς
 τὴν Ρένταν.

Ἐν τούτῳ ἀφίνομεν ἐδῶ ταῦτα, τὰ ἀφηγοῦμαι,
 40 καὶ θέλω νὰ ἀφηγηθῶ δι' αὐτὸν τὸν στρατιώτην,
 τὸν ἀφέντην τῆσ Καρύταινασ, τὴν πρᾶξιν, τὴν ἐποίκεν,
 ποῦ ἦταν ἐκείνοὺσ τοὺσ καιροὺσ στοῦ πρίγκιποσ τὴν μάχην,

εἰς τὸν καιρόν, τὸν σὲ λαλῶ, κ' ἠκούσετε τὸ λέγω.
 45 Στὴν μάχην ὅπου εἶχασιν ὁ πρίγκιπασ Γουλιάμοσ
 μὲ τῶν Ρωμαίων βασιλέαν καὶ μὲ τὸν ἀδελφόν του,
 ὁ ἀφέντησ τῆσ Καρύταινασ, (ὅπου τὸν ἐκρατοῦσαν
 ἔναν ἐκ τοὺσ καβαλλαρίουσ τοὺσ πρώτοὺσ γὰρ τοῦ
 κόσμου,

στρατιώτησ ἦτον ξάκουστος εἰσ ὄλα τὰ ρηγάτα),
 50 ἀπὸ ἀμαρτίας δαιμονικῆσ, διὰ γυναικὸσ ἀγάπην—
 τὸ ἔπαθαν καὶ ἄλλοι πολλοὶ φρόνιμοι στρατιῶται!—
 ὀκάτινοσ καβαλλαρίου γυναικα | ἐρωτεύτη, f. 193^r 1
 τοῦ μισέρ Τζάν ντέ Καταβά, οὕτωσ τὸν ὠνομάζαν.

Ἐπῆρεν τὴν ἐκ τὸν Μορέαν, ἐδιέβην εἰσ τὴν Πούλιαν,
 55 λέγουν νὰ προσκυνήσουσιν ἐκεῖ στὰ μοναστήρια,
 στὸν Ἁγιον Νικόλαον στὸ Μπάρ, νὰ σώσῃ εἰσ τὴν
 Ρώμην,

εἶθ' οὕτωσ στὸν Ἀρχάγγελον, στὸ μέγα μοναστήρι
 ὅπου ἐνὶ ἄνω εἰσ τὸ βουνὸν πλησίον τῆσ Μαφρηδόνιασ.

Ὁ ροῖ Μαφρὲσ εὐρίσκετον ἐτότε εἰσ τὴν Πούλια
 60 ρήγασ, ἀφέντησ Σικελίασ καὶ ὄλου τοῦ ρηγάτου·
 κὶ ὡσ ἤκουσεν ἀπὸ τινὲσ ποῦ ἦλθαν κ' εἶπασίν του
 ὁ ἀφέντησ τῆσ Καρύταινασ ἦλθεν ἐκεῖ εἰσ τὴν Πούλλιαν,
 ὁ ἐξάκουστος στὰ ἄρματα 'σ ὄλην τὴν Ρωμανίαν,

5739 ἀφηγόμεν 56 στὸ Μπάρ] στοπάσ 60 ὁ ρήγασ—καὶ ὄλο του τὸ
 ρηγάτω 61 ποῖ ἦλθαν

54 καὶ διέβη τὴν στὴν πούλια 55 λέγωντασ ἦσ προσκύνῃσι ἐκεῖ στὸ μοναστήρι
 56 ρωσ^α τὸν παρ 57 ἐκὶ στὸ μέγα μ. 58 ὀπῶνε—καὶ βουνὸ πλησίον τῆσ
 μαφρηδόνιασ 59 ὁ ρε μαφρες 60 γὰρ om. 61 τινὲσ ὀπῶλθαν
 καὶ ἠπασίν του 63 ὁ ξάκουστόσ

Η πολλὰ τὸ ἐθαυμάστηκεν, ἐρώτησε τὸν τρόπον
 5765 *να μάθῃ καὶ τὴν ἀφορμὴν, τὸ τί ἤθελεν ἐκεῖσε.*
 Τινὲς ὅπου τὸ ἀκούσασιν ἀπὸ τὴν φαμελίαν του
να προσκυνήσῃ, λέγουν του, εἰς τὰ ἅγια μοναστήρια,
ὅπου εἶναι εἰς τὸ ρηγᾶτο του, ν' ἀπέλθῃ κ' εἰς τὴν Ρώμην·
<καὶ> ὁκάποιος ἄλλος φρόνιμος (ὅπου ἦτον παιδεμένος,
 70 *ὅπου ἦτον ἐρωτήσουτα ὁκάποιον συγγενὴν του,*
ὅπου ἦτον ἐκ τὴν φαμελίαν τοῦ ἀφέντη τῆς Καρυταίνας,
 (440) *καὶ τοῦ εἶχε εἰπεῖ τὴν ἀφορμὴν, τὸν τρόπον, τὴν ἀλήθειαν)*
λέγει τὸν ρῆγαν μυστικῶς κ' ἐπληροφόρησέ του
τὸν τρόπον καὶ τὴν ἀφορμὴν καὶ ὅλην τὴν ἀλήθειαν·
 75 *ὁ ἀφέντης τῆς Καρυταίνας ὁ ἐξάκουστος στρατιώτης*
ὁκάποιου του καβαλλαρίου γυναῖκαν ἐρωτεύτη, f. 131'
κι ἀπῆρε τὴν ἐκ τὸν Μορέαν κ' ἦλθεν ἐδῶ εἰς τὴν Πούλιαν
διὰ τὰ τὴν ἔχῃ ἐρωτικὴν, νὰ χαίρεται μετ' αὐτήν.
 Τὸ ἀκούσει το ὁ ροῖ Μαφροῦς, μεγάλως τὸ ἐβαρύνθη,
 80 *ἐθλίβηκε τὴν ἐντροπὴν τοῦ εὐγενικοῦ στρατιώτου·*
καβαλλάρην ἀπέστειλεν καλὰ συντροφεμένον,
κ' ἐδιάβῃ εἰς τὸν μισὶρ Ντζεφρέ τῆς Καρυταίνου ἀφέντη.
Ἐκ τὸ ἰμοιράδιον τοῦ ρηγῶς λέγει, παρακαλεῖ του,
νὰ ἔλθῃ ἐκεῖ νὰ τὸν ἰδῇ, χρήζει νὰ τοῦ συντύχῃ.
 85 *Κ' ἐκεῖνος γὰρ τὸ ἀκούσει το, πηδᾶ, καβαλλικεῦει,*
μὲ ὅλην του τὴν φαμελίαν ἀπῆλθεν εἰς τὸν ρῆγαν.
 Τὸ ἰδεῖ τον ὁ ροῖ Μαφρές, ἐπροσηκώθηκέν τον,
ἀπὲ τὸ χέρι τὸν κρατεῖ, σιμά του τὸν καθίζει,
ἄρξετον νὰ τὸν ἐρωτᾷ τὸ πότε ἦλθεν ἐνταῦτα.
 90 *Κ' ἐκεῖνος ἀποκρίθηκεν· ἦλθε νὰ προσκυνήσῃ*
στὰ μοναστήρια, ὅπου ἔταξεν ἐτότε εἰς τὴν Πόλιν,
 (440) *στὴν φυλακὴν τοῦ βασιλέως τῆς Κωνσταντίνου Πόλης.*
Κι ὁ ρῆγας τοῦ ἀποκρίθηκεν, τὰ ἐτέτοια τοῦ ἐλάλει·
“Θαυμάζομαι εἰς τὴν γνῶσιν σου, εἰς τὸ ἔπαινος ὅπου ἔχεις.

5764 τὸ] τὸν 67 *να προσκ. καὶ να ἰδῇ εἰς τὰ, sic; the sense required a verb*
 corresponding to ἐρώτησε 78 δ. *να ἔχῃ τὴν ἐρ.* 92 *κων^{τν} πο^Α*

Cod. T 5765 τὸ τίθελε 66 *ποῦ τὼν ἀκούσασι ἀπε* 68 *ἀποῦτε—*
να πάγι καὶ ης τὴν ρ. 69 *ποῦ* 70 *οκάπηος συγγενήστου* 71 *καρπένου*
 72 *ἤχε πη* 73 *καὶ πληροφοροσῆ του* f. 76^v 75 *ὁ ξακουστίς*
 77 *καὶ πῆρε τὴν—ἦλθε δῶ* 78 *νάχη τὴν οροτηκί* 79 *πέ μαυφρές—τὸ*
φαρέθη 81 *συνδροφιασμένον* 82 *καὶ διέβη στὸ μισέρ τζεφρέ τῆς καρφ*

Ρ πολλὰ τὸ ἐθαυμάστηκεν, ἐρώτησεν τὸν τρόπον
 5765 νὰ μάθῃ καὶ τὴν ἀφορμὴν, τί ἤθελεν ἐκείσε.
 Τινὲς ὅπου τὸ ἤκουσαν ἀπὸ τὴν φαμελίαν του
 νὰ προσκυνήσῃ, λέγουν τον, στὸ ἅγιον μοναστήρι,
 ὅπου ἓνι εἰς τὸ ρηγάτον του, νὰ ὑπᾶ καὶ εἰς τὴν Ρώμην. (p. 133)
 Ὅκάποιος ἄλλος ἄνθρωπος, ὅπου ἦτον παιδευμένος,
 70 καὶ εἶχεν ἐρωτήσεινε ὀκάποιον συγγενῆ του, f. 193^r 11
 καὶ ἦτον ἐκ τὴν φαμελίαν τοῦ ἀφέντου Καρυταίνος...

75
 ὀκάτινος καβαλλαρίου γυναῖκα ἐρωτεύτη,
 ἐπήρε την ἐκ τὸν Μορέαν κ' ἦλθεν ἐδῶ μετ' αὐτην,
 τοῦ νὰ κρατῆ καὶ χαίρεται καὶ στέκεται μετ' αὐτην.
 Τὸ ἀκούσει το ὀ ροῖ Μαφρὲς μεγάλως ἐβαρύνθη,
 80 ἐθλίβηκε τὴν ἐντροπήν τοῦ μεγάλου στρατιώτου·
 καβαλλάρην ἀπέστειλεν καλὰ συντροφεμένον,
 ὑπᾶ πρὸς τὸν μισέρ Τζεφρὲ ἀφέντην Καρυταίνου·
 ἀπὲ τὸ μέρος τοῦ ρηγὸς λέγει, παρακαλεῖ τον,
 νὰ ἔλθῃ ἐκεῖ νὰ τὸν ἰδῆ, χρήζει νὰ τὸν συντύχη.
 85 Κ' ἐκείνος, ὡς τὸ ἤκουσεν, πηδᾶ, καβαλλικεύει,
 μὲ ὄλην του τὴν φαμελίαν ἐδιέβη εἰς τὸν ρῆγαν.
 Τὸ ἰδεῖν τον γὰρ ὀ ροῖ Μαφρὲς, ἐπροσηκώθηκέ τον,
 ἀπὲ τὸ χέρι τὸν κρατεῖ, σιμά του τὸν καθίζει,
 ἄρξεται νὰ τὸν ἐρωτᾶ τὸ πῶς ἦλθεν ἐνταῦτα.
 90 Κ' ἐκείνος ἀποκριθικεν· ἦλθεν νὰ προσκυνήσῃ
 στὰ μοναστήρια, τὰ ἔταξεν | ἐκείσε εἰς τῆν Πόλιν, f. 193^v 1
 ὅταν ἦτον στοῦ βασιλέως τὴν δύναμιν ἀπέσω.
 Κι ὀ ρῆγας ἀπεκρίθηκεν, οὕτως τὸν συντυχαίνει·
 "Θαυμάζομαι στὴ γνώση σου, στὸ ἔπαινον, τὸ ἔχεις,

5766 ἤκουσεν 64 εἰς τὴν] στὴν 70 ἐροτήσηνεὐκάκιον 80 ἐλθῆβη
 και τὴν 81 ἀπέστηλεν 93 τὸν αἰσώτηχένη

τοιοι τὸν ἄ. 83 ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ ρ.—παρακαλή 84 αν χρήζη παν του σ.
 85 γὰρ οση. 87 τον ὡ εμανφρὲς 88 απο—τὸν γκρατή—τὸν γκαθῆζη
 89 νὰ τὸν] αργον ἐρ. ποται 90 ἀπεκρ. 91 ὀπὸταξε 92 εἰς φ.—κοσταυτ.
 93 ακεαρ. οὔτοι τοῦ συντιχένη 94 θαυμάζομαι—ὀπόχηη

- Η "ὅτι εἶσαι εἰς τὰ ἄρματα ἐξάκουστος στρατιώτης,
 5796 "κι ἄφηκες τὸν ἀφέντην σου τὸν πρίγκιπα Γυλιάμον
 "εἰς τέτοιαν μάχην δυνατὴν καὶ χρειάν ἀπὸ φουσσάτο, [11
 "ὅπου ἔχει μὲ τὸν βασιλέα τῆς Κωνσταντίνου Πόλης.
 "Οὐ πρέπει νὰ ἔνι εὐγενικὸς ἄνθρωπος ψεματάρης,
 5800 "οὔτε στρατιώτης, ὡς ἐσύ ὅπου εἶσαι ἐπαινεμένος,
 "καὶ πᾶσα ἄνθρωπος <εὐγενής> πρέπει νὰ τὸ βαριέται
 "καὶ νὰ τὸ θλίβεται πολλὰ ὅταν ἀκούσῃ ὅτι σφάλλει
 "Ἀφέντη τῆς Καρύταινας, θέλω νὰ τὸ ἐγνωρίζῃς,
 "καὶ κράτει το εἰς πληροφορίαν, ἐξεύρω τὴν ἀλήθειαν,
 5 "τὸν τρόπον καὶ τὴν ἀφορμὴν τὸ πῶς ἤλθες ἐνταῦτα,
 "καὶ θλίβομαί το, μὰ τὸν Θεόν, διὰ τὸ ἔπαινος ὅπου ἔχεις.
 "Τὸ πρᾶγμα ἔνι ἄσκημον, βαρειῶμαι νὰ τὸ λέγω.
 "Ὅμως διὰ τὴν ἀγάπην σου θέλω νὰ τὸ φαυλίσω
 "νὰ τὸ ἐγνωρίσῃς καθαρά, τὸ σφάλμα ὅπου ἐποίκες.
 10 "Ἐσύ ἄφηκες τὸν πρίγκιπα, τὸν κύρην σου τὸν λίζιον,
 "ὅπου ἔχει μάχην δυνατὴν μετὰ τὸν βασιλέαν,
 (4480) "κ' ἐπάτησες τὸν ὄρκον σου, ὅπου ἔχεις γὰρ εἰς αὐτόν,
 "κ' εἶσαι ἀφίορκος, ἄπιστος στὸν λίζιον σου ἀφέντην.
 "Καὶ πάλε, ἄλλο ἄσκημον, δημηγερσίαν μεγάλην,
 15 "ἐπήρες τοῦ καβαλλαρίου τοῦ ἀνθρώπου σου τοῦ λίζιον
 "τὴν ὀμόζυγόν του γυνὴν καὶ περπατεῖς μετ' αὐτήν,
 "ὅπου ἔχεις ὄρκον μετ' αὐτὸν κ' ἐκεῖνος μετὰ σέναν. —
 "Λοιπόν, διατὸ ἔνι ἐξάκουστος τὸ ἔπαινος ὅπου ἔχεις.
 "σὲ δίδω τέρμενον μακρύν, ἡμέρες δεκαπέντε,
 20 "νὰ λείπησ ἐκ τὸν τόπον μου κ' εἰς τὸν Μορέα νὰ ὑπάγῃς —
 "τοῦ πρίγκιπος τοῦ ἀφέντη σου εἰς μάχην νὰ βοηθήσῃς. —
 "ὅπου ἔχει μὲ τὸν βασιλέα ἐκεῖνον τῶν Ρωμαίων.
 "Εἴτε εὐρεθῆς στὸν τόπον μου διαβῶν οἱ δύο ἐβδομάδες, —
 "ὀμνύω σε εἰς τὸ στέμμα μου, κ' εἰς τὴν ψυχὴν μου ἀπάνω —

5801 αὐτὸ π. να τὸν ναριέτε 2 τὸ] τὸν 14 ἄλλοι 15 λίζιοι —
 20 μωραι 23 ἤτε—εὐδομ.

Cod. T 5795 ὅπου ἦσε—ἐξακουστός 97 φουσσάτα 98 ὀπέχη—τῆς
 Κωνσταντ. 99 δε δῆχνι νὰ ἦσαι εὐγενικὸς τῆς πράξεος ὅπου κάμνης 5800 οὐδε
 στρατιώτης πενετος ὅσαν σε λέγουσ πάντες 1 μὰ πᾶσα ἄ. εὐγενικὸς καὶ ἀρετῆς
 καὶ γνώσις 2 τυχαίνει νὰ τὸ ἐντρέπεται να θλήβεται ὅταν σφάλῃ 3 μισέρ
 τζεφρές ἐγνωρίζε καὶ ξεύρω τὴν ἀπὸ ἐμένα f. 77^r 4 καὶ κράτει—εἰξενρω

P “ὅτι εἶσαι εἰς τ’ ἄρματα ἐξάκουστος στρατιώτης,
 96 “κι ἄφηκες τὸν ἀφέντην σου τὸν πρίγκιπα Γουλιάμον
 “εἰς τέτοιαν μάχην δυνατὴν καὶ χρεῖαν τοῦ φουσσάτου,
 “ὅπου ἔχει μὲ τὸν βασιλέα τῆς Κωνσταντίνου Πόλης.
 “Οὐ πρέπει νὰ ἔνι εὐγενὴς ἄνθρωπος ψεματάρης,
 100 “οὔτε στρατιώτης, ὡς ἐσὺ ὅπου εἶσαι παινεμένος,
 “καὶ πᾶς ἄνθρωπος εὐγενὴς πρέπει νὰ τὸ βαρειέται
 “καὶ νὰ τὸ θλίβεται πολλὰ ὅταν ἀκούσῃ σφάλμα.
 “Ἀφέντης τῆς Καρύταινας, θέλω νὰ ἐγνωρίσης,
 “καὶ κράτει το εἰς πληροφορίαν, ἐξεύρω τὴν ἀλήθειαν,
 5 “τὸν τρόπον καὶ τὴν ἀφορμὴν τὸ πῶς ἦλθες ἐνταῦτα,
 “καὶ θλίβομαί το, μὰ τὸν Θεόν, εἰς τὸ ἔπαινον, τὸ ἔχεις.
 “Τὸ πρᾶγμα ἔνι ἄσκημον, βαρειῶμαι νὰ | τὸ λέγω. f. 193^v 11
 “Ὅμως διὰ τὴν ἀγάπην σου θέλω νὰ τὸ φαυλίσω
 “νὰ τὸ ἐγνωρίσης ἀκριβᾶ, τὸ σφάλμα, τὸ ἐποίκεις.
 10 “Ἀφηκες τὸν ἀφέντην σου στὴν μάχην ὅπου ἔνι,

“κ’ ἐπάτησες τὸν ὄρκον σου ὅπου εἶσαι ὠμοσμένος,
 “κ’ εἶσαι ἄπιστος, ἐφίορκος, στὸν λίζιόν σου ἀφέντη.
 “Καὶ πάλιν ἄλλο ἄσκημον, δημηγερσίαν μεγάλην,
 15 “ἐπήρες τοῦ καβαλλαρίου ὀδεῖνος τὴν γυναικίαν,
 “τὴν ὅποιαν εἶχε ὁμόζυγον καὶ περπατεῖς μετ’ αὐτήν,
 “ὅπου ἔχεις ὄρκον μετ’ αὐτόν, κ’ ἐκεῖνος μετ’ ἐσένα. (p. 134)
 “Λοιπὸν, διοῦ ἔνι ἐξάκουστον τὸ ἔπαινον, τὸ ἔχεις,
 “σὲ δίδω τέρμενον μακρύν, ἡμέρες δεκαπέντε,
 20 “νὰ λείπησ ἐκ τὸν τόπον μου, νὰ ὑπᾶς εἰς τὸν Μορέαν,
 “τοῦ πρίγκιπος τοῦ ἀφέντου σου στὴν μάχην νὰ βοηθήσης,
 “ὅπου ἔχει μὲ τὸν βασιλέαν ἐκεῖνον τῶν Ρωμαίων.
 “Εἰ δὲ εὐρεθῆς στὸν τόπον μου, διαβόντα τοῦ τερμένου,
 “ὀμνύω σε εἰς τὸ στέμμα μου, εἰς τὴν ψυχὴν μου ἀπάνω,

;814 Διοσ 15 ὀδημωσ 18 τὸ αἴτερον τὸ ἐχ. 24 εἰς τὴν] στὴν

παί θ. το δυνατὰ δια το ἐπηρος σου ἦχεσ 7 τὸ πρᾶμα ἐνε ἄσκημον βαριουμαι
 τω λέγω 8 γηὰ τὴν—ναμτὸ φαυβλήσω 9 ἐγνωρίσης φαερα 10 ἀφη-
 1 τὸν πρίντζηπο 12 ὀπόχης 13 ἐπήορκος 14 ἀσχημο 16 τὴν
 ζήγισου γινῆ 17 ὀπόχεις 18 διατήσε εξακουστον τὸ ἔπαινον
 χης 19 σου θήδω 20 νὰ λήψοις—να παγισ 21 στὴ μάχη νὰ βοηθήσης
 οση. 23 πθε—διαβοντα δύο βδομάδες 24 ὀμνέγω σε στὸ στέμα μου

Η "ὀρίσει θέλω παρεντὺς νὰ κόψουν τὴν κεφαλὴν σου."
 5826 Τὸ ἀκούσει το ὁ μισὶρ Ντζεφρές τῆς Καρυταίνου ὁ
 ἀφέντης,
 τὸ πῶς τὸν ἀποσκέπασεν ὁ ρήγας ἀπ' ἀτός του,
 καὶ εἶπεν του τὸ φταίσιμον, τὸ σφάλμαν ὅπου ἐποίκει,
 ἀπ' τῆς αἰσχύνῃς κ' ἐντροπῆς, ὅπου εἶχεν ἐκ τὸν ρήγαν,
 30 ἢ συντυχιά του ἐκόντεψεν, τὸ τί λαλήσει οὐκ εἶχεν.
 "Ὅμως, ὡσὰν ἠμπόρεσεν, τὸν ρήγαν ἀποκρίθη·
 (1500) "Ἀφέντη ρήγα, δέομαι, προσπίπτω, προσκυνῶ σε·
 "ὅσον μὲ εἶπες καὶ λαλεῖς, ὡς ὁ Θεὸς τὸ λέγεις,
 "ἐπεὶ ἀπ' ἀτός μου γνῶθω το τὸ φταίσιμον ποὺ ἐποίηκα·
 35 "καὶ προσκυνῶ κ' εὐχαριστῶ τὴν βασιλείαν σου εἰς τοῦτο
 "κ' ἐγὼ κάταυτα νὰ διαβῶ κι ἀπέδω νὰ μισσέψω,
 "νὰ ὑπάγω εἰς τὸν ἀφέντην μου τὸν πρίγκιπα Γυλιάμον."
 Ἄπηλογίαν ἐζήτησεν, ὁ ρήγας τοῦ τὴν δίδει·
 ἐστράφη εἰς τὴν κατοῦναν του, τὴν φαμελίαν του ἀπῆρε. *l. 158*
 40 σπουδαίως ἀπέκει ἐμίσσεψεν, ἐκίνησεν κ' ἐδιάβη.
 Εἰς τὸ Βροντήσι ἔσωσεν ἀπέσω εἰς ἕξι ἡμέρες·
 κάτεργον ἦυρεν ἔτοιμον κ' ἐσέβηκεν εἰς αὐτό
 κ' εἰς τὴν Κλαρέντσαν ἔσωσεν ἀπέσω εἰς τρεῖς ἡμέρας.
 Τὸν πρίγκιπαν ἐρώτησεν ποῦ νὰ τὸν ἔχη εὔρει,
 45 κ' ἐκεῖνος ποῦ τὸ ἔξευρεν ἐπληροφόρησέ τον·
 στὴν Ἀνδραβίδα εὐρίσκεται ὁ πρίγκιπας Γυλιάμος.
 Σῶρεψιν ἔχει δυνατὴν μὲ ὅλους τοὺς κεφαλάδες,
 τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ βουργισέους, καὶ τοὺς καβαλλάριους,
 βουλὴν ἐπαίρνουν ἐνομοῦ διὰ μαντᾶτα ὅπου ἔχουν·
 50 μαντᾶτα τοὺς ἠφέρασιν, πολλὰ καλὰ οὐκ εἶναι.
 Λαὸς μέγας ἐπέζεψεν εἰς τὴν Μονοβασίαν·
 (1520) ὁ βασιλεὺς τοὺς ἔστειλεν ὅπως νὰ συμμαχήσουν
 τὸν τόπον του καὶ τὸν λαὸν ὅπου εἶχεν κιντυνέψει.
 Κι ὡς τὸ ἄκουσεν τὸ σὲ λαλῶ ὁ ἀφέντης τῆς Καρυταίνου,

5826 ὁ αὐτ. τῆς καρ. 29 ἀπὸ 31 ὑπόρρεσεν 32 προστ. καὶ τ.
 34, 45 ὅπου 39 ἀπῆρε τὴν φ. του 53 κινδ.

Cod. T 5825 νὰ om.—τὴν γκεφαλὴ σου 26 ὁ om. 28 ποὺ ἐποίηκα
 29 ἀπὸ ἐσχωλῆς—μὲ τὸν ρήγαν 31 ἀπεκρίθη 33 ὅς ὄρησες καὶ σύντυχε
 οὗτος ἔχη ἀλήθῃα f. 77' 34 ἐπὶ ἀτός μου—ποπήκα 35 εὐχ. καὶ
 πρόσκυρο 36 ἐγὼ ἐνταύθα 38 ἀπηλογία 39 τὴν γγατοῦνα τῶν πέτρῃ
 τῆ φαμελιά του 40 σφ. ἐκήσε—ἐκίνησε ἠδη εὐή 41 ἕξι ἡμερες 42 κάτερ

Ρ "ὀρίσει θέλω παρευτὺς τὴν κεφαλὴ σου κόψουν." f. 194° 1
μ6 Τὸ ἀκούσει το ὁ μισέρ Τζεφρὲς <ὁ> ἀφέντης Καρυ-
 ταίνου,
 τὸ πῶς τὸν ἀποσκέπασεν ὁ ρήγας ἀπ' αὐτός του,
 καὶ εἶπεν το τὸ φταίσιμον, τὸ σφάλμαν ὅπου εἶχεν,
 κ' ἐκ τῆς αἰσχύνης κ' ἐντροπῆς ὅπου εἶχεν ἐκ τὸν ρήγαν,
30 ἢ συντυχία του ἐκόντεψεν, τὸ τί λαλήσει οὐκ εἶχεν.
 "Ὅμως, ὅσον ἠμπόρεσεν, τὸν ρήγαν ἀπεκρίθη·
 "Ἄφέντη ρήγα, δέομαι, πίπτω καὶ προσκυνῶ σε·
 "ὄσα μὲ εἶπες καὶ λαλεῖς, ὄρισές τα μὲ δίκαιον,
 "ἐπεὶ αὐτός μου ἐγροικῶ τὸ φταίσιμον, τὸ ἔχω·
35 "καὶ προσκυνῶ, εὐχαριστῶ τὸ στέμμα τῆς βασιλείας σου·
 "ἐγὼ παρευτὺς νὰ διαβῶ, σύντομα νὰ ὑπαγαίνω
 "ἐκεῖ εἰς τὸν ἀφέντην μου τὸν πρίγκιπα Γουλιάμον."
 Ἄπολογία ἐζήτησεν, ὁ ρήγας τοῦ τὴν δίδει·
 ἐστράφη εἰς τὴν κατοῦναν του, παίρνει τὴν φαμελίαν του,
40 σπουδαίως ἀπέκει ἐμίσησεν, ὑπάγει εἰς τὸ Βροντήσι.

Κάτεργον ἦυρεν ἔτοιμον, ἐσέβησαν ἀπέσω,
 εἰς | τὴν Γραρέντσαν ἔσωσεν μέσα εἰς τρεῖς ἡμέρες. f. 194° 11
 Τὸν πρίγκιπαν ἠρώτησε ποῦ διὰ νὰ τὸν εὔρη,
45 κ' ἐκεῖνος ὅπου ἤξευρεν ἐπληροφόρησέν του·
 στὴν Ἄνδραβίδα εὐρίσκεται ὁ πρίγκιπα Γουλιάμος.
 Σύναξιν ἔχει δυνατὴν μὲ ὄλους τοὺς κεφαλάδες,
 ἀρχιερεῖς καὶ βουργισέους, μικροὺς τε καὶ μεγάλους,
 βουλήν ἐπαίρνασιν ὁμοῦ δι' ἐκεῖνα τὰ μαντᾶτα·
50 καὶ εἶχαν, ἐσυντύχαιναν, τὸ πῶς διὰ νὰ πρῆξουν...

5830 ἐκόνδευσεν

εἴβρες 43 τὴ γλαρέντζα—ἡμέρες 44 δὴα τὸν πρ. ροτα που ἔνε να του εὔρη
 45 ἐκ. ποῦ του ἤξευρε ἐπληροφόρησέ του 46 πρίγκιπα γουλ. 48 μαρχιερῆς
 σαὶ βουργηζέουτ 51 μοσεμβασία 53 ὁποῦχαν κιδυνέψη 54 τόκουσε ὁ σέ
 λ. ἀφέντ.

Η ὅτι ὁ πρίγκιπας εὐρίσκεται ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀνδραβίδα
 5856 μὲ ὄλους τοὺς κεφαλᾶδες του καὶ τοὺς καβαλλάριους,
 μεγάλης τὸ ἐχάρηκεν εἰς τούτην τὴν ἐλπίδα
 ὅτι <ὄλοι> θέλουσιν βαλθῆ, διατι τὸν ἀγαποῦσαν,
 στὸν πρίγκιπα τῆς Ἀχατας διὰ νὰ τοῦ συμπαθήσῃ.
 60 Ἄλογα τοῦ ἐδανείσασιν οἱ φίλοι του ἐκεῖσε·
 εὐτὺς ἐκαβαλλίκεψεν στὴν Ἀνδραβίδα ἐδιάβῃ,
 ὄλοι τὸν ἀπαντήσασιν, χαρὰν μεγάλην κάμνουν.
 Ὅλους ἐπαρακάλεσεν, ὡς ἀδελφούς καὶ φίλους·
 λέγει· “Ἐδάρτε ἄς ἰδῶ τὸ ποῖ μὲ ἀγαποῦσιν
 65 “ἀπὸ ἐσᾶς τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους κι ἀδελφούς μου,
 “νὰ ἔχω τὴν βοήθειαν σας στὸ φταίσιμον, τὸ ἐποίησ·
 “ἐπεὶ ἐγνωρίζετε καλὰ ὅτι ἔσφαλα μεγάλης
 “εἰς τὸν ἀφέντην λῆξιον μου, τὸν πρίγκιπα Γουλιάμον·
 “Ὀλοι τοῦ ἐπισχῆθησαν, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
 70 νὰ εἶναι εἰς βοήθειαν του στὴν δύναμιν τους ὄλην.
 Ἐπήραν τὸν κ' ὑπήγασιν στὸν πρίγκιπα ὀλόρθα
 (4540) ἐκεῖ ὅπου ἦτον κι ἀππλίκευεν εἰς τὴν Ἀγίαν Σοφίαν.
 Ἐνταῦτα ἐπροσκύνησε τὸν πρίγκιπα Γουλιάμον·
 ὁ πρίγκιπας εὐρίσκετον εἰς αὐτὸν χολιασμένος,
 75 ὄργην μεγάλην τοῦ ἔδειξεν, μέγα δίκαιον τὸ εἶχεν,
 ἐπεὶ εἰς ἐκείνον ἤλπιζεν καὶ πλέον τὸ θάρρος εἶχεν,
 βοήθειαν νὰ ἔχη ἀπ' αὐτὸν εἰς ὄλες του τὲς χρεῖες,
 κι αὐτὸς τὸν ἐλευτέρωσεν στὴν βίαν του τὴν μεγάλην.
 Ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας ὁ ἐπαινετὸς στρατιώτης,
 80 φρόνιμος ἦτον κ' ἔξευρεν τὸ φταίσιμο ὅπου ἐποίησεν,
 καὶ τὸ ζωνάριν του ἔβγαλεν, στὸν σφόντυλά του βάκι·
 εὐτὺς χαμαὶ ἐπέσατο, ἐλεημοσύνην κράζει
 καὶ λέγει πρὸς τὸν πρίγκιπα ἐνώπιον τῶν πάντων·
 “Ἐγὼ, ἀφέντη, ἔφταισα καὶ ἦλθα νὰ μὲ κρίνης.”
 85 Γουατιστὰ τὸν ἔλεγεν ἐτοῦτα, τὰ σὲ λέγω·
 οἱ ἀρχιερεῖς κ' οἱ ἕτεροι ὄλοι οἱ κεφαλᾶδες

5866 εἰς τὸ φταίσιμον τῷ ἐπήκα· 67, 76 ἐπὶν 70, 78 εἰς τὴν
 81 ἐβγαλεν—του τῷ βαγῆ

Cod. T 5855 εὐρίσκετον 56, 57 om. 58 ὡτι ὄλοι θέλουσιν βαλθῆ
 60 δανήσασῃ 61 ἐδιεβῆ 62 ἀπαντοῦσασι χ. μ. ἤσαν 63 ἐπαρακάλεσεν
 f. 78' 66 πὸ πῆκα 67 ἐπὶ γνωρίζετε—μεγάλα 68 ληξίον μου μισὴ π
 καὶ μεγάλη 70 νὰ ἴσῃτε ἢς βοήθεια μου καὶ ἡς θαφετεψί μου 71 καὶ

πύγαν τον 72 πούτον και πλάκαβε 74 ήβρισκετον 75 τώδηξε—τό ομ.
 76 ής κείων 77 εξ αυτών 79 πενετόν 80 ήξευρε—τό πίκαι 81 σφον-
 θολά του 82 ευθής χάμα στη γή έπεσε 84 α. μου έφθεσα 85 γ. τὰ έλ.
 έτ. πού σās λήγω

Ἡ κ' οἱ καβαλλάροι σὺν αὐτῷ εὐτὺς ἐγονατίσαν,
 δεόμενοι ἐλέασιν τοῦ πρίγκιπος ἐτοῦτο·
 “Διὰ τὸν Χριστόν, ἀφέντη μας, ἐδὰ συμπάθησέ του
 5890 “κι ἂν πέσῃ πλέον εἰς φταίσμιον, τὴν κεφαλὴν του κόψῃ.
 “Ἐσὺ ἐξεύρεις, ἀφέντη μας, τὴν μάχην ποῦ ἔχεις τώρα·
 (4580) “ἔπρεπεν ἄλλους νὰ εἴχαμεν τοῦ νὰ μᾶς βοηθήσουν.”
 Κι ὡς ἦτον πάντα ὁ πρίγκιπας φρόνιμος, ἐλεήμων,
 οὕτως τοὺς ἀποκρίθηκεν, τούτους τοὺς λόγους εἶπεν·
 95 “Ἄρχοντες, ἐγνωρίζετε, καλὰ τὸ ἐπινοεῖτε,
 “ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας ἀνεψιός μου ὑπάρχει
 “καὶ ἀνθρωπός μου λίξιος εὐρίσκεται καὶ πρῶτος·
 “καὶ ὅσον πλέον ἔσφαλεν εἰς πλέον θλίψιν τὸ ἔχω.
 “Ὅμως, διὰ τὴν ἀγάπην σας καὶ παρακάλεσιν σας,
 5900 “πάλε κ' ἐτούτην τὴν φορὰν ἄς ἔν' συμπαθημένος.”
 “Ὅλοι τὸν ἐπροσκύνησαν, εὐχαριστήσανέ του,
 καὶ ἔστρεψεν τὸν τόπον του ὡσαύτως καὶ τὰ κάστρη. 11
 Εἶπεν γὰρ ὁ πρίγκιπας ἐνώπιον τοῦ λαοῦ του·
 “Ἄρχοντες, ὅλοι ἐξεύρετε τὸ σφάλμα ὅπου ἐποίεω
 5 “εἰς τὸν καιρὸν ποῦ ἐγύρισε μετὰ τὸν Μέγαν Κύρη·
 “μὲ ἄρματα ἐπολέμησε εἰς κάμπον μετ' ἐμένα.
 “Ἐγὼ τοῦ ἐσυμπάθησα, καθὼς τὸ ἐξεύρετε ὅλοι·
 “τὸν τόπον του τὸν ἔστρεψα, ὡς νέο δόμα τοῦ ἐδώκα
 “ὅπως τὰ πάντα νὰ κρατῇ αὐτὸς καὶ τὰ παιδιά του,
 10 “ἐπεὶν ἐξακληρήθηκεν μὲ φταίσμιον ἐδικόν του·
 “θέλω δὲ πάλι ἀπὸ τοῦ νῦν νὰ τὸ ἔχη εἰς τοιοῦτον τρόπον.”
 (4580) Ἄφῶν ἐσυμπαθήστηκεν ὁ ἀφέντης τῆς Καρυταίου,
 εἰς τὴν βουλὴν ἐκάθισεν αὐτὸς κ' οἱ κεφαλᾶδες,
 ὁ πρίγκιπας ὅπου λαλῶ κ' οἱ καβαλλάροι ὅλοι.
 15 Ὁ πρίγκιπας τοὺς ἐρωτᾷ, διὰ νὰ τὸν συμβουλέψουν
 διὰ τὸν λαὸν ὅπου ἔμαθεν τοῦ βασιλέως ὅτι ἦλθεν.—
 “Ἐπεὶν ἠθέλησε ὁ Θεὸς κ' ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος,

5891, 5 ὅπου 5900 ἐνι 8 τοῦ τῷ ἐδ. 9 ὅπως κρατῇ αὐτὸς καὶ τὰ
 πάντα παιδιά του 10, 17 ἐπὶν 11 πάλιν

Cod. T 5887 συν αὐτό 89 δ. τ. χ. δεόμεθε αὐθέντη συμπαθησί τω
 90 αμ πέση πλέω σε πτ. τὴν κεφαλῆν 91, 92 om. 93 καὶ om.—πάντα
 φρόνιμος ὁ πρ. κ' ἐλεήμων 94 ἀπακρίθη καὶ 95 ἐπρεπο ἦται 96 ὁ om.—
 ἀνηψίος f. 78* 98 τόχω 99 γγα τῶν α.—παρακαλεσθή σας 2 ἡμέσ
 καὶ τὸ κάστρη 4 ἠξεύρετε—ποῦ 5 ποῦ γήρησε—μέγα 7 ξεύρεται

8 νέο δόγμα τοῦ το δο^{σι} 9 ὅπως κ. καὶ νέμεται αὐτὸς καὶ τὰ π. του 10 ἐπὶ
 εξαληφίστηκαί 11 πάλαι ἀπέ—ναρτο εχῆσι στέτιον τρ. 12 ἀφόν εσημα-
 θήθη καὶ αὐτῶς καὶ ἠ καὶ φαλάδες 13 ἐκάθ. δῆνα σίβουλευθοῦσι 15 ση-
 βουλέφου 16 ὀπόμαθε—ὀτήλθε 17 ἐπὶ εὐδόκησε ὁ θεὸς καὶ τοῦ φOTOS
 ἢ μῆρ

Η “ ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας ἐστράφη ἐδῶ μετ’ ἡμᾶς,
 “ δός του φουσσᾶτα καὶ λαὸν νὰ ἀπέρχεται εἰς τὸ Νίκλι
 5920 “ νὰ στέκη ἐκεῖ νὰ μάχεται, τὸν τόπον νὰ φυλάσῃ.
 “ καὶ πάλε ὅταν κάμνη χρεῖα νὰ τοῦ βοηθοῦμεν ὅλοι.”
 Ἐν τούτῳ ἀφίνω ἐδῶ λέγειν καὶ ἀφηγηᾶται
 διὰ τὸν Γουλιάμον πρίγκιπα ὁμοίως καὶ τὸν λαὸν του,¹¹
 καὶ θέλω νὰ σὲ ἀφηγηθῶ, ὅπως νὰ τὸ ἐγνωρίσῃς,
 25 τὸ πῶς ἦλθεν ὁ ἀδελφὸς τοῦ ρηγὸς τῆς Φραγκίας,
 μισὶρ Κάρλον τὸν ἔλεγον, ὁ ἀφέντης τῆς Προβέντσας,
 (ὁ Πάπας γὰρ τὸν ἔστεψεν ρῆγαν τῆς Σικελίας)
 καὶ πῶς ἐσυμπεθέρεψεν, καὶ πῶς ἐσυμβιβᾶσθη
 μετὰ τὸν πρίγκιπα Μορέως, ἐκείνον τὸν Γουλιάμον,
 30 καὶ ἀπῆρεν τοῦ ρηγὸς ὁ υἱὸς ἕς ὁμόζυγον γυναῖκαν
 τοῦ πρίγκιπος τὴν θυγατῆρ, τὴν μαντάμα Ζαμπέα,
 (4800) μὲ συμφωνίης, συμβίβασες, τὲς ἐποίκαν ἀμφοτέρως,
 νὰ κληρονομήσῃ τοῦ ρηγὸς ὁ υἱὸς τὸ πριγκιπᾶτο,
 καὶ ὁ πρίγκιπας τοῦ νὰ κρατῆ τὸν τόπον του ἐκ τὸν ρῆγαν.
 35 Εἰς τὸν καιρὸν ὅπου λαλῶ καὶ λέγω καὶ ἀφηγοῦμαι,
 ὁ κόντος, ντ’ Ἀντζῶ τὸν ἔλεγον, ὁ ἀφέντης τῆς Προβέντσας
 εἶχεν μὲ τὴν γυναῖκαν του ἐκείνην τὴν κουντέσσαν
 τρεῖς θυγατέρες ἕμορφες ὅπου ἤσασιν παιδία τους.
 Τὴν πρώτην γὰρ ὑπάντρεψεν (ὅπου ἦτον κληρονόμος),
 40 μετὰ τὸν δεύτερον ἀδελφὸν τοῦ ρηγὸς τῆς Φραγκίας,
 μισὶρ Κάρλον τὸν ἔλεγον, ὁ ἐξάκουστος στρατιώτης.
 Ἐκεῖνος ἐκληρονόμησεν μὲ τὴν ὁμόζυγόν του
 τοῦ κόντου ντ’ Ἀντζῶ τὴν ἀφεντίαν καὶ ὄλου του τὸ κοντάτο.¹¹⁵
 Τὴν δεύτερην γὰρ ἀδελφὴν τοῦ κόντου τὴν θυγατῆρ
 45 ἐπῆρε ὁ ρῆγας τῆς Φραγκίας ὁμόζυγον γυναῖκαν.
 Διαβόντα ὀλίγος ὁ καιρὸς, ὁ ρῆγας τῆς Ἀγγλετέρας
 ἐπῆρεν τὴν τρίτην ἀδελφὴν τῶν δύο ὅπου σὲ λέγω
 στεφανικὴν γυναῖκαν του, ρῆγαῖναν τὴν ἐποίηκε.
 Καὶ ἀφότου γὰρ ὑπάντρεψεν ὁ κόντος τῆς Προβέντσας

5930 eis

39, 49 ὑπᾶνδρ.

45 γυναῖκαν του ὁμόζυγον

Cod. T 5918 ἐσῆ αστη ἐδῶ 22 τὰ λέγει καὶ ἀφηγᾶσθε 24 φησὶ
 δια νὰν το ἐγνωρίσῃς 25 τοῦ ρίγα f. 79^r 26 αὐθέντης 28 ἐπὶ
 θερεψᾶι 29 με τὸν 30 ἐπῆρεν—ὁ οἰμ. 31 τῶν ἀδελφῶ 32 ἐπὶ
 ἀφοτέρος 33 καὶ κληρονόμισε 34 δια νὰ κρατῆ 36 ὁ κόντος ντε ἀπῆρεν

P

1935 Εἰς τὸν καιρὸν, τὸν σὲ λαλῶ ποῦ λέγω κι ἀφηγοῦμαι,
 κόντου ντ' Ἀντζῶ τὸν ἔλεγαν, ἀφέντην τῆς Προβέντσας,
 εἶχε μὲ τὴν γυναῖκα του ἐκείνην τὴν κοντέσσα
 τρεῖς θυγατέρες ἔμορφες ὁποῦσασιν παιδία του.
 Τὴν πρώτην γὰρ ὑπάντρεψεν (ὁποῦτου κληρονόμος),
 40 μὲ ἀδελφὸν τὸν δεύτερον τοῦ ρηγὸς δὲ τῆς Φράιτσας, (p. 135)
 μισέρ Κάρλον τὸν ἔλεγαν, <ὁ> ἐξάκουστος στρατιώτης.
 Αὐτὸς ἐκληρονόμησεν μὲ τὴν ὁμόζυγόν του
 τοῦ κόντου ντ' Ἀντζῶ τὴν ἀφεντίαν καὶ ὄλο τὸ κοντᾶτον. f. 194^v 1
 Τὴν δεύτερην ἐπῆρεν τὴν ὁ ρῆγας δὲ τῆς Φράιτσας.

45

τὴν τρίτην καὶ τὴν ὕστερην ὁ ρῆγας Ἐγγλιτέρρας.

Κι ἀφότου γὰρ ὑπάντρεψεν ὁ κόντος τῆς Πρεβέντσας

5939 ἠπάνδρυσαν

προβέτζας 39 ἐπάνδρυσσε 41 μισέρ—ὁ ξακουστός 43 του om.—
 που ἔσω 44 τοῦ κόντα 46 λήγος—ο κόνταϊς τῆς εγγλητέρας 47 που
 σας λ. 48 στεφάνη καὶ γυνέκατου 49 ἀφόντου—επάνδρυσσε—προβέτζας

S.

25

Η τὲς θυγατέρες του τὲς τρεῖς, καθὼς σὲ τὸ ἀφηγοῦμαι,
 5951 διαβῶν ὀλίγος ὁ καιρὸς, ἀπόθανεν ὁ κόντος
 (1620) κ' ἐνέμεινεν στὸν τόπον του ἀφέντης κληρονόμος
 ὁ μισὶρ Κάρλος ἀδελφὸς τοῦ ρηγὸς τῆς Φραγκίας,
 διατὶ εἶχεν τὴν πρώτη ἀδελφήν ἀπὸ τὲς τρεῖς ἐκέως.
 55 Λοιπὸν, ἐκείνον τὸν καιρὸν κ' ἐκείνους γὰρ τοὺς χρόνους
 ὁ Φρεδερίγος βασιλέας, ἐκείνος τῆς Ἀλλαμάνιας,
 ἀφέντευεν τὴν Σικελίαν ἐκείνο τὸ ρηγᾶτο
 σὺν τὰ τῆς Πούλιας, σὲ λαλῶ, εἶχεν τὴν ἀφεντίαν.
 Τὸν Πάπαν ἐδυνάστευεν, τοῦ ἀπήρην τὴν Καμπάνια,
 60 τὴν Ρωμανίαν ἀλλὰ δὴ, τὴν ἀφεντίαν τῆς Ρώμης·
 τὸν Πάπαν γὰρ ἐξώρισε κ' ἐμίσεψε ἐκ τὴν Ρώμη,
 στὴν Βενετίαν ἐκατέφυγεν νὰ μὴ τὸν θανατώσῃ. l. 19
 Ἀπέκει τὸν ἀφώρισεν ὁ Πάπας κ' οἱ Ἐκκλησίες
 ἐκείνον καὶ τοὺς τόπους του κι ὅπου ἦσαν μετ' ἐκείνον.
 65 Καμμία ἐκκλησία οὐκ ἐψάλλετον, ἀλλὰ οὔτε ἐλειτοῦρ
 γᾶτον,
 παιδία οὐκ ἐβαφτίζονταν, νεκροὺς οὐδὲν ἐψάλλαν,
 ἀλλὰ ποτὲ ἀντρόγυνον οὐδὲν τοὺς εὐλογοῦσαν.
 Πάντα τὸν ἀφωρίζασιν ἴσ' ὅλες τὲς ἐκκλησίες,
 εἰς τὰ ρηγᾶτα πανταχοῦ εἰς τὴν χριστιανωσύνην,
 70 στὰ μοναστήρια κ' οἱ ἀρχιερεῖς ὅλης τῆς οἰκουμένης.
 Ὁ Φρεδερίγος ὁ βασιλεὺς εἶχεν υἱὸν γὰρ νόθον,
 (1640) Μαφροῖ τὸν ὠνομάζασιν, πρίγκιπα τῆς Σαλέρνου·
 τῆς Κάπουας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ εἶχε τὴν ἀφεντίαν.
 Ἀπόθανεν ὁ βασιλέας ἐκείνος ὁ Φρεδερίγος
 75 κ' ἐστέψασιν τὸν ροῖ Μαφρὲ ρῆγαν τῆς Σικελίας,
 ὅστις ἀφέντευεν κι αὐτὸς τὰ ἐκράτει κι ὁ πατὴρ του·
 τὴν ἐκκλησίαν ἐμούρτευεν ὡς τύραννος ὅπου ἦτον.

5959 ἀπ. τοῦ τὴν κάμπ. 60 καὶ τὴν ρωμ. 63 οἱ] ἡ 66 ἐψάλλω,
 originally ἐθάπταν, which was cancelled 67 ἀνδρόγ. 68 μάντα—αἰ

Cod. T 5950 τὰ φηγ. 51 διαβόντα ληγως 52 ἀνέμπρε 53 μισὶρ
 κάρουλις τοῦ ρίγα 54 ἀπο τῆς 55 του γκερὸν 56 φέρειρμα
 βασιλεὺς 58 με τα τῆς π. 59 ἐπίρε του τὴν γκαμπάνια 60 καὶ τῆ
 ρομάνια ἀλαδὴ τῆς ἀθθεντιάς 62 κατὰ φηγε νὰ μὴν 63 ἀπὸ τὸν ἀφ

P τές θυγατέρες του τές τρεῖς, καθὼς τὸ ἀφηγοῦμαι,
 5921 διαβὼν ὀλίγος ὁ καιρὸς, ἀπέθανεν ὁ κόντος
 καὶ ἔμεινε στὸν τόπον του ἀφέντης κληρονόμος
 ὁ μισέρ Κάρλος, ὁ ἀδελφὸς τοῦ ρήγα δὲ τῆς Φράντσας,
 διοῦ ἦτον πρώτη ἀδελφή (!) ἀπὸ τές τρεῖς ἐκείνες.
 55 Λοιπὸν, ἐκείνον τὸν καιρὸν κ' ἐκείνες τές ἡμέρες (p. 136)
 ὁ Φερδερίγος βασιλεὺς, αὐτὸς τῆς Ἀλλαμάνιας,
 ἀφέντευεν τὴν Σικελίαν ἐκείνο τὸ ρηγᾶτο
 σὺν τὰ τῆς Πούλιας, σὲ λαλῶ, εἶχε τὴν ἀφεντίαν.
 Τὸν Πάπαν ἐδυνάστεψεν κ' ἐπήρε τὴν Καμπάνιαν,
 60 ἀκόμη γὰρ ἐπήρεν του τὴν ἀφεντίαν τῆς Ρώμης·
 τὸν Πάπαν γὰρ ἐξώρισε καὶ ἔφυγεν ἐκεῖθεν, f. 194' II
 στὴν Βενετία ἐκατέφυγεν νὰ μὴν τὸν θανατώσῃ.
 Κ' εἰς αὐτὸ γὰρ ἀφώρισε ὁ Πάπας κ' ἡ Ἐκκλησία
 ἐκείνον καὶ τοὺς τόπους των <καὶ> ὅπουσαν μετ' ἐκείνον.
 62 Καμμία ἐκκλησία οὐ ψάλλετον, ἀλλ' οὔδε ἐλειτουρ-
 γᾶτον,
 παιδία οὐδὲν ἐβάφτιζαν, νεκροὺς οὐδὲν ἐψάλλαν,
 οὔτε ποτὲ ἀντρόγυνον καθόλου εὐλογοῦσαν.
 Πάντα τὸν ἀφωρίζασιν ἕως ὅλες τές ἐκκλησίες,
 στὰ μοναστήρια, σὲ λαλῶ, οἱ χριστιανοὶ γὰρ ὅλοι,
 70 ἀρχιερεῖς καὶ προεστοὶ ὅλης τῆς οἰκουμένης.
 Ὁ Φερδερίγος βασιλεὺς εἶχεν υἱὸν παστάρδον,
 Μαφροῖς ἦτον τὸ ὄνομα, πρίγκιπας τοῦ Σαλέρνου·
 τῆς Κάπουας τὴν κράτησιν εἶχε, τὴν ἀφεντία.
 Ἀπόθανεν ὁ βασιλεὺς ἐκείνος ὁ Φερδερίγος,
 75 καὶ ἔστεψαν τὸν ροῖ Μαφρὲ ρήγαν τῆς Σικελίας,
 ὁποῖος ἀφέντευεν κι αὐτός, ὡσὰν καὶ ὁ πατὴρ του,
 τοὺς τόπους καὶ τὴν ἀφεντίαν, | τὰ ἐκράτει καὶ ἐκείνος· f. 195' I
 τὴν ἐκκλησίαν ἐμύρτεψεν καθὼς καὶ ὁ πατὴρ του.
 Καὶ ὡς ἀπέρασεν καιρὸς κἀμπόσος, ὡς εἰκάζω,

5957 σικελίαν 59 τὸ πάπαν 61 θανατώσω 63 ἀφώρισην
 67 ἀντρόγ. 69 ὄλλοι 71 σαλέργου 73 κούποιαι

64 καὶ δεῖ ἴσα μετὰ κόντον 65 κλησία οὐκαὶ ψ. αλοῦται λητουργάτον 67 ἀλλὰ
 οὔτε ταυδρόγινα 70 τὰ μοναστ. 71 ὁ οπι.—φερδερίγγος 72 ὡνόμαζαν
 74 ὁ βασιλεὺς—φερδερίγγος 75 μαφρη 76 τὰ κρα' ε 78 τὴν ε.
 ἐδυνάστεψεν ὡσπερ καὶ ὁ πατὴρ του

- Η Ἐν τούτῳ ὁ Πάπας ἔποιικεν κ' ἐστράφη εἰς τὴν Ρώμην.
 5981 Κ' ἔξευρεν καὶ ἐγνώριζεν ὅτι ὁ μισὶρ Κάρλος
 ὁ κόντος (ντὲ Ἀντζῶ τὸν ἔλεγαν, ἀφέντην τῆς Προβέντσας,
 αὐτάδελφος ἦτον τοῦ ρηγὸς ἐκείνου τῆς Φραγκίας),
 ἦτον στρατιώτης φοβερὸς, ἐξάκουστος στὸν κόσμον.
 85 Μὲ τὴν βουλὴν τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γαρδιναρίων εἰ
 μαντᾶτα ἀπόστειλε εἰς αὐτόν, ὁμοίως στὸν ἀδελφόν του,
 εὐχὴν καὶ παρακάλεσιν κ' ὑπόσχεσες μεγάλες,
 ἂν θέλῃ νὰ ἔλθῃ πρὸς αὐτὸν τὴν μάχην νὰ καταπιάσῃ
 μετὰ τὸν ροῖ τὸν Μαφροῖ (τὸν τύραννον ἐκείνων
 90 ὅστις κρατεῖ τῆς ἐκκλησίας τοὺς τόπους καὶ τὰ δίκαια),
 νὰ πολεμήσῃ μετ' αὐτόν, νὰ τὸν ἔχῃ ἐξαλείψει·
 (1680) τοῦ Ἀγίου Πέτρου τὸν θησαυρὸν κι ὄλον του τὸ λογάρι
 νὰ τὸ ἔχῃ εἰς ἐξουσίαν του, φουσσᾶτα νὰ ρογέψῃ.
 Καὶ τὸν σταυρὸν νὰ ἐπάρουσιν ὅσοι εἰς Χριστὸν
 πιστεύουν,
 95
 τὸ σκῆπτρον γὰρ τῆς Ἐκκλησίας νὰ τοῦ τὸ παραδώσῃ,
 νὰ τὸ ἔχῃ κ' εἰς κληρονομίαν αὐτὸς καὶ τὰ παιδία του,
 ρῆγαν νὰ τὸν φημίσουσι, τὸ στέμμα νὰ τοῦ βάλου,
 νὰ ἐνι ρῆγας τῆς Σικελίας καὶ τοῦ ρηγάτου Πούλιας.
 6000 Κι ὡς τὸ ἤκουσεν ὁ θαυμαστὸς ἐκείνος ὁ ἀντρεϊωμένος,
 ὁ μισὶρ Κάρλος, σὲ λαλῶ, ὁ κόντος τῆς Προβέντσας.
 τὸ τοῦ ὑπισχίετον κ' ἔγραφεν ὁ ἀγιώτατος ὁ Πάπας,
 οὐδὲν ἠθέλησε ποσῶς τοῦ νὰ τὸ καταπιάσῃ,
 5 λέγας καὶ λογιζόμενος, ὅτι ἂν τὸ καταπιάσῃ,
 τὸν ρῆγα ἐκείνου τῆς Φραγκίας, ὅπου ἦτον ἀδελφός του, εἰ
 ἠθέλεν βάλει εἰς ταραχὴν κ' εἰς μάχην γὰρ μεγάλην
 μετὰ τοὺς Ἀλλαμάνους ἀλλὰ δὴ καὶ μετὰ τοὺς Γημπη
 λίνους·
 κ' ἠθέλεν ἔχει ἀμαρτία διὰ τὰ φονοκοπεῖα
 10 τῆς μάχης καὶ τοῦ ἐξηλειμοῦ ἔς τῶν Χριστιανῶν τὸ γένος.
 5989 τὸν ῥῶη μαφροῦ 93 εἰς ἐξ. του νὰ τὸ εἰ. 6000 ἀνδρ. 10 τῶ
 μ. γὰρ καὶ—εἰς

Cod. T 5981 μισέρ κάρουλος 82 ὁ κόνταις ντε ἀντζο—αὐθέντης 84 ἐ-
 κουστος καὶ φοβερὸς στὸν γκόσμον 85 καὶ τὸν γαρδεναλὸς εἰ 80'
 86 ἀπέστειλε σαυτον 87 ἐπὶ καὶ παρακάλεση 88 εἰλθη—την μ. π.
 κινήση 89 ροιω μαφροῦ 90 τῆς σηκαλίας 91 ἦχε ἐλατήρη 93 στῶ

Ρ τοῦ Πάπα ἐσυγκρότησαν κ' ἐστράφη εἰς τὴν Ρώμην.
 5981 **Κ'** ἤξευρεν καὶ ἐγνώριζεν, αὐτὸς ὁ μισὲρ Κάρλος
 (κόντο ντ' Ἄντζω τὸν ἔλεγαν, ἀφέντη τῆς Προβέντσας,
 αὐτάδελφος γὰρ τοῦ ρηγός, καθὼς σὲ τὸ ἀφηγήθη), (p. 137)
 ἦτον στρατιώτης φοβερός, ἐξάκουστος στὸν κόσμον.
 85 **Μὲ** τὴν βουλὴν τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γαρδιναλέων
 μαντάτα στέλνουν εἰς αὐτόν, τοιάδε τοῦ μνηοῦσιν·
 εὐχὴν καὶ παρακάλεσιν, ὑπόσχεσιν μεγάλην,
 ἂν θέλῃ νὰ ἔλθῃ πρὸς αὐτόν, τὴν μάχην νὰ καταπιᾶσῃ
 μετὰ τὸν ρῆϊ ντὲ Μαφρέ, τύραννον Ἐκκλησίας,
 90
 νὰ πολεμήσῃ μετ' αὐτόν καὶ νὰ τὸν ἐξαλείψῃ·
 τοῦ Ἁγίου Πέτρου τὸν θησαυρὸν κι ὄλον του τὸ λογάριον
 νὰ τὸ ἔχῃ εἰς ἐξουσίαν του φουσσᾶτο νὰ συνάξῃ.
 Καὶ τὸν σταυρὸν νὰ ἐπάρουσιν ὅσοι εἰς Χριστὸν
 πιστεύουν,
 95 νὰ ἔλθουν ὅλοι μετ' αὐτόν ὅσοι εἶναι βαπτισμένοι. f. 195^v II
 τὸ σκήπτρον γὰρ τῆς Ἐκκλησίας νὰ τοῦ τὸ παραδώσῃ,
 νὰ ἔχῃ καὶ εἰς κληρονομίαν αὐτὸς καὶ τὰ παιδιά του,
 ρῆγαν νὰ τὸν τιμήσουσιν, τὸ στέμμα νὰ τὸν βάλουν
 νὰ ἐνὶ ρῆγας τῆς Σικιλίας καὶ ὄλου τοῦ ρηγάτου
 6000 ὅσο <ἐν> ἡ διακράτησις, ὁμοίως καὶ τῆς Πουλίας.
 Ὡς τὸ ἤκουσεν ὁ θαυμαστός ἐκεῖνος ὁ ἀντρειωμένος,
 μισὲρ Κάρλος ὁ ἀδελφὸς τοῦ ρῆγα δὲ τῆς Φράντσας,
 τὸ τοῦ ὑπόσχέθη κ' ἔγραψεν ὁ ἀγιώτατος <ὁ> Πάπας,
 5 οὐδὲν ἠθέλησεν ποσῶς νὰ τὸ καταπιᾶσῃ·
 τὸν ρῆγαν ἐκεῖνον τῆς Φράτσας τε ὁποῦτον ἀδελφὸς του,
 τὸν θέλει βάλει εἰς ταραχὴν καὶ μάχην δὲ μεγάλην
 μετὰ τοὺς Ἀλλαμάνους τε καὶ μὲ τοὺς Γγιπιλίνοους·
 κ' ἤθελεν ἔχει ἁμαρτία διὰ τὰ φουνοκοπεῖα
 10 τῆς μάχης τῶν Χριστιανῶν, ἐξαλεισμὸν καὶ φτόνους.

5981 αὐτὸν 81 ὁ κόντο 86 μαντάτα—τὸ ἀδε 94 πισθείουν
 96 σκίπτρον 6000 ὅσον ἡ δ. 10 φθόνους, sic; φόνους would be better

ἐξ. 94 νὰ πάρουσιν 96 σκίπτρον 97 τὰ τὸ ἔχει εἰς 98 ναμοῦ
 99 ἐνε 6000 τάκεισε 1 μισέρ—ἐκεῖνος τῆς προβ. 2 το τί ἠπόσκαὶ τῶν
 4 ποσῶς δε ναν τω κ. 5 om. 6 ὅπου ἦτον 8 με om. before τοὺς ἀλ.
 —γαμπελίνοου 10 τοῦ ξαλημοῦ

Η Ἐν τούτῳ ἐξήλθε ἡ ὑπόθεσις, ἐτοῦτο ὅπου σὲ γράφω.
 Ὁ ρήγας ἐκεῖνος τῆς Φραγκίας ὠρέχτη νὰ ποιήσῃ
 (1680) χαρὰν καὶ κάλεσμα λαμπρὸν μετὰ τοὺς ἐδικούς του·
 τὸν σύγαβρόν του ἐμήνυσε, τὸν ρήγαν τῆς Ἀγγλετέρας,
 6015 φιλιτικῶς τοῦ τὸ ἔγραψεν, ἀξιοπαρακαλεῖ του
 νὰ ἔλθῃ μὲ τὴν ρήγαιναν, ἐκείνην τὴν ἀδελφήν του,
 εἰς τὸ Παρίσι νὰ ἐσμίξουσιν, νὰ ποιήσουν τὴν χαρὰν τοῖς.
 Κ' ἐκεῖνος τὸ ἐδέξατο ἄεὶλικρινὴν ἀγάπην·
 ὀνόστιμον τοῦ ἐφάνηκεν νὰ ἐσμίξουν καὶ χαροῦσιν.
 20 Ἐπήρε γὰρ τὴν ρήγαιναν καλὰ συντροφεμένην
 κ' εἰς τὸ Παρίσι ἀπήλθασιν, χαρὰν μεγάλη ἐποίησαν.
 Στὴν ἔνωσιν ποῦ ἐνώθησαν οἱ ρήγαινες οἱ δύο
 καὶ μίαν ἡμέραν κυριακὴν, εἶχον χαρὰς μεγάλας,
 οἱ δύο ἀδελφὲς οἱ ρήγαινες ἐνώθησαν ἀλλήλως·
 25 ἡ δευτέρα ἦτον τῆς Φραγκίας κ' ἡ τρίτη τῆς Ἀγγλετέρας. [151]
 Κι ὡσὰν ἐκαθεζόντησαν ἰς τῆς ρήγαινας τὴν τσάμπραν,
 ἦλθεν κ' ἡ πρώτη ἀδελφή, ἡ κουντέσσα τῆς Προβέντσας,
 ὅπου εἶχεν γὰρ τὸ ἰγονικὸν ἐκεῖνο τοῦ πατρός τοῦ.
 Τὸ ἰδεῖ τὴν ὅτι ἔρχετον, ἐπροσηκώθησάν της·
 30 ἐκάθισαν γὰρ ἐνομοῦ, ὡς τὸ ἔχουν οἱ γυναῖκες.
 Κι ὅσον ἐπεριεγίνησαν καθήμεναι ἀλλήλως,
 ἡ ρήγαινα γὰρ τῆς Φραγκίας, ὅπου ἦτον ἡ μεσαία τοῦ,
 (1700) λέγει τῆς πρώτης ἀδελφῆς, ὅπου ἦτον ἡ κουντέσσα·
 “Ὁὐ πρέπει σε, καλὴ ἀδελφή, νὰ κάθῃσαι μετ' ἡμᾶς
 35 “ἴσως ὡσὰν ἐμᾶς τὲς δύο ὅπου εἴμεσταν ροῖνες·
 “εἰς ἄλλην δόξαν καὶ βαθμὸν εἴμεσταν παρὰ ἐσένα.”
 Κι ὡς τὸ ἤκουσεν ἡ εὐγενικὴ ἐκείνη ἡ κουντέσσα,
 ἀπὸ πικρίας καὶ ἐντροπῆς ἀπέκει ἐσηκώθη·
 εὐθέως ἀπέκει ἐμίσησεν, στὸ ὀσπίτι της ἀπήλθεν,
 40 ἐσέβην εἰς τὴν τσάμπραν της μετὰ πολλῶν δακρῶν.
 Καὶ μετὰ ταῦτα ἀνέφανεν ὁ κόντος τῆς Προβέντσας·

6012 ὀρέκτη 14 σήγαυρόν 18 εἰς 22 ὅπου 26 εἰς τῆς ρ. τῆ
 τσάμπρας 36 ἐσέν

Cod. T 6011 ἐντοῦτω ὅπου σε γρ. 14 σήγαμβρόν—εγγλετέρας 15 φφ
 ληκός—ἀξιο παρακαλή 17 παρήση f. 80' 18 ἡς ληκρῶν 19 παλλὰ
 καλὰ τὸ φ. νὰ σμίξουν 20 συνδροφιασμένη 21 παρήση 22 στὴν ἐσοσί του
 23 ἴχαν 24 ἡ ρήγαινες ἐκάθησαν ἀλλήλως 25 καὶ ἡ ἑτέρα τῆς ἐγγλετέρας

P Εἰς τοῦτο ἐξήλθε ὑπόθεσις ἐτούτη ὅπου σὲ γράφω.

Ἄσπαστος αὐτὸς τῆς Φρύντσας τε ὀρέγεται νὰ ποίση
χαρὰν καὶ κάλεσμαν λαμπρὸν μετὰ τοὺς ἐδικούς του· f. 195° I
τὸν σύγαμπρόν του ἐμήνυσεν, ρῆγαν τῆς Ἑγγλιτέρρας,

6015 φιλιτικῶς τοῦ ἔγραψεν, ἀξίως παρακαλεῖ τον, (p. 138)

νὰ ἔλθῃ μὲ τὴν ρῆγαιαν, τὴν γυναικάδελφὴν του,
εἰς τὸ Παρίσι νὰ ἐσμίζουσιν, νὰ κάμουν τὴν χαρὰν τους.

Κ' ἐκεῖνος τὸ ἐδέξατο ἕως εὐλικρινῆ ἀγάπην·
ὀνόστιμον τοῦ ἐφάνηκεν νὰ ἐσμίζουν νὰ χαροῦσιν.

20 Ἐπῆρεν τὴν γυναῖκα του, τὴν ρῆγαιαν ἐκείνην,
κ' εἰς τὸ Παρίσι ἀπόσωσαν καλὰ συντροφεμένοι·
χαρὲς μεγάλας ἔποικον ὡς τὸ ἔχουν οἱ ρηγάδες.

Καὶ μίαν ἡμέραν κυριακὴν ἦσαν χαρὲς μεγάλας,
οἱ δύο ἀδελφές οἱ ρῆγαινες ἐνώθησαν ἀλλήλως·

25 ἡ δευτέρα τῆς Φράτσας ἔν', ἡ τρίτη τῆς Ἐκλιτέρρας.
Κι ὡσὰν ἐκαθεζόντησαν στῆς ρῆγαινας τὴν τσάμπραν,
ἦλθεν καὶ ἡ <πρώτη> ἀδελφή, κουντέσσα τῆς Προ-
βέντσας,

ὅπου ἦτον κληρονόμισσα ἕως ὅλον τὸ γονικόν τους.

Τὸ ἰδοῦν τὴν ὅτι | ἔρχεται, ἐπροσηκώθησάν τιν· f. 195° II

30 ἐκάθισαν γὰρ ἐνομοῦ, ὡς τὸ ἔχουν οἱ γυναῖκες.

Κι ὅσον ἐπεριγίνετον καθόμενες <ἀλλήλως>,
τῆς Φράτσας δὲ ἡ ρῆγαινα, ἡ δευτέρα ἐκείνη,
λέγει τῆς πρώτης ἀδελφῆς, ἐκείνης τῆς κουντέσσας·

“Ὁὐ πρέπει σε, καλὴ ἀδελφή, ἀλλὰ καὶ πρώτη ἂν εἶσαι,

35 “μετ' ἔμας νὰ καθέζεσαι, ἐπεὶν κουντέσσα εἶσαι·
“ἡμεῖς ροῖνες ἡμεστεν κι ἄλλη δόξα μᾶς πρέπει.”

Ἦς τὸ ἤκουσε ἡ εὐγενικὴ ἐκείνη ἡ κουντέσσα,
ἀπὸ πικρίας καὶ ἐντροπῆς ἐκείθεν ἐσηκώθη

εὐτὺς καὶ ἐδιέβηκεν, στὸ σπῆτι τῆς ἀπῆλθεν,

40 ἐσέβη εἰς τὴν τσάμπραν τῆς μετὰ πολλῶν δακρῶν.

Καὶ μετὰ ταῦτα ἀνέφανεν ὁ κόντος τῆς Προβέντσας·

6014 ἔγγιττας 17 τοὺς] του 18 εἰς ὀληκρηνῶν 23 καὶ μίαν] καμίαν
27 κουνταῖσα 33 κουντέσσας 35 ἐπὶν 36 ρηγαινας

27 κουνταῖσα 28 γὰρ ἡκωικὸ 29 τὸ ἡδὼν—ἐρχεται 30 τὸχοῦσι ἡ
γυναῖκες 31 καθόμενες 32 μοσι^α 33 ἦτσε 35 ὀποῦμστε ρηγαινας
36 ἡμεθε 37 κουνταῖσα 38 ἀπέ—ἐκίθεν ἐσηκώθη

Η ἐρώτησεν ἀπ' ἔξωθεν τὸ ποῦ ἦτον ἡ κουντέσσα,
 κι ὀκάποιος τοῦ ἀπεκρίθηκεν καὶ λέγει του· “Ἀφέντη,
 “ἐκεῖ ἀπ' ἔσω στὴν τσάμπραν της, λογιζομαι, κοιμάται.”¹¹
 6045 Ὁ κόντος γὰρ ἐλεύτερα ἐσέβηκεν ἀπ' ἔσω·
 τὸ νοήσει δὲ ἡ εὐγενικὴ ὅτι ἔρχετον ὁ κόντος,
 τὰ ὀμμάτια της ἐσφούγγισεν μετὰ τὸ ἀναπετάριν.
 Ὁ κόντος γὰρ ἐγνώρισεν τὰ ὀμμάτια τῆς κουντέσσας
 ἀπὸ τὰ δάκρυα τὰ πολλὰ τὸ πῶς ἦσαν πρησμένα,
 50 καὶ λέγει της μετὰ θυμοῦ· “Τί ἔνι τὸ κλαίεις, κουντέσσα;
 κ' ἐκείνη ἠθέλησε νὰ ἀρνηθῆ, νὰ μὴ τὸ φανερώσῃ.
 Κ' ἐκείνος ὤμοσεν εὐθέως ὄρκον φριχτὸν καὶ εἶπεν·
 (4720) “Ἐὰν οὐ τὸ εἶπης σύντομα ἀλήθεια, τί ἔν' τὸ κλαίεις,
 “ποιήσει σὲ θέλω τιμωρίαν νὰ κλάψῃς εἰς ἀλήθειαν.”
 55 Κ' ἐκείνη φοβιζόμενη εἶπεν του τὴν ἀλήθειαν,
 τὸ πῶς ἀπῆλθε διὰ νὰ ἰδῆ τὲς δύο της ἀδελφάδες
 κ' ἐκάθισεν ὀμοῦ μὲ αὐτὲς διὰ νὰ παραδιαβάσουν·
 “καὶ διατ' ὅτι ἐκάθισα ἰσόπυρα μετ' αὐτες,
 “κι οὐδὲν τὲς ἀκριοετίμησα διατὸ ἦσασιν ροῖνες,
 60 “ἡ ἀδελφή μου ἡ ρήγαινα ἐκείνη τῆς Φραγκίας
 “ἄρξετον <τοῦ> νὰ μὲ λαλῆ καὶ λέγει πρὸς ἐμένα·
 “Ὁὐ πρέπει σε, καλὴ ἀδελφή, νὰ κάθεσαι μετ' ἐμῶς
 “ἰσόπυρα εἰς ἓνα βαθμόν, οὔτε εἰς ἀξίαν ἐτέτοίαν,
 “διότι ἀρμόζει νὰ ἔχωμεν δόξαν κι ἀξίαν πλειοτέραν,
 65 “παρὰ κουντέσσα ἢ δούκισσα ἢ ἄλλη καμμία γυναικα.”¹²
 “Κ' ἐγώ, τὸ ἀκούσει το, εὐτὺς ἐθλίβηκα τοσοῦτως,
 “ὅτι ἀπ' τῆς θλίψεως κ' ἐντροπῆς ἐμίσησα ἀπέκει
 “καὶ ἦλθα ἐδῶ εἰς τὴν τσάμπρα μου καὶ ἔκλαψα εἰς
 σφόδρα.”
 Ὁ κόντος δὲ τὸ ἀκούσει το, ὄρκον φριχτὸν ἐποίκεν
 70 καὶ εἶπεν τὴν ἑαυτοῦ γυνήν, ἐκείνην τὴν κουντέσσα·
 “Ὁμνύω σε ἐτοῦτο εἰς τὸν Χριστὸν κ' εἰς τὴν ἑαυτοῦ
 μητέρα,

6044 εἰς τὴν ντ'άμπραν 54 π. τῆς θέλω τ. νὰ κλάψῃ 57 παραδηβέσω
 58, 63 ἰσόπυρα, which I keep, although in l. 5516 we read ἰσοπορία 58 διατ'
 τί 59 τοὺς ἀκριοετίμησε 67 ἀπὸ

Cod. T 6042 κονταίσα 43 καὶ κάποιος τάπεκρ. 44 λογιζομαι
 46 νοήσωντας ἢ ευγ. f. 81' 47 τὰ ὀμμάτια ἐσφούγγιζε με τὸ α. 48 τὰ
 μάτια 49 πρημένα 50 τί ἔνε που κλαίεις κονταίσα 52 εὐθέως δ. φρακτὸν

P ἠρώτησεν ἀπ' ἔξωθεν· “Ποῦ ἔναι ἡ κοντέσσα;”
ὁκάτις ἀπεκρίθηκεν ὅτι εἰς τὴν τσάμπραν ἔνι.

6045 Ὁ κόντος γὰρ ἐλεύτερα ἐσέβηκεν ἀπ' ἔσω·
τὸ νοήσει ἢ εὐγενικῇ ὅτι ἔρχεται ὁ κόντος,
τὰ ὀμμάτια τῆς ἐσφόγγιζεν μὲ τὸ ἀναπετάριν.
Ὁ κόντος δὲ ἐνόησεν, ἔκλαιεν ἡ κοντέσσα,

f. 196^r 1

50 καὶ λέγει τῆς μετὰ χολῆς· “Τί κλαίεις, ἡ κοντέσσα;”
ἐκείνη ἠθέλησε νὰ ἀρηθῆ, νὰ μὴ τ' ὁμολογήσῃ.
Ἐκείνος εὐθέως ᾤμοσεν, ὄρκον φριχτὸν ἐποίηκεν·
“Ἄν οὐκ εἰπῆς το σύντομα τὸ τί ἔναι τὸ κλαίεις,
“ποιήσει σὲ θέλω τιμωρίαν ἀληθινὰ νὰ κλάψῃς.”

55 Ἐκείνη γὰρ φοβούμενη εἶπε του τὴν ἀλήθειαν
τὸ πῶς ἀπῆλθεν νὰ ἰδῇ τὲς δύο τῆς ἀδελφάδες·
“καὶ ἕκατσα ὀμοῦ μὲ αὐτὲς νὰ παραδιαβάσω·
“καὶ διατὶ ἐκάθισα ἰσόπορα μετ' αὐτῆς,
“καὶ οὐδὲν τὲς ἐτίμησα διοῦ ἦσαν ρηγίνες,

(p. 139)

60 ἡ ἀδελφή μου ἢ δεύτερη, ἢ ρήγαινα τῆς Φράτσας,
“ἄρξετο ὅτι νὰ λαλῆ, οὕτως μὲ συντυχαίνει·
“Ὅν πρέπει σου, καλὴ ἀδελφή, νὰ κάθῃσαι μετ' ἔμας
“ἰσόπορα εἰς ἕναν βαθμόν, οὐδὲ εἰς ἀξίαν τοιούτην,
“διοῦ ἀρμόζει νὰ ἔχωμεν ἀξίαν πλειοτέραν,

65 “παροῦ κοντέσσα ἢ δούκισσα ἢ ἄλλη καμμία γυναῖκα.”
“Κ' ἐγώ, τὸ ἀκούσει το, εὐτὺς | ἐθλίβῃ το μεγάλως,

f. 196^r 11

“καὶ ἦλθα ἐδῶ εἰς τὴν τσάμπρα μου καὶ ἔκλαψα
πολλάκις.”

Ὁ κόντος, ὡς τὸ ἤκουσεν, ὄρκον φριχτὸν ἐποίηκεν
70 κ' εἶπεν πρὸς τὴν γυναῖκα του, ἐκείνην τὴν κοντέσσα·
“Ὁμνύω σε εἰς τὸν Χριστόν, εἰς τὴν αὐτοῦ μητέραν,

6050 ἢ] δ? 51 τὸ μολογήσει 59 ἐτίμησαν 66 οὐ ἀκούσω?
68 τσάμπρον μου—ἐκλασα 70 In the MS this line follows after l. 72.

53 οὐδ μου πρὶς σ. διατῆ ετῆ κλέγισ 55 καὶ κλω ἢ φοβερῆζάμενη 56 διὰ
σα. 57 καὶ ἐκάθισε—περιδιαβάσων 58 καὶ διατῆ εκ. ἡσώπιρα 59 καὶ
θεν τῆς ακριστήμασα διατ ἦσαν ρηγίνας 63 ἢ σαπηρότητα βαθμοῦ 64 διατῆ
67 δε τῆς θ. 70 τῆ γκουστῆσα 71 ὀμνέο σε τούτω—τὴν αὐτοῦ μῆρ

- Η “ ποτέ μου νὰ μὴ ἀναπαῶ, μήτε χαρὰν νὰ ἔχω,
 (4740) “ ἕως οὐ νὰ ποιήσω νὰ γενῆς ρήγαινα μὲ τὸ στέμμα.”
 Εὐθέως ἐξέβην ἀπ’ ἐκεῖ καὶ ἦλθεν εἰς τὸν ρήγαν,
 6075 στὸν ἀδελφόν του, σὲ λαλῶ, τὸν ρήγαν τῆς Φραγκίας,
 ἐκεῖ ὅπου ἐπαραδιάβαζεν μετὰ τὸν σύγαβρόν του,
 τὸν ρήγαν, ὅπου λέγουσιν τῆς Ἀγγλετέρρας ρήγαν.
 Ἐπαίρνει τον εἰς μίαν μερέαν κι ἄρχισε νὰ τοῦ λέγῃ.
 “ Ἀφέντη ρήγα κι ἀδελφέ, καλὰ πρέπει νὰ ἐξεύρῃς,
 80 “ τὸ πῶς ὁ ἅγιος μας ὁ πατήρ, ὁ Πάπας γὰρ τῆς Ρώμης,
 “ διὰ πλείστων καὶ πολλῶν φορῶν ἀπέστειλε εἰς ἐμεῖς
 “ εὐχὴν καὶ παρακάλεσιν νὰ ἀπέλθω ἐκεῖ εἰς τὴν Ρώμην,
 “ ἂν θέλω εἰς μάχην νὰ πιασθῶ μετὰ τὸν ροῖ Μαφρόι,
 “ νὰ πολεμήσω μετ’ αὐτὸν εἰς κάμπον μὲ φουσσᾶτα, ¹⁵
 85 “ ρήγαν μὲ στέψη Σικελίας, τὸ σκῆπτρον νὰ μὲ δώσῃ,
 “ νὰ εἶμαι γὰρ διαφέστορας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης.
 “ Κ’ ἐγὼ ποτὲ οὐκ ἠθέλησα νὰ τὸ ἔχω καταπίσαι,
 “ ὁ Θεὸς τὸ ἐξεύρει, ὡς διὰ ἐσέν, νὰ μὴ σὲ βαλῶ εἰς μάχην
 “ καὶ κόλασιν, νὰ μάχεσαι τὸν ρήγα Ἀλλαμανίας,
 90 “ εἶθ’ οὕτως καὶ τὸ μέρος του μὲ ὄλους τοὺς Γημπηλίους.
 “ Λοιπὸν, ἀφέντη, ἀρτίως βουλή μου ἦλθεν νὰ τὸ ποιήσω
 “ διοῦ σὲ δέομαι, προσκυνῶ, ὡς ἀφέντην κι ἀδελφόν μου,
 (4760) “ νὰ ἔχω πρῶτα ὄρισμὸν ἀπὸ τὴν ἀφεντίαν σου
 “ κι ἀπέκει καὶ βοήθειαν, λογάριν καὶ φουσσᾶτα,
 95 “ νὰ ἀπέλθω γὰρ τιμητικά, ὡς πρέπει τῆς τιμῆς σου.”
 Ὁ ρήγας δὲ τὸ ἀκούσει το, μεγάλως τὸ ἀποδέχτη,
 καὶ λέγει οὕτως πρὸς αὐτὸν τὸν ἀδελφόν του ἐκείνον.
 “ Εὐχαριστῶ τὸν Βασιλέα ὅπου ἔπλασε τὸν κόσμον,
 “ ὅταν σὲ ἔδωκεν βουλήν ἐτοῦτο νὰ ποιήσης,
 6100 “ διατὶ ἐνὶ πρᾶγμα τῆς τιμῆς καὶ σωτηρίας τοῦ κόσμου.
 “ Κ’ εἰς τοῦτο ἐβγάνω μάρτυρα τὸν Κύριον τῆς Δόξης
 “ τὸ πῶς εἶχα τὴν ὄρεξιν νὰ σὲ τὸ συμβουλέψω,

6076 ἐπαραδιάβαζα—σύγαυρόν 83 ἂν θ. τὴν μάχην νὰ πιάσω 89 ρήγαν
 τῆς ἀ. 91 λ. α. ἀρτ. μου ἦλθεν ἡ βουλή νὰ τὸ π. 95 τιμὴ σου 96 ἀπο-
 δέκτη 97 ἐκ. τὸν ἀδελφόν του

Cod. T 6073 ὁσοῦ f. 81^v 76 ποῦ—σηγαμβρόν του 77 λέγασι—τῆς
 ἐγγλητέρας 78 ἤρχισε 79 νὰ ξεύρις 80 ὁ οἰμ. before πατήρ 82 παρε-
 κάλεση—ἐκεῖ οἰμ. 83 ἂν θέλω γὰρ καὶ ορέγομαι τῇ μάχῃ νὰ πηήσω 83^a μετὰ
 τὸν ροῖω μαφρόν τὸν εχθρόν τῆς ἐκκλησίας 85 σκέψη—τὸ σκείπτρον 86 τῆς
 ἐκ. ρώμης 87 ἤθ. δια να τὸ καταπίσαι 88 ἤξεύρη ὅτι ἔπλασε 89 τὸ ρήγα

- P “ ποτέ μου νὰ μὴ κοιμηθῶ ἀμίδι μετ’ ἐσένα,
 “ ἔως νὰ ποίσω νὰ γενῆς ρήγαινα μὲ τὸ στέμμα.”
 Εὐθέως ἐξέβη ἀποκεῖ κ’ ὑπήγεν εἰς τὸν ρήγαν,
 6075 στὸν ἀδελφόν του, σὲ λαλῶ, τὸν ρήγαν δὲ τῆς Φράτσας,
 ὅπου ἐπαρδιάβαζεν μετὰ τὸν σύγγαμπρό του,
 τὸν ρήγαν, ὅπερ λέγουσιν αὐτὸν τῆς Ἐκλιτέρρας.
 Ἐπαίρει του εἰς μιὰν μερίαν, ἄρχισεν νὰ τὸν λέγῃ·
 “ Ἀφέντη ρήγα κι ἀδελφέ, πρέπει καλὰ νὰ ἤξεύρης,
 80 “ τὸ πῶς ὁ ἀγιώτατος, ὁ Πάπας ὁ τῆς Ρώμης,
 “ πολλὰς φορὰς ἀπέστειλε μαντᾶτα εἰς ἐμένα,
 “ εὐχὴν καὶ παρακάλεσιν νὰ ἀπέλθω εἰς τὴν Ρώμην,
 “ ἂν θέλω εἰς μάχην νὰ πιαστῶ μετὰ τὸν ροῖ Μαφρόεν,
 “ νὰ πολεμήσω μετ’ αὐτὸν εἰς κάμπου μὲ φουσσᾶτα,
 85 “ καὶ ρήγαν μὲ ὑπόσχεται νὰ γένω Σικελίας, f. 196^v 1
 “ νὰ εἶμαι καὶ διαφέστορας τῆς Ἐκκλησίας Ρώμης.
 “ Κ’ ἐγὼ ποτὲ οὐκ ἤθελα νὰ τὸ καταπιᾶσω,
 “ ὁ Θεὸς τὸ ἤξεύρει, δι’ ἐσέν, νὰ μὴ σὲ βάλω εἰς μάχην
 “ καὶ κόλασιν, νὰ μάχεσαι τὸν ρήγαν Ἀλλαμάνιας,
 90 “ εἴθ’ οὕτως καὶ τὸ μέρος του μὲ ὄλους τοὺς Γυπιλίνους.
 “ Λοιπὸν, ἀφέντη, ἦλθε μου βουλή νὰ τὸ ποιήσω·
 “ δέομαί σε καὶ προσκυνῶ, ὡς ἀφέντη <κι> ἀδελφό μου,
 “ νὰ ἔχω ὀμπρὸς μου τὸν ὄρισμὸν αὐτὸν τῆς ἀφεντίας σου,
 “ κι ἀπέκει καὶ βοήθειαν, λογάριν καὶ φουσσᾶτα,
 95 “ νὰ ἀπέλθω τιμητικά, ὡς πρέπει τῆς τιμῆς μου.”
 Ὁ ρήγας, ὡς τὸ ἤκουσεν, καλὰ τὸ ἀπεδέχτη,
 καὶ λέγει οὕτως πρὸς αὐτόν, λέγω τὸν ἀδελφόν του·
 “ Εὐχарιστῶ τὸν Βασιλέα ὅπου ἔποιεν τὸν κόσμον,
 “ ὅπου σ’ ἐδῶκεν τὴν βουλήν ἐτούτην νὰ τὸ ποίσης, (p. 140)
 6100 “ διοῦ ἔνι πρᾶγμα τῆς τιμῆς καὶ σωτηρία τοῦ κόσμου.
 “ Εἰς τοῦτο ἐβγάνω μαρτυρίαν τὸν Κύριον τῆς Δόξης
 “ τὸ πῶς εἶχα τὴν ὄρεξιν νὰ σὲ τὸ συμβουλέψω. f. 196^v 11

6081 ἀπέσθηλεν 83 ἂν θ. τὴν μάχ. 89 νὰ μάχ. μετὰ τὸν ρήγαν
 90 ὄλλου 93 ὄπρὸς—ὄρημὸν

τῆς ἀλαμάνιας 90 γεμπελῶνους 91 λ. αυθ. αυδελφέ ἀρη βούλο με ναν το
 π^ο 92 καὶ σε πρὸς κὼ ο 93 ἀπέ 94 καὶ τότε σε βοήθ. 96 ος το
 ἔκουσε—ἀπεδέχτη 97 πρὸς ἀ. λέγο τὸν ἀδελφον του 98 ὄπὸπλασε τὸν
 γάσμεν 99 σοῦ—ἐντούτο νὰ πηησίτ 6100 πρᾶμα σοσιρίας 1 δια
 να σε τὸ βουλέψω

- Η “να τὸ ποιήσης μὲ ὄρεξιν καὶ νὰ τὸ καταπιᾶσθης.
 “Καὶ πάλι ἐπροσεγγιζαίνομον, μὴ πιάσῃ καὶ σκοπήσῃ
 6105 “ὅτι ἤθελα νὰ λείπῃσαι ἀπὸ τὴν συντροφίαν μου.
 “Λοιπόν, ἀφῶν σὲ ἔδωκεν τὴν ὄρεξιν ὁ Θεός
 “κι ὀρέγεσαι ἀπὸ λόγου σου νὰ τὸ ἔχῃς καταπιᾶσει,
 “ἔπαρε ἐκ τὸ λογάριν μας ὁμοίως κ' ἐκ τὸν λαον μας,
 “φουσσᾶτα ρόγεψε καλὰ νὰ ἔχῃς μετὰ σέναν,
 10 “καὶ ὁ Θεὸς καὶ ἡ εὐχὴ [τοῦ ἀγιωτάτου] ἐκείνου τοῦ
 πατρός μας
 “κ' εἶθ' οὕτως κ' ἡ ἐμὴ εὐχὴ ὅπου εἶμαι ἀδελφός σου,
 “νὰ εἶναι εἰς βοήθειαν σου ἔνθα κι ἂν ὑπαγαίης·
 (4780) “ἐπεὶ ἔχω ἐλπίδα εἰς τὸν Θεὸν κ' εἰς τὴν ἀγίαν Θεοτόκον,
 “στὴν φρόνεσιν κ' εἰς τὴν στρατείαν, ὅπου ἐνὶ εἰς ἐσέα,
 15 “νὰ ποιήσης πρῶγμα τῆς τιμῆς πρῶτα τῆς Ἐκκλησίας
 “καὶ μετὰ ταῦτα ἐμὲν κ' ἐσὲν κι ὅλων τῶν ἐδικῶν μας.”
 Ὁ κόντος γάρ, ὡς φρόνιμος ὅπου ἦτον κ' ἐπιδέξις,
 τὸν ρῆγαν εὐχαρίστησεν ὡς ἀφέντην κι ἀδελφόν του,
 καὶ μετὰ ταῦτα ἐδιόρθωσε, ἀπῆρε γὰρ λογάριν,
 20 φουσσᾶτα ἐρρόγεψεν πολλά, ἀνθρώπους παιδεμένους,
 καβαλλαρίουσ γὰρ καὶ πεζοὺς στρατιῶτες ἀντρεωμένους.
 Τὸν ρῆγα ἀπεχαιρέτησεν, ἀπῆλθεν στὴν Προβέντσα,
 τὰ πλεντικά του ἐδιόρθωσεν, ἐσέβηκεν εἰς αὐτα, [166]
 καὶ εἰς τὴν Ρώμην ἔσωσεν ἀπέσω εἰς ἓναν μῆνα.
 25 Δώδεκα μίλια εὐρίσκειται ἡ θάλασσα ἐκ τὴν Ρώμην·
 κι ἀφότου ἐξέβηκε εἰς τὴν γῆν, ἐβγήκεν ὁ λαός του·
 τὰ ἄλογα καὶ τὰ φαρία καὶ τὲς ἀρματωσίες,
 καὶ τὴν φαγοῦραν ἀλλὰ δὴ καὶ τὲς οἰκονομίες,
 ὤρισεν κ' ἐφορτώσασιν ἔς ἀμάξια καὶ μουλάρια,
 30 κ' ἐκίνησεν κι ἀπέρχετον ὁλόρθα εἰς τὴν Ρώμην.
 Τὸ ἀκούσει ἐτοῦτο ὁ ἀγιώτατος τῆς Ρώμης γὰρ ὁ Πάπας,
 ὁ μισὶρ Κάρλος ἔρχετον, ὁ κόντος τῆς Προβέντσας,

6104 ἐπροσεγγιζένομον sic 6 θσ' 13 ἐτήν—θκω' 21 ἐπῆρ
 26 εὐγῆκε 29 εἰς

Cod. T 6103 ναμο καταπ. f. 82' 4 μὰ πάλι ἐπροσεγγιζομουν μὴ
 πιάσῃ 5 νὰ ἐληψῃς 6 μὰ πάλι ὁ θσ' σοῦ ἔδοκε τὴν ὄρεξιν ἀδελφὸς μου
 7 καταπιᾶσι 8 ὁμ. καὶ ἀπέ τὸν 9 ρογ. πολλά—μεταίστα 10 καὶ ὁ
 θεὸς ὁ ἀγιος καὶ ἡ αὐτοῦ μῆρ' 10^a καὶ τοῦ πατρός μας ἡ εὐχὴ ὁμοίως καὶ τῆς
 μῆρ' μας 11 καὶ μοῦ δε τοῦ αμαρτολοῦ ὅπου ἡμε ἀδελφὸς σου 12 ἢ β. σο

P

- 6105 “Καὶ πάλιν ἐπροκρένομου, μὴ τύχη καὶ σκοπήσης
 “ὅτι θέλω νὰ λείπῃσαι ἀπὸ τὴν συντροφίαν μου.
 “Λοιπὸν, ἀφοῦ σὲ ᾤδήγησεν ὁ Κύριος τῆς Δόξης
 “καὶ θέλεις ἀπὸ λόγου σου νὰ τὸ καταπιᾶσθης,
 “ἔπαρον ἕκ τὸ λογάρι μου καὶ ἀπὸ τὸν λαὸν μου,
 “φουσσᾶτα ρόγεψε καλὰ νὰ ἔχῃς μετ’ ἐσένα,
 10 “καὶ ὁ Θεὸς καὶ ἡ εὐχὴ ἐκείνου τοῦ πατρός μας,
 “εἶθ’ οὕτως κ’ ἡ ἐμὴ εὐχὴ ὀποῦμαι ἀδελφός σου,
 “νὰ ἔμῃ εἰς βοήθειαν σου ἔνθα <κι> ἂν ὑπαγαίῃης,
 “καὶ ἔχω ὀλπίδαν εἰς <τὸν> Θεόν, στήν γνῶσιν ὅπου ἔχεις,
 15 “νὰ ποιήσῃς πρᾶγμα τῆς τιμῆς, πρῶτον τῆς Ἐκκλησίας,
 “καὶ μετὰ ταῦτα ἐμὲν κ’ ἐσὲν κι ὄλων τῶν ἐδικῶν μας.”
 Ὁ κόντος γάρ, ὡς φρόνιμος ὅπου ἦτον κ’ ἐπιδέξιος,
 τὸν ρῆγαν εὐχαρίστησεν ὡς ἀφέντη <κι> ἀδελφόν του,
 καὶ μετὰ ταῦτα ὄρθωσεν ἐπήρην καὶ λογάριν,
 20 φουσσᾶτα ἐσύναψεν πολλὰ, ἀνθρώπους παιδευμένους,
 καβαλλάριους καὶ πεζούς, ἀνθρώπους ἀντρειωμένους.
 Τὸν ρῆγα ἀποχαιρέτησεν, ἐδιέβη | εἰς τὴν Προβέντσα, f. 197^r 1
 τὰ πλευτικά του ὄρθωσεν κ’ ἐσέβηκεν εἰς αὐτα,
 καὶ εἰς τὴν Ρώμην ἔσωσε ἔσω εἰς ἕναν μῆναν.
 25 Δώδεκα μῆλια εὐρίσκεται ἡ θύλασσα ἐκ τὴν Ρώμην·
 κι ἀφῶν ἐπέξεψεν στήν γῆν, ἐξέβην ὁ λαός του·
 τὰ ἄλογα καὶ τὰ φαρία καὶ οἱ ἀρματωσίες,
 καὶ ὄλες τὲς οἰκονομίες, ὅσες κι ἂν ἐβασταῖναν,
 ὄρισε καὶ ἐφόρτωσαν ἕ ἀμάξια καὶ μουλάρια,
 30 κ’ ἐκίνησαν ν’ ἀπέρχονται ὀλόρθα εἰς τὴν Ρώμην.
 Τὸ ἀκούσει εἰς πληροφορίαν ὁ Πάπας ἐκ τὴν Ρώμην,
 ὁ μισέρ Κάρλος ἔρχεται, ὁ ἀφέντης τῆς Προβέντσας,

6108 ἐκ τὸ 21 ἀνδρ. 26 ἐπέυξευεν 28 ὅσαι ἀνεβασταῖναν

ὑποθεν γὰρ ὀδέβης 13 ἐπὶ ὀλπίζω στὸν θεὸν καὶ στήν αὐτοῦ μητέρα 14 καὶ
 τὴ στρατία καὶ πρᾶξη πῶσε σένα 15 πρᾶματα τ. 16 ἐδικὸ μας 17 ὀποῦτον
 18 οἱ ἀδελφόν καὶ αὐθέντη 19 ἐπήρε 20 καλὰ 21 γὰρ οἱ. 22 πρε-
 βέντσα 25 μιλ. λῦπετε 26 ἀφόντου—ἡεῖυ καὶ ὁ λαός του 29 στᾶμέξια
 31 ἄνοστο) το f. 82^r 32 ὁ μισέρ κ. ε. ὁ κόντες τῆς προβέντσας

Η μὲ τὰ φουσσᾶτα τὰ λαμπρά, τὸ ἄνθος τῆς Φραγκίας,
 (4001) ἐσήκωσε τὰς χεῖρας του καὶ τὸν Θεὸν δοξάζει,
 6135 τὸν ἅγιον Πέτρον ἀλλὰ δὴ ὁμοίως τὸν ἅγιον Παῦλον,
 ὅπου τὸν ἐγκαρδιώσασιν νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν βοήθειαν
 τῆς ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας στοὺς τύραννους ἀπάνω·
 διατὸ εἶχε ἀρτίως πληροφορίαν κ' εἰς τὸν Θεὸν ἐπίδη
 νὰ λείψουσιν οἱ τυραννίαις κ' οἱ ἐχτροὶ τῆς Ἐκκλησίας.
 40 κ' ἐκεῖνος ν' ἀναπαύεται εἰς τὸ σκαμνὶ τῆς Ρώμης.
 Ἐν τούτῳ ὁ Πάπας κ' τὴν χαρὰν ὅπου εἶχε ἀπὸ τὸν
 κόντον
 καὶ διὰ νὰ δώσῃ προθυμίαν τοῦ κόντου τῆς Προβέτσας, 14

45
 τιμὴν μεγάλην τοῦ ἔποικεν στὴν ἔνωσιν ἐκείνην.
 Κι ἀφότου ἀπεσώσασιν καὶ ἦλθαν εἰς τὴν Ρώμην,
 ὁ κατὰ εἰς ἐπέξεψεν εἰς τὴν κατοῦνα ὅπου εἶχε.
 Κι ὅσον ἐκατοννέψασιν, ὡσὰν σὲ τὸ ἀφηγοῦμαι,
 50 ὁ Πάπας γὰρ ἀπέστειλεν πέντε γαρδιναρίους,
 μητροπολίτες τέσσαρους καὶ δώδεκα ἐπισκόπους,
 στὸν κόντον τοὺς ἀπόστειλεν ἀξιοπαρακαλῶντα
 (4820) νὰ ἔλθῃ ἐκεῖ, νὰ τὸν ἰδῇ διὰ καὶ νὰ τοῦ συντύχη·
 ἐνταῦτα τὸν ἠφέρασιν μετὰ τιμῆς μεγάλης.
 55 Ὁ Πάπας γὰρ ὁ ἀγιώτατος ἐπροσηκώθηκέν του,
 ἀπὸ τὸ χέρι τὸν κρατεῖ, σιμά του τὸν καθίζει·
 “Καλῶς ἦλθεν ὁ εὐγενικός, τὸ αἷμα τῆς Φραγκίας,
 “τῶν χριστιανῶν διαφέστορας, ὁ υἱὸς τῆς Ἐκκλησίας.”
 Ἄρξετον νὰ τὸν ἐρωτᾷ μαντᾶτα ἀπὸ τὸν ρῆγα,
 60 τὸν ἀδελφόν του, σὲ λαλῶ, ἐκείνον τῆς Φραγκίας·
 κι ἀφότου ἀφηγήσητον τοῦ ρῆγα τὰ μαντᾶτα,
 τότε τὸν εὐχαρίστησεν καὶ μυριοεπαιῶν τον,
 διατὶ ἦλθε ἐκεῖ κ' ἐκόπιασεν στῆς Ἐκκλησίας τὴν χρεῖαν,

6141 ἐκ τῆν The lines 43—45 are wanting in H and T; they seem to be an interpolation of P.

Cod. T 6136 ἀκαρδιώσασιν—τὴν om. 37 ἀπάνω ης τοὺς τῆραρους 38 ἀε-
 τήχε 40 ἀνὰπέβετε 41 ἀπὸ τὸν κόντων] ἀπεστονται 42 τοῦ κόντου
 43, 44, 45 om. 46 τοῦ om. 47 ἦλθανε 48 ὁ καθεὶς—τὴν γκατοῦσα
 49 ὡσὰν—ταφήγοῦμεν 50 γαρδεναλλοις 51 καὶ om. 52 στὸν γκατο—

P *μέ τὰ φουσσᾶτα τὰ λαμπρά, τὸ ἄνθος τῆς Φραγκίας,
 ἐσήκωσε τὰς χεῖρας του καὶ τὸν Θεὸν δοξάζει,
 6135 τὸν ἅγιον Πέτρον ἀλλὰ δὴ καὶ τὸν ἅγιον Παῦλον,
 ὅπου τὸν ἐγκαρδίωσαν καὶ ἦλθεν εἰς βοήθειαν
 εἰς τοὺς τυράννους καὶ ἐχτροὺς ὅλης τῆς Ἐκκλησίας·*

*νὰ λείψουσιν τὰ σκάνταλα, οἱ τυραννίες ποῦ κάμνει,
 40 κ' ἐκείνος ν' ἀναπεύεται εἰς τὸ σκαμνὶν τῆς Ρώμης.
 Εἰς τοῦτο ὁ Πάπας ἔκ τὴν | χαρὰν ὅπου εἶχεν διὰ τὸν
 κόντου*

f. 197^r II

*καὶ διὰ νὰ δώσῃ προθυμίαν τοῦ κόντου, καθὼς πρέπει,
 ἀτός του ἐκαβαλλίκεψεν μὲ τοὺς γαρδιναλίους,
 ὁμοίως μὲ τοὺς εὐγενεῖς ἀνθρώπους ἐκ τῆν Ρώμην,
 45 κὶ ἀπήλθεν εἰς συναπαντὴν τοῦ κόντου τῆς Προβέντσας· (p. 141)
 τιμὴν μεγάλην τοῦ ἔποικεν στὴν ἔνωσιν ἐκείνην.*

*Κὶ ἀφότου ἀποσώσασιν στὴν Ρώμην εἰς τὸ κάστρο,
 ὁ κάθε εἰς ἐπέξεψεν εἰς τὴν αὐτοῦ κατοῦναν.*

*Κὶ ἀφότου ἐπέξεψασιν, ὡσὰν σὲ τὸ ἀφηγοῦμαι,
 50 ὁ Πάπας γὰρ ἀπέστειλεν πέντε γαρδιναλίους,
 μητροπολίτας τέσσερους καὶ δώδεκα ἐπισκόπους,
 στὸν κόντου τοὺς ἀπέστειλεν, ἀξιοπαρακαλοῦν του
 νὰ ἔλθῃ ἐκεῖ, νὰ τὸν ἰδῇ μετ' αὐτὸν νὰ συντύχῃ·
 ἐνταῦτα τὸν ἠφέρασιν μετὰ τιμῆς μεγάλης.*

*55 Ὁ Πάπας τὸ νὰ τὸν ἰδῇ, ἐπροσηκώθηκέν του,
 ἀπὲ τὸ χέρι τὸν κρατεῖ, σιμά του τὸν καθίζει·*

“Καλῶς ἦλθεν ὁ εὐγενής, τὸ αἷμα τῆς Φραγκίας,

“τῶν χριστιανῶν διαφέστορας, υἱὸς τῆς Ἐκκλησίας.”

f. 197^r I

*60 Ἄρξετον νὰ τὸν ἐρωτᾷ μαντᾶτα ἐκ τὸν ρῆγαν,
 τὸν ἀδελφόν του, σὲ λαλῶ, ἐκείνον δὲ τῆς Φράτσας·
 κὶ ἀφότου ἀφηγήσето τοῦ ρῆγα τὰ μαντᾶτα,
 τότε τὸν εὐχαρίστησεν, μυριοεπαινᾶ τον,
 διότι ἐσυνέργησεν στῆς Ἐκκλησίας τὴν χρεῖαν,*

6139 σκάνδαλα	40 ἀναπεύβαιται	41 ἐκ τὴν	48 ἐπέξευσε
49 ἀπέξεψασου	50 ἀπέσθηλε	55 τὸν να τον ἠδῶ	59 ἐρωταῦ
61 ἀφηγήσето			

εξίσο παρεκαλῶτα	53 διατῆ εχη ναν τὸν συντύχι	55 γὰρ ὁ οπι.	56 τὸν
χέρη τὸν γκρατεῖ—τὸν γκαθήζη	57 κ. ἦλθες ὁ ευγενής	59 ἀπὲ	60 τὸ
ρῆγα τῆς Φραγκίας	61 εφηγήσατο	62 καὶ μυρὸ πενέσε τω	63 ἐκεῖ οπι.

f. 83^r

Η τὸ ὅποιον πρᾶγμα θέλει εἶσται τιμὴ καὶ ὄφελός του,
 6165 τῶν χριστιανῶν ἀνάπαψις καὶ ὅλης τῆς Ἐκκλησίας. 11
 Καὶ ἀφότου ἐσυντύχασιν κ' εἶπαν ὅσον ἠθέλαν,
 ὁ κόντος γὰρ ἐστράφηκεν εἰς τὴν κατοῦνα ὅπου εἶχε.
 Καὶ μετὰ ταῦτα ὤρισεν ὁ ἀγιώτατος ὁ Πάπας
 κ' ἐκάλεσεν τοὺς ἅπαντας, μικροὺς τε καὶ μεγάλους·
 70 κάλεσμα ἔποιικεν φοβερόν καὶ κούρτην γὰρ μεγάλην,
 ἐκάλεσεν [ἐκεινοὺς] ὅπου ἦλθασιν ἐτότε μὲ τὸν κόντον,
 ὁμοίως καὶ τοὺς εὐγενικοὺς ἀνθρώπους γὰρ τῆς Ρώμης.
 (4840) Στοῦ ἁγίου Πέτρου τὴν ἐκκλησίαν ἐλειτούργησεν ὁ
 Πάπας·
 καὶ ἀφότου ἐλειτούργησεν κ' ἐξέβη ἀπὸ τὸ βῆμα,
 75 τὸν μισὶρ Κάρλον ἔστεψεν ρῆγαν τῆς Σικελίας
 μετὰ χρυσίου τοῦ στέμματος ἀτός του γὰρ ὁ Πάπας·
 εὐφήμησάν τον οἱ ἅπαντες, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι.
 Καὶ ἀφότου ἐστέφθη ὁ κόντος ντὲ Ἀντζῶ ρῆγας τῆς
 Σικελίας,
 οὐδὲν ἠθέλησε ποσῶς νὰ χάνη τὸν καιρόν του·
 80 ἦλθε στὸν Πάπα, λέγει του· “Ἀφέντη, πάτερ ἄγιε,
 “ἐγὼ οὐδὲν ἦλθα ἐδῶ νὰ κάθωμαι ὡς γυναῖκα,
 “ἀφότου ἐκατάπιασα τὴν μάχην μὲ τὸν ρῆγαν,
 “αὐτόνου γὰρ τὸν ροῖ Μαφρὲ καὶ μὲ τοὺς Γημπηλίνους,
 “ὅπου εἶναι ἐχτροὶ τῆς Ἐκκλησίας κ' εἶναι ἀφωρισμένοι.
 85 “Ἐγὼ οὐ καυχῶμαι, οὐ δύνομαι μόνος νὰ πολεμήσω 1161
 “τοὺς τύραννους καὶ τοὺς ἐχτροὺς ὅλης τῆς Ἐκκλησίας.
 “Ἀλλὰ ἀφῶν σὺ καθέζεσαι εἰς τὸ σκαμνὶ τῆς Ρώμης
 “καὶ ἔποιικες διαφέστοραν ἐμὲν τῆς Ἐκκλησίας,
 “ὄρισε, στείλε πανταχοῦ εἰς ὅλα τὰ ρηγᾶτα,
 90 “ὅσοι πιστεύουν εἰς Χριστὸν καὶ εἶναι στὸν ὄρισμόν σου,
 “ὄλοι νὰ σὲ βοηθήσουσιν μὲ τὰ φουσσᾶτα ποῦ ἔχουν,
 “νὰ πολεμήσης τοὺς ἐχτροὺς ποῦ εἶναι τῆς Ἐκκλησίας.”
 (4860) Ἀκούσων τοῦτο ὁ ἀγιώτατος ὁ Πάπας γὰρ τῆς Ρώμης,

6177 ἐφήμησαν
91, 92 ὅπου

78 ἐστεύθη

80 καὶ λέγει—πέρ'

87 ἐν

Cod. T 6164 τὸ ὅπιο πρᾶμα θελήσθε τημὶ καὶ ὄφελον μεγάλον 66 ἀφότου
 67 εἰς τὴν—ἀπούχε 70 πῆκαι 71 ἐκ. γὰρ ἐκεινοὺς ὅπου ἦλθαν με τῶν
 γκόνται 74 ἀφότου—καὶ om. 75 μισέρ 77 ἐφήμ.—om. οἱ 78 ἐστειθή

Ρ τὸ ὅποιον πρᾶγμα τοῦ νὰ ἐν' τιμῇ καὶ ὄφελός του,
 6165 τῶν Χριστιανῶν ἀνάπαψη κι ὅλης τῆς Ἐκκλησίας.
 Κι ἀφότου ἐσυντύχασι καὶ εἶπαν τὰ ἐχρήσαν,
 ὁ κόντος δὲ ἐστράφηκεν ἐκεῖ εἰς τὸ πέξευμάν του.
 Καὶ μετὰ ταῦτα ὄρισεν ὁ Πάπας γὰρ τῆς Ρώμης
 κ' ἐκάλεσεν τοὺς ἅπαντας, μικροὺς τε καὶ μεγάλους·
 70 κάλεσμα ἔποικεν φριχτὸν καὶ κούρτη δὲ μεγάλην,
 κ' ἐκάλεσεν ὅσοι ἤλθασιν ἐτότε μὲ τὸν κόντον,
 ὁμοίως κι ὅλους τοὺς εὐγενεῖς ἀνθρώπους ἐκ τὴν Ρώμην.
 Στοῦ ἁγίου Πέτρου τὴν ἐκκλησίαν ἐλειτούργησε ὁ
 Πάπας·

κι ἀφότου ἐλειτούργησεν κ' ἐξέβηκεν τὸ βῆμα, f. 197° II
 75 τὸν μισέρ Κάρλον ἔστεψε ρῆγαν τῆς Σικελίας
 μετὰ χρυσοῦ τοῦ στέμματος ἀτός του γὰρ ὁ Πάπας·
 εὐφήμησάν του οἱ ἅπαντες, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι.

Ἄφου ἐστέφτη ὁ σέρ Κάρουλος ρῆγας τῆς Σικελίας,
 οὐδὲν ἠθέλησεν ποσῶς νὰ χάνη τὸν καιρὸν του·
 80 ἦλθεν στὸν Πάπα, λέγει του· “Ἀφέντη, πάτερ ἅγιε,
 “ἐγὼ ἐδῶ οὐδὲν ἦλθα νὰ κάθωμαι ὡς γυναῖκα,
 “ἀφῶν ἐκαταπίασα τὴν μάχην μὲ τὸν ρῆγαν,
 “αὐτεῖνον δὲ τὸν ρόε Μαφρὲ καὶ μὲ τοὺς Γχιπιλίνους,
 “ἔπου εἶναι ἐχτροὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐνὶ ἀφωρεσμένοι.
 85 “Ἐγὼ οὐ καυχούμαι, οὐ δύνομαι μόνος νὰ πολεμήσω.

“Ἀλλὰ ἀφῶν ἐσύ κάθου εἰς τὸ σκαμνὶν τῆς Ρώμης
 “κ' ἔποικες διαφέστοραν ἐμὲ τῆς Ἐκκλησίας,
 “ὄρισε, στείλε πανταχοῦ εἰς ὅλα τὰ ρηγᾶτα,
 90 “ὅσοι πιστεύουν εἰς Χριστὸν κ' ἐνὶ στὸν ὀρισμὸν σου,
 “ὄλοι νὰ σε βοηθήσουσιν μὲ τὰ φουσσᾶτα ποῦ ἔχουν,
 “νὰ πολεμήσουσιν | τοὺς ἐχτροὺς ποῦ ἐνὶ τῆς Ἐκκλησίας.” f. 198° I
 Ἠκούσας τοῦτο ὁ ἅγιος ὁ Πάπας ὁ τῆς Ρώμης

6165 ἀνάπαυση 71 οἴσει 75 ἔστεισεν 77 ἐφήμισαν 78 ἐστεύθη
 ὁ μισέρ κάρλος 91 ἐχτροῖς

79 νὰ χάνη τὸν καιρὸν 80 ἦλθε στὸν π. καὶ ἔπει του 81 ἐγὼ δὲν ἦλθα γὰρ
 ὡς
 82 ἀφῶν ἐκατὰ πίαστικα 83 τὸν ρόε μαφρὲ—γιμπελιῶ οὐς
 84 ἀπαύει—ἀφωρεσμένη 85 καυχουμέν 87 ἐν ὀμ. 88 καὶ πίκες
 89 ἐρῆγᾶτα 91 σπᾶχου 92 πολεμίσις—οπουτῆ 93 τουτα f. 83°
 S. 26

- Η** ονόστιμον τοῦ ἐφάνηκεν τὸ ἐλάλησεν ὁ ρῆγας.
 6195 Εὐθέως ὀρίζει, γράφουσι, στέλνει μαντατοφόρους
 εἰς τὰ ρηγᾶτα ἀλλὰ δὴ κ' εἰς ὅλην τὴν Ἰτάλιαν,
 εὐχὴν καὶ παρακάλεσιν νὰ ἔλθουν νὰ τοῦ βοηθήσουν
 νὰ ἐβγάλη ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας τὴν ἀφεντίαν καὶ τόπους
 τοὺς τύραννους καὶ ἀσεβεῖς ὅπου τὴν ἐμουρτεῦαν.
 6200 Φουσσᾶτα ἤλθασιν λαμπρὰ ἀπ' ὅλα τὰ ρηγᾶτα,
 κ' ἐκ τὴν Ἰτάλιαν ἤλθασιν ὅσοι ἦσαν γὰρ Γέλφοι.
 Κι ἀφότου ἐσωρεύτησαν ὅλοι ἐκεῖ εἰς τὴν Ρώμην,
 ὁ ρῆγας ἐδιεμέρισεν τοῦ καθενὸς τὸ ἀλλάγιον
 καὶ ὠρίσε τοῦ <νὰ> ἐξεβοῦν ἀπὸ τὴν πόλιν Ρώμης. ε. 16
 5 Κ' ἐκεῖνος ἀρματώθηκεν ὡς τοῦ ἔπρεπεν ὡς ρῆγας·
 ἀρματωμένος τὰ ἄρματα ἦλθεν <ἐκεῖ> εἰς τὸν Πάπαν,
 γουατιστὰ τοῦ ἐζήτησεν νὰ δώσῃ τὴν εὐχὴν του.
 Κι ὁ Πάπας τὸν εὐλόγησεν καὶ τὸν σταυρὸν τοῦ ἐποίκεν·
 ὠρίσεν καὶ ἐθέσαν τον στὸ ἀριστερὸν πλατάριον
 10 τοῦ ἁγίου σταυροῦ τὴν τύπωσιν, νὰ τὸν βαστᾶ μετ'
 αὐτον·
 ὁμοίως καὶ τὰ φουσσᾶτα του, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
 τοὺς ἅπαντας εὐλόγησεν, εὐχήθηκεν καὶ εἶπεν·
 (4880) “Ὅσοι ἀποθάνουν 'κ τὸ σπαθὶ εἰς τὸ ταξεῖδι ἐκεῖνο,
 “νὰ ἔχουν συμπάθειον 'κ τὸν Χριστὸν ὁμοίως κ' ἐκ
 τὸν Πάπα
 15 “ἀπὸ ὅσα ἀμαρτήματα ἐποίησαν στὴν ζωὴν τους,
 “ὡσπερ γὰρ νὰ ἀπόθαναν στὰ μέρη τῆς Συρίας
 “διὰ νὰ ἐξήβαλαν τοῦ Χριστοῦ αὐτὸν τὸν ἅγιον τάφον
 “ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἐθνῶν, τὸ γένος τῶν βαρβάρων.”
 Κι ἀφότου ἀπῆρε τὴν εὐχὴν ὁ ρῆγας ἐκ τὸν Πάπα,—
 20 οὕτως τὸ ἐποίκεν ὁμοίως ἀπάντων τῶν φουσσᾶτων,—
 ἐξέβησαν κι ἀπέρχονταν ὁλόρθα εἰς τὴν Πούλιαν.
 Ὡς τὸ ἔμαθεν ὁ ροῖ Μαφρὲς αὐτοῦνα τὰ μαντᾶτα,
 ὅτι ἔρχετον ἀπάνω του ὁ ροῖ Κάρλος ἀτός του,

6199 τὴν] τὸν 6207 νὰ τοῦ δώσῃ 13 ὅτι ὅσοι ἀπ. ἐκ τὸ 14 ἐκ
 16 ἀπόθανεν

Cod. T 6194 τοῦ φάν. τὸ σύντηχε 96 τῶσι τάλῃα 97 παρακάλεσιν
 ναλθολὼ ἀμ τοῦ β. 99 τὴν ἐμουρτεῦον 6201 καὶ ἄκ—η γέλφη 2 ἀφότου
 3 ἐδιαμέρισε 4 τοῦ οἰμ. 5 οἱ πρέπη δια ρῆγας 6 στᾶρματα ἦλθε ἐκεῖ

1 καλὸν πολλὰ τοῦ ἐφάνηκεν τὸ ἐλάλησεν ὁ ρῆγας. (p. 142)
 5 Εὐτὺς ὀρίζει, γράφουσιν, στέλλει μαντατοφόρους
 εἰς τὰ ρηγάτα πανταχοῦ, εἰς ὄλην τὴν Φραγκίαν,
 εὐχὴν καὶ παρακάλεσιν νὰ τοῦ ἔχουν βοηθήσει

εἰς τοὺς τυράννους καὶ ἐχτροὺς ὅπου τὸν ἐμουρτέψαν.
 10 Φουσσᾶτα ἤλθασιν λαμπρὰ ἀπ' ὄλα τὰ ρηγάτα,
 ἐκ τὴν Ἰτάλιαν ἤλθασιν ὅσοι ἦσαν γὰρ οἱ Γέλφοι.
 Κι ἀφότου ἐσυνάχτησαν ὅλοι ἐκεῖ εἰς τὴν Ρώμην,
 ὁ ρῆγας ἐδιεμοίρασεν τοῦ καθενὸς τὸ ἀλλάγιον
 καὶ ὄρισεν νὰ ἐξηβοῦν ἀπὸ τῆς πόλεως Ρώμης.
 5 Κ' ἐκεῖνος ἀρματώθηκεν, ὡς ἔπρεπεν κι ἀρμόζει·
 ἀρματωμένος τ' ἄρματα ἐδιέβη εἰς τὸν Πάπα,
 γονατιστὰ ἐζήτησεν νὰ δώσῃ τὴν εὐχὴν του.
 Κι ὁ Πάπας τὸν εὐλόγησεν καὶ τὸν σταυρὸν τοῦ ἐπόικεν·
 ὄρισεν | καὶ ἐθέσαν τον στὸ ἀριστερόν του πλάγι l. 198' II
 10 τοῦ ἀγίου σταυροῦ τὴν τύπωσιν νὰ τὴν βαστᾶ μετ'
 αὐτόν·

ὁμοίως καὶ τὰ φουσσᾶτα του, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
 τοὺς ἅπαντας εὐλόγησεν, εὐχήθηκεν καὶ εἶπεν·
 “Ὅσοι ἀποθάνουν ἔκ τὸ σπαθὶ εἰς τὸ ταξεῖδι ἐκεῖνο,
 “νὰ ἔχουσιν συμπάθειον ἐκ τὸν Χριστὸν τὸν ζῶντα
 15 “καὶ ἐκ τὸν Πάπαν ἀλλὰ δὴ ἀπὲ τὲς ἀμαρτιές τους.”

Κι ἀφῶν ἐπῆρην τὴν εὐχὴν ὁ ρῆγας ἐκ τὸν Πάπαν,
 20 ἐξέβησαν καὶ ἤλθασιν ὀλόρθα εἰς τὴν Πούλιαν.
 Ὅς τὰ ἤκουσεν ὁ ροῦ Μαφρὲς ἐτοῦτα τὰ μαντᾶτα,
 ὅτι ἔρχεται ὑπάνω του αὐτὸς ὁ ρῆγας Κάρλος,

5196 παδαχοῦ 6210 βαστᾶν 13 ἐκ 14 σημπάθθον
 τους] του

in π. 7 ευχή δια να τοῦ δώσῃ 8 καὶ να στρών' του πείκε 9 πλατάρη
 εὐχήθη τους καὶ 13 ὅτι ὡσι—εκ τὸ τ. 15 ἀπόσα α. εἰς τοὶ ζωὴ τους
 ἴσαν 16 ἀπόθεναν 17 δὴα να λευθεροσουν τοῦ χυ' αὐτῶν τὸν 18 χόρας
 ἀφάντου ἐπῆρε τὴν εχὴ 20 το πίκαι γὰρ ὁμοῖος 21 κερχώντησαν—τὴν
 ὄλια f. 84' 22 αυτιάβα 23 βέ κ.

Η ἀπόστειλεν καὶ ἤλθασιν ἀπὸ τὴν Ἀλλαμάνιαν I
 6225 φουσσᾶτα πλεῖστα καὶ καλά, ὅλοι ἦσαν ἀντρενωμένοι,
 εἶθ' οὕτως ἐκ τὴν Λουμπαρδῖαν ὁμοίως κ' ἐκ τὴν
 Ντουσκάναν,
 ὅπου ἦσαν ἐκ τὸ μέρος του, ὅσοι ἦσαν Γημπελίνοι·
 ἐκ τὴν Σικέλιαν ἤλθασιν κ' ἐκεῖνοι τῆς Καλάβριος,
 τόσα φουσσᾶτα ἐσώρεψεν, ὅτι ἀριθμὸν οὐκ εἶχαν.
 30 Στὸ Μπουιβάντ ἐστήκετον κι ἀνάμεινε τὸν ρῆγαν·
 καὶ τόσα τὸν ἀνάμεινε, ὅτι ἔσωσεν κ' ἐκεῖνος.
 Ἐκέισε ἐπολεμήσασιν μὲ ὅλα τους τὰ φουσσᾶτα·
 (4900) κι ὡς ἐνὶ θέλημα Θεοῦ ὅπου ἔχει γὰρ καὶ δίκαιον,
 τοῦ δίδει ὁ Θεὸς τὴν εὐτυχίαν, ἐπαίρνει καὶ τὸ νίκας,
 35 ἐκέρδισε τὸν πόλεμον ὁ μέγας ροῖ Κάρλος.
 Ἐκεῖ ἐσκοτώθη ὁ ροῖ Μαφρές, τὸν πόλεμον ἐχάσε,
 κι ὅσοι ἐνέμειναν ἀπ' αὐτοῦ, λέγω ἀπὸ τὸν λαόν του,
 ὅλοι ἐπροσκυνήσασιν τὸν μέγα ροῖ Κάρλον,
 κι οὕτως ἐνέμεινε αὐτὸς μὲ ἀνάπαψιν κ' εἰρήνην
 40 ρῆγας ἀφέντης Σικελίας καὶ τοῦ ρηγάτου Πούλιας.
 Ἐν τούτῳ ἀφίνω νὰ λαλῶ αὐτό, τὸ σὲ ἀφηγοῦμαι,
 καὶ θέλω πάλε νὰ στραφῶ στὸν πρίγκιπα Γυλιάμου,
 νὰ εἰπῶ καὶ νὰ ἀφηγήσωμαι τὲς πράξεις, | τὲς ἐποίει. I II
 Ἐδῶ ἀρξομαι νὰ λαλῶ καὶ νὰ σᾶς ἀφηγοῦμαι
 45 περὶ τοῦ πρίγκιπα Μορέως, ἐκείνου τοῦ Γυλιάμου,
 τὸ πῶς ἐποίησεν κ' ἐπραξεν εἰς τὸν καιρὸν ἐκεῖνον,
 ὅταν ἐστράφη ὁ εὐγενικὸς τῆς Καρυταίνου ὁ ἀφέντης
 ἐκ τὸ ρηγάτο Σικελίας ἐκεῖθεν ἐκ τὴν Πούλιαν.
 Καθὼς σὲ τὸ ἀφηγήσωμαι ὀπίσω εἰς τὸ βιβλίον μου,
 50
 τὸν τόπον του τοῦ ἔστρεψεν, ὅπερ ἐκράτει ἀπ' αὐτὸν
 εἰς τρόπον γὰρ καὶ συμφωνίαν, καθὼς τὸ ἐπεριεστήσαν,
 (4920) νὰ τὸν κρατῆ εἰς κληρονομίαν μόνη καὶ τοῦ παιδίου του,
 ὡσπερ <καὶ> τοῦ τὸν ἔστρεψεν καὶ πρῶτα εἰς τὸ Νιέλι

6225 ἀνδρ.
53 νὰ τῷ κρ.

39 ἐνεμείνασιν μὲ ἀνάπαυσιν καὶ εἰρ.

45 γουλιέ^o

Cod. T 6224 ἀπέστηλε—απε 25 πλήσθα 26 τασκάνα 27 του τω
 ἦσαν γεμπελίνοι 28 τζητζίηλα—καὶ κείνοι 29 καὶ ἀριθμῶν 30 τῶ
 πονηβάτ—εστέκαιτον 31 καὶ τόσο ἀκαρτέρεψαι 32 του] του 33 ἐκ—
 ὀπόχη καὶ τὸ δ. 35 ὁ μεγ. ρίξ ο κάρλος 36 ὁ ρε μαφρές 38 ὅλοι τω πρῶτε

Ρ ἀπέστειλε καὶ ἤλθασιν φουσσᾶτα Ἐλλαμάνων,
 6225 φουσσᾶτα πλείστα καὶ καλά, ὅλα ἀντρειωμένα,
 ὡσαύτως ἐκ τὴν Λουμπαρδίαν καὶ ἀπὲ τὴν Τροσκάναν,
 ὅπου ἦσαν εἰς τὸ μέρος του, ὅσοι ἦσαν γκιπειλίνοι·
 ἐκ τὴν Σικίλιαν | ἤλθασι κι ὄλοι ἐκ τὴν Καλάβριαν· f. 198^v 1
 τόσα φουσσᾶτα ἐσύναψεν, ὅτι ἀριθμὸν οὐκ εἶχαν.
 30 Στὸν Μπονιβάτ ἐστέκετον κ' ἐπάντεχεν τὸν ρῆγαν
 καὶ τὸσον τὸν ἀνάμενευ, ὅτι ἤλθεν κ' ἐκεῖνος.
 Ἐκεῖ ἐπολεμήσασιν με ὅλα τὰ φουσσᾶτα·
 κι ὡς ἦτον θέλημα Θεοῦ καὶ ἦτον καὶ τὸ δίκαιον,
 τὸν δίδει ὁ Θεὸς τὴν εὐτυχίαν, ἐπαίρνει καὶ τὸ δίκαιον,
 35 ἐκέρδισεν τὸν πόλεμον ὁ μέγας ρῆγας Κάρλος. (p. 143)
 Ἐκεῖ ἐσκοτώθη ὁ ροῖ Μαφρές, τὸν πόλεμον ἐχάσεν·
 καὶ ὅσοι ἐνεμείνασιν, λέγω ἐκ τὸν λαόν του,
 οἱ πάντες ἐπροσκύνησαν τὸν μέγαν ρῆγαν Κάρλον,
 κι οὕτως ἀπόμεινευ αὐτὸς ἔς ἀνάπαψιν κ' εἰρήνην
 40 ρῆγας ἀφέντης Σικελίας καὶ τοῦ ρηγίτου Πούλιας.

Ἐδῶ ἀρξομαι νὰ λαλῶ καὶ νὰ σᾶς ἀφηγοῦμαι
 45 περὶ τὸν πρίγκιπαν Μορέως, ἐκεῖνον τὸν Γουλιάμον,
 πῶς ἔποικεν καὶ ἔπραξεν εἰς τὸν καιρὸν ἐκεῖνον,
 ὅταν ἐστράφη ὁ εὐγενὴς ὁ ἀφέντης Καρυταίνου
 ἐκ τὸ | ρηγᾶτον Σικελίας, ἐκεῖθεν ἐκ τὴν Πούλιαν. f. 198^v 11
 Καθὼς σὲ τὸ ἀφηγήσαμον ὀπίσω εἰς τὸ βιβλίον
 50 ὅτι τὸν ἐσυμπάθησεν ὁ πρίγκιπας ἀτὸς του·
 τὸν τόπον του γὰρ ἔστρεψεν, ὅπερ ἐκράτει ἀπ' αὐτον,
 εἰς τρόπον δὲ καὶ συμφωνίαν, καθὼς καὶ τὸ ἐστήσαν,
 νὰ τὸν κρατῆ εἰς κληρονομίαν μόνον καὶ στὸ κορμὶν του,
 ὡσπερ καὶ τοῦ τὸν ἔστρεψεν ἐκεῖσε εἰς τὸ Νίκλιν,

6224 ἀπέσθηλεν 25 πλήσθα—ἀνδρ. 36 ρόλω 39 ἀπομήρασω
 ἐανάπαψιν 50 αἰσινπάθησεν 52 σιωμφωνίαν 53 στὸ] τὸ

39 ἐνεμείνασιν με ἄ. 41 το σασ αφ. 42 γουλιάμον 43 νὰ πὸ—νὰ οπ.
 —τὴς π. ὅπου 44 ἐδὲθεν ἀρξ. λαλῶ 45 γουλιάμου 46 τὸν γκερόν
 47 ὁ ἀφέντης 50 οπ. 51 ἐπερεκρατηγῆ f. 84^v 52 ἐπερηστήσαν
 53 μῦθο 54 ὡσπερ γὰρ τοῦτο

Η <πού> ἐμάχεται ὁ πρίγκιπας μετὰ τὸν Μέγαν Κύρη.
 6256 Ὡς τὸ ἔχει καὶ τὸ συνηθὲς τῆς μάχης, ἔνθα ἐνι,
 τὰ μὲν καιροὺς κερδαίνουσιν, τὰ δὲ ἔχουν ζημίαι,
 τὸ ὅποιον πρῶγμα μὲ ἤθελεν κολάσει γὰρ μεγάλως
 ὄλα νὰ <σοῦ> τὰ ἔγραφα εἰς τοῦτο τὸ βιβλίον.
 60 Ἄλλὰ διὰ τὸ ἐλαφρότερον ἐμέν, ὅπου τὸ γράφω,
 κ' ἐσέν, ὅπου τὸ ἀφκράζεσαι κι ὅπου τὸ ἀναγινώσκεις,
 ἐβιάστην κι ἀθολόγησα, ἔγραψα κι ἀφηγοῦμαι
 τὲς πρᾶξες καὶ ὑπόθεσες ὅπου καρπὸν βιστοῦσιν.
 Ἐν τούτῳ ἄρξομαι ἀπ' ἐδῶ κι ἀφκράζου νὰ μαθαίνης. 1
 65 Ὁ πρίγκιπας, ὡς τὸ ἤκουσεν κι ὡς τὸ ἐπληροφορέθη,
 τὸ πῶς ὁ ρῆγας Κάρουλος ἐνίκησεν ἐτότε
 τὸν ροῖ Μαφρὲ εἰς πόλεμον, τὴν κεφαλὴν του ἐκόψε,
 κι ἀπήρην του τὴν ἀφεντίαν ὄλου του τοῦ ρηγάτου,
 μεγάλως τὸ ἐχάρηκεν, εἰς σφόδρα τὸ ἀποδέχτη,
 70 διατὶ τὸ γένος τῶν Φραγκῶν, ὅπου ἦτον γὰρ κ' ἐκείνος,
 ἐπλήσιασεν εἰς τὸν Μορέαν, στὸν ἐδικὸν του τόπον.
 Ἐν τούτῳ ἐσκόπησεν καλὰ ἔσω στὸν λογισμόν του
 (4940) καὶ εἶπεν κ' ἐδιακρίσεται οὕτως, ὡσὰν τὸ λέγω·
 ὅτι ἀφότου ὁ βασιλέας τῆς Κωνσταντίνου Πόλης
 75 ἐρρίζωσεν εἰς τὸν Μορέαν κ' ἐπλήθυνε ἡ ἀφεντία του,
 ποτέ του οὐδὲν τὸν ἤθελεν ἐβγῆλει ἀπὸ τὸν τόπον
 ἐκεῖνος μόνος μοναχὸς μὲ τὸν λαὸν ὅπου εἶχεν,
 ἐὰν οὐκ εἶχε δύναμιν ἀπὸ ἄλλης ἀφεντίας.
 Λοιπὸν, ἀφότου ὁ Θεὸς ἐπρόσταξεν καὶ ἦλθε
 80 τοῦ ροῖ Κάρλου ἡ ἀφεντία ἐκεῖ πλησίον στὴν Πούλιαν,
 (κι ὁ Θεὸς οὐδὲν τοῦ ἔδωκεν υἱὸν διὰ κληρονόμον
 νὰ ἀφήκη εἰς τὸν τόπον του ἀφέντην γὰρ δικαῖον του,
 ὅταν τοῦ ἔλθῃ θάνατος, στὴν ὥραν | τῆς θανάτου του, 116
 μόνι καὶ θηλυκὰ παιδία ἔχει διὰ κληρονόμους),

6255 μέγ. κύρη] βασιλέα 56 ὡς τὸ ἔχουσι τὸ συ. 66 ἐφόσε
 69 ἀποδέκτη 73 ἐδιακρίσεται

Cod. T 6256 τῆς μ. ἔθος ἐναι 57 τοὺς μεν—ἔχουν καὶ ζ. 58 τοσσο
 πρᾶμα 59 ὄλα γὰρ ναμτὰ ἔγραφα 60 αλαφρότερον 61 καὶ εἰ ὅπου
 ταγκράζεσε 62 ευθέστηκα ἀθολογεῖ σα ἔγρ. 65 ὁ πρίγκιπας ὡς τόκουσε—
 πληροφορέθη 66 ο ρηγα κάρουλος—ἐτότες 67 τὸν με μαφρὲ—τὴν κεφαλὴ
 του κόψε 68 ἐπὶρε 69 εἰς ομ. 71 εἰς τὸν δικον 73 καὶ διακρίθη π
 74 ἀφότου γὰρ ὁ βασιλεὺς τῆς κοστ. 75 καὶ πλάττωσε η α. 76 ἐπὶ

- P** <πού> ἐμάχεται ὁ πρίγκιπας μετὰ τὸν Μέγαν Κύρην.
 6256 Ὡς τὸ ἔχουν τὰ συνήθεια τῆς μάχης, ἔνθα εἶναι,
 τὰ μὲν καιροὺς κερδαίνουσιν, τὰ δὲ ἔχουν ζημίαις,
 τὸ ὅποιον εἶσται ἤθελεν κόλαση δὲ μεγάλη,
 εἰάν ὄλα νὰ ἔγραφα εἰς τὸ βιβλίον ἐτοῦτο.
 60 Ἄλλὰ διὰ τὸ λαφρότερον ἐμέν, ὅπου τὸ γράφω,
 κ' ἐσένα, πού ἀφκράζεσαι κι ὅπου ἀναγινώσκεις,
 ἐβιάστην κι ἀνθολόγησα καὶ ἔγραψά το οὕτως,
 τὲς πρᾶξεις καὶ ὑπόθεσες ὅπου καρπὸν βαστάζουν.
 Εἰς τοῦτο ἤκουε ἀπὸ ἴδω καὶ μάθε τί συμβάντα.
 65 Ὁ πρίγκιπας, ὡς ἤκουσεν καὶ ἐπληροφόρηθη,
 τὸ πῶς ὁ ρῆγας Κάρουλος ἐνίκησεν ἐτότε f. 199' I
 τὸν ροῖ Μαφρὲν εἰς πόλεμον, τὴν κεφαλὴν του ἐκόψεν,
 κ' ἐπῆρεν του τὴν ἀφεντίαν καὶ ὄλον τὸ ρηγᾶτον,
 μεγάλως τὸ ἐχάρηκεν καὶ σφόδρα τὸ ἐδέχτην,
 70 διὰ τὸ γένος τῶν Φραγκῶν, ὅπου ἦτον γὰρ ἐκεῖνος,
 ἐπλησίασεν στὸν Μορέαν, στὸν ἐδικὸν του τόπον.
 Ἐν τούτῳ ἐσκόπησεν βουλήν ἔσω στὸν λογισμὸν του,
 εἶπεν, ἐδιακρίθηκεν οὕτως ὡσὰν σὲ λέγω·
 ὅτι ἀφῶν ὁ βασιλεὺς στὴν Κωνσταντίνου Πόλιν
 75 ἐρρίζωσεν εἰς τὸν Μορέαν, ἀπλωσεν ἡ ἀφεντία του,
 ποτὲ οὐδὲν τὸν ἤθελεν ἐβγάλει ἐκ τὸν τόπον (p. 144)
 ἐκεῖνος μόνος μοναξὸς μὲ τὸν λαόν, τὸν ἔχει,
 εἰάν οὐκ εἶχεν δύναμιν ἀπὸ ἄλλην ἀφεντία.
 Λοιπὸν, ἀφότου ὁ Θεὸς ἐπρόσταξεν καὶ ἦλθεν
 80 τοῦ ρῆγα Κάρλου ἡ ἀφεντία ἐκεῖ πλησίον στὴν Πούλια
 (ὁ Θεὸς οὐδὲν τὸν ἔδωκεν υἱὸν διὰ κληρονόμον
 νὰ ἀφήσῃ εἰς τὸν τόπον του διὰ φυσικὸν ἀφέντην,
 ὅταν τοῦ ἔλθῃ τὸ κοινόν, ἡ ὄρα τοῦ θανάτου, f. 199' II
 μόνον καὶ θηλυκὰ παιδία ἔχει διὰ κληρονόμους),

6255 μέγ. κύρη] βασιλέαν 56 συνήθη 66 ἐκώλησεν 81 τὸν] τὸ

76^a καὶ μάλων περισώτερος φοβόντας μείως χάσει 76^b τὸν τόπον που τοῦ
 πρὸς μίση που κέρδεσαν ἡ γοηθί του 77 μοναξὸς 78 ἔχει δ. ἀπάλην αὐθεντία
 f. 85' 79 λ. ἀφὸν ἐπρόσταξε ὁ θεὸς ἐκεῖ σιμὰ καὶ ἦλθε 80 πλησίον] σιμὰ
 81 καὶ οὐδὲν τοῦ ἔδοσε ὁ θεὸς 82 νὰ φ. γὰρ στον—δικόντου 83 ὄρατοῦ
 84 μῦθο

Ἡ εἰ ἡμπορέση, δυνηθῆ συμπεθερίαν ποιήσει
 6286 μετὰ τὸν ὑψηλότατον ἐκείνον <τὸν> ροῖ Κάρλον,
 νὰ ἐπάρῃ ὁ υἱὸς γὰρ τοῦ ρηγὸς τὴν θυγατέρα ἐκείνου,

ἤθελεν ἔχει δύναμιν, φουσσᾶτα ἀντρειωμένα,
 90 νὰ ἔβγαλε τὸν βασιλέα ἀπὸ τὸ πριγκιπάτο.

Κι ἀφότου ἐσκόπησεν καλὰ ὁ πρίγκιπας ἀτὸς του,
 ὤρισεν καὶ ἐκράξασιν τοὺς κεφαλᾶδες ὄλους,
 ποῦ ἦσαν οἱ φρονιμώτεροι κ' οἱ πρῶτοι τῆς βουλῆς του,
 κ' εἶπεν τους κι ἀφηγήσεται ἐκείνην τὴν βουλήν του.
 (4980) 95 Καὶ ὅσον τὸν ἀφκράστησαν, ἐσύντυχαν ἀλλήλως·
 πολλὰ ἐδιακρίναν κ' εἶπασιν τὲς ἀφορμὲς καὶ τρόπους
 τὸ πῶς ἡμπορεῖ νὰ γενῆ νὰ πληρωθῆ τὸ πᾶγμα,
 διατὶ ἦτον εὐγενικὸς κ' εἰς πλοῦτος ὑπὲρ φύσιν,
 κι ὁ πρίγκιπας ἦτον μικρὸς πρὸς τὴν οὐσίαν ὅπου εἶχε,
 6300 πολλάκις μὴ τὸ ἐδέξατο κι οὐ μὴ τὸ ἐκαταδέχτη.
 Λοιπόν, εἰς τοῦτο ἐσύντυχεν ὁ φρονιμώτερός τους,
 ὅστις εὐρέθη στὴν βουλήν τοῦ πρίγκιπος ἐτότε,
 τὸν ἔλεγον κι ὠνόμαζαν μισὶρ Νικόλα ντὲ Σαῖντ Ὀμέρ.
 Ἀφέντης ἦτον τῆς Θηβοῦ, γινώσιν εἶχεν μεγάλην, 1.
 5 καὶ εἶπεν πρὸς τὸν πρίγκιπα, τέτοιαν βουλήν τοῦ δίδει·
 “Εἰ μὲν θέλεις, ἀφέντη μου, ἐτοῦτο νὰ πληρώσης,
 “ἐγὼ τὸ ἐπαίρνω ἀπάνω μου, ἂν κάμῃς τὴν βουλήν μου,
 “νὰ πληρωθῆ ἡ συμπεθερία μετὰ τὸν ροῖ Κάρλον·
 “Ἀλήθεια ἔνι, τὸ ἐξεύρουσιν οἱ πάντες, τὸ ἐγνωρίζουν.
 10 “ὁ ἀφέντης ὁ πατέρας σου μετὰ καὶ τοὺς γονεῖς μας,
 “ὅπου ἐκερδίσαν τὸν Μορέαν, τὸ λέγουν πριγκιπάτο,
 “μὲ τὸ σπαθὶ ἐκερδίσασιν, ὅσον ὑποκρατοῦμε.
 “Κι ὁ ἀφέντης καὶ πατέρας σου τὸν τόπον τοῦ Μορέως
 “οὐδὲν τὸν εἶχε ἀπὸ τινὰν νὰ τὸν κρατῆ ἀπ' ἐκείνου·
 (4980) 15 “μόνι ἐκ τὸν Θεὸν κ' ἐκ τὸ σπαθὶ εἶχεν τὴν ἀφεντίαν.
 “Κι ὅσον ἐμεταστάθηκεν ὁ ἀφέντης καὶ πατήρ σου,

6285 ἡ μὲν ὑπορέση 87 ἐκεινοῦ τὴν θ. 89 ἀνδρ. 93 ὅπου 97 ὑπὲρ
 98 ἦτον ὁ ρίγας εὐγ. 6300 ἐκαταδέκτη 3 νικόλ'; νικόλα ντὲ σ. ὁμερ would
 form a correct hemistich 5 ἐτέτιαν

Cod. T 6285 ἡ μὲν πορέση—σοὶ μπεθερηὸ 86 ρὲ κάρλον 87 ἐκ. πὶ
 θηγάτηρ 91 ἀφόντου 92 ὄλους 94 καὶ ἦπε καὶ φανέροσε 95 καὶ
 ὁσάν τον ἀφηνκράστησαν 96 διακρίναν 97 μπορετ δια να γενῆ—τὸ πᾶγμα

Ρ εἰ μὲν ἰδῆ καὶ δυνηθῆ συμπεθερία νὰ ποίση
 6186 μετὰ τὸν ὑψηλότατον αὐτὸν τὸν ρῆγαν Κάρλον,
 τὴν θυγατέραν, σὲ λαλῶ, τοῦ πρίγκιπος Γουλιάμοι,
 νὰ ἔπαιρνε διὰ νύμφην τοῦ αὐτὸς ὁ ρῆγας Κάρλος,
 ἤθελεν ἔχει δύναμιν, φουσσῶτα ἀντρεωμένα,
 90 νὰ ἔβγαλεν τὸν βασιλέαν ἀπὲ τὸ πριγκιπᾶτον.

Κι ἀφῶν ἐσκόπησεν καλὰ ὁ πρίγκιπας ἀτὸς του,
 ὤρισεν καὶ ἐλάλησαν ὅλους τοὺς κεφαλᾶδες,

καὶ εἶπεν κι ἀφηγήθηκεν ἐκείνην τὴν βουλήν του.

95 Καὶ ὅσοι τὸ ἠκούσασιν κ' ἐσύντυχαν ἀλλήλως,
 πολλὰ ἐδιακρίνασιν τὲς ἀφορμὲς ἐκεῖνες,
 τοὺς τρόπους, πῶς νὰ ἤμπορῆ νὰ πληρωθῆ τὸ πρᾶγμα,
 διοῦ ἦτον ὁ ρῆγας εὐγενὴς καὶ πλούσιος εἰς ἄκρον,
 κι ὁ πρίγκιπας ἦτον μικρὸς πρὸς τὴν οὐσίαν, τὴν εἶχεν.

6300

Λοιπὸν εἰς τοῦτο ἐσύντυχεν | εἰς γνωστικὸς ἀπ' αὐτοὺς, f. 199° 1

ὅστις εὐρέθη στὴν βουλήν τοῦ πρίγκιπος ἐτότε,
 μισερ Νικόλαον τὸν ἔλεγον, ντὲ Σατομὲρ τὸ ἐπὶ κλην.

Ἀφέντης ἦτον τῆς Θηβοῦ, μεγάλην γνώσιν εἶχεν,

5 καὶ εἶπεν πρὸς τὸν πρίγκιπαν, οὕτως τὸν συμβουλεύει·

“ Εἰ μὲν θελήσης, πρίγκιπα, ἐτοῦτο νὰ ποιήσης,

“ ἐγὼ τὸ ἐπαίρω ἀπάνω μου, ἂν πιάσης τὴν βουλήν μου,

“ νὰ πληρωθῆ ἡ συμπεθερία μετὰ τὸν ρῆγαν Κάρλον.

“ Ἀλήθεια ἐν', τὸ ξεύρουσι πάντες, τὸ ἐγνωρίζουν,

10 “ ὁ ἀφέντης ὁ πατέρας σου μετὰ καὶ τοὺς γονεῖς μας

“ ἐκέρδισεν γὰρ τὸν Μορέαν, τὸ λέγουν πριγκιπᾶτον,

“ μὲ τὸ σπαθί τὸ ἐκέρδισεν ὅσον ὑποκρατοῦμεν.

“ Κι ἀφέντης ὁ πατέρας σου τὸν τόπον τοῦ Μορέως

“ οὐδὲν τὸν ἔχει ἀπὸ τινὰν νὰ τὸν κρατῆ ἀπ' ἐκείνον,

15 “ ἐκ τὸν Θεὸν κ' ἐκ τὸ σπαθὶν εἶχεν τὴν ἀφεντίαν.

“ Κι ὅσον ἐμετεστάθηκεν ὁ ἀφέντης ὁ πατήρ σου,

6188 νήμφην

89 ἀνδρ.

90 πριγκιπᾶτων

98 ἦτον ὁ ρῆγας εὐγ. 99 ποῦ 6300 μὲν τὸ ἐδεκτὴ καὶ μὲν τῷ καταδέκτη

3 ὅστο ευρ. 3 μισερ νηκο ἄ ντε σαντὸ μέρ 5 τοδώσε 6 εντοῦτο

7 αγγλμῆς τῆς β. 8 ρίγα κάρλον f. 85° 9 εν τῷ ξεύρουσι—τὸ γνωρίζουν

10 ὁ οπ.—τοῖς γνωστικὸς μας 12 ἐκερδήσαμε 15 μονο 16 ὁ οπ.

- Η “κι ἀφέντεψε ὁ μισὶρ Ντζεφρές, ὁ ἀφέντης κι ἀδελφός
 σου,
 “κ’ ἐκράτησεν τοῦ βασιλέως ἐκείνου τοῦ Ρομπέρτου
 “τὴν θυγάτηρ του, ὅπου ἔστειλεν τοῦ ροὶ Ραγγού εἰς
 γυναῖκα,
 6320 “κ’ ἐνταῦτα εὐλογήθηκεν καθὼς τὸ ἐξεύρομε ὄλοι.
 “Ἵ ἀνταμοιβὴν τοῦ βασιλέως, διατὶ ἔσφαλεν πρὸς
 αὐτον,
 “νὰ ἔχη ἀγάπην μετ’ αὐτόν, τὸ πρᾶγμα νὰ πρᾶνῃ,
 “ἐποίησε τὴν συμβίβασιν κ’ ἐγένη ἄνθρωπός του,
 “τοῦ νὰ κρατῇ τὸν τόπον του ἀπὸ τὸν βασιλέα. f. 16r
 25 “Λοιπόν, καθὼς τὸ ἔποιεκεν ἐτότε ὁ ἀδελφός σου
 “κ’ ἐγένετον τοῦ βασιλέως <ὁ> ἄνθρωπός του λίζιος,
 “οὐδὲν ἠμπόρει ἄλλον κανεῖν ἐκείνος νὰ δουλέψῃ,
 “μόνι κι αὐτὸς ὄλοστινὸς εἰς αὐτον νὰ τὸ ποιήσῃ.
 “Λοιπόν, ὡσάν τὸ ἔποιεκεν διὰ διάφορόν του ἐκείνος,
 30 “διὰ νὰ πληρώσῃ ὄρεξιν καὶ νὰ ἔχη διαφορήσει,
 “οὕτως τὸ ποίησε καὶ ἀρτίως ἐσὺ εἰς τὸν ροὶ Κάρλον,
 “διὰ νὰ πληρώσῃς ὄρεξιν καὶ νὰ ἔχῃς διαφορήσει.
 “Κ’ εἰ μὲν τὸ ποιήσεις, ὡς λαλῶ, ἀπάνω μου τὸ ἐπαίρω,
 “ὁ ρῆγας μετὰ προθυμίας μετὰ σὲ συγγενέψῃ.”
 (5000) 35 Τὸ ἀκούσει το ὁ πρίγκιπας κ’ ἐκείνοι τῆς βουλῆς του,
 ὄλοι τὸ ἀγαπήσασιν κ’ εἰς σφόδρα τὸ ἐπαινέσαν.
 Κι ἀφότου ἐδόθη ἡ βουλή, καθὼς σὲ τὸ ἀφηγοῦμαι,
 τὸ πρᾶγμα ἐστερεώθηκεν κ’ ἐστάθησαν εἰς αὐτο.
 Τὸν ἐπίσκοπον τῆς Ὀλενας μετὰ τὸν μισὶρ Πιέρη
 40 (τὸ ἐπὶ κλην του ἦτον ντὲ Βάς, οὕτως τὸν ὠνομάζαν,
 τὸν ἐκρατοῦσαν φρόνιμον ἴς ὄλον τὸ πριγκιπᾶτον),
 αὐτοὺς ἐκλέξαν νὰ ἀπελθοῦν στὸν ρῆγα ἀποκρισάροι.
 Ὁρθώθησαν κ’ ἐπέρασαν ὀλόρθα εἰς τὸ Βροντήσι·
 κι ἀφότου ἀποσκάλωσαν, ἄλογα ἀγοράσαν, f.
 45 ὠδέψασιν κι ἀπήλθασιν ἐκεῖ ὅπου ἦτον ὁ ρῆγας.

6320 ἐνταῦθα τὴν εὐλ. 21 καὶ εἰς ἀνταμοιβὴν 27 ὑπὲρ δ. κωνῆ
 29 ἐκείνος διὰ δ. του 41 εἰς 42 διὰ νὰ ἀπ.

Cod. T 6318 ρομπέρτου 19 τὴν θυγάτηρ του ἀπέστειλε τοῦ ρεραγῶ
 γλωέκα 20 τί βλογιθήκαι ὅσαν το ξεύρομε ὄλη 22 τὸ πρᾶμα 23 ἐπιβίβασι
 24 δια να κρατῇ 25 οδαξ ελ φόν σου!! 26 καὶ γλωετω του βασιλέ
 27 ἠμπόρη 28 μονον—ναν τὸ πησι 30 νάχη 31 πήησε καὶ εση σαντὸ

- P** “κι ἀφέντεψεν μισέρ Τζεφρές ἀφέντης | ὁ ἀδελφός σου, f. 199^v 11
 “ἐκράτησεν τοῦ βασιλέως ἐκείνου τοῦ Ρουμπέρτου
 “τὴν θυγατῆρ, τὴν ἔστειλεν τοῦ ροῖ Ραγοῦ γυναίκαν,
 6320 “εὐτὺς τὴν εὐλογήθηκεν καθὼς τὸ ἤξεύρομε ὄλοι. (p. 145)
 “Δι’ ἀνταμοιβῆν τοῦ βασιλέως, διοῦ ἔσφαλεν εἰς αὐτον,
 “νὰ ἔχη ἀγάπην πρὸς αὐτόν, τὸ πρᾶγμα νὰ πραῦνη,
 “ἐποίησε τὴν συμβίβασιν κ’ ἐγένη ἀνθρωπός του,
 “τοῦ νὰ κρατῆ τὸν τόπον του ἀπὲ τὸν βασιλέα. (p. 146)
 25 “Λοιπόν, ἐτότε ἔποικεν ὁ ἀδελφός σου ἐκείνο
 “κ’ ἐγένετον τοῦ βασιλέως ὡς ἀνθρωπός του λίξις,
 “κι οὐδὲν ἠμπόρει ἄλλον τινὰν ἐκείνος νὰ δουλώσῃ,
 “μόνον κι αὐτὸς ὀλοστινὸς εἰς αὐτόν νὰ ποιήσῃ.
 “Λοιπόν, ὡσὰν τὸ ἔποικεν διὰ σύμφερόν του ἐκείνος,
 30 “διὰ νὰ πληρώσῃ ὄρεξιν καὶ νὰ διαφορήσῃ,
 “οὕτως τὸ ποῖσε καὶ ἐσὺ μετὰ τὸν ρῆγαν Κάρλον,
 “διὰ νὰ πληρώσῃς ὄρεξιν καὶ νὰ διαφορήσῃς.
 “Κ’ εἰ μὲν τὸ ποιήσεις, σὲ λαλῶ, ἀπάνω μου τὸ παίρνω,
 “ὁ ρῆγας μετὰ προθυμίαν μὲ ἐσὲ νὰ συγγενέψῃ.”
 35 Ὡς τὸ ἤκουσεν ὁ πρίγκιπας κ’ ἐκείνοι τῆς | βουλήs f. 200^r 1
 του
 ὄλοι τὸ ἠγαπήσασιν, πολλὰ τὸν ἐπαινέσαν.
 Κι ἀφῶν ἐδόθη ἡ βουλή, καθὼς τὸ ἀφηγοῦμαι,
 τὸ πρᾶγμα ἐστερεώθηκεν καὶ εἰς αὐτὸ ἐστάθη.
 Τὸν ἐπίσκοπον τῆς Ὡλενας μὲ τὸν μισέρ Πιέρην
 40 (ντὲ Ντεβὰς τὸ ἐπὶ κλην του, οὕτως τὸν ὠνομάζαν,
 τὸν ἐκρατοῦσαν φρόνιμον στὸ πριγκιπᾶτον ὄλου),
 αὐτοὺς ἐκλέξαν νὰ ὑπᾶν στὸν ρῆγα ἀποκρισάροι.
 Ὀρθῶσαν καὶ ἐπέρασαν ἐκεῖθε ἐκ τὸ Βροτῆσι,
 45 ὠδέψαν καὶ ἀπήλθασιν ὀλόρθα εἰς τὸν ρῆγαν. (p. 147)

6321 ἔσφαλεν	28 ὀλαστῆως	29 ὡσὰν—ἐκείνος διὰ σύμφερόν τὸ
34 σὺγγενέψῃ	36 ὄλη τῶν ἠγαπ.	37 καθὼς] κάσ
τὸν ρίγα κ.	32 καὶ δια να διαφορήσῃς	33 κη μεν πηήσῃς—πέρω
34 σὺγγενέψον	35 καὶ κῆλος	36 ἀγαπούσασι
f. 86 ^v	38 πρᾶμα	37 καθὼς] καλὸς
42 ἐγλέξαν—ἀτεκρῖ.	39 τὸν πῖσκοπον τῆς Ἑλενας	40 ἐπικλήτου
45 τοῦτον	43 ἀπέρασαν—eis om.	44 ἀφόντου ἀπεσᾶλ.

- Η Τὸν ἦυραν στήν Ἀνάπολιν κ' ἐπροσκυνήσανέ τον·
 6347 πιττάκια τοῦ ἐβασταίνασιν κ' ἐπροσκομίσανέ τα,
 τὰ ἐγράφασιν κ' ἐλέγασιν, ὅλα νὰ τοὺς πιστέψῃ,
 τὰ θέλουσιν ἀφηγηθῆ κ' ἐκ στόματος λαλήσει.
 50 Κι ἀφότου ἐπαράλαβεν ὁ ρῆγας τὰ πιττάκια
 κ' ἐγνώρισεν τὴν δῆλωσιν ὅτι νὰ τοὺς πιστέψῃ,
 ὀρίζει ὁ ρῆγας, κρᾶζουν τοὺς εἰς τόπον κατ' ἰδίας,
 κι ἄρξετον νὰ τοὺς ἐρωτᾶ τὸ τί θέλουν νὰ εἰποῦσιν.
 Κ' ἐκεῖνοι, ὡς ἦσαν φρόνιμοι, ἤρχισαν νὰ τοῦ λέγουν·
 (5020) 55 λεπτομερῶς τοῦ εἶπασιν τὸ τί ἠθέλαιν ἐκέισε,
 τὴν δρεξίν τοῦ πρίγκιπος, ἂν θέλῃ ὁ Θεὸς κι ὁ ρῆγας
 συμπεθερειὸν νὰ ποιήσουσιν, τὸ ἕνα νὰ γενοῦσιν.
 Κι ἀφότου ἀφκράστηκεν καλὰ ὁ ρῆγας τὰ τοῦ εἶπα,
 ἀπόκρισιν τοὺς ἔδωκεν· νὰ ἐπάρῃ τὴν βουλήν του
 60 κ' ἐνταῦτα ποιήσῃ ἀπόκρισιν, ὡς πρέπει καὶ λαχάνει.
 Ἐνταῦτα ὁ ρῆγας ὄρισε, κρᾶζουν τοὺς κεφαλᾶδες,
 τοὺς πρώτους καὶ καλλιώτερους ὅπου ἦσαν στήν βουλήν
 του·
 λεπτῶς τοὺς ἀφηγήσεται τοῦ πρίγκιπος Μορέως, f. 166
 τὸ τί ἐμήνα κ' ἔγραφεν νὰ ποιήσῃ μετ' ἐκείνον.
 65 Κ' ἐνταῦτα ἄρχασαν νὰ λαλοῦν κ' ἐπαίρουν τὴν βουλήν
 τους·
 κι ἀφότου ἐσυμβουλευτήσαν εἶπασιν <καὶ> ἐτοῦτο·
 νὰ κρᾶζουν κ' ἐρωτήσουσιν τοὺς ἀποκρισαρίους
 νὰ μάθωσιν κι ἀκούσωσιν ὅλα τοὺς τὰ κεφάλαια.
 Ἐν τούτῳ τοὺς ἐκράξασιν, ἄρχασαν κ' ἐρωτοῦν τοὺς,
 70 ὁ πρίγκιπας γὰρ τοῦ Μορέως, ἐκεῖνος ὁ Γυλιάμος,
 τὸ πῶς κρατεῖ τὸν τόπον του καὶ ποῖον ἀφέντην ἔχει,
 καὶ τί τόπος ἐνὶ ὁ Μορέας καὶ τί ἡμπορεῖ νὰ ἀξιᾶσῃ;
 Ἐνταῦτα ἀποκρίθηκεν αὐτὸς ὁ μισὶρ Πιέρης,
 ὅπου ἔξευρεν κ' ἐγνώριζεν τὰ πάντα τοῦ Μορέως.
 (5040) 75

6346 eis tēn á. tōn ðbrasin 57 συμπεθέριον 72 ὑπορεῖ 73 ἐκεῖνος ὁ

Cod. T 6346 eis tōn á. ton ἡβρασι 47 τοῦ βαστένασι 48 παν τοῖς
 50 ἀφόντου 51 παν τοῖς 53 παντοῦς ρωτα—θέλουν ἀ ποῦσι 54 παν τοῦ
 55 λεπτόμερος 57 συμπεθερωῖ—νὰ γενοῦσε 58 καὶ ἀφότου αυγκράστη
 και 60 ὅς πρ. καὶ τιχένη 62 καλύτερους ὁποῦσαν 63 ἀφηγηθῆ καὶ τοῦ

Ρ Στὴν Ἀνάπολιν τὸν ἠύρασιν καὶ ἐπροσκύνησάν τον·
 6347 πιττάκια ἐβάσταζαν καὶ ἐπροσκόμισάν τα,
 τὰ ἐγράφασιν καὶ ἔλεγαν, ὅλα νὰ τὰ πιστέψῃ,
 τὰ θέλουσιν ἀφηγηθῆ κ' ἐκ στόματος λαλήσει.
 50 Ἄφῶν γὰρ ἐπαράλαβεν ὁ ρῆγας τὰ πιττάκια,

ὀρίζει ὁ ρῆγας, φέρνουν τοὺς εἰς τόπον κατ' ἴδιαν,
 ἄρξεται νὰ τοὺς ἐρωτᾷ· τί θέλουν νὰ ποιήσουν;
 Κι αὐτοί, ὡς ἦσαν φρόνιμοι, ἄρχισαν νὰ τὸν λέγουν,
 55 λεπτομερῶς τὸ εἶπασιν τί ἤθελαν ἐκείσε,
 τὴν ὄρεξιν τοῦ πρίγκιπος, ἃν θέλῃ ὁ Θεὸς κι ὁ ρῆγας
 συμπεθερίαν νὰ ποίησιν, τὸ ἕνα νὰ γενοῦσιν. f. 200^r 11
 Καὶ ἀφῶν ἤκουσεν καλὰ ὁ ρῆγας τὰ τὸν εἶπαν,
 ἀπόκρισιν τοὺς ἔδωκεν· νὰ ἐπάρῃ τὴν βουλήν του.

60

Ἐνταῦτα ὁ ρῆγας ὤρισε, λαλεῖ τοὺς κεφαλᾶδες,
 τοὺς πρώτους καὶ καλλιώτερους, τοὺς εἶχεν τῆς βουλῆς
 του·

λεπτομερῶς τοὺς ἔδειξεν τοῦ πρίγκιπος τοὺς λόγους,
 τὸ εἶτι τὸν ἐμήνυσαν νὰ ποιήσῃ μετ' ἐκείνου.

65 Εἰς τοῦτο ἐδικολόγησαν ἀπάνω στὴν βουλήν τους·
 κι ἀφῶν ἐσυμβουλευτήκαν εἶπασιν γὰρ ἐτοῦτο·
 νὰ ἔλθουν νὰ ἐρωτήσουσιν τοὺς ἀποκρισαρίουσ
 νὰ μάθουν καὶ ἀκούσωσιν ὅλα τοὺς τὰ μαντάτα.

Καὶ οὕτως τοὺς ἐλάλησαν, ἄρχισαν κ' ἐρωτοῦν τους,
 70 ὁ πρίγκιπας γὰρ τοῦ Μορέως, ἐκεῖνος ὁ Γουλιάμος,
 τὸ πῶς κρατεῖ τὸν τόπον του καὶ ποῖον ἔχει ἀφέντην,
 τί τόπος ἐνὶ ὁ Μορέας καὶ τί ἤμπορεῖ <νὰ> χρήξῃ;

Εἰς τοῦτο ἀποκρίθηκεν αὐτὸς ὁ μισερ Πιέρης,
 ὅπου ἤξευρεν κ' ἐγνώριζεν τὰ πάντα τοῦ Μορέως,
 75 τὰ πάντα τοῦ ἀφηγήθηκεν ἀπὸ ἀρχῆς εἰς τέλος. f. 200^v 1

6346 ἐπροσκ. τα 48 πισθεύσει 55, 63 λεπτόμερος 57 σιωμπεθερίαν
 68 μαντάτα 72 οἱ τόπος 74 ὅπο—πάνδα

πρίγκιπα 64 τὸ ποσ μὴνὰ καὶ γράφῃ του νὰ πῆσι μετὰ κίβων 66 ἀφόντου
 —καὶ ἐτοῦτο f. 86^v 67 καὶ τοὺς ἀποκρισάριους 68 νὰ μάθουσιν καὶ
 ἀκούσωσι 69 ἀρχισαν 70 γουλιάμος 72 ἐνε καὶ τῆ μορῆ νὰ ξηρήξῃ
 73 απτερ. εκίβως 74 ὅπου ξευρε 75 οπι.

- Η** Κι ἀφότου ὁ ρήγας ἤκουσεν ὡσαύτως κ' ἡ βουλή του
 6377 τὸ πριγκιπᾶτο τοῦ Μορέως τὸ τί κρατεῖ κι ἀξιάζει,
 ὅλοι τὸν ἐσυμβούλεψαν νὰ πληρωθῇ τὸ πρᾶγμα,
 διατὶ εἶδασιν κι ἀπέικασαν ὅτι ἦτον διάφορόν του.
- 80 Κ' ἐν τούτῳ ὁ ρήγας ἔστερξεν νὰ πληρωθῇ ἡ βουλή τους·
 κι ἀφότου ὁ ρήγας ἔστερξεν συμπεθερία νὰ ποιήσῃ
 μετὰ τὸν πρίγκιπα | Μορέως, ἐκείνου τὸν Γουλιάμον, ε 144
 ἐπίσκοπον ἐδιόρθωσε καὶ δύο φλαμουριαίους
 καὶ ἄλλους δύο καβαλλαρίους ὅπου ἦσαν μετ' ἐκείνου,
- 85 ἀποκρισάρους νὰ ἀπελθοῦν στὸν πρίγκιπα Γουλιάμον,
 νὰ στρέψουσιν ἀπόκρισιν μετὰ τοὺς ἐδικούς του
 τὸ θέλημα κι ἀπόκρισιν, τὸ τοῦ μηνᾶ ὁ ρήγας.
 Ἐνταῦτα ἐμυσσέψασιν κ' ἦλθαν εἰς τὸ Βροντήσι·
 τὰ πλευτικά ἠύρηκασιν, τὰ ἦσαν ὠρθωμένα,
 90 ἐσέβησαν ἀμφότεροι, ἦλθαν εἰς τὴν Κλαρέντσαν,
 στὴν Ἀνδραβίδα ἠύρασιν τὸν πρίγκιπα Γουλιάμον.
 Ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ὦλενας μετὰ τὸν μισὶρ Πιέρην
 τὸν πρίγκιπαν ἐλάλησαν καὶ μοναξᾶ τὸν εἶπαν
 τὰ ὅσα ἐπερίστησαν κ' ἐποίησαν μὲ τὸν ρήγαν.
- (8080) 95 Καὶ μετὰ ταῦτα ἐκράξασιν καὶ τοὺς μαντατοφόρους,
 ὅπου ἦλθασιν μετ' ἐκεινοὺς ἀπὸ τὸν ρήγαν Κάρλον.
 Κι ἐνταῦτα ἐσυντύχασιν τὰ εἶχασιν νὰ εἰποῦσιν
 ἀπὸ τὸν ρήγαν Κάρουλον τοῦ πρίγκιπα Μορέως·
 τὸ πῶς ἀρέσει τοῦ ρηγός, ὀρέγεται καὶ θέλει
- 6400 νὰ πληρωθῇ ἡ συμπεθερία στὰς συμφωνίας ἐκείνας,
 ὅπου εἶπασιν γὰρ τοῦ | ρηγός ἐκείνοι οἱ ἀποκρισάροι, ε 11
 τοὺς ἔστειλεν ὁ πρίγκιπας ἐτότε εἰς τὸν ρήγαν,
 ἦγουν νὰ ἐπάρῃ ὁ πρίγκιπας τὴν θυγατέρα ὅπου εἶχεν,
 ὅπου ἦτον κληρονόμος του, τὴν ἔλεγαν Ζαμπέα,
 5 νὰ ἀπέλθουν στὴν Ἀνάπολιν, νὰ ἐσμύξουν μὲ τὸν ρήγαν,
 νὰ εὐλογηθοῦσιν τὰ παιδιά, νὰ ἐπάρῃ ὁ υἱὸς τοῦ ρήγα

6381 νὰ πληρωθῇ ἡ συμπ. 89 πλευτικά 98 κάρλον 6405 νὰ ἐπ.
 ἐκεῖ εἰς τὴν ἀ.

Cod. T 6376 ἀφόντου—ἄκουσε 77 ἀξιάζει 78 ἐσυμβούλεψαν—τὸ πρᾶγμα
 79 καὶ πέικασιν—τους 80 νὰ πλ. τὸ πρᾶγμα 81 νὰ πληρωθῇ σοὶ μπεθεριά
 καὶ νὰ γενῆ ὡ γάμωις 82 γουλιάμον 83 φλαμουριαρέους 84 ὁποῦσιν
 μετὰ κίων 85 γουλιάμον 87 το τη μῦθα 88 ἐνταῦτα ἐμυσσέψασιν

P **Κ**ι ἀφῶν ὁ ρήγας τὸ ἤκουσεν ὁμοίως καὶ ἡ βουλή του
 6377 τὸ πριγκιπᾶτον τοῦ Μορέως τί ἤμπορεῖ νὰ χρήξη,
 ὅλοι τὸν ἐσυμβούλεψαν νὰ πληρωθῆ τὸ πρᾶγμα,
 διότι ἐγνωρίσασιν ἓνι διάφορόν τους.
 80 Εἰς αὐτὸ ὁ ρήγας ὄρισε νὰ πληρωθῆ ἡ βουλή του·
 κὶ ἀφῶν ὁ ρήγας ἔστρεξεν συμπεθερία νὰ γένη,

ἐπίσκοπον ἐδιόρθωσεν καὶ δύο φλαμουριάρους
 καὶ ἄλλους δύο καβαλλαρίους, ὅπου ἦσαν μετ' ἐκείνους,
 85 ἀποκρισάροι νὰ ὑπᾶν στὸν πρίγκιπαν Γουλιάμον,
 νὰ στρέψουσιν ἀπόκρισιν τὸ θέλημα τοῦ ρήγα.

Ἐκεῖθεν γὰρ ἐκίνησαν, ἦλθαν εἰς τὸ Βροτῆσι·
 τὰ πλευτικά ἠύρηκασιν καὶ ἦσαν ὠρθωμένα,
 90 ἐσέβηκαν ἀμφότεροι κ' ἦλθαν εἰς τὴν Γλαρέντσαν,
 στὴν Ἄνδραβίδα ἠύρηκασιν τὸν πρίγκιπαν Γουλιάμον.
 Ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ὠλενας μὲ τὸν μισέρ Πιέρην
 τὸν πρίγκιπαν ἐλάλησαν καὶ μοναχὰ | τὸν λέγουν f. 200^v 11
 τὰ ὅσα ἐδιόρθωσαν κ' ἐποίκαν μὲ τὸν ρήγαν.
 95 Μετ' αὐτὰ ἐλαλήσασιν καὶ τοὺς μαντατοφόρους,
 ὅπου ἦλθασιν μετ' ἐκείνους ἀπὸ τὸν ρήγαν Κάρλον.
 Εἰς τοῦτο ἐσυντύχασιν τὰ εἴχασιν νὰ εἰποῦσιν,
 ἀπὲ τὸν ρήγαν εἶπασιν τοῦ πρίγκιπος Μορέως·
 τὸ πῶς ἀρέσει τοῦ ρηγός, ὀρέγεται καὶ θέλει (p. 148)
 6400 νὰ πληρωθῆ ἡ συμπεθερία στὲς συμφωνίες ἐκείνες,

ὅπως νὰ ἐπάρη ὁ πρίγκιπας αὐτοῦ τὴν θυγατέραν,
 ὅπου ἦτον κληρονόμισσα, τὴν ἔλεγον Ζαμπέαν,
 5 νὰ ὑπάγη στὴν Ἀνάπολιν νὰ ἐσμίξη μὲ τὸν ρήγαν,
 νὰ εὐλογηθοῦσιν τὰ παιδιά, νὰ λάβῃ ὁ υἱὸς τοῦ ρήγα

6381, 6400 σὺμπεθερήα 89 πλευτικά 95 μαντατοφ.

90 ἀφότερη—γλαρίντζα 91 γουλιάμον 93 μοναχὰ 94 ἐπερήστησαν
 96 ὁπώλθασιν μετὰ κλωὺς f. 87^r 97 τὰ ἤχανε να ποῦσ^{ον} 98 ἀπο το
 βέγα κάρουλον 99 ὀρέγ. καὶ θέλει] ἀρέση του καὶ θέλη 6400 στασιφοσιὰς
 3 νὰ πάρη ποῦχε 5 νὰ σμ. με το ρ. 6 νὰ πάρη

- Η τὴν θυγατέρα, σὲ λαλῶ, τοῦ πρίγκιπα Γυλιάμου,
 καὶ μετὰ ταῦτα ὁ πρίγκιπας νὰ ποιήσῃ καὶ τὸ ὀμάτζιο,
 τοῦ νὰ κρατῇ τὸν τόπον του ἀπὸ τὸν ρῆγα Κάρλον.
- 6410 Κι ὡς τὸ ἤκουσεν ὁ πρίγκιπας, μεγάλως τὸ ἀποδέχτη,
 μεγάλως γὰρ ἐτίμησεν, δωρήματα ἐδῶκεν
 ἐκείνων ὅπου ἤλθασιν ἀποκρισάροι εἰς αὐτόν.
 Καὶ ὄρθωσεν κ' ἐστράφησαν ἐκείσε εἰς τὸν ρῆγα
 τοῦ νὰ στρέψουν ἀπόκρισιν, νὰ τὸν πληροφορέσουν,
 (5080) 15 τὸ πῶς ὁ πρίγκιπας Μορέως, οἱ συμφωνίες τοῦ ἀρέσου
 κ' οἰκονομᾶται διὰ νὰ ἐλθῇ τὸ πρᾶγμα νὰ πληρώσουν.
 Κι ὁ πρίγκιπας ἀπέστειλεν στὸν Εὐριπὸν εὐθέως,
 κ' ἠφέρασιν του κάτεργον καλὰ ἀρματωμένον,
 κ' εἰς τὴν Κλαρέντσαν ὄρθωσεν κι ἄλλο τοῦ ἀρματωσαν.
- 20 Οἰκονομήθη ὡς ἔπρεπεν τέτοιου μεγάλου ἀνθρώπου·^{1.14}
 ἐσέβην εἰς τὰ κάτεργα μετὰ τὴν θυγατῆρ του,
 τὴν ὠνομάζασιν ἢ Ζαμπέα, μετὰ τὴν φαμελίαν του,
 ἐπῆρεν καὶ καβαλλαρίους ὄσους τοῦ ἔκαμναν χρεία,
- 25 ἐκ τὴν Κλαρέντσα ἐμίσησαν, εἰς τὸ Βροντήσι ἐσῶσαν.
 Κι ἀφότου ἀποσκαλώσασιν, ἄλογα ἀγοράσαν,
 ᾤδέψαν κ' ἐπερπάτησαν στὴν Ἀνάπολιν ἐσῶσαν.
 Ὁ ρῆγας γάρ, ὡς τὸ ἤκουσεν κι ὡς τὸ ἐπληροφορήθη,
 ὅτι ἔρχετον ὁ πρίγκιπας ἐκεῖ πλησίον τῆς χώρας,
- 30 αὐτὸς του ἐκαβαλλίκεψεν, ἐξέβη εἰς ἀπαντὴν του.
 Ἐκεῖ ὅπου τὸν ἀπάντησεν γλυκέα τὸν χαιρετίζει,
 ἀπὸ τὸ χέρι τὸν κρατεῖ, ᾠδεύασιν οἱ δύο·
 τιμὴν μεγάλην τοῦ ἔποικεν, οἱ πάντες τὸ ἐθαυμάσαν.
 Καὶ μετ' αὐτὸν ἐπέξεψαν εἰς τοῦ ρηγὸς τὸ ὄσπιτι·
- 35 ὄρισεν, ἀππλικέψαν του τιμητικὰ εἰς τὴν χώραν.
 (5100) Ἐκάλεσέ τον νὰ γευτῇ ἐπὶ τῆς αὐρίου μετ' αὐτόν·
 καὶ διὰ τιμὴν τοῦ πρίγκιπος ἐκάλεσεν τοὺς πάντας

6407 γυλιάμω 10 ἀποδέκτη 14 τοῦ νὰ τοῦ στρ. 15 τοῦ ἀρέσαν ἢ σ.
 19 ἄλλον 23 ἔκαμναν 34 ἐκεῖ μεταίτων ἐπ.

Cod. T 6408 ὁ πρίγκιπος—καὶ τῷ μάτζιω 9 δια νὰ κρατῖ 10 τόκουε
 11 χαρίσματα ἐδ. 12 ἐκλήθη 14 δια νὰ στρ. 15 ὁ πρίγκιπας—τοῦ
 α. η σὴ φονίες 16 διὰ οπ.—τὸ πρᾶγμα νὰ πληρώσῃ 17 στὴν ἔργισον
 19 γλαρέντζα 23 του κάμναν 25 γλαρέντζα ἐμίσησε εἰς το β. ευτα^{σι}

- Ρ** τὴν θυγατέρα, σὲ λαλῶ, τοῦ πρίγκιπος Γουλιάμου,
καὶ μετὰ ταῦτα ὁ πρίγκιπας νὰ ποίση τὸ ὀμάντζιο,
τοῦ νὰ κρατῆ τὸν τόπον του ἀπὸ τὸν ρῆγαν Κάρλον.
- 410 Ὡς τὸ ἤκουσεν ὁ πρίγκιπας, μεγάλως τὸ ἀποδέχτη, (p. 149)
μεγάλως καὶ ἐτίμησεν τοὺς ἀποκρισαρέους,
δωρήματα τοὺς ἔδωκε, φιλοτιμίες μεγάλες. f. 201^r I
Καὶ ὄρθωσεν, ἐστράφησαν ἐκεῖσε εἰς τὸν ρῆγαν·
τὰ πάντα ἀφηγήθησαν, τὲς συμφωνίες ἐκεῖνες (p. 150)
- 15 πῶς ἀρέσει τοῦ πρίγκιπα νὰ ποιήσῃ μὲ τὸν ρῆγα,
κ' οἰκονομεῖται νὰ ἐλθῆ, νὰ πληρωθῆ τὸ πρῶγμα.
Κι ὁ πρίγκιπας ἀπέστειλε στὴν Εὐριπον εὐθέως,
ἠφέρασίν του κάτ' ἔργον καλὰ ἀρματωμένον, (p. 151)
εἰς τὴν Γλαρέντσαν ὄρθωσεν καὶ ἄλλο ἀρματῶσαν.
- 20 Οἰκονομήθη ὡς ἔπρεπεν τοιούτου μεγάλου ἀνθρώπου·
ἐσέβη εἰς τὰ κάτεργα μετὰ τῆς θυγατρὸς του,
τὴν ὠνομάζασιν Ζαμπέαν, καὶ μὲ τὴν φαμελίαν του,
ἐπῆρε καὶ καβαλλαρίους ὅσοι ἐκάμνα χρεῖα.
Κι ἀφότου ἀπεσκάλωσαν ἐκεῖ εἰς τὸ Βροτῆσι,
- 25 ἄλογα εὐτὺς ἀγόρασεν καὶ τὴν ὁδὸν ἐπίασεν.
Καὶ οὕτως ἀπεσώσασιν ἐκεῖσε εἰς τὸν ρῆγαν,
ἤγουν εἰς τὴν Ἀνάπολιν ποῦ ἦτον κατοικία του.
Ὁ ρῆγας, ὡς τὸ ἤκουσεν καὶ ἐπληροφορέθην,
πῶς ἔρχεται ὁ πρίγκιπας ἐκεῖ πλησίον τῆς πόλης,
- 30 ἀτὸς του ἐκαβαλλίκεψεν, ἦλθεν εἰς ἀπαντὴν του· f. 201^r II

ἀπὸ τὸ χέρι τὸν κρατεῖ, ὠδεύασιν οἱ δύο·
τιμὴν μεγάλην τοῦ ἔποικεν, οἱ πάντες τὸ ἔθαυμάσαν.
Ὅμοῦ γὰρ ἀπεξέψασιν εἰς τοῦ ρηγὸς τοὺς οἴκους·
35 ὄρισεν, κι ἀππλικέψαν τον τιμητικὰ ὡς πρέπει.
Ἐκάλεσέ τον νὰ γευτῆ τὴν αὔριον μετ' αὐτον·
καὶ διὰ τιμὴν τοῦ πρίγκιπος ἐκάλεσεν τοὺς πάντας,

6413 ὄρθωσαν 15 μὲ τὸν ρῆγα] με ταίρωγαις, τίς ; certainly not μὲ ταῖς
ἠγλαις, as Buchon reads 17 ἀπαίσθηλεν 27 κατικῆαν

87^r 28 τῶκουσε—το πληρ. 29 ὁ πρίγκιπος 31 ποῦ 33 τῶπισε—
ο θαυμάσαν 34, 35 ἐκὴ μεταύτον ἐπεξεύσαν ἴων τημητικα στη χωρα 36 τῆς
ἔριον

Η ὄλους τοὺς εὐγεκαίους, ὅπου ἦσαν εἰς τὴν χώραν.
 Κούρτην μεγάλην ἔποιουν, χερεὶς μεγάλας ἦσαν·
 6440 καὶ ἀφότου ἐχάρησαν καλὰ ἐκείνη τὴν ἡμέραν,
 ὁ κατὰ εἰς ἐδιέβησαν εἰς τὴν κατούσα ὅπου εἶχε.
 Ἐπὶ τῆς αὐρίου τὸ πρῶτ' ὁ πρίγκιπας ἐδιέβη, L 1
 στὸν ρῆγαν ἐκατέλαβε καὶ τὸν ἔχεν συντόχει.
 Ὅριζεν ὁ ρῆγος κ' ἤλθασιν ὄλοι του οἱ καταδες·
 45 ἐκάθισαν εἰς τὴν βουλήν, ἄρξεν καὶ συντοχάιουν.
 Ἐνταῦτα ἤλθασιν ἐκεῖ ἐκείνοι οἱ ἀποκρισάροι,
 ὅπου ἦσαν εἰς τὸν πρίγκιπα διαβέοντε εἰς τὸν Μορέαν
 καὶ ἄρξασιν καὶ λέγουσιν, καὶ θέλουσιν ἀφηγησάται,
 τὸ πῶς ἀπῆλθαν στὸν Μορέαν, στὸν πρίγκιπα Γουλιέλμον,
 50 μὲ τοῦ ρηγὸς τὸν ὄρισμὸν διὰ τὴν συμπεθερίαν,
 κ' εἰς τί ἀποκατάστησαν κ' εἰς τί πρὸς ἠφέραν
 τὸ πρᾶγμα, τὴν ὑπόθεσιν ἐφ' ἧσασιν σταλμένοι.
 “Λοικόν, ἀφῶν ἐπρόσταξεν ὁ Βασιλεὺς τῆς Δόξης
 “κ' ἤλθεν ὁ πρίγκιπας ἐδῶ εἰς τὸ κράτος τῆς βασιλείας
 σου,
 55 “ἐνέμεινεν ἡ ὑπόθεσις ἕως τούτων δύο ἀφέντας,
 (3120) “να ποιῆτε κ' ἐκπληρώσετε τὸ πρᾶγμα εἰς τέτοιον
 τρόπον,
 “ὅπου να ἔνι εἰς τιμὴν ἐσᾶς τῶν δύο ἀφέντων,
 “κ' εἰς δόξαν καὶ ἀνάπαψιν ἐσᾶς καὶ τοῦ λαοῦ σας.”
 Καὶ ὅσον ἀποπλήρωσαν ἐκεῖνοι οἱ ἀποκρισάροι
 60 τὸ ὅσον εἶχασιν να εἰποῦν διὰ τὴν συμπεθερίαν,
 ἄρχασεν τότε ὁ πρίγκιπας να λέγη κὶ ἀφηγητὰι
 τὴν πρᾶξιν γὰρ καὶ τὴν ἀρχὴν, τὸ πῶς τὸ πρᾶγμα
 ἀρχίστην L 161
 καὶ πῶς ἀπὸ τοῦ ὀρισμοῦ καὶ θέλημα τοῦ ρῆγα
 ἤλθεν ἐκεῖθεν κ' ἤφερον μὲ αὐτὸν τὴν θυγατῆρ του,
 65 κ' ἦτον να ποιήσῃ ἔτοιμος τὸ ὅσον ἐπεριστῆσαν
 οἱ ἀποκρισάροι τοῦ ρηγὸς μὲ αὐτὸν εἰς τὸν Μορέαν,

6443 να] διὰ να 48 καὶ να θέλουσιν 51 τί π.] τὸ π. 61 ἀρχ. ὁ πρ.
 να λαλή να λέγη 64. 66 μὲ αὐτὸν] μεταίτιον

Cod. T 6438 ὁποῖσανε στὴ χ. 40 ἀφότου 41 ὁ καθεὶς—τὴν γκατούσα
 που 42 αὐριον—ἐδιέβη 43 στὸ ρῆγα ἐκατέλαβε δια να τὸν συντόχει
 47 οπουσαν 48 καὶ να θέλη να φῆ γᾶστε 49 γουλιέλμον 51 καὶ ἐτι

Ρ ὄλους γὰρ τοὺς εὐγενικοὺς ὀποῦσαν εἰς τὴν πόλιν.
 Κούρτην μεγάλη ἔποικεν, χαρὲς μεγάλες εἶχεν·
 6440 κὶ ἀφῶν ἐχάρησαν καλὰ ἐκείνην τὴν ἡμέραν,
 ὁ κάθε εἰς ἐδιέβηκεν εἰς τὸ ἀππλίκεμάν του.
 Τὴν αὖριον ὁ πρίγκιπας ἐδιέβην εἰς τὸν ρῆγαν·

ὀρίζει ὁ ρῆγας, ἤλθασιν ὄλοι οἱ κεφαλᾶδες,
 45 ἐκάθισαν εἰς τὴν βουλὴν, ἄρξαν νὰ συντυχαῖνον.
 Εἰς τοῦτο ἤλθασιν ἐκεῖ κ' οἱ ἀποκρισαρέοι,
 ὅπου ἦσαν εἰς τὸν πρίγκιπαν ἐκείσε εἰς τὸν Μορέαν
 καὶ ἄρξασιν νὰ λέγουσιν καὶ οὕτως νὰ λαλοῦσιν,
 τὸ πῶς ἀπῆλθαν στὸν Μορέαν | στὸν πρίγκιπα Γουλιά-
 μον

f. 201^v 1

50 μὲ τοῦ ρηγὸς τὸν ὀρισμὸν διὰ τὸ συμπεθέριν,
 καὶ τί ἀποκατάστησαν κ' εἰς τί ποσὸν τὸ ἡφέραν
 τὸ πρᾶγμα, τὴν ὑπόθεσιν ἐνῶ ἦσαν σταλμένοι.
 “Λοικόν, ἀφῶν ἐπρόσταξεν ὁ Βασιλεὺς τῆς Δόξης
 “καὶ ἤλθεν γὰρ ὁ πρίγκιπας ἐδῶ στὴν βασιλείαν σου,
 55 “ἀνέμεινεν <ῆ> ὑπόθεσις ἔσαῶς τοὺς δύο ἀφέντας,
 “τὸ πρᾶγμα νὰ πληρώσετε εἰς τρόπον γὰρ τοιοῦτον
 “ὅπου νὰ ἐνὶ εἰς τιμὴν ἐσαῶς τῶν δύο ἀφέντων,
 “κ' εἰς δόξαν καὶ ἀνάπαψιν ἐσαῶς καὶ τοῦ λαοῦ σας.”

(p. 152)

Καὶ ὅσον ἀποπλήρωσαν τοὺς λόγους γὰρ ἐκείνους
 60 τὸ ὅσον εἶχαν νὰ εἰποῦν διὰ τὴν συμπεθερίαν,
 ὁ πρίγκιπας ἀρχίνησε νὰ λέγη, ν' ἀφηγήται
 τὴν πρᾶξιν δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν, τὸ πῶς τὸ πρᾶγμα ἤρξεν
 καὶ πῶς ἀπὸ τοῦ ὀρισμοῦ καὶ θέλημα τοῦ ρῆγα
 ἤλθεν ἐκεῖ καὶ ἤφερεν μὲ αὐτὸν τὴν θυγατὴρ του,
 65 κ' ἦτον νὰ ποίση ἔτοιμος τὰ ὅσα ἐπεριστῆσαν
 οἱ ἀποκρισάριοι τοῦ ρηγὸς μὲ αὐτὸν εἰς τὸν Μορέαν. f. 201^v 11

6450 σὺμπεθέριον

59 ἀποπλήρωσεν

60 σὺμπεθ.

ῆσκατ. καὶ ἦς τὴ ποσὺ του φέραν 51 πρᾶμα—στελμένη 53 βασιλεὺς
 55 ἀφῶντες 56 νὰ πρᾶτε να πληροθὴ τὸ πρᾶμα f. 88^v 57 ἐνε—τῶν
 ἕων ἄ. 58 ἀνάπαυσις 59 καὶ ὅσαν—ἀποκρισάριοι 60 νὰ ποῖν για τὴ σ.
 61 ἤρχασε ὁ π. νὰ λέγη καὶ ἀφηγήσται 62 τὸ πρᾶμα ἀρχίσαν 63 ἀπο του
 κρῖσμων 64 μετ αὐτον τὴ θυγατὴρ του 65 καὶ ἦτον ἐτημος πηθ—περιστῆσαν
 66 μετᾶτων

Ἡ στὲς συμφωνίες ὅπου ἔποικαν κ' εἰς ὅλα τὰ κεφάλαια.

- Κ' ἐνταῦτα ἀποκρίθηκεν ὁ ρῆγας ἀπ' αὐτός του·
 ὅτι ὅσον λέγει ὁ πρίγκιπας ἀλήθεια οὕτως ἐνι,
 6470 καὶ θέλει γὰρ κὶ ὀρέγεται νὰ πληρωθῆ τὸ πρᾶγμα,
 καθὼς τὸ ἐσυμβίβασαν κὶ ὡσαν τὸ ἐπεριεστήσαν.
 Κὶ ἀφότου ἐπληρώσασιν κ' εἴπασιν τὰ κεφάλαια,
 ὤρισαν καὶ ἠφέρασιν ἐκεῖσε τὰ παιδιά τους.
 Τῆς Ἀνάπολης ὁ ἀρχιερέυς, μητροπολίτης ἐνι,
 75 ἐκεῖνος ἀρρεβώνιασεν ἐτότε τὰ παιδιά·
 (5140) κὶ ἀφότου ἀρρεβώνιασεν κ' ἐποίησασιν τὸν γάμον,
 ἐποίησε γὰρ ὁ πρίγκιπας τὸ ὁμάτζιον πρὸς τὸν ρῆγα
 τοῦ νὰ κρατῆ τὸν τόπον του ἀπὸ τὸν ρῆγα Κάρλον.
 Ἐκδύθη καὶ τὸν τόπον του καὶ τοῦ ρηγὸς τὸν δίδει,
 80 κὶ ὁ ρῆγας ἐρεβέστισεν ἐνταῦτα τὸν υἱὸν του,
 ἐκεῖνον τὸν μισίρ Λωῖς ἀπὸ τὸ πριγκιπάτο·
 καὶ ἐκεῖνος τὸ ἔστρεψεν πάλε τοῦ πεθεροῦ του, εἰ κὶ
 νὰ τὸ κρατῆ, νομεύεται ἕως ὅτου ζῆ εἰς τὸν κόσμον.
 Κὶ ἀφότου ἐκαταστήσασιν ἐτοῦτα ὅπου σὲ λέγω,
 85 ἄργησε ὁ πρίγκιπας ἐκεῖ ἡμέρας δεκαπέντε
 μετὰ τὸν ρῆγαν Κάρουλον· χαρὲς μεγάλες εἶχαν.
 Ἐνταῦτα ἦλθαν ἐκ τὸν Μορέαν τοῦ πρίγκιπος μαντᾶτα
 τὸ πῶς ἀπὸ τοῦ βασιλέως ἦλθε εἰς Μονοβασίαν
 ὀκάποιος του ἕνας ἀνεψίος καὶ ἤφερεν φουσσᾶτα,
 90 Κουμάνους, Τούρκους καὶ Ρωμαίους ἐκ τῆς Νικαίας τὰ
 μέρη,
 κ' ἔχουσιν φόβον στὸν Μορέαν οἱ ἄνθρωποι τοῦ τόπου,
 τὸν πρίγκιπα παρακαλοῦν νὰ καταλάβῃ ἐκεῖσε.
 Ἀκούσων ταῦτα ὁ πρίγκιπας, ἀπήγγεν εἰς τὸν ρῆγαν
 καὶ εἶπεν του λεπτομερῶς ἐκεῖνα τὰ μαντᾶτα,
 95 κ' ἐζήτησέ του ἀπολογίαν ν' ἀπέλθῃ στὸν Μορέαν
 (5160) διὰ συμμαχίαν καὶ δύναμιν τοῦ τόπου καὶ λαοῦ του·
 εἰς τὰ κάστρη του νὰ ἀπελθῆ διὰ νὰ τὰ σωταρχίσῃ.

6482 καὶ ἐκ. εὐθέως τὸ ἔστρ. 86 κάρλον 88 τὸ πῶς ἦλθεν ἀπὸ τ. β. εἰ
 τῆν μ. 93 ἀπήγγεν? very indistinct 97 εἰς τὰ κάστρη νὰ ἀπέλθῃ

Cod. T 6467 ὀπόικαι—καὶ φάλεια 68 ἀπεκρ. 69 οὕτως λέγ
 70 πρᾶμα 71 ἐσυνήβασαν—περήστῆσαν 72 ἀφότου 73 ὅρσι
 74 ὁ οἰμ.—ἐναι 75 ἀρευνίασε 76 καὶ ἀφοντου εὐλογεῖθησαν καὶ πῆψω
 78 ὡπὸς κρατῆ 79 ἐγδῆθῃ καὶ 80 ἐρευεστήρισε 81 μισίρ Λωῖς

P

Κ' εἰς τοῦτο ἀποκρίθηκε ὁ ρήγας ἀπ' αὐτῶν τῶν
 ὄσον εἶπεν ὁ πρίγκιπας ἀλήθεια οὕτως ἔστι
 6470 καὶ θέλει καὶ ὀρέγεται νὰ πληρωθῇ τὸ πρῶγμα,
 καθὼς τὸ ἐσυνήβασαν καὶ ὄσον γὰρ ἐστῆσαν.
 Κι ἀφ' ὧν ἀποπληρώσασιν καὶ εἶπαν τὰ κεφάλαια.
 Ἔβρισε καὶ ἠφέρασιν ἐκείσε τὰ παιδιά.
 Ὁ ἀρχιερεὺς τῆς Ἀνάπολης, μητροπολίτης ἦτον,
 75 ἐκείνος ἀρραβώνιασεν ἐπὶ τὰ παιδιά·
 κι ἀφ' ὧν ἀρρεβωνίασαν καὶ ἔποικαν τὸν γάμον,
 ἐποίησεν ὁ πρίγκιπας ὀμάτζιο τοῦ ρήγα
 τοῦ νὰ κρατῇ τὸν τόπον του ἀπὲ τὸν ρήγαν Κάρλου.
 Ἐκδύθηκεν τὸν τόπον του καὶ τοῦ ρηγὸς τὸν δίδει,
 80 κι ὁ ρήγας ἐρεβέστισεν ἐνταῦτα τὸν υἱὸν του
 ἐκείνου τὸν μισερ Λωὴν ἀπὸ τὸ πριγκιπάτου·
 ἐκείνος πάλιν τὸ ἔστρεψεν ἀπὲ τὸν πεθερόν του
 νὰ <τὸ> κρατῇ, νομεύεται εἰς τὴν ζωὴν του ὄλην.
 Κι ἀφ' ὧν ἀπεκατέστησαν αὐτά, ὅπου σὰς λέγω,
 85 ἔποικε ἐκεῖ ὁ πρίγκιπας ἡμέρας δεκαπέντε
 μετὰ τὸν ρήγαν Κάρουλον, χαρὲς μεγάλες εἶχαν.
 Εἰς τοῦτο ἦλθαν ἐκ τὸν Μορέα τοῦ πρίγκιπος ματιῶτα
 τὸ πῶς ἦλθεν τοῦ βασιλέως εἰς τὴν Μονοβασίαν
 ὀκάποϊός του ἀνεψιὸς καὶ ἠφερεν φουσσάτα,
 90 Κουμάνους, Τούρκους καὶ Ρωμαίους, ἐκ τῆς Λυκίας καὶ
 μέρη,
 καὶ ἔχουν φόβον στὸν Μορέαν οἱ ἀνθρώποι τῆς Μηχανῆς
 τὸν πρίγκιπα παρακαλοῦν συντόμως νὰ ἵκηται.
 Ὡς τὸ ἤκουσεν ὁ πρίγκιπας ἀπήλθεν εἰς τὴν γῆν
 καὶ εἶπεν του λεπτομερῶς ἐκεῖνα τὰ μακρότητα.
 95 ἀπολογία ἐζήτησεν νὰ ἵκῃται τῆς Μηχανῆς
 διὰ συμμαχίαν καὶ δύναμιν τῆς γῆς καὶ τῆς ἰσχύος
 στὰ κάστρη του νὰ ἀπελθῇ τῆς καὶ τῆς γῆς καὶ τῆς γῆς

f. 201' 1

6469 ἀλήθειαν 74 μορτολήτη 75 ἐκείσε 76 ἐκείσε 77 ἀφ' ὧν
 94 λεπτομέρειοι—μακρ. 95 διὰ συμμαχίαν 96 τῆς γῆς καὶ τῆς γῆς
 82 καὶ ἐκεῖσε οὕτως τὸ ἔστρ. 83 στὸν γῆρας καὶ τῆς γῆς
 86 Κάρουλον 88 το πῶς ἦλθεν στὴν γῆν 89 καὶ τῆς γῆς
 τοῦ ἀνεψιὸς 92 παρακαλοῦν 93 οὕτως 94 ἰσχυρῶς 95
 καὶ ὄλην 96 ἐκ τῆς 97 τοῦ ὄλην καὶ τῆς γῆς

Η Κι ὁ ρήγας, ὡς τὸ ἤκουσεν, εἶπε ὅτι καλὸν ἦτον
 νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὸν τόπον του διὰ νὰ τὸν συμμαχήσῃ,
 6500 κὶ ἀπὸ τοὺς ἀντιδίκους του νὰ τὸν ἔχη φυλάξει.
 Ἐν τούτῳ ἀπῆρε ὁ πρίγκιπας | ἀπολογίαν ἔκ τὸν ρήγαν·¹¹
 σπουδαίως ἐκαβαλλίκεψεν, ἔσωσε εἰς τὸ Βροντήσι,
 ἦδρεν τὰ κάτεργα ἔτοιμα, ἐσέβηκεν ἀπέσω,
 εἰς δύο ἡμέρας ἔσωσεν ἐκεῖσε εἰς τὴν Κλαρέντσα
 5 κὶ ἀπέκει ἐκαβαλλίκεψεν κ' ἦλθεν στήν Ἀνδραβίδα.
 Τὸ ἀκούσει το οἱ ἅπαντες τοῦ τόπου τοῦ Μορέως,
 τὸ πῶς ἦλθεν ὁ πρίγκιπας, ἐχάρησαν μεγάλως·
 θάρσος ἐπήραν δυνατὸν ἀπάνω εἰς τοὺς ἐχτροὺς τους.
 Καταπαυτόθεν ἔστειλεν γραφῆς τῶν κιβιτάνων
 10 νὰ ἔχουν μεγάλην φύλαξιν ὅλοι μὲ τὸν λαὸν τους,
 ἐπεὶ κ' ἐκεῖνος ἔρχετον διὰ νὰ τοὺς συμμαχήσῃ,
 τὰ κάστρη νὰ σωμαρχίσουσι καὶ τὸν λαὸν σωρέψουν,
 νὰ στήκουσι καὶ φυλάττουσιν τὸν τόπον καὶ τὰς ἄκρας.
 Καὶ ὅσον ἀναπαύτηκεν κἀν τέσσαρες ἡμέρες,
 15 τῶν κεφαλᾶδων ἔγραψεν καὶ τῶν καβαλλαρίων,
 (1500) κ' ἦλθαν ἐκεῖσε εἰς αὐτὸν κ' εὐθέως καβαλλικεῖουν.
 Ἐπῆρε τοὺς κ' ἐδιάβησαν ἀπὸ τὰ κάστρη ὅλα
 καὶ ὄρθωσε νὰ ἔχουσιν φύλαξες κατὰ τόπον.

20 Ἐν τούτῳ παύω ἐδῶ μικρὸν νὰ γράφω καὶ νὰ λέγω
 ἀπὸ τὸν πρίγκιπα Μορέως ἐκείνον τὸν Γυλιάμον
 καὶ θέλω νὰ ἀφηγήσωμαι ἀπὸ τὸν ρήγαν Κάρλον, ¹¹
 τὴν πράξιν ὅπου ἔποιε, τὸ σπλάχνος ὅπου ἐδείξεν
 ἐτότε πρὸς τὸν πρίγκιπα ἐκείνον τοῦ Μορέως.
 25 Ὁ ρήγας ὡς παφρόνιμος, παιδευτικὸς τῆς μάχης,

ἀφότου ἐξέβη ὁ πρίγκιπας κ' ἐμίσησεν ἀπ' αὐτοῦ,

6501 ἐκ τὸν 4 ἐσώσασιν 5 ἐκαλλικεῖων 11 ἐπῆ
23 σπλάγχνος

Cod. T 6498 εἶπε ὁ καὶ καλῶ ἔνε 99 διὰ τοῦ σημαχῆσι 6501 ἐπίρ-
 ἀπη λογηα εκ τὸν ρ. 4 ἡμέρες ἐσώσασιν ἀπέσο στήν γλαρέντσα 6 ἡ ἀρχωτες
 7 πρίγκιπος 8 θαρῶς 9 τὸν γκιβοτάνων 10 νάχουσι 11 ἐπῆ ἔρχετω

P **Κ**ι ὁ ρήγας ὡς τὸ ἤκουσεν εἶπεν· “Καλῶς ὑπάρχει,
 “να ὑπάγῃς εἰς τὸν τόπον σου καὶ ὀρθωσιν να ποιήσης
 6500 “ἀπὲ τούς ἀντιδίκους <σου> ὕπως να τὸν φυλάξῃς.”
 Εἰς τοῦτο ἐπῆρε ὁ πρίγκιπας ἀπελογίαν ἔκ τὸν ρῆγαν·
 σπουδῆ ἐκαβαλλίκεψεν, ἦλθεν εἰς τὸ Βροντῆσι, f. 202^r 11
 ἦδρεν τὰ κάτεργα ἔτοιμα, ἐσέβησαν ἀπέσω,
 εἰς δέκα ἡμέρες ἔσωσεν ἐκεῖ εἰς τὴν Γλαρέντσαϊν,
 5 ἀπέκει ἐκαβαλλίκεψεν, ἦλθεν στὴν Ἀνδραβίδα.
 Ὡς τὸ ἤκουσαν οἱ ἅπαντες τοῦ τόπου τοῦ Μορέως
 τὸ πῶς ἦλθεν ὁ πρίγκιπας, ἐχάρησαν μεγάλως·
 θράσος ἐπῆραν δυνατὸν ἀπάνω τῶν ἐχτρῶν τους.
 Καταπαντόθεν ἔστειλαν γραφὲς τῶν κιβιτάνω
 10 να ἔχουν φύλαξιν καλὴν ὄλοι με τὸν λαὸν τους,
 ἐπεὶ κ' ἐκείνος ἔρχετον διὰ να συμμαχήσῃ,
 τὰ κάστρη να γαρνίσουσιν καὶ τὸν λαὸν φυλάξῃ,
 να στέκουν να φυλάττουσιν τὸν τόπον καὶ τὲς ἄκρες.
 Καὶ ὅσον ἀναπαύτηκεν κὰν τέσσερις ἡμέρες,
 15 τῶν κεφαλᾶδων ἔγραψεν καὶ τῶν καβαλλαρίων·
 ἦλθαν ἐκεῖσε εἰς αὐτόν, εὐθέως καβαλλικεύει.
 Ἐπῆρεν τους, ἐδιέβηκαν ἀπὸ τὰ κάστρη ὄλα
 καὶ ὄρθωσεν | να ἔχουσιν φύλαξιν κατὰ τόπου,
 ὡς να διαφυλάττωνται ἀπὲ τούς ἀντιδίκους. f. 202^r 1

20

25 Ὁ ρήγας ὡς πανφρόνιμος, οὗτος ὁ ροῖ Κάρλος,
 ἀπὲ τὸ σπλάχνος τὸ πολὺ, τὴν ζέσιν ὅπου εἶχεν
 πρὸς τὸν αὐτοῦ συμπέθερον τὸν πρίγκιπαν Γουλιάμον,
 κι ὡς ἦτον καὶ παιδευτικὸς τῆς μάχης τῶν φουσσάτων,
 ἀφῶν ἐξέβη ὁ πρίγκιπας κ' ἐκεῖθεν ἐδιέβη,

6501 ἐκ τῶν

27 πρὸς τὸν αὐτὸν συμπέθερον

29 καὶ κείθεν

12 πᾶ οση. 13 στέκειν 14 τέσερις f. 89^r 15 τὸν γκ^a βελαρίων
 16 εἰς] πρὸς—εὐθέως 17 καὶ διέβηκαὶ 18 φ. εἰς καθεν τόπου 19 οση.
 21 γουλιάμον 22 καὶ θένω να σαφηνειθῶ 23 ὅπὸ δίξε 25 πάνφρόνιμος
 29 απαν^r

Η ἐσκόπησεν, ἐλόγιασεν [ἔτι] ἀφότου ὁ βασιλέας
 6531 ἀπόστειλεν εἰς τὸν Μορέαν φουσσᾶτα ἐδικά του
 νὰ μάχωνται τὸν πρίγκιπα πού ἔνι συμπέθερός του,
 τοῦ πρίγκιπα κάμει ἤθελεν χρεία νὰ εἶχεν συμμαχίαν
 ἀπὸ φουσσᾶτα καὶ λαὸν τὸν τόπον του φυλάξει.
 35 Ἐν τούτῳ ὀρίζει κ' ἔκραζαν ἕναν του καβαλλάρην,
 ὅπου ἦτον παιδευτικὸς στρατιώτης εἰς τὰς μάχας·
 (5200) μισὶρ Γγαλερῖν τὸν ἔλεγαν, ντὲ Βρῆ εἶχε τὸ ἐπίκλη.
 Λέγει του· “Θέλω νὰ ἀπελθῆς ἐκείσε εἰς τὸν Μορέαν
 “ εἰς συμμαχίαν τοῦ πρίγκιπος, ὅπου ἔν' συμπέθερός μου,
 40 “ μὲ ρογατόρους ἑκατὸν ἀπάνω εἰς τὰ φαριά τους
 “ καὶ διακοσίους ὁμοίως πεζοὺς ὄλοι ἐκλεκτοὶ κ' ἐκείνοι,
 “ νὰ εἶναι οἱ ἑκατὸν τζαγράτοροι κ' οἱ ἄλλοι σκουταράτοι.
 “ Κι ὀρίζω νὰ εἶναι ἐξαμνηαῖον ὄλοι τους πληρωμένοι,
 “ νὰ εἶσαι ἐσὺ ἀπάνω τους μπάιλος καὶ καπετάνος.” 17
 45 “ κ' οἰκονομήσου παρευτὺς κ' ὑπάγαινε σπουδαίως.
 “ Τὰ πλεντικά εἶναι ἔτοιμα ἐκείσε εἰς τὸ Βροντήσι,
 “ καὶ σέβα εἰς ταῦτα, ὑπάγαινε σπουδαίως εἰς τὸν Μορέαν,
 “ εἰς συμμαχίαν τοῦ πρίγκιπος, πολλὰ μὲ τὸν χαϊρέτα,
 “ κ' εἰπές του ἀπὸ τὸ μέρος μου, ἀν χρήζη πλέον φουσσᾶτα,
 50 “ ἄς ἔχω εἰδησιῶν μικρῶν κ' εὐθέως νὰ τοῦ ἀποστείλω.”
 Ὁ καβαλλάρης παρευτὺς, ὡς φρόνιμος ὅπου ἦτον,
 οἰκονομήθη ἔτοιμα, ὡς τὸ ᾠριζεν ὁ ρῆγας.
 Ἐξέβη ἀπ' τὴν Ἀνάπολιν, ἦλθεν εἰς τὸ Βροντήσι·
 ἐκεῖ ἤυρεν τὰ πλεντικά [ἔτοιμα], ἐσέβη εἰς αὐτὰ ἀπέσω,
 55 κ' εἰς τὴν Κλαρέντσαν ἔσωσεν ἀπέσω εἰς τρεῖς ἡμέρας·
 Ὁ πρίγκιπας εὐρέθηκεν ἐτότε εἰς τὸ Βληζῆρι.
 (5220) Μισὶρ Γγαλερᾶν τοῦ ἀπέστειλεν μαντατοφόρους ἕξι·
 σιργέντες ἦσαν τέσσαροι κ' οἱ δύο ἦσαν καβαλλάροι,
 κ' ἐμῆνα του λεπτομερώς τὸ πῶς ἦλθεν κ' τὴν Πούλιαν
 60 μὲ τοῦ ρηγὸς τὸν ὀρισμόν, μὲ τὸ φουσσᾶτο ὅπου ἔχει

6530 ελογιασεν 32 ὅπου 33 ἤθελεν κάμει 53 ἀπὸ 57 μισί.
 59 ἐκ τῆρ

Cod. T 6530 καὶ λόγιασεν 31 ἀπέστειλεν 32 ὅπου σιμπ. 33 τῷ
 πρίγκιπος εκαμναν χρι^α 36 ἦτονε πεδ. στ. γὰρ τῆς μάχης 37 μισί
 γαλερᾶν 39 πόνε σιμπ. 40 χίληους 41 ὁμοίος τῆς χήλειους ασιζοῖς
 ὄλη κλεκτὴ νὰ ὤε 42 νὰ ὤε ἡ χήλη τζαγράτορες καὶ ἡ ἄλη 43 ὤε ἐξέμνω

Ρ ἐσκόπησεν, ἐλόγιασεν ἀφῶν ὁ βασιλέας
 6531 ἀπέστειλεν εἰς τὸ Μορέαν φουσσᾶτα ἐδικὰ του
 νὰ μάχωνται τὸν πρίγκιπαν ἐκείνον τὸν Γουλιάμον·
 εἰς τοῦτο κάμνει χρείασιν νὰ ἔχη συμμαχίαν.

35 Εὐτὸς ὀρίζει καὶ λαλοῦν ἕναυ του καβαλλάρην,
 ὅπου ἦτον γὰρ παιδευτικὸς στρατιώτης εἰς τὲς μάχης·
 μισὲρ Γαλιέρην τὸν ἔλεγαν, ντὲ Βρῆ εἶχεν τὸ ἐπίκλην.
 Λέγει τον· “Θέλω νὰ ὑπᾶς ἐκεῖ εἰς τὸν Μορέαν
 “ εἰς συμμαχίαν τοῦ πρίγκιπος, ποῦ ἐνὶ συμπέθερός μου f. 202' 11

40 “ μὲ ρογατόρους ἑκατὸν ἀπάνω εἰς τὰ φαρία
 “ καὶ διακόσιους πεζοὺς ὄλοι ἐκλεκτοὶ κ' ἐκείνοι,
 “ οἱ ἑκατὸν τζαγράτοροι κ' οἱ ἄλλοι σκουταράτοι.
 “ Ὅριζω νὰ ἐνὶ ἐξάμηνου ὄλοι τους πληρωμένοι,
 “ νὰ εἶσαι ἐσὺ ἀπάνω τους μπάιλος καπετάνιος·
 45 “ κ' οἰκονομήσου παρευτός, ὑπάγαινε σπουδαίως.
 “ Τὰ πλεντικά ἐνὶ ἔτοιμα ἐκεῖ εἰς τὸ Βροντήσι
 “ καὶ σέβα εἰς αὐτα, ἄγωμε ἐκεῖ εἰς τὸν Μορέαν
 “ εἰς συμμαχίαν τοῦ πρίγκιπος, πολλὰ μὲ τὸν χαιρέτα,
 “ κ' εἰπέ τον ἀπὸ μέρος μου, ἂν χρήζη πλέο φουσσᾶτα, (p. 154)
 50 “ ἄς ἔχω εἶδησιν μικρὴν εὐθέως νὰ τὰ στείλω.”

Ὁ καβαλλάρης παρευτός, ὡς φρόνιμος ὅπου ἦτον,
 οἰκονομήθη ἔτοιμα, ὡς τὸ ὄριζεν ὁ ρῆγας.
 Ἐξέβη ἐκ τὴν Ἀνάπολιν, ἦλθεν εἰς τὸ Βροντήσι·
 εὔρεν ἐκεῖ τὰ πλεντικά, ἐσέβησαν ἀπέσω,
 55 εἰς τὴν Γλαρέντζαν ἔσωσαν ἔσω εἰς τρεῖς ἡμέρες.
 Ὁ πρίγκιπας ἠύρέθηκεν | ἐτότε εἰς τὸ Βληζήρι. f. 203' 1
 Μισὲρ Γαλέρας τοῦ ἔστειλε μαντατοφόρους ἔξι·
 σεργέντες ἦσαν τέσσερις κ' οἱ δύο καβαλλάροι,
 ἐμήνυσεν λεπτομερῶς πῶς ἦλθεν ἐκ τὴν Πούλιαν
 60 μὲ τοῦ ρηγὸς τὸν ὀρισμὸν μὲ ἐκείνα τὰ φουσσᾶτα

6533 χρέασιν 39 σιλωμπεθρός 45 οἰκονομήσου 50 στήλη
 57 μανθ. 59 λεπτόμεροι—πούλη

44 καὶ οπι.—καπετάνιος 45 καὶ ἦπαγε 47 εἰς αὐτα f. 89' 48 μου
 τῆσ 49 ἠπέτου ἀπο μέρος 50 εὐθὴς ναυτου τα στήλω 51 ὀπούτου
 52 τῶρισε 53 ἐκ τῆσ 55 τῆ γλαρέντζα ἐσ. μέσσω εἰς πέντε ἡμ.
 56 βληζήζη 57 ὁ μισὲρ γαλέρας—ἔξη μανθ. 58 τέσσερι καὶ δύο καβαλλάροι
 59 λεπτόμεροι πὸς ἦλθε ἀπο τὴν πούλια 60 με τὰ φουσσᾶτα πόχη

Η εἰς συμμαχίαν τοῦ πρίγκιπος νὰ ποιήσῃ τὸν ὄρισμόν του.

Κι ὅταν ἔμαθε ὁ πρίγκιπας τὸ ἔλθημον τοῦ μπάιλου
 ἐκείνου τοῦ μισίρ | Γκαλερᾶ, ὅπου ἦλθε ἀπὸ τὸν ρήγαν | 76
 καὶ ἤφερεν καὶ μετ' αὐτοῦ τὸ ἔκλαμπρον φουσσάτο,
 6565 καβαλλάριους γὰρ καὶ πεζούς, καθὼς σὲ τὸ ἀφηγούμαι,
 πολλὰ τοῦ ἐφάνη ὀνόστιμον, ἐχάρην το μεγάλως·
 καὶ διὰ νὰ ποιήσῃ γὰρ τιμὴν τοῦ μπάιλου διὰ τὸν ρήγαν,
 εὐθέως ἐκαβαλλίκεψεν μὲ τὸν λαὸν ὅπου εἶχεν,
 κι ἀπήλθε ὀλόρθα πρὸς αὐτὸν ἐκείσε εἰς τὴν Κλαρέντζα.
 70 Καὶ πάλι ὁ μισίρ Γγαλεράνς, ὡς φρόνιμος ὅπου ἦτο,
 τὸ ἀκούσει [καὶ μάθει] ὅτι ἔρχετο ὁ πρίγκιπας πρὸς αὐτὸν,
 εὐθέως ἐκαβαλλίκεψε μετὰ τὴν συντροφίαν του,
 ἄρματωμένοι εἰς τὰ ἄλογα, πεζοὶ καὶ καβαλλάροι,
 καὶ ἦλθαν εἰς συναπαντὴν τοῦ πρίγκιπος Γουλιάμου
 75 στὸν ποταμὸν τοῦ Ἡλειακοῦ, στὴν Κρίβησκαν τὸ λέγουσι.
 Ἐκεῖ ἐσυναπαντήθησαν, ἐχάρησαν ἀλλήλους·
 (5240) ἐκείνος ὁ μισίρ Γγαλεράνς τὸν πρίγκιπα ἐχαιρέτα
 ἐκ τὸ ἱμοιράδι τοῦ ρηγὸς καὶ εἶπεν πρὸς ἐκείνον·
 “Ὁ ρήγας μὲ ἔστειλεν ἐδῶ, πολλὰ σὲ χαιρετίζει,
 80 “ἐτοῦτον ὄλον τὸν λαὸν μετὰ μὲ σὲ ἀποστέλνει
 “εἰς συμμαχίαν τοῦ τόκου σου, βοήθειαν διὰ τὴν μάχην
 “ὅπου ἔχεις μὲ τὸν βασιλέαν αὐτόνων τῶν Ρωμαίων.” [17]

Κι ὁ πρίγκιπας ὡς φρόνιμος εὐχαριστᾷ τὸν ρήγαν.

85

Ἀφότου γὰρ ἀπέσωσαν κ' οἱ δύο εἰς τὴν Κλαρέντζαν,
 ὤρρισεν ὁ πρίγκιπας ἄλογα νὰ ἔχουν εὔρει,
 τὰ λέγουσιν παρίππια, νὰ δώσουν τῶν ρογατόρων
 πρὸς ἓνα γὰρ τοῦ καθενοῦς διὰ νὰ τοὺς ἀναπεύουν,
 90 τοῦ νὰ βαστοῦν τὰ ρούχα τους καὶ τὲς ἄρματωσίεσ τους.
 Κι ἀφότου οἰκονόμησεν ὁ πρίγκιπας τοὺς Φράγκους,

6562 καὶ ὅταν ὁ π. ἔμαθεν 64 ἐλαμπρον 70 πάλιν 74 γυλιέρ^ο
 78 ἡμυράδι 91 οἰκοδόμησεν

Cod. T 6561 τοῦ πρ. μετὰ φουσσάτα πύχη 62 καὶ ὅταν ὁ πρίγκιπος ἐμ. τὸ
 ἐλθημα 63 μισέρ γαλέρα 64 μετ αὐτὸν τῶ ἐλαμπρον 65 κε ἀπετῆσι
 66 ὀνοστημά 68 εὐθῆς 69 εἰς αὐτὸν μετὸν λαὸν ἐποῦχε 70 πάλιν ὁ
 μισέρ γαλέρας 71 τὸ α. γὰρ καὶ μάθη τῶ πρὸς ἔρχετο ὁ π. 72 συνδροφ.
 73 καβελάρι 74 συνάπαντησι—γουλιάμου 75 τῶν φλαγκῶν στὴν γατῆ

P εἰς συμμαχίαν τοῦ πρίγκιπος, βοήθειαν νὰ τὸν δώσῃ.
 "Ὅταν ἔμαθε ὁ πρίγκιπας τὸ πῶς ἦλθεν ὁ μπάιλος,
 οὗτος ὁ μισὲρ Γαλερᾶς, ὅπου ἦλθεν ἐκ τὸν ρήγαν
 καὶ ἤφερεν καὶ μετ' αὐτὸν τὸ ἔκλαμπρον φουσσᾶτον,
 6265 **καβαλλάριους καὶ πεζούς, ὅπου ἦλθασιν ἐκείσε,**
 ἐφάνη του πολλὰ καλόν, ἐχάρηκε μεγάλως·
 διὰ νὰ ποίση γὰρ τιμὴν τοῦ μπάιλου διὰ τὸν ρήγαν,
 εὐτὺς ἐκαβαλλίκεψεν μὲ τὸν λαόν, τὸν εἶχε,
 ἀπῆλθε ὀλόρθα εἰς αὐτὸν ὅπου ἦτον στανεμένος.
 70
 Τὸ ἠκούσει ὁ καβαλλάριος ὅτι ἔρχεται ὁ πρίγκηψ,
 εὐθέως ἐκαβαλλίκεψεν μετὰ τὴν συντροφίαν του,
 ἀρματωμένοι ὅλοι τους, πεζοὶ καὶ καβαλλάροι,
 καὶ ἦλθαν εἰς συναπαντὴν τοῦ πρίγκιπα Γουλιάμου f. 103^r 11
 75 **στὸν ποταμὸν τοῦ Ἐλειακοῦ, στὴν Κρήσαιβαν τὸ λέγουν.**
 Ἐκεῖ ἐσυναπαντήθηκαν, ἐχάρησαν μεγάλως·
 ἐκεῖνος γὰρ ὁ Γαλερᾶς τὸν πρίγκιπα ἐχαιρέτα
 ἐκ τὸ μεράδιον τοῦ ρηγὸς καὶ λέγει πρὸς ἐκείνον·
 "Ὁ ρήγας μὲ ἀπόστειλεν τοῦ νὰ σὲ συμμαχήσω
 80 " καὶ τὸν λαόν, ποῦ θεωρεῖς, μετὰ μου ἀποστέλλει
 " εἰς συμμαχίαν διὰ νὰ ἔν' τοῦ τόπου σου βοήθεια
 " διὰ τὴν μάχην, τὴν ἔχετε μετὰ τὸν βασιλέαν.
 " Καὶ πάλι ἀν' χρήξης πλεότερον, μήνα του νὰ σὲ στείλῃ."
 Ὁ πρίγκιπας ὡς φρόνιμος εὐχαριστεῖ τὸν ρήγαν,
 85 **στὴν συμμαχίαν, τὴν ἔστειλεν, ὁμοίως καὶ βοήθειαν.**
 Κι ἀφῶν ἀπόσωσαν ὁμοῦ οἱ δύο εἰς τὴν Γλαρέντζα,
 ὁ πρίγκιπας γὰρ ᾤρισεν ἄλογα νὰ ἠυρούσιν,
 ὅπως διὰ νὰ δώσουσιν αὐτῶν τῶν ρογατόρων
 πρὸς ἕνα δὲ τοῦ καθενός, καὶ νὰ τοὺς ἀναπαύουν
 90 **καὶ νὰ βαστοῦν τὰ ρούχα τους καὶ τὲς ἀρματωσίεις τους.** f. 103^r 1
 Ἐφύτου οἰκονόμησεν ὁ πρίγκιπας τοὺς Φράγκους,

6261 να το δώσει 62 όταν ο π. έμαθε 63 ούτος] ὁ τοῦ 71 πρίγκιπας 75 οἱ
 ερησιβαν? not distinct 80 καὶ] με—μετουμοῦ 86 ἀπόσασεν 87 υβρούστω

89ε κατὸ λ. 76 συναπαντήστησαν f. 90^r 77 μισὲρ γαλεράς—χερέτα
 78 ἀπὸ το μέρος τοῦ ρηγῶτι 80 μετ ἐμου 81 ἐπόχης—αὐτίκων 83 and 85
 οση. 86 ἐτὴ γλαρέντζα 87 ὁ πρίγκιπας ᾤρισε παρευθῆς ἄλογα νὰ ευρούσει
 89 ἀναπαύσου 90 δια νὰ βαστ. 91 καὶ ἀφύτου ἐκονόμεσε

Η ὄπου ἦλθαν εἰς βοήθειαν του, τοὺς ἔστειλεν ὁ ρῆγας,
 βουλὴν ἀπήρεν μ' ἐκεινοὺς ὄπου ἦσαν τῆς βουλῆς του.
 τὸ ποῖαν ὁδὸν νὰ πιάσουσιν κ' εἰς ποῖον μέρος νὰ ἀπέλθουν
 6598 εἰς τοὺς ἐχτροὺς ὄπου ἔχουσιν, τὸ γένος τῶν Ρωμαίων.
 Κι ἀφῶν ἐπήραν τὴν βουλὴν, ἐμίσησαν ἐνταῦτα
 (5260) στὸ παρεπόταμον τοῦ Ἄλφεως, ἐκείσε ἀπεσῶσαν·
 τὸ λέγουσιν στὴν Ἴσοβαν· ἦλθαν οἱ κιβιτάνοι
 μὲ τὸν λαὸν ὄπου εἶχασιν, ὁμοίως κ' οἱ φλαμουριάροι·
 6600 διὰ μῆνες δύο ὠρίστησαν νὰ ἔχουν τὸ ψωμί τους,
 κ' ἐκεῖ βουλὴν ἀπήρασιν τὸ ποῦ νὰ φουσσατέψουν.
 Ἐν τούτῳ ἐσυμβουλευτήσαν νὰ ἀπέλθουν εἰς τὸ Νίκλι,
 εἰς τέτοιον νοῦν γὰρ καὶ σκοπὸν διατὸ ἐνὶ ἀπλῆς ὁ τόπος εἶ
 διὰ νὰ ἔχουν τὰ φουσσᾶτα τοὺς ἀνάπαψιν κι ἀπκλίκη
 5 καὶ νὰ πλησιάσουν τῶν Ρωμαίων εἰς τὰ φουσσᾶτα ὅπου
 ἔχουν,
 πολλάκις νὰ ἠθελήσουσιν νὰ ἔχουν φουσσατέψει·
 κ' εἰ μὲν ἐλθοῦν εἰς δρεξιν τοῦ νὰ ἔχουσιν μαδίσει,
 ὁ πρίγκιπας ἐλόγιαζεν εἰς τὰ φουσσᾶτα ὅπου ἔχει,
 κ' εἰς τὴν ἐλπίδα τοῦ Θεοῦ βοήθειαν νὰ τοῦ δώσῃ,
 10 ἀπάνω γὰρ εἰς τοὺς Ρωμαίους τὸ νίκος νὰ τὸ ἐπάρῃ.
 Κ' εἰ μὲν εὐδόκησε ὁ Χριστὸς νὰ τοῦ ἔδωκεν τὸ νίκος,
 πολλαῖς ἐλαφρὰ νὰ ἐκέρδισε ὅλον τὸ πριγκιπάτο.
 Ἐνταῦτα ἐκαβαλλίκεψαν, ἐχώρισαν τὰ ἀλλάγια,
 ἐξέβησαν κ' τὴν Ἴσοβαν, ἐσῶσαν τὴν ἐσπέραν
 15 ἐκείσε στὴν Καρύταινα, εἰς τὸ λαμπρὸν τὸ κίστρον.
 Ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας ὡς ἔμαθεν ἐνταῦτα
 (5280) ὅτι ἔρχετο ὁ πρίγκιπας μὲ τὰ φουσσᾶτα ὄπου εἶχε
 ἐκεῖ ἐκ τὸ παρεπόταμον ἀνέβαινε πρὸς αὐτόν.
 Εὐθέως ἐκαβαλλίκεψεν μετὰ τοὺς ἐδικούς του
 20 καὶ ἦλθεν εἰς συναπαντὴν τοῦ πρίγκιπα Μορέως.
 Καὶ πάλε ἀπὸ τὴν Ἄκοβαν ἦλθε ὁ μισὶρ Γατιέρης.
 Ὁ ἀφέντης τοῦ κάστρου ἐκεινοῦ, μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου
 εἶχεν·

6593 μετ' ἐκεινοὺς 6610 νὰ ἐπάρῃ γὰρ τὸ ἐνίκος (sic) ἀπ. εἰς τοὺς ρωμαῖους
 14 ἐκ

Cod. T 6592 ὄπουλθαν εἰς β. τους 93 ἐπίρε—ὄπουσαν 95 ὄπόχαι
 98 κιβοτάνη 99 ὄπουχασι 6601 ἐπίρασι 2 ἐσὴ βοῦλευθησαν 3 ἐκ
 τῆ ἐρε πλησιος τίπος (!) 4 οἱ. 5 ποχουν 6 θελήσουσι 7 πρὶ

1 ὅπου ἦλθαν εἰς βοήθειαν, τοὺς ἔστειλεν ὁ ρῆγας,
 βουλὴν ἐπήρε μετ' αὐτοὺς ὅπου εἶχεν τῆς βουλῆς του,
 ποῖαν ὁδὸν νὰ πιάσουσιν, ποῖον μέρος νὰ πιάσουν
 25 εἰς τοὺς ἐχτροὺς ὅπου ἔχουσιν, τὸ γένος τῶν Ῥωμαίων.
 Κι ἀφῶν ἐπήραν τὴν βουλὴν, ἐκίνησαν ἐκεῖθεν
 στὸ παραπόταμον τοῦ Ἀλφέως, ἐκεῖ γὰρ ἀπεσῶσαν·
 τὸ λέγουν εἰς τὴν Εἰσοβαν· οἱ κιβιτάνοι ὄλοι
 μὲ τὸν λαόν, τὸν εἶχασιν, ὁμοίως οἱ φλαμουριάροι·
 30 δύο μῆνες ὠρίστησαν νὰ ἔχουν οἰκονομίαν. (p. 155)
 Ἐκεῖ βουλὴν ἐπήρασιν τὸ ποῦ νὰ φουσσατέψουν.
 Εἰς τοῦτο ἐσυμβουλευτήκαν νὰ ἀπέλθουν εἰς τὸ Νίκλι.
 Εἰς τοῦτο ἐσκοπήσασιν ὁ τόπος ἀπλὸς ἔνι
 νὰ ἔχουν τὰ φουσσᾶτα τοὺς ἀνάπαψιν μεγάλην,
 35 νὰ πλησιάσουν τοὺς Ῥωμαίους μὲ τὰ φουσσᾶτα ὄλα,
 πολλάκις ἂν θελήσουσι νὰ ἔχουν | πολεμήσει. f. 203^v 11

Ὁ πρίγκιπας ἐσκόπιζεν εἰς τὰ φουσσᾶτα, τὰ εἶχεν,
 κ' εἰς τὴν ὀλπίδαν τοῦ Θεοῦ βοήθειαν νὰ τοῦ δώσῃ,
 10 νὰ ἔχῃ τὸ νίκος σύντομα ἀπάνω εἰς τοὺς Ῥωμαίους.
 Κ' εἰ μὲν τὸν δώσῃ ὁ Θεὸς τὸ νίκος νὰ ἐπάρῃ,
 πολλὰ ἐλαφρὰ ἐκέρδαιεν ὄλον τὸ πριγκιπᾶτον.
 Εἰς τοῦτο ἐκαβαλλίκεψαν, ἐχώρισαν τὰ ἀλλάγια,
 ἐξέβησαν στὴν Ἴσοβαν, ἐσῶσαν τὴν ἐσπέραν
 15 ἐκεῖ εἰς τὴν Καρύταιναν, εἰς τὸ λαμπρὸ τὸ κάστρο.
 Ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας ὡς ἔμαθεν ἐνταῦτα
 ὅτι ἔρχετον ὁ πρίγκιπας ἐκεῖ μὲ τὰ φουσσᾶτα,

εὐτὺς ἐκαβαλλίκεψεν μετὰ τοὺς ἐδικούς του
 20 καὶ ἦλθεν εἰς συναπαντὴν τοῦ πρίγκιπος Γουλιάμου.
 Καὶ πάλιν ἐκ τὴν Ἀκοβαν ἦλθεν μισὲρ Γαλιτέρης,
 ἀφέντης τοῦ κάστρου ἐκεινοῦ, μὲ ὅσα φουσσᾶτα εἶχεν·

6592 ἔστησαν 94 πῶν νωδοῖσασπειδίσουσῶ 6600 ἐρήστησαν 8 στὰ
 νσ. 13 τα ἀλάγει

ἐξῆ δια νὰ πολεμήσουν 8 που ἴχε f. 90^v 9 ναν τοῦ δ. 10 καὶ
 ρη νῆκος καὶ τοιμί ἀπ. εἰς τοὺς ρωμ. 11 ευδοκοῖσαι ω θῖ' καὶ νῆκι τῆς
 σμαβῆ 12 νὰ κέρδισε 15 τὴν γγαρήτενα 17 πουχαὶ 18 ἐκεῖσε
 τω π. 20 καὶ ἦλθεν πῶλωπαπ' τοῦ πρίγκιπος 21 αχωβα—μισὲρ
 λιτήρης 22 πούχε

- Η ἐκείσε εἰς τὴν Καρύταιναν | ἐνώθησαν ἀλλήλους·
 ἐγνώμασαν τοῦ καθενὸς τὸ τί φουσσᾶτα εἶχεν,
 6625 καὶ ἠύρασιν ὅτι εἶχασιν οἱ δύο [ἐκείνοι] φλαμουριάροι,
 ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας κ' ἐκεῖνος τῆς Ἀκόβου,
 ἀνθρώπους εἰς τὰ ἄλογα καλὰ ἑκατὸν πενήντα,
 ὅπου ἦσαν ὅλοι ἐκλεκτοί, στρατιῶτες παιδεμένοι·
 διακοσίους εἶχασιν πεζούς, ὄλους ἀρματομένους.
 30 Κι ἀφότου ἑκατοντέψασιν στὸν κάμπου τῆς Καρυ-
 ταίνου
 ἐκεῖ εἰς τὸ παρεπόταμον, στὰ πανώραια λιβάδια,
 ὄρισεν γὰρ ὁ πρίγκιπας, κρᾶζουν τοὺς κεφαλᾶδες,
 τὸν ἀφέντην τῆς Καρύταινας κ' ἐκείνου τῆς Ἀκόβου
 ὡσαύτως καὶ τοὺς ἕτερους, τοὺς πρώτους τοῦ φουσσάτου.
 35 Βουλὴν ἐζήτησε ὄλονων τὸ ποῦ τὸν συμβουλευόντων
 νὰ ἀπέλθουν τὰ φουσσᾶτα του ἀπάνω εἰς τοὺς ἐχτροὺς του.
 (5900) Ἐνταῦτα πρῶτο ἐλάλησεν ὁ ἀφέντης τῆς Καρυταίνου
 καὶ δεύτερον ἀπὸ αὐτοῦ ὁ ἀφέντης τῆς Ἀκόβου,
 καὶ εἶπαν κ' ἐσυμβούλεψαν νὰ ἀπέλθουν εἰς τὸ Νίκλι
 40 οὕτως καθὼς τὸ εἶχασιν συμβουλευτῆ εἰς τὸ πρῶτον.
 Ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας λέγει τῶν κεφαλᾶδων·
 ὅτι ἐξευρεν κ' ἐγνώριζεν τὴν κεφαλὴν ἐκείνην,
 ὅπου εἶχεν γὰρ ὁ βασιλέας ἀπάνω εἰς τὸν λαόν του,
 ὅτι ἦτον ἀλαζονικὸς κ' εἶχεν μεγάλην δόξαν
 45 κ' ἔπαρσιν στὰ φουσσᾶτα του, τὰ εἶχεν μετ' ἐκείνον·^{1:13}
 “Πολλὰ γουργὸ νὰ ὄρεχτῆ νὰ ἐλθῆ νὰ πολεμήσῃ
 “ὅπου <νὰ> τὸν ζητήσωμεν, εἰς κάμπου ἢ εἰς βουδιά.
 “Κι ἂν δώσῃ ὁ Θεὸς καὶ τὸ ριζικόν, καὶ προθυμῆσῃ
 εἰς τοῦτο,
 “νὰ πολεμήσωμε ἐνομοῦ καὶ λάβωμεν τὸ νίκος,
 50 “ἐπαίρνομε ὄλον τὸν Μορέαν ἐκ τῶν Ρωμαίων τὰς
 χεῖρας.”
 Ἐνταῦτα ἐδιορθώσασιν, ἐχώρισαν τὰ ἀλλάγια,

6632 ὄρισεν ὁ πρ. καὶ ἔκραζαν

45 φουσσᾶτα του

46 ἀρεκτῆ

Cod. T 6623 τὴν γγαρίτενα 25 ἔχουσε ἐκίνη διὸ φλ. 27 πεντακόσιος
 καβαλαροὺς καὶ φοῦμίστη πετρίτες 28 ὄποισαν 29 καὶ διακοσίους γὰρ
 πεζοὺς καλὰ ἀρματομένη 30 ἀφοντου—στὸν γγάπο καρ. 31 ἐκίσε—εἰς τὰ
 ὄρεα λιβ. 32 ὠρίση γὰρ ὁ π. κρᾶζου 35 σιβουλέβου 36 νὰ ἐλθου

Ρ ἐκεῖ εἰς τὴν Καρύταιναν ἐνώθησαν ἀλλήλως·
 τοῦ καθενὸς ἐγνώμαζεν τὸ τί ἀλλάγιν εἶχεν,
 6615 καὶ ἦσαν ὅτι εἶχασιν οἱ δύο φλαμουριάροι,
 ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας κ' ἐκεῖνος τῆς Ἀκόβου, f. 204^r 1
 ἀνθρώπους εἰς τὰ ἄλογα καλὰ ἑκατὸν πενήντα
 καὶ ἦσαν ὅλοι ἐκλεκτοὶ ἄνθρωποι τοῦ πολέμου.

30 Ἄφῶν ἀππλίκεψαν ἐκεῖ στὸν κάμπον Καρυταίνου,

ἄρισε εὐτὸς ὁ πρίγκιπας, λαλοῦν τοὺς κεφαλᾶδες,
 τὸν ἀφέντη τῆς Καρύταινας κ' ἐκεῖνον τῆς Ἀκόβου,
 ὡσαύτως καὶ τοὺς ἕτερους, τοὺς πρώτους τοῦ φουσσάτου.
 35 Βουλὴν ἐζήτησεν ὁλῶν τὸ πού νὰ φουσσατέψῃ.

Εἰς τοῦτο πρῶτο ἐλάλησεν ἀφέντης Καρυταίνου
 καὶ δευτέρον γὰρ ἀπ' αὐτὸν ὁ ἀφέντης τῆς Ἀκόβου,
 εἶπαν καὶ ἐσυμβούλεψαν νὰ ὑπᾶσιν εἰς τὸ Νίκλι
 40 οὕτως ὡσὰν τὸ εἶχασιν συμβουλευτῆ ἓν πρώτοις.
 Ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας λέγει τῶν κεφαλᾶδων·
 ἐπεὶ ἤξευρεν, ἐγνώριζεν τὴν κεφαλὴν ἐκείνην,
 ὅπου τὸν εἶχε ὁ βασιλεὺς ἄνω εἰς τὸν λαόν του,
 ὅτι ἦτον ἀλαζονικός κ' εἶχεν μεγάλη δόξαν,
 45 ἐπαρσιν στὰ φουσσᾶτα του, τὰ εἶχεν μετ' ἐκείνων·
 "Πολλὰ γουρῆγόν νὰ ὀρεχτῆ νὰ ἔχῃ πολεμήσει f. 204^r 11
 "ὅπου ἂν τὸ ζητήσωμε, εἰς κάμπον καὶ εἰς ὄρος.
 "Κι ἂν δώσῃ ὁ Θεὸς τὸ ριζικὸν καὶ προθυμήσῃ οὕτως,
 "νὰ πολεμήσωμεν ὁμοῦ καὶ λάβωμεν τὸ νίκος,
 50 "παίρνομεν ὅλον τὸν Μορέα ἐκ τῶν Ρωμαίων τὰς
 χεῖρας."

Εἰς τοῦτο ἐδιόρθωσαν, ἐχώρισαν τὰ ἀλλάγια,

6628 ἐλεετῆ 38 απαν⁷ 40 συμβουλευθῆς 42 ἤξευραν
 47 ζητήσωμαι

37 ὁ σπ. f. 91^r 39 καὶ συμβούλεψαν 40 συμβουλευθῆ 41 τῶν
 κεφαλᾶδων 42 εἴξευρε—τὴν γγεφαλῆν 43 βασιλεὺς ἀπ. ἦστα φουσσάτα
 44 ἦσανε 45 μετα κείων 46 γοργα νὰ ορεκτῆ εἰλθῆ 47 ὅπου να τὸν
 49 ἔπου 50 ταχ⁶ 51 σταῦτα εἰδεχώρισαν ορθώσασι ταλάγια

- Η** ὠρθῶσαν τὰ φουσσᾶτα τους, πρῶτα τοὺς κουρσατάρους,
 ἐσέβησαν στὸν Γαρδαλεβόν, τὴν Τσακωνίαν κουρσεύουν,
 διατὸ ἦσαν ροβολέψοντα μετὰ τὸν βασιλέα·
 6655 κούρσον μεγάλον ἔποικαν, ἀριφνισμόν οὐκ εἶχεν.
 Ἡμέρες πέντε ἐκούρσευαν ἐκεῖνα τὰ φουσσᾶτα,
 (5320) καὶ μετὰ ταῦτα ἐστράφησαν ἐκεῖσε εἰς τὸ Νίκλι
 Κ' ἡ κεφαλὴ τοῦ βασιλέως μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου εἶχεν
 ἦτον στὴν Λακοδαιμονίαν, ποτὲ ἀπ' ἐκεῖ οὐκ ἐξέβη.
 60 Κι ἂν μὲ ἐρωτήσῃ ὀκάποιος, διὰ τί τρόπον τὸ ἐποίκει;
 ἐγὼ τοῦ ἀποκρένομαι· διατὶ ὄρισμόν τὸ εἶχεν,
 τὸν ὤρισεν ὁ βασιλέας ἀτός του ὁ κὺρ Μιχάλης,
 ἀφότου ἐγίνη ὁ πόλεμος ἐκεῖνος τῆς Πρινίτσας,
 ποτὲ Ρωμαῖοι μὴ ἐσμίξουσιν εἰς κάμπον νὰ πολεμήσουν 112
 65 μὲ Φράγκους γὰρ εἰς τὸν Μορέαν, διὰ τρόπον τι τοῦ
 κόσμου·
 κι ἀπέκει τοῦ Μακρυπλαγίου ὁ δεύτερος ἐκεῖνος.
 Τὸ ὤμοσεν ὁ βασιλέας κι οὕτως τὸ ἐπροφωνέθη·
 εἰς τοῦ Μορέως τὴν περιοχὴν, εἰς κάμπον, μὲ κοντάρια,
 ποτὲ Ρωμαῖοι μὴ ἐσμίξουσιν μὲ Φράγκους νὰ πολεμή-
 σουν,
 70 ἐπεὶ ἀφότου ἐκέρδισαν τριακόσιοι μόνοι Φράγκοι
 τὸν ἀδελφὸν τοῦ βασιλέως, ὅπου εἶχε ἕξι χιλιάδες
 λαὸν ἀπάνω εἰς τὰ ἄλογα ἄνευ τὰ πεζικά του.
 Ἄν ἦσαν ἄλλοι πλειότεροι [Φράγκοι] Ρωμαῖους εἰς τὸν
 κάμπον,
 ποτὲ του πλείον ὁ βασιλέας οὐκ εἶχεν τὸν Μορέαν.
 75 Εἰς τὸ βουνὶ τοὺς ὤρισεν νὰ στήκουν οἱ Ρωμαῖοι,
 τὸν τόπον νὰ φυλάσσουσιν ὅλοι μὲ τὰ δοξάρια·
 (5340) κι ὅταν εὔρουσιν τὸν καιρόν, μὲ μηχανίαν, μὲ τρόπον,
 καὶ ἔχουν τὴν προτίμησιν, νὰ πολεμοῦν τοὺς Φράγκους.
 Κι ἀφότου ἄκουσε ὁ πρίγκιπας τὸν ὄρισμόν ἐκεῖνον,
 80 κρᾶζει τοὺς κεφαλᾶδες του διὰ νὰ τὸν συμβουλέψουν.
 Κ' οἱ μὲν ἀπ' αὐτοὺς εἶπασιν, τέτοιαν βουλήν τοῦ ἐδῶκαν·

6659 ἀπέκει 61 μχ⁴⁵ 67 For ὤμοσεν we expect ὤρισεν 73 eis
 τὸν] eis 74 τὸν] eis τὸν

Cod. T 6653 ἐξείησαν στὴ γαρδελουὸν—κουρσέψουν 55, 56 om.
 58 πούχε 59 στὴ λακιδ.—αποκί οὐ ξευη 60 καὶ α μεροτῆφης να εἰ τὸν

Ρ ἄρθῶσαν τὰ φουσσᾶτα τους, πρῶτον τοὺς κουρσατόρους,
 σεβαίνουσι στὸ Γαρδῆλιβον, τὴν Τσακωνίαν κουρσεύουσι,
 διότι ἔρροβόλεψαν μετὰ τὸν βασιλέαν·

6655 κούρσο μεγάλο ἔποικαν ὅπου ἀριθμὸν οὐκ εἶχεν. (p. 156)
 Ἡμέρες πέντε ἐκούρσευαν ἐκεῖνα τὰ φουσσᾶτα,
 καὶ μετὰ ταῦτα ἐστράφηκαν ἐκεῖσε εἰς τὸ Νίκλι.
 Ἡ κεφαλὴ τοῦ βασιλέως μὲ ὄσα φουσσᾶτα εἶχεν
 ἦτον στὴν Λακινδαιμονίαν, ἀπέκει οὐκ ἐξέβη.

60 Ἄν μὲ ἐρωτήσῃ καὶ τινάς, διὰ τί τρόπον τὸ ἐποίκειν;
 ἐγὼ τὸν ἀποκρένομαι· διοῦ ὄρισμὸν τὸ εἶχεν,
 τὸν ὄρισε ὁ βασιλεὺς κὺρ Μιχαήλ ἀπὸς του. f. 204^v 1

75 Εἰς τὸ βουνὸν τοὺς ὄρισε νὰ στέκουσι οἱ Ρωμαῖοι,
 τὸν τόπον νὰ φυλάττουσι δλο μὲ τὰ δοξάρια·
 καὶ ὅταν εὔρουσι καιρὸν, μὲ μηχανίαν καὶ τρόπον,
 νὰ ἔχουσι τὴν προτίμησιν, νὰ πολεμοῦσι τοὺς Φράγκους.
 Ἄφου ἔμαθεν ὁ πρίγκιπας τὸν ὄρισμὸν ἐκεῖνου,
 80 λαλεῖ τοὺς κεφαλᾶδες του τοῦ νὰ τὸν συμβουλέψουσι.
 Κ' οἱ μὲν ἀπ' αὐτοὺς εἶπασιν, τοιοῦτην βουλήν ἐδῶκαν·

6659 εἰς τὴν

το πῶσε 61 ἐγὼ τὸ ἀποκρένομαι—οὐκίχε 62 βασιλεῖς—μυθῆτης
 63—74 οσα., as in P. 76 φηλάτουσι 77 τὸν γκερὸν—καὶ τρόπον
 79 ἀφίστην ἀκούσι 80 συμβουλέψουσι 81 τὸν δόσαν

Η νὰ ἐπάρῃ τὰ φουσσᾶτα του, νὰ ἀπέλθῃ ὀλόρθα ἐκεῖσε,
 ὅπου ἦτον [τοῦ βασιλέως] ἡ κεφαλὴ, στὴν Λακκο-
 δαιμονίαν,
 νὰ πολεμήσῃ μετ' αὐτόν, νὰ τὸν καταδικάσῃ.
 6685 Οἱ δὲ ἄλλοι οἱ φρονιμώτεροι ὅπου ἐξεῦραν τὸν τόπον,
 οὐδὲν τὸ ἐστεργήθησαν νὰ τὸ ποιήσουν οὕτως,
 λέγας· ὅτι τὸ διάστημα ὅπου ἔνι ἀπὸ τὸ Νίκλι
 μέχρι εἰς τὴν Λακκοδαιμονίαν ἔνι δασώδης τόπος,
 βουνία καὶ στενολάγγαδα, ὅπερ βολὴ δοξῶτων
 90 νὰ στήκουν καὶ δοξεύουσιν ἐμᾶς καὶ τ' ἄλογά μας,
 κ' ἡμεῖς νὰ μὴ δυνώμεθεν ἐβλάψωμεν ἐκείνους.
 Ἐνταῦτα κράζει ὁ πρίγκιπας μισὶρ Γγαλερὰν ἐκείνῳ,
 τὸν ἀφέντην τῆς Καρύταινας κ' ἐκείνῳ τῆς Ἀκόβου,
 ὡσαύτως καὶ τοὺς ἕτεροὺς ὄλους τοὺς κεφαλᾶδες·
 95 βουλὴν ἐζήτησε νὰ εἰποῦν τὸ πῶς νὰ ἔχουν πράξει.
 Ἐν τούτῳ εἶπασιν τινὲς νὰ στήκουν εἰς τὸ Νίκλι,
 (5360) νὰ κατακλείουσιν τοὺς Ρωμαίους στοῦ Μηξηθρᾶ τὰ μέρη
 νὰ μὴ ἔχουν πόθεν ἐξεβῆ, τοὺς τόπους νὰ ζημώουσιν·
 καὶ νὰ κρατοῦν τὰ διάβατα, τὸν τόπον νὰ φυλάττουσιν,
 6700 νὰ μὴ περάσῃ ἡ κεφαλὴ τοῦ βασιλέως ἐκεῖνη,
 νὰ ποιήσῃ τίποτε ζημίαν εἰς τῶν Σκορτῶν τὰ μέρη,
 οὔτε στοῦ Ἄργου ἀλλὰ δὴ, οὔτε στὴν Μεσαρέαν·
 ἐπεὶ ἂν μισσέψουν ἀπ' ἐκεῖ κὶ ἀφήσουσιν τὸν τόπον
 ἀπόσκεπον κὶ ἀφύλαχτον, θέλουσιν ἔλθει οἱ Ρωμαῖοι
 5 καὶ δράμει καὶ κουρσεύοντα τοὺς τόπους ἐρημώουσιν.
 Στὸ τέλος γὰρ ὁ πρίγκιπας κ' οἱ φρονιμώτεροί τους
 οὐδὲν τὸ ἐσυμβιβάστησαν οὕτως νὰ τὸ ποιήσουν,
 λέγας διὰ τὸν μισὶρ Γγαλερὰν καὶ διὰ τοὺς ρογατόρους,
 διατι οὐκ ἠύρισκασιν τροφήν δι' αὐτοὺς καὶ τὰ ἄλογά τους,
 10 νὰ εὐρίσκουν, νὰ ἀγοράζουσιν, ὡς τὸ ἔχουν τὰ φουσσᾶτα
 Ἐν τούτῳ ὀρίζει ὁ πρίγκιπας τὸ Νίκλι νὰ σωταρχίσουν
 ἀπὸ ὄλα γὰρ τὰ πράγματα ὅπου εἶχεν χρεῖα τὸ κάστηρον·

6688 καὶ μέχρι

6700 ἐκεῖνοι τοῦ βασ.

9 πύβρησεν

Cod. T f. 91^v 6683 στή λακιδεμονία 85 σπουξουραν 86 πτή
 87 λέγοντα—ἐνε 88 λακιδεμωνία—ἐνε 89 δοξότης 90 στέκουσιν 91 καὶ
 μίς—δυνώμεθε νὰ β. 92 κράθη ὁ πρίγκιπας μισὶρ γαλήρα 95 ἐζήτησε να τῶν
 εἰπ.—ἤχε 96 στέκουσιν 97 του μζηθρος 6700 νὰ μὴ—ἐκλήθη του β

Ρ νὰ ἐπάρῃ τὰ φουσσᾶτα του καὶ νὰ ὑπάγῃ ὀλόρβα
 ὅπου γὰρ ἔν' τοῦ βασιλέως ἡ κεφαλὴ, ἐκεῖσε
 νὰ πολεμήσῃ μετ' αὐτόν, νὰ τὸν καταδικάσῃ.
 6685 Οἱ δὲ οἱ γνωστικώτεροι ὀπούσαν μετ' ἐκείνον,
 οὐδὲ ποσῶς τὸ ἔστρεξαν οὕτως νὰ τὸ ποιήσουν,
 λέγοντας· τὸ διάστημα τὸ ἐνὶ ἀπὲ τὸ Νίκλι
 ἕως στήν Λακιδαιμονίαν ἐνὶ δασώδης τόπος,
 βουνία καὶ στενολάγγαδα, ὅπου βολὴ δοξιῶτων
 90 νὰ στέκουν νὰ δοξεύουσιν ἡμᾶς καὶ τὰ ἄλογά μας, f. 204' 11
 κ' ἡμεῖς νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ βλάψωμεν ἐξ αὐτοῦ.
 Εἰς τοῦτο λαλεῖ ὁ πρίγκιπας τὸν μισερ Γαλεράνο,
 τὸν ἀφέντην τῆς Καρύταινας κ' ἐκείνον τῆς Ἀκόβου,
 ὡσαύτως καὶ τοὺς εὐγενεῖς ὄλους τοὺς κεφαλᾶδες·
 95 βουλήν ἐζήτησε νὰ εἰποῦν τὸ πῶς νὰ ἔχουν πράξειν.
 Εἰς τοῦτο εἶπασιν τινὲς νὰ στέκουν εἰς τὸ Νίκλι,
 νὰ κατακλείουσιν τοὺς Ρωμαίους στοῦ Μαιζηθρᾶ τὰ μέρη,
 μὴ ἔχουν πόθεν ἐξηβῆ τοὺς τόπους νὰ ζημώσουν·
 καὶ νὰ κρατοῦν τὰ διάβατα, τὸν τόπον νὰ φυλάττουν,
 6700 νὰ μὴ περάσῃ ἡ κεφαλὴ αὐτῆ τοῦ βασιλέως,
 καὶ ποίση τίποτες ζημίαν εἰς τῶν Σκορτῶν τὰ μέρη,
 οὔτε στὸ Ἄργος ἀλλὰ δῆ, οὔτε στήν Μεσαρέαν·
 ἐπεὶ ἂν ὑπᾶσιν ἀπ' ἐκεῖ κι ἀφήσουσιν τὸν τόπον
 ἀπόσκεπτον, ἀφύλακτον, νὰ ἔχουν οἱ Ρωμαῖοι
 5 νὰ δράμουν, νὰ κουρσέψουσιν, τοὺς | τόπους νὰ ρημάξουν. f. 205' 1
 Εἰς τέλος γὰρ ὁ πρίγκιπας κ' οἱ γνωστικώτεροί τους
 οὐδὲν ἐσυμβιβάστησαν οὕτως νὰ τὸ ποιήσουν
 ὡς διὰ τὸν μισερ Γαλεράν καὶ διὰ τοὺς ρογατόρους,
 διοῦ τροφήν οὐκ ἠῦρισκαν οὔτε <διὰ> τὰ ἄλογά τους,
 10 νὰ εὐρίσκουν, ν' ἀγορίσουσιν, ὡς τὸ ἔχουν τὰ φουσσᾶτα.
 Εἰς τοῦτο ὀρίζει ὁ πρίγκιπας τὸ Νίκλι νὰ σωταρχίζου
 ἀπὸ ὄλα τὰ πράγματα ὅπου τὰ εἶχεν χρεῖαν·

6682 ἐπάρου

94 ὄλους

6704 The sense requires : νὰ ἔλθουν

1 στα μέρι 2 οὐδε—οὔτε 3 ἐπὶ α μισέσι 4 ἀφήλαγον—ἐλθῆ 5 καὶ
 δράμουν καὶ κουρσέψουσι 7 το συνηβάστησαν—σαντὸ 8 λέγοντας—μισερ
 γαλέρα 9 ἱβρισκασι—διέτουσι 10 τόχουν f. 92' 12 ἀτάλλα γ. τὰ
 πράματα ὅπουχε γὰρ τὸ κάστ.

Η τὸν μισὶρ Ντζὰ ντὲ Νιβηλὲτ ἄφηκεν κιβιτάων
 μὲ ἑκατὸν [ἀπάνω] εἰς τὰ ἄλογα νὰ στήκουσιν μετ' αὐτοῦ
 6715 καὶ τζαγρατόρους ἑκατὸν κ' ἑκατὸν σκουταράτους,
 δοξαράτους τριακοσίους νὰ στήκουσιν μὲ ἐκείνους
 (5380) τοῦ νὰ διατρέχουν τοῦ Νικκίου τὰ μέρη καὶ τοὺς κάμπους,
 καὶ μέχρι εἰς τὴν Βελίγιστην καὶ τοῦ Χελμού τὰ μέρη,
 νὰ μὴ περάσῃ ἐκ τοὺς Ρωμαίους διὰ κούρσον ἢ διὰ μάχην,
 20 διὰ νὰ ποιήσουσιν ζημίαν εἰς τῶν Φραγκῶν τοὺς τόπους.

Κι ἀφότου ἀπεκατέστησεν ὁ πρίγκιπα Γυλιάμος
 τὴν γαρνιζοῦν καὶ φύλαξιν τοῦ μέρους τοῦ Ἀμυκλίου, ¹¹
 ἐπήρην τὰ φουσσᾶτα του κ' εἰς τὴν Καρύταινα ἦλθον
 κὶ ἀπέκει ἀπηλογίασεν ὄλα του τὰ φουσσᾶτα.
 25 Ἐδιάβησαν οἱ Καλαματιανοὶ κ' ἐκείνοι γὰρ τοῦ Ἄργου,
 ὁ ἀφέντης γὰρ τῆς Μεσαρέας, ἐκείνος τοῦ Ἀκόβου,
 ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ Σκορτινοὶ, πεζοὶ καὶ καβαλλάροι·
 ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας μετὰ τὴν φαμελίαν του
 ἐδιάβη μὲ τὸν πρίγκιπα ὁμοῦ μετὰ τὸν μπάϊλον,
 30 ἐκείνους τὸν μισὶρ Γγαλερὰν ὅπου ἦτον διὰ τὸν ρῆγαν
 εἰς τὸν Μορέαν ἐδιέβησαν ὀλόρθα εἰς τὴν Κλαρέντσαν.
 Κι ἀφότου ἀποσώσασιν κ' ἐπιάσασιν κατοῦνες,
 ὄρισεν γὰρ ὁ πρίγκιπας, κρᾶζουν τὸν λογοθέτην,
 ἐκείνους τὸν μισὶρ Λινάρτ ὅπου ἦτον ἐκ τὴν Πούλιαν,
 35 τὸν ἀφέντην τῆς Καρύταινας καὶ λέγει πρὸς ἐκείνους·
 “Εἶδατε σπλάγχθος καὶ τιμὴν, τὴν μ' ἔποιεκεν ὁ ρῆγας
 (5400) “κ' ἔστειλε τὸν μισὶρ Γγαλερὰν μετὰ τοὺς ρογατόρους
 “εἰς συμμαχίαν, βοήθειαν ὄλου τοῦ πριγκιπάτου.
 “Ἐν τούτῳ λέγω πρὸς ἐσᾶς· Δότε με τὴν βουλήν σας
 40 “τὸ τί τιμὴν κ' εὐεργεσίαν νὰ ποιήσωμεν πρὸς αὐτοῦ.
 “ἐπεὶ εἶδατε ὀφθαλμοφανῶς [ὅτι] διὰ τὸν λαὸν αὐτοῦν
 “ἐδιάβημαν γυρεύοντα τοῦ νὰ ἔχωμεν μαδίσει ¹¹
 “μὲ τὸν λαὸν τοῦ βασιλέως καὶ μὲ τὴν κεφαλὴν του.”

6715 σκουράτους 16 καὶ δοξ.—μετ' ἐκείνους 17 διατρέπων 36 οἶδατε
 σπλάγχθος 41 οἶδατε—αὐτοῦν

Cod. T 6713 μισέρ τζ.—καὶ βοτάνο 14 μὲ τριακοσίους καβαλαρισὶ νὰ
 στέκουν μετ ἐκείνων 15 καὶ τζ. τριακοσίους διακοσους σκουταράτους 16 καὶ
 δοξαράτους τριακοσίους να στέκουν μετ ἐκείνων 17 νὰ δηαφηλέτου 18 βελ-
 γουστή 19 νὰ μὴν περάσουν—δια κούρ^{στ} να κουρσέφου 21 ἀφόν—πρίγκιπα

Ρ τὸ μισερ Τζάν ντὲ Νιβελέτ ἄφηκέν κιβιτᾶνον (p. 157)
 μετὰ ἀλόγων ἑκατὸν νὰ στέκουν μετ' ἐκείνου
 6715 καὶ τζαγρατόρους ἑκατὸ κ' ἑκατὸ σκουταράτους,
 καὶ δοξαράτους τριακοσίους νὰ στέκωνται ἐκείσε
 τοῦ νὰ διατρέχουν τοῦ Νικλίου τὰ μέρη καὶ τοὺς κάμπους,
 καὶ μέχρι στήν Βελίγιοστην καὶ τοῦ Χελμού τὰ μέρη,
 νὰ μὴ περάσουν οἱ Ρωμαῖοι διὰ κοῦρσον, διὰ μάχην
 20 τοῦ νὰ ποιήσουσιν ζημίαν στοῦ πρίγκιπος τὸν τόπον.
 Κι ἀφῶν ἀπεκατέστησεν ὁ | πρίγκιπας Γουλιάμος f. 205' 11
 τὴν γαριζοῦν καὶ φύλαξιν στὸ μέρος τοῦ Νικλίου,
 ἐπῆρεν τὰ φουσσᾶτα του, εἰς τὴν Γλαρέντσα ὑπάγει,
 κι οὕτως ἀπολογίασεν ὄλα του τὰ φουσσᾶτα.

25

Ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας μετὰ τὴν φαμελίαν του
 ἐδιέβην μὲ τὸν πρίγκιπαν ὁμοῦ μετὰ τὸν μπάϊλον,
 30 αὐτὸν τὸν μισερ Γαλεράν, ποῦ ἦτον διὰ τὸν ρῆγαν·
 ἐκείσε ἀποσώσασιν ὁμοῦ εἰς τὴν Γλαρέντσα.
 Ἄφῶτου ἀποσώσασιν κι ἀπόξεψαν ἐκείσε,
 ᾤρισεν γὰρ ὁ πρίγκιπας, λαλοῦν τὸν λογοθέτην,
 ἐκείνον τὸν μισερ Δινάρτ ὅπου ἦτον ἐκ τὴν Πούλιαν,
 35 τὸν ἀφέντη τῆς Καρύταινας καὶ λέγει πρὸς ἐκείνους·
 “Ἴδετε σπλάχνος καὶ τιμὴν, τὴν μὲ ἔδωκεν ὁ ρῆγας
 “καὶ ἔστειλεν τὸν Γαλεράν μετὰ τοὺς ρογατόρους
 “εἰς συμμαχίαν καὶ βοήθειαν ὄλου τοῦ πριγκιπάτου.
 “Ἐν τούτῳ λέγω πρὸς ἐσᾶς· Δότε με τὴν βουλὴν σας
 40 “τὸ τί τιμὴν κ' εὐεργεσίαν νὰ ποίσωμεν εἰς αὐτον, f. 205' 1
 “ἐπεὶ <τὸ> εἶδετε καλὰ διὰ τὸν λαὸν αὐτεῖνον
 “ἐδιέβημαν γυρεύνοντας νὰ τῶχωμεν μαδίσει
 “μὲ τὸν λαὸν τοῦ βασιλέως καὶ μὲ τὴν κεφαλὴν του.”

6722 στὸ] τὸ

γουλιάμος 22 τὸ μέρος τανικλιου 23 τὴν γαρίτσα 24 ἀπιλόγιασε
 26 τις ἀλόγων 29 ἐδιέβη—ομοῦ με τὸν μισερ γαλε^α (?) 30 ομο. 31 τὴ
 γλαρέντσα 32 ἀφῶτου ἀπεσ. 34 ληράτ—τὴν μπούλια 35 ἐκείσε
 36 φῆτε σπλάχνος 37 μισερ γαλέρα 39 δότεμου f. 92' 41 ὅτι διατο
 λαὸν του 42 ἐστέκαμεν με προθυμῶ ὄδια νὰ πολεμῶ 43 τὴν γγεφαλὴν

- Η** **Κι ἀφότου ἐσυμβουλευτήκεν ὁ πρίγκιπα Γουλιάμος**
 6745 τὸ τί τιμὴν κ' εὐεργεσίαν νὰ ποιήσῃ πρὸς ἐκείνον
 (διὰ τὴν τιμὴν γὰρ τοῦ ρηγὸς ἐλόγιασέ το πλείον),
 ἐν τούτῳ κράζει πρὸς αὐτὸν μισὶρ Γγαλερὰν ἐκείνον
 καὶ λέγει του προφαντικὰ ἐνώπιον πάντων, ὄλων·
 “Ἐσὲν ἀπέστειλεν ἐδῶ ὁ ἀφέντης μου ὁ ρήγας
 50 “μὲ τὸν λαὸν ὅπου ἤφηρες διὰ συμμαχίαν τοῦ τόπου·
 “τὸ ὅποιον πρᾶγμα ἐδέχτηκα εἰς δόξαν μου μεγάλην,
 “ἕς εὐεργεσίαν, βοήθειαν ἐμὲν καὶ τοῦ λαοῦ μου.
 “Ἐν τούτῳ θέλω, φίλε μου, ἀξιοπαρακαλῶ σε,
 “δι' ἀνταμοιβὴν γὰρ τῆς τιμῆς, τὴν μὲ ἔποιεκεν ὁ ρήγας,
 55 “νὰ παραλάβῃς ἀπὸ ἐμὲν τ' ὀφθίκιον τοῦ μπαλιάτου,
 “νὰ εἶσαι μπάιλος κύβερνος ὄλου τοῦ πριγκιπάτου
 (5420) “ἐκ μέρους πρῶτον τοῦ ρηγὸς καὶ δεύτερον ἀπὸ ἐμένα,
 “νὰ κυβερνᾷς τὸν τόπον μας ὄλου τοῦ πριγκιπάτου
 “εἰς αὐξήσιν τε καὶ τιμὴν ἐμᾶς κ' ἐσὲν ὁμοίως.”
 60 Ἄκουσων ταῦτα ὁ [μισὶρ] Γγαλερὰνς ἤθελεν πρὸς τὸν
 νοῦν του
 νὰ ποιήσῃ πρὸς τὸν πρίγκιπα ἀπόκρισιν ἐτέτοιαν,
 τὸ πῶς <γὰρ> οὐκ ἐδύνατο ἐτοῦτο νὰ ποιήσῃ,
 σκοπῶντα, λογιζόμενος διὰ νὰ στραφῇ | εἰς τὴν Πούλιαν. 617
 Καὶ πάλε ἐσκόπησε μικρὸν καὶ εἶπεν πρὸς τὸν νοῦν του·
 65 ὅτι ἀφότου ὁ πρίγκιπας τὸν βάνει διὰ τὸν ρήγαν,
 διὰ μπάιλον εἰς τὸν τόπον του, τιμὴ του ἐνὶ μεγάλῃ,
 καὶ λέγει πρὸς τὸν πρίγκιπα· “Στὸν ὀρισμὸν σου, ἀφέντη,
 “νὰ ποιήσω ὅσον μὲ λαλεῖς στὴν δύναμίν μου ὄλην.”
 Ἐνταῦτα εὐθέως ὁ πρίγκιπας ἐπαίρνει τὸ χερόρτι,
 70 τὸν μισὶρ Γγαλερὰν ἐρρεβέστισε διὰ μπάιλον τοῦ πριγκιπάτου,
 καὶ ἦτον μπάιλος στὴν ζωὴν τοῦ πρίγκιπα Γουλιάμου.
 Ἐν τούτῳ παύομαι ἐδῶ ἐτοῦτο ὅπου ἀφηγοῦμαι

6746 ἐλόγιασε τὸ πλείον

51 ἐδέκτικα

52 εἰς

Cod. T 6744 καὶ ἀφότου ἐσυμβουλευτή καὶ—γουλιάμος 46 πλείω
 47 μισὲρ γαλερα κίλων 49 om. first ὁ 50 που 51 τὸ πίο πρᾶμα
 ἐδέκτικα 52 εἰς βεργεσία βοήθεια ἐμου 53 θέλω ἀδελφέ ἀξιοπαρακαλωσε
 54 εἰς αὐτημῆν 55 νὰ περιλάβῃς ἀπ ἐμου τοφθίκιο τοῦ μπαλιου 57 ἐκ
 μέρος—καὶ om. 59 αὐξῆσιν 60 μισὲρ γαλερα τήθελε 62 το πὸς γαρ

P **Κ**ι ἀφῶν ἐσυμβουλευτήκεν ὁ πρίγκιπας Γουλιάμος
 6745 τὸ τί τιμὴν κ' εὐεργεσίαν νὰ ποίση πρὸς ἐκεῖνον,
 (διὰ τιμὴν γὰρ τοῦ ρηγὸς ἐλόγιασέν το πλέον),
 εὐτὺς λαλεῖ πρὸς αὐτονε τὸν μισερ Γαλεράνον
 καὶ ταῦτα τὸν ἐσύντυχεν ἐνώπιον τῶν πάντων· (p. 158)
 “Ἐσένα ἀπέστειλεν ἐδῶ ὁ ἀφέντης μας ὁ ρήγας
 50 “ μὲ τὸν λαὸν ποῦ ἤφερες εἰς συμμαχίαν τοῦ τόπου·
 “ τὸ ὅποιον ἐδέχτηκα εἰς δόξα μου μεγάλη,
 “ βοήθειαν κ' εὐεργεσίαν ἐμοῦ καὶ τοῦ λαοῦ μας.
 “ Εἰς τοῦτο θέλω, φίλε μου, ἀξιοπαρακαλῶ σε,
 “ δι' ἀνταμοιβὴν γὰρ τῆς τιμῆς ὅπου ἔποιεκεν ὁ ρήγας,
 55 “ νὰ παραλάβῃς ἀπὸ μὲν τ' ὀφφίκιον τοῦ μπαϊλάτου, f. 105^v 11
 “ νὰ εἶσαι μπάιλος κύβερνος ὅλου τοῦ πριγκιπάτου
 “ ἐκ μέρος πρώτον τοῦ ρηγός, δεύτερον ἀπὸ μένα,
 “ νὰ κυβερνᾷς τὸν τόπον μας ὅλου τοῦ πριγκιπάτου
 “ εἰς τιμὴν μας καὶ αὐξησιν ὁμοίως καὶ ἐδικὴν σου.”
 60 Ἐκούσας ὁ μισερ Γαλερᾶς ἤθελεν πρὸς τὸν νοῦν
 του
 νὰ ποιήσῃ πρὸς τὸν πρίγκιπαν ἀπόκρισιν τοιοῦτην,
 τὸ πῶς γὰρ οὐκ ἠδύνετο ἐκεῖνο νὰ τὸ ποίση,
 σκοπῶν καὶ λογιζόμενος τοῦ νὰ στραφῆ στὴν Μπούλιαν.
 Καὶ πάλι ἐκατεσκόπησεν καὶ εἶπεν πρὸς τὸν νοῦν του·
 65 ὅτι ἀφῶν ὁ πρίγκιπας τὸν βάνει διὰ τὸν ρήγαν,
 διὰ πάλιν εἰς τὸν τόπον του, τιμὴ του ἔν' μεγάλη,
 καὶ εἶπεν πρὸς τὸν πρίγκιπαν· “ Στὸν ὀρισμὸν σου,
 ἀφέντη,
 “ νὰ ποίσω ὅσον μὲ λαλεῖς στὴν δύναμίν μου ὕλην.”
 Εἰς τοῦτο εὐτὺς ὁ πρίγκιπας ἐπαίρει τὸ χερόρτιν,
 70 ἔστεψεν τὸν σερ Γαλεράν μπάιλον τοῦ πριγκιπάτου,
 καὶ ἦτον μπάιλος στὴν ζωὴν τοῦ πρίγκιπος Γουλιάμου. f. 106^r 1
 Ἐν τούτῳ παύω ἀποδῶ τοῦτο, τὸ ἀφηγοῦμαι,

6745 πρὸσαι κέβρων 50 εἰσωμαχίαν 60 ἤθελεν πρ. το νόω 61 αἰκίωτα
 66 εἰς τὸν] στὸν 68 στήν] σθῶ 69 τὸ] διὰ τὸ

οικαὶ δέκετον 63 σκόπιζοντα λογιάζοντα 64 πρὸς του οὐ του! 65 ἀφόντου
 66 ἔνε 67 πρὸς τὸν πρ. τημί σου ἔνε μεγάλη 68 μου λαλις 69 τὸ
 χερσῶ f. 93^r 70 μισερ γαλέραν ἐρεβστηρισε μπάιλον 71 γουλιάμου
 72 τοῦ τοπου ἀφ.

Η καὶ θέλω νὰ σᾶς ἔχω εἰπεῖ περὶ τοῦ ροῦ Κάρλου.

6775

- (5440) Ἀφότου γὰρ ἐκέρδισεν ὁ μέγας ροῦ Κάρλος
 τῆς Πούλιας καὶ τῆς Σικελίας ἐκεῖνα τὰ ρηγᾶτα,
 κ' ἐσκότωσεν στὸν πόλεμον τὸν ροῦ Μαφρόϊ ἐκεῖνον,
 80 ἐκράτει τὰ ρηγᾶτα του μὲ ἀνάπαψιν κ' εἰρήνην.
 Ὅκάποιος μέγας εὐγενῆς ἀπὸ τὴν Ἀλαμάνιαν,
 τὸν ὠνομάζαν Κουραδὴν, ἐνῷ ἦτον ἀνεψίος
 τοῦ Φρεδερίγου βασιλέως κ' ἐξάδελφος ὁμοίως
 ἐκεῖνου γὰρ τοῦ ροῦ Μαφρέ ὅπου σᾶς ἀφηγοῦμαι,
 85 ὡς ἤκουσεν καὶ ἔμαθεν καὶ ἐπληροφορέθη
 τὸ πῶς ὁ ρῆγας Κάρουλος μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου εἶχεν ¹¹⁸
 εἰς κάμπον ἐπολέμησε μὲ τὸν ἐξάδελφόν του,
 τὸν ροῦ Μαφρέ ἐνίκησεν, τὴν ἀφεντίαν ἀπῆρεν,
 ὠρέκτη κι ἀναγκάστηκε ἀπὸ τοὺς ἐδικούς του
 90 νὰ φουσσατέψῃ νὰ ἐλθῆ ἐκεῖσε εἰς τὴν Πούλιαν,
 νὰ πολεμήσῃ ἐνομοῦ μετὰ τὸν ροῦ Κάρλον·
 πολλὰκις νὰ τοῦ δώσῃ ὁ Θεός, ἀν λάχῃ, νὰ ἐκδικῆσῃ
 ἐκεῖνον γὰρ τὸν ροῦ Μαφρέ ὅπου ἦτο ἐξάδελφός του.
 Ἐνταῦτα ἐπεριπάτησεν ὅλην τὴν Ἀλαμάνιαν,
 95 ὅλους ἐπαρακάλεσε τοὺς ἀρχηγούς κι ἀφέντες,
 οἵτινες ἀφεντεύασι τότε τὴν Ἀλαμάνιαν,
 νὰ τοῦ βοηθήσουν καὶ νὰ ἐλθοῦν μετ' αὐτὸν εἰς τὴν
 Πούλιαν,
- (5460) νὰ πολεμήσουν ἐνομοῦ μετὰ τὸν ροῦ Κάρλον,
 νὰ ἐκδικήσουσιν ὁμοῦ τὸν ροῦ Μαφρόϊ ἐκεῖνον.
- 6800 Ὅλοι γὰρ τοῦ ἐπισχίθησαν νὰ τοῦ ἔχουσιν βοηθήσει·
 ἄλλοι λαὸν τοῦ ἐδώκασιν, ἄλλοι μετ' αὐτὸν ἦλθαν.
 Ἐσώρεψεν πολὺν λαόν, πεζοὺς καὶ καβαλλάριους,

6785 καὶ ἐπλ. το 86 κάρλος 89 ὠρέκτη 96 ἀφέντενας ἐτίθη
 97 ἐλθῆ 6800 νὰ τοῦ] νὰ τῷ

Cod. T 6773 νὰ σας φηγηθῶ π. τοῦ ρίγα 74—77 om. 79 εἰς πάλ
 τὸν ραι μαφρόν 80 ἐκράτηε 82 ἀνεψίως 83 φρεδερίγο 84 ρεμανφρέ
 85 ἐπληρῶ φορε^θ καὶ το 86 ὠ ρίγα κάρουλος—που 88 τὸν ρε μαφρε
 ἐνέκτησε—ἐπίρε 91 ἀνταμου—ρίγα καρλων 92 πολ. καὶ του δ.—αλάχῃ να

P καὶ θέλω νὰ ἀφηγηθῶ περὶ τοῦ ρήγα Κάρλου,
 τὸν πόλεμον τὸν ἔποιεν μετὰ τὸν Κουραδίνον,
 6775 τὸν ἀνηψίον, σὲ λαλῶ, βασιλέως Φερδερύγου
 ὁμοίως καὶ ἐξάδελφος τοῦ ροῖ Μαφρὲ ἐκείνου.
 Ἄφότην γὰρ ἐκέρδισεν αὐτὸς ὁ ρήγας Κάρλος
 τῆς Πούλιας καὶ Σικελίας ἐκεῖνα τὰ ρηγᾶτα,
 κ' ἐσκότωσεν εἰς πόλεμον τὸν ροῖ Μαφρὲ ἐκείνον,
 80 ἐκράτει τὰ ρηγᾶτα του μὲ ἀνάπαψιν κ' εἰρήνην.
 Ὅκαποιος μέγας εὐγενῆς ἀπὲ τὴν Ἀλαμάνιαν,
 ἀνόμαζάν τον Κουραδὴν ὀπούτου ἀνεψίος
 τοῦ Φερδερύγου βασιλέως κ' ἐξάδελφος ὁμοίως
 ἐκείνου γὰρ τοῦ ροῖ Μαφρὲ ὅπου σᾶς ἀφηγοῦμαι,
 85 ὡς ἤκουσεν καὶ ἔμαθεν καὶ ἐπληροφορήθη
 τὸ πῶς ὁ ρήγας Κάρουλος μὲ τὰ φουσσᾶτα ποῦ εἶχεν
 εἰς κάμπον ἐπολέμησεν μὲ τὸν ἐξάδελφόν του,
 τὸν ροῖ Μαφρὲ ἐνίκησε, τὴν ἀφεντίαν ἐπήρην, f. 206^v II
 ἀρέχτη κι ἀναγκάστηκεν, εἶπε τοὺς ἐδικοὺς του
 90 νὰ φουσσατέψῃ νὰ ἐλθῆ ἐκεῖσε εἰς τὴν Πούλια, (p. 159)
 νὰ πολεμήσῃ ἐνομοῦ μετὰ τὸν ρήγαν Κάρλον,
 νὰ ἐκδικηθῆ τὸν θάνατον τοῦ αὐτοῦ ἐξαδέλφου.

Εἰς τοῦτο ἐπεριπάτησεν ὄλην τὴν Ἀλαμάνιαν,
 95 ὄλους ἐπαρακάλεσεν τοὺς ἀρχηγοὺς κι ἀφέντες,
 αἵτινες ἀφεντεύασιν τότε τὴν Ἀλαμάνιαν,
 νὰ τὸν βοηθήσουν νὰ ὑπᾶν μετ' αὐτον εἰς τὴν Πούλιαν,
 νὰ πολεμήσουν ἐνομοῦ μετὰ τὸν ροῖ Κάρλον,
 ὅπως νὰ ἐκδικήσουσιν τὸν ροῖ Μαφρὲ ἐκείνον.
 6800 Ὅλοι τὸν ὑποσχέθησαν λαὸν τοῦ νὰ τοῦ δώσουν,
 ὄλοι μετ' αὐτον ἤλθασιν ἐκεῖσε εἰς τὴν Πούλιαν.
 Ἐσύναψεν πολὺν λαόν, πεζοὺς καὶ καβαλλήρους,

6784 πουςαι

96 πτειασ

99 ρῶτω

ἀδικεση 93 τὸν θάνατον τοῦ ρε μαφρε—ξαδελφός του 94 ἐνταῦτα γὰρ
 ἐπέστησε ἐλη τὴν α. 95 ὄλους ἐπαρεκ. 96 αὐθεντεύασι 97 ναν τοῦ β.
 να ἐλθῆ 98 ρῶτω 99 να εγδικήσουσι ἐνομοῦ του ρε μαφρε τω ἔμα
 6800 ἄλλαι γὰρ τοῦ ἐπσχέθησαν να τοῦ ἔχη βοηθί. 1 ἄλη—δῶσασι 1 καβα-
 λάροι f. 93^v

Η ἐξέβη ἀπὸ τὸν τόπον του ἐκεῖ ἐκ τὴν Ἀλαμάνων
 καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Λουμπαρδίαν ποῦ ἦνρε τοὺς Γυμπελί-
 νους,
 6805 τοὺς τύραννες τῆς Ἐκκλησίας ὅπου | εἶναι ἐχτροὶ τοῦ ἱε-
 ρῆτος
 Πάπα,
 ὅλους ἐπαρακάλεσεν καὶ ἦλθασιν μετ' αὐτον,
 μὲ προθυμίαν καὶ ὄρεξιν μετ' αὐτον νὰ ἀποθάνουν.
 Τοὺς Ἀλαμάνους εἶχασιν κάλλιον παρὰ τοὺς Φράγκους·
 τόσα φουσσᾶτα ἐσώρεψεν, ἀριφνισμόν οὐκ εἶχαν.
 10 Κι ἀφότου ἐσυνάχτησαν ὅλα του τὰ φουσσᾶτα,
 ἐχώρισεν τὰ ἀλλάγια του, χῶρια τὰ πεζικά του,
 ἐξέβη ἀπὸ τὴν Λουμπαρδίαν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Πούλια.
 Ἐνταῦτα παύομαι ἀπ' ἐδῶ νὰ γράφω καὶ νὰ λέγω
 περὶ τοῦ Ἀλαμάνου ἐκείνου, τοῦ ἐξάκουστου στρατιώτου,
 15 τοῦ Κουραδίνου, σὲ λαλῶ, ὅπου ἦτον ἀνεψίος
 τοῦ Φρεδερίγου βασιλέως, τοῦ ἐχτροῦ τῆς Ἐκκλησίας,
 καὶ θέλω πάλε νὰ στραφῶ καὶ νὰ σᾶς ἀφηγήσω
 (5480) τὴν πράξιν ὅπου ἔποιικεν ὁ μέγας ροῖ Κάρλος,
 ὅταν ἤκουσεν κ' ἔμαθεν ἐκεῖνα τὰ μαντάτα
 20 ὅτι ἔρχετον ὁ Κουραδῆς διὰ νὰ τὸν πολεμήσῃ.
 Ὡς ἤκουσεν ὁ ἐξάκουστος ὁ μέγας ροῖ Κάρλος
 τὸ πῶς ἐπεριεσώρευεν ὁ Κουραδῆς ἐκεῖνος
 φουσσᾶτα, νὰ ἔλθῃ ἀπάνω του διὰ νὰ τὸν πολεμήσῃ·
 ὡς ἦτον γὰρ παφρόνιμος | στρατιώτης εἰς τὰ πάντα, ἱε-
 25 οὐδὲν ἐγένῃ ἄμελος νὰ τὸν καταφρονήσῃ.
 Γοργὸν σπουδαίως ἀπέστειλεν ἐκεῖ εἰς τὸν ἀδελφόν του,
 ὅπου ἦτον ρήγας τῆς Φραγκίας διὰ νὰ τοῦ ἔχῃ βοηθήσει
 φουσσᾶτα ἀπὸ τὸν τόπον του, παιδευτικούς στρατιώτες,
 νὰ τοῦ βοηθήσουν εἰς τὴν χρεῖαν τῆς μάχης ὅπου εἶχεν.
 30 Κι ὁ ρήγας, ὡς τὸ ἤκουσε, κράζει τὸν ἀδελφόν του,
 τὸν κόντον ντὲ Ἀρτοῖ, λέγει τον ἐκεῖνα τὰ μαντάτα
 καὶ ὄρισεν τον παρευτὺς νὰ ἐπάρῃ δύο χιλιάδες

6804 ὅπου 5 sic 8 κάλλιον 12 λουμπάρδιαν 31 τοῦ κόντου
 ντὲ. ἄ. σὲ λέγω ἐκ. τὰ μ.

Cod. T 6803 απε 4 καὶ ἦβρε τους γυμπελίνους 5 τήραους—ποσι
 6 ὅλους ἐπαρεκ. καὶ om.—μετακίωσον 7 μῶρεξιν 8 καλή περὶ τοῦ φρ
 9 ἀριφνισμόν 10 ἀφόντου 11 ἐχώρισαν 12 ἦλθαν 13 ἀπ' om.
 14 ξακουστου 15 σου λαλῶ—ανεψίος 16 φερδερίγο 17 ἀφηνόομαι

Ρ ἐξέβη ἐκ τὸν τόπον του ἀπὲ τὴν Ἀλαμάνιαν
καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Λουμπαρδίαν, εὗρεν τοὺς Κιπιλίνοῦς,
6805 τοὺς τυράννοῦς | τῆς Ἐκκλησίας, ποῦ ἦταν ἐχτροὶ τοῦ ε. 106' 1

Πάπα,

ὄλους ἐπαρακάλεσεν, ὑπήγαγαν μετ' ἐκείνοῦ,
μὲ προθυμίαν καὶ ὄρεξιν μὲ αὐτὸν νὰ ἀποθάνουῦν.
Τοὺς Ἀλαμάνοῦς εἶχασιν κάλλιον ἀπὲ τοὺς Φράγκοῦς·
τόσα φουσσᾶτα ἐσύναξεν ὅτι ἀριθμὸν οὐκ εἶχαν.

10 Κι ἀφότου ἐσυνάχτησαν ὅλα του τὰ φουσσᾶτα,
ἐχώρισεν τὰ ἀλλάγια, χάγια τὰ πεζικά του,
ἐξέβη ἐκ τὴν Λουμπαρδίαν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Πούλιαν.

21 Ὡς ἤκουσεν ὁ ἐξάκουστος ἐκείνοῦ ὁ ρόε Κάρλος
τὸ πῶς ἐπερῖσυναψεν ὁ Κουραδῆς ἐκείνοῦ
φουσσᾶτα, νὰ ἔλθῃ πρὸς αὐτὸν τοῦ νὰ τὸν πολεμήσῃ·
ὡς ἦτον γὰρ πανφρόνιμος στρατιώτης εἰς τὰ πάντα,
25 οὐδὲν ἐγινεν ἄμελος νὰ τὸν καταφρονέσῃ.
Γουργὸν σπουδαίω ἀπέστειλεν ἐκεῖ εἰς τὸν ἀδελφόν του,
λέγω στὸν ρῆγαν Φράτσας τε καὶ νὰ τὸν βοηθήσῃ
φουσσᾶτα ἐκ τὸν τόπον του, παιδευτικοὺς στρατιώτες. ε. 106' 11

30 Ὁ ρῆγας, ὡς τὸ ἤκουσεν, λαλεῖ τὸν ἀδελφόν του,
τὸν κόντον ντὲ Ἀρτοῖσι, λέγει του τὰ μαντᾶτα
καὶ ὄρισέ του παρεντὺς νὰ πάρῃ δύο χιλιάδες

6821 ρώαι

22 κουράδη

18 ὁ ρε κάρλος 19 ἀκουσε 21 ξακουστος—ὁ ρε κ. 22 ἐπερῖσδραυσε
24 πάνφρόνιμος 25 ἐγῆθη—τὸν γκαταιφρονήση 27 δια να τὸν βοηθῆ^{σι}
28 απε—στρα 31 τὸν γγόνται γὰρ του αρδουῶν κείπε του τα μαντᾶτα ε. 94'
32 νὰ πάρῃ

Ἡ *καβαλλάριους* εἰς τὰ ἄλογα ἐκ τὸ ἄνθος τῆς Φραγκίας,
 6835 τὸ ἄπέλθῃ εἰς τὴν *συμμαχίαν* ἐκείνου τοῦ ἀδελφοῦ τους,
 τοῦ *ρόι* Κάρλου τοῦ ἐξάκουστου ἐκείσε εἰς τὴν Πούλιαν.

Μετὰ ταῦτα ἀπέστειλεν ἐκεῖνος ὁ *ρόι* Κάρλος
 ἐκείσε εἰς τὸν τόπον του ἐνῶ ἦτον ἡ Προβέντσα·
 (5500) ἐξήντα *κάτεργα* ἤλθασιν, *καράβια* καὶ *ταρίδες*,
 ὅπου ἐβασταῖναν τὸν λαὸν ὁμοίως καὶ τὰ ἄλογά τους,
 40 τὴν *σωταρχίαν* καὶ τὴν *τροφὴν* ἐκείνου τοῦ *φουσσάτου*.

Ἄπαυτος πάλε ὁ ἀγιώτατος ὁ Πάπας γὰρ τῆς Ρώμης,
 ὡς ἤκουσεν καὶ ἔμαθεν ἐκεῖνα τὰ *μαντάτα*,
 ὅτι ἔρχετον ὁ Κουραδῆς μὲ πλῆθος γὰρ *φουσσάτων*
 ἀπάνω εἰς τῆς Ἐκκλησίας τοὺς τόπους καὶ τὰς χώρας,
 45 τὸν *ρῆγαν* Κάρλον ἔκραξε καὶ λέγει του· “Τιέ μου,
 “ἀφότου γὰρ ἐμάθαμεν κ’ ἐξεύρομε εἰς ἀλήθειαν 118
 “ὅτι ἔρχεται ὁ Κουραδῆς στὴν Ἐκκλησίαν ἀπάνω,
 “ἐγὼ σὲ δίδω *ἐξουσίαν* νὰ ἐπάρῃς κ’ τὸ *λογάριον*
 “τοῦ ἀγίου Πέτρου τοῦ Ἀπόστολου τῆς Ἐκκλησίας τῆς
 Ρώμης

50 “ὅσον *κελεύεις* κι ὀρέγεσαι, ὄλο ἐν’ στὸ θέλημά σου·
 “καὶ *ρόγεψε* *φουσσάτα* σου ὅσα ἡμπορεῖς νὰ εὔρῃς
 “καὶ *φύλαξον* τῆς Ἐκκλησίας τὰ *δίκαια* καὶ <τὸν>
τόπον.”

Κι ὁ *ρῆγας*, ὡς *παμφρόνιμος*, εὐχαριστᾷ τὸν Πάπαν·
χαμαὶ τὸν ἐπροσκύνησε κι ὁ Πάπας τοῦ εὐχέθη.

55 Καὶ μετὰ ταῦτα ὁ ἀγιώτατος ὁ Πάπας γὰρ τῆς Ρώμης
 ὄρισε καὶ ἐγράψασιν εἰς ὅλα τὰ *ρηγάτα*,
 ἀπέστειλε *γαρδιναρίους* καὶ *ἀρχιερεῖς*, ὡσαύτως
 (5520) εὐχὴν καὶ *παρακάλεσιν*, νὰ τοῦ ἔχουσιν *βοηθήσει*
 ὄλοι, *φουσσάτα* καὶ *λαὸν* νὰ τοῦ ἔχουν ἀποστείλει,
 60 εἰς τοῦ *ρῆγῶς* τοῦ Κάρλου τε τὴν *συντροφίαν* νὰ ἔλθουν.
 ὅστις *βαστᾷ* τὸ *φλάμουρον*, τῆς Ἐκκλησίας τὸ *σκῆπτρον*
 νὰ τοῦ *βοηθήσουν* ἐνομοῦ τοῦ νὰ ἔχουσι *φυλάξει*
 τοὺς τόπους καὶ τὰ *δίκαια* τῆς Ἐκκλησίας Ρώμης.

6848 ἐκ τῶ 49 ἀποστόλου 50 ὄλον εἰς τῶ θ. σου 51 ὑπερῆς
 61 τὸ σκ. τῆς ἐκ.

Cod. T 6833 κτὸ 34 τοῦ ἀδ. του 35 τοῦ *ρόι*—του ἐξακουστοῦ
 36 ὁ ρε κ. 39 εὐδότεραν 43 ὅτῃ ἔρχετον—φουσσάτου 44 τοῖς τ. γὰρ
 καὶ *χώρας* 46 ἀφότου—καὶ *ξευρομέ* το ἀλήθεια 48 σου δ.—*επάρῃς* ἐκ τῶ

Ρ *καβαλλάριους εἰς ἄλογα ἐκ τὸ ἄνθος τῆς Φράτσας,*
νὰ ἀπέλθῃ εἰς βοήθειαν τοῦ ρῆγα τοῦ ἀδελφοῦ τους,
 6835 *τοῦ ρῆγα Κάλλου, ἐξάκουστου καὶ ἀξίου στρατιώτου.*

Εἰς τοῦτο πάλι ἀπέστειλεν ἐκεῖνος ὁ ρὲ Κάρλος
ἐκέισε εἰς τὸν τόπον του ἔπου ἦτον ἡ Προβέντσα·
ἐξήντα κάτεργα ἤλθασιν, καράβια καὶ ταρίδες,
ποῦ ἐβαστάζαν τὸν λαὸν ὁμοίως τὰ ἄλογά τους.

40

Πάλιν ὁ ἀγιώτατος ὁ Πάπας ὁ τῆς Ρώμης,
ὡς τὸ ἤκουσεν καὶ ἔμαθεν ἐκεῖνα τὰ μαντᾶτα,
πῶς ἔρχεται ὁ Κουραδῆς κατὰ τῆς Ἐκκλησίας,
τοὺς τόπους καὶ τὰς χώρες τῆς τοῦ νὰ τὰς καταλύσῃ,
 45 *τὸν ρῆγαν Κάρλο ἐλάλησεν καὶ λέγει τον· “Τιέ μου,*
“ ἀφῶν καλὰ ἐμάθαμεν | πληροφορίαν τὸ πρᾶγμα, f. 207^r 1
“ ὅτι ἔρχεται ὁ Κουραδῆς στὴν Ἐκκλησίαν ἀπάνω, (p. 160)
“ ἐγὼ σὲ δίδω ἐξουσίαν, ἔπαρε ἐκ τὸ λογάριν
“ τοῦ Πέτρου τοῦ Ἀπόστολου τῆς Ἐκκλησίας Ρώμης
 50 *“ ὅσον κελεύεις κ’ ἠγαπᾶς, ὄλο ’ναι εἰς θέλημά σου·*
“ καὶ ρόγεψε φουσσᾶτα σου ὅσα ἠμπορεῖς νὰ εὔρῃς,
“ καὶ φύλαξε τῆς Ἐκκλησίας τὸν τόπον καὶ τὸ δίκαιον.”
Ἵ ῥῆγας, ὡς πανφρόνιμος, εὐχαριστεῖ τὸν Πάπαν·
χάμω τὸν ἐπροσκύνησεν κ’ ἐκεῖνος τὸν εὐχῆθη.

55 *Εἰς τοῦτο ὀρίζει παρευτὺς ὁ Πάπας γὰρ τῆς Ρώμης,*
γραφὲς γράφει, ἀπέστειλεν εἰς ὅλα τὰ ρηγᾶτα,
ἀπόστειλεν γαρδιναλίους καὶ ἀρχιερεῖς, ὡσαύτως
εὐχὴν καὶ παρακάλεσιν τοῦ νὰ τοῦ βοηθήσουν
ὄλοι, φουσσᾶτα καὶ λαὸν στὴν συντροφίαν νὰ πᾶσιν,
 60 *τοῦ ρηγὸς γὰρ τοῦ Κάρουλου τοῦ νὰ τοὺς ἀποστείλουν,*
ἔπου κρατεῖ τὸ φλάμουρον τῆς Ἐκκλησίας Ρώμης,
τὰ δίκαια ὄλα νὰ κρατῆ καὶ νὰ διαφυλάττῃ.

6838 *καρίται* 39 *ἐβάσταζαν* 42 *ὡς τὸ] ὁ το* 43 *κουραδῆς and*
 47 *κούραδης* 50 *ὄσον] ἄσων* 51 *ρώγεισεν—ὑπορῆς* 52 *φύλαξεν*
 54 *εὐχῆσθη* 60 *κάρουλου ρου*

40 *ὄλον στον ὀρισμῶν σου* 52 *φύλαξῃ* 53 *πανφρόνιμος* 54 *χάμω—τὸν*
ενχ. 55 *καὶ τότε ὁ ἀγ.* 57 *γαρδεαλήους* 58 *παρακάλεσῃ να τὸν εχί*
βοηθῆσι 59 *ἔχουσε ἀπειστ.* 60 *εἰς τοῦ ριγα κάρλου τῆς συντροφία ἐκέισε*
διὰ να ελθου f. 94^r 61 *ὀπίς β.—το σκ. ἐκ.* 62 *να τὸν β. ὄλη ομοῖ*
διαπέχουσι φηλάξῃ

Η Εὐχὴν, συμπάθειον νὰ ἔχουσιν ἀπὸ ὅσα ἀμαρτέψαν
 6865 ἀφότου ἐγεννήθησαν κ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν,
 ὥσπερ γὰρ νὰ ἀπήλθασιν εἰς τοῦ Χριστοῦ τὸν τάφον
 νὰ ἐπολεμήσαν τοὺς ἐχτροὺς, τὸ γένος τῶν βαρβάρων.
 "Ολοι τοῦ ἀποστείλασιν ἀπὸ ὅλα τὰ ρηγᾶτα
 φουσσᾶτα πλείστα καὶ καλὰ, πεζοὺς κ' εἰς τὰ ἄλογα τους.
 70 'Ο ρήγας πάλε ἀπόστειλεν, αὐτὸς ὁ μέγας Κάρλος,
 στὸ πριγκιπᾶτο τοῦ Μορέως, στὸν πρίγκιπα Γυλιώμον,
 παρακαλῶντα φιλικῶς νὰ ἔλθῃ νὰ τοῦ βοηθήσῃ
 μὲ τὸν λαὸν τοῦ τόπου του, μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου εἶχε.
 Κι ὡς τὸ ἤκουσεν ὁ πρίγκιπας, ἐθλίβην τὸ μαντάτο,
 75 διατὸ ἐφοβήθηεν δυνατὰ ὡς διὰ τὸν Κουραδίον,
 διατὸ ἄκουσεν τὴν δύναμιν [ὅτι] εἶχεν πολλὰ φουσσᾶτα·
 πολλάκις κ' ἔλθῃ ἀπὸ ἀμαρτίας καὶ ἔλθῃ αὐτοῦ τὸ νίκος,
 (5540) καὶ χάσῃ ὁ ρήγας Κάρουλος τὴν ἀφεντίαν τῆς Πούλιας.
 "Ομως, τὸ ἀκούσει ὁ πρίγκιπας ἐκείνο τὸ μαντάτο,
 80 ἀπέστειλε εἰς τοῦ βασιλέως τὴν κεφαλὴν ὅπου εἶχε
 ἐκείσε <γὰρ> εἰς τὸν Μορέαν, ὅπου ἦτον γὰρ δικαῖος του.
 Τρέβαν ἐποίησε μετ' αὐτόν, ἀγάπην διὰ ἕναν χρόνον
 διὰ νὰ ἐνεμεῖνῃ ὁ τόπος του 'ς ἀνάπαψιν κ' εἰρήνην.
 Μετὰ ταῦτα [γὰρ] ἐδιόρθωσε νὰ ἐπάρῃ | μετ' ἐκείνον ¹¹
 85 τοὺς πρώτους καὶ καλλιώτερους, τὸ ἄνθος τοῦ Μορέως.
 'Εν πρώτοις ἀπῆρεν μετ' αὐτὸν τὸν ἀφέντην τῆς Καρ-
 τίνου·
 ὁμοίως ἐπῆρε μετ' αὐτὸν τὸν ἀφέντην τῆς Ἀκόβου,
 τὸν μέγαν τὸν κοντόσταυλον τὸν Τσιαντεροῦν ἐκείνον,
 τὸν μισερ Ντζεφρὲ ντὲ Ντουρνᾶ κι ἄλλους καβαλλαρῖους.
 90 εἰς ἀριθμὸν τετρακοσίων ἀπάνω εἰς τὰ φαριά τους.
 Οὐδὲν ἐποῖκαν ἄργηταν· ἀπὸ τὸ Δεσποτᾶτο
 ἐπέρασαν κ' ἐδιάβησαν ὀλόρθα στὸ Βροντήσι·
 ὅσα ἄλογα τοῦ ἐλείπασιν ἤρρηκαν κι ἀγοράσαν·
 κ' ἐνταῦτα ἐκαβαλλίκεψαν κι ὠδήγεψαν τοσοῦτως,

6870 αὐτὸς] ἐκείνος 79 ἐκείνον 81 δικαῖον 83 'ς] εἰς 88 ντζῖαν
 ντὲ ροῦν 89 ντὲ] γὰρ ντὲ

Cod. T 6864 νάζουσι απο 65 ἀφ. ἐγ. ἐος κλήθ τῆρ η. 67 νὰ πὸλεμίωσ
 69 πεζ. καὶ καβαλάρους 70 ἀπέστειλε ἐκείνος ο μέγα κ. 71 γουλιώμον
 72 παρακαλῶντας—νάλθη ναμ τοῦ 73 πουχε 74 τόκουσε ὁ πρίγκιπας

P

6870 Ὁ ρῆγας Κάρλος ἔστειλεν, αὐτὸς ὁ μέγας Κάρλος,
 εἰς τοῦ Μορέως | τὸν πρίγκιπαν ἐκείνον τὸν Γουλιάμον, f. 207^r 11
 παρακαλῶντα φιλικῶς τοῦ νὰ τοῦ βοηθήσῃ
 μὲ τὸν λαὸν τοῦ τόπου του, μὲ τὰ φουσσᾶτα, τὰ ἔχει.
 Κι ὁ πρίγκηψ, ὡς τὸ ἤκουσεν, ἐθλίβη το μεγάλως
 75 καὶ ἐφοβήθη δυνατὰ διὰ τὸν Κουραδῖνον,
 ἐπεὶ ἤκουεν τὴν δύναμιν, τὸ πλῆθος τῶν φουσσάτων.

Ὅμοίως τὸ ἐγροίκησεν ὁ πρίγκιπας ἐκείνο,
 80 ἀπέστειλεν τοῦ βασιλέως τὴν κεφαλὴν ὕπου ἦτον
 ἐκείσε εἰς τὸν Μεξηθρᾶν, ἐμήνυσέν του οὕτως.
 Τρέβαν ἔποικεν μετ' αὐτόν, ἀγάπην χρόνου ἕνα
 διὰ νὰ στέκῃ ὁ τόπος του εἰρηνωποιημένος.
 Εἰς τοῦτο ἐδιόρθωσεν νὰ ὑπάγῃ μετ' ἐκείνου
 85 τοὺς πρώτους καὶ καλλίτερους, τὸ ἄνθος τοῦ Μορέως.

Ἄρχην ἐπήρεν μετ' αὐτὸν ἀφέντην τῆς Ἀκόβου,
 τὸν μέγαν τὸν κοντόσταυλον τὸν Ντζάδρον γὰρ ἐκείνου,
 τὸν μισέρ Ντζᾶν τε τὸν Τουρνᾶ κι ἄλλους καβαλλαρίους,
 90 εἰς ἀριθμὸν τετρακοσίου ἀπάνω εἰς τὰ φαρία.
 Οὐδὲν ἐποίκεν ἄργητα· ἀπὲ τὸ Δεσποτᾶτον
 ἐπέρασεν, ἐδιέβηκεν ὀρθὰ εἰς τὸ Βροντήσι·
 ὅσα ἄλογα τοὺς ἔλειπαν ἠύραν κι ἀγόρασιν τα. f. 207^r 1
 Ἐνταῦτα ἐκαβαλλίκεψαν καὶ ὤδεψαν τοσοῦτως,

6879 ἐκείνων 85 του πρώτου—μοραλις above φουσσάτου, which is cancelled

75 διατή—τὸν γγοιραδῖνον 76 διατή ἤκουσε 78 ρίγα 79 ὁμῶς
 80 τὴν γγεφαλὴν 81 εκ. γὰρ ἦς το μωρέα—δικαίος του 83 ανεμῶν
 84 καὶ μετὰ τ. ἐδ. νὰ πάρη 86 ἐπίρη 88 τὸν γγοντόστ. τὸν τζαυτερού εκ.
 89 μισέρ τζεφρέ γὰρ ντε ντουρνᾶ f. 95^r 90 εἰς αρ. χῆλιον εκατόν 93 τοῦ
 λήψασαι ἠβρίκαν καὶ αγογιάσαν

Η στὸ Μπουιβάντ ἀπέσωσεν, ἐκεῖ ἠῦρεν τὸν ρῆγαν.
 6896 Κι ὁ ρῆγας, ὡς τὸ ἤκουσεν κι ὡς τὸ ἐπληροφορέθη,
 ὅτι ἔρχετον ὁ πρίγκιπας, ἐξέβη εἰς ἀπαντήν του·
 (5580) γλυκέα τὸν ἐχαιρέτησεν, ἀσπάστησαν ἀλλήλους,
 ἀπὸ τὸ χέρι τὸν κρατεῖ τὸν πρίγκιπαν ὁ ρῆγας.
 6900 Τὸ ἰδεῖ τὸν ἔμορφον λαὸν ὅπου ἤφερον μετ' αὐτοῦ,
 πολλὰ τὸν εὐχαρίστησεν κ' ἐχάρησαν ἀλλήλους.
 Ἐνταῦτα τὸν ἐσύντυχεν κ' ἐπληροφόρεσέ τον,
 τὸ πῶς ἦλθεν ὁ Κουραδῆς κ' ἐσέβην εἰς τὴν Πούλιαν
 μὲ δύναμιν πολλοῦ λαοῦ ὅπου εἶχεν μετ' ἐκείνου.
 5 Κατερωτῶντα ἔρχετον, γυρεύοντα τὸν ρῆγαν, L 17
 καὶ τόσα τὸν ἐγύρευεν, ἐπλήσιασεν μετ' αὐτοῦ.
 Κι ἀφότου ἐπλησιάσασιν τὰ δύο φουσσᾶτα ἐκεῖνα,
 ὁ πρίγκιπας (ὅπου ἔξευρεν τῆς Ρωμανίας τὴν μάχην,
 τὲς μηχανίες καὶ πονηρίες ὅπου ἔχουν οἱ Ρωμαῖοι
 10 κ' οἱ Τούρκοι, ποῦ τοὺς ἔμαθαν νὰ ἐξεύρουσιν τῆς μάχης),
 κράζει μετ' αὐτοῦ ἐκεινοῦς ὅπου ἤθελεν κι ἀγάπα·
 ὅλοι ἐκαβαλλίκεψαν, μετ' αὐτὸν ἵπαγαίνουσι,
 ὠδήγησαν κ' ἐδιέβησαν ἄνω εἰς βουνὸν ἀπάνω
 15 διὰ νὰ ἐγνωμιάσουν καὶ νὰ ἰδοῦν καὶ νὰ κατασκοπήσουν
 τοῦ Κουραδίνου τὸν λαὸν καὶ τί φουσσᾶτα εἶχεν.
 Κι ἀφότου τοὺς ἐγνώμισεν, μεγάλως τὸ ἐθαυμάστη·
 <καὶ> κράζει τοὺς καβαλλαρίους ὅπου ἦσαν μετ' ἐκείνου
 (5580) καὶ λέγει τοὺς· “Συντρόφοι μου, ἐλάτε ἐδῶ νὰ ἰδῆτε·
 “φουσσᾶτα ἐβλέπω φοβερά, πλείστα καὶ ἀντρειωμένα·
 20 “ἐγὼ ἐγνωμιάζω νὰ ἔχουσιν διπλὰ παρὰ τὸν ρῆγαν.”
 Ἐνταῦτα ἀπήρε, ἐστράφηκεν ὀπίσω εἰς τὸ φουσσᾶτο·
 κι ἀφότου ἀποσώσασιν, ὁ πρίγκιπα Γυλιᾶμος
 κράζει τὸν ρῆγαν μοναξὰ καὶ λέγει πρὸς ἐκείνου·
 “Ἐξευρε, ἀφέντη μου καλέ, ἐγὼ πληροφορῶ σε
 25 “ὅτι ἐγὼ ἀπέρχομαι ὅπου εἶδα τὰ φουσσᾶτα,

6910 ὅπου

15 κουραδινού

18 σύντροφοι

19 ἀνδρ.

Cod. T 6895 μπουιβάντ ἀ. καὶ κει ἤβρε καὶ τὸν ρ. 96 τὸ πληροφορέθη
 99 τὸν γγρατῆ 6904 πῶλη λαοῦ—μετα κίωσι 5 καθιερωτότα 7 ἀφέντη
 8 ὁπούξευρε 9 ὁπόχουσι 10 πουτῆς ἐμ. νὰ ξεύρουσε τῆς μάχης 13 μετ
 αὐτονε παγένουσι 13 καὶ δ. σένα βουη ἀπ. 14 νὰ γνωσι. 16 ἀφέντου—

Ρ στὸν Πονιβέτ ἀπέσωσαν ἐκείσε εἰς τὸν ρῆγαν.
 6896 Ὁ ρῆγας, ὡς τὸ ἤκουσεν, ὡς τὸ πληροφορέθην,
 πῶς ἔρχεται ὁ πρίγκιπας, ἐξέβη εἰς ἀπαντή του·
 γλυκέα τὸν ἐχαιρέτησεν, ἀσπάστησαν ἀλλήλως,
 κι ἀπὸ τὸ χέρι τὸν κρατεῖ τὸν πρίγκιπαν ὁ ρῆγας.
 6900 Τὸ ἰδεῖ τὸν ἔμορφον λαὸν ὅπου ἤφερεν μετ' αὐτον,
 πολλὰ τὸν εὐχαρίστησεν κ' ἐχάρησαν ἀλλήλως.
 Εἰς τοῦτο τὸν ἐσύντυχεν κ' ἐπληροφόρησέ τον,
 τὸ πῶς ἦλθεν ὁ Κουραδῆς κ' ἐσέβην εἰς τὴν Πούλιαν (p. 161)
 μὲ δύναμιν πολλοῦ λαοῦ ὁποῦχεν μετ' ἐκείνον.
 5 Κατερωτῶντα ἔρχεται, γυρεύοντα τὸν ρῆγαν,
 καὶ τόσον τὸν ἐγύρευεν, ἐπλήσιασεν μετ' αὐτον.
 Καὶ ἀφῶν ἐπλησιάσασιν τὰ δύο φουσσᾶτα ἐκείνα,
 ὁ πρίγκιπας (ὅπου ἤξευρεν τῆς Ρωμανίας τὲς μάχες,
 τὲς μηχανίες καὶ πονηρίες ὁπδοχουν οἱ Ρωμαῖοι
 10 κ' οἱ Τοῦρκοι ὅπου | τοὺς ἔμαθαν νὰ ἤξεύρουσιν τὲς μάχες), f. 207^v 11
 λαλεῖ μετ' αὐτον ἐκεινοὺς ὅπου ἤθελεν κ' ἠγάπα·
 ὁμοῦ ἐκαβαλλίκεψαν, μετ' αὐτὸν ὑπαγαίνου,
 ᾠδήγεψαν, ἐδιέβησαν ἄνω εἰς ἓναν ὄρος
 τοῦ νὰ ἐγνωμιάσουσιν, νὰ ἰδοῦν καὶ νὰ σκοπήσουν
 15 τοῦ Κουραδίνου τὸν λαὸν καὶ τί φουσσᾶτα εἶχε.
 Κι ἀφῶν τοὺς ἐγνωμίασεν, μεγάλως ἐθανυμάστη·
 λαλεῖ γὰρ τοὺς καβαλλαρίους ὁποῦχεν μετ' ἐκείνον
 καὶ λέγει τους· “Συντρόφοι μου, ἐλάτε ἐδῶ νὰ ἰδῆτε·
 “φουσσᾶτα ἐβλέπω φοβερὰ, πλείστα καὶ ἀντρειωμένα·
 20 “ἐγνωμιάζω νὰ ἔχουσιν διπλὰ παρὰ τὸν ρῆγαν.”
 Εἰς τοῦτο ἐπῆρε, ἐστράφηκεν ὀπίσω εἰς τὸ φουσσᾶτον.
 Ἀφῶν ἀπόσωσεν ἐκεῖ ὁ πρίγκιπας Γουλιάμος...

“Ἦξευρε, ἀφέντη μου καλέ, ἐγὼ πληροφορῶ σε,
 25 “ἐπεὶ ἐκείθεν ἔρχομαι ὅπου εἶδα τὰ φουσσᾶτα,

6895 ἀπέσωσεν 98 ἀσπάστησαν] ἀπέστησαν? 6905 κατερωτωνταν
 6 ἐπλησίασεν 19 εὐλέπω—ἀνδρ.

τὸ θανυμάστη 17 καὶ κράζῃ τοὺς κ. ὁποῖσαν 18 καὶ λ. σιωδρόφη ἐλάτε δω
 πᾶ ἠδῆτε τὸ φουσσᾶτο f. 95^v 19 καὶ om. 20 γνωμιάζω—ἀπὸ τὸν ρίγα
 21 ἐπίρα 22 καὶ ἀφῶντος γὰρ ἀπέσωσαν—γουλιάμος 23 εἰς μοναξά
 24 εἴξευρε 25 ὁποῦδα

- Η “ τὴν δύναμιν καὶ τὸν λαὸν ὅπου ἔχει ὁ Κουραδῖνος, ε
 “ διὰ νὰ ἐγνωμάσω καὶ νὰ ἰδῶ τὸ τί φουσσᾶτα ἔχει
 “ Οὐδὲν ἀπήγα μοναξὸς νὰ μὲ κατηγορήσης·
 “ στρατιῶτες εἶχα μετ’ ἐμέν, ἀνθρώπους παιδεμένους.
 6930 “ Κι ὡς εἶδαμε εἰς πληροφορίαν, καθὼς τὸ ἐγνωμάσαω,
 “ λογιζῶ νὰ ἔχῃ ὁ Κουραδῆς εἰς τὰ φουσσᾶτα ὅπου εἶδω
 “ διπλὰ φουσσᾶτα παρὰ ἐμᾶς· λαὸς λαμπρὸς μοῦ ἐφάνη.
 “ Ἐν τούτῳ λέγω, ἀφέντη μου, κ’ ἐσὲν οὐδὲν λανθάνει,
 “ ὅτι οἱ Ἰλαμᾶνοι εὐρίσκονται σήμερον εἰς τὸν κόσμον
 35 “ ἕνας λαὸς ἀκέφαλος, ὅλοι θεληματᾶροι·
 “ κι ὅταν ἐλθοῦν εἰς πόλεμον διὰ νὰ ἔχουν πολεμήσει,
 “ καμμίαν ὀρμὴν οὐκ ἔχουσιν, πρᾶξι καλῶν στρατιῶτων·
 (5600) “ οὕτως ἔρχονται εἰς πόλεμον ὡσὰν παραπαρμένοι.
 “ Λοιπὸν, λέγω σε, ἀφέντη μου, ἂν θέλῃ ἡ βασιλεία σου
 40 “ μηδὲν τοὺς πολεμήσωμεν ὡς πολεμοῦν οἱ Φράγκοι
 “ καὶ χάσωμεν τὸν πόλεμον, ὅτι πλειότεροί μας εἶναι·
 “ ἀλλὰ ἄς τοὺς πολεμήσωμεν μὲ μηχανίαν καὶ φρόνα
 “ ὡς πολεμοῦν εἰς Ῥωμανίαν οἱ Τούρκοι κ’ οἱ Ῥωμαῖοι.
 45 “ Κ’ εἰ μὲν τὸ ποιήσομε ὡς λαλῶ, ἐγὼ εἰς Θεὸν ἐλπίζω,
 “ καὶ εἰς τὸ δίκαιον ποῦ ἔχομεν, νὰ μᾶς ἐλθῇ τὸ νίκος.”
 Κι ὁ ρῆγας, ὡς παμφρόνιμος στρατιώτης ὅπου ἦτον, ε. 116
 τὸν πρίγκιπαν ἐλάλησεν, οὕτως τοῦ ἀπεκρίθη·
 “ Γίνωσκε, πρίγκιπα ἀδελφέ, φίλε καὶ συγγενῆ μου,
 “ οὐκ ἔνι πρᾶγμα σήμερον εἰς τὸν παρόντα κόσμον,
 50 “ ἢ φρόνεσις ἢ μηχανία, καμμία ἐπιδεξιωσύνη,
 “ τοῦ νὰ μηδὲν τὴν ἔποικα εἰς τὸν ἐχτρὸν μου ἀπάνω.
 “ μόνι νὰ τὸν ἐνίκησα νὰ ἐπήρα τὴν ἀφεντίαν του.
 “ Λοιπὸν, καλέ μου συγγενῆ, ὡς φρόνιμος ὅπου εἶσαι
 55 “ κ’ ἐξεύρεις καὶ τὰς μηχανίας ὅπου ἔχουσιν οἱ Τούρκοι,
 “ ἐδῶ ἔχεις τὰ φουσσᾶτα μας κι ὡς θέλεις, διόρθωσέ τα.”
 Ἐνταῦτα τοῦ ἀπεκρίθηκεν ὁ πρίγκιπα Γυλιᾶμος·

6945 ὅπου

51 ἐπήρε

Cod. T	6927 νὰ γνωμασῶ	28 ἐπίγα μοναχός	29 μετ ἐμῶ
31	λογείαζω νὰ ἔχῃς—πουδα	32 παρεμάς—μέ φάνη	33 λαβόνη
34	εἰβρίσκοντε—τὸν γκόσμον	36 διὰ νὰ πολεμήσουσιν	38 ἐτῆ ἐρχ
41	πλεοτερί	44 καὶ ημὲν καὶ π. ὁς λ. ἐγὼ ἦς θῶ· πιστεύω	46 παμφρόνημος

P " τὴν δύναμιν καὶ τὸν λαὸν τοῦ ἔχει ὁ Κουραδίνοσ.

- 6930 " Στρατιῶτες εἶχα μετ' ἐμέν, ἀνθρώπουσ παιδευμένουσ,
 " καὶ εἶδαμε πληροφορίαν, καθάρια | ἐγνωμάσαν. f. 208^r 1
 " Λογίζω νὰ ἔχη ὁ Κουραδῆσ εἰσ τὰ φουσσᾶτα τοῦ εἶδα
 " διπλά φουσσᾶτα παρὰ ἐμᾶσ· λαμπρὸσ λαὸσ ὑπάρχει.
 " Εἰσ τοῦτο λέγω, ἀφέντη μου, κ' ἐσέν οὐδέν λαυθάνει,
 " οἱ Ἀλαμᾶνοι εὐρίσκονται σήμερον εἰσ τὸν κόσμον
 35 " ἕνασ λαὸσ ἀκέφαλοσ, ὅλοι θεληματᾶροι·
 " κὶ ὅταν ἐλθοῦν εἰσ πόλεμον, νὰ ἔχουν πολεμήσει,
 " καμμίαν ὀρμῆν οὐκ ἔχουσι, τάξιν καλῶν στρατιῶτων·
 " οὔτωσ ἔρχονται εἰσ πόλεμον ὡσᾶν παραπαρμένοι.
 " Λοιπόν, ἀφέντη, λέγω σε, ἂν θέλῃ ἡ βασιλεία σου,
 40 " μηδέν τοὺσ πολεμήσωμεν ὡσ πολεμοῦν οἱ Φράγκοι
 " καὶ χάσωμεν τὸν πόλεμον διοῦ πλεότεροι εἶναι·
 " ἀλλὰ ἄσ τοὺσ πολεμήσωμεν με μηχανίαν καὶ τέχνην
 " ὡσ πολεμοῦν στήν Ρωμανίαν οἱ Τοῦρκοι κ' οἱ Ρωμαῖοι.
 " Καὶ ἂν τὸ ποίσωμε ὡσ λαλῶ, εἰσ τὸν Θεὸν ὀλπίζω,
 45 " σὸ δίκαιον, ὅπου ἔχομεν, νὰ μᾶσ ἐλθῆ τὸ νίκωσ."
 Κὶ ὁ ρῆγασ, ὡσ πανφρόνιμοσ στρατιῶτησ ὅπου ἦτον, (p. 161)
 τὸν πρίγκιπαν ἐλάλησεν, οὔτωσ τὸν ἀποκρίθη·
 " Γίνωσκε, πρίγκιπα | ἀδελφέ, φίλε καὶ συγγενῆ μου, f. 208^r 11
 " οὐκ ἐνὶ πρᾶγμα σήμερον εἰσ τὸν παρόντα κύσμον,
 50 " ἡ φρόνεση, ἡ μηχανία καὶ ἐπιδεξιωσύνη,
 " ὅπου νὰ μὴ τὴν ἔποικα εἰσ τὸν ἐχτρὸν μου ἀπάνω,
 " μόνον νὰ τὸν ἐνίκησα, τὴν ἀφεντίαν νὰ πάρω.
 " Λοιπόν, καλέ μου συγγενῆ, ὡσ φρόνιμοσ ὅπου εἶσαι,
 " ἀφότου ἐπαιδευτήκεσ στήσ Ρωμανίας τῖσ μάχεσ,
 55 " ἡξεύρεισ καὶ τὲσ μηχανίεσ, τὲσ ἔχουσιν οἱ Τοῦρκοι·
 " ἐδῶ ἔχεισ τὰ φουσσᾶτα μασ κὶ ὡσ θέλεισ, ὄρθωσέ τα."
 Εἰσ τοῦτο ἀποκρίθηκεν ὁ πρίγκιπα Γουλιᾶμοσ·

6938 ὡσᾶν 41 διοῦ εἶναι πλ. 50 καὶ ηηδεξιουσῆ 52 νὰ π.
 τὴν αἰφεντίαν

47 τὸν ἀπεκρ. f. 96^r 49 οὐ καὶ νε πράμα τίποτε εἰσ 50 φρόνεσι γὰρ ἡ
 μ.—πιδεξιουσῆ 51 που να μ. τὴν ἔπησα εἰσ τὸν οχθρὸν 52 μῶνο ναμτω—
 οἰπῆρα 54 om. 55 τῆσ μηχανίαισ ὀπόχουσι 56 ἐδόχησ 57 τοῦ om.
 —γουλιᾶμοσ

- Η "Ἀφέντη, ἀφῶν ὀρέγεσαι κι ὀρίζεις νὰ τὸ ποιήσω,
 321) " νὰ πράξω με φρόνεσιν καὶ με τὲς μηχανίες,
 6960 " ἄκουσον πρῶτα νὰ σὲ εἰπῶ τὴν πράξιν ὅπου λέγω,
 " κ' εἰ μὲν σὲ φαίνει ἀρεστόν, οὕτως νὰ τὸ διορθώσω."
 Ἐνταῦτα ἄρξετον νὰ λαλῆ καὶ νὰ τοῦ ἀφηγήται,
 τὸ πῶς οἱ Τούρκοι κ' οἱ Ρωμαῖοι οὐδὲν εἶναι στρατιώτες
 νὰ πολεμοῦν εἰς πρόσωπον ὡσὰν ἐμεῖς οἱ Φράγγοι,
 65 διατὸ ἔχουν πονηρίαν καὶ πολεμοῦν μετέχνην·
 "Κι ἀφότου ὀρίζεις νὰ γενῆ νὰ πράξω με ὡς τὸ λέγω,
 " νὰ σὲ διδάξω καὶ νὰ εἰπῶ τὸ πῶς θέλομεν πράξει.
 "Ὁ τόπος [ἐτούτος] ὅπου εἴμεστέν ἐνι κλα|στώδης τόπος 11
 "κι οὐδὲν ἐνι διὰ πόλεμον κάμπος πλατύς, καθάριος,
 70 " ὡς πολεμοῦν εἰς τὴν Φραγκίαν κ' εἰς ὅλα τὰ ρηγάτα
 " Διὰ τοῦτο ἄς χωρίσωμεν ἀπὸ ὅλα μας τὰ ἀλλάγμα
 " λαφρούς ἀνθρώπους, φρόνιμους, στρατιώτες παιδε-
 μένους,
 " καὶ νὰ ἔχουν ἄλογα ἐλαφρὰ νὰ διώξουν καὶ νὰ φύγουν,
 " ἀλλάγια τρία ἢ τέσσαρα νὰ τοὺς ἔχωμεν χωρίσει,
 75 " νὰ τοὺς ὀρθώσωμεν νὰ ὑπάουν ἐκεῖ εἰς τοὺς Ἀλαμάνους,
 " νὰ δείξουν ὅτι θέλουσιν τοῦ νὰ ἔχουν πολεμήσει·
 " κ' ἐκεῖνοι, ὡς εἶναι πρόθυμοι πολλὰ εἰς τὸν πόλεμόν τους,
 (5640) " ἔξευρω, μετὰ προθυμίας θέλουν ἔλθει πρὸς αὐτοὺς.
 " Κ' ἐτούτοι, ἂν εἶναι φρόνιμοι, ἄς τοὺς ἀφοῦν νὰ ἔλθουν,
 80 " καὶ τὸ πλησιάσει εἰς αὐτοὺς, ἄς δείξουν ὅτι φεύγουν·
 " κ' ἐνταῦτα ἄς ἔρχωνται ὀρθὰ ἐκεῖσε εἰς τὰς κατοῦνας,
 " καὶ τὸ ἀποσώσει ἐκεῖ πλησίον, μηδὲν σεβοῦν ἀπίσω·
 " ἄς πιλαλήσουν κι ἄς διαβοῦν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος
 " καὶ πάντα ἄς εἶναι μαζωτά, μὴ πιάση καὶ σκορπίσουν.
 85 " Κ' ἐγὼ ἐγνωρίζω καθαρὰ οὕτως τοὺς Ἀλαμάνους
 " καὶ τοὺς Λουμπάρδους ἀλλὰ δὴ, ὁμοίως τοὺς ρογατόρους.
 " ὅτι τὸ ἰδεῖ τὲς τέντες μας, τὲς φορεσίες, τὰ ρούχα,

6965 πόλεμον

75 ὑπάγων

83 ἄλλον

Cod. T 6958 νατο 59 με της μη. 60 να σε πο—δπου σε λην
 61 φανή αρεστόν—ναμο πηήσω 62 ἀρξετο λαλή και νατόν 64 ὡσαν ἐμῆ
 τοὺς φράγγους 65 διατη ἔχουν πράξη ποιηρίας και πολεμου 66 και ἀφίστη
 —τὸ om. 68 ὁ τ. τοῦτος πούμεθεν ἐνε κλασώδης 69 και δεν σε
 72 ἀνοῦς πεδεμένους 73 και νάχουν—δύξουν 74 νατους ἔχομερίη

Ρ "Αφέντη, ἀφῶν ὀρέγεσαι καὶ θέλεις νὰ τὸ ποίσω,
 "νὰ πράξωμεν μὲ φρόνησιν καὶ μετὰ μηχανίαν,
 6960 "ἤκουσον πρῶτον νὰ εἰπῶ τὴν πράξιν ὅπου λέγω,
 "καὶ ἐὰν σὲ φανῆ καλόν, οὕτως νὰ τὸ ὀρθώσω."
 Εἰς τοῦτο ἤρξεν νὰ λαλῆ καὶ νὰ τὸν ἀφηγᾶται,
 τὸ πῶς οἱ Τούρκοι κ' οἱ Ρωμαῖοὶ οὐκ εἶναι στρατιῶτες
 νὰ πολεμοῦν εἰς πρόσωπον ὡσὰν ἐμεῖς οἱ Φράγκοι,
 65 διότις ἔχουν πονηρία καὶ πολεμοῦν μὲ τέχνη·
 "Κι ἀφῶν | ὀρίζεις νὰ γενῆ, νὰ πράξωμεν τὸ λέγεις, f. 208' 1
 "νὰ σὲ διδάξω, νὰ εἰπῶ τὸ πῶς θέλομεν πράξει.
 "Ὁ τόπος ὅπου εἴμεστέν ἐναι κλασώδης τόπος
 "καὶ οὐκ ἐναι διὰ πόλεμον κάμπος πλατύς, καθάριος,
 70 "ὡς πολεμοῦν εἰς τὴν Φραγκία κ' εἰς ὅλα τὰ ρηγᾶτα.
 "Διὰ τοῦτο ἄς χωρίσωμεν ἐξ ὅλον τὸ φουσσᾶτον
 "ἀνθρώπους ἐλαφρότατους, φρόνιμους, παιδευμένους,
 "νὰ διώξουν καὶ νὰ φύγουσιν εἰς ἄλογα δρομίον·
 "ἀλλάγια τρία, τέσσαρα θέλω νὰ τοὺς χωρίσω,
 75 "νὰ τοὺς ὀρθώσω νὰ ὑπᾶν ἐκεῖ εἰς τοὺς Ἀλαμάνους.

"Ἐκεῖνοι, ὡς εἶναι πρόθυμοι πολλὰ εἰς τὸν πόλεμόν τους,
 "ἤξεύρω, μετὰ προθυμίας θέλουν ἐλθεῖ πρὸς αὐτούς.
 "Κι αὐτοί, ἂν εἶναι φρόνιμοι, ἄς τοὺς ἀφίνουν νᾶλθουν,
 80 "<καὶ> τὸ πλησιάζει εἰς αὐτούς, νὰ δείξουν ὅτι φεύγουν·
 "καὶ οὕτως γὰρ ἄς ἔρχωνται ὀλόρθα εἰς τὲς τέντες,
 "καὶ τὸ νὰ σώσουσιν πλησίον, ἔσω μηδὲν σεβοῦσιν·
 "ἄς πιλαλοῦν καὶ ἄς διαβοῦν ἀπὲ τὸ ἄλλο μέρος
 "καὶ πάντα ἄς ἐνι | μαζωχτά, μὴ τύχη καὶ σκορπίσουν. f. 208' 11
 85 "Ἐγὼ ἐγνωρίζω καθαρὰ αὐτούς τοὺς Ἀλαμάνους
 "καὶ τοὺς Λουπάρδους ἀλλὰ δὴ, ὁμοίως καὶ τοὺς
 Τουσκάνους·
 "ὡσὰν ἰδοῦν τὲς τέντες μας, τὲς φορεσίες, τὰ ρούχα,

69ε8 πῆσων 59 φρόνηστω 64 ὡσὰν 66 τὸ λ.] ολέγεις 77 πο-
 λαιμόν τα 79 ἦεν 80 τὸ πλ. εἰς τοὺς ἀδήξουν 87 ται τένται μας

75 παρτοῖς—ραητᾶν 76 νὰ δέξουν το πὸς θ. νὰ f. 96' 78 ἐλθῆ
 79 ἀφίουν ἔλθουν 80 πλησιάζουν 81 ἔρχονται ριτα εἰθε στίε κατοῦνες
 82 τὸ ἀπεσῶσων 84 μαζωκτά μί πιδίσων 85 γνωρίζω 86 ρεγατόρους

- Η “καὶ τὰ λαμπρὰ τὰ πράγματα, τὰ ἔχουν οἱ κατοῦνες,¹
 “ν’ ἀφήκουσιν νὰ διώχνουσιν ἐκεῖνον τὸν λαόν μας
 6990 “κ’ εἰς τὲς κατοῦνες νὰ σεβοῦν, τὰ ρούχα μας ἐπαίρει.
 “Κ’ ἡμεῖς οἱ δύο, ἀφέντη μου, ἄς χωριστοῦμε εἰς δύο
 “μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου ἔχομεν, νὰ χωριστοῦν τὰ ἀλλάγια,
 “νὰ βάλωμεν τὰ ἐγκρύμματα εἰς ἐπιδέξιους τόπους.
 “Οὐ χρῆζω νὰ ἔχω μετὰ ἐμὲν μόνι καὶ τὸν λαόν μου,
 95 “ὅπου ἤφερα ἀπὸ τὸν Μορέαν, διατὶ τοὺς ἐγνωρίζω.
 “Κι ἀφῶν ἰδοῦν οἱ βίγλες μας ἐκεῖ ἀπὸ τὰ βουνία
 “ὅτι οἱ Ἄλαμᾶνοι ἐσέβησαν ἀπέσω εἰς τὲς κατοῦνες,
 (5660) “καὶ σκορπιστοῦν τὰ ἀλλάγια τους, στὸ κέρδος τὰ
 βαλθοῦσιν,
 “ἄς δώσουσιν τὰ βούκκινα νὰ νοήσῃ ὁ λαός μας,
 7000 “νὰ ἐξεβούμε ἐκ τὲς χωσιές, νὰ δρᾶμωμεν πρὸς αὐτοὺς.
 “Ἐλα ἐσὺ ἐκ τὴν μίαν μερέαν κ’ ἐγὼ πάλε ἀπ’ τὴν ἄλλη
 “μετὰ φουσσᾶτα καὶ λαὸν ὅπου ἔχομεν μετὰ μας·
 “κ’ ἐκεῖνα γὰρ τὰ τέσσαρα τὰ ἀλλάγια τὰ ἐλαφρὰ μας,
 “τὸ ἀκούσει γὰρ τὰ βούκκινα ὀπίσω νὰ στραφοῦσιν,
 5 “τὸν γῦρον νὰ τοὺς δώσωμεν ὅλοι μὲ προθυμίαν.
 “Κι ἀφῶν τοὺς ἐξηλώσωμεν καὶ σκορπιστοῦν τὰ ἀλλάγια,
 “πολλὰ ἐλαφρὰ κ’ ἐγρήγορα θέλουσιν κιντυνέψει.”
 Κι ἀφότου γὰρ ἐπλήρωσεν ὁ πρίγκιπα Γυλιάμο
 ἐκεῖνα, τὰ ἀφηγήθηκεν καὶ εἶπεν πρὸς τὸν ρῆγα, [. 18]
 10 ὁ ρῆγας τὸν ἀφκράστηκεν κ’ ἐπαίνεσεν εἰς σφόδρα.
 τὰ ὅσα τοῦ ἀφηγήσεται ὀνόστιμον τοῦ ἐφάνη,
 κ’ ἐστράφη πρὸς τὸν πρίγκιπα καὶ λέγει πρὸς ἐκεῖνον·
 “Παρακαλῶ σε, ἀδελφέ, ὡσὰν μὲ τὸ ἀφηγήθης,
 “νὰ τὸ διορθώσῃς νὰ γενῆ, ὅτι πολλὰ μὲ ἀρέσει.”
 15 Κι ὁ πρίγκιπας, ὡς τὸ ἤκουσεν, κρᾶζει τοὺς κεφαλᾶδες,
 τοὺς κιβιτάνους τοῦ λαοῦ ὅπου ἤσασιν τὰ ἀλλάγια.
 Ἄμφότεροι ἐδιορθώσασιν, ἐκεῖνος μὲ τὸν ρῆγαν,
 (5680) κ’ ἐχώρισαν τὰ τέσσαρα ἀλλάγια ὅπου σὲ εἶπα·

7001 ἔλλα—ἀπὸ

7 κινδυνεύσει

Cod. T 6988 πράματα ὀπόχουν 89 καὶ ἀφήκουσιν 90 μας νὰ τέρω
 91 ας χ. ηδῖω 92 πόχομε 93 ἐγγυρίματα 94 μεταμοῦ μῶπο 95 α
 τὸ μορ. 96 ηδούνε η βήγλες 99 τὰ β. νοήσουν τὰ φουσσᾶτα 7000 τὰ
 ἐξεύσωμεν 1 καὶ γῶ ἀπο τῶν ἄλλων 2 ὀπόρχεται μετὰ μας 3 τέσειμ—

P “καὶ τὰ λαμπρὰ τὰ πράγματα <ποῦ> ἔχουσιν στὲς τέντες,
 “ν’ ἀφήσουν νὰ διώχουσιν αὐτεῖνοι τὸν λαόν μας
 6990 “καὶ εἰς τὲς τέντες νὰ σεβοῦν, τὰ ρούχα μας νὰ ἐπάρουν.
 “Ἡμεῖς οἱ δύο, <τὰ> ἀλλάγια ἄς χωρίσωμε εἰς δύο·

“νὰ βάλωμε ἐγκρύμματα εἰς τόπους ἐπιδέξιους.

“Οὐ χρήζω νὰ ἔχω μετὰ μὲν μόνον καὶ τὸν λαόν μου, (p. 163)

95 “ὀπούφερα ἐκ τὸν Μορέαν διατὶ τοὺς ἐγνωρίζω.

“Κι ἀφῶν ἰδοῦν οἱ βίγλες μας ἐκείσε ἐκ τὰ ὄρη

“οἱ Ἀλαμᾶνοι ἐσέβησαν ἀπέσω εἰς τὲς τέντες,

“καὶ σκορπιστοῦν τὰ ἀλλάγια, εἰς κέρδος νὰ βαλθοῦσιν,

“ἄς δώσουσι τὰ βούκκινα νὰ <τὸ> γροικήσῃ ὁ λαός μας,

7000 “νὰ ἐξεβούμε ἐκ τὲς χωσῖες, νὰ δράμωμεν εἰς αὐτοὺς,

“ἐσὺ ἀπὲ τὴν μίαν μερίαν κ’ ἐγὼ ἀπὲ τὴν ἄλλην

“μὲ τὰ φουσσᾶτα καὶ λαόν, τὸ ἔχομεν μετ’ ἑμας·

“ἐκεῖνα | δὲ τὰ τέσσαρα τὰ ἐλαφρὰ ἀλλάγια,

f. 109^r 1

“τὸ ἀκούσουσιν τὰ βούκκινα ὀπίσω νὰ στραφοῦσιν,

5 “καὶ γῦρον νὰ τοὺς δώσωμεν ὄλοι μὲ προθυμίαν.

“Κι ἀφῶν τοὺς ἐξηλώσωμεν καὶ σκορπιστοῦν τὰ ἀλλάγια,

“πολλὰ ἐλαφρὰ καὶ σύντομα θέλουσιν κιντυνέψει.”

Ἀφότου γὰρ ἐπλήρωσεν ὁ πρίγκιπας Γουλιάμος

ἐκεῖνα τ’ ἀφηγήθηκεν καὶ εἶπεν πρὸς τὸ ρῆγαν,

10 ὁ ρῆγας, ὡς τὸ ἤκουσεν, ἐπαίνεσέ τον σφόδρα,

ἐπεὶ ὅσον τὸν ἐσύντυχεν ὄλον καλὸν τοῦ ἐφάνη,

κ’ ἐστράφη πρὸς τὸν πρίγκιπαν καὶ λέγει πρὸς ἐκεῖνον·

“Παρακαλῶ σε, ἀδελφέ, ὡσὶν τὸ ἀφηγήθης,

“νὰ τὸ ὀρθώσῃς νὰ γενῆ, ἐπεὶ πολλὰ μοῦ ἀρέσει.”

15 Κι ὁ πρίγκιπας, ὡς τὸ ἤκουσεν, λαλεῖ τοὺς κεφαλᾶδες,

τοὺς κιβιτάνους, σὲ λαλῶ, ὀπούχαν τὰ ἀλλάγια.

Ἄμοῦ ἐδιορθώσασιν, ὁ πρίγκιπας κι ὁ ρῆγας,

ἐχώρισαν τὰ ἀλλάγια τὰ τέσσαρα, τὰ εἶπεν,

6991 ἡμεῖς εἰν δύο ἀλ.

93 βάλωμαι—ἐκκρήματα

7000 ἐξεβούμαι

2 το ὤχωμεν ματαίμας

7 κινδ.

ταλαφρέ μας 5 ναντούς f. 97^r 7 καὶ γλήγορα—κιντυνέψει 8 ἀφότου

—γουλιάμος 10 ἀγκράστῃκαι 11 τὰ φηγήθηκαι ὀνόστημα τοῦ φάνη

14 μαρῖσι 16 κιβωτάνους 17 ἐκεῖνοι] αμάδι 18 τέσερα—που

Η τὸν κεφαλᾶδες κι ἀρχηγὸν ἐκράξαν κατὰ μόνον
 7010 καὶ τοὺς ἐδιερμηνέψασιν τὸ πῶς ἠθέλαν πράξει.
 Κ' ἐκεῖνοι ἀπήραν τὸν λαόν, τὰ δὲ λοιπὰ ἀλλάγια,
 τὰ ἐγκρύμματα καὶ τὲς χωσίεσ ἐχώσαν εἰς τοὺς τόπους,
 ὅπου ἔπρεπεν κ' ἐτύχαινε καὶ ἦτον ἐπιδέξιον.
 Καὶ μετὰ ταῦτα ἐκίνησαν τὰ τέσσαρα ἀλλάγια
 25 κι ὀλόρθα ὑπαγαίνασιν ἐκεῖ εἰς τὸν Κουραδῖνον.
 Κι ὁ Κουραδῆς, ὡς ἔμαθεν ὅτι ἔρχετον ὁ ρήγας
 ἐκεῖ πρὸς τὲς κατοῦνες του διὰ τὸν πολεμῆση,
 ὦρισεν κ' ἐχωρίστησαν τὰ ἐδικὰ του ἀλλάγια,
 χώρια τῆς καθεμῖα φυλῆ τοῦ νὰ ἔχουν πολεμῆσει,
 30 κ' ἐκίνησαν κ' ἐρχόντησαν τὸν ρήγαν νὰ ἀπαντήσων.
 Λοιπόν, ἐὰν σοῦ ἔγραφα λεπτομερῶς τὲς πράξεις, f. 8
 τὸ ὅσον ἐγένετον ἐκεῖ στὸν πόλεμον ἐκείνον,
 ἀλάχη νὰ ἐβαρήθηκες διὰ τὴν πολυλογίαν
 καθὼς βαρειῶμαι γὰρ κ' ἐγὼ νὰ σὲ τὸ διπλογράφη.
 35 Ἄλλὰ καθὼς ἀκούσετε τὸ πῶς τὸ ἐκαταλέξα,
 καὶ πῶς τὸ ἐδιερμήνεψεν ὁ πρίγκιπα Γυλιᾶμος,
 οὕτως καὶ τὸ ἐπλήρωσεν κι ἀπεκατέστησέν το.
 (5700) Ἐκεῖνος γὰρ ὁ πόλεμος στὸ Μπουιφάντ ἐγένη,
 ὅπου ἐνὶ ὁ τόπος συγκλαστός, πλόγια γὰρ καὶ λαγγάδια
 40 καὶ δι' αὐτὰ ἀπεργώθησαν ἐτότε οἱ Ἄλαμᾶνοι,
 διατὶ οὐκ ἔβλεπαν καθαρὰ τοῦ Κάρλου τὰ φουσσάτα
 ἀφνίδια τοὺς ἐπέτρωσαν τὰ τέσσαρα ἀλλάγια
 ἐκεῖνα, τὰ ὑπαγαίνασιν νὰ τοὺς ἐξεμαυλίσων.
 Κ' ἐκεῖνοι ἐλογίσαντο ὅτι ἔρχονται καὶ τὰ ἄλλα
 45 διὰ τοῦτο ἐτέθησαν εὐθέως νὰ ἀπέρχωνται πρὸς αὐτοὺς
 μὲ προθυμίαν κ' ἐγρήγορα, ὡς τὸ ἔχουν τὰ φουσσάτα
 Κι ὡσὰν ἦλθαν νὰ ἐσμίξουσιν νὰ δώσουν κονταριάς,
 ἐγύρισαν εἰς τὸ φυγιὸν τὰ τέσσαρα ἀλλάγια
 κ' ἐβάλθησαν νὰ ἀπέρχωνται ὀλόρθα εἰς τὲς κατοῦνες.
 50 Κ' οἱ Ἄλαμᾶνοι, ὡς εἶδασιν τοὺς Φράγκους ὅτι ἐφεύγαν,

7022 ἔγρημάτα
46 ἔγρηγορον

29 χ. τῆς κάθε μίας φυλῆς

31 ἐν] ἢ

Cod. T 7020 διερμηψασι 21 ἐπίραν 22 ἐχώσανε στίχ. γ.
 23 ὅππρεπε 24 τέσερα 25 ἐπαγίνασι στὸν γκουραδῖνον 29 καὶ
 νάχουν 31 λ. γὰρ ας σοῦ ἐγ.—λεπτόμερος 33 νὰ βαρέθηκες δια τῆ
 πολήγραφία 34 βαριούμαι καὶ ἐγὼ να σοῦ f. 97^r 36 το διερμήψασι—

Ρ τοὺς κεφαλᾶδες κὶ ἀρχηγούς λαλοῦσιν κατὰ μόνας,
 7020 εὐτὸς τοὺς ἐδιόρθωσαν τὸ πῶς διὰ νὰ πράξουν.
 Ἐκεῖνοι ἐπῆραν τὸν λαόν, τὰ δὲ λοιπὰ ἀλλάγια,
 τὰ ἐγκρύμματα καὶ τὲς χωσῖες ἔθηκαν εἰς τοὺς τόπους, f. 209^r II
 ὅπου ἔπρεπεν νὰ στέκωνται καὶ ἦτον ἐπιδέξιο.
 Καὶ μετὰ ταῦτα ἐκίνησαν τὰ τέσσαρα ἀλλάγια,
 15 ὁλόρθα ὑπαγαίνασιν ἐκεῖ εἰς τοὺς Κουραδίνους.
 Ὁ Κουραδῆς, ὡς ἔμαθεν ὅτι ἔρχεται ὁ ρήγας
 ἐκεῖσε πρὸς τὰς τέντας τοῦ νὰ τὸν πολεμήσῃ,
 ὄρισεν, ἐχωρίστηκαν τὰ τέσσαρα ἀλλάγια,
 χώρια τοὺς καθεμία φυλὴ νὰ ἔχουν πολεμήσει.

Ἐκεῖνος γὰρ ὁ πόλεμος στὸν Πουιβᾶτ ἐγήνη,
 ὅπου εἶν' τόπος συγκλειστός, πλάγια καὶ λαγγύδια·
 40 καὶ εἰς αὐτὸ ἀπεργώθησαν τότε οἱ Ἀλαμᾶνοι, (p. 164)
 διότις οὐκ ἐβλέπασιν τοῦ Κάρλου τὰ φουσσᾶτα·
 ἐξάφνης τοὺς ἐπέτρωσαν τὰ τέσσαρα ἀλλάγια
 ἐκεῖνα, τὰ ὑπαγαίνασιν νὰ τοὺς ἐξεμαυλίσουν.
 Κ' ἐκεῖνοι ἐλογίστηκαν ὅτι ἔρχονται καὶ ἄλλα,
 45 διοῦ ἐβάλθησαν ὀμπρὸς νὰ ἔρχωνται πρὸς αὐτοὺς
 μὲ προθυμίαν καὶ σύντομα, ὡς τὸ ἔχουν τὰ φουσσᾶτα.
 Κὶ ὡς ἦλθαν νὰ ἐσμίξουσιν νὰ δώσουν κονταρέας,
 ἐγύρισαν εἰς τὸ φυγίον τὰ τέσσαρα ἀλλάγια f. 209^r I
 κ' ἐβάλθησαν νὰ ἔρχωνται ὁλόρθα εἰς τὲς τέντες.
 50 Οἱ Ἀλαμᾶνοι, ὡς εἶδασιν τοὺς Φράγκους ὅτι φεύγουν,

7021 δὲ λοιπὰ] ἔληπα 27 πολαμήσουν 39 σιωγκιστός 45 ὄπρὸς
 47 κονταρέας

7021 γουλιᾶμοι 38 μπουιφᾶντ 39 ὄπρὸνε—π. γὰρ καὶ ἀλλάγια 40 διαῖτο
 41 ἔβλεπαν 42 αφ. τὰ ἐπλάκασαν τὰ τέσσαρα ἀλλάγια 44 ἐλογεῖσασιν—
 ἔρχονται 46 καὶ om.—ογλήγωρα—τόχουν 47 σμίξουσι 48 φευγῖδ—
 τέσσαρα 49 καὶ ἐβάλθη νὰ πέρχωνται 50 φεύγουν

Η τοῦ πολέμου ἐθυμῆθησαν κι ἀρχάσαν νὰ τοὺς διώχουν,
 καὶ τόσα τοὺς ἐδιώξασιν, ἐσώσαν εἰς τὲς τέντες.
 Οἱ Φράγκοι ἀναγαμήσασιν, ἀφήκαν τὲς κατοῦνες, [11
 ἔκ τὸ πλευρὸν ἀπεράσασιν κ' ἐδιάβησαν ἀπέξω.
 7055 Κ' οἱ Ἄλαμᾶνοι, ὡς εἶδασιν τὲς τέντες ὅπου ἐστέκαν
 μὲ τὰ λαμπρὰ τὰ ἄρματα, τὰ ροῦχα, τὸ λογάρι,
 ἀφήκασιν νὰ διώχουσι τοὺς Φράγκους ὅπου ἐφεύγαν
 (8720) κ' εἰς τὲς κατοῦνες ἔδωκαν, ἐσέβησαν ἀπέσω,
 ἀρχίσαν νὰ σκορπίζωνται, νὰ ἐπαίρουνισιν τὰ ροῦχα
 60 καὶ τὰ σεντούκια, ὅπου εἶχασιν ἀπέσω τὸ λογάρι,
 ἐτσάκιζαν κ' ἐπαίρνασιν ἀπάντου εἴ τι ἠύρεσκαν·
 ἀλλήλως ἐμαλλώνασιν, μὲ τὰ σπαθία ἐκρούσαν.
 Κ' ἰδὼν οἱ βίγλες τῶν Φραγκῶν τὴν πρᾶξιν τῶν
 Ντουδέσκων,
 ἐλάλησαν τὰ βούκκινα κ' ἐννόησαν οἱ χωσίες,
 65 κ' ἐξέβησαν τὰ ἐγκρύμματα, ὁ πρίγκιπας κι ὁ ρήγας,
 ὁ εἰς ἀπὸ τὴν μίαν μερέαν, κι ὁ ἄλλος ἀπὸ τὴν ἄλλη.
 Κ' ἐκεῖνοι ὅπου ἐφεύγασιν, τὰ τέσσαρα τὰ ἀλλάγια,
 ὀπίσω στρέμμα ἐποίκασιν ἐκεῖ πρὸς τὲς κατοῦνες,
 τὸν γῦρον ἐτριγύρισαν ὄλους τοὺς Ἄλαμᾶνους·
 70 ἐσώσασιν τὰ πεζικὰ μὲ τζάγρες καὶ δοξάρια·
 οὕτως τοὺς ἐκατέσφαζαν ὡσὰν ἀγριοχοιριδίδια,
 ὀλίγοι γὰρ ἐγλύτωσαν ἀπὸ τοὺς Ἄλαμᾶνους.
 Τὸ δὲ <οἱ> Ντουσκᾶνοι ἀλλὰ δὴ ὡσαύτως κ' οἱ
 Λουμπάρδοι, [13
 πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἔφυγαν διατὸ ἐξεῦραν τὸν τόπον,
 75 καὶ ἄλλοι φίλους εἶχασιν καὶ ὠδηγέψανέ τους.
 Τὸν Κουραδῖνον ἐπιασαν, τὴν κεφαλὴν του ἐκόψαν
 ὀκάποι ἀπ' τὴν Ἀνάπολι, ὅπου τὸν ἐκακεῦαν,
 (8740) διατὸ ἀγαπούσαν τοῦ ρηγὸς τὴν ἀφευτῖαν νὰ ἔχουν.
 Στὸ ξίφος γὰρ τοῦ κουταρίου τὴν κεφαλὴν του ἠφέραν,
 80 καὶ τοῦ ρηγὸς τὴν ἠφεραν κ' ἐπροσκομίσανέ την.

7054 ἐκ τῶ 56 με τὰ 60 τὰ] εἰς τὰ 62 καὶ ἐκρ. με τὰ σταθία
 75 καὶ ἄλλους πάλαι ὅπου εἶχασιν φίλους καὶ ὀδ. 76 ἐπίασαν 77 ἐπὶ
 79 ἠφέραν τὴν κ. του

Cod. T 7051 ἐθυμῶθησαν καὶ ἀρχασαν νὰ τοὺς 53 ἀναχορίσασιν—τὰς
 κατοῦνας 54 ἐκ το—καὶ διέβησαν ἀπεσο 57 ἐφέγαν 58 ἔδωσαν
 59 σκορπίζονται νὰ πέρ. f. 98^r 61 ἀπαύτων ὅτι ἠβρίσκαν 62 ελ.

P τοῦ πόλεμου ἐθυμώθησαν, ἄρχισαν νὰ διώχνουν,
 καὶ τόσον τοὺς ἐδίωξαν, ἐσώσαν εἰς τὲς τέντες.
 Οἱ Φράγκοι ἐπεράσασιν καθὼς εἶχαν τὸν λόγον,
 ἐκ τὸ πλευρὸν ἐδιέβησαν, ἐπέρασαν ἀπ' ἔξω.
 7055 Οἱ Ἀλαμᾶνοι, ὡς εἶδασιν τὲς τέντες, ὅπου ἐστέκαν
 μὲ τὰ λαμπρὰ τὰ ἄρματα, τὰ ρούχα, τὸ λογάριν,
 ἀφήκαν νὰ διώχνουσι τοὺς Φράγκους ὅπου ἐφεύγαν
 καὶ εἰς τὲς τέντες ἔδραμαν, ἐσέβησαν ἀπέσω,
 ἄρχισαν νὰ σκορπίζουσι, νὰ ἐπαίρνουσι τὰ ρούχα,
 60 καὶ τὰ σεντούκια, πούχασιν ἀπέσω τὸ λογάριν,
 ἐτσάκισαν, ἐπαίρνασιν ἐξ αὐτὰ ὅ,τι ἦδραν·
 ἀλλήλως ἐμαχόντησαν μὲ τὰ σπαθία στὰ χέρια.
 Ἴδὼν οἱ βίγλες τῶν Φραγκῶν τὲς πράξεις τῶν
 Τουδέσκων,
 ἐλάλησαν τὰ βούκκινα, ἐνόησαν οἱ χωσίεις,
 65 καὶ ἔξω ἐξήβηκασιν ὁ πρίγκιπας κι ὁ ρήγας, f. 209^v 11
 ὁ εἰς ἀπὲ <τὴν> μιὰν μερίαν, ὁ ἄλλος ἐκ <τὴν> ἄλλην.
 Ἐκεῖνοι ὅπου ἔφευγαν, τὰ τέσσαρα ἀλλάγια,
 ὀπίσω στρέμμα ἔποικαν ἐκεῖ πρὸς τὲς κατοῦνες,
 τὸν γῦρο ἐτριγύρισαν ὅλους τοὺς Ἀλαμάνους·
 70 ἐσώσασιν τὰ πεζικὰ μὲ τζάγρες καὶ δοξάρια·
 οὕτως τοὺς ἐκατέσφαξαν ὡς ἀγριοχοιρίδια,
 ὀλίγοι γῆρ ἐγλύτωσαν ἀπὸ τοὺς Ἀλαμίνους.
 Τὸ δὲ οἱ Τοσκᾶνοι ἀλλὰ δὴ ὁμοίως κ' οἱ Λουμπάρδοι,
 πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἔφυγαν διοῦ ἤξευραν τὸν τόπον,
 75 καὶ ἄλλοι εἶχαν φίλους τοὺς κι αὐτοὶ τοὺς ὠδηγέψαν.
 Τὸν Κουραδίνου ἐπιασαν, τὴν κεφαλὴν του ἐκόψαν
 τινὲς ἐκ τὴν Ἀνάπολιν ὅπου τὸν ἐκακεῦαν,
 διότι ἀγαπούσασιν τὸν ρήγαν νὰ ἔναι ἀφέντης.
 Στὸ ξίφος δὲ τοῦ κονταρίου τὴν κεφαλὴν του ἠφέραν
 80 καὶ τοῦ ρηγὸς τὴν ἔδωκαν, ἐπροσεκόμισάν την. (p. 165)

7051 πόλεμου 54 ἐδιέβησαν 60 καὶ τὰ] εἰς τὰ 62 στὰ χαίρα
 70 τὰ π.] μετὰ π. 76 ἐπῆσαν 79 κονταρίου

τῶν μαλόνσας καὶ κρ. με τὰ στ. 63 τοῦδέσκων 64 ἡ χωσίαις 65 καὶ οἱ π.
 66 ἐκ τὴν ἀλη 67 τέσσαρα 68 στρέμμα πίκασι 70 δοξάρια 71 εκατ-
 αίστησαν ὅς αν ἀγριοχοιρίους 73 τὸ δὲ τοὺς κἀνη 74 ἐφευγαν διατὴ ξευραν
 75 καὶ ἄλλοι τάλαι ὀπούχασι φίλους καὶ ὀδηγέψαν τοὺς 76 τὸν γουραδίνου—
 τὸν κόψαν 78 διατὴ—ραχη 79 τὴν κεφαλὴν τοῦ φέραν

Η Κι ὁ ρήγας, ὡς εὐγενικός καὶ φρόνιμος ὅπου ἦτον,
 πολλὰ τὸ ἐβλαστήμησεν, μεγάλως τὸ ἐλυπήθη,
 κ' ἐχόλιασεν πρὸς ἐκεινούς, ὅπου τὸ ἔργον ἐποίκων,
 καὶ φανερὰ τὸ ἐλάλησεν, οἱ πάντες γὰρ τὸ ἀκούσαν·
 7085 τὸ πῶς ἠγάπα κ' ἤθελεν κάλλιον νὰ εἶχεν χάσει
 μίαν ἀπὸ τὲς χῶρες του ἐκ τὲς καλλιώτερές του,
 παρὰ νὰ εἶχασιν ποσῶς τὸν Κουραδὴ σκοτώσει.
 Ἐπεὶ ἂν τὸν εἶχαν ζωντανὸν πιάσει εἰς πόλεμόν του,
 τιμὴν μεγάλην ἐβούλετον νὰ τοῦ εἶχεν ποιήσει,
 90 διατὸ ἦτον γὰρ εὐγενικός ἄνθρωπος καὶ στρατιώτης
 καὶ ἔρχετον στρατιωτικὰ τοῦ νὰ ἔχη ἐκδικήσει
 τὸν θάνατον τοῦ ροῖ Μαφρέ, ποῦ ἦτον ἐξάδελφός του,
 κι οὐδὲν τὸ ἐξεδούλεψεν νὰ κόψη τὴν κεφαλὴν του.
 Ἄφότου γὰρ ἐπλήρωσεν ὁ πόλεμος ἐκεῖνος, [14]
 95 τοὺς ζωντανούς, ὅπου ἔπιασαν, ὤρισεν <γὰρ> ὁ ρήγας
 καὶ ὅλους ἐδιεμοίρασαν κ' ἐστείλασιν στὰ κάστηρ.
 Τὸ κέρδος ὅπου ἐκέρδισαν ὤρισεν πάλε ὁ ρήγας,
 (5700) ὁ κατὰ εἰς τὸ ἐκέρδισεν νὰ τὸ ἔχη ἐδικὸν του.
 Τὴν τένταν γὰρ τοῦ Κουραδῆ, ὅπου εἶχεν δέκα στύλους.
 7100 καὶ τὰ λαμπρὰ τὰ ἄρματα, τὰ ροῦχα, τὸ λογάρι,
 τὰ εἶχεν στήν κατοῦνα του, ἐκράτησεν ὁ ρήγας
 διὰ λόγου κ' ἰμοιράδι του, τίποτε ἄλλον οὐ χρειάστη.
 Καὶ τὴν κατοῦνα τοῦ δουκὸς ντὲ Καρεντάνα ἐκείνου,
 τὰ εἶχεν εἰς τὲς τέντες του, ἄρματα καὶ λογάρι,
 5 ὤρισεν καὶ ἐδώκασιν τοῦ πρίγκιπος Γυλιάμου
 διὰ εὐεργεσίαν κι ὁ λόγου του μερίδιον τοῦ πολέμου.
 Κι ἀφότου εὐεργέτησεν ὅλους του τοὺς στρατιώτες
 κ' ἐμέρισεν τὸ κούρσον του, τὸ νίκος ὅπου ἐποίησεν,
 ὤρισεν κι ἀπηλόγιασαν ὅλα του τὰ φουσσᾶτα
 10 κ' ἐδιέβηκεν ὁ κατὰ εἰς ἐκεῖθεν ὅπου ἦλθεν.
 Τὸν πρίγκιπα ἐκράτησεν κι ἀπῆρε μετ' ἐκείνον

7085 καλλον 92 ὅπου 95 ἐπίασεν 96 ἐδιεμοίρασεν 7100, 4 λδ^ν
 2 ἡμυράδη 3 ἐκείνου ντὲ κ. 10 ἐδιέβησαν

Cod. T 7081 οποιόν 83 τὸ ἔργο ἐπίσα 84 γὰρ om. 85 εγάστ
 86 καὶ ἐκ τῆς καλητερές του 87 περὶ—τὸν γγουραδι 88 ἔχε 89 πε
 τοῦθελε π. f. 98⁷ 90 διατὸν 91 δια νὰ ξεγδηίσει 92 πὲ μαφρέ
 ὅπουτον ξαδελφός του 93 καὶ οὐδὲν ἦτον εὑπρεπον κόψη τὴν γγεφαλὴν
 94 ἐκίωθη ὁ πόλ. 95 ὅπρπιασε ὤρ. γὰρ 96 ἐδιαμύρασε καὶ στήλιν

Ρ Ὁ ρῆγας, ὡς εὐγενικὸς καὶ φρόνιμος ὅπου ἦτον,
 πολὺ κακὸν τοῦ ἐφάνηκεν, μεγάλως τὸ ἐβαρύνθη,
 πρὸς ἐκεινοὺς ἐχόλιασεν, ὅπου ἐποικᾶν τὸ ἔργο, f. 210° 1
 καὶ φανερὰ ἐλάλησεν, οἱ πάντες τὸ ἠκούσαν·
 7085 τὸ πῶς ἠγάπα κ' ἤθελεν κάλλιον νὰ εἶχε χάσει
 μίαν ἀπὸ τὲς χώρες του ἐκ τὲς καλλιωτέρες του,
 παροῦ ὅπου ἐσκότωσαν τὸν Κουραδὶν ἐκείνου.
 Ἐπεὶ ἂν τὸν εἶχεν ζωντανὸν πιάσει εἰς τὰς χεῖρας,
 τιμὴν πολλὴν ἐβούλετον ὡς διὰ νὰ τοῦ ποίση,
 90 διότι ἦτον εὐγενὴς ἄνθρωπος, στρατιώτης,
 ἔρχετον στρατιωτικὰ τοῦ νὰ ἐξεκδικήσῃ
 τὸν θάνατον τοῦ ροῖ Μαφρέ, ποῦ ἦτον ἐξάδελφός του,
 κι οὐδὲν τὸ ἐξεδούλωσεν νὰ χάσῃ τὸ κεφάλιν.
 Ἀφόντου γὰρ ἐπλήρωσεν ὁ πόλεμος ἐκείνος,
 95 τοὺς ζωντανούς, τοὺς ἔπιασαν, ὄρισε δὲ ὁ ρῆγας,
 ὅλους ἐδιαμοίρασαν, ἔστειλαν εἰς τὰ κάστρη.
 Τὸ κέρδος ὅπου ἐκέρδισαν ὄρισε εἰς ἐκεῖνο,
 ὁ καθεὶς τὸ ἐκέρδισεν νὰ ἔνι ἔδικόν του.
 Τὴν τέντα δὲ τοῦ Κουραδῆ, ὅπου εἶχεν δέκα στύλους,
 7100 καὶ τὰ λαμπρά του <τὰ> ἄρματα, τὰ ρούχα καὶ λογάρι, f. 210° 11
 ἐκράτησεν διὰ λόγου του ὁ ρῆγας νὰ τὰ ἔχῃ.

Καὶ τὴν καιτοῦνα τοῦ δουκὸς ντὲ Καρετάνου ἐκείνου,
 τὰ εἶχεν εἰς τὴν τέντα του, ἄρματα καὶ λογάρι,
 5 ὄρισε καὶ ἐδώκασιν τὸν πρίγκιπαν Γουλιάμου
 δι' εὐεργεσίαν λόγου του μερίδι τοῦ πολέμου.

Κι ἀφόντου εὐεργέτησεν τοὺς στρατιώτας ὅλους
 κ' ἐμέρισεν τὸ νίκος του, τὸ κούρσο, τὸ ἠπήρεν,
 ὄρισε, ἀπολόγησαν ὅλα του τὰ φουσσᾶτα
 10 καὶ ἐδιέβη ὁ κάθε εἰς ἐκεῖθεν ὅθεν ἦλθεν.

Τὸν πρίγκιπαν ἐκράτησεν, ἐπήρε τον μετ' αὐτον (p. 166)

7084 ἐλάλησαν 88 ζωτανὸν 94 ἀφῶν του 95 αἰτήσαν 96 ἔστειλεν
 7103 ἐκείνου πτὲ κ. 4 τὰ] νὰ—ταίτατου 5 γουλιάμου

97 πάλε] γάρ 98 ὁ καθε ης τὸ ἐκέρδεσε να τόχη 99 σπαύχε 7101 στὴν
 γγατοῖνα 2 δηὰ λ. του μραδι του ἄλον οὐδεν ἐπήρε 3 τὴν γγατοῖνα—
 ἐκείνου τε καρατᾶνα 5 τοῦ πρίγκιπα γουλιάμου 6 δια βεργεσια μερικὸν
 μερίδι τοῦ π. 7 ἀφόντου—του οση. 8 που ἐπηκαὶ 10 καὶ διέβηκαὶ ο
 καθε ης 11 καὶ πηρε

Η κι ὀλόρθα στὴν Ἀνάπολιν ἐδιάβησαν οἱ δύο,
 λέγας νὰ ἰδῇ τὴν ρήγαιναν ὁ πρίγκιπα Γυλιάμος
 ὁμοίως τὴν θυγατέραν του ἐκείνην τὴν Ζαμπιάν,
 7115 ὅπου εἶχεν τοῦ ρηγὸς ὁ υἱὸς ὁμόζυγον γυναῖκα.
 Κι ἀφότου ἀπεσώσασιν ὁ πρίγκιπας καὶ <ὁ> ρήγας
 ἐκείσε εἰς τὴν Ἀνάπολιν ἀμφότεροι οἱ δύο, f. 13
 (5780) ὁ ρήγας ἄρξετον λαλεῖ τῆς ρήγαινας νὰ λέγῃ,
 τοῦ νὰ ἐπαινῇ τὸν πρίγκιπα καὶ νὰ τὸν ἔχῃ αὐξάικει
 20 τὸ πῶς ἀπὸ τῆς γνώσεως του καὶ τὴν διόρθωσίν του
 ἐκέρδισε τὸν πόλεμον, ἀπῆρεν καὶ τὸ νῦκος
 ἀπὸ τοὺς ἀντιδίκους του, αὐτοὺς τοὺς Ἀλαμάνους.
 Κ' ἡ ρήγαινα, ὡς εὐγενική, τὸν πρίγκιπα εὐχαρίστει
 τιμὴν μεγάλην τοῦ ἐποικεν, δωρήματα τοῦ ἐδώκεν.
 25 Κι ὁ ρήγας πάλε τοῦ ἔκαμνεν τόση τιμὴν μεγάλην
 τοῦ πρίγκιπος, φιλανθρωπίαν, οἱ πάντες τὸ ἔθαυμάζαν·
 ἐκράτησέ του μετ' αὐτὸν μετὰ χαρὲς μεγάλες
 ἡμέρας γὰρ κὰν δεκοχτώ, θέλεις εἰκοσιδύο,
 καὶ εἶχεν ὄρεξιν καλὴν νὰ τὸν κρατῇ μετ' αὐτον
 30 κανέναν μῆναν, θέλεις δύο, νὰ χαίρωνται ἀλλήλους.
 Κ' ἐνταῦτα ἦλθαν ἐκ τὸν Μορέαν τοῦ πρίγκιπος μαντάτα
 τὸ πῶς οἱ ἀντιδίκου του, οἱ ἄνομοι Ρωμαῖοι,
 ἐπάτησαν τὸν ὄρκον τους κι ἀρχάσασιν τὴν μάχην
 κι ἀφήκασιν τὸ τέρμενον ὅπου εἶχαν μετ' ἐκείνου.
 35 Τὸ ἀκούσει το ὁ πρίγκιπας, ἀπῆλθεν εἰς τὸν ρήγαν
 κι ἀπηλογίαν τοῦ ἐζήτησεν ν' ἀπέλθῃ εἰς τὸν Μορέαν.
 μὴ κιντυνέψῃ ὁ τόπος του καὶ πάθῃ καὶ ζημίαν.
 Κι ὁ ρήγας, ὡς τὸ ἤκουσεν, ἀκριοβλαστήμησέ το· f.
 (5800) κι ὡς ἔξευρεν κ' ἐγνώριζεν, ὡς ἦτον γὰρ κ' ἡ ἀλήθεια,
 40 ὅτι ἀπὸ τὴν διόρθωσιν τοῦ πρίγκιπα Μορέως
 ἐκέρδισε τὸν πόλεμον τοῦ Κουραδῆ ἐκείνου
 κ' ἐνέμεινέ του ἡ ἀφεντία τῆς Πούλιας τοῦ ρηγάτου,
 (τὴν ἤθελαν νὰ ἐπάρουσιν ἐκείνοι οἱ Ἀλαμάνοι,

7122 ἐκείνους τοὺς ἀλ. 25 τόσα 31 οἱ ἄνομοι was cancelled, evidently
 at a somewhat late date. Buchon has : ἐκείνοι οἱ ρ. 34 om. by Buchon

Cod. T 7112 εδηβησαν 13 λέγοντας 15 οποιου—ὁ om. 16 ἀφότου
 f. 99^r 19 δια νὰ πενὰ—καὶ να τον ἀξήγη 20 του om.—καὶ τῆς διόρθωσῆ
 του 21 ἐπῆρε 23 ευχαρίστα 24 τόπικαι—τοῦ δόκαι 25 πάλε τιμ

Ρ

- διὰ νὰ ἰδῆ τὴν ρήγαιναν ὁ πρίγκιπας Γουλιάμος,
 ὁμοίως τὴν θυγατέραν του, ἐκείνην τὴν Ζαμπέαν,
 7115 ποῦ εἶχε τοῦ ρηγὸς <ὁ> υἱὸς ὁμόζυγον γυναῖκα.
 Κι ἀφότου ἀποσώσασιν ὁ πρίγκιπας καὶ ὁ ρήγας
 ἐκέισε εἰς τὴν Ἀνάπολιν ἀμφότεροι οἱ δύο,
 ὁ ρήγας ἤρξεν νὰ λαλῆ τῆς ρήγαινας νὰ λέγῃ,
 νὰ ἐπαινῆ τὸν πρίγκιπαν, πολλὰ νὰ τὸν ἀξιῶνῃ·
 20 τὸ πῶς ἀπὲ τὴν γνῶσιν του καὶ τὴν διόρθωσίν του
 ἐκέρδισεν τὸν πόλεμον, ἠπήρε καὶ τὸ νίκος
 ἀπὲ τοὺς ἀντιδίκους του, αὐτοὺς τοὺς Ἀλαμάνους. f. 110° I
 Ἡ ρήγαινα, ὡς εὐγενική, τὸν πρίγκιπα εὐχαρίστα,
 τιμὴν μεγάλην τοῦ ἔποικεν, δωρήματα τοῦ ἐδῶκεν.
 25 Ὁ ρήγας πάλιν τοῦ ἔκαμεν τόση τιμὴ μεγάλη
 τοῦ πρίγκιπος, φιλανθρωπίαν, οἱ πάντες ἐθαυμάζαν·
 ἐκράτησέ του μετ' αὐτὸν μετὰ χαρὲς μεγάλες.
 Ἡμέρες ἔποικεν ἐκεῖ εἴκοσι τρεῖς καὶ πλέον·
 καὶ εἶχεν ὄρεξιν καλὴν νὰ τὸν κρατῆ μετ' αὐτοῦ
 30 νὰ χαίρωνται οἱ δύο ὁμοῦ πολλὸν καιρὸν ἀκόμα.
 Εἰς τοῦτο ἤλθαν ἐκ τὸν Μορέαν τοῦ πρίγκιπος μαντᾶτα
 τὸ πῶς οἱ ἀντιδικοὶ του, ἐκείνοι οἱ Ρωμαῖοι,
 ἀπέσωσεν ἢ τρέβα τους καὶ ἄρχισαν τὴν μάχην.
- 35 Ὡς τὸ ἤκουσεν ὁ πρίγκιπας, ἀπήλθεν εἰς τὸν ρήγαν,
 ἀπολογία ἐζήτησεν νὰ πάγῃ τοῦ Μορέως,
 μὴ κιντυνέψῃ ὁ τόπος του καὶ πάθῃ καὶ ζημία.
 Ὁ ρήγας | ἐλυπήθηκεν, πολλὰ βαρὺ τοῦ ἐφάνη· f. 110° II
 ὡς ἤξευρεν, ἐγνώριζε, καὶ ἦτον ἡ ἀλήθεια,
 40 ὅτι ἐκ τὴν διόρθωσιν τοῦ πρίγκιπος Μορέως
 ἐκέρδισεν τὸν πόλεμον τοῦ Κουραδῆ ἐκείνου
 καὶ ἔμεινέ του ἡ ἀφεντία, τῆς Πούλιας <τὸ> ρηγᾶτον.

7116 ἀφότου

30 πολλὴ κερὸν

37 κινδυνεύσει

38 βαρῶν

τοῦ ἔκαμε τόση τ. μεγ. 26 τὸ οἰμ. 29 ναν τὸν γγρατῆ 32 τὸ πὸς
 εσκανδαλήστησαν καὶ κίβησαν τὴ μάχη 33 τοῦ πρίγκιπος γὰρ ὁ λαὸς ομοῦ
 με τοὺς ρωμαίους 34 ἤχανε 35 πρίγγηπος 36 ἀπολογία 37 μοι
 ἐπὶ δυνάμει 39 εἴξευρε 42 ἀπέμεινε 43 νὰ οἰμ.

Η οἱ Γιμπελῖνοι, μετ' αὐτοὺς Ντουσκάνοι καὶ Λουμπάρδοι),

- 7145 κ' ἐγνώριζε ὅτι ὁ πρίγκιπας εἶχε ἐξοδιάσει τόσον
εἰς τὸν λαὸν ὅπου ἤφερεν ἐτότε ἐκ τὸν Μορέαν
εἰς συμμαχίαν καὶ δούλεψιν, βοήθειαν πρὸς ἐκείνον·
ὄρισεν καὶ ἐδῶκαν του ἀπ' ἔσω ἐκ τὸ βιαστήρι
λογάριν πλήθος, χρήματα, χρυσάφι καὶ ἀσῆμν,
50 φαρία ἐκατὸν τοῦ ἔδωκεν ἐκ τὰ καλλιωτέρά του.
Μετὰ ταῦτα [πάλε] τοῦ ἔδωκεν ἀνθρώπους τῶν ἀρμάτων
πενήντα ἀπάνω εἰς τὰ φαρία, ὅλοι ἐκλεκτοὶ στρατιῶτες,
καὶ διακοσίους τζαργάτορους, ἐνῶ ἦσαν πληρωμένοι
διὰ ἕξι μῆνες ὅλοι τους, πεζοὶ καὶ καβαλλάροι,
55 νὰ τοὺς ἐπάρη εἰς τὸν Μορέαν, νὰ στήκουν μετ' ἐκείνον,
νὰ τοῦ βοηθοῦν νὰ μάχεται τοὺς ἀνομους Ρωμαιοὺς,
ὅπου ποτέ τους οὐ κρατοῦν ἀλήθειαν οὔτε ὄρκον.
'Αφύτου γὰρ ἐδιόρθωσεν ὁ πρίγκιπας Μορέως f. 114
(5820) τὰ πάντα ὅλα πράγματα, τὰ τοῦ ἔδωκεν ὁ ρήγας,
60 φουσσᾶτα, ἄρματα, φαρία, τὲς τέντες, τὸ λογάριν,
ἀπηλογίαν τοῦ ἐζήτησεν κι ἀπεχαιρέτησεν του·
ἐξέβη ἀπ' τὴν Ἀνάπολιν κ' ἦλθεν εἰς τὸ Βροντήσι,
εὔρεν τὰ πλεντικά ἔτοιμα ὡς τὸ ὄρισεν ὁ ρήγας·
ἀπέσω εἰς αὐτὰ ἐσέβηκεν μὲ τὸν λαὸν ὅπου εἶχεν
65 κ' εἰς τὴν Κλαρέντσαν ἔσωσεν τὴν δεύτηρην ἡμέραν.
Τὸ ἀκούσει το οἱ ἅπαντες ἐκείνοι <οἱ> Μοραίτες
ὅτι ἔσωσεν ὁ πρίγκιπας κ' ἦλθεν εἰς τὴν Κλαρέντσαν
μετὰ φουσσᾶτα καὶ λαὸν ὅπου εἶχεν μετ' ἐκείνον,
ὑγιοι, σωζᾶτοι, οὐκ ἔλειπεν ἕνας μόνος ἀπ' αὐτοὺς,
70 μὲ κέρδος, πλοῦτον φοβερόν, τὸ ἐκέρδισαν ἐκείσε
στὸν πόλεμον ὅπου ἔποικαν μετὰ τὸν Κουραδῖνον,
τὸν Κύριον ἐδόξασαν καὶ τὴν ἀγίαν Θεοτόκον.
Χαρὰν μεγάλην ἔποικαν οἱ πάντες τοῦ Μορέως,
τὸν πρίγκιπα ἐπροσκύνησαν καὶ τοὺς φλαμουραρίους·

7147 δούλεισω

56 ἀνομους cancelled as in l. 7132

Cod. T 7144 η γιμπελιώη—τωσκανη και λουπαρδι 45 ξοδιασει τωση ω (!)
46 οπουφερε 47 βοθηθη f. 99' 52 τριακισους 53 και διακοσις
54 καβελари 55 ναστεκουν μετα κεινον 56 να μαχονται εκεινους τωι
ρομ. 57 om. 59 πραματα—εδοσε 61 απολογηα 62 εκ τη

P

7145 Ἐλόγιασε τὸν πρίγκιπα ὅτι εἶχεν ξοδιάσει
 εἰς τὸν λαόν, τὸν ἤφευεν ἐτότε ἐκ τὸν Μορέα
 εἰς συμμαχίαν καὶ δούλεψιν, βοήθειαν πρὸς ἐκεῖνον·
 ὄρισε καὶ ἐδῶκεν του ἀπ' ἔσω ἐκ τὸ λογάριν
 χρυσάφι, χρήματα πολλὰ εἰς πλήθος τὸν ἐδῶκεν,
 50 φαρία τὸν ἐδῶκε ἑκατὸν ἐκ τὰ καλῖτερά του·
 μετὰ ταῦτα ἐδῶκε του εἰς ἄρματα κι ἀνθρώπους,
 πενήντα ἄνω εἰς φαρία, ὄλοι ἐκλεκτοὶ στρατιῶτες,
 καὶ τζαγρατόρους διακοσίους καὶ ἦσαν πληρωμένοι
 διὰ ἕξι μῆνες ὄλοι τους, πεζοὶ καὶ καβαλλάριοι,
 55 νὰ τοὺς ἐπάρη εἰς τὸν Μορέαν, νὰ στέκουν μετ' ἐκεῖνον,
 νὰ τὸν βοηθοῦν νὰ μάχεται ἐκκεινούς τοὺς Ρωμαίους. f. 211^r 1

Ἄφ'οῦτου ἐδιόρθωσεν ὁ πρίγκιπας Μορέως
 ὅλα τὰ πράγματα αὐτά, τὰ τοῦ ἐδῶκεν ὁ ρήγας,
 60 φουσσαῖτα, ἄρματα, φαρία, τὲς τέντες καὶ λογάριν,
 ἀπολογία ἐζήτησεν κι ἀποχαιρέτησέν του·
 ἐξέβη ἐκ τὴν Ἀνάπολιν, ἦλθεν εἰς τὸ Βροντήσι
 κ' ἤυρεν τὰ πλοῖα ἔτοιμα ὡς τὸ ὄρισε ὁ ρήγας·
 ἀπέσω εἰς αὐτὰ ἐσέβηκεν μὲ τὸν λαόν, τὸν εἶχεν,
 65 εἰς τὴν Γλαρέντσα ἔσωσεν στὸν τόπον τοῦ Μορέως.
 Ὅς τὸ ἤκουσαν οἱ ἅπαντες ἐκεῖνοι οἱ Μοραῖτες
 πῶς ἔσωσεν ὁ πρίγκιπας, ἦλθεν εἰς τὴν Γλαρέντσαν...

ἕγιοι, σωστοί, οὐκ ἔλειπαν μόνον καὶ τρεῖς ἀπ' αὐτοὺς,
 70 μὲ κέρδος, πλοῦτον φοβερόν, τὸ ἐκέρδισαν ἐκεῖσε (p. 167)
 στὸν πόλεμον, τὸ ἐκέρδισαν ἀπὸ τὸν Κουραδίνον,
 τὸν Κύριον ἐδόξασαν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
 ὡσαύτως ἔποισαν χαρὰν οἱ τοπικοὶ Μορέως.

7147 δούλεψιν 51 μετὰ ταῦτα ἰδ. του] ταῦτα πάλιν ἰδ. του 52 πενήτα
 58 om. by Buchon 69 ἀπαύτοι

63 ἤβρε 64 ἐσέβησαν—ὀπόχε 65 ἦστη γλαρέντσα—τὴ δεύτερο
 67 στὴ γλαρέντσα 68 ὀποχε μετὰ κίων 69 ἦγι σοξάτη 70 τὸ
 ἐσέβησαν 71 ἔπισαν μετὰ τὸν γγοραδίνου 72 καὶ τὴν αὐτοῦ μῶν
 74 φλαμουριῶν

S.

30

- Η ὅπου εἶχεν φίλον, συγγενῆν, ἐχάρη μετ' ἐκείνου,
 7176 *κι ὅλοι τὸν Θεὸν ἐδόξασαν ὅταν [τοὺς] εἶδαν ὅτι ἦλθαν.*
 Ὁ πρίγκιπας ἐρώτησεν νὰ μάθῃ τὴν ἀλήθειαν,
 τὸ πῶς ἐγένετο ἡ ἀφορμὴ | κ' ἐσκανταλίστη ἡ ἀγάπη. ^{l.}
 Κ' ἐκείνου ὅπου τὸ ἐξεύρασιν τὸν ἐπληροφορέσαν,
 (5840) 80 τὸ πῶς τὴν μάχην ἀρχισαν κ' ἐγένισαν ἀφιόρκοι,
 διατὶ τοὺς εἶπασιν τινές, κ' ἐλπίζαν νὰ ἐνι ἀλήθεια,
 ὅτι ἐσκοτώθῃ ὁ πρίγκιπας στὸν πόλεμον ἐκείνου,
 ὅπου ἐπολεμήσασιν ὁ ρῆγας κ' οἱ Ἀλαμάνοι.
 Ἐνταῦτα ἀπεκρίθηκεν ὁ πρίγκιπας καὶ εἶπεν·
 85 “Ποτὲ ἀφορμὲς οὐ λείπουσιν τῶν ἀπιστων Ρωμαίων·
 “ὡς ἔχουσιν τὴν ἀφιορκίαν, ἔχουσιν καὶ τοὺς τρόπους.”
 Μετὰ ταῦτα κράζει ὁ πρίγκιπας τὸν ἀφέντην τῆς
 Καρυταίνου
 καὶ λέγει του· “Καλὲ ἀνεψίε, παράλαβε μετὰ σε
 “τοὺς Φράγκους ὅπου ἠφέραμεν μετὰ μας ἐκ τὴν Πούλιαν,
 90 “ὅπου μᾶς εὐεργέτησεν κ' ἐβοήθησεν ὁ ρῆγας,
 “νὰ μᾶς βοηθοῦν καὶ μάχωνται μετὰ μας τοὺς Ρωμαίους·
 “κι ἂς εἶναι ἐκεῖσε εἰς τῶν Σκορτῶν μετὰ σε εἰς τὴν ἄκρην,
 “εἰς φύλαξιν τοῦ τόπου μας, καὶ τοὺς Ρωμαίους νὰ
 βλάβουν.”
 Τὸ ἀκούσει το ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς τῆς Καρυταίνου
 ὁ ἀφέντης,
 95 *μεγάλως τὸ ἀποδέξεται, ὀνόστιμον τοῦ ἐφάνη,*
λογίζοντα κ' ἐλπίζοντα μὲ τὸν λαὸν ἐκείνου
θέλει ζημιώσῃ τοὺς Ρωμαίους, τὸν τόπον του φυλάξει.
 Ἐπῆρε τους *κι ἀπήλθασιν εἰς τῶν Σκορτῶν τὰ μέρη*. ^{f. 13}
 ἐκεῖσε τοὺς ἐδιόρθωσεν νὰ κατοικοῦν καὶ στήκουν
 (5860) 7200 *εἰς τὸ χωρίον, τὸ λέγουσιν Ἀράχοβαν Μεγάλην,*
ἔπου ἐνι ἡ ἄκρῃ τῶν Σκορτῶν ἐκεῖ πρὸς τοὺς Ρωμαίους,
νὰ μάχωνται μετ' ἐκεινοὺς, τὸν τόπον νὰ φυλάττουν.
 Ἐν τούτῳ ἐσυνέβηκεν, ἂν λάχῃ ἀπὸ ἀμαρτίας,
κι οὐδὲν ἐπέρασεν ποσῶς κανένας μῆνας, δύο,

7178 ἐσκανδ.

85 ἀπιστων cancelled as in l. 7132

94 ὁ ἀ. τῆς κ.

Cod. T 7175 ὀπούχε—ηχάρη 76 ἐδοξαζαν ὅταν ἦδαν ὅτι λθαν f. 100'
 78 καὶ σκανδαλίστη 79 ἤξευραν 80 om. 81 καὶ ἠλπίζαν να ἐνι

P

7176

Ὁ πρίγκιπας ἐρώτησεν νὰ μάθῃ τὴν ἀλήθειαν, f. 211' II
 τὸ πῶς ἐγίνη ἢ ἀφορμὴ κ' ἐσκανταλίστη ἢ τρέβα.
 Κ' ἐκεῖνοι ὅπου ἤξευραν ἐπληροφόρησάν του,
 80 τὸ πῶς τὴν μάχην ἄρχισαν ἐκεῖνοι οἱ Ρωμαῖοι,
 διότι εἴπασιν τινὲς καὶ δλιπίζαν ἔς ἀλήθεια,
 ὅτι ἐσκοτώθη ὁ πρίγκιπας στὸν πόλεμον ἐκείνου
 ὅπου ἐπολεμήσασιν ὁ Κουραδῆς κι ὁ ρήγας.
 Εἰς τοῦτο ἀποκρίθηκεν ὁ πρίγκιπας καὶ εἶπεν·
 85 "Ποτὲ ἀφορμὲς οὐ λείπουσιν τῶν ταπεινῶν Ρωμαίων·
 "ὡς ἔχουσιν τὴν φιορκίαν, ἔχουσιν καὶ τοὺς τρόπους."
 Εὐτὺς λαλεῖ ὁ πρίγκιπας τὸν ἀφέντη Καρυταῖνου
 καὶ λέγει του· "Καλὲ ἀνηψιέ, ἔπαρον μετὰ σένα
 "τοὺς Φράγκους, τοὺς ἠφέραμεν ἡμεῖς ἀπὸ τὴν Πούλια,
 90 "ὅπου μὲ εὐεργέτησεν εἰς βοήθειαν μας ὁ ρήγας·

"ἄς ἐνὶ ἐκεῖ εἰς τὰ Σκορτὰ μὲ ἐσέναν εἰς τὴν μάχην,
 "εἰς φύλαξιν τοῦ τόπου μας κ' εἰς βλάβην τῶν ἐχτρῶν
 μας."

Ὡς τὸ ἤκουσεν μισερ Τζεφρὲς ἀφέντης Καρυταῖνου, f. 211' I
 95 μεγάλως τὸ ἀποδέχτηκεν, λίαν καλὸν τοῦ ἐφάνη,
 λογίζοντα, ἐλπίζοντα μὲ τὸν λαὸν ἐκείνου
 νὰ ζημιώσῃ τοὺς Ρωμαίους καὶ τόπον του φυλάξῃ.
 Ἐπῆρεν τοὺς καὶ ἦλθασιν εἰς τῶν Σκορτῶν τὰ μέρη·
 ἐκεῖ τοὺς ἐδιόρθωσεν νὰ κατοικοῦν, νὰ στέκουν
 7100 εἰς τὸ χωρίον, τὸ ἔλεγον Ἀράχοβαν Μεγάλην,
 ὅπῃ <ἡ> ἄκρη τῶν Σκορτῶν ἐκεῖ πρὸς τοὺς Ρωμαίους.

Εἰς τοῦτο ἐσυνέβηκεν ἐξ ἀμαρτίας μεγάλης,
 καὶ οὐκ ἐπέρασαν πολλοὶ μῆνες, ἄλλο δὲ πλέον·

7178 ἀφορμὴ 81 δλιπίζεν 88 ἀνηψαί 90 βοήθηάν μας 96 με
 τῶν λῶν 98 αἰτίραν 7203 αἰσιναιβηκαν 4 πολλοὶ μῆναι ἀλοδεπλέον

83 ἐπολέμισε 85 οὐ ληπ. καὶ σκάνδαλα στὸν γγόνισμον 86 om. 88 ἀνηψιέ
 89 εἰφέραμε—ἀπὸ τῆν πουλ. 91 στὸ κορτό 94 μισερ τζεφρὲς 95 ἀπὸ-
 δέξατο—τοῦ φάνη 98 ποτὸ σκορτί 99 στέκουν 7201 ὅπως 2 μετὰ
 κευσοῦς

- Η ἐφάνη ἀπὸ τὰ κρύα νερά, τὰ εἶχε ὁ τόπος ἐκεῖνος,
 7206 τὸ κοιλιακὸν τοὺς ἤρρηκεν κι ἀπόθαναν οἱ πλέφ
 οἱ Φράγκοι ἐκεῖνοι ὅπου ἦσασιν εἰς τὸ χωρίο Ἀραχόβου.
 Ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας ἀνάπαψιν οὐκ εἶχεν·
 ἀπὸ ὅσοι ἐναπέμειναν ἀπ' αὐτοὺς, νὰ ἦσαν ὕιοι
 10 τοῦ νὰ ἐβαστοῦσαν ἄρματα καὶ νὰ ἐκαβαλλικεῦαν,
 ἀενάως τοὺς ἔπαιρνε μετ' αὐτὸν κ' ὑπήγγαιναν εἰς μάχην,
 κ' ἐμάζησε μὲ τοὺς Ρωμαίους κ' ἐζήμιωνεν μεγάλως.
 Ἐνταῦτα ἐσυνέβηκεν ἀπὸ ἁμαρτίας τοῦ τόπου
 καὶ δυστυχίαν γὰρ τῶν Φραγκῶν ἐτότε τοῦ Μορέως,
 15 ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας, ὁ ἐξάκουστος ἐκεῖνος,
 ἔπεσε εἰς ζάλην φοβερήν, ἃς ἀστένειον βαρυτάτην
 κ' ἐνίκησεν τὸ φυσικόν, | τὸ ἔχουσιν οἱ ἀνθρώποι, ^{l. 11}
 κ' ἐπῆρε τον ὁ θάνατος· ἔδε ζημία μεγάλη
 ὅπου ἦλθε ἐτότε εἰς τὸν Μορέαν, θλίψη μεγάλη ἐγένη.
 (5890) 20 Ἐθλίβη τον ὁ πρίγκιπας, ὅπου ἦτον γὰρ καὶ θεῖος του,
 οἱ πάντες τὸν ἐκλάψασιν, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
 αὐτὰ τὰ ὄρνεα τὰ ἄλαλα κι αὐτὰ ἐκλάψανέ τον·
 ἀλλοὶ ζημία ποῦ ἐγένετον ἐτότε εἰς τὸν Μορέαν!
 Καὶ ποῖος οὐκ ἐβλαστήμησεν καὶ τίς οὐκ ἐλυπήθη;
 25 πατέραν εἶχαν τὰ ὄρφανά, ἄντραν εἶχαν οἱ χήρες,
 ἀφέντην καὶ διαφέστοραν ὅλη ἡ φτωχολογία.
 Τοὺς ἅπαντες ἐφύλαγεν ἀπὸ τὴν ἀδικίαν·
 ποτὲ φτωχὸν οὐκ ἄφινεν νὰ δυστυχοατυχήσῃ,
 ἀνθρωπον ποῦ ἐχρημάτιζεν νὰ πέσῃ εἰς πενητείαν.
 30 Ἐδε ἁμαρτίαν ὅπου ἔποικεν ὁ θάνατος ἐτότε
 νὰ ἐπάρῃ ἐτέτοιον ἀνθρωπον, ἐξάκουστον στρατιώτην,
 νὰ μείνουσιν πεντάρφανα ὅσοι τὸν ἀγαποῦσαν.
 Λοιπὸν, ὡς ἦλθε ἀπὸ ἁμαρτίας κι οὐκ εἶχεν κληρονόμω
 νὰ ἀφήκῃ τέκνον ἀπὸ αὐτοῦ, διὰ νὰ κληρονομήσῃ
 35 τὰ κάστρη καὶ τὴν ἀφεντίαν ὅπου εἶχεν στὸν Μορέαν,
 εἰς τῶν Σκορτῶν | γὰρ τὸν ζυγὸν καὶ εἰς ἐτέρους τόπους, ^{l. 1}

7206 οἱ πλέφ, τίς 8 ἀνάπαυσι 11 ὑπήγγαινα 12 ἐζήμιωνε
 23 ὅπου 25 ἄντραν 29 ὅπου

Cod. T 7205 τάχε 6 τοὺς ἐπιασε 8 ἀναπαή f. 100^v 9—12 om.
 14 γὰρ om. 15 ὁ ξακουστός 16 ἐπ. σαστένια φ. σε ζάλη βαρ. 17 τὸ
 ἔχουν 18 καὶ καλεσέ τον ὁ θεὸς ἔδε 19 τότε 23 αεὶλὴ ζημιὰ τὸ γένεσθ

Ρ ἐφάνη ἐκ τὰ κρύα νερά, τὰ ἔχει αὐτὸς ὁ τόπος,
 7206 τὸ κοιλιακὸν τοὺς ἐκόλλησε καὶ πόθαναν οἱ Φράγκοι,
 ἐκεῖνοι ὅπου ἦσαν <εἰς τὸ> χωρίο Ἀραχόβου.
 Ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας ἀνάπαψιν οὐκ εἶχεν·
 ὅσους ὅπου ἦσαν ὑγιεῖς, ὅπου ἔμειναν ἀπ' αὐτοὺς
 10 τοῦ νὰ βαστοῦσιν ἄρματα καὶ νὰ καβαλλικεύουν,
 μὲ αὐτὸν αἰετὸν | ἔσυρνε κ' ὑπάγειαν εἰς μάχην, f. 211^v 11
 καὶ ἐπολέμει τοὺς Ρωμαίους, καὶ οἱ Ρωμαῖοι ἐκείνον.
 Ἐνταῦτα ἐσυνέβηκεν ἀπὲ τὸ ριζικὸν τοὺς,
 εἰς δυστυχίαν τῶν Φραγκῶν ἐτότε τοῦ Μορέως,
 15 ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας, ὁ ἐξάκουστος ἐκείνος
 ἔπεσεν εἰς ἀστένειαν καὶ ζάλην βαρυτάτην
 κ' ἐνίκησεν τὸ φυσικόν, τὸ ἔχουν οἱ ἀνθρώποι.
 Ἐπῆρε του ὁ θάνατος· ἔδε ζημία μεγάλη,
 ποῦ ἦλθεν τότε εἰς τὸν Μορέαν καὶ λύπην εἰς τοὺς
 Φράγκους. (p. 168)
 20 Ἐθλίβη του ὁ πρίγκιπας πολλὰ τὸν ἀνεψίον <του>,
 οἱ πάντες γὰρ ἐκλάψασιν, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
 τὰ ὄρνεα τὰ ἄλα<λα> κι αὐτεῖνα ἔκλαψάν του.
 Ἐδε ζημία ποῦ ἔγινε ἐτότε εἰς τὸν Μορέαν!

25

30

Ὡς ἦτον δὲ ἀπὸ ἀμαρτίας κι οὐκ εἶχεν κληρονόμον
 νὰ ἀφήσῃ τέκνον ἀπ' αὐτόν, νὰ τὸν κληρονομήσῃ
 35 τὰ κάστηρ καὶ τὴν ἀφεντιάν ὅπου εἶχε στὸ Μορέαν,

7208 ἀνάπαψιν 9 εἰς ὄσους ἦσαν ὑγ.—ἀπαύστους 16 φυλικὸν
 22 ἐκλάσαν του

25 τὰ ἀρραβὰ—ἡ χιράδες 27 ἀπαρτας εφῆλασε ἀπέ 28 οὐ καὶ ἀφ. νὰ
 βωτηχιατήση 29 που χριματ. 30 ὀπόρικαι 31 νὰ πάρι τέτησιν ἀ.
 ἐκαουστὸν 32 πεντάρφανη 34 ἀπαυτὸν 35 ὀπουχε 36 τὸ σκορτί

Η τὸν τόπον του ἐμερίσασιν κ' ἐποίκων δύο μερίδια·
 τὸ ἓνα ἐπήρε ὁ πρίγκιπας διατὸ εἶχεν τὴν ἀφεντίαν,
 καὶ τὸ ἄλλο ἡ γυναῖκα του διὰ ντουάριν, ὅπου εἶχε.
 (5900) 7240 Ἐκείνη γὰρ ἡ ἀρχόντισσα ἦτον γὰρ αὐταδέλφη
 μισὶρ Γυλιάμου ἐκείνου τῶν Ἀθηνῶν τοῦ δοῦκα,
 Μέγαν Κύρην τὸν ἔλεγαν, ὄνομα τῶν Ἑλλήνων.
 Ἀφότου γὰρ ἐπέρασε καιρός, μῆνες κ' ἡμέρες,
 ὁ Μέγας Κύρης ἔστειλεν εἰς τὸ ρηγᾶτο Πούλιας
 45 μαντατοφόρους φρόνιμους [ἐκεῖ] στὸν κόντον ντὲ Πριένε,
 μισὶρ Οὐγγο τῷ ὀνόματι, κόντος ἦτον τοῦ Λέτσε.
 Συμβίβασιν ἐποίκασιν νὰ ἐπάρη τὴν ἀδελφήν του
 ἴς ὁμόζυγον γυνὴν αὐτοῦ, τὴν κυρὰν τῆς Καρυταίου.
 Κι ἀφότου ἐσυμβιβάστησαν ἀπέρασεν ὁ κόντος
 50 κ' ἦλθεν ἐκεῖσε εἰς τὸν Μορέαν στὴν χώραν Ἀνδραβίδας·
 κι ὁ Μέγας Κύρης ἦλθε ὁμοίως ἀπὸ τὴν χώραν Θήβας.
 Κι ὅταν ἐνώθησαν ὁμοῦ, ἰσιάστησαν ἀλλήλους,
 ἀπέστειλαν κ' ἦλθεν ἐκεῖ ἡ κυρὰ τῆς Καρυταίου,
 κ' ἐκεῖ τὴν εὐλογήθηκεν ὁ κόντος [Οὐγγὸς] ντὲ Μπριένε.
 55 Κι ἀφότου γὰρ ἐδιόρ|θωσεν τὰ κάστρη καὶ τὰς χώρας, f. 138
 ὅπου εἶχεν τῆς ἀρχόντισσας ἐκεῖσε εἰς τὸν Μορέαν,
 ἐπήρε τὴν κι ἀπέρασε κ' ἐδιάβησαν στὴν Πούλιαν.
 Κι οὐδὲν ἐπέρασεν καιρός, ὡς ἤθελεν ὁ Κύριος,
 κ' ἐσύλλαβεν ἡ ἀρχόντισσα ἀπὸ τὸν κόντον Οὐγγον
 (5920) 60 κ' ἐποίησεν υἱὸν ἐξαίρετον, Γατιέρην τὸν ἐκράζαν,
 ἐξέβηκεν εἰς τ' ἄρματα πρόθυμος, εἰς στρατείαν
 κ' ἐξάκουστος κ' ἐπαινετὸς στῆς Δύσης τὰ ρηγᾶτα.
 Κι ἀφότου ἐπέρασεν καιρός, ἐδιάβησαν καὶ χρόνοι,
 κι ἀπόθανεν ὁ μισὶρ Γγίς, τὸ ἐπίκλην ντὲ Λαρότσε,
 65 ὁ Μέγας Κύρης, σὲ λαλῶ, τῶν Ἀθηνῶν ὁ δοῦκας,
 ἐξέπεσεν ὁ τόπος του κ' ἡ ἀφεντία ὅπου εἶχεν
 τοῦ κόντου Γατιέρη τοῦ υἱοῦ ἐκείνου τοῦ κόντου Οὐγγου,

7239 ἄλλον

48 εἰς

53 ἦλθαν

57 ἀπῆρασε

Cod. T 7237 καὶ πῖσαν 38 διατύχε 39 ντουράηον ὀπούχε 41 μισὶρ
 γουλ. f. 101^r 43 καὶ μέρες 44 μέγα κύρης—ἦς το ρῆγα τῆς π.
 45 ἐκεῖ οἰμ.—στο κον^τ—μπριένε 46 μισὶρ σῖωγκὸ το ὀνοματῆ—λέτση
 47 νὰ πᾶρι 48 τὴν γγίρα 49 καὶ ἀφότου ἐσυμβιβάστησαν ἐπέρασε ὁ
 κόντες 50 στὸν τόπον ἀνδ. 51 μέγα κύρης—απε 52 ἐσιάστησαν

Ρ τὸν τόπον του ἐμοίρασαν, | ἐποίκαν μοῖρες δύο· f. 212^r 1
 τὸ ἓνα ἐπῆρε ὁ πρίγκιπας διὰ τὴν ἀφεντίαν,
 τὸ ἄλλο ἢ γυναῖκα του διὰ ντουάριν ὅπου εἶχεν.
 240 Ἐκείνη δὲ <ῆ> ἀρχόντισσα ἀδελφὴ εὐρισκέτον
 τοῦ σερ Γουλιάμου ἐκεινοῦ τῶν Ἀθηνῶν τοῦ δοῦκα,
 Μέγαν Κύρην τὸν ἔλεγαν, ὄνομα τῶν Ἑλλήνων.
 Ἄφου ἐπέρασε ὁ καιρὸς, μῆνες τε καὶ ἡμέρες,
 ὁ Μέγας Κύρης ἔστειλεν εἰς τὸ ρηγᾶτον Πούλιας
 45 μαντατοφόρους φρόνιμους στὸν κόντο ντὲ Πριέρη,
 τὸν σερ Οὐγγὸν <τὸ> ὄνομα, κόντος ἦτον τοῦ Λέτση.
 Συμβίβασιν ἐποίκασιν νὰ ἐπάρη τὴν ἀδελφὴν του
 ὁμόζυγον γυναῖκαν του, κυρὰν τῆς Καρυταίνου.
 Ἄφῶν ἐσυμβιβάστησαν, ἀπέρασεν ὁ κόντος,
 50 ἦλθεν ἐκεῖ εἰς τὸν Μορέαν εἰς χώραν Ἀνδραβίδαν·
 ὁ Μέγας Κύρης ὅμοια ἦλθεν ἀπὲ τὴν Θήβαν.
 Καὶ ὅταν γὰρ ἐνώθησαν, ἰσιάστησαν ἀλλήλως,
 ἀπέστειλαν καὶ ἦλθε ἐκεῖ <ῆ> κυρὰ τῆς Καρυταίνου
 κ' ἐκεῖ τὴν εὐλογήθηκεν ὁ κόντος | ντὲ Πριέρης. f. 212^r II
 55 Ἄφου γὰρ ἐκέρδισεν τὰ κάστρη καὶ τὲς χώρες,
 ὅπου εἶχεν τῆς ἀρχόντισσας ἐκεῖ εἰς τὸν Μορέαν,
 ἐπῆρεν τὴν, ἐπέρασεν, ἐδιέβην εἰς τὴν Πούλια.
 Καὶ οὐκ ἐπέρασεν καιρὸς, ὡς ἤθελεν ὁ Κύριος,
 ἐσύλλαβεν ἢ ἀρχόντισσα ἀπὸ τὸν κόντον Οὐγγον,
 60 ἐποίκεν υἱὸν ἐξαίρετον, Γαλτιέρην τὸν ἐλέγαν,
 ἐξέβην εἰς τὰ ἄρματα πρόθυμος, στὴν στρατείαν (p. 169)
 ἐξάκουστος καὶ θαυμαστὸς στῆς Δύσης τὰ ρηγᾶτα.
 Ἄφῶν ἐπέρασεν καιρὸς, διέβησαν καὶ χρόνοι,
 ἀπόθανεν ὁ μισέρ Γις τὸ ἐπίκλην ντὲ Λαρότσε,
 65 οὗτος ποῦ τὸν ἐλέγασιν τῶν Ἀθηνῶν ὁ δοῦκας,
 ἐξέπεσεν ὁ τόπος του, ἢ ἀφεντία τὴν εἶχεν,
 κόντου τοῦ Οὐγγου τὸν υἱὸν ἐκεινὸν τὸν Γαλτιέρη,

723⁸ τὸ ἐν 39 τὸ ἄλον ἢ γυναικᾶν του 41 μισέρ 43 μῆνας
 45 δὲ πριέρη 46 σερ ρούγγον 51 ὅμοιον 52 εἰσασησθησαν, ποι εἰς
 ἀπέσπελλον, as Buchon reads 54 ντὲ] δὲ

54 οὐλόγκις 55 γάρ om. 57 ἐδιέβη ης τὴν πούλια 58 ὁ καιρὸς
 59 εἰσινέλαβε—τὸν γκωντος 60 ἐξευρετων γαλτηέρι 62 ἐξακουστος
 63 ἀφούτου—ἐδιέβ. 64 καὶ ἀπέθανε ὁ μισέρ γις το ἐπικλήν τη λαρότσε
 67 γαλτηέρι

- Η ἐκεινοῦ γὰρ τοῦ ἐπαινετοῦ στρατιώτου ὅπου σὲ λέγω,
 ὅστις ἦτον ἐξάδελφος τοῦ μισίρ Γηγὴ ἐκείνου.
 7270 Κι ὡς ἦλθεν κ' ἐπαράλαβεν τὸ Μεγαλοκυράτο,
 κ' ἐγένη δούκας Ἀθηνῶν, ἀφέντης κληρονόμος.
 Κι ὡς ἤυρε ὅτι εἶχασιν ἔλθει ἐτότε οἱ Κατελᾶνοι,
 ὅπερ <γὰρ> τοὺς ἐλέγασιν κ' ἐκράζασιν Κουμπάνια,
 ἐκείσε εἰς τὸν Ἀλμυρόν, ὅπερ τοὺς εἶχεν φέρει L. 117
 75 ὁ δούκας γὰρ τῶν Ἀθηνῶν, ὁ μισίρ Γιγίς ἐκείνος
 εἰς λογισμὸν καὶ συμφωνίαις νὰ ἐλθοῦν στὸν Μορέαν,
 τὸν τόπον νὰ κερδίσουσι, τὴν ἀφεντίαν νὰ ἐπάρῃ
 διὰ τὴν ὁμόζυγον αὐτοῦ ὅπου ἦτον κληρονόμος,
 ἐκείνην ὅπου ὠνόμαζαν κ' ἐκράζασιν Μαάτην—
 (5940) 80 ὁ πρίγκιπας ὁ Τάραντος ἐκράτει τὸ ἰγουνικόν της,
 τὸ πριγκιπάτο Ἀχαῖας μὲ τρόπον ἀδικίας.
 Λοιπόν, ὡς ἤυρηκεν ἐκεῖ μισίρ Γατιέρης ὁ δούκας
 ὅτι εἶχασιν ἔλθει <ἐκεῖ> ἐκείνη ἡ Κουμπάνια
 κ' εἶχαν μετ' αὐτοὺς ἐνομοῦ Τούρκους χιλίους καὶ πλεον,
 85 ἐσυμβιβάστην μετ' αὐτοὺς μὲ συμφωνίαις μεγάλας
 νὰ μάχωνται τὴν Ρωμανίαν καὶ τὴν Βλαχίαν ἐπάρον.
 Καὶ ὅσον ἐκερδίσασιν τοῦ Δομοκοῦ τὸ κάστρον,
 ἐσέβησαν εἰς σκάνταλα κ' εἰς μάχην γὰρ μεγάλην.
 Οἱ Κατελᾶνοι ἐσύμπεφταν δουλωτικά εἰς τὸν δούκαν·
 90 κ' ἐκείνος ἀπὸ ἀλαζονείας, ὡς τὸ ἔχουσιν οἱ Φράγκοι,
 κὶ ἀπὸ κακῆς του γὰρ βουλής ὅπερ τοῦ ἐδῶκαν ἄλλοι,
 ἐβάλθη κ' ἐπολέμησε· τὸν πόλεμον ἀχάσε,
 ἐπιάστην εἰς τὸν πόλεμον, τὴν κεφαλὴν του ἐκόψαν,
 ἐπήραν καὶ τὸν τόπον του τὸ Μεγαλοκυράτο, L.
 95 καὶ εἶναι ἀφέντες σήμερον εἰς αὐτὸ ἡ Κουμπάνια.
 Ὁ πόλεμος ἐγένετον ἡμέρα γὰρ δευτέρα
 στας δεκαπέντε τοῦ μηνὸς ὅπερ τὸν λέγουν μάρτιον,
 ἐν ἔτει τρέχοντος χρονῶν τῷ ἀπὸ κτίσεως κόσμου,
 ἕξι χιλιάδων ἀλλαδὴ κὶ ὀχτακοσίων χρόνων

7277 νὰ ἐπ. τὴν ἀφεντίαν 88 σκάνδ. 89 ἐσύμπεφταν 91 τοῦ] τῷ
98 τῷ] τὸ

Cod. T 7268 στρατιώτη 69 μισέρ γι f. 101^v 72 οὐ εἶδε σί
73 ὅπερ γὰρ τοὺς—καὶ ἐκράζαν γκουμπάνια 74 ἀρμυρόν 75 μισίρ γι
76 ἐλθῶν 79 μαάτην 80 πρίγκιπος—τὸ ἡγ. του 82 γαλιτῆφ

P

δοτις ἦτον ἐξάδελφος τοῦ μισερ Γῆ ἐκείνου.
 710 Καὶ ἦλθεν, ἐπαράλαβεν τὸ Μεγαλοκυρᾶτο,
 ἐγένη δούκας Ἀθηνοῦ, ἀφέντης κληρονόμος.
 Ὡς ἤυραν ὅτι ἦλθασιν | ἐτότε οἱ Κατελᾶνοι, f. 212' I
 ὅπου τοὺς ὠνομάζασι Μεγάλη Συντροφίαν,
 ἐκείσε εἰς τὸν Ἀλμυρόν, ὅπου τοὺς εἶχεν φέρει
 75 ὁ δούκας δὲ τῶν Ἀθηνοῶν, ὁ μισερ Γκὶ ἐκείνος,
 εἰς λογισμὸν καὶ συμφωνίαν νὰ ἔλθῃ στὸν Μορέαν
 τὸν τόπον νὰ κερδίσουσιν, τὴν ἀφεντίαν νὰ πάρῃ
 ὡς διὰ τὴν γυναῖκα του ὅπου ἦτον κληρονόμος·
 ἐκείνην τὴν ὠνόμαζαν καὶ ἔλεγα Μαργέταν—
 80 ὁ πρίγκιπας ὁ Τάραντος βαστᾶ τὸ γουικόν της,
 τὸ πριγκιπᾶτον Ἀχαΐας, μὲ τρόπον ἀδικίας.
 Λοιπόν, ὡς ἤυρηκεν ἐκεῖ ὁ δούκας Γαλτιέρης
 ὅτι ἐκείσε ἦλθασιν ἐκείνη ἡ Συντροφία
 καὶ εἶχασιν καὶ μετ' αὐτοὺς Τούρκους χίλιους καὶ πλέον,
 85 ἐσυμβιβάστησαν μ' αὐτοὺς μὲ συμφωνίες μεγάλες
 νὰ μάχωνται τὴν Ρωμανίαν καὶ τὴν Βλαχίαν νὰ πάρουν.
 Καὶ ὅσον ἐκερδίσασιν τοῦ Δομοκοῦ τὸ κάστρον,
 ἐσέβησαν εἰς σκάνταλα καὶ | εἰς μεγάλην μάχην. f. 212' II
 Οἱ Κατελᾶνοι ἐσύμπεφταν καθολικὰ εἰς τὸν δούκαν·
 90 κ' ἐκείνος ἀπὸ ἀλαζονείας, ὡς τὸ ἔχουσιν οἱ Φράγκοι,
 ἀπὸ βουλῆς του τῆς κακῆς, τὴν ἔδωσαν οἱ ἄλλοι,
 ἐβάλθηκε, ἐπολέμησε, τὸν πόλεμον ἐχάσεν,
 ἐπίωστη εἰς τὸν πόλεμον, τὴν κεφαλὴν του ἐκόψαν,
 ἐπῆραν καὶ τὸν τόπον του, τὸ Μεγαλοκυρᾶτον,
 95 καὶ ἐνὶ ἀφέντες σήμερον ἐκείνη ἡ Συντροφία.
 Ὁ πόλεμος ἐγένετον ἡμέραν γὰρ δευτέραν,
 σταὺς δεκαπέντε τοῦ μηνὸς ὅπου τὸν λέγουν μάρτην,
 ἐν ἔτει τρέχοντα χρόνων ἀπὸ κτίσεως κόσμου
 ἑξάκις χιλιάδων δὲ καὶ ὄχτακόσιων τε (p. 170)

7177 νὰ πάρῃ τῆς αὐθεντία 80 της] του 85 σιωφωνεῖαι 88 σκάνδ.
 89 ἐσύμπεφταν

83 ἐκεῖ ἐκείνη ἡ κ. 84 ὄμου 85 ἐσυνῆ βᾶστι 86 μάχουσαι
 89 ἐσῆμπεφταν 90 κἀκή—τόχουσι 91 κακῆ τοῖσι 93 τὴν γγεφαλή
 98 χρόνῳ 99 χιλιάδαι—δατακοσιη χρόση f. 102'

- (5000) Η καὶ σὺν αὐτοῖς δεκαεφτά, καὶ τῆς ἰνδίκτου ὀγδόης.
 7301 Ἐν τούτῳ παύομαι ἐδῶ περὶ τοῦ κόντου ντὲ Μπρίε, ὅπου ἦτον δούκας Ἀθηνῶν, νὰ λέγω καὶ νὰ γράφω καὶ θέλω <καὶ> νὰ σᾶς εἰπῶ κι ἀφήγησιν ἑτέραν, τὸ τί συνέβη εἰς τὸν καιρὸν τοῦ πρίγκιπα Γυλιάμου,
 5 ὅταν ἦτον στὴν φυλακὴν τῆς Κωνσταντίνου πόλης κ' ἐξέβη μὲ τὲς συμφωνίες ὅπου ἔποικαν ἐτότε, τὲς ὅποιες γὰρ ἀκούσετε εἰς τὸ βιβλίον ἐτοῦτο. Ἔδωκεν γὰρ καὶ ὄψιδες τοῦ βασιλέως ἐτότε τοῦ Τζαδερῶ τὴν ἀδελφήν, τοῦ μέγα κοντοσταύλου,
 10 καὶ τὴν θυγάτηρ ἐκείνου τοῦ Πασσαβᾶ τοῦ ἀφέντη, ὅπου ἦτον πρωτοστράτορας ὅλου τοῦ πριγκιπάτου. Λοιπὸν, ὡς ἦσαν ὄψιδες οἱ ἀρχόντισσες ἐκεῖνες ἐκεῖσε διὰ τὸν πρίγκιπα στὴν Κωνσταντίνου πόλιν, ἔτυχεν καὶ ἀπόθανεν ὁ ἀφέντης τῆς Ἀκόβου,
 15 μισὲρ Γιατιέρην τὸν ἔλεγον, τὸ ἐπικλῆν [του] ντὲ Ροζιέρης, ἔ. 114' κι οὐκ εἶχεν κληρονόμον τοῦ ἀπὸ τὸν ἐνιαυτὸν του, μόνι τοῦ πρωτοστράτορος τὴν θυγάτηρ ἐκείνην τοῦ μισὲρ Ντζᾶ ντὲ Πασσαβᾶ, ποῦ εἶχεν τὴν ἀδελφήν του ὁμόζυγον γυνὴν αὐτοῦ, κ' ἐποίκαν θυγατέραν,
 (5000) 20 τὴν ὠνομάζαν κ' ἔλεγον μαντάμα Μαργαρίταν. Καὶ διατὸ ἦτον ὄψιδα ἐτότε εἰς τὴν Πόλιν (τὴν ἔβαλεν ὁ πρίγκιπας ὡς διὰ τὸν ἐνιαυτὸν του), κι οὐδὲν ἠύρέθη εἰς τὸν Μορέαν στὰ τέρμενα ἀπέσω διὰ ν' ἀπέλθῃ στὸν πρίγκιπα, διὰ νὰ τὴν ρεβεσίση
 25 τῆς Ἀκοβας τὴν ἀφεντίαν ὅπου ἦτον κληρονόμος, ἐκράτησεν ὁ πρίγκιπας τὴν ἀφεντία δι' ἐκεῖνον. Κι ὅταν ἦλθε ἡ ἀρχόντισσα ἡ μαντάμα Μαργαρίτα ἀπέκει ὅπου ἦτον ὄψιδα διὰ τὸν πρίγκιπα Γυλιάμου, καὶ ἦλθεν κ' ἐξεζήτησεν τὴν ἀφεντίαν Ἀκόβου,
 30 ὁ πρίγκιπας τῆς ἔστρεψεν ἀπόκρισιν ἐτέτοιαν·

7309 τζαδρῶ—μεγάλου

15 τὸν] τὸ

17 ἄστράτορας

18 ὅπου

Cod. T 7300 καὶ δικτηόνου 2 ὁποῦτον 3 δια να σας 4 τὸν
 γγερόν τοῦ πρίγκιπικου γουλ. 5 τῆς κοσταντ. 6 ἐξέβηκαὶ μὲ σ. ὀπτικαὶ
 ἐτότες 7 τούτῳ 8 καὶ om.—τότε 9 τοῦ ζαδρῶ γὰρ τὴν 12 ὡσὺν
 ὄψιτες ἢ ἀρχ. 13 στὴν γγοσταντ. 15 μισὲρ γατιέρης—τὸ επικλῆν ροζιέρης

Ρ και σὺν αὐτῷ καὶ δεκαεφτά, ἐβδόμῃς δὲ ἰνδίκτου.
 ➤ 301 Εἰς τοῦτο παύω ἀποδῶ περὶ τὸν κόντο ἐκείνου,
 καὶ ἐκ τὸν δοῦκα Ἀθηνῶν νὰ λέγω καὶ νὰ γράφω,
 καὶ θέλω νὰ ἀφηγηθῶ ἀφήγησιν ἑτέραν,
 τί ἐσυνέβη εἰς τὸν καιρὸν τοῦ πρίγκιπος Γουλιάμου,
 5 ὅταν ἦτον εἰς φυλακὴν τῆς Κωνσταντίνου πόλης
 κ' ἐξέβη μὲ τὲς συμφωνίης ὅπου ἔποιικεν ἐτότε. f. 213^r 1

Ἐδωκεν γὰρ καὶ ὄψιδες τοῦ βασιλέως ἐτότε
 τοῦ Ντζάδρου γὰρ τὴν ἀδελφὴν, τοῦ μέγα κοντοσταύλου,
 10 καὶ τὴν θυγάτηρ ἐκεινοῦ τοῦ Μπασαβᾶ τοῦ ἀφέντη,
 ὅπου ἦτον πρωτοστράτορας ὄλου τοῦ πριγκιπάτου.
 Λοιπόν, ὡς ἦσαν ὄψιδες οἱ ἀρχόντισσες ἐκείνες
 ἐκεῖ διὰ τὸν πρίγκιπαν ἐν Κωσταντίνου πόλει,
 ἔτυχεν καὶ ἀπόθανεν ὁ ἀφέντης τῆς Ἀκόβου,
 15 μισερ Γαλιέρην τὸν ἔλεγον, τὸ ἐπίκλην ντὲ Ροζιέρης,
 κὶ οὐκ εἶχεν κληρονόμον του ἀπὸ τὸν ἑμαυτὸν του,
 μόνον τοῦ πρωτοστράτορος τὴν θυγατέρα ἐκείνην
 τοῦ μισερ Τζᾶν ντὲ Πασαβᾶ, ποῦ εἶχεν τὴν ἀδελφὴν του
 ὁμόζυγον γυναικᾶν του, κ' ἔποιικε θυγατέραν,
 20 τὴν ὠνομάζαν κ' ἔλεγον μαντάμα Μαργαρίταν.
 Διότι ἦτον ὄψιδα ἐτότε εἰς τὴν Πόλιν,
 (τὴν ἔβαλεν ὁ πρίγκιπας διὰ τὸν ἑμαυτὸν του),
 καὶ οὐκ εὐρέθη στὸν Μορέαν, στὸ | τέρμενον ἀπέσω f. 213^r 11
 τοῦ νὰ ὑπᾶ στὸν πρίγκιπαν καὶ νὰ τὴν ρεβεστίση
 25 τῆς Ἀκοβας τὴν ἀφεντίαν ὅπου ἦτον κληρονόμος,
 ἐκράτησεν ὁ πρίγκιπας τὴν ἀφεντίαν δι' αὐτον. (p. 171)
 Καὶ ὅταν ἦλθε ἡ ἀρχόντισσα μαντάμα Μαργαρίτα
 ἐκεῖθε ὁποῦτον ὄψιδα διὰ τὸν πρίγκιπαν Γουλιάμου,
 καὶ ἦλθεν, ἐξεζήτησεν τὴν ἀφεντίαν Ἀκόβου,
 30 ὁ πρίγκιπας τὴν ἔδωκεν ἀπόκρισιν τοιοῦτην·

7301 ἀποδοῶ 6 συμφων. 13 πόλιω 18 τὸ μισερ τζᾶν δε π.
 21 ὄψιδα

16 ἐνὶ αὐτὸν 17 μῶνο—θηγατέρα 18 μισερ τζᾶν τε π.—ὅπου
 19 καὶ πικαι 21 καὶ δια νὰ ἐνε τότεσὸν ὄψ. ης τὴν π. 22 ἐνιαυτὸν
 23 εβρέθη 24 ρεβεστρι 25 ἀκοβου 28 ποῦτον—γουλιάμου
 f. 102^r

- Η ὅτι ἀφότου ἐπέρασεν ὁ χρόνος καὶ ἡ μέρα
 ὅπερ <γὰρ> τῆς ἐξέπεσεν τὸ ἰγονικὸν ἐκεῖνο,
 καὶ οὐδὲν ἦλθεν στήν κούρτην <του> διὰ νὰ τὸ ἐξεζητήσῃ,
 ὡς τὸ ἔχουσιν τὰ τέρμενα τοῦ τόπου τὰ συνηθεῖα.
- 7335 τίποτε ἂν εἶχε, ἐχάσε το, τίποτε οὐδὲν τῆς δίδει.
 Καὶ ὡς τὸ ἤκουσε ἡ ἀρχόντισσα, μεγάλως τὸ ἐθαυμάσθη,
 διατὶ οὐκ ἠλπίζεν ποτὲ στὸν πρίγκιπα νὰ εὕρῃ
 ἐτέτοιαν γὰρ ἀπόκρισιν ὡσάν τῆς ἀποκριθῆ,
 διατὶ ἦτον εἰς φυλακὴν ὄψιδα δι' ἐκεῖνον,
- (6000) 40 ἀτός του γὰρ τὴν ἔβαλεν, φταίσιμον οὐκ ἐποίκει·
 ἐπεὶ, ἂν ἦτον στὸν Μορέαν εἰς τὴν ἀνάπαψίν τῆς,
 ποτὲ οὐδὲν ἀπόλειπε νὰ σφάλῃ ἐκ τὰ συνηθεῖα.
 Ἄφότου δὲ ὁ πρίγκιπας τὴν ἔβαλεν δι' ἐκεῖνον
 διὰ ὄψιδα καὶ φυλακὴν, οὐδὲν ἐθάρρει εἰς αὐτον
- 45 ἐτέτοιους τρόπους καὶ ἀφορμὰς καὶ ἀποκρισιν νὰ ποιήσῃ.
 Ὅμως, ἀφῶν ἐγνώρισεν ἡ ντάμα Μαργαρίτα
 κ' ἐκεῖνοι ὅπου ἦσαν μετ' αὐτὴν οἱ συμβουλάτοροί τῆς,
 ὅτι ὁ πρίγκιπας Μορέως οὐδὲν τῆς στρέφει δίκαιον,
 ἐμίσησεν κ' ἐδιάβηκεν στὸ ὅσπῃτι τῆς θλιμμένη.
- 50 Διαβούσα γὰρ καιρὸς μικρὸς, ἕνας μῆνας καὶ πλέον,
 ἐστράφη πάλι ἡ ἀρχόντισσα, στὸν πρίγκιπαν ἐδιάβη
 μὲ τὴν βουλὴν καὶ συντροφίαν ὅπου εἶχεν μετ' ἐκεῖνην.
 καὶ ἀνάκραξεν κ' ἐζήτησεν τὸ κάστρον τῆς Ἀκόβου.
- 55 Ἐποίησε γὰρ τὴν δεύτην ἀνάκραξιν καὶ τρίτην·
 καὶ ὁ πρίγκιπας τῆς ἔστρεψεν ἀποκρισιν ἐτέτοιαν,
 ὡσάν τὴν πρώτην γὰρ φορὰν ἐκράτει ἕναν στίχον.
 Ἄφότου ἐγροίκησεν καλὰ ἡ ντάμα Μαργαρίτα
 ὅτι ποτὲ ἐκ τὸν πρίγκιπα δίκαιον οὐδὲν εὕρισκει,
- (6090) 60 ὅλους ἐπαρακάλεσε φίλους καὶ συγγενεῖς τῆς
 τοῦ νὰ τὴν συμβουλέψουσιν τὸ πῶς νὰ ἔχῃ πράξει.

7332 ἐκεῖνον 35 ἂν εἶχεν τίπ. 41 ἐπὶ—ἀνάπαυσιν 55 δεύτην—
 τρίτον

Cod. T 7331 ἀφὸν ἀπέρασε 32 ὅπ. γὰρ τῆς 33 ἡσπὴν γγούρτην—
 τὸ ξεζητήσῃ 34 τόχουσι 35 δὲν 39 διατεκέβον 40 οὐ καὶ τίπ
 41 ἐπὶ 43 ἀφόντου γὰρ ὁ πρίγκιπος—δια κίωον 44 οὐδὲν ὄλιπιζε ἢ αὐτῶ
 47 πούσαν 48 πρίγκιπος—κάμνη δίκαιο 49 καὶ διέβηκαὶ στὸ σπῆτι θ.

Ρ ὅτι ἀφῶν ἐπέρασεν ὁ χρόνος καὶ ἡ μέρα,
 ὅπερ καὶ τῆς ἐξέπεσεν τὸ γονικὸν ἐκεῖνο,
 κ' εἰς τὴν κούρτην οὐδὲν ἦλθεν νὰ τὸ ἐξεζητήσῃ,
 ὡς τὸ ἔχουσι τὰ τέρμενα τοῦ τόπου τὰ συνήθη·
 7335 ἂν εἶχε δίκαιο ἐχάσε το, τίποτε οὐδὲν τῆς δίνει.
 Ὡς τὸ ἤκουσε ἡ ἀρχόντισσα, μεγάλως τὸ ἐθαυμάστη,
 διοῦ οὐκ ἠλπίζεν ποτὲ στὸν πρίγκιπαν νὰ εὖρη
 τοιούτην γὰρ ἀπόκρισιν ὡσὰν τῆς ἀποκρίθη,
 διοῦ ἦτον εἰς τὴν φυλακὴν ὄψιδα δι' ἐκείνου,
 40 ἀτός του δὲ | τὴν ἔβαλε, φταίσιμον οὐκ ἐπόικεν·
 ἐπεὶ ἂν ἦτον στὸν Μορέαν εἰς τὴν ἀνάπαυσίν της,
 ποτὲ οὐδὲν ἀπόλειπε νὰ σφάλῃ εἰς τὸ ἔθος.
 Ἀφότου δὲ ὁ πρίγκιπας τὴν ἔβαλε δι' αὐτον
 διὰ ὄψιδα στὴν φυλακὴν, οὐδὲν ἐθάρρει εἰς αὐτον
 45 τοιούτους τρόπους, ἀφορμὲς κὶ ἀπόκρισιν νὰ ποίση.
 Ὅμως, ἀφῶν ἐγνώρισεν μαντάμα ἡ Μαργαρίτα
 καὶ ὅπου ἦσαν μετ' αὐτὴν οἱ συμβουλάτορές της,
 ὅτι ὁ πρίγκιπας Μορέως οὐδὲν τῆς δίδει δίκαιον,
 ἐκίνησεν, ἐδιέβηκεν στὸ σπίτι της θλιμμένη.
 50 Κι ὅσον ἐπέρασεν καιρὸς, ἕνας μῆνας καὶ πλεόν,
 ἐστράφην ἡ ἀρχόντισσα στὸν πρίγκιπαν ὁμοίως
 μὲ τὴν βουλὴν καὶ συντροφίαν ὅπου εἶχε μετ' ἐκείνην,
 ἀνάκραξεν κ' ἐζήτησεν τὸ κάστρον τῆς Ἀκόβου
 μὲ τὴν περιοχὴν αὐτῆς κὶ ὅλην τὴν παρουσίαν.
 55 Ἐποικεν γὰρ καὶ δεύτηρην ἀνάκραξιν καὶ τρίτην·
 κὶ ὁ πρίγκιπας τὴν ἔστρεψεν ἀπόκρισιν τοιούτην,
 ὡσὰν τὴν πρώτην τὴν φορὰν ἐκράτειεν ἕναν στίχον.
 Ἀφότου γὰρ ἐγνώρισεν μαντάμα Μαργαρίτα
 ὅτι ποτὲ ἐκ τὸν πρίγκιπον δίκαιον οὐδὲν εὐρίσκει,
 60 ὅλους ἐπαρακάλεσεν φίλους καὶ συγγενούς της
 ὅπως νὰ τὴν βουλέψουσιν τὸ πῶς νὰ ἔχῃ πράξει,

7339 ὄψιδα 40 φταίσιμον 41 ἀνάπαυσιν 42 ποδε 43 διαυτὸν
 44 ὄψιδα 45 διοῦ τοὺς τρόπ. 47 εἰς σὺμβουλάτορῆς της 49 στὸν
 52 αἰκίῳον 57 ὡσὰν 58 μαντάμα 60 σὺγγενεὺς

50 διὰ βότας 51 πάλαι—ἐδιέβη 52 ὅπου ἔχε μετακίῳον 53 ἀνάκραξε
 54 καὶ μὲ ὅλην 55 ἐπ. καὶ τὴν δεύτηρην α. οὐ τὴν πρώτην 56 τὴν ἐστρ.
 f. 103^r 57 ἐκράτηε 58 ἀφότου ἐγνώρισε 59 ἀπο τὸν 60 ἐπαρε-
 κάλεσε—σὺγγενεῖς τις 61 δια να τὴν

- Η** νὰ μὴ χάσῃ τὸ δίκαιον τῆς καὶ πῆσῃ εἰς ἀκληρίαν.
Κ' ἐτότε οἱ φρονημώτεροι, ὅπου τὴν ἀγαποῦσαν,
 ὄλοι τὴν ἐσυμβούλεψαν τοῦ νὰ ἔχῃ ἐπάρει ἄντραν,
 7365 ἄνθρωπον μέγαν, φρόνιμον κι ἀπὸ ὑψηλὴν γενεάν,
 “ κ' ἐκεῖνος μὲ τὰ φρόνα του καὶ μὲ τοὺς ἐδικούς του
 “ σὲ θέλει βάλει εἰς νομὴν ἀπὸ τὸ ἰγονικὸν σου.”
 Ἐν τούτῳ γὰρ ἡ ἀρχόντισσα, ὡς φρόνιμη ὅπου ἦτον,
 ἐσυγκατέβη, ἔστερξεν ἄντραν νὰ ἔχῃ ἐπάρει.
 70 Ἐνταῦτα ἐσυνεργήσασιν οἱ πρῶτοι τῆς γενεᾶς τῆς
 κι ἀπῆρεν ἄντρα εὐγενικὸν ἀπὸ ὑψηλὴν γενεάν,
 αὐτάδελφον τοῦ εὐγενικοῦ μισὶρ Νικόλα ἐκείνου, L 14
 ντὲ Σαῖντ Ὀμέρ τὸν ἔλεγαν καὶ τῆς Θεβοῦ ἀφέντην,
 τὸν μισὶρ Ντζᾶν τὸ ὄνομα ντὲ Σαῖντ Ὀμέρ κ' ἐκείνου
 75 εἶχαν καὶ τρίτον ἀδελφὸν κ' ἐκράζαν τον μισέρ Ὅτον.
 Κι ἀφῶν τὴν εὐλογήθηκεν ὁ μισὶρ Ντζᾶς ἐκεῖνος,
 τὸ ὀφθίκιον ἐπαράλαβε τοῦ πρωτοστρατοράτου,
 ὅπου ἦτον γὰρ τὸ ἰγονικὸν τῆς γυναικὸς του ἐκείνης.
 Ἐκεῖνοι γὰρ ντὲ Σαῖντ Ὀμέρ μεγίλη εὐγένειαν εἶχαν.
 (8040) 80 ἡ μήτηρ τους εὐρίσκετον τοῦ ρῆγα τῆς Οὐγγρίας
 αὐτάδελφῃ ὀνόμιμη, τὴν εἶχεν ὁ πατὴρ τους
 ἐκεῖνος ὁ μισὶρ Μπελᾶς διὰ ὀμόζυγον γυναικᾶν.
 κ' ἐποιήκασιν οἱ δύο ὀμοῦ ἐκείνους τοὺς τρεῖς ἀφέντες.
 Κι ὁ δοῦκας γὰρ τῶν Ἀθηνῶν, αὐτὸς ὁ Μέγας Κύρης.
 85 εἶχε αὐταδέλφους ἄλλους τρεῖς κ' ἦσαν πρῶτοι ἐξαδέλφω
 μετὰ ἐκείνους ντὲ Σαῖντ Ὀμέρ, ἴς πρῶτον βαθμὸν σὲ λέγω.
 Κι ἀφότου εὐλογήθηκεν ὁ μισὶρ Ντζᾶς ἐκεῖνος
 ἐκείνην τὴν εὐγενικὴν τὴν ντάμα Μαργαρίτα,
 οὐδὲν ἠθέλησε ποσῶς τοῦ νὰ μακρημερέψῃ
 90 ἡ ὑπόθεσις τῆς Ἄκοβας, νὰ μὴ τὴν ἀνακράξῃ
 στὴν κούρτην γὰρ τοῦ | πρίγκιπος ἐκείνου τοῦ Μορέως. L 1
 Τοὺς ἀδελφούς του ἀξίωσεν κ' ἦλθαν ὀμοῦ μετ' αὐτον.

7364, 71 ἄνδραν 72 νικο^Λ 77 ἄστρατοράτου 79 εὐγ. μεγ. εἶχεν
 84 ἐκεῖνος ὁ μ. κ. 86 εἰς ᾧ β.

Cod. T 7363 ὡπερ τὴν ἀγ. 64 εσηβοῦλεψαν δια να πάρη ἄνδρα 65 ἀπὸ
 ψιλῆ 66 με την γνώση του 67 θέλη γιρευσι καὶ βαλθῆ νάχης το ἡγ. σω
 68 ὀπουτον 69 ἐσὼγγατέβη ἡστερξε ἄνδρα της δια να πάρη 70 τῆς γενει
 71 και πίρε—ἀπὸ ψυλη γ. 72 αὐτάδελφού—μισέρ νηκο^Λ 73 ντεσαστωμῆρ

Ρ μὴ χάσῃ δὲ τὸ δίκαιον τῆς καὶ πέσῃ εἰς ἀκληρίαν.
 Καὶ τότε οἱ φρονιμώτεροι, ὅπου τὴν ἡγαποῦσαν,
 ὅλοι τὴν ἐσυμβούλευσαν τοῦ νὰ ἐπάρῃ ἄντρα,
 365 ἄνθρωπον μέγαν, φρόνιμον, ἀπὸ ὑψηλῆν γενέαν,
 “κ’ ἐκεῖνος μὲ τὴν γνώσιν του καὶ μὲ τοὺς ἐδικούς του
 “σὲ θέλει βάλει εἰς νομὴν ἀπὲ τὸ γονικό σου.”
 Εἰς τοῦτο ἡ ἀρχόντισσα, ὡς φρόνιμη ὅπου ἦτον,
 ἐσυγκατήβη, ἔστερξεν ὅτι νὰ πάρῃ ἄντραν.
 70 Εἰς τοῦτο ἐσυνέργησαν οἱ πρῶτοι τῆς γενεᾶς τῆς,
 κ’ ἐπῆρεν ἄντραν εὐγενῆν ἀπὸ ὑψηλῆν γενέαν,
 αὐτάδελφον τοῦ εὐγενοῦ σὲρ Νικόλου ἐκεῖνου,
 ντὲ Σάντ’ Ὁμέρ τὸν ἔλεγαν, τῆς Θήβας τὸν ἀφέντην, f. 214¹ 1
 τὸν μισέρ Τζάν τὸ ὄνομα ντὲ Σάντ’ Ὁμέρ ἐκεῖνον·
 75 εἶχαν καὶ τρίτον ἀδελφόν, ἔλεγαν μισέρ Ὅτον.
 Κι ἀφῶν τὴν εὐλογήθηκεν ὁ μισέρ Τζάν ἐκεῖνος, (p. 172)
 τὸ ὀφίκιο ἐπαράλαβε τοῦ πρωτοστρατοράτου
 ὀποῦτον διὰ γονικὸν τῆς γυναικός του ἐκείνης.
 Αὐτεῖνοι οἱ ντὲ Σάντ’ Ὁμέρ εὐγενικοὶ γὰρ ἦσαν·
 80 ἡ μήτηρ τους εὐρίσκετον τοῦ ρῆγα τῆς Οὐγγαρίας
 αὐτάδελφῆ του νόμιμος, τὴν εἶχεν ὁ πατήρ τους
 ἐκεῖνος ὁ μισέρ Ἀμπελᾶς ὁμόζυγον γυνῆν του·
 καὶ ἐποικαν οἱ δύο ὁμοῦ αὐτοὺς τοὺς τρεῖς ἀφέντες.
 Ὁ δοῦκας δὲ τῶν Ἀθηνῶν αὐτὸς ὁ Μέγας Κύρης
 85 εἶχεν αὐτάδελφους γὰρ τρεῖς καὶ ἦσαν ἐξαδέλφοι
 μετ’ ἐκεινοὺς ντὲ Σάντ’ Ὁμέρ, πρῶτον βαθμὸν σὲ λέγω.

Εὐτὺς αὐτὸς ὁ μισέρ Τζάν δὲ Σάντ’ Ὁμέρ ἐκεῖνος—
 οὐδὲν ἠθέλησεν ποσῶς τοῦ νὰ μακρημερέψῃ
 90 ἡ ὑπόθεσις τῆς Ἀκοβας, νὰ μὴ τὴν ἀνακράξῃ—

τοὺς ἀδελφούς του ἠξίωσεν κ’ ἦσαν ὁμοῦ μετ’ αὐτον·

7365 γενῆαν

75 μισερρότον

84 των δοῦκαν

—αυθέντης 74 τοῦ μισέρ τὸ ὄν. ντε σαλιῶ τομέρ εκ. 75 καὶ ἕτερον ἀδ.
 76 τζάν 77 το τοῦ πρωτοστρατόρου 79 σαλιῶ τομέρ 80 ουγγαρίας
 81 σὸ μομί 84 μέγα κύρης 85 αὐτὰ δελφοῖς f. 103¹ 86 ντεσαλιῶ
 τομέρ 87 αφόντου—μισέρ τζάν 89 δια να μακρη ἡμερεψῃ 90 ἡ om.—
 νὰ μὲν 91 ἡσῆτη γγούρτι

Η εἰς τὸν Μορέαν ἀπέσωσαν ὀλόρθα εἰς τὴν Κλαρέντζα·
 ἐκεῖ ἦσαν τὸν πρίγκιπα μετὰ τοὺς κεφαλᾶδες
 7395 ἐνῶ ἐκράτει παρλαμᾶ διὰ ὑπόθεσες ὅπου εἶχεν.
 Ἡμέρας δύο ἐποίησασιν, τίποτε οὐκ ἀνακράζαν.

Διαβόντα γὰρ ἡμέρες δύο ἦλθεν ὁ μισὶρ Ἰωάννης
 μετὰ τοὺς δύο του ἀδελφούς, ντὲ Σαῖντ Ὀμέρ ἐκείνους
 (6060) 7400 καὶ μετὰ τὴν γυναῖκαν του ὅπου ἦτον κληρονόμος·
 κ' ἦλθαν ἐμπρὸς στὸν πρίγκιπα κ' ἐπρεζαντίστη ἐκεῖνη
 ὡς κληρονόμος ὅπου ἦτον τοῦ ἰγουνικίου της ὄλου.
 Κ' ἐνταῦτα ἐπρεζάντισε τὸν ἄντραν της ἐκείνον
 ὡς ἄβουε καὶ ἄντραν της, ὡς τὸ ἔχουν τὰ συνήθεια.
 5 Κ' εὐθέως τὴν ὄραν ἐκεινὴν τοῦ εἶπεν ὁ μισὶρ Ἰωάννης·
 “Ἀφέντη πρίγκιπα Μορέως, ἀξιῶ, παρακαλῶ σε,
 “ὡς ἀφέντης μου ποῦ εὐρίσκεσαι καὶ ἴδιος κληρονόμος,
 “νὰ ὀρίσης καὶ νὰ σωρευτοῦν οἱ κεφαλᾶδες σου ὄλοι,
 “οἱ φλαμουριάροι τοῦ Μορέως κ' οἱ λίζιοι καβαλλάροι
 10 “διὰ νὰ ἀφκραστῆς μετὰ κεινοὺς τὰ ἔχω ν' ἀνακράζω.
 “κ' εἰς δίκαιον νὰ μὲ κρίνετε, ἀπόφασιν νὰ λάβω, f. 19
 “πρὸς τὰ συνήθεια τοῦ Μορέως θέλω νὰ λάβω δίκαιον·
 “χάριν καμμίαν οὐ ζητῶ εἰ μὴ τὸ δίκαιον ποῦ ἔχω.”
 Ἐνταῦτα τοῦ ἀπεκρίθηκεν ὁ πρίγκιπας ἀτὸς του
 15 καὶ λέγει του· “Μετὰ χαρᾶς, ἀφῶν ζητεῖς τὸ δίκαιον,
 “ἔτοιμος μὲ τὴν κούρτην μου νὰ σὲ τὸ ἐκπληρώσω.”
 “Ὄρισε ὁ πρίγκιπας εὐθέως κ' ἦλθαν οἱ φλαμουριάροι,
 οἱ καβαλλάροι ἀλλὰ δὴ τοῦ πριγκιπάτου οἱ λίζιοι·
 ἐκάτσαν ὄλοι ἐνομοῦ εἰς τὴν ἀγίαν Σοφίαν,
 (6080) 20 ὅπου ἤμενεν ὁ πρίγκιπας, ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀνδραβίδα.
 Ἐνταῦτα ἐσηκώθηκεν ὁ γέρο μισὶρ Νικόλαος,
 ντὲ Σαῖντ Ὀμέρ τὸν ἔλεγαν, ὁ τῆς Θηβοῦ ἀφέντης.
 Μὲ τὴν δεξιὰν τὴν χειράν του τὴν ἀδελφὴν του ἐκράτει,
 τοῦ ἀδελφοῦ του τὴν γυνὴν, τὴν ντάμα Μαργαρίτα,

7396 οὐ καὶ ἀνακρ. 99 ἐκ. ντὲ σ. ὀμέρ 7403, 4 ἄντραν 4 σινηθεία
 5 ἐκείνην 7, 13 ὅπου 21 γέρω 23 μὲ τὴν δεξιὰν του τὴν χ. ἐκράτη τὴν ἄ του

Cod. T 7393 στή γλαρέντζα 95 ἐκράτηε πάρλαμα 97 οπι. 98 ἡμέρας
 99 σαλωτόμερ 7400 ὀπούτον 1 καὶ ἦλθε ὀμπρὸς—καὶ πρεζενταμ^{στ}
 2 ἦτονε 3 ἐπρεζεντάρησε 4 οἱ ἄβουε καὶ ἄνδρας—τὸ οπι. 5 ἐκίση γῆ

P εἰς τὸν Μορέαν ἀπόσωσαν ἐκεῖ εἰς τὴν Γλαρέντσα· f. 214° Π
 ἐκεῖ ἦσαν τὸν πρίγκιπα μετὰ τοὺς κεφαλᾶδες
 7395 ὅπου ἐσυντυχαίνασιν ὑπόθεσες, τὲς εἶχαν.
 Ἡμέρες δύο ἔποικαν, τίποτες γὰρ οὐκ εἶπον·
 ἔπαιζον, εἶχασιν χαρὲς μετὰ τοὺς Μοραῖτες.
 Διαβόντας δὲ ἡμέρες δύο ἦλθεν ὁ μισὲρ Τζάνης
 μετὰ τοὺς δύο ἀδελφούς ντὲ Σάντ Ὀμέρ ἐκείνους
 7400 καὶ μετὰ τὴν γυναῖκα του ὀπουῶτον κληρονόμος·
 ἦλθαν ὀμπρὸς στὸν πρίγκιπα, ἐφάνησαν εἰς αὐτοῦ
 ὡς ἦτον κληρονόμισσα τοῦ γονικοῦ τῆς ὄλου.
 Ἐνταῦτα ἐφανέρωσεν τὸν ἄντραν τῆς ἐκείνου
 ὡς ἄντραν τῆς καὶ ἀβοέρ, ὡς τὸ ἔχουν τὰ συνήθεια.
 5 Τῆς ὥρας γὰρ ἐλάλησεν ὁ μισὲρ Τζᾶς ἐκείνος·
 “Ἀφέντη πρίγκιπα Μορέως, ἀξιῶ, παρακαλῶ σε,
 “ὡς ἀφέντης ποῦ εὐρίσκεσαι, ἴδιος κληρονόμος,
 “νὰ ὀρίσης καὶ <νὰ> συναχτοῦν οἱ κεφαλᾶδες ὄλοι,
 “<οἷ> φλαμουριᾶροι τοῦ Μορέως, οἱ λίζιοι καβαλλᾶροι,
 10 “ὡς νὰ ἠκούσης μετ’ αὐτοὺς | τὰ ἔχω νὰ λαλήσω· f. 214° I
 “εἰς δίκαιον νὰ μὲ κρίνετε, ἀπόφασιν νὰ λάβω,
 “εἰς τὰ συνήθεια τοῦ Μορέως θέλω νὰ ἔχω κρίσιν· (p. 173)
 “χάρη καμμίαν οὐ ζητῶ εἰ μὴ τὸ δίκαιον μόνον.”
 Εἰς τοῦτο ἀποκρίθηκεν ὁ πρίγκιπας ἀτὸς του
 15 καὶ λέγει τον· “Μετὰ χαρᾶς, ἐπίζητα εἰς δίκαιον,
 “ἔτοιμος μὲ τὴν κούρτην μου νὰ σὲ τὸ ἐκπληρώσω.”
 Ὅριζει εὐτὺς ὁ πρίγκιπας, ἦλθαν οἱ φλαμουριᾶροι
 καὶ ὄλοι οἱ καβαλλᾶροι ὅπου ἦσαν τοῦ Μορέως·
 ὄλοι ἐκάθισαν ὀμοῦ εἰς τὴν ἀγίαν Σοφίαν,
 20 ὅπου ἔμεινεν ὁ πρίγκιπας, ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀνδραβίδαν.
 Εἰς τοῦτο ἐσηκώθηκεν αὐτὸς ὁ μισὲρ Νικόλας,
 δὲ Σάντ Ὀμέρ τὸν ἔλεγον, τῆς Θήβας ὁ ἀφέντης.
 Μὲ τὸ δεξιὸν τὸ χέριν του τὴν νύφην του ἐκράτειε,
 τοῦ ἀδελφοῦ του τῆ γυνή, τῆ μανταμαν Μαργαρίταν,

7401 ὀπρὸς 3 and 4 ἄνδραν 7 [ἴδιοι] ἠδυνῶς 16 ἔτιμον 21 νικῶ^{AI}
 24 τῆ] ἠ

S παρακαλῶ 7 ὀπ. μου—ὀπού 9 καβελᾶρι 10 να κρεστήη μετακίωσόν
 15 ζήτας f. 104° 16 τῆν γγούρτι 17 πρίγκιπὸς ευθῆς 18 καλᾶρι
 20 ἔμεινε 21 ὁ γῆρω μισὲρ νικόλας 22 σκῶν το μέρ 23 δεξιά του χίρα
 γὰρ τῆ νύφη του ἐκράτη

- Η και λέγει πρὸς τὸν πρίγκιπα· “Αφέντη τοῦ Μορέως,
 7426 “ἀλήθεια ἔνι, τὸ ἐξεύρουσιν τοῦ πριγκιπάτου οἱ πάντες,
 “ὅτι ἡ ἀδελφή μου, ὅπου ἔνι ἐδῶ ἐνώπιον τῆς ἀφεντίας
 σου,
 “εὐρίσκεται γὰρ ἀνεψία τοῦ ἀφέντου τῆς Ἀκόβου,
 “μισὲρ Γαρτιέρην τὸν ἔλεγαν, τὸ ἐπικλήν ντὲ Ροζιέρες·
 30 “τῆς ἀδελφῆς του ἔνι | παιδὶ ἡ ἀδελφή μου ἐτούτη. f. 19:
 “Κι ὡς ἔθνηκεν ἄνευ παιδὶ νὰ ἀφήκη κληρονόμον,
 “ἐξέπεσεν ὁ τόπος του, τὸ κάστρον τῆς Ἀκόβου,
 “ἐτούτης μου τῆς ἀδελφῆς ὅπου ἔνι κληρονόμος.
 “Κι ὡς τὸ ἐξεύρεις, ἀφέντη μου, ὅτ’ ἦτον διὰ ἐσέναν
 35 “[ὄψιδαν] εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὴν ἔβαλες ἀτός
 σου·
 “οὐδὲν εὐρέθηκεν ἐδῶ στὸ τέρμενον τοῦ χρόνου,
 “ἀφῶν ἐμεταστάθηκεν ὁ ἀφέντης τῆς Ἀκόβου,
 “διὰ νὰ ἔλθῃ καὶ πρεζαντιστῆ ἐμπρὸς στὴν ἀφεντίαν σου,
 “ὡς τὸ ἔχουν τὰ συνήθεια μας ὁλοῦ τοῦ πριγκιπάτου,
 (6100) 40 “ἰπέσω εἰς τὰς σαρίκοντα ἡμέρας κ’ εἰς τὸν χρόνον,
 “εἰς τὸ ὅποιον πρᾶγμα οὐδὲν σὲ φταίει, τίποτε οὐδὲν
 ἐσφάλλει,
 “ἀφῶν ἦτον εἰς φυλακὴν, ἐσὺ τὴν εἶχες βάλει,
 “διὰ ὄψιδαν τὴν ἔβαλες κ’ ἐξέβης ἀπ’ ἐκεῖθεν.
 “Καὶ ὅταν τὴν ἐξήβαλες κ’ ἦλθεν ἐδῶ εἰς τὸν τόπον,
 45 “εὐθέως γὰρ ἐκατάλαβεν καὶ ἦλθεν ἐμπροστέν σου·
 “ὡς κληρονόμος φυσικὸς ὅπου ἦτον τῆς Ἀκόβου
 “ἐπρεζαντίστη εἰς ἐσὲν κ’ ἐζήτησέ σε δίκαιον.
 “Κ’ ἐσὺ τῆς ἀποκρίθηκες ὅτι δίκαιον οὐκ εἶχεν·
 “καὶ πάντα ἐσυχνοέρχετον κ’ ἐζήτα σὲ γὰρ δίκαιον
 50 “κ’ ἐσὺ ποτὲ οὐκ ἠθέλησες κούρτην νὰ τῆς κρατήσης,
 “μόνι αὐτεξούσιος ἔλεγες ὅτι δίκαιον οὐκ εἶχεν. f. 19:
 “Κ’ ἐτούτη, ὡς ἀσυμβούλευτος γυναῖκα ἄνευ φίλους,

7426 οἱ π. τοῦ πριγκ.

48 τῆς ἀποκρ. καὶ ἔλεγεσ δίκ. οὐκ εἶχεν

Cod. T 7426 ἀ. τῷ ἡξεύρουσι πάντες τοῦ π. 27 στὶ ἡλέφη μου ὅπου ἐνι
 28 εὐρήσκε γὰρ ἀνεψία ταυθέντι 29 μισὲρ γατιέρη—τὸ επικλήν τε ροζιέρης
 30 ἐνε π. ἡλέφη μου ἐτέτι 31 διχῶς π. σαφίκις κ. 32 τὸ κάστρον του ὁ
 τόπος τῆς ἀ. 33 ὅπουε 34 το ξεύρης ἐσένε 35 πρ τὴν γγασταντινούπολη

Ρ καὶ λέγει πρὸς τὸν πρίγκιπαν· “Ἀφέντη τοῦ Μορέως,
 7426 “ἀλήθεια ἐνι, ὡς ἤξεύρουσιν πάντες τοῦ πριγκιπάτου,
 “ἡ νύφη μου, ποῦ ἐνι ἐδῶ | ἐνώπιον τῶν πάντων, f. 214° 11
 “ἀνεψιὰ εὐρίσκεται τοῦ ἀφέντου τῆς Ἀκόβου”

30 “τῆς ἀδελφῆς του ἐν’ παιδι ἢ ἀδελφή μου ταύτη.
 “Καὶ ὡς ἠπόθανεν χωρὶς παιδὶν καὶ κληρονόμον...”

“ὡσὰν ἤξεύρεις, ἀφέντη μου, ὅτι ἦτον δι’ ἐσένα
 35 “ὄψιδα, ποῦ τὴν ἔβαλες στὴν Πύλιν γὰρ ἀτός σου,
 “καὶ οὐκ εὐρέθηκεν ἐδῶ στὸ τέρμενον τοῦ χρόνου,

“νὰ ἔλθῃ νὰ φανερωθῇ ὀμπρὸς στὴν ἀφεντιά σου,
 “ὡς τὸ ἔχουν τὰ συνήθεια ὅλου τοῦ πριγκιπάτου,
 40 “ς ἡμέρες τεσσαράκοντα καὶ πλήρωσιν τοῦ χρόνου,
 “εἰς ὅποιον πρᾶγμα οὐκ ἔσφαλεν οὔτε ἔφταισεν κἂν
 ὄλωσ

“ἀφῶν ἦτο στὴν φυλακὴν ὅπου τὴν εἶχες βάλει,
 “καθὼς ἦτο διὰ ὄψιδα ἀπὸ τοῦ ὀρισμοῦ σου.
 “Καὶ ὅταν τὴν ἐξήβαλες καὶ ἦλθεν εἰς τὸν τόπον,
 45 “εὐτὺς γὰρ ἐκατέλαβεν καὶ ἔμπροστέ σου ἦλθεν,

“κ’ ἐφανερῶθη εἰς ἐσὲν κ’ ἐζήτησεν τὸ δίκαιον.
 “Κ’ ἐσὺ τὴν ἀποκρίθηκες· δίκαιον γὰρ οὐκ ἔχει·
 “καὶ πάντα ἐσυ|χνοέρχεται, ἐζήτησε τὸ δίκαιον f. 215° 1
 50 “κ’ ἐσὺ ποτὲ οὐκ ἠθελὲς κούρτην νὰ τῆς κρατήσης,
 “ὡς αὐτεξούσιος ἔλεγες· δίκαιον γὰρ οὐκ ἔχει.
 “Κ’ ἐτούτη, ὡς ἀβούλευτη γυναῖκα χωρὶς ἄντρα,

7426 ἀλήθειαν

40 εἰς

43 οψίδα

52 ἀνδρα

36 ἠβρόθηκαὶ 38 δια νάλθη νὰ πρεζενταρησῆ ὀμπρὸς τὴν α. του 40 τας
 σαρέκωτας ἢ. καὶ τὸν χρόνον 41 εἰς το ὠπίο δε σόπτεισε οὔδε ποσως ἐσφάλε
 42 ἐσὶδ 43 διὰ οπ.—ὄψιδα γὰρ τὴν—ἀποκίθεν f. 104° 45 ἐκατέλαβε
 —ἐμπροστί σου 46 ὀπουτον 47 ἐνεφανήσῃ—ἐξ. σου δ. 48 ἀπεκρίθηκες
 καὶ ἦτες—ἐχῃ 49 ἐσυχνόρχετσε 50 ναντῆς 51 μῶσο δε αυθεξούσιος ἐλ.
 δ. ου καὶ χῃς 52 ὡς οπ.—ασιβουλευτης γ. δίχως ἀνδρα

- Η “ ἐστρέφετον σὸ ὄσπίτι τῆς ὡσὰν ἀπεγνωσμένη
 “ κὶ ἀνάμενεν νὰ τῆς ἔλθῃ ἀπὸ Θεοῦ βοήθεια.
 7455 “ Θεοῦ εὐδοκοῦντος σήμερον ἵπαντρεμένη ἐνι
 “ εἰς ἄνθρωπον εὐγενικὸν ἀπὸ γενέας μεγάλης,
 “ τὸ δίκαιον ποῦ τῆς ἔρχεται νὰ τὸ φυλάξῃ οὔτως
 “ ὡς πρέπει πᾶσα εὐγενικοῦ ἀνθρώπου νὰ τὸ κάμῃ.
 “ Διὰ τοῦτο ἤλθασιν ἐδῶ ἐμπρὸς στήν ἀφεντίαν σου
 (6120) 60 “ κ’ ἐγὼ μετ’ αὐτοὺς ἐνομοῦ ὅπου εἶμαι ἀδελφός τους,
 “ καὶ παραοφρίζω καὶ τοὺς δύο, τὸν ἕναν κληρονόμον,
 “ κὶ ὁ ἄλλος, ὡς ἀβουέρην τῆς, τὸ δίκαιον τους ζητῶντα.
 “ Παρακαλῶ σε, δέομαι νὰ τοὺς τὸ ἔχῃς δώσει
 “ τὸ δίκαιον ποῦ τοὺς ἔρχεται, καὶ εἰς νομὴν τοὺς βάνῃς
 65 “ ἀπὸ τὰ κάστρη κὶ ἀφεντίαν τῆς περιοχῆς Ἀκόβου.
 “ Κ’ ἐτοῦτοι εἶναι ἐτοιμοὶ νὰ ποιήσουν πρὸς ἐσένα
 “ τὸ ὅσον χρεωστοῦσιν εἰς δουλείαν κὶ ὀμάτζι καὶ λίζαν.”
 Ἐνταῦτα ἀπεκρίθηκεν ὁ πρίγκιπας ἀτός του
 καὶ λέγει τοῦ μισίρ Νικολάου ντὲ Σαῖντ Ὁμέρ ἐκείνου·
 70 “ Ἡμεῖς ἀκούσαμεν λεπτῶς κ’ ἡ κούρτη μας ὡσαύτως
 “ τοὺς λόγους ὅπου ἐσύντυχες καὶ τὴν ὑπόθεσίν σου,
 “ καὶ μαρτυροῦμεν, λέγομεν, ἀλήθεια ἐνι τὸ εἶπες, [11
 “ [ὅτι] διὰ ἐδικὴν μου ἀφορμὴν καὶ διὰ ἐδικόν μου τρόπον
 “ ἐχάσεν κὶ ἀκληρήθηκεν ἡ ἀρχόντισσα ἡ ἀδελφὴ σου
 75 “ τὸ ἰγυικὸν καὶ ἀφεντίαν, τὸν τόπον τῆς Ἀκόβου.
 “ Ἐν τούτῳ σε ἀποκρένομαι καὶ λέγω κ’ ἐρωτῶ σε·
 “ ἐὰν μᾶς ζητῆς νὰ ποιήσωμεν τὸ δίκαιον κατὰ νόμον,
 “ ἢ ἂν μᾶς ζητᾶς διὰ χάριταν καὶ διάκρισιν ἀφέντου,
 “ διατὸ ἐμποδίστη ὡς διὰ ἐμᾶς κὶ οὐδὲν εὐρέθη ἐνταῦτα
 (6140) 80 “ ἐδῶ εἰς τὸ πριγκιπάτου μας κ’ εἰς τὴν ἀνάπαψίν τῆς
 “ ἀπέσω εἰς τὰ τέρμενα, τὰ ἔχουσιν τὰ συνήθεια,
 “ τοῦ νὰ ἀνακράξῃ ὡς ἔπρεπεν καὶ νὰ ζητήσῃ δίκαιον.”
 Ἐνταῦτα ἀποκρίθηκεν μισίρ Νικόλαος ἐκεῖνος

7457 ὅπου—φυλάξουν 64 ὅπου 69 ἐκεῖνοῦ ντὲ σ. ὀμέρ 76 ἀποκρένομαι
 77 νόμον 78 ἢ ἂν] ἐάν—διὰ κρίσιν 80 ἀνάπαυσι

Cod. T 7453 σὸ σπι’ τις 54 ναντῆς ἔλθῃ 55 ἐπανδρεμένη ἐν
 57 που—φυλάξουν 58 καθε εὐγ. 62 τους] τῆς 63 παρεκαλῶ—κατὰ
 65 τῆς οἰμ. 67 ὅσω χροστοῦσι εἰς δ. καὶ ὀμάτζια καὶ λίζα 68 ἐνταῦτα
 69 μισέρ νηκολού ντε σαλωτομερ 70 ἐμῆς 71 τοὺς λ. τοὺς ἐσίντ.

- P “ἐστρέφουτο στὸ σπίτι τῆς ὡσὰν ἀπογνωσμένη
 “κι ἀνάμενε νὰ τῆς ἐλθῆ ἐκ τὸν Θεὸν βοήθεια.
 7455 “Θεοῦ εὐδοκοῦντος σήμερον ἔναι ὑπαντρεμένη
 “εἰς ἄνθρωπον εὐγενικὸν ἀπὸ γενεᾶς μεγάλης,
 “τὸ δίκαιον ποῦ τῆς ἔρχεται νὰ τὸ φυλάξῃ οὕτως
 “ὡς πρέπει πᾶσα εὐγενῆ ἀνθρώπου νὰ τὸ ποιῆ.
 “Διὰ τοῦτο ἤλθασιν ἐδῶ ὀμπρὸς στήν ἀφεντία σου (p. 174)
 60 “κ’ ἐγὼ μετ’ αὐτοὺς ἐνομοῦ ὡς ἀδελφὸς ὅπου εἶμαι,
 “καὶ παραοφρίζω καὶ τοὺς δύο, τὸν ἕναν κληρονόμον,
 “ὁ ἄλλος, ὡς ἀβουέρης τῆς, τὸ δίκαιον ζητῶντας.
 “Παρακαλοῦν δεόμενοι τοῦ νὰ τοὺς ἔχῃς δώσει,
 “καὶ νὰ τοὺς βάλῃς εἰς νομήν, τὸ γονικὸν τοὺς νᾶχουν
 65 “ἀπὸ τὸ κάστρο, περιοχὴν τῆς μπαρουνίας Ἀκόβου.
 “Κι αὐτεῖνοι ἔναι ἔτοιμοι νὰ ποίσουν πρὸς ἐσέναν
 “ὅσον χρωστοῦν εἰς λίξιον, δουλείαν καὶ ὀμάντζιον.” f. 215^v 11
 Εἰς τοῦτο ἀποκρίθηκεν ὁ πρίγκιπας ἀτός του·
 λέγει τοῦ μισέρ Νικολοῦ ντὲ Σάντ Ὁμέρη ἐκείνου·
 70 “Ἡμεῖς ἠκούσαμεν λεπτῶς κ’ ἡ κούρη μας ὁμοίως
 “τοὺς λόγους τοὺς ἐσύντυχες καὶ τὴν ὑπόθεσίν σου
 “καὶ μαρτυροῦμεν, λέγομεν, ἀλήθεια τὸ εἶπες,
 “διὰ ἐδικὴν μου ἀφορμὴν, δι’ ἐδικὸν μου τρόπον
 “ἔχασεν, ἀκληρήθηκεν ἡ ἀρχόντισσα αὐτεῖνη
 75 “τὸ γονικὸν καὶ ἀφεντίαν τοῦ κάστρου τῆς Ἀκόβου. (p. 175)
 “Εἰς τοῦτο ἀποκρένομαι, λέγω καὶ ἐρωτῶ σε,
 “ἂν μᾶς ζητᾶς νὰ ποίσωμεν τὸ δίκαιον κατὰ νόμον,
 “ἢ ἂν μᾶς ζητᾶς διὰ χάριταν καὶ διάκρισιν ἀφέντη,
 “διοῦ ἐμποδίστη δι’ ἡμᾶς κι οὐδὲν εὐρέθη ἐνταῦτα
 80 “ἐδῶ γὰρ εἰς τὸν τόπον μας, τὸν λέγουν πριγκιπᾶτον,
 “ἀπέσω εἰς τὰ τέρμενα, στοῦ τόπου τὰ συνήθεια,
 “τοῦ νὰ λαλήσῃ ὡς ἔτυχεν κι ὡς ἔπρεπε δικαίου.”
 Εἰς τοῦτο ἀποκρίθηκεν μισέρ Νικόλος οὕτως

7454 βοήθεια 59 ὀμπρὸς 63 ἔχει 69 ἐκείνου ντὲ σατωμέρη
 77 ἀμαζητάς—νόμου 78 ἢ ἂν] ἔαν—καὶ διὰ κρίσιν

72 λέγω—ἐνε f. 105^v 74 ἔχ. εξακληρίστηκε^v αρχ. κοίφι σου 76 ἀπε-
 κρένομαι 77 ἔαν μα ζητάς 78 ἔαν μα ζητάς 79 διατῆ ἔμπ. διημάς—
 αβρήθη 81 τὰ ἔχ. ἢ νόμου 82 δια να ἀνακρ. 83 απεκρήθ. ὁ μισερ
 κεκόλι

Η καὶ λέγει πρὸς τὸν πρίγκιπα ἀπόκρισιν ἐτέτοιαν·
 485 “ Ἀφέντη πρίγκιπα Μορέως, λέγω τὴν ἀφεντίαν σου
 “ ἐὰν ἔβλεπα κ’ ἐγνώριζα μετὰ πληροφορίας
 “ ὅτι ἡ ἀδελφή μου, ὅπου ἐνὶ ἐδῶ, οὐδὲν ζητεῖ μὲ δίκαιον
 “ τὸ κάστρον καὶ τὴν ἀφεντίαν, τὴν περιοχὴν Ἀκόβου.
 “ ἐτότε νὰ ἦτον εὐπρεπον τοῦ νὰ ἐζητούμην χάριν.
 90 “ Τὸ δὲ τὸ δίκαιον ἐνὶ ὀρθόν, ὡς τὸ ἐξεύρεις ἀτός σου.
 “ ὅτι ἡ ἀδελφή μου ὡς διὰ ἐσὲν εἰς φυλακὴν ἐκρατειέτο¹¹
 “ κὶ οὐδὲν ἠμπόρει οὐδὲ ποσῶς τοῦ νὰ ἐξέβη ἀπέκει
 “ διὰ τὰ ἔλθῃ ἀνακράζοντα τὸ ἰγονικὸν Ἀκόβης.
 “ Διὰ τοῦτο γὰρ οὐδὲν ζητῶ χάριν καμμία ἀπὸ ἐσέναν,
 95 “ μόνι τὸ δίκαιο ὡς ἀπαιτεῖ κὶ ὀρίζει το ὁ νόμος.”
 Ἐνταῦτα τοῦ ἀπεκρίθηκεν ὁ πρίγκιπας Μορέως
 καὶ λέγει τοῦ μισίρ Νικολάου ντὲ Σαϊντ Ὁμὲρ ἐκείνου·
 “ Ἀφῶν οὐ χρήσεις χάριταν νὰ λάβῃς ἀπὸ ἐμέναν
 “ καὶ θέλεις κὶ ἀνακράξεις με τῆς κούρτης μου τὸ δίκαιον,
 100 “ λέγω καὶ μαρτυρῶ σε το, ἴς ἀλήθειαν τὸ ἀφίρω¹²,
 “ ὅτι ἀμαρτίαν ἀπὸ Θεοῦ καὶ ψέγος τῶν ἀνθρώπων
 “ ἤθελα ἔχει εἰς ἐμέν, ἀν σὲ ἔλειψα ἀπὸ τοῦτο.
 “ Διὰ τοῦτο θέλω νὰ γενῆ τὸ πρᾶγμα ἀφίρω¹³ μένον
 “ μὲ προσοχὴν καὶ διάκρισιν, τοῦ τόπου τὰ συνήθεια.
 5 “ ὅπως μὴ σφάλω τίποτε κ’ ἔχω κατηγορίαν
 “ ἀπὸ τὸν Θεὸν κ’ ἐκ τοὺς ἀγίους ὁμοίως κ’ ἐκ τοὺς
 ἀνθρώπους.
 “ Καὶ θέλω τοῦ νὰ σωρευτοῦν ὄλου τοῦ πριγκιπάτου
 “ οἱ φλαμουριάροι κὶ ἀρχιερεῖς, οἱ λίζιοι καβαλλάροι,
 “ νὰ βάλω τὴν ὑπόθεσιν εἰς αὐτοὺς νὰ τὴν κρίνουν
 10 “ πρὸς τὰ συνήθεια τοῦ Μορέως, μὲ τοῦ Θεοῦ τὸν φόβον,
 “ τὰ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος ὁ Ρομπέρτος¹⁴
 “ τοῦ μακαρίτου μου ἀδελφοῦ τοῦ πρίγκιπα Ντζεφρόη,
 “ ὅταν ἐσυμβιβάστησαν κ’ ἐπήρην τον γαβρόν του.”
 Ἐνταῦτα ὀρίζει ὁ πρίγκιπας κ’ ἐγράψασιν πιττάκια

7492 ὑπόρει
13 γαυρόν

7500 εἰς

12 τοῦ μακαρίτου μοι αὐ¹² καὶ ἀδελφῶ

Cod. T 7487 ἐνε—οὐδε ζητα 89 ἐτ. ἦτον εὐπρεπον διανα 90 ἐνε—τὸ ζήτημα
 91 ὡς om.—διασέν 92 καὶ οὐκὶ ἠνωπόρη οὐδε π. διανα ζευ α. 93 κἀλή
 94 γὰρ οὐ καὶ ζητὸ χ. καμα ποσένα 95 μῶνο 96 πρίγκιπτος 97 καὶ

Ρ και λέγει πρὸς τὸν πρίγκιπαν ἀπόκρισιν τοιάνδε· f. 215^v 1
 7485 "Ἀφέντη πρίγκιπα Μορέως, λέγω τὴν ἀφεντία σου·
 " ἂν ἔβλεπα κ' ἐγνώριζα μετὰ πληροφορίας
 " ἡ ἀδελφή μου ὄπδναι ἐδῶ οὐδὲν ζητᾶ με δίκαιον
 " τὸ κάστρον καὶ περιοχὴν τῆς μπαρουνίας Ἀκόβου,
 " τότες νὰ ἦτον ἔμπρεπον νὰ ἐζητούμαν χάριν.
 90 "Τὸ δὲ τὸ δίκαιον ἐνὶ ὀρθό, ὡς τὸ ἠξεύρεις ἀτός σου,
 " ἡ ἀδελφή μου ἐστέκετον εἰς φυλακὴν δι' ἐσένα
 " καὶ οὐκ ἐδύνετον ποσῶς νὰ ἐξέβη ἀπέκει,
 " νὰ ἔλθη ἀνακράζοντα τὸ γονικὸν Ἀκόβου.
 " Εἰς τοῦτο δὲ οὐδὲν ζητῶ χάριν τοῦ νὰ με δώσης,
 95 "μόνον τὸ δίκαιον ὡς ἐν' κὶ ὀρίζει το ὁ νόμος."

Εἰς τοῦτο ἀποκρίθηκεν ὁ πρίγκιπα Γουλιάμος,
 εἶπε τοῦ μισέρ Νικολοῦ ντὲ Σάντ Ὅμὲρ ἐκείνου·
 " Ἀφῶν οὐ χρήζεις χάριταν νὰ ἔχῃς ἀπὸ μένα,
 " καὶ θέλεις, ἀνακράζεις με με δίκαιον τῆς κούρτης,
 7500 "λέγω καὶ μαρτυρῶ σε το, ἀλήθεια τὸ ἀφιρώνω, f. 215^v 11
 " ὅτι ἄμαρτία ἐν' ἀπὸ Θεοῦ καὶ ψέγος ἀπὸ ἰνθρώπων
 " ἠθελεν εἰσταιν εἰς ἐμέν ἂ σὲ ἔλειψα ἐκ τούτου.
 " Διὰ τοῦτο θέλω νὰ γενῆ τὸ πρᾶγμα ἀφιρωμένον
 " με προσεχὴν καὶ διάκρισιν, τοῦ τόπου τὰ συνήθεια,
 5 " ὅπως μὴ σφάλω τίποτε κ' ἔχω κατηγορίαν.

" Καὶ θέλω το νὰ συναχτοῦν ὄλοι τοῦ πριγκιπάτου,
 " φλαμουριάροι, ἀρχιερεῖς, κὶ ὄλοι οἱ καβαλλάροι
 " νὰ βάλω τὴν ὑπόθεσιν εἰς αὐτοὺς νὰ τὴν κρίνουν
 10 " με φόβον πρῶτον τοῦ Θεοῦ στοῦ τόπου τὰ συνήθεια,
 " τὰ ἔδειξεν ὁ βασιλεὺς ἐκείνος ὁ Ρουμπέρτος (p. 176)

" ὅταν ἐσυμβιβάστησεν ὁμοῦ με τὸν γαβρόν του."

Ἐνταῦτα ὀρίζει ὁ πρίγκιπας καὶ ἔγραψαν πιττάκια

7484 τιάδε 88 om. by Buchon 89 τό ται σεήτων ἐνπρεπον 90 ὡς
 τῶ] ὡτο 95 ὡς] ἂς 7500 ἀλήθην 5 ὅπως] ὡμος 10 πρῶτον, ποτ
 ἀοράτου, as B. reads—καὶ στοῦ 11 τὰ] νὰ 13 ἐσυμβιβάστησαν

λ. μ. νικῶ ἂν τε σαθὸν τομὲρ 98 χάριτη 99 μὰ θ. καὶ ἀγγαγίης γὰρ—μου om.
 7502 ἀσέλγησα ἀπε τοῦτο f. 105^v 3 τὴν πρᾶμα 4 προσεχὴ 7 ὅτι
 να σ.—δλη 8 εἰ φ. καὶ ἡ καβαλαρὴ οἱ λήζη ἀρχιερεῖς 12 τοῦ μακαριτοῦ μου
 ἀδ.—τῆσφρε 13 ἐσῶν βᾶσταν—γαμβρόν 14 καὶ γράφου του π.

- Η εἰς ὄλους τοὺς φλαμουριαρίους τοῦ πριγκιπάτου ὄλου
 7516 ὡσαύτως κ' εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς κ' εἰς τοὺς καβαλλάρους,
 καὶ ἦλθαν κ' ἐσωρεύτησαν ἐκείσε εἰς τὴν Κλαρέντζαν.
 Στοῦ ἁγίου Φραγκίσκου ἐσέβησαν, εἰς τοὺς Φρεμενουρίους,
 κ' ἐκάτσαν εἰς κρισίματα, ὡς ἐνι τὸ συνήθειον.
- (6190) 20 Ἐνταῦτα λέγει ὁ πρίγκιπας μσιρ Νικολάου ἐκείνου·
 “Θέλω νὰ μάθω ἀπὸ σοῦ τὸ ποῖος ἐνι ὁ ἀβουκάτος
 “ὅπου χρεωστεῖ τοῦ νὰ λαλῆ ὡς διὰ τὴν ἀδελφὴν σου,
 “τοῦ νὰ βαστᾶ τὸν λόγον της, νὰ συντυχαίνῃ εἰς κούρτην.”
 Κ' ἐκείνος τοῦ ἀπεκρίθηκεν· ἀτός του θέλει εἶσαι,
 25 νὰ λέγῃ κὶ ἀποκρένεται ὅσον διαφέρνει εἰς κρίσιν
 διὰ ἐκείνην τὴν ὑπόθεσιν τοῦ κάστρου τῆς Ἀκόβου.
 Κ' εἰς τοῦτο ἀπεκρίθηκεν ὁ πρίγκιπας καὶ εἶπεν·
 “Ἀφότου ἐσὺ ἀποδέχῃσαι νὰ εἶσαι ἀβοκάτος
 “διὰ τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν τῆς ντάμα Μαργαρίτας,
 30 “κ' ἐγὼ ὡς διὰ τὴν ἀγάπην σου κὶ ὡς διὰ τὴν συντρο-
 φίαν σου
 “νὰ σὲ ποιήσω συντροφίαν καὶ νὰ βαλθῶ ἀβοκάτος, l. 14
 “νὰ διαφεντεύω καὶ κρατῶ τὰ δίκαια τῆς κούρτης.”
 Ἐνταῦτα κράζει ὁ πρίγκιπας τὸν λογοθέτη ἐκείνου,
 μσιρ Λινάρδον τὸ ὄνομα, ἀπὸ τὴν Πούλιαν ἦτον·
 35 ἄνθρωπος ἦτον φρόνιμος, καλὰ γραμματισμένος·
 ἐκείνον εἶχε ἰσόψυχον καὶ πρῶτον στὴν βουλὴν του.
 Τὴν βέργαν γὰρ καὶ τὸ ραβδί, τὸ ἐκράτει εἰς τὸ χέριν,
 ὡς τὸ ἔχουσιν οἱ ἀρχηγοὶ κ' οἱ ἀφέντες γὰρ τοῦ κόσμου,
 τοῦ ἔδωκεν καὶ λέγει τον· “Ἐγὼ σὲ παραδίδω
 (6200) 40 “τὴν ἀφεντίαν ὅπου κρατῶ νὰ στήκῃς διὰ τὴν κούρτην,
 “νὰ κρένης γὰρ καὶ νὰ κρατῆς τὸ δίκαιον μὲ τὸν νόμον,
 “μὲ τὴν βουλὴν καὶ συντροφίαν ὅπου εἶναι ἐδῶ εἰς
 τὴν κούρτην·
 “κὶ ὀρκῶ σε κατὰ τοῦ Χριστοῦ κ' εἰς τὴν ψυχὴν σου ἀπάνω,

7518 εἰς τὸν ἅγιον 19 sic, not χρησιματα as B. reads 33 ἐκείνον τὸν
 λογ. 37 εἰς τὸ χ. του

Cod. T 7515 φλαμουριαροῦς 17 τὴν κλαρέντζαν 18 στοῦ σὰν φραγκ-
 ζέσκο ἐσ. στοὺς φραμεναρίους 19 ἐνε 20 τοῦ μισερ νικο^λ ἐκ. 21 τὸ οὐκ-
 πῖος ἐνε αβωγάτος 22 ποῦ χ. δια να λ. 23 δια να β. τα λογια τη
 24 τὰποκρ. 25 η κρι^{σι} 28 αβωγάτος 30 καὶ δια τὴν συντροφ.

Ρ εἰς ὄλους τοὺς φλαμουριαροὺς ὄλου τοῦ πριγκιπάτου
 7516 ὁμοίως εἰς τοὺς καβαλλαρίους κ' εἰς ὄλους τοὺς λιζίους.
 *Ἦλθαν καὶ ἐσυνήχτησαν ὄλοι εἰς τὴν Γλαρέντζαν,

κ' ἐκάθισαν νὰ κρίνουσιν ὡς ἔνι τὰ συνήθεια. f. 216^r 1
 20 Ἐνταῦτα εἶπε ὁ πρίγκιπας τοῦ μισέρ Νικολάου·
 “Θέλω νὰ μάθω ἀπὸ σοῦ ποίος ἔνι ἀβουκάτος,
 “νὰ χρεωστῆ καὶ νὰ λαλῆ διὰ τὴν ἀδελφὴν σου
 “καὶ νὰ βαστᾷ τὸν λόγον της, νὰ συντυχαίνῃ εἰς κούρτην.”
 Κ' ἐκεῖνος ἀποκρίθηκεν· ἀτός του θέλει εἰσταίν,
 25 νὰ λέγῃ νὰ ἀποκρένεται, ὡσὰν διαφέρει ὁ νόμος,
 δι' ἐκείνην τὴν ὑπόθεσιν τῆς μπαρουνίας Ἀκόβου.
 Εἰς τοῦτο ἀποκρίθηκεν ὁ πρίγκιπας καὶ εἶπεν·
 “Ἀφῶν ἐσὺ ἀποδέχεσαι νὰ εἶσαι ἀβοκάτος
 “ὡς διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς ντάμα Μαργαρίτας,
 30 “καὶ τὸ διὰ τὴν ἀγάπην σου καὶ διὰ τὴν συντροφίαν
 σου,
 “νὰ σὲ ποιήσω συντροφίαν καὶ νὰ βαστῶ ἀβουκάτος,
 “νὰ διαφεντεύω, νὰ κρατῶ τὰ δίκαια τῆς κούρτης.”
 Εὐτὺς λαλεῖ ὁ πρίγκιπας αὐτὸν τὸν λογοθέτην,
 μισέρ Δινάρδον <τὸ> ὄνομα, ἀπὲ τὴν Πούλιαν ἦτον·
 35 ἄνθρωπος ἦτον φρόνιμος, καλὰ γραμματισμένος·
 ἐκεῖνον εἶχε ἰσόψυχον καὶ πρῶτον | τῆς βουλῆς του. f. 216^r 11
 Τὴν βέργαν δὲ καὶ τὸ ραβδί, τὸ ἐβάστα εἰς τὸ χέριν,
 ὡς τὸ ἔχουσιν οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ κόσμου οἱ ἀφέντες,
 ἔδωκέν τον καὶ λέγει τον· “Ἐγὼ σὲ παραδίδω,
 40 “τὴν ἀφεντιάν, τὴν κρατῶ, νὰ στέκης διὰ τὴν κούρτην,
 “νὰ κρίνῃς διὰ νὰ κρατᾷς τὸ δίκαιον μὲ τὸν νόμον,
 “μὲ τὴν βουλήν καὶ συντροφίαν, ὅσοι εἶναι εἰς τὴν
 κούρτην·
 “κι ὀρκίζω σε εἰς τὸν Χριστόν, εἰς τὴν ψυχὴν σου ἀπάνω,

7532 διαφεντεύω 40 τῆρ] τι. In the edition of B. ll. 38 and 39 follow
 ll. 35. by mistake 41 δια αὶ να κρατᾷς

31 συντροφία—βαλθὶν ἀβοκάτος f. 106^r 32 καὶ νὰ 34 μισέρ λιαρδοῖ
 37 ἐκρέτηε 38 τόχουσι 40 που—να στέκει δια τὴν γούρτην 42 ὄπονε—
 στανγγούρτην 43 καὶ ἔρκεσε

- Η “ ἐσὲν κὶ ὅσοι καθέζονται μετὰ σὲ ἐδῶ εἰς τὴν κούρτην,
 7545 “ τὸ δίκαιον τῆς ἀρχόντισσας μαντάμα Μαργαρίτας
 “ νὰ τὸ κρατήσετε καλὰ ὡσπερ καὶ <τὸ> τῆς κούρτης.
 “ Μὴ σαλευτήτε τίποτε διὰ φτόνον ἢ φιλίαν·
 “ προσέχετε μὴ σφάλετε ἀπάνω εἰς τὰς ψυχὰς σας,
 “ ἐπεὶ ἐγὼ διὰ συντροφίαν κὶ ἀγάπην τοῦ ἀδελφοῦ μου
 50 “ τοῦ [μισὶρ] Νικολάου ντὲ Σαῖντ Ὁμέρ θέλω νὰ ἀβο-
 καρίσω
 “ ἐκ τὸ ἄλλο μέρος, νὰ κρατῶ τὸ δίκαιον! γὰρ τῆς κούρτης.”
 Ἐν τούτῳ ἐπεχείρησεν μισὶρ Νικόλαος ἐκεῖνος
 νὰ λέγη κὶ ἀφηγήσεται τὸν τρόπον τῆς Ἀκόβου,
 τὸ πῶς ἐξέπεσε ἡ ἀφεντία τοῦ ἰγουνικοῦ ἐκείνου
 55 τῆς πρωτοστρατόρισσας τῆς ντάμα Μαργαρίτας,
 καθὼς τὸ ἀκούσετε ἐδῶ ὀπίσω εἰς τὸ βιβλίον μου
 τοὺς τρόπους καὶ τὰς ἀφορμὰς καὶ τὴν καθοδηγίαν,
 τὸ ὅποιον οὐδὲν μὲ φαίνεται νὰ σᾶς τὸ διπλογράψω,
 διατὸ ἔνι γὰρ κολαστικόν, οἱ πάντες τὸ βαρειῶνται.
 (6220) 60 Κὶ ἀφότε ἀποπλήρωσε τὰ εἶχεν νὰ λαλήσῃ,
 ἐνταῦτα πάλε ἄρχισεν ὁ πρίγκιπας νὰ λέγη,
 νὰ βάνῃ τρόπους κὶ ἀφορμὰς καὶ λόγους ἐναντίους
 πρὸς τὸ εἶπεν γὰρ κ' ἐλάλησε μισὶρ Νικόλαος ἐκεῖνος,
 ὡς τὸ ἔχουσιν οἱ διάταξες κὶ ὅλα τὰ δικαστήρια
 65 καὶ λέγουσιν ὁ κατὰ εἰς τὸ ἐξεύρει διὰ ὄφελόν του.
 Κὶ ἀφότου εἵπασιν πολλὰ κ' ἐπλήθυναν τὰ λόγια,
 ὤρισεν ὁ πρίγκιπας κ' ἠφέραν τὸ βιβλίον,
 ὅπου ἔγραφαν κ' ἐλέγασιν τοῦ τόπου τὰ συνήθεια.
 Ἐνταῦτα ἠύρασιν ἐκεῖ ἐγγράφως τὸ κεφάλαιον,
 70 ὅπερ γράφει λεπτομερῶς, λέγει καὶ διερμηνεύει,
 τὸ πῶς ὁ λίζιος ἄνθρωπος χρεωστεῖ ποιῆσαι τοῦτο·
 εἰ μὲν συμβῆ ὁ ἀφέντης του ὁ ἐχτρός του νὰ τὸν πικίσῃ ἰ
 καὶ νὰ τὸν ἔχῃ εἰς φυλακὴν, εἰς τιμωρίαν σιδήρων,
 νὰ τὸν ζητήσῃ ὁ ἀφέντης του καὶ νὰ τὸν ἀνακράξῃ·

7549 ἐπὶν 59 βαρειῶνται 64 ἡ διάσταξες 68 ἐγγράφως
 69 ἐγγράφως 70 ἄπερ 72 νὰ τὸν ποιήσῃ

Cod. T 7544 σὲν—στὼ γουρ' 46 καθὼς πὲρ καὶ τῆς κ. 47 ἡ ζυλφὴ
 48 στὴ ψηχη 50 τοῦ μισερ νηκο^λ ντε σαλετομερ θελω νὰ βοκαρίσω 51 γὰρ
 om. 52 ἐνταῦτα ἐπεκειρισε ὁ μισερ νικο^λ 54 ἀφεντία 57 τὴν γγαθο-
 διγι^α 58 το ὠπὴ—μου φαίν. διπλογράφο 59 διατὸ ἔνε 60 καὶ ἀφότου

Ρ “ ἔσεν κι ὄσοι καθέζονται μετ’ ἔσου εἰς τὴν κούρτην,
 1545 “ τὸ δίκαιον τῆς ἀρχόντισσας τῆς ντάμας Μαργαρίτας
 “ νὰ τὸ κρατήσετε καλὰ καθάπερ καὶ τῆς κούρτης.
 “ Μὴ σαλευτῆτε τίποτε διὰ φόβον καὶ φιλιάν·
 “ προσέχετε μὴ σφάλετε ἀπάνω εἰς τὴν ψυχὴν σας,
 “ ἐπεὶ ἐγὼ διὰ συντροφίαν κι ἀγάπην τοῦ ἀδελφοῦ μου
 50 “ μισὲρ Νικολοῦ ντὲ Σάντ’ Ὁμὲρ θέλω ν’ ἀβουκατέψω
 “ ἕκ τὸ ἄλλο μέρος, νὰ κρατῶ τὸ δίκαιον τῆς κούρτης.”

Εἰς τοῦτο | ἐπιχείρησεν αὐτὸς ὁ μισὲρ Νικόλας f. 216° 1
 νὰ λέγῃ τὴν ἀφήγησιν, τὸν τρόπον τῆς δουλείας,
 τὸ πῶς γὰρ καὶ ἐξέπεσεν ἡ ἀφεντία Ἰακόβου
 55 τὸ τῆς πρωτοστρατόρισσας τῆς ντάμας Μαργαρίτας,
 καθὼς καὶ τὸ ἠκούσετε ἐδῶ εἰς τὸ βιβλίον
 τοὺς τρόπους καὶ τὰς ἀφορμὰς καὶ τὴν καθοδηγίαν.

60 Ἐφότου ἀποπλήρωσεν τὰ εἶχε νὰ λαλήσῃ,
 ἐνταῦτα πάλιν ἀρχίσεν ὁ πρίγκιπας νὰ λέγῃ, (p. 177)
 νὰ βάνῃ τρόπους, ἀφορμὰς καὶ λόγους ἐναντίους
 πρὸς τὸ εἶπεν καὶ ἐλάλησεν μισὲρ Νικόλαος ἐκεῖνος,
 ὡς τὸ ἔχουν οἱ διάταξες κι ὄλα τὰ δικαστήρια
 65 καὶ λέγουσιν ὁ κάθε εἰς τὸ ξεύρει εἰς ὄφελόν του.
 Ἐφότου εἶπασιν πολλὰ κ’ ἐπλήθυναν οἱ λόγοι,
 ὤρισεν δὲ ὁ πρίγκιπας, ἠφέραν τὸ βιβλίον·

70 τὰ ἔγραφεν, λεπτομερῶς λέγει καὶ ἐρμηνεύει,
 τὸ πῶς ὁ λίκιος ἄνθρωπος χρεωστεῖ νὰ ποίση ἐτοῦτο·
 εἰ μὲν συμβῆ ὁ ἀφέντης του νὰ τὸν πιάσῃ ἐχτρός του
 καὶ νὰ τὸν ἔχῃ εἰς φυλακὴν, εἰς τιμωρίαν σιδήρων,
 νὰ τὸν ζητήσῃ <ὄ> | ἀφέντης του καὶ νὰ τὸν ἀνακράξῃ· f. 216° 11

7549 καὶ διαγράψω 50 νικολό 51 ἄλος 56 βληβλήον 63 ὁ ἐκείνος
 64 αἰ] ἡ 70 λεπτόμερος 72 συμβῆ α αὐθέντη μου

ἐπεπλήρωσε f. 106° 62 καὶ μὲ λόγους 63 τα ἦπαι—μισερ νικο^λ
 64 τόχουσι ἢ διατ. 65 ὁ κάθε ἢς τὸ ξεύρει δια ὄφηλιώ του 67 γὰρ ὁ πρίγκ.
 68 ἐπὶ γραφῶν 69 ἐγὰρ φοι 70 ὡπὶ γραφε κατὰ λεπτόν λέγει διορμωσέη
 71 τοῦτο χρ. ποιήσαι 72 συμβῆ—καὶ ὁ ἐχθ. 73 ἦσθὸ μωρεὰ σιδήρου

Η νὰ σέβῃ εἰς <τὴν> φυλακὴν εἰς ὄψιδαν διὰ ἐκείνον,
 7576 νὰ ἐβγάλῃ τὸν ἀφέντην τοῦ ἀπὸ τὸ δεσμοτῆριον.
 Ὅφείλει πρὸς τὸ σύνηθες καὶ πρὸς τὸ ὀρίζει ὁ νόμος
 νὰ σέβῃ εἰς τὴν φυλακὴν σωματικῶς ἀτός του.
 Καὶ μετὰ ταῦτα ὁ ἀφέντης τοῦ χρεωστῆ πάλιν νὰ ἐβγάλῃ
 (6240) 80 τὸν λίζιον ἄνθρωπο ἀπ' ἐκεῖ ποῦ ἐσέβῃ ὡς διὰ ἐκείνον.
 Οἱ πάντες γὰρ ὅπου ἤσασιν ἐκεῖ στὴν κούρτη ἐτότε,
 ὅλοι ἐπλαγίασαν κ' ἔλεγον μὲ διάκρισιν μεγάλην
 ὅτι ἡ πρωτοστρατόρισσα ἐτύχαιεν νὰ ἔχῃ
 τὸ ἰγονικόν, τὴν περιοχὴν τοῦ κάστρου τῆς Ἀκόβου,
 85 ἀφῶν ἀτός του ὁ πρίγκιπας τὴν ἔβαλε καὶ ἦτον
 ὄψιδα καὶ εἰς φυλακὴν διὰ ἐκείνον <εἰς> τὴν Πόλιν.
 Τὸ φέρει γὰρ ὁ πρίγκιπας τοῦ νόμου τὸ βιβλίον
 κ' ἐστάθη κι ἀφιρώθηκεν εἰς τὸ κεφάλαιο ἐκείνο·
 κι ἀπόδειξε μὲ τὸ βιβλίον, τοῦ τόπου τὰ συνήθεια,
 90 ὅτι μὲ δίκαιον χρεωστικὸν ἐχρεώσται νὰ τὸ ποιήσῃ.
 Οὐδὲν τῆς ἔφταιεν τίποτε διατὶ γὰρ οὐκ ἠύρεθη
 διὰ νὰ ζητήσῃ δίκαιον | στὸ ἰγονικὸν ἐκείνον
 ἀπέσω εἰς τὰ τέρμενα ὅπου ἔχουν τὰ συνήθεια. ἰ
 Ἐμεταπίασαν ὅλοι τοὺς κ' ἐστράφησαν καὶ εἶπαν
 95 ὅτι ἀφότου ἐτύχαιε κ' ἐχρεώσται νὰ <τὸ> ποιήσῃ,
 (νὰ σέβῃ γὰρ στὴν φυλακὴν ἀφῶν τὴν ἀνακράξει
 ὁ ἀφέντης τῆς ὁ λίζιος, τὸ ὀρίζουν τὰ συνήθεια,
 κι οὐδὲν εὔρεθη εἰς τὸν Μορέα στὰ τέρμενα ἀπέσω,
 νὰ φανιστῇ εἰς τὸν πρίγκιπα, νὰ τοῦ ζητήσῃ δίκαιον),
 (6260) 7600 κ' ἐπέρασαν τὰ τέρμενα,—τὸ δίκαιον τῆς ἐχάσε·
 ἐδῶκαν τὴν ἀπόφασιν ὅτι ἔρημα γυρεύει.
 Ἐκράξασιν τὸν πρίγκιπα καὶ τὸν μισὶρ Νικόλαον,
 καὶ ἤλθασιν ἀμφότεροι ἐνώπιον τῆς κούρτης.
 Κι ὁ λογοθέτης, ὅπου ἦτον τοῦ πρίγκιπος <ὁ> δίκαιος,
 5 ἐκείνος τοὺς ἐσύντυχεν κ' ἐβάσταξε τὸν λόγον,
 τὸ πῶς ἡ κούρτη ἐτήρησε κ' ἠύρασι μὲ τὸν νόμον·

7577 συνηθεῖ 78 This line is cancelled 80 τὸν λίζ. τὸν ἄνθρωπον—ὅπου
 83 ἀστρατόρισα 94 εἶπεν 99 τοῦ] τοῖς 7600 ἐπέρασεν—τὸ δίκαιον τῆ

Cod. T 7575 διατεκίβον 76 απε 78 οπι. 79 πάλι 80 τὸν
 λ. του τὸν ἀφέντῶν ὅπου σεθεῖ δια ἐκίβον 81 ἀποῦσασι—στὴν γγούρτην 84 τὸ
 κάστρο 86 δι ἐκίβονε στὴν π. 88 καὶ στάθηκαὶ ἀφ. 90 τὸ οπι.

Ρ νὰ σέβῃ εἰς τὴν φυλακὴν εἰς ὀψίδαν δι' ἐκεῖνον,
7576 νὰ ἐβγάλῃ τὸν ἀφέντη <του> ἀπὸ δεσμωτηρίου.

Καὶ μετὰ <ταῦτα ὁ> ἀφέντης τοῦ χρεωστῆ νὰ τὸν ἐβγάλῃ
80 τὸν λίζιον τὸν ἄνθρωπον ποῦ εἰσέβην δι' ἐκεῖνον.

Οἱ πάντες, ὅπου ἤσασιν ἐτότε εἰς τὴν κούρτην,
ὄλοι ἐπλευρίασαν, ἔλεγον <μέ> διάκρισιν μεγάλην
ὅτι ἡ πρωτοστρατόρισσα ἐτύχαινε νὰ ἔχῃ
τὸ γονικὸν καὶ περιοχὴν τοῦ κάστρου τῆς Ἀκόβου,
85 ἀφοῦ ἀτός του τὴν ἔβαλεν ὁ πρίγκιπας δι' ἐκεῖνον
ὀψίδαν καὶ εἰς φυλακὴν ἀπέσω εἰς τὴν Πόλιν.

Τὸ φέρεῖ γὰρ ὁ πρίγκιπας τοῦ νόμου τὸ βιβλίον,
ἐστάθη, ἀφιρώθηκεν εἰς τὸ κεφάλαιο ἐκεῖνο
κι ἀπόδειξε μὲ τὸ βιβλίον, τοῦ τόπου τὰ συνήθεια,
90 ὅ,τι μὲ δίκαιον χρεωστικὸν ἐχρεώσται νὰ ποιήσῃ.

Κι οὐδὲν τῆς τρέχει τίποτες διοῦ γὰρ οὐκ εὐρέθη
τοῦ νὰ ζητήσῃ δίκαιον στὸ γονικὸν ἐκεῖνο
ἀπέσω εἰς τὸ τέρμενον, τὸ ἔχουν τὰ συνήθη.

Ἐμεταπίασαν ὄλοι τους, ἐστράφησαν καὶ εἶπαν

95 ὅτι ἀφῶν ἐτύχαινε κ' ἐχρώσταιε νὰ τὸ ποίση, f. 217' 1
(νὰ σέβῃ εἰς τὴν φυλακὴν, εἰ μὲν τὴν ἀνακράζει
ὁ ἀφέντης <της> ὁ λίζιος, τὸ γράφουν τὰ συνήθεια,
καὶ οὐκ εὐρέθη εἰς τὸν Μορέαν στὸ τέρμενον ἀπέσω,
νὰ φανιστῇ εἰς τὸν πρίγκιπαν, νὰ τοῦ ζητήσῃ δίκαιον),
7600 κ' ἐπέρασαν τὰ τέρμενα,—τὸ δίκαιον τῆς ἐχάσεν·
ἔδωκαν τὴν ἀπόφασιν ὅτι ἔρημα γυρεύει.

Ἐλάλησαν τὸν πρίγκιπαν καὶ τὸν μισερ Νικόλαν,
καὶ ἤλθασιν ἀφότεροι ἐνώπιον τῆς κούρτης.

Ἄλογοθέτης, ποῦ ἦτονε τοῦ πρίγκιπος δικαῖος,
5 ἐκεῖνος τοὺς ἐσύντυχεν κ' ἐβάσταξεν τὸν λόγον,

7580 ἐξέβην

93 σιωθήθ, as in l. 7334

96 τὴν ἀνακράζω

f. 107^v 91 ευτεε—ὁ καὶ βρέθη 93 σπόχουν 95 ἀφόντου—καὶ χρεοστ¹
νὰ π. 96 εἰς φυλ. 97 ὅτι τόχου τὰ σιωθήθεια 99 νὰ φανιστῇ στῶν
πρίγκιπα 7600 ἀπέρασαν 1 σιτι εὐκερα γ. 2 μισερ νικο^λ 3 ἀφότερη

Η λεπτομερῶς τοὺς ἔδειξε τὸ δίκαιον καὶ τοὺς τρόπους,
τὸ πῶς ἡ κούρτη ἐκέρδισε τὸ κάστρον τῆς Ἀκόβου
μὲ τὰ ὀμάτσια κι ἀφεντίαν, τὴν περιοχὴν ὅπου εἶχεν,
7610 πρὸς τὰ συνήθεια τοῦ Μορέως, καθὼς τὸ ὀρίζει ὁ νόμος.

Τὸ ἀκούσει ἐτούτο ὁ πρίγκιπας, ὡς τὸ ἔχουσιν οἱ
κούρτες,

τὴν κούρτην εὐχαρίστησεν κι ἀπόφασιν ἀπήρην·
ὡς δὲ ὁ πρωτοστράτορας ὁ μισὶρ Ντζᾶς ἐκείνος, Ε
οὐδὲν ἠθέλησεν ποσῶς εὐχαριστίαν νὰ ποιήσῃ.

15 Μετὰ ταῦτα ὅλοι οἱ ἄρχοντες, οἱ λίξιοι φλαμουριᾶροι,
ἀπηλογίαν ἐζήτησαν κι ὁ πρίγκιπας [τοὺς] τὴν δίδει,
κ' ἐδιάβησαν ὁ κατὰ εἰς ἔνθα ἠθέλεν κ' ἡγάπα.

Ἡ κούρτη γὰρ ἐσκόρπισεν, ὁ κατὰ εἰς ἐδιάβη
ἐκεῖ πού ἐχρεώσται ν' ἀπελθῆ ἕκαστος ἀπ' ἐκείνους.

(6280) 20 Καὶ μετὰ ταῦτα ὁ πρίγκιπας κράζει τὸν λογοθέτην
καὶ λέγει του γὰρ μοναξὰ μὲ διάκρισιν μεγάλην·

“Ὅμνύω σε, λογοθέτη μου, ἐνώπιον τοῦ Κυρίου μου,

“πολλὰ μὲ ἐφάνη βαρετὸν ἡ κρίσις ὅπου ἐδόθη,

“καὶ ἀκληρήθη ἡ ἀρχόντισσα, ἡ ντάμα Μαργαρίτα,

25 “ἀπὸ τὸ κάστρον κι ἀφεντίαν, τὴν περιοχὴν Ἀκόβης,

“διατὶ ἀπεικάζω αἰσθητὰ κ' ἐξεύρω ὅτι ἐνὶ ἀλήθεια

“ὅτι ἐγὼ τὴν ἔβαλα στὴν φυλακὴν ὅπου ἦτον.

“Καὶ δι' αὐτὴν γὰρ τὴν ἀφορμὴν οὐδὲν εὐρέθη ἐνταῦτα

“στὰ τέρμενα καὶ στὸν καιρὸν ὅπου ἔπρεπεν νὰ ἔλθῃ,

30 “νὰ ἐμφανιστῆ εἰς τὴν κούρτην μου καὶ νὰ ἔχῃ ἐξεζητήσῃ

“τῆς Ἀκοβας τὴν ἀφεντίαν ὅπου ἦτο ἰγονικὸν τῆς.

“Κ' ἐτούτῃ γὰρ ἡ ἁμαρτία νὰ σὲ εἰπῶ πῶς ἐγένη.

“Ἐτότε ὅταν μὲ ἠφέρασιν κ' εἴπασιν τὸ μαντάτο, f.

“ὅτ' εἶναι καὶ ἀπόθανεν ὁ ἀφέντης τῆς Ἀκόβου

35 “(διατὸ ἦτον εἰς τὴν φυλακὴν ἡ ντάμα Μαργαρίτα,

“ὅπερ γὰρ τῆς ἔρχετον τὸ ἰγονικὸν ἐκείνο,

“διατὸ ἦτον κληρονόμος του, παιδὶ τῆς ἀδελφῆς του),

7613 ἄστράτορας 19 ὅπου 32 ἐτούτῃ γὰρ τὴν ἁμαρτίαν 34 ὅτι
ναὶ καὶ 36 ἐκείνον

Cod. T 7607 κατάλεκτός 8 τὸν τόπον τῆς ἀκ. 11 τοῦτο—ἡ κούρτη
12 τὴν κούρτην—ἐπίρ 13 ὁ δε ὁ πρ. ὁ μισὶρ τζᾶν 14 νὰ om. 15 ἡ
λήξη ἢ καβαλάρι 16 ἐζήτησε—τοὺς om. 17 οκάθεῖς 18 ὁ καθεὶς ἐδιάβη

P

τὸ πῶς ἡ κούρτη ἐκέρδισεν τὸ κάστρον τῆς Ἀκόβου·
 λεπτομερῶς τὸ ἔδειξεν, τοῦ νόμου τὸ βιβλίον, (p. 178)
 7610 ὅπερ ἐγράψαν ἐξ ἀρχῆς ἔσωθεν τῶν συνήθειων.

Τὸ ἀκούσει το ὁ πρίγκιπας, ὡς τὸ ἔχουσιν οἱ κούρτες,
 τὴν κούρτην εὐχαρίστησεν, ἀπολογία ἐπήρην·
 τὸ δὲ ὁ πρωτοστράτορας ὁ μισερ Ἰζάν ἐκεῖνος,
 οὐδὲν ἠθέλησεν ποσῶς εὐχαριστίαν νὰ δώσῃ.
 15 Μετὰ ταῦτα ὄλοι οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ φλαμουριάροι
 ἀπολογία ἐζήτησαν, ὁ πρίγκιπας τοὺς δίδει·
 ἐδέεβησαν ὁ κάθε εἰς ποῦθελαν καὶ ἠγάπαν,

ὅπου ἐχρεώσται νὰ ἀ|πελθῇ ἕκαστος ἀπὸ κείνους. f. 217^v 11

20 Καὶ μετὰ ταῦτα ἐλάλησεν ὁ πρίγκιπας τὸν λογοθέτην,
 μοναξὰ τὸν ἐσύντυχεν μὲ διάκρισιν μεγάλην·
 “Ὅμνύω σε, λογοθέτη μου, ἐνώπιον Κυρίου,
 “πολλὰ μ’ ἐφάνη βαρετὸν ἡ κρίσις ὅπου ἐγένη
 “καὶ ἀκληρήθη ἡ ἀρχόντισσα ἡ ντάμα Μαργαρίτα
 25 “ἀπὸ τὸ κάστρον κι ἀφεντίαν περιοχῆς Ἀκόβου,
 “διοῦ ἐγνωρίζω αἰστήτὰ κ’ ἠξεύρω εἰς ἀλήθεια
 “ὅτι ἐγὼ τὴν ἔβαλα στὴν φυλακὴν ὅπου ἦτον.
 “Καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἀφορμὴν οὐδὲν εὔρεθῃ ἐνταῦτα
 “στὰ τέρμενα κ’ εἰς τὸν καιρὸν ὅπου ἔπρεπε νὰ ἔναι,
 30 “νὰ ἐφανιστῇ εἰς τὴν κούρτην μου καὶ νὰ ἐξεζητήσῃ
 “τῆς Ἀκοβας τὴν ἀφεντίαν ὅπου ἔνι γονικὸν τῆς·
 “κ’ ἐτούτῃ γὰρ ἡ ἀμαρτία νὰ σὲ εἰπῶ πῶς ἐγένη.
 “Ἐτότε ὅταν ἠύρασιν καὶ εἶπαν τὸ μαντάτο
 “τὸ ὅτι γὰρ ἀπόθαιεν ὁ ἀφέντης τῆς Ἀκόβου
 35 “(διοῦτον εἰς τὴν φυλακὴν μαντάμα Μαργαρίτα,
 “ὅπου ἦτον κληρονύμισσα, ὡς ἔνι ἡ ἀλήθεια),

7609 λεπτόμερος 16 ἐζήτησεν 26 ἐστήτα 32 καὶ ἐτούτῃ γὰρ τὴν
 ἀμαρτίαν 35 μαντάμα

19 ὅπου f. 107^v 22 ὁμνύωσε 23 που 24 καὶ ἀκληρήσθη 25 ἀπε
 τὰ κάστρον—τῆς ἀκόβης 26 καὶ ξεύρω τὴν ἀληθ. 27 εἰς φυλ. 28 γὰρ οἰκ.
 29 τὸν γγαρόν 30 νὰ ἐφανῆ στὴν γγαύρη μου καὶ νὰ ἠθέλε ζήτησῃ 33 με
 φάρασι 34 ἐπὶ ἐνε 35 διαται ἦτον 36 ἐρχώτοσε 37 διατῆ

- Η “ μὲ ἤφερεν ἡ ὄρεξις κ’ ἐπίασα τὸ βιβλίον
 “ ἐκείνο ὅπου γράφουσιν τοῦ τόπου τὰ συνήθεια.
 (6300) 7640 “ Καὶ ἔτυχεν καὶ ἠύρηκα ἐκείνο τὸ κεφάλαιον
 “ ὅπερ <τὸ> γράφει καὶ δηλοῖ, λέγει καὶ διερμηνεύει,
 “ τὸ πῶς ὁ λίξιος ἄνθρωπος, ὅποιος γὰρ κι ἂν ἐνι,
 “ χρεωστεῖ νὰ σέβῃ εἰς φυλακὴν εἰ μὲν τὸν ἀνακράξῃ
 “ ὁ ἀφέντης του ὁ φυσικὸς διὰ νὰ ἔβγῃ ἀπέκει ἐκείνος·
 45 “ καὶ μετὰ ταῦτα ὁ ἀφέντης του χρεωστεῖ νὰ τὸν ἐβγάλῃ
 “ ἀπὸ τὸ δεσμωτήριον τῆς φυλακῆς ἐκείνης.
 “ Λοιπὸν, ὡς ἐλογίστηκα καὶ ἠύραμε τὸν νόμον,
 “ ἀφῶν ἡ πρωτοστρατόρισσα εὐρίσκετον στὴν Πόλιν
 “ εἰς φυλακὴν, ὡς ὄψιδαν ὅπου ἦτον διὰ ἐμέναν,
 50 “ κι οὐκ ἠμπόρει νὰ ἐμφανιστῇ, στὴν κούρτην μου νὰ ἔλθῃ
 “ ἀπέσω εἰς τὰ τέρμενα, τὰ ὀρίζει γὰρ ὁ νόμος,
 “ ἦτον δίκαιον νὰ ἀκληρηθῇ καὶ χάσῃ τὸ ἰγονικὸν της ;
 “ Ἐν τούτῳ ἐδιακρίθηκα κ’ εἶπα εἰς τὸν | λογισμὸν μου· f. 1
 “ ὅτι ἀφότου εὐρίσκετον στὴν φυλακὴν δι’ ἐμέναν,
 55 “ καὶ ἔχανε τὸ ἰγονικὸν, τῆς εἶχεν ἐξεπέσει,
 “ πάλε ἡ ἁμαρτία, τὸ μέμψιμον, ἔρχετον εἰς ἐμέναν.
 “ Κ’ εἰς τοῦτο ἐβουλήθηκα κ’ ἐπήρα εἰς τὸν σκοπὸν μου
 “ νὰ τῆς ἀφήκω τὸ ἥμισον τῆς μπαρουτίας ἐκείνης,
 “ καὶ πάλε τὸ ἄλλο ἥμισον νὰ δώσω τῆς Μαργαρίτας,
 (6320) 60 “ τῆς θυγατρὸς μου τῆς μικρῆς, νὰ τὸ ἔχῃ εἰς γονικὸν της.
 “ Κ’ εἶδες ὅτι ἤλθασιν ἐδῶ ντὲ Σαῖντ Ὁμέρ ἐκείνοι
 “ μὲ παρρησίαν καὶ ἔπαρσιν κι ἀλαζονείαν μεγάλην·
 “ πολλὰ μ’ ἐφάνη βαρετὸν κ’ ἐχόλιασε ἡ καρδιά μου
 “ καὶ δι’ αὐτὸ γὰρ ἐρώτησα ἐτότε τὸν μισὲρ Νικόλα,
 65 “ τὸ τί ἐζήτει εἰς τὴν κούρτην μου, κἂν χάριταν, κἂν
 δίκαιον ;
 “ κ’ ἐκείνος ἀποκρίθηκεν μὲ ἀλαζονείαν μεγάλην·
 “ ὅτι ἀπὸ ἐμὲν οὐκ ἔχρηζεν καμμίαν χάριν νὰ λάβῃ,
 “ μόνι τὸ δίκαιον ποῦ ἔρχετον τῆς ντάμα Μαργαρίτας.

7639, 40 ἐκείνον 49 ὡς] εἰς 50 καὶ οὐδὲν ὑπὲρι 60 νὰ τῷ ἔχῃ
 61 αὐτοὶ ντὲ σ. ὁμέρ 64 νικο^Λ 67 οὐκ] οὐ καὶ 68 ὅπου

Cod. T 7641 ὅπερ γὰρ γρ. 42 αὐ ἐνε 43 νὰ ἐμπε 44 δια νάγῃ
 f. 108^r 49 εἰς οψίδα ὡπούτον διεμένα 50 καὶ οὐδὲν ἠμπόρει νὰ ἐμφανίστῃ
 στῆν γγούρτι 52 ἀκληρησθῆ—καὶ ομ. 54 ἀφότου—δια ἐμ. 56 ἐρχέτω

P “ με ἤφερεν ἡ ὄρεξις κ' ἔπιακα τὸ βιβλίον
 “ ἐκεῖνο ποῦ ἐγράψασιν τοῦ τόπου τὰ συνήθεια,
 7640 “ καθὼς καὶ τὸ ἠκούσετε ὀμπρὸς ὅπου ἀναγνώστη.

45

“ Λοιπὸν, ὡς ἐλογίσθηκα | καὶ ἠύραμεν τὸν νόμον, f. 217' I
 “ ἀφοῦ ἡ πρωτοστρατόρισσα εὐρίσκετον στὴν Πόλιν
 “ εἰς φυλακὴν καὶ ὄψιδαν, ὁποῦτον δι' ἐμένα,
 50 “ καὶ οὐκ ἠμπόρεσε νὰ ἐλθῆ νὰ φανιστῆ εἰς τὴν κούρτην
 “ ἀπέσω εἰς τὰ τέρμενα, τὰ ἔχομεν συνήθεια,
 “ δίκαιον ἦτον ν' ἀκληρηθῆ ἀπὲ τὸ γονικὸν τῆς ;
 “ Ἐν τούτῳ ἐδιακρίθηκα κ' εἶπα εἰς λογισμὸν μου·
 “ ὅτι ἀφῶν εὐρίσκετον εἰς φυλακὴν δι' ἐμένα,
 55 “ καὶ ἔχανεν τὸ γονικὸν ὅπου εἶχε ἐξεπέσει,
 “ πάλι ἀμαρτία καὶ μέψιμον ἔρχετον εἰς ἐμένα.
 “ Κ' εἰς τοῦτο ἐβουλήθηκα ὅπως διὰ νὰ ποιήσω
 “ καὶ νὰ τῆς δώσω τὸ ἥμισον τῆς μπαρουνίας Ἀκόβου,
 “ πάλιν τὸ ἄλλο ἥμισον νὰ δώσω Μαργαρίτας,
 60 “ τῆς θυγατρὸς μου τῆς μικρῆς, νὰ τὸ ἔχη γονικὸν τῆς.
 “ Καὶ εἶδες ὅτι ἤλθασιν αὐτοὶ οἱ ντὲ Σάντ Ὁμέροι
 “ μὲ παρρησίαν καὶ ἔπαρσιν κι ἀλαζονείαν μεγάλην·
 “ πολλὰ μ' ἐφάνη βαρετὸν κ' ἐκάκισε ἡ καρδία μου
 “ καὶ δι' αὐτὸ ἠρώτησα μισέρ Νικόλα τότε·
 65 “ τί θέλει ἐκ τὴν κούρτην μου, ἡ χάριταν ἢ δίκαιον ; (p. 179)
 “ κ' ἐκεῖνος ἀποκρίθηκεν μὲ ἀλαζονείαν μεγάλην·
 “ ὅτι ἀπ' ἐμέν οὐκ ἔχρηξεν χάριταν οὐδεμίαν, f. 217' II
 “ μόνον τὸ δίκαιον, τὸ ἔρχετον τῆς ντάμας Μαργαρίτας.

7638 ἔπιακα 39 αἰκίω τὸ ἐγράψ. 40 ὀμπρὸς 50 ἠμπόρεσε 61 σαρ-
 τωμένη 64 νικο^N 65 χ. ἢ μὲ δίκαιον 68 μαρίτας

μετ εμ. 57 ἐλογίσθηκα καὶ ἐπ. 58 ἀφήσω τὸ ἡμισῶ 59 ἡμισῶ νὰ οπ.
 60 ναν τὸ ε. πηγοῦ κὼς τῆς 61 οπ. 64 γὰρ οπ.—μισερ νὴ κελῶ
 65 ζητᾶ εἰς τὴν γλώστρι 66 απεκρ. 67 ἀπο μὲν δευὲ χριζε χάριν καμα νὰ λ.
 68 μῶνο—πῶρχετω

- Η “Κ’ ἐγὼ διὰ τοῦτο ὄρισα κ’ ἠφέραν τὸ βιβλίον,
 7670 “ὅπου ἐνὶ ὀ νόμος τοῦ Μορέως, καὶ γράφουν τὰ συνήθεια,
 “διὰ νὰ κριθοῦμε μετ’ αὐτό, νὰ λείψῃ ἡ ἀλαζονεὶά τους,
 “κι ἀπώθωκα τὴν διάταξιν στὴν τήρησιν τῆς κούρτης.
 “Λοιπόν, ἀφότου ἐκρίνασιν οἱ λίζιοι μὲ τὸν νόμον
 “ὅτι ἀκληρήθηκεν ἡ ντάμα Μαργαρίτα,
 75 “θέλω νὰ ποιήσω πρὸς αὐτὴν χάριν, νὰ τὸ ἐγνωρίσουν
 “ὅσοι τὸ ἀκούσουν κ’ ἔχουσιν φρένα καὶ γνώση εἰς αὐτοὺς.
 “Ἐν τούτῳ ἐξεύρω, ἐπίσταμαι τὸ γράφει εἰς τὸ ριτζέστρο·
 “τῆς Ἄκοβας ἡ μπαρουνία μὲ τὰ ὀμάτζια ποῦ ἔχει,
 “ὅτι εἶναι εἰκοσιτέσσαρα φιέ καβαλλαρίων.
 (6340) 80 “Διὰ τοῦτο θέλω, ἀν μ’ ἀγαπᾶς, νὰ κράξῃς τὸν Κολινέτον,
 “ὅπου ἐν’ πρωτοβιστιάριος ὄλου τοῦ πριγκιπάτου,
 “κι ἄς ἔλθουσιν οἱ γέροντες τῆς μπαρουνίας Ἄκόβου
 “κι ἄς φέρουσιν τὰ πραχτικὰ ὅπου ἔχουσιν μετ’ αὐτοὺς.
 “Καὶ ποιήσετε τὴν μερισίαν ὄλης τῆς μπαρουνίας·
 85 “τὸ τρίτον γὰρ χωρίσετε κι ἀβολογήσετε το·
 “ἐνῶ ἔρχονται τὰ φιέ ὀχτῶ, θέλω τὰ πέντε νὰ εἶναι
 “ὄλα ἀπὸ τὰ καλλιώτερα δεμοσικὰ τοῦ τόπου·
 “κι ἀπὸ τὰ ὀμάτζια χῶρισον τὰ πρῶτα γὰρ τὰ τρία,
 “καὶ βάλε νὰ μοῦ γράψουσιν φράγκικον προβελέντζι,
 90 “τὸ πῶς τὰ δίδω αὐτὰ τὰ ὀχτῶ τὰ φιέ τῆς Ἄκόβου,
 “τὸ τρίτον γὰρ τῆς μπαρουνίας, τῆς ντάμα Μαργαρίτας
 “διὰ χάριν καὶ δόμα νέον | αὐτῆς καὶ τῶν παιδίων της.” f.
 Κι ὁ λογοθέτης παρευτός, μὲ προθυμίαν μεγάλην,
 τοῦ πρίγκιπος τὸν ὀρισμὸν ἐπλήρωσεν κ’ ἐποίησεν,
 95 τὸ προβελέντζι ἐβούλλωσεν ἀτός του ὁ λογοθέτης,
 τοῦ πρίγκιπος τὸ ἤφερεν καὶ προσκομίζει τοῦ το.
 Κι ὁ πρίγκιπας τὸ ἀνάγνωσεν· πολλὰ καλὸν τοῦ ἐφάνη·
 τὸ κουβερτοῦρι ἐσήκωσεν αὐτὸ τοῦ κρεββατίου του,
 ἐκεῖ ἀπὸ κάτω τὸ ἔβαλεν, λέγει τοῦ λογοθέτη·
 (6380) 7700 “Ἄγωμε ἀτός σου, φέρε ἐδῶ τὴν ντάμα Μαργαρίτα

7675 χάριταν 76 ἔχουσιν 78 ὅπου 80 κολὴν ἔτον 81 ἐνὶ ἀβιστι-
 άριος 98 αὐτὸ] ἐκείνον

Cod. T 7670 ὀπόνε 71 μετ αὐτούς 72 ἀπόθεσα 73 ἀφόντε
 74 ὅτι ποσ ἀκληρήθηκαὶ ντάμα 75 χάρη ναν τὸ ἐγνωρι^{σι} 77 ριτζέστρο
 78 τα ὀμάτζι ὀπου ἴχε f. 108^v 80 α μαγατάς—τὸν κολιέντος 81 ὀπόνε

Ρ “Κ’ ἐγὼ διὰ τοῦτο ὄρισα κ’ ἤφεραν τὸ βιβλίον,
 760 “ὅπου ἐνὶ ὀνόμῳ τοῦ Μορέως καὶ γράφει τὰ συνήθεια,
 “καὶ νὰ κριθοῦμεν μετ’ αὐτόν, ἢ ἀλαζονεία νὰ λείψῃ·
 “καὶ οὕτως μὲ τὴν τήρησιν τῆς κούρτης τῶν λιζίων,

“βλέπεις, ἐξεκληρήθηκεν ἡ ντάμα Μαργαρίτα.

75

“Ἐν τούτῳ ἐγὼ λεπτομερῶς ἤξεύρω εἰς ἀλήθειαν
 “ὡσὰν εἰς τὸ ριτζίστρο μου γράφει ἐν ἀκριβείᾳ
 “τὴν παρονίαν τῆς Ἀκοβας μὲ τὴν περιοχὴν τῆς,
 “ὅτι εἶναι εἰκοσιτέσσαρα φέη καβαλλαρίων.
 80 “Εἰς τοῦτο θέλω, ἀν μ’ ἀγαπᾶς, ἔπαρ’ τὸν Κολινέτου,
 “ὅπου ἐνὶ πρωτοστράτορας ὅλου τοῦ πριγκιπάτου,
 “κι ἂς ἔλθουσιν οἱ γέροντες τῆς μπαρουνίας Ἀκόβου
 “κι ἂς φέρουσιν τὰ πραχτικὰ ὅπου ἔχουσιν μετ’ αὐτούς.
 “Καὶ ποίσετε τὴν μοιρασίαν ὅλης τῆς μπαρουνίας·

85

“τὸ τρίτον γὰρ μερίσετε κι ἀνθολογήσετέ το·
 “ἐνφῶ ἔρχονται <τά> φέη ὀχτώ, θέλω νὰ ἐν’ τὰ πέντε
 “ὅλα τὰ καλλιώτερα δημόσια γὰρ τοῦ τόπου·
 “καὶ ἀπὸ τὰ ὀμάτζια τὰ πρῶτα γὰρ τὰ τρία,
 “καὶ βάλε νὰ μὲ γράψουσιν φράγκικον πρεβελέτζιο,
 90 “τὸ πῶς τὰ δίδω ἐγὼ αὐτὰ τὰ φέη τῆς Ἀκόβου,
 “τὸ τρίτον γὰρ τῆς μπαρουνίας, τῆς ντάμας Μαργαρίτας
 “διὰ χάριν, διὰ δόσμα νέον αὐτῆς καὶ τῶν παιδίων.

f. 218^r 1

Ἄλογοθέτης παρεντύς, μὲ προθυμίαν μεγάλην,
 τοῦ πρίγκιπος τὸν ὀρισμὸν ἐπλήρωσεν εὐθέως,
 95 τὸ πρεβελέντζι ἐβούλλωσεν ἀτός του ὁ λογοθέτης, (p. 180)
 τοῦ πρίγκιπος τὸ ἤφερεν κ’ ἐπροσεκόμισέ το.

Ἄλο πρίγκιπος τὸ ἀνάγνωσεν, πολλὰ καλὸ τοῦ ἐφάνη·
 τὸ κορβερτήρι ἐσήκωσεν αὐτὸ τοῦ κρεββατίου,
 ἀπὸ κάτω τὸ ἔθεσεν, λέγει τοῦ λογοθέτου·

1000 “Σῦρε ἀτός σου, φέρε ἐδῶ τὴν ντάμα Μαργαρίταν,

7673 τὸ λιζιον 74 εὐλέπεις 76 λεπτόμερις 87 δια] ἄλα 91 τάμας
 92 διαδοι μα (?) νέου

π/βεστιάρη 82 καὶ γέροντες 84 μερίσειν 85 ἀθὸ ολογίσεται
 86 ἔρχεται τὰ φέ 87 δημοσεικά 88 τα μάτζια—χώρισον οπ. 92 δομάνεο
 —καὶ τῶν γασίων 97 πρίγκιπος τανάγ. 98 τὸ κ. του εἰκ. ἔκειω τοῦ
 κρεβατίου του 99 καὶ λέγει

- Η “ κ’ εἰπές της ὅτι χρήζω την, θέλω νὰ τῆς συντίχω.”
 Κι ὁ λογοθέτης παρευτὺς ἀπῆλθεν κ’ ἔφερέν την·
 τὸ ἔλθει ἢ πρωτοστρατόρισσα, ὁ πρίγκιπας τῆς λέγει·
 “ Τὸν Θεὸν ἐβγάνω μάρτυρα, καλὴ μου θυγατέρα,
 7705 “ στήν ὄρεξιν καὶ θέλημα, ὅπου εἶχα πρὸς ἐσέναν,
 “ τοῦ νὰ σὲ ποιήσω κουρτεσίαν καὶ χάριταν ὁμοίως
 “ στὸ ἰγονικὸν ποῦ σὲ ἔρχετον, στήν μπαρουνίαν Ἀκόβου·
 “ ἐπεὶ διὰ τοῦτο ἐρώτησα τὸν γέρο μισὶρ Νικόλα
 “ ἐτότε ὅταν ἦλθετε ἐνώπιον μου εἰς τὴν κούρτην·
 10 “ τὸ τί μοῦ ἐζήτηε πρότερον κι ὠρέγετον νὰ ποιήσω,
 “ κὰν δίκαιον κὰν τε χάριταν, τὸ ὅποιον θέλει ἐκ τὰ δύο;
 “ κ’ ἐκεῖνος ἀπὸ ἀλαζονείας καὶ ἔπαρσιν ὅπου εἶχεν, ε
 “ οὐδὲν ἐχρειάστη χάριταν νὰ λάβῃ ἀπὸ ἐμέναν,
 “ ἀλλὰ τὸ δίκαιον ἤθελεν νὰ λάβῃ ἀπὸ τὴν κούρτην.
 15 “ Κ’ ἐγὼ διὰ τοῦτο ἤφερα τοῦ νόμου τὸ βιβλίον·
 “ τῆς κούρτης τὸ ἐπαράδωκα, μετὰ ταῦτα μὰς ἐκρίναν·
 “ κι ἀφῶν ἢ κούρτη τὸ ἔκρινεν τὸ τί σὲ ποιήσει οὐκ ἔχω.
 “ Ὅμως ἐγὼ διὰ χάριταν ἐξεύροντα μὲ ἀλήθειαν
 “ ὅτι διὰ ἐμὲν εὐρέθηκες ὄψιδα εἰς τὴν Πόλιν
 (6380) 20 “ ὅταν γὰρ σὲ ἐξέπεσεν ἡ μπαρουνία Ἀκόβου·
 “ ἔχοντα δὲ τὴν διάκρισιν καὶ σπλάγχος εἰς ἐσέναν,
 “ ἐχώρισα καὶ δίδω σε τῆς μπαρουνίας τὸ τρίτον
 “ ὡς νέον δόμα καὶ κληρονομίαν ἐσὲν καὶ τῶν παιδίων σου·
 “ καὶ σήκωσε τὸ ὑπέπλωμα κι αὐτὸ τὸ κουβερτάριν
 25 “ νὰ εὐρης τὸ προβελέγγι σου, πὰρ το μὲ τὴν εὐχὴν
 μου.”

Κι ὁ λογοθέτης ἄπλωσεν, τὸ προβελέγγι ἐβγάνει,
 τοῦ πρίγκιπος τὸ ἔδωκεν, στὰς χεῖρας του τὸ βάνει·
 κι ὁ πρίγκιπας ἐλάλησε τῆς ντάμα Μαργαρίτας·
 “ Ἐλα ἐδῶ, θυγάτηρ μου, διὰ νὰ σὲ ρεβεστίσω.”

- 30 Κ’ ἐκεῖνη τοῦ ἐσίμωσεν, καὶ τὸ χαρτὶ τῆς δίδει·
 ἐβγάνει τὸ χερόρτι του, μὲ αὐτὸ | τὴν ρεβεστίζει. ε :

7702 την] της 3 καὶ τὸ ἔλθει 5 στήν] τὴν—ἐσεσέναν 7 ὅπου
 9 ἐνώπιόν μου 14 ἀλλὰ] ἀνευ 19 ὄψιδον 21 σπλάγχχος εἰς ἐσεσέναν
 22 τὸ τρίτον τῆς μπ. 25 καὶ ἔπαρτω 31 μὲ ἐκείνον

Cod. T 7701 καὶ ἠπέ—ναν της 2 καὶ om.—ἤφερέ την 3 ελθὴ
 5 ὀπούχα 6 διανα σε π. κουρτεσὰ 7 του σοῦ ἔρχ. ε. 109° 8 τῶν
 γκερω μησέρ νηκό^λ 9 στήν γγούρτη 10 ζήτη—νατίσω 11 κὰν δε

Ρ "εἶπέ την ὅτι χρήζω την, θέλω νὰ <τὴν> συντύχω."

Κι ὁ λογοθέτης παρευτὸς ἐδιέβη, ἤφερε την,
καὶ ὡς ἀπόσωσεν ἐκεῖ, ὁ πρίγκιπας τὴν λέγει·

"Τὸν Θεὸν ἐβγάνω μάρτυραν, καλὴ μου θυγατέρα,

7705 "στοὶ θέλημα, στὴν ὄρεξιν, τὴν εἶχα εἰς ἐσένα,
" νὰ σὲ ποιήσω κουρτεσίαν καὶ χάριταν ὁμοίως f. 218^r 11

"στοὶ γονικόν, τὸ σὲ ἔρχετον, τὴν μπαρουϊάν Ἀκόβου·

"ἐπεὶ δι' αὐτὸ ἠρώτησα τὸν γέρο σὲρ Νικόλαν

"ἐτότε ὅταν ἦλθετε ἐνώπιον μου στὴν κούρτην·

10 "τί μὲ ζητεῖ πρωτίτερον κι ὀρέγεται νὰ ποίσω,

"κὰν δίκαιον κὰν χάριτα ἤθελεν ἐκ τὰ δύο;

"κ' ἐκεῖνος ἀπὸ ἀλαζονείαν καὶ ἔπαρσιν, τὴν εἶχεν,

"οὐδὲν ἐχρειάστη χάριταν νὰ λάβῃ ἀπὸ μένα,

"μόνον τὸ δίκαιον ἤθελεν νὰ λάβῃ ἐκ τὴν κούρτην.

15 "Κ' ἐγὼ δι' αὐτὸ ἤφερα τοῦ νόμου τὸ βιβλίον·

"τῆς κούρτης τὸ ἐπαρέδωσα, μετ' αὐτὸ μὲ ἐκρίναν·

"κι ἀφῶν ἡ κούρτη μ' ἔκρινε τὸ τί σὲ ποίσω οὐκ ἔχω.

"Ὅμως ἐγὼ διὰ [τὴν] χάριταν ἐξεύρω το εἰς ἀλήθειαν

"ὅτι δι' ἐμὲν εὐρέθηκες ὀψίδα εἰς τὴν Πόλιν,

20 "ὅταν γὰρ σοῦ ἐξέπεσεν ἡ μπαρουϊά Ἀκόβου·

"ἔχοντα τὴν διάκρισιν καὶ σπλάχνος εἰς ἐσένα,

"ἐχώρισα καὶ δίδω σε τὸ τρίτον τῆς Ἀκόβου

"τῆς μπαρουϊας νέον δόσιμον! ἐσὲν καὶ τῶν παιδιῶν σου." f. 218^r 1

25

Ἄπλωσεν, τὸ πρεβελέντζι ἐβγάνει,

τοῦ πρίγκιπος τὸ ἔδωκεν, ἐπῆρεν το στὰς χεῖρας·

κι ὁ πρίγκιπας ἐλάλησεν τὴν ντάμα Μαργαρίταν·

"Ἐλα ἐδῶ, θυγάτηρ μου, τοῦ νὰ σὲ ρεβιστίσω."

30 Κ' ἐκείνη τὸν ἐσίμωσεν, καὶ τὸ χαρτὶν τῆς δίδει·

ἐβγάνει τὸ χερόρτιν του, μὲ αὐτὸ τὴν ρεβεστίζει.

7705 τὴν ὄρ. τὸ θέλημα τὴν εἶχα 8 ἐπίδι αὐτῶν—μισέρ 19 ὀψίδα

21 σπλάχνος 31 αὐτὸν

χάρταν πὶὸ θέλει 13 ἀπὸ μένα 14 μῶνο τὸ δίκ.—ἐκ τὴν γγούρτη

16 τὸ παρὰδ. 17 καὶ ἀφῶν ἡ κ. τὸ κρέσσε—σὲ om. 18 ἔξεύρωσα 19 διεμην

ἔβρ. ὀψίδα 21 σπλάχνος 22 το τρ. τῆς μπαρουϊας 24 φάπλωμα—

αυτοβερνοῦμ 25 νάβραι τῷ πρηβη λέγιο σου 26 τὸ πρεβελέντζη 28—

30 om. 31 ἐβγάνη το χερόρτιν του με κίβω τὴν ρεβεστήρη

- Η Κ' ἐκείνη γάρ, ὡς φρόνιμη, μετὰ χαρᾶς τὸ ἀπῆρεν,
 μὲ χαμηλὸν προσκύνημα κ' εὐχαριστίαν μεγάλην.
 Ἐνταῦτα ἀποχαιρέτησεν, στὸ ὀσπίτι της ἐδιάβη·
 7735 ἐκεῖ ἤρρηκεν τὸν μισὶρ Ντζᾶν τὸν ἄντραν της ἐκείνον.
 Χαρὰν μεγάλην τοῦ ἔδειξεν, λεπτῶς τοῦ ἀφηγγήθη
 τὴν πρᾶξιν ὅπου ἔποιεκεν ἐκεῖσε ὅπου ἐδιάβη
 καὶ τὴν δωρέαν, τὴν ἔλαβεν, τὴν χάριταν ποῦ ἀπῆρεν
 ἀπὸ τὸν πρίγκιπα Μορέως, τὸ τρίτον τοῦ Ἀκόβου.
 (6400) 40 Τὸ ἀκούσει το ὁ μισὶρ Ντζᾶς, τὰς χεῖρας του σηκῶνει·
 χαρὰν μεγάλην ἔποιεκεν καὶ τὸν Θεὸν δοξάζει,
 διατὶ ποτέ του οὐκ ἠλπίζεν, ποτέ του οὐδὲν ἐθάρρει
 νὰ ἔχη μερίδι οὔτε ἀφεντίαν στὴν μπαρουνίαν Ἀκόβου.
 Ἀφ'οῦτο γὰρ ὁ πρίγκιπας ἐποίησε τὰ σᾶς γράφω,
 45 τὸν λογοθέτην ἔκραξε κ' εἶπε του νὰ ποιήσῃ
 ἕτερον προβελέντζιο ἀπὸ τὰ δύο ἡμερίδια
 τοῦ κάστρου καὶ τῆς περιοχῆς τῆς μπαρουνίας Ἀκόβου,
 τὸ πῶς τὸ δίδει εἰς γονικὸν τῆς θυγατρὸς του ἐκείνης,
 τῆς Μαργαρίτας, σὲ λαλῶ, οὕτως τὴν ὠνομάζαν.
 50 Ἐγραψαν κ' ἐβουλλῶσαν τα, κράζει καὶ δίδει τῆς τα,
 εὐθέως τὴν ἐρρεβέστισεν | καὶ εἰς νομὴν τὴν βάνει, f.
 εὐχῆθη της νὰ τὸ κρατῆ, νὰ τὸ κληρονομήσῃ.
 Μετὰ ταῦτα ὁ πρίγκιπας, ἐκείνος ὁ Γυλιάμος,
 τὰ πάντα ὅπου σὲ λαλῶ, γράφω καὶ ἀφηγοῦμαι,
 55 καὶ ἄλλα πλείστα καὶ πολλὰ, τὰ οὐκ ἔμπορῶ σὲ γράφει,
 ἐποίησεν καὶ ἐδιόρθωσεν κι ἀπεκατέστησέν τα.
 Ὡς ἔν' τὸ πρᾶγμα φυσικὸν στὸ γένος τῶν ἀνθρώπων
 κι ὅσοι γεννοῦνται γεύγονται θάνατον κι ἀποθνήσκουν,
 ἦλθεν τοῦ πρίγκιπος καιρὸς, τὸ ἐχρεώσται, νὰ ἀποθάνῃ,
 (6420) 60 νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὸν παράδεισον καὶ νὰ διαβῆ ἐκ τὸν κόσμον.
 Στὴν Καλομάτα ἐδιέβηκεν ὅπου εἶχεν μέγαν πόθον
 διατὶ ἐγεννήθηκεν ἐκεῖ κ' ἦτον ἰγονικὸν του,
 τὸ ἴδιον καὶ τὸ φυσικόν, τὸ ἔδωκε ὁ Καμπανέσης

7734 μετὰ ταῦτα 35 ἄνδραν 38 ὅπου 46 προβελέντζι 48 ἡγουμένον
 50 ἔγραψεν 53 ταῦτα γὰρ ὁ πρ.

Cod. T 7732 ἐπῆραι 33 πρὸς κίνησμα 34 ἀπεχ.—στὸ στ.
 35 ἤβρε τον μησέρ τζᾶν 37 που εδιδεθη 38 που ἐπίρε 39 της ααβου
 f. 109^v 40 μισέρ τζᾶρες 42 εθάριε 43 νάχη 44 ἀφάντου
 46 προβελέντζιο τα δυο μεριδια ἀκόβου 47 καὶ οπ.—τῆς μετ. ἐκείνη

P Κ' ἐκείνη ἡ εὐγενικὴ μετὰ χαρᾶς τὸ ἐπήρε,
 μέ χαμηλὸν προσκύνημα κ' εὐχαριστίαν μεγάλην.
 Εἰς τοῦτο ἀποχαιρέτησεν, στὸ σπίτιν τῆς ἐδιάβην·
 ➤ 735 εὖρεν ἐκεῖ τὸν μισὲρ Τζᾶν τὸν ἄντραν τῆς ἐκείνον.
 Χαρὰν μεγάλην τοῦ ἔδειξεν, λεπτομερῶς τοῦ εἶπεν
 τὴν πρᾶξιν ὅπου ἔποικεν ἐκεῖ ὅπου ἐδιέβην, (p. 181)
 τὴν δωρεάν, τὴν ἔλαβεν 'κ τοῦ πρίγκιπα Γουλιάμου,
 καθὼς ἄνωθεν εἶπομεν, τὸ τρίτον τῆς 'Ακόβου.
 40 'Ὡς τὸ ἤκουσεν ὁ μισὲρ Τζᾶν τὰς χεῖρας του ἐπήρεν·
 χαρὰν μεγάλην ἔποικεν καὶ τὸν Θεὸν δοξάζει,
 διοῦ ποτὲ οὐδὲν ὀλιπίζεν, ποτὲ οὐδὲν ἐθάρρει
 νὰ ἔχη μερίδα νῆ ἀφεντία | στὴν μπαρονίαν 'Ακόβου. f. 218^v II
 'Αφότου γὰρ ὁ πρίγκιπας ἔποικεν τὰ σὲ γράφω,
 45 τὸν λογοθέτη ἐλάλησεν καὶ εἶπεν του νὰ ποίση
 ἕτερον προβελέντζιον ἀπὲ τὰ δύο μερίδια,
 τοῦ κάστρου, τῆς περιοχῆς τῆς μπαρουνίας 'Ακόβου,
 τὸ πῶς τὸ δίδει γονικὸν τῆς θυγατρὸς του ἐκείνης,
 τῆς Μαργαρίτας, σὲ λαλῶ, οὕτως τὴν ὠνομάζαν.
 50 'Εγραψαν, ἐβουλλῶσαν το, λαλεῖ την, δίδει τῆς το,
 εὐθέως τὴν ἐρρεβέστησεν καὶ εἰς νομὴν τὴν βάνει,
 εὐχήθη την νὰ τὸ κρατῆ, νὰ τὸ κληρονομήση.
 Εἰς τοῦτο γὰρ ὁ πρίγκιπας, ἐκείνος ὁ Γουλιάμος,
 τὰ πάντα ὅλα ποῦ λαλῶ καὶ γράφω κὶ ἀφηγοῦμαι,
 55 καὶ ἄλλα πλεῖστα καὶ πολλὰ, τὰ οὐ δύνομαι νὰ γράφω...

'Ὡς ἔν' τὸ πρᾶγμα φυσικὸν στὸ γένος τῶν ἀνθρώπων
 κὶ ὅσοι γεννῶνται γέονται ποτήριον τοῦ θανάτου,
 ἦλθεν τοῦ πρίγκιπος καιρὸς τὸ χρέος νὰ πληρώση,
 60 νὰ τελειώση τὸ κοινὸν ποτήριον τοῦ θανάτου.
 Στὴν Καλαμάτα ἐδιέβηκεν ὅπου εἶχεν πόθον μέγαν
 διοῦ ἐκεῖ ἐγεννήθηκε κ' εἶχεν τὸ γονικὸν του,
 ἴδιον γὰρ καὶ φυσικόν, τὸ ἔδωκε ὁ Καμπανέσης

7738 ἐκ 54 ὀλλα 57 ἐνει

48 εἰς οση.—ἤγοσηκόν 50 τα] τὸ 51 τὴν ρεβεστήρησε 53 ἐκ. γὰρ ὁ
 55 ὀλα πληρῶσα—εἰμπορι τα γράφει 57 πρᾶμα 58 γασῶτε γεβῶστε—
 ἀπεθ. 60 τὸν γρῶσμον 61 ἤστην γγαλαμάταν—μεγάλον 63 καμ-
 πανέσης

- Η εἰς γονικὸν κληρονομίας ἐκεινοῦ τοῦ πατρός του
 7765 τοῦ γέρο <τοῦ> μισὶρ Ντζεφρέ, Βιλαρδουήν τὸ ἐπίκλην.
 Καταπαντοῦθε ἀπέστειλε νὰ ἔλθουν οἱ φλαμουριάροι,
 οἱ ἀρχιερεῖς κ' οἱ φρόνιμοι ὄλου τοῦ πριγκιπάτου·
 ἐκείσε ἐκατέπεσεν εἰς ζάλην τοῦ θανάτου·
 ὄλους ἐπαρακάλεσε διὰ νὰ τὸν συμβουλέψουν
 70 νὰ ποιήσῃ πρᾶγμα εὐπρεπον εἰς τέλος τῆς ζωῆς του.
 Τὴν διάταξίν του ἔποιικεν μὲ διάκρισιν μεγάλην· f. 201
 τὸν μέγαν τὸν κοντόσταυλον, τὸν Τζαρδεροῦν ἐκείνον,
 ἐδιόρθωσεν καὶ ἄφηκεν μπάϊλον στὸ πριγκιπάτο.
 Τὸν ρήγαν γὰρ τὸν Κάρουλον ἔγραψεν κὶ ἀξιώσέ του,
 75 πρῶτα τὲς θυγατέρες του κὶ ὄλους τοῦ πριγκιπάτου,
 μικροί, μεγάλοι, νὰ τοῦ εἶναι ὄλοι παραδομένοι,
 νὰ τοὺς κρατῇ καὶ κυβερνῇ ὄλους μὲ δικαιοσύνην.
 Τὰ μοναστήρια τῶν Φραγκῶν ὁμοίως καὶ τῶν Ρωμαίων,
 τὰ ἔποιικεν κὶ ἀνάστησεν διὰ νὰ παρακαλοῦσιν
 (6440) 80 τὸν Βασιλέα τῶν οὐρανῶν διὰ τὴν χριστιανωσύνην·
 τὰ ψυχικά, τὰ ἔχουσιν μετὰ προβελεντζίου του,
 ὅπου ἔποιικεν τοῦ καθενός, τινὰς μὴ τὰ ἐμποδίσῃ,
 μηδὲ ἐνοχλήσῃ τίποτε ἀπὸ ὅσα τοὺς ἐδῶκεν.
 Ὑσαύτως γὰρ καὶ τὲς δωρεές ὅπου ἔποιικεν ἀνθρώπων,
 85 ὅπου τὸν ἐδουλέψασιν μὲ προθυμίαν καὶ κόπον,
 μὴ τοὺς ὀχλήσῃ πώποτε ἄνθρωπος γεννημένος.
 Ὡρισε κ' ἐπαρήγγειλεν, μεθ' ὅτου ἀποθάνῃ,
 μὴ προῦ περάσῃ ὁ καιρὸς ἐκείνος γὰρ ὁ χρόνος,
 τὰ ὅστέα του μοναχὰ νὰ βάλουσι εἰς σεντούκι
 90 στὸν ἅγιον Ἰάκωβον Μορέως, ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀνδραβίδα,
 στὴν ἐκκλησίαν ὅπου ἔποιικεν καὶ ἔδωκεν στὸ Τέμπλο, f. 201
 εἰς τὸ κιβούριον, τὸ ἔποιικεν, ὅπου ἦτον ὁ πατήρ του·
 εἰς τὴν δεξιάν του τὴν μερέαν νὰ ἔνι ὁ ἀδελφός του,
 κ' ἐκείνος νὰ ἔνι ἀριστερά, καὶ ὁ πατήρ του μέσα.
 95 Ἐδιόρθωσεν κ' ἐπρόνοιασεν τέσσαρους καπελλάνους,

7764 ἡγονικόν—ἐκ. καὶ τοῦ π. του 72 ντζαδρουῦν 74 ἀξιώσέ του
 81 προβελεντζίου 82 τὰ] τῶ

Cod. T 7764 ἐκ. καὶ τοῦ π. του 65 τοῦ γερον τοῦ μισὶρ τζ.—βιλαρδουβφ
 66 κατὰ πάντοῦ f. 110^r 70 πρᾶγμα 72 τὸν γκωντόστ.—ντζαδρουῦν
 73 ἀφῆσε 76 μ. μ. ἀρχοντες να τουὺν παρεδωμένη 77 κυβερνᾷ 79 παρα-

P εἰς γονικόν, κληρονομίαν | ἐκείνου τοῦ πατρός του f. 219^r 1
 7765 τοῦ γέρου τοῦ μισέρ Τζεφρέν Βιλάρτουη τὸ ἐπίκλην.
 Ἐκείσε ἐκατάπεσεν εἰς ζάλην τοῦ θανάτου·
 καταπαντοῦ ἀπέστειλεν νὰ ἔλθουν οἱ φλαμουριάροι,
 ἀρχιερεῖς καὶ γνωστικοὶ ὄλου τοῦ πριγκιπάτου·
 ὄλους ἐπαρακάλεσεν τοῦ νὰ τὸν συμβουλέψουν
 70 νὰ ποίση πρῶγμαν ἔμπρεπον εἰς τέλος τῆς ζωῆς του.
 Τὴν διάκρισιν του ἔποικεν, διάταξιν μεγάλην·
 τὸν μέγαν του κουτόσταυλον, τὸν Τζάδρουν γὰρ ἐκείνου,
 ἐδιόρθωσεν καὶ ἄφηκεν μπάϊλον εἰς τὸν Μορέαν.
 Τὸν ρῆγαν Κάρλον ἔγραψεν, πολλὰ ἠξίωσέν του,
 75 πρῶτον τὲς θυγατέρες του κι ὄλους τοῦ πριγκιπάτου,
 μικροί, μεγάλοι, ἅπαντες νὰ εἴν' παραδομένοι,
 νὰ τοὺς κρατῆ, νὰ κυβερνᾷ ὄλους μὲ δικαιοσύνη.
 Τὰ μοναστήρια τῶν Φραγκῶν ὁμοίως καὶ τῶν Ρωμαίων, (p. 182)
 τὰ ἔποικεν κι ἀνάστησεν τοῦ νὰ παρακαλοῦσιν
 80 τὸν Βασιλέαν τῶν οὐρανῶν, νυχτός τε καὶ ἡμέρας,
 νὰ σώζωνται οἱ χριστιανοὶ ὀποῦναι βαφτισμένοι·
 τὰ ψυχικά, τὰ ἔχουσιν μετὰ πρεβελεντζίων,
 ποῦ ἔποικεν τοῦ καθενός, τινὰς μὴ τὰ ἐμποδίση,
 μηδὲ ἐνοχλήση τίποτε εἰς ὅσον τοὺς ἐδῶκεν.
 Ἦσαῦτως γὰρ τὲς δωρεές ὅπου ἔποικεν ἀνθρώπων,
 85 ὅπου τὸν ἐδουλέψασιν μὲ προθυμίαν καὶ κόπον,
 μὴ τοὺς νοχλήση τίποτε ἀνθρώπος γεννημένος.
 Ὡρισεν, ἐπαρήγγειλεν, ἀφότου ἀποθάνῃ
 μὴ πρὶν | περάσῃ ὁ καιρὸς ἐκείνος καὶ ὁ χρόνος, f. 219^r 11
 τὰ ὀστέα του μοναχὰ νὰ θέσουν εἰς σεντοῦκιν
 90 στὸν ἄγιον Ἰάκωβον, ἐκεῖ στὴν Ἀνδραβίδα,ν,
 στὴν ἐκκλησίαν, τὴν ἔποικεν καὶ ἔδωκε στὸ Τέμπλο,
 εἰς τὸ κιβούρι ὅπου ἔποικεν, ὅπου ἦτον ὁ πατήρ του·
 εἰς τὴν δεξιάν του τὴν μερίαν <νὰ> ἐνὶ ὁ ἀδελφός του,
 κι αὐτὸν νὰ θέσουσιν ζερβά, καὶ ὁ πατήρ του ἔσω.
 95 Ὡρθωσεν, ἐπρονοίασεν τέσσερους καπελλάνους,

7765 βιλάρτου ἦτο ἐπ. 68 ὄλου 69, 75, 77 ὄλου 70 ἔμπρεπον
 73 στο μωρέαν 84 ἐνοχλήσει 91 τέμπλος 92 εἰς om.
 ἐπέστειλε 81 του ἔχουσι μετὰ πρεβελεντζιά του 82 μὴ το 83 ἐδόκει
 84 ὀστέακι 86 μὴ τοῦς—τίποτα 89 νὰ βάλουν 92 κιβούρι
 93 ἐπὶ 94 ἔρε—τοῦ μῆσω

Η τοὺς ὀνομάζουσι οἱ Ῥωμαῖοι ἱερεῖς τοὺς λέγουσι ὄλοι,
 νὰ στήκουσιν ἀδιάλειποι εἰς αἰῶνας τῶν αἰῶνων,
 νὰ ψάλλουσιν καὶ λειτουργοῦν ἀενάως διὰ τὰς ψυχὰς
 τοὺς·

εἰς ἐντολὴν καὶ ἀφορισμὸν ὄρισε, ἐγράψανέ το,
 (6480) 7800 ποτὲ νὰ μὴ ἔχουν σκάνταλον ἀπὸ ἄνθρωπον τοῦ κόσμου.

Καὶ ἀφότου ἐκατόρθωσεν ὅσα σὰς ἀφηγοῦμαι
 καὶ ἄλλα πλείστα πράγματα (τὰ οὐκ ἠμπορῶ σὰς γράψαι,
 διατὶ βαρειῶμαι γράφει τα διὰ τὴν πολυγραφίαν),
 τὸ πνεῦμα τοῦ ἐπαρέδωκεν καὶ ἀπῆραν το οἱ ἀγγέλοι·
 5 ἐκεῖ τὸ ἀποσκηνώσασιν ὅπου εἶναι οἱ δίκαιοι ὄλοι·
 ὄλοι τὸν μνημονεύετε, καλὸς ἀφέντης ἦτον.

Ἔδε ἀμαρτία ποῦ ἐγίνετον, τὸ πρέπει νὰ λυποῦνται
 μικροὶ μεγάλοι τοῦ Μορέως, διατὶ οὐδὲν ἀφήκεν
 ἀπ' αὐτοῦ υἱὸν ἀρσενικὸν διὰ νὰ κληρονομήσῃ
 10 τὸν τόπον, ὅπου ἐκέρδισε μὲ μόχθον ὁ πατήρ του. f.

'Αφότου γὰρ ἀπέθανεν ὁ πρίγκιπα Γυλιάμος,
 20 ὁ μισὶρ Ντζὰς ὁ Τζαρδερούς, κοντόσταυλος ὁ μέγας,
 (οὕτως τὸν ὀνομάζασιν στὸ πριγκιπάτο ὄλο,
 (6480) ὅπερ γὰρ τὸν ἄφηκε μπάϊλον εἰς τὸν Μορέαν)
 εὐθέως πιττάκια ἔγραψεν, μαντατοφόρους στέλνει
 ἐκεῖσε εἰς τὴν Ἀνάπολιν ὅπου ἦτο ὁ ρήγας Κάρλος.
 25 Λεπτομερῶς τοῦ ἐμήνυσεν κ' ἐπληροφόρεσέ τον

7800 σκάνδ. 3 βαριῶμαι 7 ὄλου 20 τζαρδρούς

The marginal note after l. 7810 is written in the same red ink as the initial letters. Then follows the calculation of a modern reader, who subtracted 5508, the year of Christ's birth, from 6785, that of the creation of the world, and obtained as result 1277 A.C.

Cod. T 7796 ὀνομάζουσι 97 νὰ στέκουσι ἀδιάλειποι εἰς ὄλας τὰς αἰῶνας
 f. 110^v 98 νὰ ψάλλουσι καὶ νὰ λ. ἀενάως διὰ τὰς ψυχὰς τοὺς 7800 βαριῶμαι—

ε
β
π
Γ
δ
ε
ς

P

να στέκουν ἀδιάλειπα, ἐκείσε να μὴ λείπουν,
 να ψάλλουν καὶ να λειτουργοῦν ὡς διὰ τὲς ψυχῆς των·
 εἰς ἐντολὴν κι ἀφορισμὸν ὤρισεν, ἔγραψάν το,
 7800 ποτὲ μὴ ἔχουν σκάνταλον ἀπὸ ἄνθρωπον τοῦ κόσμου.

Κι ἀφότου ἐδιόρθωσεν αὐτά, τὰ ἀφηγοῦμαι
 καὶ ἄλλα πλέον πράγματα, τὰ οὐ δύνομαι να γράφω,

τὸ πνεῦμα του ἐπαράδωκεν, οἱ ἄγγελοι τὸ ἐπήραν·

5

ὅλοι τὸν μνημονεύετε, καλὸς ἀφέντης ἦτον.

Ἔδε ἀμαρτία, τὸ ἔγινεν, τὸ πρέπει να λυποῦνται,
 διότι οὐδὲν ἄφηκεν ἐξ αὐτον κληρονόμον,
 ἦγουν ἀρσενικὸν παιδὶν τοῦ να κληρονομήσῃ

10 ἐκείνο, τὸ ἐκέρδισεν μὲ κόπον ὁ πατήρ του.

Ἄμμη ἔποικεν θηλυκὰ κ' ἐχάθη ἡ δούλεψή του·

ἐπεὶ τὸ θηλυκὸν παιδί 'ς κληρονομίαν ἀφέντου

ποτὲ στερχτὸ οὐκ εὐρίσκεται τοῦ να κληρονομήσῃ, f. 219' 1

ἀφοῦ ἐξ ἀρχῆς ἐγένετο κατὰρα εἰς τὲς γυναῖκες·

15 κι οὐ πρέπει τοῦ να χαίρεται ποτὲ του γὰρ ἀφέντης

ἔπου διὰ κληρονομίαν ἔποικε θυγατέρες·

ἐπεὶ ὅλην τὴν ἀφεντίαν καὶ δόξαν ἔπου ἔχει,

οἶον γαμπρὸν τοῦ δώσῃ ὁ Θεός, θέλει τοῦ τὴν ἐπάρει.

Ἄφότου γὰρ ἀπόθανεν ὁ πρίγκιπα Γουλιάμος,

20 ὁ μισέρ Τζάνες ὁ Τζαδρούς, κουτόσταυλος ὁ μέγας,

ἔπερ γὰρ καὶ τὸν ἄφηκεν μπάϊλον εἰς τὸν Μορέαν,

εὐτὺς πιττάκια ἔγραψεν, μαντατοφόρους στέλλει

ἐκείσε εἰς τὴν Ἀνάπολιν ἔπου ἦτο ὁ ρήγα Κάρλος.

25 Λεπτομερῶς τοῦ ἐμήνυσεν κ' ἐπληροφόρησέν του

7799 εἰς σεντολλά 7800 σκάνδ. 1 τὰφηγούμε 6 ὅλλοι 11 δούλεισι
 του 12 εἰς 13 στερατὸ 18 εἶον γαμβρὸν 22 εἰς τὸν] στὸν

σκανδ. 1 ἀφότου—καθὸς σε τὰφηγ. 2 πλησθὰ πράματα μὰ οὐκ μπορὸ
 παγρῆψι 3 βαρομμε 4 τὸ πᾶ' του ἐπαρὰδοκαὶ καὶ ἡ ἀγ. τὸ πῆραν
 7 γίνετο 9 ἀπαύτων 11 The marginal note is not in T 19 ἀφότου
 γὰρ ἀπόθανε ὁ πρίγκιπα γουλιάμοι 20 ὁ μισέρ τζᾶς ὁ τζαδρούι 24 ὁ
 μέγας κ. 25 κατὰ λεπτόι

Η τὸν θάνατον τοῦ πρίγκιπος καὶ τὴν κατάστασίν του.
 Κι ὁ ρήγας, ὡς τὸ ἤκουσεν, μεγάλως τὸ ἐλυπήθην·
 ὤρισεν καὶ ἤλθασιν οἱ πρῶτοι τῆς βουλῆς του.
 Βουλὴν ἐζήτησεν αὐτῶν τοῦ νὰ τὸν συμβουλέψουν
 7830 περὶ τοῦ τόπου τοῦ Μορέως πῶς νὰ τὸν κυβερνήσῃ.
 Καὶ ἡ βουλὴ του τοῦ εἶπασιν τοῦ νὰ ἔχῃ ἀποστείλει
 ἄνθρωπον φρονιμώτατον, στρατιώτην παιδεμένον,
 τοῦ νὰ ἐνὶ μπᾶϊλος, κύβερνος ἕς ὄλο τὸ πριγκιπάτο,
 νὰ ἔχῃ ἀπίδειαν κ' ἐξουσίαν νὰ κυβερνῇ τοὺς πάντας ^{ε. 1}
 35 εἰς ὄρεξιν κὶ ἀνάπαψιν τῶν τοπικῶν ἀνθρώπων.
 Ἐνταῦτα γὰρ ἐδιόρθωσεν ὀκάποιον καβαλλάρην·
 Ρούσον τὸν ὠνουμάζασιν καὶ ντὲ Σουλῆ τὸ ἐπίκλη·
 ἄνθρωπος ἦτον εὐγενής, στρατιώτης παιδεμένος.
 Καὶ ρογατόρους τοῦ ἔδωκεν πενήντα εἰς τὰ φαριά τους
 (6500) 40 καὶ διακοσίους τζαγράτορους, ὅλοι ἐκλεχτοὶ εἰς ἄκρον,
 τοὺς ὅποιους γὰρ τὸν ὤρισεν ὁ ρήγας ἀπατός του
 νὰ βάλῃ αὐτοὺς εἰς φύλαξιν τῶν καστρῶν τοῦ Μορέως·
 προστάγματα τοῦ ἔποικεν, τὰ ἐπῆρε μετ' ἐκείνων.
 Στοὺς ἀρχιερεῖς, φλαμουριαριοὺς καὶ στοὺς καβαλλαρῖους,
 45 τοὺς πρῶτους ὅπου ἦσασιν ἐτότε τοῦ Μορέως,
 ἕς ὅλους πιττάκια ἐβάσταινεν ἐκ τοῦ ρηγός τὸ μέρος.
 Ἐξέβη ἀπ' τὴν Ἀνάπολιν μὲ τὸν λαὸν ἐκείνων
 κ' εἰς τὴν Κλαρέντσαν ἔσωσεν τὸ ἔβγα τοῦ μαῦου.
 Τὸ σώσει γὰρ ἀπέστειλεν στοὺς ἀρχιερεῖς τοῦ τόπου,
 50 εἰς ὅλους τοὺς φλαμουριαριοὺς κ' εἰς τοὺς καβαλλαρῖους
 γραφές, πιττάκια τοῦ ρηγός, τὰ ἐβάστα μετ' ἐκείνων.
 Ὡσαύτως γὰρ τοὺς ἐῖγραψεν κ' ἐκ μέρους ἐδικοῦ του ^{ε. 1}
 ὅπως νὰ καταλάβωσιν ἐκεῖσε εἰς τὴν Κλαρέντσα,
 νὰ ἰδοῦσιν τὰ προστάγματα, τὰ ἤφερε ἐκ τὸν ρήγαν.
 55 Κ' ἐκεῖνοι ἐκατέλαβαν· τὸ λάβει τὰ πιττάκια,
 κὶ ὅσον ἀποσωρεύτησαν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,

7835 ἀνάπαψιν 45 ἦσασιν] ὄτασιν 46 εἰς 47 ἀπὸ

Cod. T 7827 τὸ ληπίθει 29 δια να τὸν συμβουλέψουν 30 τὴν
 γγυβερνήσει 31 καὶ ἡ β. του ἦτασει δια νάχη ἀπεστήλη 33 δια μπᾶϊλοι
 κηβερνητής ὄλου τοῦ πριγκιπάτου 34 αδια—νὰ κιβέρνᾶ ε. 111'
 36 γὰρ om.—καβελάρι 37 καὶ om. 40 καὶ διακόσιους τζαγρατόρους—

Ρ τὸν θάνατον τοῦ πρίγκιπος καὶ τὴν κατάστασίν του.
 Κι ὁ ρήγας, ὡς τὸ ἤκουσεν, μεγάλως ἐλυπήθη·
 ὤρισεν δὲ καὶ ἤλθασιν οἱ πρῶτοι τῆς βουλῆς του.
 Βουλὴν γὰρ τοὺς ἐζήτησεν τοῦ νὰ τὸν συμβουλέψουν (p. 183)
 7830 περὶ τὸν τόπον τοῦ Μορέως πῶς νὰ τὸν κυβερνήσῃ.
 Καὶ ἡ βουλή του εἶπασιν ὅπως διὰ νὰ στείλῃ
 ἄνθρωπον φρονιμώτατον, στρατιώτην παιδευμένον,
 ὅπου νὰ ἐνι μπάϊλος, κύβερνος εἰς τὸν τόπον,
 νὰ ἔχῃ καὶ | τὴν ἄδειαν νὰ κυβερνᾷ τοὺς πάντας f. 219° II
 35 εἰς θέλημαν κι ἀνάπαψιν τῶν τοπικῶν ἀνθρώπων.
 Εἰς τοῦτο ἐδιόρθωσεν ἕναν τοῦ καβαλλάρην·
 Ροῦσσον τὸν ὠνομάζασιν, ντὲ Σουλῆ τὸ ἐπὶ κλην·
 ἄνθρωπος ἦτον εὐγενῆς, στρατιώτης παιδευμένος.
 Καὶ ρογατόρους τοῦ ἔδωκεν πενήντα εἰς φαρία
 40 καὶ τζαγρατόρους διακοσίους ἐκλεχτοὺς γὰρ εἰς ἄκρον,
 τοὺς ὅποιους γὰρ ὤρισεν ὁ ρήγας ἀπατός του
 διὰ νὰ τοὺς βάλῃ φύλαξιν τῶν κάστρων τοῦ Μορέως·
 κομμοσιούν τὸν ἔποικεν, μετ' αὐτὸν τὴν ἐπήρην.
 Ἄρχιερεῖς, φλαμουραρίου καὶ εἰς τοὺς καβαλλάρους...
 45
 ὁ ρήγας πάλιν ἔγραψεν ἐκ μέρους ἐδικοῦ του.
 Ἐξέβη ἐκ τὴν Ἀνάπολιν μὲ τὸν λαόν, τὸν εἶχεν,
 εἰς τὴν Κλαρέντσαν ἔσωσεν σὸ τέλος τοῦ μαῖου.
 Τὸ σώσει γὰρ ἀπέστειλεν στοὺς ἀρχιερεῖς τοῦ τόπου,
 50 εἰς ὄλους τοὺς καβαλλαρίους, γραφές τε καὶ πιττάκια
 τοῦ ρηγός, τὰ ἐβάσταζεν καὶ εἶχεν μετ' ἐκείνου.
 Ὅσαύτως γὰρ τοὺς ἔγραψεν ἐκ μέρους ἐδικοῦ του
 ὅπως νὰ καταλίβουσιν ἐκεῖ εἰς τὴν Κλαρέντσα,
 νὰ ἰδοῦσιν τὰ προστάγματα, τὰ ἤφερε ἐκ τὸν ρηγαν.
 55 Κ' ἐκείνου ἐκατέλαβαν· τὸ λάβει τὰ πιττάκια
 καὶ ὅσον ἐσυνάχτησαν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,

7835 ἀνάπανσιν 50 ὄλλουτ

εκληκτη 43 τοῖς ἐπήρῃ 44 εἰς τοῖς α. καβαλαριούτ καὶ ἦε τοῖς φλαμου-
 μάρου 47 ἐκ τῆν 48 τὴν κλαρέντζα—σὸ εὐγα 49 στῆς αρχ.
 50 φλαμουμαρούτ 51 τὰ βάστα 52 ἐκ μέρου ἐδικόν του 53 τὴν γλαρ.
 55 ἐκατῆλαβεν

- Η** ἀνοίξαν τὰ προστάγματα καὶ ἀναγνώσανέ τα·
 τὸ πῶς ὁ ρῆγας ὤρισεν ἅπαντας τοῦ Μορέως,
 τὸν Ρούσο ἐκείνον ντὲ Σουλῆ νὰ τὸν δεχτοῦν διὰ μπάϊλον,
 (6520) 7860 **κι ὅσοι εἶναι λίζιοι ἄνθρωποι καὶ χρεωστοῦν ὀμάτζια,**
 τοῦ Ρούσου νὰ τὰ ποιήσουσιν ὡς διὰ τὰ ἰγονικά τους,
 ὥσπερ νὰ ἦτο ὀλοστινὸς ὁ ρῆγας ἀπατός του.
 Καὶ ὅσον ἀναγνώσασιν τοὺς ὀρισμοὺς ἐκείνους
 οἱ φλαμουριάροι κ' οἱ ἀρχιερεῖς κ' οἱ καβαλλάροι ὁμοίως,
 65 ὁμοῦ βουλῆν ἀπήρασιν πῶς νὰ ἀπηλογηθοῦσιν.
 Τὸν μητροπολίτην τῆς Πατροῦ, μισὶρ Μπενέτος ἄκω,
 ἐκείνον γὰρ ἐκλέξασιν νὰ συντύχη διὰ ὄλους.
 Ἐνταῦτα ἐπεχείρησεν καὶ λέγει πρὸς τὸν μπάϊλον·
 τὸ πῶς οἱ πάντες τοῦ Μορέως, μικροί τε καὶ μεγάλοι,
 70 τοὺς ὀρισμοὺς, προστάγματα, τὰ ἤφερον ἐκ τὸν ρῆγαν,
 ὄλοι τὰ ἐπροσκύνησαν καὶ δέχονται τὰ ὀρίζει· f. 102
 τὸν μπάϊλον ὅπου ἔστειλεν κ' ἐκείνον δέχονταιί τον,
 νὰ τὸν κρατοῦν καὶ σέβωνται ὥσπερ νὰ ἦτον ὁ ρῆγας.
 Τὸ δὲ ὀμάτζιο καὶ λίζιαν, τὸ ὀρίζει νὰ ἔχουν ποιήσει
 75 τοῦ μπάϊλου ἐκεινοῦ ντὲ Σουλῆ, ποτὲ οὐδὲν τὸ κάμνονν,
 διότι γὰρ ἠθέλασιν σφάλλει ἀπὸ τὰ συνήθεια,
 τὰ ὀρίζει ὁ νόμος τοῦ Μορέως, τὰ ἔχουν ἐκ τὴν κουγκέσταν,
 τὰ ὠμόσασιν κ' ἐγράψασιν ἐκείνοι ὅπου ἐκερδίσαν
 τὸ πριγκιπάτο τοῦ Μορέως, ἀπὸ σπαθίου τὸ ἀπήραν.
 (6540) 80 Ἐπεὶ ὁ νόμος τοῦ Μορέως, τοῦ τόπου τὰ συνήθεια
 ὀρίζουν ὅτι ὁ πρίγκιπας, ὁ ἀφέντης γὰρ τοῦ τόπου,
 ὅστις **κι ἂν ἔνι,** ὅταν ἐλθῆ τὴν ἀφεντιάν νὰ λάβῃ,
 σωματικῶς νὰ ἀπέρχεται ἐντὸς τοῦ πριγκιπάτου,
 νὰ ὀμόση πρῶτα τοῦ λαοῦ, ὅπου εἶναι στὸν Μορέαν,
 85 εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ τὴν χεῖραν του νὰ βάλῃ·
 νὰ τοὺς κρατῆ, δικαιολογᾷ εἰς τὰ συνήθεια ποῦ ἔχουν,
 κ' εἰς τὴν φραγγίδαν ποῦ ἔχουσιν νὰ μὴ τοὺς σκανταλίση.

7859 δεκτοῦν

65 πῶς] τὸ πῶς

86 ὅπου

87 σκανδαλίση

Cod. T 7858 ὀριζε 59 ντε σολη—δεκτοῦν 61 νὰ τὰ] ναυτοῦ
 62 ὄσανα ἦταν το κορμὶ ω ρηγας ἀπὸτός του 63 καὶ ὄσαν τοὺς ἀναγνώξασει
 f. 111^v 64 καὶ ἀρχ. 65 ἐπίρασι πὸς νὰ πηλογ. 66 ἀκοε 67 ἐγλέ-
 ξασεν δια ὄλους νὰ σ. 68 ἐπεκίρισε 70 κτο ρίγα 72 που 73 ὡσπέρ

Ρ άνοιξαν τὰ προστάγματα καὶ ἀναγνώσασιν τα·
 τὸ πῶς | ὁ ρήγας ὤρισεν ἀπάντας τοῦ Μορέως, f. 220° I
 τὸν Ρούσσο ἐκείνον ντὲ Σουλῆ νὰ τὸν δεχτοῦσι μπάϊλον,
 7860 καὶ ὅσοι εἶναι λίξιοι καὶ χρεωστοῦν ὀμάντζιν,
 τοῦ Ρούσσου νὰ τὸ ποιήσουσιν διὰ τὰ γονικά τους,
 ὡσπερ νὰ ἦτον ὄλοστινὸς ὁ ρήγας γὰρ ἀτός του.
 Καὶ ὅσον ἀναγνώσασιν τοὺς ὀρισμοὺς ἐκείνους
 <οἱ> φλαμουριάροι, ἀρχιερεῖς, ὄλοι οἱ καβαλλάρου,
 65 εὐτὺς βουλὴν ἐπήρασιν πῶς νὰ ἀποκριθῶσιν.
 Μητροπολίτης τῆς Πατροῦ, ὄνομα Μπενεδέττος,
 ἐκείνονε ἐκλέξασιν δι' ὄλους νὰ συντύχη.
 Εἰς τοῦτο ἐπιχειρήσεν καὶ λέγει πρὸς τὸν μπάϊλον· (p. 184)
 τὸ πῶς οἱ ἄρχοντες Μορέως, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
 70 τοὺς ὀρισμοὺς καὶ τὰς γραφάς, τὰ ἤλθαν ὄκ τὸν ρήγαν,
 ὄλοι τὰ ἐπροσκύνησαν καὶ δέχονται τὰ ὀρίζει·
 τὸν μπάϊλον τὸν ἔστειλε κ' ἐκείνον δέχονται τον,
 νὰ τὸν κρατοῦν ἀντίτυπον ὡσὰν νὰ ἦτον ὁ ρήγας.
 Τὸ δὲ ὀμάτζιον καὶ λιζίαν, τὸ ὤρισε νὰ ποίσουν
 75 τοῦ μπάϊλου ἐκείνου ντὲ Σουλῆ, ποτὲ οὐδὲν τὸ κάμνονν,
 διοῦ σφάλλουν τὰ συνήθεια καὶ νόμους τοῦ Μορέως,
 τὰ ἔχουν ὄκ τὴν κουγκέστα τους, τὰ ὠμόσαν καὶ τὰ
 ἐγράψαν
 ἐκείνοι ὄπου ἐκέρδισαν τὸν τόπον τοῦ Μορέως.

80 Ὅρίζουν ὄτι ὁ πρίγκιπας, τοῦ τόπου ὁ ἀφέντης,
 ὄταν τοῦ ἔλθη ὁ καιρὸς τὴν ἀφεντίαν νὰ λάβη,
 σωματικῶς νὰ | ἀπέρχεται ἐντὸς τοῦ πριγκιπάτου, f. 220° II
 νὰ ὀμῶση πρῶτον τοῦ λαοῦ, ὄπου ἔν' εἰς τὸν Μορέαν,
 85 εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ τὴν χεῖραν του νὰ θέση·
 νὰ τοὺς κρατῆ εἰς δίκαιον στοῦ Μορέως τὰ συνήθεια,
 στὴν σφραγίδα, τὴν ἔχουσιν, νὰ μὴ τοὺς σκανταλίση.

7859 τζεσουλῆ 61 τὸ] τὰ 71 ὄλλοι 72 δεχοντέν τον 77 να ἔχουν
 81 ὀρίζουν γὰρ ὄτι 86 νὰ τ. κρατῆς δικ. εἰς τοῦ μ. συνήθεια 87 sic—σκανδ.

γὰρ νάτων ὁ ρήγας 74 τὸρῆζη να πηήσουν 75 ντὲ σουλή om.—τίποτε οὐδὲν
 τοῦ κ. 76 διατή—απε 77 στὴν κουκούστα 78 κερδίσαν 79 το πέραν
 82 ἔνε 84 ὄποῦῆε 86 δε καὶ ὄλογα εἰς τα σ. τάχουν 87 σφραγγίδα
 πεχουσι να μην τοὺς καταλήσουν

- Η Κι ἀφῶν ὁμῶσῃ ὁ πρίγκιπας οὕτως ὡσάν τὸ λέγω,
 ἐνταῦτα ἀρχάζουν οἱ ἅπαντες λίζιοι τοῦ πριγκιπάτου
 7890 καὶ κάμνουσιν τὰ ὁμάτζια στὸν πρίγκιπαν ἐκεῖνον. ¹
 Ἐπεὶ ἡ λιζία ποῦ γίνεται, φιλοῦνται εἰς τὸ στόμα,
 κ' ἐνὶ τὸ πρῶγμα ἐπικοινωνοῦν ἀμφοτέρων τῶν δύο·
 οὕτως χρεωστεῖ ὁ πρίγκιπας τὴν πίστιν πρὸς τὸν λίζιον
 ὡσάν ὁ λίζιος πρὸς αὐτόν, οὐκ ἐνὶ διαφωνία,
 95 ἄνευ ἡ δόξα καὶ τιμὴ ὅπου ἔχει πᾶσα ἀφέντης.
 Πολλάκις δὲ ὁ πρίγκιπας νὰ ἦτον εἰς ἄλλον τόπον
 καὶ νὰ ἤθελεν νὰ ἔβαλλεν ὀκάποιο ἄλλον δικαῖον του
 νὰ παραλάβῃ τῶν λίζιων τὰ ὁμάτζια ὅπου χρεωστοῦσιν,
 οὐδὲν χρεωστοῦν οἱ ἄνθρωποι οἱ λίζιοι τοῦ Μορέως
 (6560) 7900 νὰ ποιήσουν ἄλλου γὰρ τινὸς ὁμάτζιαν καὶ λίζιαν,
 παρὰ τοῦ πρίγκιπος αὐτοῦ στὸ πριγκιπάτο ἀπέσω.
 “Διὰ τοῦτο σὲ παρακαλοῦν οἱ λίζιοι τοῦ Μορέως
 “μὴ τὸ δεχτῆς εἰς βᾶρος σου ἐτοῦτο ὅπου σὲ λέγουν,
 “ἐπεὶ πρῶτα ν' ἀπόθαναν καὶ νὰ τοὺς ἀκληρήσαν,
 5 “παρὰ νὰ τοὺς ἐβγάλασιν ἐκ τὰ συνήθεια ποῦ ἔχουν.
 “Ὅμως ἐτοῦτο νὰ γενῆ διὰ τοῦ ρηγὸς τὴν δόξαν·
 “νὰ μὴ σκοπήσῃ τίποτε διὰ σκυβουρίαν τὸ κάμνουν.
 “Ἄλλὰ ἀφότου ἄλλαξεν τοῦ πρίγκιπος ἡ ἀφεντία,
 “καὶ ἤλθαμεν στὴν ἀφεντίαν τοῦ ἀφέντη μας τοῦ ρήγα,
 10 “ἐὰν εἶχαμεν τὴν δύναμιν | νὰ ἐποιήσαμεν τὸ ὁμάτζιον! ¹
 “ἡμεῖς, ὅπου εἴμεθεν ἐδῶ μετὰ τὴν εὐγενείαν σου
 “οὐδὲν ἔχομεν [τὴν] ἐξουσίαν ἄνευ νὰ ἦσαν κι ἄλλοι·
 “ὁ Μέγας Κύρης πρότερον, τῶν Ἀθηνῶν ὁ δοῦκας,
 “οἱ τρεῖς ἀφέντες τοῦ Εὐριπποῦ καὶ τῆς Νηξίας ὁ δοῦκας,
 15 “τῆς Ποντενίτζας ἀλλὰ δὴ ἐκεῖνος ὁ μαρκέσης.
 “Ὅμως ἂς λείψουν τὰ πολλά, ἐὰν ἐν' τὸ θέλημά σου,
 “διατὸ εἶσαι μπάϊλος σήμερον κ' ἔχεις τὴν ἐξουσίαν,
 “κι οὐκ εἶσαι ἀφέντης φυσικὸς ὁμάτζιον νὰ σὲ ποιήσουν.

7889 μετὰ ταῦτα 91 ὅπου 92 τὸ πρ. ἀμφοτέρον ἐπὶ κλίμων εἰς τοὺς δύο
 93 τὴν om.—τὸν] τὸ 94 ἐνὶ ἡ διαφ. 7901 ἀπέσω εἰς τὴν πρην. 3 δεκτῆς
 5 ὅπου 14 εὐρίπου 16 ἐνὶ

Cod. T 7889 καὶ μετὰ τ.—πριγκιπάτου 92 καὶ ἐνε το πρῶμα ἀφότερο
 επικλιῶν εἰς τοὺς δύο f. 112^r 94 ἐνε 95 ὀπόχη 98 που 99 που
 χρεῶστούνε ἀνὸς' ὀλήγη ητοῦ μ. 7900 ἄλλου om. 1 χαρὰ τοῦ πρ.—ἀπέσω
 ἦς τὸ πρ. 2 παρακαλοῦν 3 μὲν τὸ δεκτῆς—που 4 νεν τοῦς 5 νεν τοῦς

P **Κ**ι ἀφῶν ὁμόσῃ ὁ πρίγκιπας οὕτως ὥσ᾽ ἂν τὸ λέγω,
 νὰ ἀρξῶνται οἱ ἅπαντες λίζιοι τοῦ πριγκιπάτου
 7890 νὰ κάμνουν τὰ ὀμάτζια στὸν πρίγκιπα ἐκεῖνον.
 Καὶ ἡ λίζια ποῦ γίνεται, φιλοῦνται εἰς τὸ στόμα,
 κ' ἔναι τὸ πρᾶγμα ἀμφότερον ἐπίκοινον τῶν δύο·
 οὕτως χρεωστεῖ ὁ πρίγκιπας πίστιν γὰρ εἰς τὸν λίζιον
 ὥσ᾽ ἂν ὁ λίζιος πρὸς αὐτόν, οὐκ ἔνι διαφωνία,
 95 ἄνευ ἢ δόξα κ' ἢ τιμὴ ὀποῦχει πᾶσα ἀφέντης.
 Πολλίκις δὲ ὁ πρίγκιπας νὰ ἦτον εἰς ἄλλον τόπον,
 νὰ ἤθελε νὰ ἔβανε ἄλλον τινὰ δίκαιόν του
 νὰ παραλάβῃ τῶν λιζίων ὀμάτζια, τὰ χρεωστοῦσιν,
 οὐδὲν χρεωστοῦσι οἱ ἄνθρωποι λίζιοι τοῦ Μορέως
 7900 ἄλλου τινὸς νὰ ποίσουσιν ὀμάτζιον καὶ δουλεῖα
 εἰ μὴ μόνον τοῦ πρίγκιπος ἔσω στὸ πριγκιπάτο.
 “Εἰς τοῦτο σὲ παρεκαλοῦν οἱ λίζιοι τοῦ Μορέως
 “μὴδὲν δεχτῆς εἰς βᾶρος σου ἐτοῦτο, τὸ σὲ λέγουν,
 “ὅτι πρῶτον νὰ τοὺς ἔκαψαν | ἢ νὰ τοὺς ἀκληρήσουν, f. 220^v 1 (p. 185)
 5 “παροῦ νὰ τοὺς ἐβγάλουσιν ἐκ τὰ συνήθειά τους.
 “Ὅμως ἐτοῦτο νὰ γενῆ διὰ τοῦ ρηγὸς τὴν δόξαν·
 “νὰ μὴ σκοπήσῃ τίποτε ὅτι δι' αὐτόν τὸ κάμνουν.
 “Ἄλλὰ ἀφότου ἄλλαξεν τοῦ πρίγκιπος ἡ ἄφεντία
 “καὶ ἤλθαμεν στὴν ἄφεντίαν τοῦ ἀφέντου μας τοῦ ρῆγα,
 10 “ἂν εἶχαμεν τὴν δύναμιν νὰ ἐποίκαμεν ὀμάντζιν!
 “ἡμεῖς ὀποῦμεθεν ἐδῶ μὲ τὴν εὐγένειάν σου
 “οὐκ ἔχομεν τὴν ἐξουσίαν ἄνευ νὰ ἦσαν κι ἄλλοι·
 “ὁ Μέγας Κύρης πρότερον, τῶν Ἀθηνῶν ὁ δοῦκας,
 “οἱ τρεῖς ἀφέντες Εὐριπου καὶ τῆς Ἀξίας ὁ δοῦκας,
 15 “τῆς Μουντουνίτζας ἀλλὰ δὴ ἐκεῖνος ὁ μαρκέσης.
 “Ὅμως νὰ λείψουν τὰ πολλὰ, ἂν ἔναι θέλημά σου,
 “διοῦ εἶσαι μπάϊλος σήμερον καὶ ἔχεις ἐξουσίαν,
 “κι οὐκ εἶσαι ἀφέντης φυσικὸς ὀμάντζιον νὰ σὲ ποίσοι.

7888 λέγει 91 φιλόστε 92 ἐπέκηνα τῶν δ. 93 λίζιον
 94 διαφορίαν 95 ἀνέν

σβγάλουσιν—πόχουν 7 να μὲν 8 ἄλλα ἀφότου is repeated 10 νὰ πικί-
 σεμεν τὸ μάτζιο 11 ποῦ 12 ἀνηφ να ἦσαν δηλ 14 τοῖς ἐργήπου καὶ
 τῆς ἀξίας αυθεν⁷ 15 ποδενίτζας αλαδι—μαρκέσης 16 αν ετε

- Η “ Διὰ τὰ ἔχῃς ἀποθάρρῳν στοὺς τοπικοὺς ἀνθρώπους,
 7920 “ κ’ ἐτοῦτοι πάλε εἰς ἐσὲν τὰ τοὺς κρατῆς εἰς δίκαιον·
 “ ἄς γένηται κατάθεσις μὲ τοῦ Θεοῦ τὸν φόβον,
 “ στὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, ἐσὺ πρῶτα τὰ ὁμότης
 “ τὰ μᾶς κρατῆς καὶ κυβερνήτης στοῦ τόπου τὰ συνήθεια·
 “ καὶ μετὰ ταῦτα ἀπὸ σοῦ κ’ ἐτοῦτοι τὰ σὲ ὁμότης
 25 “ τὰ εἶναι πιστοὶ καὶ ἀληθινοὶ στὸν ρῆγαν κ’ εἰς ἐσέναν,
 “ ὡς ὀφικιάλου τοῦ ρηγὸς καὶ ἀντίτοπος του ποῦ εἶσαι.”
 Τὸ ἀκούσει ὁ Ρούσος ντὲ Σουλῆ ὅτι τὰ γένη ὄρκος,
 εὐθέως ἐσυγκατέβηκεν κ’ ἰσιάστησαν εἰς τοῦτο.
 Ἐνταῦτα ὄρισε | ἠφέρασιν τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον f. κ
 30 καὶ ὄμοσε ὁ μπαίλος πρότερον καὶ τότε οἱ λίζιοι ἀνθρώποι,
 τὰ εἶναι δούλοι καὶ πιστοὶ πρῶτα στὸν ρῆγαν Κάρλον
 καὶ ἀπέκει στοὺς κληρονόμους του, ὡς ἐνι τὸ συνήθειον.
 Ἐν τούτῳ ἐπαράλαβεν ὁ Ρούσος τὸ μπαίλατο
 καὶ ἄρξετον τὸ ὀφικιόν του εἰς ἔργον τὰ τὸ βάνη,
 (6600) 35 ν’ ἀλλάσση τοὺς ὀφικιαλίους, τὰ βάνη ἄλλους νέους.
 Πρωτοβιστιάρην ἀλλάξε ὁμοίως καὶ τριζουριέρην,
 τὸν προβεούρην τῶν καστρῶν, τοὺς καστελλάνους ὄλους·
 τοὺς τζαγρατόρους ἔβαλεν κ’ ἠμοίρασε ἐκ τὰ κάστρη,
 καὶ μετὰ ταῦτα ἐδιόρθωσεν τοῦ τόπου τὲς δουλείες.
 40 Καὶ ἀφότου γὰρ ἐπλάτυνεν ἡ ἀφεντία τοῦ ρῆγα
 εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πρίγκιπος μισὶρ Λοῖς ἐκείνου,
 ὅπου ἦτον τοῦ ρηγὸς ὁ υἱὸς καὶ ἄντρας τῆς Ζαμπέας,
 τῆς θυγατρὸς τοῦ πρίγκιπος ἐκείνου τοῦ Γυλιάμου,
 οὐδὲν ἐπέρασεν ποσῶς καιρὸς μικρὸς καὶ ὀλίγος,
 45 ἀπὸ τὲς πλείστες ἀμαρτίες ὅπου ἔχει ὁ Μορέας
 καὶ οὐκ ἔχουσιν ἐριζικὸν τὰ ἔχουν καλὸν ἀφέντην,
 ἀπέθανεν ὁ μισὶρ Λοῖς, ὁ πρίγκιπας Μορέως.
 Ἐδε ἀμαρτία ποῦ ἐγίνετον ἔκ τὸν θάνατον ἐκείνου, f—
 διατὶ ἔδειχνεν κ’ ἐφαίνετον καλὸς ἀφέντης ἐνι.

7920 ἐτοῦτο 21 ἀτ] ὡς 26 ὅπου 29 ὄρισε καὶ ἠφέρ.
 38 ἠμύρασεν 42 ἀνδρας 48 ὅπου—ἐκ τὸν

Cod. T 7919 τοπικούς 20 καὶ τοῦτο π. ἤσσει f. 112^v 22 ἐκ
 πρω^τ 23 κυβερνάς 26 ὀφικιάλος—ἀντίτητος ὀποῦσαι 27 ρούσο
 28 ἐσύγγατέβηκαὶ καὶ σιάστησαν 30 καὶ ὁμ. προ^τ ὁ μπ. εὔτερο ἢ λήξη α.
 32 ἀπόκεις—τους—ἐνε 34 του om.—βάλη 35 καὶ τοῦς φροικάλους Διαξε
 καὶ βαλε α. ν. 36 π/βεστιάρην 37 πρεβεδοῦρι 38 καὶ μύρασε

Ρ “ Διὰ τὰ ἔχης θάρρος σου στοὺς τοπικοὺς Ρωμαίους
 7920 “ κ’ ἐτούτοι πάλιν εἰς ἐσὲν τὰ τοὺς κρατῆς εἰς δίκαιον
 “ ἄς γένηται κατάθεις εἰς τοῦ Θεοῦ τὸν φόβον,
 “ στὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ ὁμοσον ἐσὺ πρῶτον
 “ τὰ μᾶς κρατῆς καὶ κυβερνῆς στοῦ τόπου τὰ συνήθεια,
 “ καὶ μετὰ ταῦτα ἀπὸ σοῦ ἐτούτοι τὰ σὲ ὁμόσου
 25 “ τὰ εἶν’ πιστοί, ἀληθινοὶ | στὸν ρῆγαν κ’ εἰς ἐσένα.” f. 220^v 11

Τὸ ἀκούσει ὁ Ρούσσο ντὲ Σουλῆς ὅτι τὰ γένη ὄρκος,
 εὐθὺς ἐσυγκατέβηκε κ’ ἰσιάστησαν εἰς τοῦτο.

“ Ὄρισεν καὶ ἠφέρασιν τὸ ἄγιον εὐαγγέλιον·

30 πρῶτον ὁμνέει ὁ μπάιλως, τότε οἱ λίζιοὶ του,
 τὰ εἶναι δούλοι καὶ πιστοὶ πρῶτον στὸν ρῆγαν Κάρλον,
 τότε εἰς κληρονομίαν του ὡς ἔνι τὸ συνήθειον.

Εἰς τοῦτο ἐπαράλαβεν ὁ Ρούσσοσ τὸ μπαϊλᾶτον·

καὶ ἄρξεν τὸ ὀφφίκιον του εἰς ἔργον τὰ τὸ βανη,

35 ὀφφικιάλους ἄλλαξεν, ἔβανε ἄλλους νέους.

Πρωτοβιστιάρην ἄλλαξεν, ὁμοίως τριζουριέρην,

τοὺς προβεδούρους τῶν καστρῶν, τοὺς καστελλάνους
 ὄλους

τοὺς τζαγκατόρους ἔβαλεν, ἠμοίρασε ἐκ τὰ κάστην,
 καὶ μετὰ ταῦτα ὠρθωσεν τοῦ τόπου τὲς δουλειές. (p. 186)

40 Ἀφότου γὰρ ἐπλάτυνεν ἡ ἀφεντία τοῦ ρῆγα
 εἰς τὸ δυομαν τοῦ πρίγκιπος μισέρ Λοῖ ἐκείνου,
 ὅπουτον τοῦ ρηγὸς υἱὸς καὶ ἄντρας τῆς Ζαμπέας,
 τῆς θυγατρὸς τοῦ πρίγκιπος ἐκείνου τοῦ Γουλιάμου,
 οὐδὲν ἐπέρασεν ποσῶς πολὺς καιρὸς εἰς τοῦτο,
 45 ἀπὸ τὲς πλείστες ἀμαρτίες ὅπου ἔχει ὁ Μορέας
 καὶ οὐδὲν ἔχουν ριζικὸν τὰ ἔχουν καλὸν ἀφέντη,
 ἀπόθανε ὁ μισέρ Λοῖς ὁ ἄντρας τῆς Ζαμπέας
 ὅπου τὸν εὐφημίζασιν πρίγκιπα τοῦ Μορέως.

“ Ἐδε ἀμαρτία ὅπου ἔγινεν στὸν θάνατον | ἐκείνου, f. 221^r 1
 διοῦ ἔδειχνεν εἰς τὸ φανεῖ τὰ γένη καλὸς ἀφέντης.

7928 εἰσιάστουσαν	29 ὄρισαν	36 τριζουριέρην	37 ὄλλουσι
42, 47 ἄντρας	45 πλῆσαις	48 ἐφημίζασιν	
40 ἀφότου	41 τοῦ πρίγκιπα μισέρ λὸης ἐκίως	43 γουλιάμου	44 ἀπέ-
ρασε κ. ποσῶς μικ.	45 ὅπουχε	46 νάχουν	47 ὁ αὐθεντῆς τοῦ μορ.
48 που γίνεταν ἐκ τὸν	49 ἦτον		

- Η Δεύτερος ἦτο αὐτάδελφος τοῦ ρήγα Κάρλου ἐκείνου,
 7951 ἐκείνος γὰρ ποῦ ἦτον κοτσός, ὁ πατήρ τοῦ ρόη Ρομπέρτου.
 Ἐφότου γὰρ ἀπέθανεν μισὶρ Λοῖς ἐκείνος,
 ἐνέμεινεν ἡ ἀφεντία τοῦ ἁμαρτωλοῦ Μορέως
 στὰς χεῖρας κ' εἰς τὴν ἀφεντίαν τοῦ ρήγα Κάρλου ἐκείνου.
 (6620) 55 Ἐν τούτῳ παύομαι ἐδῶ νὰ λέγω κὶ ἀφηγοῦμαι
 περὶ τοῦ ρήγα Κάρουλου κ' ἐκείνου τοῦ ἀδελφοῦ του,
 τὸν ἔλεγον μισὶρ Λοῖν πρίγκιπα τοῦ Μωρέως.
 Καὶ θέλω νὰ ἀφηγήσωμαι περὶ τὸν Μέγαν Κύρην,
 μισὶρ Γυλιάμο τὸ ὄνομα, τὸ ἐπίκλην ντὲ λα Ρότζε.
 60 ὅπου ἦτον δούκας Ἀθηνῶν, καλὸς ἀφέντης ἦτον
 ὡσαύτως νὰ ἀφηγήσωμαι καὶ διὰ τὸν κόντον Μπρέτα,
 μισὶρ Οὐγγο τὸ ὄνομα, κόντος ἦτον ντὲ Λέτζε,
 τὸ ἐκράτει ἀπὸ τὸν Κάρουλον τὸν ρήγα, ἐκεῖ εἰς τὴν
 Πούλιαν.
 Στὸν χρόνο ἐκείνον καὶ καιρόν, ὅπου σὲ ἀφηγήθην
 65 ἐδῶ ὀπίσω εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο ποῦ ἀναγινώσκεις,
 ὅταν ὁ δούκας Ἀθηνῶν ἐστράφη ἐκ τὴν Φραγκίαν,
 εὔρεν ὅτι ὁ πρίγκιπας ἐκείνος ὁ Γυλιάμος
 ἐπιάστη εἰς τὴν Πελαγονίαν καὶ ἦτον εἰς τὴν Πόλιν,
 ἄπερ τὸν ἐκράτει ὁ βασιλέας εἰς φυλακὴν του ἀπέσω. ¹¹
 70 Ὁ δούκας γὰρ τῶν Ἀθηνῶν γυναῖκα ἐτότε οὐκ εἶχεν
 καὶ μετὰ ταῦτα ἰσιάστηκεν μὲ τὸν σεβαστοκράτωρ,
 ἐκείνον τὸν κύρ Θεόδωρον, τὸν ἀφέντην τῆς Βλαχίας,
 κ' ἐπῆρε τὴν θυγάτηρ του βλογητικὴν γυναῖκαν.
 Καὶ ἔποικαν ἀμφότεροι τὸ ἀντρόγυνον ἐκείνο
 (6640) 75 υἱόν, τὸν ὠνομάσασιν μισὶρ Γγὶ ντὲ λα Ρότσε,
 ὅστις γὰρ μετὰ τὴν θανὴν ἐκείνου τοῦ πατρός του
 ἔζησεν καὶ ἐγένετον τῶν Ἀθηνῶν ὁ δούκας,
 Μέγαν Κύρην τὸν ἔλεγον, τῆς Ρωμανίας τὸ ἐπίκλην.
 Κὶ ὅταν ἐκατεστάθηκεν κ' ἐγένη καβαλλάρης,

7950 αὐτ. εἶπον δεύτ. 51 ὅπου 54 ἐκείνου τοῦ ρ. κάρλου 56 ἐκείνου
 65 ἐτοῦτο ὅπου 69 ἄπερ sic! 73 εὐλογητικὴν

Cod. T 7950 αὐτ. ἦτον δεύτ. f. 113^r 51 που—κουρσαρὸς περὶ
 τοῦ ρ. ρομπέρτου 52 ἀπόθανε 53 καὶ ἀνέμεινε 57 οπι. 58 περὶ
 φηγηθῶ 59 μισὶρ γουλ.—ρότζε 60 α. ζῆτον 61 κόνται μπρέτα
 62 μισέρ οὐβγκο—κόστος—λέτζη 63 τὸν γκάρουλον 65 ἐδο εἰς ταῦτα τῶ

Ρ Δεύτερος ἦτο αὐτάδελφος τοῦ ρῆγα Κάρλου ἐκείνου
 7951 τοῦ νέου δέ, υἱὸς αὐτοῦ τοῦ γέροντος ἐκείνου.
 Ἄφθου γὰρ ἀπόθανεν μισέρ Λοῖς ἐκείνος,
 ἀνέμεινεν ἢ ἀφεντία τοῦ ἀμαρτωλοῦ Μορέως
 στὰς χεῖρας καὶ στήν ἀφεντίαν ἐκείνου τοῦ ρὲ Κάρλου.
 55 Εἰς τοῦτο παύω ἀπ' ἐδῶ αὐτά, τὰ ἀφηγοῦμαι
 περὶ τὸν ρῆγαν Κάρουλον μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του,
 τὸν ἔλεγον μισέρ Λοῖν πρίγκιπα τοῦ Μορέως.
 Καὶ θέλω νὰ ἀφηγηθῶ περὶ τὸν Μέγαν Κύρην,
 ὅπου ἦτον δοῦκας Ἀθηνῶν, καλὸς ἀφέντης ἦτον,
 60 μισέρ Γουλιάμον <τὸ> ὄνομα, τὸ ἐπὶ κλην ντὲ λά
 Ρόζε·
 ὡσαύτως πάλιν νὰ εἰπῶ περὶ τὸν κόντον Μπρέναν,
 μισέρ Οὐγγος τὸ ὄνομα, κόντος ἦτον ντὲ Λέντζε,
 τὸ ἐκράτει ἐκ τὸν Κάρουλον τὸν ρῆγα, εἰς τὴν Πουλίαν.
 Τὸν χρόνον ἐκείνον καὶ καιρὸν, ὅπου σὰς ἀφηγήθην
 65 ἐδῶ ὀπίσω εἰς τὸ βιβλίον ἐτοῦτο ὅπου λέγω,
 ὅταν ὁ δοῦκας Ἀθηνῶν ἐστράφη ἐκ τὴν Φραγκίαν,
 εὔρεν ὅτι ὁ πρίγκιπας ἐκείνος ὁ Γουλιάμος
 ἐπιάστη εἰς τὴν Πελαγονίαν καὶ ἦτον εἰς τὴν Πόλιν·
 τοῦτον ἐκράτει ὁ βασιλεὺς εἰς φυλακὴν ἀπέσω.
 70 Ὁ δοῦκας γὰρ τῶν Ἀθηνῶν τότε γυναῖκα οὐκ εἶχεν·
 καὶ μετὰ ταῦτα ἰσιάστηκεν μὲ σεβαστοκρατόρου,
 ἐκείνον τὸν κύρ Θεόδωρον | ἀφέντην τῆς Βλαχίας· f. 221^r II (p.
 ἐπῆρεν τὴν θυγάτηρ του βλογητικὴν γυναῖκαν.
 Καὶ ἔποικαν ἀμφότεροι τὸ ἀντρόγυνον ἐκείνο
 75 υἱόν, τὸν ὠνομάζασιν μισέρ Γγί ντὲ λά Ρόζε,
 ὅστις γὰρ μετὰ τὴν θανὴν ἐκείνου τοῦ πατρός του
 ἔζησεν καὶ ἐγένετον τῶν Ἀθηνῶν ὁ δοῦκας,
 Μέγαν Κύρην τὸν ἔλεγον, τῆς Ρωμανίας ἐπὶ κλην.
 Ὅταν ἐκαταστάθηκεν κ' ἔγινεν καβαλλάρης,

7950 αὐτ. ἦτον δεύτ. 54 στήν] ἦι 56 κάρλον 63 καρουλόν
 71 ἠσάστικεν 73 εὐλογιτικῆν 75 μισέρ γύ

β. ἐτοῦτο παραγέθη 67 ἤβρε—γουλ. 68 ἦι τὴν μελαγονία—τὴν μπόλη
 69 ὅπου τὸν κρατῆ ὁ βασιλεὺς 70 γυν. οὐκ εἶχε τότε 71 ἐσηφάστηκε
 μετὰ τὸν σ. 73 φηγατέρα τοῦ βλογητικῆ 74 καὶ ἐπῆσας 75 αλων τοῦ
 ὄν. μισέρ γὰρ τε λά ρόζε 77 ἐγῆθηκαὶ 79 ἐκαταστάθη καὶ

- Η *ἰσίασθη* μὲ τὴν *πρυγκίπισσαν*, τὴν *ντάμα Ζαμπέου*
ἐκείνην,
 7981 *ἐνῶ ἐκράτει τὸν τόπον τοῦ ἀπ' αὐτὴν κ' ἦτον κυρά του,*
κι ἀπῆρε τὴν θυγάτηρ τῆς βλογητικῆν γυναίκαν·
Μαάταν τὴν ἐλέγασιν, οὕτως τὴν ὠνομάζαν,
τοῦ πρίγκιπος γὰρ τοῦ Φλορᾶ ἦτον ἡ θυγατέρα.
 85 *Ὁ δούκας γὰρ τῶν Ἀθηνῶν Γυλιάμος ὁ πατήρ του*
ἔζησε χρόνους ἱκανοὺς ἀφότου ἐμεταστάθῃ
ὁ πρίγκιπας γὰρ τοῦ Μορέως, ἐκείνος ὁ Γυλιάμος.
Κι ὅταν ἐξέπεσε ὁ Μορέας τοῦ ρήγα Κάρλου ἐκείνου, ἐκ
τὸν πρῶτον μπάϊλον ποῦ ἔστειλεν ὁ ρήγας στὸν Μορέαν,
 90 *ἦτον ὁ Ρούσος ντὲ Σουλῆ, καὶ μετ' ἐκείνου ἐγένῃ*
ὁ δούκας γὰρ τῶν Ἀθηνῶν, ἐκείνος ὁ Γυλιάμος,
μπάϊλος καὶ βικάριος ντζενεράλ δλου τοῦ πρυγκιπάτου.
Ὁ ρήγας τοῦ ἀπέστειλεν τὸ πρόσταγμα κ τὴν Πούλιαν,
τὴν λέουν οἱ Φράγκοι κομειοῦν, οὕτως τὴν ὀνομάζου.
 (6660) 95 *Κ' ἐνταῦτα ἐπαράλαβεν τ' ὀφφίκιον τοῦ μπαλιάτου*
καὶ ἦτον μπάϊλος τοῦ ρηγὸς ἕως εἰς τὴν ζωὴν του.
Κ' ἐτότε εἰς τὴν ἡμέραν του ἔχτισε τὴν Δημάτραν,
τὸ κάστρον ποῦ ἦτον στὰ Σκορτά, τὸ ἐχάλασαν ἰ
Ρωμαῖοι·
ἀτός του ἐστάθηκεν ἐκεῖ ἐτότε ὁ Μέγας Κύρης
 8000 *ἕως οὐ καὶ ἐπληρώθηκεν τὸ κάστρον τῆς Δημάτρας.*
Διαβόντα γὰρ μικρὸς καιρὸς ἀπέθανε ἡ κουντέσσα,
τοῦ κόντου ντὲ Μπριένε ἡ γυνὴ ὅπου ἦτον αὐταδέλφη
τοῦ δούκα γὰρ τῶν Ἀθηνῶν, μισὶρ Γυλιάμου ἐκείνου.
ἐνῶ ἦτον πρώτη σύμβια τοῦ θαυμαστοῦ στρατιώτου.
 5 *τοῦ ἀφέντη τῆς Καρύταινας, ὡσὰν σὲ τὸ ἀφηγήθην.*
Ἐκείνη γὰρ ἡ ἀρχόντισσα ἔποικεν μὲ τὸν κόντον
υἷον, ἐξαίρετον παιδί, τὸ ὠνόμασαν Γατιέρην·
<ἔζησε καὶ ἐγένετον ἄξιος καβαλλάρης>,
στρατιώτης γὰρ ἐξάκουστος εἰς ὅλα τὰ ρηγᾶτα, f. x

7981 διὰ εὐλογητικῆν

89, 98 ὅπου

93 ἐκ τῆς

94 λέγουσ

Cod. T 7980 *ἰσίασθη* f. 113^v 81 *εκράτηε* 82 *επιρε* 83 *μ τῆ*
ονώμαζαν οὕτως γὰρ τῆν ἐλέγαν 84 *ἦτονε θυγ.* 85 *γουλ.* 86 *ἱκανοὶ*
καὶ τότε ἐμεταστάθῃ 87 *γουλ.* 90 *ρούσον τε σ. καὶ μετ ἐκεῖνοὺς ἐγένῃ*

Ρ ἐσιάσθη μὲ τὴν πρυγκίπισσαν τὴν τάμα τὴν Ζαμπέαν,
 7981 ἐνφ᾽ ἐκράτει τὸν τόπον τοῦ ἀπ' αὐτὴν κ' ἦν κυρά του,
 ἐπῆρεν τὴν θυγάτηρ τῆς βλογητικὴν γυναῖκα·
 Μαάταν τὴν ἐλέγασιν, οὕτως τὴν ὠνομάζαν.

85 Ἄφῶν ἐμεταστάθηκεν ὁ πρίγκιπα Γουλιάμος,
 ἔζησε χρόνους ὀλιγοὺς καθὼς ἤυραμε ἐγράφως.

Κι ὅταν ἐξέπεσε ὁ Μορέας τοῦ ρήγα Κάρλου ἐκείνου,
 τὸν πρῶτον μπαῖλλον ἔστειλεν ἐτότε εἰς τὸν Μορέαν·
 90 ἦτον ὁ Ρούσσοσ ντὲ Σουλῆσ καὶ μετ' αὐτὸν ἐγένη
 ὁ δοῦκασ δὲ τῶν Ἀθηνῶν, ἐκείνος ὁ Γουλιάμοσ,
 μπαῖλοσ, βικάριοσ τζενεράλ ὄλου τοῦ πρυγκιπάτου.
 Ὁ ρήγασ τὸν ἀπόστειλεν τὸ πρόσταγμα ἐκ τὴν Πούλιαν.

95 Κ' ἐνταῦτα ἐπαράλαβεν τ' ὀφφίκιον τοῦ μπαῖλάτου
 καὶ ἦτον μπαῖλοσ τοῦ ρηγὸσ εἰς τὴν | ζῶν τῶν ὄλων. f. 221' 1
 Καὶ τότε εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἔχτισεν τὴν Δημάτραν,
 τὸ κάστρο ὅπου στὰ Σκορτὰ ἐχάλασαν οἱ Ρωμαῖοι·
 ἀτόσ του ἐστάθηκεν ἐκεῖ τότε ὁ Μέγασ Κύρησ
 8000 ἔωσ οὐ ἐπληρώθηκεν τὸ κάστρο τῆσ Δημάτρασ.

Διαβόντα ὀλίγοσ καιρὸσ ἀπόθανε ἡ κουντέσσα,
 τοῦ κόντου ντὲ Μπρένα ἡ γυνὴ ὅπου ἦτον αὐταδέλφη
 τοῦ δοῦκα δὲ τῶν Ἀθηνῶν, τοῦ μισέρ Γουλιάμου,
 ὅπου ἦτον πρώτη σύμβια τοῦ θαυμαστοῦ στρατιώτου
 5 τοῦ ἀφέντου τῆσ Καρύταινασ, καθὼσ τὸ ἀφηγήθην.
 Ἐκείνη ἡ ἀρχόντισσα ἐποίκεν μὲ τὸν κόντον
 υἱόν, ἐξαίρετον παιδί, τὸ ὠνόμασαν Γαλτιέρην·
 ἔζησε καὶ ἐγένετον ἄξιοσ καβαλλάρησ,
 στρατιώτησ γιῦρ ἐξάκουστος εἰσ ὄλα τὰ ρηγᾶτα·

7982 εὐλογητικὴν 93 τὴν μπουλιαν 95 καὶ ταῦτα 8002 ντὲ] ντο
 4 ὅπου] ὀνή

91 γουλ. 92 τζενεράλ 93 ἐκ τῶν 94 λέγουσ—κουμειοῦ 95 το
 φρεῖο 97 καὶ τότε στῆσ ἡμέρεσ του 98 ἦστο σκορ^{τι}—τὸ χάλ. 99 ἐτάθη
 καὶ—μέγα 8000 ἔωσ ου του ἐπλήρωσε—δμιέτρασ 1 διαβόντασ 2 κάσται
 πρένε 3 μισέρ γουλι^μμου αμίνου sic! 5 ἀφέντουσ—καθὸσ σὲ ταφ. 6 τωσ
 γάσται 7 τὸ οπ.—γαλτιέρη 8 οπ. 9 ἐξακουστόσ

- Η ἐκεῖνον ποῦ ἐσκοτώσασιν στὸν Ἄλμυρὸ ἢ Κομπάνα.
 8011 Ἀφότου γὰρ ἀπέθανεν ἐκείνη ἡ κουντέσσα,
 διαβόντα ὀλίγος ὁ καιρὸς, ἀπέθανεν κι ὁ δοῦκας,
 ἐκεῖνος γὰρ τῶν Ἀθηνῶν ὀνόματι Γυλιάμος.
 Ζημία μεγάλη ἐγένετο ἀπὸ τὸν θάνατόν του,
 (6700) 15 διατὸ ἦτο ἀφέντης φρόνιμος, φιλάνθρωπος εἰς πάντες
 μεγάλη θλίψη ἐγένετο στὸ πριγκιπάτο δλον.
 Ἐνταῦτα ἐσυνέβηκεν, ἀκούσετε τί ἐγένη·
 ὁ κόντος Οὐγγος ὠρέχτηκεν, ἐκεῖνος γὰρ ντὲ Μπριένε,
 ἀπὸ τὴν Πούλια ἐπέρασεν κ' ἦλθεν εἰς τὸν Μορέαν,
 20 κι ἀπαύτου πάλε ἐδιάβηκεν ὀλόρθα εἰς τὴν Θήβα,
 λέγας νὰ ἰδῆ τὴν δοῦκισσαν, νὰ τὴν παρηγορήσῃ,
 διατὸ ἦτο ἐγγέας χηρέψοντα ἀπ' τὸν μισὶρ Γυλιάμον,
 ἀπὸ τὸν δοῦκαν Ἀθηνῶν, τὸν γυναικάδελφόν του.
 Κι ἀφότου ἀπέσωσεν ἐκεῖ κ' εἶδεν κ' ἐσύντυχέ της,
 25 ἐστάθη ἡμέρες ἱκανές λέγας, παρηγορᾷ τὴν.
 Καὶ τόσα ἐσύντυχαν ὁμοῦ, ὠρέχτη ὁ εἰς τὸν ἄλλον,
 μετὰ συμβίβασιν καλὴν ὁ κόντος εὐλογήθη
 τότε τὴν συμπεθέραν του, τὴν δοῦκισσαν ἐκείνην,
 τοῦ γυναικαδέλφου τὴν γυνὴν εὐλογήθη εἰς γυναῖκαν. 1. πη
 30 Ἀφότου ἐσμίξασιν οἱ δύο, ὡς τὸ ἤφερεν τὸ φέρος,
 ἡ ἀρχόντισσα ἐγγαστρώθηκεν κ' ἐποίηκεν θυγατέραν·
 Ντζανέτα τὴν ὀνόμασαν, κι ὅσον ἐκαταστάθη
 κ' ἦλθεν τοῦ νόμου ἡλικίας κ' ἐγένετο γυναῖκα,
 ἄντραν τῆς ἐδώκασιν μισὶρ Νικόλαον ἐκείνου·
 35 τὸ ἐπίκλην του ἦτον ντὲ Σανού, δοῦκας ἦτον Νηξίας·
 (6700) ποτὲ καλὴν συμβίβασιν οὐκ εἶχασιν τὰ δύο.
 Ἀπὸ ἀμαρτίας ἐγένετο, τέκνον οὐκ ἐποίησαν
 νὰ ἀφήκουν κληρονόμον του, διὰ νὰ κληρονομήσῃ
 εἰς τόσα κάστρη καὶ ἰησία, τὰ εἶχε ὁ μισὶρ Νικόλαος.
 40 Ὁ κόντος Οὐγγος ντὲ Μπριένε, ἀφότου εὐλογήθη

8010 θπου 18 ὠρέκτηκε 22 χαιρεύσοντα ἀπὸ 26 ὠρέκτη 28 ἐτίτε
 29 τοῦ γυν. του τὴν γ. 34 ἄνδραν 37 οὐκ] οὐ καὶ

Cod. T 8010 που σκοτώσασι f. 114^r 11 ἀφότου γ. ἀπέθανε 12 δι-
 βόντας—ἀποθ. ο δ. 15 διατήτον 16 ἐγίβετω ἄλλο 18 ὠρέκτη καὶ—γῆ
 οπ.—πριένε 19 περασαι καὶ διάβη στω μ. 21 ὡποι νὰ 22 διατη φτω
 νέας χηρεύσεως ἐκ τῶν μητέρ γουλιάμων 24 ἀφότου—της] την 25 φησάθη

Ρ ἐκεῖνον τὸν ἐσκότωσαν στὸν Ἄλμυρὸ ἢ Κουμπάνια.
3011 Ἀφότου γὰρ ἀπόθανεν ἐκείνη ἢ κουντέσσα,
 διαβόντα λίγος ὁ καιρός, ἀπόθανεν κ' ἐκεῖνος
 ὁ δοῦκας γὰρ τῶν Ἀθηνῶν, τὸν ἔλεγαν Γουλιάμον.
 Ζημία μεγάλη ἐγένετον ἀπὸ τὸν θάνατόν του,
15 διοῦ ἦτον φρόνιμος πολλά, φιλόφθωπος εἰς ὄλους·
 μεγάλη θλίψη ἐγένετον ἔς ὄλον τὸ πριγκιπάτο.
 Ἐνταῦτα ἐσυνέβηκεν, | ἄκουσον τί ἐγίνη· f. 221' 11
 ὁ κόντος Οὐγγος ὠρέχτηκεν, ἐκεῖνος ντὲ Πριένε,
 ἐκ τὴν Πούλιαν ἐπέρασεν, ἦλθεν εἰς τὸν Μορέαν·
20 ἀπαύτου ἐδιέβηκεν ὀλόρθα εἰς τὴν Θήβαν,
 ὅπως νὰ ἰδῆ τὴν δοῦκισσαν, νὰ τὴν παρηγορήσῃ, (p. 188)
 ὅτι ἐχῆρεψεν κοντὰ ἀπ' τὸν μισέρ Γουλιάμον,
 ἀπὸ τὸν δοῦκαν Ἀθηνῶν, τὸν γυναικίδελφόν του.
 Ἀφότου ἔσωσεν ἐκεῖ, εἶδεν, ἐσύντυχέ την·
25 ἐστάθη ἡμέρες ἱκανές, λέγει, παρηγορᾷ την.
 Τόσον ἐσύντυχαν ὁμοῦ, ὠρέχτη <ὄ> εἰς τὸν ἄλλον,
 μετὰ συμβίβασιν καλὴν ὁ κόντος εὐλογήθη
 τὴν συγάμπρισσάν του, σὲ λαλῶ, τοῦ δοῦκα τὴν γυναιῖκαν.

30 Ἀφότου γὰρ ἐσμίξασιν, ὡς τὸ ἤφερεν τὸ φέρος,
 ἐκείνη ἐγγαστρῶθηκεν, ἔποικεν θυγατέραν·
 Τζανέταν τὴν ὠνόμασαν, οὕτως τὴν ἐλαλοῦσαν.
 Ὅσον ἐκαταστάθηκεν καὶ ἔφτασεν τοῦ νόμου,
 ἄντραν γὰρ τῆς ἐδώκασιν τὸν μισέρ Νικόλαον,
35 τὸ ἐπικλῆν ἦτον ντὲ Σανούς, δοῦκας ἦτον Ἀξίας·
 ποτὲ καλὴν συμβίβασιν οὐκ εἶχασιν οἱ δύο.
 Ἀπὸ ἀμαρτίας ἔγινεν τέκνον οὐκ ἐποιούσαν
 ν' ἀφήσουν κληρονόμου τους, τοῦ νὰ τοὺς ἀναπάψῃ
 στὸ κάστρον καὶ εἰς τὰ νησιά, τὰ εἶχεν μισέρ Νικόλας.
40 Ὁ κόντος Οὐγγος ντὲ Πριέν, ἀφότου εὐλογήθη

3015 ὄλους 16 ἐγάλη 18 ὠρέχθηκε 19 τὴν πουλίαν 21 ὄνω
 22 ἀπ' ἀπὲ 33 εἴτασεν

ἡμέρας—λέγει 26 καὶ τόσα ἐσ. ὁ υἱὸς τοῦ οὐρέχθη ὁ ἦν τὸν αὐτῶν 27 μετὰ
 ἐπιβίβασει 28 ἐτότε 29 οὐ γυνῆκα 30 ἐσμίξανε 32 τζανέτα
 34 μισέρ νὰ κο^λ 35 τῶ ἐπικλή του—ἦτον αξίας 38 τοὺς δια να κ.
 39 ταχε ο μισέρ νικόλας f. 114'

Η τὴν δούκισσαν τῶν Ἀθηῶν, τὴν ἀφεντίαν ἀπήρε,
 τὸν τόπον ὄλο ἀφέντευεν τοῦ Μεγαλοκυράτου,
 κ' εἶχεν εἰς ἀβοερίαν αὐτοῦ τὸν Γγίον ντὲ λα Ρότζε
 ἕως οὐ ἔζη ἡ μητέρα του, ἡ δούκισσα ἐκείνη.
 8045 Διαβόντα γὰρ χρόνοι κὰν δύο, ἀπέθανε ἡ κουντέσσα,
 κι ὁ κόντος Οὐγγος ἐδιέβηκεν στὸν τόπον του τῆς Πούλιας.
 Κι ἀφότου ἦλθεν ὁ Γιωτῆς τοῦ νόμου ἡλικίας,
 τὴν ἀφεντία ἐπαράλαβεν, τὸ Μεγαλοκυράτο.
 Καβαλλάρης ἐγένετον, καλὸς ἀφέντης ἦτον, f. 10^a
 50 Μέγαν Κύρην τὸν ἔλεγαν, τὸ ἐπίκλη τῶν Ἑλλήνων,
 δούκας ἦτον τῶν Ἀθηῶν, ὄνομα μέγαν εἶχεν·
 μόνου γὰρ ἀπὸ ἀμαρτίας, [διατὸ] ἐδιάγε εἰς πονηρίαν,
 ὁ Θεὸς οὐδὲν τοῦ ἔδωκεν νὰ ποιήσῃ κληρονόμου,
 νὰ ἀφήκῃ ἀπὸ τὴν σάρκαν του παιδι τοῦ νὰ ἀφεντέψῃ
 55 τὸν τόπον καὶ τὴν ἀφεντίαν, τὴν εἶχαν οἱ γονεῖς του.
 Ἐν τούτῳ παύομαι ἐδῶ νὰ λέγω διὰ ἐκείνου
 τὸν μισὶρ Γγί ντὲ λα Ρότζε, τὸν Μέγαν Κύρη ἐκείνου,
 (8720) καὶ θέλω νὰ σὲ ἀφηγηθῶ διὰ τὸν μισὲρ Νικόλαου,
 τὸ ἐπίκλην τοῦ ντὲ Σαῖντ Ὀμέρ, τὸ πῶς γὰρ εὐλογήθη
 60 κι ἀπήρεν εἰς γυναῖκαν του τὴν πριγκίπισσαν Μορέως,
 ἐκείνη ὅπου ἦτον σύμβια τοῦ πρίγκιπα Γυλιάμου.
 Ἀφότου γὰρ ἀπέθανεν ὁ πρίγκιπα Γυλιάμος,
 ἀπόμεινε ἡ πριγκίπισσα, ἐκείνη ἡ γυνή του,
 (ἐνῶ ἦτον αὐταδέλφισσα ἐκείνου τοῦ Δεσπότου,
 65 κὺρ Νικηφόρου ἐκείνου, τοῦ ἀφέντη γὰρ τῆς Ἄρτας).
 χήρα, καὶ ἦτον στὸν Μορέαν κ' εἶχεν χωρία πλείστα,
 ἐνῶ ἐκράτει καὶ ἐνομεύετον στὸν κάμπον τοῦ Μορέως·
 ὡσαύτως στὸ καστελλανίον, ἐκείνο τῆς Καλαμάτας,
 εἶχεν ὅπου ἀφέντευεν χώραν τὸ Μανιατοχώριον, f. 10^b
 70 τὸν Πλάτανον καὶ τὸ Γλυκὺ κι ἄλλα χωρία μετ' αὐτα.
 Ἐνταῦτα ὁ μισὶρ Νικόλαος ντὲ Σαῖντ Ὀμέρ ὁ γέρος,

8043 and 44 om. by Buchon 57 ἐκείνου τὸν μ. κήρη 65 ἐκείνου
 68 στὸ] καὶ εἰς τὸ 70 μεταίτιον 71 ὁ γέρος ντὲ σ. ὀμέρ

Cod. T 8041 ἐπίραι 42 ἄλλον ἐκέρδεσαι 43 ἄβο ἐρη αὐτοῦ τῶν ἄγιων
 (sic!) ντε λαρότζε 44 εὐσι ἤζηγε 45 ἀπόθανε 46 ἐδιάβ. 47 καὶ
 ἀφόντου ὁ υἱος τῆς γὰρ ἦλθε τοῦ ὀμου ἡλικίας 49 ἐγένετον 52 ἐδιάγε
 53 ἔδωσαι 54 νὰ φῆσαι 57 τὸν μισὲρ γι ντε λα ρότζε 58 μισὲρ νικῶ

Ρ τῶν ἀποσκευῶν τῶν Ἑλλήνων τῶν τόπων ὅσοι ἐπύθηνεν. 1. 223. 1
 τῶν ἀποσκευῶν ὅσοι δὲ τοῦ Μεγαλοκρυφίου.

15 Διαβίβωτο ἴσα γυναικῶν. ὑποθήκε ἢ κοιντεσσα·
 ὁ ἀπὸ τοῦ ὄνοματος διαβίβωτο στὸν τόπον τοῦ στῆν Πινάκων.
 Ἄφθονο πῶς μελοποιεῖται τῶν Ἑλλήνων στὴν Λα Ριντζῶ·
 ἀφέντου ἐπιπέτασμα κ' ἐγένετο τοῦ ὄνομα.
 τῶν ἀφέντων θίαζοι τοῦ Μεγάλου Κρυφίου
 20 Καθαλλοποιεῖται ἐγένετο. καλὸς ἀφέντος ἦταν.
 μεγάλην ἀφέντου καὶ τιμῆν εἶχεν εἰς τὸ μνηστῆρ.
 τὴν ἴσην ἀπὸ ἀμαστίας κ' ἐπέσε εἰς κυρτωτῆρ.
 Ὁ Θεὸς αὐτῶν τῶν ἔδωκεν παιδῶν διὰ κληρονομίαν
 καὶ ἀφέντου εἰς τὸν τόπον τοῦ, στῆν ἀφέντιαν τῆν εἶχεν

Ἄφθονο γὰρ ἀπόθανεν ὁ πρίγκιπος Γουλιέλμου,
 ἔμεινεν ἢ πριγκιπισσα, ἐκεῖνη ἢ γυνὴ του,
 ὅπου ἦτον δὲ αὐτάδελφῃ ἐκείνου τοῦ Δουκίτου,
 15 τοῦ Νικηφόρου, λέγω σε, ἀφέντου δὲ τῆν Ἄριαν
 Εὐρίσκειον γὰρ ἢ αὐτὴ εἰς τὸν Μορέαν χίμν,
 καὶ εἶχεν πλείστα δὲ χωρία στὸν τόπον τοῦ Μιμήων,
 ὡσαύτως στὸ καστελλανίκιον, αὐτὸ τῆν Κυλιμαίτην
 εἶχεν γὰρ καὶ ἀφέντευεν τὸ Μανιατοχώμν,
 20 τὸν Πλάτανον καὶ τὸ Γλυκὺν κὶ ἄλλα χωρία μου' ἔστιν
 Ἐσταῦτα ὁ μισὲρ Νικολὸς ὁ γέρον ντε Σάντι Ἄμύμν.

8042 τὴν δ. δι' ὄλλοι 46 στὴν μυσίλιαν 61 εἶς εἶχεν

τὸ ἐπιπέτω του ντε σαβῶ τομῆρ 60 καὶ σῆρε 61 ἐπιπέτω γυναικῶν
 ἀφέντου γὰρ ἀπόθανε—γουλ. 66 κηρὸ καὶ ἀπλήσιον 67 ἐπιπέτω
 ο τόπον του μ. 68 καὶ τὸ καστελλάνο 1. 118' 69 χίμνν ἰδὲν μου
 πλάτανο—μεταῦτα 71 ὁ κύρ σιαλοῖ ντε σαβῶ τομῆρ ο' ἔχον

Η ὡς ἦτον μέγας κ' εὐγενής κ' εἶχε πολὺ λογάριον,
 καὶ ἦτον ἀποθάνοντα ἢ πρώτη του γυναῖκα,
 (ἔπου ἦτον γὰρ πριγκίπισσα τῆς πόλεως Ἀντιοχείας,
 8075 ἀπὸ τὴν ὅποιαν ἔλαβεν πλοῦτος, λογάρι εἰς δόξαν),
 ὡς εὐγενής καὶ φρόνιμος ἰσιάστηκεν κὶ ἀπήρεν
 ἐκείνην τὴν πριγκίπισσαν, ἔπου ἦτον τοῦ Μορέως,
 (8100) γυναῖκαν του εὐλογητικὴν, οὕτως τὴν εὐλογηθῆ,
 καὶ δι' αὐτὸ ἦλθεν στὸν Μορέαν καὶ ἦτον μετ' ἐκείνη.
 80 Ἀπὸ τοῦ πλοῦτου τοῦ πολλοῦ, τὴν ἀφεντίαν ἔπου εἶχε,
 τὸ κάστρον τοῦ Σαῖντ' Ὀμερίου, ἔπου ἦτον εἰς τὴν θῆβαν,
 ἐποίησεν, κ' ἔχτισεν αὐτὸ κάστρο ἀφίρον εἰς σφόδρα
 οἰκήματα ἔποικε εἰς αὐτὸ διὰ ἕναν βασιλέαν.
 Ἔποικεν γὰρ κ' ἔχτισεν το κ' ἐκαταϊστὸρήσεν το
 85 τὸ πῶς ἐκουγεστήσασιν οἱ Φράγκοι τὴν Συρίαν.
 Τὸ ὅποιον ἐχάλασασιν μετὰ ταῦτα ἢ Κουμπάνια
 διὰ φόβον ἔπου εἶχασιν ἀπὸ τὸν Μέγαν Κύρην,
 τὸν δούκαν γὰρ τῶν Ἀθηνῶν, τὸν λέγουσιν Γατιέρην· ἵ. κ.
 90 καὶ μετὰ ἐκείνο ἐκέρδισε τὸ Μεγαλοκυρῶτο.
 Ἔδε ἀμαρτίαν ἔπου ἔποικαν οἱ δόλοι Κατελάνοι
 κ' ἐτέτοιον κάστρο ἐχάλασαν κ' ἐτέτοιον δυναμάρην!
 Ὡσαύτως καὶ ἐποίησεν μισὶρ Νικόλαος ἐκείνος
 στὴν χώραν τοῦ Μανιατοχωρίου, ἕναν μικρὸν καστέλλιν
 95 διὰ φύλαξιν τοῦ τόπου του κατὰ τῶν Βενετῆων.
 Καὶ μετὰ ταῦτα ἔχτισεν τὸ κάστρον τοῦ Ἀβαρίνου
 (8760) εἰς λογισμὸν καὶ εἰς σκοπὸν νὰ ποιήσῃ πρὸς τὸν ρῆγαν,
 νὰ τὸ ἔχη δώσει εἰς κληρονομίαν ἐκεινοῦ καὶ τοῦ ἀνεψίου
 του,
 τοῦ μεγάλου πρωτοστράτορος, μισὶρ Νικόλας ἄκω.
 8100 Ἐνταῦτα ἔδραμε ὁ καιρὸς κὶ ἀπόθανε ὁ Μέγας Κύρης,
 ἔπου ἦτον μπάιλος στὸν Μορέαν καὶ μετ' ἐκεινοῦ ἐτέθη
 μπάιλος βικάριος ντζενεράλς ὁ μισὶρ Γγῆς ἐκείνος,

8072 πολλὸν 78 εἰς γυν. του 84 ἐκτῆστρο καὶ ἐκατὰ ἱστορησέν τω
 92 καὶ ἐχάλασαν ἐτέτ. κάστρο 93 ὡς αὐτως ἐποίησεν καὶ ἐκτίσεν μ. ν. ἐκ.
 99 ἄστράτορας

Cod. T 8072 μέγ. καὶ πολλῆς 74 σποῦτων—τις πόλης 76 ἠσιάστη καὶ
 ἐπίραι 77 ὀπούτων 78 του οπι. 80 πούχε 81 ἐκεῖ τω

P ὡς ἦσαν μεγάλα ἀγαθὰ καὶ εἶχον πολλὰ λογάρια.
 ὡς εἶχεν ἀποθάνει ἢ πρώτη του γυναικίς (p. 189)
 (ὅπου ἦσαν προκείμενα <τῆς> πόλης Ἀστυχαιῶν
 75 καὶ ἀπ' ἐκείνου ἔλαβεν πλοῦτος λογάρι' σφόδρα) f. 222' 11
 ὡς εὐγενὴς καὶ φρονιμὸς ἰσχυρὸς καὶ ἐπῆρει
 ἐκείνην τὴν προκείμενα. ὅπου ἦσαν τοῦ Μορέως,
 γυνὴ του εὐλογητικῆ, εὐτίς τὴν εὐλογηθῆν.
 δε' αὐτὸ ἦλθεν στὸν Μορέω καὶ ἦταν μετ' ἐκείνου.
 80 Ἀπὸ τοῦ πλοῦτου τοῦ πολλοῦ, τῆς ἀφειρίας, τὴν εἶχεν,
 τὸ κάστρο τοῦ ντε Σαντ' Ὀμέρ, ὁποῦτον εἰς τὴν Θήβαι,
 ἔποιε, καὶ ἔχτισεν το κα ἀφίρωσαν το σφόδρα
 οἰκῆματα ἔποιε, ἔς αὐτὸ διὰ ἕνα βασιλέαν
 νὰ ἐσέβη, νὰ ἐπεξεφεν μετὰ τὴν φανελία του.
 85 ἔποιε καὶ ἔχτισεν <το> ἐ' ἐκατιστόρησιν το.
 Ὅστερον τὸ ἐχάλασαν ἐκείνοι οἱ Κατελινοί
 διὰ τὸν φόβον, τὸν εἶχασιν ἀπὸ τὸν Μέγαν Κύρην,
 τὸν δούκα δὲ τῶν Ἀθηνῶν, τὸν ἔλεγον Γατιέρην,
 ὅπου πολλὰ ἐκοπίασαν κα' ἐσέβησαν εἰς αὐτό,
 90 καὶ μετ' ἐκεῖνο ἐκέρδισεν τὸ Μεγαλοκυράτο.
 Ἔδε ἀμαρτιαν, τὴν ἔποιε οἱ σκύλοι οἱ Κατελινοί,
 καὶ τέτοιον κάστρο ἐχάλασαν καὶ μέγαν δυναμίριον!
 Ὅσαυτως ἔποιε, ἔχτισεν αὐτὸς ὁ μισερ Νικόλας
 στὴν χώραν τοῦ Μανιατοχωρίου ἕνα μικρὸν καιτέλλιν
 95 διὰ φύλαξιν τοῦ τόπου του κατὰ τῶν Βενετῆκαν.
 Καὶ μετὰ ταῦτα ἔχτισεν τὸ κάστρο τοῦ Ἀθηρινου
 εἰς λογισμὸν καὶ εἰς σκοπὸν ἵνα ποιήσῃ πρὸς τὸν μῆγην, ἵνα
 καὶ νὰ τὸ δώσῃ κληρονομίαν ἐκείνου τοῦ ἀνεψίου του,
 τοῦ μέγα πρωτοστράτορος, μισερ Νικόλα ἐκεῖνου.
 100 Εἰς τοῦτο ἔδραμε καιρός, ἀπόθανε ὁ Μέγαν Κύρην,
 ὁποῦτον μπάιλος στὸν Μορέαν καὶ μετ' αὐτὸν ἐτίθη

8072 πολλήν

74 Ιτάνν

καὶ ὁποῦτον 81 αὐτὸ οἰμ. 84 γὰρ ἰμμ. 85 καὶ οὐκ ἔστιν ἐπισημασμένη
 τὸν ἐλάττωσι γαλιτέρη 89 μὲν τὸ—καὶ σείη οὐκ ἔστι αὐτὸν 100 μετὰ τὸν
 ὁπῶστικαν 92 τέτοιον 93 ὅτι αὐτὸς ἐσηήσῃ καὶ ἐπισημασμένη μετὰ τὸν 100
 15° 98 ἐκείνου τασηψίου του 101 τοῦ μεγαπρωτοστράτορος μισερ Νικόλα
 καὶ 8100 μέγα κύρη 1 ὁποῦτον--μετ' ἐκείνου 2 ἐπισημασμένη ἢ μετὰ τὸν 100

Ἡ τὸν ἔλεγον γὰρ Τρεμουλᾶν, ἀφέντην τῆς Χαλαντρίτσας.
 Κι ἀφότου γὰρ ἀπόθανεν κι ὁ Τρεμουλᾶς ἐκεῖνος,
 810_ς ἀπόστειλεν προστάγματα ἀπὸ τὴν Πούλια ὁ ρήγας
 τοῦ [μισίρ] Νικολάου ντὲ Σαίιτ 'Ομέρ, νὰ | ἐνι ἐκεῖνος
 μπάιλος. f. 10

Κ' ἐνταῦτα ἐπαράλαβεν τὸ ὀφφίκιον τοῦ μπαλιάτου
 κ' ἔπραττε κ' ἐδιόρθωνε τὸν τόπον εἰς εἰρήνην,
 ὡς εὐγενῆς καὶ φρόνιμος ποῦ ἦτον ἀπάνω εἰς ὄλους.
 10 Εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐξουσίας τοῦ γέρο [μισίρ] Νικολάου,
 ἐκεῖνου γὰρ ντὲ Σαίιτ 'Ομέρ, ὁ τῆς Θηβοῦ ἀφέντης,
 ὅπου ἦτον μπάιλος στὸν Μορέαν ἐκεῖνες τὲς ἡμέρες,
 ὁκάποιος Φράγκος εὐγενῆς, ποῦ ἦτον ἐκ τὴν Τσαμπάνια,
 μισίρ Ντζεφρέ τὸν ἔλεγον, τὸ ἐπίκλην ντὲ Μπριέρες,
 15 ἐξάδελφος ἦτο ἐκεινοῦ τοῦ ἀφέντη τῆς Καρυταίνου.
 Κι ὡς ἤκουσεν καὶ ἔμαθεν ὅτι ἐμεταστάθη
 (870) ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας, ὅπου ἦτο ἐξάδελφός του,
 κι οὐδὲν ἐνέμεινε ἀπ' αὐτοῦ παιδί του κληρονόμος,
 ἦλθεν του ὄρεξις καλὴ κ' εἰς λογισμὸν ἐβάλθη
 20 νὰ ἀπέλθῃ γὰρ εἰς τὸν Μορέαν, ὡς προγενῆς ὅπου ἦτον
 τοῦ ἀφέντη τῆς Καρύταινας, νὰ ἔχῃ τὸ ἰγονικόν του.
 Τὸν τόπον του ἐσημάδηψεν κ' ὑπέρπυρα ἐδανείστη,
 σιργέντες ὀχτῶ ἐρρόγεψεν ὅπου ἦλθαν μετ' ἐκείνον.
 Ἀπὸ ἀρχιερεῖς, καβαλλαρίους ἀπῆρεν μαρτυρίες
 25 ἐγράφως μὲ τὲς βοῦλλες τους, τὸ πῶς ἐμαρτυροῦσαν,
 ὅτι ἦτον γὰρ ἐξάδελφος ἐγνήσιος, κατὰ σάρκα, f. 11
 τοῦ ἀφέντη τῆς Καρύταινας, τοῦ [μισίρ] Ντζεφρέ ντὲ
 Μπριέρες.

Οἰκονομήθη εὐγενικὰ, ἀπῆρε ὀχτῶ σιργέντες,
 ἐξέβη ἀπὸ τὸν τόπον του κ' ἐβάλθη νὰ ὀδεύῃ,
 30 καὶ ἦλθεν στὴν Ἀνάπολιν κ' ἠῦρεν τὸν ρήγαν Κάρλον·
 τὲς μαρτυρίες τοῦ ἔδειξεν ἐκεῖνες ὅπου ἐβάστα·
 τὸ πῶς ἦτον ἐξάδελφος τοῦ ἀφέντη τῆς Καρυταίνου

8109, 13 ὅπου

Cod. T 8103 αὐθέντης 6 νικο^λ ντσαλωτομέρ νὰ ἐνε 7 ἐπαρέλαβε τὸ
 φίκιο τοῦ μπαλιάτου 9 ποῦτον 10 τὸν γγερὸν—τοῦ γέρου μισέρ νικο^λ
 11 σαλὼ τομέρ 12, 13 σποῦτον—τζαπάνια 14 μισέρ τζεφρέ—μπριέρες
 17 ὀπούτον ξαδελφός 18 ἐμίωε 19 ὠρεξει 20 ος προγενῆς ὀπούτων

- P** Τρέμουλαν τὸν ἐλέγασιν, ἀφέντην Καλανδρίτσας.
 Ἄφῶν γὰρ ἐπαράλαβεν ὁ Τρέμουλας ἐκεῖνος,
 8105 ἀπέστειλεν προστάγματα ὁ ρήγας ἐκ τὴν Πούλιαν
 μισὲρ Νικολοῦ ντὲ Σάντ Ὀμέρ, νὰ ἔνι ἐκεῖνος μπαίλιος.
 Κι οὕτως τὸ ἐπαράλαβεν <τὸ> ὀφθίκιον τοῦ μπαιλιάτου·
 ἐπραττεν δὲ καὶ ὄρθωνεν τὸν τόπον εἰς εἰρήνην,
 ὡς εὐγενῆς καὶ φρόνιμος ποῦ ἦτον ἀπάνω ᾽ς ὄλους.
 10 Εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐξουσίας τοῦ γέρου μισὲρ Νικόλα f. 228^v.11 (p.:
 ἐκείνου τοῦ ντὲ Σάντ Ὀμέρ, τῆς Θήβας τὸν ἀφέντη,
 ὁποῦτον μπαίλιος στὸν Μορέαν ἐκεῖνες τὲς ἡμέρες,
 ὁκάποιος Φράγκος εὐγενῆς, ἦτον ἐκ τὴν Τσαμπάνιαν,
 μισὲρ Τζεφρὲ τὸν ἔλεγαν, τὸ ἐπίκλην ντὲ Πριέρε,
 15 ἐξάδελφος ἦτο ἐκεινοῦ τοῦ ἀφέντου Καρυταίνης.
 Καὶ <ὡς> ἤκουσεν καὶ ἔμαθεν ὅτι ἐμεταστάθην
 ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας, ποῦ ἦτον ἐξάδελφός του,
 καὶ οὐκ ἀνέμεινε ἀπ' αὐτοῦ παιδίον του κληρονόμος,
 ἦλθεν του ὄρεξη καλὴ νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὸν Μορέαν
 20 καὶ νὰ γυρέψῃ τὴν ἀφεντία τοῦ ἀφέντου Καρυταίνου.

- Τὸν τόπον του ἐσημάδεψεν, ὑπέρπυρα ἐδανείστην,
 σιργέντες ὄχτῶ ἐρρόγεψεν καὶ εἶχεν μετ' ἐκείνον.
 Ἄπὸ ἀρχιερεῖς καὶ ἀρχοντες ἐπήρην μαρτυρίαν
 25 ἐγράφως μὲ τὲς βουλλες τους, τὸ πῶς ἐμαρτυροῦσαν,
 ὅτι ἦτον ἐξάδελφος γνήσιος, κατὰ σάρκα,
 τοῦ ἀφέντου τῆς Καρύταινας μισὲρ Τζεφρὲν ἐκείνου.
 Οἰκονομήθῃ εὐγενικὰ, ἐπήρε ὄχτῶ σιργέντες,
 ἐξέβη ἀπὲ τὸν τόπον του, ἐβάλθη νὰ ὀδεύῃ.
 30 Ἦλθεν εἰς τὴν Ἀνάπολιν καὶ ἠύρηκεν | τὸν ρήγαν· f. 229^r 1
 τὲς μαρτυρίες τοῦ ἔδειξεν ἐκεῖνες, τὲς ἐβάστα,

8105 τὴν ποῦλιαν 9 ὄλους 19 ὄρεξιμ

The passage in P beginning with l. 8110 and ending with l. 8473 has been transferred to the end of the chronicle. In this edition the original connection has been restored.

21 ταυθέντου 22 ἐσημάδεψαι καὶ περπ. 23 σιργέντες ὁ. ὀρρόγεψαι ὁποῦλθαν
 μετα κλίνον 24 ἐπῖρε 26 ὅτι ἦτον ξάδελφοι f. 116^v 27 τ. αὐθέντου
 τῆς κ. μισὲρ τζεφρην τε κριέρης 28 ἐπήρε τῆς σιργέντες 29 ἀπέ

Η καὶ ἦλθεν πρὸς τὸ σύνθητες ὅπου ἔχουσιν οἱ Φράγκοι,
 ὡς γονικάρχος, συγγενῆς νὰ ἔχη τὸ ἰγονικόν του.
 8135 Τὸ ὀμάτζιον του ἐπρεζάντισε, ὡς ἐνὶ τὸ συνήθειον·
 κὶ ὁ ρήγας, ὡς τὸ ἤκουσεν κ' εἶδεν τὲς μαρτυρίες του,
 (6800) ὄρισεν καὶ ἐγράψασιν στὸν μπάϊλον τοῦ Μορέως,
 ἐκείνου γὰρ ντὲ Σαίντ' Ὀμέρ τοῦ γέρο [μισιρ] Νικολάου,
 νὰ ποιήσῃ νὰ ἐλθοῦν οἱ ἅπαντες λίζιοι τοῦ Μορέως,
 40 οἱ ἀρχιερεῖς κ' οἱ φρόνιμοι ὄλου τοῦ πριγκιπάτου,
 νὰ ποιήσῃ κούρτην δυνατὴν, νὰ ἰδοῦν τὲς μαρτυρίες του,
 ὅπου ἤφερεν ἐκ τὴν Φραγκίαν μισιρ Ντζεφρὲς ἐκείνος·
 κ' εἰ μὲν εὐροῦν ὅτι ζητεῖ μὲ τρόπον δικαιοσύνης
 τὸ κάστρον τῆς Καρύταινας μετὰ τῆς περιοχῆς τῆς,
 45 νὰ τοῦ <τὴν> δώσῃ τὴν νομὴν καὶ νὰ τὸν ρεβεστίσι.
 Εἶδασι γὰρ τὸν ὀρισμόν, ὅπου ἔστειλεν ὁ ρήγας, LIII
 ἢ κούρτη, ὅπου ἤσασιν ἐκείσε εἰς τὴν Κλαρέντσαν,
 κὶ ἀνέγνωσαν τὲς μαρτυρίες ὅπου ἤφερεν μετ' αὐτόν.
 Κὶ ἀφότου ἐσύντυχαν πολλὰ, κ' εἶπαν καὶ ἀναφέραν,
 50 ἦλθαν καὶ ἀναφέρασιν τὴν πράξιν ὅπου ἐπόικεν
 ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας εἰς τὸν καιρὸν ἐκείνον,
 ὅταν ἐρροβόλεψεν κ' ἐδιάβη εἰς τὴν Θήβαν,
 καὶ ἦλθεν κ' ἐπολέμησεν μετὰ τὸν Μέγαν Κύρην,
 ἀρματωμένος εἰς φαρὶν, τὸν πρίγκιπα Γυλιάμον,
 55 ὅπου ἦτο ἀφέντης φυσικός, κ' ἐκράτει ἀπὸ ἐκείνον
 τὸ κάστρον τῆς Καρύταινας καὶ ὄλον του τὸν τόπον.
 (6820) Ἀπίστησε τὸν ἀφέντην του κ' ἐγένη δημηγέρτης,
 κ' ἐνταῦτα ἀκληρήθηκεν ἐκείνος κ' ἡ γενεά του·
 καὶ μετὰ ταῦτα οἱ ἅπαντες ὄλου τοῦ πριγκιπάτου
 60 τὸν πρίγκιπα ἐδεήθησαν κ' ἐπαρακάλεσάν του,
 καὶ ἔστρεψεν τὸν τόπον του μὲ συμφωνίαν καὶ τρόπον,
 ὡς δόμα νέον τοῦ τὸ ἔδωκεν νὰ τὸ κληρονομήσουν
 ἂν ποιήσῃ τέκνα ἀπ' αὐτοῦ, νὰ ἐνὶ ἀπὸ τὸ κορμί του.

8133 συνηθῆς 48 ἤφεραν 55 ὅπου ἦτον δ. του φ. 60 καὶ ἐπαρα-
καλέσανέ του

Cod. T 8133 σιωθῆς ὀπόχουσι 34 νάχη 35 τῷ ὀμάτζῃ τοῦ πρεζέντισι
 ὅς ἐνε 38 σε κλίνον γὰρ το σαλιὸ το μέρ του γέρου 39 νὰ ἐλθουσε ἀπαρτες
 42 μισέρ τζ. 43 ζητὰ 44 με τὴν περροχὴν του 45 νὰ τοῦ το δώσει
 παρευθῆ καὶ να του τὸ ρεβεστίσι 46 ἐστίλε 47 τὴ γλαρέντζα 49 καὶ

Ρ και ἦλθεν πρὸς τὸ σύνθητες, τὸ ἔχουσιν οἱ Φράγκοι,
 ὡς γονικάρχης, συγγενὴς νὰ ἔχη τὸ γονικόν του.
 8135 Τὸ ὀμάντζιν ἐπρεζέντισεν, ὡς τὸ ἔχουσιν συνήθειον·
 ὁ ρήγας, ὡς τὸ ἤκουσεν κ' εἶδεν τὲς μαρτυρίες του,
 ᾤρισεν καὶ ἐγράψασιν στὸν μπάϊλον τοῦ Μορέως,
 ἐκείνου τοῦ ντε Σάντ' Ὁμέρ τοῦ γέρου μισέρ Νικόλα,
 ὅπως νὰ ἔλθουν ἅπαντες ἄρχοντες τοῦ Μορέως,

40

νὰ ποίσουν κούρτην δυνατὴν, νὰ ἰδοῦν τὲς μαρτυρίες,
 ὅπου ἐβάστα ἐκ τὴν Φραγκίαν μισέρ Τζεφρές ἐκείνος·
 κ' εἰ μὲν εὔρουν ὅτι ζητᾶ μὲ τρόπον δικαιοσύνης
 τὸ κάστρον τῆς Καρύταινας μὲ τὴν περιοχὴν τῆς,
 45 νὰ τοῦ ἔχη δώσει τὴν νομὴν καὶ νὰ τὸν ρεβεστήσῃ.

Κι ὡς εἶδασιν τὲς μαρτυρίες, τὸν ὀρισμὸν τοῦ ρήγα,
 ἡ κούρτη, ὅπου ἤσασιν ἐκεῖ εἰς τὴν Κλαρέντσα,
 ἀνύγνωσαν τὲς μαρτυρίες ὅπου ἤφερεν μετ' αὐτόν.
 Ἄφῶν ἐσύντυχαν πολλὰ, εἶπαν καὶ ἀναφέραν
 50 τὴν πρᾶξιν ὅπου ἔποικεν ὁ ἀφέντης Καρυταίνου,

ὅταν γὰρ ἐρροβόλεψεν κ' ἐδιέβην εἰς τὴν Θήβαν, (p. 207)
 καὶ ἦλθεν κ' ἐπολέμησεν μετὰ τὸν Μέγαν Κύρην,
 ἀρματωμένος εἰς φαρίν, τὸν πρίγκιπα Γουλιάμον, f. 229^r 11
 55 ὅπου ἦτο ἀφέντης φυσικὸς κ' ἐκράτει ἀπ' ἐκείνον
 τὸ κάστρον τῆς Καρύταινας καὶ ὅλου τοῦ τὸν τόπον.
 Ἄπιστήσεν τὸν ἀφέντη του κ' ἐγένη δημηγέρτης,
 κ' εἰς τοῦτο ἀκληρήθηκε αὐτὸς κ' ἡ γενεά του·
 καὶ μετὰ ταῦτα οἱ ἅπαντες ὅλου τοῦ πριγκιπάτου
 60 τὸν πριγκιπαν ἐδεήθησαν κ' ἐπαρακάλεσάν τον,
 καὶ ἔστρεψεν τὸν τόπον του μὲ συμφωνίαν καὶ τρόπον,
 ὡς δόμα νέον τὸ ἔδωκεν νὰ τὸ κληρονομήσῃ
 ἂν ποίση τέκνον ἀπ' αὐτόν, νὰ ἔνι ἐκ τὸ κορμίν του.

8134 σωγγεεῖς 45 τῶν ὀμῶν 48 ἀνάγν...σεν 53 μετὰ] μέ
 56 ἄλλου 57 ἐπίστησεν 59 ἄλλου

ἀφόντου ἐσίτηχα μπόλλά 51 τὸν γγερόν 52 ὅποταν ἐρεβέλεψε καὶ διάβη
 54 γουλ. 55 ὅποῦτὸν—απο κίλων f. 116^r 58 ἀκληρήστη καὶ—γενία
 59 ἀλη τοῦ πρ. 60 καὶ παραικαλασάν τον 61 σημφουίε 62 ὅς νετό
 ὄγμα—νατὸ κληρονομίσει 63 να ἔνε

Η Ἐνταῦτα ἐλαλήσασιν κ' ἦλθεν ὁ καβαλλάρης
 8165 ἐκείνος ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς ἐκείσε εἰς τὴν κούρτην.
 Ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ὡλενας ἐβάσταξε τὸν λόγον i. 11
 καὶ εἶπεν του λεπτομερῶς τὴν τήρησιν τῆς κούρτης,
 τὴν πράξιν ὅπου ἔποικεν ὁ ἀφέντης τῆς Καρυταίου,
 καὶ πῶς ἀκλήρησαν αὐτὸν κι ὄλην του τὴν γενεάν
 70 πρὸς τὰ συνήθεια ὅπου ἔχουσιν εἰς ὄλα τὰ ρηγάτα·
 ὅποιον εὐρούσιν ἄπιστον, νὰ ἔνι δημηγέρτης,
 πρῶτα ἀκλήρηται ὀλοστινὸς κι ἀπαύτου ἡ γενεά του
 ἀπὸ ὅσον τόπον κι ἀφεντίαν ἔχει καὶ ἀφεντεύει
 “Ἐνταῦτα, φίλε μας καλέ, λέγομεν τὴν ἀλήθειαν,
 75 “ἔσεν δίκαιον οὐδὲν ἔρχεται ἐκ τούτου ὅπου ἀνακράζει.”
 Ἀκούσων ταῦτα ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς ἐκείνος ντὲ Μπρίρες,
 (8840) τὸ πῶς ἀπήρε ἀπόφασιν ἐκ τὸν σκοπὸν ὅπου εἶχεν,
 ἐδιέβη εἰς τὴν κατούνα του κ' ἐκάτσε κατὰ μόνας·
 ἔκλαψεν καὶ ἐθρήνησεν ὥσπερ νὰ εἶχεν χάσει
 80 τὸ ρηγάτον <τὸ> τῆς Φραγκίας, ἐὰν ἦτον ἐδικὸν του.
 Διαβόντα γὰρ ἡμέρες δύο, ἐβάλθη νὰ σκοπίξῃ
 καὶ νὰ ἀνεβίξῃ λογισμοὺς πῶς ἤμπορεῖ νὰ πράξῃ·
 ὅτι ἂν στραφῇ εἰς τὴν Φραγκίαν, ἂν οὐδὲν ποιήσῃ ἔργον,
 νὰ μείνῃ εἰς τὴν Ρωμανίαν, νὰ εὕρῃ οἰκονομίαν του.
 85 ὄλοι τὸν θέλουσι γελαῖ, | μέμφεσται κι ὄνειδίζει, i. 1
 διότι ἐστράφη ἀνεργος, τὴν ἐξοδὸν του ἐχάσε.
 Ἐν τούτῳ εἶπε πρὸς αὐτόν· κάλλιον τοῦ νὰ ἀποθαῖν
 περὶ νὰ μείνῃ ἀνεργος τοῦ νὰ μὴ διαφορήσῃ.
 Ὅκίποιον ἠῦρεν τοπικὸν ἄνθρωπον κ' ἐφιλεύτη·
 90 ἐρώτησέ τον ἄκριβῶς νὰ τὸν πληροφορήσῃ,
 τὰ κάστρη ὅπου εἶναι εἰς τὰ Σκορτά, τὸ Ἀράκλωβοι,
 πῶς στέκει,
 ὡσαύτως κ' ἡ Καρύταινα, πῶς ἔνι καμωμένη,
 καὶ ποῖον ἔν' δυναμώτερον καὶ τί λαὸν νὰ ἐπάρῃ.
 Κ' ἐκείνος, ὅπου ἐξευρεν τῶν δύο καστρῶν τὴν στρώσιν,

8169 ἀκλήρησεν 72 τὴν γενεάν του 73 ἀπὸ δ. καὶ τόπον 82 ὑπορεῖ
 83 ἂν] ἐάν 87 κάλιον 91 κάστροι 93 ἐνι

Cod. T 8165 μισέρ τζ.—τὴν γγούρτι 67 καταλεπτός 69 καὶ πὸς γὰρ
 ἀκληρίστη καὶ αὐτὸς καὶ ἡ γενεά του 70 που 71 ἠβραύσει—ἔνε 72 ἀκλη-
 ράτη γὰρ αὐτὸς—τὴ γενεα 74 λέγω με τὴν 75 δὲν—παρακράζει

? Εἰς τοῦτο ἐλαλήσασιν μισὲρ Τζεφρέν καὶ ἦλθεν·

65

ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ὠλενας ἐβάσταξεν τὸν λόγον
καὶ εἶπεν του λεπτομερῶς τὴν τήρησιν τῆς κούρτης·
τὴν πρᾶξιν ὅπου ἔποιεν ὁ ἀφέντης Καρυταίνου,
καὶ πῶς τὸν ἀκληρήσασιν αὐτὸν καὶ τὴν γενεάν του
70 πρὸς τὰ συνήθεια, τὰ ἔχουσιν εἰς ὅλα τὰ ρηγᾶτα·
ὅποιον εὖρουν ἄπιστον, νὰ ἐνι δημηγέρτης,
πρῶτον νὰ ἀκληρᾶται αὐτός, ἔπειτα ἡ γενεά του
ἀπὲ τὸν τόπον κι ἀφεντίαν ὅσον κρατεῖ καὶ ἔχει.

f. 229^v 1

“Ἐσταῦτα, φίλε μου καλέ, λέγω σε τὴν ἀλήθειαν,
75 “δίκαιον ἐσὲν οὐκ ἔρχεται εἰς τοῦτο τὸ ζητάεις.”

Ἵως τὸ ἤκουσε ὁ μισὲρ Τζεφρές ἐκείνος ντὲ Μπριέρες,
πῶς ἐπῆρεν ἀπόφασιν ἐκ τὸν σκοπὸν ὅπου εἶχεν,
ἐδιέβη εἰς τὴν κατούναν του κ' ἔκατсен κατὰ μόνας·
πολλὰ ἔκλαψεν, ἐθρήνησεν ὥσπερ νὰ εἶχε χάσει
80 τὸ ρηγᾶτο ὄλον τῆς Φραγκίας, νὰ ἦτον ἐδικὸν του.
Διαβόντα δὲ ἡμέρες δύο, ἐβάλλη νὰ σκοπίζη,
νὰ ἀναβάνη λογισμοὺς πῶς ἡμπορεῖ νὰ πράξη·
ἐὰν στραφῆ εἰς τὴν Φραγκίαν ἔξου νὰ κάμη ἔργον,

85 ὅλοι τὸν θέλουσι γελᾶ, μέμφεσται κι ὄνειδίζει,
διου ἐστράφην ἀνεργος, τὴν ἔξοδὸν του χάσεν.

Εἰς τοῦτο εἶπεν πρὸς αὐτόν· “Κάλλιο νὰ ἀποθάνω
“παροῦ νὰ μείνω ἀνεργος, νὰ μὴ διαφορέσω.”

ἽΟκάποιον εὖρεν τοπικὸν ἄνθρωπον κ' ἐφιλεύθη·
90 ἠρώτησέν του ἀκριβῶς νὰ τὸν πληροφορήση,
τὰ κάστρη, τὰ ἐνι στὰ Σκορτά, τὸ Ἀρόκλοβον, πῶς στέκει,
ὡσαύτως ἡ Καρύταινα, πῶς ἐνι καμωμένα,
ποῖα ἐνι δυναμώτερα | καὶ τί λαὸν νὰ ἐπάρουν.
Κ' ἐκείνος, ὅπου ἔξευρε τὰ δύο κάστρη ἐκείνα,

f. 229^v 11

1170 ὄλλα 80 ὄλων τὸ ρηγ. τῆς φ. 83 ἐξ οὗ, but the meaning is
· οἱ ἐκτός 85 ὄλλοι 87 ναποθάνω

μισὲρ τζ. —μπριέρις 77 ἐπίρε 78 τὴν γγατούνα 80 δοικόν του
ἡμπορι 83 αν εστραφή f. 117^v 85 μέφεστε 87 κάλλιο 88 μίλη
νὰ μῆν δ. 89 ἦβρε 91 που—πρακλόβη ποταίκι 92 ενε 93 ενε
ἔξευρε

Η λεπτῶς τοῦ τὰ ἐδιερμήνευσεν κ' ἐκαθοδήγησέ τον
 8196 τὸν τόπον ὅπου ἴσονται καὶ τί λαὸν νὰ ἐπάρουν.
 (6860) Κι ἀφότου ταῦτα ἤκουσεν ἐπήρεν τὸν σκοπὸν του,
 ἐμίσησε ἀπὸ τὸν Μορέαν κ' ἦλθεν στὸ Ξενοχώριν
 κι ὅσον ἀπέσωσεν ἐκεῖ, εἶπεν ὅτι ἐξαλίστη,
 8200 τὸ κοιλιακὸν τὸν ἔπιασεν, ἔλεγε τῶν ἀνθρώπων,
 κ' ἐρώτησε τὸ ποῦ νὰ εὐρῆ νερὸν ἀπὸ γιστέρνα,
 διατὶ ἐνι στητικὸν νερὸν καὶ σταίνει τὴν κοιλίαν.
 Κι ὁκάποιος ὅπου ἦτον ἐκεῖ, ὅπου ἦτον ἐκ τὸν τόπον,
 τὸν εἶπεν εἰς τὸ Ἀράκλοβον εἶναι καλὲς γιστέρνες,
 5 κι ἂς στείλῃ νὰ τοῦ δώσουσιν ἐκ τὸ νερὸν ἐκεῖνο
 κ' ἐνταῦτα ἤθελε ὠφελῆθῃ ἀπὸ τὴν ζάλην ποῦ εἶχεν. 11
 Ἐνταῦτα κράζει ἕναν του σιργέντην ὅπου ἠγάπα
 κι ὅπου εἶχεν στὸ μυστήριον του πολλὰ ἀποθαρρήμενον,
 καὶ λέγει του. "Ἐπαρε φλασκί, καὶ ἄμε εἰς τὸ κάστρον
 10 "αὐτοῦ σιμὰ στὸ Ἀράκλοβον κ' εἰπὲς τὸν καστελλᾶνον,
 "τὸ πῶς γὰρ τὸν παρακαλῶ νὰ ὀρίσῃ, νὰ σέ δώσῃ
 "ἐκ τῆς γιστέρνας τὸ νερὸν, χρήζω το διὰ ἰατρείαν μου.
 "διατὶ μὲ τὸ ὤρισε ὁ ἰατρὸς κ' εἶπεν ὅτι ὠφελεῖ με.
 "Καὶ πρόσεξε, ὡς φρόνιμος, νὰ σέβῃς εἰς τὸ κάστρον,
 15 "πῶς στήκει, καὶ τὰ ἔμπατα, τὸ πόσοι τὰ φυλάγουν,
 "νὰ μὲ τὸ εἰπῆς στὸ στρέμμα σου, νὰ μὲ τὸ διερμηνέψῃς,
 (6880) "καὶ μὴ τολμήσῃς νὰ τὸ εἰπῆς ἀνθρώπου γεννημένου."
 Ἐνταῦτα ὁ σιργέντης του ἀπήλθεν εἰς τὸ κάστρον
 τὸν καστελλᾶνον ἠύρηκεν, γλυκέα τὸν χαιρετίζει,
 20 ἐκ μέρους γὰρ τοῦ ἀφέντου του ἐπαρακάλεσέ τον
 νὰ ὀρίσῃ, νὰ τὸν δώσουσι νερὸν ἐκ τὴν γιστέρναν.
 Κι ὁ καστελλᾶνος παρεντὺς ὤρισε, ἐδώκανέ τον
 ἐσέβῃ ἀτός του εἰς τὸν γουλᾶν κ' ἐκατεστόχαξέ το,
 ἐστράφη εἰς τὸν μισίρ Ντζεφρέ κ' εἶπεν του ὅσον εἶδε
 25 Κᾶν δέκα ἡμέρες ἔποιε κ' ἔλεγεν, ζάλην ἔχει.

8196 ἦσονται seems to suggest ἴσονται for ἴστανται 8202 στητικὸν? the
 form adopted is that of P and T 5 ἐκεῖνον 6 ὅπου 8 μυστήριον τῶ
 11 τὸν] τὸ

Cod. T 8195 διερμύνεψαι 96 κάθονται 97 ἀφότου τοῦτο 98 ἐπὶ
 τὸ μορέα—ξεροχό^p 99 ὅτι] καὶ 8201 τὸ om. 2 ἐνε στήτικον v. ἐπὶ
 στένη τὴν γγίλια 3 καὶ κατ. ὅπου βρέθη ἐκεῖ ὁποῦτον 6 ὠφελεθῆ—πύχι

Ρ λεπτομερῶς τὰ ἐρμήνευεν κ' ἐκαθοδήγησέν τον.
8196

Ἄφ'οῦτου ταῦτα ἤκουσεν ἐπήρην τὸν σκοπὸν του,
ἐκίνησεν πρὸς τὸν Μορέαν, ἦλθεν στὸ Ξενοχώριον·
καὶ ὅταν ἔσωσεν ἐκεῖ, εἶπεν ὅτι ἐξαλίστην,

(p. 208)

8200 τὸ κοιλιακὸν τὸν ἐπίασεν, ἐλέγεν τῶν ἀνθρώπων·
ἐρωτᾷ πού νὰ εὐρῆ νερὸν νὰ πίνη ἀπὸ γιστέρνα,
διότι ἐνι στητικὸν καὶ στήνει τὴν κοιλίαν.

Ἄκάποιος τοῦ ἐρμήνευεν, ὅπου ἦτον ἐκ τὸν τόπου,
ὅτι εἰς τὸ Ἀράκλοβον ἐνι καλῆς γιστέρας,

5 καὶ ἄς στείλῃ νὰ τοῦ δώσουσι ἐκ τὸ νερὸν ἐκεῖνον.

Ἐλάλησεν σιργέτην του ἕνα ὅπου τὸν ἠγάπα,
ὅπου εἶχεν στὸ μυστήριον του πολλὰ ἀποθαρρεμένον.

Λέγει του· “Ἐπαρε φλασκί, ἄγωμε εἰς τὸ κάστρον,

10 “λέγω εἰς τὸ Ἀράκλοβον κ' εἶπέ τὸν καστελλᾶνον,

“τὸ πῶς τὸν παρακαλῶ νὰ ὀρίσῃ, νὰ μὲ δώσουν

“ἐκ τῆς γιστέρας τὸ νερὸ ὡς διὰ ἰατρεία μου,

“διοῦ μὲ τὸ ὀρμήνευεν ἰατρὸς καὶ ὠφελεῖ με.

“Καὶ πρόσεξε, ὡς φρόνιμος, νὰ σέβῃς εἰς τὸ κάστρον,

15 “πῶς στέκουν καὶ τὰ ἔμπατα, καὶ πόσοι τὸ φυλάττουν,

“νὰ μὲ τὸ εἰπῆς στὸ ἰστρέμμα σου, νὰ μὲ τὸ ἐρμηνέψῃς, f. 230° 1

“καὶ μὴ τολμήσῃς νὰ τὸ εἰπῆς ἀνθρώπου γεννημένου.”

Εἰς τοῦτο ὁ σιργέτης του ἀπήλθεν εἰς τὸ κάστρο·

τὸν καστελλᾶνον εὔρηκεν γλυκέα τὸν χαιρετίζει,

20 ἐκ μέρους τοῦ ἀφέντη του ἐπαρακάλεσέ τον

νὰ ὀρίσῃ, νὰ τὸν δώσουσιν νερὸν ἐκ τὴν γιστέραν.

Κι ὁ καστελλᾶνος παρευτὺς ὥρισεν, ἔδωκάν του·

ἐσέβῃ ἀπέσω εἰς τὸν γουλὰν κ' ἐκαταστόχαξέν τον,

ἐστράφη εἰς τὸν μισερ Τζεφρέ κ' εἶπεν του ὅσον εἶδεν.

25 Καὶ δέκα ἡμέρας ἔποιε κ' ἔλεγεν, ζήλην ἔχει·

8200 ἐπίασεν

7 ἠγάπα

8 στὸ] τὸ

9 τὸ καστῶρ

12 τῆς γιστέρας

25 ἔχλω

7 σεργένται ὀπ. αγάπα 8 ὀπούχε 10 καὶ ἤπε τὸν γαστελλᾶνο 11 παρε-
καλῶ—νὰ σοῦ 12 δια γιαιτρικο μου f. 117° 15 πὸς ται κι—τὰ ἔμπ.
καὶ πόσοι το φ. 17 καὶ μὴ—ἀνοῦή 18 σεργεντης 19 τὸν γαστελλᾶνο
νῆβρικαί—χερετέη 20 ἐκ μέρος γ. ταυθέντη του επαρακαλ. 21 να τοῦ—
ν. ἀπο τῆ στέμα 23 στὸ γουλά ἐκατεστ. 24 μισερ τζ.

Η κι ἀεράως ὁ σιργέντης του ὑπήγγεν εἰς τὸ κάστρον,
 καὶ ἤφερνέν του τὸ νερὸν ἀεράως νὰ τὸ πίνη. L 1
 Καὶ μετὰ ταῦτα ἐμήνυσεν τοῦ καστελλάνου νὰ ἔλθῃ,
 παρακαλῶντα, ἀξιῶνόντα διὰ νὰ τοῦ ἔχῃ συντύχει.
 8230 Κι ὁ καστελλᾶνος παρευτὺς ἦλθε στὸν καβαλλάρην.
 Τὸ ἰδεὶ τον ὁ μισὶρ Ντζεφρές, γλυκέα τὸν ἀποδέχτη,
 εἶπε του τὴν ἀστένειον του κ' ἐπαρακάλεσέ τον,
 νὰ τὸν δεχτῆ εἰς τὸ κάστρον του μὲ ἕναν τσαμπρελιάνου,
 νὰ τοῦ ἔχῃ δώσει τσάμπραν μίαν νὰ κοίτεται εἰς αὐτήν,
 35 ὡς διὰ νὰ πίνη τὸ νερὸν ἔγκαιρον τῆς γιστέρνας·
 κ' ἡ φαμελία του ἡ ἕτερη νὰ εἶναι εἰς τὸν μπουῦρκο.
 (1000) Κι ὁ καστελλᾶνος παρευτὺς, οὐ μὴ σκοπῶντα δόλον,
 εἶπεν καὶ ὑποσχέθη του νὰ τὸν δεχτῆ εἰς τὸ κάστρον
 καὶ μετὰ ταῦτα ὁ μισὶρ Ντζεφρές, τὴν δεύτην ἡμέραν,
 40 ἐπῆρε τὴν κατοῦνα του κι ἀπῆλθεν εἰς τὸ κάστρον,
 ἐσέβη ἀπέσω εἰς τὸν γουλιᾶν, ἐδώκαν του τὴν τσάμπραν,
 ἐποίησαν τὸ κρεββάτι του κ' ἐκοίτετον ἐκεῖσε.
 Ἐναν σιργέντην μοναζὸν εἶχεν ἐκεῖ μετ' αὐτον,
 κ' ἡ ἕτερή του φαμελία ἦτον <ἐκεῖ> εἰς τὸν μπουῦρκο.
 45 Ὄρισε καὶ ἠφέρασιν τὰ ρούχα του εἰς τὸ κάστρον
 κι ἀπέσω εἰς τὰ ρούχα του ἦσαν καὶ τ' ἄρματά τους.
 Ἐκεῖνος γὰρ ἀδιάλειπα εἰς τὸ κρεββάτι ἐκοίτον. L 2
 τὸν καστελλᾶνον ἔκραζε καὶ ἦσθι μετ' αὐτον·
 τόσην τιμὴν κι ἀναδοχὴν ἔδειχνε πρὸς ἐκεῖνον
 50 διὰ νὰ θαρρέσῃ εἰς αὐτόν, νὰ τὸν ἔχῃ ἀπεργώσει.
 Κι ὅσον τὸν ἀποθάρρεσεν καὶ εἶδε τὸν καιρόν του,
 κρᾶζει τοὺς σιργέντες του ὅπου εἶχεν ἐδικούς του,
 εἶπεν, ὅτι διάταξιν θέλει διὰ νὰ ποιήσῃ
 φοβούμενος τὸν θάνατον διὰ τὴν ἀστένειον ποῦ εἶχεν·
 55 ἔβαλεν καὶ ὠμόσαν του κρυφῶς εἰς τὸ κελλίον του
 νὰ κρύψουν τὸ τοὺς θέλει εἰπεῖ καὶ νὰ τοῦ συνεργήσουν

8231 ἀποδέκτη 33 δεκτῆ 35 ἔγγερον 38 δεκτῆ 49 τῶν
 καὶ τιμὴν 54 ὄπου

Cod. T 8226 σεργέντης—ἐπίγερε σὸ κ. 28 νάλθη 29 νατου σπιτίχι
 30 στον γγαβελάρι 31 τῶ πῶι τον ὁ μισέρ τζ.—ἀποδέκτη 32 τὴν ἀσθίνα
 καὶ παρακάλαισάι του 33 δεκτῆ—μετὰ ενα τζ. 34 ἦχε 35 τὸ νερὸν
 ἐκεῖνο τῆς γιστέρνης 38 ἠποσχέθη του—δεκτῆ 39 μισέρ τζ. 40 τῆν
 γγατοῦνα 41 ἦσὸ γουλλά f. 118^r 43 σεργέντι μοναχῶ 44 ἐκεῖ

Ρ καὶ πάντα ὁ σιργέντης του ὑπάγειεν στὸ κάστρο
 καὶ ἤφερνέ τον τὸ νερὸν ἔγκαιρον νὰ τὸ πίνη.
 Καὶ μετὰ ταῦτα ἐμήνυσε τον καστελλᾶνον οὕτως,
 παρακαλεῖ, ἀξιῶνει τον, νὰ ὑπᾶ νὰ τοῦ συντύχη.
 8230 **Κ**ι ὁ καστελλᾶνος παρεντὺς ἦλθε στὸν καβαλλάρη.
 Τὸ ἰδεῖ τον ὁ μισερ Τζεφρές, γλυκέα τὸν ἀποδέκτη,
 εἶπεν τον τὴν ἀστένειαν του κ' ἐπαρακάλεσέν τον,
 νὰ τὸν δεχτῆ στὸ κάστρο του μὲ ἕναν τσαπρελιᾶνον,
 καὶ νὰ τὸν δώσῃ τσάμπραν τοῦ νὰ κοιίτεται ἐκεῖσε,
 35 ὡς διὰ νὰ πίνη τὸ νερὸν ἔγκαιρον τῆς γιστέρας·
 ἢ φαμελιά του ἢ ἕτερη νὰ ἐνι ἔξω τοῦ κάστρου.
 Ὁ καστελλᾶνος παρεντὺς, | ὡς μὴ σκοπῶντα δόλον, f. 230' 11
 εἶπεν καὶ ὑποσχέθη του νὰ τὸν δεχτῆ εἰς τὸ κάστρον·
 καὶ τὴν ἡμέρα δεύτην μισερ Τζεφρές ἐδιέβην,
 40 ἐπήρεν καὶ τὰ ρούχα του κ' ἐσέβην εἰς τὸ κάστρον,

ἐποίησαν κρεββάτιν του, ἐκοίτετον στὴν τσάμπραν.
 Ἐναν σιργέντην μοναξὸν εἶχεν ἐκεῖ μετ' αὐτοῦ. (p. 209)
 ἢ ἄλλη του ἢ φαμελία στὸ ἐξώχωρον γὰρ ἦσαν.
 45 Ὄρισεν καὶ ἠφέρασιν τὰ ρούχα του εἰς τὸ κάστρον
 κι ἀπέσω εἰς τὰ ρούχα του εἶχεν τὰ ἄρματά του.
 Ἐκεῖνος δὲ ἐκοίτετον πάντα εἰς τὸ κρεββάτιν,
 τὸν καστελλᾶνο ἐλάλειεν καὶ ἔτρωγε μετ' αὐτοῖ,
 τὴν τιμὴν κι ἀναδοχὴν ἐδειχνεν πρὸς ἐκεῖνον
 50 τοῦ νὰ θαρρέσῃ πρὸς αὐτὸν καὶ νὰ τὸν ἀπεργώσῃ.
 Κι ὅσον τὸν ἀποθάρρεσεν καὶ εὔρεν τὸν καιρὸν του,
 λαλεῖ δὲ τοὺς σιργέντες του ὅπου ἦσαν ἐδικοὶ του,
 κ' εἶπεν ὅτι· “Διάταξιν θέλω διὰ νὰ ποίσω
 “φοβούμενος τὸν θάνατον στὴν ἀστένειαν, τὴν ἔχω.”
 55 Ἐβαλεν καὶ ὠμόσαν του κρυφίως εἰς τὸ κελλί του
 νὰ κρύψουν τὸ τοὺς θέλει εἰπεῖν καὶ νὰ τὸν συνεργήσουν,

8227 ἔγγερν 36 νὰ ἐνι τοῦ ἔξω κάστρου 50 τὸν ἀπ.] τοῦ ἀπ.
 55 ἢ τὴν αὐλήν του

στὸν ποίργω 46 εἰς τὰ ρ. τοὺς ἤχασι ταρματά τοῖς 47 διάληπτα
 48 τὸν γαστελιᾶνον ναῖκρασαι καὶ ἦστη 50 πρὸς αὐτὸν ναυτον 51 καὶ
 ὅσαυτο του ἀποδάρεψαι—τὸν γγερόν του 52 ἐκραξε τοὺς σεργέντες του ὅπουχε
 54 ἀσθένια τοῦχε 55 στὴν γγαμάραν του 56 θέλη κι

- Η ἂν ποιήσῃ ἐκείνο, τὸ σκοπᾶ καὶ βούλεται πληρῶσαι.
 (6821) Κι ἀφότου ὑπωμόσασιν, ἄρξεται νὰ τοὺς λέγῃ·
 “Συντρόφοι, φίλοι κι ἀδελφοί, ὅπου ἦλθετε μετ’ ἔμου
 8260 “ἐδῶ εἰς τὰ μέρη Ρωμανίας, ἐξεύρετε τὸν τρόπον,
 “τὸ πῶς ἐβιάστην κ’ ἔβαλα τὸν τόπον μου σημάδι
 “διὰ νὰ ἔλθω τιμητικὰ εἰς θάρρος καὶ ἐλπίδα
 “νὰ ἐπάρω τὴν Καρύταιναν μετὰ τὴν περιοχὴν τῆς,
 “τὴν ὅποια ἐχτίσαν κ’ ἔποικαν ἐκεῖνοι οἱ συγγενεῖς μου,
 65 “τὸν ὅποιον τόπο ἐκέρδισαν μὲ τὸ σπαθὶ οἱ ἐδικοί μου·
 “καὶ εἶδετε κι ἀκούσετε τοὺς δήμιους Μοραῖτες, f. 111
 “τὸ πῶς μὲ ἀκληρήσασιν κ’ ἐβγάλασιν με ἀπ’ αὐτο
 “καὶ θλίβομαι κ’ ἐντρέπομαι, πικρίαν μεγάλην ἔχω.
 “Ἐν τούτῳ ἐγὼ ἐσκόπησα στὸ ἐδικόν σας θάρρος,
 70 “μόνι νὰ βοηθήσετε, ὡς ἔχω τὰς ἐλπίδας,
 “νὰ ποιήσω πρᾶγμα φοβερόν, τὸ θέλομεν ἀκούσει.
 “Τοῦτο τὸ κάστρο ἐβλέπετε, τὴν δύναμιν ὅπου ἔχει·
 “ὀλίγοι ἄνθρωποι ἤμποροῦν νὰ τὸ ἔχουσι φυλάττει,
 “ἀφῶν ἔχει σωτάρχισιν κ’ ἐνὶ ἀφιρωμένον·
 75 “μέσα στὸν τόπον τῶν Σκορτῶν κοίτεται κι ἀφεντεῖει.
 “Ἄς τὸ κρατήσωμεν διὰ ἐμᾶς νὰ τὸ ἔχωμε ἀφεντέψει,
 “νὰ εἰπούμεν ὅτι θέλομεν νὰ τὸ ἔχωμε πουλήσει
 (6940) “τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλέως ἐκείνων τῶν Ρωμαίων.
 “Λογίζομαι, τὸ ἀκούσει το ὁ μπᾶίλος τοῦ Μορέως,
 80 “νὰ ἐνὶ πολλὰ χαιράμενος νὰ ἰσιαστῇ μετ’ ἔμας.
 “τὸ κάστρον τῆς Καρύταινας μὲ τῶν Σκορτῶν τὸν δρόγγον
 “νὰ μὲ τὸ δώσῃ καὶ κρατῶ ἐγὼ κάλλιο ἐκ τὸν ρῆγαν,
 “περὶ νὰ δώσω τῶν Ρωμαίων τὸ κάστρον τοῦ Ἐρεσκοβου.
 “Ἐπεὶ, ἂν εἶχαν οἱ Ρωμαῖοι ἐτοῦτο τὸ καστέλλιν, f. 1:
 85 “ἐκέρδαιναν καὶ τὰ Σκορτὰ κι ὄλον τὸ πρυγκιπᾶτο.”
 Τὸ ἀκούσει αὐτὸ οἱ σιργέντες του, ἰσιώστησαν ἀλλήλους
 κ’ ἐδιᾶκριναν πῶς νὰ γενῇ καὶ πῶς νὰ τὸ πληρώσουν.

8257 ἐκεῖνον—βούλλεται 64 om. by Buchon 71 ποιήσωμεν 72 ἐτοῦτο
 73 ὑπορούν 82 καλλίον 87 καὶ ἐδιακρίναν

Cod. T 8257 πληροῦς 58 επομῶσασιν—ναν τοῦς 59 συνδρέφη
 60 ηξευρεται 61 ενοιάστη καὶ βαλαι 62 εἰς θάρρο 63 τὴν γγραφή. με
 τὴν π. 64 ἐκλήψῃ ἢ ἐδικεῖ μου 65 μετο σπ. ἢ γονῆς μου 70 μῶνο νὰ
 βοηθ.—ἐλπίδας 71 πρᾶμα f. 118⁷ 72 ἐτοῦτο—ὀπόχη 73 ἤμποροῦν

- P** *νὰ ποίση τὸ ἐσκόπησεν ἂν τὸ καταβοδώση.*
Κι ἀφότου τοῦ ἀμόσασιν, | ἄρξετο νὰ τοὺς λέγη· f. 230^v 1
 “*Συντρόφοι, φίλοι, ἀδελφοί, ὅπου ἤλθετε μετ’ ἔμου*
 65 *“ ἔδῶ εἰς τὰ μέρη Ρωμανίας, ἐξεύρετε τὸν τρόπον*
“ πῶς ἐβιάστην κ’ ἔβαλα τὸν τόπον μου σημάδι
“ νὰ ἔλθω ἐδῶ τιμητικὰ εἰς θάρρος καὶ ὀλπίδα
“ νὰ ἔχω τὴν Καρύταιναν μὲ τὴν περιοχὴν τῆς,
“ τὴν ὅποιαν ἐχτίσασιν ἐκεῖνοι οἱ συγγενεῖς μου·
 65
“ καὶ εἶδετε, ἀκούσετε τοὺς τίμους Μοραίτες,
“ τὸ πῶς μὲ ἀκληρήσασιν κ’ ἐβγάλαν με ἀπ’ αὐτο·
“ καὶ θλίβομαι, ἐντρέπομαι, πικρίαν μεγάλην ἔχω.
“ Εἰς τοῦτο ἐγὼ ἐσκόπησα μὲ ἐδικὸ σᾶς θάρρος,
 70 *“ μόνον νὰ μὲ βοηθήσετε, ὡς ἔχω τὲς ἐλπίδες,*
“ νὰ ποίσω πρᾶγμαν φοβερόν, τὸ θέλετε ἀκούσει.
“ Τὸ κάστρο τοῦτο ἐβλέπετε, τὴν δύναμιν, τὴν ἔχει·
“ ὀλίγοι ἄνθρωποι δύνονται ὅπως νὰ τὸ φυλάγουν,
“ ἐπεὶ ἔχει σωκράτησιν κ’ ἐνὶ ἀφικνωμένον·
 75 *“ ἔσω στὸν τόπον τῶν Σκορτῶν κείται καὶ ἀφεντεύει.*
“ Ἄς τὸ κρατήσωμεν δι’ ἡμᾶς νὰ ἐνὶ ἐδικὸ μας,
“ νὰ εἰπούμεν ὅτι θέλομεν νὰ τὸ ἔχωμεν πούλησει
“ τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλέως ἐκείνων τῶν Ρωμαίων.
*“ Λογίζομαι, τὸ ἀκούσει το | ὁ μπάϊλος τοῦ Μορέως, f. 230^v 11
 80 *“ νὰ ἐνὶ πολλὰ χαιράμενος νὰ ἰσιαστή μετ’ ἔμας,*
“ τὸ κάστρον τῆς Καρύταινας μὲ τῶν Σκορτῶν τὸν δρόγγον
“ νὰ μὲ τὸ δώσῃ νὰ κρατῶ, νὰ τὸ ἔχω ἐδικὸ μου,
“ παροῦ νὰ δώσω τῶν Ρωμαίων τὸ κάστρον Ἀρακλόβου.
“ Ἐπεὶ ἂν εἶχαν οἱ Ρωμαῖοι ἐτούτο τὸ καστέλλι,
 85 *“ ἐκέρδαιναν καὶ τὰ Σκορτὰ κι ὄλον τὸ πριγκιπάτον.”*
Τὸ ἀκούσουν οἱ σιργέντες του, ἰσιαστήσαν ἀλλήλως·
*ἐδιάκριναν πῶς νὰ γενῆ καὶ πῶς νὰ τὸ πληρώσουν.**

8257 κατὰ βοδώσει

68 θλίβομεν

80 εἰσασι

85 ὄλον

αὐτόχουσε φηλάξει

74 ἐφόν—ἐνε

76 διαταιμάς ναντο

78 ἐκείνου

80 νὰ ἔσπετο ^{λλ} ἐρεκτικὸς νὰ σιαστή

81 δρόγγον

82 καλῆς

83 περὶ νὰ

84 ἐρεκτικὸς

84 ἔχασε

86 τὸ ἀκούσιν το ἡ σιργέντες

87 καὶ

88 ἔκριναν

- Η Κ' εἰς τοῦτο ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς ἐδιόρθωσεν τὸ πρᾶγμα,
 λέγει τους· “Ἐγὼ ἤκουσα, αὐτοῦ ἔξω ἐνι ταβέρνα,
 8290 “ὅπου πουλιέται τὸ κρασί κ' ἐβγαίνει ὁ καστελλᾶνος
 “καὶ κάθηται πολλές φορές καὶ πίνει μὲ τους ἄλλους.
 “Λοιπὸν ἐμέναν φαίνεται νὰ πράξωμε ὡς σᾶς λέγω·
 “ἀφότου ἔχομεν ἐδῶ ψωμὶν καὶ παξιμάδιη,
 “κρασίν, νερόν καὶ ἄρματα ὅσον μᾶς κάμνει χρεία.
 95 “ἐβγάτε εἰς παραδιαβασμὸν αὐτοῦ ἔξω εἰς τὴν ταβέρναν.
 “θέλετε δύο, θέλετε τρεῖς, οἱ ἐπιδεξιώτεροί σας·
 “τὸν καστελλᾶνον κράζετε, ὁμοίως τὸν κοντοσταῦλον,
 (8060) “καὶ τοὺς σιργέντες μετ' αὐτούς, ὅλους τοὺς πρωτοτέρους.
 “Δηνέρια ἔχετε πολλά, δότε τοῦ ταβερνάρη,
 8300 “ἐπάρετε πολὺν κρασὶν καὶ πίνετε μετ' αὐτούς,
 “καὶ τόσα τοὺς ποτίσετε τοῦ νὰ ἔχουσιν μεθύσει.
 “Ἐσεῖς δὲ <νὰ> προσέχετε μὴ | πιάση καὶ πῖετε f. 11
 “τοσὸν κρασὶν μετ' ἐκεινοὺς τοῦ νὰ σᾶς σκανταλίση
 “καὶ χάσωμεν τὰ ἐλπίζομεν νὰ ἔχωμεν ὀρθώσει.
 5 “Κι ἀφότου ἐγνωρίσετε ὅτι εἶναι μεθυσμένοι,
 “ἕνας, ὁ πρῶτος ἀπὸ ἐσᾶς, ἄς ἔβγη εὐθέως ἐκεῖθεν.
 “ἐδῶ εἰς τὸ κάστρον ἄς ἐλθῆ κ' ἐνταῦτα ἄς ἐλθῆ κι ἄλλος·
 “καὶ τὸν πορτάρην πιάσετε καὶ ρίξετέ τον ἔξω,
 “καὶ τὰ κλειδιά του ἐπάρετε καὶ κλείσετε τὴν πόρταν.
 10 “Κ' εὐθέως ἀπάνω εἰς τὰ τειχεᾶ τῆς πόρτας ἀνεβάτε,
 “τὴν πόρταν νὰ φυλάξατε μὴ βάλουσιν ἰστίαν
 “καὶ κίψουσιν καὶ σέβουσιν ἐδῶ καὶ πιάσουνε μᾶς,
 “καὶ χάσωμεν τὰ ἐλπίζομεν καὶ λέγομεν ποιήσει.”
 Ὡς τὸ ὤρισε ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς κι ὡσὰν τὸ ἐδιερμνήψεν.
 15 οὕτως γὰρ καὶ τὸ ἔποικαν οἱ Φράγκοι ἡ φαμελία του·
 οἱ Φράγκοι ἐρροβόλεψαν κ' ἐπιάσασιν τὸ κάστρον.
 Ἐνταῦτα ἐποίησεν ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς, τὲς φυλακὲς
 ἐβγάλαν·
 (8080) δώδεκα ἦσασιν ἐκεῖ χωριάτες καὶ Ρωμαῖοι.

8299 π. καὶ δότε

8303 σκαρδ.

Cod. T 8288 μισὶρ τζ.—πράμα 89 αὐτόξω ἴσθε ἡ ταβ. 91 κάθηται
 92 ἐμ. μου φέρεται—σᾶς οἱ. 93 ἀφότου 95 αὐτοῦ οἱ. 96 ἡ δὲ—
 ὑποὶ δεξιότεροί σας 97 τὸν γγοντοστ. 98 σιργέντες f. 119^r
 8301 δια ναχουσι μεθει^σ 2 εἰς δε να προσέχετε μιν π. καὶ πῖηται 3 πω

P Εἰς τοῦτο ὁ μισέρ Τζεφρὲς ἐδιόρθωσεν τὸ πρᾶγμα,
 λέγει τους· “Ἐγὼ ἤκουσα, αὐτοῦ ἔξω ἐν ταβέρνᾳ,
 8290 “ ὄπου πουλιέται τὸ κρασί κ' ἐβγαίνει <ὄ> καστελλᾶνος
 “ καὶ κάθεται πολλές φορές καὶ πίνει μὲ τους ἄλλους.
 “ Λοιπὸν ἐμένα φαίνεται νὰ πράξωμεν ὡς λέγω·
 “ ἐπεὶ γὰρ ἔχομεν ἐδῶ ψωμῖν καὶ παξιμάδι,
 “ νερὸν πολὺ καὶ ἄρματα ὄπου μᾶς κάμνουν χρεῖα, (p. 210)
 95 “ ἐβγάτε εἰς περιδιάβασιν αὐτοῦ εἰς τὴν ταβέρναν,
 “ θέλετε δύο, <θέλετε> τρεῖς, οἱ πιδεξιώτεροί σας·
 “ τὸν καστελλᾶνον κράξετε μετὰ τοῦ κοντοσταύλου
 “ καὶ τοὺς σιργέντες μετ' αὐτούς, ὅλους τοὺς καλιτέρους.
 “ Δηνέρια ἔχετε πολλά, δότε τοῦ ταβερναρίου,
 8300 “ ἐπάρετε πολὺ κρασί καὶ πίνετε μετ' αὐτούς
 “ καὶ τόσον τοὺς ποτίσετε ὅσον <διὰ> νὰ μεθύσουν. f. 231' 1
 “ Κ' ἐσεῖς καλὰ προσέχετε, μὴν πίνετε μετ' αὐτούς
 “ τόσον κρασὶν καὶ χάσωμεν τὸ ὀλπίζομεν κερδέσει.

5 “ Κι ἀφῶν τοὺς ἐγνωρίσετε ὅτι ἐνι μεθυσμένοι,
 “ ὁ ἕνας, ὁ πρῶτος ἀπ' ἐσᾶς, ἄς ἔβγη εὐτὺς ἐκείθεν,
 “ ἐδῶ εἰς τὸ κάστρον ἄς ἐλθῆ καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ ἄλλος·
 “ καὶ τὸν πορτάρη πιύσετε καὶ ρίψτε τὸν ἔξω,
 “ καὶ τὰ κλειδιά ἐπάρετε καὶ κλείσετε τὴν πύρταν.
 10 “ Εὐθέως ἀπάνω στὰ τειχία τῆς πόρτας ἀνηβήτε,
 “ τὴν πόρταν νὰ φυλάξετε νὰ μὴν τὴν πυρπολήσουν
 “ καὶ κάψουν τὴν καὶ σέβουσιν ἐδῶ καὶ πιύσουσιν μας.”

Ἦς τὸ ὤρισεν μισέρ Τζεφρὲς καὶ ἐδιόρθωσέν το,
 15 οὕτως καὶ τὸ ἐποίησαν ἐκείνη ἡ φαμελιὴ του·
 οἱ Φράγκοι ἐρροβόλεψαν κ' ἐπίασαν τὸ κίιστρο.
 Ὦρισεν ὁ μισέρ Τζεφρὲς, τὲς φυλακὲς ἐβγαύλαν·
 δώδεκα γὰρ εὐρέθησαν χωριάτες καὶ Ρωμαῖοι.

8295 εἰς π.) στὴν π. 96 θελ. δύο ἢ τρεῖς 98 ἄλλοις κ. 311 1100
 μεθύσετε (and above ποτίσεται) ὅσον μεθύσουν 14 καὶ διήρθωσέν το

νε εἰς σκανδαλίη 4 ὀλπίζωμε 6 ἀπο σας 7 εἰ ελθ. ἄλλοι κ ὡς
 9 του πάρεται 10 τυχί^α 11 φηλάξτε τὴ με βάλουν εἰς τὴ αἰτίη
 12 παῖδου 13 πῆσε 14 μισέρ τζ. καὶ ὅσον το διαρμῆν ἔψη 17 4 μισέρ
 τζ.—ευγα^λ

Η Έκραξε δύο ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους καὶ γράφει τοὺς πιττάκις
 8320 ὁ ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς τὸ ἔγραψεν ὅπου ἔξευρεν νὰ γράφῃ·
 τοῦ βασιλέως τὴν κεφαλὴν τὸ ἀπέστειλεν μὲ ἐκείνους,
 γράφων· παραδηλώνοντα νὰ ἔλθῃ σπουδαίως ἐκείσε f. 115
 στὸ κάστρον ὅπου ἔπιασε, Ὁρεόκλοβον τὸ λέγουν,
 νὰ τὸ πουλήσῃ εἰς ὑπέρπυρα, νὰ τοῦ τὸ παραδώσῃ.
 25 Ἐκείνους· ὡς τὸ ἤκουσεν, ἐχάρηκεν μεγάλως·
 γοργὸν σπουδαίως ἐσώρεψεν ὅλα του τὰ φουσσάτα
 κ' ἐκίνησεν καὶ ἔρχετο σπουδαίως ὅσα ἠμπόρει,
 ἀπῆλθεν κ' ἐκατέλαβεν στὸ πέραμα τοῦ Ἀλφείως,
 στὸ παραπόταμον τοῦ Ἀλφείως, εἰς τὸν Ὀμπλὸν τὸ
 λέγουσιν·
 30 ἐκεῖ τὲς τέττες του ἔστησεν κ' ἔπεσεν τὸ φουσσάτο.
 Ἀφότου γὰρ ἐγένετο τὸ πιάσμα τοῦ Ὁρεοκλόβου,
 ὁ κωστελλᾶνος παρευτής, Φιλόκαλος τὸ ὄνομά του,
 στὸν κιβιτᾶνον ἔστειλεν μαντατοφόρους δύο,
 μισὶν Σιμοῦν τὸν ἔλεγον, τὸ ἐπίκλην ντὲ Βιδόνη·
 35 ἐκείσε εἰς τὴν Ἀράχοβαν, τὴν λέγουσιν μεγάλην,
 ἦτοσ μὲ τὸν λαὸν τῶν Σκορτῶν στὴν γαρνιζούν ἔτοτε.
 Τὸ πρᾶγμα τοῦ ἀφηγγήθησαν καὶ τὴν δημηγερσίαν
 ὅπου ἔποιε ὁ μισὶν Ντζεφρές, ἐκείνος ντὲ Μπρίρες,
 40 ἐπίασε γὰρ τὸ Ὁρεόκλοβον, θέλει νὰ τὸ πουλήσῃ
 τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλέως, ἐμήνυσέ του νὰ ἔλθῃ
 νὰ τοῦ δώσῃ τὰ ὑπέρπυρα, | τὸ κάστρον νὰ ἔχῃ ἐπάροι. f. 1
 Τὸ ἀκούσει το ὁ μισὶν Σιμοῦς, εὐθέως καβαλλικεῖν
 μὲ ὅσοι λαὸν εὐρέθηκεν ἔτοτε ἐκεῖ μετ' αὐτόν.
 Καταπατιούθε ἐμήνυσεν νὰ ἔρχεται ὁ λαὸς του·
 45 σπουδαίως ἐκατέλαβεν στὸ κάστρον τοῦ Ὁρεοκλόβου.
 Τὸν γύρον τὸ ἐτριγύρισεν μὲ τὸν λαὸν ὅπου εἶχεν,
 τὰ διάβατα ὅλα ἔπιασεν, τὲς στρατές καὶ κλεισοῦρες,
 ὅπως μὴ σέβῃ ἢ ἐξεβῆ ἄνθρωπος εἰς τὸ κάστρον
 νὰ φέρῃ ἢ ἐπάρῃ τίποτε μαντάτο ἐκ τοὺς Ρωμαίους,

8320 om. hy Buchon 21 εἰς τοῦ 23 στὸ] τῷ 27 ὑπὸρει 32 πω
 om. 36 τῶν σκορτιῶν τὴν γ. 44 καταπατιούθεν 45 στ. γὰρ ἐκατ.
 48 ἐξείη

Cod. T 8320 ὁ om.—ἀπαύτους τόγραψε ὁπούξευρε 21 τὴν γγεφάλη τῷ
 ἀπόστηλε 22 νάλθη 23 ορεόκλεβω 24 ἦς πέρπυρα 27 ἐρχέτωσ—
 ὅσο ἠμπόρει 29 παρεπόταμο—στὸν ὄτλων γὰρ f. 119' 31 ἐχάρηκε

Ρ Ἐταν λαλεῖ ἐκ τοὺς Ῥωμαίους καὶ γράφει του πιττάκι,
8320

στοῦ βασιλέως τὴν κεφαλὴν τὸ ἀπέστειλεν μ' ἐκείνους,
γράφοντα οὕτως πρὸς αὐτὸν σπουδαίως ἐκεῖ νὰ ἔλθῃ
στοὺ κάστρο, τὸ ἐκέρδισεν, ἐκεῖνο τοῦ Ἀρακλόβου,
νὰ τὸ πουλήσῃ ἐκείνου καὶ νὰ τὸ παραδώσῃ.

25 Κ' ἐκεῖνος, ὡς τὸ ἤκουσεν, ἐχάρηκεν | μεγάλως·
γοργὸν σπουδαίως ἐσύναξεν ὅλα του τὰ φουσσᾶτα,
ἐκίνησεν, ἐρχέτονε σπουδῆ ὅσον ἠμπόρει,
καὶ ἦλθεν κ' ἐκατέλαβεν στοὺ πέραμαν τοῦ Ἀλφῆως
ἐκεῖ εἰς τὸ παρεπόταμον, εἰς τὸν Ὀπλὸν τὸ λέγουν·
30 ἐκεῖ τὲς τέντες ἔστησεν, ἦτον μὲ τὸ φουσσᾶτο.

f. 231^r II

Καὶ οὕτως ὡς ἐγένετον ὁ πιασμὸς Ἀρακλόβου,
ὁ καστειλλᾶνος παρευτὺς, Φιλόκαλον τὸν λέγουν,
στοὺν κιβιτᾶνον ἔστειλεν μαντατοφόρους δύο,
μισερ Σιμοῦν τὸν ἔλεγαν, τὸ ἐπίκλην ντὲ Βιδόνε,
35 ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀράχοβαν ἦτον μὲ τὸν λαὸν του.

Τὸ πρᾶγμα δὲ τὸν εἴπασιν καὶ τὴν δημηγερσίαν
ποῦ ἔποικεν μισερ Τζεφρές, ἐκεῖνος ντὲ Πριέρι,
τὴν πρᾶξιν ὅπου ἔποικεν καὶ ἔπιασεν τὸ κάστρο
40 νὰ τὸ πουλήσῃ βούλεται τῆς κεφαλῆς Ῥωμαίων.

Τὸ ἀκούσει τὸ <ὁ> μισερ Σιμοῦς, εὐτὺς καβαλλικεύει
μὲ ὅσον λαὸν εὐρέθηκεν τότε ἐκεῖ μετ' αὐτον.

Καταπαντοῦ ἐμήνυσε νὰ ἔρχονται φουσσᾶτα,
45 καὶ οὕτως ἐτριγύρισαν τὸ κάστρο τοῦ Ἀρακλόβου.

...καὶ μηδὲ φέρουν τίποτε, νὰ ἔμπουν ἐκ τοὺς Ῥωμαίους.

8326 ἄλλα

27 σπουδῆ

38 ποῦ] τοῦ

39 ἐπίασεν

32 το ὑπομάτου 33 στοὺν γκιβιτᾶνον 34 μισερ σιμων—ντὲ τὸν
36 σκορτωῶν τὴν γαρνιζοῦ 37 τὸ πρᾶγμα τὸ φηγήθησαν 38 ὀπότεικαι ὁ
μισερ τζ.—πρίφης 39 ναντο 40 ἐμ. νὰ ἔλθῃ 41 τὸ κ. δια πατᾶρη
42 μισερ σιμων ὁμοίως κ. 44 καταπαντὸς ἐμ. νὰ ἔλθῃ ὁ λ. τ. 46 τὸ τραγ.—
ὀπούχε 48 μισίβη καὶ ζτωί 49 η πάρη

Ἡ ἐπιπέτα γὰρ ὅπου ἔσωσεν μισίρ Σιμούς ἐκεῖνος,
 8351 ἐκέϊσε εἰς τὸ Ὀρεόκλον με τὸν λαὸν ὅπου εἶχεν.
 Μαντατοφόρους ἔστειλεν σπουδαίως εἰς τὸν μπάϊλον
 στὸν [μισίρ] Νικόλα ντὲ Σαϊντ Ὀμέρ ὅπου ἦτον στῆν
 Κλαρένσα·

τὴν πράξιν τοῦ ἐμήνυσεν κ' ἐπληροφόρεσέ τον,
 55 τὸ πῶς τὸ κάστρον ἐπίσασεν ἐκεῖνο τοῦ Ὀρεοκλόβου
 ἐκεῖνος ὁ μισίρ Ντζεφρές, τὸ ἐπίκλην ντὲ Μπριέρες,
 κ' ἐμήνυσεν τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλέως Ρωμαίων
 νὰ τοῦ φέρῃ ὑπέρκυρα, τὸ κάστρον νὰ τοῦ δώσῃ,
 1000 καὶ νὰ ἔρχεται σπουδακτικὰ μὲ τὰ φουσσᾶτα του ὄλα
 60 νὰ συμμαχήσῃ παρευτὺς μὴ χάσουσιν τὸ κάστρον,
 μὴ προῦ ἐλθούσιν οἱ Ρωμαῖοι καὶ σέβουσιν ἀπίσω.
 Ὁ μπάϊλος γὰρ τὸ ἀκούσει το, ἐκίτησεν εὐθέως
 μὲ ὅσα φουσσᾶτα εὐρέθησαν ἔχων ἐκεῖ μετ' αὐτον,
 κ' ἐμήνυσεν καταπαντοῦ νὰ ἔρχωνται τὰ φουσσᾶτα. 11

65 Κι ὡς ἦλθεν στὸ Ὀρεόκλον κ' ἦνεν τὸν κιβιτᾶνον,
 ἐκεῖνον τὸν μισίρ Σιμού, μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου εἶχε,
 (τὸ κάστρο ἐπαρακάθετον, τὲς στρατέες εἶχεν πιάσει,
 πολλάκις μὴ ἔλθῃ πώποθεν κανεῖς ἐκ τούς Ρωμαῖους
 καὶ σέβειν στὸ Ὀρεόκλον καὶ φέρειν του μαντᾶτα)
 70 πολλὴ τὸν εὐχαρίστησεν τὸν κιβιτᾶνο ὁ μπάϊλος.

Καταπαντοῦθε ἐρχόντησαν τὰ φραγκικα φουσσᾶτα·
 τὸν δρόγγον ὄλον τῶν Σκορτῶν ἐπιάσαν κ' ἐφυλάγαν.
 Μαντᾶτα ἠφέραν ἀληθινὰ ἐτότε γὰρ τοῦ μπάϊλου,
 τὸ πῶς ἐκατάλαβασιν τὰ τῶν Ρωμαίων φουσσᾶτα
 75 στὸ παρεπόταμον τοῦ Ἀλφέως, εἰς τὸν Ὀμπλὸν τὸ λέγουι.
 Ἐνταῦτα ὀρίζει κ' ἔκραξαν μισίρ Σιμοῦν ἐκεῖνον,
 τὸν κιβιτᾶνον τῶν Σκορτῶν, κι' ὀρίζει του νὰ ἐπάρῃ
 τὸν ἐδικόν του γὰρ λαὸν καὶ τῶν Σκορτῶν τοῦ δρόγγου.
 1000 τῆς Καλομάτας τὸν λαὸν καὶ τοῦ Περιγαρδίου,

8355 ἐκεῖνον 63 εὐρέθησαν 69 του] αὐ 70 ὁ μπάϊλος τὸν σ.
 71 καταπαντοῦθεν

Cod. T 8350 ὁπόσοι μισέρ 52 στὸν παῖλον σπουδ. 53 πτασιὸν τομέρ
 ὅπου τὸν στῆν γλαρ. 55 ἐπίσε—ορεοκλεου 56 μισέρ τζ.—πρηρρι
 58 ναντου f. 120' 59 παρχεται 62 γὰρ om. 63 εὐρέθησαν του
 ἦχε ἐκί 64 ἐρχονται 65 ὀρέκλον—τὸν γκιβιτᾶνο 66 μισέρ σιμοῦ—

Ἐνταῦτα γὰρ ἀπόστειλεν μισερ̄ Σιμοῦς ἐκεῖνος

(p. 211)

f. 231^v 1

1 **μ**αντατοφόρους παρευτὺς στὸν μπάϊλον τοῦ Μορέως,
στὸν [μισερ̄] Νικολὸν ντὲ Σάντ' Ὁμὲρ ποῦ ἦτον εἰς τὴν
Κλαρέντσα·

τὴν πράξιον τοῦ ἐμήνυσε κ' ἐπληροφόρησέν τον,
2 **τ**ὸ πῶς τὸ κάστρο ἔπιασεν ἐκεῖνο τοῦ Ἀρακλόβου
ἐκεῖνος ὁ μισερ̄ Τζεφρές, τὸ ἐπίκλην ντὲ Πριέρες,
κ' ἐμήνυσεν τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλέως Ρωμαίων
νὰ φέρουσιν ὑπέρπυρα, τὸ κίστρον νὰ τοῦ δώσῃ,
καὶ νὰ ἔρχεται μετὰ σπουδῆς μὲ τὰ φουσσᾶτα ὁποῦχει,
3 **ν**ὰ συμμαχήσῃ παρευτὺς μὴ χάσουσιν τὸ κάστρο.

Ὡς τὸ ἤκουσεν ὁ μπάϊλος, ἐκίνησεν εὐθέως
μὲ ὅσα φουσσᾶτα εὐρέθησαν, τὰ εἶχεν ἐκεῖ μετ' αὐτον,
κ' ἐμήνυσεν καταπαντοῦ νὰ ἔρχωνται φουσσᾶτα.
4 **Κ**ι ὡς ἦλθεν στὸ Ἀράκλοβον κ' ἤυρε τὸν κιβιτᾶνον,
ἐκεῖνον τὸν μισερ̄ Σιμοῦν, μὲ ὅσα φουσσᾶτα εἶχεν,
(τὸ κάστρο ἐπαρακάθετον κ' ἐπίασεν τοὺς δρόμους,
πολλάκις μὴ ἔλθῃ ἄνθρωπος τινὰς ἐκ τοὺς Ρωμαίους)·

5 **π**ολλὰ τὸν εὐχαρίστησεν αὐτὸν τὸν κιβιτᾶνον.

Καταπαντόθεν ἔρχονταν τὰ φράγκικα φουσσᾶτα·
τὸν δρόγγον ὅλον τῶν Σκορτῶν ἔπιασαν κ' ἐφυλλάξαν. f. 231^v 11
Μαντᾶτα ἠφέραν ἀληθινὰ ἐτότε δὲ τοῦ μπάϊλου,
τὸ πῶς ἐκαταλίβασι τῶν Ρωμαίων τὰ φουσσᾶτα
6 **σ**τὸ παραπόταμον τοῦ Ἀλφέως, εἰς τὸν Ὀπλιὸν τοῦ λέγγιν
Ἐνταῦτα ὀρίζει, ἐλάλησαν μισερ̄ Σιμοῦν ἐκεῖνον,
τὸν κιβιτᾶνον τῶν Σκορτῶν, κὶ ὀρίζει νὰ ἐπίρμη
τὸν ὅλον του δὲ τὸν λαὸν ἤγουν Σκορτῶν τοῦ λέγγιν,
τῆς Καλαμάτας ἀλλαδὴ καὶ τοῦ Περιγαρδίνου.

8354 τοῦ] τους

55, 72 ἐπίασεν

15 καὶ τοῦ φέρω

ωχε 67 ἐπαραπόταμο 69 καὶ εἶβη—καὶ φέρω 70 κ' μὲ τὰ φουσσᾶτα
κατὰ πᾶν τῶθεν 72 δρόγγον—ἐπίασεν 73 μ' ἐφύλαξαν εἰς τὸν ὄχλον
7. 75 παραπόταμον τῆς εἰσὸς σφραγῆς 76 ὀρίζω—μὲτ' ἑμὲ
1 κὶ βιτᾶνον—καὶ ὄρ. παντοῦ πάρι 78 τοῦ δρόγγου 79 ἡγοῦν οὐκ ἔστιν ὁμοίωσι

Η τῆς Χαλαντρίτσας ἀλλαδὴ κ' ἐκείνον τῆς Βοστίτσας,
 8381 *νὰ ἀπέλθη εἰς τὴν Ἴσοβαν, στὸ πέραμα τῆς Πτέρης,*
στὸ παρεπόταμον τοῦ Ἀλφέως νὰ στηκῆ καὶ φυλάττη,
νὰ μὴ περάσουν οἱ Ρωμαῖοι | εἰς τῶν Σκορτῶν τὸν δρόγγον. f. 216
Ἐνταῦτα ὁ μισὶρ Σιμοῦς, ὡς τὸ ὄρισεν ὁ μπάιλος,
 85 *ἐπῆρην τὰ φουσσᾶτα του κι ἀπήλθεν γὰρ ἐκεῖσε,*
κ' ἔστηκεν καταπρόσωπα ἐκείνων τῶν Ρωμαίων.
Ἄ μπάιλος γάρ, ὡς φρόνιμος, μὲ τὴν βουλήν ὅπου εἶχεν,
ἔκραξε δύο καβαλλάριους κι ὀρίζει τους νὰ ἀπέλθουν
ἐκεῖσε εἰς τὸ Ὀρεόκλον, τὸ κάστρον νὰ ζητήσουν
 90 *ἐκείνου τοῦ μισὶρ Ντζεφρὲ διὰ νὰ τὸ ἔχη στρέψει*
στὴν ἀφεντιάν τοῦ ρηγός, καθὼς τὸ ἤυρε ὅτι ἦτον·
κ' εἰς τοῦτο ὅπου ἔποιεκεν συμπάθειον νὰ τοῦ ποιήσουν.
Ἐὶ δὲ λογίση τίποτε τὸ κάστρον νὰ κρατήσῃ,
νὰ τὸ κρατῆ διὰ ὁ λόγου του ἢ ἄλλου νὰ τὸ δώσῃ,
 95 *εἰπέτε του εἰς πληροφορίαν ἅς τὸ κρατῆ εἰς ἀλήθειον·*
πρῶτα νὰ λάβω θάνατον κ' ἐσεῖς ὅλοι μετ' ἔμου,
παρὰ νὰ διάβω ἀπ' ἐδῶ μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου ἔχω,
ἔως οὐ χαλάσω τὰ τειχέα τοῦ κάστρου τοῦ Ὀρεοκλόβου,
 (7060) *νὰ τὸν πετρώσω ἀπέσω ἐκεῖ καὶ νὰ τὸν θανατώσω.”*
 8400 *Ἐνταῦτα ἀπήλθασιν ἐκεῖ ἐκείνοι οἱ καβαλλάριοι,*
στὸ κάστρον ἐπλησίασαν καὶ τρέβαν ἐζητήσαν·
ἐλάλησαν ἀπὸ μακρῆα μὴ σύρουσιν εἰς αὐτούς,
ὁ μπάιλος γὰρ τοὺς ἔστειλεν ἐκεῖ μαντατοφόρους f. 21
ὁμοῦ μὲ τὸν μισὶρ Ντζεφρὲ νὰ ἔχουσιν συντύχει
 5 *δι' ἀνάπαψίν του καὶ τιμὴν ἂν θέλῃ νὰ τὸ ποιήσῃ.*
Τὸ ἀκούσει το ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς, περίχαρος ἐγένη,
ἑστάθη ἀπάνω στὰ τειχέα κ' ἐρώτησε, τί θέλουν;
λέγουν του· “Ὁ μπάιλος σὲ μηνᾶ, ὡς φίλον χαιρετᾶ σε,
θαυμάζεται εἰς τὴν εὐγενίαν καὶ φρόνεσιν ὅπου ἔχεις,
 10 *εἰς τὴν τιμὴν ὅπου ἤυρηκες εἰς τοῦ ρηγός τὸ κάστρον,*

8399 ἐκεῖ ἀπέσω καὶ 8401 εἰς τὸ κάστ. γὰρ ἐπλ. 5 ἀνάπαψίν του

The sense seems to require the following transposition : 95, 98, 99, 96, 97.

Cod. T 8380 τῆς καλαντρίτσας 81 πτέρης 82 παραπ. ταλφίος νὰ
 στέκει νὰ φ. 83 νὰ μὴ—στὸ κορτὸν των δρόγγον 84 μισὲρ σιμίς
 86 καὶ στέκεται 87 με τὸν σκοπὸν ὁπούχε f. 120° 88 καβαλλάριους
 90 μισὲρ τζεφρὲν για να νὰ τὸ 91 τὸ οἰμ. 92 καὶ ἦσαι τοῦτο ὀπίκειαι σ.

P τῆς Ἀλανδρίτσας ἀλλαδὴ ὁμοίως καὶ τῆς Βοστίτσας,
838i ν' ἀπέλθῃ εἰς τὴν Ἴσοβαν στὸ πέραμαν τῆς Πτέρης,
 στὸ παραπόταμον τοῦ Ἀλφέως νὰ στέκη νὰ φυλάττῃ,
 νὰ μὴ περάσουν οἱ Ῥωμαῖοι ἐκ τῶν Σκορτῶν τὰ μέρη.
 Ἐνταῦτα ὁ μισερ Σιμοῦς, ὡς τὸ ὄρισεν ὁ μπάιλος,
85 ἐπήρην τὰ φουσσᾶτα του κι ἀπήλθεν γὰρ ἐκεῖσε,
 κ' ἔστεκεν καταπρόσωπα ἐκείνων τῶν Ῥωμαίων.
 Ὁ μπάιλος γάρ, ὡς φρόνιμος, μὲ τὴν βουλὴν, τὴν εἶχεν,
 ἐλίλησεν δύο καβαλλαρούς, ὀρίζει τους νὰ ἀπέλθουν
 ἐκεῖ εἰς τὸ Ἀράκλοβον, τὸ κάστρο νὰ ζητήσουν
90 ἐκείνου τοῦ μισερ Τζεφρέ τοῦ νὰ τὸ ἔχῃ στρέψει
 στὴν ἀφεντιαν τοῦ ρηγός, καθὼς τὸ ἠῦρεν κ' ἦτον·
 κ' εἰς τοῦτο ὅπου ἔποιεκεν συμπάθειον νὰ τὸν ποίση.
 “Μὴ δὲ σκοπήσῃ τίποτες τὸ κάστρον νὰ | κρατήσῃ, f. 233^r 1
 “νὰ τὸ κρατῆ διὰ λόγου του ἢ ἄλλου νὰ τὸ δώσῃ·
95 “εἰπέ τον εἰς πληροφορία νὰ τὸ κρατῆ στερέα·
 “πρῶτον νὰ λίβω θάνατον κι ὅλοι ἐσεῖς μὲ μένα,
 “παροῦ νὰ διάβω ἀπ' ἐδῶ μὲ ὅσα φουσσᾶτα ἔχω,
 “ἔως νὰ χαλάσω τὰ τειχία ὀλοτελῶς τοῦ κάστρου,
 “νὰ τὸν πετρώσω ἀπέσω ἐκεῖ καὶ νὰ τὸν θανατώσω.” (p. 212)
8400 Εἰς τοῦτο γὰρ ἀπήλθασιν ἐκείνοι οἱ καβαλλάρου,
 στὸ κάστρον ἐπλησίασαν καὶ τρέβαν ἐζητήσαν·
 ἐλάλησαν ἀπὸ μακρῆα μὴ σύρουσιν εἰς αὐτοὺς,
 λέγοντα δὲ ὁ μπάιλος τοὺς ἔστειλεν ἐκεῖσε
 τοῦ νὰ συντύχουν ἐνομοῦ μὲ τὸν μισερ Τζεφρόε
5 δι' ἀνάπαψιν του καὶ τιμὴν ἂν θέλῃ νὰ τὸ ποίση.
 Ὡς τὸ ἤκουσεν μισερ Τζεφρές, περίχαρος ἐγένη,
 ἐστάθη ἀπάνω στὸ τειχίον κ' ἐρώτησεν, τί θέλουν;
 λέγουν· “Ὁ μπάιλος σὲ μηνᾶ, ὡς φίλον χαιρετᾶ σε,
 “θαυμάζει εἰς τὴν γνώσιν σου, στὴν φρόνεσιν, τὴν ἔχεις,
10 “εἰς τὴν τιμὴν, τὴν σ' ἔποιεκεν εἰς αὐτὸ τὸ καστέλλιν,

838i ἴσοβαν 90 τὸ] τοῦ 96 ἄλλοι 98 ὀλοτελείς
 8405 ἀνάπαυσιν. See note on preceding page.

παντοῦ π. 94 ὁ οἰμ. 95 ἀλήθεια 97 πόχο 98 χαλάσου τα τειχία
 τοῦ κ. ρεοκλόβου 99 νὰ τὸν π. ἐκεῖ πρὸ αὐτῶν καὶ να 8401 στὸ κ. δὲ ἐπλησ.
 καὶ ἀγάπῃ ἐζητοῖσαν 2 σήρουνσι 3 γὰρ οἰμ. 4 μισερ τζ. νὰ ἤχασι
 6 μισερ τζ. κλέχαρος 7 τηχῆ^α—καὶ ροτῆσαι 9 ευγενιά—ὀπόχη

- Η “ τὸ πῶς ἔπιασες καὶ κρατεῖς, θέλεις νὰ τὸ πουλήσης
 “ τῆς κεφαλῆς γὰρ τῶν Ῥωμαίων, ὡς τὸ ἐπληροφορέθην.
 “ Ἐν τούτῳ σὲ παρακαλεῖ κ’ ἡμεῖς ὄλοι μετ’ αὐτον·
 “ μὴ σὲ πλανέσῃ ὁ λογισμὸς, τοῦ κόσμου γὰρ ἡ δόξα.
 8415 “ Ἐτοῦτο γὰρ ὅπου ἔποικες οἱ πάντες τὸ ἐθαυμάσαν·
 “ οὐκ ἔπρεπέ σε, ὡς εὐγενῆς, τρόπον δημηγεργίας
 “ ποτέ σου νὰ τὸ θυμηθῆς, εἰς ἔργον νὰ τὸ βάλῃς·
 “ ἐπεὶ τὸ γένος τῶν Φραγκῶν ὅπου εἴμεθεν ἐνταῦτα,
 (7000) “ δίκαιον ἔσεν τὸ ἐντράπημαν καὶ εἴμεθεν θλιμμένοι.
 20 “ Ὅμως ἡμεῖς τὸ ἐξεύρομεν, ἀπὸ πικρίας τὸ ἐπούικες,
 “ διατὸ ἐθάρρεις κ’ ἠλπιζες νὰ ἔχῃς τὴν μπαρουϊάν
 “ τῆς Καρυταίνου τῶν Σκορτῶν κ’ εὐρέθης λαυθασμένος·
 “ τὸ ἔποικες γὰρ ἐξεύρομεν ὅτι ἐμετανόησες. f.
 “ Διὰ τοῦτο λέγομεν πρὸς σὲ καὶ συμβουλευόμε σε·
 25 “ μὲ τὸ καλὸν καὶ προθυμίας στρέψε τὸ κάστρο ὀπίσω
 “ καὶ θέλεις ἔχει εὐεργεσίαν, τιμὴν μετὰ συμπάθειον.
 “ Εἰ δὲ λογίσης τίποτε μὲ τρόπον σκιβουρίας,
 “ πρόσεχε, ὅτι οὐ δύνεσαι νὰ ἀντισταθῆς εἰς τόσον·
 “ ἐπεὶ ὁ μπάϊλος ἔστειλεν νὰ ἐλθοῦν οἱ πελεκάνοι,
 30 “ τεχνίτες γὰρ Βενέτικοι νὰ ποιήσουν τριπουτσέτα·
 “ αὐτὰ τὰ ἐβλέπεις τὰ τειχία ὅλα χαλάσει θέλουν
 “ νὰ σὰς πετρώσουν ὄλους σας καὶ νὰ σὰς θανατώσουν.”
 Ἐνταῦτα ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς ἄρξετον νὰ τοὺς λέγῃ·
 “ Ἀρχοντες, ἀδικεῖτε με, κρατεῖτε τὸ ἰγονικὸν μου
 35 “ <μὲ πρόφασες καὶ ἀφορμὰς ἐσεῖς οἱ Μοραῖτες>·
 “ κ’ ἐγὼ ἀπὸ παραπόνεσιν καὶ θλίψιν, ὅπου ἔχω,
 “ ἐποίησα ἐτοῦτο, τὸ εἶδετε, ἀπὸ πικρίας ὅπου ἔχω·
 “ κ’ ἐξεύρω κ’ ἐγνωρίζω το, εἰς ἀτιμίαν μου τὸ ἔχω.
 (7100) “ Ὅμως, ἀφῶν τὸ λέγετε καὶ συμβουλευέτέ με,
 40 “ ἐγὼ τὸ κάστρον στρέφω το μὲ συμφωνίαν καὶ τρόπον,
 “ νὰ βάλωμε τὴν κρίσιν μου εἰς τοῦ ρηγὸς τὴν κούρτην,

8429 ἔπη

Cod. T 8411 γαντο πουλ. 12 τὸ πληροφ. 13 παρεκαλή καὶ μή
 15 ὀπόικες—τὸ θαυμάσαν 16 τρόπος f. 131^r 17 π. σου μὲν τὸ θ.—
 γαντὸ β. 18 ὠπουμεθα ἐνταῦτα 19 δη καὶ ὄνοσαι τὸ 20 ἐμῆς τὸ ξευρ.—
 τὸ πίκε 21 διατη ἐθάρρης καὶ ἠλπίζες νάχης τὴν παρουνία 22 καὶ βρέθης
 λαυθασμένος 23 τοπικές—ὀτὴ ἐμετεροσές το 24 καὶ σιβουλ. 25 πίσω

- Ρ “ πῶς τὸ ἐπίασες καὶ κρατεῖς, θέλεις νὰ τὸ πουλήσῃς
 “ πρὸς τῶν Ρωμαίων κεφαλὴν αὐτὸν τοῦ βασιλέως.
 “ Εἰς τοῦτο σὲ παρακαλεῖ κι ὄλοι ἡμεῖς μετ’ αὐτον’
 “ μὴ σὲ πλανήσῃ ὁ λογισμὸς, τοῦ κόσμου | γὰρ ἡ δόξα, f. 232’ 11
 8415 “ ἐπεὶ τοῦτο τὸ ἔποιες, οἱ πάντες τὸ θαυμάζουν’
 “ οὐκ ἔπρεπέν σε ὡς εὐγενῆν τρόπον δημηγερσίας,
 “ οὔτε νὰ τὸ ἐνθυμίζεσουν, εἰς ἔργον νὰ τὸ ποιήσῃς’
 “ ἐπεὶ τὸ γένος τῶν Φραγκῶν, ὅπου εἴμεθεν ἐνταῦτα,
 “ διατ’ ἐσὲν ἐντράπημαν καὶ εἴμεθεν θλιμμένοι.
 20 “ Λοιπὸν ἡμεῖς ἐξεύρομεν ἀπὸ πικρίας τὸ ἐποίεις,
 “ διοῦ ἐθάρρεις κι δλπιζες νὰ ἔχῃς τὴν μπαρουτιαν
 “ τῆς Καρυταίου τῶν Σκορτῶν κ’ εὐρέθης λαθασμένος’
 “ κι ὅσον ἐποίεις, [εἰς αὐτὸ] ξεύρομεν ἐμετανόσῃς το.
 “ Διὰ τοῦτο λέγομεν πρὸς σὲ καὶ συμβουλευόμεν σε’
 25 “ μὲ τὸ καλόν, μὲ τὴν τιμὴν, στρέψε τὸ κάστρο ὀπίσω
 “ καὶ θέλεις ἔχει εὐεργεσίαν, τιμὴν μετὰ συμπάθειον.
 “ Μὴδὲ λογίσῃς τίποτε μὲ τρόπον σκεπασμένον’
 “ πρόσεχε ὅτι οὐ δύνασαι <νὰ> ἀντισταθῆς εἰς τόσο’
 “ ἐπεὶ ὁ μπάϊλος ἔστειλεν νὰ ἔλθουν πελεκᾶνοι
 30 “ τεχνίτες γὰρ Βενέτικοι νὰ ποίσουν τριπουντσέτα’
 “ αὐτὰ τὰ βλέπεις τὰ τειχέα ὅλα νὰ τὰ χαλάσουν,
 “ νὰ σᾶς πετρώσουν ὄλους σας καὶ νὰ σᾶς θανατώσουν.”
 “ Ἐνταῦτα ὁ μισέρ Τζεφρὲς ἄρξετον νὰ τοὺς λέγῃ’
 “ Ἄρχοντες, ἀδικεῖτε με εἰς τὸ ἰγονικόν μου f. 232’ 1
 35 “ μὲ πρόφασες καὶ ἀφορμὲς ἐσεῖς οἱ Μοραῖτες’
 “ κ’ ἐγὼ ἀπὸ παραπόνεσιν καὶ θλίψιν ὅπου ἔχω,
 “ ἐποίκα τὸ ἐβλέπετε ἀπὸ πικρίας μεγάλης’
 “ κ’ ἐξεύρω, ἐγνωρίζω το, εἰς ἰτιμίαν μου τῶχω.
 “ Ὅμως, ἀφῶν τὸ λέγετε καὶ συμβουλευέτέ με,
 40 “ ἐγὼ τὸ κάστρο στρέφω το μὲ συμφωνίαν καὶ τρόπον,
 “ νὰ βάλωμεν τὴν κρίσιν μου εἰς τοῦ ρηγὸς τὴν κούρτην,

8413 ἄλλη 23 ἐμετανόσῃς το 31 ἄλλα 37 εἰλέπετε
 41 εἰς] με

28 π. ἐπὶ δὲν ἦσε νὰ ἐστ. 29 νὰ ἐλθουν 30 γὰρ κτῆ βενετῆ νὰ φέρον
 τριμπ. 31 τὰ βλέπεις τα τειχέα ἄλλα 33 ὁ μισέρ τζ. ἄρχισε νατοῦς
 35 οση. 36 παραπόνεσι 37 ἐπίσης τὸ βλέπετε ἀπὸ π. μεγάλης 38 τῶχω
 39 καὶ συμβουλ. 41 τὴν γκρῆσοι—τὴν γγούρτη

Η “κι ὡς τὸ διακρίνει, δέχομαι νὰ τὸ ἔχω προσκυνήσει.
 “Ἐγὼ γὰρ ὡς ἦλθα ἐδῶ στὸν τόπον τοῦ Μορέως,
 “ἀγάπησα κι ὀρέγομαι νὰ εἶμαι ἐδῶ μετ’ ἔσας·
 8445 “δότε με τόπον νὰ κρατῶ, νὰ ἔχω τὴν ζωὴν μου, f. 21ε
 “διατὶ ἔχω αἰσχύνην κ’ ἐντροπὴν νὰ ὑπάγω εἰς τὴν
 Φραγκίαν,
 “νὰ μὲ γελοῦν οἱ συγγενεῖς, οἱ φίλοι κ’ οἱ γειτόνοι,
 “ὅτι ἦλθα εἰς τὴν Ῥωμανίαν κ’ ἔπραξα ὡσὰν κοπέλι.”
 Λοιπόν, τὰ εἶπασιν ἐκεῖ ἐκεῖνοι οἱ καβαλλάρου,

50
 ἐὰν ἤθελα νὰ ἔγραφα, καὶ ποῖος νὰ ἀναγνώσῃ;
 Ἄλλὰ ἐν κοντῷ σὰς τὸ δηλῶ, γράφω καὶ ἀφηγοῦμαι·
 ἰσιάστην ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς καὶ ἔδωκεν τὸ κάστρον,
 κ’ ἐδῶκεν του εἰς γονικαρχίαν τῆς Μόραινας τὸ φῖε,
 55 —εἰς τὰ Σκορτὰ εὐρίσκεται μὲ ἕτερα χωρία—
 γυναῖκαν εὐλογητικὴν τὴν ντάμα Μαργαρίταν,
 ὅπου ἦτον ἐξαδέλφισσα τοῦ ἀφέντη τῆς Ἀκόβου
 καὶ εἶχεν εἰς γονικαρχίαν τὸ φῖε τῆς Λισσαρέας.
 (7120) Κι ἀφότου ὑπαντρεύτησαν κ’ ἐσμίξασιν οἱ δύο,
 60 ὁ Θεὸς τοὺς ἔδωκεν παιδὶν ὅπου ἦτον θυγατέρα·
 Ἐλένην τὴν ὠνόμασαν κ’ ὕστερα ὑπαντρεύτη
 μὲ τὸν μισὶρ Βιλὰί ντὲ Ἀνώε τῆς Ἀρκαδίας ἀφέντην.
 Κ’ ἐκεῖνοι πάλε ἐποίκασιν υἱὸν καὶ θυγατέρα·
 Ἀράρδος ἄκουε ὁ υἱός, Ἀνέζα ἡ θυγάτηρ,
 65 τὴν ὅποιαν εὐλογήθηκεν διὰ ὁμόζυγον γυναῖκαν
 ὁ μισὶρ Στένης τὸ ὄνομα καὶ Μαῦρος τὸ ἐπίκλην.
 Κ’ ἐκείνη πάλε ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας·
 κι ἀπ’ ὅλους τοὺς ἐνέμεινεν ἕνας ὁ κληρονόμος,
 Ἀράρδον τὸν ὠνόμασαν, ὁ ἀφέντης Ἀρκαδίας. f. 21

70

8454 ἡγονικαρχίαν 59, 61 ὑπανδρ. 67 καὶ ἐκεῖνοι π. ἐγέννησαν
 68 ἀπὸ ὅλα τους

Cod. T 8442 τόχω 46 βαπάγο f. 121' 47 γελοῦτε 48 ὡσὰν γκοπέλη
 50 om. 51 αν ἡθ. παντάγραφα καὶ π. παντα ἀναγ. 52 ὅλα σθετόμωσι
 τω διλῶ 53 μισέρ τζ. 54 τὰ φῖε 55 μεταίσαρα χ. 56 γ. ευλογηθη

"καὶ ὡς τὸ διακρίνουσιν νὰ τὸ ἔχω προσκυνήσει.
 "Ἐγὼ ὡς ἦλθα γὰρ ἐδῶ στὸν τόπον τοῦ Μορέως,
 "ἠγάπησα κ' ἠθέλησα νὰ εἶμαι ἐδῶ μετ' ἔσας·
 5 "δότε με τόπον νὰ κρατῶ, νὰ ἔχω τὴν ζωὴν μου, (p. 213)
 "ἐπεὶ ἔχω αἰσχύνην, ἐντροπήν, νὰ ὑπάγω τῆς Φραγκίας,
 "νὰ μὲ λαλοῦν οἱ συγγενεῖς, οἱ φίλοι κ' οἱ γειτόνοι,
 "ὅτι ἦλθα εἰς τὸν Μορέαν κ' ἔπραξα ὡς κοπέλιν."
 Λοιπὸν, τὸ εἶπασιν ἐκεῖ ἐκείνοι οἱ καβαλλάροι
 10 τότε μὲ τὸν μισὲρ Τζεφρὲ κ' ἐκείνος μετ' ἐκείνους,
 ὑπάρχουν λόγοι περισσοί, βαρεῖομαι νὰ τὰ γράφω.

Ἰσιάστην ὁ μισὲρ Τζεφρὲς καὶ ἔστρεψεν τὸ κάστρον,
 καὶ ἔδωκεν του εἰς γονικὸν τῆς Μόραιναις τὸ φέο. f. 232' 11

15 Γυναῖκαν τοῦ ἐδώκασιν τὴν ντάμα Μαργαρίτα,
 ὅπου ἦτον ἐξαδέλφισσα τοῦ ἀφέντου τῆς Ἀκόβου
 καὶ εἶχεν εἰς γονικαρχίαν τὸ φέον τῆς Λησαρέας.
 Ἀφότου ἐπαντρέψασιν καὶ ἔσμιξαν οἱ δύο,
 50 ὁ Θεὸς τοὺς ἔδωκεν παιδὶν καὶ ἦτον δὲ κορίτισιν·
 Ἐλένην τὴν ὠνόμασαν κ' ὕστερον ἐπαντρεύτη
 μὲ τὸν μισὲρ Βιλάον ντὲ Ἀνοέ, [τὸν] ἀφέντην Ἀρκαδίας.
 Κ' ἐκείνοι πάλιν ἔποικαν υἱὸν καὶ θυγατέραν·
 Ἀράρδος ἤκουεν ὁ υἱός, Ἀνέζα ἡ θυγατέρα,
 65 τὴν ὅποιαν [τὴν] εὐλογήθηκεν δι' ὀμόζυγον γυναῖκαν
 ὁ μισὲρ Στένης τὸ ὄνομα, ὁ Μαῦρος τὸ ἐπίκλην.
 Κ' ἐκείνοι πάλιν ἔποικαν υἱοὺς καὶ θυγατέρας·
 ἀπὸ ὅλους εἰς ἀπέμεινεν, τὸ ἦτον κληρονόμος,
 Ἀράρδον τὸν ὠνόμαζαν, ἀφέντης Ἀρκαδίας.
 70 Ἐπλούτηναν τὰ ὄρφανά, ἐχάρησαν οἱ χῆρες,
 οἱ πένητες καὶ οἱ φτωχοὶ πολὺ λογάρι ἐποίκαν
 εἰς τὸν καιρὸν ὅπου λαλῶ τοῦ ἀφέντου Ἀρκαδίας.
 "Ὅλοι τὸν μνημονεύετε, καλὸς ἀφέντης ἦτον.

846 ἐσχάτης ἐντροπῆς 51 βαρεῖομαι 59, 61 ἐπανδρ. 68 ἄλλου
 πολλοὶ 73 ἄλλοι τὸν ἐμνημον. καλλὸς, then τέλος, which is repeated twice

1 57 ἦτοσε ξαδέλφ. ταυθέντι 58 καὶ ἤχαι ἠσί γυνικὰ τὰ φ. 59 ἀφότου
 ἀνδρῆται καὶ σμίξανε 60 ἔδοσαι—ωπότου 61 ἐπανδρῆτη 62 μισὲρ
 λατὴν τε ἀνοὶ 63 πάλαι πίκασιν 69 ἐνόμαζαν

- Η Ἐν τούτῳ παύομαι ἀπ' ἐδῶ νὰ λέγω κι ἀφηγοῦμαι
 84:75 δι' ἐκεῖνον τὸν μισὶρ Ντζεφρὲ καὶ τὴν κληρονομίαν του,
 καὶ θέλω νὰ σὲ ἀφηγηθῶ, νὰ γράψω καὶ νὰ λέγω
 διὰ τὴν μακάριαν Ζαμπέαν (ὅπου ἦτον θυγατέρα
 ἐκείνου τοῦ μακαριτοῦ τοῦ πρίγκιπα Γυλιάμου,
 ὅπερ τὴν ἐλέγασιν ἐκεῖνες τὲς ἡμέρες
 80 κ' ἐκράζαν κι ὠνομάζασιν ἡ Κυρὰ τοῦ Μορέως),
 τὸ πῶς τὴν ἤφερον ὁ Θεὸς κ' ἐστράφη στὸ ἰγονικόν της
 κ' ἐγένετον πριγκίπισσα ὄλης τῆς Ἀχαῆας.
 (7140) Ἐτότε ἐκείνον τὸν καιρὸν ὅπου σᾶς ἀφηγοῦμαι,
 ἦτον ἡ πριγκίπισσα ἐκείνη ἡ Ζαμπέα
 85 ἐκείσε εἰς τὴν Ἀνάπολιν μετὰ τὸν ρῆγα Κάρλον.
 Κι ὁ ρῆγας γὰρ ἀφέντευεν ἐτότε τὸν Μορέαν
 εἰς τρόπον γὰρ κ' εἰς ἀφορμὴν, στὲς συμφωνίες ἐκεῖνες
 ὅπου ἔποικεν ὁ πρίγκιπας, ἐκεῖνος ὁ Γυλιάμος
 μετὰ τὸν ρῆγαν Κάρουλον τὸν γέρο, τὸν πατῆρ του,
 90 ὁμοίως καὶ διὰ τὸν πρίγκιπα, τὸν ἀδελφόν του ἐκεῖνον,
 τὸ ὄνομα μισὶρ Λοῖς, τὸν ἀντρα τῆς Ζαμπέας.
 Λοιπὸν καθὼς ἀφέντευεν ὁ ρῆγας τὸν Μορέαν,
 ἦσαν ἐτότε εἰς τὸν Μορέαν εἰς τὸν καιρὸν ἐκείνον f. 11
 ὁκάποιοι δύο καβαλλάριοι ἐνῶ ἦσαν φλαμουριόροι.
 95 Ὁ ἕνας ἄκουεν Τζαντερούς, κοντόσταυλος ὁ μέγας
 τοῦ πριγκιπάτου τοῦ Μορέως ἦτον ἐτότε ἐκεῖνος·
 κι ὁ ἄλλος ὁ μισὶρ Ντζεφρὲς ντὲ Τουρνᾶ τὸ ἐπίκλην.
 Ὁ ρῆγας τοὺς ἀγάπησεν, εἰς σφόδρα τοὺς ἐτίμα·
 τὸν μέγαν γὰρ κοντόσταυλον, τὸν Τζαντεροῦν ἐκείνον,
 8500 μέγαν ἀμιράλην τὸν ἔποικεν ὄλου του τοῦ ρηγάτου.
 Κι ὡσὰν ὑπηγαινοέρχονταν οἱ καβαλλάροι ἐκεῖνοι
 ἐκείσε εἰς τὴν Ἀνάπολιν εἰς τοῦ ρηγὸς τὴν κούρτην,
 (7160) ἦτον τοῦ κόντου ντὲ Ἀϊνὰτ ὁ ἀδελφὸς ἐκείσε,
 μισὶρ Φλορὰν τὸν ἔλεγαν, ντὲ Ἀϊνὰτ τὸ ἐπίκλην.
 5 Ἦτον μέγας κοντόσταυλος ἔς ὄλον τὸ πριγκιπάτο.

8478 γυλιάμ^m 91 ἀνδρα 95 ἀκουε ντζαντερούς 97 τὸ ἐπ. ντὲ τομπε
 99 τὸν ντζαδρούν 8504 τῷ ἐπ. ντὲ αἰνὰτ 5 εἰς

Cod. T 8474 ἀπ' om. 75 δια κίων τὸν μισὲρ τζ. καὶ τῆς κληρονομίαν
 78 γουλιάμου 79 ὅπερ γὰρ τὴν f. 122^r 81 τῷ πὸς ἠθέλησε ὁ θε
 82 καὶ γίγρετον 83 τὸν γιγρόν 84 εἰβρήσκετον ἡ πριγκ. 87 γὰρ καὶ

P

8475

Ἐνταῦτα θέλω νὰ εἰπῶ, νὰ γράψω καὶ νὰ λέγω f. 222* 1
 διὰ ἐκείνην τὴν Ζαμπέαν (ὅπου ἦτον θυγατέρα
 ἐκείνου τοῦ μακαριτοῦ τοῦ πρίγκιπος Γουλιάμου, (p. 190)
 τὴν ἔλεγαν κι ὠνόμαζαν ἀφέντρια τοῦ Μορέως),

80

τὸ πῶς τὴν ἤφερε ὁ Θεὸς κ' ἐστράφη στὸ γονικόν της
 κ' ἐγένετο πριγκίπισσα ὅλης τῆς Ἀχαΐας.

Ἐτότε ἐκείνον τὸν καιρὸν ὅπου σὰς ἀφηγοῦμαι,
 ἦτονε ἡ πριγκίπισσα ἐκείνη ἡ Ζαμπέα

85 ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀνάπολιν μετὰ τὸν ρῆγαν Κάρλον.

Κι ὁ ρῆγας γὰρ ἀφέντευεν ἐτότε τὸν Μορέαν
 εἰς τρόπον καὶ εἰς ἀφοριμὴν, στὲς συμφωνίες ἐκείνες f. 222* 11
 ὅπου ἔποικεν ὁ πρίγκιπας ἐκείνος ὁ Γουλιάμος
 μετὰ τὸν ρῆγαν Κάρουλον τὸν γέρον τὸν πατῆρ του,
 90 ὁμοίως διὰ τὸν πρίγκιπαν, τὸν ἀδελφόν του ἐκείνον,
 τὸν ἔλεγαν μισέρ Λοῖν, τὸν ἄντραν τῆς Ζαμπέας.

Ἦσαν ἐτότε εἰς τὸν Μορέαν εἰς τὸν καιρὸν ἐκείνον
 δύο εὐγενεῖς καβαλλaroὶ ὀποῦσαν φλαμουριάροι.

95 Ὁ ἕνας ἦτον ὁ Τζαδρούς, κοντόσταυλος ὁ μέγας,
 στὸ πριγκιπάτου τοῦ Μορέως ἦτον ἐτότε ἐκείνος·
 ὁ ἄλλος ὁ μισέρ Τζεφρές, τὸ ἐπίκλην ντὲ Τουρνάε.

Ὁ ρῆγας τοὺς ἠγάπησεν καὶ σφόδρα τοὺς ἐτίμα·
 τὸν μέγαν τὸν κοντόσταυλον, τὸν Τζάδρουν γὰρ ἐκείνον,
 8500 μέγαν ἀμράλην τὸν ἔποικεν ὅλου τοῦ πριγκιπάτου.

Κι ὡσὰν ὑπηγαινόρχονταν οἱ καβαλλάρoι ἐκείνοι
 ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀνάπολιν εἰς τοῦ ρηγὸς τὴν κούρτην,
 ἦτον τοῦ κόντου ντὲ Ναϊνάντ ὁ ἀδελφὸς ἐκεῖσε,
 μισέρ Φλοράν τὸν ἔλεγαν, οὕτως τὸν ἐλαλοῦσαν,

5 πού ἦτον μέγας κοντόσταυλος εἰς ὅλον τὸ ρηγᾶτον.

8477 διάκτιση

8500 ἀμραλή—δλλου

1 εἰπιγενόρχωσαν

ἀφ. 88 γουλιάμος

91 τω ονόμαζαν σερ λοῖν τὸν δ.

93 τὸν γκερόν

94 ἀπάτη δ. καβαλαρή

95 ἀκω τζαν.

97 μισέρ τζ. ντε στουρὰ τὸ επ.

8501 εἰπιγενόρχωσα

2 τὴν γγούρτη

4 ντε αἶνα το επ.

- Η** **Κ**ί ὡς τὸ ἔχει γὰρ τὸ κοσμικὸν στὸ γένος τῶν ἀνθρώπων
 κι ἀλλήλως συμβιβάζονται καὶ κάμνουσι φιλίαν,
 ὠρέχτη κ' ἐφιλεύτηκε μισὶρ Φλορᾶς ἐκεῖνος
 μὲ ἐκείνους τοὺς καβαλλαρίους τοὺς δύο Μοραΐτες,
 8510 τὸν μισὶρ Ντζᾶ ντὲ Τζαντεροῦ καὶ τὸν μισὶρ Ντζεφρόη.
 Καὶ μέσα εἰς τούτην τὴν φιλίαν ὅπου εἶχασιν ἀλλήλως,
 ὁ μισὶρ Φλορᾶς, ὡς φρόνιμος, λέγει ἐκεινῶν τῶν δύο·
 "Ἀρχοντες, φίλοι κι ἀδελφοί, ἂν θέλετε ἐσεῖς οἱ δύο·
 "νὰ μ' ἔχετε [ἐκείσε] εἰς τὸν Μορέαν φίλον καὶ σύν-
 τροφόν σας,
 15 "ὄρκον νὰ ποιήσω πρὸς ἐσᾶς νὰ μὴ ἀπεχωριστοῦμε,
 "νὰ εἴμεθεν ὡς ἀδελφοί, νὰ ζήσωμεν ἀλλήλως.
 "Ἐγὼ θεωρῶ ὀφθαλμοφανῶς, ὁ ρήγας ἀγαπᾶ σας,
 "κ' ἔχει σας εἰς προσορώτησιν κ' εἰς τὴν βουλήν του
 πρώτους.
 "Λοιπόν, ἂν ἔχετε εἰς ἐμὲν ἀγάπην, ὡς παντέχω,
 20 "συντύχετέ του ὡς διὰ ἐμὲν νὰ ἐπάρω τὴν κυράν σας,
 "αὐτούνην τὴν ντάμα Ζαμπέαν ἴσ' ὁμόζυγον γυναικάν,
 "καὶ δείξετέ του ἀφορμὲς καὶ τρόπους ἀληθείας,
 (1780) "τὸ πῶς ὁ τόπος τοῦ Μορέως εὐρίσκειται εἰς τὴν μάχην,
 "καὶ κιντυνεύει, χάνεται μὲ τοὺς ὀφικιαλίους του·
 25 "τοὺς μπάιλους ὅπου στέλνει ἐκεῖ, <αὐτοῖ> εἶναι ρογα-
 τόροι
 "καὶ βιάζονται τὸ διάφορον τὸ ἐδικόν τους πάντα,
 "κι ὁ τόπος πάντα ἀπορεῖ, χάνεται, κιντυνεύει,
 "κι ὁ ρήγας ἔχει τὴν ἔξοδον καὶ ἄλλοι διαφορίζουν.
 "Καὶ ἔνι γὰρ καὶ ἀμαρτία νὰ ἔχη τὸν κληρονόμον
 30 "ἐδῶ—ὡς περνᾶ ἦτον φυλακὴ, ὁ κόσμος τὸ θαυμάζει.
 "Κ' ἤθελεν ποιήσει ψυχικὸν καὶ ἔπαιμόν του μέγαν,
 "νὰ ὑπάντρεψε τὴν ντάμα Ζαμπέα μὲ ἕναν καβαλλάρην,
 " <μὲ> ἄνθρωπον εὐγενικόν, νὰ ἦτον τῆς τιμῆς τῆς, f. 1
 "νὰ ἐπόθησε κ' ἐφύλαξε τὸν τόπον τοῦ Μορέως,

8508 ὠρέχτη 10 ντζανδροῦ 21 εἰς 24, 27 κινδ. 25 στέλνηι

Cod. T 8506 τόχη 7 συνηβάζωτε 8 καὶ φιλότι μισέρ f. 122'
 10 τὸν μισέρ τζᾶν τε τζανδροῦ καὶ τὸ μισέρ τζεφρόη 12 μισέρ 13 ἀβέλαιτὲ
 ατήσας 14 ἐκείσε om. 15 ἀπόχωρηστοῦμε 17 θεωρῶ 18 σας πρὸς

- P** Καὶ ὡς τὸ ἔχουν κοσμικὸν τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων
 καὶ ἀλλήλως συμβιβάζονται καὶ πολεμοῦν φιλίαν,
 ὠρέχτην, ἐφιλεύτηκεν μισερ Φλορᾶς ἐκείνος
 τοὺς καβαλλαρίους ἐκεινοὺς τοὺς δύο Μοραίτες,
 8510 τὸν μισερ Τζᾶν τε τὸν Τζαδρούν κ' ἐκείνον ντὲ Τουρνάε.
 Καὶ μέσα εἰς αὐτὴν τὴν φιλίαν, τὴν εἴχασιν ἀλλήλως, f. 123^r 1
 μισερ Φλορᾶς, ὡς φρόνιμος, λέγει τῶν δύο ἐκείνων·
 “ὦ φίλοι μου καὶ ἀδελφοί, ἂν χρήζετε οἱ δύο σας
 “εἰς τὴν ζωὴ σας νὰ μ' ἔχετε φίλον καὶ σύντροφό σας,
 15 “ὄρκον νὰ ποίσω πρὸς ἐσᾶς νὰ μὴ ἀποχωριστοῦμεν,
 “νὰ εἴμεθεν ὡς ἀδελφοί, νὰ ζήσωμεν ἀλλήλως. (p. 191)
 “Ἐγὼ ὀρῶ γὰρ καθαρὰ, ὁ ρήγας ἀγαπᾷ σας,
 “κ' ἔχει σας εἰς ἐρώτησιν κ' εἰς τὴν βουλήν του
 πρώτους.
 “Καὶ τώρα, ἂν ἔχετε ἔς ἐμὲν ἀγάπην, ὡς ἐλπίζω,
 20 “συντύχετέ τον δι' ἐμέ νὰ πάρω τὴν κερά σας,
 “αὐτὴν τὴν ντάμαν Ζάμπεαν ὁμόζυγον γυναικᾶν,
 “καὶ δείξετέ τον ἀφορμές καὶ τρόπους ἀληθείας,
 “τὸ πῶς ὁ τόπος τοῦ Μορέως εὐρίσκεται εἰς μάχην,
 “καὶ κιντυνεύει, χάνεται μὲ τοὺς ὀφφικιάλους·
 25
 “βιάζονται τὸ διάφορον τὸ ἐδικὸν τους πάντα,
 “κι ὁ τόπος πάντα φτείρεται, ρηχᾶ καὶ κιντυνεύει,
 “κι ὁ ρήγας ἔχει ἔξοδον κι ἄλλοι διαφοροῦσιν.
 “Καὶ ἐνὶ δὲ καὶ ἀμαρτία νὰ ἔχη τὸν κληρονόμον
 30 “ὡσὰν νὰ ἦτον στὴν φυλακὴν, ὁ κόσμος τὸ θαυμάζει.
 “Κ' ἤθελεν ποίσει ψυχικὸν καὶ ἔπαινόν του μέγαν,
 “τὴν Ζάμπεαν νὰ | ὑπάντρεψεν μὲ ἓναν καβαλλίρην, f. 123^r 11
 “ἄνθρωπον γὰρ εὐγενικὸν ποῦ νὰ ἦτον τῆς τιμῆς του,
 “νὰ ἐπόθει, νὰ ἐφύλαττε τὸν τόπον τοῦ Μορέως,

8514, 27 κηδωίβη

27 φθῆρετε ρειχᾶ

32 ἠπάνδρεισεν

ερώτησι 19 ὡσαν παντ. 20 νὰ πάρω τὴν γγίρα σας 21 αὐτὴν τὴ ντάμα
 τὴ ζαμπία—εἰς om. 22 καὶ πρώτους ἀλ. 23 βρήσκειται 24 μὲ τοὺς
 ὀφφικιάλους 25 ποῦ—ἔβε οὐ ρογατ. 28 καὶ ἀληθ. δ. 29 ἐρε—ράχη
 30 ἦτον ἢ φ. 31 καὶ om. 32 καβελάρη 33 μὲ ἀνθ. 34 ἐπόθεισε

- Η “ μὴ προῦ ἀπορήση παντελῶς, καὶ χάσουν τον οἱ Φράγκοι.
 8536 “ Καὶ τί νὰ λέγω τὰ πολλὰ καὶ νὰ σᾶς διερμηνεύω ;
 “ τόσα βιαστήτε, ὡς φρόνιμοι, κ’ εἰπέτε τον τὸν ρήγαν
 “ ὅπως νὰ τὸν διακλίνετε, νὰ ἔλθῃ εἰς θέλημά σας·
 “ ἐπεὶ μὲ λέγει ὁ λογισμὸς κι ὁ νοῦς μου μὲ τὸ δίδει,
 40 “ ὅτι ἐὰν τὸ ποθήσετε, ὡς φρόνιμοι ὅπου εἰστε,
 “ τὸ πρᾶγμα θέλει πληρωθῆ καὶ θέλετε κερδίσει
 “ τὸ πριγκιπᾶτον ὡς διὰ ἐσᾶς κ’ ἐγὼ νὰ εἶμαι ἐδικός σας·
 (7200) “ ἔμην νὰ λέγουν πρίγκιπα, κ’ ἐσεῖς νὰ εἰστε ἀφέντες.”
 Ἄκουσαν ταῦτα ὁ Τζαδρούς κι ὁ μισὲρ Ντζεφρὲς ἐκείνος,
 45 πολλὰ τὸ ἀγαπήσασιν, ὑπόσχεσιν τοῦ ἐποίκων
 ὅτι νὰ βάλουσιν βουλήν, τὸ πρᾶγμα νὰ ποιήσουν,
 κ’ εἶχαν ἐλπίδα στὸν Θεὸν νὰ τὸ κατευοδώσουν.
 Ἐνταῦτα ἐκύτταξαν καιρὸν νὰ εὔρουσιν τὸν ρήγαν
 εἰς ὥραν γὰρ καλοψυχίας νὰ τοῦ ἔχουσιν συντύχει.
 50 Κι ὅταν τὸν ἤυραν τὸν καιρὸν τοῦ ἐσύντυχαν οἱ δύο·
 καλόψυχα τὸν ἤυρασιν στὴν τσάμπραν του ἀπέσω·
 πολλοὺς τρόπους τοῦ εἶπασιν καὶ ἀφορμὴν τοῦ ἐδείξαν·
 τὸ πῶς ὁ τόπος τοῦ Μορέως τὸ πριγκιπᾶτο Ἀχαΐας 5-
 ἀπόρει κ’ ἐκιντύνευεν, καὶ ἦτον εἰς ἀπώλειαν,
 55 διατὸ ἔλειπεν ὁ πρίγκιπας ὅπου ἦτον πάντα εἰς αὐτον.
 “ Ἐσὺ ἀποστέλνεις στὸν Μορέαν μπάϊλον καὶ ρογατόρους
 “ καὶ τυραννίζουν τοὺς φτωχοὺς, τοὺς πλούσιους ἀδι-
 κοῦσιν,
 “ τὸ διάφορόν τους πολεμοῦν, κι ὁ τόπος ἀπορεῖται.
 “ Ἐὰν οὐ μὴ βάλῃς ἄνθρωπον νὰ ἐνὶ κληρονόμος,
 60 “ νὰ στηκεται καθολικῶς, νὰ κυβερνῆ τοὺς πάντας,
 “ νὰ ἔχῃ ἔννοϊαν καὶ σκοπὸν τὸν τόπον νὰ προκόβῃ,
 “ ἔχε το <εἰς> πληροφορίαν, χάνεις τὸ πριγκιπᾶτο.
 (7220) “ Λοιπὸν, ἀφέντη βασιλέα, [ἐσὺ] ἔχεις τὸν κληρονόμον,
 “ αὐτεῖνην τὴν ντάμα Ζαμπέαν, τοῦ πρίγκιπος θυγατήρ,

8540 εἰστε] ἦσε

54 ἀπ. γὰρ καὶ ἐκνδ.

Cod. T 8535 μὴ—καὶ χάσεν την 36 καὶ παντὰ διαρμωσῶν 37 εὐνο-
 τήτε καὶ ἤπετε το τοῦ ρήγα 38 ὅπε (?) νὰντὸ διακλίβετε νὰλθεῖ εἰς τὸ θ. σας
 f. 123^r 40 ἀν το ποθ. 41 πρᾶγμα—κερδέσα 42 διαόσας 43 ἐμένα
 λαλέγουν πρίγκιπει—ἀφέντες 44 ἀκουσαν ταῦτα ὁ μισὲρ τζουαν ντεροῦ καὶ
 ὁ μισερ τζεφρὲς ἐκείνος 46 νὰ βάλουν συμβουλή τὸ πρᾶγμα 47 στὸν χριστὸν

Ρ “ μὴ πρὶν ἀπορήσῃ παντελῶς καὶ χάσουν τον οἱ Φράγκοι.
8536 “ Τί νὰ σὰς λέγω τὰ πολλὰ ἂν τύχῃ νὰ βαρειέστε;
“ τόσο βιαστήτε, ὡς φρόνιμοι, εἰπέτε πρὸς τὸν ρῆγαν
“ ὅπως νὰ τὸν διακρίνετε νὰ ἔλθῃ εἰς θέλημά σας·

40 “ ἐπεὶ εἶν τὸ ποίσετε, ὡς φρόνιμοι ὅπου εἴστεν,
“ καὶ πληρωθῆ ἡ ὑπόθεσις καὶ γίνεται τὸ πρᾶγμα,
“ τὸ πριγκιπᾶτο νὰ ἔν' δι' ἐσᾶς κ' ἐγὼ νᾶμαι δικός σας·
“ ἐμὲν νὰ λέγουν πρίγκιπα, κ' ἐσεῖς νὰ εἰστε ἀφέντες.”
Ἡκούσας τοῦτο ὁ Ντζαδρούς, μισὲρ Τζεφρὲς ὁμοίως,
45 πολλὰ τὸ ἠγαπήσασιν, ὑπόσχεσιν ἐποίκων
ὅτι νὰ βάλουσιν βουλήν τὸ πρᾶγμα νὰ γυρέψουν,
κ' ἔχουν ὀλπίδα εἰς Θεὸν νὰ τὸ κατευοδώσουν.
Ἐνταῦτα ἐπρόσεξαν καιρὸν νὰ εὔρουσιν τὸν ρῆγαν
εἰς ἄραν τῆς καλογνωμίας ὅπως νὰ τοῦ συντύχουν.
50 Καὶ ὅταν ἦδραν τὸν καιρὸν ἐσύντυχαν ἀλλήλως·

πολλοὺς τρόπους τὸν εἶπασιν κὶ ἀφορμὰς τὸν ἐδείξαν·
τὸ πῶς ὁ τόπος τοῦ Μορέως, ὅλον τὸ πριγκιπᾶτον
κιτυνεύει καὶ ἀπορεῖ καὶ ἔνι | εἰς ἀπώλειαν, f. 223^v 1
55 διότι λείπει ὁ πρίγκιπας ὅπου ἦτον πάντα εἰς αὐτό.
“ Ἐσὺ ἀποστέλλεις στὸν Μορέαν μπάϊλον καὶ ρογατόρους
“ καὶ τυραννοῦσιν τοὺς φτωχοὺς, τοὺς πλούσιους ἀδι-
κούσι,
“ τὸ διάφορόν τους πολεμοῦν κὶ ὁ τόπος ἐρημοῦται.
“ Ἐὰν μὴ βάλῃς ἄνθρωπον νὰ ἔνι κληρονόμος,
60 “ νὰ στέκεται καθολικῶς, νὰ κυβερνᾷ τοὺς πάντας,
“ νὰ ἔχῃ ἔννοϊαν καὶ σκοπὸν τὸν τόπον νὰ αὐξαιήνῃ,
“ καὶ ἔχε το πληροφορίαν, τὸ πριγκιπᾶτον χάνεις.
“ Λοιπὸν, ἀφέντη ρῆγα μας, ἐσὺ ἔχεις κληρονόμον
“ αὐτὴν τὴν ντάμαν τὴν Ζαμπέαν, τοῦ πρίγκιπος θυγάτηρ,

8554 κηδεύεβη

νὰν τὸ 49 νὰν τούχασι συντ. 50 καὶ ὅταν ἦδραν—τοῦ σύντυχαν
51 καλοψύχι^α 52 τοῦ ἔβξαν 55 διατὴ ἐληψάι 57 τὸν ραυήσουν
59 μῆν—νὰ ὅτε πληρωθῆμις 60 στε καὶ ται 61 νὰ προβλε^α 63 βασιλεῖ
64 αὐτῶν τῶν τᾶμα τῆ Ζαμπέα τοῦ πρίγκιπα

Η “καὶ δὸς τῆς ἄντρα, ἄνθρωπον εὐγενικὸν καὶ μέγαν,
 8566 “τὸ πριγκιπᾶτο νὰ κρατῆ ἀπὸ τὴν βασιλείαν σου,
 “καὶ θέλεις ποιήσῃ ψυχικὸν καὶ διάφορόν σου μέγα,
 “κι ὅσοι τὸ ἀκούσουν πάντοτε σὲ θέλουν ἐπαινέσει.”
 Τί νὰ σᾶς λέγω τὰ πολλὰ καὶ τί νὰ σᾶς τὰ γράφω;
 70 τόσα <τοῦ> εἶπαν τοῦ ρηγὸς ἐκεῖνοι οἱ καβαλλάριοι,
 τόσα ἐσυντύχαν τοῦ ρηγὸς, τόσα τὸν ἀναγκάσαν,
 ὅτι ἔστερξεν τοῦ νὰ γενῆ ἐκεῖν’ ἡ ὑπαντρεία, f. 11
 νὰ ἐπάρῃ ὁ μισὶρ Φλορᾶς τὴν ντάμα <τὴν> Ζαμπέαν
 εἰς γυναῖκα εὐλογητικὴν, νὰ ἔχῃ τὸ πριγκιπᾶτο
 75 ὡς ἴδιον γονικὸν αὐτοῦ, νὰ τὸ κληρονομήσῃ.
 Τὲς συμφωνίες ἐγράψασιν λεπτῶς καὶ τὰ κεφάλαια,
 τὸ τί ἐχρεώσται ὁ πρίγκιπας νὰ κάμῃ πρὸς τὸν ρῆγαν,
 κι ὁ ρῆγας πρὸς τὸν πρίγκιπα, ὁ εἰς γὰρ πρὸς τὸν ἄλλον.
 “Ἐναν κεφάλαιο ἐγράψασιν στὸ προβελέντζι ἐκεῖνο,
 80 ἐνφ’ ἦτον τρόπος ἀμαρτίας καὶ ἄδικον μέγalon·
 ὅτι πολλάκις ἐὰν συμβῆ κ’ ἔλθῃ τὸ πριγκιπᾶτο
 εἰς κληρονόμον θηλυκόν, εἰς γυναῖκα νὰ ἀφεντέψῃ,
 (7240) νὰ μὴ τολμήσῃ ὑπαντρευτῆ εἰς ἄνθρωπον τοῦ κόσμου
 ἄνευ εἰδήσεως κι ὀρισμοῦ, ὅποιος κι ἂν ἔνι ρῆγας·
 85 εἰ δὲ εὐρεθῆ καὶ ποιήσῃ το, νὰ ἔνι ἀκληρημένη
 ἀπ’ τοῦ Μορέως τὴν ἀφεντίαν κι ὅλον τὸ πριγκιπᾶτο.
 Ἐδε ἀμαρτία ποῦ ἐγένετον δι’ ἐτοῦτο τὸ κεφάλαιον·
 μετὰ ταῦτα ἀκληρήσασιν τὴν πριγκίπισσα Ζαμπέαν,
 διατὶ γὰρ εὐλογήθηκε τὸν Φίλιππο ντὲ Σαβόη,
 90 ὅταν ἀπῆλθεν στὸ παρτοῦν ἐτότε γὰρ τῆς Ρώμης.
 Ἀφότου γὰρ ἐγράψασιν | τὲς συμφωνίες ἐκεῖνες, f. 21
 ὥρισε ὁ ρῆγας παρεντὺς κ’ ἐποιήσασιν τὸν γάμον·
 κ’ ἐνταῦτα εὐλογήθηκεν μισὶρ Φλορᾶς ἐκεῖνος
 ἐκείνην τὴν ντάμα Ζαμπέαν, τοῦ πρίγκιπος θυγάτηρ,
 95 ἐκείνου τοῦ μακαριτοῦ τοῦ πρίγκιπος Γυλιάμου.
 Ὁ γάμος γὰρ ἐγένετον μὲ παρρησίαν μεγάλην,

8571 ἐσυντύχαν 71 ὑπαντρεία 74 εἰς γιν. του εὐλ. 75 ἡγοικὸν
 80 τρόπον 86 ἀπὸ τὴν αὐθεντίαν γὰρ τοῦ μωραῖως καὶ ἀπὸ ὅλον τὸ πρ.
 87 σπου

Cod. T 8565 ἀνδρα φρόνημον 67 καὶ θέε f. 113^v 70 τῶσα εἶπαν
 τότε του ρηγὸς 71 εἰς τῆσαν 72 δια να γενῆ 73 τῆ ζαμπια
 74 εἰς οἰκ.—γιν. του εὐλ.—σάχη 75 γωνηκό 77 νὰ κάμῃ 78 ο ἦε ἀπὸ

Ρ "καὶ δὸς τὴν ἄντρα εὐγενικὸν καὶ μέγαν στρατιώτην, (p. 192)
 8566 "τὸ πριγκιπᾶτο νὰ κρατῆ ἀπὸ τὴν βασιλείαν σου,
 "καὶ θέλεις κάμειν ψυχικὸν καὶ διάφορόν σου μέγαν,
 "καὶ ὅσοι τὸ ἀκούσωσιν θέλουν σὲ ἐπαινέσει."

Τί νὰ σᾶς γράφω τὰ πολλὰ καὶ τί νὰ σᾶς τὰ γράφω,
 70 τὰ ὅσα εἶπαν τοῦ ρηγὸς ἐκεῖνοι οἱ καβαλλάροι;
 τόσο ἐσύντυχαν τοῦ ρηγὸς, τόσον τὸν ἀναγκάσαν,
 ὅτι ἐσυγκατέβηκεν νὰ πληρωθῆ τὸ πρᾶγμα,
 νὰ ἐπάρῃ ὁ μισὲρ Φλορᾶς ἐκείνην τὴν Ζαμπέαν
 γυναῖκαν εὐλογητικὴν, νὰ ἔχη τὸ πριγκιπᾶτο f. 223^r 11
 75 ὡς ἴδιον γονικὸν αὐτοῦ, νὰ τὸ κληρονομήσῃ.

Τὲς συμφωνίες ἔγραψαν λεπτῶς καὶ τὰ κεφάλαια,
 τὸ τί ἐχρεώσται ὁ πρίγκιπας νὰ κάμνη πρὸς τὸν ρῆγαν,
 καὶ ὁ ρῆγας πρὸς τὸν πρίγκιπαν, ὁ εἰς γὰρ πρὸς τὸν ἄλλον.

"Ἐταν κεφάλαιον ἔγραψαν στὸ πρεβελέντζι ἐκεῖνο,
 80 ὅπου γὰρ ἦτον ἁμαρτία καὶ ἄδικον μεγάλο·
 ὅτι πολλάκις καὶ συμβῆ κ' ἔλθη τὸ πριγκιπᾶτον
 εἰς κληρονομίαν θηλυκῶν, γυναῖκα νὰ ἀφεντέψῃ,
 νὰ μὴ τολμήσῃ νὰ ὑπαντρετῆ εἰς ἄνθρωπον τοῦ κόσμου
 ἄνευ εἰδήσεως καὶ ὀρισμοῦ, ὅποιος ἔναι ρῆγας·

85 εἰ δὲ εὐρεθῆ καὶ ποίση το, νὰ ἔν' ἀκληρημένη
 'κ τὴν ἀφεντία τοῦ Μορέως, ἀπὸ τὸ πριγκιπᾶτον.
 "Ἐδε ἁμαρτίαν ποῦ ἔγινεν 'ς ἐκεῖνο τὸ κεφάλαιον·
 μετὰ ταῦτα ἀκληρώσασιν...

90 τὰ σύμφωνα ἐκεῖνα,
 ὥρισε ὁ ρῆγας παρεντὺς καὶ ἔποικαν τὸν γάμον·
 κ' εἰς τοῦτο εὐλογήθηκεν μισὲρ Φλορᾶς ἐκεῖνος
 τὴν θυγατέρα πρίγκιπος, ἐκείνην τὴν Ζαμπέαν.

95 Ὁ γάμος γὰρ ἐγένετον μετὰ τιμῆς μεγάλης,

8569 τίς 80 ἁμαρτίαν 83 εἰπανδρευτῆ 84 ἔναι ρῆγας] ἐνεργῆγας
 85 ἐνεαληρημένη 86 ἐκ

τὸν ἄλλον 80 τρόπο 81 ὅτι πολ. καὶ σευεὶ κελθῆ στὸ πρ. 83 νὰ μὴ
 τρομ^{σι} πανδρευτῆ 84, 85 ἐνε 86 καὶ ἀπόλο το πρ. 87 ὅπου γάβετον
 διὰ τοῦτο 89 φιλιππὸν 90 ἐπίλθε 91 καὶ πύσαν 93 μισὲρ φλορᾶς
 95 τοῦ πρίγκιπα γουλιᾶμου 96 ἐγάβετο f. 124^r

Η μὲ χαρμωσύνην καὶ χαρές, καὶ μὲ ἔξοδες μεγάλες.
 Κ' ἐκεῖ ὅπου ἦσαν στὸν ναόν, στὴν ἐκκλησίαν ἀπέσω,
 ὅπερ τοὺς εὐλόγησεν ἀτός του ὁ μητροπολίτης,
 8600 ἐκεῖνος τῆς Νεάπολης· κ' ἐρρεβέστισεν ὁ ρῆγας
 ἐκείνην τὴν ντάμα Ζαμπέα ἀπὸ τὸ πριγκιπάτο
 ὡς κληρονόμος φυσικός· κ' ἐνταῦτα πάλε ἀπὸ αὐτο
 (7280) κρᾶζει τὸν μισὶρ Φλορᾶν καὶ ἐρρεβέστισέ του
 ὡς ἀβουέρην, τὸν ἔποικεν ὁμοίως καὶ κληρονόμοι·
 5 πρίγκιπα τὸν ἐθρόνιασε νὰ λέγεται Ἀχαΐας.
 Κι ἀφότου ἐπλήρωσε ἡ χαρά, τοῦ πρίγκιπος ὁ γάμος,
 ἐδιόρθωσε τὸ μίσσημα νὰ ἐξέβη ἀπὸ τὴν Πούλιαν,
 τιμητικά, μὲ παρρησίαν νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν Μορέαν.
 Τὸν ρῆγαν ἐπροσκύνησεν, ἀπηλογίαν ἐπήρην,
 10 τοὺς κόντους καὶ καβαλλαρίους ἀπεχαιρέτησέν τους,
 τὴν φαμελίαν του αὖξῃσεν, ἐρρόγεψεν καὶ ἄλλους·
 εἶχεν ἀπάνω εἰς τὰ ἄλογα καβαλλαρίους, σιργέντες, f. 11
 ἀπάνω γὰρ τῶν ἑκατόν, τριακοσίους τζαγρατόρους.
 Εἰς τὸ Βροντήσι ἀπέσωσεν, ἠῦρεν τὰ πλευντικά του,
 15 ἐσέβη ἀπέσω εἰς αὐτὰ κ' ἦλθεν εἰς τὴν Κλαρέντσα.
 Ὁ μπάϊλος τότε τοῦ Μορέως, ὁ γέρο μισὶρ Νικόλαος,
 στὴν Ἀνδραβίδα εὐρίσκετον· τὸ μάθει τὸ μαντάτο,
 εὐθέως ἐκαβαλλίκεψεν κ' ἦλθεν εἰς τὴν Κλαρέντσα·
 τὸν πρίγκιπα ἐπροσκύνησεν κι ὅσοι ἦσαν μετ' αὐτον,
 20 κι ὁ πρίγκιπας τὸν ἔποικεν ἀναδοχὴν μεγάλην.
 Κι ὅσον ἐκατεστόλιασεν ὁ πρίγκιπας τὸν λαόν του
 ἐκείσε εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὅπου εἶναι οἱ Φρεμενοῦροι,
 (7280) ὄρισεν κ' ἐσωρεύτησαν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι.
 Ἐδειξεν τὰ προστάγματα καὶ τὰ χαρτία ποῦ ἐβάστα,
 25 τοῦ μπάϊλου ἐπροσκόμισεν τὸν ὀρισμὸν τοῦ ρῆγα·
 τὸ πῶς ὁ ρῆγας [τὸν] ὄριζεν, ἐγράφως τοῦ τὸ ἐμίνα,
 τὸ πριγκιπάτου τοῦ Μορέως νὰ τοῦ τὸ παραδώσῃ,

8604 τὸν εἶπεν

16 ἐτότε—γέρω

19 ἐπροσκύνησαν

24 δτου

Cod. T 8597 χάρ μωσίτες 98 καὶ κὶ που ἦσαν 99 ὅπερ] ὅπου
 8600 καὶ ρεβεστήζυ 1 ἐκείνη τὴν τάμα τὴν ζάμπε 3 ἐκραζε τὸ μισὶρ φ.
 καὶ ρεβεστηρησέ του 4 τὸν ἐπίκαι 6 καὶ ἀφοῦ πληρόθη 7 ἐδ. δια να
 ξευεὶ κτῆ μπούλια νὰ μισεῖσι 8 τιμ. καὶ παρησία 11 καὶ ρόγεψε 12 καὶ

Ρ με χαρμωσύνην καὶ χαρὰ καὶ ἔξοδη μεγάλην.
 Καὶ οὕτως τοὺς ἐσέβασαν στὴν ἐκκλησίαν ἀπέσω·
 ὁ μητροπολίτης, σὲ λαλῶ, ποῦ εἰς τὴν Ἀνάπολη ἦτον,
 8600 ἐκεῖνος τοὺς εὐλόγησεν κατὰ τὴν συνηθείαν.
 Κι ὁ ρῆγας | ἐρρεβέστισεν ἐκείνην τὴν Ζαμπέαν f. 224' 1
 ὡς κληρονόμος φυσικὸς ἔσ' ὅλον τὸ πριγκιπᾶτον.
 Ὅμοίως ἐρρεβέστισεν μισέρ Φλορᾶν ἐκείνον,

5 πρίγκιπα τὸν ἐθρόνιασεν, νὰ λέγεται Ἀχαΐας.
 Ἀφῶν ἐπλήρωσε ἡ χαρὰ τοῦ πρίγκιπος ὁ γάμος,
 ὄρθωσεν ὁ μισέρ Φλορᾶς νὰ ἔβγη ἀπὲ τὴν Πούλιαν,
 τιμητικά, μὲ παρρησίαν νὰ ἔλθῃ στὸν Μορέαν.
 Τὸν ρῆγαν ἐπροσκύνησεν, ἀπολογία ἐπήρην,
 10 τοὺς κόντους καὶ καβαλλαρίους ἀποχαιρέτησέν τους,
 τὴν φαμελίαν του αὖξησεν, ἐρρόγεψεν καὶ ἄλλους·
 εἶχεν ἀπάνω εἰς ἄλογα καβαλλαρίους, σεργάντες,
 ἀπάνω γὰρ τῶν ἑκατὸν καὶ τριακοσίους τζαγρατόρους.
 Εἰς τὸ Βροντήσι ἀπόσωσεν, εὔρεν τὰ πλουτικά του,
 15 ἐσέβηκεν γὰρ εἰς αὐτά, ἦλθεν εἰς τὴν Κλαρέντσα.

Ὁ μπάιλος δὲ τοῦ Μορέως, ὁ γέρον μισέρ Νικόλας,
 στὴν Ἀνδραβίδα εὐρίσκετον· τὸ μάθει τὸ μαντάτο,
 εὐτὺς ἐκαβαλλίκεψεν, ἦλθεν εἰς τὴν Κλαρέντσα·
 τὸν πρίγκιπα ἐπροσκύνησεν κι ὅσοι ἦσαν μετ' αὐτον·
 20 ὁ πρίγκιπας τὸν ἔποιεκε ἀναδοχὴν μεγάλην. (p. 193)
 Καὶ ὅσον ἐκατόρθωσεν ὁ πρίγκιπας τὸν λαόν του
 ἐκεῖσε εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὅπου ἔνι οἱ Φραμενόροι,
 ὄρισεν, ἐσυνάχτησαν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
 καὶ ἔδειξεν τοὺς ὀρισμούς, τοὺς ἔστειλεν ὁ ρῆγας,
 25 τοῦ μπάιλου τὰ ἔδωκεν ἀπέσω εἰς τὰς | χεῖρας· f. 224' 11
 πῶς ὁ ρῆγας τὸν ὄριζεν, ἐγράφως τὸν ἐμήνα,
 τὸ πριγκιπᾶτο τοῦ Μορέως νὰ τοῦ τὸ παραδώσῃ,

8603 ἰθροῖασεν

22 που

ἀπέσω εἰς τὰ ἄλ.—σεργάντες 13 τριακόσους 14 καὶ εἴβρε 15 καὶ
 ἀπῆλθε στὴ γλαρέντζα 16 μισερ νικο^λ 18 στὴν γλαρ. 19 ἐπρόσκύ-
 νησαν 21 καὶ ὄσαν 22 ἡ φραμενόρη 24 βάστα f. 124' 26 του
 οπ.—το μῆνα 27 ναυ του

Η τὰ κάστρη καὶ τὴν ἀφεντίαν ὅλου τοῦ πριγκιπάτου.
 Ἄπ' αὐτοῦ ἐβγάνει πρόσταγμα τὸ πῶς ἐμῆνα ὁ ρῆγας
 8630 δηλώνοντα διὰ | γραφῆς ὁλῶν τῶν Μοραίτων, f. 2:
 τῶν ἀρχιερέων, φλαμουριαρίων, καβαλλαρίων, σιργέντων,
 τῶν βουρρησέων καὶ ἀπαντῶν, μικρῶν τε καὶ μεγάλων,
 νὰ δέξωνται τὸν μισὲρ Φλορᾶν διὰ πρίγκιπα κι ἀφέντην·
 τὸ ὀμάτζιον γὰρ καὶ τὴν λιζίαν, ὅπου χρεωστεὶ ὁ καθένας
 35 διὰ τὲς προνοῖες κ' ἰγονικὰ ὅπου κρατοῦσι ἀπ' αὐτοῦ,
 νὰ ποιήσουν πρὸς τὸν πρίγκιπα, σωζομένου τοῦ ὄρκου,
 τὴν πίστιν γὰρ καὶ τὴν λιζίαν ὅπου χρεωστοῦν τοῦ ρῆγα.
 Ἐνταῦτα ὠρίσαν κ' ἤφεραν τὸ ἄγιον εὐαγγέλιον
 καὶ λέγουσιν τοῦ πρίγκιπος· “Ὁμοσε ἐσὺ ἐμᾶς πρῶτα
 40 “ νὰ μᾶς κρατῆς, δικαιολογᾶς στοῦ τόπου τὰ συνήθεια,
 “ κ' εἰς τὴν φραγκίαν ὅπου ἔχομεν νὰ μὴ μᾶς σκανταλίσῃς”
 “ καὶ μετὰ ταῦτα πάλε ἡμεῖς νὰ ποιήσωμεν τὸ ὀμάτζιο
 (7300) “ ἐπεὶ ἐτέτοιον ἔχομεν συνήθειον 'κ τῶν γονέων μας.”
 Καὶ ὤμοσεν ὁ πρίγκιπας στὸ ἄγιον εὐαγγέλιον
 45 τοῦ νὰ κρατῆ τοὺς ἅπαντας ἀνθρώπους τοῦ Μορέως
 εἰς τὰ συνήθεια ὅπου ἔχουσιν, ὁμοίως κ' εἰς τὲς φραγκίδες.
 Καὶ μετὰ ταῦτα ἐποίκασιν οἱ φλαμουριάροι πρῶτον,
 οἱ καβαλλάριοι κ' οἱ ἕτεροι τὸ ὀμάτζιον καὶ λιζίαν, f. 21
 ὅπου ἐχρεώσται ὁ κατὰ εἰς διὰ τὴν προνοίαν ποῦ ἐκράτει,
 50 σωζομένου γὰρ τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ρηγῆς τοῦ ὄρκου.
 Ἐνταῦτα τοῦ ἐπαράδωκεν τὸ πριγκιπάτο ὁ μπάιλος,
 τὰ κάστρη καὶ τὴν ἀφεντίαν νὰ τὰ κρατῆ ἐκ τὸν ρῆγαν.
 Κι ἀφότου ἐπαράλαβεν ὁ πρίγκιπας τὰ ὀμάτζια,
 τὰ ὀφφίκια ὅλα ἄλλαξεν, πρῶτα τοὺς καστελλάνους
 55 καὶ τοὺς σιργέντες τῶν καστρῶν κ' ἔβαλεν ἐδικούς του.
 Πρωτοβιστιάρην ἔβαλεν ὁμοίως καὶ τριζουριέρην,
 καὶ προβουέρην τῶν καστρῶν κι ὅλες τὲς ἐξουσίες.
 Ἄρξετον γὰρ μὲ τὴν βουλήν τοῦ γέρο μισὲρ Νικόλα,

8629 εὐγάνη 31 καβ. καὶ σιργέντες 35 ἀπὸ 36 τὸν ὄρκου
 41 σκανδ. 43 ἐπὴν—ἐκ 47 πρῶτον] Ἄ' 49 ὄκου 50 τὸν ὄρκου
 51 ὁ μπ. τῷ πριγκιπάτω 58 γέρω

Cod. T 8629 ἀπ' αὐτοῦ om.—εὐγάνη τὰ πρόστάγματα 30 διλόστας
 31 τῶν om.—φλαμουρη^{ων}—σιργέντο 32 τῶν βουρρησέων καὶ ἀπαντῶν
 33 δέξονται τὸ μισὲρ—πρίγκιπα 34 ὁ om. 36 σωζομένου τοῦ ὄρκου
 38 ἐνταῦτα ὠρίσαν 40 δι καὶ ὁ λιζία στου τ. 41 καὶ ἦε τὴν φραγκίδα

Ρ τὰ κάστροι καὶ τὴν ἀφεντίαν ὄλου τοῦ πριγκιπάτου.
 Ἄπαιτου ἐβγαίνει κομεσιούν, τὸ πῶς ἐμήνα ὁ ρήγας
 8630 δηλώνοντα διὰ γραφῆς ὄλων τῶν Μοραΐτων,
 λιζίων καὶ καβαλλαρίων, μικρῶν τε καὶ μεγάλων,

νὰ ἔχουν τὸν μισὲρ Φλορᾶν πρίγκιπαν καὶ ἀφέντη,
 τὸ ὀμάντζιον καὶ τὴν λιζίαν ὅπου χρεωστεῖ καθέννας
 35 διὰ προνοίες καὶ γονικά ὅπου κρατοῦν ἀπ' αὐτον,
 νὰ ποίσουν πρὸς τὸν πρίγκιπαν, σωζομένου τοῦ ὄρκου,
 τὴν πίστιν γὰρ καὶ τὴν λιζίαν, ὅπου χρεωστοῦν τοῦ ρήγα.
 Εἰς τοῦτο ὀρίζει, ἤφεραν τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον
 καὶ λέγουσιν τοῦ πρίγκιπα· “ Πρῶτον ἐσὺ ὀμεσέ μας
 40 “ νὰ μᾶς κρατῆς εἰς δίκαιον, στοῦ τόπου τὰ συνήθεια,
 “ εἰς τὴν φραγκίαν, τὴν ἔχομεν, νὰ μὴ μᾶς σκανταλίσῃς·
 “ καὶ μετὰ ταῦτα πάλι ἡμεῖς νὰ ποιήσωμεν τὸν ὄρκον,
 “ ἐπεὶ συνήθεια τῶχομεν οὕτως ἐκ τοὺς γονεῖς μας.”

Καὶ ὀμεσεν ὁ πρίγκιπας στοῦ ἅγιον εὐαγγέλιον
 45 τοῦ νὰ κρατῆ τοὺς ἅπαντες ὄλους τοὺς Μοραΐτες
 εἰς φραγκίαν καὶ συνήθειαν καθάπερ καὶ τοὺς ἠῦρεν.
 Καὶ μετὰ ταῦτα ἐποίκασιν ὀμοίως οἱ καβαλλάρου,
 οἱ φλαμουριάροι ἅπαντες | τὸ ὀμίτζιον καὶ λιζίαν, f. 224^r 1
 ὅπου ἐχρεώσται ὁ καθεὶς διὰ τὸ φέον τὸ εἶχεν,
 50 σωζομένου τὸ δίκαιον καὶ τοῦ ρηγὸς τὸν ὄρκον.

Ἐν τούτῳ ἐπαρέδωκεν τὸ πριγκιπάτο ὁ μπάιλος,
 τὰ κάστροι καὶ τὴν ἀφεντίαν νὰ τὰ κρατῆ ἐκ τὸν ρήγαν.

Κι ἀφότου ἐπαράλαβεν ὁ πρίγκιπας τὰ ὀμάντζια,
 τὰ ὀφφίκια ὄλα ἄλλαξεν, πρῶτον τοὺς καστειλλάνους
 55 καὶ τοὺς σεργέντες τῶν καστρῶν κ' ἔβαλεν ἐδικούς του.

Πρωτοβιστιάρην ἔβυλεν ὀμοίως καὶ τρεζουριέρην
 καὶ πρεβεδοῦρον τῶν καστρῶν κι ὄλες τὲς ἐξουσίες.

Ἄρξετον δὲ μὲ τὴν βουλὴν γέρου μισὲρ Νικόλα

8628 ὄλλου 29 εὐγένει 30 ὄλλων 34 πρίγκιπαν 41 μασ καν-
 δελήσι 45 ὄλλουι 46 φράγγιαν 51 ὁ μπ. τὸ πρωγγιπάτου 54 ὄλλα
 57 ὄλλες

42 πειλαί μισ—τὴν μάτζηο 43 ἐπὶ ταῖτοι γὰρ ἔχομεν συνίθηα ἐκ τοὺς γονεῖς μας
 45 δια νὰ κρ. 46 φραγγίδες 49 ὁ κάθε ἡι—σπου κρα^π 50 σωζόμενον
 γὰρ τοῦ δικαίου—τὸν ὀμων 51 παρίδοκαὶ 53 καὶ ἀφοτου ἐπερίλαβε
 f. 125^r 55 σεργέντες 56 πρωτόβεστιάρη ἀλαξε 57 τὸν γκαστρώ—τὴ
 ἐξουσίες 58 τοῦ γέρου μισερ πικο^λ

- Η του μισίρ Ντζᾶ ντε Τζαντερού του μεγάλου κοντοσταύλου,
 8660 ὡσαύτως του μισίρ Ντζεφρέ εκείνου ντε Τουρνάη
 καὶ τῶν ἐτέρων γὰρ λιζίων, μικρῶν τε καὶ μεγάλων,
 τὲς πρᾶξεις καὶ ὑπόθεσες νὰ ὀρθώνη γὰρ τοῦ τόπου.
 (7330) Ἦυρεν γὰρ ὁ πρίγκιπας τὸν δημοσιακὸν τόπον
 ἐξηλειμμένον παντελῶς ἀπὸ τοὺς ρογατόρους
 65 καὶ τοῦ ρηγὸς τὲς ἐξουσίες ὅπου τὸν ἐρημῶσαν.
 Βουλὴν ἐζήτησεν ὀλῶν τὸ πῶς νὰ ἔχη πράξει,
 καὶ ὄλοι οἱ φρονιμώτεροι εἶπαν κ' ἐσυμβουλέψαν, f. 123
 ὅτι ἂν θέλη νὰ κρατῆ μάχην μὲ τοὺς Ρωμαίους,
 ἀκόμη καὶ χειρότερα θέλει ἀπορήσει ὁ τόπος·
 70 ἀλλὰ ἂν θέλη, βούλεται τὸν τόπον ἀναστήσει,
 ἀγάπη ἂς ποιήσῃ μετ' αὐτοὺς εἰρηρικὴν, στερέαν,
 νὰ ὀμόσῃ μὲ τὸν βασιλέα νὰ στήκῃ πάντα ἡ ἀγάπη.
 Ἐν τούτῳ ἐδόθη ἡ βουλὴ κ' ἐστέρξανέ το ὄλοι,
 καὶ ἀπέστειλεν ὁ πρίγκιπας μαντατοφόρους δύο
 75 στὴν περιεχοῦσαν κεφαλὴν ὅπου ἦτον στὸν Μορέαν
 ἐτότε γὰρ τοῦ βασιλέως ἐκεῖνες τὲς ἡμέρες,
 παραδηλώντα, λέγοντα τὸ πῶς ἦλθεν ἐνταῦτα
 <ὁ> ἀφέντης πρίγκιπας Μορέως, ἔς ὅσον κρατοῦν οἱ
 Φράγκοι,
 κ' ἦυρεν τὸν τόπον ἔρημον, τελείως ἐξηλειμμένον.
 80 Κ' ἐρώτησε καὶ εἶπαν του ὅτι ἐκ τῆς μάχης ἦτον,
 ὅπου εἶχεν γὰρ ὁ βασιλέας μετὰ τὸ πριγκιπᾶτο·
 ἐπεὶ τῆς μάχης τὰ ἔργατα ἐτοῦτα προξενούσιν·
 (7340) τοὺς τόπους τοὺς καλλιώτερος ὅπου εἶναι ἀπὸ τὸν κόσμον,
 ἡ μάχῃ γὰρ τοὺς καταλεῖ, τελείως τοὺς ἐρημᾶζει.
 85 Λοιπόν, ἂν θέλη, ὀρέγεται νὰ ποιήσουσιν ἀγάπην,
 νὰ τοῦ μηνύσῃ ἀπόκρισιν, νὰ μάθῃ τὴν βουλὴν του.
 Τὸ ἀκούσει το ἡ κεφαλὴ, ὀνόστιμον τοῦ ἐφάνη, f. 124'
 ἐπαίνεσε τὸν πρίγκιπα διὰ φρόνιμον ἀφέντην.
 Ἐν τούτῳ γάρ, ὡς εὐγενῆς καὶ φρόνιμος ὅπου ἦτον,

8659 τζαδρού 69 ἀκ. γὰρ καὶ 70 βούλλεται 78 εἰς

Cod. T 8659 τοῦ μισέρ τζαν ντε τζανδρού 60 ὁσ. καὶ τοῦ μισέρ τζεφρέ
 66 ὀλωνόν 70 τόπωναστοίσει 71 πρίνι γὰρ στερέαν 72 νὰ στέκει—
 ἡ οἰμ. 73 ὄλλει 74 ἀπόστειλε 75 περὶ ἔχουσα—ὀπούτω 78 πρίγ-

Ρ καὶ μισὲρ Τζάνε τοῦ Τζαδρουῦ τοῦ μέγα κοντοσταύλου,
 8660 ἄσαύτως τοῦ μισὲρ Τζεφρὲ ἐκείνου ντὲ Τουρνάε
 καὶ τῶν ἑτέρων λίζιων, μικρῶν τε καὶ μεγάλων,
 τὲς πρᾶξες καὶ ὑπόθεσες ἐδιόρθωνε τοῦ τόπου.
 Εὐρεν δὲ καὶ ὁ πρίγκιπας τοῦ τόπου τὸ δεμόσιον
 ἐξηλειμμένον παντελῶς ἀπὸ τοὺς ρογατόρους
 65 καὶ τοῦ ρηγὸς τὲς ἐξουσίες ὅπου τὸν ἐρημῶσαν.
 Βουλὴν ἐζήτησεν ὁλῶν τὸ πῶς νὰ ἔχη πράξειν,
 καὶ ὄλοι οἱ φρονιμώτεροι ἐσυβουλέψασιν του, (p. 194)
 ὅτι ἂν θέλῃ νὰ κρατῆ μάχην μὲ τοὺς | Ρωμαίους, f. 224^v II
 ἀκόμη καὶ χειρότερον θέλει ἀπορήσει ὁ τόπος·
 70 ἀλλὰ ἂν θέλῃ καὶ βούλεται τὸν τόπον νὰ ἀναστήσῃ,
 ἀγάπῃ ἂς ποίση μετ' αὐτοὺς εἰρηνικὴν, στερέαν,
 νὰ ὁμῶσῃ μὲ τὸν βασιλέαν νὰ στέκη πάντα ἀγάπῃ.
 Ἐτότε ἐδόθην ἡ βουλὴ καὶ ἔστερξάν το ὄλοι·
 ἀπέστειλεν ὁ πρίγκιπας μαντατοφόρους δύο
 75 στὴν περιέχουσιν κεφαλὴν ὅπου ἦτον τῶν Ρωμαίων
 ἐτότε γὰρ τοῦ βασιλέως ἐκείνης τὲς ἡμέρες,
 δηλῶντα...

85 ἂν ὀρέγεται νὰ ποίσουσιν ἀγάπην,
 νὰ τοῦ μηνύσῃ ἀπόκρισιν νὰ μάθῃ τὴν βουλὴν του.
 Ὡς τὸ ἤκουσεν ἡ κεφαλὴ, καλὸν καὶ τοῦ ἐφάνη,
 ἐπαίνεσεν τὸν πρίγκιπαν διὰ φρόνιμον ἀφέντην.
 Ἐν τούτῳ γάρ, ὡς εὐγενὴς καὶ φρόνιμος ὅπου ἦτον,

8667, 73 ὄλοι 76 ἡμέρας 88 ἐπ. καὶ τὸν πρ.

κισσι—κρατόρι 79 ἐξαλιμένο 80 ἐκ τῆς μάχης 81 ὅπουχε γὰρ ὁ
 βασιλεὺς 83 τοὺς καλύτερους σκοπέε πρ τὸν γκόσμον f. 125^v 84 τὲς κατ.
 τ. τὲς δ. 85 ἀθλίε 87 ἡ κεφ. ἐκείνη του βασιλέως 87^a ἐσύγγατεβη
 να γωῆ αγάπτι να ποιήσου

- Η** ἀπόστειλεν ἀπόκρισιν τοῦ πρίγκιπος ἐτέτοιαν,
 8691 τὸ πῶς ἦτον τὸ τέρμενον κοντὸν νὰ τὸν ἀλλάξουν,
 νὰ ἔλθῃ ἄλλη κεφαλὴ κ' ἐκεῖνος νὰ ὑπαγαίῃν,
 καθὼς ἔνι τὸ σὺνηθες καὶ κάμνει ὁ βασιλέας
 καὶ πᾶσα χρόνον κεφαλὴν ἀλλάσσει στὸν Μορέαν.
 95 Ἄλλὰ ἀφότου ὀρέγεται [ὁ πρίγκιπας] νὰ ποιήσουσιν
 ἀγάπην,
 νὰ ἔνι στερέα κι ἀδόλιευτος, εἰς χρόνους ὄσους χρήζει,
 ἐκεῖνος διὰ τὴν ἀγάπην του κι ἀνάπαψιν τοῦ τόπου,
 τοῦ ἀφέντη του τοῦ βασιλέως, νὰ τὸ παραδηλώσῃ,
 ἐπεὶ ἔχει ἐλπίδα εἰς τὸν Θεὸν πολλὰ νὰ τὸ ἀγαπήσῃ.
 8700 Ἐν τούτῳ γὰρ ἡ κεφαλὴ ἀποκρισάρην στέλνει
 εἰς τὴν Κωνσταντινόπολιν ἐκεῖ εἰς τὸν βασιλέαν.
 Λεπτομερῶς τοῦ ἐμήνυσεν ἐκ στόματος κ' ἐγράψως,
 (17360) τὸ πῶς ὁ πρίγκιπας Φλοράνς ὅπου ἦλθε εἰς τὸν Μορέαν,
 ἀγάπην, τρέβα ἐξεζητεῖ νὰ ποιήσῃ μετ' ἐκείνου
 5 διὰ νὰ ἔχουσιν οἱ ἀνθρώποι τους, Φράγκοι τε καὶ Ρωμαῖοι,
 ἀνάπαψιν εἰρηνικὴν, νὰ ζοῦσιν μετ' εἰρήνης. f. 22i
 Κι ὁ βασιλέας τὸ ἀκούσει το, μεγάλως τὸ ἀποδέχτη·
 τῆς κεφαλῆς ὅπου ἔστειλεν ἐτότε εἰς τὸν Μορέαν
 (ὀκάποιον μέγαν ἄνθρωπον ἐκεῖ τοῦ παλατιοῦ,
 10 Φιλανθρωπινὸν τὸν ἔλεγαν, κ' τοὺς δώδεκα οἴκους ἦτον),
 ἐκείνου γὰρ τὸ ὤρισεν ἀπόκρισιν νὰ ποιήσῃ
 μισρ Φλοράντ τοῦ πρίγκιπος, τοῦ ἀφέντη τοῦ Μορέως.
 Καὶ ὅταν ἦλθε εἰς τὸν Μορέαν Φιλανθρωπινὸς ἐκεῖνος,
 ἀπέστειλεν τὸν πρίγκιπα ἀποκρισάρην ἕναν.
 15 Ἀπόκρισιν τοῦ ἀπέστειλεν ἀπὸ τὸν βασιλέαν,
 τὸ πῶς ἦλθεν διὰ κεφαλὴ ἐτότε τοῦ Μορέως
 κ' ἔνι ὠρισμένος νὰ ἐνωθῇ μετ' αὐτόν, νὰ συντύχῃ
 διὰ τὴν ἀγάπην πού ζητεῖ ὁ πρίγκιπας νὰ ποιήσῃ.

8695 νὰ ποιήσῃ 96 ἀδόλιευτος 97, 8706 ἀνάπαυσι 99 ἐπὶ
 8705 ἀπὸ 7 ἀποδέκτη 10 ἐκ 18 ὅπου

Cod. T 8692 νὰ νπαγένῃ 93 ἐνε τὸ συνηθές 95 ἀφόν—ὁ πρίγκιπας οπι.
 96 ἐνε στ. καὶ ἀδολη 97 δι ἀγάπι 98 τοῦ α. τοῦ βασ. 99 ἐπὶ ορητῆ
 στῶν θεὸν τὴν χάριν νὰ του κάμ 8700 ἀποκρισάρη 1 τὴν γκωνσταντινόπολη
 2 κατὰλεπτος—καὶ γράφος 3 πρίγκιπα φλωράνς ὀπώλθε 3^α παρακαλὰ τῷ
 κράτο σου ζητὰ τῆς βασιλι^α σου 4 τρέβα δέηται ἐν ἐνε ορητῆ μῶν σου 5 νά-
 χούσι ἢ ἀπὸι του φρ. γὰρ καὶ ρ. 6 μετὰ κίβον 7 καὶ ὁ βασιλεὺς οστέκουσι

- Ρ ἀπέστειλεν τοῦ πρίγκιπος ἀπόκρισιν τοιάδε,
 8691 τὸ πῶς ἦτον τὸ τέρμενον κοντὰ νὰ τὸν ἐβγάλουν,
 νὰ ἔλθῃ ἄλλη κεφαλὴ κι αὐτὸς νὰ ὑπαγαίνη,
 καθὼς ἔν' τὰ συνήθεια τὰ κάμνει ὁ βασιλέας
 καὶ κάθε χρόνον κεφαλὴν ἄλλασσε στὸν Μορέαν.
- 95 Ἄλλὰ ἀφῶν ὀρέγεται ἀγάπην νὰ ποιήσῃ,
 νὰ ἔν' στερέα, ἀδόλευτη εἰς ὅσους χρόνους χρήζει,
 ὡς διὰ τὴν ἀγάπην του κι ἀνάπαψιν τοῦ τόπου,
 τοῦ ἀφειτὸς τοῦ βασιλέως νὰ τὸ παραδηλώσῃ,
 "ἐπεὶ ἔχω ὀλπίδα στὸν Χριστὸν πολλὰ νὰ τὸ ἠγαπήσῃ."
- 8700 Ἐν τούτῳ γὰρ ἡ κεφαλὴ ἀποκρισάρην | στέλλει f. 225' 1
 εἰς τὴν Κωνσταντινόπολιν ἐκεῖ εἰς τὸν βασιλέαν.
 Λεπτομερῶς τοῦ ἐμήνυσεν ἐκ στόματος κ' ἐγράφως,
 τὸ πῶς ὁ πρίγκιπας Φλορᾶς ἦλθεν εἰς τὸν Μορέαν,
 στερεὰν ἀγάπῃ ἐζήτησεν νὰ ποιήσῃ μετ' ἐκείνου
 5 τοῦ νὰ ἔχουσιν οἱ ἄνθρωποι, Φράγκοι τε καὶ Ρωμαῖοι,
 ἀνάπαψιν εἰρηνικὴν, νὰ ζήσουν μετὰ εἰρήνης.
 Κι ὁ βασιλεύς, ὡς τὸ ἤκουσεν, καλὰ τὸ ἀποδέχτη·
 ἀλλὰ τίποτε οὐκ ἔποιικαν ἴς αὐτείνην τὴν ἀγάπην
 καθὼς ὀμπρὸς νὰ τὸ εἰπῶ κ' ἐσὺ νὰ τὸ ἀκούσῃς.

8697, 8706 ἀνάπαυσιν

4 ἀγ. στερεὰν

7 ἀποδέχθη

εκάμε του την χάρη 7^α καθὼς τῷ λέγουν ἡ παλαιοὶ ἡ φρόνιμι μεγάλη 7^β τὸ
 φυσικῶ τῆς ευγενιάς δεν ἔνε να κρατήσι 7^γ τὴν χρ^α τάνου περὶ πλέο σταν τὴν
 εἰρητῆσι f. 126^α 7^δ λυτὸς ἐκείων τὸν γκερον καὶ κῆσι τει ἡμερες 8 τὴν
 γκεφαλὴ ὀπόστῆλε ἐτόται στὸ μωρία 10 φιλανθρώπιου—ἔπε τοὺς δοδεκα ἦτον
 11 γὰρ τοῦ 12 ἐκείνου τοῦ μισέρ φλωρα τοῦ πρίγκιπος μωρίας 13 αὐ^θ ο
 φιλανθρώπιουσι 14 στὸν πρίγκ. απεκρῆσιμι 15 ἔστηλε ἀπο τοῦ 17 ἔπε
 18 ὡτου

Η Κι ὁ πρίγκιπας τοῦ ἀπέστειλεν μὲ δύο καβαλλαρίους
 8720 ἐγράφως διὰ ὀρκωμοτικοῦ, νὰ ἐλθῇ εἰς τὴν Ἀνδραβίδα.
 Ἐνταῦτα γὰρ ἡ κεφαλὴ ἀπήρεν μετ' ἐκείνου
 ἀπὸ τοὺς φρονιμώτερους ἄρχοντες ὅπου εἶχεν·
 (7380) μὲ συντροφίαν τιμητικὰ ἦλθε εἰς τὴν Ἀνδραβίδα,
 ἐκεῖ ὅπου ἦτον ὁ πρίγκιπας μετὰ τοὺς κεφαλᾶδες
 25 ποῦ ἦσαν ἐτότε εἰς τὸν Μορέαν, οἱ φρο|νιμώτεροί τους. f. 125'
 Ἀφότου γὰρ ἐνώθησαν ὁ πρίγκιπας κ' ἐκείνος,
 ἐσύντυχαν κ' ἐποιήσασιν ἀγάπην οἶαν ἠθέλαν·
 ἐγράφως γὰρ ἐβάλασιν τῆς τρέβας τὰ κεφάλαια
 κὶ ἀπάνω εἰς αὐτὰ ὠμόσασιν, ὁ πρίγκιπας γὰρ πρῶτα,
 30 καὶ μετὰ ταῦτα ἡ κεφαλὴ τοῦ βασιλέως ἐκείνη.
 Ἐν τούτῳ λέγει ὁ πρίγκιπας τῆς κεφαλῆς ἐκείνης·
 "Παρακαλῶ σε, φίλε μου, μὴ τὸ δεχτῆς εἰς βᾶρος·
 "ἐν τούτῳ θέλω νὰ σὲ εἰπῶ καὶ νὰ σὲ φανερώσω·
 "ἐσὺ θεωρεῖς κ' ἐβλέπεις το, τὸ πῶς εἶμαι ἀφέντης
 35 "καὶ πρίγκιπας εἰς τὸν Μορέαν, νὰ ποιήσω ὅσον θέλω,
 "νὰ ἐνὶ στερκτὸν κὶ ἀσάλευτον, κανεῖν οὐκ ἔχω ἀνάγκην,
 "κ' εἰς ὅσους χρόνους καὶ καιροὺς θέλω νὰ τὸ κρατήσω.
 "Ἡ δὲ εὐγενεῖα σου, ἀδελφέ, εἰς τέρμενον ἐξουσιάζεις
 "κὶ οὐκ ἠμπορεῖς, οὐ δύνεσαι τοῦ νὰ ποιήσης πρᾶγμα
 40 "νὰ στήκεται εἰς πλειότερον, μόνι κ' εἰς τὸν καιρὸν σου.
 "Λοιπὸν, ὡς ὠμοσα ἐγὼ ἀτός μου ποῦ εἶμαι ἀφέντης
 "καὶ κύριος εἰς τὸν τόπον μου, θέλει κὶ ὁ βασιλέας
 (7400) "νὰ ὁμῶση γὰρ σωματικῶς, χρυσόβουλλον νὰ ποιήσῃ·
 "νὰ τὸ φυλάττω καὶ | κρατῶ ἕς ἀσφάλειαν τῆς ἀγάπης, f. 125'
 45 "καθὼς ἔχεις τὸ γράμμα μου καὶ ἐνὶ βουλλωμένον."
 Ἐνταῦτα λέγει ἡ κεφαλὴ, τοῦ πρίγκιπος ἀπεκρίθη·
 "Ἀλήθεια," λέγει, "κύρης μου, ἡ μεγάλη εὐγενεῖα σου,

8725 ὅπου 30 ἐκεῖνοι τοῦ βασ. 32 δεκτῆς 34 ἡμαὶ ἐγὼ αὐθ.
 36 κανὴν 37 νὰ τὴν κρ. 38 εὐγενεῖα σου 39 ὑπορεῖς 41 ὅπου
 44 εἰς 47 ἡ μεγ. σου εὐγενεῖα

Cod. T 8719 ταπέστειλε δέκα καθ. 19^a παρακλή τοσε πολλὰ αν χρίζη
 να κοπίσι 19^b στὴν ανδραβήδα νὰ ελθοῖν ας μίξουν α σωτόχου 20 εγράφως
 ὀρκον τῶστειλε ὁ πρίγκιπας ἐτόται 21 επηραι 22 ἀνθρώπους ὅπου εἶχω
 23 συνδροφία 24 που 25 ὅπου—τότε 27 καὶ ὅπασι αγ. σγιαν θέλωσ
 31 ορῆζη ὁ πρ. 32 παρεκαλώ σοι ἀδελφέ μηδὲν το πέρης βᾶρος f. 126^a
 34 ἡ αὐθεντή ἄσου ἐβλέπεις το τῶπος ἡμε αυ^{στ} 35 καὶ πρίγκιπος εἰς τω μ. εἰς
 ὅσων τόπον ορῆζω 36 νὰ ἐνε στερατη ἀσάλευτη η συμφωσια ἐτόότη 37 εἰς

οππ.—θέλο ναρτή 37^α αν έχω ανάγκη γάρ και χρια βέβαιος ναμε ήσ ταύτο
 39 εμπορής—δια να π. πράμα 40 στέκονται—πληρότερο μῶσο ησ τόν γκερόν
 σου 42 παρεκαλώ σαι αδελφέ θέλο και ό β. 43 χρ. πησι 45 ένε
 47 α. ένε αδελφέ έτσι ένε όσαν τήρήσής 47^α ὡμοι δια την αγάπι σου την χάρι
 να σου πίσο 47^β να στήλης απόκρυσαριούς στου αθέντου μου τού βασιλέω
 47^α ὁμοι να στω και σγδ γραφίε και απόκρυσάρι 47—96 οππ. A marginal
 note explains: λυτι ενα φηλο εκ ταθηβολη, i.e. λείπει ένα φύλλο εκ τ' εθιβάλλι

Η “ὁμολογῶ το, μαρτυρῶ, τὸ εἶπες, τέτοιον ἐνι.
 “Λοιπὸν, ἀν θέλῃς νὰ γενῆ ἐτέτοιον οἶον τὸ ὀρίζεις,
 8750 “διόρθωσε δύο καβαλλάριους νὰ ἐλθοῦσι μετ’ ἐμένα,
 “νὰ βάλω δύο ἀρχοντόπουλα νὰ ὑπάγουν μετὰ ἐκείνους,
 “νὰ γράψω εἰς τὸν βασιλέαν, στὸν ἄγιον μου ἀφέντην,
 “τὸν τρόπον, τὴν ὑπόθεσιν, ὡς τὸ λαλεῖ ἡ εὐγενεῖα σου,
 “νὰ ὀρίσῃ καὶ νὰ γράψουσιν τὲς συμφωνίες τῆς τρέβας,
 55 “νὰ τὲς βουλλώσουσιν ἐκεῖ μὲ τὸ χρυσόβουλλον του,
 “κι ἀπάνω εἰς τὸ ὀρκωμοτικὸν νὰ ὁμόσῃ ὁ βασιλέας
 “ἐνώπιον τῶν καβαλλαρίων, τῶν ἀποκρισαρίων σου.”
 Τὸ ἀκούσει το ὁ πρίγκιπας, πολλὰ καλὸν τοῦ ἐφάνη·
 ἐδιόρθωσε τὸν Τζαδεροῦν τὸν μέγαν κοιτοσταῦλον
 60 καὶ τὸν μισὶρ Ντζεφρέ ντὲ Ἀνόε, τῆς Ἀρκαδίας ὁ ἀφέντης,
 νὰ ἀπελθοῦσι ἀμφότεροι οἱ δύο στὸν βασιλέα,
 ἐκείσε εἰς τὴν Βυζαντίαν, στὴν Κωνσταντινίου πόλιν·
 (1420) εἶθ’ οὕτως κι ὁ Φιλανθρωπινὸς ἐδιέβη μετ’ ἐκείνους.
 Τὸ ἰδεῖ τους γὰρ ὁ βασιλέας, καλὰ τοὺς ἀποδέχτη, f. 1
 65 πολλὰ τοῦ ἐφάνη ὀρεχτική ἡ τρέβα κ’ ἡ ἀγάπη
 νὰ ἔχῃ μὲ τὸν πρίγκιπα, ἐκείνον τοῦ Μορέως,
 διὰ τὴν πολλὴν τὴν ἔξοδον ὅπου εἶχε εἰς τὰ φουσσάτα,
 ὅπου ἔστειλεν εἰς τὸν Μορέαν κ’ ἐμάχητον τοὺς Φράγκους.
 “Ὀρισε εὐθέως κ’ ἐγράψασιν τὲς συμφωνίες τῆς τρέβας
 70 κ’ ἐποίησεν ὀρκωμοτικὸν κ’ ἐχρυσόβουλλωσέ το.
 Ἀπάνω εἰς αὐτὸ ὤμοσεν ἀτός του ὁ βασιλέας
 ἐνώπιον τῶν καβαλλαρίων κι ἀπέκει τοὺς τὸ ἐδῶκεν·
 ἀπῆραν τὸ ὀρκωμοτικὸν κ’ ἦλθαν εἰς τὸν Μορέαν,
 τοῦ πρίγκιπος τὸ ἠφέρασιν κ’ ἐπροσκομίσανέ το·
 75 ὁ πρίγκιπας τὸ ἐδέξετον, πολλὰ καλὸν τὸν ἐφάνη.
 Κι ἀφότου ἐστερεώθηκεν ἡ ἀγάπη καὶ ἡ τρέβα
 ἀνάμεσον τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ πρίγκιπα Μορέως,
 ἄρξετον ὁ πρίγκιπας, ὡς φρόνιμος ὅπου ἦτον,
 νὰ κυβερνᾷ τὸν τόπον του, νὰ αὐξάινῃ τὲς δουλείες του·
 80 μὲ τὸν λαὸν τοῦ βασιλέως εἰρηνικὰ ἐδιάγε·
 ἐπλοῦτηναν οἱ ἅπαντες, Φράγκοι τε καὶ Ρωμαῖοι.
 Κ’ ἰδὼν ἐτοῦτο ὁ βασιλέας κι ὡς τὸ ἐπληροφόρηθη,

ΤΟΥ ΜΟΡΕΩΣ

569

Η ὅτι μὲ τὸν πρίγκιπα ἔχει καλὴν ἀγάπην, ξ. 11
 (741) ἠθέλησε κι ὠρέχτηκε νὰ ἀρχάσῃ γὰρ τὴν μάχην
 8785 μὲ τὸν Δεσπότην Ἄρτας τε, <μὲ> τὸν κύρ Νικηφόρον.
 Κάτεργα ἐξήντα ἐρρόγεψεν, τὰ ἦσαν τῶν Γενουβίων,
 κ' ἐδιόρθωσε νὰ πλέψουσιν, νὰ ἐλθοῦσιν τῆς θαλάσσης,
 ἐκ τὰ νερὰ γὰρ τοῦ Μορέως νὰ σέβουν εἰς τὸν κόρφον
 ἀπέσω εἰς τὸ Ξερόμερον, ἐκεῖ πλησίον τῆς Ἄρτας
 90 νὰ τρέχουν καὶ κουρσεύουσιν τὰ μέρη ἐκεῖνα ὄλα.
 Ὡσαύτως γὰρ ἐδιόρθωσεν φουσσᾶτα ἐκ τὴν στερεάν
 χιλιάδες δεκατέσσαρες ἀπάνω εἰς τὰ ἄλογά τους,
 καὶ τριάκοντα τὰ πεζικά, τόσους τοὺς ἐγνωμάσαν.
 Καὶ ἤλθασιν τῆς Ρωμανίας κι ἀπέκει ἐκ τὴν Βλαχίαν
 95 κ' ἐσῶσαν εἰς τὰ Γιάννινα, εἰς τὸ λαμπρὸν τὸ κάστρον
 ἐκέϊσε ἐκατοννέψασιν εἰς παρακαθισμὸν του.
 Τὸ κάστρον ἐνι ἀφίρον, ἀπέσω εἰς λίμνην στέκει,
 ἐνῶ ἐνι Μέγας ὁ Ὄζερὸς τὸ γύρωθεν τοῦ κάστρον.
 Μὲ τὸ γιοφύρι ἐμπαίνουσιν οἱ ἐκεῖσε κατοικῶντες·
 8800 μὲ τὰ σαντάλια ἐμπάζασιν τοῦ κάστρον τὴν σωτάρχειον.
 Τὸν κόσμον ὄλον οὐ ψηφᾶ τὸ κάστρον τῶν Γιαννίων
 νὰ τὸ βλάψουν μὲ πόλεμον, μόνι νὰ ἔχῃ σωτάρχειον. ξ. 1
 (7460) Ἐνταῦτα παύομαι ἐδῶ περὶ τοῦ βασιλέως
 καὶ θέλω νὰ σᾶς ἀφηγηθῶ τὴν πρᾶξιν τοῦ Δεσπότηου.
 5 Ὡς ἤκουσεν καὶ ἔμαθεν τῆς Ἄρτας ὁ Δεσπότης,
 τὸ πῶς οἰκονομήσετον ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος
 ὁ Παλαιολόγος, σὲ λαλῶ, μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου εἶχεν,
 νὰ ἐλθοῦσιν καταπάνω του τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης,
 κρᾶζει τοὺς κεφαλᾶδες του κι ἀπῆρεν τὴν βουλὴν του·
 10 ἐρώτησέ τους ἀκριβῶς τοῦ νὰ τὸν συμβουλέψουν
 μὲ τί τρόπον καὶ ἀφορμὴν τὸν τόπον του φυλάξει.
 Ἐνταῦτα οἱ φρονιμώτεροι οὕτως τὸν συμβουλεύουν·
 νὰ ποιήσῃ γὰρ συμβίβασιν μὲ συμφωνίες καὶ τρόπον
 μετὰ τὸν πρίγκιπα Μορέως, μὲ τὸν Φλορᾶν ἐκείνον,
 15 νὰ ἔλθῃ μὲ τὰ φουσσᾶτα του διὰ νὰ τὸν συμμαχήσῃ.

8784 ὠρέχτηκε 85 δεσπότης 98 τὸ] τὸν 8800 σανδ.

Cod. T 8797 ἐνε—μεσα ἡς 98 ἐνε—ο γκερμῶς 99 κατικόντες
 8800 ἐμπάζουσι—τῇ σοταρχῇ 1 των γκοσμων ἄλλων 2 βλάψουσι—μωσ

P

88οι Εἰς δὲ τοὺς χρόνους καὶ καιροὺς ἐκείνους ὅπου λέγω,
 ὁ βασιλεὺς κύρ Μιχαήλ, αὐτὸς ὁ Παλαιολόγος,
 φουσσᾶτα οἰκονόμησεν νὰ στείλῃ πρὸς τὴν Ἄρταν,
 τὸ Δεσποτάτο, ἂν δυνηθῆ, ρημάξει καὶ χαλάσει.
 5 Κι ὁ Δεσπότης, ὡς ἔμαθεν, ἐκείνος δὲ τῆς Ἄρτας,
 τὸ πῶς οἰκονομίζετον ὁ βασιλεὺς ἐκείνος,

νὰ ἔλθουσιν ἀπάνω του τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσου,
 λαλεῖ τοὺς κεφαλᾶδες του κ' ἐπήρεν τὴν βουλήν του·
 10 ἠρώτησέν τους ἀκριβῶς τοῦ νὰ τὸν συμβουλέψουν
 μὲ ποῖον τρόπον κι ἀφορμὴν τὸν τόπον νὰ φυλάξῃ.
 Εἰς τοῦτο οἱ φρονιμώτεροι οὕτως τὸν συμβουλεύουν·
 νὰ ποιήσῃ γὰρ συμβίβασιν καὶ συμφωνίες καὶ τρόπον
 μετὰ τὸν πρίγκιπα Μορέως, μισὲρ Φλορᾶν ἐκείνου,
 15 νὰ ἔλθῃ μὲ τὰ φουσιᾶτα του καὶ νὰ τὸν συμμαχήσῃ. f. 225^r 11 (p.

88οι εἰς] ἐν

σέχῃ f. 127^r 6 ἠκονομίζετων 7 πούχε 9 καὶ πῆρε τῆ β. του
 10 δια να τὸν συμβουλέψουν 12 συμβουλεύουν 13 συμβίβασι μασι φωνια
 15 συμμαχισουν

Η Ἐν τούτῳ ἐδόθη ἡ συμβουλή, μαντατοφόρους στέλκει
 ἄρχοντας δύο φρόνιμους, τοὺς πρώτους τῆς βουλῆς του·
 ἐποίησε τοὺς προστάγματα, ἐγράφως τοὺς ἔδωκεν
 τὴν δυνάμιν του, κ' ἐξουσίαν τοὺς ἔδωκεν νὰ ποιήσουν
 8820 ὅσο ἠμπορέσουν, δυνηθοῦν μὲ τὸν Φλορᾶν ἐκείνον,
 τὸν πρίγκιπαν γὰρ τοῦ Μορέως, ποῦ εἶχε τὴν ἀνεψίαν του f. 11
 ἴσ' ὁμόζυγον αὐτοῦ γυνήν, τῆς ἀδελφῆς του ἦτον θυγάτηρ,
 (7480) ποῦ τὴν ἐλέγαν ἡ Ζαμπέα, οὕτως τὴν ὠνομάζαν.

Οἱ ἀποκρισάροι ἐξέβησαν ἐνταῦτα ἀπὸ τὴν Ἄρταν,
 25 ἐπέρασαν εἰς τὸν Μορέαν, ἦλθαν στὴν Ἄνδραβίδα,
 καὶ ἠῦρηκαν τὸν πρίγκιπα ὅπου εἶχε τὴν βουλήν του,
 μετὰ τοὺς κεφαλᾶδες του διὰ ὑπόθεσες ὅπου εἶχε.
 Τὰ ἔγραφα ὅπου εἶχασιν ἐπροσκομίσανέ τα·
 τοῦ πρίγκιπος τὰ ἔδώκασιν, ἐχαιρετήσανέ του
 30 ἐκ μέρους γὰρ τοῦ ἀφέντη τους, ἐκείνου τοῦ Δεσπότη.
 Λεπτομερῶς τοῦ ἐσύντυχαν, ἐκ στόματος τὸν εἶπαν·
 τὸν τρόπον καὶ τὴν ἀφορμὴν, διατὸ ἦλθασιν ἐκείσε.
 Λοιπὸν, ν' ἀφήσω τὰ πολλά, νὰ ἐλθοῦμε εἰς τὸ τέλος·
 οὕτως ἐσυμβιβάστησαν νὰ δώσῃ ὁ Δεσπότης
 35 τοῦ πρίγκιπος, διὰ νὰ κρατῇ διὰ ὄψιδαν καὶ μόνον,
 τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν κύρ Θωμᾶν, ἕως οὗ νὰ ποιήσῃ στρέμμα
 ὁ πρίγκιπας, καὶ νὰ στραφῇ στὸν τόπον τοῦ Μορέως
 οὕτως μὲ τὰ φουσσᾶτα του, ἄνευ τρόπου καὶ δόλου·
 νὰ ἔχῃ γὰρ ὁ πρίγκιπας τὴν ρόγαν τοῦ Δεσπότη
 40 μὲ ὅσα φουσσᾶτα δυνηθῇ ἐπάρει μετ' ἐκείνον. f. 1

Κι ἀφότου ἐκατορθώσασιν τὲς συμφωνιῆς τους ὄλες,
 οἱ ἀποκρισάροι ἐστράφησαν ἐκείσε εἰς τὸν Δεσπότην
 (7500) καὶ εἶπαν κι ἀφηγήθησαν, τὸ πῶς ἐκατορθώσαν
 νὰ ἔλθῃ ὁ πρίγκιπας Φλορᾶς μετὰ πεντακοσίους,
 45 τοὺς πρώτους καὶ καλλιώτερους ὄλου τοῦ πριγκιπάτου,
 εἰς συμμαχίαν, βοήθειαν τοῦ θείου του τοῦ Δεσπότη.
 Ἐνταῦτα οἰκονομήσασιν τὸν κύρ Θωμᾶν ἐκείνον

8818 ἐποίησέ τους 20 ὅσω ἠμπορέσουν 21, 23 ὅπου 22 εἰς 26 εἶχε
 τὴν β. τους 33 λοιπὸν ἀφήσω

Cod. T	8816 ἡ βουλή	17 ἄρχοντες	18 ἐπισητέ του	19 ἔδωκε
20 ἠμπορέσουν	21 πούχε τὴν ἀνεψιά του	23 ὅπου τὴν ἐλέγαν ζαμπέα		
26 ἦβρασιν	27 ἦχαν	28 καὶ τὰ πιτάκια ὁπούχασιν	29 τὰ δώκασιν	
30 αὐθέντου	31 κατὰ λεπτοὺς τὸν σύντυχα	32 διατὴ	33 νὰ ἐλθομε	

Ρ Ἐν τούτῳ ἐδόθη ἡ βουλή, μαντατοφόρους στέλνει
 ἄρχοντας δύο φρόνιμους, τοὺς πρώτους τῆς βουλῆς του·
 ἐποίησεν τὰ προστάγματα, ἐγράφως τοὺς τὰ δίδει,
 τὴν δύναμιν του κ' ἐξουσίαν τοὺς ἔδωκεν νὰ ποίσουν
 8810 ὅσο ἤμποροῦν καὶ δυνηθοῦν μετὰ τὸν Φλορᾶν ἐκεῖνον,
 τὸν πρίγκιπαν γὰρ τοῦ Μορέως ποῦ εἶχεν τὴν ἀνεψίαν του
 διὰ γυνὴν ὀμόζυγον, ἀδελφῆς του θυγάτηρ,
 ἐκείνην τὴν ὠνόμαζαν πριγκίπισσαν Ζαμπέαν.
 Οἱ ἀποκρισάροι ἐξήβησαν εὐτὺς ἀπὲ τὴν Ἄρταν·
 25 ἐπέρασαν εἰς τὸν Μορέαν, τὸν πρίγκιπαν γὰρ ἠύραν,
 καὶ τὴν βουλήν του ἔπαιρνε μετὰ τοὺς κεφαλᾶδες.

Τὰ ἔγραφα, τὰ εἶχασιν, ἐπροσεκόμισάν τα·
 τοῦ πρίγκιπος τὰ ἔδωκαν καὶ ἐχαιρέτησάν τον
 30 ἐκ μέρους τοῦ ἀφέντου τους ἐκείνου τοῦ Δεσπότη.
 Λεπτομερῶς τοῦ εἶπασιν ἐκ στόματος τὰ εἶχαν,
 τὸν τρόπον καὶ τὴν ἀφορμὴν, τὸ ἦλθασιν ἐκεῖσε.
 Λοιπὸν, νὰ ἀφήσω τὰ πολλὰ, νὰ ἔλθω εἰς τὸ τέλος·
 οὕτως ἐσυμβιβάστηκαν νὰ δώσῃ ὁ Δεσπότης
 35 τοῦ πρίγκιπος, διὰ νὰ βαστᾶ ὄψιδαν, τὸν υἱὸν του
 τὸν ὠνομάζαν κὺρ Θωμᾶν, ὡς οὐ νὰ ὑποστρέψουν,
 καὶ νὰ στραφῇ | ὁ πρίγκιπος στὸν τόπον τοῦ Μορέως, f. 225^v |
 αὐτὸς καὶ τὰ φουσσᾶτα του, ἄνευ τρόπου καὶ δόλου·
 νὰ ἔχῃ γὰρ ὁ πρίγκιπας τὴν ρόγαν τοῦ Δεσπότη
 40 μετὰ ὅσα φουσσᾶτα δυνηθῆ νὰ ἐπάρῃ μετ' ἐκείνου.

Κι ἀφῶν ἐκατορθώσασιν τὲς συμφωνίες ἐκεῖνες,
 οἱ ἀποκρισάροι ἐστράφησαν ἐκεῖ εἰς τὸν Δεσπότην
 καὶ εἶπαν καὶ ἀφίρωσαν, τὸ πῶς ἐκατορθῶσαν,
 νὰ ἔλθῃ ὁ πρίγκιπας Φλορᾶς μετὰ πεντακόσιους πρώτους
 45 καὶ μετὰ τοὺς καλλιώτερους ὄλου τοῦ πριγκιπάτου
 εἰς συμμαχίαν καὶ δύναμιν ἐκείνου τοῦ Δεσπότη.
 Καὶ μετὰ ταῦτα ὄρθωσαν κ' ἐπήρασιν ἐκείνου

8812 θυγάτηρ

45 ἄλλου

στὸ τ. 34 ἐπέσηβαστησαν f. 127^v 35 διὰ οπ. — σφέιδα γὰρ καὶ μῶσο
 36 αὐτοῦ] του—οὐ οπ. 40 παρᾶρη 41 ἀφόντου—του] του 42 οἱ α.
 ἐγίρησαν 44 μετὰ τα φουσσᾶτα 45 καλήτεροῦς ἄλλου

Η τοῦ Δεσπότη τοῦ υἱοῦ μετὰ τιμῆς μεγάλης,
 κι ἀπόστειλάν τον στὸν Μορέαν ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀνδραβίδα
 8850 τοῦ πρίγκιπα τὸν ἔδωκαν νὰ ποιήσῃ ὅσον κελεύει.
 Κι ὁ πρίγκιπας τὸν ἔστειλεν στὸ κάστρον Χλουμουτσίου
 νὰ στήκεται μετὰ τιμῆς ὄψιδα ἐκεῖ εἰς τὸ κάστρον,
 ἕως οὐ νὰ ποιήσῃ ὁ πρίγκιπας στρέμμα εἰς τὸν Μορέαν.
 Ἦφέραν γὰρ τοῦ πρίγκιπος τὴν ρόγαν τοῦ λαοῦ του,
 55 διὰ τριῶν μηνῶν τὴν πλήρωσιν τοὺς ἐπληρῶσαν μόνον
 τοὺς χρόνους ἐκείνους καὶ καιροὺς κ' ἐκείνες τὲς ἡμέρες,
 ὅπου ἄρχισεν ὁ βασιλέας, ὁ μέγας Παλαιολόγος,
 τὴν μάχην ἐκείνην τὴν ζεστὴν μετὰ τὸν Δεσπότην Ἄρτας, 1:11
 καὶ τῆς θαλάσσης καὶ τῆς γῆς ἐβάλθη νὰ τὸν βλάψῃ.
 60 Ἐνταῦτα πάλιν, ὡς τὸ ἤκουσεν ἐκεῖνος ὁ Δεσπότης,
 ἐσκόπησεν κ' ἐβιάσθη μετὰ βουλῆς μεγάλης,
 μετὰ πᾶσα τρόπον κι ἀφορμὴν νὰ φυλαχτῇ ἀπ' ἐκείνον.
 (7290) Λοιπὸν, ὡσὰν ἐσυμβιβάσθη μετὰ τὸν Φλωρᾶν ἐκείνον,
 τὸν πρίγκιπαν γὰρ τοῦ Μορέως, ποῦ εἶχεν τὴν ἀνεψία
 του,
 65 οὕτως τὸ ἔποιεν ὁμοίως μετὰ τὸν κόντον Ριτσάρδον,
 ὅπου ἦτον [ἐτότε] τῆς Κεφαλονίας ἀφέντης γὰρ καὶ κόντος,
 καὶ ἔδωκέν του διὰ ὄψιδα τὴν πρώτην θυγατέρα,
 νὰ τὴν κρατῇ εἰς ἀφίρωσιν κ' ἐκεῖνος νὰ ἀπεράσῃ
 ἀπὸς του γὰρ σωματικῶς μετὰ ὄλον τὸ φουσσᾶτο,
 70 ἐκεῖ εἰς τὸ Δεσποτᾶτον του διὰ νὰ τοῦ ἔχῃ βοηθήσει
 στὴν μάχην ὅπου ἄρχασεν ὁ βασιλέας μετ' αὐτόν·
 νὰ ἔχῃ καὶ τὴν ρόγαν του, αὐτὸς καὶ ὁ λαὸς του
 εἰς τὸν καιρὸν ποῦ θέλει ἐκεῖ ποιήσῃ εἰς τὴν μάχην.
 Κι ἀφότου ἐσυμβιβάσθησαν, ἀπέρασεν ὁ κόντος
 75 μετὰ ἑκατὸν εἰς τὰ ἄλογα ἀνθρώπους γὰρ στρατιώτες.

Εἶθ' οὕτως γὰρ ἐπέρασεν κι ὁ πρίγκιπας Μορέως
 ἀπὸ τὴν Πάτραν, σὲ λαλῶ, κ' ἐδιέβη εἰς τὴν Ἄρταν. 1:11

8861 φυλακτῇ 63 ἐσυμβιβάσθηκεν 64, 73 ὅπου

Cod. T 8849 ἀπέστηλαν 50 ἔδωκαν—ος κελ. 51 στέκεται—ὄψιδα
 54 εἴφερε 56 ἐκίωσεν τοὺς καιροὺς 57 ἤρχησε ὁ βασιλεὺς 59 ναυτοί
 60 πάλιν 62 μετὰ πᾶσα—να πηλακτῇ 63 ἐσυμβιβάσθηκαὶ f. 138'
 64 ποῦχε τὴν ἀνεψία του 65 τόπικαὶ γὰρ ομ. μετὰ τὸν γκῶστο τὸ ρ. 66 ἐτότε

P τοῦ Δεσπότητος γὰρ τὸν υἱὸν μετὰ τιμῆς μεγάλης,
 κ' ὑπήγγαν τον εἰς τὸν Μορέαν ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀνδραβίδαν·
 8850 τοῦ πρίγκιπος τὸν ἔδωκαν νὰ ποίση ὡς κελεύει.
 Κι ὁ πρίγκιπος τὸν ἔστειλεν στὸ κάστρον τὸ Χλουμοῦτσι
 νὰ στέκεται μετὰ τιμῆς ὄψιδα εἰς τὸ κάστρο,
 ἕως νὰ ποίση ὁ πρίγκιπος στρέμμα εἰς τὸν Μορέαν.
 Ἦφεραν καὶ τοῦ πρίγκιπος τὴν ρόγαν τοῦ λαοῦ του,
 55 τριῶν μηνῶν τοὺς ἔδωκαν, τόσον τοὺς ἐπληρῶσαν
 τὸν χρόνον ἐκείνου καὶ καιρὸν κ' ἐκείνης τὲς ἡμέρας
 ὅπου ἄρχισεν ὁ βασιλεὺς, ὁ μέγας Παλαιολόγος,
 τὴν μάχην ἐκείνην τὴν ζεστήν | μετὸν Δεσπότην Ἄρτας, f. 225' 11
 καὶ τῆς θαλάσσης καὶ τῆς γῆς ἐβάλθη νὰ τὸν βλάβῃ.
 60 Ἐνταῦτα, ὡς τὸ ἤκουσεν ἐκείνος ὁ Δεσπότης,
 ἐσκόπησε, ἐβουλεύτηκε μετὰ τῆς βίας μεγάλης,
 μὲ πᾶσα τρόπον κι ἀφορμὴν νὰ φυλαχτῆ ἀπ' ἐκείνου.
 Κι ὡσὰν ἐσυμβιβάστηκεν μετὸν Φλορᾶν ἐκείνον,
 τὸν πρίγκιπα δὲ τοῦ Μορέως, ποῦ εἶχεν τὴν ἀνεψιάν του, (p. 196)
 65 οὕτως ἔποιεκεν ὁμοιον μὲ τὸν κόντον Ριτσάρδον,
 ὅπου ἦτον [γὰρ] τῆς Κεφαλλονίας ἀφέντης γὰρ καὶ κόντος·
 ἔδωκεν του διὰ ὄψιδα τὴν πρώτην του θυγάτηρ,
 νὰ τὴν κρατῆ εἰς ἀφίρωσιν κ' ἐκείνος νὰ περάσῃ
 ἀπὸς του γὰρ σωματικῶς μὲ ὄλα τὰ φουσσᾶτα
 70 τοῦ νὰ τὸν βοηθήσουσιν στὴν μάχην ὅπου ἔχει,

 καὶ νὰ ἔχη τὴν ρόγαν του αὐτὸς καὶ ὁ λαὸς του.

 Ἄφότητος ἐσυμβιβάστησαν ἐκείνος καὶ ὁ κόντος,
 75 ἐπέρασεν μὲ ἑκατὸν εἰς ἄλογα ἀπάνω,
 ἀνθρώπους ὄλους ἐκλεχτούς, στρατιῶτες τῶν ἀρμάτων.
 Καὶ ἀφότητος ἐπέρασεν ὁ πρίγκιπος Μορέως
 ἐκ τῆν Κλαρέντσα, σὲ λαλῶ, κ' ὑπᾶ στὸ Δεσποτᾶτο,

8876 ὄλους ἐκλεκτούς

om. 67 τὸν προ' του θυγατέρα 68 τὴν κρατῆ 69 με ὄλο του τὸ φ.
 70 δια να τοῦ βοεθήσει 73 εἰς τον γκερὸν που θεσταθεὶ καὶ πεισεὶ 74 ἀφόντου
 ὡσὼν αὶ βλάστησαν 75 με τὸ φουσσᾶτο τὸ ἔμορφον μὲ ἀνθρώπους γὰρ στρατιῶτες
 76 om. 77 ἐπέρασε—πρίγκιπος

- Η** **Κι** ὡς τὸ ἔμαθεν καὶ ἤκουσεν ἐτότε ὁ **Δεσπότης**
 8880 **ὅτι** ἔρχετον ὁ **πρίγκιπας**, ἐξέβη εἰς ἀπαντὴν του·
 στα **Λεσιανὰ** ἀπαντήθησαν, **χαρὰν** μεγάλη ἐποίησαν·
 “**Καλῶς** ἦλθες, ὁ **πρίγκιπας**, **καλῶς** ὁ **ἀνεψιός** μου,
 (7840) “**ἀρτίως** θεωρῶ κ’ ἐγνώρισα τῶν **συγγενῶν** τὸ **σπλάγχνος**.”
Κι ὅσον ἐκατεχόρτασαν **φιλήματα** **ρωμαίικα**,
 85 ἐκίνησαν κ’ ἐδιάβησαν ὀλόρθα εἰς τὴν **Ἄρταν**·
κι ὁ **κόντος** τῆς **Κεφαλωνίας** ἦλθε ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος.
 Τίς νὰ σᾶς ἔγραψεν **λεπτῶς** τὸ **τί** **χαρὰν** ἐποίησε;
 τὸ **ἰδεῖ** τοὺς **Φράγκους** ποῦ ἦλθασιν ἐτότε ὁ **Δεσπότης**,
 ἐφάνη του ὅτι ἐκέρδισεν ὅλην τὴν **Ρωμανίαν**.
 90 Ἄππλικεψεν ὁ **πρίγκιπας** στα ὀσπίτια τοῦ **Δεσπότηου**,
 κ’ ἐκείνος γὰρ ἐσέβηκεν ἀπέσω εἰς τὸ **κάστρον**.
 Ἐνταῦτα ἀππλικέψασιν οἱ **κεφαλᾶδες** **πρῶτα**,
τιμητικά, ὡς ἔπρεπεν τοῦ **καθενὸς** ἐκάστου,
κι ἀπέκει οἱ **καβαλλарοὶ** κ’ οἱ **εὐγενικοὶ** **σιργέντες**.
 95 **Κι** ἀφότου ἀναπαύτησαν ἐκείνην τὴν **ἡμέραν**,
 ἐπὶ τῆς **αὐρίου** τὸ **πρῶτὸ** ἦλθεν <καὶ> ὁ **Δεσπότης**
 μετὰ τοὺς **κεφαλᾶδες** του **κι** ὄλον τὸ **ἀρχοντολόγι**,
 ὀλόρθα ἐκεῖ εἰς τὸν **πρίγκιπα** ὅπου ἦτο **ἀππλικεμένος**·¹
καὶ ἤυρε τον κ’ ἐκάθετον μὲ τὸν **κόντον** **Ριτσαρδον**
 8900 **καὶ** μὲ τὸν **πρωτοστράτορα** ντὲ **Σαῖντ** Ὀμέρ ἐκείνον,
 ὁμοίως μὲ τοὺς **φλαμουριαρίους** κ’ οἱ **καβαλλάροι** ὄλοι.
Κ’ ἐσυντυχαίνασιν ὁμοῦ κ’ ἐπαίρναν τὴν **βουλήν** τους,
 (7860) τὴν **πρᾶξι**ν ὅπου ἠθέλασιν ποιήσει διὰ τὴν **μάχην**,
 ὅπου ἦλθαν νὰ **βοηθήσουσιν** ἐτότε τοῦ **Δεσπότηου**.
 5 **Κι** ὡς εἶδαν ὅτι ἦλθε ἐκεῖ ἀτός του ὁ **Δεσπότης**,
 εὐθέως τοῦ ἐπροσηκώθησαν κ’ ἐκάθισαν **ἀλλήλως**.
Πολλὰ τοῦ ἐφάνηκε **καλὸν** ἐτότε τοῦ **Δεσπότηου**,
 ὅταν ἤυρε τὸν **πρίγκιπα** ὁμοῦ μὲ τὴν **βουλήν** του
 κ’ ἐκαθεζόντησαν εἰς **βουλήν**, τὸ **πῶς** ἠθέλαν **πράξει**
 10 **στὴν** **μάχην** ὅπου ἦλθασιν νὰ τοῦ ἔχουν **βοηθήσει**.
Ἄφότου γὰρ ἐκάθισαν **ἀλλήλως**, ὡς τὸ **ἀκῶτε**,

8883 σπλάγχμος 88 τοὺς φ. ὅτι ἦλθ. 92 ἄ 8900 ἄστράτορα ἐκ. πτὶ
 σ. ὁμέρ

Cod. T 8879 τόμαθε 82 ἀνεψίος 83 τὸ σπλάγχμος 84 κετα-
 χόρτασαν 85 καὶ διεύεισαν 86 ἐκ τάλω μέρος 87 τῶνα σας ἔγρ.—

Ρ ὡς τὸ ἔμαθεν καὶ ἤκουσεν ἐτότε ὁ Δεσπότης
8880 πῶς ἔρχετον ὁ πρίγκιπας, ἐξέβη εἰς ἀπαντήν του·

“Καλῶς ἦλθες, ὁ πρίγκιπας, καλῶς ὁ ἀνεψιός μου· f. 226^v 1
“τώρα ἐβλέπω καὶ θεωρῶ τῶν συγγενῶν μου σπλάχνος.”

Κι ὅσον ἐκαταχόρτασεν φιλήματα Ρωμαίον,
85 ἐκίνησαν, ἐδιέβησαν ὁλόρθα εἰς τὴν Ἄρταν·
κι ὁ κόντος τῆς Κεφαλλονίας ἦλθεν ἐξ ἄλλο μέρος.

Καὶ τίς νὰ ἔγραψεν λεπτῶς τὸ τί χαρὰν ἐποίκειν;
τὸ ἰδεῖν τοὺς Φράγκους <πού> ἦλθασιν, ἐτότε ὁ Δεσπότης,
ἐφάνη του ὅτι ἐκέρδισεν ὅλην τὴν βασιλείαν.

90 Ἄππλικέψεν ὁ πρίγκιπας στοὺς οἴκους τοῦ Δεσπότητος
καὶ ὁ Δεσπότης ἔστεκεν ἀπέσω εἰς τὸ κάστρον.
Ἐνταῦτα ἀππλικέψασιν οἱ κεφαλᾶδες ὄλοι
τιμητικά, ὡς ἔπρεπεν τοῦ καθενὸς ἐκάστου·
καὶ τότε οἱ καβαλλαροὶ κ' οἱ εὐγενεῖς σιργέντες.

95

Ἄ Δεσπότης μὲ τοὺς ἄρχοντας καὶ μὲ ὄλον τὸ φουσ-
σᾶτον

ὑπῆγαν, εἶδαν τὸν πρίγκιπαν ποῦ ἦτον πεζεμένον
μὲ τὸν Ριτσάρδον κόντον τε καὶ μὲ τὸν πρωτοστράτωρ,

8900

μὲ ὄλους τοὺς φλαμουραρίους καὶ μὲ τοὺς καβαλλάρους.
Ὅμοῦ γὰρ ἐσυντύχαιναν καὶ ἔπαιρναν βουλήν τους,
τὴν πρᾶξιν ὅπου ἤθελαν νὰ ποίσουν διὰ τὴν μάχην,
ποῦ ἦλθαν νὰ βοηθήσουσιν ἐτότε τοῦ Δεσπότητος.

5 Κι ὡς εἶδαν ὅτι ἦλθε ἐκεῖ ἀτός του ὁ Δεσπότης,
εὐτὺς ὄλοι | ἐσηκώθησαν κ' ἐκύθισαν ἀλλήλως. f. 226^v 11

Πολλὰ τοῦ ἐφάνηκεν καλὸν ἐτότε τοῦ Δεσπότητος
ὅταν ἤυρεν τὸν πρίγκιπαν ὁμοῦ μὲ τὴν βουλήν του,
καὶ ἐκαθόνταν εἰς βουλήν, τὸ πῶς νὰ ἔχουν πρᾶξεν.

10

Ἄφότης ἐκαθίσασιν ἀλλήλως, ὡς τὸ λέγω,

8883 σπλάγχνοι 92 ὄλοι 94 εὐγενεῖς συρ. 97 ὄλλω
98 εἰπάειν εἶδαν 8906 ὄλλοι

ἐπίκειν 88 ἐτήλασι 90 στοὺς ἴκους τοῦ δ. After v. 92 lacuna

Ἡ ἄρξετον τοῦ νὰ λαλῆ ἀτός του ὁ Δεσπότης
καὶ λέγει πρὸς τὸν πρίγκιπα καὶ ἀπέκει γὰρ τοῦ κόντου,
ὁμοίως τοῦ πρωτοστράτορος ἐκείνου τοῦ Μορέως,
8915 καὶ ἀπέκει τῶν φλαμουριαρίων, τῶν καβαλλαρίων εἰς
οὕτως·

τὸ πῶς τοὺς εὐχαρίσεται, ὡς φίλους καὶ ἀδελφούς του, L 13
στὸ σπλάγχθος ὅπου ἔδειξαν κ' εἰλικρινῆ ἀγάπην,
καὶ ἤλθασιν μὲ προθυμίαν νὰ τοῦ ἔχουσιν βοηθήσει
στὴν μάχην ὅπου ἄρχισεν κατ' αὐτοῦ ὁ βασιλέας.

20 Ἐνταῦτα τοὺς παρακαλεῖ, ἀξιώνει, ὡς στρατιῶτες,
ὡς εὐγενεῖς καὶ φρόνιμους, τοῦ νὰ τὸν συμβουλέψουν,
νὰ ποιήσουν πράξιν φρόνιμα, νὰ πράξουν ὡς στρατιῶτες,
(7800) νὰ ἐπάρουσιν τὸ ἔπαινος ὡς ἔχουσιν τὴν δόξαν.

“Ἐπεὶ ἂν προστάξῃ ὁ Θεὸς κ' ἐπάρωμεν τὸ νίκος,

25 “μηδὲν λογίσεται κανεὶς, μηδὲ νὰ τὸ σκοπήσῃ,

“ἐμὲν νὰ δώσουν ἔπαινος, Φράγκος γὰρ ἢ Ρωμαῖος,

“διατὸ ἔχω ἐγὼ τὴν ἀφορμὴν, τοῦ βασιλέως τὴν μάχην·

“ἀλλὰ ἢ τιμὴ καὶ τὸ ἔπαινος ἐσᾶς τὸ θέλουν δώσει,

“διατὸ ἐγνωρίζουν ἅπαντες, ἔς ὄλην τὴν Ρωμανίαν,

30 “οὐδὲν εἶναι καλλιώτεροι εἰς ἅπαντα στρατεῖαν

“παρὰ τοὺς Φράγκους τοῦ Μορέως, ὅπου τὸ ἐξέυρει ὁ
κόσμος,

“ἐπεὶ ἔχετε τὴν φρόνεσιν καὶ τὴν στρατεῖαν εἰς ἄκρον.”

Ἀφότου γὰρ ἐπλήρωσεν, τὰ εἶπεν ὁ Δεσπότης,

ἄρξετον ὁ πρίγκιπας νὰ τοῦ ἀποκρένεται οὕτως· L 14

35 “Κύρης μου <καὶ> Δεσπότη μου καὶ ἡγαπημένε θεῖε,

“εὐχαριστῶ τὰ λόγια σου, τὸ ἔπαινος, τὸ εἶπες

“διὰ ἐτούτους τοὺς εὐγενικοὺς στρατιῶτες, ὅπου εἶναι

“ἀρτίως μετὰ μὲ σήμερον ἐδῶ εἰς τὴν συντροφίαν μου.

“Τοῦτο πληροφορέσου το καὶ κράτει το ἔς ἀλήθειαν.

40 “ὅτι διὰ τὴν ἀγάπην σου κ' εἰς τὴν ἀνάκραξίν σου

“ἤλθαν ἐτούτοι μετ' ἐμὲ ἐδῶ διὰ τὴν τιμὴν τους.

“Καὶ μὴ λογίσης τίποτε ὅτι διὰ χρεῖαν τῆς ρόγας,

(7600) “ὅπου τοὺς ἀπόστειλες ἐκεῖσε εἰς τὸν Μορέαν,

“ὡς ρογατόροι ἤλθασιν νὰ σὲ ἔχουσιν δουλέψει·

45 “ἐπεὶ ἢ ρόγα ποῦ ἔλαβαν οὐδὲν τοὺς σώζει μόνη

8917 εἰς τὸ σπλάγχθος ὅπου εἶδ. εἰς τὴν εἰλ. ἀ.

17 τῆς μάχης τοῦ βασι

29 εἰς ὄλην 32, 45 ἐπὶ 35 καὶ θεῖε ἡγ.

39 ἐτούτου γὰρ πλ.—εἰ

44 ἤλθαν ὡς ρογ. 45 ἐπὶ—ὅπου

P ἄρξετον δὲ τοῦ νὰ λαλῆ ἀτός του ὁ Δεσπότης,
νὰ λέγη πρὸς τὸν πρίγκιπαν καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ὄλους,

8915

τὸ πῶς τοὺς εὐχαρίστησεν, ὡς φίλους κι ἀδελφούς του,
τὸ σπλάχνος ὅπου ἔδειξαν, τὴν καθαρὰν ἀγάπην, (p. 197)
καὶ ἤλθασιν μὲ προθυμίαν τοῦ νὰ τὸν βοηθήσουν
στὴν μάχην ὅπου ἄρχισεν ἐτότε ὁ βασιλέας.

20 Ἐνταῦτα τοὺς παρακαλεῖ, ὡς ἀξιους στρατιώτας,
ὡς εὐγενεῖς καὶ φρόνιμους, τοῦ νὰ τὸν συμβουλέψουν,
νὰ ποίσουν πρᾶγμα ἔμπροσθεν, νὰ ἐν' διὰ τιμὴν τους,
νὰ ἐπάρουν καὶ τὸ ἔπαινον, νὰ ἔχουν καὶ τὴν δόξαν.

“Ἐπεὶ ἂν δώσῃ ὁ Θεὸς κ' ἐπάρουσιν τὸ νίκος,
25 “μηδὲν σκοπήσῃ γὰρ τινάς, μηδὲ τοῦτο λογίσῃ,
“ἐμὲ νὰ δώσῃ ἔπαινον Φράγκος τε ἢ Ρωμαῖος,
“διοῦ ἔχω τὴν ἀφορμὴν, τοῦ βασιλέως τὴν μάχην·
“ἀλλὰ τιμὴν | καὶ ἔπαινον ἐσᾶς τὴν θέλουν δώσει, f. 226^v 1
“διοῦ γνωρίζουν ἅπαντες 'ς ὅλην τὴν Ρωμανίαν,

30 “ὅτι οὐδὲν εὐρίσκονται κάλλιοι στρατιῶται
“παροῦ τοὺς Φράγκους τοῦ Μορέως, καθὼς ἐνὶ ἀλήθειαι,
“ἐπεὶ ἔχετε τὴν φρόνησιν καὶ τὴν στρατείαν εἰς ἄκρον.”
Ἀφότου γὰρ ἐπλήρωσεν τοὺς λόγους ὁ Δεσπότης,
ἄρξετον δὲ ὁ πρίγκιπας ἀπόκρισιν καὶ λέγει·

35 “Κυρίε μου, Δεσπότη μου, θειέ μου ἡγαπημένε,
“εὐχαριστῶ τοὺς λόγους σου, τὸ ἔπαινον, τὸ εἶπες
“διὰ ἐτούτους τοὺς καλοὺς τοὺς εὐγενεῖς στρατιῶτες,
“ποῦ ἐνὶ σήμερον ὁμοῦ ἐδῶ εἰς τὴν συντροφίαν μου.
“Τοῦτο πληροφορῶ σέ το καὶ κράτει τὸ 'ς ἀλήθειαν,

40 “ὅτι διὰ τὴν ἀγάπην σου καὶ τὴν ἀνακραξίαν σου
“ἤλθον ἐτούτοι μετ' ἐμὲν ἐδῶ εἰς τὴν βασιλεία σου.
“Καὶ μὴ λογίσης τίποτε ὅτι διὰ χρείαν ρόγας,
“ὅπου καὶ τοὺς ἀπόστειλες ἐκεῖ εἰς τὸν Μορέαν,
“ἤλθασαν ὡς ρογάτοροι ὅπως νὰ σὲ δουλέψουν,
45 “ἐπεὶ ἡ ρόγα, τὴν ἔλαβαν, οὐδὲν τοὺς σώζει μόνον

Η “ τοῦ νὰ πληρώσουν τ' ἄρματα καὶ τ' ἄλογα ποῦ ἀγοράσῃ
 “ διὰ νὰ ἔλθουσιν τιμητικὰ ἐδῶ στὴν χρεῖαν ὅπου ἔχει.
 “ Ἐπεὶ ἐγὼ λέγω διὰ ἐμέν, καὶ κράτει το εἰς ἀλήθειαν,
 “ ὅτι διὰ τὴν ἀγάπην σου καὶ συγγενότητά μας
 8950 “ διατὸ εἴμεθεν καὶ γείτονας κι ἀρμόζει νὰ βοηθοῦμεν
 “ ὁ εἰς τὸν ἄλλον γείτονα ὅτι τοῦ κάμνει χρεῖα·
 “ καὶ πάλε διὰ τὸ σύνηθες ὅπου ἔχουσιν οἱ Φράγκοι
 “ καὶ τρέχουν πάντα εἰς τὰ ἄρματα ἐνθα ἀκούσουν ὅτι ἐν [1: 1]
 “ ἡ χρεῖα, ἡ μάχη ἢ πόλεμοι, διατὸ εἶναι γὰρ στρατιώτες,
 55 “ νὰ δείχνωνται, νὰ φαίνωνται ὅτι στρατιώτες εἶναι,
 “ καὶ κάλλιον ἔχουν τὴν τιμὴν, τὸ ἔπαινος τοῦ κόσμου
 “ περὶ τὰ κούρση, ἢ χρήματα, ἢ ρόγα νὰ τοὺς δίδουν—
 “ κ' εἰς τοῦτον γὰρ τὸν λογισμὸν ἤλθαμε ἐδῶ εἰς ἐσέναν.
 “ Καὶ κράτει το, καλέ μου θεῖε, ἀλήθειαν σὲ τὸ λέγω·
 60 “ ὅτι ἂν εἶχαν τὴν δύναμιν οἱ πλειότεροι ἀπὸ ἐτούτους,
 “ ὅπου θεωρεῖς ὅτι εἶναι ἐδῶ, εὐγενικοὶ στρατιώτες,
 “ ἀπὸ ἐδικοῦ τους νὰ ἔποικαν τὴν ἐξοδὸν τους ὄλην,
 (7020) “ κι οὐ μὴ νὰ ἐπῆραν ἀπὸ σου ἕναν μικρὸν βελόνι·
 “ ἀλλὰ ἤλθασιν ὡς φίλοι σου κι ὡς εὐγενεῖς στρατιώται,
 65 “ νὰ σὲ δουλέψουν εἰς τὴν χρεῖαν ὅπου θεωροῦν ὅτι ἔχεις.
 “ Ἐν τούτῳ σὲ ὑποσχιάμεθεν αὐτοὶ κ' ἐγὼ μετ' αὐτούς·
 “ οὐ μὴ μισσέψωμε ἀπ' ἐδῶ, ἀπὸ τὸ δεσποτᾶτο,
 “ ἕως οὐ νὰ πολεμήσωμεν μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου ἤλθαν
 “ καὶ στήκονται εἰς τὸν τόπον σου, αὐτοὶ τοῦ βασιλέως·
 70 “ ἡ νὰ γευτοῦμεν θάνατον, | ἢ ν' ἀποθάνουν ἐκεῖνοι.” [1: 1]
 Ἐνταῦτα ἀποκρίσεται τοῦ πρίγκιπα ὁ δεσπότης
 εὐχαριστῶντα του πολλὰ ἐκεῖνος κ' οἱ ἄρχοντές του
 εἰς ὅσον γὰρ ἐλάλησεν, ὡς εὐγενῆς ὅπου ἦτον.
 Ἐνταῦτα ἀπήρασιν βουλήν τὸ πῶς ἠθέλαν πράξει·
 75 τὰ λόγια ἤσασιν πολλά, τὰ εἶπαν κ' ἐλαλήσαν·
 τὸ γὰρ τὸ τέλος εἶπασιν νὰ ὀρθώσουν τὰ φουσσᾶτα,
 αὔριον πρωτὶ ἀπὸ ταχέα νὰ ἐξέβουν ἐκ τὴν Ἄρταν
 ὀλόρβα εἰς τὰ Γιάννινα νὰ ἀπέλθουσιν ἐκεῖσε·

80 κι ἂν ἀναμείνουν οἱ Ρωμαῖοι, αὐτοὶ τοῦ βασιλέως,

8946 ὅπου 47 ἐλθοῦσαν 52 συνηθῆς 54 ἡ μάχης αἱ πόλεμοι
 56 κάλλιον 58 ἐσεσέναν 60 εἶχασιν

- P** “ τοῦ νὰ πληρώσουν ἄρματα | κι ἄλογα πού ἠγοράσαν *f. 226' 11*
 “ νὰ ἔλθουσιν τιμητικὰ στὴν χρεῖαν ὅπου ἔχεις.
 “ Κ' ἐτοῦτο λέγω δι' ἐμέν καὶ κράτει το <εἰς> ἀλήθειαν,
 “ ὡς διὰ τὴν ἀγάπην σου καὶ συγγενότητάν μας,
8930 “ διοῦ εἵμεθεν καὶ γείτονες καὶ πρέπει νὰ βοηθοῦμεν
 “ ὁ εἰς τὸν ἄλλον γείτονα ὅταν τοῦ κάμνη χρεῖα·
 “ <καὶ> πάλιν διὰ τὸ σύνηθον, τὸ ἔχουν πάντα οἱ
 Φράγκοι,
 “ ὅταν ἀκούσουν 'ς ἄρματα ὅτι νὰ κάμνουν χρεῖα,
 “ εἰς μάχες πάντα τρέχουσιν διοῦ ἐνὶ στρατιῶται
- 55**
 “ καὶ κάλλιον ἔχουν τὴν τιμὴν, τὸν ἔπαινον τοῦ κόσμου
 “ παροῦ τὰ κούρση, ἢ χρήματα, ἢ ρόγαν νὰ ἐπάρουν—
 “ καὶ εἰς ἐτοῦτον τὸν σκοπὸν ἐδῶ ἤλθαμεν 'ς ἐσέναν.
 “ Καὶ κράτει το, καλέ μου θεῖε, 'ς ἀλήθειαν τὸ λέγω·
60 “ ἐὰν εἴχασιν τὴν δύναμιν οἱ πλέον ἀπ' ἐτούτους,
 “ ὅπου θεωρεῖς ὅτι ἐνὶ ἐδῶ, οἱ εὐγενεῖς στρατιῶται,
 “ ἀπὸ ἐδικοῦ τους νὰ ἔποικαν τὴν ἄξοδόν τους ὄλην
 “ καὶ ἀπὸ σοῦ μὴ ἐπήρασιν ἕναν μικρὸν βελόνιν·
 “ ἀλλὰ ἤλθασιν ὡς φίλοι σου, ὡς εὐγενεῖς ὅπου ἐνι, *(p. 198)*
- 65** “ νὰ σέ δουλέψουν εἰς τὴν χρεῖαν πού θεωροῦν ὅτι ἔχεις.
 “ Ἐν τούτῳ ὑπόσχονται αὐτοὶ κ' ἐγὼ ὁμοῦ μετ' αὐτους,
 “ μὴ διαβῶμεν ἀπ' ἐδῶ ἀπὲ τὸ δεσποτάτον
 “ ἕως νὰ πολεμήσωμεν μὲ τὰ φουσσᾶτα ἐκεῖνα, *f. 127' 1*
 “ τὰ στέκονται εἰς τὸν τόπον σου, αὐτὰ τοῦ βασιλέως·
70 “ ἢ νὰ γευτοῦμεν θάνατον, ἢ ἐκεῖνοι ν' ἀποθάνουν.”
 Ἐνταῦτα ἀποκρίθηκεν τὸν πρίγκιπα ὁ δεσπότης
 εὐχαριστῶντα τον πολλὰ αὐτὸς κ' οἱ ἄρχοντές του
 εἰς ὅσον γὰρ ἐλύθησεν, ὡς εὐγενῆς ὅπου ἐνι,
 κι οὕτως ἐπήρασιν βουλήν τὸ πῶς νὰ ἔχουν πράξειν.
- 75** Τὰ λόγια, τὰ εἶπασιν πολλὰ τὰ ἐλαλήσαν·
 τὸ δὲ τὸ τέλος εἶπασιν νὰ ὀρθώσουν τὰ φουσσᾶτα,
 ἐπὶ τὴν αὐριον τὸ ταχὺ νὰ ἐξέβουν ὅκ τὴν Ἄρτα
 ὀλόρθα εἰς τὰ Ἰωάννινα νὰ ἀπελθοῦν ἐκεῖσε,
 ἐπεὶ ἐκεῖ ἐμάθασιν ὅτι ἦσαν τὰ φουσσᾶτα·
- 80** καὶ ἂν θελήσουν οἱ Ρωμαῖοι νὰ ἔχουν πολεμήσει,
8946 ὅπου 51 εἰρήθω 53 ἀκαθάρτω 61 ἔννε 69 τὰ] νὰ
79 ἐπαι] ὅκει

- Η νὰ πολεμήσουν μετ' αὐτούς, καὶ ὡς τὸ δῶση ὁ Θεός.
 "Ὡρισε ὁ πρωτοστράτορας ἐκείνος τοῦ Μορέως·
 (7640) εὐθέως ἐδιαλαλήσασιν ἐκ μέρους τοῦ Δεσπότη,
- 8985 τοῦ πρίγκιπος γὰρ ἀπ' αὐτοῦ, τοῦ πρωτοστράτορός του,
 νὰ εἶναι τὰ ἀλλάγια ἔτοιμα, Φράγκοι τε καὶ Ρωμαιοί,
 νὰ ἀκολουθοῦν τὰ φλάμουρα ντὲ Σαϊντ' Ὀμὲρ ἐκείνου,
 τοῦ πρωτοστράτορος Μορέως, ἔνθα κι ἂν ὑπαγαίη.
 Ἐν τούτῳ αὐριον τὸ πρῶτ' ἐκίνησαν κ' ὑπαγαίουν
 ὀλόρθα εἰς τὰ Γιάννινα τὰ ἀλλάγια τοῦ φουσσάτου.
- 90 Ὁ Μέγας γὰρ Δε|μέστικος ποῦ ἦτον τοῦ βασιλέως (13)
 ἀπάνω εἰς τὰ φουσσᾶτα του ἢ κεφαλὴ ἢ μεγάλη,
 ἦλθασιν καὶ εἶπαν του κ' ἐπληροφόρησάν τον,
 τὸ πῶς ἦλθεν ὁ πρίγκιπας ἐκείνος τοῦ Μορέως
 κι ὁ κόντος τῆς Κεφαλλονίας μὲ ὄλα τους τὰ φουσσᾶτα·
- 95 στὴν Ἄρταν ἀπεσώσασιν στὴν ρόγαν τοῦ Δεσπότη
 κ' ἔρχονται ὀλόρθα εἰς αὐτὸν διὰ νὰ τὸν πολεμήσουν.
 Κράζει τοὺς κεφαλᾶδες του, τοὺς πρώτους τῆς βουλῆς του
 βουλήν ἀπήρασιν ὁμοῦ τὸ πῶς θέλουσιν πράξει.
 Τὰ λόγια ἦσασιν πολλὰ, τὰ εἶπασιν ἀλλήλως·
- 9000 στὸ τέλος γὰρ ἀφίρωσαν, εἶπασιν κ' ἔστερεῶσαν,
 ὅτι ἐὰν ἐμισσέψασιν ἀπὸ τὸ κάστρο ἐκεῖνο
 ὅπου τὸ ἐπαρακάθονταν, διὰ λόγια καὶ μαντᾶτα,
 (7660) μεγάλην τους κατηγορίαν ἠθέλαν γὰρ ποιήσει·
 ἀλλὰ νὰ στήκουσιν ἐκεῖ νὰ μάθουσιν ἀλήθειαν.
- 5 Μετὰ ταῦτα τοὺς ἤφεραν ἀληθινὰ μαντᾶτα,
 τὸ πῶς οἱ Φράγκοι ἐσώσασιν ἐκείσε εἰς τὴν Ἄρταν,
 κ' ἐκίνησαν καὶ ἔρχονται στὰ Γιάννινα ὀλόρθα.
 Τὸ ἀκούσει το ὁ Δεμέστικος κι ὄλα του τὰ φουσσᾶτα,
- 10 οὐδὲν ἀνάμειναν ποσῶς βουλήν νὰ ἔχουν ἐπάρει·
 κ' εἶπαν οἱ φρονιμώτεροι, οἱ πρῶτοι τοῦ φουσσάτου, (14)
 ὅτι ἀτός του ὁ βασιλέας, ἂν ἦτο ἐκεῖ μετ' αὐτούς,
 οὐδὲν ἐτόλμα νὰ σταθῇ, τοὺς Φράγκους νὰ ἀπαντήση,
 καὶ ἦτον τιμώτερον πρότερα νὰ μισσέψουν,
- 15 παρὰ νὰ τοὺς εὔρουσιν ἐκεῖ, νὰ τοὺς ἔχουσιν φοκέψει.

8984 τοῦ ἄστρα⁷⁹ του 86 ἐκείνου ντὲ σ. ὁ. 90 ὅπου 9005 μετὰ τ.
γὰρ τους

Ρ αὐτεῖνοι εἰν' χαιράμενοι, καὶ ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ...

Εὐθέως ἐδιαλάλησαν ἐκ μέρους τοῦ Δεσπότου
καὶ τότε ἐκ τοῦ πρίγκιπος κ' ἐκ τοῦ πρωτοστρατόρου,
8985 νὰ εἶν' τ' ἀλλάγια ἔτοιμα, οἱ Φράγκοι κ' οἱ Ρωμαῖοι,
νὰ ἠκολουθοῦν τὰ φλάμουρα τοῦ μέγα πρωτοστράτωρ,
τὸν τοῦ Μορέως, λέγω σε, ἔνθα ἂν ὑπαγαίνη.

Εἰς τοῦτο αὔριον ταχὺ ἐκίνησαν, ὑπάγουν,
ὀρθὰ εἰς τὰ Ἰωάννινα <τά> ἀλλάγια τοῦ φουσσάτου.
90 Ὁ Μέγας ὁ Δεμέστικος, ποῦ ἦτον τοῦ | βασιλέως f. 227' 11
ἀπάνω εἰς τὰ φουσσᾶτα του κεφαλῆ καὶ ἀφέντης,
ὑπήγασιν καὶ εἶπαν τον, ἐπληροφόρησάν τον,
τὸ πῶς ἦλθεν ὁ πρίγκιπας ἐκεῖνος τοῦ Μορέως
κι ὁ κόντος τῆς Κεφαλλωνίας μὲ ὄλα τὰ φουσσᾶτα·
95 στὴν Ἄρταν ἀποσώσασιν στὴν ρόγα τοῦ Δεσπότου·
ὀρθὰ εἰς αὐτεῖνον ἔρχονται τοῦ νὰ τὸν πολεμήσουν.
Λαλεῖ τοὺς κεφαλᾶδες του, τοὺς πρώτους τῆς βουλῆς του·
βουλὴν ἐπήρασιν ὁμοῦ τὸ πῶς νὰ ἔχουν πράξειν.

900 Καὶ οὕτως ἀφιώσασιν καὶ ἐβεβαίωσάν τον,
ὅτι ἔαν ἐμίσσειψαν ἀπὲ τὸ κάστρο ἐκεῖνο,

μεγάλῃ τους κατηγορία ἦθελ' ἔσται καὶ ψέγος·
ἀλλὰ νὰ στέκουσιν ἐκεῖ, νὰ μάθουν τὴν ἀλήθειαν.

5 Μετὰ ταῦτα τοὺς ἤφεραν ἀληθινὰ μαντᾶτα,
τὸ πῶς οἱ Φράγκοι ἔσωσαν καὶ ἔνι εἰς τὴν Ἄρτα
καὶ εἰς τὸ κάστρον ἔρχονται ὀρθὰ τῶν Ἰωαννίνων.
Τὸ ἀκούσει το ὁ Δεμέστικος καὶ ὄλα τὰ φουσσᾶτα,
τὸ πῶς οἱ Φράγκοι ἔσωσαν καὶ ἔνι εἰς τὴν Ἄρταν,
10 οὐδὲν ἀνάμειναν ποσῶς καμμίαν βουλὴν νὰ ἐπάρουν...

- Η Ὅμως τὸ ἀκούσει ὅτι ἤλθασιν οἱ Φράγκοι εἰς τὴν Ἄρταν,
 οὐδὲν ἀνάμειναν ποσῶς βουλὴν καμμίαν ἐπάρει·
 εὐθέως ἐξετεντώσασιν κ' ἐρρίξαν τὲς κατοῦνες·
 ἀφνίδιως, ὡς εὐρέθησαν, ἐκίνησαν κ' ὑπάγουσι,
 9020 οὔτε φλάμουρα ἐσήκωσαν, οὔτε ἀλλάγια ἐποίησαν,
 ἀλλ' ὡσὰν νὰ τοὺς ἐδιώχνασιν μὲ τὰ κοντάρια οἱ Φράγκοι,
 οὕτως καὶ ἀσχημότερα ἐβάλθησαν κ' ἐφεύγαν
 (7680) τὴν στρατάν ὅπου ἤλθασιν ἀπέκει ἐκ τὴν Βλαχίαν.
 Τὸ ἰδεῖ τους ἐκ τὰ Γιάννινα ἐκεῖνοι ἀπὸ τὸ κάστρο,
 15 ἐγνώρισαν κι ἀπέικασαν φεύγουσιν οἱ Ρωμαῖοι.
 Μαντατοφόρους ἔστειλαν εὐθέως εἰς τὸν Δεσπότην·
 “Νὰ μάθης, ἀφέντη Δέσποτα, ἐφύγαν οἱ Ρωμαῖοι.”
 Ὡς τὸ ἤκουσεν καὶ ἔμαθεν ἐτότε ὁ Δεσπότης
 ὅτι ἐμισσέψαν οἱ Ρωμαῖοι ἔκ τὸ κάστρον τῶν Γιαννίνων,
 30 περιχάρος ἐγίνετον, δρομαίως ἀπῆλθε ἀτός του
 ἐκεῖ ὅπου ἦτον ὁ πρίγκιπας, λέγει του τὰ μαντάτα.
 Τὸ ἀκούσει το ὁ πρίγκιπας, λέγει του· “Τί ἀναμένεις;” ἔ.
 κράζει τὸν πρωτοστράτοραν ντὲ Σαῖντ Ὁμὲρ ἐκείνον,
 ὄρισε· “Νὰ λαλήσουσιν ὅλα μας τὰ σαλπύγγια,
 35 “τὰ ἀλλάγια ἄς χωρίσουσιν, σπουδαίως νὰ ὑπαγαίνουσι
 “ὀλόρθα εἰς τὰ Γιάννινα νὰ σώσωμεν τοὺς Ρωμαίους,
 “μὴ προῦ μακρύνουν ἀπὸ ἐμᾶς καὶ κολαστοῦμεν πλέον.”
 Ἐκίνησαν, ὑπαγαίνουσιν, ἐσῶσαν τὴν ἐσπέραν
 ἐκεῖσε εἰς τὰ Γιάννινα ὅπου ἦσαν οἱ κατοῦνες
 40 ἐκεινῶν ὅπου ἐμίσησαν, τοῦ βασιλέως φουσσᾶτα.
 Ὁ πρωτοστράτορας Μορέως ὄρισε κ' ἤμοιράσαν·
 εἰς τὲς κατοῦνες τῶν Ρωμαίων ἀππλίκεψαν οἱ Φράγκοι.
 (7700) Στὴν τένταν γὰρ τοῦ πρίγκιπος ἀπῆλθεν ὁ Δεσπότης,
 ὡσαύτως οἱ φλαμουριαροί, οἱ πρῶτοι τοῦ φουσσάτου·
 45 βουλὴν ἀπήρασιν ὁμοῦ τὸ πῶς θέλουσιν διάξει.
 Εἰς τέλος γὰρ ἰσιάστησαν νὰ ἀπέλθουν ἀπὸ ὀπίσω
 ἐκεινῶν ὅπου ἐφεύγασιν, πολλάκις μὴ τοὺς σώσουν
 καὶ πολεμήσουν μετ' αὐτοὺς κ' ἐπάρουσιν τὸ νίκος.
 Εἶτε κι οὐδὲν τοὺς σώσουσιν, θέλουσιν τοὺς κουρσεῖαι
 50 τοὺς τόπους γὰρ τοῦ βασιλέως ἐκεῖ εἰς τὴν Ρωμανίαν.

9029 ἐμήσεψαν—ἐκ τῶ κ.
 49 θέλ. κ.

33 ἄστράτοραν ἐκείνον ντὲ σ. ὁμὲρ

41 ἤμο-

Ρ εὐθέως ἐξετένωσαν κι ἄρθωσαν τὲς κατοῦνες·
 ἀφνίδια, ὡς εὐρέθησαν, | ἐκίνησαν, ὑπάγουν, f. 227' 1
 9020 οὔτε φλόμουρα ἐσήκωσαν, οὐ πόλεμον ἐδῶκαν,
 ἀλλ' ὥσπερ νὰ τοὺς ἐδιωχναν οἱ Φράγκοι μὲ κοντάρια,
 οὕτως καὶ ἀσχημότερα ἐβάλθησαν, ἐφεύγαν
 τὴν στράταν ὅπου ἤλθασιν ἀπ' ἔσω ἐκ τὴν Βλαχίαν.
 Τὸ ἰδοῦν τοὺς ἐκ τὰ Ἰωάννινα ἀπέσω ἀπὲ τὸ κάστρο,
 25 ἐγνώρισαν, ἐσκόπησαν ὅτι οἱ Ρωμαῖοι φεύγουν.

Ὅς τὸ ἤκουσεν καὶ ἔμαθεν ἐτότε ὁ Δεσπότης (p. 199)
 πῶς οἱ Ρωμαῖοι ἔφυγαν ἐκ τῶν Ἰωαννίνων,
 30 περίχαρος ἐγένετον, δρομαίως ἐδιέβην
 ἐκεῖ ποῦ ἦτον ὁ πρίγκιπας, λέγει τον τὰ μαντᾶτα.
 Τὸ ἀκούσει το ὁ πρίγκιπας, λέγει τον· “Τί ἀναμένεις;”
 λαλεῖ τὸν πρωτοστράτορα ντὲ Σὰντ Ὀμέρη ἐκείνον,
 ἔφρισεν τοῦ νὰ συναχτοῦν ὅλα μας τὰ φουσσᾶτα·
 35 “Τὰ ἀλλάγια χωρίσετε, σπουδαίως ἄς ὑπαγαίνουν
 “ὄρθὰ εἰς τὰ Ἰωάννινα, νὰ φτάσωμεν τοὺς Ρωμαίους,
 “μὴ πρὶν μακρύνουν ἀπ' ἐμᾶς καὶ κολαστοῦμεν πλέον.”
 Ἐκίνησαν, ὑπάγαιναν, ἔσωσαν τὴν ἐσπέραν
 ἐκεῖ εἰς τὰ Ἰωάννινα ὅπου ἦσαν οἱ κατοῦνες
 40 καὶ εἰς αὐτὲς ἀππλίκεψαν καὶ ἔμειναν οἱ Φράγκοι.

Εἰς τὴν τένταν τοῦ πρίγκιπος ἀπῆλθεν ὁ Δεσπότης, f. 227' 11
 ὡσάυτως οἱ φλαμουριαροὶ κ' οἱ πρῶτοι τοῦ φουσσᾶτου·
 45 βουλὴν ἐπήρασιν ὁμοῦ τὸ πῶς νὰ ἔχουν πράξειν·
 καὶ οὕτως ἀφιρώσασιν κατάπιστα νὰ τρέχουν
 ἐκείνων ὅπου ἔφευγαν, κι ἂν τύχη νὰ τοὺς σώσουν,
 νὰ πολεμήσουν μετ' αὐτούς, καθὼς τὸ ἠγαποῦσαν.
 Εἰ δὲ οὐδὲν τοὺς σώσουσιν, θέλουσιν δὲ κουργέψειν
 50 ὅλους τοὺς τόπους βασιλέως ἐκεῖ εἰς τὴν Ρωμανίαν.

9021 ἔδιωχναν
 50 ἔλλοσι

33 ἐκείνον ντὲ σατομέρη

36 ναυθάσωμα

- Η Ἐπὶ τῆς αὐρίου γὰρ τὸ πρῶτ' ἐκίνησαν κ' ὑπάγουσ,
 τῶν ἀντιδίκων τὴν | ὁδὸν ὀλόρθα ὀδηγεύουσι. [12]
 Ὁ πρίγκιπας ἐλάλησεν καὶ ἦλθεν ὁ Δεσπότης
 καὶ λέγει οὕτως πρὸς αὐτόν· νὰ ὀρθώσῃ ἐκ τὸν λαόν του
 9055 τινὲς μὲ ἄλογα ἐλαφρὰ νὰ σώσουσ τοὺς Ρωμαίους,
 νὰ εἰποῦσιν τοῦ Δεμέστικου, τὸν πρῶτον τοῦ φουσσάτου
 ἐκ μέρους γὰρ τοῦ πρίγκιπος ὁμοίως κ' ἐκ τὸν Δεσπότην,
 τὸ πῶς τοὺς ἀνακράζουσιν τοῦ νὰ τοὺς ἀναμείνουσ,
 τοῦ νὰ παραδιαβάσουσιν ἀλλήλως εἰς τὸν κάμπον·
 60 ἐπεὶ οὐκ ἦτον χρήσιμον εἰς τέτοιον στρατιώτην
 νὰ ἔλθῃ γυρεύοντα στρατείας, τρόπον νὰ πολεμήσῃ,
 κὶ ἀφότου ἦρεν τὸν πόλεμον ἔτοιμον, νὰ μισσέψῃ.
 (7720) Ἐκεῖνοι ὅπου ὀρίστησαν νὰ ἀπέλθουσ στοὺς Ρωμαίους,
 γοργὸν πολλὰ ἔσπουδάξασιν, σύντομα τοὺς ἐφτάσαν
 65 ἐκέῖσε ὅπου ὑπαγαίνασιν, ἐκ τῆς Βλαχίας τὰ μέρη.
 Ἄπο μακρόθεν τοὺς λαλοῦν, μαντατοφόροι εἶναι,
 καὶ νὰ τοὺς δέξωνται νὰ εἰποῦν, τὰ εἶναι ὀρισμένοι.
 Ὀρισεν ὁ Δεμέστικος κὶ ἀφροντισίαν τοὺς κάμνουσ,
 καὶ ἦλθαν κ' ἐπλησιάσαν τον, καὶ λέγουσ πρὸς ἐκείνον·
 70 “Κύρης μου, ὁ πρίγκιπας Μορέως εἶθ' οὕτως κὶ ὁ
 Δεσπότης
 “τὴν εὐγένειάν σου χαιρετοῦν, ὡς φίλον κὶ ἀδελφόν τους. [1
 “Ἐσὺ ἦλθες ἐκ τὸν βασιλέα μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου ἔχεισ
 “γυρεύοντα νὰ μαχηστῆς, μετὰ ἄλλουσ νὰ μαδηήσῃ·
 “κὶ ἀφῶν ἦρες τὸ ἦθελες, κ' ἐκείνο ποῦ γυρεύεις,
 75 “παρακαλοῦν σε, ἀνάμεινε εἰς τόπον ἐπιδέξιον,
 “νὰ ἔλθουσ μὲ τὰ φουσσᾶτα τους, νὰ ἔχετε πολεμήσει.
 “Κὶ ὡς φρόνιμος κ' εὐγενικὸς ποιήσουσ τὴν τιμὴν σου,
 “μὴ σὲ ἀναγκάσουσιν τινὲς κὶ ἀφήκῃς τὴν τιμὴν σου
 “καὶ πέσης εἰς κατηγορίαν κὶ ὁ βασιλέας χολιάσῃ.”
 80 Ἐκεῖνος ἀποκρίθηκεν καὶ λέγει πρὸς ἐκείνουσ·
 “Ἐγὼ τὸν πρίγκιπα Μορέως ὁμοίως καὶ τὸν Δεσπότην,
 “ὡς ἀδελφούσ καὶ φίλουσ μου, πολλὰ τοὺς χαιρετίζω·
 (7740) “κ' εἶπέτε των πληροφορίαν ἐκ μέρους ἐδικοῦ μου·
 “ὅτι, ἐὰν ἦτον ὁ λαὸς τοῦ βασιλέως, ὅπου ἔχω,

P Ἐπὶ τὴν αὖριον τὸ πρῶτ' κινοῦν καὶ ὑπαγαίνουν,
τῶν ἀντιδίκων τὴν ὁδὸν ὀλόρθα ὠδηγεῦαν.
Ὁ πρίγκιπας ἐλάλησεν καὶ ἦλθεν ὁ Δεσπότης
καὶ εἶπεν οὕτως πρὸς αὐτόν· νὰ ὀρθώσῃ τὸν λαόν του,

9055

νὰ εἰποῦσιν τοῦ Δεμεστικοῦ, τοῦ πρώτου τοῦ φουσαίου
ἐκ μέρος γὰρ τοῦ πρίγκιπος ὁμοίως καὶ τοῦ Δεσπότη,
τὸ πῶς τοὺς ἀνακράζουσιν καὶ νὰ τοὺς ἀναμείνουν,
νὰ παραδιαβάσωσιν ἀλλήλως εἰς τὸν κάμπον·

60 ἐπεὶ οὐκ ἦτον ἄξιον ἴσ τοιοῦτον καλὸν στρατιώτην
νὰ ἔλθῃ γυρεύοντα στρατείαν καὶ τρόπον τοῦ πολέμου,
κι ἀφῶν εὔρεν τὸν πόλεμον ἔτοιμον, νὰ μισσέψῃ.

Ἐκεῖνοι ὅπου ὠρίστησαν νὰ ὑπᾶν εἰς τοὺς Ρωμαίους,
γοργὸν πολλὰ ἐσπούδαξαν, σύντομα | τοὺς ἐφτάσαν· f. 228^r 1

65

ἀπὸ μακρόθεν τοὺς λαλοῦν, μαντατοφόροι ἔνι,
καὶ νὰ τοὺς δέξωνται νὰ εἰποῦν τὸ ἔνι ὠρισμένοι.
Ἦρῖσεν ὁ Δομέστικος, ἀφροντισίαν τοὺς δίδουν·
ἦλθαν καὶ ἐπλησίασαν καὶ λέγουν πρὸς ἐκεῖνον·

70

“Τὴν εὐγένειάν σου χαιρετοῦν πρίγκιπας κι ὁ Δεσπότης,
ὡς φίλον δὲ καὶ ἀδελφόν, ἐτοῦτο σὲ μνηοῦσιν·

“ἀφῶν ἡῦρες τὸ ἦθελες κ' ἐκεῖνο, τὸ γυρεύεις,

75

“παρακαλοῦν σε, ἀνάμεινε εἰς τόπον ἐπιδέξιον,
“νὰ ἔλθουν μὲ τὰ φουσσᾶτα τους, νὰ ἔχετε πολεμήσει.

“Κι ὡς φρόνιμος καὶ εὐγενὴς ποιήσῃ τὴν τιμὴν σου,

“μὴ σὲ ἀναγκάσουσιν τινὲς καὶ πάθῃς ἀτιμίαν,

“καὶ πέσῃς εἰς κατηγορίαν κι ὁ βασιλεὺς χολιάσῃ.”

80

Ἐκεῖνος ἀποκρίθηκεν καὶ λέγει πρὸς ἐκείνους·

(p. 200)

“Ἐγὼ τὸν πρίγκιπα Μορέως ὁμοίως καὶ τὸν Δεσπότην,

“ὡς ἀδελφούς καὶ φίλους μου, πολλὰ τοὺς χαιρετίζω·

“κ' εἶπέ τους εἰς πληροφορίαν ἐκ μέρος ἐδικό μου·

“ὅτι, ἂν ἦτον ὁ λαὸς τοῦ βασιλέως, ὅπου ἔχω,

- Η “ εἰς ἐδικόν μου θέλημα, νὰ ἔποικα τὸ κελεύουν.
 9086 “ Ἄλλὰ ἐδῶ εὐρίσκονται Τούρκοι γὰρ καὶ Κουμάνοι,
 “ ὅπου ἔχουν κεφαλᾶδες τοὺς κ' ἐμένα οὐ φροντίζου.”
 Τὸ ἀκούσει τὴν ἀπόκρισιν, ἐστράφησαν ὀπίσω·
 στρεφόμενοι γὰρ ἠύρασιν πλείστους τινὲς ἀνθρώπους,
 90 ὅπου εἶχαν ἄλογα ἔρημα, τὰ ἦσαν ἀποσταθόντα,
 κι ἄλλων πολλῶν τὰ ἄρματα ὁμοίως καὶ τὲς κατοῦντες,
 τὰ ἐρρίχταν τότε φεύγοντα ἐκεῖνα τὰ φουσσᾶτα. 12
 Κι ἀπήρασιν τὰ ἠμπόρεσαν κ' ἦλθαν εἰς τὸ φουσσᾶτο,
 καὶ εἶπαν τὴν ἀπόκρισιν τοῦ μεγάλου Δεμοστίκου.
 95 Κι ὡς τὸ ἤκουσεν ὁ πρίγκιπας εἶθ' οὕτως κι ὁ Δεσπότης,
 ὅτι ὑπαγαίνουσι φεύγοντα τὸ πλεῖον ὅπου ἠμποροῦσιν,
 ὠρίσαν τὰ φουσσᾶτα τοὺς κ' ἐβάλλθησαν στὸ κούρσοι,
 ἐξήλειψαν κ' ἐρήμωναν τοῦ βασιλέως τοὺς τόπους,
 πολλὴν κούρσον ἐκέρδισαν, πολλοὺς ἀνθρώπους ἐπίασαν.
 9100 Ὁ τόπος ἦτον ἄφοβος, οἱ ἀνθρώποι ἀποθαροῦσαν
 διὰ τὰ φουσσᾶτα ὅπου ἔστηκαν στὸ κάστρον τῶν
 Γιαννίνων·
 ἀφνίδια τοὺς ὑπόπεσαν, ζημίαν μεγάλην ἐποίκαν.
 (780) Ἐκεῖνη γὰρ ἡ ὑποδρομή, τὸ κούρσο ποῦ σᾶς λέγω,
 οὐδὲν ἐδιήρκεσεν πολλά, ἄνευ κ' ἡμέρες δύο,
 5 ἐπεὶ μαντᾶτα ἠφέρασιν ἐτότε τοῦ Δεσπότη,
 τὸ πῶς ἐκαταλάβασιν εἰς τὸν κορφὸν τῆς Ἄρτας,
 κάτεργα ἐξήντα ἦλθασιν κ' εἶναι τῶν Γενουβίσιων·
 ἐπέξεψαν στὴν Πρέβεσαν, κουρσεύγουν τὰ χωρία,
 ὠρμήσασιν νὰ ἔρχωνται ὀλόρθα εἰς τὴν Ἄρταν.
 10 Τὸ ἀκούσει γὰρ καὶ μάθει το ἐτότε ὁ Δεσπότης,
 μεγάλως τὸ ἐφοβήθηκεν, εἰς σφόδρα τὸ ἐλυπήθη,
 διατὸ ἐλογίσετον εὐθέως ὅτι τὰ κάτεργα εἶναι,
 τὰ ἐρρόγεψεν ὁ βασιλέας, ἐκεῖνα τῶν Γενουβίσιων, 13
 νὰ ἐλθοῦσιν καταπάνω του, νὰ τὸν ἔχουν ζημιώσει.
 15 Ἐνταῦτα ἐρώτησεν εὐθέως· “ Ὁ πρίγκιπας, ποῦ ἐνι;”
 ἐμίσησεψε ἐκ τὸ ἀλλάγι του κ' ἐδιάβη πρὸς ἐκεῖνον,
 εἶπεν καὶ ἀφηγήθη του ἐκεῖνα τὰ μαντᾶτα,
 τὸ πῶς ἦλθαν τὰ κάτεργα, ἐκεῖνα τῶν Γενουβίσιων
 9092 ἐρῆκταν ἐτότε 93 ὑπόρεσαν 96 ὑποροῦσιν 98 τοὺς τέπ. τοῦ
 βασ. 9100 ἀφοβα 3 ὅπου 4 ἐδικησεν, which rather points to ἐδικαίησεν.
 but the sense requires ‘it lasted’ 5 ἐπήν 9 ὠρμήσαν

- Ρ "εἰς ἐδικό μου θέλημα, νὰ ἔποικα τὸ ὀρίζουν.
 9086 "Ἄμμη ἰδῶ ἠύρίσκονται καὶ Τοῦρκοι καὶ Κουμᾶνοι
 "ὅπου ἔχουν κεφαλᾶδες τοὺς κ' ἐμέν οὐκ ἐφροντίζουν."
 Τὸ ἀκούσουν τὴν ἀπόκρισιν, ἐστράφησαν ὀπίσω· f. 228^r 11
 στρεφόμενοι εὐρήκασι κι ἄλλους πολλοὺς ἀνθρώπους
 90 ποῦ εἶχαν ἄλογα ἔρημα, τὰ ἦσαν ἀποσταμένα,
 κι ἄλλων πολλῶν τὰ ἄρματα ὁμοίως καὶ τὲς κατοῦνες,
 ὅπου τὰ ἔρριχταν φεύγοντα ἐκεῖνα τὰ φουσσᾶτα.
 Κ' ἐπήραν ὅσα ἠμπόρεσαν κ' ἦλθαν εἰς τὸ φουσσᾶτο,
 καὶ εἶπαν τὴν ἀπόκρισιν τοῦ μέγα Δεμestίκου.
 95 Ὅτι τὸ ἤκουσεν ὁ πρίγκιπας ὁμοίως καὶ ὁ Δεσπότης,
 ὅτι ὑπᾶσιν φεύγοντα ὅσον νὰ ἠμποροῦσιν,
 ὄρισαν τὰ φουσσᾶτα τοὺς κ' ἐβάλλθησαν εἰς κούρσον,
 ἐξήλειφαν κ' ἐρήμωναν τόπους τοῦ βασιλέως,
 πολὺν κούρσον ἐποίησαν, ζημίαν εἰς τοὺς τόπους.
 9100 Ὁ τόπος ἦτον ἄφοβος, οἱ ἀνθρώποι ἀποθαρροῦσαν
 διὰ τὰ φουσσᾶτα, τὰ ἔστεκαν στὸ κάστρον Ἰωαννίνων·
 κ' ἐξάφνης τοὺς ὑπόπεσαν, μέγαν κακὸν ἐπάθαν.
 Ἐκεῖνη ἡ ὑποδρομή, τὸ κούρσον ὅπου ἐγίνη,
 οὐδὲν ἐπολυεπέρασεν μόνον καὶ δύο ἡμέρας·
 5 εὐτὺς μαντᾶτα ἤφεραν ἐτότε τοῦ Δεσπότη,
 τὸ πῶς ἐκατάλαβασιν εἰς τὸν κόρφον τῆς Ἄρτας,
 κάτεργα ἐξήντα ἦλθασιν, τὰ ἐνι τῶν Γενουβίσων·
 στὴν Πρέβεζαν ἀπόζεψαν, κουρσεύουν τὰ χωρία, f. 228^v 1
 καὶ ὤρμησαν καὶ ἔρχονταν ὀλόρθα εἰς τὴν Ἄρταν.
 10 Τὸ ἀκούσει δὲ καὶ μάθει το ἐτόυτο ὁ Δεσπότης,
 μεγάλως τὸ ἐβαρέθηκεν καὶ σφόδρα ἐλυπήθην,
 διοῦ τὸν ἐπληροφόρησαν ὅτι ἐν' τοῦ βασιλέως,
 τὰ εἶχεν ρογέψει ἀπ' αὐτοὺς, λέγω τοὺς Γενουβίσους,
 καὶ ἔρχονται ἀπάνω του ζημίαν νὰ τοῦ κάμουν.
 15
 Εἰς τοῦτο ἐδιέβηκεν σύντομα ὁ Δεσπότης
 ἐκεῖ ὅπου ἦτον ὁ πρίγκιπας κ' εἶπε του τὰ μαντᾶτα,

9089 εὐρήκασιν
 9103 ὑπόδρομοι

92 ἔρικταν
 4 ἐπόλη ἐπέρασαν

93 ἠμπόρεσαν

96 ἠμποροῦσιν

- Η κ' ἐπέξεψαν στὴν Πρέβεζαν, κουρσεύουν τὰ χωρία
 9120 κι ὠρμήσασιν κ' ἐρχόντησαν ὀλόρθα εἰς τὴν Ἄρταν,
 “ κ' ἔχω φόβον ἀμέτρητον μὴ πιάσουσιν τὴν χώραν.”
 Ἐν τούτῳ τοῦ ἀποκρίθηκεν ὁ πρίγκιπας καὶ εἶπεν
 (7780) “ Γίνωσκε, θεῖε, Δεσπότη μου, μὲ ἀλήθειαν σὲ τὸ λέγω,
 “ ἐγὼ διὰ τοῦτο ἦλθα ἐδῶ κι ἄφηκα τὸν Μορέαν,
 25 “ διὰ νὰ εἶμαι εἰς τὴν βοήθειαν σου στὴν μάχην ὅπου ἔχεις.
 “ Λοιπόν, ἕως ὅτου εὐρίσκομαι ἐδῶ εἰς τὸ Δεσποτᾶτο,
 “ ὄριζε, τί με χρειάζεσαι κ' ἐγὼ νὰ τὸ πληρώνω.”
 Ἐνταῦτα τὸν εὐχαριστᾶ μεγάλως ὁ Δεσπότης·
 εὐθέως ὀρίζει ὁ πρίγκιπας τὸν πρωτοστράτορά του
 30 καὶ τὸ σαλπύγγι ἐλάλησεν νὰ ποιήσουν στρέμμα ὀπίσω.
 Τὸ ἀκούσει το, τὰ ἀλλάγια τοὺς ὀπίσω στρέμμα
 ἐποίκαν,
 ἐκεῖ ὅπου ἑκατοννέψασιν ἀλλάγια τρία ἐχωρίσαν,
 χιλίους ἀπάνω εἰς τὰ ἄλλαγια κι ὠρίσαν τοὺς νὰ ἀπέλθουν¹¹
 σπουδαχτικά νὰ σώσουσιν στής Ἄρτας τὴν βοήθειαν
 35 “ μὴ προῦ ἀποσώσουσιν ἐκεῖ ὁ στόλος τῶν κατέργων,
 “ ἐπεὶ κ' ἡμεῖς ἐρχόμεθεν ὀλόρθα ἀποπίσω.”
 Ἐνταῦτα ἐκινήσασιν καὶ πάντα ὑπαγαίνουν·
 ὁ δὲ λαὸς τοῦ βασιλέως, ὅπου ἦσαν εἰς τὰ ξύλα
 ἐκεῖσε εἰς τὰ κάτεργα μετὰ τοὺς Γενουβίους,
 40 καὶ εἰς τὴν γῆν ἐξέβησαν, ἐπιάσασιν ἀνθρώπους,
 κ' ἐρώτησαν νὰ τοὺς εἰποῦν τὸ ποῦ ἐνι ὁ Δεσπότης,
 κι ἂν ἔχη δύναμιν καμμίαν, ξένον λαὸν μετ' αὐτοῦ.
 (7800) Κ' ἐκείνοι γὰρ τοὺς εἶπασιν κ' ἐπληροφόρησάν τους,
 τὸ πῶς ἦλθεν ὁ πρίγκιπας, ἐκείνος τοῦ Μορέως,
 45 κι ὁ κόντος τῆς Κεφαλληνίας μὲ ὄλα τοὺς τὰ φουσσᾶτα.
 Κι εὐθέως τὸ σώσει ἐκείνοι ἐδῶ κι ἀκούσαν τὰ μαντᾶτα,
 ὅτι ὁ Μέγας Δεμέστικος μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου εἶχεν
 ἦλθε κ' ἐπαρακάθετον τὸ κάστρον τῶν Γιαννίνων,
 ὠρμησαν κ' ὑπαγαίναςιν ὀλόρθα ἐκεῖ εἰς αὐτοὺς.
 50 Κ' ἐκείνος γὰρ τὸ μάθει το, ἐμίσησεν κ' ἐφύγεν,
 κ' ἐκείνοι ὑπάγουν διώχοντα διὰ νὰ τοὺς ἔχουν σώσει·
 “ κι ἀρτίως μᾶς εἶπασιν τινές, ὄλους ἑκατεκόψαν,

9129 ἄστρα^{79a}
 μέγ. ὁ δεμ.

34 στής] εἰς τῆς

40 καὶ ἐξέβησαν εἰς τὴν γῆν

47 ὁ

Ρ καὶ εἶχε φόβον ἄμετρον μὴ πιάσουσιν τὴν χώραν.
 Εἰς τοῦτο ἀποκρίθηκεν ὁ πρίγκιπας καὶ εἶπεν·
 “ Γίνωσκε, θεῖε ἀφέντη μου, ἀλήθεια σὲ τὸ λέγω,
 “ ἐγὼ διὰ τοῦτο ἦλθα ἐδῶ κι ἄφηκα τὸν Μορέα,
 9125 “ νὰ εἶμαι εἰς βοήθειαν σου στὴν μάχην ὅπου ἔχεις.
 “ Λοιπὸν, ἕως εὐρίσκομαι ἐδῶ εἰς τὸ Δεσποτᾶτον,
 “ ὀριξε, εἴ τι χρήξῃσαι, κ’ ἐγὼ νὰ τὸ πληρώνω.”
 Ἐς τοῦτο τὸν εὐχαρίστησεν μέγας ὁ Δεσπότης· (p. 201)
 εὐτὺς ὀρίζει ὁ πρίγκιπας τὸν πρωτοστράτοράν του,
 30 τὰ σαλπύγγια νὰ δώσουσιν νὰ ποίσουν στρέμμα ὀπίσω. f. 128^v 11

9128 ὅ] εἰς. Then follows the episode relating to Geoffroy de Bruyères
 which has been inserted in its proper place, p. 527.

- Η “καὶ στρέφονται χαϊράμενοι, | τῶρα καταλαμβάνουν.” 1.1
 Τὸ ἀκούσει το οἱ ἄρχοντες ἐκείνοι τῶν κατέργων,
 9155 τὰ τριπυτσήτα ὅπου εἶχασιν ἐβγάλει καὶ τὲς σκάλε
 νὰ ὑπάου νὰ πολεμήσουσιν τῆς Ἄρτας γὰρ τὸ κάστρον,
 σπουδαίως πάλε τὰ ἐστρέψασιν ἀπέσω εἰς τὲς ταρίτες.
 Ἐνταῦτα τοὺς ἠφέρασιν κ’ ἐτούτα τὰ μαντᾶτα·
 ὅτι ἐκαταλάβασιν τὰ φράγκικα φουσσᾶτα.
 60 Ἀπόστειλαν διὰ τὸν λαὸν ὅπου εἶχαν εἰς τὸ κούρσο
 ἐνῶ εἶχαν δράμει τὰ χωρία καὶ κάψει καὶ τοὺς τόπους,
 τὰ μέρη τῆς Βαγενετίας, τὰ ἦσαν πρὸς τῆς θαλάσσης,
 (7820) ὅλα τὰ ἐκουρσέψασιν κ’ αἰχμαλωτίσανέ τα.
 Ἐνταῦτα γὰρ ἐσώσασιν κ’ ἐκείνοι τοῦ Δεσπότηου,
 65 χίλιοι ἀπάνω εἰς τὰ ἄλογα ὅπου τοὺς ἀποστειλαν,
 κι ὄσους ἀπόφτασαν στὴν γῆν, Ρωμαίους καὶ Γενουβίους,
 ὅλους τοὺς ἐκατέκοψαν, κι ἄλλους τινὲς ἐπιάσαν.
 Ἐνταῦτα ἀπήρασι βουλὴν ἐκείνοι τῶν κατέργων,
 τὸ πῶς νὰ ποιήσουν τίποτε νὰ βλίψουν τὸν Δεσπότην·
 70 κ’ εἶπαν οἱ φρονιμώτεροι ὅπου ἦσαν παιδεμένοι·
 “Ἐσεῖς ἐξεύρετε καλά, πρέπει νὰ τὸ ἐνθυμάστε
 τοῦ βασιλέως τὸν ὀρισμόν, τὸ πῶς ἐκατορθῶσε
 “νὰ ἔλθῃ ὁ Μέγας Δεμέστικος μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου
 εἶχεν,
 “στὸ Δεσποτᾶτο νὰ σεβῆ ἐκείνος ἕκ τὴν στερέαν. 1.1
 75 “κ’ ἡμεῖς ἀπὸ τὸ πέλαγος νὰ ἐλθοῦμεν τῆς θαλάσσης,
 “νὰ μᾶς βοηθοῦν, κ’ ἡμεῖς αὐτῶν, ὡς μᾶς βολήσῃ ὁ τόπος.
 “Λοιπὸν ἀφότου ἔφυγεν δίχα νὰ πολεμήσῃ
 “κι ἀπήρεν τὰ φουσσᾶτα τοῦ ὅπου εἶχαμεν τὸ θάρρος—
 “κ’ ἐβλέπετε ὅτι ὁ πρίγκιπας κι ὁ κόντος μετ’ ἐκείνου
 80 “ἦλθαν μὲ τὰ φουσσᾶτα τοὺς κ’ εἶναι μὲ τὸν δεσπότην—
 “πῶς ἔμποροῦμε ἡμεῖς πέζοι νὰ βλάψωμεν τὸν τόπον;
 “ἴδετε πῶς ἐχάσαμεν τὰ πεζικὰ ὅπου ἦδραν
 (7840) “τοῦ δεσπότηου ὁ λαός, ὅπου ἦσαν καβαλλάροι!
 “Ὅμως ἄς ἀναμείνωμεν ἕως οὗ νὰ ἐλθῆ ὁ δεσπότης,
 85 “νὰ ἰδοῦμεν καὶ τὸν πρίγκιπα, τὸ τί φουσσᾶτα ἔχει,
 “νὰ ἐπάρωμεν πληροφορίαν στὸν ἅγιον βασιλέαν.”

Η Λέγοντα ἐτούτην τὴν βουλὴν ἔσωσεν κὶ ὁ Δεσπότης, εἶθ' οὕτως γὰρ καὶ ὁ πρίγκιπας μὲ τὰ φουσσᾶτα ὅπου εἶχαν.

Κὶ ὡς τὸ ἤκουσαν καὶ ἔμαθαν ὅτι εἰς τὸ κάστρον Ἄρτας
 9190 οὐδὲν ἐδιάβησαν ποσῶς ἐκεῖνοι οἱ Γενουβίσοι,
 πολλὰ τὸ ἐδέξετον καλὸν ἀτός του ὁ Δεσπότης
 κὶ οὐδὲν ἐψήφησεν ποσῶς τὰ κούρση τῶν χωρίων,
 τὸ μάθει ὅτι τὰ κάτεργα στήκουν εἰς τὸν λιμιῶνα.
 Ἄκούσων ταῦτα ὁ πρίγκιπας λέγει πρὸς τὸν δεσπότην·
 95 “ἀφῶν στήκουν τὰ κάτεργα ἀκόμη εἰς τὸν λιμιῶναν, f. 13^v
 “μὴδὲν πεζέψωμε ἀλλαχοῦ εἰ μὴ ἐκεῖ ἄς ὑπᾶμε
 “μὲ τὰ φουσσᾶτα μας ὁμοῦ, πεζοὶ καὶ καβαλλάροι·
 “ἐκεῖσε ἄς τευτώσωμεν ἐνάντιον τῶν κατέργων,
 “τὸν τόπον νὰ φυλάξωμεν μὴ πιάση καὶ πεζέψουν
 9200 “καὶ ποιήσουν τίποτε ζημίαν κ' ἐνὶ κατηγορία μας.”

Ἦς τὸ ὤρισεν ὁ πρίγκιπας οὕτως καὶ ἐγενέτον·
 ἐδῶκαν τὰ σαλπύγγια τους, ἐκίνησεν τὸ φουσσᾶτο,
 (7860) ὀλόρθα ἐκεῖ ἀπήλθασιν ὅπου ἦτον ὁ λιμιῶνας,
 ὅπου ἔστεκαν τὰ κάτεργα, ἐκεῖνα τῶν Γενουβίσων.
 5 Ἐκεῖσε ἐτευτώσασιν κ' ἐπιάσαν τὲς κατοῦνες·
 ἰδὼν τοῦτο τὰ κάτεργα ἐσέβησαν παρέσω
 κ' ἐσύρασιν τὰ σίδερα κ' ἐστήκαν εἰς τὸ βάθος.

Τοῦ πρίγκιπος ἐζήτησεν βουλὴν γὰρ ὁ δεσπότης
 τὸ τί τοῦ φαίνει νὰ γενῆ καὶ πῶς νὰ ἔχουσιν πράξει.
 10 Κὶ ὁ πρίγκιπας, ὡς φρόνιμος, λέγει πρὸς τὸν δεσπότην·
 “μὲ φαίνεται, καλέ μου θεῖε, νὰ στήκωμεν ἐνταῦτα,
 “ἐδῶ ὅπου ἀππλικέψαμεν, μὴ πιάσουν καὶ πεζέψουν,
 “μῆτε νερόν νὰ ἐπάρουσιν, μῆτε ζημίαν ποιήσουν.
 “Καὶ στείλε εἰς τὰ ἐξώμερα φουσσᾶτα νὰ φυλάξουν
 15 “τὸν τόπο ἐκεῖνον γὰρ ὁμοίως, μὴ ποιήσουν ζημίαν.”

Ἦς τὸ ὤρισεν ὁ πρίγκιπας, τὸ ἔποιεκεν ὁ δεσπότης. f. 13^v
 Ἰδὼν ἐτούτο οἱ Ῥωμαῖοι ὁμοίως κ' οἱ Γενουβίσοι,
 ὅπου ἦσαν εἰς τὰ κάτεργα τοῦ βασιλέως ἐκεῖνα,
 20 μέγਾਲως ἐθαυμάστησαν τὸ ποῦ ἦρεν ὁ Δεσπότης
 τόσον λαὸν καὶ ἔμορφον καὶ τὰ φουσσᾶτα ὅπου εἶχει,
 καὶ πάλιν ἐπαινέσασιν τὸν πρίγκιπα εἰς σφόδρα,

- Η** καὶ εἶπαν ὅτι ἡ στρατεία κ' ἡ τάξις τοῦ φουσσάτου,
 (7880) ἐκεῖνος γὰρ τὰ ἐδιόρθωνε ὅπου ἦτον παιδεμένος
 ἐκ τῶν Φραγκῶν τὴν παιδευσιν, τῆς Δύσεως τὴν στρατείαν.
 9215 Ἐνταῦτα ἀπήρασιν βουλήν ἐκεῖνοι τῶν κατέργων.
 ὅτι ἀπάρτε οὐκ ἤμποροῦν ἐκεῖ ζημίαν ποιήσουν
 ὅπου στήκει ὁ πρίγκιπας ὁμοῦ μὲ τὸν δεσπότην.
 “ Ἄλλὰ ἄς γυρίσωμε ἀπ' ἐδῶ κ' ὑπᾶμε εἰς ἄλλον
 μέρος,
 “ ἐκεῖσε εἰς τὰ Ξηρόμερα ὅπου ἔνι ἀφοβία·
 30 “ κὶ ἂν λάχῃ νὰ κερδίσωμεν καὶ ποιήσει καὶ ζημίαν.
 “ διατὸ ἤθελε εἶσται ἄσχημον νὰ ἐστράφημαν στὴν Πολιν
 “ ἄνευ νὰ ἐποιήσαμεν ζημίαν στὸν τόπον τοῦ Δεσπότης.”
 Ὡσὰν τὸ ἀπήρασιν βουλήν, οὕτως καὶ τὸ ἐποίησαν·
 ἐσήκωσαν τὰ σίδερα κ' ἐπίασαν τὰ κουπία·
 35 σύντομα ἀποσώσασιν στῆς Βόντιζας τὰ μέρη.

The cod. Taurinensis contains on folios 128^v and 129^r some lines which show hardly any connection with each other. As for this reason I cannot insert them in their respective places, I repeat them in the order in which they follow each other, indicating the number of the line in cod. II to which they seem to correspond.

- 890 ο μέγας γάρ δεμestήκός ποῦ ἦτον τοῦ βασιλέως f. 128^v
 891 ἀπάνο ἡς τὰ φουσάτα του ἡ καιφαλή μεγάλη
 9148 ἦλθε και παρεκάθηζε τω κάστρον τω γιανήνον
 8992 ἐνταῦτα ἦλθαν ἡπαιτου και πληροφοροεσάν τον
 κατεργα πὸς ἐφάνησαν στόλος μεγάλος διχνη
 8993 τῷ πὸς ἦλθε ο πρῶγκειπας ἐκείνως τοῦ μωρέος
 94 και ὁ κίντος τῆς καιφαλωνίας με ολα του τὰ φουσάτα
 95 στήν ἀρτα να πεσόσασι στη ρόγα τοῦ δεσπότηου
 8990 and 97 ἐνταῦτα ὁ μέγας ο δεμestήκός κράζη τοὺς καιφαλάδες
 97 ὄλους τοὺς φρονημῶτέροις τοὺς πρότους τῆς βοιλής του
 98 βουλῶν ἐπίρασι νομοῦ το τῆ θέλουν ἐκράξι
 και ἡ βοιλη τοὺς ἐδοκαι να πάσαι να τοὺς εὔροιν
 9020? ταλάγια του εχώρησαι τὰ φλάμουρα απλόσαν
 8885 και κλίωσαν και ερχόντησα ολόρθα ἡς την αρτα
 9105 μαντάτα γάρ ηφέρασι ετόται τοῦ δεσπότη
 πὸς το φουσάτο τοῦ βασιλέος αρχλωίσαν κερχόντα
 και φάνισαν και κάτεργα σῶλος διχνη μεγάλως
 6 και ος ἐδιχναν ερχόντησα στὸν γκόρφο γάρ τις αρ^{τι}
 ἡ μέρα εκλίω ἐπέρασαι ἡ δευτερη γάρ ἦλθαι
 7 κατεργα ἔξινα εφάνησαν και νε τὸν γενοιβέσον
 8 ἐπέξεισαν στήν πρέβεζαν κοῖρσεβουν τα χωρία
 9 ὄρμισα δια να ερχονται ὑλώρθα ἡς τῶν ἀρτα
 10 τῷ ακοῖσι γάρ και μαθη το ετόται ο δεσπότης
 11 μεγάλως το πικράθηκαι μεγάλος τὸ ληπίθη
 12 διατῆ ευθῆως ελόγειασαι οτη τὰ κάτεργα ῶνε
 13 τὰ ρόγευσε ο βασιλεις εκλίω τῶν γενοιβήσω
 14 να ἔλθουν κατᾶπάνο τοῦ να τὸν εχουν ζιμο^{ου}
 15 ἐνταῦτα ἐρότησαι ευθέος ὁ πρῶγκειπος που ἐνε
 16 εμείσεισε εκ τῷ ἀλάγι τοῦ και διάβη προς εκλίωον
 17 νπαι και αφηγίσετο εκλίω τα μαντάτα
 18 τῷ πὸς ἦλθαν τὰ κάτεργα εκλίω τον γινοιβη^{σι} f. 129^r
 19 και πέξεισαν στήν πρεβεζα, κουρσεβουν τα χωρία
 20 και ὄρμισαν και ερχόντησα ολορθα ἡς την αρτη
 21 και εχω φοβον ἀμετρον μὲτο ασουσι τῆ χόρα
 ἐνταῦτα κάτεργα εφάνησαν ομωις και τα φουσατα
 τῷ ἦδι τα γάρ ὁ πρῶγκειπας ομωις και ο δεσποτης

1000

1000

1000

1000

INDEX OF NOTABLE GREEK WORDS.

The numbers following the words refer to the MS H, which contains the oldest and most valuable version of the Chronicle, while the letters P or T added to a word indicate the other versions. In many cases the word must be looked for in its primitive form, or that approaching it. A stands for 'ancient Greek'; N for 'Neo-hellenic'; M for 'medieval' and B for 'Byzantine'; feud. for 'feudal expression'; emend. for the emended forms in the text; At. for *Ἄττακα*, published by Adamantios Korais, Paris 1828-35; L for *Livre de la Conquête*, the French version of the Chronicle; Byzantios for *Σκαρλάτος Βυζάντιος, Δεξιὸν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἑλληνικῆς διαλέκτου*, 2nd ed., Athens 1857.

A

- ἀβοκάτος** 7521/28/31, Fr. *avocat*.—**ἀβοκαρίζω** 7550, P *ἀβοκατεῖω*, to assume the functions of a lawyer.
ἀβουέ 7404 = Fr. *avoué* and *ἀβουέρης* 7462, a more greised form from the vb. *avouer*; 8604, an attorney.—**ἀβοερία** 8043, guardianship, tutelage.
ἀγαπῶ 2511, to approve of.—**ἀγάπη** 2619, 4191, reconciliation, armistice, or peace, 6882, 7178; 8704/76, as a parallel word to *τρέβα*, which see s. v.
ἀγελάδια, τὰ, 3714, cows, from *ἀγέλας*, -άδος, and this derived from *ἀγέλη*, herd.
ἅγια, τὰ, 14, the holy or sacred things.
ἀγραμματής P 1352 = *ἀγράμματος* in H.
ἀγριοχοιρίδι 7071, wild sow or boar.
ἄγω—*συνάγω*, *συνάξω* P 342;—*περισυνάγω* P 1390.
ἀγωγή 2387, manner of proceeding.
ἄγωμε 3787, 4127; interj. come on!
ἀγωνοῦμαι for A *ἀγωνίζομαι*, to be in anxiety, 2 pers. s. *ἀγωνεῖσαι* 2505, 3 p. imperf. *ἀγωνεῖτων* 3478.
ἀδελφοποιτός 3936, an adopted brother.
ἀδελφούτσικε 1385, little, i.e. dear brother.
ἀδάλειπτος 2056, *ἀδάλειπα* 1050, 2921, 4807, 7797, continually, P *ἀδάλειπα*.
ἀδόλιυτος 8096 = *ἀδολος*, from *δολιεύομαι*.
ἀδολογῶ 6262, 7685, to select the best, from *ἀνθος* -λέγω.
αἰγαλός 399, 1666, 2907, τοῦ γιαιλοῦ 535, τὸν γιαιλὸν P 2907; remark the co-existence of popular and literary forms.
ἀίλλοι 1111, 1256, 7229, alas! now *ἀλλοίμονον*.
αἰσθητά 907, in a perceptible way; with energy, 7626.
αἰχμαλωσία 691, the prisoners of war, abstract for concrete.
ἀκληρία 3420, disinheritance.
ἀκληρῶ 3553, -ίξω P 3413, to disinherit.
ἀκομή 611, 796, 1028, from *ἀκμήν* still, yet; *ἀκόμη* 2629.
ἄκρα, ἡ, 6513; *ἀκρη* 7192, 7201, the confines of a country.
ἀκριβεύομαι 4566, to be parsimonious; *ἀκριβός* = avaricious.
ἀκρισιμῶ 6059, to show extreme deference.
(ἀκροῖσθαι) τὰ ἀκροαστήν 2.
ἄκρον—*εἰς* ἄ. 7840. 8932, to an extreme point (of perfection).
ἄκρω or *ἀκροτήριον* 2842, 3005, a neck of land.
ἄκω 335, 1379, 3539/40 = contr. from *ἀκοιέ*. *Ἄργιος ἄκω*: he heard the name Henry, i.e. he was called by it.
ἄκωτε 8911 = *ἀκούετε*.
ἀλαζωνεία 798, brag, big talk;—*ἀλαζωνικός* 796, boastful.
ἀλείφω—*ἐξάλείφω* 613, 5133, 5663, to rub out, to erase, here: to destroy.
ἀλλάγιον, τὸ, 644, 1137, 3700/7/10, a small detachment of troops; see Byzantios, p. 410, who explains it from Hebrew *חלדא* + *ἀλλαγή*.
ἀλλήλων 815, among themselves.
ἄλογον 333, horse, from τὸ ἄ. *ζῶον*, cp. τὸ *ἄψυχον ζῶον*;—*ἀλογάτος* 3660, a horseman;—*ἀσπυρογάτος* 4789, one who mounts a white horse.

- ἀμάδι 6072, together.
 ἀμάλωτα 1259/61, P ἀιχμάλωτοι, cf. also Pentateuch ed. Hesselung E. xii. 29.
 ἀμαντίζω 4959, to make amends for; a reflex of Fr. *amender*.
 ἀμαρτεύω 6864 = A ἀμαρτάνω.
 ἀμελος 6825 = A ἀμελής.
 ἀμετε, ἀμέτε 3799, 4245, 5310, 2nd pers. pl. from ἀμε 1388, 8209 = ἀγωμε; in Corfu πάμετε from πάμε (ὑπάγωμε) still obtains. An interjection = well! come on!
 ἀμαράλης 2179, 8500, a commander of a fleet; from Fr. *amiral* and this from Arab. *amir* = prince.
 ἀμμή P 2671, 4134, 7811, but. Possibly from ἀκμή, *ἀγμή, ἀμμή (cp. πῶμα — πῶμα) by another process than that which led to ἀκομή. Cp. also ἀμήν (ἀ. λέγω σοι Matth. v. 26) of the New Testament for the meaning. It is identical with N ἄμμα and μά. See Jannaris, § 1736, who explains it by ἄν μή.
 ἀμπάρα 5395, a game; perhaps 'hide and seek'? = σύρτης, μοχλός, an iron bar to fasten the door; ἀμπάρων = to barricade, to lock in (Byzantios).
 ἀμφότεροι 148, 2838, 3172, not both, but *all*; ἀ. τους δλοι 4280, all of them; ἀμφοτέρως 688, in common; δλοι ἀ. 2515, all of them; ἐνώθησαν οἱ πέντε ἀ. 3197.
 ἀνάβγω 3718, for ἀνάβω, ἀνάπτω.
 ἀνάβωλον 4758, hillock. In Crete ἀνάβωλεμα = ascent.
 ἀναγαμῶ 7053, -μήσασιν, 'they fled' seems to be the meaning of this rather vulgar expression, which can only be compared to a corresponding one in French argot: *ils ont foutu le camp*.
 ἀναγκασία 3745, P ἀνάγκωση, urgent request.
 ἀνάδοχος adj. 5475, accommodating.
 ἀναπετάρην 6047, perhaps the flaps of a garment, or some loose outer vestment? or a kerchief? It is something that floats in the air.—ἀναπεταρίζω At. IV. 659, to stretch out the wings; Somavera: *svolazzare* and ἀναπετάρημα: *svolazzo*.
 ἀναπέουμαι 2634, P 4112, 6141, 6589, for -αύουμαι, perhaps due to analogy, cf. a proverb: ὁ ξένος ἀναπέυει, μά δὲ θαρραπέυει heard in Corfu.
 ἀνάρια P 4031, adv. at short intervening spaces.
 ἀνασκόπτω 5085, τὸν -όψασιν: they put about the scheme (=σκοπός) out of his head; σκοπός + ἀνασκόπτω; not from ἀντισκόπτω; in P ἀνασκόψαν.
 ἀνευ 2790, 2939, only; excepted; ἀνευ τὰ πλευντικά τους: with the exception of their fleet.
 ἀνήβα, τό, 5373, ascent, from imperat. of ἀναβαίνω.
 ἀνήφορος 5373, 5405, ascent.
 ἀνθρωπέα 1646, a grecised form = homage.—ἀνθρωπος λίζτος 6323 = one who serves a feudal lord.
 ἀνθρωποφιλία 2458 = φιλανθρωπία.
 ἀνοίξις 3515, ἡ ἀ. τοῦ καιροῦ: the beginning of the season, spring.
 ἀνδρεχτος 3203, insipid.
 ἀνταμοιβή 4439, ποιῶ -ν: to make reparation for a thing, to give satisfaction, 6754 reciprocation.
 ἀντίγραμμα 2420 = ἀντιγραφή, copy.
 ἀντιτείνω 3887, to offer resistance. P has ἀντιῶμαι, which is a new present for ἀντιτάσσομαι, like καταῶ-, κατατάσσω; see Hatzidakis, *Einleitung*, p. 395 sq. and p. 65.
 ἀντίτοπος 7926, an official appointed in lieu of a sovereign, probably a reflex of Fr. *lieutenant*. P has ἀντίτοπος 7873.
 ἀντρόγυνον 3276, a married couple, 5967, 7974.
 ἀνυποληπτῶ 5267, to show little deference to.
 ἀξία 1022, rank, dignity;—ἀξιάζω 1638, to be worthy of, 3995 to equal.
 ἀξιῶνω 330, ask, beg, pray.—ἀξισπαρκαλῶ 718, 1006, 6015, a composition of synonyms.
 ἀπάδεια 2811, 3018 = ἀδεια, permission, faculty.
 ἀπαντέχω 2882, to expect.
 ἀπαντή 1309 = P ἀπάντησις;—σιωπαντή 2313;—συναπαντῶ 2314, to encounter, 3507, 5252, 3266.
 ἀπάρτι, ἀπάρτε, 1745 οὐδὲν ἀ.: no more; 1613 henceforth, 3461, 9226.
 ἀπάτητος P 3025, from ἀ and πατῶ, not trodden upon.
 ἀπεικάζω 1341, to guess the meaning of; to see through 2209, to comprehend 4120, 6379, to form an image of 4831.
 ἀπεῖν 58, with exchanged prefix for ἐπεῖ, ἐπήν.—ἀπεῖν 520 from ἐπήν + ἀφού.
 ἀπέκει 232, then, afterwards.
 ἀπελατικί 1156, 5062, from ἐλαύνω: club.
 ἀπεργώνω 79, 1254, 1589, 2184, orig. to turn one from his intention, to mislead; here: to deceive, to dupe.
 ἀπέσω 349, inside, in the middle or centre of.

- ἀπλώνω** 7726, to stretch out (one's hand), 1526 to spread out, to pitch (a tent).—**ἐξαπλώνω** 643, 1431, to unfurl (a banner).—**ἀπλός** 1594, **ἀπλής** 1740, 6603, A **ἀπλοῦς** even; situated in a plain and therefore offering little resistance.
- ἀποδάρτε** 2731, from this moment. Contracted from **ἀπό εἶδε δρτι**.
- ἀποδιδάσκω** 3595, a parallel word to **ἐκλεχτός**.
- ἀποθάνω** 491 = **ἀποθνήσκω**.
- ἀποκεφαλίζομαι** 4840, to lose one's head.
- ἀπόκοτα** 282, 3450, boldly.
- ἀποκρίνομαι**, to answer.—**ἀποκρισάρης** 1171, 2846, 8700, delegate, envoy, τοῖς ἀποκρισαρίου 1632.
- ἀποκτείνω** 619, etc., always conjugated as a popular form.
- ἀπολέμῃτος** 2898, unsubdued.
- ἀπολογούμαι** *russim*, to answer;—**ἀπηλογιάζω** 2968, to dismiss 6724;—**ἀπολογία** and **ἀπηλογία** 249, answer; **ζητῶ ἀπ.** 295, to ask leave; **παίρω ἀπ.** 372, 1549, 2616, to take leave.
- ἀπολιτός** 1428, detached, separated.
- ἀπώξενος** 4725, 5350, an entire stranger.
- ἀποσκεπάζω**, to reconnoitre 3705, to discover 4727, to unmask 3881, 5827.—adv. **ἀπόσκαπα** P 4038, straightway.—**ἀπόσκαπος** 4656, open, undefended, 6704.
- ἀποσκηνώω** 7805, does not simply mean 'to shift one's tent,' Sophocles, but rather 'to release the soul from the body,' **ἀπό** and **σκήνωμα**, a dead body; **σκήνωμα** *cadaver*, Du Cange.
- ἀποτολμος** 16, emend. for **ἀπότῃμος**, bold, resolute.
- ἀπόφασις** 2417, 3441, decision, verdict.
- ἀποχωρισμός** 5714, departure.
- ἀππλίκειω** 1306, 8490, to dwell, to take quarters; Lat. *applicare* (*castra*): 5047, 6435, τὸν ἀ.: I provide quarters for him.—τὸ **ἀππλίκειον** 1280, establishment, settlement; τὸ **ἀππλίκειον** 6441.
- ἀπώθωκα** 7672, I committed (the matter for evidence at the court).—**ἀπωθώνω** from fut. **ἵνα ἀπωθώσω**, present **ἀπωθέω**, in A.
- ἀργητα**, τὴν, 2543, retardation, P has **ἀργια**, 6891.
- ἀργω** to be late, 1546 to be retained.
- ἀρῶσει** 281, 363, it pleases, **ἀρῶσιν** 567.—**ἀρεστόν** 6961, agreeable.
- ἀριθμικός** 2410, 3281, 3770, 6655, = **ἀριθμησις**.—**ἀρίφητος** 3600, innumerable, 4660.
- ἀρματα** 839 (Lat. *arma* - τα), arms, weapons.—**ἀρματώνω** 368, 633, 745, to arm, furnish with weapons, to equip.—**ἀρματωμένως** 2188.—**ἀρμάτωσις** 2782, equipment.—**ἐξαρματώνω** 5445, to disarm.—**ἀρματοσία** 6127.
- ἀρμενος** 533, 844, sail.
- ἀρρεβωνιάζω** 6475/6, P **ἀρραβ.** to become engaged.
- ἀρτίως** 4233; here: soon, in a short time from now; yet 5661; a short time ago 6091, 9152; now 6331, 8938.
- ἀρχή** 2828, **ἀρχήν** 5713, the first time, P 6887, first, like **ἀκμήν** an acc. used as an adv.—**πρότερον ἀρχή** 2828, 'first of all,' still obtains as **πρώτα καὶ ἀρχή**, Byzantios.
- ἀρχίζω**, **ἀρχινῶ**, **ἀρχάζω** 7889, aor. **ἀρχασεν** 233, 1699.—**ἀρχικάρης** 712, a beginner. P has **ἀρχάρης**.
- ἀρχινῶ** P 1820, 3620, P 3617, see **ἀρχίζω**.
- ἀρχομαι**; **ἀρξα** 829 = A **ἤρξα**; med. aor. **ἄρξατον** 3824, 3961.
- ἀρχοντας** 63 etc., a nobleman, a grandee, fem. **ἀρχόντισσα** 2479, 4400.—τὸ **ἀρχοντόπουλον** 554, 1644, a young noble.—τὸ **ἀρχοντολόγιον** 1642, 4106, 5174, 5469, 8897, an assembly of nobles (**ἀρχοντας**—**λέγω**).
- ἀσεντίζω** and **ἀδίζω** 2702 = It. *assedgiare*, to besiege, τὰ **ασεντίζω** 2843, while P **σιγγιάζω** represents It. *cinghiare*.
- ἀσημν** 7149, silver, from **ἀσημν** (**ἀργύριον**) uncoined.
- ἀστένειον**, τὴν, 4693, 7216 = **ἀσθένεια**. (**ἀτιμώνω**), to dishonour, **ἀτιμώνασιν** 12, **ἀτιμωσα** 659, 670.
- αἶριον**; **ἐπὶ τῆς αἰρίας** (sc. **ἡμέρας**) 1479, the following day.
- αἰταδελφισσα** 2064 = **ἀδελφή**.
- αἰτός**; **αἰτός τον** 328, etc., emphatically for **αἰτός**.—**αἰτέινος** 794, 4407 (**αἰτός** + **εἰκίνος**).—**αἰτούνος** 1009, 1122; **αἰτούνη** 5582, neut. **αἰτόνο** 2815; **αἰτόνον** 6183; **αἰτόνε** P 6747; **αἰτόνων** 6582.
- ἀφαντος** 4720, here = innumerable.
- ἀφέντης** 209, ruler, master;—**ἀφέντρια** P 8479.—**ἀφεντεύω**, to rule, to govern, *russim*.—**ἀφεντόπουλο**, τὸ, 1243, 1266, 3058, a young master, a prince.
- ἀφεντία** 106, 471, power; sovereign authority; dominion.
- ἀφεσις** 492, forgiveness.
- ἀφηγοῦμαι**, aor. med. **ἀφηγήσεται** 29, 262, popular form for **ἀφηγήσατο**; **ἀφηγήσαντο** 376; **ἀφηγήσομαι** 442, 1200, 1476, 4885, 6249, with the sense of the present tense, imperf. **ἀφηγᾶτω**; inf. **ἀφηγᾶσθαι** 5922, 6448;—τὸ **ἀφηγοῦμεν** P 1200;—**ἡ ἐφήγησις** P 1354, **ἐφηγήσεται** 2572,

ἀφίνω passim, to let;—*ἀφῆκεν* 1478, he issued an order.
ἀφιορκίζω 1251, and *-ῶ* 5564, to commit perjury. From *ἀμφιορκίζω*, *ἀμφιορκία*, with an exchange of *ἐπι* for *ἀμφί*? *ἀφίορκος* 4358, 7180; *ἀφίορκος* 5813, a perjurer.—*ἀφιορκία* 4796, 7186, *Πφιορκία*. Cf. *Ἰ φείορκησα* 5564 and *ἐφίορκος* 5813, where *ἐφι* can be explained by *ἐπι* + *ἀμφί*.
ἀφίρως 3012/65/98, see *ἀφιρώνω*;—*στήκω ἀφίρα* to stand firm; *δρκος δ.*, a binding oath.—*ἀφίρωσις* 8868, custody.
ἀφιρώνω, for *ἀφιερώνω*.—*ἀφιερώνω δρκους* 356, 1253;—*ἀφιρώνω*: the original meaning seems to be that of *ιερώνω*, to make holy. Thus a treaty was made sacred by an oath given by both parties. Hence the meaning: to make valid, to confirm, to sanction, to ratify, and then: to strengthen; *ἀ. τὴν βουλήν* 358; *ἀ. με συμφωνίας* 365, 523, 689, 920;—*κάστρον ἀφιρωμένον* 1524, 1697, 1761, a strong castle, a stronghold.—*κάστρον ἀφίρον* 3098, 8082, see above; *ἀ. κάστρον* to fortify a castle.—*ἀ. τὸν λόγον* 3901, to confirm what has been said.—*καλοσφιρόνομαι* 3912, to take courage.—*ἀφιρώθηκεν* 7588, he held strictly (to one clause).
ἀφκράζομαι 937/8, 2328, 3404, to hear, *Π* has sometimes: *ἐφκράζομαι*;—*ἀφκράζου* 1204, 1352, listen. Of the numerous by-forms only this one occurs in the Chronicle.
ἀφνίδως 4728;—*ἀφνίδια* 4712/59, 4813 for which *Π* has *ἐξάφνης*; *ἐξάφνη* *Π* 4728, *ἐξάφνης* *Π* 5364; suddenly.
ἀφορίζω 2653, to excommunicate.
ἀφορμή 370, an alleged reason; here: a hollow pretence.—*ἐξαφορμίζομαι* 680, to allege a reason for excuse.
ἀφροντισία 1635, 1789, the overlooking of faults, leniency; 9068 safe-conduct.
ἀχαμνός 1675/96, 1712, 3642, referring to a castle: with low walls; low: 2873; from *Α χαῦνος*.

B

βάζω, *βάνω* and their compounds, see *s. v.* *βιβάζω*.
βαίνω, always in composition; with *εἰς* (*ἐς*): *εἰσέβη* 201, *εἰσέβησαν* 344, imperat. *σέβα* 6547;—with *ἐν* in *ἐμπῶ* 4449;—with *ἐκ* in *ἐξέβηκα* 252, *ἐξέβησαν* 374;—with metathesis of *ἐκ* in *νὰ ἐβγω*, *passim*, and *νὰ ἐβγῶ* 1125;—with *σύν* in *δν συμβῆ* 366, 767;—with *διά* in *ἐδιάβη* 455, 553 and the

indeclinable participles *διαβίων* 1188 and *διαβόντα* 794, 1048=having passed;—with *ἀνά* and *κατά*; and *κατά* and *σύν* in *σγκαταβαίνω* 201, 2113, 2367, to condescend.—*ἐξέβηκεν* 7261, he turned out to be.
βάλλω 488, 507, 914, 1420, to place, to put; *β. σὺν σπαθί* 619, to put to the sword; to install in office or dignity; *ἐβάλλθη passim*, he undertook; *ἐκβάλλω* 558 take off, 676 to put out (one's eyes). Comp. with metathesis of *ἐκ*: *ἐβγάλλω* 42, to take off or away, to dispel; *εἰσινέβγαλα* 1166, 1171, to dispatch; 1649 to appoint, 1286, 1413 to order, command.
Βάραγγοι 4319, Varangians, the body-guard of the emperor, originally composed of Scandinavians, but after the Norman Conquest reinforced by Anglo-Saxons.
βάρκα 539, 2210/13/41=Lat. *barca*.—*βαρκέττα* 745.
βαρύνομαι, to become ill-humoured, angry.—*ἐβαρύνθη* 1196, 2400.
βαρῶ 4022, 4766, to strike, to hit; *βαρειόμαι* or rather *-ῶμαι* 845, 1093, 7034, *βαρειέσθαι* 203, 482, *ἐβαρέθηκα* 19, *Π* 654, to be sorry, to regret; to be unwilling; to feel tedious; explained by the phrase: *μη τὸ δεχτήης εἰς βάρος* 7903, 8732.—*βαρετός* 5714, afflicting.
βασίλεια, *ἡ β. σου* 3455, your majesty.
βαστάζω, to hold; 1597, 1775/83, to resist; *β. δρκον* 58, to keep an oath; *β. λόγον*, to make a speech.—*βασταίνω* 1042, to hold (in one's hand).—*βαστῶ ἄρματα* 1474, to bear arms.
βάτος 5075, bramble-bush.
βέβηλος 1488, stained with crime.
βελόνι 8963, needle. dim. from *βέλος*.
βέργα 7537, a symbol of sovereignty, sceptre; Lat. *virga*.—*βεργέττα*, *βεργίτα* 1042, a rod, or rather a club.
βιάζομαι 414, here: to make haste; 1805 to be eager, to urge; 4298 to make great efforts, 4323.—*βιάζω* 2093, to use violence; 2111 to urge.
βιαστήρι 7148, a place where money is kept in safety; from *βιάζω*, like *πιεστήριον* from *πίεζω*.
βιβάζω, here only in composition and in the dissimilated forms of *βάζω* and *βάνω* (cp. *σώζω* and *σώνω*).—*βάνω* 676, 3150, 4179, to put, to take, and with metathesis of *ἐκ*: *ἐβγάνω* 1815, 6101, to invoke.—*δναβάζω σοο*, 1472, 5445, to lead or pull up;—*ἐμπάνω* 2811, 8800, to bring in;—*διαβάζω*

- 4316/21, 5046, to transfer (a person), 5281 to detain; *δ. τὸν καιρὸν μου*, I pass my time, 3191.—*παραδιαβάξω* 2495, to take a walk; or to chat? P has *περδ.*—In 6057/76 the sense is undoubtedly=to converse; 1748, 4387 to pass, to traverse.—*συμβεβάξομαι*, to come to an agreement, 431, 842, is a literary form; P 6471 has *ἐσυνήβασαν* and T 842 *ἐσυνηβάστησαν*, where *η* is a syllabic augment. This explains the noun *συνήβασις*, T 432 and P 473, while H adheres to *συμβίβασις* 432; =agreement.
- Βεβλιον** 1908, 7567/87/7638, the book containing the customary law of Morea.
- βέγλα** 6996, 7063, guardian, sentinel, a post-verbal form, from Lat. *vigilare* (*vigilare*).
- βεκάριος** *ντζενεράλ* 7992, 8102, a title given to the bailiff or governor of Morea, Lat. *vicarius generalis*.
- βίαις** 376, 457, 565, 3547, *πράξις και βίαις*; here: situation, condition; syn. of *κατάστασις*.
- βλάβω** 7193 = *βλάπτω*; cp. *ἐπαφα*: *παύω* = *ἐβλαψα*: *βλάβω*; post-verbal noun in A *ἡ βλάβη* 7193.
- βλαστημῶ** 413, 654, 4378, 5154, to curse, but here rather: to disapprove of; from *βλασφημῶ* + It. *bestemmio*? *ἐκρῖο* 7138, to condemn.
- βλέτω**—*ἀποιδα* 2413, to see beforehand, *ἀς ἀποιδοίμω* 4993, to wait.
- βελιμάξω** 4171, to cause one to go down into the grave, to ruin him.—A *βελιμάξω*, *βέλος* pit. P has *βυθίζω*.
- βολῶ**—*ἐβίβλει τὰ γενῆ* 2521, it would turn out to be.—*βολεῖ* 1669, it is fit; *ὡς μὰς βολήσῃ ὁ τόπος* 9176, as far as the country is favourable (for warfare).
- βοϊάκειον** 5201, 6999, 7004 = Lat. *buc-cina*.
- βοῦλλα** 316, 2381, Lat. *bullā*, seal.—*βοιλλῶν* 364, 579, 2941, to put a seal to.—*χρυσόβουλλον* 4571:77, 8743/55, the golden bull of the emperor.—*χρυσοβουλλῶν* 8770.
- βουί** 1524, hill.—*χαμοβοῦνι* 2025, a low hill.—2404, *βοινόπουλον*, small hill, P *βοινόπλαγον*.
- βουργήσις**, *-έση* 3209, 8632, τοῖς *βουργήσις* 2256, 5848, a freeman in a town; from German root *burg*; rather through a Latin form, than through It. *borgheisic*. See also *μπούρκο* = It. *borgo*.
- βραδύ** 3849, the evening; for meaning 'late time' cp. *soir*, *sera*.
- Γ
- γαβρός** 245, 1211, 3247, 4108, by-form of *γαμπρός* in P.—*σύγαβρος* 6014/76; *συγάμπρισσα* 8028.
- γαρδινάλης** Lat. *cardinalis*.—*γαρδενάρης* 485, 494, P has *γαρδινάλιος*, τοὺς *γαρδινάλεους* 33.—*τῶν γαρδινάριων* 5985, P *τῶν γαρδινάλεων*.
- γαρνιζοῦν** 1997, 2006, 6722, Fr. *garnison*.—*γαρνίζω* 4608, P 6512, to garrison (a fort).
- γατ(ον)** 2932, cat.
- γεμάτος** 4710 = *γεμιστός*, πλήρης.
- γερολόγιον** 2551, lineage, family, formed like *ἀρχοντολόγιον*.
- γιαλός** 2672, see *αἰγιαλός*.
- γιοφίρι** 542, 8799 = *γέφυρα*. Perhaps *γεωφίρι* through popular etymology?
- γιστέρνα** 8201/4:12/21, a well. From Lat. *cisterna*.
- γλυκός**, adv. *γλυκέα* 228 and *passim*.
- γλυτώνω** 3785, 4087/89, 4846/49, from *ἐκλιτόω*, from *ἐκλυτός*, to escape from danger.—*ἐγλύω* in P = *ἐκλύω*.
- γλώσσα**, ἄλλη γ. 1269, another nation; 3987.
- γνώθω** 5834, a new present from *γινώσκω*.
- γνωμάξω** 650, from *γνώμη* and *-άζω*, to estimate; 4699, 5457.—*ἀγνώμασις* 5455, numeration; census.
- (*ε*)**γνωριμία** 2122, attachment.
- γονατιστά** 3352, 4206, in a kneeling position.
- γονικόν**, τό, 51, H 607 and always has τὸ *ιγονικόν*, feud. family estate, adj. *γονικός* 1010, 2452, hereditary.—*γονικαρχία* 5531, 8454/58, inherited estate.—*γονικάρχος* 8134, P *-ἀρχης*.
- γοργόν** adv. in haste 609, 633, 668.—*γοργά* P 2491. *γοργόν* 2815.—τὸ *γοργότερον* 4637, as soon as possible.
- γολᾶτ**, ὁ, 8223, tower. See in Du Cange. *Colax* = acropolis, *arx* which points to *κοιλά*: acropolim Antiochenam vocant, Anna Comnena lib. 1. Alexiad. et Scylitzes in Nicephoro Phoca. Nam et etiam nunc Turci Heptapyrgium Constantinopolitanum semiturcico vel hybride potius Heptagulades seu Ἐπταγουλᾶδων vocant: ubi per γουλᾶδες *turres* innuuntur. See also *γουλά*. This can be explained by nasal influence on the tenuis: τὸν *κοιλά*.—(From the Arabic *قلعة* *qu'la* "citadel, fortress, castle," Fischer.)
- γραμματικός** 876, adj. learned.

- γράφω 1912, ὁ πρῶτος ἔπου ἔγραφεν ἦτον, i.e. ἔπου ἔγρ. τὸ βιβλίον, as subject.—τὰ γράμματα γράφουσι 889, the letters say, mention.—πολυγραφία 1332, writing much.—καταγράφω 1837, to inscribe.
- γροικῶ 2692, 3390, 4120, 5350, to hear.—ἔγροικος 1341, versed.
- γυναικάδελφος 3232/36, 4131, brother-in-law.
- γῦρον, τόν, 863, 1057, all around, in a circle.—γύρωθεν 1066, 3000, from all sides.—γυρίσω P 652, 844, 1048, to come again, to return.—γυρεύω 837, to seek, 2985.—τριγυρίσω 848, 1072, 1411, to enclose, surround.—περιγυρίσω 1477, to surround.—τὰ περιγυρα 1492, surroundings.
- Δ
- δανεικόν 1127, loan.
- δάου 3378; P δάνου, T δαγού, ἄλογα τοῦ δάου: mountain-horses used in travelling; cp. also Lybistros and Rodamne 1886, 1925, where δάος = horse. From Turkish *dağh* = mountain.
- δαρῶς P 4651, directly; an adv. formed from ἐδάρε, Hatzidakis.
- δασώδης 6688, woody.
- δειλιάζω 3556 = A δειλιάω.
- δείρω 4024, to hew down.—ἀποδείρω 4080, to strike down, 4777.
- δείχνω 3355, to show; 1068, 6976/80 and *passim*: to have the appearance of, to seem.
- δεμέστικος and δομ. = Lat. *domesticus*, a title at the emperor's court, a seneschal.—μέγας δ. 2606.
- δεμοσιακός 8663, δεμοσιακός 7687 = δημόσιος, from δέμος (δήμος) and -(α)κός.
- δέρω 1780, to beat down, A δείρω.
- δεσπέτρο 5653 = It. *dispetto*, affront.
- δεσποτεία, ἡ δ. σου 4926, your highness.
- δεσποτικά, τὰ, 3015, 4578, service rendered to one's master; *corvée*?
- δέχομαι—καταδέχομαι, aor. med. *vá* καταδέχεται 217, 236; 242, to acquiesce, to assent; to condescend.—ἀποδ., popular aor. med. ἀποδέξεται 338, 1437, to give a good reception, to welcome.—ἀναδοχή 1494, reception.
- δημηγέρτης 657, 682, 3831, rebel, traitor.—δημηγερσία 663, 822, 2208/36, treason, felony.
- δηνέρια 2608, 4451, δηνάρια 4313, 8299, Lat. *denarius*, deniers, pennies, and in general: money, like It. *denaro*.
- τὸ διάβα, τὰ -τα, 6699, 8347, μουτ passages. Imperative of διαβαῖω διακλίνω 8538, to dispose in c favour, to make inclined.
- διαλαλῶ 3894, to proclaim.—διαλαλῶ 3894, herald.—διαλαλημὸς εἶσι, I. P 3894, proclamation.
- διαρίχια, P γιάρικια 1041, djerrids; lins used by the Turks.
- διαρκῶ aor. ἐδήρησε 1220, 91 Emend. for ἐδίκησε in the MS.
- διάτα 2444, διάταξις 7771, 8253, last 1
- διαφεντεύω 1474, 4735, 7532, to prot to defend; -εῖσομαι 3885, to defend one's self; from ἀφεντεύω + Fr. *seindre* (or It. *diffendere*); but cons also διαφυλάττω P 6862; ἄτη 6519, to defend one's self.
- διαφέστορας 6086, 6158/88, 7226, fender, champion.
- διάφορον 341, 347, profit; εἰσι βαλα —διαφορά 4955.—διαφορῶ 1353, 11 5124, to derive profit from.—φορικός 506, 3647, profitable; valuable.—διαφόροι 3987, different διαφέρνω 1011, 1021, to be dependent on or subject to.—διαφέρει εἰσι P 7525 συμφέρει = it refers to.
- διδαχὴ 355, 515, 806, information, instruction.
- δίδω—ἐκδίδω 1384, to hand or παραδίδω 1417, to surrender.
- διερμηνεύω 1580, P ὀρμηρεύω, to interpret; here: to explain.
- δίκαιος and δικαίος 1877/79, 464 person closely connected. see ἐκ as adj. 2343.
- διοίκησις 612, 2959, provision for army.
- διπλογράφω 7034, 7558, to write π
- διχρονίζει 5725, two years are completed.
- δίχως 2707 = ἀνευ, χωρὶς. δίχα 4624
- διώχω 3301, to persecute; *vá* ἔ 1143. P *vá* διώχων.
- δοκέω—ἔδοξαν ὅτι φείγονσι 1141, apparently they fled; P has ἔδειξαν τοῖς δόξην καμνοιν, 605, still of in: ὅτι τῶν διόξην λέγουσιν, Kannu p. 58.—εὐδοκέω 615, to accord, εἰ
- δολερός 3501, crafty, cunning.
- δολιότης 594, craft, cunning.
- δόμα = δωρον gift; a post-verbal noun δίδωμι.—δ. νέων feud. a forfeite which is again on certain cond bestowed on its former holder: 5908, 7692, 7723; for the lat P δόσμα and δόσμων; 8162.
- δόντια, τὰ, 1483, indentations of; or a tower.

δοξεύω 1069, 1149, to shoot with bow and arrow.—**καταδοξεύω** 1072/75, to shoot down.—**δοξάριον** 1124/53, bow.—**δοξιώτης** 3597/99, 3607, bowman.—**τοὺς δοξαράτορους** 6716 and **ἰ' δοξαράτους**. Confusion of **τόξον** and **δόξα**; thus the **τόξον οὐρανοῦ** was popularly called **δόξα τοῦ οὐρανοῦ**, hence **τοξάριον** = **δοξάριον**.

δοξόβολον 5378/90, the distance of an arrow-shot = **ὡς σύρμα δοξαρίου** 5135; cp. also: **βολή δοξότων** 6689.

δοῦκας 325, 335, 353, pl. **δουκάδες** 2143, referring particularly to the doge of Venice, and so **ἰ'** has **Ντρούκης** 993.

δουλείω 1987, to serve in the army.—**δουλεία** 1993, 5222, military service; **2670**, **κοιτί?** 7939.—**δουλώνω** 2562/86, 3012 pass. to serve as a liege.—**δ. κατένα** 3040, to subdue.—**δουλωτικά** 2430, 3382, 7289, in a submissive way.—**ἡ δουλήτης** 5177.

δράκοντας 4040, a dragon, a fierce person.

δραλιῶ or **δραλιζῶ** 4043 probably: to throw into confusion. See **At.** I, 186 where **Korais** derives it from **τραυλίζω**. **Prof. Hatzidakis** informs me that in **Crete** **τράλη** is = **ῥάλη**, disturbance; **δ** instead of **τ** is due to a preceding nasal sound: **τὸν τραλιζει, τὸν ντραλ.** whence the form with **δ**.

δρόγγος 1759, 1918, 2993/99, 3032, here: a defile. The original meaning was: 1. a military detachment and 2. a heap, a group; from **Lat. drungus**, and this of Germanic origin. cf. **Engl. throng**. See **A. Thumb** in **Festschrift für H. Paul**, p. 235, who does not mention this meaning, which is confirmed by the passages of the **Chronicle**. Cf. 1759 where it is said of the castle of **Araklobon**, that it commands the mountain-pass leading to the district of **Skorta**. Cp. also 2993.

δρόμος—**ἔρεσα εἰς δρόμον** 3023, to turn the right way, to give in.

δυναμῶν 2988 91, 3146 54, a fortified castle, stronghold.

δυναμώνω 5619, to make strong, fortify.

δυναμώτερον 8193 = **δυνατώτερον**. An example of the comparison of nouns; cp. also **μεγέθστερος** **Jannaris** § 506 and in **It. per temporissimo**.

δυναστεία—**μέ δ.** 5530: with tyrannical power, not in a legitimate way.—**δυναστεύω** 5959, to offer violence to.

δυστυχοατχαικῶν 7228, a composition of two synonyms.

δωριανός 4799, gratuitous, without foundation.

δῶτε, νά, 3563 = **νά δώσετε**.

E

ἐβγα 2166/74, 7848, the end, the close, imperative of **βγαίνω**; see also **ἐμπα**. **Imp. ἐβγάτε** 8295. See **Jannaris**, § 830 b.

ἐγγαστρώνομαι 8031, to become pregnant, from **ἐγγάστριος** (**γαστήρ**).

ἐ(γ)γράφω 91, 2092, set up in the form of a document, of an **ἐ(γ)γραφοῦ** 2337/41.

ἐγγυητής, pl. **-άδες** 3320, guarantor.

ἐγκαρδιώνω 6136, to encourage.

ἐγκουσάτος 2938, 4577. **Du Cange** quotes this word with the remark: 'haud proclive est divinare.' In the **Chronicle** it is always explained by the following lines; thus the inhabitants of **Monembasia** become **Φράγκοι ἐγκουσάτοι**, they are obliged to keep a fleet, for which they are paid, but they are exempt from other burdens. In the other case they are exempt from **κοιτίες**. The meaning is therefore, exempt, enjoying immunity or certain special rights granted by privileges. It is derived from **Lat. excusatus**, which passes into Greek, cf. **ἐξκουσάτος** in **Sophocles**. But popular speech does not tolerate a group of three consonants like **σκκ**, cp. **ψείστης**, **Ν. ψείστης**, and double consonants have only a graphic value. Thus we obtain **ἐκουσάτος**, where a nasal sound develops before the guttural, which can be phonetical, as in **ἀγγουρος** for **αγγουρος**, cp. the indecision in **ἐγραφοῦ** and **ἐγγραφοῦ**, or it can be due to the analogy of the preposition **ἐν**. For the meaning of **Lat. excusatus** see **Du Cange** (**Henschel**): **excusati** = **liberi, quieti**, in **Fr. quittés**. Much later **Sachlikis** uses this word: **καὶ νά τὴν στέρεϊον δέσποιναν εἰς πᾶσα μίαν, γκουσάτην**, (**Wagner, Carm. græca mediæ ævæ**, p. 102, l. 635): that they agreed, she should be the mistress of all of them, without being bound to certain duties.—**ἐγλοίσιον** 3025, refers to a privilege which exempts the inhabitants of the **Drungus** from **τέλος** (duties) and **δεσποτικῶν** (services rendered to their new lord).

ἐγκρίματα 1054, troops for an ambulance: 5375, 6993, 7022/62.

- ἐγλύω 4019/88, see γλυτώνω.
 ἐγνέας 8022 = ἐκ νέας, afresh, anew.
 ἐγρήγορα 7046, adv. quick. In A 'I am awake.' How can the pf. of ἐγείρω become an adv.? In our days the waiters respond to the call of their customers either by the adv. ἀμέσως or the aorist ἐφτάσα. In the same way a sleeper in ancient days could answer, when he was roused in the morning, either by ἀμέσως or ἐγρήγορα, and thus the latter, with its final -α, could in course of time perform the functions of an adverb. ἐδά 5889, for δά and this = A δή, a particle = do, pray! or rather doch in German.
 ἐδάρτε 2540, 3845, behold! 4102, 5506, from ἐδε and ἄρτι.
 ἐδε 156, 1245 = ἴδε, behold, ἐδέε 4954.
 ἐδικός 276, 290, 321, a relative, a friend, a dependent.—τά ἐδικά, property.
 ἐθνη, τὰ, 783, the non-christian peoples. ἐκάτσε 3228, he paused = ἐκάθισε; ἔκατσαν 4105.
 ἐκδύνομαι 6479, to undress; ἐ τὸν τόπον, feud, to transfer the feudal rule to another lord; it is the contrary of ρεβεστίζομαι, which see s. v.
 ἐλα 5283 and ἐλάτε 726 = come! besides ἐλάμω (which see s. v.) the only relics of ἐλαίνω. See Jannaris, p. 260.
 ἐλάμω 4707, to drive, to put to flight. Now λάμω: to row. From ἐλαίνω, which first became *ἐλάβνω? cf. χαῖνος, N χαμνός.
 ἐλαττώνω 812, to prejudice, to injure the authority of.
 ἐλαφρός—λαφρός 6972; λαφρά adv. 3239.—τά λαφρά, emend. 'light troops'; P has ἐλαφρότες.—ἀλαφρώνω P 2198, to make light, to unload.—ἐλαφοκέφαλος 605, light minded.
 ἐλεος—τὸ ἐ σου 3570, your mercy.
 ἐλευτερώω 1861, 3358, 3930, to free from one's presence, i. e. to leave him; 4244 to set at liberty.
 ἐλθμον, τὸ, 6262, arrival; cf. also ἐρχομός Jannaris, 1020.
 ἐμορφίζω 753, to adorn, to embellish. P has φουμίζω, to praise.
 τὸ ἔμπα, noun from imperative of βαίνω. τὸ ἔμπα τοῦ καιροῦ 582, change of season; 147, 584 beginning, 1288 entrance, 5045.
 ἐμπάζω 1295, 2811, to cause to enter, (ἐν—βάζω). See βιβάζω.
 ἐμποδος, ἡ, 395, 443, 2124, hindrance. ἐμπροστέλα 5299, vanguard, as ὀπιστέλα 5340 = rear-guard. It seems that L. Lat. *antela* and *postela* (for *postilium*), the strap on the breast and that on the rear of a horse (crupper), denoting two opposite directions, gave rise to these expressions, which appear with grecised prepositions. The former word exists in medieval Greek as ἀντελήνα and as ἐμπροσθηλήνα, the latter as ὀπισθηλήνα. See At. I. 43.
 ἐμφανίζω 976, to make clear, to explain. ἐνάντιον 5549, the contrary, 5554 τὰ τὸ τοῦ κόσμου: the adversities of life.
 ἐναρχία 613, 635 in P, rebellion; exchange of prefixes for ἐναρχία.
 ἐ(ν)θυμούμαι 662, 7051, to bethink one's self of a thing; 2151 to recollect; 4731 ἐνθυμῶ σᾶς: I recall to your memory; P 8417 ἐνθυμίζωμαι, imperfect of the by-form ἐνθυμίζομαι.
 ἐνιαυτός 5, year;—ἐἰς τὸν ἐνιαυτὸν μου 948, 4824, 5091, 7316/22, in my years, in my age, can also be interpreted: in my existence, in myself; that is, ἐνιαυτός has assumed the meaning of Lat. *seculum*. As this form occurs frequently I cannot resolve to emend ἐἰς τὸν ἐμαυτὸν μου, as P has. A phrase like τὰ σώζω τὸν ἐνιαυτὸν μου 1824, can be interpreted: that I may save my years, my life or myself. The ending ἐνι-αυτὸν μου could easily favour a confusion with ἐαυτὸν μου.
 ἐνοια 1817, uneasiness, 3605 care.
 ἐνομοῦ 205, 585, 698, 850, 2706, from the numeral ἐν and ὄμοῦ; cf. τὰ εἶνα ἐνα μετὰ μᾶς 474, 3134; τὸ ἐνα τὰ γενοῦσιν 6357; ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ ἐ ἐσμεν John x. 30.
 ἐνοχή 217, leadership.—ἐνοχος 420, leader; in A = guilty. Perhaps the change of meaning is explained by the idea that a command involves responsibility.
 ἐνταῦτα 213, 311, thereupon, afterwards.
 ἐντολή 911, enjoinder.
 ἐξαγόρασις 4450/52, ransom.
 ἐξάιρετος 1303, 2612, beyond comparison, fam. splendid.
 ἐξακληρόνομαι 5910, to be disinherited.
 ἐξάκουστος 210, 1504 (and -στός), famous.
 ἐξαλειμός 3314, ἐξηλειμός 6010, P ἐξαλειωμός, extermination, from ἐξελίφω.
 ἐξάναρχα 3805 from ἐξανάρχομαι, anew.
 ἐξεγυμνομένος 5110, destitute.
 ἐξεδουλεύω 5265, to earn; to deserve. 7093.
 ἐξελαμπρισμένος 4821, glittering (swords). Probably from A λαμπυρίζω, to shine

like a glow-worm, from which a participle can be formed: *ἐξελαμπ(υ)ρισμένος*. A derivation from *λάμπη*, *λαμπηρός* meets with difficulties of form and sense.

ἐξαμαλίσω 1119, 1146, 7043, to allure, to decoy, from *μαλίσω* in A = to be a matchmaker.

ἐξασχάρατος 3874; *πράγμα -ον*, an amazing novelty.—*χάρατος* is likely = coined, see *χαργεῖο*; fresh coined money conveys the idea of something new.

ἐξέρχομαι—*ἐξήλα* 787, to come forth, originate.

ἐξέρω 3956, 78, to know; the present after the aor. *ἐξερον*.

ἐξέχωρα 2960, outskirts.

ἐξήλιώσω 2112, to drive out a nail, A *ἤλω*, *τὸν ἐ. ἀπὸ τῆν διάκρυσιν του* I drive a good design out of his head; 7006 to divert from.

ἐξαμερώνει 1055, 1779, it dawns.

ἐξοδος, ἡ, 369, 411, 429; ἡ *ἐξοδη* P 8579; *οἱ ἐξοδοί* 601, 8597, expense.—*ἐξοδιάζω*, 612, 4239, to consume, spend.

ἐξολισμός P 3314, extermination, from *ἐξολύω*, like *σεισμός* > *σεύω*, *σκοτωμός* > *σκοτώνω* etc. cf. Jannaris, § 1020.

ἐξώμαρα 9214, the outskirts.

ἐξώχωρον P 8244 for *μπαύρκον* in H; the surroundings of a castle.

ἐπαρσις 798, 5071, the act of swelling; here: haughtiness; 6645 power, prestige.

ἐπιδέξιο, τό, 899, a convenient motive, 1271 convenience.—*ἐπιδέξιος* adj. 931, 935 dexterous; 400, 1054 suitable, convenient.

ἐπίκλην 162, 336, 733, 994 (*ἐπί*—*καλέω*), a surname.

ἐπίσχομαι = *ὑπόσχομαι*; 5186, 5549, 5864, 6800.

ἐργον, pl. *τὰ ἔργατα* 8682.

ἐρημα 7601, useless, of no avail.

ἐρωτική 5778, lady-love, mistress.

ἔσσις, pl. of *ἔσθ* = *ἔμεις*.

ἔσπερῶνω 5052, to pass the evening or night.

ἐστιάζω 764 (A *ἔστιάω*), to take a meal, to eat; P has *τρώω*.

εὐγενικός, noble, *εὐγενής* and *-ικός*.

εὐκαιρος 5547, 5608, hollow; empty, de-certed; *-α λόγια* 3836, words invented for the occasion.

εὐλογοῦμαι, to bless; *τῆν εὐλογηθήν*, 1194, 2509, he married her;—*εὐλογητικὴ γυναῖκα* 3273, 8878;—*βλογητικὴ* 7973, lawful wife. *-κός ἄντρας* 3274.

εὐδῶνω P 2390, 2740, to be able to do a thing, see *κατευδῶνω*.

εὐπρεπον 109, proper, decent.

εὐτεϊάνω 2196, to repair, from *εὐθεία* (*γραμμῆ*) and *-άνω*.

εὐφημέω and *-ίζω* 742, 986, to hail.

εὐχαρίστον 8916, popular aor. med. for *εὐχαρίσατο* from *εὐχαρίζομαι* = *εὐχαριστῶ*.

εὐχίτσα 1388, blessing.

Z

ζᾶλη 1537, 2726, 7216, dizziness, illness; P 4043 disorder, confusion; *ζ. τοῦ θανάτου* 7768.—*ζαλίζομαι* 8199, I am ill.

ζεῖβος P 7794 = *ἀριστερός*.

ζῆσις 6526, here: emotion.

ζητῶ—*ἐξεζητῶ* 264, 278, to request.

ζύγιον 4278, dim. from A *τὸ ζυγόν*, scale.

ζυγός 1718, yoke; here: a mountain-ridge; 2993/99, 7236.—*ζυγῶνω* 1074, to come near, to approach.—*ὀμόζυγος* 2561, 2749, 3117, under the same yoke; *ὁ. γυναῖκα*, lawful wife.

H

ἡμπορῶ, in H invariably *ἵπορῶ*. Although a prothetic *ι*-sound is not uncommon, in *ἰγονικόν* etc., I did not venture to write *ἵπορῶ*, deriving it from a combination like *οὐδέν-ι-πορῶ*; *ἡμπορῶ* is to *ἵπον*, suggested by H, as *ἐμπρός* is to *ἐπρός*, i.e. the Greek alphabet does not offer the means of expressing a media without a preceding nasal sound. Thus we cannot render *ἵπον*, and it is for the sake of clearness that the spelling *ἡμπορῶ* has been adopted.

ἦστια. ἱστια, 3718, 8311, fire; the former spelling is preferable, the article *ἦ* being coalesced with *στια* (= *ἔστια*).

Θ

θανή, ἡ, 175, 185, 1816, death, from inf. *θανεῖν*.

θάρος, τό, and *τὸ θάρρον* 3225, confident hope.

θαρρῶ, -εύω, to trust, *τὰ θαρρῆση* 728, P *θαρρέψη*.—*ἀποθαρρῶ* 1872, to commit to one's care; 2184 to put confidence in a person, 8251 to inspire confidence, *ἀποθαρρῆμένος* 8208.—*τὸ ἀποθάρρον* 7919, confidence.

θαρσίς adj. 1414, gen. *θαρσίτου*; *τὸ*

θάρος 1703, impulse; 6508 assurance.
 βεληματάρος 604, 6935, wilful, undisciplined.
 θεοτόκος 4793, the mother of God.
 θέτω 958, 4556, to put; θ. άπάνω: to add, aor. έθεκεν 1236, to appoint, pass. έτέθη 1852.
 θρονιάζω 490, 3463, to enthrone.—τό θρονόν 4204.
 θυμούμαι 2456, to remember; see ένθυμούμαι.

Ι
 Ιγνικόν, see γονικόν.
 ίδιος 915, see ίδικός.
 Ινδικτός, τής Ινδικτού 7300. The writers in a more literary language use Ινδικτίων; from Lat. *indictio*.
 Ισιάσμαι 309, 512, 929, to come to an understanding, to agree; P has έσιασαν 929, and έσιάστηκαν 1197.
 Ισιασμός 508, an equal condition.
 Ισοπορία 5516 = Ισοδιναμία, equality.
 Ισόπυρα 6058/63, see Ισοπορία. P has Ισόπορα, which is easily explained by έχοντες Ισους πόρους. In an agricultural country wheat, cattle, etc., expressed by πυρός, could be considered as a conception of wealth; thus the meaning = of equal wealth or power can be derived. Cp. *pecunia* from *pecus* and in Provençal *aver* = sheep; and in Fr. slang: *il a de la galette*, he has much money. 'Ισόπυρος can also be explained as a similar formation of the Romance languages: *compragno* = *cum* and *panis*, from *panis*.
 Ισόψυχος 2020, 7536, a confidant.
 Ισχών, aor. Ισχύσασι 547, 870.

Κ

καβαλλάρης, *passim*, καβελάριος 5752.—τούς καβαλλάρους 172, 224, 359, but P often has -έους.
 καβαλλικεύω, *passim*, Lat. *caballicare*.
 καθάριος 6969, τόπος κ. an even country, a plain.—καθάρια P 6930, with distinctness.
 καθέξομαι 1588, to stay.
 καθένας—καθείς each one, acc. τόν καθέν 5580.
 καιρός 147, season; time, 415; spur of the moment, 5556.—νέος κ. 401, spring; καλοκαίρι 2865, summer; ό κ. άνοιξε 2901, the season opened, i.e. spring came.

κακείω 3777/82, 4440, 7077, to be hostile to; κακίζω 7663.—κάκωσις Γ 4191, 5658, grudge.
 κακοπαθαίνω, transformed from A *δωπαθέω*; *εκακοπάθησαν* 85.
 καλαφατίζω 2106/98, to caulk (a ship). It. *calafatere* (from the Arabic قَلَفَ *qalafa* "he caulked (a ship)" Fischer).
 κάλεσμα 2406, invitation.
 κάλλιος 3218; καλλιώτερος 3224, best, a comparative with the meaning of a superlative.
 καλλονή 2549, good intention.
 καλοπαθαίνω 2976, to have a good time; transformed from A *εὐπαθέω*.
 καλόψυχα 8551, in good humour.—καλοψυχία 8549, kind disposition, P has καλογνωμία.
 κάμνω 605, 648, to do, to make.—κάμωμα 1826, act, deed.
 κάμπος 1046, 1104, a plain, Lat. *campus*.
 κάμποςως, and *kān* or *kām* ποῶς 106, 1114, forms with οὐκ or οὐδέν a double negative and is used emphatically for οὐκ or οὐδέ(ν) ποῶς, in no way, by no means.
 κάμ(ε) 3768, about, μή *kām* ὄλω 3895, in no way.
 κανένας 150, but κανείς 626, acc. κανῶν 2154, 6327, 8736, *καμία* 357, 509, *some one*, but with negative, *no one, none*.
 κανίσκιον 5453, gift, present, dim. of *κανίας*, a wicker-basket (*κάνναι*).
 κανόνικος 1955/59, Lat. *canonicus*.
 καντσιλιέρης P 2329 = It. *cancelliere*.
 καπελλάνος 7795, chaplain, L. Lat. *capellanus*.
 καπερούνη 3437, cap, Fr. *chaperon*.
 καπετάνος 236, 267, 991, P sometimes has -άνιος; from It. *capitano* and this from *κατ' άπάνω*, *κατανω* superintendant, governor or prefect; see Jannaris, *Byzant. Zeitschrift*, x. (1901) p. 204 sqq.
 καπίστρι 3351, halter-ropc, Lat. *capistrum*.
 καράβιον 367, 531, 538, a ship having the form of a *κάραβος*.
 καρφολασία 4706, track, footprint, from *κάρφος*, *καρφί* nail (of a shoe) and *ελαίνω*.
 κασσίδια 1157, helmets, Lat. *cassis*.
 καστέλλανικιον 2451, P 8068, τὸ καστέλλανιον 8068; Fr. *chastellenie*, *castellany*, the lordship or jurisdiction of a castellan.

- καστειλλᾶνες** 7937, 8210, a feudal lord inferior to a baron. In Morea he is an official, who can be appointed or removed by the prince.
- καστῆλλον** 1402, 1760, 2871, fort, fastness.
- κάστρον** 62, 1036, pl. τὰ κάστρον, castle, Lat. *castrum*.
- κατά**—ὁ κατά εἰς, everyone, cp. It. *caialuno*.—κατ' ἰδίας 6352, P κατ' ἰδίαν, aside; used as an adv.—κατὰ μόνας 7019, 8178, aside, separately from others. Both expressions are A.
- καταγουργίς** 4550, very early, unexpectedly, see *γοργόν*.
- κατάθεσις** 7921; here: settlement, compromise.
- καταϊστορίζω** 8084, to cover (the walls) with paintings.
- καταλαμβάνω** 2222/39, to arrive.
- καταλογή** 1201, a story, a tale.
- καταπίπτω** 766, by-form of *κατανῶ*; emend., to arrive at or to get to.
- καταπαντοῦ** 1406, in the whole country; -ὄθεν 1412.
- κατακατηγῆς** 5328, a scout, a spy; pl. -ᾄδες 1049.
- καταπρόσωπα** 8386, face to face. See Jannaris 1593 sq.
- κατᾶρα** 606, curse.—*θεοκατάρatos* 657, 661, cursed.
- καταργίζω** 757, here: to declare void of honour.
- καταστοχάζω** 8123, to explore, to reconnoitre.
- κάταυτα** 5836 = *πᾶραυτα* immediately.
- κατενοδώνω** 2131, 3646, 8547, to have good success; P 8257 *καταβοδώνω*; οὐδέν κ. I fail, I accomplish nothing, 3979, 4043.
- κάτεργον** 438, 497, 538, galley.
- κατηγορία** 522, 1130, blame, reproach.—*κατηγορίω* 760, 771, 1128, to blame, reprimand.
- κατήφορος** 5378/89, descent.
- κάτσια** 2932, cats; a dim. of *κάττος*, Lat. *cattus*, while *γαττία* (which see s. v.) reflects the It. *gatto*.
- κατοῦνα** 1458, 1771, 3855, military quarters, from Lat. *canthus*, a Celtic word = circle, hedge, whence Fr. *canton*, vb. *cantonner*, *cantonnement* and It. *cantone*. See Du Cange (Henschel) *Canto*, *Cantonius*, *Regio*, *provincia*. *Cantonium* in L. Lat.; the meaning 'quarter' can easily be deducted from *urbis regio*.—*κατοινεῖω* 227, to take quarters, to be lodged; τῶν κ.: I provide quarters for him.
- καύχεται**, τό, 800, boasting, bragging.
- κελλίον** 926, 8255, a private room; Lat. *cella*.
- κερδίζω** 445, 1256, to gain, to win; to capture; 1346/72 to conquer.
- κεφάλαιον** 1446, capital, chief place.
- κεφαλή** chief, pl. -ᾄδες, 50, 138, 570, 879.
- κηλαδῶ** 3620, to sing (only said of birds); *κελαδῶ* + *κηλῶ* = *κηλαδῶ*. The meaning of *κηλῶ*, to charm by singing (as the *κηληθῶν*) seems still alive.
- κιβιτᾶνος** 2229/4H/54, 6209/98, commander of a place; anc. Fr. *chieftain* in the dialect of Picardy; Engl. *chieftain*.
- κιβούρι** 2743, funeral monument, grave; 7792. In the middle ages *κιβώριον*, Lat. *ciborium*, Fr. *ciboire*, denoted the covering of the altar, and now in the Catholic Church it is the receptacle containing the host. It orig. = *pericarp*; Hesychios explains: *κιβώριον*, ἀγύπτιον ὄνομα ἐπὶ ποτηρίου. See At. IV, 230.
- κίονιν** 888, 890, 893, column, A *κίον*.
- κλαστώδης** 6968; τόπος κ. an uneven country, in Fr. *terrain accidenté*, from *κλαστός* broken (interrupted).—*συγκλαστός* 7039, the same.
- κλεισοῦρα** 4708, 5332/61, defile; from *κλείω* + Lat. *clausura*.
- κλείω**—*κατακλείω* 1292, 1302, to shut tight.
- κλήρης** 2329, pl. *κλεράδες* 514, clergyman, scholar; a secretary, a clerk, from Fr. *clerc* and this from *κληρικός*.
- κλήρος**—*κληρώνω*, emend. 927, to decide or elect by lot.
- κλησίδιον** 5048, from *ἐκκλησίδιον*, a small church.
- κλουβί** 2910, A *κλωβός*, cage.
- κοιλιακόν** 7206, 8200, probably dysentery; or typhus? as drinking water was the cause; from -ὀς *πῶνος*. Note P: τοῦ ἐκόλλησε τὸ κ.
- κοινός(η)**, τό, 343, 352, 518, the commons, the mass of the people; 1225, the common sort of mankind.
- κόκα** 538, a kind of ship. See At. IV, 237, It. *cocca*, a kind of war-ship.
- κολαστικός** 7559, troublesome.
- κομεντοῦρης** 2686.—κ. τοῦ Τεμπλιῶν: the commander of the order of the Templars, from *commendore* for It. *commendatore* = prebendary, or rather anc. Fr. *comandeur*, -our. *Κοιμουδούρος* still obtains as a proper name.
- κομειών** 7994, explained by *πρόσταγμα*; a written order.—*κομειοῦν* P 7843, 8629.
- κόματας** 2190/94, a ship-owner; ca:us obl. of Lat. *comes*.

- κοιπῶν P 2540. to deceive, to dupe.
See At. II, 195.
κοιτά 2633, nearly = σιμά, πλησίον.
κοιτάτο 1378, 5943, county.
κοιτάρι 1042, 1151, spear, lance, from
κοιτός and αριστη.—κοιταρέα 1123, a
stroke, a blow with a spear, 4020.
κοιτεύω, or -έω or -ίζω. Originally = κοι-
ταρεύω, to strike with a spear = κοιτάρι;
then to knock and finally to approach.
At. II, 196. κοιτεύω 2926, to shorten,
5830, ἡ συντυχία -ει: to falter. But
it can be directly derived from κοιτός.
—ἀκροκόντισε P 937, he knocked soft-
ly? ἀκρο- for ἀκρο- which see s. v. Pro-
bably: he knocked with the extreme
ends of his fingers, the ἀκροδάχτυλα,
i. e. softly.
κόπτος 127, pl. οἱ κοιτᾶδες 204, 213,
311, Fr. *comie* or It. *conite*; ἡ κοιτέσσα
5937, κοιτέσσα 8001.
κοιτός 1094, short.
κοιτόσταυλος 4508, 6888, the count of
the stable in medieval monarchies;
Fr. *conestable*; Engl. *constable*. This
composition contains the It. *conte*
and στάβλος, the greised form of
Lat. *stabulum*. In 8297 an inferior
official of a castle.
κοπέλι 5394, 8448, boy; see G. Meyer
Neugr. St. II, 67.
κοπιᾶζω, *passim*, A κοπιᾶώ, to take
pains, to strive.—κοπιαστής 2760, one
who strives.
κόπτω—κατακόπτω 4029, 5683, 9152/67;
κατακόβω 5400, to hew down. προ-
κόπτω 616, 1350, to make progress,
to attain one's object; 1355, to be
furthered, προκόβω τὸν τόπον 8561,
I develop the resources of a country.
κορμί 1535, 2214, 2933, body; A κορμός,
a part of a trunk.
κόρφος 8788, 9106, gulf; A κόλπος.
κοτσός 7951, lame. See At. I, 145 sq.
κουβερούρι 7698 and -άρι 7724, a Gr.
reflex of Fr. *couverture*.
κουγκέστα 1023, 1859, anc. Fr. *conqueste*.
τὸ βιβλίον τῆς κ. 91, a book relating
the conquest of Syria.—κουγκεστίζω
1382, 1510, 2567.
κούκουρον, τό, 5061, quiver; L. Lat.
cuscutum from anc. German *chokhar*,
now *Köcher*; *Neugr. Stud.* III, 35.
κουμέρκι duty, custom; Lat. *commer-
cium*.—ἀκουμέρκευτος 1282, one who
is exempt of paying duty.
κουμού, τό, 386, 428, 1278, a commune,
commonwealth, from the Fr. or
It.
Κουμπάνια 7273/83/95, 8010/86, P trans-
- lates Συτροφία; the Grand Company
of Catalans, of which Ramon Moun-
taner relates the feats.
κουπία, τό, 745, 9234, oars, A ἡ κούπη.
κουρούνα P 4006, P 5391, A κορίση,
crow.
κούρσοι, τό, 649, sometimes τὰ κούρσων)
691, 1064, booty, spoils, from Lat.
cursus, pl. τὰ κούρσων. 1721.—κουρσίω
89, 1064, 1622, to go out marauding
or plundering, from *cursus* and -τω—
κουρσατόρος 3670, 6652, marauder.
κουρτέσικα 3191, 3339, in good manner,
kindly.—κουρτέσια 7706, an act of
courtesy.
κούρη, *passim*, the court of a king;
the High Court of the principality,
where in many cases justice was
administered by the barons; 2857,
3408/38/40, from Lat. *chors*, *chortu*.
κ. μεγάλη 6170, 6439, κ. διωπτή 8141,
cour plénière, in which the king of
France assembled all his vassals.
κουστίζω, P κοστίζω 601, 1657, to cost;
Lat. *constare*.
κράζω 359, 418, to call.—ἀνακράζω 278,
to appoint; 7353/90/96, 7482/93, to
claim (a fief) from the hands of a
prince or from the High Court.—
ἀνάκρaxis 7355, the act of claiming;
8940, request.—μετακράζω 1868, to
call again.
κράλης 3598, title of the king of Serbia.
κράτος—τὸ ἄγιον κ. σου 3457; 3573-
4256/59, a submissive address = your
majesty; τὸ κ. τῆς βασιλείας σου
4294.
κρατῶ 1804; κ. τόπον 1870/82, to hold
as a feudal tenure.—ἰποκρατῶ 1466,
1932, 6312, to hold under a feudal
lord.—διακρατήσις 1928, 2856, 6000,
dependency, also κ. ἀτησις P 5973.
κρεβζάτι(ον) 1542, bed, N. I. κρεβζατος.
κρεμαστός 3031; -ές βούλλες, *κεκλι-
pendants*.
κρεμνός precipice, A κρημνός.—κρημνῶ
P 890; 4057, to unhorse.—ἐγκρημνῶ
890, 901, to precipitate. ἐγκρημνοβολῶ,
-ίζω, 1821, ἐ. τὴν ἐλπίδα: my hopes
are dashed to the ground.
κρίσματα 7519; ἐκάτσαν εἰς κ.: to take
part in a court-session, from κρίμα -
κρίσιμον = κρίσιμα.
κρίσις 874, 903, here: punishment;
φονικὴ κ. 2015, sentence of death.—
κρένω 2016, 2394 = κρίνω.—δικαιοσμητῆ
2102, just.
κρότος, τό, 4034, 5401/6, stampede;
ἀπῆραν τὸ κ.: they were seized with
a panic.—κροτίσμοι P 3840, to be

seized with a panic, 5336/64; τοὺς ἐκρότησαν 5389, they dismayed them.
 κυβερνήτης 237, leader.
 κύβερνος 279, 3542, 6756; P has -νός, leader, governor.
 κῆπτω—προκίπτω 1482, to lean forward; προσκίπτω 5374, to bend forward as is the case in ascending a hill.
 Κύριος 667, 835, the Lord, God, κύρης master, ruler 1886, 2510, 3742, κυρά 2509, mistress, pl. κυράδες 4392, 4411.
 κύρ, in a shortened form, before proper Greek names: κύρ Σάκης, Sir or Mr Isaac, while before Frankish names we meet κυρίρ or μισέρ: κυρίρ 'Αβίς 994.—Μέγας Κύρης 1555, 2595, the Grand Sire of Athens who was afterwards created duke, 4365.
 κυρτάξω καιρόν 8548, to spy or seize an opportunity.

Λ

λαβωμένος 4195, wounded, from λα(μ)-βάω. See Jannaris, p. 266.—λαβόμεμαι, 4770, to be wounded.
 λαγκάδα 5428/30, 7039, mountain-gorge, of Slav origin, *Neogr. St.* II, 37.—τὰ στερολάγκαδα 6689.
 λα(γ)χάνω. -άνω, 986.—ἀ(τ) λάχη 482, 548, 1350, if it may be, perhaps.
 λαθασμένος 8422;—είμαι λ.: I am disappointed, past participle of λαθαίνω, see At. IV, 275.
 λαός 406, 407, not people, but troops.
 λαφρός, see ελαφρός.
 λεγάτος 33, 485, 494, a legate, Lat. *legatus*.
 λέγω—ἐλέγω, to elect, aor. ἔγλεξαν 103; προλέγω, to tell before, aor. ἐπροεῖπα 992, 1506, I already told; διαλέγω, *passim*;—ἀποδιαλέγω 140, to elect; καταλέγω 1343/47, 3466, 7035, to tell minutely.
 λειτουργέω, imperf. ελειτούργα 14, to celebrate mass.
 λιβάδι 1741, meadow.
 λίθος 1869, 2562, anc. Fr. *lige*; feudal tenant, vassal.—λίστα 3185, 7891, allegiance.
 λιπαμύς 738, P λιμαντικός, a starveling? from ὁ or ἡ λιμός, cp. At. IV, 292, with the addition of two suffixes: λιμός + ἄρισ + ιός, like παιδιάρικος in N. The form in P can be derived from λιμαίνω, λιμασμένος, see At. loc. cit.
 λιμῶνας 436, P λιμέννας, 536, 847, 2672, a seaport; λιμῆν transformed after the pattern of -ῶν, which becomes

-ῶνας or -ῶνας, as: καλαμῶνας etc., see Jannaris § 1035.
 λίος, small, 1471, 3850, P 5072, ὁ λ. λαός, small people, from (δ)λί(γ)ος.
 λογάρι 287, 294, 350, treasure, place where money is stored; money; from ὁ τι λογαριάζεται?
 λογίζω—λογιάζω 736, 1150, to intend.—λογισμός 1318, expectation.—λαολογίζω, -ῶ, 2265, to use kind expressions. It is a popular and profane form for εὐλογῶ; 5164, 5348.
 λογοθέτης 6733, 7533, 7604/22, 7693, a civil official in Morea, who performed the functions of a treasurer and a chancellor. See Buchon in his edition of P, p. 157, n. 3. This title as well as that of the *πρωτοβησιτάρης* are denominations of the emperor's court.
 λόγος, word, voice 1003, argument 3405, pl. τὰ λόγια 825, 908, 955.—ὁ λόγου του 1380, 3164, a polite appellation = he; 7102 διὰ λ. τ.; 7106 ὁ λ. τ.; ὁ κατὰ εἰς διὰ λόγου του 1395, every one for himself; 8394. The combination ἀπὸ τοῦ λόγου σου καὶ ἀπὸ τοῦ ὄρισμού σου 3460, shows λόγος as a parallel word to ὄρισμός; hence = word of great force or effect. Cp. τὸ κράτος σου; but it does not refer to the dignity of the emperor and is used in common speech = ἡ εὐγενία σου, ἡ ἀφειρία σου. The genitive is perhaps due to an ellipsis in some formula like τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου 4294. Cp. also: εὐχαριστῶ τὰ λόγια σου 8936.
 λουλός 3889; P has λωλός, or rather λολός, a fool. A ὄλος, mentioned by Photius for ὄλοισ; see At. I, 85 and II, 224.
 λύω—καταλύω 1113, 1167, to kill, to defeat; 4906, 5004; P 6844, to lay waste, and 8684 καταλεῖ; 1132 καταλουν 3 p. pl.—διαλύω 4055, to tell minutely.

Μ

μαγερνίω 3941, here: to muddle up.
 μαδίω 4341, 4900, 6607, and μαδάω, both A; to pluck (a chicken), to tear out one's hair. Here 'to pluck' in a figurative sense: to despoil; 6742 μ. μέ: to fight with.
 μαζώνω 968, P 1390. Originally to work into a kneaded mass (μάζα), then: to gather, unite, to meet, At. II, 230; cp. Fr. *masser*.—μαζωτά,

μαζωχτά in P, 6984 in closed ranks.—μαζῶ; 7212 ἐμάζησε με, he met with, encountered.—μαζή, together (μαζί).—περιμαζώνω 1058, περισυμμαζώνω P 3666, to gather from all sides.
 μαίστορας 164; P has μάστορας; a master (in schemes), Lat. *magister*.
 μακαρίτης 165, 8478, of blessed memory;—μακάριος 4783, 8477.
 μακρέα 2551, adv. far;—μακρά, ἀπό, 4786, from afar.
 μακρημερεύω 7389, to protract, to prolong.
 μαλλώνω 7062, or rather μαλώνω, which Hatzidakis derives from ὄμαλός, see *Einleitung*, p. 155, n. 2.
 μανῆτο pl. 339, 463, message, Lat. *mandatum*;—μαντατοφόρος 300, a messenger;—μαντατοφορούμαι 306, to notify.
 μαρκέσης 209, 320, and -έσης 215; It. *marchese*.
 μαστιχώνω 4875, from μαστίχη, to cause to foam with wrath? or from μαστιγώνω?
 μάχη 1080, 1990, 2555. In B a crossing of meanings can be observed: μάχη = war, while πόλεμος = battle.
 μαχίζομαι 3425, 3774, a by-form of *μαχοῦμαι, = μάχομαι.
 μεγαλοκυράτο 7270/94, the dominion of the Μέγας Κύρ, formed after πριγκιπάτο.
 μεγαστάνος 342, 3906, a grandee.
 μέλλομαι 2482, to happen.
 μέψιμον 7656 = ἡ μέψις.
 μένω 918.—ὀπομένω 1133, 1854, 5561, to allow, to suffer, to overlook (a mistake).—ἀπομένω 607, P 1320, to remain behind;—ἀναμένω 722, 826, to expect, to wait;—περιαναμένω, 2233;—ἐνέμεινα 369, 1316, 1320, to be left;—κοιτοαναμένω 3631, to stay a short time.
 μερέα 2807, 4053, side.
 μερίζω 1037, 1647, to divide, ἰμερίζω, 1733;—διαμερίζω 6203.—μερισία 1019, 1024, P μοιρασία and μορασίς, division; (1)μεριδί 1025, a part 3088.
 μεσημέρι, τό, 4804, = A μεσημβρία.
 μετανοῶ, to repent, aor. P 1624 πᾶ μετανώση.
 μηνύω—μηνῶ 481, to notify, imperf. ἐμήτω 680.—μηνυτεύω 1086, from μηνυτέον.
 μηχανεύομαι 849, A -όμαι, to carry out by cunning.
 μίλι 2087, a mile, pl. μίλια 6125, Lat. *milli*, *milia*.
 μισέρ, 1272 *misere*, anc. Fr. *messire*, P

has *μισέρ, misere* 1766, which rather recalls It. *missere*, a title given to Franks exclusively. See *κύριος*.
 μισσένω 321, 455, 1530, to depart, from Lat. *missus* and -ένω.—τό *μισση* 8607, departure.
 μοίρα 1859, share, P 7237; fate, destiny, 4004. See also μερίζω.—διαμερίζω 6203, 7096, μοιράζω 1650, to divide, 7938.—μοιράδιον 5783, 6578, 7101, ἐκ τὸ μ., from the part of.
 μοναξίς 6928, 8243, A μονιάξ. Adv. μοναξί 3739, 3907, alone.—μωαξίτερα 260, more lonely.—μωαξία 740, a secluded spot.
 μόνι 800 and *passim*, only; μόνον contracted to μόν, then μόν and euphonic.
 μοιροκρατορία 3928, not αὐτοκρ. but = an independent state.
 μουλάρα 6129, Lat. *mulus* and *oviu*.
 μουρτεύω 5978, 6199, to soil, to profane; from Lat. *meida*? See *Neugr. Stud.* III, 46 s. v. *μουρδάρις*, dirty. Note *ρ* for *β* and other instances where *ρ* is followed by a tenuis, as in *μποςάρκα*.
 μπάιλος 1877, 1904, 2243, Fr. *bailli*; one who governs a country in the name of a sovereign; a bailiff.—μπαιλάτος P 1891, the dignity of a governor; 6755 *μπαλιάτο* 7995.—παλιάτζι 1891, *idem*, anc. Fr. *baillie*.
 μπαρούς 1925, 3405/35, Fr. *baron*.—μπαρουσία 1929, 7354, Fr. *baronie*.
 μπαστάρδος P 3088, anc. Fr. *bastard*.
 μπούρκος 1687, 8236, the surroundings of a castle; Fr. *bourg* from Germ. *Burg*.
 μύριο—in composition: *υμριοευχαριστώ* P 1888, 3453; -επαυῶ 6162.
 μωρέ 4819, an exclamation before proper nouns of a scornful character. Christ forbids his disciples to use it, *Math.* 5, 22. See Hatzidakis in *Byz. Zeitschrift* IV, 412.

N

νεούτσικος 142, 608, 693, rather young; see Jannaris, § 1040 b.
 νίκος, τό, 3652/57 = ἡ νίκη; from νικῶ, like τὸ ἐπαυος from ἐπαυῶ; see Hatzidakis, *Einleitung*, p. 365 sq.
 νομή 7367, 7464, 7751, 8145, usufruct.—νομείομαι 1810, 2858, to administer.
 νουθετεύω 3962, A νουθετώ, to exhort.
 ντάμα 7:58 = Fr. *dame*.—μαντάμα 2931, 7327 = Fr. *madame*.
 ντζούστρα 3369 = It. *giostra*, jousting.
 ντουάρν 7239, Fr. *douaire*; dowry, a widow's estate.

Ξ

ξεπείζομαι 2211; here: to be informed.
 ξεροτικός 1583, strange, formed like
vialicism from *vias* in L. Lat.
 ξίφος—τὸ ξίφος τοῦ σπαθίου 919, the
 edge or point of the sword; ξ. τοῦ
 κοταρίου, the point of the lance.
 ξυλοκοταρῶ οἱ -ίξω 2409, to handle a
 κοτάρι, to joust.
 ξόλον 1694, 2811, 4539, 9138, ship; cp.
 It. *legno*.

Ο

ὀδηγεῖν 254, 4606, to travel; to lead.—
 καθοδηγῶ 998, to show the way, to
 explain; 1607, P has -εῖω: to ad-
 vise.—καθοδηγία 7557.
 οἰκονομοῦμαι 251, 705, to get ready, to
 prepare for travel or for a campaign.—
 ἡ οἰκονομία 5265, earnings; οἱ οἰκο-
 νομίαι 6128, provisions.
 οἰκουμένη 775, 782, 790; esp. 1002, the
 whole world.
 οἰκῶσις 875, 934, 939, a somebody,
 from ὀ-κᾶν-οἰός.
 οἰκίτις P 881, 2 = οἰκῶσις, from ὀ-κᾶν-τίς;
 οἰκίτι 1376, somewhat.
 οἰκίζω and -ῶ; P 2524 to become weary,
 disgusted, 4727.
 ὀλημερίς P 3664, all day long.
 ὀλος—gen. pl. ὀλῶν P 2514 and *passim*,
 ὀλῶν 2514, 6635.
 ὀλοστινός 3837, pl. all of them, 5081;
 6328, 8172 in the sense of the adv.
 As a pleonasm: ὀλοστινός ἀπὸς τοῦ
 7862: he entirely himself. Hesychios
 has ὀλοστός = ὀλος. Cp. παντοτινός
 from πάντες or πάντοτε; the suffix
 expresses the time in which a thing
 happened: ἐσπερινός, καθημερινός etc.;
 adv. ὀλοστινῶς 2848, expressly.
 ὀλπίζω 2, 25, from τὸ ἐλπίζω.—ὀλπίδα
 P 1821, 2153, hope.
 ὀμάδα 959, P ἄμαδι, together.
 ὀμά(σ)τις 1554/8, 2146, 3194, ὀμάντις
 P 7910, homage; feudal rule, supre-
 macy.—τὰ μάντια P 1558, 2146, is
 not the feudal term *mensu*, as Buchon
 supposes.
 ὀμοίότης 508. Emend. for ὠμότης in
 the ms. from ὠμός which is absurd.
 We can also derive this form from
 ὀμός = similar, but for homophonic
 reasons, rendered still more obvious
 by a third form ὀμότης from ὀμνυμι,
 I gave preference to the common and
 intelligible word.
 ὀμόλογον 689, agreement.

ὀμότης 4215. Emend.; the ms has
 ὀμότης, which is possible, if derived
 from ὀμος (cp. ταυτότης from ταύρα);
 still to avoid a misunderstanding, I
 interpreted: 'they shared equal
 honours,' i.e. the prince and the
 barons, who were his peers, and this
 emendation is suggested by the noun
 οἱ ὀμῶτιμοι. Still οἱ ὀμοιοι conveys
 the same idea of peers and the
 emend. ὀμοιότητα (see *s. v.*) would
 perhaps have been just as good.

ὀμοτόνιον 2716, ὀμοτόνια 697, concord.

ὀμπρός 887, 1063 = ἔμπρός.

ὀμῶνω, *passim*, = ὀμνυμι.—ὀμνέω P 7930;
 aor. ὀμσα 8639/44.—ὕπῳμοσα 1441,
 to take an oath (of allegiance), aor.
 med. ὑπῳμῶσατο 1708.

ὀνικά, τά, 3715 = τὸ ὄνικον γένος.

ὄνιμος 7381 = νόμιμος.

ὄνστιμος 6019, 6566, 7011, 7195, very
 agreeable; the sense of A νόστιμος
 is extended to everything that is
 pleasant.

ὄπιστέλα, see ἔμπροστέλα.

(ὄρδνας ὁ) τὸν ὄρδινα 799, 811, ordain-
 ment, from Lat. *ordinem*, *ordo*.

ὄρεξις 386, satisfaction; ἐπέσαν εἰς ὄρεξιν
 516, they came to an understanding.—

ὄρεγομαι 195, 289, to desire, to wish;
 adv. ὄρεχτικά P 4133, at your pleasure.

ὄρῶνω 315, 480, 528, to prepare, to
 get ready; to appoint; 720 to equip.
 —διορῶνω 202, to terminate, re-
 solve 971; to appoint 1018.—διορθωτής
 237, one who orders.

ὄρῶζω—to command, *passim*.—ὄριστής
 219, a commander.—ὄρισμός 502,
 780, an order, a commandment.

ὄρκωμοτικόν 2943, 8720/56/70, oath;
 form or wording of an oath.

ὄρμάω 396, 435, to set out, to start.

ὄρμητεύω P 8213 for ἔρμητεύω; here = to
 prescribe.

ὄρμῶνω 393, 1396, ὁ τὰ πλειτικὰ, to fit
 out, to equip 1690, which is done at
 the ὄρμος or roadstead where they lie
 at anchor.

ὄσπιτι(σῶ) 1706, 2976 = Lat. *hospitium*,
 σπιτί 2300.

οὐδέ and οὐθέν, not yet ὅθεν as in N;
 1° the common negation used along-
 side of οὐ, and combined with ποσῶς,
 and 2° used indiscriminately for ὅθεν.
 οὐσία 1022, 1645; substance, wealth;
 race, origin 3992; consideration
 2553, 2965.—ἐξουσία 777, 3108, full
 power; 880, a military command.—
 ἐξουσιάζω 8738, to govern.
 ὀφείλω, to owe; to be bound to do

- 890, 1011, 1981/87. With *ἐκ*: *τὰ ξεφλήσω* P 1263, to fulfil, *τὰ ξεφλήθουμε* P 610, to get rid of, syncopate for *ξεφοιληθώμεν*; *ἀπό*, H has *ἀποφληθούμε*.—*ἐξέβλησις* 2417, discharge, receipt.
- ὄφφικιον* 144, 242, 6755, 7934, office, Lat. *officium*.—*ὄφφικιάδος* 7926/35, official.
- ὄχληση* 874, disturbance.
- ὄχτρος* P 3301 from *ὄ έχτρος*.
- ὄψιδα* 4503, 7308/12/28/39/44, 7443, 7575/86, 7649, 8835/52/67; P often has *ὄψιδα* 4509, hostage; *casus oblitus* from Lat. *oblitus*.
- Π
- παιδόπουλον* 3798, 4348, 4818, young noble, page.
- παίρνω* 790, *ἐπαίρνω* 957, to take, from *ἐπ-οι* *ἀπ-αίρω*; *ἐπήρα* P 100, *ἀπήρα* 129, 294, 308.—*παραπαρμένος* 6938, infuriated, mad.
- παλάτι* 558, Lat. *palatium*, *τὰ παλαία παλάτια* 1299, 5418.
- πάλε*=*πάλιν*, yet, still.
- πανάτικον* 2790, L. Lat. *panaticum*, which has the meaning of *viaticum*: victuals for the journey, free board. L 86 has *panaticus*, instead of the popular form *apanage*.
- παντέχω*—*ἀπαντέχω* 2882, *ἐμπαντέχω* 1319, to expect, hope.
- παντοινός* 4246, always.
- πανώραιος* 6631, very fine.
- παξιμάδιον* 8293, biscuit. See At. I, 259.
- πάπας* 467, 472, pope, pl. -*άδες* 787.
- παππούδικος* 4272, inherited from one's grandfather.
- παραδιαβασμός* 8295, while P has *παραδιάβασις*, conversation, chat; see *βιβάζω* and its compounds.
- παραδοτικόν* 2163, a livery of seizin.
- παρακαθίζω* 1588, 2898, 2909, to besiege; formed after Fr. *assiéger* or It. *assedgiare*, of which we have a Greek reflex in *ἀσεντιδάζω* 2702: cp. *s. v.*—*παρακαθισμός*, siege, 2800, 2900/8/16.
- παρακούω* 4600, 5139, to be hard of hearing, disobedient.
- παρανόμι* 3090, surname.
- παράξενος* 453, 744, 1357, of extraordinary qualities, fam. wonderful.
- παραοφρίζω* 7461, to present before a court: anc. Fr. *paroffrir*; *parofferte*.
- παραπόνσεις* 3897, cause of complaint.
- παραπόταμον*, *τό*, 4668/70, 4705, 5029, 5203, 6618/31, river-basin, parts through which a river flows. From the adj. in A we would rather expect *παραποτάμων*; *τ. τοῦ Ἀλφείου* 6597, 8375/82.
- παρατρέπω* 5139, 5368, to turn back; *τὸν π.:* to repel.
- παρίππια* 6588, horses to transport munition etc.
- παρλαμᾶ* 4402/7/31, 4494, 7395, a deliberative assembly, reflex of the Fr. *parlement*.
- παρρησία* 1208, prestige, 1619, 5502, 7662 noble appearance, bearing; the meaning is that of *παρρησία*. Eng. *presence*, Fr. *prestance*.
- παροῦν* 8590, Fr. *parῶn*. Here referring to the Jubilee in 1300; a solemnity of the Rom. Cath. Church celebrated at the beginning of a new century.
- πασά(ν)τις* 312, 340, sea-voyage, from Fr. *passage*.
- πασχάζω* 3516, to celebrate Easter.
- πατάσσω* 783, 4047, to overthrow.
- πατώ*—*π. τὸν ὄρκον* P 80, to break an oath.—*περπατῶ* 1053, to march, to wander through, for *περπατῶ* 6794.
- πεδουκλώνω* 5076, to get entangled, from Lat. *pedica* a verb *impedicularē*, *Neugr. St.* III, p. 53.
- πεζεύω*, *πεζεύγω* 2492; 227, 858, to dismount; 438, 530, 1407, to disembark, P *ἀπόβησαν* 9108, with *ἀπό*, a transformation of *ἐπέβησαν*.—*πέζευμα* P 6167, quarters, lodging.
- πεζοδρόμι* 2246, foot-path.
- πειρασμός* 4466, P 4474; here: annoyance.
- πεῖσμα*, *τό*, wilfulness, obstinacy.
- πέλαγος* 1680; *τὰ πέλαγα τῆς θάλασσης* 603.
- πελεgrίνος* 153, 205, 390, pilgrim, from It. *pellegrino*.
- πελεκάνος* 8429, carpenter. See At. III, 64: *λεπτοουργοί* (menuisiers) commonly called *πελεκάνοι καὶ μαραγκοί*. In A *πελεκάν* = woodpecker.
- πεντάρφανος* 7232, deprived of a parent or a friend. Probably for *πυτάρφανος*.
- πεντηκοστή* 3381. Whitsuntide, when the king of France assembled his vassals at the *cour plénière*, which see *s. v.* *κούρη*.
- πέραμα* 155, 310, 315, 1359, an expedition across the sea; 8328 ford; 8381 passage.
- περί*, used for *παρά* 1135, 2106, 8283, 8957.
- περιγίνομαι* instead of *παράγ.* 6031

πραχτικά, τά, 7683, the proceedings.
 προσαντίσω 7401/3, 7438/47, 8135, a
 Gr. reflex of Fr. *présenter*.
 πριγκίπας pl. -άδες P 66; casus obl.
 from Lat. *princeps*; πριγκίπισσα 4392,
 4401, princess.—πριγκίπέσσα with
 the It. suffix.—πριγκίπατο, Lat. *prin-*
cipatus, principality.
 προβελέγκιο, or -έγγι 2162, 2330/40,
 7725/6, a privilege, or a formulary
 containing a privilege. From Venetian
privilejo, with Gr. *pro-*.—προβελέρ-
 ζι(ο) 7680/95, 7781, 8579, and in P
 -έζια rather reflects the Tuscan *privi-*
legio.—Προβελέργιος still obtains as a
 surname.
 προβέττα 2696, a livelihood granted,
 esp. to monks, from It. *prebenda*,
 Lat. *praebenda*.
 προβευόρης 7937, 8657, reflects the anc.
 Fr. *provocor*, -*cour* (in Godefroy, and
rouveteur in L 260), with the Gr.
 prefix *πρό*, while *πρε-* and *προβε-*
δοῦρος in P seems to render a Venetian
 form like *provedore*, corresponding to
 It. *provveditore*, a high official in the
 republic of St Marc. Boerio does
 not mention this form, but it can be
 conjectured from *provvedaria*, p. 538,
 for It. *provveditoria*. In Engl. *pur-*
veyor.
 πρόβλεψις 1551, a provision, a stipu-
 lation granted by a feudal lord in
 favour of a liege. Cp. *πρόνοια*. Mark
 of respect 2200, 2314.
 πρόβodos 5300/9/13, also *πρόβodos* 5680,
 guide, from *προέβodos*, *εβόδων*.—*προ-*
βοδίω 4677, with parallel word:
ὀδηγεύω.
 προγενής 8120, a relative in the de-
 scending line (not *πρόγονος*), rather
εγγονος, with irrational *προ-*, and
 formed after *συγγενής*.
 προγεματίτσιν 4761, a light breakfast,
πρόγευμα.
 προεστός 1753, 2557, adj. chief, principal;
 subst. 2011, 3305, 5182, 5255.
 προίκα 3123, *προικίον* 3127, marriage-
 portion.
 πρόνοια 1650, 1920, 2638, that with
 which one is provided; a greised
 feudal term = fief.—*προνοιασμένος*
 1911/64.—*προνοιάτορος* 1999, 2700,
 one who holds a tenure.—*προνοιάτορας*
 2001.—*προνοιάω* 1939/73, 2955, pass.
 2020, to enfeoff.—τά *προνοιάσματα*
 2100, 4573.
 προσεγγίζομαι, to recall to one's mind,
εππροσεγγίζαίνομον 6104. From *ε-*
προσεγγίζε + *ν* + *ε* we have, by addition

of *ν* and a protective *ε* an amplified
 form, which, reduced to common
 accentuation, is = *εππροσεγγίζε*; from
 this we derive a new present *προσε-*
γγιζέτω which takes part in the
 class of -*αίνω*: *προσεγγιζάτω* and
-αίνομαι, from which the above im-
 perfect is obtained.
προσκυνώ—to worship 8; to go on a
 pilgrimage 5767; to greet 1795,
 1802; to recognise the authority of
 473; to consent to 1014.—*προσκυνῶ*
 292, to give a sign of consent; to do
 homage 1436/48/50, 1630.—*προσκύ-*
νημα 121, devotion.
προσομού 533. Emend. for *προσορμῶ*.
πρού 8361, 8535, 9037; *πρῶς* transformed
 under the influence of *πρό* *τοῦ*, or a
 detached syllable in *πρού-βαλλε?* for
 the ending cp. also N *πρωχού* (Jan-
 naris 1789) which could be formed
 after *ἀλλαχού*.
προφαντικά 6748, ostensibly, from *πρό-*
φαντος and -*ικτός*.
προφωνῶ and -*εύω* 2214, 3611/63, to
 enjoin.—*προφώσσει* 2453, 3917, ap-
 peal, request.
πρωτοβιστιάρης, or rather -*βηστιαίρης*
 7681, 7936, 8656, a civil official of
 the principality, see also *λογοθέτης*.
 Lat. *vestiarius*.
πρωτοστράτορας 163, 1106, 1326, marshal;
στρατός with suffix -*άτορας* which seems
 borrowed from *αὐτοκράτορας*.—*πρωτο-*
στρατόρισα 7555/83.

P

ράχη 1701, back; here: the ridge of a
 hill, 5333/74.
ρεβεσίτω 1866, 2160, 6770, feud. to
 invest with power, from anc. Fr.
revestir;—*ρ. τὸν υἱόν μου ἀπὸ τὸν*
τόπον 6480, I invest my son with the
 feudal rule over the country.
ρεματιάρης 4693, 5008, one suffering
 from rheumatism.
ρήγας 100, pl. *ρηγάδες* 23, a king of a
 foreign country; the emperor of Rome
 is invariably called *βασιλεύς*.—*ρηγίαινα*
 214, 246, 296, after *λέ-αινα*; *ρηγίαινα* P
 6059, Lat. *regina*.—*ρηγάτω* 32, 34,
 116, kingdom, after *πριγκίπ-άτω*.
ρίζικόν and *ἐρίζικόν* 167, 280, 1373,
 1601, 2482, 3692, 4904/69, 5098,
 5525, 5627, 6648, P 7213, 7946.
 Originally a rock, hence peril in
 navigation and a hazardous enter-
 prise; here: chance, good or bad
 fortune.

ρίπτω 17, **ρίχτω** to throw; **ρ. λογάριον** 3576, to spend money; **έρριχτασιν** 15. **ριζίστρο** P, **ρουζίστρο** 1964/8, **ριζίστρο** 7677, Fr. *rizistre*. The book containing an account of all the fiefs of the principality.

ροβολεύω 417, 426, 2961, 3112, 4593, to rebel, to cause a revolt; Fr. *rebeller*, It. *rubellare*. (In N **ροβολῶ**: to descend the slope of a hill. To the klefts a descent to the plain and an attempt at insurrection amounted to the same. G. Meyer explains **ροβολῶ** from Venetian *rotolar*, It. *rotolare*.)

ρόγα 1284, 2790, soldier's pay; Lat. **rogare* from *rogare*.—**ρογεῖω** 1214, 3082, to hire.—**ρογεύω** 3550.

ρόι 1189, 2476, 2538, Fr. *roi*; P has the It. *re*, or 2538, P 6821 the later Fr. *roie*; **ροῖνα** 6035/59, anc. Fr. *roine*. In Gr. this title is always closely connected with the following name.

ροῦχα 1255, 1617, 2197, property; anything one possesses about him, esp. clothes; from anc. Slav = *ranpnus*. See Meyer, *Neufr. St.* II, 55.

ρουχολόγος 2106, one who collects booty, a depredator.—**ρουχολογῶ** 4091, to rob, to plunder.

ρωμαῖκος, from **ρωμαῖος** and **-ικος**;—**τά -κα**: Romaic or Neo-hellenic; spoken by the prince 4130; the Turks speak *την λογικην γλωσσαν των Ρωμαιων* 5207; **φελήματα** p. 8884. This form must be distinguished from **ρωμαϊκός** in the literary language, which rather refers to ancient Rome.

Σ

σαγίττα = Lat. *sagitta* 1075, 4036; **-έα**: an arrow-shot, pl. **σαγιττές** 4920.—**σαγιττολάσι** 4081, 5087, a shower of arrows; **λάσι** from **ελαύνω**.

σάκος 984, a garment, being the emblem of royalty.

σαλίβα 1156; **σαλίρες** είχαν **τούρκιες**, a Turkish weapon.

σαλπύγι(σιν) 643, 1107, dim. of **σάλπιγξ** trumpet.

σαντάλια 8800, flat boats, so called from their shape resembling that of a slipper (**σανδάλιον**).

σεβαστοκράτωρ and **-άτορας** 3479/98, 3529, a title of the Byzantine court, formed after **πατοκράτωρ** P 4801, and **αυτοκράτωρ**, **-άτορας** 5572.

σεβαστός 4590, pl. **-άδες** 5461, a court title.

σέλλα = Lat. *sella*; **μετασελλῶ** and **-ώνω** 5066, to mount again, to change horses.

σέντζιον 2792, **σέντζο** 2795, 5595, siege; see **ἀσσερτζιάζω**.

σερτούκι 7060, box, chest; 7789, coffin; from A **σάρδυξ**.

σηκώνω 6134 and **passim**, to raise, to lift; **σηκόνομαι** 968, 6038, to arise from one's seat; **προσηκόνομαι** 5317, 5787, to rise respectfully before a person.

σημάδι 4451, 8261, a pledge; 4495, probably a warrant authorizing them to surrender the castles to the delegates of the emperor.—**σημαδεύω** 8122, to pawn.

σιγαλός, 3851, silent, A **σιγγλός**, Doric **σιγαλός**; but the **α** is perhaps due to other influences, cp. **σιγάζω** etc.

σίγηρος 5283, or **σῆγηρος**, in safety, from Lat. *securus*?

σίδηρο 9207/34, anchor.

σιδηρῶ, the same as **στερεώνω**, aor. **έσιδηραν** 2574.

σιμώνω or **σινμ.** 7730, to approach; adv. **σιμά** 1661, 2481, 2633, near, nearly.

σιργέντης 1330, 1899, a shield-bearer, esquire, from Fr. *sergent*, P **σεργέντης**; **σ. τῆς κουγγέστα** 1988, a knight of one fief only.

σκάλα 856, 859, 9155, Lat. *scala*, ladder; station; a mountain-pass 3260; the pass mentioned is still called **ἡ Κακή Σκάλα**;—**ἀποσκαλώνω** 1400, 2480, 6344, to stop (at a station).

σκαμνί 490, 623, 914, the throne of a king; 788, 793, the holy See; Lat. *scamnum*.

σκάπταλον 408, 424, 988, 7288, quarrel, contest; 7800, trouble.—**σκαπταλίω** 711, to lead into temptation, passive 187, to come to nought; **έσκαπταλίσθηκε με αὐτῶν** 4433: they fell out with one another.

σκαμελέτος 2954, P **σκαρλάτος**, It. *scarlatta*. The scarlet garments here mentioned are meant as a particular distinction.

σκαίφωμαι 3840, to fear; this word shows the same change of meaning as It. *ombrare*: to shy (of horses).

σκιδουμα 7907, 8427, defiance, haughty bearing, anc. Fr. *es.hiverre*; *es.hiver* and *eschiver*, It. *schivare*: to avoid, to disdain.

σκολάζω 441, 1199, to bring to an end, to interrupt; A **σχολλάζω**.—**ἀποσκολάζω** P 1306, 4992, to take a rest. **σκοπέω** *passim*, and **-ίζω** 8181; 76, to suspect; 6914, **κατασκοπῶ** to examine minutely.

- σκοτώνω 632, 749, to send to the σκοτός, i.e. to kill.—σκοτωμός 5136, homicide.
- σκούταρι(ον) 544, 4022, shield, Lat. *scutum* and *-arium*.—σκούταράτος 6542, 6715, a soldier armed with a shield.
- σκούταροτξαγρατόρος 2809, a soldier armed with shield and cross-bow.
- σκούρα 2037, an engine of war; It. *scrofa*, sow.
- σκούπτω to bend forward; σ. κοντάρι 4019, to keep the lance in the rest.
- σμίγω, ἐσμίγω 148, 195, 306, to meet; to copulate, from *συνμίγω*.
- σούβλα (σουβλί and σουγλί), Lat. *subula*.—δ σουβλισμός τοῦ φόνου P 631; H has σουγλ. the stabbing to death, slaughter.
- σπαράσσω 4005/34, to scatter, disperse.
- σπερόν, τό, 3665=ἐσπερινός evening, and perhaps evening star; ἀπό σπεροῦ 3868, in the evening.
- σπουδαχτικά 9134, with haste.
- σταίνω 8202, to stop, ἰσάνω, and στήκω (which see *s. v.*) from ἰστημι.—περίεστησα 581, 2010, I resolved, I set up;—ἐκατέστησα 377, 392, I concluded (a treaty), κατασταίνω δυναμάρι 3148, to erect a fort; ἐκατεστάθη 5499, he was transferred;—ἐμεταστάθηκε 1234, 2460/61, he died, cf. in A: μεθίστημι βίου: to part from life.—ἐμεταστάθησαν 5382, they stood again, they rallied;—ἀπεκατέστησα 1242, 1442, 2098, 2459, to gratify; to carry out, to arrange;—ἀποστάθηκα 4843/51, to desist from, ἀποσταθόντα ἄλογα 9090, stray horses.
- σταματῶ and -ίζω 3838, to make a stop. From ἰσταμαι the post-verbal στάμα = στάσις is formed, as from τίθεμαι—θέμα, and then again the new verbs σταματίζω and θεματίζω, At. II, 333, and IV, 543.—σταματικά 4765, adv. σ. τοὺς ἔσμιξαν stopping, which refers to the stop caused by the violent encounter of the knights in full armour.
- στανεμένος P 6569, to be lodged, quartered. In a familiar sense, 'penned up' from an unknown *στανεῖν which can be derived from στάνη=μάνδρα fold, pen.
- στέλνω 300, A στέλλω, ἀπέστειλα 486, to send off.
- στενεύω, for A στενώ.—στένεψις 2819, distress.
- στέργω 358, 431, 578, 778, to approve of, to sanction, to ratify, also pass. 318.
- στερεώνω 180, 198, to establish firmly, to consolidate; to give one's word 1885.—μεταστερεώνω 179, 191, to resolve again.—ἡ στερέα 530, 641, 852, 861, -εδ 546, the mainland; στερέα adv. 4752 (to hold) fast.
- στεφανικός 5948=στεφανόμενος; -ῆ γυναῖκα, a lawfully married woman (according to the custom of the στεφάνωμα).
- στέφω 985, to crown.—στέμμα 984, crown; τὸ σ. σου 3455=your majesty.
- σθήκω 5490, στέκω in P, to stand, ἔστηκα 531; ἔστησα P 1402, 1458, to erect, to fix, 2118; see σταίνω.
- στητικόν 8202, σ. νερόν, water that operates as an astringent. The MS has στηηκικόν which I now consider to be a corruption of στυπτικόν.
- στίχος 7357, ἐκράτει ἕνα στίχον: he observed one (the same) line of conduct.
- στοίχημα 4283, agreement.
- στράτα 505, 513, 648, way, road. Lat. (*viz*) *strata*.
- στρατεία 1080, campaign; 951, and *passim*: military qualities.
- στρέμμα 838, 1319, 1545, 3124, return.
- στρέφω 1319, return; 945, to requite; ἀποστρέφομαι 22, to return.
- στριγγός from στρίγγω owl; λαῶν or σύρω στριγγή φωνή 1014, 1784, 4061, 4379, 4817; στριγγίτζα φ. 3722; to shout with much clamour, esp. in token of consent.—στριγγίζω to shout, P 3722, 5392.
- στρώνω 4827, to cover (a table, a bed, a horse); to saddle.
- στρώσις 8194, state, condition.
- συγγένειον, τήν, 3933, =τήν συγγένειαν; 8949, συγγενότης.
- συγγενεύω 6334, to enter into relationship.
- συγκλαστός, see κλαστώδης.
- συγκροτῶ 5980, to take the side of.
- συμβάντα, τά, 6264, as in A and N.
- συμβουλάτορας 2500, counsellor, 7347 συμβουλάτοροι, P -έπορες.
- συμβουλή—πρωτοσύμβουλος 1812, a good adviser, a minister.
- συμμαχῶ 1621, here: to take the lead of.—τήν συμμαχίαν 3972, =τήν συμμαχίαν.
- συμπάθειον, τήν, 1571, 4258, permission, 1704 pardon.
- συμπεθερία 2537/84, τὸ συμπεθερεῖν 6357, relationship by marriage, τὸ συμπεθερῶν P 6450—συμπεθερεῖν 3133, to enter into family connection.—συμπέθερος 6532, father-in-law, A συμπένθερος. Another form of spiritual relationship is σιωτεκρία, through baptism, 4337.

συερίζομαι 101, to compete.—**συερισία** 374b, competition, hostility.
συνήθεια, τὰ, 1250, 2095, 2611, 7334, the rights founded upon custom, τὴν συνήθειαν 3938, τὸ σύνθηδες 4291, 4954.
συντρόφοι 4276/84, the companions in arms of the prince and later peers of the principality.—**Συντροφία**, ἡ μεγάλη, see **Κοιμητῆρια**.—**συντροφόμενος** 4523, from -εῖομαι, accompanied.
συντυχαίνω 68, 232, 503, to speak, to say; **μετα-** 447b, to speak again.—**συντυχία** 4190, 4494, speech.
συνρίστρα 2204, P **σφυρίστρα** whistle. From **συνρίζω**, orig. to play on the syrinx, then: to whistle.
σῆμα, **σῆμα** 403b, 8402, to shoot, **παρα-** and **περισύρω** 1146, P 1121, to lead astray; 1723/28, to guide, to lead.
σωπεριώσει, τὸ, 3918/24, at eventide. **σὺν** and **ἐσπεριώσω**, which see *s. v.*
συχναίω to frequent; 1157, 1700, to strike repeatedly.
συχνοόροχομαι 7441, = **ερχ.** **συχνά**.
σφάζομαι 407b, to fight. The passage in Fauriel I, p. 12: **Μῆτρα βουβάλια σφάζονται** has been misunderstood by F. and his translators; it is not a passive but a medial form: are the bulls fighting (with each other)? and not: égorge-t-on des bœufs? Cp. 5563. **τὰ ἐσφάγηκα μετ' αὐτων**: I would have fought (a duel) with him.
σφαλίζω 617, to bring in safety, to shut (a door); 909, to assure, to declare; A **ἀσφαλίζω**.—**κατασφαλίζω** 3302, to blockade.
σφογγίζω, **σφουγγίζω** 6047, to wipe; A **σφύγγος** sponge.
σφῆδρα 31: mostly *eis σ.* 184, 930; **σφῆδρα** 3892.
σφόνδυλος 5881, neck, vertebra; A **σφόνδυλος**.
σωζάτος 592, 5223, whole, entire, 7169, uninjured. P has **σωστός**. Verbal adj. in -ος, reinforced by the Lat. suffix -atus, exist alongside of the part. pf.: **βραστός**—**βρασμένος**, **χωριστός**—**χωρισμένος**; **γευάτος**—**γευμαμένος**. Thus **σωζάτος** would be = **σωζόμενος**: saved, intact. Cp. also **σῶος** 5630.
σώζω see also by-form **σῶω**.—**σώζει** 4298, 8182, 8945, it suffices; **σωζόμενου τοῦ δρκου** 8636/50, the oath excepted.
σωκράτης P 8274, means of resistance; **ἔσω** and **κρατῶ**; see other derivations of **κρατῶ** *s. v.*
σῶω 323, 496, P 1053, 1600, to arrive;

746, to join, **ἀποσῶω** 98, 456, to arrive; 939, to deliver, transmit (a message).
σωρεύω 1043, to gather (in a heap, **σωρός**); **σωρεύομαι** 342, 502, 970, 973; to assemble, to meet, **σωρέμενος** 3210; P prefers **σινάγομαι**.—**περισωρεύω** 1044, 1269, to concentrate.
σῶρεψις 2904, concentration (of troops); 4394, a gathering.
σωταρχίζω 1178, 1214, 1421, 1677, to supply with victuals. Composed of (ἐ)σω and **ταρχίζω**, which is probably a by-form of ***ταρχέω** and this again of ***ταρχεύω**, syncopated from **ταρχεύω**: to pickle, to conserve. (Cp. 1° **σκοπέω**—**σκοπίζω**—**σκοπεύω** and 2° **ταρχηρός**—**ταρχηρός** in A).—P 73 has **σιταρχίζω** (σίτος), also 1235.—**σωτάρχισις** 1710, τὴν **σωτάρχισιον** 1775, 2913, 8800/2.
σωtereύομαι 3872, to save one's life, from **σωτηρία**, like **ταραχεύομαι** from **ταραχή**.

T

ταβέρνα 8289/95, Lat. **taberna**.—**ταβερνάρης** 8299, Lat. **tabernarius**.
ταξείδω 65, 159, 444, a military expedition.
ταραχεύομαι 510, 928, 3833, to feel alarmed, from **ταραχή**.
ταρίτες, P **ταρίτες** 4579, 9157, **ταρίδες** 6838, flat boats used for transportation. See Buchon in his ed. of P p. 203, n. 3. It occurs in the Catalan chronicle of Ramon Muntaner; in anc. Fr. **teride**.
ταρκάσιον, τὸ, 5062, quiver; anc. Fr. **larcois**, now **carquois**.
τάσσω, **τάζω** to promise, 2720, 3104/5; **ἔταξε** 477, 5791, i. e. **ἔποιησε τάξιμον ἢ τάγμα** he made a vow, he promised; 3066, to consider as. Note the parallel words: **ἐτάχτη** κ' **ὑπησχῆθη** 3733.—**διατάσσομαι** 355, to provide with? the reading of P seems better.—**συντάσσω** P 1090, to concentrate (troops).
τάχα 3238; somewhat like: really, indeed. In Prologos (ed. Legend, p. 123, l. 372: **νιστάζω, πέφτω τάχα** τε = I feel sleepy and lie down *directly*, as explained also At. I, 224 by **ταχέως**. **Τάχα** is probably the dative **ἐν τάχει** transformed into an adv. with final α; cp. **ἀκόμη** and **ἀκόμα**, etc.
ταχύ, **ἀπὸ ταχέα** 5200, early in the morning; **ταχύτου** 4711, rather early.
τέντα 1526, Lat. ***tenda** from **tenderē**.

- τεπνών* 1771, 3303, to pitch a tent; *ἐξετεπνών* 9018, to strike a tent.
- τέρμενο*, τό, 72, 2018, 3322, space of time, delay; τὰ -α 7334; Lat. *terminus*.
- τερσέρια*, τὰ τρία, 3186. The three parts into which Euboea was divided; anc. Fr. *tiercier, partager en 3 parties* (Godefroy).
- (ἐ)τέτοις 273, 279, such, from τί τοῖον—τίτοις.
- τετράχηνος* 5110, uncovered, without clothes; instead of *τετραχηνισμένος* from *τραχηλίζω*. Perhaps this word only exists in the mind of the author, who indistinctly remembers Hebr. 5, 13: πάντα δὲ γυμὰ καὶ τετραχηνισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ.
- τζάγαρος* 738, 4164, a miserable wretch? *τζάγρα* and *τζάγγρα* 1482, 7070; τῶν *τζαγρών* 854, an engine of war for hurling stones or other projectiles; a cross-bow as described by Hermoniakos (ed. Legrand) p. 86: Ὅρα τὴν κατασκευὴν τῆς τζάγκρας. The bowman used it in a lying position and drew the cord with his feet.
- τζαγρατόροι* 1781; τοὺς *τζαγρατόρους* 1413, 1747, 5045, 7938, 8613; τοὺς *τζαγράτορους* 7153, 7840; archers, cross-bow men; or men serving a *τζάγρα* or *τζάγγρα*, which see *s. v.*
- τζαστάδες*, οἱ 4590, some title.
- τηρῶ* 2367, to give evidence; 4910, to consider; 5437, to look.—*τήρησις* 3440, τ. τῆς *κούρης*: verdict, decision of the court.
- τινάς* = *κανένας*.
- τοξεύω* 1067, 1483, rarely used; see *δοξεύω*.
- τορνέσια* 2608. Name given to the money coined in Morea, in the castle *Χλομούτσι*, which for this reason was later on called Castel Tornese. Originally 'tournois' or 'torneis' refers to the deniers coined in Tours.—Even a later MS of Prodromos (ed. Legrand, p. 55, l. 88) mentions *τορνεσιῶ χαβιάρων*.
- τούρκικος* 5182, τὰ *τούρκικα* 5242, the Turkish language (spoken by Ancelin de Toucy).
- τουρκομάνος* 4819, a kind of horse.
- τραφοκόπια* 5238, trenches; *κόπτω τράφους*. (*τράφος* is Doric and N, while *τάφος* is Attic.)
- τραχώνιον* 1761, 2804/71, a rocky hill.
- τρέβα* 6882, P 7133, 8401, 8704/28/54/65/76, = Fr. *trévue*.
- τρέπω*—*παρτρέπω* 222, to misinterpret. *τρέχω*, σὲ *τρέχεις* 2404, it is due to you.
- συντρέχω* 2717, to assist; aor. *ἐβήξ* 1687, from *δράμω* + *ἀδράχων*, Ἄ βήξομαι?
- τριζουριέρης* 7936, 8656, = Fr. *trécorier*
- τρι(μ)πουτάστο*, τό, 852, 1412, 1481700, 8430, 9155, Fr. *trébucha*, engine of war for hurling stone
- Engl. *trebuchet*.
- τριπρόσωπος* P 533, with three faces sides, triangular.
- (*τρέχα*)—οὐδὲν ἠθέλησε *τρέχε* 2669, did not wish in the least. A doubtful negation = οὐδὲ—*ποσῶς* and in *Ἰνε—ras*.
- τρόπος*—*ἄνευ τρόπου* 925, without a design.
- τσακίζω* 7061, to break open; 337 *τ. κοτάρη*, to break a lance, to joust
- τσάμπρα* 6026/40, Fr. *chambre*, as was then pronounced.—*τσαμπρελιῶ* 8233, chamberlain.
- τυφλός*—*ἀποτυφλώνω* 1257, to dazzle.

Υ

- ύγιοι* 7169, 7209 = *ύγιείς*.
- ύπαγαίνω* 120, 464, 721, 747, to : An aor. *ύπάγετε* could easily lead a pres. *ύπαγείτε*, -εις, -ω, which coincides with the verbs in -αίνω.
- ύπαντρεύω passim*, in place of Ἄ γυν. to live under a husband, now: wed, used either of men or women
- cp. Fr. *marier*, It. *maritare*.—*ύπ τρεῖα* 3126, marriage.
- ύπάπλωμα* 7724, quilt, blanket.
- ύπ(π)αρίπτω* 4729, a horse of 1 value, below that of a *παρίπτος* which see *s. v.*
- ύπέρπυρα*, τὰ, 3127, 4293, 4323/25, 4 a byzant, or gold coin of the Roman empire, so called because the gold purified to a high degree in the
- ύπηγαινοέρχομαι* 5069/73, 8501, to c and go. Ἄ *διαπείνα*; cp. It. *andirivieni di strade*.
- ύποδρομή* 9103, an incursion; a sudden attack; for the meaning cp. *πέφτω*, which see *s. v. πίπτω*.
- ύποκλιτά* 5719, submissively.
- ύπόληψις* 757; here: self-complacence
- καλοῦ πόληπτος* 2102, worthy of esteem
- ύπονόμι(ον)* 3149, family name.
- ύποστατικόν*, τό, 1789, that which subject to.
- ύπόσχομαι passim*.—*ύπισκοῦμαι*, *ύπισκῆθη* 1438.
- ύστερῶς* 867, following, from *ἔσθ* and -(ι)νός; *ύστερῶτερος* 137; *ύστερώτερος*.

Φ

- φεγούρα**, ἡ, 6128, provisions; from **φαγί**. In N only 'itching.'
- φαλκωνας** 4006, pl. -ες 5391, hawk; casus obl. of Lat. *falco*.
- φάλακος** 4779, scythe, casus obl. of Lat. *falx*.
- φαιμελία** 2164, 2286, 2981, the members of the military household of a prince; retinue; escort.—**συφαιμελοι** 120, 5607, together with their family or retinue.
- φαρεί** P 7949, εἰς τὸ φ.: in appearance.
- φαρίζομαι** 7599 = ἐμφανίζομαι 7630/50, appear; 3734, to pretend, to feign.
- φάρι** 858, 1069, 1145, a noble steed, a charger; see At. II, 315, where Korats derives it from Arab. *faras* (فارس) horse, Fischer).
- φεγγάρι** 3849, 3918, from φέγγος shine, esp. that of the moon (but φῶς τοῦ ἡλίου); see At. IV, 644; τοῦ φεγγαρίου 3852: as soon as the moon rises.
- φέρω**—ἐπροσθήφωσαν 3973, they brought (him) in.—τὸ φέρος 8030, a post-verbal noun = chance.
- φημίζω** 5064/67/69, to act in a conceited manner, φ. τὸ φάριν: to stimulate, spur on. But ρήγαν τὰ τὸν φ. 5998 points to a contamination with εἰφημῶ.
- φίε** 1914/34/40, P τὰ φέη, from Fr. *sief*.
- φιλοπαρακαλῶ** 2729, to request gently.
- φιλοπροσωπεία** 2183, a friendly countenance.
- φιλοτιμία** 1284, 2940, 5166, a gift not included in the pay; P 6412 a present.
- φλάμουρον** 643, 1932/47/80, flag, banner, Lat. *flammaula*, dim. of *flamma*.—**φλαμουριάρις** 135, 923, τοὺς φλαμουριάριους 1175, a knight-banneret. **Φλαμουριάρις** still obtains as a family name.
- φλασκή** 8209, bottle; Lat. **flasca*; see G. Meyer, *Neugr. St.* III, 70
- φοβερίζω** 3585, 5032, 5133, to frighten, threaten, from φοβέρος, noun φοβέρα threatening (see Jannaris § 1049) whence φοβερίζω.
- φοβέρος** 1464, formidable; fam. like Engl. *mighty*, *awful*: 883, 888, 1445, 2444, 6919.
- φοβίζόμενος** 6055 = φοβοῦμενος. As most endings -τω and -ίζω are promiscuously exchanged, we have for φοβοῦμαι a new present φοβίζομαι.
- φονοκτεῖον** 1533, 5497, 6009, massacre.
- φορά** 4003, 4730, impetuosity.
- φοράδια**, τὰ, 3714, mares; ἡ φοράδα, from **φοράς**, -άδος (φέρω) bearing, pregnant.
- φορτώνω** 2739, to charge one with a thing.—ἐξεφορτόνομαι 4492, I acquit myself of a duty.
- φορῶ**, to bear, bring, offer, 741, 953, φ. βάπτισμα 725, to be baptized.
- φούμος**, τὸ, 4058, the pride (of the army); from **φουμίζω** (A **φημίζω**), see Hatzidakis, *Einleitung*, p. 366; 4216 φ. τοῦ βασιλέως: the majesty of the king? see κράτος.
- φουσσάτο** very frequent: army, host; Lat. *fossatum*, a fortified camp.—**φουσσατεύω** 1443, to march out, 4880.—**φουσσάτευμα** 2704, expedition.
- φραγγίδα** 7886, misunderstood by P; 8646; **φραγκία** 8641; franchise, exemption from constraint or oppression. A reflex of It. *franchigia*?
- Φράγκος**, a Frank, opposed to a Ρωμαῖος; esp. a Frenchman.—**φράγκικος** 67, Frankish, French. Note that in the derivations of **Φράγκος**, **Τούρκος**, **Ρωμαῖος**, the accentuation of the stem is retained even after the addition of the suffix -ικός.—**ν προβαλέντζι** 7689, a charter or instrument bestowing rights or privileges.
- φρέ** 7, Fr. *frère*, used before names of monks: **φρέ Παύλης**, like It. *Fra*.
- φρεμενούρης** 2659 = anc. Fr. *frère minour*, 7518, a Minorite.
- φρήνος** P 2462 = θρήνος.
- φριχτός** 6052/69, used like **φοβερός**, which see s. v.
- φρόνα**, ἡ? 6942; τὰ φρόνα 239, 7366, prudence. A post-verbal noun from φρονῶ.
- φρόνιμος** reasonable, judicious; prudent, discreet; **παρ**-, **παμ**-, 384, 935.—**φρόνησις** 541, 543, shrewdness.
- φταίω** = **Α πταίω**; **φταισμον** 3398, 3420, misdemeanour, τὸ φταίσμα 5130, fault.
- φτάνω** = **Α φθάνω**.—τὰ καταφτάνω **καθένα** 720, to join somebody; 1191, to arrive.
- φτωχολογία** 4087, 7226, the whole mass of πτωχ people.
- φυγεῖον** 3833, flight, escape; 4825, 5336, 5410, probably from τὸ φυγεῖν(ν).
- φυλακή** 4138, 4231, prison; prisoner, 5579, 7344, 8317, like It. *prigionie*.—**φυλακίω**, P -ίζω 4292, to keep in prison.
- φύλαξις** pl 617, 1236, 1420, guards.
- φυσικός** natural.—**φ. ἀφέντης** 821, 834, 836, 962, feud. L. *seigneur naturel*, a legitimate ruler.

φωνή 957, voice, vote.
 φωρῶ P 2364, for θ(ε)ωρῶ.

Χ

χαίραμενος 8280, 9153, glad; for participles of this kind see Jannaris, § 2111.
 χαιρετῶ, -ίζω; ἀπο- 292, 373, 1567, to bid farewell.
 χαιρομαι: ἀνεχάρησα 354, to rejoice.
 χαλῶ 1691, 2922, to destroy.—χαλάσασαι 1692, an imaginary infinitive.
 χαμηλά 2339, humbly.
 χαμοτσούκιν 2408, a picnic, from χάμω and τζούζω, to drink abundantly, or τσοῦκα, It. *zucca*, a gourd-bottle, calabash, cf. At. I, 183. On a holiday or πανηγύρι it is still a custom to camp in the shade and drink.
 χάνω 623, 1589, to lose, from χάος and -ώνω; Glycas 573 πὰ χαιωθῶ; ἀχάνω 3574.
 χαρά 2527, 8606, here wedding, a meaning which still obtains; used as a parallel to γάμος.
 χαραγείω 2607, right of coinage, from χαράσσω; cp. A χάραγμα.
 χαρίζω 429, to make a present.
 χειμῶνας 582.—ἐξεχειμάζω 87, 583, 2866, to pass the winter.
 χειροτονία 792, 814, ordination.—χειροτονῶ 815, to ordain.
 χέρι = χεῖρ;—adj. ὑποχέριος or -ης, τεχνίτης ὕ. 628: an inferior or common labourer.—ἐπιχειρῶ 1270, 1337, 1589, to engage in a thing.
 χερόρτι 6769, 7731, glove. See At. II, 429.
 χολιάζω 659, 2510, 3877, to be bilious, angry, from χολή 2818.—χολιαστικά 1129, 3879, angrily.
 χορῆγι 2032/53, lime-mortar. Cp. Byzantios s. v. χορῆγι.
 χρειάζομαι 2565, to be in need of.—χρείασις P 6533, formed from the above = χρεία.
 χρεωστικός 7590, of binding force.
 χρεωστῶ 972, to be designated.
 χρηματίζω 7229.—ἀνθρωπος τοῦ -ίζει: a man of merit; χρηματῶ 2707; οὐ -τεῖτε: to be of no use or avail.
 χρήσιμος 2416, fit to render good service, clever.
 χρόνος, ὁ, year; οἱ χρόνοι 114, 1082, τῶν χρόνῶν 122, 142.

χρυσάφιν 7149.—χρυσός with the same suffix as χρω-άφιος.
 χτίζω—1460 θεόχτιστος, formed by nature.
 χτυπάω—ἀκροχτ. 937, to knock softly? ἀκρο- for ἀκρο.
 χῶνω to conceal 7022.—χωσία 1065, 1099, 1147, 7000/22, ambushcade.—χωσιασμένος 1120, 5309, to lie in ambush.—ἀποχωσιάζω 1066, 1148, to come forth from an ambushcade.
 χώρα 226, 349, 438, in M always a town, as *terra* in It. cp. Dante, *Infi.* V, 97.—Πόλις is mostly = ἡ Κωνσταντινου πόλις 445, 447; hence the city of Constantinople: ἡ χώρα τῆς Πόλεως 532, 583, τῆς Πολέως 855, 1027; ἡ χ. τῆς πόλεως τοῦ Ἄργου, the town of Argos, 1525.
 χώρα 6811, 7029, adverbially = detached, from χῶρι with the α of adverbs, instead of χωρίς.
 χωρικός 616, 2426, peasant-like, dull, stupid.—χωριάτης 1649, peasant 3713, 8318.—χωριατρία 2534, a grievous offence, villainy.
 χωροῦμαι 3534, to be accommodated; ὅσοι -νται εἰς τὰ κάστρα: as many as the castles can hold.

Ψ

ψάλλομαι 5965, to say mass; ψάλλω 5966, ψ. νεκρῶν: to celebrate the mass for the dead.—ἀψαλτος 768, without hymns being sung.
 ψέγος, ὁ and τό, 171, for ψόγος, derived directly from ψέγω; 3749, 4570.
 ψέμα 3834, for ψεύμα, A ψεύσμα.—ψηματικός 3730, P -υός; 4799, P -τερυός, mendacious, lying.—ψηματιάτης 5799, a liar.
 ψηφῶ 2634, A ψηφίζω; οὐ ψ.: I do not consider, I think little of. 3119, 8801 = οὐκ ἔχω εἰς ψῆφον 2914.—ὁ ψῆφος 4278, stone serving as weight; but here figuratively.
 ψοφῶ 1155, 5089, and always: to perish, in Fr. *crever*.
 ψυχικά, τά, 7781, charity or alms granted to those who pray for the repose of the soul; τὸ ψυχικόν 8567, an act for the salvation of the soul.

Ω

ώφελῶ 1638, to possess merit; to be of use, 2505.

INDEX OF PERSONS.

I. NAMES OF FRENCH AND ITALIAN CONQUERORS AND THEIR DESCENDANTS.

A

- Agnes**—*Ἀγία* 8464, sister of *Ἀράδος* II and daughter of Helen and Vilain II, wife of Etienne le Noir.
- Ἀλαμάννοι** 1953, here referring to the Teutonic Order.—German mercenaries in the service of the emperor 3576, 3706, 3997, 6808.
- Ancelin de Toucy**—*Ἀσελής* *ντὲ* *Τούθ* 1321, 5230; *Ἀσελής* 5256, 5326/45/56/80, 5411/22/36, 5598, 5644, 5666. Also *Ντούθ*; *Ἀσελέτ* 5233, brother of Philippe. He took a leading part in the war with the Greeks in Morea.
- Anjou**, Count of—*κόντος* *ντὲ* *Ἀτζῶ* or *τῆς Προβέντσας*, father-in-law of Charles I of Anjou, 5936/43/49.
- d'Aragon**, le roi—1189 *ρόι* *Ραγκού*, *Ρ* *ρὲ* *Ραγού*, 6319 *ρόι* *Ραγού*. This appellation can only refer to king Jayme of Aragon, but the whole passage does not rest on a historical foundation. Remark the reflex of Fr. *roi* in II and of It. *re* in P.
- Artois**, le comte de—*ὁ κόντος* *ντὲ* *Ἀρτόι* 6831, brother of the king of France.

B

- Baldwin**, Count of Flanders, then emperor from 1204—1205. *Παντουής* 132, 174, 190; *Μπαντουής* 384; *Βαλδουβίνος* 961, 1184, 1173; a rather literary expression and perhaps borrowed from some book. the others are colloquial forms. *Μπαλδουβίνος* P 961; *Βαλτουβής* 1083; *Μπαλδουβής* P 1083; *Μπαλτουής* 1098; *Βαλδουής* P 1098. The forms beginning with *π* are due to a preceding *ς*: *ὁ κόντος Μπαντουής* becomes *ὁ κόντος Παντουής*. Then, the addition of a final inflectional *ς* is necessary in foreign names. In Badouis for Fr. *Baudouin* observe also that *a* stands

- for Fr. *au*. On the other hand *τὸν Παντουήν* clearly renders the Fr. name *Ba(u)doyn*, *ν π* for *δ*, and *ντ* for *d*. Thus the French words in the Greek chronicle are not so badly mutilated as has been supposed.
- Baldwin II**, Latin emperor from 1228—1261. *Βαλτουής* 1275; *Βαλδουβίνος* 1221, 3075; *Βαλδουβής* 1335, 1860, P *Βαρδουβής*, *Παντουής* 3049.—Baldwin, king of Jerusalem, *Βαλδουβίνος* 2614.
- Bela de Saint-Omer**—*Μπελάς* *ντὲ* *Σαιντ-Όμρ* 7382, son of Nicolas I and Margaret of Hungaria, and father of Nicolas II, Jean and Othon. He was a joint proprietor of Thebes. [In the term: *πύρα τὸν μελά* or *μελιὰ μου*, which is also used by the Turks, it is possible that the name of this feudatory is still remembered in the popular language. Dr Belleli in Corfu informs me that *Raschañ Belia* is used by the Jews in Corfu for an extremely malicious person, and he supposes that this composition of synonyms contains the Hebrew *raschañ* = impious, oppressing, and Gr. *belia*, which originally could mean 'tormentor' rather than 'torment.' Thus the second constituent of this quasi-composition would be an explanation and repetition of the first, cp. *σκορροσταδι* (*οσιμρο* and *οκόςτος*) = the dark, and other hybrid forms.]—Sandameri, a hill and a village in Achaia and Elis seems to be a geographical reminiscence of this powerful feudatory.
- Benoit**—*Μπενέτος*, P *Μπενελέττος*, 7866; a metropolitan bishop of Patras.
- Boniface** (or It. *Bonifazio*) de Montferrat—*Μπονοφάτσιος* *ντὲ* *Μουφαράντ* 208/9, 1051; *Μπονοφάτσιος* 419, *ἀττος* 381, 1016; *Μπονοφάτσιος* 225, 1512/47.

3180; Μουφαρά 274, 375, 419. The Marquis of Montferrat who was afterwards elected king of Salonic. de Brice, in L. p. 30—*οι εντε Βερήθου* 1328. It does not appear on what authority Buchon in his edition of H interprets this name as 'Vercy.'

C

Champenois — Καμπανέσης 1436/75, 1504/65, 2269, 3182/84, 7763. Mentioned as Γυλιάμος εντε Σαλοῦθε 1379/80. The Gr. form rather agrees with It. *Campanese*; he was the younger brother of the Count of Champagne and first conqueror of Morea. Although always called Καμπανέσης, his official title would be William I de Champlitte, prince of Morea.

Charles I d'Anjou—Κάρλος (Κάρουλος) εντε 'Αρτζῶ, brother of Louis IX of France, became count of Provence through marriage; he is mentioned as Count of Provence, Κόντος τῆς Προβέντσας 5926/41/53/82, 6001/41, 6132; as king of Naples and suzerain of Morea: 6175/78, 6223/35/38/86, 6777/86, 6821/36, 7774, 7824, 8489.—*ἡ κοντιέσσα τῆς Προβέντσας*, his wife: 6027.

Charles II of Anjou, ὁ ρῆγας Κάρλος 7950, 8130, 8485, son of Charles I. de Charpigny—εντε Τσερκινῆ 1943, name assumed by Hughes de Lille.

Conradin, son of Conrad IV, the last scion of the house of Swabia; he was put to death by Charles of Anjou. The Chronicle vainly endeavours to exonerate Charles from this reproach. Κουραδῆς 6782, 6820/47, 7087; Κουραδῖνος P 6774, 6875, 6926, 7025/76; the former reflects Fr. *Conradin*, the latter It. *Corradino*.—*οι Κουραδῖνοι* P 7025, the party of Conradin.

E

Enrico Dandolo, doge of Venice—'Αρίγος Ντά(ν)τολος P 335/6, 994, Δάντολος P 361, while H by mistake has εντε 'Αντουλος. 'Αρις 994 reflects Fr. *Henri*.

Erard II—'Αράρδος 8464, son of Vilain II of Arcadia and Helen de Bruyères.

Erard III—'Αράρδος, ἀφέντης τῆς 'Αρκαδίας 8469; son of Etienne le Noir and Agnes. As Erard III died 1388, the genealogical notice relating to him must be considered as an interpo-

lation; and in fact the descendants of the adventurer Geoffroy and Margaret are not persons of such special merit as would justify the encomium of P, had he, the author of this later version, not had some reason to exalt the liberality of those whom he considered as his own benefactors.

Etienne le Noir—Στένης ὁ Μαῦρος 8466, baron of Saint Sauveur and Arcadia; husband of Agnes and father of Erard III.

F

Φιλόκαλος 8332, the castellan of Oroclovon, who was probably a Greek.

Florent (or Florens) de Hainaut—Φλωρῆς εντε Αἰνάτ; Φλωρᾶς 7984, 8504/8/53, 8603/33, acc. Φλωρᾶ(ν) 8814/20/44/63, Φλωράνς 8593, 8703, acc. Φλωρᾶντ 8712, second husband of Isabelle of Morea.

France, the king of—ὁ ρῆγας τῆς Φραγκίας 6075; here: Louis IX of France.—*ἡ ρῆγαυνα τῆς Φραγκίας*, P τῆς Φράντις 6032, which reflects 'France.'

Frederic II, emperor—Φρεδερίγος, P has Φερδερίγος; 5956/71/74, 6783. Φρεμμουόρης, 8612, a Minorite, from anc. Fr. *frère minour*.

G

Galeran d'Ivry—Γγαλεράν εντε Βρη, the first bailiff sent to Morea by Charles I of Anjou, 6537/57/63/70/77, 6692, 6708/30/37/47/60/70. In L Galerans de Vry, p. 218 and 225 which is a reflex of Gr. Βρη, and proves that the French Chronicle is dependent on the Greek one. An aphaeresis of this kind is common in Greek, but hardly possible in French, where in this case only the *e* in *de* is subject to elision.

Gautier I, comte de Lecce, duc d'Athènes, son of Hughes de Brienne—Γατιέρης εντε Μπρένε 7260/82, in P Γαλιέρης; 7302, 8007. He was the son of Hughes and Isabella de la Roche, the widow of Geoffroy, baron of Corytaina, and was killed in the battle of Halmiros 1311 by the Catalans.

Gautier II duc d'Athènes—Γατιέρης δουκας τῶν 'Αθηρῶν 8088. He was the son of Gautier I, but only the titular duke; in 1330 he organised an expedition to reconquer his dominions in Greece and in 1331 Alfons Fadrique

- of Aragon, who was then duke of Athens, ordered the castle of Saint-Omer in Thebes (cf. 8080 sqq.) to be razed, for fear that Gautier should take possession of it. See Hopf, *Encycl.* 1, p. 426. These lines seem to be an interpolation as well as those referring to Erard III.
- Gautier I de Rosière—Γαυτιέρης *ντε Ροζιέρης* 1912/13, Ροζιέρης 3157; he built the castle of Akova.
- Gautier II—Γαυτιέρης 6621, 7315, 7429, ὁ ἀφέντης τῆς Ἀκώβας or Ἀκώβου 6638/93, 6726, 6887, 7314/25, 7428, son of Gautier I.
- Geoffroy d'Aunoy—Ντζεφρές *ντε Ἀνώε*, 8760, son of Vilain I, baron of Arcadia.
- Geoffroy de Bruyères—Ντζεφρές *ντε Μπριέρες*, the son of Hughes, commonly called ὁ ἀφέντης τῆς Καρύταινας, 3152, 3219/84/88, 3350, 3832/56/83, 4011/18/59/63, 4344 85, 5654/95/98, 5741/63/82, 5826, 6728, 6886, 6616/37, 41/93, 7187/94, 7215; ἡ ἀνὰ τῆς Καρύταινου 7248/53, called Κοιντέσσα 8001; Isabelle de la Roche, after Geoffroy's death, became the first wife of Count Hughes de Brienne.
- Geoffroy de Bruyères—μισίρ Ντζεφρές *ντε Μπριέρες*, 8114/76, a cousin of Geoffroy of Carytaina.
- Geoffroy de Tournay—Ντζεφρές *ντε Τουρνάη* (MS Ντουρνάη); baron of Calavryta, 1323, 6889, 8497, 8544, 8660.
- Geoffroy I de Villehardouin—Ντζεφρές *ντε Βιλαρδουή*, the second ruler of Morea and successor of Champlitte, called le Champenois; 1515/68, 1652; he assumed the power in 1210.
- Geoffroy II de Villehardouin—Ντζεφρές *ντε Βιλαρδουή* 162, 177, 313, 321, 1766; Ντζεφρέδες 2588, son of Geoffroy I.
- Ghibelline, one who adheres to the party of the emperor of Germany; Γκιβελίνος P 6008/90, 6183, Γαιβελίνος P 6227, Γημπηλίνος 6008 90, 6183, Γυμπελίνος 6804, 7144, Κιπιλίνος P 6804.
- Godfrey de Bouillon—Κοτεφρωνας *ντε Μπουλιού* P 103.
- Guelf, one who sides with the Pope; Γέλφος 6201.
- Guibert de Cors—μισίρ Γκιτέρ *ντε Κόρ* 3271, first husband of Margaret of Passava. He was killed in the battle of Mount Karydi.
- Guillaume Aleman—Γουλιάμος Ἀλαμάν-
 vos 1926; he was in possession of Patras and is mentioned in the register.
- Guillaume (de Morlay)—Γουλιάμος 1933, who has the castle of Nikli.
- Guillaume II, Prince of Morea—Γουλιάμος πρίγκιπας τοῦ Μορέως, his succession 2757, 3175. He is the brother of Geoffroy II and son of Geoffroy I.
- Guillaume I de la Roche, duc d'Athènes—Γουλιάμος *ντε λά Ρότζε δούκας τῶν Ἀθηνῶν* 3176, 7241, 7384, 7959/85, 8013.—Helena Angela Comnena, his wife, called the Δουκίσσα 8021.
- Guy de Nivelet—Γυιούν *ντε Νιβηλέ* 1936, with the castle of Geraki. Γυιούν is the acc. of Γγιάς, Γγίος, which however only occurs as Γγίς.
- Guy II de la Roche—Γγίς *ντε λά Ρότζε*, duke of Athens, son of William I and Helena Angela Comnena 7264 69/75, 7975, 8043, also called Guyot, Γιώτης (MS Γιωτήε) 8047.
- Guy de la Tremouille (L. Tremolay)—Γγίς *ντε λά Τρεμουίλα* 8102/3, baron of Chalandritza and bailiff of Morea from 1282-1285.

H

- Helena—Ἑλένη 8461. Daughter of Margaret of Morena and Geoffroy de Bruyères, and wife of Vilain II d'Aunoy, baron of Arcadia.
- Hughes de Brienne, comte de Lecce; he possessed one half of the barony of Carytaina; from 1291 94 he was bailiff of the duchy of Athens. His son Gautier became duke of Athens 1308-11. Μισίρ Οἰγγος *ντε Μπριέρε* (Πριέρε) ἀκότος τοῦ Λετσι 7245 54/59/67, 7301, 7962, 8018 40.
- Hughes de Bruyères—Οἰγκος *ντε Μπριέρες* 1917, one of the barons mentioned in the feudal register. His son Geoffroy built Καρόταινα.
- Hughes de Lille—Οἰγκος *ντε Λέλε* 1941.

I

- Isabelle Ζαμπέα 5931, 6404 22, 7114, 7942, 7980, 8477 84, 8564 88 94, 8601, 8823, the daughter of William II; wife of Philippe d'Anjou, 1st Florence de Hamaut, 3rd Philippe de Savoie. In L. she is called Ysabeau, a form rendered remarkably well, if we consider the aphaeresis, the sonorous ζ = Fr. intervocal *s*, and *αι*, expressed by Gr. *εα*.

J

- Jean de Catavas; Carebas is only mentioned L 193—*Ντζᾶ ντὲ Καταβάς*; 4690, 4713/75/83, 4864, 5600, 5753. By his astonishing boldness he won the battle of Prinitza.
- Jean de Chauderon—*Ντζᾶς ντὲ Τσαυτεροῦς* 8495/99, 8659; *Ντζαντεροῦς* 6888; *Τσαυτεροῦς* 7772, 7820; in P *Τόανες ὁ Τζαυροῦς*, from Venetian *Zane* or *Zuane*; *Τσαυροῦς* 8544, *Τσαυτεροῦς* 7309, 8759 P *Ντζᾶδρος*, *Τῶδρος* P 4507. Grand connétable of the Principality.
- Jean de Neuilly—*Ντζᾶς ντὲ Νουηλή*. He built the castle called ὁ *Πασσαβᾶς* from Fr. *Passé avant*, 1946, 3162, 3272, 4506; ὁ *ἀφέντης τοῦ Πασσαβᾶ* 7310; *Ντζᾶς ντὲ Πασσαβᾶ* 7318.
- Jean I de Nivelet—*Ντζᾶς ντὲ Νιβηλέτ* 6713; *Ἰωάννης* 3165. He was the son of Guy, mentioned in the register.
- Jean de Saint Omer—*Ντζᾶς ντὲ Σαιντ-Ὀμέρ*, third husband of Margaret of Passava; he became through his marriage marshal of the principality, 3274/75/90, 7374/76/87/98 *Ἰωάννης*, and 7405; 8900/87, 9033/41.
- Jeannette—*Ντζανέτα* 8032, daughter of Count Hugo de Brienne and Helena Angela Comnena.

K

- Καίσαρης*, see Philip de Toucy. L 183 mentions him as 'Messire Philippes de Tucey, le bail de l'empire de Constantinople.'
- Καμπανέσης*, see Champenois.
- Καρετάνε*, ὁ *δούκας ντὲ*, 3999, 4021, the duke of Carinthia, who took part in the battle in Pelagonia.—The companion of Conradin 7103.
- Κολιέτος*, Fr. *Colinet?* 7680, he was the *πρωτοβησιτάρης* of Morea.

L

- Leonardo (de Veroli)—*Λινάροτ*, the logothetes or chancellor of Morea, 4404, 6734, 7534.
- de Lespinasse, or de l'Espinass (see L 30)—*ντὲ Λεσπινγάς* 1330.
- Louis of Anjou—*Λωῆς*, *Λοῆς*, son of Charles I, 6481, 7941/47/52, 8491. The error of the Chronicle is corrected by Hopf, *Chron. gr. rom.* p. 470. The son of Charles, who married Isabelle de Villehardouin and became prince of Morea, is not Louis, but Philippe.

Λούκας, *μισίρ*, 1944, one of the barons mentioned in the feudal register; he held the barony of Gritzena.

M

- Μάδτη* 7279, 7983, daughter of *Ζαυπέτα* and grand-child of William II. She was princess of Morea from 1313–18. The Greek form reflects Fr. *Mahaut*, where *au* = Gr. *a*; Engl. *Maud*.
- Manfred, son of Frederic II, ὁ *ρῶι Μαφρόης* 5759/87, 5975, 6183, 6222/67, P 6776, 6784/88, 7092; ὁ *ρῶι Μαφρόης* 5779, 5972/89, 6083, 6779.
- Margaret — *Μαργαρίτα* 7659, 7749, second daughter of William II.
- Margaret of Morena—*Μαργαρίτα τῆς Μόρνας*, wife of the cousin of Geoffroy de Bruyeres; she was related to the Rosières of Akova, 8456.
- Margaret of Passava; *ἡ ντάμα Μαργαρίτα ντὲ Πασσαβᾶ* 7320/46/58/88, 7424, daughter of John II of Passava and a daughter of Gautier I de Rosières, and wife of John de Saint-Omer. In 1262 she was sent as a hostage to Constantinople; after her return she claimed the barony of Akova, of which, however, after a long legal process she only received the third part.
- Mathieu, in L Mahieu de Mons—*Μαῖος ντὲ Μοῦς* 1929/30, mentioned in the feudal register as baron of Veligosti.
- Μέγας Κύρης* 7242, 7913 and *passim*, in L: li Sires. Title assumed by the ruler of Athens, which he claims to be of ancient origin; he continues to bear this title even after he is created duke of Athens. Nicephorus Gregoras says that Constantine had conferred court-titles on the grandees of his empire and that the prince of Attica and Athens had been created Grand Duke. This is only a legend, but the de la Roche refer to it to prove the antiquity of their title, 3459. See Ellissen, *Michael Akominatos*.
- ὁ *μητροπολίτης τῆς Θηβοῦ* 3309.

N

- Nicolas II de Saint-Omer, brother of Jean and Othon, son of Bela, 3289, 6303, 7372, 7421/69/83/97, 7520/52, 8058/71; he was appointed bailiff 8106/10, 8616. He was married to Mary, princess of Antiochia, and,

after her death, to Anna Angela Comnena, widow of Prince William II of Morea.
 Nicolas III de Saint-Omer—*Νικόλαος ντὲ Σαιντ-Ομέρ*, son of Jean, and invested with the barony of Thebes; he was also Marshal of Morea, 3278.
 Nicolas de Sanu (It. *Sanudo*) duke of Naxos—*Νικόλαος ντὲ Σανού, δούκας τῆς Νηξίας* 8034, husband of Jeanette.

O

Othon de Saint-Omer, brother of Jean and Nicolas II, 3290, 7375.
 Othon de Tournay—*Όθων ντὲ (ν)Τουρνά* 1930, baron of Calavryta, mentioned in the feudal register.

P

Πάπας, δ, the Pope, *passim* and 5959, 6131/55, 6841/55.
 Perrin in L 183—*Πέρης Κουμάιν* 5420, a squire of Ancelin de Toucy.
 Philippe de Savoye—*Φίλιππος ντὲ Σαβόη*, 8589, the third husband of Isabelle, princess of Morea.
 Philippe de Toucy, who bore the title of Cesar; he was the brother of Ancelin de Toucy. *Καίσαρης* 1322, 5231, δ κ. τῆς Ρωμανίας 5417; τοῦ καίσαρη... μιστὸ Φίλιππος δκω 5231.
 Pierre de Vaux—*Πιέρης ντὲ Βάς* 4405, 6339/40, 6373/92, who with Linart attended the Ladies' parliament. Vaux, see L 211, 212; it is not *Vent* as Buchon supposes in his Index of H.
 de Planchy (L 30)—*ντὲ Μπλαβολ*, P *Πλαβή*, 1328, a family settled in Morea after 1261. Buchon in the Index of H has Blangy, which does not correspond to the form Plancy given in the Index of L.
 R
 Richard, comte de Cephalonie—*Ριχάρδος, κόμης τῆς Κεφαλονίας*, 8865/99.
 Robert—*Ρομ.*, *Ρουμπέρτος* 1183/85, 2473, 7511; P has *Ἄρουμπέρτος* 1272; the Latin emperor Robert II, from 1221-28.
Ρουμπέρτος 2158/77, a cousin of William of Champlitte; he was deluded by Geoffroy I who succeeded in securing the principality for himself.
Ρουμπέρτος, king of Naples 1309-43,

grandson of Charles I of Anjou, 7951.
 Robert de Tremolay—*Ρουμπέρτος ντὲ Τρεμουλά* 1949; or rather Audebert, who is mentioned in the register.
 Rousseau de Sully—*Ρούσος ντὲ Σουλή*, 7837/68/75, 7927/33, sent, according to the Chronicle, by Charles I as bailiff to Morea. But Hughes le Rousseau de Sully is sent, not as a bailiff, but as a captain-general. See Hopf, *Encycl.* p. 301 and 324.

S

Saint John of the Hospital—*Ἅγιος Ἰωάννης τοῦ Ὀσπιταλίου*, 1951, 2664 and P *Σπιτάλι* 3209, the Order of the knights of St John, later of Malta.
ντὲ Σαλούθε 1380. P has *τὲ Σάλω*, surname of the *Καμπανέσης*. L has Guillaume de Salu, p. 31, and de Saluce, p. 33. Evidently this denomination has nothing to do with Saluces, It. *Saluzzo*, town in Italy, and it must refer to Champlitte, from which it is a corrupted form. Guillaume de Champlitte was the first French ruler of Morea, and no other person can be meant. This corruption illustrates that L is dependent on the Greek Chronicle, as the name of Champlitte must have been familiar to a Frenchman.
 Simon de Vidoigne—*Σιμούι* (acc. *Σιμούν*) *ντὲ Βιδόνη*, 8334/42/66/76/84, captain-at-arms of Arachova.

T

Τέμπλο, τό, 1952, 3209, 7791, the order of the Templars.
 Thomas (de Stromoncourt)—*Τομάς*, baron of Salona, 3294.
Τουσκάνοι P 7073, It. *Toscani*. *Ντουσκάνοι* in H *loc. cit.* and 7144 is due to τῶν *Τουσκάνων*.
Τουδέσκοι, P 7063, a reflex of It. *Tedeschi*; commonly called *Ἄλαμάνοι*. *Ντουδέσκοι* in H is from τῶν *Τουδέσκων*.

V

Vilain I d'Aunoy—*Βιλές ντὲ Ἄνωε* 1325, baron of Arcadia. Βιλαί II *ντὲ Ἄνωε*, 8462, baron of Arcadia, husband of Helen de Bruyeres.

II. NAMES OF GREEKS AND THEIR NEIGHBOURS
IN THE EAST.

A

- **Ἄγγελος Καλοϊωάννης Κουτρούλης* 3060/61/93. Despot of Hellas or Arta. He is mentioned as the father of Nicephoros, but the Chronicle is not reliable in the genealogical notices relating to the *Δεσποτάτο*; see the list of the Despots of Arta. He is also called *Ἰωάννης*, which see *s. v.*
- **Ἄγγελος* 3540, the third son of Theodoros Ducas.
- **Ἀλέξης ὁ Βατάτζης* 40, 60, here refers to Alexios I Comnenus.
- **Ἀλέξιος ὁ Βατάτζης* 449, 551, Alexios III Angelos, from 1195-1203, brother of Isaac.
- **Ἀλέξιος ὁ Βατάτζης* 453, 476, 498, 588, 739, his death. Alexios IV, the son of Isaac.

B

- Βουτσαράδες*, *oi*, 1761, a Greek family-name in Morea, see *Δοξαπατῆς*. B. is probably a dissimilation for a form beginning with a tenuis and corresponding to a word used in vulgar language = the brave.

Δ

- Δαιμονογιάννης* 2946, a prominent Monembasiote.
- Δεμέστικος, ὁ Μέγας*, the emperor's brother, appointed commander in chief of the army in Morea; 4630/79/88/96, 4781, 4806/16/80, 4971, 5001/40/79, 5150, 5291, 5329, 5431/59/82, 5513/81.—The commander of the Greeks in the war in Epirus 8990, 9008, 9056/68/80/94.
- Δεσπότης*, see *Νικηφόρος*.
- Δεσποῦται* 3731, 3905, the subjects of the despot.
- Δοξαπατῆς* 1763, the head of the family called *Βουτσαράδες* who, before the conquest, were in possession of the castle of Oreoclonon, which commanded the defile or drongos of Scorta. D. is acknowledged by his

enemies to have been a valiant soldier.

Θ

- Θεόδωρος ὁ Δούκας* 3090, 3102/12, 3478, 3537/68/92, 3609/96, 3812/27, 4033/60/70, 4107, 7972, mentioned as the brother of Nicephoros; but it is not Theodoros, but his brother John I the Sevastocratoras of Thessaly or Great Wallachia (*Βλαχία*) to whom the passages of the Chronicle refer. See Hopf, *Chroniques greco-romanes*, p. 529.
- Θεόδωρος Λάσκαρις*, the second emperor of that name, 1210, 1223, 3046/52.
- Θωμάς*, son of Nicephoros, despot of Arta, 8836/47.

I

- **Ἰωάννης* 3085, despot of Arta or Hellas, also called *Καλοϊωάννης* 3093; see **Ἄγγελος Κ. Κουτρούλης*.
- **Ἰωάννης ὁ Βατάτζης* 1033, *ἀφέντης τῆς Βλαχίας, τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἀρτας*, etc. It was not John Comnenos, the father of Michael I, who was the founder of a Greek dynasty in the north, but Joanisa, a king of Wallachia, whose army was composed of Bulgarians, Wallachians and Cumani. He defeated Baldwin in the battle of Adrianople in 1205 and Boniface of Salonic, the latter emperor being killed in 1207 in a skirmish near Mosynopolis. Joanisa, although in the beginning allied with the Greeks against the Franks, was an enemy to both. His savage hordes devastated and depopulated the country, and their incursions reached as far as the gates of Constantinople. He was called the *Ρωμαιοκτόνος* in reference to Basilios II who had acquired the name of *Βουλγαροκτόνος*. A second Attila, he was murdered in 1207 by one of his officers on the instigation of his wife, who belonged to the fierce

race of the Cumani. See Hopf, *Επεycl.* 1, p. 214 and sqq.

Μούργουφλος 733, 741, 750, 871, 878, nickname given to Alexios V Ducas.

K

Καβαλλάρτης 5431/60, 5582.
Καλοϊωάννης 1087, 1102, in P Καλοϊ-
άννης; see Ἰωάννης ὁ Βατάτζης.
Κα(ν)τακουζηνός 4535, 4635, 4978, 5014/
60/68, a commander in chief of the
forces in Morea.
Κομνηνός 3539/41, son of Theodoros
Ducas.
Κουρούλης, ὁ δεσπότης ὁ, 3470, a name
given to Nicephoros.

Λ

κύρ Λέος 882, allusion to Leon VI.

M

Μακρινός 4558/72/84/95, 4617/18, 4638/
51, 4978, 5013/79, 5432/59; a relative
whom the emperor appoints com-
mander of the expedition to Morea.
Μαμωνᾶς 2946, a citizen of Monembasia.
Μελικ, P Μελίκης 5171, 5206/55, 5315,
5676; Μελίκης 5181, 5239, 5671,
5702. One of the chiefs of the
Turkish contingent, which goes
over to the Franks. (From the
Arabic ملك *melik*, 'king,' 'prince,'
Fischer.)
Μιχαήλ ὁ Παλαιολόγος 1259-82, who
reconquers Constantinople; 1227/35/
65, 3055/62, 3103, 3554/86, 3778/82,
4546, 6662, 8807.

N

Νικηφόρος I 3086/94, 3100, 3479/96,
3561, 3615, 3815, 3825, 8065, 8805,
8785, the despot of Arta, son and
successor of Καλοϊωάννης, according
to the Chronicle, but in reality, son
of Michael II.

Σ

κύρ Σάκης ὁ Βατάτζης 448, 451, Σάκιος
557, 574, 587, 653, Isaac II Angelos
1185-1195 and again from 1203-4
with his son Alexios IV.
Σαλικ 5255, 5315. A companion of
Melik, with whom he shared the
command of the Turkish forces in
Morea. (It is the Arabic name *Ṣāliḥ*,
'the Righteous,' which the
Turks pronounce *Salyḥ*, with German
or Scotch *ch*, Stumme.)
Σγουρός 1468/88, 1528, P Σγοῦρος, a
small Greek despot, who after the
events preceding the capture of Con-
stantinople had become independent
of the emperor.
Σεβαστοκράτορας, see Θεόδωρος ὁ Δούκας.
Σοφιανός 2947, a citizen of Monem-
basia.

Φ

Φιλανθρωπινός 8710/63, the commander
of the Greek forces in Morea.

NAMES REFERRING TO RELIGION.

Α

Ἅγιος Γεώργιος 4791; Ἅγιος Παῦλος
6135; Ἅγιος Πέτρος 6135, referring
to Saint Peter, church in Rome, and

Peter's pence 6849. Ἅ. Μάρκος 344,
in Venice.
Ἄραράτ 4744.

Ι

Ἰούδας 3975. Ἰουδαῖοι 3975.

INDEX OF GEOGRAPHICAL NAMES.

I. NAMES OF PLACES IN WESTERN EUROPE, AND OF PERSONS NAMED AFTER THEM.

Α

- Ἄγγλετέρα 5946, 6014/77, Ἐγγλιτέρρα in P; Fr. *Angleterre*.
 Ἅγιος Νικόλαος 5756, the celebrated church San Nicola in Bari.
 Ἄϊνάτ, Hainaut, a province in Belgium. Observe *a* = Fr. *au*.
 ὁ κόντος ντὲ Ἄϊνάτ 8503, brother of Florence.
 Ἄλαμάνια 452, 455, 3593, 6224.
 Ἀνάπλιον, Naples; 6346, 6405/27; name also given to Nauplion, which again in It. was called Napoli di Romania.
 Ἀρχάγγελος 5757, a convent near Manfredonia; probably Monte Santangelo with the famous old sanctuary San Michele is meant.

Β

- Βενετία 310 and *passim*. Βενετικοί 368, 549 and *passim*; from Βενετός and -ικός, Βενετικός like Φράγκικος, then from acc. pl. Βενετικούς, a new nom. pl. Βενετικοί, like ἀνθρώποι. Βενετικός 2227.
 Βερούνα 1563, Verona.
 Βροντήσι 3377, 5841, 6343/88, 6425, 6502/46, 6892, 8614. Lat. *Brundisium*, It. *Brindisi*.

Γ

- Γένοβα 1278. Γενουβίσοι 8786, 9107/13/39/66.

Δ

- Δόσις 1311, 1806, 7262, Western Europe, now commonly called *Europe*.

Ι

- Ἰταλία 210, 6196, 6201, with It. accentuation.

Κ

- Καλάβρια 6228.
 Καμπάνια 5959, a province in southern Italy.
 Κάπουα 5973.
 Κατελώνια 2476, Catalonia in Spain.
 Κατελώνοι, ol, 7272, 8091.

Λ

- Λάτζα, for Λάντζα 226, 252, perhaps Lans le Bourg in Piedmont, is certainly not Milan, as Buchon supposes.
 Λέτζε 7246, 7962. Lecce; mentioned connection with Hughes de Briem who was count of Lecce.
 Λουμπάρδια 253, 324, 1563, 626804/12.
 Λουμπάρδοι 851, 7073, 7144.

Μ

- Μαφρεδάνη, Ρ Μαφρηδάνια, town Apulia built by Manfred, 5758.
 Μπάρι, Bari in Apulia, 5756.
 Μπониβάντ 6230, 6895, a reflex of French pronunciation of Beneve in Campania; Μπониφάντ 7038, Πονιβάτ.
 Μπουργούνια 204, 1391, 1561, I gundy.

Ν

- Νεάπολις 8600, generally called Ἰταλίον, which see *s. v.*

Π

- Παρίς 255, 2139, 3379/96, 6017; Πα P 2139, Ρ 6021.
 Πιεμούντ, Ρ Πιομόντε 323.
 Πούλια 2240, 5657, 5754, 5958 6221, 6812.
 Προβέντζα 183, 5926/36, 6837.
 Προβεντζάλοι 397, 850.

P

Ρώμη 467, 473, 781, 5756/68, 5960.

Σ

Σαβόη 308, Σαβόε 2167.
Σαλίρω, ἡ, 5972.
Σικελία 5760, 5957/75/99, 6175; Σικελία 6228.

Τ

Τάραντο 7280.
Τοσκάνα P 6226; H has Ντουσκάνα, with ν from preceding τήν.
Τουλούζα; the count of Toulouse 134, 182, 199, 301.
Τσαμπάνια 133, 152, 163, 173, 1357, 1799, 8113, mentioned in connection with the count of Champagne.

Φ

Φιλάντρα 132, 383 and with more pronounced popular etymology Φιλάντρα 173, 190, 301: Flanders.
Φλαμέγος 1108, Flamand.
Φραγκία 212, 245, 272, and the more literal reflection of Fr. *France*: Φράντζα P 34, P 245, P 1313
Φράτσα P 1804, 2138.
Φράγκος *passim*, a western European; a Frenchman, adj. φράγκικος 581 etc.
Φραγκίσκος, P Φραντζόσος 989, the latter reflecting François, a term to distinguish a Frenchman from a Frank of another race.
Φραγκισκάνος P 1366, another effort to render 'Frenchman.'

II. NAMES OF PLACES IN THE GREEK EMPIRE AND THE NEIGHBOURING COUNTRIES WITH THE EXCEPTION OF THOSE UNDER FRANKISH SWAY, AND OF PERSONS NAMED AFTER THEM.

A

*Άγία Σοφία 887; 5872 church in Andrauida.
*Αλαίνος 1215, the Alani, who continue to live as nomads in the precincts of Mount Caucasus. P has Λαιονός which seems corrupt.
*Ανατολή 1020, Grecian Asia Minor, often opposed to Ρωμανία, 3047.
*Ανατολικοί 4555, soldiers from Asia Minor.
*Ανδριανόπολις 647, 1084/91, 3603, 3682; the spelling νδ seems to denote the same as ντ which is = Engl. *d*.
*Ανδριανουπόλις 1115.
*Αντιοχεια (*sic*), 78, 8074.
*Αρμενία 78.
*Αρτα 1032, 3080, 3510, 3628, 3783, 8789, 8977, 9120/56. See Έλλάδα.
δ δεσπότης Άρτας 3823.

B

Βαγενετία 9162, a place near Arta in southern Epirus.
Βλαχία 1031, 1087, 2289/98, 3088/96, 3228 42, 3631/35/54/69, 4090, 5732, 7286, 7972, 8794, 9023; Great Wallachia, comprising Thessaly.
Βλάχοι 4090.

Βονίτσα 9235, a place on the Gulf of Arta, south of Preveza.
Βούλγαροι 1215, P Βούργαροι 3708.
Βυζάντια, ἡ, 8762 = τὸ Βυζάντιον.

Γ

Γαλατᾶς, ὁ, 1278, 3078, suburb of Constantinople, in which the Genovese had their trading settlements.
Γιάννινα, Ἰωάννινα in P. 1032, 3630, 8795, 8978, 9007, the principal town in Epirus.

Δ

Δεσποτᾶτο 1032, 6891, the country governed by the Despot, comprising Epirus and the parts called Rumeli in Turkish times; it is named in the Chronicle the Δεσποτᾶτο τῆς Άρτας or Έλλάδος 3097, 3783 86 89.

E

Έλλάδα or Έλλάς; the theme Hellas, comprising central Greece, see Constantinos Porphyrogenitos, *de thematibus*, p. 51, and Ηορμ, *Encycl.* 1, p. 130. In the 13th century this country became independent of the empire and assumed the name of Δεσποτᾶτο τῆς Άρτας or τῆς Έλλάδος, 1031, and the ruler bore

- the title of *despot* of Hellas, 3061, 3561, 3815; cp. also Index of Gr. Persons.
- Ἑλληρες—οἱ Ῥωμαῖοι, "Ε. εἶχαν τὸ ὄνομα, 795; a tower built by the ancient Greeks 1774; referring to the title of Μέγας Κύρ which is claimed to be an ὄνομα τῶν Ἑλλήνων, 1557, 7242; 8050, see Index of Persons, p. 626.
- Ζ
- Ζύχοι 1215, P Ζηγοί, a people living on the shores of the Black Sea. See Buchon in his ed. of P, p. 769.
- Η
- Ἡράκλεια 722, P Ἀράκλεια, Heraclea Pontica in Bithynia.
- Ι
- Ἱεροσόλυμα 96, 131, 2614.
- Κ
- Κατακαλοῦ 3674, probably a mountain-pass of the Olympos, on the confines of Wallachia.
- Κουμανία 1038, a general name given to the country north of the Black Sea, then occupied by the savage hordes of the Cumani.
- Κουμάνοι 1039/68, 3606, 3703, 4053, 9086, Κούμανοι 1139, mentioned as mercenaries in the service of the emperor.
- Λ
- Λυκία P 6490, a province in southern Asia Minor; H has Nicaea which seems better.
- Ν
- Νικαία 1217, 6490, Nicaea, capital of the empire transplanted on Asiatic soil.
- Νύμφος, ἡ, 1174; P has ἡ Ἡμέρος. There is a small place called Nymphio near Smyrna.
- Ξ
- Ξερήμερον 8789, a place near Arta; τὰ Ξηρόμερα 9229.
- Ο
- Ὀζερός, ὁ Μέγας, 8798, the lake on which Jannina is situated.
- Ὀγγρία 3577, 7380; Ὀγγάρια 3196; Hungaria.
- Ὀγγροί 3707, 4035/51.
- Π
- Πελαγονία 3468, 3695, 3949/54, 4192, 4908, 5552. A district in Western Macedonia with Καστορία as its chief place.
- Πόλις 513/16. The City κατ' ἐξοχήν, used like Urbs and Ἄστυ in antiquity, for Κωνσταντινούπολις 470 and ρωμαῖα, and Κωνσταντινου πόλις 445, and still obtaining in the present day.
- Πρέβεζα 9108/19, town in Ἐπίρου, at the entrance of the Gulf of Arta.
- Ρ
- Ῥωμαῖος, *passim*, a subject of the Roman Eastern Empire, professing the Orthodox faith and speaking Romain. τὰ ρωμαῖκα, hence not necessarily belonging to the Greek race. Opposed to Φράγκος, Τούρκος and Ἕλληρ, and a term which continued to be used after the downfall of the Roman Empire and still obtains.
- Ῥωμανία 529, 591, 841, 2474, 3551, etc. Ρουμανία P 61, the Roman Eastern Empire in Europe, opposed to Ἀνατολή; this designation is now limited to Rumania, which was formerly called Wallachia.
- Σ
- Σαλονίκη, ἡ, 1010, 3653; τὸ Σαλωικα 1052, 1569/75, 3181, 3423, 3684.
- Σαρακηνός 13, 27.
- Σέρβια, τὰ, 3676, a castle in Thessaly.
- Σερβία 3578/98, kingdom of Serbia.
- Σέρβοι 3708, mercenaries from S.
- Σκλαβονία 416, 426, Slavonia.
- Σκουτάρι 552, a suburb of Constantinople on the Asiatic shore.
- Συρία 1852, P Συρία.
- Τ
- Τουρκία 3770, 4553, Turkish Asia Minor, opposed to Ἀνατολή.
- Τούρκοι 3581, 3601, 3709, 4553, 5099, 7284, 9086, mentioned as mercenaries.
- Τουρκομάνοι 1040, mercenaries of the Gr. emperor; in 4819 a kind of horse.
- Τσάρα 416, 426, 436, 497, 500, Zara, city in Slavonia.
- Φ
- Φιλαδέλφεια 1218, in Asia Minor.

III. NAMES OF PLACES IN MOREA, THE DUCHY OF ATHENS, AND OTHER PARTS GOVERNED BY THE FRANKS.

Works consulted: Buchon, *Voyage=La Grèce continentale et la Morée, voyage, séjour et études*, par J. A. Buchon, Paris, 1843. Leake, *Pel.=Peloponnesiaca*: a supplement to *Travels in the Morea*, by W. M. Leake, London, 1846. *Der Peloponnes, Versuch einer Landeskunde auf geologischer Grundlage*, von Dr Alfred Philippson, Berlin, 1892.—On the architecture of some of the castles mentioned, especially Isova, see Adolf Boetticher, *Die fränkischen Bauten in Morea*, Beilage zur Allgemeinen Zeitung, 1885, No. 21. B. also refers to Gritzena as being in a perfect state of preservation, but he does not indicate its precise situation. For general information on the castles built by the Franks see Gregorovius, *Die Stadt Athen im Mittelalter*, Stuttgart, 1889, I, p. 380 and II, p. 42 sq.

A

- Ἀβαρίνος**, ὁ, 8096, now Navarino, the ancient Pylos in Messenia, on the Ionian Sea, north of Methone. *Hopl. Encycl.* I, p. 212 and n. 32, and *Encycl.* II, p. 24, interprets this name as *Castel des Navarrois* and rejects the derivation from the *Avari*. But strong arguments can be adduced to sustain this derivation: 1° the form in the Chronicle is τοῦ Ἀβαρίνου, and not τὸν Ἀβαρ.; 2° the company of the Navarrese did not settle down on that spot before 1381, while the Chronicle was published shortly after 1300; 3° the castle in question was built by Nicolas II de Saint-Omer, who died 1294. However, when the Navarrese settled there in 1381, nearly a century later, and called their stronghold *Castel des Navarrois*, it is possible that, by a singular coincidence, the name Avarinos already existed, which would agree with the account of the Chronicle. Interpolations occur now and then in the Chronicle, but it is somewhat difficult to admit one of so late a date, and connected with a person so well known as Nicolas de Saint-Omer. In L it is called 'le port de Junch.'
- Ἄγιον Ὄρος** 1498, south of Corinth, near the present Chiliomodion. It is now called Hagionori, a small village near which are the ruins of a castle; Philippson, p. 40.
- Ἄγιος Ζαχαρίας** 2217/42, 50, a seaport, afterwards called Κλαρέντσα, on the site of the ancient Kyllene.
- Ἄγιος Ἰάκωβος** 7790, church in Andravida, where the three princes of the house of Villehardouin were buried.
- Ἄγιου Φραγκίσκου, ἐκκλησία τοῦ 7518**, a church of the Minorites in Klarentza.
- Ἄγριδι Κουνουπίτσας, τὸ 4709**, a mountain-pass in the river-basin of the Alpheios, on the way from Krēsteua to Prinitza. See Leake, *Peloponnesiaca*, p. 144 and 155.
- Ἀθήνα—τῆς Ἀθηνῶν 1554/61, τῆς Ἀφηνῶν P 1554.**
- Ἄκοβα** 1916, 3160, 6621, 7353/90, called Mata-Griffon by the French, a castle in Scorta built by Gautier de Rosière, situated near the river Ladon (Rouphias). Buchon, *Voyage*, 493, informs us that this ruined castle is now called Galatás. The name Ἀχοβῆς is still applied to a district adjacent to the ancient Thelpusa, Leake, *Pel.* p. 149.
- Ἄλμυρός** 7274, 8010, a place near the gulf of Volos, where Gautier de Brienne was defeated by the Catalans.
- Ἄλφῶς, τὸ πέραμα τοῦ, 8328**, some ford which is not precisely indicated. Notice that the river was called Ἄλφῆς or Ἄλφῆας, like ὁ Μορῆας, τοῦ Μορῶν, instead of Ἄλφειός.
- Ἀμύκλι(ον)** 1060, 2030, 2067, 3330, 4401, 6722. This name can be explained as a diminutive form of Ἀμύκλαι, the ancient capital of Laconia, south of Sparta; see Philippson, p. 246, and Leake, *Pel.* p. 162. But serious difficulties arise as to the identity of the two places Amykli and the ancient Ἀμύκλαι: thus in l. 2027 *Νίκη* is mentioned, and *Ἀμύκλι*, which occurs three lines below, can only refer to N. In P it is only mentioned 1060, and in the other passages which correspond to those giving Amykli in H, we read *Νικλι*.
- Ἀνάπλιον**, now Nauplion, 1587, 2085, 2766, 2871, on the gulf of Nauplion.

Ἀνδραβίδα 1426/32, 1609, 2226/44, 3512/17, 4960/62, 5037, 5209/93, 5846/61, 6505, 8723, 8825, in Elis, the capital of the principality, at a short distance from the ancient Kyllene. See Buchon, *Voyage*, p. 508.

Ἀνδραβισαῖοι 1433.

Ἀξία, see *Νηξία*.

Ἀράκλον, see *Ὀρέκλον*.

Ἀράχονα, ἡ Μεγάλη, 7200/7, 8335, in Laconia, on the western slope of the Parnon Mountains; according to the Chronicle on the confines of Skorta.

Ἄργος 1522/40, τοῦ Ἄργου 1525, 2086, 2766, 6702/25.

Ἀρκαδία, an important town on the gulf of that name, in Messenia, the ancient Kyparissia; 1327, 1663, 1679, 1757, 1770, 1865, 5302, 8462. Philippson, p. 347.

Ἀρκαδιοὶ, οἱ, 1782/88.

Ἀχαια 1400/7/23/53, 7281, now Kato-Achaia, to the west of Patras. Ὁ πριγκιπας τῆς Ἀχαιας 3044, 3279, 5859, the official title assumed by the prince of Morea. Achaia in antiquity denoted first the Dodecapolis, then the province of that name, and ultimately the whole of the Peloponnese; under the Roman dominion even Thessaly was included.

B

Βάτικα, τὰ, 2955/60, 4591, 5620, the promontory ending with Cape Malea. **Βελγούστη** 1716/52, 1931/60, 2287, 4665, 5330, 5452/67, 5639, 5704, 6718. See Buchon, *Voyage*, p. 480 sqq. Leake, *Pel.* p. 150. Philippson, p. 244. An important town in the Middle Ages, of which now only a few ruins are left, on the river Xerillos in the vicinity of Kamara, which lies in Messenia to the south of Leondari.

Βλαζίρα 2233/80, 2484, 4863, 5204/37/48, 6556. According to l. 5248 this place was less than a day's march from Andravida; it was also near Pondico-Castro, cp. l. 2484. Cp. the remark of Leake, *Pel.* p. 155.

Βοστίτσα 1456, 1942, 8380; the ancient Aegion in Achaia, on the gulf of Corinth.

Βουνάρβη 5738, P *Βούναρβον*, B, and *Πέντα* are two fiefs given by William II to the Turkish auxiliaries, who remained in Morea. There is a

place called *Vunaria*, north of Corone, mentioned in Philippson, p. 359 sqq.

Γ

Γαρδαλεβός, ὁ, 4576, 6653; τοῦ Γαρδαλεβού 4661, P *Δραγαλιβού*; τὸν Δραγάλιγον P 5622; but the form of H deserves more credit. A place in Laconia, north of Vatica, Monembasia and Helos, which are mentioned previously.

Γαρθίκι 5429, mentioned as a castle near the battlefield of Makry-Plagi. The ruins may still be seen near Derveni; it is supposed that Gardiki was built on the site of the ancient *Amphieia*. The place is now called Palaeócastro of Kokla. See Baedeker.

Γεράκιον 1938, 3166; name given to the castle built by Jean de Nivelet and the district surrounding it; it still exists as a small town in the north of Helos. Philippson, p. 181.

Γιστέρα 3035, 4592, in Mani, only a few miles from Cape Matapan. See Philippson, p. 226. The town has decayed and not been rebuilt, and to-day the name only survives in the *Port of Kisternes*.—The γ is due to preceding τῆν.—It is near Γ. that William II built the castle of *Λεῦτρο*.

Γλυκὺ, τὸ, 8070, a fief belonging to the widow of William II, mentioned together with Platanos and Maniatchori, places which were under the jurisdiction of Kalamata. There is a *Maniati* at no great distance from Megalopolis (Baedeker).

Γρίτσαινα 1945, in the valley of Lakkos. Leake, *Pel.* 153, supposes that it was in a situation intermediate between Kalamata and Lefro, on the southern side of Mount Taygetos.

Δ

Δαμαλά, τὸ μέρος, 1498, an important place in the Middle Ages on the site of the ancient Troezen, see Philippson, p. 49.

Δημάτρα 7997, 8000, a castle in Scorta built by William I of Athens and demolished by the Greeks.

Δομοκός 7287, in Thessaly, to the northwest of Zituni and south of Pharsalos. **Δραγάλιγος** in P, see *Γαρδαλεβός*. Pro-

bably a corrupt form of the name given in H.

Δρέπανος, δ, 3490, in the M.A. and still existing as a village on the promontory, which in antiquity was called Drepanon. Cape Drepanon, as it is now officially called, is the most northern point of Morea.

Δρόγγος 4576, used as a proper name, can either refer to the *dromgos* or mountain pass in Scorta, or to that in the country of the Melingi.

Δωδεκάνησος 2604, a name given in the M.A. to the Cyclades, which formed the duchy of Naxos.

E

Ἐλος, τό, 2064, 2983, 3167; Ἐλος 5620, the district in Laconia bordering on the gulf, at the mouth of the Eurotas.

Ἐπακτος 3489, the ancient *Ναύπακτος*. E. with coalesced article, *Lepanto*, is the form used by the Italians; a town on the northern shore of the Gulf of Corinth, opposite Cape Drepanon. The gulf was already, in the time of the Chronicle, called after this town: ἡ θάλασσα τοῦ Ἰδάκτου 3626.

Ἐθριπτος 1558/62, 2797, 2892, 3186/95, 3371, 3624/32, 4598, 4612, 4877, 6417, 7914. A medieval name given to the island of Euboea, derived from the strait which separates Chalkis from the mainland. In T exchange of β (v) and γ and this form with the article τὴν Ἐθριπτον gave rise to the It. *Negroponte*.

Ἐθριπιώτης 3083.

Z

Ζητούνι 3640, name given in the M.A. to the ancient town of *Λαμία* in Thessaly.

H

Ἡλειακός (sc. ποταμός), 5252, 6575, so called because it flows through Ἥλις; it is the Πηνειός of antiquity and the Gastouni of the present day.

Θ

Θαλασσοῦ, δ κάμπος τοῦ, 3636. Buchon remarks in the index that Θ. is identical with the present *Allassona* in Thessaly. It is indicated by the Chronicle as being north of Sideroporto and on the confines of Walla-

chia, and may possibly correspond to the place indicated on the maps as *Elasson*, to the north-west of Larissa. **Θήβα** 2593, 2887, 3245/78/82/87, 3633, 4364/86, 8020/81; τῆς Θηβοῦ 6304; Thebes, which in the M.A. was of greater importance than Athens.

I

Ἰσοβα, Ρ Ὅσιβα, which seems corrupt; 4671, 6598, 6614, 8381. Philippson, p. 339, mentions the ruins of the convent of I. opposite the mouth of the Erymanthos. Leake, *Pel.* p. 154, mentions a Gothic ruin, called Palati, which he supposes to be Isova. See Buchon, *Voyage*, p. 497, who says that an abbatial palace was annexed to the Church of Isova.

K

Καλάβρυτα 1940, on the river of that name, to the south of Vostitza. The name *Tremoula* still clings to the ruins of its castle, see Buchon, *Voyage*, p. 539. **Καλαμάτα** and its misspellings, 1664, 1711/39/48, 1865, 2283/89, 7761, on the Gulf of Korone (or Messene), still one of the chief commercial towns in Morea. See Philippson, p. 204.

Καλαματιανοί 2299, 6725.

Καλάμι 5357, near Makry-Plagi; it is probably not the K. to the north-west of Kalamata, mentioned by Leake.

ἡ Κάπελη, Ρ ἡ Κάπελος, 4833. **Κάπελις** is a plateau in Elis, bordering on the river Duana (Erymanthos) in the east; its chief place is Lala. See Philippson, pp. 286, 311.

Καπησκιάνους, τοῖς, 1723. According to the Chronicle the capture of Kalamata precedes the battle fought at this place, where the Greek forces had gathered from all parts of Morea. After the battle the Franks return to Kalamata, where they resolve to attack Arkadia. The place in question therefore seems to have been situated at no great distance from Kalamata. Hopf, *Encycl.* 1, p. 213 interprets: Capo Schienò.

Καρύδη, τὸ ὄρος τοῦ Κ. 3266/86, a hill near Megara; see Buchon, *Voyage*, 555 sqq.

Καρίταια 1921, 3155, 4667, 5634; ἀφέντης τῆς Καρίταιας see Geoffroy de Bruyère, the most famous knight in Morea, who assumed the name of

- the place where his castle was built. K. is situated on the slope of a hill descending to the Alpheios, also called the river of K., in the mountainous part of ancient Arcadia (Scorta), north of Megalopolis and west of Tripolis. See Philippson, p. 96. K. seems to contain the ancient name Γόρτυνα, contaminated with καρύδιον or some other form denoting *nut*, and referring to a grove of walnut trees. Such a denomination is not uncommon in Greece: cf. Καρύδι, a mountain near Megara, and Δράγοβα (several villages), a name which in Slav signifies *Nut-village*, or in German, *Nussdorf*.
- Καυκία** P 1723; H has Καπησκιάδους. There is a *Karsia* in the northern part of the plain of Tripolis, at a short distance from the ruins of Mantinea. Philippson, p. 94. But the form given by H seems to deserve more credit.
- Κεφαλλονία** 2894, It. Cefalonia, A Κεφαλληνία. Ο κόντος τῆς Κεφαλ(λ)ωνίας 8866/86.
- Κλαρέντσα** 2218, 5843, 6390, 6425, 6504/69, 6731, 7517, 7848/53, 8615; **Γλαρέντσα** P 2218, P 6390; **Γραρέντσα** P 5843. The port of Andravida, a flourishing place during the Frankish domination; it was built on the site of a small port called Ἅγιος Ζαχαρίας, which corresponds to the ancient Kyllene. It is from this place that the Dukes of Clarence derive their title, see Buchon in his ed. of L, p. xli.
- Κοπρινίτσα** 5302/16, a place near the town of Arcadia.
- Κόρινθος** 1444/59, 1545, 1605, 2085, 2765, 3259, 4391, 4610/14, 4653. See Philippson, p. 30. In many instances the metre seems to require Κόρθο.
- Κορινθαῖος** 2810.
- Κορφολ**—τοὺς Κορφοῦς 2191, τοῦ Κορφοῦ τὸ κάστρον 2193, τῶν Κορφῶν P *ib.* 2211/24. The two elevations at the port of Corfu can also be conceived as a unity, cf. τοῦ Κορφοῦ; hence *i korfi*, when written, can as well correspond to: οἱ Κορφοί, as to: ἡ Κορφή, a syncopated form from Κορυφή. See Hatzidakis, *Einleitung*, 373 n. who explains ὁ κορυφός (for ἡ κορυφή) as a form used by the Dorians.
- Κορώνη** 1593, 1663/95, 2783, a town at the entrance of the Gulf of Messene, north-east of Cape Galko. See Philippson, p. 362.
- Κορωναῖοι** 1702.
- Κούτταυρα** 1724, an olive grove so called, near τοὺς Καπησκιάδους, where the Greek forces, which had gathered there, were defeated by the Franks. This was the only battle fought in the time of the conquest.
- Κρεστένων, τὰ μέρη τῶν**, 4701. Krestena is to-day a large village to the south of Olympia.
- Κρήτη** 2189, 2225.
- Κρίβησκα, ἡ**, 6575; P has Κρήσιβα. A place situated on the Eliakos (Peneios).

Λ

- Λακεδαιμονία** and **Λακ(κ)οδαιμονία** 1716/55, 2306, 2052, 2970/78/87, 4520/44/86, 4648, 5291, 5592, 5602/37, 6659. Through popular etymology the syllables *Λακε* have been transformed into *Λακ(κ)ο* under the influence of *Λακωνία*, or *Λάκκος*, a valley, or perhaps *Λάκκος*, a ditch. Buchon, *Voyage*, p. 424, distinguishes three places: 1° ancient Sparta, which in his time was deserted; 2° Lacedaemonia, the medieval town built on four hillocks near the Eurotas, and 3° Mistra (see Μυσθόραϊς) built by Villehardouin.—**Λακοδαιμονίτης** 2061.
- Λάκκος**—τὰ χωρία τοῦ Λάκκου 1719, ἡ περιοχὴ τῶν Λάκκων, τῶν Γρατίνων 1945. Buchon, in his ed. of H, p. 65, says that L. is the beautiful valley in Messenia, which extends from Makry-Plagi as far as Kalamata; but in his *Voyage*, p. 485, he describes L. as a vast plain containing about twenty villages, near Makry-Plagi. Lakkos has nothing to do with Laconia. Leake, *Pel.* p. 153, mentions it as a place between Sparta and Kalamata, and, p. 138, n. 2, supposes the *λάκκοι* (ditches) to have probably been some of the deep ravines of the mountainous region, called at that time ὁ ζυγὸς τοῦ Μελιγγοῦ (Mount Taygetos).
- Λάρισσος** 2591/99, in Thessaly; or **Wal-lachia**, according to the Chronicle.
- Λέβητσα** 4833, a place on the plateau of Kápelis.
- Λεσιανά** 8881, a place probably on the confines of the Despotaton, near Arta.

Δεῦτρον 3037/39, a castle built by Prince William II near the present Port of Kistéernes, as the Chronicle expressly states. It is not very likely to be Δεῦκτρον on the Gulf of Messene, south of the present Kardamyli.

Λιοδιώρα, Ἡ Λιδιώρα 4669, mentioned as being on the way from Karytaina to Isova, in the river-basin of the Alpheios. It is near Palumba and the ancient Heraea, see Buchon, *Voyage*, p. 495. Cp. Leake, *Pel.* p. 232, who supposes the castle of *Leodoro* to be the site of Maratha.

Λισσαρέα 8458, a fief belonging to Margaret of Moraina. Lissarea and Moraina form a part of the barony of Passava.

M

Μάδη 3004/7, Ἡ Μάνη; 3039, 4330, 4425/62, 4501, 4662; the peninsula extending from the Taygetos down to Cape Matapan. Also the castle built by William Villehardouin, see *Melingi*. It is supposed to be identical with the *Κάστρο τῆς ὤρας* in the south-west corner of the peninsula of Maini. See Philippson, p. 228; he also mentions a second castle Mani near Portokalion, north of Kistéernes.

Μακρὸ Πλάγι 5333/57/73, 5506, 6666, the 'broad hill-side' where a famous battle was fought and the sevastocrator taken prisoner. The name still clings to the *Pass of M.* and the *Chani of M.*, also known as *Derveni*; Leake calls it *Kochla Derveni* and mentions M. as a mountain summit. According to Baedeker the Makry-Plagi Pass is the spot where the roads of Megalopolis and Leondari unite and lead to Messene. Derveni is to the west of Leondari and Kurtagá. A detailed description of this pass is given by Buchon in his ed. of P, p. 762.

Μαριατοχώρι, τό, 8069, mentioned with Platanos and Glyki as a dependency of the castellany of Kalamata; 8094 as the place where Nicolas de Saint-Omer built a castle. See Γλυκί.

Μέγαρα 3260, mentioned in connection with the mountain-pass or skala of M. **Μεθώνη** 1690, 1958, 2784, a town on the south-west point of Messenia.

Μελίγα, better Μελίγγοι, 1718, 2993, 3032, 4592, τοῦ Μελιγοῦ, Ἡ τοῦ Μελιγγίου 4588, ὁ ὄρογγος τοῦ Με-

λιγοῦ P 4531, τοῦ Μελιγοῦ 4662, 5025. According to the Chronicle, p. 200, the district inhabited by the Melingi, a Slav tribe, is on the slopes of the Taygetos Mountains, the *ὄρη τῶν Μελιγῶν*, extending from Mistrá down to Passava. At the entrance to this district, commanding the defile, the castle Mistra (*Μυζηθράς*) was built, and on the south-west corner of the peninsula the castle Maini. The object of these castles was to reduce to obedience the unruly inhabitants of the Taygetos, of Passava and the Maini.

Μεσαρέα 1642, 1915, 3159, 6702/26, medieval denomination of Arcadia. See Γ. Ν. Χατζιδάκις, *περὶ τοῦ ἐτύμου τῆς λέξεως Μεσαρέας*, Ἀθηνᾶ, τὸμ. 5^ο (1894).

Μεσσελιον, τό, 5049, a place near Servianá, and at no great distance from Andravida. The church Ἅγιος Νικόλαος is mentioned as near M.

Μονοβασία 1306, 2065/86, 2765, 2897, 2905, 4330, 4425/60, 4548/80/84, 4643, 5026, 5569, 5621, 5851, 6488, form used in the Chronicle for *Μονεμβασία*, a town near the ancient Epidaurous Limerá, on the gulf to the north of Cape Malea, one of the most important towns in the M. A. and, on account of its position on a rocky island, considered almost impregnable. It is now little more than a heap of ruins; see Philippson, p. 173.

Μονοβασιώτης 2925, 5577.

Μόραινα 8454, belonged to Margaret, wife of Geoffroy de Bruyères, the cousin of Geoffroy of Karytaena. Moraena and Lissarea were united with the barony of Passava, see Hopf, *Chron. gr. rom.* p. 472. The Chronicle expressly mentions in l. 8455 that M. is situated in Skortá, the mountainous part of ancient Arcadia.

Μορέας, ὁ, the plain of M. 1427, the flat part of Elis at the lower course of the Peneios, with the important town of Andravida. Allusion to Morea including the Peloponnese 1404/47, 1579; 4265 in the nominative. Explained by Hatzidakis from ἡ μορέα, mulberry tree, whence ὁ μορέας, a mulberry plantation. Elis was known as a silk-growing country in the M. A. See Χατζιδάκις, *περὶ τῆς ἐτυμολογίας τῆς λέξεως Μορέας*, Ἀθηνᾶ, τὸμ. Ε' (1893) and *Bys. Zeitschrift* 11 (1893),

- p. 283 sqq. Cp. also Hopf, *Encycl.* 1, p. 264 sqq. who gives a brief sketch of the history of this name and its extension in the thirteenth and fourteenth centuries.
- Μορατρης** 2252, 3915, 7166.
- Μούρτ** 'Εσκουβέ 2806, a hill to the south of Akrokorinth, on which, during the siege of that citadel, a castle was built by the prince of Morea. Its name seems to correspond to the Fr. proper name *Mont Esquiou* or *Esquieu*; cp. *σκιβουρλα* haughtiness, l. 7907, and *Index*, which suggests Mont Esquivé. In Baedeker it is mentioned as *Penteskuphia*, Five Caps (lt. *scuffia*) or summits, which seems to be a transformation through popular etymology of the French name.
- Μουντράν** 5304, described as a place supplied with good water, near Koprinitza and not far from Arcadia. Baedeker mentions Mundra, with its fountains, near the ruins of anc. Phigalia.
- Μυοδενίτσα**—**Πωπτενίτσα** 1559, 4613, 7915, confusion between *μπ* and *π*, caused by the preceding nasal *την* Π. which already expresses *τιν* B. **Μουνδονίτσα** *ib.* P, where Π=M as in **Μεντέλι**, **Μποντενίτσα** 3187, **Μπουτενίτσα** 3196, **Μουντουνίτσα** P 7915. A district bordering on Thessaly, which was governed by the Marquises of Pallavicini; they recognized the Prince of Morea as their liege. To-day **Μενδενίτσα**, a town near the Thermopylae.
- Μυζηθράς**, δ, and its variations in spelling, a castle built by Prince William on a hill near Sparta, at the entrance to the *Δρόγγος* or *Ζυγός του Μελιγού* (Mt. Taygetos); 2990/98, 3039, 4331, 4426/62, 4500/28, 4647, 4836/88, 5595, 5607, 6697; from *μυζήθρα*, *caseus laconicus*, then *μυζηθράς*, one who makes or sells it, then *Μυζηθράς*, name of a person or locality; from *μύζω*, *μυζάω*. On its origin see At. IV, 332, Krumbacher, *Byz. Zeitschrift* II (1893) p. 307, and Hatzidakis, *Vizantijskij Vremennik* II (1895), 58-77, and the account of it in *Byz. Z.* v (1896), p. 219.
- N
- Νηξία** 2796, 2892, 7914; 'Αξία P 2796, P 7914. The duchy of Naxos, 2892, belonging to the Venetian family Sanudo. *Νηξία* seems to be *Νάξος* contaminated with *νησος* or *νησί* island; 'Αξία lost its *ν* through preceding *την*. See Zerlentis, *Byz. Zeitschrift*, XI, p. 491 sqq.
- Νικλι** 1715/52, 1934, 2027, 2903, 3210, 3316/32, 4391, 4410, 4603, 4878, 5006, 5147, 5919, 6602/06, 6711/17, situated in the plain of the ancient Tegea, Philippson, p. 113. Baedeker mentions the ruins of Nikli near Piali, towards the south-east of Tripolis. See also Buchon, *Voyage*, p. 419.
- Νικλιώτης** 2046.
- =
- Νεροχώριον**, τό, 8198, a place near Oreóklouon, in Skortá, and considered as outside of Morea Proper.
- O
- Όμπλός**, δ, 8329/75, a place in the river-basin of the Alpheios and at a ford, at no great distance from Oreóklouon.
- Όρεόκλωσον** 8323/31/39/51/55/65/89; **Άράκλωσον** 1759, 5633, 8191, 8204/10, P 8283; **Έρεόκλωσον** 8283. A castle in Skortá of which the nephew of Geoffroy de Bruyeres took possession by artifice. Probably from *δρος* and *κλωβός*, mountain-cage. A small but very strong castle which commanded the drongos of Skorta; "the key of the communication between the upper and lower valley of the Alpheios," Leake, *Pel.* 1:53 sq.
- Π
- Πασσαβάς**, δ, 1946, 2983, 3004, 3164; **Μπάσαβα** P 4504. A fief held by Jean de Neuilly in the district between Helos and the Maini. The ruins of the castle of Passavant still exist to the south of Gythion and Mavrovuni, on a height near the river Bardunia. Philippson, p. 223. *Passavant* is explained as being the device or watchword of the soldiers from Champagne, and it is a fit term for the position of this stronghold near the extremity of the peninsula.
- Πάτρα** 1410/53, 3132, 3640; *της Πατρού* 1955; *ή παλαιά Πάτρα* 3488. Patras on the Gulf of Corinth, still the most important town in Achaia.
- Νέα Πάτρα** 3098, castle in Thessaly built by Theodoros, son of Καλοῦ-

- δύρη.** Neopatras or Patradjik is a small place at a short distance to the west of Lamia, the site of ancient Hypate. Buchon, *Voyage*, p. 328.
- Πελοπόννησος** (with different spellings) 1405/47, 1579, 4393; **Πολυπόνησος** 2333/97, mentioned together with the new denomination *Moreas*, but in l. 1447 the relation of the two names is expressed in such a way as to imply that Moreas included the Peloponnese, whereas it is from Elis, where silk culture flourished in the M. A., that the name M. has spread over the peninsula. See *Μορέας*. It is also possible that the semi-official title of 'principality of Morca' contributed to the extension of the new, and the extinction of the old name. In a similar way the name Achaia was extended to the whole peninsula. Elis, with Andravida as the capital of the principality, was the centre of the French domination.
- Περιγάρδι** 5204, 8379, a place mentioned as being near Vlisiri, and also not far from the present Katakolon. Perigardi is probably a name of Slav origin, which by the French was interpreted as *Beau-Regard*; see this name in L., p. 176 and 177. Owing to the vicinity of *Beau-Regard* and *Beauvoir* = **Ποντικόκαστρο** to *Katakolon*, the question arises, whether they are not identical places, as the Chronicle seems to suggest. Buchon, however, makes a distinction, and places Perigardi on the site of the ancient Elis, on the Peneios towards the south-west of Andravida, see *Voyage*, p. 506. The height on which the castle is built is still called *Kaloscopi*, and by the Franks it was called *Beauvoir*, *Belvedere*, and even *Pulchrum-Videre*, according to Buchon.
- Πλάτανος**, δ. 8070, a fief of the widow of William II, a dependency of the castellany of Kalamata. See also *Ματατοχώρι*.
- Πονδικού**, τὸ κάστρον τοῦ, 1661/74/77, called in L., pp. 23, 74, 336, *lichastiau de Beau-Voir*. Its ruins still exist towards the north of the peninsula of Katakolon, south of Pyrgos in Elis; Philippson, p. 314.
- Πρωίτσα** 4673, 81, 4704/58, 4831/37/44 68/86, 5030, 5120, 5502, 6663; the place where John of Katavas defeated the Sevastocrator. The spot cannot easily be determined, but it is at no great distance from Olympia. Buchon, *Voyage*, p. 499, thinks it is Vileza, a few miles south of Lala (see *Κάπελη*); it was also not far from Isova, at the junction of the Erymanthos and the Alpheios. It is not likely to be the present Pyrgos; but see Leake, *Pel.* p. 155.
- Πτέρης**, τὸ πέραμα τῆς, 8381, some ford near Isova.
- Πύργος** 3626 is certainly not the town of that name in Elis, which did not then exist. Leake, *Pel.* p. 155, supposes it to be Psathó-Pyrgos, near Cape Drepanon.

P

Πέντα 5738, see *Βουνάρβη*.

Σ

Σαιντ-Ομερόν, τὸ κάστρον τοῦ, 8081, the celebrated castle built by Nicolas de Saint-Omer on the ruins of the Kadmea, which was afterwards destroyed by the Catalans. See s.v. Gautier II. The name *Santaméri* still clings to a mountain, and a village at its foot, in Elis, built by the same Nicolas. Buchon, *Voyage*, p. 506. A castle was also built near Maniatochori 8094, and another one at Avarino 8096, by the same.

Σάλωνα, a barony, afterwards a county, cf. Hopf, *Chron. gr. rom.* p. 477. δ ἀφέντης τῆς Σαλώνου 3633, τοῦ Σάλωνος 3294. Salona is the ancient Amphissa, to the north-west of Delphi, and was held as a fief by the house of Stromoncourt.

Σαπικού, οἱ κάμποι τοῦ, 5012; the MS has *eis tous athenou tous kampos*, which points rather to *Σαπικότι*, than to *Ἄπικότι*, the form adopted by Buchon, who takes no heed of *του*s and reads *του*; furthermore the name *Σαπικός* suggests a derivation from *σάπιος* 'rotten' and seems to indicate a soil consisting of putrid substances, a swamp, which again agrees with the abundance of water and extensive meadows mentioned in the following line. The Chronicle relates that the Great Domesticos had set out from Mistra, that his troops had gathered from Tsakonia, the Drongos and Skorta at this place, and that in the evening they had reached Karytaena, l. 5018. These details, as well as the above description, seem to point to

- the plain of *Frankourvysis*, the ancient plain of Asea, in the midst of which there is a swamp from which rises the stream considered as the source of the Alpheios. See Philippson, p. 109.
- Σέρβια**, τὰ, 4859, 5205, near the battlefield of Prinitza, in the direction towards Vlisiri and Perigardi.
- Σερβιανὰ**, τὰ, *Ρ Σερβιανὰ*, 5046/57, near Prinitza and, as it seems, identical with τὰ Σέρβια. Note the exchange of γ and β.
- Σιδερόπορτα**, ἡ, 3634, a place near Ζιτοῦνι (Λάμια), the ancient Ἑράκλεια. See Baedeker.
- Σκλαβικά**, τὰ, 3040, the portions of Morea inhabited by Slavic tribes; these were reduced to obedience by three strongholds: Mistra, Leutron and Old Maini.
- Σκλαβῶν**, ὁ δρόγος τῶν, 4605, as much as ὁ δρ. τοῦ Μελιγαῶ.
- Σκορτά**, τὰ, 1760, 1918, 3153, 5470, 6701, 7192; ὁ δρόγος τῶν Σκορτῶν 5026, 5642/62/73; ὁ ζυγὸς τῶν Σκορτῶν 7236; a mountainous country with turbulent inhabitants, which chiefly consisted of western Arcadia, with the strongholds Karytaena and Akova. The main part of it was comprised in the fief held by Geoffroy de Bruyères, who assumed the title of Lord of Karytaena. The name Σκορτά can be explained as a Greek form, from *eis* Ἰόρτινὰ for Ἰόρτινα (by-form of Ἰόρτιν), with a somewhat violent contraction and the removal of the accent to the end; or from some adj. γορτινός, derived from the ancient town, which was only a few miles distant from Karytaena.
- Σκορτινοί**, οἱ, 4663/75, 5632/59/86, 6727.
- Τ
- Τσακωνία** 1937, 2068, 2961, 3167, 4576/88/91, 4661, 4879, 5025, 5622, 6653. Tsakonia is the general name given to ancient Laconia and does not refer to the *Tsakonia* of the present day, which is a small district between the Parnon Mountains and the Gulf of Nauplion, with Leonidion as its chief place, see Philippson, p. 196, and Leake, *Pelop.* p. 150.
- Φ
- ὁ Φορευμένος 5373, ἡ Φορευμένη 5384, a place near Makry-Plagi, so called perhaps on account of a murder committed on that spot.
- Χ
- Χαλατρίτσα** 1950, 8380, a small place towards the south of Patras; in the M. A. the castle of this name was built by Robert de Tremolay.
- Χελμός**, 4664, 6718, does not refer to the mountains of that name in Achaea; it is the isolated peak near Veligosi (Leondari), on the summit of which the ruins of a medieval stronghold are still to be seen. Philippson, p. 165.
- Χλουμοῦτσι** 2652/56, 5581, 8821, a castle built by Geoffroy II from the revenues due to the Church, at a short distance to the south of Klarentza. It was the finest castle in Morea and a residence of the princes. Afterwards it was called Castel Tornese, on account of the money (*tornois*) coined there, and existed until 1825, when it was destroyed by Ibrahim Pasha.
- Χρυσορέα** 1719. The Chronicle relates that they came from the villages of the Lakkos and arrived at Chrysorea, whence they marched to Kapiskinous.
- Ω
- Ὦλενα** 1957, 6339/92, the seat of one of the bishops in Morea, now a small village to the north-east of Pyrgos. The episcopal see was afterwards transported to Andravida, but the former name was retained; in fact Olena is only mentioned in reference to the bishop of O., who often takes part in the deliberations of the Prince's Court. See Buchon, *Voyage*, p. 503 sq.

**A CATALOGUE OF BOOKS
 AND ANNOUNCEMENTS OF
 METHUEN AND COMPANY
 PUBLISHERS : LONDON
 36 ESSEX STREET
 W.C.**

CONTENTS

	PAGE		PAGE
ANNOUNCEMENTS,	2	LEADERS OF RELIGION,	30
GENERAL LITERATURE,	8-27	SOCIAL QUESTIONS OF TO-DAY,	30
METHUEN'S STANDARD LIBRARY,	27	UNIVERSITY EXTENSION SERIES,	31
BYZANTINE TEXTS,	27	COMMERCIAL SERIES,	31
LITTLE LIBRARY,	28	CLASSICAL TRANSLATIONS,	31
LITTLE GUIDES,	28	SCHOOL EXAMINATION SERIES,	32
LITTLE BIOGRAPHIES,	28	METHUEN'S JUNIOR SCHOOL-BOOKS,	32
LITTLE BLUE BOOKS	29	TEXTBOOKS OF TECHNOLOGY,	32
LIBRARY OF DEVOTION,	29	FICTION,	32-38
OXFORD COMMENTARIES,	29	THE FLEUR DE LIS NOVELS,	39
HANDBOOKS OF THEOLOGY,	29	BOOKS FOR BOYS AND GIRLS,	40
CHURCHMAN'S LIBRARY,	29	THE NOVELIST,	40
CHURCHMAN'S BIBLE,	30	METHUEN'S SIXPENNY LIBRARY,	40

OCTOBER 1902

OCTOBER 1902

MESSRS. METHUEN'S ANNOUNCEMENTS

THE COMPLETE WORKS OF CHARLES LAMB. Edited
by E. V. LUCAS. With numerous Illustrations. *In Seven Volumes.*
Demy 8vo. 7s. 6d. each.

This new edition of the works of Charles and Mary Lamb, in five volumes (to be followed by two volumes containing the Letters), will be found to contain a large quantity of new matter both in prose and verse—several thousand words in all. Mr. E. V. Lucas, the editor, has attempted in the notes, not only to relate Lamb's writings to his life, but to account for all his quotations and allusions—an ideal of thoroughness far superior to any that previous editors have set before themselves. A Life of Lamb by Mr. Lucas will follow next year.

THE LIFE AND LETTERS OF OLIVER CROMWELL.
By THOMAS CARLYLE. With an Introduction by C. H. FIRTH,
M.A., and Notes and Appendices by Mrs. S. C. LOMAS. *Three*
Volumes. 6s. each. [*Methuen's Standard Library.*]

This edition is brought up to the standard of modern scholarship by the addition of numerous new letters of Cromwell, and by the correction of many errors which recent research has discovered.

CRITICAL AND HISTORICAL ESSAYS. By LORD
MACAULAY. Edited by F. C. MONTAGUE, M.A. *Three Volumes.*
Crown 8vo. 6s. each. [*Methuen's Standard Library.*]

The only edition of this book completely annotated.

IN MEMORIAM, MAUD, AND THE PRINCESS. Edited
by J. CHURTON COLLINS, M.A. *Crown 8vo. 6s.*
[*Methuen's Standard Library.*]

THE FRENCH REVOLUTION. By THOMAS CARLYLE.
Edited by C. R. L. FLETCHER, Fellow of Magdalen College, Oxford.
Three Volumes. Crown 8vo. 6s. each.

[*Methuen's Standard Library.*]

This edition is magnificently equipped with notes.

LORD STRATHCONA: THE STORY OF HIS LIFE. By
BECKLES WILLSON. Illustrated. *Demy 8vo. 7s. 6d.*

OTHELLO. Edited by H. C. HART. *Demy 8vo. 3s. 6d.*

[*The Arden Shakespeare.*]

ROBERT HARLEY, EARL OF OXFORD. By E. S. ROSCOE.
Illustrated. *Demy 8vo. 7s. 6d.*

MESSRS. METHUEN'S ANNOUNCEMENTS 3

- WALTER RALEIGH. By Miss J. A. TAYLOR. With 12
Illustrations. *Cloth, 3s. 6d. ; leather, 4s. net.*
[*Little Biographies.*]
- LORD TENNYSON. By A. C. BENSON, M.A. With 12
Illustrations. *Cloth, 3s. 6d. ; leather, 4s. net.*
[*Little Biographies.*]
- ERASMUS. By E. F. H. CAPEY. With Illustrations. *Cloth,*
3s. 6d. ; leather, 4s. net. [*Little Biographies.*]
- CHRISTMAS BOOKS. By W. M. THACKERAY. Edited by
STEPHEN GWYNN. *Pott 8vo, cloth, 1s. 6d. net ; leather, 2s. 6d. net.*
[*The Little Library.*]
- ESMOND. By W. M. THACKERAY. Edited by STEPHEN
GWYNN. *Two Volumes. Pott 8vo, cloth, 1s. 6d. net ; leather, 2s. 6d.*
net. [*The Little Library.*]
- CHRISTMAS BOOKS. By CHARLES DICKENS. Edited by
STEPHEN GWYNN. *Two Volumes. Pott 8vo, cloth, 1s. 6d. net ;*
leather, 2s. 6d. net. [*The Little Library.*]
- THE INGOLDSBY LEGENDS. Edited by J. B. ATLAY.
Two Volumes. Pott 8vo, cloth, 1s. 6d. net ; leather, 2s. 6d. net.
[*The Little Library.*]
- A LITTLE BOOK OF ENGLISH SONNETS. Edited by
J. B. B. NICHOLS. *Pott 8vo, cloth, 1s. 6d. net ; leather, 2s. 6d. net.*
[*The Little Library.*]
- THE SCARLET LETTER. By NATHANIEL HAWTHORNE.
Edited by PERCY DEARMER. *Pott 8vo, cloth, 1s. 6d. net ; leather,*
2s. 6d. net. [*The Little Library.*]
- THE INHERITANCE. By SUSAN FERRIER. *Two Volumes.*
Pott 8vo, cloth, 1s. 6d. net ; leather, 2s. 6d. net.
[*The Little Library.*]
- PARIS. By HILAIRE BELLOC. Illustrated. *Crown 8vo. 6s.*
- CORNWALL. By A. L. SALMON. Illustrated by B. C.
BOULTER. *Pott 8vo, cloth, 3s. ; leather, 3s. 6d. net.*
[*The Little Guides.*]
- KENT. By G. CLINCH. Illustrated by F. D. BEDFORD.
Pott 8vo, cloth, 3s. ; leather, 3s. 6d. net. [*The Little Guides.*]
- BRITTANY. By S. BARING - GOULD. Illustrated by J.
WYLLIE. *Pott 8vo, cloth, 3s. ; leather, 3s. 6d. net.*
[*The Little Guides.*]
- THE ENGLISH LAKES. By F. G. BRABANT, M.A. Illus-
trated by E. H. NEW. *Pott 8vo, cloth 4s. ; leather, 4s. 6d. net*
[*The Little Guides.*]

4 MESSRS. METHUEN'S ANNOUNCEMENTS

ON COMMANDO. By D. S. VAN WARMELO. With Portrait.
Crown 8vo. 3s 6d.

THE BRUNT OF THE WAR. By EMILY HOBHOUSE. With
Map and Illustrations. *Crown 8vo.*

THE HEART OF JAPAN. By C. L. BROWNELL. Illustrated.
Crown 8vo. 6s.

A lively description of Japan and the Japanese.

OLD PICTURE-BOOKS. By A. W. POLLARD, M.A. With
many Illustrations. *Demy 8vo.* 7s. 6d. net.

A KEY TO THE TIME ALLUSIONS IN THE DIVINE
COMEDY. By G. PRADEAU. With a Dial. *Small quarto.* 3s. 6d.

THE STRUGGLE FOR PERSIA. By CAPTAIN DONALD
STUART. With a Map. *Crown 8vo.* 6s.

THE VISIT TO LONDON. Described in verse by E. V.
LUCAS, and in coloured pictures by F. D. BEDFORD. *Small 4to.* 6s.

This charming book describes the introduction of a country child to the delights and sights of London. It is the result of a well-known partnership between author and artist.

THE BOOK OF THE COUNTRY AND THE GARDEN.
By H. M. BATSON. Illustrated by F. CARRUTHERS GOULD and A.
C. GOULD. *Demy 8vo.* 10s. 6d.

MODERN SPIRITUALISM. By FRANK PODMORE. *Two*
Volumes. *8vo.* 21s. net.

ANCIENT COFFERS AND CUPBOARDS: THEIR HISTORY
AND DESCRIPTION. With many Illustrations. By FRED ROE.
Quarto. £3, 3s. net.

THE INNER AND MIDDLE TEMPLE. By H. H. L.
BELLOT, M.A. With numerous Illustrations. *Crown 8vo.* 6s. net.

SIDELIGHTS ON THE GEORGIAN PERIOD. By GEORGE
PASTON. With many illustrations. *Demy 8vo.* 10s. 6d.

THE AUTOBIOGRAPHY OF A 'NEWSPAPER GIRL.' By
ELIZABETH L. BANKS, Author of 'Campaigns of Curiosity.' With
Portrait. *Crown 8vo.* 6s.

THE DEVOTIONS OF ST. ANSELM. Edited by C. C. J.
WEBB, M.A. *Pott 8vo, cloth, 2s. ; leather, 2s. 6d. net.*

[*The Library of Devotion.*]

THE DEVOTIONS OF BISHOP ANDREWES. By F. E.
BRIGHTMAN, M.A., of Pusey House, Oxford. *Crown 8vo.* 6s.

THE AMERICAN COTTON INDUSTRY: A Study in Work
and Workers. By T. M. YOUNG. *Crown 8vo, cloth, 2s. 6d. ; paper*
boards, 1s. 6d.

- COMPARATIVE THEOLOGY. By J. A. MACCULLOCH.
Crown 8vo. 6s. [The Churchman's Library.]
- SECOND STRINGS. By A. D. GODLEY, M.A. *Fcap. 8vo. 2s. 6d.*
A volume of light verse.

Educational Books

- DESIGNING AND WEAVING. By A. F. BARKER. Illustrated. *Demy 8vo.*
- AGRICULTURAL GEOLOGY. By J. E. MARR, F.R.S. With numerous Illustrations. *Crown 8vo.*
- ARITHMETIC AND MENSURATION FOR THE WORKSHOP AND TECHNICAL SCHOOL. By C. T. MILLIS, M.I.M.E., Principal of the Borough Polytechnic College. With Diagrams. *Crown 8vo.*
- EASY DICTATION AND SPELLING. By W. WILLIAMSON, B.A., Headmaster of the West Kent Grammar School, Brockley. *Fcap. 8vo. 1s.*
- THE ROSE READER. By EDWARD ROSE. With Four coloured and other Illustrations. *Crown 8vo. 2s. 6d. And in 4 Parts. Parts I. and II., 6d. each; Part III., 8d.; Part IV., 10d.*
- JUNIOR ENGLISH EXAMINATION PAPERS. By W. WILLIAMSON, B.A., Headmaster West Kent Grammar School, Brockley. *Fcap. 8vo. 1s. [Junior Examination Series.]*
- JUNIOR ARITHMETIC EXAMINATION PAPERS. By W. S. BEARD, Headmaster Modern School, Fareham. *Fcap. 8vo. 1s. [Junior Examination Series.]*
- THE ACTS OF THE APOSTLES. Edited by A. E. RUBIE, M.A., Headmaster Royal Naval School, Eltham. *Crown 8vo. 2s. [Methuen's Junior School Books.]*
- THE GOSPEL ACCORDING TO ST. LUKE. Edited by W. WILLIAMSON, B.A., Headmaster of the West Kent Grammar School, Brockley. *Crown 8vo. 1s. 6d. [Methuen's Junior School Books.]*
- A JUNIOR FRENCH GRAMMAR. By L. A. SORNET and M. J. ACATOS, Modern Language Masters at King Edward's School, Birmingham. *[Methuen's Junior School Books.]*
- THE STUDENTS' PRAYER BOOK. PART I. MORNING AND EVENING PRAYER AND LITANY. Edited by W. H. FLECKER, M.A., D.C.L., Headmaster of the Dean Close School, Cheltenham. *Crown 8vo. 2s. 6d.*

MESSRS. METHUEN'S ANNOUNCEMENTS 7

- HONEY. By HELEN MATHERS, Author of 'Comin' thro' the Rye.' *Crown 8vo. 6s.*
- HOLY MATRIMONY. By DOROTHEA GERARD, Author of 'Lady Baby.' *Crown 8vo. 6s.*
- MISS QUILLET. By S. BARING-GOULD, Author of 'Mehalah.' Illustrated by G. GRENVILLE MANTON. *Crown 8vo. 6s.*
- BARBARA'S MONEY. By ADELINÉ SERGEANT, Author of 'The Story of a Penitent Soul.' *Crown 8vo. 6s.*
- JIM TWELVES. By W. F. SHANNON, Author of 'The Mess Deck.' *Crown 8vo. 3s. 6d.*
- THE ADVENTURES OF SIR JOHN SPARROW. By HAROLD BEGBIE. *Crown 8vo. 6s.*
- THE FATE OF VALSEC. By J. BLOUNDELLE BURTON. *Crown 8vo. 6s.*
- PAPA. By Mrs. C. N. WILLIAMSON, Author of 'The Barnstormers.' *Crown 8vo. 6s.*
- MRS. CLYDE. By JULIEN GORDON. *Crown 8vo. 6s.*
- THE BRANDED PRINCE. By WEATHERBY CHESNEY, Author of 'John Topp, Pirate.' *Crown 8vo. 6s.*
- A PRINCESS OF THE HILLS. By Mrs. BURTON HARRISON. Illustrated. *Crown 8vo. 6s.*
- THE TWICKENHAM PEERAGE. By RICHARD MARSH, Author of 'The Beetle.' *Crown 8vo. 6s.*
- THE PUPPET CROWN. By HAROLD MACGRATH. Illustrated. *Crown 8vo. 6s.*
- WITH ESSEX IN IRELAND. By the Hon. EMILY LAWLESS. *Cheaper Edition. Crown 8vo. 6s.*
- A cheaper edition of a book which won considerable popularity in a more expensive form some years ago.
- THE INCA'S TREASURE. By ERNEST GLANVILLE. Illustrated by A. H. BUCKLAND. *Crown 8vo. 3s. 6d.*

The Novelist

Messrs. METHUEN are issuing under the above general title a Monthly Series of Novels by popular authors at the price of Sixpence. Each Number is as long as the average Six Shilling Novel.

No. XXXII. THE KLOOF BRIDE. By ERNEST GLANVILLE.

Methuen's Sixpenny Library

- THE MILL ON THE FLOSS. By GEORGE ELIOT.
- PETER SIMPLE. By CAPTAIN MARRYAT.
- MARY BARTON. By MRS. GASKELL.
- PRIDE AND PREJUDICE. By JANE AUSTEN.
- NORTH AND SOUTH. By MRS. GASKELL.
- JACOB FAITHFUL. By CAPTAIN MARRYAT.
- SHIRLEY. By CHARLOTTE BRONTË.

- 'Mr. Balfour has done his work extremely well—done it, in fact, as Stevenson himself would have wished it done, with care and skill and affectionate appreciation. His own personal tribute in the last chapter of the second volume is an admirable piece of writing, the tribute of a relative and admirer, but none the less faithful and discerning.'—*Westminster Gazette*.
- S. Baring-Gould**, Author of 'Mehalah,' etc. **THE LIFE OF NAPOLEON BONA-PARTE**. With over 450 Illustrations in the Text, and 12 Photogravure Plates. *Gilt top. Large quarto. 36s.*
'The main feature of this gorgeous volume is its great wealth of beautiful photogravures and finely-executed wood engravings, constituting a complete pictorial chronicle of Napoleon I.'s personal history.'—*Daily Telegraph*.
- THE TRAGEDY OF THE CÆSARS**. With numerous Illustrations from Busts, Gems, Cameos, etc. *Fifth Edition. Royal 8vo. 15s.*
'A most splendid and fascinating book on a subject of undying interest. It is brilliantly written, and the illustrations are supplied on a scale of profuse magnificence.'—*Daily Chronicle*.
- A BOOK OF FAIRY TALES**. With numerous Illustrations and Initial Letters by ARTHUR J. GASKIN. *Second Edition. Crown 8vo. Buckram. 6s.*
- OLD ENGLISH FAIRY TALES**. With numerous Illustrations by F. D. BEDFORD. *Second Edition. Cr. 8vo. Buckram. 6s.*
'A charming volume.'—*Guardian*.
- THE CROCK OF GOLD**. Fairy Stories. *Crown 8vo. 6s.*
'Twelve delightful fairy tales.'—*Punch*.
- THE VICAR OF MORWENSTOW: A Biography**. A new and Revised Edition. With Portrait. *Crown 8vo. 3s. 6d.*
A completely new edition of the well-known biography of R. S. Hawker.
- DARTMOOR: A Descriptive and Historical Sketch**. With Plans and numerous Illustrations. *Crown 8vo. 6s.*
'A most delightful guide, companion and instructor.'—*Scotsman*.
- THE BOOK OF THE WEST**. With numerous Illustrations. *Two volumes. Vol. I. Devon. Second Edition. Vol. II. Cornwall. Second Edition. Crown 8vo. 6s. each.*
'Bracing as the air of Dartmoor, the legend weird at twilight over Dorsmare Pool, they give us a very good idea of this enchanting and beautiful district.'—*Guardian*.
- A BOOK OF BRITANNY**. With numerous Illustrations. *Crown 8vo. 6s.*
Uniform in scope and size with Mr. Baring-Gould's well-known books on Devon, Cornwall, and Dartmoor.
- OLD COUNTRY LIFE**. With 67 Illustrations. *Fifth Edition. Large Cr. 8vo. 6s.*
- AN OLD ENGLISH HOME**. With numerous Plans and Illustrations. *Cr. 8vo. 6s.*
- HISTORIC ODDITIES AND STRANGE EVENTS**. *Fifth Edition. Cr. 8vo. 6s.*
- YORKSHIRE ODDITIES AND STRANGE EVENTS**. *Fifth Edition. Crown 8vo. 6s.*
- STRANGE SURVIVALS AND SUPERSTITIONS**. *Second Edition. Cr. 8vo. 6s.*
- A GARLAND OF COUNTRY SONG: English Folk Songs with their Traditional Melodies**. Collected and arranged by S. BARING-GOULD and H. F. SHEPPARD. *Demy 4to. 6s.*
- SONGS OF THE WEST: Traditional Ballads and Songs of the West of England, with their Melodies**. Collected by S. BARING-GOULD, M.A., and H. F. SHEPPARD, M.A. In 4 Parts. *Parts I., II., III., 2s. each. Part IV., 5s. In One Volume, French Morocco, 15s.*
'A rich collection of humour, pathos, grace, and poetic fancy.'—*Saturday Review*.
- E. E. Bally, A FRENCH COMMERCIAL READER**. With Vocabulary. *Second Edition. Crown 8vo. 2s.*
[Commercial Series.]
- FRENCH COMMERCIAL CORRESPONDENCE**. With Vocabulary. *Third Edition. Crown 8vo. 2s.*
[Commercial Series.]
- A GERMAN COMMERCIAL READER**. With Vocabulary. *Crown 8vo. 2s.*
[Commercial Series.]
- GERMAN COMMERCIAL CORRESPONDENCE**. With Vocabulary. *Crown 8vo. 2s. 6d.*
[Commercial Series.]
- W. E. Barnes, D.D. ISAIAH**. *Two Volumes. Fcap. 8vo. 2s. net each. Vol. I. With Map.* [Churchman's Bible.]
- Mrs. P. A. Barnett, A LITTLE BOOK OF ENGLISH PROSE**. *Pott 8vo. Cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net.* [Little Library.]
- R. R. N. Baron, M.A. FRENCH PROSE COMPOSITION**. *Crown 8vo. 2s. 6d. Key, 3s. net.*
- H. M. Barron, M.A., Wadham College, Oxford. TEXTS FOR SERMONS ON VARIOUS OCCASIONS AND SUBJECTS**. With a Preface by Canon SCOTT HOLLAND. *Crown 8vo. 3s. 6d.*

- E. W. Brooks.** See F. J. Hamilton.
- O. Browning, M.A.** A SHORT HISTORY OF MEDIEVAL ITALY, A.D. 1250-1530. In Two Volumes. *Crown 8vo.* 5s. each. VOL. I. 1250-1409.—Guelphs and Ghibellines. VOL. II. 1409-1530.—The Age of the Condottieri.
- J. Buchan.** See Isaac Walton.
- Miss Bulley.** See Lady Dilke.
- John Bunyan.** THE PILGRIM'S PROGRESS. Edited, with an Introduction, by C. H. FIRTH, M.A. With 39 Illustrations by R. ANNING BELL. *Cr. 8vo.* 6s. 'The best "Pilgrim's Progress."—*Educational Times.*
- G. J. Burch, M.A., F.R.S.** A MANUAL OF ELECTRICAL SCIENCE. With numerous Illustrations. *Crown 8vo.* 3s. [University Extension Series.]
- Gelett Burgess.** GOOPS AND HOW TO BE THEM. With numerous Illustrations. *Small 4to.* 6s.
- E. Burn, B.D.,** Examining Chaplain to the Bishop of Lichfield. AN INTRODUCTION TO THE HISTORY OF THE CREEDS. *Demy 8vo.* 10s. 6d. [Handbooks of Theology.] 'This book may be expected to hold its place as an authority on its subject.'—*Spectator.*
- J. H. Burn, B.D., F.R.S.E.** A MANUAL OF CONSOLATION FROM THE SAINTS AND FATHERS. *Pott 8vo.* *Cloth,* 2s.; *leather,* 2s. 6d. net. [Library of Devotion.]
- Robert Burns.** THE POEMS OF ROBERT BURNS. Edited by ANDREW LANG and W. A. CRAIGIE. With Portrait. *Second Edition.* *Demy 8vo,* gilt top. 6s.
- J. E. Bury, LL.D.** See Gibbon.
- Alfred Caldecott, D.D.** THE PHILOSOPHY OF RELIGION IN ENGLAND AND AMERICA. *Demy 8vo.* 10s. 6d. [Handbooks of Theology.] 'Dr. Caldecott treats the subject as we have long hoped it would eventually be treated.'—*Church Times.* 'A lucid and informative account, which certainly deserves a place in every philosophical library.'—*Scottsman.*
- D. S. Calderwood,** Headmaster of the Normal School, Edinburgh. TEST CARDS IN EUCLID AND ALGEBRA. In three packets of 40, with Answers. 1s. each. Or in three Books, price 2s., 2s., and 3s.
- R. M. and A. J. Carlyle, M.A.** BISHOP LATIMER. With Portrait. *Crown 8vo.* 3s. 6d. [Leaders of Religion.]
- G. G. Channer and M. E. Roberts.** LACE-MAKING IN THE MIDLANDS, PAST AND PRESENT. With 16 full-page Illustrations. *Crown 8vo.* 2s. 6d. 'An interesting book, illustrated by fascinating photographs.'—*Speaker.*
- Lord Chesterfield,** THE LETTERS OF, TO HIS SON. Edited, with an Introduction, by C. STRACHEY, and Notes by A. CALTHROP. Two Volumes. *Crown 8vo.* 6s. each. [Methuen's Standard Library.]
- F. W. Christian.** THE CAROLINE ISLANDS. With many Illustrations and Maps. *Demy 8vo.* 12s. 6d. net.
- Cicero.** DE ORATORE I. Translated by E. N. P. MOOR, M.A. *Crown 8vo.* 3s. 6d. [Classical Translations.]
- SELECT ORATIONS (Pro Milone, Pro Murena, Philippicæ, In Catilinam). Translated by H. E. D. BLAKISTON, M.A., Fellow and Tutor of Trinity College, Oxford. *Crown 8vo.* 5s. [Classical Translations.]
- DE NATURA DEORUM. Translated by F. BROOKS, M.A., late Scholar of Balliol College, Oxford. *Crown 8vo.* 3s. 6d. [Classical Translations.]
- DE OFFICIIS. Translated by G. B. GARDINER, M.A. *Crown 8vo.* 2s. 6d. [Classical Translations.]
- F. A. Clarke, M.A.** BISHOP KEN. With Portrait. *Crown 8vo.* 3s. 6d. [Leaders of Religion.]
- E. H. Colbeck, M.D.** DISEASES OF THE HEART. With numerous Illustrations. *Demy 8vo.* 12s.
- W. G. Collingwood, M.A.** THE LIFE OF JOHN RUSKIN. With Portraits. *Cheap Edition.* *Crown 8vo.* 6s.
- J. G. Collins, M.A.** See Tennyson.
- W. E. Collins, M.A.** THE BEGINNINGS OF ENGLISH CHRISTIANITY. With Map. *Crown 8vo.* 3s. 6d. [Churchman's Library.]
- A. M. Cook, M.A.** See E. C. Marchant.
- R. W. Cooke-Taylor.** THE FACTORY SYSTEM. *Crown 8vo.* 2s. 6d. [Social Questions Series.]
- Marie Corelli.** THE PASSING OF THE GREAT QUEEN: A Tribute to the Noble Life of Victoria Regina. *Small 4to.* 1s.
- A CHRISTMAS GREETING. *Sm. 4to.* 1s.
- Recomary Cotes.** DANTE'S GARDEN. With a Frontispiece. *Second Edition.* *Fcap. 8vo.* *cloth* 2s. 6d.; *leather,* 3s. 6d. net.

- Lady Dilke, Miss Bulley, and Miss Whitley.** WOMEN'S WORK. *Crown 8vo.* 2s. 6d. [Social Questions Series.]
- P. H. Ditchfield, M.A., F.S.A.** ENGLISH VILLAGES. Illustrated. *Crown 8vo.* 6s. 'A book which for its instructive and pictorial value should find a place in every village library.'—*Scotsman*. 'One of the best books on village antiquities we have seen.'—*Outlook*.
- THE STORY OF OUR ENGLISH TOWNS.** With Introduction by AUGUSTUS JESSOP, D.D. *Second Edition.* *Crown 8vo.* 6s.
- OLD ENGLISH CUSTOMS:** Extant at the Present Time. An Account of Local Observances, Festival Customs, and Ancient Ceremonies yet Surviving in Great Britain. *Crown 8vo.* 6s.
- W. M. Dixon, M.A.** A PRIMER OF TENNYSON. *Second Edition.* *Crown 8vo.* 2s. 6d. 'Much sound and well-expressed criticism. The bibliography is a boon.'—*Speaker*.
- ENGLISH POETRY FROM BLAKE TO BROWNING.** *Second Edition.* *Crown 8vo.* 2s. 6d. [University Extension Series.]
- E. Dowden, Litt.D.** See Shakespeare.
- J. Dowden, D.D.,** Lord Bishop of Edinburgh. THE WORKMANSHIP OF THE PRAYER BOOK: Its Literary and Liturgical Aspects. *Second Edition.* *Crown 8vo.* 3s. 6d. [Churchman's Library.]
- E. R. Driver, D.D.,** Canon of Christ Church, Regius Professor of Hebrew in the University of Oxford. SERMONS ON SUBJECTS CONNECTED WITH THE OLD TESTAMENT. *Crown 8vo.* 6s. 'A welcome companion to the author's famous "Introduction."'—*Guardian*.
- S. J. Duncan (Mrs. Coxes),** Author of 'A Voyage of Consolation.' ON THE OTHER SIDE OF THE LATCH. *Second Edition.* *Crown 8vo.* 6s.
- J. T. Dunn, D.Sc., and V. A. Mundella.** GENERALELEMENTARYSCIENCE. With 114 Illustrations. *Crown 8vo.* 3s. 6d. [Methuen's Science Primers.]
- The Earl of Durham.** A REPORT ON CANADA. With an Introductory Note. *Demy 8vo.* 7s. 6d. net. A reprint of the celebrated Report which Lord Durham made to the British Government on the state of British North America in 1839. It is probably the most important utterance on British colonial policy ever published.
- W. A. Dutt.** NORFOLK. Illustrated by R. C. BOULTER. *Pott 8vo.* Cloth, 3s.; leather, 3s. 6d. net. [Little Guides.]
- Clement Edwards.** RAILWAY NATIONALIZATION. *Crown 8vo.* 2s. 6d. [Social Questions Series.]
- W. Douglas Edwards.** COMMERCIAL LAW. *Crown 8vo.* 2s. [Commercial Series.]
- H. E. Egerton, M.A.** A HISTORY OF BRITISH COLONIAL POLICY. *Demy 8vo.* 12s. 6d. 'It is a good book, distinguished by accuracy in detail, clear arrangement of facts, and a broad grasp of principles.'—*Manchester Guardian*.
- Thomas Ellwood.** THE HISTORY OF THE LIFE OF. Edited by C. G. CURRIE, M.A. *Crown 8vo.* 6s. [Methuen's Standard Library.] This edition is the only one which contains the complete book as originally published. It has a long Introduction and many Footnotes.
- E. Engel.** A HISTORY OF ENGLISH LITERATURE: From its Beginning to Tennyson. Translated from the German. *Demy 8vo.* 7s. 6d. net. This is a very complete and convenient sketch of the evolution of our literature from early days. The treatment is biographical as well as critical, and is rendered more interesting by the quotation of characteristic passages from the chief authors.
- W. H. Fairbrother, M.A.** THE PHILOSOPHY OF T. H. GREEN. *Second Edition.* *Crown 8vo.* 3s. 6d.
- Susan Ferrier.** MARRIAGE. Edited by Miss GOODRICH FRERE and Lord INNESLEIGH. *Two Volumes.* *Pott 8vo.* Each volume, cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net. [Little Library.]
- C. H. Firth, M.A.** CROMWELL'S ARMY: A History of the English Soldier during the Civil Wars, the Commonwealth, and the Protectorate. *Crown 8vo.* 7s. 6d. An elaborate study and description of Cromwell's army by which the victory of the Parliament was secured. The 'New Model' is described in minute detail, and the author, who is one of the most distinguished historians of the day, has made great use of unpublished MSS.
- G. W. Fisher, M.A.** ANNALS OF SHREWSBURY SCHOOL. With numerous Illustrations. *Demy 8vo.* 10s. 6d.
- Edward Fitzgerald.** THE RUBAIYAT OF OMAR KHAYYAM. With a Commentary by H. M. BATSON, and a Biography of Omar by E. D. ROSS. 6s.

George Glasig. See Dickens.

A. D. Godley, M.A., Fellow of Magdalen College, Oxford. **LYRA FRIVOLA.** *Third Edition. Fcap. 8vo. 2s. 6d.*

VERSES TO ORDER. *Cr. 8vo. 2s. 6d. net.*

Miss Goodrich-Freer. See Susan Ferrier.

P. Anderson Graham. **THE RURAL EXODUS.** *Crown 8vo. 2s. 6d.*
[Social Questions Series.]

F. S. Granger, M.A., Litt.D. **PSYCHOLOGY.** *Second Edition. Crown 8vo. 2s. 6d.*
[University Extension Series.]

THE SOUL OF A CHRISTIAN. *Crown 8vo. 6s.*

A book dealing with the evolution of the religious life and experiences.

'A remarkable book.'—*Glasgow Herald.*

See also University Extension Series.

E. M'Queen Gray. **GERMAN PASSAGES FOR UNSEEN TRANSLATION.** *Crown 8vo. 2s. 6d.*

P. L. Gray, B.Sc., formerly Lecturer in Physics in Mason University College, Birmingham. **THE PRINCIPLES OF MAGNETISM AND ELECTRICITY:** an Elementary Text-Book. With 181 Diagrams. *Crown 8vo. 3s. 6d.*

G. Buckland Green, M.A., Assistant Master at Edinburgh Academy, late Fellow of St. John's College, Oxon. **NOTES ON GREEK AND LATIN SYNTAX.** *Crown 8vo. 3s. 6d.*

Notes and explanations on the chief difficulties of Greek and Latin Syntax, with numerous passages for exercise.

E. T. Green, M.A. **THE CHURCH OF CHRIST.** *Crown 8vo. 6s.*
[Churchman's Library.]

E. A. Gregory. **THE VAULT OF HEAVEN.** A Popular Introduction to Astronomy. With numerous Illustrations. *Crown 8vo. 2s. 6d.*
[University Extension Series.]

W. Hall Griffin, M.A. **SELECTIONS FROM THE EARLY POEMS OF ROBERT BROWNING.** Edited by *Pott 8vo. Cloth, 2s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net.*

G. H. Grinling. **A HISTORY OF THE GREAT NORTHERN RAILWAY, 1825-95.** With Illustrations. *Demy 8vo. 10s. 6d.*

'Mr. Grinling has done for a Railway what Macaulay did for English History.'—*The Engineer.*

F. Hinds Grooms. See George Borrow.

M. L. Gwynn. **A BIRTHDAY BOOK.** *Royal 8vo. 12s.*

This is a birthday-book of exceptional dignity, and the extracts have been chosen with particular care.

Stephen Gwynn. See Thackeray.

John Hackett, B.D. **A HISTORY OF THE ORTHODOX CHURCH OF CYPRUS.** With Maps and Illustrations. *Demy 8vo. 15s. net.*

A. C. Haddon, Sc.D., F.R.S. **HEAD-HUNTERS, BLACK, WHITE, AND BROWN.** With many Illustrations and a Map. *Demy 8vo. 15s.*

A narrative of adventure and exploration in Northern Borneo. It contains much matter of the highest scientific interest.

E. A. Hadfield. See H. de B. Gibbins.

E. H. Hall and W. G. Neal. **THE ANCIENT RUINS OF RHODESIA.** With numerous Illustrations. *Demy 8vo. 21s. net.*

This book contains descriptions of two hundred ruins of temples and forts, and of their types and ages of architecture. It describes also the Sabeian and Phœnician occupations of Rhodesia; King Solomon's gold, ancient burials, ancient gold-mining, etc. It is profusely illustrated, and contains many maps and plans.

F. J. Hamilton, D.D., and E. W. Brooks. **ZACHARIAH OF MITYLENE.** Translated into English. *Demy 8vo. 12s. 6d. net.*
[Byzantine Texts.]

D. Hannay. **A SHORT HISTORY OF THE ROYAL NAVY, FROM EARLY TIMES TO THE PRESENT DAY.** Illustrated. *Two Volumes. Demy 8vo. 7s. 6d. each.*
Vol. I. 1800-1888.

A. T. Hare, M.A. **THE CONSTRUCTION OF LARGE INDUCTION COILS.** With numerous Diagrams. *Demy 8vo. 6s.*

Clifford Harrison. **READING AND READERS.** *Fcap. 8vo. 2s. 6d.*
'An extremely sensible little book.'—*Manchester Guardian.*

Sven Hedin, Gold Medalist of the Royal Geographical Society. **THROUGH ASIA.** With 300 Illustrations from Sketches and Photographs by the Author, and Maps. *Two Volumes. Royal 8vo. 36s. net.*

'One of the greatest books of the kind issued during the century. It is impossible to give an adequate idea of the richness of the contents of this book, or of its abounding attractions as a story of travel unsurpassed in geographical and human interest. Much of it is a revelation. Altogether the work is one which in solidity, novelty, and interest must take a first rank among publications of its class.'—*Times.*

- G. Howell.** TRADE UNIONISM—NEW AND OLD. *Third Edition.* Crown 8vo. 2s. 6d. [Social Questions Series.]
- H. G. Hutchinson.** THE GOLFING PILGRIM. Crown 8vo. 6s.
- A. W. Hutton, M.A.** CARDINAL MANNING. With Portrait. Crown 8vo. 3s. 6d. [Leaders of Religion.]
See also TAULER.
- Edward Hutton.** See Richard Crashaw.
- R. H. Hutton.** CARDINAL NEWMAN. With Portrait. Crown 8vo. 3s. 6d. [Leaders of Religion.]
- W. H. Hutton, M.A.** THE LIFE OF SIR THOMAS MORE. With Portraits. *Second Edition.* Crown 8vo. 5s.
- WILLIAM LAUD.** With Portrait. *Second Edition.* Crown 8vo. 3s. 6d. [Leaders of Religion.]
- Henrik Ibsen.** BRAND. A Drama. Translated by WILLIAM WILSON. *Third Edition.* Crown 8vo. 3s. 6d.
- Lord Iddealsleigh.** See Susan Ferrier.
- W. R. Inge, M.A.,** Fellow and Tutor of Hertford College, Oxford. CHRISTIAN MYSTICISM. The Bampton Lectures for 1899. Demy 8vo. 12s. 6d. net.
'It is fully worthy of the best traditions connected with the Bampton Lectureship.'—*Record.*
- A. D. Innes, M.A.** A HISTORY OF THE BRITISH IN INDIA. With Maps and Plans. Crown 8vo. 7s. 6d.
'Written in a vigorous and effective style . . . a thoughtful and impartial account.'—*Spectator.*
'Mr. Innes has done a difficult piece of work well. He has taken the history into his mind; given it shape, feature, and vitality there; therefore it comes alive and fresh from his mind.'—*Scotsman.*
- E. Jackson, M.A.** A PRIMER OF BUSINESS. *Third Edition.* Crown 8vo. 1s. 6d. [Commercial Series.]
- F. Jacob, M.A.** JUNIOR FRENCH EXAMINATION PAPERS. *Fcap. 8vo.* 1s. [Junior Examination Series.]
- J. Stephen Jeans.** TRUSTS, POOLS, AND CORNERS. Crown 8vo. 2s. 6d. [Social Questions Series.]
- R. L. Jefferson.** A NEW RIDE TO KHIVA. Illustrated. Crown 8vo. 6s.
- R. Jenks, M.A.,** Professor of Law at University College, Liverpool. ENGLISH LOCAL GOVERNMENT. Crown 8vo. 2s. 6d. [University Extension Series.]
- C. E. Jerram, M.A.** See Pascal.
- Augustus Jessopp, D.D.** JOHN DONNE. With Portrait. Crown 8vo. 3s. 6d. [Leaders of Religion.]
- F. E. Jevons, M.A.,** Litt.D., Principal of Hatfield Hall, Durham. EVOLUTION. Crown 8vo. 3s. 6d. [Churchman's Library.]
- AN INTRODUCTION TO THE HISTORY OF RELIGION.** *Second Edition.* Demy 8vo. 10s. 6d. [Handbooks of Theology.]
'The merit of this book lies in the penetration, the singular acuteness and force of the author's judgment. He is at once critical and luminous, at once just and suggestive. A comprehensive and thorough book.'—*Birmingham Post.*
- Sir H. H. Johnston, K.C.B.** BRITISH CENTRAL AFRICA. With nearly 200 Illustrations and Six Maps. *Second Edition.* Crown 4to. 18s. net.
- H. Jones.** A GUIDE TO PROFESSIONS AND BUSINESS. Crown 8vo. 1s. 6d. [Commercial Series.]
- F. W. Joyce, M.A.** THE LIFE OF SIR FREDERICK GORE OUSELEY. 7s. 6d.
- Lady Julian of Norwich.** REVELATIONS OF DIVINE LOVE. Edited by GRACE WARRACK. Crown 8vo. 6s.
A partially modernised version, from the ms. in the British Museum of a book which Dr. Dalgairns terms 'One of the most remarkable books of the Middle Ages.' Mr. Inge in his Bampton Lectures on Christian Mysticism calls it 'The beautiful but little known *Revelations.*'
- M. Kaufmann.** SOCIALISM AND MODERN THOUGHT. Crown 8vo. 2s. 6d. [Social Questions Series.]
- J. F. Keating, D.D.** THE AGAPE AND THE EUCHARIST. Crown 8vo. 3s. 6d.
- John Keble.** THE CHRISTIAN YEAR. With an Introduction and Notes by W. LOCK, D.D., Warden of Keble College. Illustrated by R. ANNING BELL. *Second Edition.* *Fcap. 8vo.* 3s. 6d.; *padded morocco,* 5s.
'The present edition is annotated with all the care and insight to be expected from Dr. Lock.'—*Guardian.*
- LYRA INNOCENTIIUM.** Edited, with Introduction and Notes, by WALTER LOCK, D.D., Warden of Keble College, Oxford. *Poet. 8vo.* Cloth, 2s.; leather, 2s. 6d. net. [Library of Devotion.]
'This sweet and fragrant book has never been published more attractively.'—*Academy.*

- Captain Melville Lee.** A HISTORY OF POLICE IN ENGLAND. *Crown 8vo.* 7s. 6d.
'A learned book, comprising many curious details to interest the general reader as well as the student who will consult it for exact information.'—*Daily News*.
'The book rests on accurate research and gives a vast array of facts and statistics.'—*Glasgow Herald*.
- V. B. Lewis, M.A.** AIR AND WATER. Illustrated. *Crown 8vo.* 2s. 6d.
[University Extension Series.]
- Walter Lock, D.D.,** Warden of Keble College. ST. PAUL, THE MASTER-BUILDER. *Crown 8vo.* 3s. 6d.
See also Keble and Oxford Commentaries.
- JOHN KEBLE.** With Portrait. *Crown 8vo.* 3s. 6d.
[Leaders of Religion.]
- E. V. Lucas.** See Jane Austen and Mrs. Gaskell and Charles Lamb.
- Lucian.** SIX DIALOGUES (Nigrinus, Icaro-Menippus, The Cock, The Ship, The Parasite, The Lover of Falsehood). Translated by S. T. Irwin, M.A., Assistant Master at Clifton; late Scholar of Exeter College, Oxford. *Crown 8vo.* 3s. 6d.
[Classical Translations.]
- L. W. Lyde, M.A.** A COMMERCIAL GEOGRAPHY OF THE BRITISH EMPIRE. *Third Edition.* *Crown 8vo.* 2s.
[Commercial Series.]
- Hon. Mrs. Lyttelton.** WOMEN AND THEIR WORK. *Crown 8vo.* 2s. 6d.
'Thoughtful, interesting, practical.'—*Guardian*.
'The book is full of sound precept given with sympathy and wit.'—*Pilot*.
- J. E. B. M'Allen, M.A.** THE PRINCIPLES OF BOOKKEEPING BY DOUBLE ENTRY. *Crown 8vo.* 2s.
[Commercial Series.]
- F. MacGunn.** JOHN KNOX. With Portrait. *Crown 8vo.* 3s. 6d.
[Leaders of Religion.]
- A. M. Mackay.** THE CHURCHMAN'S INTRODUCTION TO THE OLD TESTAMENT. *Crown 8vo.* 3s. 6d.
[Churchman's Library.]
'The book throughout is frank and courageous.'—*Glasgow Herald*.
- Laurie Magnus, M.A.** A PRIMER OF WORDSWORTH. *Crown 8vo.* 2s. 6d.
- J. P. Mahaffy, Litt.D.** A HISTORY OF THE EGYPT OF THE PTOLEMIES. Fully Illustrated. *Crown 8vo.* 6s.
- F. W. Maitland, LL.D.,** Downing Professor of the Laws of England in the University of Cambridge. CANON LAW IN ENGLAND. *Royal 8vo.* 7s. 6d.
- H. E. Malden, M.A.** ENGLISH RECORDS. A Companion to the History of England. *Crown 8vo.* 3s. 6d.
- THE ENGLISH CITIZEN: HIS RIGHTS AND DUTIES. *Crown 8vo.* 1s. 6d.
- E. C. Marchant, M.A.,** Fellow of Peterhouse, Cambridge, and Assistant Master at St. Paul's School. A GREEK ANTHOLOGY. *Crown 8vo.* 3s. 6d.
- E. C. Marchant, M.A.,** and **A. M. Cook, M.A.** PASSAGES FOR UNSEEN TRANSLATION. *Crown 8vo.* 3s. 6d.
'We know no book of this class better fitted for use in the higher forms of schools.'—*Guardian*.
- J. E. Marr, F.R.S.,** Fellow of St. John's College, Cambridge. THE SCIENTIFIC STUDY OF SCENERY. Illustrated. *Crown 8vo.* 6s.
'A volume, moderate in size and readable in style, which will be acceptable alike to the student of geology and geography, and to the tourist.'—*Athenaeum*.
- A. J. Mason.** THOMAS CRANMER. With Portrait. *Crown 8vo.* 3s. 6d.
[Leaders of Religion.]
- George Massee.** THE EVOLUTION OF PLANT LIFE: Lower Forms. With Illustrations. *Crown 8vo.* 2s. 6d.
[University Extension Series.]
- C. F. G. Masterman, M.A.** TENNYSON AS A RELIGIOUS TEACHER. *Crown 8vo.* 6s.
'A thoughtful and penetrating appreciation, full of interest and suggestion.'—*World*.
- Annie Matheson.** See Mrs. Craik.
- Emma S. Mellowe.** A SHORT STORY OF ENGLISH LITERATURE. *Crown 8vo.* 3s. 6d.
'A lucid and well-arranged account of the growth of English literature.'—*Fall Mail Gazette*.
- L. C. Miall, F.R.S.** See Gilbert White.
- E. B. Michell.** THE ART AND PRACTICE OF HAWKING. With 3 Photographures by G. E. Lodge, and other Illustrations. *Demy 8vo.* 10s. 6d.

- W. C. G. Fakes.** THE SCIENCE OF HYGIENE. With numerous Illustrations. *Demy 8vo.* 15s.
'A thoroughgoing working text-book of its subject, practical and well-stocked.'—*Scotsman.*
- Prof. Léon Parmentier and M. Eides.** EVAGRIUS. Edited by. *Demy 8vo.* 10s. 6d. net. [Byzantine Texts.]
- H. W. Paul.** See Laurence Sterne.
- E. H. Pearce,** M.A. THE ANNALS OF CHRIST'S HOSPITAL. With many Illustrations. *Demy 8vo.* 7s. 6d.
'A well-written, copious, authentic history.'—*Times.*
- R. E. Peary,** Gold Medallist of the Royal Geographical Society. NORTHWARD OVER THE GREAT ICE. With over 800 Illustrations. 2 vols. *Royal 8vo.* 32s. net.
'His book will take its place among the permanent literature of Arctic exploration.'—*Times.*
- Sidney Peel,** late Fellow of Trinity College, Oxford, and Secretary to the Royal Commission on the Licensing Laws. PRACTICAL LICENSING REFORM. *Second Edition.* *Crown 8vo.* 1s. 6d.
- M. Perugini.** SELECTIONS FROM WILLIAM BLAKE. *Pott 8vo.* Cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net.
[Little Library.]
- J. P. Peters,** D.D. THE OLD TESTAMENT AND THE NEW SCHOLARSHIP. *Crown 8vo.* 6s.
[Churchman's Library.]
'Every page reveals wide reading, used with sound and scholarly judgment.'—*Manchester Guardian.*
- W. M. Flinders Petrie,** D.C.L., LL.D., Professor of Egyptology at University College. A HISTORY OF EGYPT, FROM THE EARLIEST TIMES TO THE PRESENT DAY. Fully Illustrated. In six volumes. *Crown 8vo.* 6s. each.
'A history written in the spirit of scientific precision so worthily represented by Dr. Petrie and his school cannot but promote sound and accurate study, and supply a vacant place in the English literature of Egyptology.'—*Times.*
- VOL. I.** PREHISTORIC TIMES TO XVIIth DYNASTY. *Fourth Edition.*
VOL. II. THE XVIIth AND XVIIIth DYNASTIES. *Third Edition.*
VOL. IV. THE EGYPT OF THE PTOLEMIES. J. P. MAHAFFY, Litt.D.
VOL. V. ROMAN EGYPT. J. G. MILNE, M.A.
VOL. VI. EGYPT IN THE MIDDLE AGES. STANLEY LANE-POOLE, M.A.
- RELIGION AND CONSCIENCE IN ANCIENT EGYPT.** Fully Illustrated. *Crown 8vo.* 2s. 6d.
- SYRIA AND EGYPT, FROM THE TELL EL AMARNA TABLETS.** *Crown 8vo.* 2s. 6d.
- EGYPTIAN TALES.** Illustrated by TRISTRAM ELLIS. In Two Volumes. *Crown 8vo.* 3s. 6d. each.
- EGYPTIAN DECORATIVE ART.** With 120 Illustrations. *Crown 8vo.* 3s. 6d.
'In these lectures he displays rare skill in elucidating the development of decorative art in Egypt.'—*Times.*
- Philip Pienaar.** WITH STEYN AND DE WET. *Second Edition.* *Crown 8vo.* 3s. 6d.
A narrative of the adventures of a Boer telegraphist of the Orange Free State during the war.
- Plantus.** THE CAPTIVI. Edited, with an Introduction, Textual Notes, and a Commentary, by W. M. LINDSAY, Fellow of Jesus College, Oxford. *Demy 8vo.* 10s. 6d. net.
For this edition all the important mss. have been re-collated. An appendix deals with the accentual element in early Latin verse. The Commentary is very full.
'A work of great erudition and fine scholarship.'—*Scotsman.*
- THE CAPTIVI.** Adapted for Lower Forms, by J. H. FRESS, M.A., late Fellow of St. John's, Cambridge. 1s. 6d.
- J. T. Flowden-Wardlaw,** B.A., King's College, Cambridge. EXAMINATION PAPERS IN ENGLISH HISTORY. *Crown 8vo.* 2s. 6d.
[School Examination Series.]
- M. C. Potter,** M.A., F.L.S. A TEXT-BOOK OF AGRICULTURAL BOTANY. Illustrated. *2nd Edition.* *Crown 8vo.* 4s. 6d.
[University Extension Series.]
- L. L. Price,** M.A., Fellow of Oriel College, Oxon. A HISTORY OF ENGLISH POLITICAL ECONOMY. *Third Edition.* *Crown 8vo.* 2s. 6d.
[University Extension Series.]
- "Q." THE GOLDEN POMP.** A Procession of English Lyrics. Arranged by A. T. QUILLER COUCH. *Crown 8vo.* Buckram. 6s.
- R. B. Rackham,** M.A. THE ACTS OF THE APOSTLES. With Introduction and Notes. *Demy 8vo.* 12s. 6d.
[Commentaries on the R.V.]
'A really helpful book. Both introduction and commentary are marked by common sense and adequate knowledge.'—*Guardian.*

- V. P. Sells, M.A.** THE MECHANICS OF DAILY LIFE. Illustrated. *Crown 8vo.* 2s. 6d. [University Extension Series.]
- Edmund Selous.** TOMMY SMITH'S ANIMALS. Illustrated by G. W. ORD. *Second Edition. Fcap. 8vo.* 2s. 6d.
'A quaint, fascinating little book: a nursery classic.'—*Athenaeum*.
- William Shakespeare.**
THE ARDEN EDITION.
'No edition of Shakespeare is likely to prove more attractive and satisfactory than this one. It is beautifully printed and paged and handsomely and simply bound.'—*St. James's Gazette*.
Demy 8vo. 3s. 6d. each volume. General Editor, W. J. CRAIG. An Edition of Shakespeare in single Plays. Edited with a full Introduction, Textual Notes, and a Commentary at the foot of the page. The first volumes are:—
- HAMLET. Edited by EDWARD DOWDEN, Litt.D.
- ROMEO AND JULIET. Edited by EDWARD DOWDEN, Litt.D.
- KING LEAR. Edited by W. J. CRAIG.
- JULIUS CAESAR. Edited by M. MACMILLAN, M.A.
- THE TEMPEST. Edited by MORTON LUCE.
- A. Sharp.** VICTORIAN POETS. *Crown 8vo.* 2s. 6d. [University Extension Series.]
- J. S. Shedlock.** THE PIANOFORTE SONATA: Its Origin and Development. *Crown 8vo.* 5s.
'This work should be in the possession of every musician and amateur. A concise and lucid history and a very valuable work for reference.'—*Athenaeum*.
- Arthur Sherwell, M.A.** LIFE IN WEST LONDON. *Third Edition. Crown 8vo.* 2s. 6d. [Social Questions Series.]
- F. H. Skrine and E. D. Ross.** THE HEART OF ASIA. With Maps and many Illustrations by VERESTCHAGIN. *Large Crown 8vo.* 10s. 6d. net.
This volume will form a landmark in our knowledge of Central Asia. . . . Illuminating and convincing.'—*Times*.
- Evan Small, M.A.** THE EARTH. An Introduction to Physiography. Illustrated. *Crown 8vo.* 2s. 6d. [University Extension Series.]
- Nowell C. Smith,** Fellow of New College, Oxford. SELECTIONS FROM WORDSWORTH. *Pott 8vo. Cloth,* 1s. 6d. net; *leather,* 2s. 6d. net. [Little Library.]
- Sophocles.** ELECTRA AND AJAX. Translated by E. D. A. MORSEHEAD, M.A., Assistant Master at Winchester. 2s. 6d. [Classical Translations.]
- B. Southey.** ENGLISH SEAMEN (Howard, Clifford, Hawkins, Drake, Cavendish). Edited, with an Introduction, by DAVID HANNAY. *Second Edition. Crown 8vo.* 6s.
'A brave, inspiring book.'—*Black and White*.
- C. H. Spence, M.A.,** Clifton College. HISTORY AND GEOGRAPHY EXAMINATION PAPERS. *Second Edition. Crown 8vo.* 2s. 6d. [School Examination Series.]
- W. A. Spooner, M.A.,** Fellow of New College, Oxford. BISHOP BUTLER. With Portrait. *Crown 8vo.* 3s. 6d. [Leaders of Religion.]
- J. W. Stanbridge, B.D.,** Rector of Bainton, Canon of York, and sometime Fellow of St. John's College, Oxford. A BOOK OF DEVOTIONS. *Pott 8vo. Cloth,* 2s.; *leather,* 2s. 6d. net. [Library of Devotion.]
'It is probably the best book of its kind. It deserves high commendation.'—*Church Gazette*.
See also Cardinal Bona.
- 'Stancliffe.' GOLF DO'S AND DONT'S. *Fcap. 8vo.* 1s.
- A. M. M. Stedman, M.A.** INITIA LATINA: Easy Lessons on Elementary Accidence. *Fifth Edition. Fcap. 8vo.* 1s.
- FIRST LATIN LESSONS. *Sixth Edition. Crown 8vo.* 2s.
- FIRST LATIN READER. With Notes adapted to the Shorter Latin Primer and Vocabulary. *Sixth Edition revised. 18mo.* 1s. 6d.
- EASY SELECTIONS FROM CÆSAR. Part 1. The Helvetian War. *Second Edition. 18mo.* 1s.
- EASY SELECTIONS FROM LIVY. Part 1. The Kings of Rome. *18mo. Second Edition. 1s. 6d.*
- EASY LATIN PASSAGES FOR UNSEEN TRANSLATION. *Eighth Edition. Fcap. 8vo.* 1s. 6d.
- EXEMPLA LATINA. First Lessons in Latin Accidence. With Vocabulary. *Crown 8vo.* 1s.

- VAILIMA LETTERS.** With an Etched Portrait by WILLIAM STRANG. *Third Edition.* Crown 8vo. Backstraps. 6s.
- THE LIFE OF R. L. STEVENSON.** See G. Balfour.
- E. D. Stone, M.A.,** late Assistant Master at Eton. **SELECTIONS FROM THE ODYSSEY.** *Fcap. 8vo.* 1s. 6d.
- Charles Strachey.** See Chesterfield.
- A. W. Strang, D.D.** **ECCLESIASTES.** Explained. *Fcap. 8vo.* 1s. 6d. net. [Churchman's Bible. 'Scholarly, suggestive, and particularly interesting.'—*Bookman.*]
- Clement E. Strutton.** **A HISTORY OF THE MIDLAND RAILWAY.** With numerous Illustrations. *Demy 8vo.* 12s. 6d.
- H. Stroud, D.Sc., M.A.,** Professor of Physics in the Durham College of Science, Newcastle-on-Tyne. **PRACTICAL PHYSICS.** Fully Illustrated. *Crown 8vo.* 3s. 6d. [Textbooks of Technology.]
- F. Suddards.** See C. Stephenson.
- Jonathan Swift.** **THE JOURNAL TO STELLA.** Edited by G. A. AITKEN. *Crown 8vo.* 6s. [Methuen's Standard Library.]
- J. R. Symes, M.A.** **THE FRENCH REVOLUTION.** *Crown 8vo.* 2s. 6d. [University Extension Series.]
- Tacitus.** **AGRICOLA.** With Introduction, Notes, Map, etc. By R. F. DAVIS, M.A., late Assistant Master at Weymouth College. *Crown 8vo.* 2s.
- GERMANIA.** By the same Editor. *Crown 8vo.* 2s.
- AGRICOLA AND GERMANIA.** Translated by R. B. TOWNSHEND, late Scholar of Trinity College, Cambridge. *Crown 8vo.* 2s. 6d. [Classical Translations.]
- J. Tauler.** **THE INNER WAY.** Being Thirty-six Sermons for Festivals by JOHN TAULER. Edited, with an Introduction, by A. W. HUTTON, M.A. *Pott 8vo.* Cloth, 2s.; leather, 2s. 6d. net. [Library of Devotion.]
- E. L. Taunton.** **A HISTORY OF THE JESUITS IN ENGLAND.** With Illustrations. *Demy 8vo.* 21s. net. 'A history of permanent value, which covers ground never properly investigated before, and is replete with the results of original research. A most interesting and careful book.'—*Literature.*
- F. G. Taylor, M.A.** **COMMERCIAL ARITHMETIC.** *Third Edition.* *Crown 8vo.* 1s. 6d. [Commercial Series.]
- T. M. Taylor, M.A.,** Fellow of Gonville and Caius College, Cambridge. **A CONSTITUTIONAL AND POLITICAL HISTORY OF ROME.** *Crown 8vo.* 7s. 6d. 'We fully recognise the value of this carefully written work, and admire especially the fairness and sobriety of his judgment and the human interest with which he has inspired a subject which in some hands becomes a mere series of cold abstractions. It is a work that will be stimulating to the student of Roman history.'—*Athenaeum.*
- Alfred, Lord Tennyson.** **THE EARLY POEMS OF.** Edited, with Notes and an Introduction, by J. CHURTON COLLINS, M.A. *Crown 8vo.* 6s. [Methuen's Standard Library. Also with 10 Illustrations in Photogravure by W. E. F. BRITTON. *Demy 8vo.* 10s. 6d. An elaborate edition of the celebrated volume which was published in its final and definitive form in 1853. This edition contains a long Introduction and copious Notes, textual and explanatory. It also contains in an Appendix all the Poems which Tennyson afterwards omitted.]
- MAUD.** Edited by ELIZABETH WORDSWORTH. *Pott 8vo.* Cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net. [Little Library.]
- IN MEMORIAM.** Edited, with an Introduction and Notes, by H. C. BEECHING, M.A. *Pott 8vo.* Cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net. [Little Library.]
- THE EARLY POEMS OF.** Edited by J. C. COLLINS, M.A. *Pott 8vo.* Cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net. [Little Library.]
- THE PRINCESS.** Edited by ELIZABETH WORDSWORTH. *Pott 8vo.* Cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net. [Little Library.]
- Alice Terton.** **LIGHTS AND SHADOWS IN A HOSPITAL.** *Crown 8vo.* 3s. 6d.
- W. M. Thackeray.** **VANITY FAIR.** With an Introduction by S. GWYNN. *Three Volumes.* *Pott 8vo.* Each volume, cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net. [Little Library.]
- PENDENNIS.** Edited by S. GWYNN. *Three Volumes.* *Pott 8vo.* Each volume, cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net. [Little Library.]
- F. W. Theobald, M.A.** **INSECT LIFE.** Illustrated. *Crown 8vo.* 2s. 6d. [University Extension Series.]
- A. H. Thompson.** **CAMBRIDGE AND ITS COLLEGES.** Illustrated by E. H. NEW. *Pott 8vo.* Cloth, 3s.; leather, 3s. 6d. net. [Little Guides.] 'It is brightly written and learned, and is just such a book as a cultured visitor needs.'—*Scotsman.*

W. H. Wilkins, B.A. THE ALIEN INVASION. *Crown 8vo. 2s. 6d.*
[Social Questions Series.]

J. Frome Wilkinson, M.A. MUTUAL THRIFT. *Crown 8vo. 2s. 6d.*
[Social Questions Series.]

W. Williamson. THE BRITISH GARDENER. Illustrated. *Demy 8vo. 10s. 6d.*

W. Williamson, B.A. JUNIOR ENGLISH EXAMINATION PAPERS. *Fcap. 8vo. 1s.*
[Junior Examination Series.]

A JUNIOR ENGLISH GRAMMAR. With numerous passages for parsing and analysis, and a chapter on Essay Writing. *Crown 8vo. 2s.* [Methuen's Junior School Books.]

A CLASS-BOOK OF DICTATION PASSAGES. *Sixth Edition. Crown 8vo. 1s. 6d.* [Methuen's Junior School Books.]

EASY DICTATION AND SPELLING. *Fcap. 8vo. 1s.*

E. M. Wilmet-Duxton. THE MAKERS OF EUROPE. *Crown 8vo. 3s. 6d.*
A Text-book of European History for Middle Forms.

Richard Wilton, M.A., Canon of York. LYRA PASTORALIS: Songs of Nature, Church, and Home. *Pott 8vo. 2s. 6d.*
A volume of devotional poems.

E. E. Winbolt, M.A. Assistant Master in Christ's Hospital. EXERCISES IN LATIN ACCIDENCE. *Crown 8vo. 1s. 6d.*

An elementary book adapted for Lower Forms to accompany the Shorter Latin Primer.

B. G. A. Windle, F.R.S., D.Sc. SHAKESPEARE'S COUNTRY. Illustrated by E. H. New. *Second Edition. Pott 8vo. Cloth, 3s.; leather, 3s. 6d. net.*
[Little Guides.]

'One of the most charming guide books. Both for the library and as a travelling companion the book is equally choice and serviceable.'—*Academy.*

THE MALVERN COUNTRY. Illustrated by E. H. New. *Pott 8vo. Cloth, 3s.; leather, 3s. 6d. net.* [Little Guides.]

Canon Winterbotham, M.A., B.Sc., LL.B. THE KINGDOM OF HEAVEN HERE AND HEREAFTER. *Crown 8vo. 3s. 6d.*
[Churchman's Library.]

J. A. E. Wood. HOW TO MAKE A DRESS. Illustrated. *Second Edition. Crown 8vo. 1s. 6d.*
[Text Books of Technology.]

Elizabeth Wordsworth. See Tennyson.

Arthur Wright, M.A., Fellow of Queens' College, Cambridge. SOME NEW TESTAMENT PROBLEMS. *Crown 8vo. 6s.* [Churchman's Library.]

Sophie Wright. GERMAN VOCABULARIES FOR REPETITION. *Fcap. 8vo. 1s. 6d.*

A. E. Wyld. MODERN ABYSSINIA. With a Map and a Portrait. *Demy 8vo. 15s. net.*

G. Wyndham, M.P. THE POEMS OF WILLIAM SHAKESPEARE. With an Introduction and Notes. *Demy 8vo. Buckram, gilt top. 10s. 6d.*

'We have no hesitation in describing Mr. George Wyndham's introduction as a masterly piece of criticism, and all who love our Elizabethan literature will find a very garden of delight in it.'—*Spectator.*

W. R. Yeats. AN ANTHOLOGY OF IRISH VERSE. *Revised and Enlarged Edition. Crown 8vo. 3s. 6d.*

Methuen's Standard Library

Crown 8vo. 6s.

MEMOIRS OF MY LIFE AND WRITINGS. By Edward Gibbon. Edited by G. Birkbeck Hill, LL.D.

THE DECLINE AND FALL OF THE ROMAN EMPIRE. Edited by J. B. Bury, LL.D. *In Seven Volumes. Also, Demy 8vo. Gilt top. 6s. 6d. each.*

THE NATURAL HISTORY OF SELBORNE. By Gilbert White. Edited by L. C. Miall, F.R.S., Assisted by W. Ward Fowler, M.A.

THE HISTORY OF THE LIFE OF THOMAS ELWOOD. Edited by C. G. Crump, M.A.

LA COMMEDIA DI DANTE ALIGHIERI. The Italian Text. Edited by Paget Toybee, Litt.D., M.A. *Also, Demy 8vo. Gilt top. 6s. 6d.*

THE EARLY POEMS OF ALFRED, LORD TENNYSON. Edited by J. Churton Collins, M.A.

THE JOURNAL TO STELLA. By Jonathan Swift. Edited by G. A. Aitken, M.A.

THE LETTERS OF LORD CHESTERFIELD TO HIS SON. Edited by C. Strachey, and Notes by A. Calkins. *Two Volumes.*

Byzantine Texts.

Edited by J. B. BURY, M.A., Litt.D.

ZACHARIAS OF MITYLENE. Translated by F. J. Hamilton, D.D., and E. W. Brooks. *Demy 8vo. 12s. 6d. net.*

EVAGRIUS. Edited by Léon Parmentier and M. Hildez. *Demy 8vo. 10s. 6d. net.*

THE HISTORY OF PRILLUS. Edited by C. Sathas. *Demy 8vo. 15s. net.*

ECTHESIS CHRONICA. Edited by Professor Lambros. *Demy 8vo. 7s. 6d. net.*

The Little Blue Books for Children

Edited by E. V. LUCAS.

Illustrated. Square Fcap. 8vo. 2s. 6d.

- 'Very elegant and very interesting volumes.'—*Glasgow Herald*.
 'A delightful series of diminutive volumes.'—*World*.
 'The series should be a favourite among juveniles.'—*Observer*.

1. THE CASTAWAYS OF MEADOWBANK. By T. COBB.
2. THE BRUGHNUIT BOOK. By JACOB ABBOTT. Edited by E. V. LUCAS.
3. THE AIR GUN. By T. HILBERT.

The Library of Devotion

With Introductions and (where necessary) Notes.

Pott 8vo, cloth, 2s. ; leather, 2s. 6d. net.

- 'This series is excellent.'—THE LATE BISHOP OF LONDON.
 'Well worth the attention of the Clergy.'—THE BISHOP OF LICHFIELD.
 'The new "Library of Devotion" is excellent.'—THE BISHOP OF PETERBOROUGH.
 'Charming.'—*Record*. 'Delightful.'—*Church Bells*.

THE CONFESSIONS OF ST. AUGUSTINE. Edited by C. Bigg, D.D. <i>Third Edition</i> .	THE PSALMS OF DAVID. Edited by B. W. Randolph, D.D.
THE CHRISTIAN YEAR. Edited by Walter Lock, D.D. <i>Second Edition</i> .	LYRA APOSTOLICA. Edited by Canon Scott Holland and H. C. Beeching, M.A.
THE IMITATION OF CHRIST. Edited by C. Bigg, D.D. <i>Second Edition</i> .	THE INNER WAY. Edited by A. W. Hutton, M.A.
A BOOK OF DEVOTIONS. Edited by J. W. Stanbridge, B.D.	THE THOUGHTS OF PASCAL. Edited by C. S. Jerram, M.A.
LYRA INNOCENTIUM. Edited by Walter Lock, D.D.	ON THE LOVE OF GOD. Edited by W. J. Knox-Little, M.A.
A SERIOUS CALL TO A DEVOUT AND HOLY LIFE. Edited by C. Bigg, D.D. <i>Second Edition</i> .	A MANUAL OF CONSOLATION FROM THE SAINTS AND FATHERS. Edited by J. H. Burn, B.D.
THE TEMPLE. Edited by E. C. S. Gibson, D.D.	THE SONG OF SONGS. Edited by B. Blackland, M.A.
A GUIDE TO ETERNITY. Edited by J. W. Stanbridge, B.D.	THE DEVOTIONS OF ST. ANSELM. Edited by C. C. J. Webb, M.A.

The Commentaries on the Revised Version

General Editor, WALTER LOCK, D.D., Warden of Keble College, Dean Ireland's Professor of Exegesis in the University of Oxford.

THE BOOK OF JOB. Edited by E. C. S. Gibson, D.D. <i>Demy 8vo. 6s.</i>	THE ACTS OF THE APOSTLES. Edited by R. B. Rackham, M.A. <i>Demy 8vo. 12s. 6d.</i>

Handbooks of Theology

General Editor, A. ROBERTSON, D.D., Principal of King's College, London.

THE XXXIX. ARTICLES OF THE CHURCH OF ENGLAND. Edited by E. C. S. Gibson, D.D. <i>Third and Cheaper Edition in One Volume. Demy 8vo. 12s. 6d.</i>	THE DOCTRINE OF THE INCARNATION. By R. L. Outley, M.A. <i>Second and Cheaper Edition. Demy 8vo. 12s. 6d.</i>
AN INTRODUCTION TO THE HISTORY OF RELIGION. By F. B. Jevons, M.A., Litt.D. <i>Second Edition. Demy 8vo. 10s. 6d.</i>	AN INTRODUCTION TO THE HISTORY OF THE CREEDS. By A. E. Burn, B.D. <i>Demy 8vo. 10s. 6d.</i>
	THE PHILOSOPHY OF RELIGION IN ENGLAND AND AMERICA. By Alfred Caldecott, D.D. <i>Demy 8vo. 10s. 6d.</i>

The Churchman's Library

General Editor, J. H. BURN, B.D., F.R.S.E., Examining Chaplain to the Bishop of Aberdeen.

THE BEGINNINGS OF ENGLISH CHRISTIANITY. By W. E. Collins, M.A. With Map. <i>Crown 8vo. 3s. 6d.</i>	EVOLUTION. By F. B. Jevons, M.A., Litt.D. <i>Crown 8vo. 3s. 6d.</i>
SOME NEW TESTAMENT PROBLEMS. By Arthur Wright, M.A. <i>Crown 8vo. 6s.</i>	THE OLD TESTAMENT AND THE NEW SCHOLARSHIP. By J. P. Peters, D.D. <i>Crown 8vo. 6s.</i>
THE KINGDOM OF HEAVEN HERE AND HERE-AFTER. By Canon Winterbotham, M.A., B.Sc., Litt.B. <i>Crown 8vo. 3s. 6d.</i>	THE CHURCHMAN'S INTRODUCTION TO THE OLD TESTAMENT. Edited by A. M. Mackay, B.A. <i>Crown 8vo. 3s. 6d.</i>
THE WORKMANSHIP OF THE PRAYER BOOK: Its Literary and Liturgical Aspects. By J. Dowden, D.D. <i>Second Edition. Crown 8vo. 3s. 6d.</i>	THE CHURCH OF CHRIST. By E. T. Green, M.A. <i>Crown 8vo. 6s.</i>

University Extension Series

Edited by J. E. SYMES, M.A.,
Principal of University College, Nottingham.
Crown 8vo. Price (with some exceptions) 2s. 6d.

A series of books on historical, literary, and scientific subjects, suitable for extension students and home-reading circles. Each volume is complete in itself, and the subjects are treated by competent writers in a broad and philosophical spirit.

The following Volumes are ready:—

- THE INDUSTRIAL HISTORY OF ENGLAND.** By H. de B. Gibbins, I.R.I.D., M.A. *Fourth Edition.* Revised. With Maps and Plans. 3s.
A HISTORY OF ENGLISH POLITICAL ECONOMY. By L. L. Price, M.A. *Third Edition.*
PROBLEMS OF POVERTY. By J. A. Hobson, M.A. *Fourth Edition.*
VICTORIAN POETS. By A. Sharp.
THE FRENCH REVOLUTION. By J. E. Symes, M.A.
PSYCHOLOGY. By S. F. Granger, M.A. *Second Edition.*
THE EVOLUTION OF PLANT LIFE: Lower Forms. By G. Massee. Illustrated.
AIR AND WATER. By V. B. Lewis, M.A. Illustrated.
THE CHEMISTRY OF LIFE AND HEALTH. By C. W. Kimmins, M.A. Illustrated.
THE MECHANICS OF DAILY LIFE. By V. P. Sells, M.A. Illustrated.
ENGLISH SOCIAL REFORMERS. By H. de B. Gibbins, I.R.I.D., M.A. *Second Edition.*
ENGLISH TRADE AND FINANCE IN THE SEVENTEENTH CENTURY. By W. A. S. Hewins, B.A.
- THE CHEMISTRY OF FIRE.** By M. M. Pattison Mair, M.A. Illustrated.
A TEXT-BOOK OF AGRICULTURAL BOTANY. By M. C. Potter, M.A., F.L.S. Illustrated. *Second Edition.* 4s. 6d.
THE VAULT OF HEAVEN. A Popular Introduction to Astronomy. By R. A. Gregory. With numerous Illustrations.
METEOROLOGY. By H. N. Dickson, F.R.S.E., F.R. Met. Soc. Illustrated.
A MANUAL OF ELECTRICAL SCIENCE. By George J. Burch, M.A., F.R.S. Illustrated. 3s.
THE EARTH. An Introduction to Physiography. By Evan Small, M.A. Illustrated.
INSECT LIFE. By F. W. Theobald, M.A. Illustrated.
ENGLISH POETRY FROM BLAKE TO BROWNING. By W. M. Dixon, M.A. *Second Edition.*
ENGLISH LOCAL GOVERNMENT. By E. Jenks, M.A.
THE GREEK VIEW OF LIFE. By G. L. Dickinson. *Second Edition.*

Commercial Series

Edited by H. DE B. GIBBINS, Litt.D., M.A.

- COMMERCIAL EDUCATION IN THEORY AND PRACTICE.** By E. E. Whitfield, M.A. *Crown 8vo.* 5s.
An Introduction to Methuen's Commercial Series treating the question of Commercial Education fully from both the point of view of the teacher and of the parent.
BRITISH COMMERCE AND COLONIES FROM ELIZABETH TO VICTORIA. By H. de B. Gibbins, Litt.D., M.A. *Third Edition.* 2s.
COMMERCIAL EXAMINATION PAPERS. By H. de B. Gibbins, Litt.D., M.A. 1s. 6d.
THE ECONOMICS OF COMMERCE. By H. de B. Gibbins, Litt.D., M.A. 1s. 6d.
A GERMAN COMMERCIAL READER. By S. E. Bally. With Vocabulary. 2s.
A COMMERCIAL GEOGRAPHY OF THE BRITISH EMPIRE. By L. W. Lyde, M.A. *Third Edition.* 2s.
- A PRIMER OF BUSINESS.** By S. Jackson, M.A. *Third Edition.* 1s. 6d.
COMMERCIAL ARITHMETIC. By F. G. Taylor, M.A. *Third Edition.* 1s. 6d.
FRENCH COMMERCIAL CORRESPONDENCE. By S. E. Bally. With Vocabulary. *Third Edition.* 2s.
GERMAN COMMERCIAL CORRESPONDENCE. By S. E. Bally. With Vocabulary. 2s. 6d.
A FRENCH COMMERCIAL READER. By S. E. Bally. With Vocabulary. *Second Edition.* 2s.
PRECISE WRITING AND OFFICE CORRESPONDENCE. By E. E. Whitfield, M.A. 2s.
A GUIDE TO PROFESSIONS AND BUSINESS. By H. Jones. 1s. 6d.
THE PRINCIPLES OF BOOK-KEEPING BY DOUBLE ENTRY. By J. E. B. M'Alton, M.A. *Crown 8vo.* 2s.
COMMERCIAL LAW. By W. Douglas Edwards. 2s.
A COMMERCIAL GEOGRAPHY OF FOREIGN NATIONS. By F. C. Boon, B.A. *Crown 8vo.* 2s.

Classical Translations

- Edited by H. F. FOX, M.A., Fellow and Tutor of Brasenose College, Oxford.
- ÆSCHYLUS—Agamemnon, Choephoros, Eumenides.** Translated by Lewis Campbell, Litt.D. 5s.
CICERO—De Gratores. Translated by E. N. P. Moor, M.A. 3s. 6d.
CICERO—Select Orations (Pro Milone, Pro Muræno, Philippic II., in Catilinam). Translated by H. E. D. Bakiston, M.A. 5s.
CICERO—De Natura Deorum. Translated by F. Brooks, M.A. 3s. 6d.
CICERO—De Officiis. Translated by G. B. Gardner, M.A. *Crown 8vo.* 2s. 6d.
- HORACE—The Odes and Epodes.** Translated by A. Godley, M.A. 2s.
LUCIAN—Six Dialogues (Nigrinus, Icaro-Mentippus, The Cock, The Ship, The Parasite, The Lover of Falshood). Translated by S. T. Irwin, M.A. 3s. 6d.
SOPHOCLES—Electra and Ajax. Translated by E. D. A. Morshead, M.A. 2s. 6d.
TACITUS—Agricola and Germania. Translated by R. B. Townshend. 2s. 6d.

Anthony Hope's Novels.

Crown 8vo. 6s. each.

THE GOD IN THE CAR. *Ninth Edition.*

'A very remarkable book, deserving of critical analysis impossible within our limit; brilliant, but not superficial; well considered, but not elaborated; constructed with the proverbial art that conceals, but yet allows itself to be enjoyed by readers to whom fine literary method is a keen pleasure.'—*The World.*

A CHANGE OF AIR. *Sixth Edition.*

'A graceful, vivacious comedy, true to human nature. The characters are traced with a masterly hand.'—*Times.*

A MAN OF MARK. *Fifth Edition.*

'Of all Mr. Hope's books, "A Man of Mark" is the one which best compares with "The Prisoner of Zenda."'—*National Observer.*

THE CHRONICLES OF COUNT ANTONIO. *Fifth Edition.*

'It is a perfectly enchanting story of love and chivalry, and pure romance. The Count is the most constant, desperate, and

modest and tender of lovers, a peerless gentleman, an intrepid fighter, a faithful friend, and a magnanimous foe.'—*Guardian.*

PHROSO. Illustrated by H. R. MILLAR. *Sixth Edition.*

'The tale is thoroughly fresh, quick with vitality, stirring the blood.'—*St. James's Gazette.*

SIMON DALE. Illustrated. *Sixth Edition.*

'There is searching analysis of human nature, with a most ingeniously constructed plot. Mr. Hope has drawn the contrasts of his women with marvellous subtlety and delicacy.'—*Times.*

THE KING'S MIRROR. *Third Edition.*

'In elegance, delicacy, and tact it ranks with the best of his novels, while in the wide range of its portraiture and the subtlety of its analysis it surpasses all his earlier ventures.'—*Spectator.*

QUISANTE. *Third Edition.*

'The book is notable for a very high literary quality, and an impress of power and mastery on every page.'—*Daily Chronicle.*

Lucas Malet's Novels.

Crown 8vo. 6s. each.

COLONEL ENDERBY'S WIFE. *Third Edition.*A COUNSEL OF PERFECTION. *New Edition.*LITTLE PETER. *Second Edition.* 3s. 6d.THE WAGES OF SIN. *Thirteenth Edition.*THE CARISSIMA. *Fourth Edition.*THE GATELESS BARRIER. *Fourth Edition.*

'In "The Gateless Barrier" it is at once evident that, whilst Lucas Malet has preserved her birthright of originality, the artistry, the actual writing, is above even the high level of the books that were born before.'—*Westminster Gazette.*

THE HISTORY OF SIR RICHARD CALMADY. *Seventh Edition.* A Limited Edition in Two Volumes. Crown 8vo. 22s.

'A picture finely and amply conceived. In the strength and insight in which the story has been conceived, in the wealth of fancy and reflection bestowed upon its execution, and in the moving sincerity of its pathos throughout, "Sir Richard Calmady" must rank as the great novel of a great writer.'—*Literature.*

'The ripest fruit of Lucas Malet's genius. A picture of maternal love by turns tender and terrible.'—*Spectator.*

'A remarkably fine book, with a noble motive and a sound conclusion.'—*Pilot.*

W. W. Jacobs' Novels.

Crown 8vo. 3s. 6d. each.

MANY CARGOES. *Twenty-Sixth Edition.*SEA URCHINS. *Ninth Edition.*A MASTER OF CRAFT. Illustrated. *Fifth Edition.*

'Can be unreservedly recommended to all who have not lost their appetite for wholesome laughter.'—*Spectator.*

'The best humorous book published for many a day.'—*Black and White.*

LIGHT FREIGHTS. Illustrated. *Fourth Edition.*

'His wit and humour are perfectly irresistible. Mr. Jacobs writes of skippers, and mates, and seamen, and his crew are the jolliest lot that ever sailed.'—*Daily News.*

'Laughter in every page.'—*Daily Mail.*

MARGERY OF QUETHER. *Third Edition.*
JACQUETTA. *Third Edition.*
KITTY ALONE. *Fifth Edition.*
NOËMI. Illustrated. *Fourth Edition.*
THE BROOM-SQUIRE. Illustrated. *Fourth Edition.*
THE PENNYCOMEQUICKS. *Third Edition.*

DARTMOOR IDYLLS.
GUAVAS THE TINNER. Illustrated. *Second Edition.*
BLADYS. Illustrated. *Second Edition.*
DOMITIA. Illustrated. *Second Edition.*
PABO THE PRIEST.
WINIFRED. Illustrated. *Second Edition.*
THE FROBISHERS.
ROYAL GEORGIE. Illustrated.

Robert Barr's Novels.

Crown 8vo. 6s. each.

IN THE MIDST OF ALARMS. *Third Edition.*
 'A book which has abundantly satisfied us by its capital humour.'—*Daily Chronicle.*
THE MUTABLE MANY. *Second Edition.*
 'There is much insight in it, and much excellent humour.'—*Daily Chronicle.*
THE COUNTESS TEKLA. *Third Edition.*
 'Of these mediæval romances, which are now gaining ground "The Countess Tekla" is the very best we have seen.'—*Pall Mall Gazette.*

THE STRONG ARM. Illustrated. *Second Edition.*
THE VICTORS.

'Mr. Barr has a rich sense of humour.'—*Onlooker.*
 'A very convincing study of American life in its business and political aspects.'—*Pilot.*
 'Good writing, illuminating sketches of character, and constant variety of scene and incident.'—*Times.*

Andrew Balfour. BY STROKE OF SWORD. Illustrated. *Fourth Edition.* *Crown 8vo. 6s.*
 'A recital of thrilling interest, told with unlagging vigour.'—*Globe.*

S. Baring Gould. See page 34.
Robert Barr. See above.
George Bartram. Author of 'The People of Clopton.' **THE THIRTEEN EVENINGS.** *Crown 8vo. 6s.*

'An ingenious tale of the sea and particularly exciting.'—*World.*
 'A healthy, straightforward tale, breezy and cheerful.'—*Manchester Guardian.*
J. Maclaren Cobban. THE KING OF ANDAMAN A Saviour of Society. *Crown 8vo. 6s.*
WILT THOU HAVE THIS WOMAN. *Crown 8vo. 6s.*
 See also Fleur de Lis Novels.

Margaret Benson. SUBJECT TO VANITY. *Crown 8vo. 3s. 6d.*
J. Moundelle Burton. Author of 'The Clash of Arms.' **THE YEAR ONE: A Page of the French Revolution.** Illustrated. *Crown 8vo. 6s.*
 See also Fleur de Lis Novels.

E. H. Cooper. Author of 'Mr. Blake of Newmarket.' **A FOOL'S YEAR.** *Crown 8vo. 6s.*
 'A strikingly clever story, with pictures of sporting society convincingly true.'—*Pall Mall Gazette.*
Marie Corelli. See page 32.
L. Cope Cornford. CAPTAIN JACOBUS: A Romance of the Road. *Cr. 8vo. 6s.*
 See also Fleur de Lis Novels.

Ada Cambridge. Author of 'Path and Goal.' **THE DEVASTATORS.** *Crown 8vo. 6s.*
 See also Fleur de Lis Novels.
Bernard Capes. Author of 'The Lake of Wine.' **PLOTS.** *Crown 8vo. 6s.*
 'The stories are excellently fanciful and concentrated and quite worthy of the author's best work.'—*Morning Leader.*
 'Ingenious and original. This is a book to turn to once and again.'—*Morning Post.*

S. R. Crockett. Author of 'The Raiders,' etc. **LOCHINVAR.** Illustrated. *Second Edition. Crown 8vo. 6s.*
 'Full of gallantry and pathos, of the clash of arms, and brightened by episodes of humour and love.'—*Westminster Gazette.*
THE STANDARD BEARER. *Cr. 8vo. 6s.*
 'A delightful tale.'—*Speaker.*
 'Mr. Crockett at his best.'—*Literature.*

Weatherby Chesney. JOHN TOPP: PIRATE. *Second Edition. Crown 8vo. 6s.*
 A book of breathless adventure.
 'A rousing pleasant story.'—*Athenæum.*
THE FOUNDERED GALLEON. *Crown 8vo. 6s.*

E. M. Croker. Author of 'Peggy of the Bartons.' **ANGEL.** *Second Edition. Crown 8vo. 6s.*
 'An excellent story. Clever pictures of Anglo-Indian life abound. The heroine is daring and delightful.'—*Manchester Guardian.*
 See also Fleur de Lis Novels.

Henry James. Author of 'What Maisie Knew.' **THE SACRED FOUNT.** *Crown 8vo. 6s.*

THE SOFT SIDE. *Second Edition. Crown 8vo. 6s.*

G. F. Hoary. **THE JOURNALIST.** *Crown 8vo. 6s.*

Florence Finch Kelly. **WITH HOOPS OF STEEL.** *Crown 8vo. 6s.*

'Every chapter is filled with exciting incidents.'—*Morning Leader.*

'A daring and brilliant story of adventure. The novel teems with life and character, with life which is always within an ace of death, and character which curiously blends the raffish and the hero.'—*Scotsman.*

Hon. Emily Lawless. **TRAITS AND CONFIDENCES.** *Crown 8vo. 6s.*

See also *Fleur de Lis Novels.*

E. Lynn Linton. **THE TRUE HISTORY OF JOSHUA DAVIDSON,** Christian and Communist. *Eleventh Edition. Crown 8vo. 1s.*

Charles K. Lush. **THE AUTOCRATS.** *Crown 8vo. 6s.*

'A clever story of American life. Its atmosphere is convincing and striking.'—*Vanity Fair.*

'Eminently readable with clever photographs of American social life.'—*Standard.*

S. Macomber. **THE FORTUNE OF CHRISTINA NACNAB.** *Crown 8vo. 6s.*

A. Macdonell. **THE STORY OF TERESA.** *Crown 8vo. 6s.*

'Varied and clever characterisation and close sympathy with humanity.'—*Westminster Gazette.*

'The book is bracing as the moor itself. It has a threefold interest—its keen characterisation, its psychological insight, and its philosophy of life.'—*Pilot.*

Lucas Malet. See page 33.

Richard Marsh. Author of 'The Scen and the Unseen.' **BOTH SIDES OF THE VEIL.** *Second Edition. Crown 8vo. 6s.*

'Here we have Mr. Marsh at his best.'—*Globe.* See also *Fleur de Lis Novels.*

A. E. W. Mason. Author of 'The Courtship of Morris Buckler,' 'Miranda of the Balcony,' etc. **CLEMENTINA.** Illustrated. *Crown 8vo. 6s.*

'A romance of the most delicate ingenuity and humour . . . the very quintessence of romance.'—*Spectator.*

L. T. Meade. **DRIFT.** *Crown 8vo. 6s.*

'Well told, and full of incident and character.'—*World.*

'A powerfully-wrought story.'—*Birmingham Post.*

'A powerful story, which treats of the drifting of a man of high intellectual gifts.'—*Court Circular.*

Bertram Mitford. **THE SIGN OF THE SPIDER.** *Fifth Edition.*

F. F. Montresor. Author of 'Into the Highways and Hedges.' **THE ALIEN.** *Second Edition. Crown 8vo. 6s.*

'Fresh, unconventional, and instinct with human sympathy.'—*Manchester Guardian.*

'Miss Montresor creates her tragedy out of passions and necessities elementarily human. Perfect art.'—*Spectator.*

Arthur Morrison. See page 34.

W. E. Norris. **THE EMBARRASSING ORPHAN.** *Crown 8vo. 6s.*

See also *Fleur de Lis Novels.*

Alfred Ollivant. **OWD BOB, THE GREY DOG OF KENMUIR.** *Fifth Edition. Crown 8vo. 6s.*

'Weird, thrilling, strikingly graphic.'—*Punch.*

'We admire this book . . . It is one to read with admiration and to praise with enthusiasm.'—*Bookman.*

'It is a fine, open-air, blood-stirring book, to be enjoyed by every man and woman to whom a dog is dear.'—*Literature.*

E. Phillips Oppenheim. **MASTER OF MEN.** *Second Edition. Crown 8vo. 6s.*

Gilbert Parker. See page 34.

James Rhye Patton. **BIJLI, THE DANCER.** *Crown 8vo. 6s.*

Max Pemberton. **THE FOOTSTEPS OF A THRONE.** Illustrated. *Second Edition. Crown 8vo. 6s.*

'A story of pure adventure, with a sensation on every page.'—*Daily Mail.*

I CROWN THEE KING. With Illustrations by Frank Dadd and A. Forrester. *Crown 8vo. 6s.*

'A romance of high adventure, of love and war. It is a story of true love, of indomitable will, and of steadfastness that nothing can withstand.'—*Daily News.*

'A stirring tale.'—*Outlook.*

Eden Philpotts. See page 34.

Walter Raymond. Author of 'Love and Quiet Life.' **FORTUNE'S DARLING.** *Crown 8vo. 6s.*

Edith Rickart. **OUT OF THE CYPRESS SWAMP.** *Crown 8vo. 6s.*

'A tale in which a note of freshness and individuality is struck, and the delicate question of colour is handled with originality and power. It has fine thrilling moments.'—*Spectator.*

'The whole story is admirably told. Not even in "Uncle Tom's Cabin" is there anything more exciting than the bloodhound chase after the hero.'—*Tattler.*

W. Pett Ridge. **LOST PROPERTY.** *Second Edition. Crown 8vo. 6s.*

'The story is an interesting and animate

The fleur de Lis Novels

Crown 8vo. 3s. 6d.

MESSRS. METHUEN are now publishing popular Novels in a new and most charming style of binding. Ultimately, this Series will contain the following books:—

Andrew Balfour.

TO ARMS!
VENGEANCE IS MINE.

M. C. Balfour.

THE FALL OF THE SPARROW.

Jane Barlow.

THE LAND OF THE SHAMROCK.
A CREEL OF IRISH STORIES.

FROM THE EAST UNTO THE WEST.

J. A. Barry.

IN THE GREAT DEEP.

E. F. Benson.
THE CAPSINA.
DODO: A DETAIL OF THE DAY.
THE VINTAGE.

J. Bloundelle-Burton.

IN THE DAY OF ADVERSITY.

DESMONDED.

THE CLASH OF ARMS.

ACROSS THE SALT SEAS.

SERVANTS OF SIN.

Mrs. Caffyn (lots).

ANNE MAULEVERER.

Ada Cambridge.

FATH AND GOAL.

Mrs. W. K. Clifford.

A WOMAN ALONE.

A FLASH OF SUMMER.

J. Maclaren Cobban.

THE ANGEL OF THE COVENANT.

Julian Corbett.

A BUSINESS IN GREAT WATERS.

L. Cope Cornford.

SONS OF ADVERSITY.

Stephen Crane.

WOUNDS IN THE RAIN.

R. M. Croker.

A STATE SECRET.

PEGGY OF THE BARTONS.

Hope Dawlish.

A SECRETARY OF LEGATION.

A. J. Dawson.

DANIEL WHITE.

Evelyn Dickinson.

A VICAR'S WIFE.

THE SIN OF ANGELS.

Harris Dickson.

THE BLACK WOLF'S BREED.

Memie Muriel Dowie.

THE CROOK OF THE BOUGH.

Mrs. Dudensy.

THE THIRD FLOOR.

Sara Jeannette Duncan.

A VOYAGE OF CONSOLATION.

THE FATH OF A STAR.

G. Manville Penn.

AN ELECTRIC SPARK.

THE STAR GAZERS.

ELI'S CHILDREN.

A DOUBLE KNOT.

Jane H. Findlater.

A DAUGHTER OF STRIFE.

RACHIL.

Mary Findlater.

BETTY MUSGRAVE.

Jane H. and Mary Findlater.

TALES THAT ARE TOLD.

J. S. Fletcher.

THE PATHS OF THE PRUDENT.

THE BUILDERS.

M. E. Francis.

MISS ERIN.

Mary Gaunt.

KIRKHAM'S FIND.

DEADMAN'S.

THE MOVING FINGER.

Dorothea Gerard.

THINGS THAT HAVE HAPPENED.

R. Murray Gilchrist.

WILLOWBRAKE.

George Gissing.

THE CROWN OF LIFE.

Charles Gleig.

BUNTER'S CRUISE.

S. Gordon.

A HANDFUL OF EXOTICS.

C. F. Goss.

THE REDEMPTION OF DAVID CORSON.

E. M'Queen Gray.

MY STEWARDSHIP.

ELSA.

Robert Hichens.

BYWAYS.

I. Hooper.

THE SINGER OF MARLY.

Emily Lawless.

HURRISH.

MARLCHO.

Norma Lorimer.

MIRRY-ANN.

JOSIAH'S WIFE.

Edna Lyall.

DEBRICK VAUGHAN, NOVELIST.

Hannah Lynch.

AN ODD EXPERIMENT.

Richard Marsh.

THE SEEN AND THE UNSURE.

MARVELS AND MYSTERIES.

W. E. Norris.

MATTHEW AUSTIN.

HIS GRACE.

THE DESPOTIC LADY.

CLARISSA FURIOSA.

GILES INGILBY.

AN OCTAVE.

JACK'S FATHER.

A DEPLORABLE AFFAIR.

Mrs. Oliphant.

SIR ROBERT'S FORTUNE.

THE TWO MARYS.

THE LADY'S WALK.

THE PRODIGALS.

Mary A. Owen.

THE DAUGHTER OF ALOUETTE.

Mary L. Pendered.

AN ENGLISHMAN.

Mrs. Peany.
A FOREST OFFICER.
R. Orton Prowse.
THE POISON OF ASPES.
Richard Pryce.
TIME AND THE WOMAN.
THE QUIET MRS. FLEMING.
W. Pett Ridge.
A SON OF THE STATE.
SECRETARY TO BAYNE, M.P.
Morley Roberts.
THE FLUNDERERS.
Marshall Saunders.
ROSE A CHARLITTE.
W. C. Scully.
THE WHITE HECATOMBE.
BETWEEN SUN AND SAND.
A VENDETTA OF THE DESERT.
R. N. Stephens.
AN ENEMY TO THE KING.
A GENTLEMAN PLAYER.

R. H. Strain.
ELMSLIE'S DRAG-NET.
Emmé Stuart.
A WOMAN OF FORTY.
CHRISTALLA.
Duchess of Sutherland.
ONE HOUR AND THE NEXT.
Benjamin Swift.
SIREN CITY.
Victor Waite.
CROSS TRAILS.
Mrs. Walford.
SUCCESSORS TO THE TITLE.
Percy White.
A PASSIONATE PILGRIM.
Mrs. G. M. Williamson.
THE ADVENTURE OF PRINCESS SYLVIA.
X. L.
AUT DIABOLUS AUT NIHIL.

Books for Boys and Girls

Crown 8vo. 3s. 6d.

THE ICELANDER'S SWORD. By S. Baring-Gould.
TWO LITTLE CHILDREN AND CHING. By Edith E. Cuthell.
TODDLERBEN'S HERO. By M. M. Baka.
ONLY A GUARD-ROOM DOG. By Edith E. Cuthell.
THE DOCTOR OF THE JULIET. By Harry Collingwood.
MASTER ROCKAFELLAR'S VOYAGE. By W. Clark Russell.
SVD BELTON: Or, the Boy who would not go to Se By G. Manville Fenn.
THE RED GRANGE. By Mrs. Moleworth.
THE SECRET OF MADAME DE MOULUC. By th Author of 'Mda. Mod.'
DUMPS. By Mrs. Farr.
A GIRL OF THE PEOPLE. By L. T. Meade.
HEPSY GIPSY. By L. T. Meade, sr. & jr.
THE HONOURABLE MISS. By L. T. Meade.

The Novelist

MESSRS. METHUEN are issuing under the above general title a Monthly Series of Novels by popular authors at the price of Sixpence. Some of these Novels have never been published before. Each number is as long as the average Shilling Novel. The first numbers of 'THE NOVELLIST' are as follows:—

I. DEAD MEN TELL NO TALES. By E. W. Hornung.
II. JENNIE BAXTER, JOURNALIST. By Robert Barr.
III. THE INCA'S TREASURE. By Ernest Glanville.
IV. A SON OF THE STATE. By W. Pett Ridge.
V. FURZE BLOOM. By S. Baring-Gould.
VI. BUNTER'S CRUISE. By C. Gick.
VII. THE GAY DECEIVERS. By Arthur Moore.
VIII. PRISONERS OF WAR. By A. Boyson Weekes.
IX. *Out of print.*
X. VELD'T AND LAAGER; Tales of the Transvaal. By E. S. Valentinc.
XI. THE NIGGER KNIGHTS. By F. Norreys Connel.
XII. A MARRIAGE AT SEA. By W. Clark Russell.
XIII. THE POMP OF THE LAVIETTES. By Gilbert Parker.
XIV. A MAN OF MARK. By Anthony Hope.
XV. THE CARISSIMA. By Lucas Malet.
XVI. THE LADY'S WALK. By Mrs. Oliphant.
XVII. DERRICK VAUGHAN. By Edna Lyell.
XVIII. IN THE MIDST OF ALARMS. By Robt Barr.
XIX. HIS GRACE. By W. E. Norris.
XX. DODO. By E. F. Benson.
XXI. CHEAP JACK ZITA. By S. Baring-Gould.
XXII. WHEN VALMOND CAME TO PONTIAC. E Gilbert Parker.
XXIII. THE HUMAN BOY. By Eden Philpotts.
XXIV. THE CHRONICLES OF COUNT ANTONI. By Anthony Hope.
XXV. A STROKE OF SWORD. By Andre Balfour.
XXVI. KITTY ALONE. By S. Baring-Gould.
XXVII. GILES INGILEY. By W. F. Norris.
XXVIII. URITH. By S. Baring-Gould.
XXIX. THE TOWN TRAVELLER. By Geor Gissing.
XXX. MR. SMITH. By Mrs. Walford.
XXXI. A CHANGE OF AIR. By Anthony Hop

Methuen's Sixpenny Library

A New Series of Copyright and non-Copyright Books

THE MATABELE CAMPAIGN. By Major-General Baden-Powell.
THE DOWNFALL OF FREMPER. By Major-General Baden-Powell.
MY DANISH SWERTHEART. By W. Clark Russell.
IN THE ROAR OF THE SEA. By S. Baring-Gould.
PEGGY OF THE BARTONS. By E. M. Croker.
THE GREEN GRAVES OF BALGOWRIE. By Jane H. Fiedlater.
THE STOLRN BACILLUS. By H. G. Wells.
MATTHEW AUSTIN. By W. E. Norris.
THE CONQUEST OF LONDON. By Dorothe Gerard.
A VOYAGE OF CONSOLATION. By Sara J. Dunce.
THE MUTABLE MARY. By Robert Barr.
BEN HUR. By General Lew Wallace.
SIR ROBERT'S FORTUNE. By Mrs. Oliphant.
THE FAIR GOD. By General Lew Wallace.
CLARISSA FURIOSA. By W. E. Norris.
NORMI. By S. Baring-Gould.
THE THRONE OF DAVID. By J. H. Ingraham.
ACROSS THE SALT SEAS. By J. Monodet Burton.

OCTOBER 1902

MESSRS. METHUEN'S ANNOUNCEMENTS

THE COMPLETE WORKS OF CHARLES LAMB. Edited by E. V. LUCAS. With numerous Illustrations. *In Seven Volumes. Demy 8vo. 7s. 6d. each.*

This new edition of the works of Charles and Mary Lamb, in five volumes (to be followed by two volumes containing the Letters), will be found to contain a large quantity of new matter both in prose and verse—several thousand words in all. Mr. E. V. Lucas, the editor, has attempted in the notes, not only to relate Lamb's writings to his life, but to account for all his quotations and allusions—an ideal of thoroughness far superior to any that previous editors have set before themselves. A Life of Lamb by Mr. Lucas will follow next year.

THE LIFE AND LETTERS OF OLIVER CROMWELL. By THOMAS CARLYLE. With an Introduction by C. H. FIRTH, M.A., and Notes and Appendices by Mrs. S. C. LOMAS. *Three Volumes. 6s. each.* [Methuen's Standard Library.]

This edition is brought up to the standard of modern scholarship by the addition of numerous new letters of Cromwell, and by the correction of many errors which recent research has discovered.

CRITICAL AND HISTORICAL ESSAYS. By LORD MACAULAY. Edited by F. C. MONTAGUE, M.A. *Three Volumes. Crown 8vo. 6s. each.* [Methuen's Standard Library.]

The only edition of this book completely annotated.

IN MEMORIAM, MAUD, AND THE PRINCESS. Edited by J. CHURTON COLLINS, M.A. *Crown 8vo. 6s.* [Methuen's Standard Library.]

THE FRENCH REVOLUTION. By THOMAS CARLYLE. Edited by C. R. L. FLETCHER, Fellow of Magdalen College, Oxford. *Three Volumes. Crown 8vo. 6s. each.* [Methuen's Standard Library.]

This edition is magnificently equipped with notes.

LORD STRATHCONA: THE STORY OF HIS LIFE. By BECKLES WILLSON. Illustrated. *Demy 8vo. 7s. 6d.*

OTHELLO. Edited by H. C. HART. *Demy 8vo. 3s. 6d.* [The Arden Shakespeare.]

ROBERT HARLEY, EARL OF OXFORD. By E. S. ROSCOE. Illustrated. *Demy 8vo. 7s. 6d.*

MESSRS. METHUEN'S ANNOUNCEMENTS 3

WALTER RALEIGH. By Miss J. A. TAYLOR. With 12 Illustrations. *Cloth, 3s. 6d. ; leather, 4s. net.*

[*Little Biographies.*

LORD TENNYSON. By A. C. BENSON, M.A. With 12 Illustrations. *Cloth, 3s. 6d. ; leather, 4s. net.*

[*Little Biographies.*

ERASMUS. By E. F. H. CAPEY. With Illustrations. *Cloth, 3s. 6d. ; leather, 4s. net.*

[*Little Biographies.*

CHRISTMAS BOOKS. By W. M. THACKERAY. Edited by STEPHEN GWYNN. *Pott 8vo, cloth, 1s. 6d. net ; leather, 2s. 6d. net.*

[*The Little Library.*

ESMOND. By W. M. THACKERAY. Edited by STEPHEN GWYNN. *Two Volumes. Pott 8vo, cloth, 1s. 6d. net ; leather, 2s. 6d. net.*

[*The Little Library.*

CHRISTMAS BOOKS. By CHARLES DICKENS. Edited by STEPHEN GWYNN. *Two Volumes. Pott 8vo, cloth, 1s. 6d. net ; leather, 2s. 6d. net.*

[*The Little Library.*

THE INGOLDSBY LEGENDS. Edited by J. B. ATLAY. *Two Volumes. Pott 8vo, cloth, 1s. 6d. net ; leather, 2s. 6d. net.*

[*The Little Library.*

A LITTLE BOOK OF ENGLISH SONNETS. Edited by J. B. B. NICHOLS. *Pott 8vo, cloth, 1s. 6d. net ; leather, 2s. 6d. net.*

[*The Little Library.*

THE SCARLET LETTER. By NATHANIEL HAWTHORNE. Edited by PERCY DEARMER. *Pott 8vo, cloth, 1s. 6d. net ; leather, 2s. 6d. net.*

[*The Little Library.*

THE INHERITANCE. By SUSAN FERRIER. *Two Volumes. Pott 8vo, cloth, 1s. 6d. net ; leather, 2s. 6d. net.*

[*The Little Library.*

PARIS. By HILAIRE BELLOC. Illustrated. *Crown 8vo. 6s.*

CORNWALL. By A. L. SALMON. Illustrated by B. C. BOULTER. *Pott 8vo, cloth, 3s. ; leather, 3s. 6d. net.*

[*The Little Guides.*

KENT. By G. CLINCH. Illustrated by F. D. BEDFORD. *Pott 8vo, cloth, 3s. ; leather, 3s. 6d. net.*

[*The Little Guides.*

BRITTANY. By S. BARING - GOULD. Illustrated by J. WYLIE. *Pott 8vo, cloth, 3s. ; leather, 3s. 6d. net.*

[*The Little Guides.*

THE ENGLISH LAKES. By F. G. BRABANT, M.A. Illustrated by E. H. NEW. *Pott 8vo, cloth, 4s. ; leather, 4s. 6d. net.*

[*The Little Guides.*

4 MESSRS. METHUEN'S ANNOUNCEMENTS

ON COMMANDO. By D. S. VAN WARMELO. With Portrait.
Crown 8vo. 3s 6d.

THE BRUNT OF THE WAR. By EMILY HOBHOUSE. With
Map and Illustrations. *Crown 8vo.*

THE HEART OF JAPAN. By C. L. BROWNELL. Illustrated.
Crown 8vo. 6s.

A lively description of Japan and the Japanese.

OLD PICTURE-BOOKS. By A. W. POLLARD, M.A. With
many Illustrations. *Demy 8vo.* 7s. 6d. net.

A KEY TO THE TIME ALLUSIONS IN THE DIVINE
COMEDY. By G. PRADEAU. With a Dial. *Small quarto.* 3s. 6d.

THE STRUGGLE FOR PERSIA. By CAPTAIN DONALD
STUART. With a Map. *Crown 8vo.* 6s.

THE VISIT TO LONDON. Described in verse by E. V.
LUCAS, and in coloured pictures by F. D. BEDFORD. *Small 4to.* 6s.

This charming book describes the introduction of a country child to the delights and sights of London. It is the result of a well-known partnership between author and artist.

THE BOOK OF THE COUNTRY AND THE GARDEN.
By H. M. BATSON. Illustrated by F. CARRUTHERS GOULD and A.
C. GOULD. *Demy 8vo.* 10s. 6d.

MODERN SPIRITUALISM. By FRANK PODMORE. *Two*
Volumes. *8vo.* 21s. net.

ANCIENT COFFERS AND CUPBOARDS: THEIR HISTORY
AND DESCRIPTION. With many Illustrations. By FRED ROE.
Quarto. £3, 3s. net.

THE INNER AND MIDDLE TEMPLE. By H. H. L.
BELLOT, M.A. With numerous Illustrations. *Crown 8vo.* 6s. net.

SIDELIGHTS ON THE GEORGIAN PERIOD. By GEORGE
PASTON. With many illustrations. *Demy 8vo.* 10s. 6d.

THE AUTOBIOGRAPHY OF A 'NEWSPAPER GIRL.' By
ELIZABETH L. BANKS, Author of 'Campaigns of Curiosity.' With
Portrait. *Crown 8vo.* 6s.

THE DEVOTIONS OF ST. ANSELM. Edited by C. C. J.
WEBB, M.A. *Pott 8vo, cloth,* 2s.; *leather,* 2s. 6d. net.

[*The Library of Devotion.*]

THE DEVOTIONS OF BISHOP ANDREWES. By F. E.
BRIGHTMAN, M.A., of Pusey House, Oxford. *Crown 8vo.* 6s.

THE AMERICAN COTTON INDUSTRY: A Study in Work
and Workers. By T. M. YOUNG. *Crown 8vo, cloth,* 2s. 6d.; *paper*
boards, 1s. 6d.

COMPARATIVE THEOLOGY. By J. A. MACCULLOCH.
Crown 8vo. 6s. [The Churchman's Library.]

SECOND STRINGS. By A. D. GODLEY, M.A. *Fcap. 8vo.*
2s. 6d.

A volume of light verse.

Educational Books

DESIGNING AND WEAVING. By A. F. BARKER. Illustrated.
Demy 8vo.

AGRICULTURAL GEOLOGY. By J. E. MARR, F.R.S. With
numerous Illustrations. *Crown 8vo.*

ARITHMETIC AND MENSURATION FOR THE WORK-
SHOP AND TECHNICAL SCHOOL. By C. T. MILLIS,
M.I.M.E., Principal of the Borough Polytechnic College. With
Diagrams. *Crown 8vo.*

EASY DICTATION AND SPELLING. By W. WILLIAMSON,
B.A., Headmaster of the West Kent Grammar School, Brockley.
Fcap. 8vo. 1s.

THE ROSE READER. By EDWARD ROSE. With Four
coloured and other Illustrations. *Crown 8vo. 2s. 6d. And in 4*
Parts. Parts I. and II., 6d. each; Part III., 8d.; Part IV., 10d.

JUNIOR ENGLISH EXAMINATION PAPERS. By
W. WILLIAMSON, B.A., Headmaster West Kent Grammar
School, Brockley. *Fcap. 8vo. 1s. [Junior Examination Series.]*

JUNIOR ARITHMETIC EXAMINATION PAPERS. By
W. S. BEARD, Headmaster Modern School, Fareham. *Fcap. 8vo.*
1s. [Junior Examination Series.]

THE ACTS OF THE APOSTLES. Edited by A. E. RUBIE,
M.A., Headmaster Royal Naval School, Eltham. *Crown 8vo. 2s.*
[Methuen's Junior School Books.]

THE GOSPEL ACCORDING TO ST. LUKE. Edited by
W. WILLIAMSON, B.A., Headmaster of the West Kent Grammar
School, Brockley. *Crown 8vo. 1s. 6d. [Methuen's Junior School Books.]*

A JUNIOR FRENCH GRAMMAR. By L. A. SORNET and
M. J. ACATOS, Modern Language Masters at King Edward's School,
Birmingham. *[Methuen's Junior School Books.]*

THE STUDENTS' PRAYER BOOK. PART I. MORNING
AND EVENING PRAYER AND LITANY. Edited by W. H.
FLECKER, M.A., D.C.L., Headmaster of the Dean Close School,
Cheltenham. *Crown 8vo. 2s. 6d.*

A CATALOGUE OF
MESSRS. METHUEN'S
 PUBLICATIONS

—◆—
PART I.—GENERAL LITERATURE

- Jacob Abbot. THE BEECHNUT BOOK.** Edited by E. V. LUCAS. Illustrated. *Square Fcap 8vo. 2s. 6d.* [Little Blue Books.]
- W. F. Adeney, M.A.** See Bennett and Adeney.
- Æschylus. AGAMEMNON, CHOEPHOROË, EUMENIDES.** Translated by LEWIS CAMPBELL, LL.D., late Professor of Greek at St. Andrews. 5s. [Classical Translations.]
- G. A. Aitken.** See Swift.
- William Alexander, D.D.,** Archbishop of Armagh. **THOUGHTS AND COUNSELS OF MANY YEARS.** Selected from the writings of Archbishop ALEXANDER. *Square Pott 8vo. 2s. 6d.*
- St. Anselm, THE DEVOTIONS OF.** Edited by C. C. J. WEBB, M.A. *Pott 8vo. Cloth, 2s.; leather, 2s. 6d. net.* [Library of Devotion.]
- Aristophanes. THE FROGS.** Translated into English by E. W. HUNTINGFORD, M.A., Professor of Classics in Trinity College, Toronto. *Crown 8vo. 2s. 6d.*
- Aristotle. THE NICOMACHEAN ETHICS.** Edited, with an Introduction and Notes, by JOHN BURNET, M.A., Professor of Greek at St. Andrews. *Demy 8vo. 15s. net.*
 'We have seldom, if ever, seen an edition of any classical author in which what is held in common with other commentators is so clearly and shortly put, and what is original is (with equal brevity) of such value and interest.'—*Pilot.*
- J. B. Atkins. THE RELIEF OF LADY-SMITH.** With 16 Plans and Illustrations. *Third Edition. Crown 8vo. 6s.*
- St. Augustine, THE CONFESSIONS OF.** Newly Translated, with an Introduction and Notes, by C. BIGG, D.D., late Student of Christ Church. *Third Edition. Pott 8vo. Cloth, 2s.; leather, 2s. 6d. net.* [Library of Devotion.]
 'The translation is an excellent piece of English, and the introduction is a masterly exposition. We augur well of a series which begins so satisfactorily.'—*Times.*
- Jane Austen. PRIDE AND PREJUDICE.** Edited by E. V. LUCAS. *Two Volumes. Pott 8vo. Each volume, cloth, 1s. 6d.; leather, 2s. 6d. net.* [Little Library.]
- NORTHANGER ABBEY.** Edited by E. V. LUCAS. *Pott 8vo. Cloth, 1s. 6d.; leather, 2s. 6d. net.* [Little Library.]
- Constance Bache. BROTHER MUSICIANS.** Reminiscences of Edward and Walter Bache. With 16 Illustrations. *Crown 8vo. 6s. net.*
- R. S. S. Baden-Powell, Major-General. THE DOWNFALL OF PREMPEH.** A Diary of Life in Ashanti, 1895. With 21 Illustrations and a Map. *Third Edition. Large Crown 8vo. 6s.*
- THE MATABELE CAMPAIGN, 1896.** With nearly 100 Illustrations. *Fourth and Cheaper Edition. Large Crown 8vo. 6s.*
- Graham Balfour. THE LIFE OF ROBERT LOUIS STEVENSON.** *Second Edition. Two Volumes. Demy 8vo. 25s. net.*
 'The biographer has performed his labour of love with exemplary skill, with unflinching good taste, and with an enthusiastic admiration for the genius of the writer and a whole-souled affection for the man.'—*Daily Telegraph.*
 'The story has all the charm of a revelation. It is written with admirable taste and simplicity.'—*Pall Mall Gazette.*

- 'Mr. Balfour has done his work extremely well—done it, in fact, as Stevenson himself would have wished it done, with care and skill and affectionate appreciation. His own personal tribute in the last chapter of the second volume is an admirable piece of writing, the tribute of a relative and admirer, but none the less faithful and discerning.'—*Westminster Gazette*.
- S. Baring-Gould**, Author of 'Mehalah,' etc. **THE LIFE OF NAPOLEON BONA-PARTE.** With over 450 Illustrations in the Text, and 12 Photogravure Plates. *Gilt top. Large quarto. 36s.*
'The main feature of this gorgeous volume is its great wealth of beautiful photogravures and finely-executed wood engravings, constituting a complete pictorial chronicle of Napoleon I.'s personal history.'—*Daily Telegraph*.
- THE TRAGEDY OF THE CÆSARS.** With numerous Illustrations from Busts, Gems, Cameos, etc. *Fifth Edition. Royal 8vo. 15s.*
'A most splendid and fascinating book on a subject of undying interest. It is brilliantly written, and the illustrations are supplied on a scale of profuse magnificence.'—*Daily Chronicle*.
- A BOOK OF FAIRY TALES.** With numerous Illustrations and Initial Letters by ARTHUR J. GASKIN. *Second Edition. Crown 8vo. Buckram. 6s.*
- OLD ENGLISH FAIRY TALES.** With numerous Illustrations by F. D. DEDFORD. *Second Edition. Cr. 8vo. Buckram. 6s.*
'A charming volume.'—*Guardian*.
- THE CROCK OF GOLD.** Fairy Stories. *Crown 8vo. 6s.*
'Twelve delightful fairy tales.'—*Punch*.
- THE VICAR OF MORWENSTOW:** A Biography. A new and Revised Edition. With Portrait. *Crown 8vo. 3s. 6d.*
A completely new edition of the well-known biography of R. S. Hawker.
- DARTMOOR:** A Descriptive and Historical Sketch. With Plans and numerous Illustrations. *Crown 8vo. 6s.*
'A most delightful guide, companion and instructor.'—*Scotsman*.
- THE BOOK OF THE WEST.** With numerous Illustrations. *Two volumes. Vol. I. Devon. Second Edition. Vol. II. Cornwall. Second Edition. Crown 8vo. 6s. each.*
'Bracing as the air of Dartmoor, the legend weird as twilight over Dozmare Pool, they give us a very good idea of this enchanting and beautiful district.'—*Guardian*.
- A BOOK OF BRITTANY.** With numerous Illustrations. *Crown 8vo. 6s.*
Uniform in scope and size with Mr. Baring-Gould's well-known books on Devon, Cornwall, and Dartmoor.
- OLD COUNTRY LIFE.** With 67 Illustrations. *Fifth Edition. Large Cr. 8vo. 6s.*
- AN OLD ENGLISH HOME.** With numerous Plans and Illustrations. *Cr. 8vo. 6s.*
- HISTORIC ODDITIES AND STRANGE EVENTS.** *Fifth Edition. Cr. 8vo. 6s.*
- YORKSHIRE ODDITIES AND STRANGE EVENTS.** *Fifth Edition. Crown 8vo. 6s.*
- STRANGE SURVIVALS AND SUPERSTITIONS.** *Second Edition. Cr. 8vo. 6s.*
- A GARLAND OF COUNTRY SONG:** English Folk Songs with their Traditional Melodies. Collected and arranged by S. BARING-GOULD and H. F. SHEPPARD. *Demy 4to. 6s.*
- SONGS OF THE WEST:** Traditional Ballads and Songs of the West of England, with their Melodies. Collected by S. BARING-GOULD, M.A., and H. F. SHEPPARD, M.A. In 4 Parts. *Part I., II., III., 3s. each. Part IV., 5s. In One Volume, French Morocco, 15s.*
'A rich collection of humour, pathos, grace, and poetic fancy.'—*Saturday Review*.
- S. E. Bally.** **A FRENCH COMMERCIAL READER.** With Vocabulary. *Second Edition. Crown 8vo. 2s.*
[Commercial Series.]
- FRENCH COMMERCIAL CORRESPONDENCE.** With Vocabulary. *Third Edition. Crown 8vo. 2s.*
[Commercial Series.]
- A GERMAN COMMERCIAL READER.** With Vocabulary. *Crown 8vo. 2s.*
[Commercial Series.]
- GERMAN COMMERCIAL CORRESPONDENCE.** With Vocabulary. *Crown 8vo. 2s. 6d.*
[Commercial Series.]
- W. E. Barnes, D.D.** **ISAIAH.** *Two Volumes. Fcap. 8vo. 2s. net each. Vol. I. With Map.* [Churchman's Bible.]
- Mrs. P. A. Barnett.** **A LITTLE BOOK OF ENGLISH PROSE.** *Pott 8vo. Cloth, 2s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net.*
[Little Library.]
- R. R. N. Baron, M.A.** **FRENCH PROSE COMPOSITION.** *Crown 8vo. 2s. 6d. Key, 3s. net.*
- H. M. Barton, M.A.** **Wadham College, Oxford. TEXTS FOR SERMONS ON VARIOUS OCCASIONS AND SUBJECTS.** With a Preface by Canon SCOTT HOLLAND. *Crown 8vo. 3s. 6d.*

- C. F. Bastable, M.A.**, Professor of Economics at Trinity College, Dublin. **THE COMMERCE OF NATIONS.** *Second Edition. Crown 8vo 2s. 6d.* [Social Questions Series.]
- H. M. Batson.** See Edward FitzGerald.
- A. Hulme Beaman.** **PONS ASINORUM; OR, A GUIDE TO BRIDGE.** *Second Edition. Fcap. 8vo. 2s.*
A practical guide, with many specimen games, to the game of Bridge.
- Peter Beckford.** **THOUGHTS ON HUNTING.** Edited by J. OTHO PAGET, and Illustrated by G. H. JALLAND. *Demy 8vo. 10s. 6d.*
- William Beckford.** **THE HISTORY OF THE CALIPH VATHEK.** Edited by E. DENISON ROSS. *Pott 8vo. Cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net.* [Little Library.]
- H. C. Beeching, M.A.** See Tennyson.
- Jacob Behnen.** **THE SUPERSENSUAL LIFE.** Edited by BERNARD HOLLAND. *Fcap. 8vo. 3s. 6d.*
- W. H. Bennett, M.A.** **A PRIMER OF THE BIBLE.** *Second Edition. Crown 8vo. 2s. 6d.*
'The work of an honest, fearless, and sound critic, and an excellent guide in a small compass to the books of the Bible.'
—*Manchester Guardian.*
- W. H. Bennett and W. F. Adeney.** **A BIBLICAL INTRODUCTION.** *Crown 8vo. 7s. 6d.*
'It makes available to the ordinary reader the best scholarship of the day in the field of Biblical introduction. We know of no book which comes into competition with it.'
—*Manchester Guardian.*
- A. C. Benson, M.A.** **THE LIFE OF LORD TENNYSON.** With 12 Illustrations. *Fcap. 8vo. Cloth, 3s. 6d.; Leather, 4s. net.* [Little Biographies.]
- R. M. Benson.** **THE WAY OF HOLINESS:** a Devotional Commentary on the 119th Psalm. *Crown 8vo. 5s.*
- M. Bidez.** See Parmentier.
- C. Bigg, D.D.** See St. Augustine, à Kempis, and William Law.
- C. R. D. Biggs, B.D.** **THE EPISTLE TO THE PHILIPPIANS.** Edited by. *Fcap. 8vo. 1s. 6d. net.* [Churchman's Bible.]
'Mr. Biggs' work is very thorough, and he has managed to compress a good deal of information into a limited space.'
—*Guardian.*
- T. Herbert Bindley, B.D.** **THE OECUMENICAL DOCUMENTS OF THE FAITH.** With Introductions and Notes. *Crown 8vo. 6s.*
A historical account of the Creeds.
- William Blake.** See Little Library.
- B. Blaxland, M.A.** **THE SONG OF SONGS.** Being Selections from St. BERNARD. *Pott 8vo. Cloth, 2s.; leather, 2s. 6d. net.* [Library of Devotion.]
- George Body, D.D.** **THE SOUL'S PILGRIMAGE:** Devotional Readings from his published and unpublished writings. Selected and arranged by J. H. BURN, B.D. *Pott 8vo. 2s. 6d.*
- A. Boisragon.** Captain. **THE BENIN MASSACRE.** *Second Edition. Crown 8vo. 3s. 6d.*
- Cardinal Bona.** **A GUIDE TO ETERNITY.** Edited with an Introduction and Notes, by J. W. STANBRIDGE, B.D., late Fellow of St. John's College, Oxford. *Pott 8vo. Cloth, 2s.; leather, 2s. 6d. net.* [Library of Devotion.]
- F. C. Boon, B.A.** **A COMMERCIAL GEOGRAPHY OF FOREIGN NATIONS.** *Crown 8vo. 2s.* [Commercial Series.]
- George Borrow.** **LAVENGRO.** Edited by F. HINDES GROOME. *Two Volumes. Pott 8vo. Each volume, cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net.* [Little Library.]
- J. Ritzema Bos.** **AGRICULTURAL ZOOLOGY.** Translated by J. R. ANSWORTH DAVIS, M.A. With an Introduction by ELEANOR A. ORMEROD, F.E.S. With 155 Illustrations. *Cr. 8vo. 3s. 6d.*
- C. G. Botting, B.A.** **JUNIOR LATIN EXAMINATION PAPERS.** *Fcap. 8vo. 1s.* [Junior Examination Series.]
- E. M. Bowden.** **THE EXAMPLE OF BUDDHA:** Being Quotations from Buddhist Literature for each Day in the Year. *Third Edition. 16mo. 2s. 6d.*
- E. Bowmaker.** **THE HOUSING OF THE WORKING CLASSES.** *Crown 8vo. 2s. 6d.* [Social Questions Series.]
- F. G. Brabant, M.A.** **SUSSEX.** Illustrated by E. H. NEW. *Pott 8vo. Cloth, 3s.; leather, 3s. 6d. net.* [Little Guides.]
'A charming little book; as full of sound information as it is practical in conception.'
—*Athenæum.*
'Accurate, complete, and agreeably written.'
—*Literature.*
- Miss M. Brodrick and Miss Anderson Morton.** **A CONCISE HANDBOOK OF EGYPTIAN ARCHEOLOGY.** With many Illustrations. *Crown 8vo. 3s. 6d.*

- E. W. Brooks.** See F. J. Hamilton.
- O. Browning, M.A.** A SHORT HISTORY OF MEDIÆVAL ITALY, A.D. 1250-1550. In Two Volumes. Crown 8vo. 5s. each.
VOL. I. 1250-1409.—Guelphs and Ghibellines.
VOL. II. 1409-1550.—The Age of the Condottieri.
- J. Buchan.** See Isaak Walton.
- Miss Bulley.** See Lady Dilke.
- John Bunyan.** THE PILGRIM'S PROGRESS. Edited, with an Introduction, by C. H. FIRTH, M.A. With 39 Illustrations by R. ANNING BELL. Cr. 8vo. 6s.
"The best "Pilgrim's Progress."—*Educational Times.*
- G. J. Burch, M.A., F.R.S.** A MANUAL OF ELECTRICAL SCIENCE. With numerous Illustrations. Crown 8vo. 3s. [University Extension Series.]
- Gelett Burgess.** GOOPS AND HOW TO BE THEM. With numerous Illustrations. Small 4to. 6s.
- E. Burn, B.D.,** Examining Chaplain to the Bishop of Lichfield. AN INTRODUCTION TO THE HISTORY OF THE CREEDS. Demy 8vo. 10s. 6d. [Handbooks of Theology.]
"This book may be expected to hold its place as an authority on its subject."—*Spectator.*
- J. H. Burn, B.D., F.R.S.E.** A MANUAL OF CONSOLATION FROM THE SAINTS AND FATHERS. Felt 8vo. Cloth, 2s.; leather, 2s. 6d. net. [Library of Devotion.]
- Robert Burns.** THE POEMS OF ROBERT BURNS. Edited by ANDREW LANG and W. A. CRAIGIE. With Portrait. Second Edition. Demy 8vo, gilt top. 6s.
- J. E. Bury, I.L.D.** See Gibbon.
- Alfred Caldecott, D.D.** THE PHILOSOPHY OF RELIGION IN ENGLAND AND AMERICA. Demy 8vo. 10s. 6d. [Handbooks of Theology.]
"Dr. Caldecott treats the subject as we have long hoped it would eventually be treated."—*Church Times.*
"A lucid and informative account, which certainly deserves a place in every philosophical library."—*Scotsman.*
- D. S. Calderwood,** Headmaster of the Normal School, Edinburgh. TEST CARDS IN EUCLID AND ALGEBRA. In three packets of 40, with Answers. 1s. each. Or in three Books, price 2s., 2s., and 3s.
- R. H. and A. J. Carlyle, M.A.** BISHOP LATIMER. With Portrait. Crown 8vo. 3s. 6d. [Leaders of Religion.]
- G. G. Channer and M. E. Roberts.** LACE-MAKING IN THE MIDLANDS, PAST AND PRESENT. With 16 full-page Illustrations. Crown 8vo. 2s. 6d.
"An interesting book, illustrated by fascinating photographs."—*Speaker.*
- Lord Chesterfield,** THE LETTERS OF, TO HIS SON. Edited, with an Introduction, by C. STRACHUP, and Notes by A. CALTHROP. Two Volumes. Crown 8vo. 6s. each. [Methuen's Standard Library.]
- F. W. Christian.** THE CAROLINE ISLANDS. With many Illustrations and Maps. Demy 8vo. 12s. 6d. net.
- Cicero, DE ORATORE I.** Translated by E. N. P. MOOR, M.A. Crown 8vo. 3s. 6d. [Classical Translations.]
- SELECT ORATIONS (Pro Milone, Pro Murena, Philippic II., In Catilinam).** Translated by H. E. D. BLAKISTON, M.A. Fellow and Tutor of Trinity College, Oxford. Crown 8vo. 5s. [Classical Translations.]
- DE NATURA DEORUM.** Translated by F. BROOKS, M.A., late Scholar of Balliol College, Oxford. Crown 8vo. 3s. 6d. [Classical Translations.]
- DE OFFICIIS.** Translated by G. B. GARDINER, M.A. Crown 8vo. 2s. 6d. [Classical Translations.]
- F. A. Clarke, M.A.** BISHOP KEN. With Portrait. Crown 8vo. 3s. 6d. [Leaders of Religion.]
- E. H. Colbeck, M.D.** DISEASES OF THE HEART. With numerous Illustrations. Demy 8vo. 12s.
- W. G. Collingwood, M.A.** THE LIFE OF JOHN RUSKIN. With Portraits. Cheap Edition. Crown 8vo. 6s.
- J. G. Collins, M.A.** See Tennyson.
- W. E. Collins, M.A.** THE BEGINNINGS OF ENGLISH CHRISTIANITY. With Map. Crown 8vo. 3s. 6d. [Churchman's Library.]
- A. H. Cook, M.A.** See E. C. Marchant.
- E. W. Cooke-Taylor.** THE FACTORY SYSTEM. Crown 8vo. 2s. 6d. [Social Questions Series.]
- Marie Corelli.** THE PASSING OF THE GREAT QUEEN: A Tribute to the Noble Life of Victoria Regina. Small 4to. 1s.
- A CHRISTMAS GREETING.** Sm. 4to. 1s.
- Reverend Cotes.** DANTE'S GARDEN. With a Frontispiece. Second Edition. Fcap. 8vo. cloth 2s. 6d.; leather, 3s. 6d. net.

- Harold Cox, B.A.** LAND NATIONALIZATION. *Crown 8vo.* 2s. 6d.
[Social Questions Series.]
- W. J. Craig.** See Shakespeare.
- W. A. Craigie.** A PRIMER OF BURNS. *Crown 8vo.* 2s. 6d.
- Mrs. Craik.** JOHN HALIFAX, GENTLEMAN. Edited by ANNIE MATHEWSON. *Two Volumes. Post 8vo.* Each Volume, *Cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net.*
[Little Library.]
- Richard Crashaw.** THE ENGLISH POEMS OF. Edited by EDWARD HUTTON. *Post 8vo. Cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net.*
[Little Library.]
- F. G. Crawford.** See Mary C. Danson.
- C. G. Crump, M.A.** See Thomas Ellwood.
- F. H. E. Cunliffe,** Fellow of All Souls' College, Oxford. THE HISTORY OF THE BOER WAR. With many Illustrations, Plans, and Portraits. *In 2 vols. Vol. 1., 15s.*
- E. L. Cutts, D.D.** AUGUSTINE OF CANTERBURY. With Portrait. *Crown 8vo.* 3s. 6d.
[Leaders of Religion.]
- The Brothers Dalziel.** A RECORD OF FIFTY YEARS' WORK. With 150 Illustrations. *Large 4to.* 21s. net.
The record of the work of the celebrated Engravers, containing a Gallery of beautiful Pictures by F. Walker, Sir J. Millais, Lord Leighton, and other great Artists. The book is a history of the finest black-and-white work of the nineteenth century.
'The book is abundantly illustrated, and shows what wood engraving was at its best.'
—*Scotsman.*
'A store of genial reminiscences. The designs of the various masters are exquisitely engraved. A worthy record of a period that is gone.'
—*Standard.*
- G. W. Daniell, M.A.** BISHOP WILBERFORCE. With Portrait. *Crown 8vo.* 3s. 6d.
[Leaders of Religion.]
- Mary C. Danson and F. G. Crawford.** FATHERS IN THE FAITH. *Small 8vo.* 1s. 6d.
- Dante Alighieri.** LA COMMEDIA DI DANTE. The Italian Text edited by PAGET TOYNBEE, Litt. D., M.A. *Demy 8vo. Gill top.* 8s. 6d. Also, *Crown 8vo.* 6s.
[Methuen's Standard Library.]
- THE INFERNO OF DANTE.** Translated by H. F. CARY. Edited by PAGET TOYNBEE, Litt. D., M.A. *Post 8vo. Cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net.*
[Little Library.]
- THE PURGATORIO OF DANTE.** Translated by H. F. CARY. Edited by PAGET TOYNBEE, Litt. D., M.A. *Post 8vo. Cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net.*
[Little Library.]
- THE PARADISO OF DANTE.** Translated by H. F. CARY. Edited by PAGET TOYNBEE, Litt. D., M.A. *Post 8vo. Cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net.*
[Little Library.]
- See also Paget Toynbee.
- A. G. Deane.** Edited by. A LITTLE BOOK OF LIGHT VERSE. *Post 8vo. Cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net.*
[Little Library.]
- Leon Delbos.** THE METRIC SYSTEM. *Crown 8vo.* 2s.
A theoretical and practical guide, for use in schools and by the general reader.
- Demosthenes: THE OLYNTHIACS AND PHILIPPICS.** Translated upon a new principle by OTMO HOLLAND. *Crown 8vo.* 2s. 6d.
- Demosthenes.** AGAINST CONON AND CALLICLES. Edited with Notes and Vocabulary, by F. DARWIN SWIFT, M.A. *Fcap. 8vo.* 2s.
- Charles Dickens.** THE ROCHESTER EDITION. *Crown 8vo. Each Volume, cloth, 3s. 6d.* With Introductions by GEORGE GISSING, Notes by F. G. KITTON, and Topographical Illustrations.
- THE PICKWICK PAPERS.** With Illustrations by E. H. NEW. *Two Volumes.*
'As pleasant a copy as any one could desire. The notes add much to the value of the edition, and Mr. New's illustrations are also historical. The volumes promise well for the success of the edition.'
—*Scotsman.*
- NICHOLAS NICKLEBY.** With Illustrations by R. J. WILLIAMS. *Two Volumes.*
- BLEAK HOUSE.** With Illustrations by BEATRICE ALCOCK. *Two Volumes.*
- OLIVER TWIST.** With Illustrations by E. H. NEW.
- THE OLD CURIOSITY SHOP.** With Illustrations by G. M. BRIMLOW. *Two Volumes.*
- BARNABY RUDGE.** With Illustrations by BEATRICE ALCOCK. *Two Volumes.*
- G. L. Dickinson, M.A.,** Fellow of King's College, Cambridge. THE GREEK VIEW OF LIFE. *Second Edition. Crown 8vo.* 2s. 6d.
[University Extension Series.]
- H. N. Dickson, F.R.S.E., F.R.Met. Soc.** METEOROLOGY. The Elements of Weather and Climate. Illustrated. *Crown 8vo.* 2s. 6d. [University Extension Series.]

- Lady Dilke, Miss Bulley, and Miss Whit-
ley. WOMEN'S WORK.** *Crown 8vo.*
2s. 6d. [Social Questions Series.]
- P. H. Ditchfield, M.A., F.S.A. ENGLISH
VILLAGES.** Illustrated. *Crown 8vo.* 6s.
'A book which for its instructive and
pictorial value should find a place in every
village library.'—*Scotsman*.
'One of the best books on village anti-
quities we have seen.'—*Outlook*.
- THE STORY OF OUR ENGLISH
TOWNS.** With Introduction by
AUGUSTUS JESSOR, D.D. *Second Edition.*
Crown 8vo. 6s.
- OLD ENGLISH CUSTOMS: Extant at
the Present Time. An Account of Local
Observances, Festival Customs, and Ancient
Ceremonies yet Surviving in Great Britain.**
Crown 8vo. 6s.
- W. M. Dixon, M.A. A PRIMER OF
TENNYSON.** *Second Edition.* *Crown*
8vo. 2s. 6d.
'Much sound and well-expressed criticism.
The bibliography is a boon.'—*Speaker*.
- ENGLISH POETRY FROM BLAKE TO
BROWNING.** *Second Edition.* *Crown*
8vo. 2s. 6d.
[University Extension Series.]
- E. Dowden, Litt.D.** See Shakespeare.
- J. Dowden, D.D., Lord Bishop of Edin-
burgh. THE WORKMANSHIP OF
THE PRAYER BOOK: its Literary
and Liturgical Aspects.** *Second Edition.*
Crown 8vo. 3s. 6d.
[Churchman's Library.]
- S. E. Driver, D.D., Canon of Christ Church,
Regius Professor of Hebrew in the University
of Oxford. SERMONS ON SUBJECTS
CONNECTED WITH THE OLD
TESTAMENT.** *Crown 8vo.* 6s.
'A welcome companion to the author's
famous "Introduction."—*Guardian*.
- S. J. Duncan (Mrs. Cores), Author of
'A Voyage of Consolation.' ON THE
OTHER SIDE OF THE LATCH.**
Second Edition. *Crown 8vo.* 6s.
- J. T. Dunn, D.Sc., and V. A. Mundella.
GENERAL ELEMENTARY SCIENCE.**
With 114 Illustrations. *Crown 8vo.* 3s. 6d.
[Methuen's Science Primers.]
- The Earl of Durham. A REPORT ON
CANADA.** With an Introductory Note.
Demy 8vo. 7s. 6d. net.
- A reprint of the celebrated Report which
Lord Durham made to the British Govern-
ment on the state of British North America
in 1839. It is probably the most important
utterance on British colonial policy ever
published.
- W. A. Dutt. NORFOLK.** Illustrated by
R. C. BOULTER. *Poet 8vo. Cloth,* 3s.;
leather, 3s. 6d. net. [Little Guides.]
- Clement Edwards. RAILWAY
NATIONALIZATION.** *Crown 8vo.*
2s. 6d. [Social Questions Series.]
- W. Douglas Edwards. COMMERCIAL
LAW.** *Crown 8vo.* 2s. [Commercial Series.]
- H. E. Egerton, M.A. A HISTORY OF
BRITISH COLONIAL POLICY.** *Demy*
8vo. 12s. 6d.
'It is a good book, distinguished by
accuracy in detail, clear arrangement of
facts, and a broad grasp of principles.'—
Manchester Guardian.
- Thomas Ellwood. THE HISTORY OF
THE LIFE OF.** Edited by C. G. CRUMP,
M.A. *Crown 8vo.* 6s.
[Methuen's Standard Library.]
- This edition is the only one which con-
tains the complete book as originally pub-
lished. It has a long Introduction and many
Footnotes.
- E. Engel. A HISTORY OF ENGLISH
LITERATURE: From its Beginning to
Tennyson.** Translated from the German.
Demy 8vo. 7s. 6d. net.
- This is a very complete and convenient
sketch of the evolution of our literature from
early days. The treatment is biographical
as well as critical, and is rendered more
interesting by the quotation of characteristic
passages from the chief authors.
- W. H. Fairbrother, M.A. THE PHILO-
SOPHY OF T. H. GREEN.** *Second*
Edition. *Crown 8vo.* 3s. 6d.
- Susan Ferrier. MARRIAGE.** Edited by
Miss GOODRICH FRER and Lord LUTKE-
LIGH. *Two Volumes. Poet 8vo. Each*
volume, cloth, 1s. 6d. net; *leather,* 2s. 6d.
net. [Little Library.]
- G. H. Firth, M.A. CROMWELL'S ARMY:**
A History of the English Soldier during the
Civil Wars, the Commonwealth, and the
Protectorate. *Crown 8vo.* 7s. 6d.
- An elaborate study and description of
Cromwell's army by which the victory of the
Parliament was secured. The 'New Model'
is described in minute detail, and the
author, who is one of the most distin-
guished historians of the day, has made
great use of unpublished MSS.
- G. W. Fisher, M.A. ANNALS OF
SHREWSBURY SCHOOL.** With
numerous Illustrations. *Demy 8vo.* 10s. 6d.
- Edward FitzGerald. THE RUKHAYAT
OF OMAR KHAYYAM.** With a Com-
mentary by H. M. HATSON, and a Biography
of Omar by E. D. ROSS. 6s.

- E. A. FitzGerald.** THE HIGHEST ANDES. With 2 Maps, 51 Illustrations, 13 of which are in Photogravure, and a Panorama. *Royal 8vo.* 30s. net.
- W. Warde Fowler, M.A.** See Gilbert White.
- J. F. Fraser.** ROUND THE WORLD ON A WHEEL. With 100 Illustrations. *Crown 8vo.* 6s.
'A classic of cycling, graphic and witty.'
—*Yorkshire Post.*
- W. French, M.A.** Principal of the Storey Institute, Lancaster. PRACTICAL CHEMISTRY. Part 1. With numerous Diagrams. *Crown 8vo.* 1s. 6d.
[Textbooks of Technology.
'An excellent and eminently practical little book.'—*Schoolmaster.*
- Ed. von Freudenreich.** DAIRY BACTERIOLOGY. A Short Manual for the Use of Students. Translated by J. R. AINSWORTH DAVIS, M.A. *Second Edition.* Revised. *Crown 8vo.* 2s. 6d.
- H. W. Fulford, M.A.** THE EPISTLE OF ST. JAMES. Edited by *F. Cap.* 8vo. 1s. 6d. net.
[Churchman's Bible.
- Mrs. Gaskell.** CRANFORD. Edited by E. V. LUCAS. *Pott 8vo.* Cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net.
[Little Library.
- H. R. George, M.A.** Fellow of New College, Oxford. BATTLES OF ENGLISH HISTORY. With numerous Plans. *Third Edition.* *Crown 8vo.* 6s.
'Mr. George has undertaken a very useful task—that of making military affairs intelligible and instructive to non-military readers—and has executed it with a large measure of success.'—*Times.*
- H. de B. Gibbins, Litt. D., M.A.** INDUSTRY IN ENGLAND: HISTORICAL OUTLINES. With 5 Maps. *Second Edition.* *Demy 8vo.* 10s. 6d.
- A COMPANION GERMAN GRAMMAR.** *Crown 8vo.* 1s. 6d.
- THE INDUSTRIAL HISTORY OF ENGLAND.** *Eighth Edition.* Revised. With Maps and Plans. *Crown 8vo.* 3s.
[University Extension Series.
- THE ECONOMICS OF COMMERCE.** *Crown 8vo.* 1s. 6d. [Commercial Series.
- COMMERCIAL EXAMINATION PAPERS.** *Crown 8vo.* 1s. 6d.
[Commercial Series.
- BRITISH COMMERCE AND COLONIES FROM ELIZABETH TO VICTORIA.** *Third Edition.* *Crown 8vo.* 2s.
[Commercial Series.
- ENGLISH SOCIAL REFORMERS** *Second Edition.* *Crown 8vo.* 2s. 6d.
[University Extension Series.
- H. de B. Gibbins, D. Litt., M.A., and R. A. Hadfield** of the Hecla Works, Sheffield. A SHORTER WORKING DAY. *Crown 8vo.* 2s. 6d. [Social Questions Series.
- Edward Gibbon.** THE DECLINE AND FALL OF THE ROMAN EMPIRE. A New Edition, edited with Notes, Appendices, and Maps, by J. E. BURR, LL.D., Fellow of Trinity College, Dublin. *In Seven Volumes.* *Demy 8vo.* *Gilt top.* 8s. 6d. each. Also, *Crown 8vo.* 6s. each.
'At last there is an adequate modern edition of Gibbon. . . . The best edition of the nineteenth century could produce.'—*Manchester Guardian.*
'A great piece of editing.'—*Academy.*
- MEMOIRS OF MY LIFE AND WRITINGS.** By EDWARD GIBBON. Edited, with an Introduction and Notes, by G. BIRKBECK HILL, LL.D. *Crown 8vo.* 6s.
'An admirable edition of one of the most interesting personal records of a literary life. Its notes and its numerous appendices are a repertory of almost all that can be known about Gibbon.'—*Manchester Guardian.*
- E. G. S. Gibson, D.D., Vicar of Leeds.** THE BOOK OF JOB. With Introduction and Notes. *Demy 8vo.* 6s.
[Commentaries on the R. V.
'The publishers are to be congratulated on the start the series has made.'—*Times.*
'Dr. Gibson's work is worthy of a high degree of appreciation. To the busy worker and the intelligent student the commentary will be a real boon; and it will, if we are not mistaken, be much in demand. The Introduction is almost a model of concise, straightforward, prefatory remarks on the subject treated.'—*Athenæum.*
- THE XXXIX. ARTICLES OF THE CHURCH OF ENGLAND.** With an Introduction. *Third and Cheaper Edition* in One Volume. *Demy 8vo.* 12s. 6d.
[Handbooks of Theology.
'We welcome with the utmost satisfaction a new, cheaper, and more convenient edition of Dr. Gibson's book. It was greatly wanted. Dr. Gibson has given theological students just what they want, and we should like to think that it was in the hands of every candidate for orders.'—*Guardian.*
- THE LIFE OF JOHN HOWARD.** With 12 Illustrations. *Pott 8vo.* Cloth, 3s.; leather, 3s. 6d. net. [Little Biographies.
See also George Herbert.

George Gissing. See Dickens.

A. D. Godley, M.A., Fellow of Magdalen College, Oxford. **LYRA FRIVOLA.** *Third Edition. Fcap. 8vo. 2s. 6d.*

VERSES TO ORDER. *Cr. 8vo. 2s. 6d. net.*

Mrs Goodrich-Freer. See Susan Ferrier.

P. Anderson Graham. **THE RURAL EXODUS.** *Crown 8vo. 2s. 6d.*
[Social Questions Series.]

F. S. Granger, M.A., Lit.D. **PSYCHOLOGY.** *Second Edition. Crown 8vo. 2s. 6d.*
[University Extension Series.]

THE SOUL OF A CHRISTIAN. *Crown 8vo. 6s.*

A book dealing with the evolution of the religious life and experiences.

'A remarkable book.'—*Glasgow Herald.*
See also University Extension Series.

R. M'Queen Gray. **GERMAN PASSAGES FOR UNSEEN TRANSLATION.** *Crown 8vo. 2s. 6d.*

P. L. Gray, B.Sc., formerly Lecturer in Physics in Mason University College, Birmingham. **THE PRINCIPLES OF MAGNETISM AND ELECTRICITY:** an Elementary Text-Book. With 181 Diagrams. *Crown 8vo. 3s. 6d.*

G. Buckland Green, M.A., Assistant Master at Edinburgh Academy, late Fellow of St. John's College, Oxon. **NOTES ON GREEK AND LATIN SYNTAX.** *Crown 8vo. 3s. 6d.*

Notes and explanations on the chief difficulties of Greek and Latin Syntax, with numerous passages for exercise.

E. T. Green, M.A. **THE CHURCH OF CHRIST.** *Crown 8vo. 6s.*
[Churchman's Library.]

R. A. Gregory. **THE VAULT OF HEAVEN.** A Popular Introduction to Astronomy. With numerous Illustrations. *Crown 8vo. 2s. 6d.*
[University Extension Series.]

W. Hall Griffin, M.A. **SELECTIONS FROM THE EARLY POEMS OF ROBERT BROWNING,** Edited by. *Pott 8vo. Cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net.*

G. H. Grirling. **A HISTORY OF THE GREAT NORTHERN RAILWAY, 1825-92.** With Illustrations. *Demy 8vo. 10s. 6d.*

'Mr. Grirling has done for a Railway what Macaulay did for English History.'—*The Engineer.*

F. Hindes Grooms. See George Borrow.

M. L. Gwynn. **A BIRTHDAY BOOK.** *Royal 8vo. 12s.*

This is a birthday-book of exceptional dignity, and the extracts have been chosen with particular care.

Stephen Gwynn. See Thackeray.

John Hackett, B.D. **A HISTORY OF THE ORTHODOX CHURCH OF CYPRUS.** With Maps and Illustrations. *Demy 8vo. 15s. net.*

A. C. Haddon, Sc.D., F.R.S. **HEAD-HUNTERS, BLACK, WHITE, AND BROWN.** With many Illustrations and a Map. *Demy 8vo. 15s.*

A narrative of adventure and exploration in Northern Borneo. It contains much matter of the highest scientific interest.

R. A. Hadfield. See H. de B. Gibbins.

R. N. Hall and W. G. Neal. **THE ANCIENT RUINS OF RHODESIA.** With numerous Illustrations. *Demy 8vo. 21s. net.*

This book contains descriptions of two hundred ruins of temples and forts, and of their types and ages of architecture. It describes also the Sabeian and Phœnician occupations of Rhodesia; King Solomon's gold, ancient burials, ancient gold-mining, etc. It is profusely illustrated, and contains many maps and plans.

F. J. Hamilton, D.D., and E. W. Brooks. **ZACHARIAH OF MITYLENE.** Translated into English. *Demy 8vo. 12s. 6d. net.*
[Byzantine Texts.]

D. Hannay. **A SHORT HISTORY OF THE ROYAL NAVY, FROM EARLY TIMES TO THE PRESENT DAY.** Illustrated. *Two Volumes. Demy 8vo. 7s. 6d. each.*
Vol. I. 1800-1688.

A. T. Hare, M.A. **THE CONSTRUCTION OF LARGE INDUCTION COILS.** With numerous Diagrams. *Demy 8vo. 6s.*

Oliver Harrison. **READING AND READERS.** *Fcap. 8vo. 2s. 6d.*

'An extremely sensible little book.'—*Manchester Guardian.*

Svan Hedén, Gold Medallist of the Royal Geographical Society. **THROUGH ASIA.** With 300 Illustrations from Sketches and Photographs by the Author, and Maps. *Two Volumes. Royal 8vo. 36s. net.*

'One of the greatest books of the kind issued during the century. It is impossible to give an adequate idea of the richness of the contents of this book, or of its abounding attractions as a story of travel unsurpassed in geographical and human interest. Much of it is a revelation. Altogether the work is one which in solidity, novelty, and interest must take a first rank among publications of its class.'—*Times.*

- J. G. Millais.** THE LIFE AND LETTERS OF SIR JOHN EVERETT MILLAIS, President of the Royal Academy. With 319 Illustrations, of which 9 are Photogravure. 2 vols. Royal 8vo. 20s. net.
 'This splendid work.'—*World*.
 'Of such absorbing interest is it, of such completeness in scope and beauty. Special tribute must be paid to the extraordinary completeness of the illustrations.'—*Graphic*.
- J. G. Milne, M.A.** A HISTORY OF ROMAN EGYPT. Fully Illustrated. Crown 8vo. 6s.
- P. Chalmers Mitchell, M.A.** OUTLINES OF BIOLOGY. Illustrated. Second Edition. Crown 8vo. 6s.
 A text-book designed to cover the Schedule issued by the Royal College of Physicians and Surgeons.
- D. M. Moir.** MANSIE WAUCH. Edited by T. F. HENDERSON. Fott 8vo. Cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net.
 [Little Library.]
- H. E. Moore.** BACK TO THE LAND: An Inquiry into the cure for Rural Depopulation. Crown 8vo. 2s. 6d.
 [Social Questions Series.]
- W. E. Morfill,** Oriel College, Oxford. A HISTORY OF RUSSIA FROM PETER THE GREAT TO ALEXANDER II. With Maps and Plans. Crown 8vo. 7s. 6d.
 This history, is founded on a study of original documents, and though necessarily brief, is the most comprehensive narrative in existence. Considerable attention has been paid to the social and literary development of the country, and the recent expansion of Russia in Asia.
- R. J. Morich,** late of Clifton College. GERMAN EXAMINATION PAPERS IN MISCELLANEOUS GRAMMAR AND IDIOMS. Fifth Edition. Crown 8vo. 2s. 6d.
 [School Examination Series.]
 A Key, issued to Tutors and Private Students only, to be had on application to the Publishers. Second Edition. Crown 8vo. 6s. net.
- Miss Anderson Morton.** See Miss Brod- rick.
- H. C. G. Moule, D.D.** CHARLES SIMEON. With Portrait. Crown 8vo. 3s. 6d.
 [Leaders of Religion.]
- M. M. Pattison Muir, M.A.** THE CHEMISTRY OF FIRE. The Elementary Principles of Chemistry. Illustrated. Crown 8vo. 2s. 6d.
 [University Extension Series.]
- V. A. Mundella, M.A.** See J. T. Dunn.
- W. G. Neal.** See R. N. Hall.
- H. W. Nevinson.** LADYSMITH: The Diary of a Siege. With 16 Illustrations and a Plan. Second Edition. Crown 8vo. 6s.
- James Northcote, R.A.,** THE CONVERSATIONS OF, AND JAMES WARD. Edited by ERNEST FLETCHER. With many Portraits. Demy 8vo. 10s. 6d.
 'Mr. Fletcher's book will range and rank with Hazlitt's.'—*Globe*.
 'Every reader, with any taste for art, will find the book engrossing.'—*Yorkshire Post*.
- A. H. Norway,** Author of 'Highways and Byways in Devon and Cornwall.' NAPLES: PAST AND PRESENT. With 40 Illustrations by A. G. FERRARD. Crown 8vo. 6s.
- Standish O'Grady.** THE STORY OF IRELAND. Crown 8vo. 2s. 6d.
- Mrs. Oliphant.** THOMAS CHALMERS. With Portrait. Crown 8vo. 3s. 6d.
 [Leaders of Religion.]
- C. W. Oman, M.A.,** Fellow of All Souls', Oxford. A HISTORY OF THE ART OF WAR. Vol. II.: The Middle Ages, from the Fourth to the Fourteenth Century. Illustrated. Demy 8vo. 21s.
 'The whole art of war in its historic evolution has never been treated on such an ample and comprehensive scale, and we question if any recent contribution to the exact history of the world has possessed more enduring value.'—*Daily Chronicle*.
- Prince Henri of Orleans.** FROM TONKIN TO INDIA. Translated by HAWLEY BENT, M.A. With 100 Illustrations and a Map. Crown 4to, gilt top. 25s.
- E. L. Ottery, M.A.,** late Fellow of Magdalen College, Oxon., and Principal of Pusey House. THE DOCTRINE OF THE INCARNATION. Second and cheaper Edition. Demy 8vo. 12s. 6d.
 [Handbooks of Theology.]
 'A clear and remarkably full account of the main currents of speculation. Scholarly precision . . . genuine tolerance . . . intense interest in his subject—are Mr. Ottery's merits.'—*Guardian*.
- LANCELOT ANDREWEES.** With Portrait. Crown 8vo. 3s. 6d.
 [Leaders of Religion.]
- J. H. Overton, M.A.** JOHN WESLEY. With Portrait. Crown 8vo. 3s. 6d.
 [Leaders of Religion.]
- M. N. Oxford,** of Guy's Hospital. HANDBOOK OF NURSING. Crown 8vo. 3s. 6d.
 'The most useful work of the kind that we have seen. A most valuable and practical manual.'—*Manchester Guardian*.

- W. C. C. Fakes.** THE SCIENCE OF HYGIENE. With numerous illustrations. *Demy 8vo.* 15s.
'A thoroughgoing working text-book of its subject, practical and well-stocked.'—*Scotsman*.
- Prof. Léon Parmentier and M. Hides.** EVAGRIUS. Edited by. *Demy 8vo.* 10s. 6d. net. [Byzantine Texts.]
- H. W. Paul.** See Laurence Sterne.
- R. H. Pearce, M.A.** THE ANNALS OF CHRIST'S HOSPITAL. With many illustrations. *Demy 8vo.* 7s. 6d.
'A well-written, copious, authentic history.'—*Times*.
- R. E. Peary,** Gold Medallist of the Royal Geographical Society. NORTHWARD OVER THE GREAT ICE. With over 800 illustrations. 2 vols. *Royal 8vo.* 32s. net.
'His book will take its place among the permanent literature of Arctic exploration.'—*Times*.
- Sidney Peel,** late Fellow of Trinity College, Oxford, and Secretary to the Royal Commission on the Licensing Laws. PRACTICAL LICENSING REFORM. *Second Edition.* *Crown 8vo.* 1s. 6d.
- M. Perugini.** SELECTIONS FROM WILLIAM BLAKE. *Felt 8vo.* Cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net.
[Little Library.]
- J. P. Peters, D.D.** THE OLD TESTAMENT AND THE NEW SCHOLARSHIP. *Crown 8vo.* 6s.
[Churchman's Library.]
'Every page reveals wide reading, used with sound and scholarly judgment.'—*Manchester Guardian*.
- W. M. Flinders Petrie, D.C.L., I.L.D.,** Professor of Egyptology at University College. A HISTORY OF EGYPT, FROM THE EARLIEST TIMES TO THE PRESENT DAY. Fully illustrated. *In six volumes.* *Crown 8vo.* 6s. each.
'A history written in the spirit of scientific precision so worthily represented by Dr. Petrie and his school cannot but promote sound and accurate study, and supply a vacant place in the English literature of Egyptology.'—*Times*.
- VOL. I.** PREHISTORIC TIMES TO XVIIth DYNASTY. *Fourth Edition.*
VOL. II. THE XVIIth AND XVIIIth DYNASTIES. *Third Edition.*
VOL. IV. THE EGYPT OF THE PTOLEMIES. J. P. MANAFFY, Litt.D.
VOL. V. ROMAN EGYPT. J. G. MILNE, M.A.
VOL. VI. EGYPT IN THE MIDDLE AGES. STANLEY LANG-POOLE, M.A.
- RELIGION AND CONSCIENCE IN ANCIENT EGYPT. Fully illustrated. *Crown 8vo.* 2s. 6d.
- SYRIA AND EGYPT, FROM THE TELL EL AMARNA TABLETS. *Crown 8vo.* 2s. 6d.
- EGYPTIAN TALES. Illustrated by TRISTRAM ELLIS. *In Two Volumes.* *Crown 8vo.* 3s. 6d. each.
- EGYPTIAN DECORATIVE ART. With 120 illustrations. *Crown 8vo.* 3s. 6d.
'In these lectures he displays rare skill in elucidating the development of decorative art in Egypt.'—*Times*.
- Philip Pienaar.** WITH STEYN AND DE WET. *Second Edition.* *Crown 8vo.* 3s. 6d.
A narrative of the adventures of a Boer telegraphist of the Orange Free State during the war.
- Plantus.** THE CAPTIVE. Edited, with an Introduction, Textual Notes, and a Commentary, by W. M. LINDSAY, Fellow of Jesus College, Oxford. *Demy 8vo.* 10s. 6d. net.
For this edition all the important mss. have been re-collated. An appendix deals with the accentual element in early Latin verse. The Commentary is very full.
'A work of great erudition and fine scholarship.'—*Scotsman*.
- THE CAPTIVE. Adapted for Lower Forms, by J. H. FRANK, M.A., late Fellow of St. John's, Cambridge. 1s. 6d.
- J. T. Plowden-Wardlaw, B.A.,** King's College, Cambridge. EXAMINATION PAPERS IN ENGLISH HISTORY. *Crown 8vo.* 2s. 6d.
[School Examination Series.]
- M. G. Potter, M.A., F.L.S.** A TEXT-BOOK OF AGRICULTURAL BOTANY. Illustrated. *2nd Edition.* *Crown 8vo.* 4s. 6d. [University Extension Series.]
- L. L. Price, M.A.,** Fellow of Oriel College, Oxon. A HISTORY OF ENGLISH POLITICAL ECONOMY. *Third Edition.* *Crown 8vo.* 2s. 6d. [University Extension Series.]
- "Q." THE GOLDEN POMP. A Procession of English Lyrics. Arranged by A. T. QUILLER COUCH. *Crown 8vo.* Buckram. 6s.
- R. B. Rackham, M.A.** THE ACTS OF THE APOSTLES. With Introduction and Notes. *Demy 8vo.* 12s. 6d.
[Commentaries on the R.V.]
'A really helpful book. Both introduction and commentary are marked by common sense and adequate knowledge.'—*Guardian*.

- B. W. Randolph, D.D.**, Principal of the Theological College, Ely. **THE PSALMS OF DAVID**. With an Introduction and Notes. *Pott 8vo. Cloth, 2s.; leather, 2s. 6d. net.* [Library of Devotion.]
A devotional and practical edition of the Prayer Book version of the Psalms.
- Hastings Rashdall, M.A.**, Fellow and Tutor of New College, Oxford. **DOCTRINE AND DEVELOPMENT**. *Crown 8vo. 6s.*
- W. Reason, M.A.** **UNIVERSITY AND SOCIAL SETTLEMENTS**. *Crown 8vo. 2s. 6d.* [Social Questions Series.]
- Charles Richardson**. **THE ENGLISH TURF**. With numerous Illustrations and Plans. *Demy 8vo. 15s.*
'From its sensible introduction to its very complex index, this is about the best book that we are likely for some time to see upon the subject with which it deals.'—*Athenæum*.
- M. E. Roberts**. See C. C. Channer.
- A. Robertson, D.D.**, Principal of King's College, London. **REGNUM DEI**. The Bampton Lectures of 1901. *Demy 8vo. 2s. 6d. net.*
'A notable volume. Its chief value and interest is in its historic treatment of its great theme.'—*Daily News*.
'It is altogether a solid piece of work and a valuable contribution to the history of Christian thought.'—*Scotsman*.
- Sir G. S. Robertson, K.C.S.I.** **CHITRAL: The Story of a Minor Siege**. With numerous Illustrations, Map and Plans. *Second Edition. Demy 8vo. 10s. 6d.*
'A book which the Elizabethans would have thought wonderful. More thrilling, more piquant, and more human than any novel.'—*Newcastle Chronicle*.
- J. W. Robertson-Scott**. **THE PEOPLE OF CHINA**. With a Map. *Crown 8vo. 3s. 6d.*
- A. W. Robinson, M.A.** **THE EPISTLE TO THE GALATIANS**. Explained. *Fcap. 8vo. 1s. 6d. net.* [Churchman's Bible.]
'The most attractive, sensible, and instructive manual for people at large, which we have ever seen.'—*Church Gazette*.
- Cecilia Robinson**. **THE MINISTRY OF DEACONESSES**. With an Introduction by the Lord Bishop of Winchester. *Crown 8vo. 3s. 6d.*
- G. Bodwell, B.A.** **NEW TESTAMENT GREEK**. A Course for Beginners. With a Preface by WALTER LOCK, D.D., Warden of Keble College. *Fcap. 8vo. 3s. 6d.*
- Edward Ross**. **THE ROSE READER**. With numerous Illustrations. *Crown 8vo. 2s. 6d. Also in 4 Parts. Parts I. and II. 6d. each; Part III. 8d.; Part IV. 10d.*
A reader on a new and original plan.
The distinctive feature of this book is the entire avoidance of irregularly-spelt words until the pupil has thoroughly mastered the principle of reading, and learned its enjoyment. The reading of connected sentences begins from the first page, before the entire alphabet is introduced.
- E. Denison Ross, M.A.** See W. Beckford, A. W. Kinglake, and F. H. Skrine.
- A. E. Rubie, M.A.**, Head Master of the Royal Naval School, Eltham. **THE GOSPEL ACCORDING TO ST. MARK**. Edited by. With three Maps. *Crown 8vo. 1s. 6d.* [Methuen's Junior School Books.]
- W. Clark Russell**. **THE LIFE OF ADMIRAL LORD COLLINGWOOD**. With Illustrations by F. BRANGWYN. *Fourth Edition. Crown 8vo. 6s.*
'A book which we should like to see in the hands of every boy in the country.'—*St. James's Gazette*.
- Viscount St. Cyres**. **THE LIFE OF FRANÇOIS DE FENELON**. Illustrated. *Demy 8vo. 10s. 6d.*
'A work of high historical and lively interest.'—*Outlook*.
'A most interesting life of a most interesting personage.'—*Scotsman*.
'We have in this admirable volume a most valuable addition to our historical portrait gallery.'—*Daily News*.
- St. Francis de Sales**. **ON THE LOVE OF GOD**. Edited by W. J. KNOX-LITTLE, M.A. *Pott 8vo. Cloth, 2s.; leather, 2s. 6d. net.* [Library of Devotion.]
- J. Sargeaunt, M.A.** **ANNALS OF WESTMINSTER SCHOOL**. With numerous Illustrations. *Demy 8vo. 7s. 6d.*
- C. Sathas**. **THE HISTORY OF PSELLUS**. *Demy 8vo. 15s. net.* [Byzantine Texts.]
- H. G. Seeley, F.R.S.** **DRAGONS OF THE AIR**. With many Illustrations. *Crown 8vo. 6s.*
A popular history of the most remarkable flying animals which ever lived. Their relations to mammals, birds, and reptiles, living and extinct, are shown by an original series of illustrations. The scattered remains preserved in Europe and the United States have been put together accurately to show the varied forms of the animals. The book is a natural history of these extinct animals which flew by means of a single finger.

V. P. Sells, M.A. THE MECHANICS OF DAILY LIFE. Illustrated. *Crown 8vo.* 2s. 6d. [University Extension Series.

Edmund Selous. TOMMY SMITH'S ANIMALS. Illustrated by G. W. ORD. *Second Edition. Fcap. 8vo.* 2s. 6d.

'A quaint, fascinating little book: a nursery classic.'—*Athenaeum*.

William Shakespeare.

THE ARDEN EDITION.

'No edition of Shakespeare is likely to prove more attractive and satisfactory than this one. It is beautifully printed and pagged and handsomely and simply bound.'

St. James's Gazette.

Demy 8vo. 3s. 6d. each volume. General Editor, W. J. CRAIG. An Edition of Shakespeare in single Plays. Edited with a full Introduction, Textual Notes, and a Commentary at the foot of the page. The first volumes are:—

HAMLET. Edited by EDWARD DOWDEN, Litt.D.

ROMEO AND JULIET. Edited by EDWARD DOWDEN, Litt.D.

KING LEAR. Edited by W. J. CRAIG.

JULIUS CAESAR. Edited by M. MACMILLAN, M.A.

THE TEMPEST. Edited by MORTON LUCE.

A. Sharp. VICTORIAN POETS. *Crown 8vo.* 2s. 6d. [University Extension Series.

J. S. Shedlock. THE PIANOFORTE SONATA: Its Origin and Development. *Crown 8vo.* 5s.

'This work should be in the possession of every musician and amateur. A concise and lucid history and a very valuable work for reference.'—*Athenaeum*.

Arthur Sherwell, M.A. LIFE IN WEST LONDON. *Third Edition. Crown 8vo.* 2s. 6d. [Social Questions Series.

F. H. Skrine and E. D. Ross. THE HEART OF ASIA. With Maps and many Illustrations by VERESTCHAGIN. *Large Crown 8vo.* 10s. 6d. net.

This volume will form a landmark in our knowledge of Central Asia. . . . Illuminating and convincing.'—*Times*.

Evan Small, M.A. THE EARTH. An Introduction to Physiography. Illustrated. *Crown 8vo.* 2s. 6d. [University Extension Series.

Mowell C. Smith, Fellow of New College, Oxford. SELECTIONS FROM WORDSWORTH. *Pott 8vo. Cloth,* 1s. 6d. net; *leather,* 2s. 6d. net. [Little Library.

Sophocles. ELECTRA AND AJAX. Translated by E. D. A. MORSEHEAD, M.A., Assistant Master at Winchester. 2s. 6d. [Classical Translations.

E. Southey. ENGLISH SEAMEN (Howard, Clifford, Hawkins, Drake, Cavendish). Edited, with an Introduction, by DAVID HANNAY. *Second Edition. Crown 8vo.* 6s.

'A brave, inspiring book.'—*Black and White*.

C. H. Spence, M.A., Clifton College. HISTORY AND GEOGRAPHY EXAMINATION PAPERS. *Second Edition. Crown 8vo.* 2s. 6d.

[School Examination Series.

W. A. Spooner, M.A., Fellow of New College, Oxford. BISHOP BUTLER. With Portrait. *Crown 8vo.* 3s. 6d.

[Leaders of Religion.

J. W. Stanbridge, B.D., Rector of Bainton, Canon of York, and sometime Fellow of St. John's College, Oxford. A BOOK OF DEVOTIONS. *Pott 8vo. Cloth,* 2s.; *leather,* 2s. 6d. net. [Library of Devotion.

'It is probably the best book of its kind. It deserves high commendation.'—*Church Gazette*.

See also Cardinal Bona.

'Stanceliffe.' GOLF DO'S AND DONT'S. *Fcap. 8vo.* 1s.

A. M. M. Stedman, M.A. INITIA LATINA: Easy Lessons on Elementary Accidence. *Fifth Edition. Fcap. 8vo.* 1s.

FIRST LATIN LESSONS. *Sixth Edition. Crown 8vo.* 2s.

FIRST LATIN READER. With Notes adapted to the Shorter Latin Primer and Vocabulary. *Sixth Edition revised. 18mo.* 1s. 6d.

EASY SELECTIONS FROM CÆSAR. Part 1. The Helvetian War. *Second Edition. 18mo.* 1s.

EASY SELECTIONS FROM LIVY. Part 1. The Kings of Rome. 18mo. *Second Edition. 1s. 6d.*

EASY LATIN PASSAGES FOR UNSEEN TRANSLATION. *Eighth Edition. Fcap. 8vo.* 1s. 6d.

EXEMPLA LATINA. First Lessons in Latin Accidence. With Vocabulary. *Crown 8vo.* 1s.

- EASY LATIN EXERCISES ON THE SYNTAX OF THE SHORTER AND REVISED LATIN PRIMER.** With Vocabulary. *Eighth and Cheaper Edition, re-written.* Crown 8vo. 1s. 6d. KEY, 3s. net. *Original Edition.* 2s. 6d.
- THE LATIN COMPOUND SENTENCE:** Rules and Exercises. *Second Edition.* Crown 8vo. 1s. 6d. With Vocabulary. 2s.
- NOTANDA QUÆDAM:** Miscellaneous Latin Exercises on Common Rules and Idioms. *Fourth Edition.* Fcap. 8vo. 1s. 6d. With Vocabulary. 2s. Key, 2s. net.
- LATIN VOCABULARIES FOR REPETITION:** Arranged according to Subjects. *Tenth Edition.* Fcap. 8vo. 1s. 6d.
- A VOCABULARY OF LATIN IDIOMS.** 18mo. *Second Edition.* 1s.
- STEPS TO GREEK.** *Second Edition, revised.* 18mo. 1s.
- A SHORTER GREEK PRIMER.** Crown 8vo. 1s. 6d.
- EASY GREEK EXERCISES.** By C. G. BOTTING, B.A. Crown 8vo. 2s.
- EASY GREEK PASSAGES FOR UNSEEN TRANSLATION.** *Third Edition, revised.* Fcap. 8vo. 1s. 6d.
- GREEK VOCABULARIES FOR REPETITION:** Arranged according to Subjects. *Third Edition.* Fcap. 8vo. 1s. 6d.
- GREEK TESTAMENT SELECTIONS.** For the use of Schools. With Introduction, Notes, and Vocabulary. *Third Edition.* Fcap. 8vo. 2s. 6d.
- STEPS TO FRENCH.** *Fifth Edition.* 18mo. 8d.
- FIRST FRENCH LESSONS.** *Fifth Edition, revised.* Crown 8vo. 1s.
- EASY FRENCH PASSAGES FOR UNSEEN TRANSLATION.** *Fourth Edition, revised.* Fcap. 8vo. 1s. 6d.
- EASY FRENCH EXERCISES ON ELEMENTARY SYNTAX.** With Vocabulary. *Second Edition.* Crown 8vo. 2s. 6d. KEY, 3s. net.
- FRENCH VOCABULARIES FOR REPETITION:** Arranged according to Subjects. *Tenth Edition.* Fcap. 8vo. 1s.
- FRENCH EXAMINATION PAPERS IN MISCELLANEOUS GRAMMAR AND IDIOMS.** *Eleventh Edition.* Crown 8vo. 2s. 6d. [School Examination Series.
- A KEY, issued to Tutors and Private Students only, to be had on application to the Publishers. *Fifth Edition.* Crown 8vo. 6s. net.
- GENERAL KNOWLEDGE EXAMINATION PAPERS.** *Fourth Edition.* Crown 8vo. 2s. 6d. [School Examination Series.
- KEY (*Second Edition*) issued as above. 7s. net.
- GREEK EXAMINATION PAPERS IN MISCELLANEOUS GRAMMAR AND IDIOMS.** *Sixth Edition.* Crown 8vo. 2s. 6d. [School Examination Series.
- KEY (*Second Edition*) issued as above. 6s. net.
- LATIN EXAMINATION PAPERS IN MISCELLANEOUS GRAMMAR AND IDIOMS.** *Eleventh Edition.* Crown 8vo. 2s. 6d. [School Examination Series.
- KEY (*Fourth Edition*) issued as above. 6s. net.
- R. Elliott Steel, M.A., F.C.S. THE WORLD OF SCIENCE.** Including Chemistry, Heat, Light, Sound, Magnetism, Electricity, Botany, Zoology, Physiology, Astronomy, and Geology. 147 Illustrations. *Second Edition.* Crown 8vo. 2s. 6d.
- PHYSICS EXAMINATION PAPERS.** Crown 8vo. 2s. 6d. [School Examination Series.
- C. Stephenson, of the Technical College, Bradford, and F. Suddards, of the Yorkshire College, Leeds. ORNAMENTAL DESIGN FOR WOVEN FABRICS.** Demy 8vo. *Second Edition.* 7s. 6d.
- J. Stephenson, M.A. THE CHIEF TRUTHS OF THE CHRISTIAN FAITH.** Crown 8vo. 3s. 6d.
- An attempt to present in clear and popular form the main truths of the Faith. The book is intended for lay workers in the Church, for educated parents and for teachers generally.
- Laurence Sterne. A SENTIMENTAL JOURNEY.** Edited by H. W. PAUL. Post 8vo. Cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net. [Little Library.
- W. Steffy, M.A. ANNALS OF ETON COLLEGE.** With numerous Illustrations. Demy 8vo. 7s. 6d.
- R. L. Stevenson. THE LETTERS OF ROBERT LOUIS STEVENSON TO HIS FAMILY AND FRIENDS.** Selected and Edited, with Notes and Introductions, by SIDNEY COLVIN. *Sixth and Cheaper Edition.* Crown 8vo. 12s.
- LIBRARY EDITION. Demy 8vo. 2 vols. 25s. net.
- 'Irresistible in their raciness, their variety, their animation . . . of extraordinary fascination. A delightful inheritance, the truest record of a "richly compounded spirit" that the literature of our time has preserved.'—*Times*.

- VAILIMA LETTERS.** With an Etched Portrait by WILLIAM STRANG. *Third Edition. Crown 8vo. Buckram. 6s.*
- THE LIFE OF R. L. STEVENSON.** See G. Balfour.
- E. D. Stone, M.A.,** late Assistant Master at Eton. **SELECTIONS FROM THE ODYSSEY.** *Fcap. 8vo. 1s. 6d.*
- Charles Strachey.** See Chesterfield.
- A. W. Strang, D.D. ECCLESIASTES.** Explained. *Fcap. 8vo. 1s. 6d. net.*
[Churchman's Bible.
'Scholarly, suggestive, and particularly interesting.'—*Bookman.*
- Clement E. Stretton.** **A HISTORY OF THE MIDLAND RAILWAY.** With numerous Illustrations. *Demy 8vo. 12s. 6d.*
- H. Stroud, D.Sc., M.A.,** Professor of Physics in the Durham College of Science, Newcastle-on-Tyne. **PRACTICAL PHYSICS.** Fully Illustrated. *Crown 8vo. 2s. 6d.*
[Textbooks of Technology.]
- F. Suddarda.** See C. Stephenson.
- Jonathan Swift.** **THE JOURNAL TO STELLA.** Edited by G. A. AITKEN. *Crown 8vo. 6s.*
[Methuen's Standard Library.]
- J. K. Symes, M.A.** **THE FRENCH REVOLUTION.** *Crown 8vo. 2s. 6d.*
[University Extension Series.]
- Tacitus.** **AGRICOLA.** With Introduction, Notes, Map, etc. By R. F. DAVIS, M.A., late Assistant Master at Weymouth College. *Crown 8vo. 2s.*
- GERMANIA.** By the same Editor. *Crown 8vo. 2s.*
- AGRICOLA AND GERMANIA.** Translated by R. B. TOWNSHEND, late Scholar of Trinity College, Cambridge. *Crown 8vo. 2s. 6d.*
[Classical Translations.]
- J. Tauler.** **THE INNER WAY.** Being Thirty-six Sermons for Festivals by JOHN TAULER. Edited, with an Introduction, by A. W. HUTTON, M.A. *Pott 8vo. Cloth, 2s.; leather, 2s. 6d. net.*
[Library of Devotion.]
- E. L. Taunton.** **A HISTORY OF THE JESUITS IN ENGLAND.** With Illustrations. *Demy 8vo. 81s. net.*
'A history of permanent value, which covers ground never properly investigated before, and is replete with the results of original research. A most interesting and careful book.'—*Literature.*
- F. G. Taylor, M.A.** **COMMERCIAL ARITHMETIC.** *Third Edition. Crown 8vo. 1s. 6d.*
[Commercial Series.]
- T. M. Taylor, M.A.,** Fellow of Gonville and Caius College, Cambridge. **A CONSTITUTIONAL AND POLITICAL HISTORY OF ROME.** *Crown 8vo. 7s. 6d.*
'We fully recognise the value of this carefully written work, and admire especially the fairness and sobriety of his judgment and the human interest with which he has inspired a subject which in some hands becomes a mere series of cold abstractions. It is a work that will be stimulating to the student of Roman history.'—*Athenaeum.*
- Alfred, Lord Tennyson.** **THE EARLY POEMS OF.** Edited, with Notes and an Introduction, by J. CHURTON COLLINS, M.A. *Crown 8vo. 6s.*
[Methuen's Standard Library.
Also with 10 Illustrations in Photogravure by W. E. F. BRITTEN. *Demy 8vo. 10s. 6d.*
An elaborate edition of the celebrated volume which was published in its final and definitive form in 1853. This edition contains a long Introduction and copious Notes, textual and explanatory. It also contains in an Appendix all the Poems which Tennyson afterwards omitted.]
- MAUD.** Edited by ELIZABETH WORDSWORTH. *Pott 8vo. Cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net.* [Little Library.]
- IN MEMORIAM.** Edited, with an Introduction and Notes, by H. C. BERINGHAM, M.A. *Pott 8vo. Cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net.* [Little Library.]
- THE EARLY POEMS OF.** Edited by J. C. COLLINS, M.A. *Pott 8vo. Cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net.* [Little Library.]
- THE PRINCESS.** Edited by ELIZABETH WORDSWORTH. *Pott 8vo. Cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net.* [Little Library.]
- Alice Terton.** **LIGHTS AND SHADOWS IN A HOSPITAL.** *Crown 8vo. 3s. 6d.*
- W. M. Thackeray.** **VANITY FAIR.** With an Introduction by S. GWYNN. *Three Volumes. Pott 8vo. Each volume, cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net.* [Little Library.]
- PENDENNIS.** Edited by S. GWYNN. *Three Volumes. Pott 8vo. Each volume, cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net.* [Little Library.]
- F. W. Theobald, M.A.** **INSECT LIFE.** Illustrated. *Crown 8vo. 2s. 6d.*
[University Extension Series.]
- A. H. Thompson.** **CAMBRIDGE AND ITS COLLEGES.** Illustrated by E. H. NEW. *Pott 8vo. Cloth, 3s.; leather, 3s. 6d. net.* [Little Guides.]
'It is brightly written and learned, and is just such a book as a cultured visitor needs.'—*Scotsman.*

- Paget Toynbee**, Litt.D., M.A. See Dante.
- DANTE STUDIES AND RESEARCHES.** Demy 8vo. 10s. 6d. net.
- THE LIFE OF DANTE ALIGHIERI.** With 12 Illustrations. *Second Edition.* Fcap. 8vo. Cloth, 3s. 6d.; leather, 4s. net. [Little Biographies.]
- Herbert Trench.** **DEIRDRE WED:** and Other Poems. Crown 8vo. 5s.
- Philip Trevor (Dux).** **THE LIGHTER SIDE OF CRICKET.** Crown 8vo. 6s.
'A wholly entertaining book.'—*Glasgow Herald.*
'The most welcome book on our national game published for years.'—*County Gentleman.*
- G. E. Troutbeck.** **WESTMINSTER ABBEY.** Illustrated by F. D. Bedford. Pott 8vo. Cloth, 3s.; leather, 3s. 6d. net. [Little Guides.]
A delightful miniature hand-book.'—*Glasgow Herald.*
'In comeliness, and perhaps in completeness, this work must take the first place.'—*Academy.*
'A really first-rate guide-book.'—*Literature.*
- Gertrude Tuckwell.** **THE STATE AND ITS CHILDREN.** Crown 8vo. 2s. 6d. [Social Questions Series.]
- Louise Twining.** **WORKHOUSES AND PAUPERISM.** Crown 8vo. 2s. 6d. [Social Questions Series.]
- G. W. Wade, D.D.** **OLD TESTAMENT HISTORY.** With Maps. Crown 8vo. 6s.
'Careful, scholarly, embodying the best results of modern criticism, and written with great lucidity.'—*Examiner.*
- Isaak Walton.** **THE LIVES OF DONNE, WOTTON, HOOKER, HERBERT AND SANDERSON.** With an Introduction by VERNON BLACKBURN, and a Portrait. 3s. 6d.
- THE COMPLEAT ANGLER.** Edited by J. BUCHAN. Pott 8vo. Cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net. [Little Library.]
- Grace Warrack.** See Lady Julian of Norwich.
- Mrs. Alfred Waterhouse.** **A LITTLE BOOK OF LIFE AND DEATH.** Edited by. Pott 8vo. Cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net. [Little Library.]
- G. G. J. Webb, M.A.** See St. Anselm.
- F. G. Webber.** **CARPENTRY AND JOINERY.** With many Illustrations. *Second Edition.* Crown 8vo. 3s. 6d.
'An admirable elementary text-book on the subject.'—*Builder.*
- Midney H. Wells.** **PRACTICAL MECHANICS.** With 75 Illustrations and Diagrams. *Second Edition.* Crown 8vo. 3s. 6d. [Textbooks of Technology.]
- J. Wells, M.A.** Fellow and Tutor of Wadham College. **OXFORD AND OXFORD LIFE.** By Members of the University. *Third Edition.* Crown 8vo. 3s. 6d.
- A SHORT HISTORY OF ROME.** *Third Edition.* With 3 Maps. Cr. 8vo. 3s. 6d.
This book is intended for the Middle and Upper Forms of Public Schools and for Pass Students at the Universities. It contains copious Tables, etc.
'An original work written on an original plan, and with uncommon freshness and vigour.'—*Speaker.*
- OXFORD AND ITS COLLEGES.** Illustrated by E. H. New. *Fourth Edition.* Pott 8vo. Cloth, 3s.; leather, 3s. 6d. net. [Little Guides.]
'An admirable and accurate little treatise, attractively illustrated.'—*World.*
- F. Weston, M.A.** Curate of St. Matthew's, Westminster. **THE HOLY SACRIFICE.** Pott 8vo. 6d. net.
- Helen C. Wetmore.** **THE LAST OF THE GREAT SCOUTS ('Buffalo Bill').** With Illustrations. Demy 8vo. 6s.
'A narrative of one of the most attractive figures in the public eye.'—*Daily Chronicle.*
- G. Whibley.** See Henley and Whibley.
- L. Whibley, M.A.** Fellow of Pembroke College, Cambridge. **GREEK OLIGARCHIES: THEIR ORGANISATION AND CHARACTER.** Crown 8vo. 6s.
- G. H. Whitaker, M.A.** **THE EPISTLE OF ST. PAUL THE APOSTLE TO THE EPHESIANS.** Edited by. Fcap. 8vo. 1s. 6d. net. [Churchman's Bible.]
- Gilbert White.** **THE NATURAL HISTORY OF SELBORNE.** Edited by L. C. MIALL, F.R.S., assisted by W. WARDE FOWLER, M.A. Crown 8vo. 6s. [Methuen's Standard Library.]
- E. E. Whitfield.** **PRECIS WRITING AND OFFICE CORRESPONDENCE.** Crown 8vo. 2s. [Commercial Series.]
- COMMERCIAL EDUCATION IN THEORY AND PRACTICE.** Crown 8vo. 5s.
An introduction to Methuen's Commercial Series treating the question of Commercial Education fully from both the point of view of the teacher and of the parent. [Commercial Series.]
- Miss Whitley.** See Lady Dilke.

W. H. Wilkins, B.A. THE ALIEN INVASION. *Crown 8vo. 2s. 6d.*
[Social Questions Series.]

J. Frome Wilkinson, M.A. MUTUAL THRIFT. *Crown 8vo. 2s. 6d.*
[Social Questions Series.]

W. Williamson, THE BRITISH GARDENER. Illustrated. *Demy 8vo. 10s. 6d.*

W. Williamson, B.A. JUNIOR ENGLISH EXAMINATION PAPERS. *Fcap. 8vo. 1s.*
[Junior Examination Series.]

A JUNIOR ENGLISH GRAMMAR. With numerous passages for parsing and analysis, and a chapter on Essay Writing. *Crown 8vo. 2s.* [Methuen's Junior School Books.]

A CLASS-BOOK OF DICTATION PASSAGES. *Sixth Edition. Crown 8vo. 1s. 6d.* [Methuen's Junior School Books.]

EASY DICTATION AND SPELLING. *Fcap. 8vo. 1s.*

K. H. Wilmet-Buxton. THE MAKERS OF EUROPE. *Crown 8vo. 3s. 6d.*
A Text-book of European History for Middle Forms.

Richard Wilton, M.A., Canon of York. LYRA PASTORALIS: Songs of Nature, Church, and Home. *Pott 8vo. 2s. 6d.*
A volume of devotional poems.

R. E. Winbolt, M.A. Assistant Master in Christ's Hospital. EXERCISES IN LATIN ACCIDENCE. *Crown 8vo. 1s. 6d.*

An elementary book adapted for Lower Forms to accompany the Shorter Latin Primer.

R. G. A. Windle, F.R.S., D.Sc. SHAKESPEARE'S COUNTRY. Illustrated by E. H. New. *Second Edition. Pott 8vo. Cloth, 3s.; leather, 3s. 6d. net.*
[Little Guides.]

'One of the most charming guide books. Both for the library and as a travelling companion the book is equally choice and serviceable.'—*Academy.*

THE MALVERN COUNTRY. Illustrated by E. H. New. *Pott 8vo. Cloth, 3s.; leather, 3s. 6d. net.* [Little Guides.]

Canon Winterbotham, M.A., B.Sc., LL.B. THE KINGDOM OF HEAVEN HERE AND HEREAFTER. *Crown 8vo. 3s. 6d.*
[Churchman's Library.]

J. A. E. Wood. HOW TO MAKE A DRESS. Illustrated. *Second Edition. Crown 8vo. 1s. 6d.*

[Text Books of Technology.]

Elizabeth Wordsworth. See Tennyson.

Arthur Wright, M.A., Fellow of Queens' College, Cambridge. SOME NEW TESTAMENT PROBLEMS. *Crown 8vo. 6s.*
[Churchman's Library.]

Sophie Wright. GERMAN VOCABULARIES FOR REPETITION. *Fcap. 8vo. 1s. 6d.*

A. E. Wylde. MODERN ABYSSINIA. With a Map and a Portrait. *Demy 8vo. 15s. net.*

G. Wyndham, M.P. THE POEMS OF WILLIAM SHAKESPEARE. With an Introduction and Notes. *Demy 8vo. Back-race, gilt top. 10s. 6d.*

'We have no hesitation in describing Mr. George Wyndham's introduction as a masterly piece of criticism, and all who love our Elizabethan literature will find a very garden of delight in it.'—*Spectator.*

W. B. Yeats. AN ANTHOLOGY OF IRISH VERSE. *Revised and Enlarged Edition. Crown 8vo. 3s. 6d.*

Methuen's Standard Library

Crown 8vo. 6s.

MEMOIRS OF MY LIFE AND WRITINGS. By Edward Gibbon. Edited by G. Birkbeck Hill, LL.D.

THE DECLINE AND FALL OF THE ROMAN EMPIRE. Edited by J. B. Bury, LL.D. *In Seven Volumes. Also, Demy 8vo. Gilt top. 8s. 6d. each.*

THE NATURAL HISTORY OF SELBORNE. By Gilbert White. Edited by L. C. Minshull, F.R.S., Assisted by W. Warde Fowler, M.A.

THE HISTORY OF THE LIFE OF THOMAS ELLWOOD. Edited by C. G. Crump, M.A.

LA COMMEDIA DI DANTE ALIGHIERI. The Italian Text. Edited by Paget Toynbee, Litt. II., M.A. *Also, Demy 8vo. Gilt top. 8s. 6d.*

THE EARLY FORMS OF ALFRED, LORD TENNYSON. Edited by J. Churton Collins, M.A.

THE JOURNAL TO STELLA. By Jonathan Swift. Edited by G. A. Aitken, M.A.

THE LETTERS OF LORD CHESTERFIELD TO HIS SON. Edited by C. Strachey, and Notes by A. Calkins. *Two Volumes.*

Byzantine Texts.

Edited by J. B. BURY, M.A., Litt. D.

ZACHARIAS OF MITYLENE. Translated by F. J. Hamilton, D.D., and E. W. Brooks. *Demy 8vo. 2s. 6d. net.*

EVAGRIUS. Edited by Léon Parmentier and M. Ridez. *Demy 8vo. 2s. 6d. net.*

THE HISTORY OF PALLIUS. Edited by C. Sathas. *Demy 8vo. 15s. net.*

ECTHESIS CHRONICA. Edited by Professor Lambros. *Demy 8vo. 7s. 6d. net.*

The Little Library

With Introductions, Notes, and Photogravure Frontispieces.

Pott 8vo. Each Volume, cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. 6d. net.

'Altogether good to look upon, and to handle.'—*Outlook*.

'A perfect series.'—*Pilot*.

'It is difficult to conceive more attractive volumes.'—*St. James's Gazette*.

'Very delicious little books.'—*Literature*.

'Delightful editions.'—*Record*.

VANITY FAIR. By W. M. Thackeray. Edited by S. Gwynn. <i>Three Volumes.</i>	SELECTIONS FROM WORDSWORTH. Edited by Nowell C. Smith.
PENDENNIS. By W. M. Thackeray. Edited by S. Gwynn. <i>Three Volumes.</i>	THE ENGLISH POEMS OF RICHARD CRASMAW. Edited by Edward Hutton.
JOHN HALIFAX, GENTLEMAN. By Mrs. Craik. Edited by Annie Matheson. <i>Two Volumes.</i>	SELECTIONS FROM WILLIAM BLAKE. Edited by M. Perugini.
PRIDE AND PREJUDICE. By Jane Austen. Edited by E. V. Lucas. <i>Two Volumes.</i>	EOTHEN. By A. W. Kinglake. With an Introduction and Notes.
NORTHANGER ABBEY. By Jane Austen. Edited by E. V. Lucas.	CRANFORD. By Mrs. Gaskell. Edited by E. V. Lucas.
THE PRINCESS. By Alfred, Lord Tennyson. Edited by Elizabeth Wordsworth.	A LITTLE BOOK OF ENGLISH PROSE. Edited by Mrs. F. A. Barnett.
MAUD. By Alfred, Lord Tennyson. Edited by Elizabeth Wordsworth.	LAVENGRO. By George Borrow. Edited by F. Hinde Groomc. <i>Two Volumes.</i>
IN MEMORIAM. By Alfred, Lord Tennyson. Edited by H. C. Beeching, M.A.	THE HISTORY OF THE CALIPH VATHEK. By William Beckford. Edited by E. Denison Ross.
THE EARLY POEMS OF ALFRED, LORD TENNYSON. Edited by J. C. Collins, M.A.	THE COMPLETE ANGLER. By Isaac Walton. Edited by J. Buchan.
A LITTLE BOOK OF ENGLISH LYRICS. With Notes.	MARRIAGE. By Susan Ferrier. Edited by Miss Goodrick-Freer and Lord Kiddleleigh. <i>Two Volumes.</i>
THE INFERNO OF DANTE. Translated by H. F. Cary. Edited by Paget Toynbee, Litt.D., M.A.	ELIA, AND THE LAST ESSAYS OF ELIA. By Charles Lamb. Edited by E. V. Lucas.
THE PURGATORIO OF DANTE. Translated by H. F. Cary. Edited by Paget Toynbee, Litt.D., M.A.	A SENTIMENTAL JOURNRY. By Laurence Sterne. Edited by H. W. Paul.
THE PARADISO OF DANTE. Translated by H. F. Cary. Edited by Paget Toynbee, Litt.D., M.A.	A LITTLE BOOK OF LIFE AND DEATH. Edited by Mrs. Alfred Waterhouse.
A LITTLE BOOK OF SCOTTISH VERSE. Edited by T. F. Henderson.	MANSIE WAUCH. By D. M. Moir. Edited by T. F. Henderson.
A LITTLE BOOK OF LIGHT VERSE. Edited by A. C. Deane.	

The Little Guides

Pott 8vo, cloth, 3s.; leather, 3s. 6d. net.

OXFORD AND ITS COLLEGES. By J. Wells, M.A. Illustrated by E. H. New. <i>Fourth Edition.</i>	SHAKESPEARE'S COUNTRY. By B. C. A. Windle, D.Sc., F.R.S. Illustrated by E. H. New. <i>Second Edition.</i>
CAMBRIDGE AND ITS COLLEGES. By A. Hamilton Thompson. Illustrated by E. H. New.	SUSSEX. By F. G. Brabant, M.A. Illustrated by F. H. New.
THE MALVERN COUNTRY. By B. C. A. Windle, D.Sc., F.R.S. Illustrated by E. H. New.	WESTMINSTER ABBEY. By G. E. Troutbeck. Illustrated by F. D. Bedford.
	NORFOLK. By W. A. Dutt. Illustrated by B. C. Boulter.

Little Biographies

Fcap. 8vo. Each volume, cloth, 3s. 6d.; leather, 4s. net.

THE LIFE OF DANTE ALIGHIERI. By Paget Toynbee, Litt.D., M.A. With 12 Illustrations. <i>Second Edition.</i>	THE LIFE OF JOHN HOWARD. By E. C. S. Gibson, D.D., Vicar of Leeds. With 12 Illustrations.
THE LIFE OF SAVONAROLA. By E. L. S. Horsburgh, M.A. With Portraits and Illustrations.	THE LIFE OF LORD TENNYSON. By A. C. Benson, M.A. With 12 Illustrations.

The Little Blue Books for Children

Edited by E. V. LUCAS.

Illustrated. Square Fcap. 8vo. 2s. 6d.

- 'Very elegant and very interesting volumes.'—*Glasgow Herald*.
 'A delightful series of diminutive volumes.'—*World*.
 'The series should be a favourite among juveniles.'—*Observer*.

1. THE CASTAWAYS OF MEADOWBANK. By T. COBB.
2. THE BRECHNUT BOOK. By JACOB ABBOTT. Edited by E. V. LUCAS.
3. THE AIR GUN. By T. HILBERT.

The Library of Devotion

With Introductions and (where necessary) Notes.

Pott 8vo, cloth, 2s. ; leather, 2s. 6d. net.

- 'This series is excellent.'—THE LATE BISHOP OF LONDON.
 'Well worth the attention of the Clergy.'—THE BISHOP OF LICHFIELD.
 'The new "Library of Devotion" is excellent.'—THE BISHOP OF PETERBOROUGH.
 'Charming.'—*Record*. 'Delightful.'—*Church Bells*.

THE CONFESSIONS OF ST. AUGUSTINE. Edited by C. Bigg, D.D. <i>Third Edition</i> .	THE PSALMS OF DAVID. Edited by B. W. Randolph, D.D.
THE CHRISTIAN YEAR. Edited by Walter Lock, D.D. <i>Second Edition</i> .	LYRA APOSTOLICA. Edited by Canon Scott Holland and H. C. Beeching, M.A.
THE IMITATION OF CHRIST. Edited by C. Bigg, D.D. <i>Second Edition</i> .	THE INNER WAY. Edited by A. W. Hutton, M.A.
A BOOK OF DEVOTIONS. Edited by J. W. Stanbridge, B.D.	THE THOUGHTS OF PASCAL. Edited by C. S. Jerram, M.A.
LYRA INNOCENTIUM. Edited by Walter Lock, D.D.	ON THE LOVE OF GOD. Edited by W. J. Knox-Little, M.A.
A SERIOUS CALL TO A DEVOUT AND HOLY LIFE. Edited by C. Bigg, D.D. <i>Second Edition</i> .	A MANUAL OF CONSOLATION FROM THE SAINTS AND FATHERS. Edited by J. H. Burn, B.D.
THE TEMPLE. Edited by E. C. S. Gibson, D.D.	THE SONG OF SONGS. Edited by B. Blazland, M.A.
A GUIDE TO ETERNITY. Edited by J. W. Stanbridge, B.D.	THE DEVOTIONS OF ST. ANSRM. Edited by C. C. J. Webb, M.A.

The Commentaries on the Revised Version

General Editor, WALTER LOCK, D.D., Warden of Keble College, Dean Ireland's Professor of Exegesis in the University of Oxford.

THE BOOK OF JOB. Edited by E. C. S. Gibson, D.D. <i>Demy 8vo. 6s.</i>	THE ACTS OF THE APOSTLES. Edited by R. B. Rackham, M.A. <i>Demy 8vo. 12s. 6d.</i>

Handbooks of Theology

General Editor, A. ROBERTSON, D.D., Principal of King's College, London.

THE XXXIX. ARTICLES OF THE CHURCH OF ENGLAND. Edited by E. C. S. Gibson, D.D. <i>Third and Cheaper Edition in One Volume. Demy 8vo. 12s. 6d.</i>	THE DOCTRINE OF THE INCARNATION. By R. L. Ottley, M.A. <i>Second and Cheaper Edition. Demy 8vo. 12s. 6d.</i>
AN INTRODUCTION TO THE HISTORY OF RELIGION. By F. B. Jevons, M.A., Litt.D. <i>Second Edition. Demy 8vo. 10s. 6d.</i>	AN INTRODUCTION TO THE HISTORY OF THE CREEDS. By A. E. Burn, B.D. <i>Demy 8vo. 10s. 6d.</i>
	THE PHILOSOPHY OF RELIGION IN ENGLAND AND AMERICA. By Alfred Caldecott, D.D. <i>Demy 8vo. 10s. 6d.</i>

The Churchman's Library

General Editor, J. H. BURN, B.D., F.R.S.E., Examining Chaplain to the Bishop of Aberdeen.

THE BEGINNINGS OF ENGLISH CHRISTIANITY. By W. E. Collins, M.A. With Map. <i>Crown 8vo. 3s. 6d.</i>	EVOLUTION. By F. B. Jevons, M.A., Litt.D. <i>Crown 8vo. 3s. 6d.</i>
SOME NEW TESTAMENT PROBLEMS. By Arthur Wright, M.A. <i>Crown 8vo. 6s.</i>	THE OLD TESTAMENT AND THE NEW SCHOLARSHIP. By J. P. Peters, D.D. <i>Crown 8vo. 6s.</i>
THE KINGDOM OF HEAVEN HERE AND HERE-AFTER. By Canon Winterbotham, M.A., B.Sc., Litt.B. <i>Crown 8vo. 3s. 6d.</i>	THE CHURCHMAN'S INTRODUCTION TO THE OLD TESTAMENT. Edited by A. M. Mackay, B.A. <i>Crown 8vo. 3s. 6d.</i>
THE WORKMANSHIP OF THE PRAYER BOOK: Its Literary and Liturgical Aspects. By J. Dowden, D.D. <i>Second Edition. Crown 8vo. 3s. 6d.</i>	THE CHURCH OF CHRIST. By E. T. Green, M.A. <i>Crown 8vo. 6s.</i>

- C. E. Denny. THE ROMANCE OF UP-FOLD MANOR.** *Crown 8vo. 6s.*
'A fine tragic story.'—*Weekly Register.*
'There is picturesqueness and real feeling.'—*St. James's Gazette.*
- A. Conan Doyle. Author of 'Sherlock Holmes,' 'The White Company,' etc. ROUND THE RED LAMP.** *Eighth Edition. Crown 8vo. 6s.*
'The book is far and away the best view that has been vouchsafed us behind the scenes of the consulting-room.'—*Illustrated London News.*
- Sara Jeannette Duncan (Mrs. Everard Coles), Author of 'A Voyage of Consolation.' THOSE DELIGHTFUL AMERICANS. Illustrated. Second Edition.** *Crown 8vo. 6s.*
'A rattling picture of American life, bright and good-tempered throughout.'—*Scotsman.*
'The humour is delicious.'—*Daily Mail.*
- C. F. Embree. A HEART OF FLAME.** *Crown 8vo. 6s.*
'Alive with the pulsing and clamorous life of the wild folk and wild actions with which it deals. A striking, well-conceived piece of work.'—*Pall Mall Gazette.*
'An admirable story, well told. The characters are full of life, and Ramoncita is really a delicious little creature.'—*Morning Post.*
'The figure of Ramoncita, the heroine, a Mexican girl of 15, is charming—a sketch romantic and delicately drawn.'—*Manchester Guardian.*
- J. H. Findlater. THE GREEN GRAVES OF BALGOWRIE.** *Fourth Edition. Crown 8vo. 6s.*
'A powerful and vivid story.'—*Standard.*
'A beautiful story, sad and strange as truth itself.'—*Vanity Fair.*
'A singularly original, clever, and beautiful story.'—*Guardian.*
'Reveals to us a new writer of undoubted faculty and reserve force.'—*Spectator.*
'An exquisite idyll, delicate, affecting, and beautiful.'—*Black and White.*
See also *Fleur de Lis Novels.*
- Mary Findlater. A NARROW WAY.** *Third Edition. Crown 8vo. 6s.*
OVER THE HILLS. *Second Edition. Crown 8vo. 6s.*
See also *Fleur de Lis Novels.*
- Tom Gallon. Author of 'Kiddy.' RICK-ERBY'S FOLLY.** *Crown 8vo. 6s.*
- Dorothea Gerard. Author of 'Lady Baby.' THE MILLION.** *Crown 8vo. 6s.*
THE CONQUEST OF LONDON. *Second Edition. Crown 8vo. 6s.*
THE SUPREME CRIME. *Cr. 8vo. 6s.*
See also *Fleur de Lis Novels.*
- Algernon Gissing. THE KEYS OF THE HOUSE.** *Crown 8vo. 6s.*
'A story of absorbing interest.'—*Liverpool Mercury.*
'The book is carefully built up, piece by piece. The figure of Brant himself moving among his people in his lonely parish of the hills is one that long remains with the reader.'—*Daily Telegraph.*
- George Gissing. Author of 'Demos.' 'In the Year of Jubilee,' etc. THE TOWN TRAVELLER.** *Second Edition. Crown 8vo. 6s.*
See also *Fleur de Lis Novels.*
- Ernest Glanville. THE KLOOF BRIDE.** *Crown 8vo. 3s. 6d.*
THE LOST REGIMENT. *Crown 8vo. 3s. 6d.*
THE DESPATCH RIDER. *Crown 8vo. 3s. 6d.*
- Lord Ernest Hamilton. MARY HAMILTON.** *Third Edition. Crown 8vo. 6s.*
'There can be no doubt that we have in "Mary Hamilton" a most fascinating story—the most stirring and dramatic historical romance that has come in our way for a long time.'—*Illustrated London News.*
- Robert Hichens. Author of 'Flames, etc. THE PROPHET OF BERKELEY SQUARE.** *Second Edition. Crown 8vo. 6s.*
'One continuous sparkle. Mr. Hichens is witty, satirical, caustic, irresistibly humorous.'—*Birmingham Gazette.*
TONGUES OF CONSCIENCE. *Second Edition. Crown 8vo. 6s.*
See also *Fleur de Lis Novels.*
- John Oliver Hobbes. Author of 'Robert Orange.' THE SERIOUS WOOING.** *Crown 8vo. 6s.*
'Mrs. Craigie is as brilliant as she ever has been; her characters are all illuminated with sparkling gems of description, and the conversation scintillates with an almost bewildering blaze.'—*Athenaeum.*
- Anthony Hope. See page 33.**
- Violet Hunt. THE HUMAN INTEREST.** *Crown 8vo. 6s.*
- C. J. Outcliffe Hynes. Author of 'Captain Kettle.' PRINCE RUPERT THE BUCCANEER.** With 8 Illustrations. *Second Edition. Crown 8vo. 6s.*
MR. HORROCKS, PURSER. *Crown 8vo. 6s.*
'Mr. Horrocks is a good second to the unapproachable Captain Kettle.'—*Academy.*
'Mr. Horrocks is sublime.'—*Manchester Guardian.*
'The Purser is a diverting discovery, and his adventures are related with vigour.'—*Daily Chronicle.*
- W. W. Jacobs. See page 33.**

University Extension Series

Edited by J. E. SYMES, M.A.,
Principal of University College, Nottingham.
Crown 8vo. Price (with some exceptions) 2s. 6d.

A series of books on historical, literary, and scientific subjects, suitable for extension students and home-reading circles. Each volume is complete in itself, and the subjects are treated by competent writers in a broad and philosophic spirit.

The following Volumes are ready:—

- THE INDUSTRIAL HISTORY OF ENGLAND. By H. de B. Gibbins, L.H.D., M.A. *Eighth Edition. Revised. With Maps and Plans. 3s.*
- A HISTORY OF ENGLISH POLITICAL ECONOMY. By L. L. Fries, M.A. *Third Edition.*
- PROBLEMS OF POVERTY. By J. A. Hobson, M.A. *Fourth Edition.*
- VICTORIAN PORTS. By A. Sharp.
- THE FRENCH REVOLUTION. By J. E. Symes, M.A.
- PSYCHOLOGY. By S. F. Granger, M.A. *Second Edition.*
- THE EVOLUTION OF PLANT LIFE: Lower Forms. By G. Massee. Illustrated.
- AIR AND WATER. By V. B. Lewis, M.A. Illustrated.
- THE CHEMISTRY OF LIFE AND HEALTH. By C. W. Kimmins, M.A. Illustrated.
- THE MECHANICS OF DAILY LIFE. By V. P. Sells, M.A. Illustrated.
- ENGLISH SOCIAL REFORMERS. By H. de B. Gibbins, L.H.D., M.A. *Second Edition.*
- ENGLISH TRADE AND FINANCE IN THE SEVENTEENTH CENTURY. By W. A. S. Hewins, B.A.
- THE CHEMISTRY OF FIRE. By M. M. Pattison Muir, M.A. Illustrated.
- A TEXT-BOOK OF AGRICULTURAL BOTANY. By M. C. Potter, M.A., F.L.S. Illustrated. *Second Edition. 4s. 6d.*
- THE VAULT OF HEAVEN. A Popular Introduction to Astronomy. By R. A. Gregory. With numerous Illustrations.
- METEOROLOGY. By H. N. Dickson, F.R.S.E., F.R. Met. Soc. Illustrated.
- A MANUAL OF ELECTRICAL SCIENCE. By George J. Burch, M.A., F.R.S. Illustrated. 3s.
- THE EARTH. An Introduction to Physiography. By Evan Small, M.A. Illustrated.
- INSECT LIFE. By F. W. Theobald, M.A. Illustrated.
- ENGLISH POETRY FROM BLAKE TO BROWNING. By W. M. Dixon, M.A. *Second Edition.*
- ENGLISH LOCAL GOVERNMENT. By E. Jenks, M.A.
- THE GREEK VIEW OF LIFE. By G. L. Dickinson. *Second Edition.*

Commercial Series

Edited by H. DE B. GIBBINS, Litt.D., M.A.

- COMMERCIAL EDUCATION IN THEORY AND PRACTICE. By E. E. Whitford, M.A. *Crown 8vo. 5s.*
- An Introduction to Methuen's Commercial Series treating the question of Commercial Education fully from both the point of view of the teacher and of the parent.
- BRITISH COMMERCE AND COLONIES FROM ELIZABETH TO VICTORIA. By H. de B. Gibbins, Litt.D., M.A. *Third Edition. 2s.*
- COMMERCIAL EXAMINATION PAPERS. By H. de B. Gibbins, Litt.D., M.A. *1s. 6d.*
- THE ECONOMICS OF COMMERCE. By H. de B. Gibbins, Litt.D., M.A. *1s. 6d.*
- A GERMAN COMMERCIAL READER. By S. E. Bally. With Vocabulary. *2s.*
- A COMMERCIAL GEOGRAPHY OF THE BRITISH EMPIRE. By L. W. Lyde, M.A. *Third Edition. 2s.*
- A PRIMER OF BUSINESS. By S. Jackson, M.A. *Third Edition. 1s. 6d.*
- COMMERCIAL ARITHMETIC. By F. G. Taylor, M.A. *Third Edition. 1s. 6d.*
- FRENCH COMMERCIAL CORRESPONDENCE. By S. E. Bally. With Vocabulary. *Third Edition. 2s.*
- GERMAN COMMERCIAL CORRESPONDENCE. By S. E. Bally. With Vocabulary. *2s. 6d.*
- A FRENCH COMMERCIAL READER. By S. E. Bally. With Vocabulary. *Second Edition. 2s.*
- FRENCH WRITING AND OFFICE CORRESPONDENCE. By E. E. Whitford, M.A. *2s.*
- A GUIDE TO PROFESSIONS AND BUSINESS. By H. Jones. *1s. 6d.*
- THE PRINCIPLES OF BOOK-KEEPING. BY DOUBIER ENTRY. By J. E. B. M'Allen, M.A. *Crown 8vo. 2s.*
- COMMERCIAL LAW. By W. Douglas Edwards. *2s.*
- A COMMERCIAL GEOGRAPHY OF FOREIGN NATIONS. By F. C. Boon, B.A. *Crown 8vo. 2s.*

Classical Translations

- Edited by H. F. FOX, M.A., Fellow and Tutor of Brasenose College, Oxford.
- ÆSCHYLUS—Agamemnon, Choephoroe, Eumenides. Translated by Lewis Campbell, L.L.D. *2s.*
- CICERO—De Græciæ I. Translated by E. N. P. Moor, M.A. *2s. 6d.*
- CICERO—Select Orations (Pro Milone, Pro Muræna, Philippic II. in Cæsaribus), translated by H. E. D. Bakstos, M.A. *5s.*
- CICERO—De Natura Deorum. Translated by P. Brooks, M.A. *2s. 6d.*
- CICERO—De Officiis. Translated by G. R. Gardner, M.A. *Crown 8vo. 2s. 5d.*
- HORACE—The Odes and Epodes. Translated by A. Gollery, M.A. *2s.*
- LUCIAN—Six Dialogues (Nigrinus, Icaro-Mentippes, The Cock, The Ship, The Parasite, The Lover of Falshood). Translated by S. T. Irwin, M.A. *3s. 6d.*
- SOPHOCLES—Electra and Ajax. Translated by E. D. A. Morshead, M.A. *2s. 6d.*
- TACITUS—Agricola and Germania. Translated by R. B. Townshend. *2s. 6d.*

Methuen's Junior School-Books.

Edited by O. D. INSKIP, LL.D., and W. WILLIAMSON, B.A.

- A CLASS-BOOK OF DICTATION PASSAGES. By W. Williamson, B.A. *Sixth Edition. Crown 8vo. 1s. 6d.*
- THE GOSPEL ACCORDING TO ST. MARK. Edited by A. E. Rubie, M.A., Headmaster of the Royal Naval School, Eltham. With Three Maps. *Crown 8vo. 1s. 6d.*
- A JUNIOR ENGLISH GRAMMAR. By W. Williamson, B.A. With numerous passages for parsing and analysis, and a chapter on Essay Writing. *Crown 8vo. 2s.*
- A JUNIOR CHEMISTRY. By E. A. Tyler, B.A., F.C.S., Science Master at Framlingham College. With 73 Illustrations. *Crown 8vo. 2s. 6d.*

School Examination SeriesEdited by A. M. M. STEDMAN, M.A. *Crown 8vo. 2s. 6d.*

- FRENCH EXAMINATION PAPERS. By A. M. M. Stedman, M.A. *Eleventh Edition.*
A KEY, issued to Tutors and Private Students only, to be had on application to the Publishers. *Fifth Edition. Crown 8vo. 6s. net.*
- LATIN EXAMINATION PAPERS. By A. M. M. Stedman, M.A. *Eleventh Edition.*
KEY (*Fourth Edition*) issued as above. *6s. net.*
- GREEK EXAMINATION PAPERS. By A. M. M. Stedman, M.A. *Sixth Edition.*
KEY (*Second Edition*) issued as above. *6s. net.*
- GERMAN EXAMINATION PAPERS. By R. J. Morich. *Fifth Edition.*
KEY (*Second Edition*) issued as above. *6s. net.*
- HISTORY AND GEOGRAPHY EXAMINATION PAPERS. By C. H. Spence, M.A., Clifton College. *Second Edition.*
- PHYSICS EXAMINATION PAPERS. By R. E. Stee M.A., F.C.S.
- GENERAL KNOWLEDGE EXAMINATION PAPERS. By A. M. M. Stedman, M.A. *Fourth Edition.*
KEY (*Second Edition*) issued as above. *7s. net.*
- EXAMINATION PAPERS IN ENGLISH HISTORY. By J. Tait Flouden-Wardlaw, B.A. *Crown 8vo. 2s. 6d.*

Technology—Textbooks of

Edited by W. GARNETT, D.C.L., and PROFESSOR J. WERTHEIMER, F.I.C.

Fully Illustrated.

- HOW TO MAKE A DRESS. By J. A. E. Wood. *Second Edition. Crown 8vo. 1s. 6d.*
- CARPENTRY AND JOINERY. By F. C. Webber. *Second Edition. Crown 8vo. 3s. 6d.*
- PRACTICAL MECHANICS. By Sidney H. Wells. *Second Edition. Crown 8vo. 3s. 6d.*
- PRACTICAL PHYSICS. By H. Stroud, D.Sc., M.A. *Crown 8vo. 3s. 6d.*
- MILLINERY, THEORETICAL AND PRACTICAL. By Clara Hill. *Crown 8vo. 2s.*
- PRACTICAL CHEMISTRY. By W. Fresch, M.A. *Crown 8vo. Part I. 1s. 6d.*

PART II.—FICTION**Marie Corelli's Novels.***Crown 8vo. 6s. each.*

- A ROMANCE OF TWO WORLDS. *Twenty-Third Edition.*
- VENDETTA. *Eighteenth Edition.*
- THELMA. *Twenty-Seventh Edition.*
- ARDATH: THE STORY OF A DEAD SELF. *Thirteenth Edition.*
- THE SOUL OF LILITH. *Eleventh Edit.*
- WORMWOOD. *Twelfth Edition.*
- BARABBAS: A DREAM OF THE WORLD'S TRAGEDY. *Thirty-Eighth Edition.*
- THE SORROWS OF SATAN. *Forty-Sixth Edition.*

"The tender reverence of the treatment and the imaginative beauty of the writing have reconciled us to the daring of the conception. This "Dream of the World's Tragedy" is a lofty and not inadequate paraphrase of the supreme climax of the inspired narrative."—*Dublin Review.*

"A very powerful piece of work. . . . The conception is magnificent, and is likely to win an abiding place within the memory

of man. . . . The author has immense command of language, and a limitless audacity. . . . This interesting and remarkable romance will live long after much of the ephemeralliterature of the day is forgotten. . . . A literary phenomenon . . . novel, and even sublime."—W. T. STREAD in the *Review of Reviews.*

THE MASTER CHRISTIAN.*[165th Thousand.]*

"It cannot be denied that "The Master Christian" is a powerful book; that it is one likely to raise uncomfortable questions in all but the most self-satisfied readers, and that it strikes at the root of the failure of the Churches—the decay of faith—in a manner which shows the inevitable disaster heaping up. . . . The good Cardinal Bonpré is a beautiful figure, fit to stand beside the good Bishop in "Les Misérables." It is a book with a serious purpose expressed with absolute unconventionality and passion. . . . And this is to say it is a book worth reading."—*Examiner.*

Anthony Hope's Novels.

Crown 8vo. 6s. each.

THE GOD IN THE CAR. *Ninth Edition.*

'A very remarkable book, deserving of critical analysis impossible within our limit; brilliant, but not superficial; well considered, but not elaborated; constructed with the proverbial art that conceals, but yet allows itself to be enjoyed by readers to whom fine literary method is a keen pleasure.'—*The World.*

A CHANGE OF AIR. *Sixth Edition.*

'A graceful, vivacious comedy, true to human nature. The characters are traced with a masterly hand.'—*Times.*

A MAN OF MARK. *Fifth Edition.*

'Of all Mr. Hope's books, "A Man of Mark" is the one which best compares with "The Prisoner of Zenda."—*National Observer.*

THE CHRONICLES OF COUNT ANTONIO. *Fifth Edition.*

'It is a perfectly enchanting story of love and chivalry, and pure romance. The Count is the most constant, desperate, and

modest and tender of lovers, a peerless gentleman, an intrepid fighter, a faithful friend, and a magnanimous foe.'—*Guardian.*

PHROSO. Illustrated by H. R. MILLAR. *Sixth Edition.*

'The tale is thoroughly fresh, quick with vitality, stirring the blood.'—*St. James's Gazette.*

SIMON DALE. Illustrated. *Sixth Edition.*

'There is searching analysis of human nature, with a most ingeniously constructed plot. Mr. Hope has drawn the contrasts of his women with marvellous subtlety and delicacy.'—*Times.*

THE KING'S MIRROR. *Third Edition.*

'In elegance, delicacy, and tact it ranks with the best of his novels, while in the wide range of its portraiture and the subtlety of its analysis it surpasses all his earlier ventures.'—*Spectator.*

QUISANTE. *Third Edition.*

'The book is notable for a very high literary quality, and an impress of power and mastery on every page.'—*Daily Chronicle.*

Lucas Malet's Novels.

Crown 8vo. 6s. each.

COLONEL ENDERBY'S WIFE. *Third Edition.*

A COUNSEL OF PERFECTION. *New Edition.*

LITTLE PETER. *Second Edition. 3s. 6d.*

THE WAGES OF SIN. *Thirteenth Edition.*

THE CARISSIMA. *Fourth Edition.*

THE GATELESS BARRIER. *Fourth Edition.*

'In "The Gateless Barrier" it is at once evident that, whilst Lucas Malet has preserved her birthright of originality, the artistry, the actual writing, is above even the high level of the books that were born before.'—*Westminster Gazette.*

THE HISTORY OF SIR RICHARD CALMADY. *Seventh Edition. A Limited Edition in Two Volumes. Crown 8vo. 12s.*

'A picture finely and amply conceived. In the strength and insight in which the story has been conceived, in the wealth of fancy and reflection bestowed upon its execution, and in the moving sincerity of its pathos throughout, "Sir Richard Calmady" must rank as the great novel of a great writer.'—*Literature.*

'The ripest fruit of Lucas Malet's genius. A picture of maternal love by turns tender and terrible.'—*Spectator.*

'A remarkably fine book, with a noble motive and a sound conclusion.'—*Pilot.*

W. W. Jacobs' Novels.

Crown 8vo. 3s. 6d. each.

MANY CARGOES. *Twenty-Sixth Edition.*

SEA URCHINS. *Ninth Edition.*

A MASTER OF CRAFT. Illustrated. *Fifth Edition.*

'Can be unreservedly recommended to all who have not lost their appetite for wholesome laughter.'—*Spectator.*

'The best humorous book published for many a day.'—*Black and White.*

LIGHT FREIGHTS. Illustrated. *Fourth Edition.*

'His wit and humour are perfectly irresistible. Mr. Jacobs writes of skippers, and mates, and seamen, and his crew are the jolliest lot that ever sailed.'—*Daily News.*

'Laughter in every page.'—*Daily Mail.*

Gilbert Parker's Novels.

Crown 8vo. 6s. each.

- PIERRE AND HIS PEOPLE.** *Fifth Edition.*
 'Stories happily conceived and finely executed. There is strength and genius in Mr. Parker's style.'—*Daily Telegraph.*
- MRS. FALCHION.** *Fourth Edition.*
 'A splendid study of character.'—*Athenæum.*
- THE TRANSLATION OF A SAVAGE.** *Second Edition.*
- THE TRAIL OF THE SWORD.** Illustrated. *Seventh Edition.*
 'A romancing and dramatic tale. A book like this is a joy inexpressible.'—*Daily Chronicle.*
- WHEN VALMOND CAME TO PONTIAC:** The Story of a Lost Napoleon. *Fifth Edition.*
 'Here we find romance—real, breathing, living romance. The character of Valmond is drawn unerringly.'—*Pall Mall Gazette.*
- AN ADVENTURER OF THE NORTH:** The Last Adventures of 'Pretty Pierre.' *Second Edition.*
 'The present book is full of fine and moving scenes of the great North.'—*Glasgow Herald.*
- THE SEATS OF THE MIGHTY.** Illustrated. *Eleventh Edition.*
 'Mr. Parker has produced a really fine historical novel.'—*Athenæum.*
 'A great book.'—*Black and White.*
- THE BATTLE OF THE STRONG:** a Romance of Two Kingdoms. Illustrated. *Fourth Edition.*
 'Nothing more vigorous or more human has come from Mr. Gilbert Parker than this novel.'—*Literature.*
- THE POMP OF THE LAVIETTES.** *Second Edition.* 3s. 6d.
 'Unforced pathos, and a deeper knowledge of human nature than he has displayed before.'—*Pall Mall Gazette.*

Arthur Morrison's Novels.

Crown 8vo. 6s. each.

- TALES OF MEAN STREETS.** *Fifth Edition.*
 'A great book. The author's method is amazingly effective, and produces a thrilling sense of reality. The writer lays upon us a master hand. The book is simply appalling and irresistible in its interest. It is humorous also; without humour it would not make the mark it is certain to make.'—*World.*
- A CHILD OF THE JAGO.** *Fourth Edition.*
 'The book is a masterpiece.'—*Pall Mall Gazette.*
- TO LONDON TOWN.** *Second Edition.*
 'This is the new Mr. Arthur Morrison, gracious and tender, sympathetic and human.'—*Daily Telegraph.*
- CUNNING MURRELL.**
 'Admirable. . . . Delightful humorous relief . . . a most artistic and satisfactory achievement.'—*Spectator.*

Eden Phillpott's Novels.

Crown 8vo. 6s. each.

- LYING PROPHETS.**
CHILDREN OF THE MIST.
THE HUMAN BOY. With a Frontispiece. *Fourth Edition.*
 'Mr. Phillpotts knows exactly what school-boys do, and can lay bare their inmost thoughts; likewise he shows an all-pervading sense of humour.'—*Academy.*
- SONS OF THE MORNING.** *Second Edition.*
 'A book of strange power and fascination.'—*Morning Post.*
- THE STRIKING HOURS.** *Second Edition.*
 'Tragedy and comedy, pathos and humour, are blended to a nicety in this volume.'—*World.*
 'The whole book is redolent of a fresher and ampler air than breathes in the circumscribed life of great towns.'—*Spectator.*
- FANCY FREE.** Illustrated. *Second Edition.* Crown 8vo. 6s.
 'Of variety and racy humour there is plenty.'—*Daily Graphic.*

S. Baring-Gould's Novels.

Crown 8vo. 6s. each.

- ARMINELL.** *Fifth Edition.*
URITH. *Fifth Edition.*
IN THE ROAR OF THE SEA. *Seventh Edition.*
- MRS. CURGENVEN OF CURGENVEN.** *Fourth Edition.*
CHEAP JACK ZITA. *Fourth Edition.*
THE QUEEN OF LOVE. *Fifth Edition.*

MARGERY OF QUETHER. *Third Edition.*
JACQUETTA. *Third Edition.*
KITTY ALONE. *Fifth Edition.*
NOËMI. Illustrated. *Fourth Edition.*
THE BROOM-SQUIRE. Illustrated. *Fourth Edition.*
THE PENNYCOMEQUICKS. *Third Edition.*

DARTMOOR IDYLLS.
GUAVAS THE TINNER. Illustrated. *Second Edition.*
BLADYS. Illustrated. *Second Edition.*
DOMITIA. Illustrated. *Second Edition.*
PABO THE PRIEST.
WINIFRED. Illustrated. *Second Edition.*
THE FROBISHERS.
ROYAL GEORGIE. Illustrated.

Robert Barr's Novels.

Crown 8vo. 6s. each.

IN THE MIDST OF ALARMS. *Third Edition.*
 'A book which has abundantly satisfied us by its capital humour.'—*Daily Chronicle.*
THE MUTABLE MANY. *Second Edition.*
 'There is much insight in it, and much excellent humour.'—*Daily Chronicle.*
THE COUNTESS TEKLA. *Third Edition.*
 'Of these mediæval romances, which are now gaining ground "The Countess Tekla" is the very best we have seen.'—*Pall Mall Gazette.*

THE STRONG ARM. Illustrated. *Second Edition.*
THE VICTORS.

'Mr. Barr has a rich sense of humour.'—*Onlooker.*
 'A very convincing study of American life in its business and political aspects.'—*Pilot.*
 'Good writing, illuminating sketches of character, and constant variety of scene and incident.'—*Times.*

Andrew Balfour. BY STROKE OF SWORD. Illustrated. *Fourth Edition.* *Crown 8vo. 6s.*
 'A recital of thrilling interest, told with undagging vigour.'—*Globe.*

S. Baring Gould. See page 34.

Robert Barr. See above.

George Bartram. Author of 'The People of Clopton.' **THE THIRTEEN EVENINGS.** *Crown 8vo. 6s.*

Margaret Benson. SUBJECT TO VANITY. *Crown 8vo. 3s. 6d.*

J. Bloundelle Burton. Author of 'The Clash of Arms.' **THE YEAR ONE: A Page of the French Revolution.** Illustrated. *Crown 8vo. 6s.*
 See also *Fleur de Lis Novels.*

Ada Cambridge. Author of 'Path and Goal.' **THE DEVASTATORS.** *Crown 8vo. 6s.*
 See also *Fleur de Lis Novels.*

Bernard Capes. Author of 'The Lake of Wine.' **PLOTS.** *Crown 8vo. 6s.*

'The stories are excellently fanciful and concentrated and quite worthy of the author's best work.'—*Morning Leader.*
 'Ingenuous and original. This is a book to turn to once and again.'—*Morning Post.*

Weatherby Cheney. JOHN TOPP: PIRATE. *Second Edition.* *Crown 8vo. 6s.*

'A book of breathless adventure.
 'A rousing pleasant story.'—*Athenæum.*
THE FOUNDERED GALLEON. *Crown 8vo. 6s.*

'An ingenious tale of the sea and particularly exciting.'—*World.*
 'A healthy, straightforward tale, breezy and cheerful.'—*Manchester Guardian.*

J. Maclaren Cobban. THE KING OF ANDAMAN. A Saviour of Society. *Crown 8vo. 6s.*

WILT THOU HAVE THIS WOMAN. *Crown 8vo. 6s.*
 See also *Fleur de Lis Novels.*

E. H. Cooper. Author of 'Mr. Blake of Newmarket.' **A FOOL'S YEAR.** *Crown 8vo. 6s.*
 'A strikingly clever story, with pictures of sporting society convincingly true.'—*Pall Mall Gazette.*

Marie Corelli. See page 32.
L. Cope Cornford. CAPTAIN JACOBUS: A Romance of the Road. *Cr. 8vo. 6s.*
 See also *Fleur de Lis Novels.*

S. R. Crockett. Author of 'The Raiders,' etc. **LOCHINVAR.** Illustrated. *Second Edition.* *Crown 8vo. 6s.*

'Full of gallantry and pathos, of the clash of arms, and brightened by episodes of humour and love.'—*Westminster Gazette.*

THE STANDARD BEARER. *Cr. 8vo. 6s.*
 'A delightful tale.'—*Speaker.*
 'Mr. Crockett at his best.'—*Literature.*

R. M. Croker. Author of 'Peggy of the Barton.' **ANGEL.** *Second Edition.* *Crown 8vo. 6s.*

'An excellent story. Clever pictures of Anglo-Indian life abound. The heroine is daring and delightful.'—*Manchester Guardian.*

See also *Fleur de Lis Novels.*

picture of the struggle for life in London, with a natural humour and tenderness of its own.—*Scotsman*.

'A simple, delicate bit of work, which will give pleasure to many. Much study of the masses has made him, not mad, but strong, and—wonder of wonders—cheerful.'—*Times*.

A really delightful life history of a London foundling. Once more we have to thank Mr. Pett Ridge for an admirable study of London life.—*Spectator*.

Mrs. M. H. Robertson. A GALLANT QUAKER. Illustrated. *Crown 8vo.* 6s.

'It is a strong story of love and hate, of religious excitement and calm faith.'—*Leeds Mercury*.

W. Clark Russell. MY DANISH SWEET-HEART. Illustrated. *Fourth Edition. Crown 8vo.* 6s.

Grace Rhys. THE WOOING OF SHEILA. *Second Edition. Crown 8vo.* 6s.

'A really fine book. A book that deserves to live. Sheila is the sweetest heroine who has lived in a novelist's pages for many a day. Every scene and every incident has the impress of truth. It is a masterly romance, and one that should be widely read and appreciated.'—*Morning Leader*.

W. Satchell. THE LAND OF THE LOST. *Crown 8vo.* 6s.

'An exciting story . . . the plot and passion are managed with skill, and the author shows himself a master of the art of depicting human character.'—*Glasgow Herald*.

Adeline Sergeant. Author of 'The Story of a Penitent Soul.' A GREAT LADY. *Crown 8vo.* 6s.

THE MASTER OF BEECHWOOD. *Crown 8vo.* 6s.

'A pleasant and excellently told story, 'natural and fresh.'—*Glasgow Herald*.
'A wholesome novel, with plenty of incident.'—*Spectator*.

W. F. Shannon. THE MESS DECK. *Crown 8vo.* 3s. 6d.

Helen Shipton. THE STRONG GOD CIRCUMSTANCE. *Crown 8vo.* 6s.

Annie Swan. LOVE GROWN COLD. *Second Edition. Crown 8vo.* 5s.

'One of the strongest books that the author has yet given us. We feel that the characters are taken from life. The story is told with delicacy and restraint.'—*Daily News*.

Benjamin Swift. Author of 'Siren City.' SORDON. *Crown 8vo.* 6s.

'Handled with a skill and a power

that are almost unailing. The book thoroughly good. It absorbs as much by ingenuity in the use of material as by force of its imagination.'—*Academy*.

'The author tells his story with great dramatic intentness, with simplicity, a strength.'—*Daily News*.

'A remarkable, venturesome, painful, a interesting book. The story is beautifully told; it is rare pleasure to read such writing so simple, finely balanced, graceful, refined yet forcible.'—*World*.

Paul Waineman. A HEROINE FROM FINLAND. *Crown 8vo.* 6s.

'Fresh in subject and treatment.'

'An idyll of country life which has a charm of entire novelty and freshness.'—*Morning Leader*.

'This tale of Russian and Finnish life is most readable and enthralling one. The story is simple yet strong, and reveals intimate knowledge of Finnish life and manners.'—*Scotsman*.

'A delightful story.'—*Daily Express*.

'This lovely tale.'

'A vivid picture of pastoral life in beautiful and too little known country.'

—*Pall Mall Gazette*

R. B. Townshend. LONE PINE: A Romance of Mexican Life. *Crown 8vo.* 6s.

H. B. Marriott Watson. THE SKIR OF HAPPY CHANCE. Illustrated. *Second Edition. Crown 8vo.* 6s.

'Mr. Watson's light touch, his genuine sense of humour, his ingenuity, and, above all, his polished and clear-cut style will provide genuine entertainment.'—*Pilot*.

H. G. Wells. THE STOLEN BACILLI and other Stories. *Second Edition. Crown 8vo.* 6s.

THE PLATTNER STORY AND OTHERS. *Second Edition. Crown 8vo.* 6s.

Stanley Weyman. Author of 'A Gentleman of France.' UNDER THE RED ROOF With Illustrations by R. C. Woodville. *Seventeenth Edition. Crown 8vo.* 6s.

'Every one who reads books at all must read this thrilling romance, from the first page of which to the last the breathless reader is held along. An inspiration of manliness and courage.'—*Daily Chronicle*

Zack. Author of 'Life is Life.' TALES OF DUNSTABLE WEIR. *Crown 8vo.* 6s.

'"Zack" draws her pictures with great detail; they are indeed Dutch interiors their fidelity to the small things of life. *Westminster Gazette*.

The Fleur de Lis Novels

Crown 8vo. 3s. 6d.

MESSRS. METHUEN are now publishing popular Novels in a new and most charming style of binding. Ultimately, this Series will contain the following books:—

Andrew Balfour.
TO ARMS!
VENGEANCE IS MINE.

M. C. Balfour.
THE FALL OF THE SPARROW.

Jane Barlow.
THE LAND OF THE SHAMROCK.
A CREEL OF IRISH STORIES.
FROM THE EAST UNTO THE WEST.

J. A. Barry.
IN THE GREAT DEEP.

E. F. Benson.
THE CAPSINA.
DODO: A DETAIL OF THE DAY.
THE VINTAGE.

J. Bloundelle-Burton.
IN THE DAY OF ADVERSITY.
THE VINTAGE.
DEMONSTRATED.
THE CLASH OF ARMS.
ACROSS THE SALT SEAS.
SERVANTS OF SIN.

Mrs. Caffyn (Iota).
ANNE MAULEVERER.

Ada Cambridge.
PATH AND GOAL.

Mrs. W. K. Clifford.
A WOMAN ABOVE.
A FLASH OF SUMMER.

J. Maclaren Cobban.
THE ANGEL OF THE COVENANT.

Julian Corbett.
A BUSINESS IN GREAT WATERS.

L. Cope Cornford.
SONS OF ADVERSITY.

Stephen Crane.
WOUNDS IN THE RAIN.

E. M. Croker.
A STATE SECRET.
PEGGY OF THE BARTONS.

Hope Dawlish.
A SECRETARY OF LEGATION.

A. J. Dawson.
DANIEL WHITE.

Evelyn Dickinson.
A VICAR'S WIFE.
THE SIN OF ANGELS.

Harris Dickson.
THE BLACK WOLF'S BREED.

Menie Muriel Dowie.
THE CROOK OF THE BOUGH.

Mrs. Dudeney.
THE THIRD FLOOR.

Sara Jeannette Duncan.
A VOYAGE OF CONSOLATION.
THE PATH OF A STAR.

G. Manville Fenn.
AN ELECTRIC SPARK.
THE STAR GAZERS.
ELI'S CHILDREN.

Jane H. Findlater.
A DAUGHTER OF STRIFF.
RACHIL.

Mary Findlater.
BETTY MUSGRAVE.

Jane H. and Mary Findlater.
TALES THAT ARE TOLD.

J. S. Fletcher.
THE PATHS OF THE PRUDENT.
THE BUILDERS.

M. E. Francis.
MISS ERIN.

Mary Caunt.
KIRKHAM'S FIND.
DEADMAN'S.
THE MOVING FINGER.

Dorothea Gerard.
THINGS THAT HAVE HAPPENED.

R. Murray Gilchrist.
WILLOWBRAKE.

George Gissing.
THE CROWN OF LIFE.

Charles Gleig.
BUNTER'S CRUISE.

S. Gordon.
A HANDFUL OF EXOTICS.

C. F. Goss.
THE REDEMPTION OF DAVID CORSON.

E. M'Queen Gray.
MY STEWARDSHIP.
ELSA.

Robert Hichens.
BYEWAYS.

I. Hooper.
THE SINGER OF MARLY.

Emily Lawless.
HURRISH.
MARLCHO.

Norma Lorimer.
MIRRY-ANN.
JOSIAH'S WIFE.

Edna Lyall.
DERRICK VAUGHAN, NOVELIST.

Hannah Lynch.
AN ODD EXPERIMENT.

Richard Marsh.
THE SEEN AND THE UNSHOWN.
MARVELS AND MYSTERIES.

W. E. Norris.
MATTHEW AUSTIN.
HIS GRACE.

The Despotic Lady.
CLARISSA FURIOSA.

Giles Ingley.
AN OCTAVE.

Jack's Father.
A DEPLORABLE AFFAIR.

Mrs. Oliphant.
SIR ROBERT'S FORTUNE.

The Two Marys.
THE LADY'S WALK.

The Prodigals.
MAY A. OWEN.

Mary A. Owen.
THE DAUGHTER OF ALOURTTE.

Mary L. Pendered.
AN ENGLISHMAN.

Mrs. Penny.
A FOREST OFFICER.
R. Orton Prowse,
THE POISON OF ASPES.
Richard Pryce.
TIME AND THE WOMAN.
THE QUIET MRS. FLEMING.
W. Pett Ridge.
A SON OF THE STATE.
SECRETARY TO BAYNE, M.P.
Morley Roberts.
THE PLUNDERERS.
Marshall Saunders.
ROSE A CHARLITTE.
W. C. Scully.
THE WHITE HECATOMBS.
BETWEEN SUN AND SAND.
A VENDETTA OF THE DESERT.
R. N. Stephens.
AN ENEMY TO THE KING.
A GENTLEMAN PLAYER.

E. H. Strain.
ELMSLIE'S DRAG-NET.
Hamé Stuart.
A WOMAN OF FORTY.
CHRISTALLA.
Duchess of Sutherland.
ONE HOUR AND THE NEXT.
Benjamin Swift.
SIREN CITY.
Victor Waite.
CROSS TRAILS.
Mrs. Walford.
SUCCESSORS TO THE TITLE.
Percy White.
A PASSIONATE PILGRIM.
Mrs. G. M. Williamson.
THE ADVENTURE OF PRINCESS SYLVIA.
X. L.
AUT DIABOLUS AUT NIHIL.

Books for Boys and Girls

Crown 8vo. 3s. 6d.

THE ICELANDER'S SWORD. By S. Baring-Gould.
TWO LITTLE CHILDREN AND CHING. By Edith E. Cathell.
TODDLERBEN'S HERO. By M. M. Blaka.
ONLY A GUARD-ROOM DOG. By Edith E. Cathell.
THE DOCTOR OF THE JULIET. By Harry Collingwood.
MASTER ROCKAFELLAR'S VOYAGE. By W. Clark Russell.

SYD BELTON: Or, the Boy who would not go to Sea
By G. Manville Fearn.
THE RED CRANGL. By Mrs. Molesworth.
THE SECRET OF MADAM DE MOWLUC. By the
Author of 'Mlle. Morl'.
DUMPS. By Mrs. Parr.
A GIRL OF THE PEOPLE. By L. T. Meade.
HEPSY GIPSY. By L. T. Meade. *2s. 6d.*
THE HONOURABLE MISS. By L. T. Meade.

The Novelist

MESSRS. METHUEN are issuing under the above general title a Monthly Series of Novels by popular authors at the price of Sixpence. Some of these Novels have never been published before. Each number is as long as the average Six Shilling Novel. The first numbers of 'THE NOVELIST' are as follows:—

I. DEAD MEN TELL NO TALES. By E. W. Hornung.
II. JENNIE BAXTER, JOURNALIST. By Robert Barr.
III. THE INCA'S TREASURE. By Ernest Claville.
IV. A SON OF THE STATE. By W. Pett Ridge.
V. FURZE BLOOM. By S. Baring-Gould.
VI. BUNTER'S CRUISE. By C. Glegg.
VII. THE GAY DECEIVERS. By Arthur Moore.
VIII. PRISONERS OF WAR. By A. Boyson Weekes.
IX. *Out of print.*
X. VELDT AND LAAGER; Tales of the Transvaal. By E. S. Valentine.
XI. THE NIGGER KNIGHTS. By F. Norreys Cossel.
XII. A MARRIAGE AT SEA. By W. Clark Russell.
XIII. THE POMP OF THE LAVIETTES. By Gilbert Parker.
XIV. A MAN OF MARK. By Anthony Hope.
XV. THE CARISSIMA. By Lucas Malet.
XVI. THE LADY'S WALK. By Mrs. Oliphant.

XVII. DERRICK VAUGHAN. By Edna Lyall.
XVIII. IN THE MIDST OF ALARMS. By Robert Barr.
XIX. HIS GRACE. By W. E. Norris.
XX. DODO. By E. F. Benson.
XXI. CHEAP JACK ZITA. By S. Baring-Gould.
XXII. WHEN WALWOND CAME TO PONTIAC. By Gilbert Parker.
XXIII. THE HUMAN BOY. By Eden Phillpotts.
XXIV. THE CHRONICLES OF COUNT ANTONIO. By Anthony Hope.
XXV. BY STROKE OF SWORD. By Andrew Balfour.
XXVI. KITTY ALONE. By S. Baring-Gould.
XXVII. GILES INGLEY. By W. E. Norris.
XXVIII. URITH. By S. Baring-Gould.
XXIX. THE TOWN TRAVELLER. By George Gissing.
XXX. MR. SMITH. By Mrs. Walford.
XXXI. A CHANGE OF AIR. By Anthony Hope.

Methuen's Sixpenny Library

A New Series of Copyright and non-Copyright Books

THE MATABELE CAMPAIGN. By Major-General Baden-Powell.
THE DOWNFALL OF FREMPER. By Major-General Baden-Powell.
MY DANISH SWEETHEART. By W. Clark Russell.
IN THE ROAR OF THE SEA. By S. Baring-Gould.
PEGGY OF THE BARTONS. By R. M. Croker.
THE GREEN GRAVES OF BALGOWRIE. By Jane H. Findlater.
THE STOLRN BACILLUS. By H. G. Wells.
MATTHEW AUSTIN. By W. E. Norris.

THE CONQUEST OF LONDON. By Dorothea Gerard.
A VOYAGE OF CONSOLATION. By Sara J. Duncan.
THE MUTABLE MANY. By Robert Barr.
BEN HUR. By General Lew Wallace.
SIR ROBERT'S FORTUNE. By Mrs. Oliphant.
THE FAIR GOD. By General Lew Wallace.
CLARISSA PURVIS. By W. E. Norris.
NORMI. By S. Baring-Gould.
THE THRONE OF DAVID. By J. H. Ingraham.
ACROSS THE SALT SEAS. By J. Stoddell Burton.

1000

1000

1421200
3 2044 051 110 088

This book should be returned to the Library on or before the last date stamped below.
A fine of five cents a day is incurred by retaining it beyond the specified time.
Please return promptly.

JUL - 9 '67 H
DEC - 7 - 59 H

BOOK
603
JUL 1 1978

DUE MAR '69
CANCELLED

WIDENER
BOOK DUE
JUL - 8 1989
CANCELLED
MAY 12 1989

JUL 30 1968 H
3407686
Cancelled

WIDENER
SEP 10 2001

